

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΠΡΩΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1854.

45

ψηφολεκτών Κ.Κ. Κ. Προβλεγγίου και Γ. Καρακτζάνη, έλαγον ό μόν Κ. Αθ. Γρηγοριάδης ψήφους 22, ό Κ. Α. Μανσόλας 21, ό Σ. Θεοχαρόπουλος 16, ό Κ. Μγγίνας 15 και άλλοι ανά μίαν μόνον, τριάκοντα και όκτώ Γερουσιαστών ψηφοφορησάντων. Έπομένως ό Κ. Πρόεδρος εκήρυξεν ότι δι' άπολύτου πλειοψηφίας εξελέχθησαν αντιπρόεδροι τής Γερουσίας οι Κ. Κ. Αθ. Γρηγοριάδης και Α. Μανσόλας.

Γενομένης ύστερον ψηφοφορίας περί των δευτέρων και διαλογής των ψήφων υπό τήν επιτήρησιν των αούτων ως άνωτέρω ψηφολεκτών, έλαγον ό μόν Κ. Α. Χατζίσκος ψήφους 28, ό Κ. Β. Χρηστακόπουλος 27, ό Κ. Ιω. Οίκονόμου 10 και άλλοι ολιγοτέρας, τριάκοντα και όκτώ Γερουσιαστών ψηφοφορησάντων έπομένως ό Κ. Πρόεδρος εκήρυξεν ότι εξελέχθησαν γραμματείς τής Γερουσίας οι Κ.Κ. Α. Χατζίσκος και Β. Χρηστακόπουλος, ούτινες και κατέλαβον τάς θέσεις των.

Προσθίσις ακολούθως τής έκλογής του ταμίου, έγινεν ή ώσαύτως ψηφοφορία υπό τήν επιτήρησιν των αούτων ως άνωτέρω ψηφολεκτών, δι' ής εξήχθη, ότι ό Κ. Δαρειώτης έλαβε ψήφους 34 και άλλοι ανά μίαν, τριάκοντα έπτά Γερουσιαστών ψηφοφορησάντων. Έπομένως ό Κ. Πρόεδρος εκήρυξεν ότι ταμίας τής Γερουσίας εξελέχθη ό Κ. Γ. Δαρειώτης μετά δε τούτο έλυσε τήν συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οί Γραμματείς
Α. Χατζίσκος
Β. Χρηστακόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 11 Ιανουαρίου 1853, ήμερα δευτέρα.

Αναγνωσθέντος του όνομαστικού καταλόγου των Κ.Κ. Γερουσιαστών, παρόντων 30 μελών, ό Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιδης κηρύττει άρχομένην τήν συνεδρίασιν.

Τά πρακτικά τής προλαβούσης συνεδριάσεως άναγνωσθέντα επικυρώνται.

Παρατηρήσαντος μετά ταύτα του Κ. Προέδρου, ότι μετά τήν αποβίωσιν των Γερουσιαστών Κ. Μπότζαρη και Χατζή Χρήστου, ό αριθμός των επίζώντων περιορίσθη εις 54, και ότι κατά τό 49 άρθρον του Συντάγματος τό ήμισυ πλέον ενός απαρτίζει πλήρη

συνεδρίασιν, ή Γερουσία παραδέξατο, ότι τού λαπού 28 μέλη απαρτίζουνσι πλήρη συνεδρίασιν.

Αναγνωσθησαν κατόπιν

α.) Αναφορά του Γερουσιαστού Κ. Γ. Κουτουρομίτου αίτουμένου, λόγω ασθενείας, πεντάμηνον άπουσίας άδειαν.

Η Γερουσία ένέκρινε τήν ζητούμένην πεντάμηνον άπουσίας άδειαν.

β.) Αναφοράς δύο του Γερουσιαστού Κ. Α. Ολυμπίου, ή μόν από 1 Νοεμβρίου 1853 δι' ής αίτείται είκοσιπενθέμηνον άπουσίας άδειαν, ή δε από 28 Δεκεμβρίου 1853 περί τεσσαράκονθήμερου παρατάσεως άδειας άπουσίας λόγω ασθενείας επιβεβαιουμένης διά πιστοποιητικού δύο ιατρών.

Η Γερουσία ένέκρινε τάς αίτήσεις του.

γ.) Τό ύπ' αριθ. 79 και από 5 Ιανουαρίου ε.ε. έγγραφον του προεδρείου τής Βουλής προς τον Κ. Πρόεδρον τής Γερουσίας δι' ου άναγγέλλεται προς τήν Γερουσίαν ότι ή Βουλή εξελέξατο πρόεδρον μόν αυτής τον κύριον Η. Βάρβογλην, αντιπρόεδρους δε τους Κ. Κ. Μ. Χουρμούζην και Ν. Μπότσκιν, και γραμματείς τους Κ. Κ. Α. Ν. Πετμεζάν, Γεώργιον Ιω. Σταύκον και Νικόλαον Νάζην.

δ.) Τό ύπ' αριθ. 2 και από 2 Ιανουαρίου 1851 έγγραφον του Διοικητού τής Τραπεζής δι' ου κοινοποιείται ή γενική ισολογισμός τής τραπεζής διά τήν λήξαν 6. Ιουλίου του έτους 1853, φέρον μέρισμα 9 τοις 0/0 ως έγγιστα.

ε.) Η έκθεσις τής λογιστικής επιτροπής δι' ής καθιστάλλεται εις τήν έγκρισιν τής Γερουσίας ή προϋπολογισμός αυτής διά τήν ένσταύσαν Α. Σύνοδον τής Α'. Βουλευτικής Περιόδου, προς δε και ή του γραφείου πράξις περί του διορισμού των υπαλλήλων του γραφείου έχουσι δε τά έγγραφα ταύτα ως εξής

Αριθ. πρωτ. 9.

Τό γραφείον τής Γερουσίας.

Συνέλθον σήμεραν διά να σκεθθ ή περί του αρμοδίου προσωπικού των υπαλλήλων και κλιτύρων τής Γερουσίας συμφωνία με τάς διατάξεις των άρθρων 92—96 του Κανονισμού και τας έν τή Συνεδρίασει τής 10 Μαρτίου 1853 αποφάσεως του Σώματος, ως και περί του διορισμού αούτων.

Απορρίνεται παμφηραί.

Α. Πραδείχθη δύο συντάκτας με μενιανν μισθόν δραχ.

200 ἤτοι τοὺς μέχρι τοῦδε Κυρίους Γ. Θεοφιλόπουλον καὶ Δ. Κόκκαλην.

Β. ὡς Πρωτοκολλιστὴν ἐκπληροῦντα καὶ χρεὴ Γραφείως μὲ μηχανίων μισθὸν δραχμ. 200 τὸν μέχρι τοῦδε Δ. Παπαθνασόπουλον.

Γ. ὡς γραφεὺς δύο τὸν ἀριθμὸν μὲ μηχανίων μισθὸν εἰς ἑκάστον δρ. 100 τοὺς Κυρίους Γ. Φινάλην καὶ Γ. Ρουσόπουλον.

Δ. ὡς πρῶτον κλητῆρα μὲ μηχανίων μισθὸν δραχμ. 100 ὡς μέχρι τοῦδε τὸν Κύριον Π. Στραβόλαμου.

Ὡς κλητῆρας δὲ πέντε τὸν ἀριθμὸν κατὰ τὴν ῥηθίσαν ἀπόφασιν τοῦ σώματος διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πέντε τμημάτων καὶ ἐν γένει τῆς Γερουσίας, ἐπὶ δὲ κατὰ τὴν συμερινὴν ἀπόφασιν τοῦ Γραφείου, ἐνὸς προστιθέντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμείου, διότι ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἀπεδείχθη ὡς ἐκ τῆς πείρας, ὅτι ἀπαιτεῖ εἰδικὴν πρὸς ἐκ πλήρωσιν αὐτῆς κλητῆρα, χαίροντα τὴν ἐμπειροσύνην τοῦ ταμείου. ὁ δὲ κυριώτερος λόγος εἶναι, ὅτι ἐντὴς τοῦ κατὰ στήματος μήτε εἶναι, μήτε δυνατὸν εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ὑπάρῃ δωμάτιον ἀνάλογον πρὸς χρῆσιν τοῦ ταμείου καὶ τοῦ ἐτέρου διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προέδρου ἀναγκαιοῦντος δι' ἑτακτα ἐργα περιστρεφόμενα εἰς μόνον τὸν Κύριον Πρόεδρον, γνωρίζομένου ὡς γραμματοφόρου κατὰ τὸ 95 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ.

Εἰσὶ δὲ οἱ ἐφεξῆς

Τοῦ	Α΄	Τμηματος	ὁ Χρῆστος Ἀργυρόπουλος
Τοῦ	Β΄	ο	ὁ Γεώργιος Μπέκας
Τοῦ	Γ΄	ο	ὁ Βασίλειος Ζαρκαλῆς
Τοῦ	Δ΄	ο	ὁ Στάμος Μπαϊρακτάνης
Τοῦ	Ε΄	ο	ὁ Σταῦρος Σπυρόπουλος

διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ταμείου ὁ Βασίλειος Νικολάου.

διὰ τὴν τοῦ Κυρ. προέδρου ὁ Θεόδωρος Τζουμάς.

Ἐγένετο σήμερον τὴν πρώτην Δεκεμβρίου 1853 καὶ ὑπεγράφη παρ' ὅλων τῶν μελῶν τοῦ γραφείου, παραγγέλλοντος τὸν Πρωτοκολλιστὴν νὰ κοινοποιήσῃ προφορικῶς εἰς τε τοὺς καθορισμένους, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀπολυθέντας τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν πρὸς ὀδηγίαν των, βληθησομένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ σήμερον.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ ἀντιπρόεδροι
Δρ. Μανσόλας
Α. Γρηγοριάδης

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος
Β. Χρηστοκρόπουλος

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ συντάξασα τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνδον κατὰ τὰ ἄρθρα 98 καὶ 99 τοῦ Κανονισμοῦ, καθυποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Σώματος.

Εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ἔλαβεν ὑπόψιν τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ὑπαρχόντων Κυρίων Γερουσιαστῶν, τὴν ἀπὸ α΄ Δεκεμβρίου 1853 πράξιν τοῦ Γραφείου, δι' ἧς προσδιορίζεται ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ μισθοδοσία ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὑπαλλήλων καὶ κλητῆρων τῆς Γερουσίας καὶ τὸ ποσὸν τῶν κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνδον προϋπολογισθέντων διαφόρων ἐξόδων τοῦ Γραφείου.

Παρατρεῖ δὲ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ὁ οὕτω συνταχθεὶς προϋπολογισμὸς τῆς ἐνεστῶσης συνδου, συγκρινόμενος μὲ τὸν τῆς παρελθούσης Συνδου, παρουσιάζει οἰκονομίαν μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ κλητῆρων ἐκ δραχμ. 4,200, ἐφ' ὀλοκλήρου δὲ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναδιδάσκεται ἡ οἰκονομία αὕτη εἰς δραχμ. 7,386:05. Διὰ τοῦτο δὲν διατάζει νὰ συστήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐγκρίσιν τῆς ὀλομελείας τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰανουαρίου 1854.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ

Ν. Πρασακάκης, Μ. Α. Καίρης, Γ. Παπαηλιόπουλος,
Ν. Μαυρομάτης, Π. Λιδωρίκης.

Προϋπολογισμός των εσόδων της Γερουσίας κατά την Α' Σύνοδον της Δ' Βουλευτικής Περιόδου.

Διασφόρης κονδάλιων.			
Κεφάλαιον Δ'. Αποζημιώσεις Γερουσιαστών.			
Αποζημιώσεις 35 Γερουσιαστών ανά δραχ. 500	δρ. 17,500		
Συμπλήρωση αποζημιώσεως 19 Γερουσιαστών μεταθετομένων ως στρατιωτικών, ναυτικών, κλ. 3,270	20770	"	210240
Κεφαλ. Β'. Μισθός προσηγοικού.			
Μισθός δύο συντακτών ανά δρ. 200. 400			
" ενός πρωτοκολλιστού εκπληροῦντος και χρέη γραφείου . 200			
" δύο γραφείων ανά δρ. 100. . 200			
" ενός Α'. κλητήρος 100			
" ἐπὶ κλητήρων ανά δρ. 30. . 350.	1250	"	15000
Κεφ. Γ'. Έξοδα γραφείου ἐν γένει.			
Γραφικὴ ὕλη και ἀγορὰ χαρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν νομοσχεδ. ἐκθέσε. κλ. 300			
Εἰς τὸ Κεντρ. ταμεῖον διὰ χάραξη δαπανηθέντα πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας κατὰ τὸ 1851 και 1852	337.13	637	15
Θέρμανσις	150		
Φωτισμός	100		
Συνδρομὴ ἡμερησίων	600		
Εἰς τὸ Κεντρικὸν ταμεῖον διὰ συνδρομὴν τῆς ἑφημ. τῆς Κυβερνήσεως . . 60	660		
Δωρικὰ πρακτικῶν, βιβλίων, Β. ἡμερησίων κλπ.	800		
Άγροφά συγγραμμάτων	300		
Άπρόβλεπτα έξοδα	2000		4617 13
			268887 15

Ἐν Ἀθήναις, τῆν 8 Ἰαννουαρίου 1851.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ

N. Ηγεσάκης, M. A. Κεῖρας, Γ. Παπακωνσταντῆος,
N. Μυρομαλάκης, Π. Λιδωρικῆς.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν τύπωσιν και διανομὴν τούτων εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος, ἅτινα, συνεργόμενα εἰς τμήματα, θέλουσι προεξέτασιν ταῦτα και εἰδοποιήσαι τὸν πρόεδρον πρὸς συγκάλεσιν συνεδριάσεως διὰ τὰ παρακείμενα.

Παρατηρήσαντος ἀκολούθως τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ ἤδη, ἀρ' οὗ ὁ κανονισμὸς αὐτῆς ἀποσιωπᾷ, περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς και συζήτησεως τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ὅστις κατὰ τὴν παρελθούσαν περιόδον εἶχεν μὲν εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν και παρακπεμρθῆ εἰς ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, ἀλλ' ὑπελείπετο και ὑπολείπεται εἰσαίτι ἐκκρεμῆς διὰ τὴν ἐπείλουσαν λήξιν αὐτῆς, πρὶν ἢ συνταχθῆ ἢ ἐπ' αὐτοῦ ἐκθεσεῖ τῆς ἐπιτροπῆς· τίς τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν προσέτανε τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐπὶ ἰκανὸν χρόνον μελετήσασα τὸν ἀπολογισμὸν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὑποβάλλῃ ἐντός μικροῦ ἐκθεσιν, ἐν ᾧ εἴαν παρακπεμρθῆ ἐκ νέου ἤδη ὁ ἀπολογισμὸς εἰς νέαν ἐπιτροπὴν, θέλει ἐπέλθει ματαίᾳ βραδύτης· ἡ Γερουσία λοιπὸν εἰς τὸ συμφέρον τῆς ταχύτητος στηριζόμενη ἄρθρον εἶναι νὰ ἀρήσῃ τὸν ἀπολογισμὸν εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις σχεδὸν τετελεσμένην ἔχουσα τὴν ἐξέλεξιίν του, δύναται ὅσον οἴσται νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐκθεσίιν της, και ἐπιταχύνῃ τὴν συζήτησιν.

Ἀντάταξιν ἕτερος, ὅτι κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Β' Συνόδου τῆς Γ' Βουλευτικῆς Περιόδου ἠγέρθη ζήτημα ἀνάλογον. Νομοσχέδιον εἰσαχθὲν κατὰ τὴν Α' Σύνοδον τῆς Γ' Βουλευτικῆς Περιόδου, ἐπείλουσας τῆς λήξεως τῆς Συνόδου, εἰμειν ἐκκρεμῆς ἐξητάετο ὅθεν τότε νὰ ἀποφανθῆ τὸ Σῶμα, ἐπειδὴ ὁ κανονισμὸς του ἀπεσιώτα, περὶ τοῦ ἂν πρέπει νὰ ὑποβληθῆ ἐκ νέου τὸ νομοσχέδιον ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ εἰς ὑπ' ἀρχῆς εἰς τὴν Βουλὴν, ἂν και αὐτὴ εἶχε ψηφίσει τούτο κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον, ἢ ἂν πρέπει νὰ καθυποβληθῆ ἐκ νέου εἰς τὴν Γερουσίαν μόνον· ἡ Γερουσία ἐθεώρησε περιττὴν τότε τὴν εἰς ὑπαρχῆς εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου, και διότι ἦτο συνέχεια τῆς περιόδου, και διότι περὶ πλέον ἢ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐκείνου ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας εἶχε τετελεσμένην τὴν ἐπεξεργασίαν της και συνταχμένην μάλιστα ἐκθεσιν, ἣν προέλαβε νὰ ἀναγνώσῃ· ἀλλ' ἤδη ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐκτός τοῦ ὅτι ἔχομεν νέαν σύνοδον και περίοδον, περὶ πλέον οὐδ' ἐκθεσιν εἶχε συνταχμένην ἢ ἐπιτροπὴν ἤρρασε λοιπὸν, και ὁ ὁρθὸς λόγος ἀπαγορεύει τούτο, ὅτι οὐχὶ μόνον δὲν πρέπει νὰ ἀνατεθῆ ἡ σύνταξις τῆς ἐκθέσεως εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν, ἀλλ' ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς πρέπει νὰ εἰσαχθῆ

εξ ὑπ' ἀρχῆς εἰς τὴν Βουλὴν, διότι ἀρξάμενος ἤδη νέας περιόδου, ἡ Βουλὴ ἀπαρτίζεται ἐκ νέων προσώπων, νέα φῶτα καὶ ἰδέες ἐχόντων καὶ δυναμένων ἴσως νὰ θεωρήσωσι καὶ ἐξελέγξωσιν ἄλλως ἢ ὅπως ἐθεώρησαν οἱ προκατόχοί των. Ἐν περιπτώσει ἄλλως τε καθ' ἣν ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος, συζητήθηκε ἤδη ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ὑποστῆ τροπολογίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπιτραπῆ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐνεστῶσαν, ἀμφίβολον εἶναι, καὶ δικαίως, ἀν αὕτη οἰκειοποιήθῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς παρελθούσης Βουλῆς ὡς ἰδίαν ἀπόφασιν, πιθανὸν δὲ αὕτη νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν εἰμὴ τὴν ἀπόφασιν μόνον τῆς Γερουσίας. (Ἐνεκίθη ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ λαλοῦντος ἀνεγνωσθήσαν τὰ ἐπὶ ἀναλόγων περιστάσεων ἐν τοῖς πρακτικαῖς τῆς Γερουσίας μνημονοούμενα Περίοδος Α'. Σύνοδος Β'. πρακτικὰ σελ. 160 καὶ Περίοδος Γ'. Σύνοδος Β'. σελ. 8).

Ἔτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν προτείνει τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει, ἵνα ἀφ' οὗ λάβῃ ἕκαστος ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσῃ τὰ λεγόμενα καὶ ἀποφασισθέντα κατὰ τὸ παρελθόν, προέβη τὸ Σῶμα εἰς ἀπόφασιν ὀρθὴν καὶ συνεπῆ ἐπὶ τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποφασισθόμενον, θέλει εἶσθαι μέρος τοῦ κανονισμοῦ, ὅστις τοῦ λοιποῦ θέλει διέπει τὸ Σῶμα, ἀφ' οὗ ὁ ὑπάρχων ἀποσιωπᾷ, ἀν καὶ ὁ κανονισμὸς τοῦ ἑτέρου νομοθετικοῦ Σώματος προβλέπη περὶ τούτου.

Ἐάν, ἀντέταξεν ἕτερος, προέκειτο περὶ νομοσχεδίου τινὸς περιποιουμένου ἀνάγκην, καὶ ἐξ αὐτῆς ὑπαγορευόμενον, ἐδικαιοῦντο τότε οἱ προτείνοντες τὴν ἐξ ὑπαρχῆς εἰσαγωγὴν του ἐν τῇ ἐνεστῶσῃ Βουλῇ, ἐξ ἄλλων προσώπων συγκροτούμενη, διὰ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀνάγκη καὶ νὰ ψηφισθῇ ὁ τρόπος τῆς θεραπείας αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἴσως διαφορητικῶς ἢ νέας ἰδέας ἐχόντων προσώπων τῆς νέας Βουλῆς· ἀλλ' ὁ ἀπολογισμὸς δὲν εἶναι νομοσχεδίου τιοῦτον, εἶναι πρᾶγμα τετελεσμένον, οὐ τινος ἢ φύσεως ὑφίσταται ἡ αὐτὴ πάντοτε ἔργον τὸ ὅποιον ἐπιτελέσθαι καὶ ἐψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ τὸ ὅποιον ἐπελήφθη μὲν ἡ Γερουσία διὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς, ἥτις σχεδὸν κατέστησε τούτο ὄριστον, δὲν ἐπεραιώσε δὲ κατὰ τὴν λήξανσιν περίοδον. Θεωρεῖ ὅθεν ἀσκοπον καὶ ματαίαν τὴν ἐκ νέου εἰσαγωγὴν του, τὴν δὲ ἐκ ταύτης βραδύτητα ἐπιζήμιον.

Δὲν πρόκειται, ἀνεπηρένηγεν ἄλλος, τόσον περὶ τοῦ σοβαροῦ ἢ μὴ τοῦ ἀντικειμένου, ἀν καὶ κατ' αὐτὸν ὁ ἀπολογισμὸς εἶναι σοβαρώτερον τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅσον περὶ τῆς ἀρχῆς ἥτις

θα διέπει τὰ τε εὐκόλα καὶ δύσκολα ἔργα ἐν γένει, ὅσα ἤθελον μείνει ἑκκρεμῆ κατὰ τινα παρελθούσαν περίοδον, καὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ λυθῇ καὶ κανοισθῇ ἀπᾶς διὰ παντός τὸ τοιοῦτον.

Ἡ Γερουσία, ἀντέταξεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορευσας, δὲν ἔχει ἐπὶ τιοῦτων ἀντικειμένων ἀρχὴν. Ἐν προέκειτο περὶ σοβαροῦ τινος ἀντικειμένου, ὑπαγορευόμενου ἐξ ἀνάγκης καὶ προνοούτος περὶ αὐτῆς, περὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου ἐπὶ παραδείγματι, ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐνεστῶσαν, ἥτις ἐκ νέων προσώπων συγκροτούμενη, πιθανὸν νὰ ἔχῃ ἄλλας πληροφορίας, ἄλλα φῶτα, πρὸς θεραπείαν τῆς ἀνάγκης τὴν ὅποιαν προνοᾷ τὸ Νομοσχεδίον· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οὐ τινος ἢ φύσεως ὑφίσταται εἰσκέ· ἡ αὐτὴ πάντοτε, ἢ ἐκ νέου εἰσαγωγῇ, ἐκτός τῆς βραδύτητας, οὐδεμίαν ἄλλην ἐφελεῖαν προϋπόσχειται.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα εἰς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν ὁ ἀπολογισμὸς εἶναι τὸ βαρύτερον ἔργον τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, τὸ σπουδαῖόν ἐρον καὶ ἐργαστέτερον, καθιστάμενον ἐπὶ πλέον διότι μετὰ δέκα ἐτῶν συνταγματικῶν εἰὼν μόλις ἤδη τὸ πρῶτον ἐξελέγχουσαν ἀπολογισμὸν· πᾶσα δὲ βραδύτης πρὸς τὴν ἐξελεγεῖν οὐχὶ μόνον δὲν εἶναι περιττὴ ἀλλ' ἐξοναντίας εἶναι καὶ ἀναγκαῖα καὶ συμφέρουσα πρὸς ἀκριβῆ ἐξελεγεῖν τούτου τοῦ πρωτοφανοῦς διὰ τὰ νομοθετικὰ Σώματα, καὶ κατὰ συνέπειαν δυσχεροῦς ἔργου· εἰμάνει ὅθεν εἰς τὴν γνώμην του οἱ πρέπει νὰ εἰσαγῆ ἐκ νέου εἰς τὴν ἐνεστῶσαν Βουλὴν, τὴν ἐκ νέων προσώπων συγκροτούμενην, τὴν νέας ἴσως ἰδέας καὶ φῶτα ἔχουσαν, καὶ οὕτω κανοισθῇ καὶ διὰ τὸ σῶμα τούτο, ὡς καὶ εἰς τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα εἶναι κανοισμένον, τὸ νὰ εἰσάγονται δηλ. ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν ὅσα νομοσχεδία ἤθελον μείνει ἑκκρεμῆ εἰς τὴν παρελθούσαν περίοδον.

Ἀντέταξεν ὁ προτελευταῖος ἀγορευσας ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δεσμεύεται ἀπὸ τὸν κανονισμὸν τοῦ ἄλλου σώματος, ἀλλ' ἀπὸ τὸν ἴδιον ἐαυτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐντός αὐτοῦ δύναται ελευθέρως νὰ ἀποφασίσῃ. Ἐβρέθη καὶ ἐπανελήθη ὅτι ἐν τῇ ἐνεστῶσῃ Συνόδῳ ἦλλον νέα πρόσωπα, ἅτινα ἔχουσι νέα φῶτα, νέας πληροφορίας, νέας ἰδέας· πρόκειται τύχη πορὶ νομοσχεδίου προνοούτος περὶ ἀνάγκης, ἢ ἐρχομένου πρὸς θεραπείαν αὐτῆς; ὅχι τοῦ ἀπολογισμοῦ ἢ φύσεως ἢ αὐτῆ πάντοτε ὑφίσταται· πρόκειται νὰ ἐξελεγχθῇ ἀν τὰ γινόμενα ἐξοδα ἐπιζώντων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνήθῃ τὸ σοβαρὸν τοῦ ἀντικειμένου, καταψηφίται τούτο εὐκόλως ἐκ τῆς φύσεως του, διότι ἐδόθησαν χρή-

ματα, και πρόκειται να γίνει γευστόν του ταύτα εδαπανήθησαν, ποία αυτών γράσις γίνεται. Η συζήτηση τούτου και η εξέλεξις γίνεται ήδη εν τη βουλή, αλλ' εν τη Γερουσία, αν και ούτος υπεβλήθη εν καιρώ, αν και πολλάκις γίνεται λόγος να δοθη πέρας αὐτοῦ, δὲν καταβῆθη ἐντός τῆς λήξεως περιόδου· σήμεραν δύναται να προβῆ εἰς τοῦτο ὑπ' οἰκονομικῆς ἐξέλεξις και ἂν ἤθελε κρίνει πρὸς τί τάχα να εισαγῆ ἐκ νέου εἰς τὴν βουλήν; ἐν αὐτῇ παραδεχθῆ παμψηφεί' ἀλλαγῆεν τάχα ἄλλοι κακαὶ πληροφορίαι περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ὁ τύπος ἠμίλησε κατ' αὐτοῦ, ἢ ποία διδόμενα ἄλλα ἔχει τὸ σῶμα διὰ να ζητήσῃ τὴν ἐκ νέου ἐξέλεξις τοῦ ἀπολογισμοῦ ὑπὸ τῆς ἐνεσώσεως βουλῆς; διὰ τὸ σπουδαῖον εἶναι και οὐσιώδες αὐτὸ τοῦ ἀντικειμένου, δὲν πρέπει να βραδύνωμεν τὴν συζήτησιν και ἐξέλεξις αὐτοῦ διὰ να δυναθῶμεν οὕτω να καθιερώσωμεν τὰς τινὰ και ὑπογραμμῶν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐν καιρῷ.

Ἀντικρούων τὸν προχωροῦσαντα ἕτερος εἶπεν, ὅτι ἀνικροῦσι τὴν ἰδέαν τοῦ ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει να φροντίζῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν συζητήσεων ὑπὸ τοῦ ἑτέρου νομοθετικοῦ σώματος τῆς βουλῆς, ὡς και περὶ τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς. Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι τὰ σώματα ταῦτα εἶναι ἴδια, και εἰς ἐποῦ σιῶδη τινὰ ἀντικείμενα διάφορον ἔχουσι κανονισμῶν, ἀλλ' εἰς οὐσιώδη, ὅποιον εἶναι τὸ ὑπὸ συζήτησιν, ἀλλ' εἰς τὰ ἐπιτηάζοντα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου, πρέπει να συμβαδίζωσι και διεξάγωσι τὰ κοινοβουλευτικὰ τῶν ἔργα κατὰ τὴν αὐτὸν ἀνλόγον τρόπον, ἀπὸ τῶν αὐτῶν βάσεων και ἀρχῶν ὁμώμενα. Τὰ ἀντικείμενα ποῖπει να συζητῶνται ἀπὸ τὰ αὐτὰ μέλη; τὸ ἀδιάφορον τῆς ἐκ νέου εισαγωγῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐν τῇ βουλῇ ἤθελεν εἶσθαι ὁρθόν, ἐάν ἦτο συνέχεια περιόδου, ἀλλ' ὅταν ἦναι νέα περίοδος, ὅταν ἀλλάζωσι τὰ πρόσωπα, ὅταν ἐργωνται νέαι πληροφορίαι, νέαι ἰδέαι, δὲν δύναται να θεωρηθῆ ὁρθόν· ἄλλως τε Κύριοι ἡ Γερουσία πρέπει να ἀνασχετοληθῆ σπουδαίως ἐπὶ τῆς ἐξέλεξις τοῦ ἀπολογισμοῦ, διὰ να δυναθῆ να κατανοῆσῃ τὸ τίσον σπουδαῖον και δυσχερές αὐτοῦ, και ἐν γνώσει και πεποιθήσει ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς, ὥστε πᾶσα βραδύτης μακρῶν τοῦ να ἦναι ἀσκαπὸς ἢ ἐπιζήμιος εἰναὶ ἀποτελεσματικῆ και ὠφέλιμος· δὲν εἰσῆχθη ὁ ἀπολογισμὸς αὐτός τὸ πρῶτον εἰς τὴν βουλήν, εἰσῆχθη ἄλλος, ἀλλὰ δὲν ἐπεραιώθη τότε ἐκείνος ἵσως ἐνεκα ἀπειρίας και ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Γερουσία ἐάν βραδύνῃ, δὲν πράττει ἀμόρτημα· στερομένη τῆς ἐκ τοῦ χρόνου και τῆς συνήθικῆς ἀποκτωμένης πείρας, ἠθέλησε βραδύνουσα να ἐγ-

κίψῃ εἰς τὸ ἔργον· ὅπως δὲ ἄλλοτε ἡ βουλή βραδύνει δι' ἀκείριαν περὶ τὴν ἐξέλεξις τοῦ ἀπολογισμοῦ, οὕτω και ἡ ἐπιτροπῆ τῆς Γερουσίας ἴσως· ὥστε δὲν δύναται τις να αἰτιάται αὐτῆς δι' ἀμείλιαν. Ἄλλως τε Κύριοι πρὸς τί ἡ ἐναστασις κατὰ τῆς ἐκ νέου εισαγωγῆς αὐτοῦ ἐν τῇ βουλῇ; ἂν καλῶς ἐξηλεγγῆ ὑπὸ τῆς παρελθούσης βουλῆς, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι και ὑπὸ τῆς ἐνεσώσεως θέλει παραδεχθῆ, και οὕτω ἐκτός τοῦ ὅτι καθιερούμεν ἐν γενεῇ ἀρχῆν, ἥτις και ἄλλοτε ὠμολογήθη και ἀπερρασιῆθη ἐν ταῦθα, τοῦ να εισάγωνται ἐκ νέου εἰς τὴν βουλήν ὅσα τῶν Νομοσχεδίων ἠθέλην μείνει ἐκκεμῆ ἐν τῇ Γερουσίᾳ κατὰ τὴν λήξιν τῆς περιόδου, περιπλέον διὰ τῆς βραδύτητος ἦν θέλει παράσχει ἢ ἐκ νέου εισαγωγῆ, θέλει χορηγηθῆ και καιρός και μέσα πρὸς ἀκριβῆ ἐξέλεξις τοῦ σπουδαίου και πρωτοφανοῦς διὰ τὴν Γερουσίαν και κοινοβουλευτικῶν τούτου ἔργου, χωρὶς να φιλονεικῆ ὅθεν περὶ τῆς οὐσίας τοῦ ἀντικειμένου, ὡς πρὸς τὸν τύπον, ὅπλι, τὸν τρόπον τῆς συζητήσεως, προτείνει και αὐτός τὴν ἐκ νέου εισαγωγῆν ἐν τῇ βουλῇ, ὅπως και ἄλλοτε τὸ Σῶμα ἀπεράνη ἐπὶ ὁμοίων περισπτώσεων.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός εἶπε, κατὰ τὸ σύνταγμα ἕκαστον νομοθετικὸν σῶμα κανονίζει κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ τὸν τρόπον τῆς τῶν καθηκόντων του ἐκπληρώσεως, κατὰ συνέπειαν συμφωνεῖ μὲ τὸν πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντα Κ. Γερουσιαστὴν, εἰπόντα ὅτι ὁ Κανονισμὸς τοῦ ἐνός τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων δὲν δεσμεύει τὸ ἕτερον. Ἀλλ' ἂν και ὁ Κανονισμὸς τοῦ ἐνός Σώματος δὲν δύναται να θεωρηθῆ ὡς ὑπογραμμῆς ἀπὸ τὸ ἕτερον, μὴ ταῦτα ἐάν ἐπὶ τοῦ προκειμένου θελήσωμεν να ἀκολουθήσωμεν τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, προβλέποντα μόνον περὶ τῶν ἐντός τῆς αὐτῆς περιόδου και διαφόρων συνόδων εὐτυχῶμενων Νομοσχεδίων, ἐφ' ὧν ἀνεγνώσθη ἐκθεσις, και κανονίζοντα τὴν ἐξακολουθῆσιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν πρώτων, τὴν ἐκ νέου δὲ εισαγωγῆν ἐπὶ τῶν δευτέρων, ἐάν θελήσωμεν, εἶπε, να ἀκολουθήσωμεν τὴν τακτικὴν ταύτην, ἐπρεπε να εισαγάγωμεν εἰς ὑπαρχῆς εἰς τὸ ἴδιον Σῶμα, τὴν Γερουσίαν, τὸν ἀπολογισμῶν. Ἦν ὑπῆρχε νομοθετικῶν και κατανομῶν ὁ ἐπὶ τοιούτων περισπτώσεων τρόπος τῆς συζητήσεως τῶν Νομοσχεδίων, ὁ ὑπουργός τῶν οἰκονομικῶν ἠθέλε παρατεῖναι τὸ καθῆκόν του, ἐάν δὲν εἴαυε τὸ Νομοσχεδίον διὰ να εισαγάγῃ ἐκ νέου αὐτό· ἀλλ' οὐδ' ὁ θεμελιώδης νόμος τοῦ Κράτους· οὐδ' ὁ Κανονισμὸς τοῦ σώματος ὁρίζουσι ταῦτα. Ἀφοῦ ἡ Βουλή ἐξήν-

τλησε τὸ δικαίωμα της ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἐπιλαμβάνεται τούτου ἡ Γερουσία χωρὶς νὰ προσκολληθῆ εἰς τίποτε· ἡ γνώμη ἦν ἄλλοτε ἐξέφρασε περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως τῶν ἐκκρεμῶν μεινάντων Νομοσχεδίων κατὰ τὴν προλαβούσαν περίοδον, δὲν στηρίζεται εἰς γραπτὸν τινα νόμον· εἶναι ὅλως ἀτομικῆ· προήλθε δὲ εἰς τὴν γνώμην ἐκείνην ἀναλογιζόμενος ὅτι ἐπειδὴ ἡ νῆξ περιόδος, νῆξ ἴσως πρόσωπα περικλείουσα, νῆξ ἴσως φῶτα καὶ ιδέαι καὶ πληροφορίας ἐκ τοῦ λαοῦ προσφάτως ἀρυσθεῖσα, δύναται νὰ φωτίσῃ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ ἕτερον νομοθετικὸν Σῶμα, διὰ τὴν νὰ μὴ ἐπιληφθῆ τοῦ ἀντικειμένου, ἂν καὶ ἡ λήξουσα ἤδη ἐξήντησε τὸ ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα της, διὰ τὴν νὰ μὴ φωτισθῆ ἐκ νέου περὶ τῶν ἀναγκῶν πρὸς καλλίτερον κατάρτισμόν τοῦ νόμου; Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπειδὴ ὁ ἀπολογισμὸς εἶναι εἰδικὸν τι ἀντικείμενον τῆς αὐτῆς πάντοτε μένον φύσεως, διότι καὶ τὸ αὐτὸ νὰ ἐξελέγξῃ ἔχει πάντοτε, ἂν δηλ. τὰ δαπανηθέντα ἦναι ἐντὸς τῶν προϋπολογισθέντων ὧρων. Ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον εἶναι ὅλως μηχανικὸν ἔργον, καὶ οὐδεμίαν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβροχὴν ἔχουσιν αἱ νέαι πληροφορίαι καὶ ιδέαι, ἐπειδὴ ἡ ἐξελέγξις αὐτῆ ἐγένετο ἤδη μὲ ἱκανὴν χρόνον δαπάνην ἀπὸ τῆς ἐν σώμα, ἐπειδὴ καὶ ἡ νῆξ Βουλὴ τὸ αὐτὸ θέλει κάμει, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικὸν, ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἀπορραξίῃ ὅ,τι θέλει, εἴτε τὴν ἐκ νέου εἰσαγωγὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐν τῇ ἐνεστῶτῃ Βουλῇ εἴτε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιξεργασίαν τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄλλος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐπήνεγκεν. Ἐβρίθη νὰ προστεθῆ ὡς ὅρος εἰς τὸν Κανονισμόν τοῦ Σώματος, ὅτι τὰ ἐκκρεμῆ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑπολειφθέντα Νομοσχέδια κατὰ τὴν λήξιν τῆς περιόδου, πρέπει νὰ εἰσάγονται ἐκ νέου εἰς τὴν βουλὴν κατὰ τὴν προσεχῆ ἐτέραν περίοδον· τὸ τοιοῦτον δὲν πρταίνεται πρῶτον ἤδη, καὶ ἄλλοτε προετάθη, ἀλλὰ δὲν ἐνεκρίθη νὰ τεθῆ ὡς ὅρος ἐν τῷ Κανονισμῷ της. διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἀνεπτύξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀφῆθη ἐλευθέρως διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἡ Γερουσία, διὰ νὰ δύναται ἐπ' ἀντικειμένων ὅπου ἀπαιτοῦνται νέαι φῶτα, καὶ νέαι πληροφορίαι, ἐπ' ἀντικειμένων ὧν ἡ φύσις ἀλλοιοῦται ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, ἐπ' ἀντικειμένων ὑπαγορευομένων ὑπὸ ἀνάγκης καὶ προνοούντων περὶ ταύτης, νὰ παρκαίμῃ ταῦτα ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἀπορραξίῃ δὲ ἐλευθέρως περὶ τῆς ἐξακολούθησεως τῆς συζητήσεως χωρὶς νὰ εἰσαχθῶσιν ἐκ νέου εἰς τὴν βουλὴν, ἄλλων ὧν ἡ φύσις ὑρίσταται πάντοτε ἡ αὐτῆ. Οὕτως ὁ παρὰ τοῦ ἐτέρου νομοθετικοῦ σώματος κανονι-

σμένος τύπος τῶν συζητήσεων, δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὸν τῆς Γερουσίας· ἕκαστον εἶναι ἐλευθέρων ὡς πρὸς τὸν κανονισμόν τῆς διεξαγωγῆς τῶν καθηκόντων του· ὅτι ἡ σοβαρότης τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἦν οὐδεὶς διαφρονεῖται, δὲν συνεπισφύρει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐξυπαρχῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἐν τῇ βουλῇ, καθόσον ἡ αὐτῆ ἐξελέγξις καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν γίνεται πάντοτε, ἂν δηλ. τὰ δαπανηθέντα στηρίζονται εἰς τὰ προϋπολογισθέντα, καὶ οὐδεμίαν ἀνάγκην νέων φῶτων, ιδεῶν καὶ πληροφοριῶν ἔχει πρὸς τοῦτο· οὐδεμίαν δὲ ἐπὶ πλέον βραδύτητος πρὸς ἐξελέγξιν ἡ Γερουσία ἔχει ἀνάγκην, διότι οὗτος ὑπάρχει ἤδη καθυποβεβλημένος εἰς αὐτὴν ἀπὸ τῆς 4 Αὐγούστου 1853, ὥστε πᾶσα βραδύτης δὲν θέλει εἶσθαι πρόξενος εἰμὴ δυσανασχετήσεως κατὰ τοῦ Σώματος, καταλογίσεως ἀμελείας κατ' αὐτοῦ· καὶ ὅτι ἀφοῦ, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, ἡ ἐπιτροπὴ ἐπεξεργάσθη τὸν ἀπολογισμὸν καὶ δὲν ὑπολείπεται εἰμὴ ἡ σύνταξις τῆς ἐκθέσεως, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐπερορτίσθη ὁ εἰσηγητὴς, εἶναι ὀρθὸν νὰ παρακληθῆ οὗτος νὰ περαιώσῃ καὶ εἰσαγάγῃ τὴν ἐκθεσιν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐπῆνεγκεν ἕτερος ὅτι ἡ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν γνώμη δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Γ'. Βουλευτικῆς περιόδου ἐξέφρασεν ὡς Γερουσιαστῆς. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἀπεφάνθη ῥητῶς τινα τῶν δύο θεωρεῖ ὡς ὀρθοτέραν, ἀλλ' ἐξέθῃκεν ἀπλῶς ταύτας, δὲν θέλει ἀπαντήσῃ ἐπ' αὐτῶν περιορίζεται ὅθεν εἰς ἀντίκρουσιν τῶν ὑπὸ τοῦ προαγορευσαντος λεχθέντων ἐβρίθη μεταξύ τῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ προαγορευσαντος, ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς στρέφεται εἰς ὀρισμένα ἀντικείμενα, καὶ ὅτι ἡ ἐξελέγξις αὐτοῦ συνίσταται εἰς τὸ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ δαπανηθέντα καὶ προϋπολογισθέντα, καὶ δευθῆ ἂν ἐκεῖνα ἦναι ἐντὸς τῶν ὧρων τῶν προϋπολογισθέντων· ἡ ευκολία αὐτῆ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, ὅπως τὴν κατέστησε διὰ τῆς ἐκφράσεως του ὁ προαλαλήσας, δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν βραδύτητα τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Βουλὴ ἄλλοτε, ἐξελέγχουσα τὸν προϋπολογισμόν ἔκαμε, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν λήξουσαν περίοδον, ὡς καὶ μὲ τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας ἀπῆντησε. Τὸ 1849 ἡ Βουλὴ ἐπεξεργάσθη πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως τὸν ἀπολογισμὸν τῆ συνδρομῆς μάλιστα ἐμπείρων τῆς λογιστικῆς τάξεως ὑπαλλήλων, μετὰ ἱκανὸν δὲ χρόνον ὑπέβαλεν ἐν τῇ Βουλῇ γνωμοδότησιν, ἧτις ἔμεινεν ὑπὸ σκέψιν, χωρὶς νὰ προβῶσιν εἰς συζήτασιν. Ἢ κατὰ τὴν λήξουσαν περίοδον ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ καὶ εἰς ἡμᾶς καθυποβεβλημένου ἀπολο-

γισμού υπέβαλεν άλλην γνώμην. Τούτων ούτως έχόντων υπο-
 θείσθω ότι η Γερουσία, προβαίνουσα ήδη εις την συζήτησιν του
 απολογισμού παρεδέξατο την γνώμην της Βουλής της Γ' περι-
 όδου, και ότι η ένεστῶτα Βουλή παρεδέχθη την της Β' περιόδου
 γνώμην, ποίον τότε τὸ αποτέλεσμα, και προς τι η τῶση μαται-
 οπονία; Η έπιτροπή του 1844 εγνωμοδόησε να εισάγηται
 ὁ απολογισμὸς εις τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἀφοῦ πρῶτον ἐπε-
 ξεργασθῆ ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, διὰ νὰ ἐπέρχηται ἡ ἀπό-
 φασις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἐπὶ τετελεσμένων ἔργων,
 και νὰ μὴ δυσκολεύηται τὸ συνέδριον νὰ ἀποφανθῆ ἐπὶ ἀπο-
 λογισμοῦ ἐγκριμένου ἤδη ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Τῷ 1853 ἡ Βουλή
 ἐνέκρινε τὸν ἀπολογισμὸν πρὶν ἢ ἐξελεγχθῆ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ
 Συνεδρίου· ὅτι ἡ πρώτη γνώμη ἦτο καλλίτερα και ὀρθωτέρα
 ἐξάγεται ἀπὸ τὰς προσπάθειάς τῶν ἄλλοτε ὑπουργῶν της Οἰκονο-
 μίας Κ. Κ. Βάλλης και Χρηστίδου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Ἐλεγ-
 κτικοῦ Συνεδρίου και τοῦ λογιστηρίου· ἐλαμβάνετο οὕτω πρόνοια
 νὰ ἐξελέγχωνται ἐν καιρῷ οἱ ἀπολογισμοὶ ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν
 Συνέδριον και κατόπιν νὰ ὑποβάλλωνται εις τὴν ἐγκρισιν τῶν
 Νομοθετικῶν Σωμάτων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, και διότι
 ἡ βραδύτης κατ' αὐτὸν οὐ μόνον δὲν εἶναι περιττὴ και ἐπιζήμιος
 ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἀναγκασία διὰ τὴν κατανόησιν τῶν μερῶν
 τοῦ δυσχεροῦς ἐιδικοῦ τούτου ἔργου, οὐ τις τὴν δυσκο-
 λίαν και σπουδαιότητα αἰσθάνεται ὡς μέλος ἄλλοτε ἐν τῇ Βουλῇ
 της ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, προτείνει τὴν ἐκ νέου
 εἰσαγωγὴν εις τὴν Βουλήν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην της ἢ
 ἐνεστῶσα Βουλή, και διὰ νὰ χορηγηθῆ καιρὸς ἰκανὸς και εις τὴν
 Γερουσίαν πρὸς μελέτην και κατάληψιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου·
 και οὕτως ἀποφανόμενος ἕκαστος ἐν γνώσει και καθαρᾷ καρδίᾳ
 ἐκπληρῶσιν οὐχὶ τύπον ἀπλοῦν, ἀλλὰ καθῆκον ἐν συνειδήσει.

Και δεῦτερον λαβὼν τὸν λόγον τις τῶν προαγορευσάντων εἶπεν·
 ἐξήγησεν ὁ προαλήσας τὸν λόγον δι' ὃν ζητεῖ τὴν ἐκ νέου εἰσα-
 γωγὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ εις τὴν βουλὴν· πρόκειται δηλ. νὰ ἀπο-
 φασιθῆ ἡ Βουλή περὶ συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ πρὸ ἢ μετὰ τὴν
 ἐξέλεγχσιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου· ἀλλ' ἂν ἡ κρίσις αὕτη ἐπέλθῃ
 μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἀπολογισμοῦς, εἶναι ἀδιάφορον, τὸ ζήτημα
 τοῦτο εἰλόθῃ ἀπὸ ἄλλα περωτισμένα ἔθνη. Εἰς ἄλλο περωτισμέ-
 νον ἔθνος, τὴν Γαλλίαν, προετάθη, ἂν δὲν πρέπη νὰ περιμένωσι
 τὴν ἐξέλεγχσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου
 πρῶτον, και ἔπειτα νὰ ἀπαρσιώσῃ τὰ νομοθετικὰ Σώματα·
 ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἰδείχθη ἀδύνατον τὸ νὰ προαβῆται τὸ ἐλεγ-

χτικὸν Συνέδριον νὰ ἐξελέγῃ πρὸ τῶν ἀπολογισμῶν, και ἂν
 τοῦτο ἦτο δυνατόν ἡ κοινωνία δὲν ἔχει μέγα συμφέρον εις τὴν
 ἐξέλεγχσιν τῶν μερικῶν λογαριασμῶν. Τὸ σπουδαῖον εἶναι ὁ
 προὑπολογισμὸς, τὸ δὲ σημαντικώτερον νὰ ἴδωσι τὰ νομοθετικὰ
 Σώματα, ἂν ἡ ἐπιτελεστικὴ ἐξουσία περιορίσθῃ ἐντὸς τοῦ προὑ-
 πολογισμοῦ, ἂν δηλ. εἰδαπκνήθῃσαν ὅσα προὑπολογισθῆσαν· ἡ
 κατάχρησις ἐπὶ τῶν μερικῶν ποσῶν τῶν προὑπολογισθέντων
 περιστέλλεται διὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τὸν μέγαν δὲ κίν-
 δυνον προλαμβάνουσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα· τὰς μερικὰς
 καταχρήσεις θελεῖ περιστεῖλαι τὸ συνέδριον διὰ τῶν ἐξελέγξεων
 και ἀποφάσεων του, αἰτινες δὲν ἐπιρραζοῦσι παντάπασιν τὴν
 ἀπόφασιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι ταῦτα εἶναι ἀδί-
 νατον νὰ προέλθωσιν εις ἐιδικοὺς λογαριασμοῦς. Τούτων οὕτως
 έχόντων δύναται τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τὸ ὅποιον θελεῖ ἐγκύ-
 ψει εις τὰ καθέκαστα τῶν ἐιδικῶν λογαριασμῶν, νὰ ἐπεξεργά-
 ζηται τοὺς ἀπολογισμοῦς μετ' ὅσῃ ταχύτητι ἐπεξεργάζονται
 τούτους τὰ Νομοθετικὰ Σώματα και νὰ τὰ προλαβῆν μά-
 λιστα εις τρόπον ὥστε νὰ συζητῶνται ἐν καιρῷ οἱ ἀπολογι-
 σμοὶ; ἀλλ' εἶναι ἀφ' ἑτέρου συμφέρον νὰ περιμένωσι τὰ νομο-
 θετικὰ σώματα νὰ συζητήσωσι τοὺς ἀπολογισμοῦς μετὰ τὴν ἐξε-
 λεγχσιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τὸ συμφέρον της κοινωνίας και
 τοῦ Κράτους εἶναι νὰ ἐξελέγχωνται ὅσον τάχος οἱ ἀπολογισμοὶ
 διὰ νὰ προλαμβάνωνται οἱ κίνδυνοι, και τοῦτο παρεδέχθησαν τὰ
 περωτισμένα ἔθνη. Εἰς τὸ συμφέρον της ταχύτητος της ἐξε-
 λέξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ στερηζόμενοι, προτείναν ἐπὶ τοῦ
 δημοκρατικοῦ πολιτεύματος της Γαλλίας τὴν κατὰ τρημηναίαν
 ἐξέλεγχσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, και ἐὰν τοῦτο ἦτο δυνατόν, ὁ κίν-
 δυνος ἤθελε προλαμβάνεσθαι. Ἐκτὸς λοιπὸν τοῦ ὅτι εἶναι ἀδύ-
 νατον νὰ περιμένωσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τὴν ἐξέλεγχσιν τοῦ
 Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, περιπλέον αὕτη δὲν ὠφελεῖ ταῦτα. Διὰ
 τοὺς λόγους ὅθεν τούτους, και δι' ὅσους ἐν τῇ προτέρᾳ του ἀγο-
 ρῶσει ἀνέφερε θεωρεῖ και περιττὴν και ἐπιζήμιον, ὡς ἐκ της ἐπιγε-
 νομένης βραδύτητος, τὴν ἐκ νέου εἰσαγωγὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ εις
 τὴν Βουλήν, προτείνει δὲ τὴν ἐξακολουθήσιν της συζητήσεως αὐτοῦ
 ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἀφοῦ προηγουμένως παρακληθῆ ἡ τὴν ἐξέλεγχσιν
 αὐτοῦ ἐπιφορτισμένη ἐπιτροπὴ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἐκθεσί της.

Ἄτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατήρησεν ὅτι τὸ ζή-
 τημα ἐν πρώτοις παρουσιάσθῃ περὶ τοῦ ἂν πρέπη νὰ φέρῃ εις
 πέρας τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἢ ἀπὸ της ληξασῆς
 περιόδου διωρισμένη ἐπιτροπὴ, ἢ ἂν πρέπη νὰ ὑποβληθῆ ἐκ

νέου ή απόλογισμός εις τήν Βουλήν· κατόπιν όμως έπήλθεν ούσιαστική συζήτηση, έφ' ης ήμολογεί ότι δεν δύναται σήμερα να αποφανθώ χωρίς να μελετήσῃ τὰ επί του αυτού αντικειμένου παρά των άλλων περιωρισμένων έθνών παραδεδομένα και ρυθμίση τήν γνώμην του. και ότι επί του πρώτου αναφεύμετος ζήτηματος ούδ' αὶ αποφάσεις τῆς Γερουσίας επί αναλόγων περιστάσεων είναι ήμώφωνοι. Διά να μή έλθῃ όθεν τό σώμα εις ανακολουθίαν, προτείνει τήν αναβολήν τῆς επί του αντικειμένου τούτου συζήτησεως και αποφάσεως εις άλλην συνεδρίασιν, διά να μελετήσῃ έκαστος και έκυρήξῃ τήν ψήφόν του έν γνώσει.

Μετά τὰ λεγθέντα, επί τῆ έρωτήσεϊ του Κ. προέδρου, ή Γερουσία παρεδέξατο τήν αναβολήν τῆς επί του αντικειμένου τούτου συζήτησεως και αποφάσεως τῆς διά τήν έπομένην συνεδρίασιν

Παρελθών ακολουθούς τις των Κ. Γερουσιαστών έλεγε. Πάντε ήδη παρήλθον μήνες αὐ' οὐ ή Κυβέρνησις έργον φιλανθρωπίαν και κυβερνητικῆς προνοίας πράττουσα υπέβαλεν εις τήν έπιψηφίαν των Βουλών αυθημερόν ψηφισομένων Νόμον έπιτρέποντα αὐτῇ να χορηγήσῃ βοήθειαν εις τούς έκ τούς σεισμοῦ παθόντας Θεβαίους δύο χιλιάδων κοιλών σίτου και 30 χιλ. δραχμῶν. Εκτός των βοηθημάτων τούτων ή συμπάθεια των ήμογενών και άλλων φιλανθρώπων γενναίως συνέδραμεν υπέρ αὐτῶν πέμψασα ικανά χρηματικά βοηθήματα· και όμως, καθ' ἃς έσχε πληροφορίας, οὔτε έκ των βοηθημάτων τῆς Κυβερνήσεως, οὔτε έκ των άλλων εἰσέτι ήσαν εισέτι εις αὐτούς έν τῇ έσχάτῃ στερήσει εύρισκομένους· έπερωτῶν όθεν τό υπουργεῖον όλον και ίδια τούς Κ.Κ. επί των Οικονομικῶν και έσωτερικῶν υπουργοῦς, ζητεῖ να πληροφορηθῇ τί έγένοντο τὰ βοηθήματα ταῦτα, και διά τίναν λόγους εισέτι δεν διανεμήθησαν αὐτοῖς· αν δε τό υπουργεῖον δεν ήναι σήμερα εις θέσιν να δώσῃ τὰς περί τούτων πληροφορίας, παρακαλεῖ αὐτό να δώσῃ ταύτας κατά τήν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Αναβληθείσης δε τῆς απαντήσεως διά τήν προσεχῆ συνεδρίασιν, ο Κ. πρόεδρος έλυσε τήν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος·
Β. Χρηστάκης·

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ιανουαρίου 1853 ήμῆρα Τετάρτη.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικοῦ καταλόγου των Κ.Κ. Γερουσιαστών, παρόντων 34 μελών, ο πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιδῆς εκήρυξεν άρχομένην τήν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης, αναγνωσθέντα, ενεκρίθησαν.

Μετά ταῦτα αναγνώσθησαν υπό του Κ. Γραμματέως·

1) Αναφορά του Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Παπαπολίτου εξαιτουμένου τεσσαράκονθήμερον άπουσίας άδειαν· ή Γερουσία ενεκρίνε τήν αίτησίον του·

2) Το υπ' αριθ. 643 έγγραφον του Κ. επί των έσωτερικῶν υπουργοῦ δι' οὐ κοινοποιεῖται εις τό Σώμα τῆς Γερουσίας αντίγραφον τῆς πρός τὰ Νομοθετικά Σώματα αναφορῆς του Κ. Μ. Τσοιτζα αποκαθιστῶντος δι' αὐτῆς πληρεξούσιόν του τόν Κ. Ροβέρτον Θουρμποῦρου πειθερόν του μακαρίτου Ν. Σταυραῆ ως πρός τήν εκτέλεσιν τῆς διαθήκης αὐτοῦ, και διευθύνεται αντίγραφον έπιταλῆς του ειρημένου Κ. Ροβέρτου Θουρμποῦρου μεταδάντος ένταῦθα περί ταχείας πραγματοποιήσεως των ενεργητικῶν διατάξεων τῆς διαθήκης· ή Γερουσία, ώρισεν ως πρώτον αντικείμενον των αἰψέων τῆς κατά τήν έπομένην συνεδρίασιν τήν συζήτησιν των προκειμένων εγγράφων·

Παρελθών έπειτα ο Κ. υπουργός των έσωτερικῶν έλαξε τάδε.

Τό περί διανομῆς των συλλεγθέντων βοηθημάτων υπέρ των έκ του σεισμοῦ παθόντων Θεβαίων αντικείμενον, περί οὐ ή γενομένη κατά τήν προλαβούσαν συνεδρίασιν έπερώτησις, δεν έπραγματοποιήθη εισέτι, διότι αὶ πρό τῆς διανομῆς ταύτης απαιτούμεναι προκαταρκτικά έργασια δεν έφθασάν εις τό πέρας των· οί παθόντες έκ του σεισμοῦ Θεβαῖοι υπερβαίνουσι τὰς 1200 οικογενείας· ο δε Νόμος και τό περί εκτέλεσεως αὐτοῦ εκδοθέν Β. Διάταγμα προσδιορίζουσι τήν διανομήν των χορηγητέων βοηθημάτων εις τούς άπορωτέρους μεταξύ των παθόντων· διά να εκτελεσθῇ ακριβῶς και δικαίως ο όρος οὗτος του νόμου και διατάγματος έπρεπε να γίνῃ γνωστόν προηγουμένως πόσον έπαθεν έκαστος, διότι δεν είναι ήμοια τὰ παθήματα όλων, και ποιοι εισίν οί άπορωτέροι μεταξύ των παθόντων, οἵτινες έχουσι δικαίωμα να μετάσχῶσι των χορηγητέων βοηθημάτων· διά τοῦτο έλήφθη φροντίς να σχηματισθῇ, ως και έσχηματίσθη έπιτροπή τις έκ των ευυποληπτοτέρων του τόπου, του έπαρχου, και του επισκόπου τῆς επαρχίας, ήτις ένεσχολήθη εις τοῦτο· αν και πολλά μέλη τῆς έπιτροπῆς ταύτης δεν ήδυνήθησαν ένεκα άλλων εργασιῶν να παρευ-

φελῶσι διανοκῶς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου εἰς ὃ προσε-
κλήθησαν, καὶ ὅμως, συνεπεῖα ἐπανελημένων διαταγῶν τοῦ
ὑπουργείου, ἢ ἐπιτροπῆ, αὕτη ἔφερον εἰς πέρας τὴν ἐργασίαν τῆς,
ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ τέλειον τὸ ἔργον διατάχθη νὰ ἐκτεθῇ ὑπ' ὄψιν-
θλων ὁ συνταχθεὶς κατάλογος τῶν παθόντων καὶ παθημάτων
ἐκάστου διὰ νὰ γίνωσιν αἱ ἀνήκουσαι ἐνστάσεις καὶ ἀντιρρή-
σεις περὶ τῶν παρεσφυσάντων τυχόν ἀδικημάτων· συνεπεῖα
δὲ γενομένων ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων, πρόκειται ἤδη νὰ φέρῃ
ἢ ἰδίᾳ ἐπιτροπῇ τὰς ἀνηκούσας ἐπιδιορθώσεις εἰς τὸν κατάλο-
γον· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν διορθώσιν ταύτην δὲν εἶναι αὐθις τὸ
ἔργον τέλειον, ὅπερ ὑπεβλήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸ τριῶν ἢ τετ-
σάρων ἡμερῶν· ἀπαιτεῖται νὰ διακριθῶσι μεταξύ των οἱ ἀπορώ-
τεροι· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ δυσκολώτερον πάντων πρὸς τὸν σκοπὸν
τούτου τὸ ὑπουργεῖον ἐσχημάτισεν ἐπιτροπὴν τινα ἐκ τῶν εὐ-
ποληπιότερων προσώπων, καὶ διέταξε τὴν ἄμεινον ἐπὶ τοῦ τόπου
μετάβασιν αὐτῆς διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον μετὰ τὴν δυ-
νατὴν ταχύτητα καὶ δικαιοσύνην ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅθεν γίνε-
ται δῆλον ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἡμέλησε κατὰ τι ὡς πρὸς
τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἀντικειμένου τῆς δια-
νομῆς τῶν βοηθημάτων πρὸς τοὺς παθόντας ἠθελαιοὺς, καὶ ὅτι
ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνωτέρω
τελευταίας ἐργασίας, θέλει διαταχθῆ ἢ διανομῇ, ἐπὶ τῇ βάσει
καταλόγου συντεταγμένου ἀκριβοῦς καὶ δικαίως.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεγθέντα ὁ προτείνων τὴν ἐπερώτησιν Γε-
ρουσιαστῆς εἶπε. Πιστεύω ὅτι ὅλη ἡ βραδύτης τῆς διανομῆς
τῶν περὶ ὧν πρόκειται βοηθημάτων προήλθεν ἀπὸ τὰ μέτρα
ἅτινα ἐξέθηκεν ὁ Κ. ὑπουργός· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι τὰ μέτρα
ταῦτα δὲν συνάδουσι μετὰ τὰ παθήματα καὶ μετὰ τὴν ἀθλίαν κα-
τάστασιν τῶν παθόντων, καθόσον αἱ Ἀθῆναι ἐγέμισαν ἀπὸ
ἐπαίτας ἠθελαιοὺς. Τὸ ὑπουργεῖον ἔδυνάτο προκαταβολικῶς νὰ
δικαιῶν τὸν λόγον βοηθείας ἀποφασισθέντα πρὸς χορηγήσιν
αἰτῶν, διότι ἢ μετὰ τὴν παντελῆ καταστροφὴν τῶν ἠθελῶν χο-
ρηγήσεις τῆς βοηθείας θέλει εἶσθαι ὁμοίαι τῆς ἀμοιβῆς τῶν παθη-
μάτων τοῦ ἀγῶνος καὶ τῶν ἀγωνιστῶν ἐὰν δοθῇ προκαταβο-
λικῶς ἐν πύσῃ Σίτου θέλει δοθῇ ἀπέναντι πρὸς ἐξοικονόμησιν
διὰ νὰ προληφθῇ οὕτως ἡ ζωὴ τῶν δυστυχισάντων, οἵτινες ἔρθα-
σαν εἰς τὸν βαθμὸν νὰ ἐκταίνωσι χεῖρα ἐπαίτου· προλάβετε λοι-
πόν, Κ. ὑπουργέ, νὰ χορηγήσῃτε προκαταβολικῶς τὴν ἀνήκου-
σαν βοήθειαν, διὰ νὰ θεραπεύσῃτε τὰς ἀνάγκας τῶν κινδυ-
νεούτων ἐκ τῆς πείνης ἀνθρώπων.

Εἰπόντος ἐνταῦθα τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν ἑσωτερικῶν
ὅτι πᾶν ὅ,τι ἔπρεπε νὰ γείνη ἐγένετο, καὶ ὅτι ἡ δι-
ανομὴ δὲν εἶναι εὐκόλος, διότι πρόκειται νὰ γίνῃ εἰς 1200
οικογενεῖας, αἵτινες δύνανται νὰ παρουσιασθῶσιν ὅσοι ἐξ-
ουαίως ὡς ἀποροὶ, ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐπέφε-
ρεν, ὅτι ὅλα ὅσα ἐξέθηκεν ὁ Κ. ὑπουργός τῶν ἐσωτερικῶν
εἶναι μέτρα ἅτινα ἔπρεπε νὰ λάβῃ μία συνετὴ Κυβέρνησις· ἀλλὰ
τὸ τελευταῖον ὅπερ ἀνέφερεν, ὅτι διλονότι μετὰ τὰ ἐνε-
ργηθέντα μέτρα περὶ ἀκριβοῦς καὶ δυνάμει ἐνστάσεων συντάξεως
καὶ ἐπιδιορθώσεως τοῦ καταλόγου, συνετάθη ἐπιτροπὴ πρὸς
ἐξακριβώσιν τῶν ἀπορωτέρων οικογενειῶν, μοὶ φαίνεται μέτρον
ἀδιέξοδον καὶ μὴ ἀποτελεσματικόν, διότι πολλοὶ παρουσιάζον-
ται καὶ φαίνονται ἀποροὶ ἐγὼ εἰσὶ πλούσιοι, καὶ τ' ἀνάπαλιν·
φρονῶ λοιπόν ὅτι δικαιότερον εἶναι νὰ γίνῃ ἢ προκειμένη δια-
νομὴ τῆς περιθάλψεως ἀναλόγως τῆς ζημίας ἢν ἕκαστος ὕπερ.
Ἀντιλέγων ὁ Κ. ὑπουργός τῶν ἑσωτερικῶν προσέθηκεν. Ἐν τῷ
Νόμῳ ὑπάρχει προσδιορισμένη ἢ χορηγήσις τῆς προκειμέ-
νης περιθάλψεως καὶ βοηθείας εἰς τοὺς ἀπορωτέρας μεταξύ τῶν
παθόντων· διὰ νὰ γίνῃ ἢ ἀνακάλυψις τῶν τοιούτων ἐπὶ 1200
οικογενειῶν πρέπει νὰ προηγηθῇ ἐξέτασις ἐπιτοπιῶς ὑπὸ τῆς συ-
σταθείσης ἐπιτροπῆς, ἣτις στέλλεται ἐπίτηδες, καὶ ἣτις ἐντὸς
ὀλίγου θέλει τελειώσῃ τὰς ἐργασίας τῆς· οὕτω τὸ ἔργον γίνε-
ται τέλειον, καὶ ἐκπληροῦται ὁ ὅρος τοῦ Νόμου.

Ἐπαναλαβὼν τὸν λόγον ὁ προτείνων τὸν ἐπερώτησιν Γε-
ρουσιαστῆς προσέθηκεν. Ἐὰν δοθῇ προκαταβολικῶς περισσώτερον
τι εἰς μίαν δῦν ἢ καὶ περισσώτερας οικογενεῖας, τοῦτο δὲν εἶναι
ἐπιζήμιον, διότι προτιμώτερον εἶναι νὰ λάβωσι δῦν ἢ τρεῖς
οικογενεῖαι περισσώτερον τι παρὰ νὰ πάθωσι ἢ νὰ ἀποθάνωσι
τῆς πείνης διὰ τῆς ἀναβολῆς τοσούτοι δυστυχημένοι ἄνθρωποι.

Λαθὼν ἐπὶ τέλους τὸν λόγον ὁ Κ. ὑπουργός τῶν οικονομικῶν
ἐξέθηκε τὸ ὑπουργεῖον εἶχε τὴν ἐλευθερίαν νὰ κάμῃ τὴν
διανομὴν καθ' ὅν κειρὸν ἤθελε, διότι ἐκτός τῆς χορηγήσεως τῆς
Κυβερνήσεως, ἔχει ἀνά χεῖρας καὶ ἑθελῶν βοηθήματα ἅτινα προ-
σέφερον γενναίως ὕπερ τῶν παθόντων ἠθελῶν οἱ ἐκτός τοῦ
Κράτους ἡμογενεῖς, καὶ φιλόθρωποι ἄνδρες· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ φανῇ
ὅτι αἱ συνεισφοραὶ αὗται διενευκλήθησαν κατὰ χάριν τινα πρὸς
τὸ δεῖμα ἢ δεῖμα πρόσωπον, καὶ διὰ νὰ μὴ ἀκουσθῶσι παράπονα
ἐκ μέρους τῶν γενναίων συνδρομητῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐλατ-
τωθῇ ἢ πρὸς τὰ τοιαῦτα φιλόθρωπα ἔργα γενναϊότης αὐτῶν,
ἀνάγκη εἶναι νὰ γίνῃ ἢ διανομὴ μετ' αὐστηρᾶν δικαιοσύνην τὸ

βραχὺ εἶναι πάντοτε καλλίτερον· αἱ ἐργατικαὶ τῆς στελλομένης ἤδη ἐπιτροπῆς συγκειμέναι ἐκ προσώπων εὐπρόληπτων καὶ προσηρόνων τὰς μεγαλειτέρας ἐγγυήσεις διὰ τὴν δικαίαν ἐξασκίωσιν τῶν ἀπορωτέρων οἰκογενειῶν, θέλουσι καταστήσει τὸ ἔργον τέλειον, μετὰ δὲ τὴν ἐντὸς ὀλίγου ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ, θέλει ἀρχίσαι ἡ διανομὴ κατ' αὐτοπρᾶν δικαιοσύνην.

Ἀναγγελλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἐν τῇ Γερουσίᾳ μείναντος κατὰ τὴν λήξιν τῆς παρελθούσης περιόδου ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1850, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμιδῆς λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ εξῆς.

Χωρὶς νὰ ἐπαναλάβω ὅσα εἰς τὴν προηγουμένην ἀγορεύσιν μου ἐλάλησα, καὶ χωρὶς νὰ προστρέξω εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τῶν συνταγματικῶν ἐθνῶν καὶ ἰδίως τῆς Γαλλίας, καθ' ἃς πᾶν ἐκκρεμὸς Νομοσχεδίον κατὰ τὴν λήξιν τῆς περιόδου εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὰς Βουλὰς, ἔρχομαι εἰς ἕνα ἄλλον λόγον· δὲν ἐπανέρχομαι εἰς ὅσα ἐλάλησα, ὁ κύριος Τρικοῦπης Γερουσιαστὴς ἐπὶ τῆς πρώτης Περιόδου, ἐφ' ἧν ἡ Γερουσία δὲν ἀντέλεξε τὸ ταμίον, ἀλλ' ἔρχομαι εἰς ὅσα ἐλέγησαν κατὰ τὴν σύνοδον τοῦ ἔτους 1852 καθ' ἣν ἐλάλησεν ὁ ἄδ. Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Προβιλέγγιος καὶ ὁ Κ. Μαγγίνας· Ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐξάγεται ὅτι ἡ Γερουσία προήλθε τότε εἰς τὴν ἐφεξῆς ἀπόφασιν.

Ἐντεῦθεν συνομολογησάντων καὶ ἄλλων τὸ ὄρθον τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο καθ' ὁλοκληρίαν ταύτας κλπ. ὥστε ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰς περὶ νέας εἰσαγωγῆς ἐν τῇ Βουλῇ τῶν ἐν τῇ Γερουσίᾳ μενόντων τυχόν ἐκκρεμῶν Νομοσχεδίων κατὰ τὴν λήξιν τῆς περιόδου παρατηρήσεις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν· κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τὸ ζήτημα εἶναι ἀποφασισμένον καὶ ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἀπᾶς ἀποφασισθέντα καὶ νὰ κάμῃ νέαν ἀπόφασιν.

Ἄλλος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν εἶπε τὰ εξῆς· καθόσον ἐνθυμούμαι τὸ ζήτημα ἤλθε κατὰ τὸ ἔτος 1852 ὅπως καὶ σημερινῶς παρουσιάζεται· προτέθη τότε ἂν ἡ ἰδίᾳ ἐπιτροπῇ ἥτις ἦτο καθαρτισμένη ἀπὸ τὰ τμήματα, ἔπειτα νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ἄλλη ἐκλεγθῆσαμένη ἀπὸ τὰ νέα τμήματα· αὐτὸ τοῦτο παρουσιάζεται καὶ σημερινῶς ἂν ὄχι, ἡ ὑπάρχουσα ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ φέρῃ τὴν ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἢ ἄλλῃ ἀπὸ τὴν συζητήσιν ταῦ

Κανονισμοῦ καὶ ἀπὸ διαφορῶν ἄλλας συζητήσεις γενομένας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου περὶ οὗ πρόκειται, ἐξάγεται, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἠθέλησε νὰ δεσμεύσῃ ἀλλ' ἀρχισεν ἐλευθέρην ἐαυτὴν νὰ πράττῃ κατὰ τὰς περιστάσεις ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων· ἂς μὴ προωρῶσιν ὅθεν ἤδη εἰς τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου σπουδαιότητος ζητήματος, ἀλλ' ἂς ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς ταχέως ἐξελέγξως τοῦ ἀπολογισμοῦ, διὰ τὴν ἀναβολὴν τοῦ ὁποῖου κατηγορήσαμεν πολλὰκις τοὺς ὑπουργούς, οἵτινες δύνανται νὰ μᾶς εἰπωσιν ἤδη, ὅτι ἡμεῖς ἐπιφέρομεν τὴν βραδύτητα· ἂς ἀρήσωμεν τὴν ἰδίαν ἐπιτροπὴν νὰ φέρῃ τὴν ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ὅσον οἶον τε τάχιστα, καὶ ἂς μὴ προσέλθωμεν εἰς τὴν ὀριστικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἥτις δύναται νὰ μᾶς φέρῃ εἰς κανὲν ἄτοπον.

Λαβὼν ἐπειτα τὸν λόγον ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερε τὰ εξῆς· ὁ προηγουμένος Κ. Γερουσιαστὴς προσέθηκεν εἰς τὴν ὁμιλίαν του, ὅτι θέλει ἀποδοθῆ μοιρῆ τις ἐκ μέρους τῶν ὑπουργῶν εἰς τοὺς ὑποστηρίζοντας τὴν ἀναβολὴν, ἢ εἰς τὴν Γερουσίαν παραδεχθισομένην ταύτην· τὸ τοιοῦτον δὲν παραδέχομαι ὡς μέλος ὑποστηρίζων τὴν ἀναβολὴν καὶ τὴν ἐκ νέου εἰσαγωγὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ τοὺς λόγους οἵς ἐπέφερον εἰς τὰς προηγουμένας ἀγορεύσεις μου· ὑπῆρχε μίᾳ ἰδέᾳ ἀναβολῆς καὶ ἕτερα τῆς ἐπισπεύσεως τῆς ἐξελέγξως τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ προστάθησαν οἱ λόγοι ἐκάστος ἰδίᾳ· οἱ προσβύοντες τὴν ἰδέαν τῆς ἀναβολῆς εἶπον καὶ λέγουσιν, ὅτι ἂν καὶ ἡ ἰδέα τῶν αὐτῶν δὲν προβλέπηται ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν καὶ τὸ Σύνταγμα, ὑποστηρίζεται ἡμῖν ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν ἑνὸς ἄλλου Σώματος τῆς Βουλῆς, ὁ ὁποῖος δὲν συνετάθη πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναβολῆς ἀλλὰ τῆς δυνατῆς διεξαγωγῆς τῶν ἔργων τοῦ Σώματος αὐτοῦ· ἡ ἰδέα ὅθεν αὐτὴ ὑποστηρίζεται ἀπὸ κανονισμὸν ἰσχύοντα εἰς ἕν ἄλλο κυριαρχικὸν Σῶμα, βυθισθῆκα τούτοιον δὲν ἔχει ἡ ἐτέρα ἰδέα. Τὴν ἰδέαν ταύτην ἐξέφερα ἀπλῶς, ἐκθέτω καὶ ὑποστηρίζω αὐτὴν καὶ ἤδη λέγων ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἐξελέγξως τοῦ ἀπολογισμοῦ εἶναι σοφικόν· καὶ ἐπειδὴ ἰσώτατον φερόν παρουσιάζεται, ἀμφοτέρω τὰ σώματα κατὰ πρῶτον λόγον πρέπει νὰ κάμωσι τὴν ἐξελέγξιν μὲ περισσότεραν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ σπουδαιότητα.

Ὡς μέλος τῆς ὑφισταμένης ἐπιτροπῆς εἶπεν ἕτερος παρατηρῶν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀνέβαλε τὴν ἐξελέγξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, διότι παρετήρησεν ὅτι ληξάντος τῆς περιόδου καὶ μεταβληθέντων τῶν τμημάτων, ἤθελε παρουσιασθῆ τὸ ζήτημα τῆς περαιτέρω διεξα-

ωγής ή εξελέγξεως αὐτοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν. Ἐπειδὴ πρῶτον ἤδη φερόν παρουσιάζεται ἐνώπιον τῶν Βουλῶν ἀπολογισμὸς, συμφωνῶ μὲ τοὺς προλαλήσαντας ὡς πρὸς τὸ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἡ εξελέγξις μὲτὴν ἀπαιτουμένην σπουδαιότητα καὶ μὲ τὸν προσίκοντα τρόπον, διαφωνῶ δὲ ὡς πρὸς τὸ ὅτι πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, φρονῶν ὅτι πρέπει νὰ εἰσαχθῇ μόνον εἰς τὴν Γερουσίαν.

Πρὶν ἢ προχωρήσω εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, ἐπήνεγκεν ἄλλος, παρατηρῶ ἐκ προμίων ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ τὸ ζήτημα παρουσιάζεται οὕτω ὡς πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἢ νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὴν Βουλὴν ἢ οὔ. Ἐπ' αὐτοῦ λαλῶν παρατηρῶ, ὅτι διὰ νὰ γνωρίσῃ τις τὸν σκοπὸν ἢ τὴν αἰτίαν τοῦ ἀντικειμένου περὶ οὗ συνέπτεται καὶ φρονεῖ οὕτως ἢ ἄλλως, πρέπει νὰ ἀναδράμῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου· ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρέπει νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν, ποῖος εἶναι ὁ λόγος ὁ ὁποῖος ὑπαγορεύει τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ἐκ νέου εἰσαγωγὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ· περὶ αὐτοῦ τοῦ λόγου οὐδ' ὁ Κανονισμὸς τῆς Γερουσίας οὔτε τὸ Σύνταγμα ὀρίζουσι τι· φρονῶ λοιπὸν ὅτι ἐάν οἱ ὑπὸ συζήτησιν καὶ κατὰ τὴν λῆξιν τῆς περιόδου μείναντες ἐκκεκμηθεὶς Νόμοι ἀφορῶσι ἐὰν ἢ προηγουμένως περὶ ὑποθέσεων τοῦ Κράτους, τότε οἱ Νόμοι ο἗τοι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν ἢ νὰ εἰσαχθῶσιν ἐκ νέου εἰς τὴν νέαν Βουλὴν, ἥτις σύγκεται ἐκ νέων προσώπων ἐχόντων νέα φώτα καὶ γνωρίζοντων ἐκ τοῦ σύγγγους τὴν κατάστασιν τοῦ ἐντολέως λαοῦ. Ἐάν δὲ τὸ ἀντικείμενον ᾖναι ἀπλῶς τυπικόν, ὅπως εἶναι καὶ τὸ παρὸν, καὶ ἡ νέα Βουλὴ δὲν πρόκειται νὰ πράξῃ ἄλλο τι ὀδηγούμενη ἐκ νέων φώτων, εἰμὴ ὅτι ἐπραξεν ἢ παλαιά, τότε τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου εἰς αὐτήν· πρόκειται ἤδη νὰ γίνῃ τυπικῶς ἡ εξελέγξις, ἀν ἐθαπανήθησαν ὅσα προϋπολογισθησάν, καὶ ἐντὸς τοῦ ὅρου τῶν προϋπολογισθέντων, καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν εξελέγξιν ταύτην, ἰὸς τυπικὴν, δὲν ἀπαιτοῦνται νέα φώτα νέαι ἰδέαι, εἶναι περιττὸν νὰ γίνῃ ἐκ νέου εξελέγξις ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἥτις δὲν θέλει πράξῃ ἄλλο τι εἰμὴ ὅ,τι καὶ ἡ παρελθούσα ἐπραξεν· δὲν κατακρίνω τοὺς προσβέουτας τὴν ἰδέαν ὅτι πᾶν, ἐκκεκμηθεὶς ἀντικείμενον ἐν τῇ Γερουσίᾳ κατὰ τὴν λῆξιν τῆς περιόδου πρέπει νὰ υποβάλληται ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, καθόσον ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι ὀρθὴ μόνον ὡς πρὸς τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα ἀτινὰ ἀνωτέρω ἐξέθηκα καὶ οὐχὶ ὡς πρὸς τὰ ἀπλῶς τυπικά. Ἐκτὸς τούτου ὁ ἀπολογισμὸς εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν 4

Λογιστοῦ π. ε. καὶ πᾶσα περαιτέρω ἀναβολὴ τῆς εξελέγξεως, ἥτις θέλει λάβει χώραν διὰ τῆς παραπομπῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, ἐλάττει, ἐνῶ ἡ ταχέια εξελέγξις φωτίζει τὰ Σώματα καὶ βυθίζει τὴν διαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὰς μελλούσας πράξεις τῶν διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονῶ, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν ὀρισταμένην ἐπιτροπὴν νὰ ἀποπερατώσῃ τὸ ἔργον τῆς εξελέγξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ νὰ υποβάλλῃ εἰς τὸ Σῶμα τὴν ἀνήκουσαν ἐκθεσιν διὰ τὰ περαιτέρω.

Καὶ ἕτερος λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἑξῆς· φρονῶ ὅτι τὸ ζήτημα περὶ οὗ πρόκειται, εἶναι ἀπλούστατον· κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν εἰς τῶν ἀγορευσάντων ἐφύτισε τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ ἐποψίν, ἀλλὰ δὲν ἀνέπτ.ηεν ἐντελῶς τὸν λόγον τοῦ τοιοῦτου ἐπιχειρήματός του· αὐτὸς δὲ εἶναι ἐάν ἡ Γερουσία ἐπιληρθῇ τῆς εξελέγξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ ἀπαντήσῃ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπέφερε διαφόρους ἀποφάσεις, διότι ἀνεκαλύφεν ὅτι τὰ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον δεῖνα ποσὰ παρανόμως ἐξωδεδούθησαν, ἐάν λέγω ἡ Γερουσία ἀπαντήσῃ τοιαύτας ἀποφάσεις καὶ εἴρῃ ὅτι αὐταὶ δὲν εἶναι ὀρθαὶ εἰς τὴν βᾶσιν τῶν εἰτε ἐν γένει εἰτε ἐν μέρει, καὶ ἐπιφέρει νέας ἀποφάσεις τροποποιούσας ἐν γένει ἢ ἐν μέρει ἐκεῖνος τῆς βουλῆς, τότε θεθαίως τὸ περὶ ἀπολογισμοῦ Νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ νὰ λάβῃ αὕτη ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τῆς Γερουσίας καὶ ἔλθῃ εἰς ἀρμονίαν μὲ αὐτήν, ἢ νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς. Ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ὑπάρχουσα βουλὴ πῶς θέλει ἐπιληρθῇ τῆς εξελέγξεως πράγματι; τὸ ὁποῖον δὲν εἶ' ἐν ἢ δὲν ἤξουρει; θέλει ἀναμφισβύτως ἐπιληρθῇ ἐξυπαρχῆς τῆς εξελέγξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ τότε ἡ βραδύτης τὴν ὁποῖαν θείλουσιν ἀπρηύγωσιν οἱ τὰ ἐναντία προσβέοντες θέλει ἐπέλθῃ. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τὸ σχῆμα ἐρχεται προθίστερον, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος πᾶς Νόμος ἀφορῶν τοὺς ἐκκεκμηθεὶς προϋπολογισμούς, τὰ ἔσοδα ἢ ἔξοδα τοῦ Κράτους κλπ. εἰσαγεται πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἐάν ἡ Γερουσία ἐπιφέρῃ νέαν τινα ἀπόφασιν καὶ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἀπολογισμὸς, τότε ἡ ἐνεστῶσα Βουλὴ δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἐκλαμβάνεται ἔργον τὸ ὁποῖον δὲν εἰσαχθῇ, ἐνῶ ἐπρεπε νὰ εἰσαχθῇ πρῶτον εἰς αὐτήν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καὶ κατὰ συνέπειαν τότε αἱ πράξεις τῶν τριῶν ἐξουσιῶν δὲν ὑπάρχουσιν εἰς ἀρμονίαν. Ἐρχομαι ἤδη εἰς τὴν οὐσίαν· εἰς τῶν προαγορευσάντων, ἐπιμειβόμενος εἰς τὴν φρίσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ εἶπεν, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἔχει καθήκον νὰ ἐξελέγξῃ ἂν καλῶς ἐξωδεδούθη-

σαν τὰ προϋπολογισθέντα, αλλά μόνον τυπικῶς ἂν τὰ ἐξοδευθέντα ἴσταν ἐντός τῶν ὁρῶν τῶν προϋπολογισθέντων ἐπὶ τῆς φήσεως ταύτης παρατηρῶ ὅτι ὅταν ἐλθῶμεν εἰς τὴν οὐσίαν καὶ ἐξελεγχθῆναι, τότε βλέπομεν ἂν δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν οὕτως ἢ ἄλλως εἰς αὐτὴν, καὶ δὲν πρέπει νὰ προκαταλαμβάνωμεν ἀπὸ τοῦδε τὰ πράγματα· ἤδη πρόκειται περὶ τοῦ ἀπλοῦ τύπου ἂν ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ἐπιληρθῆ τῆς ἐξελεγχτικῆς τοῦ ἐν αὐτῇ ἐκκρεμοῦς ἀπολογισμοῦ διὰ τὴν λήξιν τῆς περιόδου, ὁ ὁποῖος ἂν παραδικασθῆ θέλει φέρει πύλλαια ἀποτελέσματα· λαλῶν εἶπε προσέτι ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ θεωρηθῆ ἐπιπολαίως τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι ἔχουσι καλῶς αἱ ἀποφάσεις τῆς Γερουσίας· ἀλλὰ τότε θὰ ὑπάρξωσι τρεῖς ἀποφάσεις, μία τῆς παρελθούσης, μία τῆς ὑπαρχούσης Βουλῆς καὶ μία τῆς Γερουσίας· ἤμην ἐξυπαρχῆς τῆς γνώμης ὅτι πᾶσα Σύνοδος εἶναι αὐτοτελής καὶ πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς τοιαύτη, διότι ἡ γέννησις τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν τοῦτο μὲ διδάσκει κατ' ἀρχάς ἡ συνέλευσις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐγένετο ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀόριστον, καὶ πᾶν ἡμιτελὲς ἔμενε καὶ ὑποβάλλετο ἐκ νέου εἰς τὴν νέαν συνέλευσιν ἢν ἀνάμεινον (Παρακείμενον), ἤδη δὲ διὰ τὴν μονιμότητα ἐγένετο ἡ δικαιοσύνη τῶν περιόδων εἰς συνόδους, καὶ προσδιωρίσθη ὥστε νὰ συνέρχωνται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος αἱ Βουλαι καὶ οὐχὶ ὅταν τὰς προσκαλέσῃ ἡ Κυβέρνησις ὡς ἦτο πρότερον, διὰ νὰ μὴ γίνωνται δὲ κατ' ἔτος ἐκλογαὶ διατηρήθησαν αἱ περιόδοι· οὕτως ἐρρόθουν καὶ φρονῶ καὶ σήμερον ἀλλ' ἐὰν ὅλοι δὲν συμφωνοῦν μὲ ἐμὲ ὡς πρὸς τοῦτο, συμφωνοῦν ὅμως ὅτι αἱ περιόδοι φέρουν τὸ χάσμα, καὶ εἰς τὴν λήξιν πάσης περιόδου εἶπον ὅτι πρέπει νὰ ἐπικεντρωθῆ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐκκρεμῆ ἔργα, ἐπιφέροντες καὶ τοὺς λόγους· εἶπον ὅτι ἡ παλαιὰ Βουλὴ ἀποραίσασα οὕτως, εἶχεν ἄλλα φῶτα, ἦτο μακρὰν τῶν ἐντολέων τῆς, ἡ δὲ νέα Βουλὴ ἔχει ἄλλα φῶτα, ἄλλην πείραν καὶ τὰ παρόμοια· τοῦτο ἰσχυροποιεῖ τὴν γνώμην μου ὅτι τὸ αὐτὸ δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὴν λήξιν πάσης συνόδου, διότι αἱ Βουλευταὶ ἐπανερχόμενοι φέρουσι νέα φῶτα λαμβανόμενα ἐκ τῶν ἐντολέων τῶν. Ἐκεῖ ὅπου δὲν μᾶς ἐμποδίζει ὁ κανονισμὸς, ἐκεῖ πρέπει νὰ σπεύδωμεν· ἀλλ' ἐκεῖ ὅπου μᾶς ἐμποδίζει, δὲν πρέπει νὰ ἐπισπεύδωμεν διὰ νὰ δαιξώμεν ἀροσίωσιν, ἐνοῶν εἰς τὸ καθήκον μας, διότι ἄλλως δύνανται νὰ μᾶς εἰπωσιν, ὅταν πρᾶπῃ νὰ σπεύδωμεν καθήμεθα, καὶ ὅπου πρέπει νὰ καθήμεθα σπεύδωμεν· ἤκουσά τινα τῶν παραλαβάντων λέγοντα ὅτι ἡ Γερουσία ἄρῃσεν ἄλυτον τὸ ζήτημα

διὰ νὰ μὴ ἔχῃ ἐαυτὴν δεσμευμένην ἀλλ' ἐλευθέραν δὲν εἶναι ἀληθὲς τὸ τοιοῦτον, διότι τὸ ζήτημα εἶναι λελυμένον καθόσον ἀπορᾷ τὰ ἐκκρεμῆ πράγματα ἐπὶ τῆς λήξεως τῆς περιόδου· ἂν δὲ δὲν ἐλθῆν καταφανῶς, λύεται καταφανέστερον ἐκ τῶν λόγων τοὺς ὁποῖους ἐξέθηκα. Κατὰ τὸ Σύνταγμα πρέπει νὰ ἐλθῆ πρῶτον ἡ ἀπόφασις τῆς ὑπαρχούσης Βουλῆς καὶ ἔπειτα ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ἐπιληρθῆ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντικειμένου τοῦ ὁποῖον πρῶτον φρονᾷ παρουσιάζεται· δὲν πρέπει νὰ ἀεροβατῶμεν πάντοτε ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἐπισπεύσεως· ἡ τήρησις τοῦ κανονισμοῦ δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆ βραδύτης, καθόσον μάλιστα καὶ πολλαὶ ἐργασίαι εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν ὑπάρχουσι· διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονῶ ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς πρέπει νὰ παραπεμφθῆ ἢ εἰσαχθῆ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ἕτερος, ὀλίγᾳ τινα, εἶπε, θεῶν λαλῶσι εἰς πᾶν ὅτι μὲ παρενόησεν ὁ προαγορεύσας· οὔτε ζῆλος οὔτε ἀροσίωσις μὲ ἐφάρεν εἰς τὸ ἔθνος· ἂν ὁ κανονισμὸς μὲ ἀπηγόρευε νὰ εἴπω ὅσα εἶπον, δὲν ἤθελα παρουσιασθῆ νὰ κάμω τὴν πρότασιν, ὅτι ὡς ἴσως προῆλθον εἰς τὴν Γερουσίαν πύλλαια ζητήματα τὰ ἄρῃσεν ἅλυστα· ὁ κανονισμὸς καὶ τὸ Σύνταγμα δὲν κανονίζουσι τὴν λύσιν αὐτῶν τῶν ζητημάτων, καὶ ἡ Γερουσία πολλάκις ἐξέφρασε τὰς ἰδέας ταύτας εἰς πολλὰς περιπτώσεις, διότι ἂν θελήσῃ νὰ λύσῃ τὸ προκείμενον ζήτημα, πρέπει νὰ τροποποιήσῃ τὸν κανονισμὸν ἢ νὰ προσέβῃ νέον ἄρθρον· σήμερον δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ περὶ αὐτοῦ πρέπει νὰ ἀποφανθῶμεν.

Ἀντιλέγων εἰς ταῦτα ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς, ἐάν, εἶπε, προέδραπε τὰ περὶ τοῦ προκείμενου ζητήματος ὁ κανονισμὸς, κανεὶς δὲν ἤθελε λαλήσει· ἀλλ' ἐγὼ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν τὸ πρᾶγμα κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Γερουσίας καὶ κατὰ τὰς ἐξέσεις τῶν ἄλλων συνταγματικῶν ἐθνῶν.

Παρακείμενης κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζήτησεως, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ θέμα α ἂν πρέπει νὰ παραπεμφθῆ ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὴν Βουλὴν, ἢ ὡς ἀπώτερον· ἡ δὲ Γερουσία διὰ χειροτονίας ἀπερίφραστο ἀποφατικῶς ἐτέθη ἀκολουθῶν εἰς ψηφοφορίαν τὸ θέμα α ἂν ἡ ὑπάρχουσα ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐξελεγχθῆναι τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ νὰ ὑποβάλῃ τὴν περὶ τοῦτου φηθεσίαν τῆς, ἢ ἡ δὲ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας νὰ

εξακολουθήσει αὐτὴ τὴν ἐξελεγχῆν, καὶ νὰ υποβάλῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τὴν ἀνήκουσαν ἐκθέσιν διὰ τὰ παρατετέωρα.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρυσόπουλος.
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Μαρτίου 1854 ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀν. Μοναρχιάδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν.

α) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Δ. Ν. Ὀλυμπίου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδείαν. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

β) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ι. Σταΐκου, ἀπὸ 17 Φεβρουαρίου παρελθόντος, δι' ἧς ἐκθέτων τοὺς λόγους τῆς μὴ εμφανισίως του ἅμα τῆ ἐνάρξεως τῆς περιόδου, ζητεῖ νὰ τῷ χορηγηθῇ κανονικὴ ἀπουσίας ἀδεία· ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης τῶν μὲν παρατηρούντων ὅτι ἡ παραχώρησις ἀδείας ἀπουσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περιόδου ἀντιβαίνει εἰς τὰ κανονισμένα, ὅτι αἱ λόγοι δι' οὓς ἡ αἴτησις δὲν ἐγένετο ἐν καιρῷ εἶναι ἀνίσχυροι καὶ δύνανται νὰ καθιερώσωσιν ἀρχὴν ἄτοπον, δύναμις τῆς ὁποίας ἕκαστος Γερουσιαστὴς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀνεῦ ἀδείας ἀπὸν, δύναται νὰ ζητῇ ἀπαξ διὰ ὑπεροχρόνου ἀναφορᾶς του ὥστε τὸ Σώμα νὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν ὡς ἐν ἀδείᾳ ἀπόντα, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν δὲν πρέπει νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν ἀδεία ἀπουσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περιόδου, τῶν δὲ, ἂν καὶ ἀναγνωρίζοντων ὅτι ὁ τὴν ἀδείαν ζητῶν ἤδη Γερουσιαστὴς ἔπραξεν ἄλλοτε μὴ ἀναφερθεῖς ἐν καιρῷ, προτεινόντων ὅμως νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ Γερουσία ἐπιεικῶς ρερωμένη, χωρὶς νὰ παραβλαφθῶσι τὰ κανονισμένα, πλὴν ἀδείαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περιόδου, καὶ ἄλλων παρατηρούντων νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν ἀδεία τεσσαρακονθήμερος ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν χρονολογεῖται ἡ ἀναφορὰ του, τίς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐπὶ τέλος παρετήρησιν ὅτι, καθ' ὅσον ἀντελήφθη ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἀναφορᾶς, ὁ ἀναφερόμενος ζητεῖ

ἀδείαν 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς 17 Φεβρουαρίου, καὶ ταύτην πρέπει νὰ τῷ χορηγηθῇ τὸ Σώμα. Ἀπὸ σεβασμοῦ δὲ πρὸς τὸ Σώμα φερόμενος καὶ ἀπὸ ἀβροφροσύνης ζητεῖ νὰ δικαιολογηθῇ ἑαυτὸν καὶ διὰ τὴν πρό τῆς 17 Φεβρουαρίου ἀνεῦ ἀδείας ἀπουσίαν του, διὰ νὰ μὴ ᾖθελε παρεξηγηθῇ ἡ διαγωγή του, καὶ θεωρηθῇ ὡς ὀλιγωρία ἢ ἀδιαφορία πρὸς τὰ κανονισμένα· ἀλλ' ἂν ἀπαλλάτῃται τῆς ἐλλείψεως ἦν ἔπραξε νὰ μὴ ἀναφερθῇ εἰς τὸ Σώμα ἐν καιρῷ, δὲν ἀπαλλάτῃται ἀπὸ τὰ λοιπὰ παρεπόμενα τῆς ἀνεῦ ἀδείας ἀπουσίας· κατὰ συνέπειαν τὸ Σώμα πρέπει νὰ τῷ χορηγηθῇ τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδείαν ἀπὸ τῆς 17 Φεβρουαρίου.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ χορηγηθῇ πρὸς τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ι. Σταΐκου τεσσαρακονθήμερος ἀπουσίας ἀδεία, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς 17 Φεβρουαρίου ε. ε. ἀφ' ἧς χρονολογεῖται ἡ αἴτησις του.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶς ἀνέγνω τὸ περὶ παρατάσεως τῆς πρὸς δηλώσιν τῶν ζώων προθεσμίας Νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὴν συνοδουούσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἐκθέσιν ἔχοντα ὡς ἑπείτα.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, ἀφ' οὗ ἐπιψήφισθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον, δι' οὗ παρατείνεται ἡ πρὸς δηλώσιν τῶν ζώων καὶ πρὸς ἀποστολὴν τῶν στελεχῶν τῶν δηλώσεων καὶ τῶν βιβλίων αὐτῶν ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων διὰ τὸ τρέχον ἔτος Νόμου προθεσμία μέχρι τῆς 15 καὶ 20 τοῦ ἀρχαιμένου μηνός.

Οἱ λόγοι δὲ ἂν ἠρηθῆ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ ἔκτακτον τοῦτο μέτρον, ἐκτιθένται εἰς τὴν συνημμένην πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσιν μου· πέποιθα δὲ, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία συναίσθανομένη τὸ κατεπείγον τοῦ πράγματος, θέλει ἐπισπεύσει τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Μαρτίου 1854.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶς
Κ. ΠΡΟΒΛΕΤΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Ι Η Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψήφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς πρὸς δήλωσιν τῶν ζώων προθεσμίας μέχρι 15 Μαρτίου κ. κ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Δημ. Γ. Βουλγαρῆς	N
Ἀναγνώστης Δελιγιάνης		Γεώργιος Καρακατζάνης	N
Γεώργιος Κουντουριώτης		Νικόλ. Ἰω. Μέξης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἄδὰμ Δούκας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Δῆμος Κανελλόπουλος	N
Ἀναστάσιος Λόντος	N	Κωνστ. Κανάρης	
Γάβριελ Μαγγίνας	N	Τσανετ. Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Μ. Α. Καίρης	N
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	N
Διαμαντῆς Ν. Ολύμπιος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	
Χαράλαμπος Παππαπολίτης		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	N	Ἰωάν. Σταίκος	
Ν. Πρασακάκης	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	N
Σπ. Τρικούπης		Κίτσης Τζαβέλλας	
Ἰερόδοτος Τζιώρας	N	Γαρθικιώτης Γρίβας	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ἀλέξ. Βλαχόπουλος	N
Βασίλειος Χρηστακόπουλος	N	Δημ. Χατσιάκος	N
Ἀνδρέας Χ. Αναργύρου	N	Δημ. Χρηστίδης	
Νικόλαος Χρυσόγελος	N	Νικόλ. Μαυρομιχάτης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Ἀναστ. Σ. Χαράλαμπος	N
Δρόσος Μανσόλας	N	Παναγ. Λιδωρικῆς	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Γεώρ. Δουβουνιώτης	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Κωνστ. Προβιλέγγιος	N
Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς		Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Γεώρ. Δαρειώτης	N	Σπύρος Μήλιος	
Γεώρ. Παπαηλιόπουλος		Ρ. Παλαμιδῆς	
Γεώρ. Γλαράκης	N		

Ἀναγνωσθέν κατόπιν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἀρθρον ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοροθῆν ἐπὶ τέλος καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 33 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ῥῆδιν προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς πρὸς δήλωσιν τῶν ζώων προθεσμίας μέχρι 15 Μαρτίου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος · N | Ἀναγνώστης Δελιγιάνης · ·

Γεώργιος Κουντουριώτης	· · · · ·	Γεώργιος Καρακατζάνης	· · · · ·	N
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	· · · · ·	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	· · · · ·	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	· · · · ·	Ἄδὰμ Δούκας	· · · · ·	N
Ἀναστάσιος Λόντος	· · · · ·	Δῆμος Κανελλόπουλος	· · · · ·	N
Γάβριελ Μαγγίνας	· · · · ·	Κωνσταντῖνος Κανάρης	· · · · ·	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	· · · · ·	Τσανετῆς Γρηγοράκης	· · · · ·	N
Λάμπρος Νάκος	· · · · ·	Μ. Α. Καίρης	· · · · ·	N
Διαμαντῆς Ν. Ολύμπιος	· · · · ·	Ἀντώνιος Γ. Κριεζῆς	· · · · ·	N
Χαράλαμπος Παππαπολίτης	· · · · ·	Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	· · · · ·	N
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	· · · · ·	Δημήτριος Πλαπούτας	· · · · ·	N
Νικόλαος Πρασακάκης	· · · · ·	Ἰωάννης Σταίκος	· · · · ·	N
Σπυρίδων Τρικούπης	· · · · ·	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	· · · · ·	N
Ἰερόδοτος Τζιώρας	· · · · ·	Κίτσης Τζαβέλλας	· · · · ·	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	· · · · ·	Γαρθικιώτης Γρίβας	· · · · ·	N
Βασίλειος Χρηστακόπουλος	· · · · ·	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	· · · · ·	N
Ἀνδρέας Χ. Αναργύρου	· · · · ·	Δημήτριος Χατσιάκος	· · · · ·	N
Νικόλαος Χρυσόγελος	· · · · ·	Δημήτριος Χρηστίδης	· · · · ·	N
Γεώργιος Ψύλλας	· · · · ·	Νικόλαος Μαυρομιχάτης	· · · · ·	N
Δρόσος Μανσόλας	· · · · ·	Ἀναστάσιος Σ. Χαράλαμπος	· · · · ·	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	· · · · ·	Παναγιώτης Λιδωρικῆς	· · · · ·	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	· · · · ·	Γεώργιος Δουβουνιώτης	· · · · ·	N
Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς	· · · · ·	Κωνσταντῖνος Προβιλέγγιος	· · · · ·	N
Γεώργιος Δαρειώτης	· · · · ·	Ἰωάννης Οἰκονόμου	· · · · ·	N
Γεώργιος Παπαηλιόπουλος	· · · · ·	Σπύρος Μήλιος	· · · · ·	N
Γεώργιος Γλαράκης	· · · · ·	Ρ. Παλαμιδῆς	· · · · ·	N
Δημήτριος Γ. Βουλγαρῆς	· · · · ·			N

Ἰστε τὸ νομοσχεδίον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Ἀπαγγεῖλαντος ἀκολουθῶς τοῦ Κ. προέδρου οἱ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι α) ἡ συζήτησις τοῦ διὰ τὴν ἐνεστάσαν Σύνοδον προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας καὶ β) ἡ ἐκλογή τοῦ μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου Ν. Στουρνάρη, ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, προτάσσεται ἡ ἐκλογή τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης τοῦ Ν. Στουρνάρη μέλους τῆς ἐπιτροπῆς. Γενομένης δὲ ψηφοφορίας καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ι. Παξιμαδῆ καὶ Μ. Α. Καίρη ἐλαχον ὁ μὲν Κύριος Γ. Ψύλλας ψήφους 17, ὁ δὲ Κύριος Ι. Χ. Πέτρου ψήφους 15 καὶ οἱ Κύριοι Δ. Χρηστίδης καὶ Ἰω. Οἰκονόμου ἀνά μίαν ψήφον ἕκαστος, ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἐκήρυξεν ἵς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκτε-

λέσει; τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου Ν. Στουρνάρη, τὸν τὰς πλείονας λαβόντα ψήφους Κύριον Γεώργιον Ψύλλαν.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργῶς ἀνέγνω τὸ περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου Νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Διὰ τοῦ κυρωθέντος καὶ δημοσιευθέντος κατὰ τὸ παρελθὼν ἔτος Νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν παραχωροῦνται δικαιώματα ἐπαυξήσεως τῆς μισθοδοσίας εἰς τοὺς προξενικούς ὑπαλλήλους, ἢ ἐπιχορηγήσεων εἰς τινὰ προξενεῖα, προσέτι δὲ καὶ τινων ἐμίσθων καθισταμένων αἱ εἰσπράξεις προσγίνονται εἰς τὸ δημόσιον. Ἐντεῦθεν δὲ προκύπτει μικρὰ τις αὐξήσις τῶν ἐξόδων ἀστέμαντος ἀπέναντι τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς βελτιώσεως ἣν θέλει λάβει ἡ προξενικὴ ὑπηρεσία διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου Νόμου. Ἀλλὰ περιστάσεις Οἰκονομικαὶ ἀπρόβλεπτοι καθιστῶσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον δυσχερῆ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς δαπάνης ταύτης, καὶ τοι, ὡς προείπον, μικρῶς καὶ ὠφελίμου.

Τούτου ἕνεκα λοιπὸν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψηφισίαν σας κατὰ βασιλικὴν διαταγὴν, Νομοσχέδιον ἐπιψηφισθῆν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ διαληφθέντος Νόμου καθόσον ἀφορᾷ μόνον τὸν μισθὸν τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων, τὰς ἐπιχορηγήσεις τῶν προξενείων καὶ τῶν εἰσπράξεων αὐτῶν, ὡς πρὸς ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς συνεπείας τοῦ ὁ Νόμος θέλει θεωρεῖσθαι ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐφαρμοζέσθαι ὡς τοιοῦτος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Μαρτίου 1854.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργῶς
Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Θ Ἰ Θ Ε Ο Γ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν Σχέσεων ὑπουργῶς θέλει υποβάλλει καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ υποστηρίξει κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθῆν ἤδη ἐπόμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Μαρτίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΠΑΪΚΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου παρελθίνουτος ἔτους ὑπὸ στοιχ. ΣΕΒ. περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν Νόμου ἀναστέλλεται μέχρι Α. Ἰανουαρίου τοῦ προσεχοῦς ἔτους καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὸν μισθὸν τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων καὶ τὰ δικαιώματα πρὸς ἐπιχορηγήσιν τὰ δι' αὐτοῦ παραχωρούμενα, καθὼς καὶ τὰς εἰσπράξεις τῶν μισθοδοτουμένων θέσεων, αἵτινες δυνάμει αὐτοῦ ἀνέκουσιν εἰς τὸ δημόσιον.

Ὁ μισθὸς τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων, αἱ ἐπιχορηγήσεις τῶν προξενείων, καθὼς καὶ εἰσπράξεις αὐτῶν κανονίζονται διὰ τὸ τρέχον ἔτος ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Ἄρθρον 2. Ὁ πρῶτον Νόμος ψηφισθῆς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ πρὸ ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία θεωρήσασα περιττὴν τὴν τύπωσιν αὐτῶν ἀπεφάσισε νὰ γίνωσι πέντε ἀντίγραφα διὰ τὰ τμήματα, ὅταν δὲ τρεῖς τοῦλάχιστον τῶν τμημάτων εἰδοποιήσωσι τὸν προέδρον ὅτι προεζήτησαν τὸ νομοσχέδιον, τότε νὰ συγκληθῆ τὸ σῶμα εἰς συνεδρίασιν πρὸς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Μεταβάσας ἀκολούθως τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Α'. Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς περιόδου, θάτερος τῶν Κ. Κ. γραμματέων ἀνέγνω αὐτὸν, ὡς καὶ τὴν ἀκόλουθον γνωμοδότησιν τοῦ τμήματος τῆς Γερουσίας περὶ Οἰκονομικῶν τινων μέτρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας, συνταχθεῖσαν μὲν κατὰ τὴν προεζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ Γ'. τμήματος καὶ κατατεθεῖσαν δὲ ἐν τῷ γραφείῳ ἤδη ὑπὸ τοῦ προεζετηθέντος εἰρημένου τμήματος ἐπιφυλαττημένου νὰ ἀναπτύξῃ τὸ σῶμα ἀπαιτήσιν ταῦτα.

Ἡ δὲ μέλη τοῦ τούτου τμήματος συνελθόντα σήμερον Ἰανουαρίου εἰς διασκεῖψιν περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον, ἐθεώρησαν ἀναγκασιάζοντα ὡς ἀποφασίσαντα ἄνευ ἀποφασίσαντος τοῦ σώματος οἰκονομικὰ μέτρα καμψήφει, τὰ ὅποια νὰ υποβληθῶσιν εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τῆς ὁλομελείας τοῦ σώματος.

Α) Ἐκ τοῦ κονδυλίου τῶν ἀπρόβλεπτων ἐξόδων ἀναστέλλεται ἡ χρῆσις εἰς μισθοδοσίαν προσώπων, εἰς περιθώριον ἀμοιβῶν.

Β) Αἱ μνηστικαὶ καταστάσεις νὰ καταστρώνηται ὡς ἔπεται.

πραγματικῆς δαπάνης μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 91 τοῦ Κανονισμοῦ, αἱ ὁποῖαι, οὕτω συντακτόμεναι, νὰ χρησιμεύσουσι ὡς ἠριστικαὶ βάσεις εἰς τὰς ἐκδόσεις τῶν μηνιαίων ἐνταλμάτων.

Γ'. Ἀντίγραφον πάσης μηνιαίας καταστάσεως ἐπικυρωμένον ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, νὰ στέλληται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Δ'. Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς παρελθούσης Συνόδου, ὅστις κατὰ τὸ ἀρθρον 104 τοῦ Κανονισμοῦ, ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου, νὰ εἰσαχθῆ τοῦλάχιστον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν εἰς τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ τμήματος

T. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἰωάν. Οἰκονόμου.

Μηδεμίαν δὲ ἄλλην γενομένην παρατηρήσειν ἀνεγνώσθη τὸ Ἀ'. Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἀποζημιώσεως Γερουσιαστῶν ἢ καὶ ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου Β'. « Μισθὸς προσωπικοῦ » ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνης λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν ὅτι οὐδεὶς φρονεῖ, θέλει τῷ ἀποδώσῃ πρόθεσιν εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ προταθησομένην ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου Β'. δὲν θέλει νὰ παρεμβάλῃ πρόσκομμά τι εἰς τὰς δαπάνας τοῦ Γραφείου, θέλει ὅμως νὰ ρυθμίσῃ τὴν δαπάνην τοῦ κεφαλαίου τούτου μετὰ τὴν κατὰ τὴν παρελθούσαν Σύνοδον γενομένην ἀπόφασιν διὰ τὸ μέλλον. Ἐνθυμείσθε, καὶ τὰ πρακτικὰ μνημονεύουσι τοῦτο, ὅτι συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν παρελθούσαν Σύνοδον, ἐγένετο πρότασις ὑπὸ τοῦ μειοψηφοῦντος μέλους τοῦ Γραφείου, ὅπερ καὶ κατὰ τὴν παρούσαν Σύνοδον εἶναι μέλος τοῦ Γραφείου ἀλλ' οὐχὶ μειοψηφοῦν, περὶ ἐλαττώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας, καὶ ὅτι αὐτὸς, ἂν καὶ ἠσπάζετο τὴν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ προσωπικοῦ οἰκονομικὴν ἐκείνην πρότασιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ νὰ μὴ προσκρούσῃ εἰς τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Γραφείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι, συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ πέντε μῆνας μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Συνόδου, ἡ γνησομένη οἰκονομία ἤθελεν εἰσθαι ἀσήμαντος, ἀντέτεινεν εἰς τὴν κατὰ τὴν σύνοδον ἐκείνην ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ, συνιστῶν τὴν εἰς τὸ μέλλον ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου· καὶ ἡ Γερουσία προήλθε τότε εἰς ἀπόφασιν ἠρί-

ζῶσαν τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων τῆς διὰ τὴν μέλλουσαν Σύνοδον. Τὸ γραφεῖον τὴν ἀπόφασιν ταύτην δὲν ἐτήρησεν ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν κλητῶν· διότι ἀντὶ πάντε κλητῶν τούτους ὁποῖους ὀρίζει ἡ προγενεσττέρα καὶ ἐν ἰσχυρί ἐκείνη ὡς μὴ ἀκυρωθεῖσα ἀπόφασις, διώρισεν 7. ὅτι τὸ Σῶμα σεβόμενον τὴν ἀπόφασιν τοῦ πρέπει νὰ περιτείλῃ τὸν ἀριθμὸν ἐντὸς τοῦ προαποφασισθέντος ἀριθμοῦ· ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ ἀνγκυαίου προσωπικοῦ τῆς Γερουσίας διὰ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς ἀρίεται μὲν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ δύναται νὰ αὐξομειωθῆ κατὰ λόγον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπρεπε νὰ σεβασθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ Σώματος, ἀφ' οὗ οὐδεὶς λόγος πρὸς αὐξομειωσὶν τοῦ προσωπικοῦ φαίνεται ὑπάρχων, καὶ ὅχι μόνον ἀσχολίας πλείονας τῶν τῆς παρελθούσης Συνόδου δὲν ἔχει, ἀλλ' εἰς ἀπραξίαν εὐρίσκειται ἤδη σχεδὸν τὸ Σῶμα, ἐν διαστήματι τεσσαρῶν μηνῶν ἀπαξ μόνον συνεδριάσαν, ἐκτὸς ἐὰν ὑποτεθῆ ὅτι ἡ ἀπραξία ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὴν πολυασχολίαν ὅτι εἰς τὴν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ προσωπικοῦ πρότασιν τοῦ δὲν ὠρίστη ἀπὸ ἄλλο τι, εἰμὴ ἀπὸ τὸν πρὸς τὰ ἀποφασισμένα σεβασμὸν καὶ ἀπὸ πνεύμα οἰκονομίας ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὅτι καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν Σύνοδον ἐξεφρασεν ὁμοίαν γνώμη, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι καὶ σήμερον ἀκόμη δὲν θέλει δυσκολευθῆ νὰ παραδεχθῆ 7 κλητῶν, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἀκυροῖται τὸ Σῶμα τὴν προγενεσττέραν τὴν ἀπόφασιν· ὅτι εἶναι αὐτόχρημα συκοφαντικὴ τὸ ἀπὸ τινος καιροῦ ὑποψηθῆσθαι περὶ τῆς δυσμενεῖς τοῦ πρὸς τὸ Γραφεῖον, διότι τοῦτο δὲν συγκατετέθη δῆθεν νὰ διορισθῆ τινα παρ' αὐτοῦ συστηθέντα ὡς κλητῶν, προκαλεῖ δὲ οὐχὶ μόνον τὰ μέλη τοῦ ἐνεστώτος Γραφείου, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, ἂν ποτε εἰσέστησεν πρόσωπόν τι διὰ κλητῶν ἢ Γραφεῖα ἢ ἄλλης θέσεως ὑπαλλήλων· ὅτι τὸ Γραφεῖον θέλον νὰ δικαιολογήσῃ τὸν διορισμὸν τῶν δύο ἐπὶ πλέον κλητῶν, καὶ προσθέτον τὸν ἕνα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμῆα, χαίροντα τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ, καὶ τὸν δεύτερον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προέδρου, γραμματοφόρον ἐπονομαζόμενον, μακρὰν τοῦ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀνάγκην αὐτῶν, καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ διορίζῃ ἕνα κλητῶν ὁ Ταμῆας σφετεριζόμενος τὸ τοῦ Γραφείου δικαίωμα, καὶ τὸν κανονισμὸν αὐτὸν παρανοεῖ, διότι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προέδρου εἶναι ὁ ἀρχικλητῆς, ὁ δὲ γραμματοφόρος ἐκλέγεται παρὰ τοῦ προέδρου μεταξὺ τῶν κλητῶν· ὅτι τέλος ἀδιαφορῶν διὰ τὰ πρόσωπα ἀντίκειται εἰς τὸν διορισμὸν 7 κλητῶν, διότι ῥητῆ ἀπόφασις

του Σώματος, τὴν ὅποιαν καὶ αὐτὸς καὶ ἕκαστος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὡς γνώμην ἰδίαν ὀφείλει νὰ σεβασθῆ, προσδι-
ρίζει τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν εἰς πέντε· πρὶν δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη
ἀκυρωθῆ ἕκαστος ὀφείλει νὰ σεβῆται ταύτην.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Δ.
Χατζίσκος εἶπεν.

Εἶναι ἀληθές, ὅπως ἀνέρερον ὁ προαγορεύσας, ὅτι πρῶτος
αὐτὸς κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον, διαφωνῶν πρὸς τὰ λοιπὰ
τοῦ Γραφείου μέλη, προέτεινε τὴν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ
τῆς ὑπαλληλικῆς, καὶ ἡ ἐπελθούσα Οἰκονομία, ὡς τῷ συγχωρήσῃ
ἅπασι ὁ προαγορεύσας νὰ καυχῆθῃ, εἶναι ἔργον ἰδίου. Προέτεινε
τότε τὴν κατάργησιν τρίτου Συντάκτου, τὸν περιορισμὸν τῶν
Γραφίων ἀπὸ 4 εἰς δύο, καὶ τῶν κλητῆρων, ἀπὸ 7 εἰς 5, φρονῶν
ἐν πεποιθήσει ὅτι ἔρκει τὸσον προσωπικόν, διότι πρῶτην φοράν
τότε ἀποτελῶν μέρος τοῦ γραφείου, καὶ θέλων ὥστε τὰ Νομο-
θετικὰ σώματα νὰ διδῶσι τὸ παράδειγμα τῆς αὐστηρᾶς οἰκο-
νομίας τοῦ δημοσίου πλοῦτου, προέτεινε τὸ μέτρον ἐκεῖνο, τὸ
ὅποιον ἐδέχθη διὰ τὸ μέλλον. Μικρὸν ὅμως βραδύτερον ἐκ τῆς
πείρας ἔμαθον ὅτι τὸ μέτρον ἐκεῖνο ἦτο ἀνεπαρκές διὰ τοὺς
κλητῆρας· εἶδον ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ὅτι πέντε κλητῆρες
τὸ ὅλον δὲν ἔρκουν, ἀλλ' ὅτι ἕκαστον τμήμα ἔπρεπε νὰ ἔχῃ
ἴδιον κλητῆρα, σήμερον ἰσως ἀρκοῦσι δύο κλητῆρες μόνον διὰ
τὴν σπάνιν τῶν συνεδριάσεων, ἀλλ' ἐν ὁμαλῇ καὶ τακτικῇ
στάσει πραγμάτων δι' ἕκαστον τμήμα εἶναι ἀναγκαῖος εἰς
κλητῆρ. Παρατήρησε προσέτι ὅτι εἰς κλητῆρ ἦτο ἀναγκαῖος
διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμῆα, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐντὸς τοῦ
Καταστήματος μῆτε εἶναι μῆτε δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος
νὰ γίνῃ δευμάτιον πρὸς χρῆσιν τοῦ Ταμῆα, καὶ ἕτερος διὰ τὴν
τοῦ προέδρου ὑπηρεσίαν, ὅστις ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του πρέπει
νὰ ἔχῃ κλητῆρα ἴδιον, καὶ δι' ἑκτάκτα ἔργα περιστρεφόμενα περὶ
μόνον τὸν Κύριον πρόεδρον, καὶ διὰ τὰ ἐπίσημα καὶ ἡμιεπί-
σημα ἔγγραφα τοῦ Κυρίου προέδρου, καὶ διὰ τὰς ἐκτάκτους
συγκαλέσεις, τοιοῦτον μᾶλλον καθῆσον καὶ τὸ 95 ἄρθρον τοῦ
κανονισμοῦ ἀναγνωρίζει ἕνα κλητῆρα ὡς γραμματοφόρον. Ἐκ
ἐκ τῆς πείρας λοιπὸν εἶδον ὅτι πέντε κλητῆρες δὲν ἔρκουν· θέ-
λησε νὰ ἀνατρέξῃ τότε καὶ εἰς τὸ παρελθὸν διὰ νὰ μάθῃ ἂν
τότε ἔρκουν ὀλιγώτεροι, καὶ ἂν ἀπὸ τὸ αὐτὸ τῆς οἰκονομίας
πνεῦμα δὲν ὤρμηθη τις νὰ προτείνῃ τὴν περιστολὴν τοῦ ἀριθμοῦ
αἰμα συλλαβῶν τὴν ἰδέαν ταύτην. Ἐμνήσθη τῶν οἰκονομικῶν
ἔργων τοῦ παρελθόντος, καὶ ἐθέλησε νὰ ἰδῇ τίνα ἐπὶ τῆς

ἀντιπροεδρίας του ὁ προαγορεύσας οἰκονομικὰν ἐφῆρμοσεν, ἀλλ'
εἶρε καὶ ἐκεῖ ἀντὶ πέντε κλητῆρων ὀκτώ, καὶ ἀντὶ δύο γραφείων
τρεις, καὶ περιπλέον ἕνα ἔθρονον ἢ Βιβλιοφύλακα διακοσιὰ δραχμῶν
καὶ ταῦτα μὲν πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος
λεχθέντων περὶ τοῦ ὅτι πρέπει ἕκαστος νὰ σεβῆται τὴν γνώμην
του καὶ τὰ προαποφασισθέντα, πολλῶν δὲ μᾶλλον ἐκεῖνος, τοῦ
ὅποιου ἡ γνώμη κτύπησε νὰ ἀσπασθῆ ὑπὸ τοῦ Σώματος καὶ νὰ
περιβληθῆ ἐπίσημον χαρακτῆρα, κατασταθεῖσα ἀπόφασις Σώ-
ματος· ἄλλως τῆ, Κύριοι, κατ' αὐτὸν ἔχι μόνον δὲν εἶναι ἀξιό-
μειπτος, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας εἶναι ἀξιόπαινος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος
ὁ δημόσιος, ὅστις ἔχει τὴν τόλμην νὰ παρίσταται ὁμολογῶν
ἐκτὸν λαθασμένον εἰς γνώμην ἣν ἐπὶ τινος ἀντικειμένου ἐξέ-
φερε, χωρὶς νὰ θέλῃ ἰσχυρογνωμῶν νὰ ἐμμένῃ εἰς ἐσφαλμέναν
ιδέαν, ἀδιόρθωτος μένων ἀπέναντι τῆς προόδου τῶν ἀναπτύ-
ξεων τοῦ πολιτισμοῦ, τῶν ἐκ τῶν φώτων καὶ τῆς πείρας προ-
ερχομένων.

Ἀντὶ τέλος πάσης ἄλλης ἐπιδείξεως φειδούς καὶ οἰκονομίας
πρὸς τὸν δημόσιον πλοῦτον, τὸ Γραφεῖον τῆς παρούσης Συνόδου
ἀρκεῖται εἰς τὴν παραλλήλιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπὸ
συζήτησιν πρὸς τοὺς τῶν παρελθόντων εὐρίσκεται δὲ οὕτω
εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς ἐνε-
στῶσης Συνόδου, συγκρινόμενος πρὸς τὸν τῆς παρελθούσης Συ-
νόδου, παρουσιάζει οἰκονομίαν μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μισθο-
δοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ Κλητῆρων ἐκ δραχ.
4,200, ἐφ' ὀλοκλήρου δὲ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναθιβάσεται ἡ
Οἰκονομία αὕτη εἰς δραχ. 7,386. 5 0/4. Μετὰ τοιαύτην δὲ
πραγματικὴν οἰκονομίαν πιστεύει ὅτι ἡ Γερουσία δὲν θέλει κάμει
τὸ ἀδίκον νὰ νομίσῃ, ὅτι τὸ Γραφεῖον τῆς προῆλθεν εἰς τὴν
ἀνάγκην νὰ δεχθῆ 7 κλητῆρας ἀντὶ τῶν 5, λόγῳ γλιωδῆς ἢ
πολυτελείας, ἀλλὰ λόγῳ ἀνάγκης.

Ἀντιτάτων εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Γερουσιαστὴς Κύ-
ριος Μαγγίνας εἶπεν· ὅτι ἡ ἀγῆρευσις τοῦ προλαλήσαντος
ἐστράφη εἰς τὸ νὰ ἀποδείξῃ ἐμὲ μὲν ὡς πράξαντα κατὰ τὴν
ἀντιπροεδρίαν μου διάφορα ἢ καὶ ταναντία τῶν λεγομένων
περὶ οἰκονομίας, ἐαυτὸν δὲ, τὸ μέρος τοῦ Γραφείου ἀπαρτίζοντα
ὡς φεισθέντα τοῦ δημοσίου πλοῦτου καὶ οἰκονομίαν ἐπενεργόντα·
πρὸς τοῦτο δὲ ἀναδραμηθέντα εἰς τὴν Σύνοδον καθ' ἣν ἀπῆρτιζον
μέλος τοῦ Γραφείου καὶ εὐρίσκοντα πλέον προσωπικόν τῆς ἐνε-
στῶσης Συνόδου· ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως καὶ δικαιο-
λογησεώς μου ἀρκοῦμαι νὰ τὸν παραπέμψω εἰς τὰ πρακτικὰ

εν οίς φαίνεται ότι ο αριθμός των υπαλλήλων ηξάνθη ουχι παρά του γραφείου, αλλά δι' απόφασις του Σώματος, εις την οποίαν το γραφείον έπρεπε να υποκύβη, αν και είχε διάφορον γνώμη· εν οι απ' εναντίας δια της σημερινής προσθήκης των δύο κλητήρων, το Γραφείον όχι μόνον παραβιάζει προγενεστέραν απόφασιν του σώματος, αλλά περί πλέον εν των μελών αυτού ο Κ. Χατζίσκος έρχεται εις αντίφασιν με την κατά την παρελθούσαν Σύνοδον έκφρασθείσαν γνώμη του, αντίφασιν την οποίαν μάτην ζητεί να δικαιολογήση σήμερον, διατείνόμενος ότι η πείρα απέδειξεν εις αυτόν της ανάγκης της προσθήκης των κλητήρων, και το έσφαλμένον της γνώμης ην εξέφρασε κατά το παρελθόν, ότι πρώτον ελάμβανε μέρος εις το Γραφείον ως προς δε την καυχησιολογίαν δια την επενεχθείσαν οικονομίαν, επί του κεφαλαίου Β'. « Μισθός προσωπικού » παρατηρώ, ότι εις ταύτην προήλθον ουχι οικουθεν, αλλά υποχρεούμενοι από την απόφασιν του Σώματος, ήτις εάν έταρτετο καθ' ολοκληρίαν υπό του Γραφείου, ήθελε φέρει οικονομίαν 1.200 δραχ. εισέτι.

Επήνεγκεν έτερος, ότι επειδή υπάρχει απόφασις του Σώματος προγενεστέρα, ήτις δεν πρέπει να υπάρξη, όριζουσα τον αριθμόν του προσωπικού των υπαλλήλων, το Γραφείον εάν έβλεπε την ανάγκην της αύξησεως του προσωπικού έπρεπε να δικαιολογήση ταύτην δι' εάθεσώς του προς το Σώμα, εις την έγκρισιν του οποίου υπάγεται. Είπεν ότι δεν έπρεπε να προυπάρξη απόφασις του σώματος όριζουσα το προσωπικόν του Γραφείου, δια μελλούσας Συνόδους, και διότι εκ προοιμίων δεν δύναται να ήρισθώσιν οι έργασίαι του Σώματος, και διότι το Γραφείον δεν πρέπει να δεσμευηται προγενεστέρας, αφ' ου το Σώμα δύνανται κατά την συζήτησιν του προϋπολογισμού του να αύξηση ή ελαττώση της δαπάνης και κατά συνέπειαν να χορηγήση πλέον ή ελαττον προσωπικόν υπαλληλίας.

Παρατηρήσεις δε ενταύθα γενομένης ότι το Γραφείον δι' εκθέσεώς του προς το Σώμα δικαιολογούν την ανάγκην της προσθήκης των κλητήρων πλέον των όριζομένων δια της προγενεστερας απόφασις της Γερουσίας, αφήνει την έγκρισιν εις το Σώμα, η Γερουσία, επί τη έρωτήσεσι του Κυρίου προέδρου, παρεδέξατο δια χειροτονίας και το Β'. κεφαλαίον του προϋπολογισμού « Μισθός προσωπικού » όπως έχει.

Αναγνωσθέν κατόπιν το Κεφαλαίον Γ'. « Εξόδα Γραφείου εν γένει » έγινετο παραδεικνύει δια χειροτονίας, όπως έχει.

Όστε ο προϋπολογισμός της Γερουσίας έγινετο δεκτός όπως συντάχθη και υπεβλήθη υπό της λογιστικής επιτροπής εις το Σώμα.

Μετά ταύτα ο Κύριος πρόεδρος έλυσε την συνεδρίασιν.

Ο πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οι Γραμματείς

Δ. Χατζίσκος
Α. Σ. Χαράλαμους.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ (κεκλεισμένων των θυρών).

Της 9 Μαρτίου 1854 ημέρα Τρίτη.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου των Κ.Κ. Γερουσιαστών, παρόντων 38 μελών, ο Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης εκήρυξεν άρχομένην την Συνεδρίασιν.

Παρελθόν μετά ταύτα ο ύπουργός των Εξωτερικών Κ. Α. Παΐκος έλεξε ταδε·

Την Κυριακήν 7 τρέχοντος μηνός, λίαν βραδέως, ήτοι περί την δύσιν του ήλιου, η Κυβέρνησις έλαβε διακοίνωσιν του ένταύθα Κ. πρέσβους της Τουρκίας δι' ης προς τοίς άλλοις ζητείται και απάντησις εντός 48 ώρων προθεσμίας, ήτις λήγει την 6 ώραν Μ. Μ. σήμερον πρό της δύσεως του ήλιου.

Το έγγραφον τουτο ως άφορών τά πολυτιμώτερα δικαιώματα και συμφέροντα του έθνους είναι σπουδαιότατον· η Κυβέρνησις ανέγνωσεν, έμελέτησε και έσκέρθη αυτό μετά προσοχής και έμβριθείας, συγχρόνως δε ήτοίμασε και την προς τουτο απάντησίν της. Έρχεται ήδη να κήρη γνωστά άμφοτέρα τά έγγραφα ταύτα προς ύμεις, και να ζητήση την γνώμη σας επί της απαντήσεώς της, ήτις αφορά επίσης τά πολυτιμώτερα συμφέροντα του Κράτους.

Η Κυβέρνησις φρονεί ότι η έτοιμασθείσα αυτή απάντησις είναι σύμφωνος έντελώς με την τιμήν, τά συμφέροντα και με την ανεξαρτησίαν του έθνους και της Κυβερνήσεως, διότι δεν παρεκτρέπεται ποσώς των όρων του Συντάγματος και των κειμένων νόμων, όρους τοίς οποίους θέτει ως βάσιν και κανόνα άμετάτρεκτον των ενεργειών και της διεξαγωγής της και έλπίζει ότι, αφού ακούσατε το περιεχόμενον των έγγραφων τουτων, θέλετε συμμεριση την ιδέαν της.

Επειδή δε ο κακός δεν επάτρεσε να γίνωσιν αι άνήκουσαι

γραπτά μεταφράσεις τῶν ἐγγράφων τούτων γερραμμένων ὄντων Γαλλιστί, θέλω ἀναγνώσει μεταφράζων ἐγὼ ταῦτα, προσηρικῶς ταύτη τῇ στιγμή, ἐπιφυλαττόμενος νὰ διευθίνω ἐπομένως τὰς γραπτάς μεταφράσεις διὰ νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Γερουσίας.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀνέγνω μεταφράζων ἀμρότερα τὰ ἀνωτέρω ἐγγράφα· μετὰ δὲ τοῦτο ἐξακολούθησας τὸν λόγον του προσέθηκε τὰ ἑξῆς.

Ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης ἀπαντήσεως παρατηρεῖτε ὅτι ἡ Κυβέρνησις λαμβάνει ὡς τύπον καὶ ὑπογραμμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς τῷ Σύνταγμα καὶ τοῖς κειμένους νόμους τοῦ Κράτους, καὶ ὅτι δὲν θέλει παραλείψει τὸ νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται ἐντὸς τοῦ νομίμου καὶ τοῦ δικαίου· καὶ διὰ τοῦτο ἐργεταὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰ φῶτά σας, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην σας, ὅπως ἐνισχυθῇ εἰς τὴν παράδοσιν τῆς ἀπαντήσεως ταύτης ἐντὸς τῆς προθεσμίας.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐξέθηκε· φρονῶ ὅτι ἀμρότερα τὰ ἀναγνωσθέντα ἐγγράφα εἶναι τοσοῦτον σπουδαία, ὥστε δὲν δύναται τις ἐκ μόνης τῆς ἀπλῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν καὶ ἀνευ τῆς παραβολῆς τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸ ἄλλο νὰ ἐκφράσῃ γνώμην τινὰ ἀναγνωρίζων τὴν σπουδαιότητα τῶν ἐγγράφων τούτων, παρατηρῶ, ὅτι πρέπει νὰ ἀναγνώσωμεν αὐτὰ προηγουμένως διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ φέρωμεν ἐν γνώσει τοῦ πράγματος τὴν ἀπόφασίν μας, ἢ νὰ σκερθῶμεν ἂν πρέπη νὰ δώσωμεν τοιαύτην ἀπόφασιν.

Ἄς πιστεύσῃ ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς, προσέθηκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἀφ' ἧς ἔλαβε τὴν προκειμένην διακοίνωσιν οὔτε ἡμέραν οὔτε νύκτα ἐμεικν ἀργόν δὲν μένουσιν εἰμὴ τρεῖς ὥραι διὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, καὶ πᾶσα βραδύτης δύναται νὰ φέρῃ ὀλέθρια ἀποτελέσματα· ἂν δὲ τὸ Σώμα ἔχῃ ἀνάγκην νὰ ἀκούσῃ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων τούτων καὶ δευτέραν φορὰν διὰ νὰ φέρῃ ἐν γνώσει τὴν γνώμην του, δυνάμεθα νὰ ἀναγνώσωμεν αὐτὰ ἐκ νέου.

Ἀντιλέγων εἰς ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κ. Κανάρης, δὲν δυνάμεθα, εἶπε, πρὶν ἢ σκερθῶμεν νὰ ἐκφράσωμεν γνώμην οἰανδήποτε περὶ τοῦ σπουδαιότητος τούτου ἀντικειμένου· ἡ Κυβέρνησις, ἥτις ἐσκέφθη ἐπ' αὐτοῦ, δύναται νὰ δώσῃ τὴν δέουσαν ἀπάντησιν· ἀφοῦ δὲ καὶ ἡμεῖς λάβωμεν γνώσιν καὶ σκερθῶμεν, δυνάμεθα νὰ γνωμοδοτήσωμεν ὅλοι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τείνομεν· πρόκειται περὶ τῶν τιμαλφεστέρων δικαιοπραγιῶν καὶ

συμπεφορόντων τοῦ ἔθνους, καὶ οὐδεὶς διακείται κατὰ τῆς Κυβερνήσεως· διότι ὁ Βασιλεὺς, ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰ νομοθετικὰ Σώματα εἶναι ἐν Τράμῳ, Κύριοι, νὰ δώσω γνώμην ἐκ τοῦ προχείρου ἐπὶ τοιοῦτου σπουδαιότητος ἀντικειμένου, δυσπιστῶν καὶ εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτὸν μου. Ἐκ τοῦ ζητήματος τούτου ἐξήρτηται ἡ ὑπαρξὶς ὄλων, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν γνώμην πρὶν ἢ σκερθῶμεν ὅσον οἶόν τε περισσότερον.

Ἄτερος τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Ρ. Παλαμίδης ἐπήνεγκε τὰ ἑξῆς· ἔχασην πολὺ θεωρήσας ὅτι ἡ ἀναγνωσθείσα ἀπάντησις φέρει ὡς βάσιν καὶ κρηπίδα, οὕτως εἶπειν, τῶν ἐργασιῶν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Πιστεύω ὅτι ἐπ' αὐτῶν ἐστῆρίχθησαν ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε ἐνεργηθέντα καὶ θέλουσι στῆριχθῆ πάντα τὰ ἐνεργηθησόμενα εἰς τὸ μέλλον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντικειμένου τοσοῦτον περισπούδαστου εἰς πάντα Ἕλληνα, τὸ ὅποιον καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ οἱ πρόγονοί μας ἐν γένει ἀπὸ τετρακοσίων χρόνων ἐπεθύμησαν, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ πάντοτε ἐμελετήσαμεν· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι ἡ προκειμένη αἴτησις τῶν Κυρίων ὑπουργῶν περὶ γνωμοδοτήσεως τοῦ Σώματος ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης ἀπαντήσεως τῶν, ἀπάδει εἰς τὸ Σύνταγμα, αὐτὴν τὴν βάσιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς Κυβερνήσεως, διότι εἰς οὐδὲν μέρος αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἢ ἀπαιτεῖται ἡ γνωμοδοτήσις τῶν Σωμάτων ἐπὶ ἀντικειμένου ὁμοίου τῆς ἀναγνωσθείσης ἀπαντήσεως.

Ἐὰν ἠδυνάμην νὰ λάβω ὑπ' ὄριμον σκέψιν ὅλα τὰ σχετικὰ καὶ διπλωματικά ἐγγράφα, καθόσον ἐν τοιαύτῃ σοβαρᾷ περιπτώσει δὲν πρέπει τις νὰ λάβῃ μόνον ὑπ' ὄψιν τὴν ἀδύνατον Τουρκίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ γνωρίσῃ τοὺς φίλους αὐτῆς τε καὶ ἡμῶν καὶ τανάπαλιν, νὰ ἐξετάσῃ τὰ παρόντα καὶ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μέλλοντα χωρὶς νὰ διακινδυνεύσῃ οὔτε τὰ πρῶτα οὔτε τὰ δεύτερα, ἐὰν λέγω ἠδυνάμην νὰ σκερθῶ ὅλα ταῦτα, τότε μόνον ἠδυνάμην νὰ ἐκφράσω τὴν γνώμην μου καὶ τότε πάλιν καταλλήλως, καθά φρονῶ ὡς ἀπλοῦς Παλαμίδης καὶ οὐχὶ ὡς Γερουσιαστὴς, διότι ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἶναι ὅλως Κυβερνητικὴ, καὶ ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐνεργήσῃ οἴκθον ὅ,τι νόμιμον καὶ συνετὸν πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τιμὴν τοῦ ἔθνους. Τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει εἶναι πρόθυμα καὶ μόνον ἀποστολὴν ἔχουσι νὰ δίδωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν πᾶσαν συνδρομὴν καθ' ὅδε τύπος καὶ καθ' ἕς περιστάσεις προδιρίζει τὸ Σύνταγμα, κατὰ τὸ ὅποιον τὰ μὲν Σώματα ἐπιφέρουσιν ἀποφάσεις, καὶ οὐχὶ γνωμοδοτήσεις, ζητοῦν λόγον καὶ ἐξελέγγον

τάς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, οἱ δὲ ὑπουργοὶ ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν ἐγκρίσιν τῶν τὰ πεπραγμένα καὶ οὐχὶ τὰς μελετωμένους πράξεις τῶν.

Ἀπαντῶν εἰς τοὺς προαγορεύσαντας Γερουσιαστὰς ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Κ. Προβελέγγιος εἶπε τὰ ἀκόλουθα.

Δύο ἐνστάσεις προστέθησαν ἐκ μέρους τῶν προαγορευσάντων Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Σώματος ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης ἀπαντήσεως, ἡ μὲν ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ ἀρμόδιος ὑλικὸς καιρὸς πρὸς διάσκεψιν τοῦ ἀντικειμένου, ἡ δὲ ὅτι ἡ ἀπάντησις εἶναι ἔργον Κυβερνητικῶν καὶ διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Σωμάτων. Τὸ ὑπουργεῖον ἤθελε πράξει πᾶν ὅ,τι κτῆναι νὰ χορηγήσῃ τὸν ὑλικὸν καιρὸν εἰς τὰ Σώματα διὰ νὰ σκεφθῶσιν ὅσον δύνανται ὠριμώτερον ἐπὶ τοῦ προκειμένου σπουδαιοτάτου ἀντικειμένου· ἀλλὰ καθὰ καὶ ὁ πρὸ ἐμοῦ ἀγορεύσας συναδελφός μου ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐξέθεκεν, ἡ πρὸς τὴν ἀπάντησιν δοθείσα προθεσμία εἶναι βραχεία ἐκτεννομένη μόνον μέχρι 48 ὥρῶν· ὥστε ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης πρέπει ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων κατ' ἀνάγκην νὰ δοθῇ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Σώματος.

Ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ἐνστάσιν παρατηρῶ, ὅτι ἂν καὶ δὲν ὑπάρχῃ ρητὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καὶ ὅμως ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν καθεκαστῶν ἐνεργουμένων εἰς ὅλα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη, ἐξαγεται ὅτι ἡ συμμεριῆ τάξις ἦν ἀκολουθήσασα τὸ ὑπουργεῖον, εἶναι Συνταγματικωτάτη· ἡ δὲ ἀρνήσις τοῦ Σώματος ἤθελεν εἰσθῆαι μοναδικὴ εἰς τὰ πρακτικὰ οὐ μόνον τῶν λοιπῶν Συνταγματικῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος· καὶ πρὸς τοῦτο ἀρκοῦμαι νὰ σῆς ἀναφέρω τὴν ἐποχὴν τῶν Παρερικῶν καθ' ἣν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἐπὶ ἥττονος σπουδαίας ὑποθέσεως ἐξέφρασαν τὴν περὶ τοῦ ὑποβληθέντος ἀντικειμένου γνώμην τῶν. Ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς τοιαύτας σπουδαίας περιστάσεις καὶ εἰς τοιαῦτα σπουδαία ἀντικείμενα, ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν εἰς ἐνεργεῖαν τὰ Σώματα, ἐνεργεῖ ἡ Κυβέρνησις ὅ,τι νομίζει νόμιμον καὶ συμφέρον τοῦ ἔθνους· ὅταν δὲ τὰ Σώματα ὑπάρχωσιν ἐν ἐνεργείᾳ, σπεύδει δι' οἰοῦδ' ἴποτε τρόπου νὰ προκαλέσῃ αὐτὰ νὰ ἀποφανθῶσι προηγουμένως, ἵνα ἐναγυομένη προχωρήσῃ θαρραλειότερον εἰς τὸν Ἐθνοφυλῆ δρόμον τῆς· ἡ δὲ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀπόφανσις τοῦ ἔθνους ἐπὶ τοσοῦτων σπουδαίων ἀντικειμένων εἶναι ἐν τῶν μεγάλων καὶ ἰδιαζόντων πλεονεκτημάτων τῆς Συνταγματικῆς Μοναρχίας· καθότι ἐνῶ εἰς τὰ ἀπόλυτα Κράτη ἄλλην γνώμην δύνανται νὰ

ἔχῃ ὁ Μονάρχης καὶ ἄλλην ὁ λαὸς, εἰς τὰ Συνταγματικὰ ἔθνη διὰ τοιοῦτων ἀποφάνσεων τῶν Βουλῶν ἡ Κυβέρνησις παρίσταται ἐξωτερικῶς ἰσχυροτάτη διὰ τῆς καταφανομένης ὁμοιοῦσι τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως· ἡ ἀρνήσις ὅθεν τῆς Γερουσίας δὲν δύνανται ἄλλως τε νὰ δικαιολογηθῇ κατ' οὐδένα τρόπον· διότι καὶ ἂν τις ἤθελεν ὑποθέσῃ ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὸ Σῶμα προτίθεται νὰ ἀποφύγῃ πᾶσαν εὐθύνην, ὁ λόγος οὗτος εἶναι πάντῃ ἀνίσχυρος, καθότι θέλει ἔχει τὴν εὐθύνην τῆς ἀρνήσεως ἦτοι ὅτι δὲν ἤθελες νὰ φωτίσῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἂν ἡ ἀπάντησις ἦναι κατὰλληλος ἢ μὴ, ἡ δὲ Κυβέρνησις θέλει μῆναι τότε ἐλευθέρᾳ νὰ κάμῃ τὴν ὅποιαν νομίζει κατὰλληλον ἀπάντησιν.

Λαθὼν καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐπέφερε τὰ ἐξῆς· ἐν ὀλίγοις θέλω ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς προαγορεύσαντας Κ. Κ. ὑπουργούς· ἐγὼ πρῶτος ἔκαμα τὴν ἐνστάσιν ὅτι πρέπει νὰ σκεφθῶμεν, καὶ ἤδη εἰς τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν εἰπόντος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐπέκρη, παρατηρῶ, ὅτι δι' ἃν λόγον ἡ Κυβέρνησις ἐπέκρη προηγουμένως καὶ ἠτοίμασεν ἀκολουθῶν τὴν ἀπάντησίν τῆς, διὰ τὴν αὐτὸν πρέπει νὰ ἀρεθῇ καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ ὑλικὸς καιρὸς τῆς ὠρίμου σκέψεως, ἥτις εἶναι ἀνγκραία διὰ τὴν ἐκφρασὴν τῆς γνωμοδότησεως μας ἐπὶ τοιοῦτων σπουδαίων ἐγγράφων, τῶν ὁποίων αἱ γραφαὶ μεταφράσεις πρέπει νὰ ὑπάρχωσι παρκατατεθειμένα· ἐπειδὴ δὲ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν ὁμιλίαν του ἀνέφερε τὴν ἐποχὴν τῶν Παρερικῶν, καθ' ἣν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἡμαὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, παρατηρῶ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔκαμα προηγουμένως τὴν ἀπάντησιν, καὶ ἐπομένως ἀνεκοίνωσα εἰς τὰ Σώματα τὰς πράξεις μου, τὰς ὁποίας καὶ ἐνέκριναν, ἀποτεινάς συγχρόνως καὶ ἐκκλησίν εἰς τὰς ὑπαρχούσας τότε δύο προστατίδας Δυνάμεις Γαλλίαν καὶ Ρωσίαν· αὐτὸ τοῦτο δύνανται νὰ πράξωσιν οἱ Κ. Κ. ὑπουργοὶ καὶ σήμερον, τοῦτέστι νὰ κάμωσιν οἰκοθεν τὴν ἀπάντησιν, διότι τὸ ἔργον εἶναι ὅλως Κυβερνητικόν, πρὶν δὲ κάμωσιν αὐτὴν δὲν πρέπει νὰ ἐρωτῶσι τὰ Σώματα ἂν πρέπει νὰ τὴν κάμωσι, διότι ἄλλως ἀναμιγνυσμένων οὕτω τῶν Σωμάτων, ἐὰν αἱ συνέπειαι ὑπάρξωσι δυσχερεῖς, οὐδεὶς διεξοδος μένει πρὸς διόρθωσιν τῶν πραγμάτων· ἀναγνωρίζων, ἐπαναλαμβάνω νὰ εἶπω, τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου, δὲν προτείνω σήμερον ἀναβολὴν μακράν, ἀλλὰ τοῦλάχιστον μετὰ ὥρας διὰ νὰ σκεφθῶμεν καὶ ἀποφανθῶμεν ἐν γνώσει τοῦ πράγματος.

Ἐλθὼν ἐπιτεκ εἰς τὸ βῆμα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Χατζίσκος

είπει τὰ ἀκόλουθα· όταν ἤκουσα τὸν ὑποναύαρχον καὶ Γερουσιαστήν Κ. Κανάρην εἰπόντα, ὅτι τρέμει νὰ δώσῃ γνώμην, κατενόησα, ἐνθουσιάζοντες τὸν ἀτρόμητον Ναύαρχον τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως Κανάρην, ὅτι τρέμει νὰ γνωμοδοτήσῃ οὐχὶ ἀπὸ φόβου, ἀλλὰ διότι ἡ γνώμη του ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, καὶ διὰ τοῦτο συμεριζόμεαι πληρέστατα τὴν ἰδέαν του ταύτην· ἄς μὲ συγχωρήθῃ ὁμως νὰ παρατηρήσω, ὅτι καὶ ὁ ὕλικός καιρὸς ἦτο ἀναγκαῖος καὶ αἱ γραπταὶ μεταφράσεις ἀναγκαϊότεραι· ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ πράγματα, αὐτὰ τὰ περιστατικά, αὐτὸς ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Ἰψ. Πύλης, ὅστις ὤφειλε διὰ τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον τῶν δύο ἠμετέρων ἐπικρατειῶν, νὰ θέσῃ τὴν ἀνήκουσαν προθεσίαν, ἐπειδὴ, λέγω ὅλα ταῦτα δὲν χορηγοῦσι τὸν ἀμείδιον ὕλικόν καιρὸν, διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ δώσωμεν τὴν ζητούμενην γνώμην ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως; ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἡ ἀνάγκη καὶ αἱ ἐπιεικέμεναι κρίσεις περιστάσεις μᾶς ὑπαγορεύουσι νὰ δώσωμεν τὴν γνώμην ταύτην ἀφοῦ προκαλούμεθα πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου· ἡ δευτέρα ἐνστάσις περιστρέφεται εἰς τὸ ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν διατάττει τὸ παραμικρὸν περὶ γνωμοδοτήσεως τῶν Σωμάτων ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, καὶ ἂν διατάττη τι, τὸ διατάττει ἐπὶ τετελεσμένων πραγμάτων· καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐνστάσιν ταύτην παρατηρῶ ὅτι εἰς τὰς τοιαύτας κρίσεις περιστάσεις πᾶν ὅ,τι δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα δύναται νὰ ἐνεργήσῃ, καὶ ἡ Κυβέρνησις καλῶς καὶ πατριωτικῶς ἐπραξε, σπεύσασα νὰ φέρῃ ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τὴν προκειμένην σπουδαιοτάτην ὑπόθεσιν, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν γνώμην τῶν ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Τουρκίας διὰ τοῦ ἀναγνωσθέντος ἐγγράφου του εἰς τὸ ἄρθρον α'. τῶν ἀπαιτήσεων του λέγει « ἡ Ἑλλ. Κυβέρ. νὰ ἀνακαλέσῃ τοὺς πραιτηθέντας καὶ ἐξεληθόντας ἀξιωματικούς καὶ λοιπούς, νὰ δικάσῃ καὶ τιμωρήσῃ αὐτοὺς κατὰ τοὺς ἰσχύοντες νόμους κλπ. » ὁ ἐστὶν ὁ Κ. Πρέσβυς ζητεῖ τὴν ἐκτέλεσιν ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὅποια ἡ Κυβέρνησις μᾶς ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ τι μ' ὄλην τὴν καλὴν θέλησιν αὐτῆς ἢ ἐκφράζει εἰς τὴν ἀπάντησίν της· χωρὶς δὲ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν λοιπῶν αἰτήσεων ὡς καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεών μου, κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν Γερουσιαστῶν προτεινόντων τῇ στιγμῇ ταύτῃ νὰ περιορισθῇ ἡ αἰχλήτης ἐπὶ μόνων τῶν δύο ἐνστάσεων χωρὶς νὰ ἐκταθῇ εἰς τὰ καθέκαστα, λέγω, ὅτι ὁ Κ. Πρέσβυς ζητεῖ ἐπὶ τέλος τὴν πραγματοποίησιν ὅλων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἐγγράφον του· ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀπαντῶσα λέγει ἐξ ἑνός, ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ τούτο δι' οὗς

λόγους ἢ ἰδίᾳ ἐκθέτει, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἐκείνο ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους· ἄλλην καταλληλοτέραν καὶ ἀξιοπρεπεστέραν ἀπάντησιν δὲν ἔδυνατο ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ. Ἰπάρχουσι βεβαίως, ὡς εἶπον τινές, καὶ ἄλλαι δυνάμεις, αἰτίνας εἰσὶ χριστιανικαί, σεβασταὶ καὶ προστατίδες τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' αὐταὶ θέλουσιν ἐκτιμήσει δέοντως τὰ πράγματα καὶ θέλουσι σεβασθῆ τὰ δίκαια τοῦ Ἑλλ. ἔθνους· ἐὰν ἐπιμεινόμεν νὰ μὴ λάβῃ μέρος τὸ Σῶμα εἰς τὰ πράγματα αὐτὰ τῆς πατρίδος· κάμνομεν ἀδικον εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, καὶ εἰς τὴν πατρίδα, δὲν δύναμεθα ὁμως νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν συμβουλήν καὶ τὴν γνώμην μας ἢ νὰ ζητεῖ ἡ Κυβέρνησις, προκειμένου περὶ τῶν πολιτικωτέρων συμφερόντων τοῦ ἔθνους εἰς τοιαύτας μάλιστα κρίσεις περιστάσεις, διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπραξε ὡς ἔπρεπε νὰ πράξῃ, ἡ δὲ ἀπάντησις της εἶναι ἀξιοπρεπὴς καὶ κατόλληλος καὶ μάλιστα μετρια.

Ἐνταῦθα παρατηρήσαντος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου ὅτι ἡ παρά τοῦ προλαλήσαντος προταθείσα ἀρχὴ « πᾶν ὅ,τι δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα δύναται νὰ γερῇ » εἶναι ἐφαρμοστέα μόνον ὡς πρὸς τοὺς πολιτικούς ἢ κοινωνικούς Νόμους καὶ οὐδέποτε ὡς πρὸς τὸ Σύνταγμα, τοῦ ὁποίου ὡς θεμελιώδους νόμου τοῦ Κράτους αἱ διατάξεις πρέπει νὰ ἴναι ῥηταὶ καὶ ἐντὸς αὐτῶν μόνον νὰ ἐκτείνονται ἡ δικαιοδοσίαι μας. Ἐτέρος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Τ. Μαγγίνας λαβὼν τὴν λόγον εἶπε τὰ ἀκόλουθα·

Εἶναι ἀναντιρρήτον ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔδυνατο νὰ κάμῃ τὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς διακοινώσεως τοῦ Κ. Πρέσβυος τῆς Τουρκίας ὅπως αἱ περιστάσεις ἀπῆλθον χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ τὴν γνώμην τῶν Σωμάτων, ἀλλ' ἀφοῦ ἀπαξ ἀνεκαινώθη αὐτὴ εἰς τὰ Σώματα, τότε πᾶσα ἄρνησις γνώμης ἀποτελεῖ πλήρη ἀποδοκιμασίαν τῆς ἀπαντήσεως, τῆς ὁποίας ἡ καθυστέρησις ἔχει μὴ εὐαρέστους συνεπείας. Δὲν κατακρίνω τοὺς αἰτοῦντας τὸν ὕλικόν καιρὸν διὰ νὰ σερεθῶσιν· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι τοιοῦτος ὕλικός καιρὸς δὲν μένει, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς καθυστέρησεως τῆς ἀπαντήσεως εἰσὶ χειρότερα τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπίδοσως, διότι ἡ καθυστέρησις, ἡ ἄρνησις αὐτῆς, ἔχει ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν διακοπὴν τῶν σχέσεων καὶ τὰς διαπράστους συνεπείας αὐτῆς, ἐνῶ ἡ ἀπάντησις, οἷα ἡ προκειμένη, ἔχει ἀμφίβολον τὴν διακοπὴν. Ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐγγράφων ἐξάγεται ὅτι ἡ ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις ἀποδίδει ὅλην τὴν εὐθύναν τῶν ἐκτὸς διαπραττομένων εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν, ἡ δὲ

Ελληνική Κυβέρνησις διὰ τῆς ἀπαντήσεώς της θέλει νὰ ἀποσύρῃ ἀπ' ἐαυτῆς τὴν εὐθύνην, φρονῶν λοιπὸν ὅτι ἡ ἀπάντησις, ἣτις εἶναι ἡπία, δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ, διότι ἡ Κυβέρνησις, ἀφοῦ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας δὲν δύναται νὰ πράξῃ τι χωρὶς νὰ λάβῃ τὴν ἀντικείμενην γνωμοδότησιν του, διότι ἡ ἀρνησις ἐνδέχεται νὰ φέρῃ ἐμμεσον ἀποδοκιμασίαν τοῦ ἐγγράφου τούτου ἐπὶ τέλους κάμνω τὴν παρατήρησιν ὅτι ἐὰν παραβάλλῃ τις τὴν ὑπουργικὴν ἀπάντησιν πρὸς τὴν διακοίνωσιν τοῦ Πρέσβειος τῆς Τουρκίας ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὑπάρχουσαν κοινὴν γνώμην, θέλει εὖροι τὴν ἀπάντησιν ἀρκετὰ μέτριαν.

Εἰπόντος ἄλλου τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Θεοτόκη, ὅτι δύο προτάσεις παρουσιάζονται ἡ μὲν τοῦ ὑπουργείου ζητοῦντος τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, ἡ δὲ τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν προτεινόντων, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐμβῇ εἰς νομοτελεστικά ἔργα, καὶ ὅτι αὗται πρέπει νὰ ψηφοφορηθῶσιν, ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Ν. Μαυρομματῆς λαβὼν τὸν λόγον ἐπέφερε τὰ ἑξῆς.

Συμφωνῶ καθ' ὅλοκληρίαν μὲ τὰ ἐκτεθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα· πρὶν ἢ συνέλθωμεν ἐνταῦθα πολλὰ ἐλέγοντο περὶ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐγγράφων, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀναγνώσεως παρατηρεῖ τις ὅτι ὑπάρχουσιν ἐξ ἑνὸς μὲν μία ἀπλὴ διακοίνωσις τῆς ἐνταῦθα Ὀθωμανικῆς Πρεσβείας προσβάλλουσα καιρῶς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν, τὸ ἔθνος καὶ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀπὸ ἐθνισμὸν κοινοῦμενοι ἐξῆλθον πρὸς βοήθειαν τῶν ὁμογενῶν μας, καὶ ἀπ' ἑτέρου μία ἀπάντησις τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως συνταγμένη συμφωνῶς μὲ τὴν τιμὴν τὸ δίκαιον καὶ ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἔθνους, τὴν ὁποίαν τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας πρέπει νὰ συμμερισθῇ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος.

Ἐνταῦθα ὁ Γερ. Κ. Παλαμίδης παρετήρησεν, ὅτι ἔκουσε καὶ οὗτος ἀπὸ διαφόρων τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν λέγοντας, ὅτι δῖθεν ἐδόθη χθὲς ἡ σήμερον διακοίνωσις λίαν ἐντονος καὶ σχεῖσιν ἔχουσα μὲ τὸ προκειμένον, ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Πρέσβειων τῶν τριῶν ἀσάρων Δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας, Αὐστρίας καὶ Πρωσίας, ἀλλὰ οὔτε τοιαύτη ὑπεβλήθη, οὔτε ἐβρέθη τι περὶ αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, περιορισθέντος καὶ ἐπιμένοντος τοῦ ὑπουργείου εἰς μόνην τὴν προκειμένην διακοίνωσιν καὶ τὴν ἀπάντησίν του, ἐνῶ δὲν ἦτο περιττόν ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον νὰ γνωρίζωμεν τὴν ὑπαρξίν καὶ τὸ ἐμπεριεχόμενον αὐτῆς.

Ἐλθὼν ἔπειτα εἰς τὸ ἔθνος ὁ Γερουσιαστῆς Κ. Δ. Χρηστίδης εἶπε

τὰ ἑξῆς. Ἡ ἀνωμαλία ἣτις διέπει σήμερον τὴν συζήτησιν ἀποδεικνύει ἐναργῶς ποσὸν εὐμεθεῖ ἀπροτοιμαστοὶ δὲ νὰ συζητήσωμεν καὶ ἀποφανθῶμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σπουδαιοτάτου ζητήματος. Ἐπεθῆμουν οὐκ μόνον νὰ διαρκέσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ λάβωμεν τὸν ὕλικόν κειρὸν νὰ μελετήσωμεν ὠρίμως καὶ νὰ ἀποφασίσωμεν ἐν πλήρει γνώσει τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἐὰν ἐγένετο τακτικωτέρα ἢ ἐναρξίς τῆς συνεδριάσεως, ἔθελον παρακαλέσει νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις δημοσία, καθότι ἐπὶ ζητήματος ἀφορῶντος τὸ παρελθόν, τὸ ἐνεστώσ καὶ τὸ μέλλον τῆς πατρίδος, ἦτο δίκαιον νὰ ἔχωμεν μάρτυρας τῶν σκέψεων καὶ ἀποφασεῶν μας αὐτοὺς τοὺς ἰδίους πολίτας, ἦτο δίκαιον νὰ γνωρίσῃ τὸ κοινὸν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, καὶ τὴν ψῆρον ἑνὸς ἐκάστου καὶ τοὺς λόγους ἐπ' ὧν αὐτὴ στηρίζεται, τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον πέραν τοῦ κύκλου τῆς δημοσιότητος πολλὰ παρεξηγήσεις λαμβάνουσι χώραν, καὶ ὁ ἀρκαινέστερος πατριωτισμὸς πολλάκις κατέστη ὑποπτος· ἀλλὰ δυστυχῶς τοῦτο δὲν ἐγένετο, ὅτι δὲ μοὶ φαίνεται ἀξιοσημειωτὸν εἶναι ὅτι εἰς μίαν τόσοσ ἀκροσφαλῇ ὑπόθεσιν τὸ ὑπουργεῖον ζητεῖ τὴν γνώμην μας, καὶ τὴν ζητεῖ ἀμέσως ἐπὶ ἐγγράφου μάλιστα τὸ ὅποσον εἶναι συνταγμένον εἰς ξένην διάλεκτον, καὶ τοῦ ὁποίου ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἑξωτερικῶν ὑπουργῶσ οὔτε κἂν μίαν γραπτὴν μετάφρασιν μας ἐδωκεν ὁμολογῶν ὅτι δὲν ἔχω ζωηρὸν ἀντιληπτικόν, ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχον, ποτὲ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνω κάτοχος τοῦ περιεχομένου τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος ἀπαντήσεως ἐκ μόνης τῆς προφορικῆς καὶ συνοπτικῆς μεταφράσεως, τὴν ὁποίαν μας ἔκαμει ὁ Κ. ὑπουργός, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ δώσω εὐσυνειδήτων γνώμην· ἄλλως τε, καθόσον ἐπιπολαίως ἐνόησα, τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ πρόκειται εἶναι ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ δὲν ἐνοῶ διὰ ποῖον λόγον φέρουσιν αὐτὸ οἱ Κ.Κ. ὑπουργοὶ εἰς τὰς Βουλὰς· ἡ Γερουσία εἶναι Σῶμα Νομοθετικόν καὶ οὐχὶ Σῶμα συμβουλευτικόν· ἐὰν τὸ ἀντικείμενον ἦναι νομοθετικόν ἄς τὸ εἰσάξωσιν εἰς τὴν Γερουσίαν μὲ τὰς νομομισμένης διατυπώσεις· ἡ Γερουσία ἔχει πρὸς τοῦτοισ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγχεως· ἀλλ' ἐνταῦθα κανεὶς δὲν προεκάλεσε τοὺς Κ.Κ. ὑπουργοὺς δι' ἐπερωτήσεως πρὸς τίνα λοιπὸν σκοπὸν ἔρχονται καὶ μᾶς ζητοῦν τὴν γνώμην μας ἐπὶ πράξεως τὴν ὁποίαν εἰσέτι δὲν ἐξετέλεσαν; ἀφήσατε, Κύριοι ὑπουργοὶ, τὰ Βουλευτικὰ Σώματα μακρὰν τοῦ κύκλου τῆς διοικητικῆς ἐνεργείας σας, διὰ νὰ μὴν μία ἀξιώλογος διεξοδος

διὰ τε τὸν Βασιλέα καὶ τὸ ἔθνος. Τοιοῦτον εἶναι τὸ πνεῦμα καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Συντάγματος· οὕτως ἄς πράξωμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸ συμφέρον ὅλων. Πρὸ πολλοῦ, Κ. ὑπουργοί, ἐργάζεσθε ἐπὶ τῆς υποθέσεως ταύτης, κανεῖς δὲν σὰς ἠδύγησας καὶ κινῆν πρόσκομμα δὲν σὰς παρενόησαν, ἀπ' ἐναντίας ὅλοι κατα τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον σὰς συνῆραν· ἐγὼ αὐτὸς δὲν ἕμεινα ἀδιάφορος· ἕκαμα τὸ ἐπ' ἐμοί· ἐξακολουθήσατε νὰ πράξητε καὶ ἤδη τὸ καθήκον σας· ἐάν ἦσαν εἰς τὴν θέσιν σας Κ. ὑπουργοὶ τῶν ἐξωτερικῶν, ἢ ἐάν ἦσαν πεπεισμένοις ὅτι ἡ γεννημένη ἀπάντησις εἰς τὸν Πρέσβυν τῆς Τουρκίας εἶναι σύμφωνα με τὸ καθήκον μου, δὲν ἔθελον θελήσει ποτὲ νὰ ἀναμείξω εἰς τὰ ἔργα μου τὰς Βουλὰς· ἔθελον ὑπογράψαι καὶ πέμψαι τὸ ἔγγραφον ὅπου ἀνάκειν καὶ ἐάν ποτε ἔθελον κατακριθῆ ὅτι ὑπερέβην τὸ καθήκον μου, ἢ ὅτι δὲν ἐπραξα σύμφωνα με τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους, ἔθελον δεχθῆ εὐχαρίστως τὴν κατ' ἐμοῦ ἐτυμηγορίαν, ἀλλ' ἔθελον ἀπαντήσαι συγχρόνως ὡς ποτὲ ὁ μέγας πολίτης τῶν Ὀθωμανῶν Ἐπαμιωνῶνας, νὰ κηρύξωσι συνάμα ὅτι κατακριθὲν διότι ἠθέλησα νὰ δοξάσω τὴν πατρίδα· δεῖξατε τὴν γενναϊότητα ταύτην, κύριοι ὑπουργοί, ἀναλάβετε ὅλην τὴν εὐθύνην τῆς θέσεώς σας καὶ πράξατε τὸ καθήκον σας· ἀφήσατε, τὸ ἐπιναλαμπδῆν, ἐλεύθερα τὰ Βουλευτικὰ Σώματα διὰ νὰ μὲν εἰς πᾶσαν δυσχερῆ περίστασιν μία διεξοδος διὰ τε τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Θρόνον· ἀλλὰ φρονεῖτε ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι μέγα, καὶ μὴ ἔχοντες τυχόν τὴν γενναϊότητα νὰ ἀναλάβετε τὴν εὐθύνην, θέλετε, πρὶν ἢ προβῆτε, νὰ λάβετε τὴν συνέναισίν μας; νὰ συμβουλευθῆτε τὰ φῶτα μας; ἐάν ἦναι ἀληθὲς τοῦτο, βάλτε μας εἰς θέσιν νὰ σὰς φωτισώμεν· εἶναι δυνατόν ἐντός μιᾶς ὥρας νὰ σκεφθώμεν καὶ γνωμοδοτήσωμεν ἐπὶ ἀντικειμένου τὸ ὅποιον δὲν γνωρίζομεν; μὰς παρουσιάξτε ἐν ἔγγραφον τῆς Τουρκίας καὶ μίαν ἀπάντησιν, καὶ θέλετε νὰ σὰς εἴπωμεν ἐάν ἡ ἀπάντησις ἦναι κατάλληλος· δυνάμειθα, σὰς ἐρωτῶ ἐν συνειδήσει, νὰ ἀπορηνθώμεν πρὶν ἢ γνωρίσωμεν ὅσα προηγουμένα ἔλαβον χώραν, καὶ πρὶν ἢ ἐκτιμήσωμεν ὅλας τὰς συνεπειὰς; δυνάμειθα νὰ ἀπορηνθώμεν περὶ τῆς καταλληλότητος τοῦ ἔγγραφου, πρὶν ἢ ἐξετάσωμεν καὶ ἐκτιμήσωμεν φράσιν πρὸς φράσιν καὶ λέξιν πρὸς λέξιν τὸ ἔγγραφον, καθίσσον, ὡς κἀλλιστα γνωρίζετε, πολλάκις ἐκ μιᾶς μόνης φράσεως ἢ λέξεως ἀκαταλλήλου προκύπτουσι σοβαραὶ συνέπειαι; ἀλλως εἶναι ἄρα γε τὸ ἔγγραφον τοῦτο μεμονωμένον; δὲν συνδέεται με ἄλλα ἔγγραφα με ἄλλα γεγονότα; ἐάν δὲν ἔχωμεν νὰ κάμωμεν εἰμὴ με μόνην τὴν Τουρκίαν, τὸ ζήτημα ἀλλὰ, εἰ φράσιν ἀλλ' ἐάν ὅπισθεν αὐτῆς

ἴστανται καὶ ἄλλαι δυνάμεις, δὲν λέγω ὅτι πρέπει νὰ κάμωμεν θυσίαν, φρονῶ ὅμως ὅτι πρέπει νὰ σκεφθώμεν ὡς ἄρα σὰς ἀναφέρω ἐν μόνον γεγονός· ἐμαθον, καὶ ἀνακριβῶς ἐμάθατε ὅλοι, ὅτι πρὸ ὀλίγου ὑπεγράφη συνθήκη συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας μεταξὺ Ἀγγλίας Γαλλίας καὶ Τουρκίας, καὶ ἔξυρτε ὅτι συνεπεία τοιαύτης συνθήκης ὁ ἔχθρος τῆς μιᾶς δυνάμεως ἦναι ἔχθρος κοινὸς καὶ τῶν ἄλλων ὅσαι συναμολόγησαν· ἐάν τοῦτο εἶναι πραγματικὸν γεγονός, δὲν θέλει ἐξασκήσαι οὐαὶ ὠδὴ ἐπιβροχὴν εἰς τὰς σκέψεις μας; λέγεται ὡσαύτως ὅτι πλοῖα ξένα ἦλθον ἢ ἐρχονται εἰς τὰ παράλια μας· διαδίδονται πολλὰ καὶ τίποτε δὲν πρέπει νὰ μὰς ἦναι ἀδιάφορον οὔτε ἀγνωστον εἰς αὐτὰς τὰς στιγμάς. Κύριοι Γερουσιασταί! Σὰς ἐξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος νὰ μὴ ἀκούσητε με τὴν συνθήκην σας ὑπομονῆν καὶ συγκατάθεσιν ὁμιλῶ με ἀκραίως αἰσθημα πατριωτισμοῦ· δὲν εἶμαι ταύτην τὴν στιγμήν ὑπ' ὄψιν μου εἰμὴ τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους. Ενθυμηθῆτε ὅτι ἡ Γερουσία ἐδριουργήθη δι' ἐκτάκτου κυρίως περιστάσεως, καὶ νομίζω ὅτι μίαν ἀπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας εἶναι ἡ παρούσα· ἔκουσα, καὶ κούσατε μεθ' αἰσῶς, ὅτι πρὸ ὀλίγου ἡ Βουλὴ ἔδωκε τὴν συγκατάθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος· δὲν μὲν εἰμὴ νὰ ἐκφραθῆ καὶ ἡ Γερουσία· ἐξ αὐτῆς ἐξήρτηται ἡ κατάρτισις μιᾶς πράξεως, ἡ ὅποιον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐγῆ σοβαρὰς συνεπειὰς· δὲν πρέπει ἐπομένως ἐσπευσμένως νὰ ἀποφασίσωμεν· εἶναι ἀναγκαῖον, εἶναι καθήκον μας, νὰ μελετήσωμεν μετὰ προσοχῆς τὸ ζήτημα, καὶ ἔπειτα νὰ ἐκφρασθώμεν. Τὸ κατ' ἐμὲ, ὡς ἀπλοῦς Ἕλληνας, μὴ συμβουλευόμενος εἰμὴ τὴν καρδίαν, ἐπραξα καὶ θελω πράξει, ὅτι αὐτὴ με ὑπαγορεύσει· ἀλλ' ὅταν καλῶμαι νὰ ἐξασκήσω τὰ ἔργα τοῦ Νομοθέτου, εἶμαι τὸ χρέος νὰ συμβουλευθῶ μόνον τὸν ναῦν καὶ νὰ κατασιγάσω τοὺς παλμούς τῆς καρδίας· οἱ Κ.Κ. ὑπουργοὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀποδίδω καὶ πατριωτισμὸν καὶ γνώσει, ἐνοργήσαντες ἀπ' ἀρχῆς ἐπὶ τῆς προκειμένης υποθέσεως ἀνευ τῆς συμπράξεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἐνήργησαν, πιστεύω, συμφώνως με τὸ καθήκον των, δύνανται ἐπομένως νὰ κἀμωσιν ὑπ' εὐθύνην των καὶ τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἀπάντησιν χωρὶς νὰ προηγηθῆ ἡ συγκατάθεσις μας, ἐάν νομίζωσιν ὅτι ὀφείλουσι ν' ἀπαντήσωσιν ἐντός τῆς ἡμέρας, ἐπιφυλακτικῶμενοι νὰ ἀκούσωσι τὴν γνώμην μας μετὰ ταῦτα ὡς ἔπειτα τὴν θεωρήσωσιν ἀναγκαῖαν. Ἐάν ὅμως ἐπιμένωσι νὰ ἀκούσωσι προηγουμένως καὶ τὴν γνώμην μας, ἄς μὰς ἀφήσωσι νὰ σκεφθώμεν τοῦλάχιστον

μέχρι της αύριον, αφού μᾶς δώσωσι καὶ τὴν μετάφρασιν τοῦ προκειμένου ἐγγράφου. Πιστεύω ὅτι ὁ Πρέσβυς τῆς Τουρκίας δὲν θέλει ἀρνηθῆ νὰ θέσῃ μακρυτέραν προθεσμίαν εἰς τὴν ἀπάντησιν, ἐὰν ζητηθῇ τοιαύτη· ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἤθελε προτιμήσει νὰ λάβῃ τὰ διαβατήριά του, φρονῶ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀναχώρησις του δὲν ἔχει σοβαρὰς συνεπειὰς· ἐὰν ὅμως οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο παραδέχονταί οἱ Κύριοι ὑπουργοί, ἡ Γερουσία, οὔτε δύναται, οὔτε πρέπει νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐντὸς τοσούτου στενοῦ διαστήματος χρόνου καὶ χωρὶς νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν τῆς ὅλας τὰς προεκτεθείσας πληροφορίας. Δὲν συμφωνῶ ποσῶς μὲ τὸν προαγορευόμενον ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι τοιοῦτου εἶδους ἀποφάσεις λαμβάνουσι χώραν καὶ εἰς ἄλλα νομοθετικὰ Σώματα, καὶ ἰδίως εἰς τὴν Ἀγγλίαν. καθόσον καὶ ἐγὼ γνωρίζω, οἱ ὑπουργοὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ Κράτος ὑποβάλλουσι εἰς τὰς Βουλὰς τὰς πράξεις τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἀφοῦ ἐκτελεσθῶσι, τὰς δὲ νομοθετικὰς προκαταρκτικὰς μόνον καὶ ἐν εἰδει προσυζητήσεως χωρὶς νὰ ἐκδοθῇ ποτε καμμία ἀπόφασις πρὶν ἢ προηγηθῶσιν ἐφ' ἐνὸς ἐκάστου ἀντικειμένου αἱ νενομισμέναι διατυπώσεις. Ανακεφαλαιῶν τὰς παρατηρήσεις μου ἐπὶ τοῦ προκειμένου λέγω α) ὅτι δὲν εἶναι τῆς τάξεως νὰ ζητηθῆ ἡ συναίνεσις τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ἐπὶ ἀντικειμένων ὅλων Κυβερνητικῶν, πρὶν ἢ ἐκδοθῶσιν αἱ περὶ τούτων πράξεις, καὶ β) ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐὰν διὰ τὸ ἔκτακτον τῶν περιστάσεων οἱ Κ.Κ. ὑπουργοὶ ἐπιμένωσι νὰ προηγηθῆ ἡ συναίνεσις μας, οφείλουσι νὰ μᾶς δώσωσιν ὅλας τὰς πληροφορίας καὶ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ νὰ μελετήσωμεν ἐσκεμμένως καὶ ἐκφράσωμεν τὴν γνώμην μας.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας παρετήρησεν ἐν συντόμῳ, ὅτι ἐὰν ὁ προλαλήσας διὰ τῆς φράσεως του ἐχούσης οὕτω «μετὰ τὴν διακοίνωσιν τοῦ Ὄθωμανικοῦ πρέσβευος συνεπέρχεται καὶ ἐν ἄλλο ἐγγράφῳ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου», ἐνόη τὰς μεγάλας Εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις, τότε ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει φάσιν λέγω, ὅταν αἱ μεγάλαι δυνάμεις, αἱ προστατρίαι τῆς Ἑλλάδος μᾶς τὸ ἐπιβάλωσιν, ὁμολογοῦμεν ἀπὸ τοῦδε ὅτι οφείλομεν νὰ συμμορφωθῶμεν τότε μὲ τὴν ὀριστικὴν καὶ ἐπιβλητικὴν ἀπόφασιν αὐτῶν· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι σήμερον δὲν πρόκειται εἰμὴ μόνον καὶ μόνον περὶ τῆς προκειμένης διακοινώσεως καὶ ὑπουργικῆς ἀπαντήσεως, καὶ ἐπ' αὐτῶν πρέπει νὰ σκεφθῶμεν.

Ἀπαντῶν ἔπειτα εἰς τὸν προαγορευόμενον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπε τὰ ἑξῆς ἄς μὲ συγχωρήσῃ τὸ Σ.Σ. Σώμα τῆς

Γερουσίας νὰ ἐπιφέρω ὀλιγωτάτας παρατηρήσεις καὶ μάλιστα εἰς μόνην τὴν ἀρχὴν τοῦ ζητήματος ἀναγομένης, χωρὶς νὰ σύρω κανὲν συμπέρασμα διότι θεωρῶ ἀνοίκειον νὰ σύρω τοιοῦτον ἀπάντην τῆς πολυπειρίας τοσούτων ἐντίμων πατριωτῶν, οἵτινες κἀθῆναι εἰς τὰς ἐδρας τοῦ περιβάλου τούτου· ὁ προλαλήσας ἔθεσε τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἐποψίν δι' ἧς λύονται αἱ ἀμφιβολίαι ἐκάστου· δὲν πρόκειται περὶ ἐξετάσεως φράσεων ἢ λέξεων· δὲν πρόκειται νὰ δώσῃ γνώμην τὸ Σώμα περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως τῆς ἀπαντήσεως, ἀλλὰ περὶ τοῦ πνεύματος αὐτῆς τὸ ὅποιον εἶναι ἀπλουστάτον. Διὰ τῆς ἀπαντήσεως του τὸ ὑπουργεῖον λέγει, ὅτι τὰς μὲν δύο προτάσεις εἶχεν ἤδη προενεργήσει, τὰς δὲ ἄλλας παραδέχεται καὶ θέλει φροντίσει νὰ ἐνεργήσῃ ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων χάριν τῆς εἰρήνης· ἐπὶ τούτου λοιπὸν πρόκειται νὰ ἀποφανθῇ τὸ Σώμα καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν φράσεων ἢ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως· ἐπὶ τέλος δὲ προ αἰθέτω ὅτι ποσῶς δὲν ἐδειλιάσαμεν νὰ ἀναδειχθῶμεν μόνον τὸ βᾶρος τῆς ἀπαντήσεως· αὐτὸς ὁ Νόμος τῶν Νόμων, ἡ σωτηρία τοῦ ἔθνους, μᾶς ὑπεχρέωσε νὰ φέρωμεν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐνώπιόν σας καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν γνώμην σας, διότι πρέπει νὰ δειχθῇ ἀπάντην τοῦ ξένου ὅτι τὸ ἔθνος εἶναι ἐν καὶ μόνον ἀδίαρτον.

Ἐνταῦθα ὁ Γερ. Κ. Ρ. Παλαμίδης παρετήρησεν, ὅτι τὰς λέξεις α ὁ ὑπερτατος Νόμος εἶναι ἡ σωτηρία τῆς Πατρίδος ἢ τὰς ἡκουσε καὶ ἄλλοτε εἰς Ἀγγίαν κατὰ τὴν κατάργησιν τοῦ τότε πολιτεύματος, καὶ εἶναι καλὸν νὰ μὲνωσιν ἐκεῖ, ὑπαρχόντων ὅλων τῶν ἐν ἰσχύϊ σήμερον Νόμων μας σωτηρίων.

Λαβίων ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν προσέθηκε τὰς· οὐδέποτε ἡ δειλία ἀλλ' ἡ σωτηρία τοῦ θρόνου καὶ τοῦ ἔθνους μᾶς ἔφερον εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ φέρωμεν ἐνώπιόν σας τὸ ζήτημα, καὶ νὰ προκαλέσωμεν τὴν ἀπόφασίν σας· ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς εἶπεν ὅτι εἶναι λίαν σπουδαία ἡ ὑπόθεσις, διότι ἀπὸ μίαν φράσιν ἢ λέξιν δύναται νὰ προέλθῃ καὶ πόλεμος· ἀλλὰ διότι εἶναι σπουδαία ἡ ὑπόθεσις καὶ ἔχει σοβαρὰς συνεπειὰς διὰ τὸ ἔθνος, διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον, ἐκπληροῦν ἀκριβῶς τὰ καθήκοντά του, ἠθέλησε νὰ περιστοιχισθῇ μὲ ὅσον τὸ δυνατόν πλεיותרὰ φῶτα, καὶ προκαλεῖ τὴν ἀπόφασιν καὶ γνώμην τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ τὸ συμφερότερον καὶ ὀρθότερον διὰ τὸ ἔθνος, διότι ἂν ἐξ ἐλλείψεώς τινος προέλθουν τὰ δεινὰ τὰ ὅποια ὁ προλαλήσας ἀνέφερε, τότε ἡ τιμωρία τοῦ ὑπουργείου δὲν εἶναι ἰκανὴ νὰ ἀναπληρώσῃ τὰ ἐπελευ-

σόμενα κατά τὸν προαγορευόμενον εἰς τὸ ἔθνος δεινά, ἐνῶ ἤδη ἡ Γερουσία δύναται νὰ φωτίσῃ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῶν γνώσεων τῆς καὶ νὰ προληφθῇ πᾶν δεινόν, ἂν ἡ ἀπάντησις τοῦ ὑπουργείου δὲν θεωρηθῇ ἀρεστή· μιμούμενον δὲ καὶ τὸ ὑπουργεῖον τὸ παράδειγμα ὑπερ ἀέρερε τοῦ Ἑπαμινώνδα, ὁ ὁποῖος ἐσκεμμένως παρηνόμικε χάριν τῆς πατρίδος, δὲν ἠθέλησεν, ἂν καὶ δυνάμενον, νὰ ἐνεργήσῃ ἢ νὰ πράξῃ τι οἰκοθεν, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ περιστοιχισθῇ μὲ πλείω φῶτα διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἀκριβέστερον ὅ,τι τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος καὶ τοῦ θρόνου ἀπαιτεῖ· ἔχοντας ἀνάγκη τῶν φῶτων σας καὶ ἀπὸ αἰσθημα πατριωτισμοῦ κινούμενοι, ἐρχόμεθα νὰ ζητήσωμεν τὴν γνώμην σας ἐπὶ τῆς ἀπάντησεως διὰ νὰ φωτισθῶμεν περισσότερο, καὶ διὰ νὰ μὴ ἐκτιθῇ ὁ τόπος εἰς δυσάρεστα κακά· ἡ ἀπάντησις ἄλλως, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον φρονεῖ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἀπαιτούμεν τὴν ἀπόφασίν σας, εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ διεθνὲς δίκαιον, τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τιμὴν τοῦ ἔθνους, καὶ ἀφαιρεῖ ταυτοχρόνως πᾶσαν ἀφορμὴν πολέμου.

Εἰπόντος ἐπειτα τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου ὅτι διὰ τὴν πραγματικὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ θρόνου, καὶ διὰ νὰ σταθῶμεν ὡς ἐλπίμοι ὅσον ἐνεστὶ καὶ εἰς τοὺς πάσχοντας συναδελφούς μας, προτεινάμεν τὴν ἐνστάσιν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἔργον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, καὶ διὰ τοῦτο δὲν χαρίζομεν εἰς κανένα περισσότερο πατριωτισμὸν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κ. Κανάρης εἶπεν ὅτι καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ὁμιλίᾳ του ἐλάλησε προσβίς, ὅτι ἂν καὶ δὲν ἦναι κάτοχος τῆς διπλωματικῆς ἐπιστήμης, ἐσυνείθισεν ὅμως νὰ τρέμῃ εἰς τὴν ἔκφρασιν γνώμης ἐχούσης ἐπιβρῆν εἰς τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ὅταν πρόκειται περὶ ἀντικειμένων ἀφορούντων τὰ πολυτιμώτερα συμφέροντα αὐτῆς, διὰ νὰ μὴ τρέμῃ ἀκολούθως διὰ τὰς συνέπειας τῆς.

Περαιωμένως ἐπειτα κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως προτάθησαν τὰ ἐξῆς πρὸς ψηφοφορίαν θέματα, τὸ μὲν, ἂν ἡ ἀπάντησις τοῦ ὑπουργείου εἰς τὸ ἔγγραφο τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας ἐχρησάτω τὸ δὲ ἂν τὸ ἀντικείμενον ἦναι νομοθετικὸν καὶ διαφέρει τὴν ἀρμοδιότητα τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τούτων λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χρηστίδης εἶπε τὰ ἐξῆς. Συγχωρήσατέ μοι νὰ προσθέσω μίαν καὶ μόνην παρατήρησιν ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ζητήματος. Ἐπειδὴ οἱ Κύριοι ὑπουργοὶ ἐπιμένουσι νὰ ψη-

φορηθῇ ἐναντίον τῶν Συνταγματικῶν παραδόσεων ἢ προκειμένη Κυβερνητικῆ πράξις πρὶν ἢ ἐκδοθῆ, καὶ ἐπειδὴ παρατηρῶ ὅτι καὶ οὗτοι τὸ ἐπιθυμοῦν καὶ ἐγὼ τὸ συναισθάνομαι ὅτι τοιαύτης φύσεως ἔγγραφο ἀπὸ ἀπαξ ὑπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν πρέπει νὰ διέλθῃ βεβαρμένον μὲ μίαν σημαντικὴν μειονοφῆν, νομίζω καταλλήλοτερον νὰ τεθῇ ἄλλως πως τὸ ζήτημα, καὶ διὰ τοῦτο παραδέχομαι ὡς πρὸς τοῦτο ἐτέθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Γερουσιαστοῦ Κ. Λόντου. Συνομολογῶ ὅτι ἡ πλειονότης εἰς τὰ πολυμελῆ Σώματα ἀποτελεῖ τὸ νόμιμον κύρος τῶν πράξεων, ἀλλ' ἐπειδὴ ζῶμεν εἰς μίαν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ μεγάλη μειονοφῆρα θεωρεῖται μίᾳ δυνάμει ἀναγκαίᾳ εἰς τὴν πολιτικὴν λειτουργίαν, καὶ πρὸ ὀλίγου σοφοὶ ὑπουργοὶ ἐνός μεγάλου ἔθνους τῆς Ἀγγλίας ὑπέβαλον εἰς τὰς Βουλὰς νομοσχέδιον δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἐκλογαίς, ὅταν ἀπαρτίξωσι τὰ δύο πέμπτα τῶν ψηφοφόρων, νὰ ἐκλέξωσιν ἕνα Βουλευτὴν, ἠθέλων εἶσθαι τὸ ἐπαναλαμβάνων πολιτικὸν νὰ μὴ ἐξελεθῆ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἔγγραφο τῆς Βουλευτικῆς δοκιμασίας βεβαρμένον μὲ σημαντικὴν μειονοφῆριαν.

Ἐνταῦθα ἐρωτῆθεις ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἂν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἀναβολὴ τις, ἀπεκρίθη, ὅτι ἔχει ἀμφιβολίας πολλὰς περὶ τούτου καὶ δύναται νὰ εἴπῃ μετὰ τινος βεβαιότητος, ὅτι ἂν ὁ Κ. Πρέσβης τῆς Τουρκίας δὲν λάβῃ ἐντὸς τῆς προθεσμίας τὴν ἀπάντησιν θέλει ἀναγνωρῆσαι ἐπὶ τῇ παρατηρήσει διὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Λόντου εἰπόντος ὅτι ἡ ἀπάντησις εἶναι ἔργον Κυβερνητικόν, καὶ διὰ τῆς ἐπιδοσεως δὲν ἐμποδίζεται ἡ πορεία τῆς Κυβερνήσεως, ὁ αὐτὸς Κ. ὑπουργὸς προσέθηκεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει τὴν ἀπάντησιν ὡς ἔργον Κυβερνητικόν, ἀλλ' ἀπὸ ἀγνόν πατριωτισμὸν κινουμένη, θέλει νὰ ἐνισχυθῇ διὰ τῶν φῶτων τῶν μελῶν καὶ τῆς συνεισέσεως τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, ὅπως ἀποδειχθῇ διὰ τοῦ τρόπου τούτου καὶ εἰς τὸν ἔξω κόσμον, ὅτι τὸ ἔθνος εἶναι ἐν ἀπὸ κερφεὺς μέχρι ποδῶν.

Ἀκολούθως ἂν τεταρτηρεύσαν τινες ὅτι διὰ νὰ ἀποδειχθῇ τὸ τοιοῦτον κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, μελονέτι δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἀμφιβολία, ἔπρεπε νὰ δοθῇ καὶ εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἡ ἀπαιτούμενος ὕλιχος καιρὸς διὰ νὰ γνωρίσωσι καὶ ταῦτα τὰ πράγματα, ὡς τὰ γνωρίζουσιν καὶ οἱ Κ.Κ. ὑπουργοὶ διὰ νὰ μὴ χρησιμεύσωσιν ἤδη ὡς ἀπλά ὄργανα.

Ἐπομένως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος πρότεινε τὸ θέμα ὡς ἐρεζήτε-

« Το υπουργείον να ενεργήσῃ τὴν πολιτικὴν του πορείαν σύμφωνα με τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους καὶ τὸ Σύνταγμα »

Ὁ δὲ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Χρυσόγελος ἐπέφερε τὰς ἀκολουθούς παρατηρήσεις· ἡ περαιτέρω συζήτησις ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος θέλει παύσει, νομίζω, ἐὰν ἐπιτήσωμεν τὴν προσοχὴν μας εἰς τὰς ἀκολουθούσας φράσεις τῆς ἀπαντήσεως, τὰς ὁποίας ἐσημείωσα, ὡς τὰς ἀπήγγειλαν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἑξωτερικῶν παραφράζων τὴν περί τῆς ὁ λόγος ἀπάντησιν· « ἡ Κυβέρνησις, λέγει ἡ ἀπάντησις, ὀφείλει νὰ σεβασθῇ τὸ Σύνταγμα δυνάμει τοῦ ὁποίου ὑπάρχει καὶ δὲν δύναται νὰ πράξῃ τι ἀντικείμενον εἰς τὸν θεμελιώδη τοῦτον νόμον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κειμένους νόμους » ἐπὶ ταύτης τῆς βάσεως στηρίζεται ἡ ἀπάντησις τοῦ ὑπουργείου, τὴν ὁποίαν ὡς τοιαύτην οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπικρίνῃ ἢ ἀποδοκιμάσῃ σύμφωνα λοιπὸν μετὰ τὴν βᾶσιν ταύτην πρέπει νὰ τεθῇ τὸ θέμα οὕτως· « ἡ Γερουσία ἀκούσασα τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν διακοίνωσιν τοῦ ἐπιτετραμένου τῆς Ἰ. Πύλης, ἀποφαίνεται, τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξἠκολουθήσῃ τὴν Κυβερνητικὴν του πορείαν σύμφωνα μετὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. »

Καὶ ἐνταῦθα ἀντεπαρετήρησάν τινες ὅτι ἡ λέξις ἐξἠκολούθησι· « δὲν δύναται νὰ ἔχῃ χώραν εἰς τὸ παρὸν ζήτημα, διότι τοῦτο δὲν ἀφορᾷ τὴν ἐξετάσιν πράξεων παρελθουσῶν ἀλλὰ τὴν γνωμοδότησιν ἐπὶ πράξεως μελλούσης.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, κατασταθέντων ὁριστικῶν τῶν ἐρεξῆς δύο θεμάτων, τοῦ μὲν ὑπὸ τοῦ Κ. Α. Λόντου προταθέντος καὶ ἔχοντος ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, τοῦ δὲ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ὑποστηρικθέντος καὶ ἔχοντος οὕτως· « ἡ Γερουσία εἶναι σύμφωνα μετὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργείου, » ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ πρῶτον ὡς ἀνωτέρω, δι' ἧς θέλει θεωρηθῇ ὡς παραδεκτὸν ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς τοῦ πρώτου τούτου θέματος, τὸ δεῦτερον θέμα.

Ψηφοφορίας ἐπεὶτα γεννημένης δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως κατ' αἰτήσιν ἐπτά Γερουσιαστῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀθ. Γρηγοριάδου καὶ Ν. Μαυρομμαῶτου ἐξήχθη, ὅτι ἡ Γερουσία, μὴ παραδεξαμένη τὸ πρῶτον, παρεδέξατο τὸ δεῦτερον θέμα, ὅτι « ἡ Γερουσία εἶναι σύμφωνα μετὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργείου », δια ψήφων 22 πρὸς 16 κατὰ τὸ ὡς προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπὶ τοῦ προταθέντος παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Λόντου θέματος ἔχοντος οὕτως·

« Το ὑπουργεῖον νὰ ενεργήσῃ τὴν πολιτικὴν του πορείαν σύμφωνα με τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ τὸ Σύνταγμα. »

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . .	Ο	Δημήτρ. Γ. Βούλγαρης . . .	Ο
Ἀναγνώστης Δελιγιάννης . . .		Γεώργιος Καρακατζάνης . . .	Ν
Γεώργιος Κουντουριώτης . . .		Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . .	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Ο	Ἀδάμ Δούκας . . .	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . .	Ο	Ἄθμος Κανελλόπουλος . . .	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος . . .	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Ν
Τάτσης Μαγγίνας . . .	Ο	Τζανετάκης Γρηγοριάδης . . .	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . .	Ο	Μ. Α. Καίρης . . .	Ο
Λάμπρος Νάκος . . .	Ο	Ἀντώνιος Γ. Κριεζῆς . . .	Ο
Διαμαντὴς Ν. Ὀλύμπιος . . .		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . . .	Ν
Χαραλάμπος Παπαπολίτης . . .		Δημήτριος Πλαπούτας . . .	
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς . . .	Ο	Ἰωάννης Σταῖκος . . .	
Νικόλαος Πρασακάκης . . .	Ν	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης . . .	Ν
Σπυρίδων Τρικούπης . . .		Κίττος Τζαβέλλας . . .	
Φικάρδος Τζιώρτζ . . .		Γαρυδικιώτης Γρίβας . . .	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . .	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .	Ο
Βασίλειος Χρηστακόπουλος . . .	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος . . .	Ο
Ἀνδρέας Χ. Αναργύρου . . .	Ο	Δημήτριος Χρηστίδης . . .	Ν
Νικόλαος Χρυσόγελος . . .	Ν	Νικόλαος Μαυρομμαῶτης . . .	Ο
Γεώργιος Ψύλλας . . .		Ἀναστάσιος Σ. Χαραλάμπης . . .	Ο
Δρόσος Μανσόλας . . .	Ν	Παναγιώτης Λιδωρίκης . . .	Ο
Ἰωάννης Θεοτόκης . . .	Ν	Γεώργιος Δουβουνιώτης . . .	Ο
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . .	Ο	Κωνσταντῖνος Προβελέγγιος . . .	Ο
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .		Ἰωάννης Οἰκονόμου . . .	Ο
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Ν	Σπύρος Μήλιος . . .	Ο
Γεώργ. Παπαηλιόπουλος . . .		Ῥ. Παλαμίδης . . .	Ν
Γεώργιος Γλαράκης . . .	Ο		

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χατσίσκος
Β. Χρηστακόπουλος.

Της 11 Μαρτίου 1851, ημέρα Πέμπτη.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστών, παρόντων 29 μελών, ο πρόεδρος Κ. Αναγνωστάκης Μοναρχίδης προσλαβών εις την θέσιν του κωλυομένου ετέρου των γραμματέων Κ. Β. Χρηστακοπούλου τον Γερουσιαστήν Κ. Αναστάσιον Σ. Χαραλάμπην, κηρύττει την έναρξιν τής συνεδριάσεως.

Τά πρακτικά τής προπερασθείσης συνεδριάσεως αναγνωσθέντα επικυρώνονται.

Αιτήσιως δε κατόπιν γενομένης να προσδιορισθῆ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν νά αναγνωσθῶσιν ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει καὶ επικυρωθῶσι τὰ πρακτικά τής παρελθούσης μυστικῆς συνεδριάσεως, καθόσον μακρὰν τοῦ νά ἦναι ἐπιβλαβὴς ἡ δημοσιότης αὐτῶν, ἀπ' ἐναντίας καλλίσταται ἀναγκαιᾶ, πρὸς διασκέδασιν παρεξηγήσεων τινῶν, αἰτίνας διεδόθησαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν ἀναγνώσιν τῶν πρακτικῶν τής εἰρημένης μυστικῆς συνεδριάσεως ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει γενησομένη αὔριον, ἐπειδὴ ταῦτα δὲν εἶχον σήμερον παρασκευασθῆ.

Προτείναντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς λογιστικῆς τάξεως, ἥτις θέλει διέπει τὰς δαπάνας τοῦ νομοθετικοῦ τούτου σώματος, καθόσον τὸ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργίων ἐτηριζόμενον εἰς τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, ἀπαιτεῖ ἤδη πρὸς ἔκδοσιν τοῦ χρηματικοῦ ἐντάλλματος μηνιαίας καταστάσεις τῶν πραγματικῶν δαπανῶν ἐκάστου κεφαλαίου καὶ ἀρθροῦ, ἐκ τῶν ἐτάκτων δὲ ἐξόδων θέλει χορηγῆ μόνον τὸ ἀναλογικὸν εἰς ἕκαστον μῆνα, ἐνῶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 3. Ἰουλίου 1851 ἀπερσίσθη νά χορηγῶνται εἰς τὴν τῆς Γερουσίας ταμίαν αἱ δι' ἐγγράφου τοῦ προέδρου ζητούμεναι χρηματικαὶ προκαταβολαὶ ἀπέναντι τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας, καὶ οὕτω μέχρι τοῦδε ἐγένετο. Εἰς τῶν κυρίων γραμματέων παρετήρησεν ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς 3. Ἰουλίου 1851, καθ' ἣν ἀντὶ τοῦ νά πέμπωνται μηνιαίαι καταστάσεις ὡς πρότερον, ἐζητήθη δι' ἐγγράφου τοῦ Κ. Προέδρου ποσὸν τι ἀνάλογον ἀπέναντι τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας, δὲν ἀντιβαίνει, φρονεῖ, εἰς τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον. Τούτου ἕνεκα καὶ ἀλληλογραφία τις ἐλαβε χώραν μεταξὺ τοῦ γραφείου τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ἐμμένει εἰς τὸ νά πέμ-

πονται μηνιαίαι καταστάσεις τῶν πραγματικῶν δαπανῶν, καὶ οὐχὶ νά ζητῆται δι' ἐγγράφου τοῦ προέδρου χρηματικὴ προκαταβολὴ ἀπέναντι τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας διὰ ταῦτα προτείνει τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησεως ἐπὶ τὴν αὔριον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νά εἰδοποιηθῆ καὶ παρευρεθῆ κατ' αὐτὴν καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, καὶ οὕτως ἀπὸ κοινῆς καὶ ἐσκεμμένης ἀποφασισθῶσι τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Λέγει δὲ ἐσκεμμένως, καθότι ἂν αἰθρῆς καὶ ἐκ τοῦ προχείρου, οὕτως εἰπεῖν, ἀποφασισθῆ ἡ κατάργησις τῆς μέχρι τοῦδε παραδεχόμενης λογιστικῆς ἐν τῇ Γερουσίᾳ τάξεως, καὶ καθιερωθῆ ἡ ἀποστολὴ μηνιαίων καταστάσεων τοῦ προσωπικοῦ Γερουσιαστῶν καὶ ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ἄλλων πραγματικῶν δαπανῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι καθίσταται τότε περιττὴ ἡ ὑπαρξὶς ταμίου τῆς Γερουσίας, διόλου παράδοξον ἐὰν θελήσῃ τὸ ὑπουργεῖον νά ὑπαγάγῃ εἰς ἔλεγγον τὰς μηνιαίας καταστάσεις, καὶ κρατήσῃ μάλιστα τὰς μισθοδοσίας τῶν ἀπόντων, ὅπως γίνεται ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν διαφόρων ὑπουργείων.

Ἐτέρου δὲ ἀντιπαρτηρήσαντος ὅτι μηνιαίαι καταστάσεις τῶν πραγματικῶν δαπανῶν πρέπει νά πέμπωνται οὐ μόνον διότι τούτο ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ διότι μακρὰν τοῦ νά προσβάλλῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ σώματος, μακρὰν τοῦ νά προδίδῃ μυστήριον ἢ ἀποστολῆ των, ἐξ ἐναντίας αἶρει πᾶσαν ὑπόνοιαν, καὶ δὲν δίδει ἀφορμὴν, ὥστε νά ζητηθῆ ἐπὶ τῶν δαπανῶν μας ἐξέλεξις ἀπὸ τοῦ Ἐλεγκτικῶν Συνέδριον καὶ ὅτι ἀρ' οὐ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐν τῷ κυριαρχικῷ αὐτῶν δικαιωματι ἐκάνονισαν τὰ περὶ ἀδείας ἀπουσίας, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νά κρατήσῃ τὰς τῶν ἀπόντων μισθοδοσίας, ἐκτὸς ἐὰν οὗτοι ἐλλείπωσιν ἀνευ ἀδείας τοῦ σώματος, ἡ Γερουσία ἀνέβαλε τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν διὰ τὴν αὔριον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νά παρευρεθῆ καὶ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, κατὰ τὴν συζήτησιν.

Προβιάτης ἀκολουθῶς τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου, θάτερος τῶν κυρίων γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχεδίον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὁ γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν ὅτι παραδεχόμενος τὴν ἀρχὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, δὲάττεται τῆς εὐκαιρίας τοῦ νά ἐκφράσῃ τὴν εὐχαριστήσιν του

μέν προς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργῶν διὰ τὴν ἀναστολὴν νόμου περιέχοντος αὐξήσιν δαπάνης, μὴ συμβιβαστένης μὲ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασίν μας, τὴν εὐχὴν τοῦ δεῖ, ὥστε καὶ οἱ λοιποὶ ὑπουργοὶ μιμούμενοι τὸν συναδέλφόν των νὰ ἐνθαρρυνθῶσι καὶ ἐνεργήσασιν πρὸς ἀναστολὴν καὶ ἄλλων δαπανηρῶν ἐπίσης νομοσχεδίων, εἰς τὰς παρούσας μάλιστα δυσχερεῖς περιστάσεις· νὰ ἀσγοληθῶσιν δὲ καὶ εἰσαγάγῃσι κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα καὶ σπουδαῖα νομοσχέδια καὶ ἀντικείμενα, καθόσον κατ' αὐτὰς μάλιστα αἱ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων στιγμαὶ εἶναι πολὺτιμοι· ὅτι θαρρῶν εἰς τὴν σύνεσιν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν θεωρεῖ περιττὸν νὰ ὑποδείξῃ τὰ ἀντικείμενα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀφείλουσι νὰ ἐπιστήσῃσι τὴν προσοχὴν των οἱ κύριοι ὑπουργοὶ καὶ νὰ σπεύσωσιν εἰς θεραπείαν διὰ νομοσχεδίων· ἐν ὅμως ἡ παρατήρησις τοῦ αὐτῆ μακρὰν τοῦ νὰ φανῇ ἀποτελεσματικὴ, ἔχη τὴν ἀτυχίαν νὰ μὲν ἄγονος ἢ ἀκατανόητος, βραδύτερον θέλει ὑποδείξῃ τὰ ἀντικείμενα, καὶ ἐνδιατρίψῃ ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως ψηφοφορεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κυρίων Ἀθ. Γρηγοριάδου καὶ Ι. Οἰκονόμου, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 31 (παμψηφαί) κατὰ τὸ ὡςδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ Προξενίων Νόμου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . .	N	Σπυρ. Τρικούπης . . .	
Ἀναγν. Δελιγιάννης . . .		Ῥικάρδος Τζιῶρτζι . . .	
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .		Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . .	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . .	N	Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου . . .	N
Ἀναστάσιος Λόντος . . .	N	Νικόλ. Χρυσόγελος . . .	N
Τάτζης Μαγγίνας . . .	N	Γεώργιος Ψύλλας . . .	N
Ἀναγν. Μοναρχίδης . . .	N	Δρόσος Μανσόλας . . .	
Λάμπρος Νάκος . . .	N	Ἰωάννης Θεοτόκης . . .	N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος . . .		Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . .	N
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .		Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .	
Ἰάκχιος Παξιμαδῆς . . .	N	Γεώργιος Δαρειώτης . . .	N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	N	Γ. Παπαηλιόπουλος . . .	

Γεώργιος Γλαράκης . . .	N	Κίτσοσ Τζαβίλλας . . .	
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	N	Γαρδικιώτης Γρίδας . . .	N
Γκίκας Καρακατζάνης . . .		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .	N
Νικόλαος ἰω. Μόξης . . .		Δημήτριος Χατσίσκος . . .	N
Ἀδάμ Δούκας . . .		Δημήτριος Χρηστίδης . . .	N
Δῆμος Κανελλόπουλος . . .	N	Νικόλαος Μαυρομιγάτης . . .	N
Κωνστ. Κανάρης . . .	N	Ἀναστ. Σ. Χαραλαμπίης . . .	
Τσανετακῆς Γρηγοράκης . . .	N	Παναγ. Λιδωρίκης . . .	N
Μ. Α. Καίρης . . .	N	Γεώργ. Δουδουνιώτης . . .	
Ἄντων. Γ. Κριεζῆς . . .		Κωνστ. Προβιλέγιος . . .	N
Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . . .	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . .	
Δημήτριος Πλαπούτας . . .		Σπύρος Μίλιος . . .	
Ἰωάννης Σταῖκος . . .		Ῥήγας Παλαμιόδε . . .	N
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .			

Προβάσης ἀκολουθῶς τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα συζήτησιν, ἀνεγνωσθῆ τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δὲ παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 30 (παμψηφαί) κατὰ τὸ ὡςδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προξενίων νόμου μέχρι α'. Ἰανουαρίου 1855.

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . .	N	Ἀθανάσ. Γρηγοριάδης . . .	N
Ἀναγ. Δελιγιάννης . . .		Βασ. Χρηστακόπουλος . . .	
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .		Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου . . .	N
Ἰωάν. Θ. Κολοκοτρώνης . . .	N	Νικόλ. Χρυσόγελος . . .	N
Σπ. Καλογερόπουλος . . .	N	Γεώρ. Ψύλλας . . .	N
Ἀναστ. Λόντος . . .	N	Δρ. Μανσόλας . . .	
Τάτζης Μαγγίνας . . .	N	Ἰωάν. Θεοτόκης . . .	N
Ἀναγ. Μοναρχίδης . . .	N	Ἰωάν. Χ. Πέτρου . . .	N
Λάμπρος Νάκος . . .	N	Ἀθαν. Λιδωρίκης . . .	
Διαμ. Ν. Ὀλύμπιος . . .		Γεώργ. Δαρειώτης . . .	N
Χ. Παπαπολίτης . . .		Γεώρ. Παπαηλιόπουλος . . .	
Ἰάκχιος Παξιμαδῆς . . .		Γ. Γλαράκης . . .	N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	N	Δημ. Γ. Βούλγαρης . . .	N
Σπ. Τρικούπης . . .		Γκίκας Καρακατζάνης . . .	
Ῥικάρδος Τζιῶρτζι . . .		Νικ. ἰω. Μόξης . . .	

Άδάμ Δούκας	Αλέξιος Βλαχόπουλος N
Άημος Κανελλόπουλος N	Αημήτριος Χατζίσκος N
Κωνστ. Κανάρης N	Αημήτριος Χρηστίδης N
Τσανετάκης Γρηγοράκης N	Νικόλαος Μαυρομάτης N
M. A. Καίρης N	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης N
Άντώνιος Γ. Κριεζής	Παναγιώτης Λιδωρίκης
Άντώνιος Μαυρομιχάλης N	Γεώργιος Δουβουνιώτης N
Αημήτριος Πλαπούτας	Κωνστ. Προβιλέγγιος
Ιωάννης Σταΐκος	Ιωάννης Οικονόμου N
Άναστ. Μαυρομιχάλης	Σπύρος Μήλιος
Κίτσος Τζαβέλας	Ρήγας Παλαμίδης N
Γαρδικιώτης Γρίβας	

Ούτω λοιπόν τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 3. Μαρτίου ε. ε.

Μετά ταῦτα ὁ κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ πρόεδρος
A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
A. Χατζίσκος.
B. Χρηστιακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Μαρτίου 1854. Ἡμέρα Πέμπτη.

Άναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κύριος Αναγνώστης Μοναρχίδης, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως (11 Μαρτίου) ὡς καὶ τὰ τῆς προπαραελθούσης (9 Μαρτίου) ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω.

A'. Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 60,000 πρὸς διατήρησιν τῶν καταδίκων διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1853 ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὴ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν
Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑπο-

βάλω εἰς τὴν ἐπιφύρασιν ὑμῶν νομοσχέδιον δι' οὗ τακτοποιεῖται ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Νοεμβρίου π. ε. Υ. Β. διατάγματος χορηγηθεῖσα ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν πίστωση ἐκ δραχ. 60,000, δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου.

Ἡ προκειμένη δαπάνη δι' ἣν ἐχορηγήθη ἡ πίστωση αὕτη εἶναι ἀναπόρευκτος καὶ αὐξάνει ἀναλόγως τῶν ποινῶν, τὰς ὁποίας ἡ δικαιοσύνη ἐπιβάλλει εἰς τοὺς πλημμελῆσαντας ἢ κκοιργήσαντας, καὶ τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις κατὰ νόμον διατρέφει.

Ἀποβλέποντες εἶθι ἐπὶ τὴν ἀναγκὴν τῆς δαπάνης, πέποιθα, ὅτι θέλετε εὐαρεστηθῆναι νὰ τὸ ἐπιψηφίσαιτε ὅσον τάχιον, ὡς ἔπραξε τοῦτο καὶ τὸ ἕτερον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων.

Ἀθήναι τὴν 4 Μαρτίου 1854.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Προβιλέγγιος.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Θ Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ὡς ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἑσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Μαρτίου 1854.

Ο Θ Ω Ν
I ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ, Κ. ΠΡΟΒΙΛΕΓΓΙΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασάσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Νοεμβρίου π. ε. Β. Διατάγματος χορηγηθεῖσα πίστωση ἐκ δραχμῶν 60,000, ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἐσέσει τῶν ἀρθρῶν 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἐπικυροῦται.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀνωτέρω πίστωση θέλει ἐπιδαρῶναι τὸ κεφάλαιον Γ'. ἄρθρον 5 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1853, καὶ θέλει πληρωθῆ ἀπὸ τὰ ἐξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ἑμμανύμου χρήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐρημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία θεωρήσασα περιττὴν τὴν ἐκτύπωσιν τούτων ἀπεφάσισε νὰ γίνωσι πάντε ἀντιγράφα τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τὰ τμήματα εἰς τὴν προεξέτασιν τῶν ὁποίων θέλει παραπεμφθῆ.

Β'. Νομοσχέδιον περί αναπληρωματικής πιστώσεως εκ δραχ. 6,000, εις τον δια την χρῆσιν του 1853 ειδικόν προϋπολογισμόν του Υπουργείου των Εξωτερικῶν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 11 « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία, » ἄρθρον 1 « Προσωπικόν » ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον περί αναπληρωματικῆς πιστώσεως εκ δραχ. 6,000, εἰς τὸν δια τὴν χρῆσιν τοῦ 1853 ειδικόν προϋπολογισμόν τοῦ Υπουργείου των Εξωτερικῶν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 11, « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία » ἄρθρον 1, « Προσωπικόν. »

Οἱ λόγοι αἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν τοιαύτην πίστωσιν καταφαίνονται εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ συναδέλφου μου Κ. ὑπουργοῦ των Εξωτερικῶν, καὶ εἰς τούτους ἀποβλέποντες, πέποιθα, ὅτι θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ τὸ ἐπιψήφιστε ὡσον τάχος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Μαρτίου 1854.

Ὁ ἐπὶ των Οἰκονομικῶν ὑπουργός
Κ. Προβελέγιος.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ὅπως ἐψήφισθη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει υποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ των Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ υποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ὑπουργοῦ των Εξωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαρτίου 1854.

Ο Θ Ω Ν
Α. ΠΑΙΚΟΣ. Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Εἰς τὸν προϋπολογισμόν τῆς χρήσεως 1853, τοῦ ἐπὶ των Εξωτερικῶν κ.λ.π. ὑπουργείου, κεφάλαιον 11, « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία », ἄρθρον 1, « Προσωπικόν », προστίθεται ὡς ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ποσὸν δραχμῶν ἑξ ἑκατομμυρίων.

Ὁ παρῶν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς

εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν ὅ,τι καὶ ἐπὶ τοῦ Α. νομοσχεδίου.

Γ'. Νομοσχέδιον περί αναπληρωματικῆς πιστώσεως εκ δραχ. 9,600, εις τον δια την χρῆσιν του 1854 ειδικόν προϋπολογισμόν του Υπουργείου των Εξωτερικῶν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 11, « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία », ἄρθρον 1, « Προσωπικόν », ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἀκολούθως:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν, ἀφ' οὗ ἔλαβον τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, νὰ υποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν Νομοσχέδιον περί αναπληρωματικῆς πιστώσεως εἰς τὸν δια τὴν χρῆσιν τοῦ 1854 ειδικόν προϋπολογισμόν τοῦ Υπουργείου των Εξωτερικῶν εκ δραχ. 9,600 εἰς τὸ κεφάλαιον 11 Διπλωματικὴ ὑπηρεσία ἄρθ. 1 Προσωπικόν.

Οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης δαπάνης σαφῶς ἀναπτύσσονται εἰς τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ συναδέλφου μου Κυρίου ὑπουργοῦ των Εξωτερικῶν, καὶ διὰ τούτο κρίνω περιττὸν νὰ τοὺς ἐπαναλάβω ἐντὺθα, παρακαλῶ μόνον ὑμᾶς ὅπως ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς δαπάνης ταύτης εὐαρεστηθῆτε νὰ περιβάλλετε μετὰ τὰς λευκὰς ὑμῶν ψήφους τὸ υποβαλλόμενον ὑμῖν πρὸς ἐπιψήφισιν Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Μαρτίου 1854.

Ὁ Ὑπουργός των Οἰκονομικῶν
Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψήφισθη θέλει υποβληθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ των Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ υποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ὑπουργοῦ των Εξωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαρτίου 1854.

Ο Θ Ω Ν
Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ. Α. ΠΑΙΚΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

(Πρακτ. Γερουσίας Α'. Συνόδ. Δ'. Περίοδ.)

Άρθρον μοναδικόν.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως 1854 τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου Κερχλάιον 11 διπλωματικὴ ὑπηρεσία ἄρθρον 1 προσηπικόν, προστίθεται ἀναπληρωματικὴ πίστωση ἐκ δραχμ. 9,600.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ δια τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῶν δύο προσηπυμένων νομοσχεδίων.

Α'. Νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1853 περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεων νόμου, καὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου εἰς τοὺς ἐξ ἐνοικιάσεως ἰχθυοτροφείων ὀφειλέτας, ὡς καὶ τὴν συνοδύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθεσις ὡς ἔπεται

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Κύριε.

Διατεταγμένος ὑπὸ τοῦ Βασιλέως φέρω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐψηφίσιν ὑμῶν τὸ συννημμένον νομοσχέδιον, ἀρ' οὐ τοῦτο ἔτυχε τῆς δεικτικῆς ψήφου τῆς Βουλῆς.

Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου πρὸς μόνον τὸ τῶν ὀφειλετῶν συμπερον ἀρ' ἐνός μὲν παραταίνονται αἱ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 4 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1853 περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεων νόμου προθεσμιαί, ἀρ' ἑτέρου δὲ τὰ εὐεργετήματα τοῦ ἰδίου νόμου ἐπεκταίνονται καὶ εἰς τοὺς ἐξ ἐνοικίων ἰχθυοτροφείων καθυστερούντας.

Ἡ Κυβερνήσις ἐν τῇ ἀδικλείπτῳ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν πολιτῶν μερίμνη τῆς δὲν παρῆθεν ἀπαθῶς τὰς δυσχερείας, ἃς μέγα τῶν ὀφειλετῶν μέρος ἀπήνησεν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου τούτου, καὶ αἱ ὅποια ἔκτενως πως ἐκτιθενται ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει μου τῆς 15 Ἰανουαρίου ε. ε. ἧς ἀντίτυπον παρασυνάπτεται. Τὰς τοιαύτας λοιπὸν δυσκολίας αἶρει τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον.

Συναίσθανόμενοι μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, κύριε, τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ δίκαιον τοῦ νὰ δοθῇ ἀρωγὸς χεὶρ εἰς σημαντικὴν τάξιν καὶ ἔχει εὐάριθμον μερίδα τῆς κοινωνίας μας πάσχουσαν, προθύμως συναηγήσατε διὰ τῆς ψήφου σας εἰς τελεσιουργίαν νόμου, ὃς τινος τὰ πλεονεκτήματα ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ὀφειλετῶν

καρπύττονται. Πιστεύω ἐπιμένονας ὅτι δι' οὗχ ἕττονος προθυμίας θέλετε φέρει τὴν ψήφον σας καὶ ὑπὲρ τοῦ προκημένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι εἰρηλ' συνέγεια τις τοῦ νόμου ἐκείνου, βελτιοῦν ἐπὶ μᾶλλον τὴν τύχην καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ὀφειλετῶν.

Ἀθήναις τῆ 4 Μαρτίου 1854.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Κ. ΠΡΟΒΛΕΤΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὡπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ἔχει, καὶ ὑποστηρηθῆ ἐνώπιον αὐτῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 5 Μαρτίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. ΠΡΟΒΛΕΤΙΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς μὴ συμμορφωθέντας μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1853 περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεων Νόμου, ἐπιθυμοῦντας δὲ νὰ μαθίσωσι τῶν εὐεργετημάτων αὐτοῦ, χορηγεῖται νέα προθεσμια εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀρθρου 4, πέντε μηνῶν διὰ νὰ δαλώσωσι τὴν περὶ τούτου ἐπιθυμίαν των, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου τριῶν μὲν μηνῶν, εἴαν ὦσιν ἐντός, πάντι δὲ μηνῶν, εἴαν ὦσιν ἐκτός τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ νὰ ὑποβάλωσι τὰς ἀντιφῆσεις των, εἴαν ἔχωσι, καθ' ὅλακλήρου ἢ μέρος τοῦ χρέους των.

Ἄρθρ. 2. Ἀποκαίωσις τῶν εὐεργετημάτων τοῦ μνησθέντος νόμου, ἂν συμμορφώσωσι μὲ τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἐντός τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἀνωτέρου ἀρθρου, καὶ οἱ ὀφειλέται τοῦ δημοσίου ἐκ μονοστῶν ἢ πολυετῶν ἐνοικίων ἰχθυοτροφείων, τῶν ὁποίων ἡ ἐνοικίασις ἔληξε μέχρι τέλους τοῦ 1851.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ δια τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Η Γερουσία ἀπεράσισε τὴν τύπωσιν αὐτῶν καὶ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως. καὶ

Ε. Νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγῆς τοῦ ἄρτου, παντὸς εἴδους ζυμαρικοῦ, ὀσπρίων, ὀρυζίων καὶ γεωμηλῶν, ὡς καὶ τὴν συνοδίουσάν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Κύριοι!

Ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως πληροφορησθε περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἀπαγορεύσις τῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγῆς καὶ ἐπὶ τῶν παξιμαθίων, γαλεττῶν, ἄρτου καὶ παντὸς εἴδους ζυμαρικοῦ λαμβάνοντες τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλωμεν εἰς τὴν ἐπιφύκεισιν ὑμῶν, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιφύκεισθαι ἤδη νομοσχέδιον, εἰς τὸ ὁποῖον προσετέθη παρ' αὐτῆς καὶ ἡ ἀπαγορεύσις τῶν γεωμηλῶν, ὀρυζίων καὶ ὀσπρίων, ὅσας παρακαλοῦμεν νὰ ἐπισπεύσατε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιφύκεισιν αὐτοῦ ὡς λίαν κατεπείγοντος.

Οἱ ὑπουργοὶ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.
Ι. ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κλπ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐπιφύκεισθαι παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Μαρτίου 1854.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ.

Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ἐφρισσάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεράσισαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγή τῶν παξιμαθίων, γαλεττῶν, γεωμηλῶν, ὀρυζίων, ὀσπρίων, ἄρτου καὶ παντὸς εἴδους ζυμαρικοῦ, μέχρι τέλους Ἰουνίου ε. ε.

Ἡ ἀπαγορεύσις δύναται νὰ παραταθῆ διὰ Βασ. διατάγματος καὶ πέραν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἢ καὶ νὰ καταργηθῆ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἐὰν ἤθελον ἐκλείψει οἱ λόγοι τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παραβάτης τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δια-

τάξεως ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον ὀγδοήκοντα λεπτῶν ἐπ' ἑκάστης ὀκάς παξιμαθίου, γαλεττῆς, γεωμηλῶν, ὀρυζίων, ὀσπρίων, ἄρτου ἢ ζυμαρικοῦ, ὃ δὲ πλοίαρχος ἰδίως τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ἀστυνομικῆς τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας Βασ. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος φηρισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐξήτησε δὲ τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου διὰ τὸ παρὰ πάντων ἀναγνωριζόμενον κατεπείγον αὐτοῦ.

Παραδεχθεὶς τῆς αὐθημερὸν συζήτησεως τοῦ νομοσχεδίου, τὴς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἀρ' οὐ ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα πρὸς μετρίσιν τῆς μαστιχοῦσης τὸν τόπον σιτοδείας κατέφυγον εἰς γενικὰ μέτρα, φηρισαντὰ νόμους περὶ καταργήσεως τοῦ τέλους τῶν σιτηρῶν, καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν, δὲν πρέπει νὰ δυσκολευθῶσι νὰ καταρῦγῶσι καὶ εἰς εἰδικώτερα πρὸς τὸν σκοπὸν λιπῶν τούτων προέβαιναν εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ἐκφράσῃ αὐτὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ εἰσαχθῆ νόμος περὶ καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν δημοτικῶ φόρου.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὅτι πρὶν ἢ εἰσαχθῆ νόμος περὶ καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν δημοτικῶ φόρου, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀνάγκαι τοῦ Λήμου, ὃ Γερουσιαστῆς Κ. Πέτρης Παλαιμίδης λαθῶν τὸν λόγον εἶπε. Συμφωνήτατος πρὸς τὰς ἀρχὰς ἐξ ἧν ὠρμήθησαν οἱ συντάξαντες τὸ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς παντὸς εἴδους ζυμαρικοῦ καὶ ὀσπρίων νομοσχέδιον, οὐ μόνον δὲν ἔχει νὰ ἀντιπῆ τι κατὰ τῆς ἀρχῆς του, ἀλλ' ἐργεταὶ συνηγορῶν ὑπὲρ αὐτῆς νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν τοῦ ἐντίμου προαλλασκάντος πρότασιν, νὰ προτείνῃ δὲ πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς τὸ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὥστε νὰ διευκολυνθῆ ἡ ἀγορὰ τοῦ σίτου ἐκ μέρους τῶν κατοίκων. Εἰς τοιαύτας περιστασεις ἐκτάκτους δὲν ἀρκεῖ μόνον αἱ Κυβερνήσεις νὰ λάβωσι πρόνοιαν πρὸς προμήθειαν σιτηρῶν, ὡπως τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων ἐπραξεν ἡ Κυβέρνησις, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ φροντισοῦσι καὶ περὶ τοῦ πῶς θέλει γίνεαι κατορθωτὴ ἡ ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν ἀγορὰ τῶν σιτηρῶν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑπάρχει μὲν σίτος, ἀλλ' ἡ μεγάλη ὑπερτίμησις αὐτοῦ εἶναι πρόσκομμα ἰσοδυναμῶν μετὰ τὴν ἔλλειψιν αὐτοῦ διὰ τοὺς κατοίκους. Καὶ ἐν τῇ Γαλλίᾳ ἐν τῇ

αυτῆ με τὸν τόπον μετ' εἰραιομένη σιτοδείᾳ, πρὸς τὸ ληθῆναι μέτρον περὶ προμηθείας σιτηρῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, προσδιδέσθαι ἀκόμη καὶ μέτρον τι δι' οὗ νὰ κατασταθῆ κατορθωτῆ ἢ ἀγορὰ τοῦ ἄρτου ἐκ μέρους τῶν κατοίκων, καὶ μάλιστα τῶν πτωχῶν, εἰς περίστασιν καθ' ἣν ὡς ἐκ τῆς μεγάλης υπερτιμητικῆς αὐτῶν ἤθελον δυσκολευσθαι οἱ κάτοικοι εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ τοῦ μέτρον τούτου ὠρίσθαι ἢ τιμὴ τοῦ ἄρτου τὴν ὁποῖαν θέλουσι πληρῶναι οἱ κάτοικοι ἐν περιπτώσει μεγάλης υπερτιμητικῆς, τὸ δὲ ὑπολειπόμενον θέλει πληρῶναι ὁ δῆμος, ὅστις δύναται πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον, ἐὰν στερῆται μέσων νὰ δανεισθῆ, ἐπιφυλαττόμενος τὴν εἰσπραξίν τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς αἰσιωτέρας περιστάσεις, διὰ τῆς αὐξήσεως μάλιστα φόρου ἐραδύτερον ἐπὶ εὐφοροτέρον ἐτών. Αναγνωρίζων ὡς ἐβῆν τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ ληφθῆνται μὲν πρόνοια ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς προμηθειαν σιτηρῶν ἐν περιπτώσει σιτοδειῶν, νὰ ἐπέρχηται δὲ ἡ συνδρομὴ τῶν δήμων ἐν περιπτώσει μεγάλης υπερτιμητικῆς αὐτῶν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἄρτου, παρατηρεῖ ὅτι εὐχῆς ἔργον εἶναι νὰ ληφθῆ τὸ μέτρον τοῦτο δι' ἀπαντας τοὺς δήμους τοῦ Κράτους· ἀλλ' ἐν τούτῳ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῆ παντοῦ, θεωρεῖ τούτο διὰ τὴν Μητρόπολιν τοῦ Κράτους ὄχι μόνον εὐκόλον, ἀλλ' ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, διότι ἐν ταύτῃ πανταχόθεν συμβέουσι, καὶ τῶν εὐεργετημάτων ταύτης οἱ πάντες ἀπολαμβάνουσι. Διὰ τοὺς λόγους τούτους συνέστησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ καταπειγόντως ὑπ' ὄψιν τῆς τῶ μέτρον περὶ τοῦ πῶς θέλει διευκολυνθῆ ἢ ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν ἀγορὰ τοῦ ἄρτου ἐν περιπτώσει υπερτιμητικῆς αὐτοῦ. Τὸ κατ' αὐτὸν ἢ ἐπιβήρυνσις τοῦ δήμου Ἀθηνῶν μὲ 50.000 ἢ καὶ περιπλέον δραχμῶν παρὰ τῷ ἐκ 500.000 δραχμῶν περίπου γέρας αὐτοῦ τῷ ὅπως δῆποτε γενομένῳ ἀδιάφορον, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ὑπὸ τῆς πείνης μαστιζομένων πολιτῶν, οὐ μόνον εἶναι ἀσήμαντος, ἀλλὰ καὶ ἀσχηματὶ καὶ ἀπαράκτιτος· καὶ πρὸς τὴν σκοπὸν τούτου ἅς τὸν συντρέξῃ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλαττόμενη τὴν εἰσπραξίν τοῦ δανείου εἰς αἰσιωτέρας περιστάσεις ἢ καὶ μὲ θυσίαν ἀκόμη, ἀφοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον κυρίως ἐδόθη πρὸ μικροῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν πίστωσις διὰ νὰ ἐνεργήσῃ δάνειον ἐκ δραχμ. 5.000.000· καὶ οὕτως εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπέρχηται ἐν ἀνάγκῃ εἰς βοήθειαν τοῦ ὑπὸ τῆς πείνης μαστιζομένου λαοῦ. Βέβαιος τέλος, εἶπεν, ὅτι καὶ παρατηρήσεις του θέλουσιν ἐκτιμηθῆ ἐπαξίως ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου, εἰρήσασκε τὴν διεκδίκασιν αὐτῶν ἐν ἀποσπασματικῇ πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὅτι προκειμένου νὰ ὑποβληθῆ ὅσον οὕτω καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ τῶν τῇ Βουλῇ συζητούμενον ἤδη περὶ προμηθείας σιτηρῶν Νομοσχέδιον, θεωρεῖ περιττὴν ἤδη τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐξακολούθησιν τῆς συζήτησεως, αἰκίαν δὲ ταύτην κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ὃ τὴν κατέρργησιν τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν δημοτικῶν φόρου προτείναν Γερουσιαστῆς Κ. Μαγγίνας εἶπεν, ὅτι, ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ ματρίσῃ τὴν μαστιζομένην τοῦ τόπου σιτοδείαν κατέφυγε καὶ καταρῶναι εἰς γενικὰ μέτρα περὶ καταργήσεως φόρων τελωνιακῶν, περὶ ἀπαγορεύσεως ἐξαγωγῆς σιτηρῶν κτλ. δὲν ἐννοεῖ δικαί ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δυσκολευεταὶ νὰ παραδεχθῆ καὶ εἰσαγγῆ Νόμον περὶ καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν δημοτικῶν φόρου, προβάλλων τὰς ἀνάγκας τοῦ δήμου. Ἐμμένων λοιπὸν εἰς τὴν πρότασιν του περὶ καταργήσεως τοῦ δημοτικῶν φόρου, τῆς τρομερῆς αὐτῆς φορολογίης, τῆς ἀντὶ τῶν νενομισμένων 2 τοῖς 0/0 εἰς ἐπέκεινα τῶν 5 ἀρκευόμενης ὡς ἐκ τοῦ καταχρηστικῶν καὶ καταθλιπτικῶν τρόπου μετὰ τὸν ὅποιον ἐνεργούσιν αὐτὴν οἱ ἐνοικιασταὶ του, προτείνει τὴν ἀποστολὴν ἀποσπασματικῶν τῶν λεγθέντων πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, συνωθευμένου μετὰ τὴν στενὴν σύστασιν τοῦ Σώματος.

Μετὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ἀντικείμενον τούτο, καὶ ὅτι θέλει σπεύσει πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω αἰτήσεως, ἡ Γερουσία πρέσβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἄρτου, παντός εἶδους ζυμαρικοῦ, ὀσπρίων κτλ. θάτερος δὲ τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένου Νομοσχεδίου, οὗτος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ ἄνευ τινὸς ἀντιρρήσεως διὰ ψήφων 36 (παμφήρην), κατὰ τὸ ἕθε προσαρτῶμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθῆν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Παξιμαδά καὶ Ι. Οἰκονόμου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἄρτου παντός εἶδους ζύμας, ὀσπρίων καὶ λοιπῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν
Αναγνωστὴς Δεληγιάννης		Αναστάσιος Λόντος	Ν
Γεώργιος Κουκουριώτης		Γεώργιος Μαγγίνας	Ν
Ιω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Α. Μουχιλάδης	Ν

Λάμπρος Νάκος	N	Δήμος Κανελλόπουλος	
Διαμαντής Ν. Ολύμπιος		Κωνσταντίνος Κανάρης	N
Χαράλαμπος Παπαπολίτης		Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Ιάκωβος Παξιμαδής	N	Μ. Α. Καίσης	
Νικόλαος Πρασσάκης	N	Αντώνιος Γ. Κριεζής	
Σπυρ. Τρικούπης		Αντώνιος Μαυρομιγάλης	N
Ρίχαρδος Τζιωρτζής		Δημήτριος Πλαπούτας	
Αθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ιωάννης Σταΐκος	
Βασ. Χρηστακόπουλος	N	Αναστάσιος Μαυρομιγάλης	N
Ανδρέας Χ. Αναργύρου	N	Κίτσος Τζαβέλλας	
Νικόλαος Χρυσόγελας	N	Γαρθικιώτης Γρίβας	
Γεώργιος Ψύλλας	N	Αλέξιος Βλαχόπουλος	N
Δρόσος Μανσώλας	N	Δημήτριος Χαταΐσος	N
Ιωάννης Θεοτόκης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ιωάννης Χ. Πέτρου	N	Νικόλαος Μαυρομιγάτης	N
Αθανάσιος Λιδωρίκης		Αναστάσιος Σ. Χαράλαμπος	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Παναγιώτης Λιδωρίκης	N
Γεώρ. Παπακλιόπουλος		Γεώργιος Δουδουνιώτης	N
Γεώργιος Γλαράκης	N	Κωνσταντίνος Προβιλέγγιος	N
Δημήτριος Γ. Βούλγαρης	N	Ιωάννης Οικονόμου	N
Γκίκας Καρακατζάνης	N	Σπύρος Μήλιος	N
Νικόλαος Ιω. Μέζης		Β. Παλαμιδής	N
Αδάμ Δούκας			

Αναγνωσθέντος του άρθρου 1, τις των ΚΚ. Γερουσιαστών πρώτιστα τον Κ. επί των Οικονομικών Υπουργών αν διά του Νόμου, όπως είναι συνταγμένος, επιτρέπεται εις τὰ Ἑλληνικά πλοία νὰ προμηθεύωνται τὸν πρὸς διατροφήν των πληρωμάτων των ἀναγκαζούντα ἄρτον παξιμαδι καὶ γαλέττας, ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ των Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὅτι ἐπειδὴ τὰ ἐντὸς των Ἑλληνικῶν λιμένων εὐρισκόμενα πλοία εἶναι ἐπὶ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ὡς καὶ τὰ εὐρισκόμενα ἐν ἐκτεταμένῃ καὶ πλήρει, οὕτως εἰπεῖν, θαλάσῃ διὰ τὴν ὅποιαν ἔχουσιν Ἑλληνικὴν σημαίαν, θεωροῦνται ὡς εὐρισκόμενα εἰς Ἑλληνικὸν ἔδαφος, οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ ὅτι δύνανται νὰ προμηθεύωνται τὸν ἄρτον των ἐκ τοῦ Ἑλλ. ἐδάφους ὅταν ὅμοις εὐρισκῶνται εἰς ξένα θαλάσσια, τότε δὲν τοῖς ἐπιτρέπεται νὰ παραλάβωσι πολλὸν ἄρτον, διότι πιθανὸν νὰ ἐκπαύωσι ταῦτον.

Μετὰ τὴν παρατήρησιν ταύτην ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Αναγνωσθέν κητόπιν τὸ 2 ἄρθρον ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφισθέν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν των αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 35 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ἔδαφος προσαρκτῶμενον ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς ἄρτου καὶ παντός εἴδους ζύμης καὶ λοιπῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Δημήτριος Βούλγαρης	N
Αναγν. Δελγιάννης		Γκίκας Καρακατζάνης	N
Γεώργιος Κουντουριώτης		Νικόλαος Ιω. Μέζης	
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Αδάμ Δούκας	
Σπυριδών Καλογερόπουλος	N	Δήμος Κανελλόπουλος	
Αναστάσιος Λόντος	N	Κωνσταντίνος Κανάρης	N
Τάτσης Μαγγίνας	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Αναγνωστὴς Μοναχίδης	N	Μ. Α. Καίσης	
Λάμπρος Νάκος	N	Αντώνιος Γ. Κριεζής	
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος		Αντώνιος Μαυρομιγάλης	N
Χαράλ. Παπαπολίτης		Δημήτριος Πλαπούτας	
Ιάκωβος Παξιμαδής	N	Ιωάννης Σταΐκος	
Νικόλ. Πρασσάκης	N	Αναστ. Μαυρομιγάλης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Κίτσος Τζαβέλλας	
Ρίχαρδος Τζιωρτζής		Γαρθικιώτης Γρίβας	
Αθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Αλέξιος Βλαχόπουλος	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Δημήτριος Χαταΐσος	N
Ανδρ. Χ. Αναργύρου	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Νικόλαος Χρυσόγελας	N	Νικόλαος Μαυρομιγάτης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Αναστ. Σ. Χαράλαμπος	N
Δρόσος Μανσώλας	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Ιωάννης Θεοτόκης	N	Γεώργ. Δουδουνιώτης	N
Ιωάννης Χ. Πέτρου	N	Κωνστ. Προβιλέγγιος	N
Αθανάσιος Λιδωρίκης		Ιωάν. Οικονόμου	N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Σπύρος Μήλιος	N
Γ. Παπακλιόπουλος		Β. Παλαμιδής	N
Γεώργιος Γλαράκης	N		

Οὕτω λοιπὸν τὸ Νομοσχεδίον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Δ. Χατζίσκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Μαρτίου 1854. Ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἰνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἐπιτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Παπαπολίτου ἐξαιτουμένου τεσσαράκονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἢ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 800,000 δι' ἀγορὰν ξένων δημητριακῶν καρπῶν καὶ δι' ἐξόδα πωλήσεως αὐτῶν εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας, ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔχθεσιν ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ υποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Γερουσίας τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ἤδη Νομοσχέδιον περὶ ἀγορᾶς σίτων διὰ λογαριασμὸν τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἐσωτερικὴν τοῦ Κράτους καταβάσεων.

Ἡ ὑπερτίμησις τοῦ ἄρτου καὶ τῶν σιτηρῶν ἐν γενεὴ κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ ὁ φόβος μεγαλειτέρας ὑπερτίμησεως ἀπειλούσης δεινὴν στενοχωρίαν εἰς τοὺς ἐνδεδεικτοὺς τοῦ βασιλείου, ἀνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀπορροίσῃ τὴν πρόβλεψιν ξένων σίτων μέχρις ἑκατὸν χιλιάδων κοιλῶν, τὴν ἀποταμίευσιν εἰς Πειραιᾶ, καὶ τὴν ἐν μετρίᾳ τιμῇ πώλησιν αὐτῶν, διὰ νὰ χορηγήσῃ οὕτω τὴν δυνατόν εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις συνδρομὴν καὶ βοήθειαν εἰς τοὺς πρὸς ἀνωτάτην ἀνάγκην, τὴν ἀνάγκην τῆς πείνης, παλαιόντας ἀπόρους συμπολίτας ἡμῶν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπεστείλαμεν, συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως, τὸν κεντρικὸν ταμίαν κυρίον Γ. Σπανιολάκην εἰς Κωνσταντινούπολιν, δόσαντες εἰς αὐτὸν ἐντολὴν

νὰ μεταβῇ ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς Ὀδησσόν. Ὁ κύριος Σπανιολάκης ἔφθασεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὴν 11 τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου, ἀλλ' εὐρῶν καὶ ἐκεῖ ὑπερτιμημένα τὰ γεννηματα, δὲν εἶδονθη νὰ ἐνεργήσῃ οὐδεμίαν πρόβλεψιν ἐντὸς τοῦ παρ' ἡμῶν τεθέντος ὅρου. Ἐναγκάσθημεν λοιπὸν καὶ εἰς τὸν κύριον Σπανιολάκην νὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ ἀγοράσῃ σίτον εἰς ἀνώτερον ὅρον, καὶ ἐνταῦθα νὰ ἀγοράσωμεν ἐν φορτίον ῥωστικοῦ σίτου, ὑπὲρ τότε ἔφθασεν εἰς Πειραιᾶ, διευθυνόμενον διὰ τὴν Εὐρώπην.

Ὁ σίτος οὗτος συμποσοῦμενος εἰς κοιλὰ 8703, ἀγοράσθη πρὸς λεπτὰ 45 τὴν ὀκάν. Ἐκτός δὲ αὐτοῦ ἀγοράσθησαν μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινούπολει παρὰ τοῦ κυρίου Σπανιολάκη δύο ἕτερα φορτία, τὸ μὲν ἐκ κοιλῶν 6400 σίτου τοῦ Πύργου πρὸς δραχ. ἑνὲξ τὸ κοιλόν, τὸ δὲ ἐκ κοιλῶν 8500 σίτου τῆς Αἴνου πρὸς δραχ. 8.20. Ἡ πρόβλεψις περιορίσθη εἰς ταῦτα τὰ ποσά, διότι περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰανουαρίου καὶ κατὰ τὸν ἐπόμενον μῆνα Φεβρουάριον ἐγένετο εἰς τὰς τιμὰς τῶν σιτηρῶν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην μικρὸς ἐκπεσμός, ὅστις ἀφῆρσε προσαίρως πάντα περὶ ἀνωτέρας ὑπερτιμήσεως φόδον. Διὰ τοῦτο, ὅτε παρουσιάσθη τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, ἐξῆρτο πιστωτικὸν μόνον δραχ. 219,000 διὰ τὸ τίμημα τῶν τριῶν ἀγορασθέντων φορτίων, καὶ τὰ ἐξόδα τῆς ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως αὐτῶν.

Ἀλλ' ἡ ἐπελθούσα ἀπροσδόκητος ἀπαγόρευσις τῆς ἐξαγωγῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐκ τοῦ ῥωστικοῦ Κράτους, καὶ τὰ αὐστηρὰ μέτρα, τὰ παρὰ τῆς ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ληρθέντα πρὸς παρεμπόδισιν τῶν γεννημάτων, ἐπέφερον νέαν ὑπερτίμησιν μεγαλειτέραν τῆς πρώτης, καὶ ἐπεισαν τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρώτην περὶ προβλέψεως μεγαλειτέρου ποσοῦ ἀπόφοσίν τῆς. Ἐνταῦθεν τῶν 541 χιλιάδων δραχ. εἰς τὴν ζητηθεῖσαν πίστωσιν ἢ προσθήκη, τὴν ὁποίαν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ἐπροτείναμεν κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ παραδέχθη τὸ νομοθετικὸν τοῦτο Σώμα. Οὕτως ἡ ἐκτάκτος πίστωσις, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐπιτήρησῃ ἡ Γερουσία, ἀνέβῃ εἰς δραχ. 800,000.

Ἀγοράσθησαν προσέτι ἐνταῦθα δύο ἕτερα φορτία σίτου, τὸ μὲν τῆς Αἴνου παρὰ τοῦ ἐμπόρου Χριστίδου ἐκ κοιλῶν 4793 1/2 πρὸς λεπτὰ τεσσαράκοντα ἕξ τὴν ὀκάν, τὸ δὲ τῆς Ὀδησσοῦ παρὰ τοῦ ἐμπόρου Πακουλάκη ἐκ κοιλῶν ἑνὲξ χιλιάδων περίπου, πρὸς λεπτὰ πενήκοντα τρία καὶ ἡμισυ τὴν ὀκάν. Τὸ πρῶτον φορτίον παρελήφθη ἤδη, καὶ ἐπληρώθησαν δι' αὐτὸ δραχ. 45,906:39 τοῦ δευτέρου ἢ παραλαβῆ ἄρχεται σήμερον.

Η Κυβέρνησις μεριμνᾷ ἀδικησίτως περί ἀγοράς καὶ ἑτέρου ποσοῦ, ὅπου ἡ πρόβλεψις εἶναι ἀπαρκητικῶς ἀναγκαίη, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοσχεδίου, ἐντὸς πάντοτε τοῦ ὅρου τῆς ζητουμένης πιστώσεως.

Ἐκθέσκοντες τοὺς λόγους, αἵτινες ὑπηγόρευσαν τὸ ἔκτακτον μέτρον τῆς προβλέψεως τῶν γεννημάτων, δὲν ἀμφισβάλλομεν, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία, ἐκτιμῶσα δεόντως αὐτοῖς, θέλει ἐγκρίνει τὸ πατρικὸν τοῦτο μέτρον τῆς Κυβερνήσεως, παραδεχομένη τὸ ὑποβαλλόμενον εἰς αὐτὴν Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Μαρτίου 1854.

Οἱ Ὑπουργοί.

Ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν
Ι. ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Κ. ΠΡΟΒΕΛΑΓΓΙΟΣ

Ο Θ Ω Ν
Β Α Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν Ἰακτὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Μαρτίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ Κ. ΠΡΟΒΕΛΑΓΓΙΟΣ.

Ψηφιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγῆται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἔκτακτοι πιστώσεις δραχμῶν ὀκτακοσίων χιλιάδων δρ. 800,000, δι' ἀγορὰν δημητριακῶν καρπῶν, καὶ δι' ἐξόδα ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Τῆς ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως τῶν δημητριακῶν τούτων καρπῶν θέλει κρατηθῆ ἰδιαιτέρος λογαριασμός, τοῦ ὁποῦ το ἀποτέλεσμα θέλει συμπεριληφθῆ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ 1853.

Ὁ παρῶν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιεῖσθ διὰ τῆς ἡμερησίου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν περιττῆς θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως καὶ τῆς συστάσεως ἐπιτροπῆς ἀπεφασίσθη διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ ἀντικειμένου νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἐν αἴθρῳ.

Ἀπαγγελλάντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου ἐπιαντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τῶν ἐφεξῆς Νομοσχεδίων 1) περί χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 60,000 ἐπὶ τοῦ κερ. Γ'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1853 πρὸς διατήρησιν τῶν καταδίκων. 2) περί χορηγήσεως ὁμοίας ἐκ δραχ. 6,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν τῆς χρήσεως 1853 δι' αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν Γαλλίᾳ πρέσβους Κ. Α. Μαυροκορδάτου καὶ 3) περί χορηγήσεως τοιαύτης ἐκ δραχ. 9,600 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν διὰ τὴν χρῆσιν 1854, ἐτίθη εἰς συζήτησιν τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἀναγνωσθέντος ἐγένετο ἡ παρατήρησις ὅτι ἡ περιεχομένη φράσις « ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν » δὲν εἶναι καταλλήλος, καθόσον αἱ Βουλαὶ κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον, ὅτε ἐγένετο ἡ δαπάνη περὶ τῆς ἐπικειμένης πιστώσεως, ἦσαν ἡνωμέναι καὶ εἰς ἐνεργίαν, καὶ πρέπει νὰ διορθωθῆ δι' ἄλλης φράσεως ἀποδεικνυσάσης τὸ μὴ πλῆρες τῆς Βουλῆς, κυρίαν αἰτίαν, ἥτις ἠνάγκασε τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ προσωρινῶς τὴν ἐπικειμένην πίστωσιν διὰ Β. Διατάγματος, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐπανέλθῃ τὸ Νομοσχέδιον ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, δύναται νὰ μείνῃ καὶ νὰ παραδεχθῆ τοῦτο ὅπως ἔχει, ἀφοῦ διευκρινισθῆ καὶ ὁμολογηθῆ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἡ ἀνωτέρω φράσις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἄλλως εἰμὴ ὡς ἀφορῶσα τὴν ἐν ἀργίᾳ τῆς Βουλῆς, ὡς μὴ συμπληρωμένης, χορήγησιν τῆς ἐπικειμένης πιστώσεως, ἥτις διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπικυροῦται.

Ἐπομένως μετὰ τὴν παραδοχὴν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐκ μέρους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Μ. Καίρη καὶ Ι. Θεοτόκη δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψῆφον 31, κατὰ τὸ ὅδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περί ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 60,000 πρὸς διατήρησιν τῶν καταδίκων διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1853.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν	Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . . Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀναστάσιος Λόντος Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης	Τάτσης Μαγγίνας Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . Ν	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . Ν

Αμπρός Νάκος N	Δήμος Κανελλόπουλος
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	Κωνσταντίνος Κανάρης
Χαράλ. Παπαπολίτης	Γεωργιάκης Γρηγοριάκης N
Ιάκωβος Παξιμάδης N	Μ. Α. Καίρης N
Νικόλ. Πρασσακάκης	Αντών. Γ. Κριεζής
Σπυρ. Τρικούπης	Ατών. Μαυρομιγάλης N
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Δημήτρ. Πλαπούτας
Αθανάσιος Γρηγοριάδης N	Ιωάννης Σταϊκός
Βασ. Χρηστακόπουλος N	Αναστ. Μαυρομιγάλης
Ανδρ. Χ. Αναργύρου N	Κίτσος Τζαβέλλας
Νικόλ. Χρυσόγελος	Γαρδικιώτης Γρίβας
Γεώργιος Ψύλλας N	Αλέξιος Βλαχόπουλος N
Δρόσος Μανσάλας N	Δημήτριος Χατσιώτης N
Ιωάννης Θεοτόκης N	Δημήτριος Χρηστίδης N
Ιωάννης Χ. Πέτρου N	Νικόλ. Μαυρομάτης N
Αθανάσιος Λιδωρίκης	Αναστ. Σ. Χαλαλάμπης N
Γεώργιος Δαρειώτης N	Παναγ. Λιδωρίκης N
Γ. Παπαηλιόπουλος	Γεώργ. Δουδουνιώτης N
Γεώργιος Γλαράκης N	Κωνστ. Προβιλέγγιος N
Δημήτριος Βουλγαράς	Ιωάννης Οικονόμου N
Γκίκας Καρκατζάνης N	Σπύρος Μίλιος
Νικόλαος Ίω. Μέξης N	Ρ. Παλαμίδης
Αδάμ Δούκας	

Αναγνωσθέντα ὑπερον τὰ άρθρ. 1 καὶ 2 ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι ψηφοροσθέν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὸν παμψηφεί διὰ ψήρων 30 κατὰ τὸ ὡδε προσκτεῖναι πρωτόκολλον ψηφοφορίας· ἔχει δὲ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 18 τρέχ. μηνὸς Μαρτίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 60,000 πρὸς διατήρησιν τῶν καταδίκων διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1853.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος N	Γιάτζης Μαγγίνας N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀναγν. Μοναρχίδης N
Γεώργ. Κουντουριώτης	Ἀμπρός Νάκος N
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης N	Διαμαντῆς Ολύμπιος
Σπυρίδων Καλογερόπουλος N	Χαράλ. Παπαπολίτης
Ἀναστάσιος Λόντος N	Ιάκωβος Παξιμάδης N

Νικόλαος Πρασσακάκης	Τσαντετάκης Γρηγοριάκης N
Σπυρ. Τρικούπης	Μ. Α. Καίρης N
Ρικάρδος Τζιώρτζ	Αντών. Γ. Κριεζής
Αθανάσιος Γρηγοριάδης N	Αντώνιος Μαυρομιγάλης N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος N	Δημήτριος Πλαπούτας
Ανδρ. Χ. Αναργύρου N	Ιωάννης Σταϊκός
Νικόλ. Χρυσόγελος	Αναστ. Μαυρομιγάλης
Γεώργιος Ψύλλας	Κίτσος Τζαβέλλας
Δρόσος Μανσάλας N	Γαρδικιώτης Γρίβας
Ιωάννης Θεοτόκης N	Αλέξιος Βλαχόπουλος N
Ιωάννης Χ. Πέτρου N	Δημήτριος Χατσιώτης N
Αθανάσιος Λιδωρίκης	Δημήτριος Χρηστίδης N
Γεώργιος Δαρειώτης N	Νικόλ. Μαυρομάτης N
Γ. Παπαηλιόπουλος	Αναστ. Σ. Χαλαλάμπης N
Γεώργιος Γλαράκης N	Παναγ. Λιδωρίκης N
Δημήτριος Βουλγαράς	Γεώργιος Δουδουνιώτης N
Γκίκας Καρκατζάνης N	Κωνστ. Προβιλέγγιος N
Νικόλ. Ι. Μέξης N	Ιω. Οικονόμου N
Αδάμ Δούκας	Σπύρος Μίλιος
Δήμος Κανελλόπουλος	Ρόγας Παλαμίδης
Κωνσταντίνος Κανάρης	

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως ἐκ δραχ. 6,000 ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Α. Χαλαλάμπη καὶ Ι. Οικονόμου, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν (παμψηφεί) διὰ ψήρων 30 κατὰ τὸ ὡδε προσκτεῖναι πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 6,000 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1853.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος N	Ἀμπρός Νάκος N
Ἀναγνώστης Δελιγιάννης	Διαμαντῆς Ν. Ολύμπιος
Γεώργιος Κουντουριώτης	Χαλαλάμπης Παπαπολίτης N
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης N	Ιάκωβος Παξιμάδης N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος N	Ν. Πρασσακάκης
Ἀναστάσιος Λόντος N	Σπ. Τρικούπης
Γιάτζης Μαγγίνας	Ρικάρδος Τζιώρτζ
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης N	Αθανάσιος Γρηγοριάδης N

Βασίλειος Χρηστακόπουλος	N	Άντων. Γ. Κριζής	N
Άνδρέας Χ. Αναργύρου	N	Άντων. Μαυρομιχάλης	
Νικόλαος Χρυσόγελος		Ανμ. Πλαπούτας	
Γεώργιος Φύλλας	N	Ιωάν. Σταΐκος	
Δρόσος Μανσόλας	N	Άναστ. Μαυρομιχάλης	
Ιωάννης Θεοτόκης	N	Κίτζος Τζαβέλλας	
Ιωάννης Χ. Πέτρου	N	Γαρδικιώτης Γρίβας	
Άθανάσι. Λιδωρίκης		Άλέξ. Βλαχόπουλος	N
Γεώρ. Δαρειώτης	N	Δημ. Χαταΐσκος	N
Γεώρ. Παπαηλιόπουλος		Αημ. Χρηστίδης	
Γεώρ. Γλαράκης	N	Νικόλ. Μαυρομάτας	N
Δημ. Γ. Βούλγαρης		Άναστ. Σ. Χακλάμπης	N
Γαίικας Καρακατζάνης	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Νικόλ. Ιω. Μεξής	N	Γεώρ. Δουβουνιώτης	N
Άδαμ Δούκας		Κωνσ. Προβιλέγγιος	N
Δήμος Κανελλόπουλος		Ιωάν. Οικονόμου	N
Κωνστ. Κανάρης		Σπύρος Μήλιος	
Τσαντ. Γρηγοράκης	N	Ρ. Παλαμίδης	
M. Α. Καίρης	N		

Μετά δε την ανάγνωσιν και επικύρωσιν του πρώτου και μοναδικού άρθρου αυτού εγένετο ψηφοφορία επί του συνόλου δι' ης εξήχθη ότι η Γερουσία παραδέξατο αυτό (παμφηρεί δια ψήφων 30, κατά το ὡς ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας έχει δε και τό νομοσχέδιον τούτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἀνωτέρω ἡμερομηνίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπί του συνόλου του νομοσχεδίου περί ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ ἔσχ. 6,000 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν του ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν του 1853.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Χαρλ. Παπαπολίτης	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Νικόλ. Πρασσακάκης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Σπυρ. Τρικούπης	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Ῥικάρδος Τζιώρτζ	
Ἀναστάσιος Λόντος	N	Άθανάσιος Γρηγοριάδης	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Βασίλ Χρηστακόπουλος	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	N
Λάμπρος Νάκος	N	Νικόλ. Χρυσόγελος	
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Γεώργιος Φύλλας	N

Δρόσος Μανσόλας		Ανμ. Πλαπούτας	
Ιωάννης Θεοτόκης	N	Ιωάννης Σταΐκος	
Ιωάννης Χ. Πέτρου	N	Άναστ. Μαυρομιχάλης	
Άθανάσιος Λιδωρίκης		Κίτζος Τζαβέλλας	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Γαρδικιώτης Γρίβας	
Γ. Παπαηλιόπουλος		Άλέξιος Βλαχόπουλος	N
Γεώργιος Γλαράκης	N	Δημήτριος Χαταΐσκος	N
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Χρηστίδης	N
Γαίικας Καρακατζάνης	N	Νικόλ. Μαυρομάτας	N
Νικόλαος Ιω. Μεξής	N	Άναστ. Σ. Χακλάμπης	N
Άδαμ Δούκας		Παναγ. Λιδωρίκης	N
Δήμος Κανελλόπουλος		Γεώργ. Δουβουνιώτης	N
Κωνσταντίνος Κανάρης		Κωνστ. Προβιλέγγιος	N
Τσανταάκης Γρηγοράκης	N	Ιωάν. Οικονόμου	N
M. Α. Καίρης	N	Σπύρος Μήλιος	
Άντων. Γ. Κριζής		Ρήγας Παλαμίδης	
Άντων. Μαυρομιχάλης	N		

Ἀναγνωσθέντος ὑστερον του τρίτου Νομοσχεδίου περί πιστώσεως ἐκ ἔσχ. 9,600 εγένετο ψηφοφορία ἐπί τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ δι' ης ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παραδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων 30 κατὰ τὸ ὡς προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπί τῆς ἀρχῆς του νομοσχεδίου περί συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ ἔσχ. 9,600 ἐπί του προϋπολογισμοῦ του ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείων διὰ τὴν χρῆσιν του 1854.

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Ῥικάρδος Τζιώρτζ	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Άθαν. Γρηγοριάδης	O
Γεώρ. Κουντουριώτης		Βασ. Χρηστακόπουλος	N
Ιω. Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	N
Σπυρ. Καλογερόπουλος	N	Νικ. Χρυσόγελος	
Ἀναστ. Λόντος	N	Γεώρ. Φύλλας	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Δρόσος Μανσόλας	
Ἀναγν. Μοναρχίδης	N	Ιωάν. Θεοτόκης	N
Λάμπρος Νάκος	N	Ιω. Χ. Πέτρου	N
Διαμ. Ν. Ὀλύμπιος		Άθαν. Λιδωρίκης	
Χαρλ. Παπαπολίτης		Γεώρ. Δαρειώτης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	N	Γεώρ. Παπαηλιόπουλος	
Νικ. Πρασσακάκης		Γεώρ. Γλαράκης	N
Σπυρ. Τρικούπης		Δημ. Γ. Βούλγαρης	

Γκέκις Καρακατζάνης	N	Γαρδικιώτης Γρίβας	
Νικ. Ίω. Μέζης	N	Αλέξιος Βλαχόπουλος	N
Αδάμ Δούκας		Δημ. Χατσίτσος	N
Αήμος Κανελλόπουλος		Δημ. Χρηστίδης	N
Κωνσ. Κανάρης		Νικ. Μαυρομιγάτης	N
Γεωργιάκης Γρηγοριάκης	N	Αναστ. Σ. Χαράλαμπος	N
Μ. Α. Καίρης	N	Παναγ. Αιδωορίκης	N
Αντ. Γ. Κριεζής		Γεώ. Διοβουνιώτης	N
Αντ. Μαυρομιγάλης	N	Κωνσ. Προβιλέγγιος	N
Δημ. Πλαπούτας		Ίω. Οικονόμου	N
Ίω. Σταίικος		Σπύρος Μήλιος	
Ανας. Μαυρομιγάλης		Ρ. Παλαμιδής	
Κίττος Τζαβέλλας			

Μετά δὲ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἀρθροῦ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παραδέξατο αὐτὸ παμψηφεί διὰ ψήφων 30, κατὰ τὸ εἶδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας· ἔχει δὲ καὶ Νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἀνωτέρω ἡμερομηνίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πίστωσης ἐκ δραγμῶν 9,600 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1854.

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N
Ἀναγνώστης Δελιγιάννης		Ἀνδρέας Χ. Αναργύρου	N
Γεώργιος Κουντουριώτης		Νικόλαος Χρυσόγγελος	
Ίω. Θ. Κολοκοτρώνης	N	Γεώργιος Ψύλλας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Δρόσος Μανσόλας	
Ἀναστάσιος Λόντος	N	Ἰωάννης Θεοτόκης	N
Τάτσης Μαγγίνας	N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N
Αναγν. Μοναρχίδης	N	Ἀθανάσιος Λιδωορίκης	
Λάμπρος Νάκος	N	Γεώργιος Δαρεσιώτης	N
Διαμαντῆς Ν. Ολύμπιος		Γεώργιος Παππαηλιόπουλος	
Χαράλαμπος Παππαπολίτης		Γεώργιος Γλαράκης	N
Ἰακώβος Παξιμαδῆς	N	Δημ. Γ. Βούλγαρης	
Νικόλαος Πρασακάκης		Γκέκις Καρακατζάνης	N
Σπυρίδων Τρικούπης		Νικόλαος Ίω. Μέζης	N
Ρικάρδος Τζιώρατζ		Αδάμ Δούκας	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Αήμος Κανελλόπουλος	

Κωνσταντῖνος Κανάρης		Δημήτριος Χατζίσκος	N
Γεωργιάκης Γρηγοριάκης	N	Δημ. Χατσίδης	N
Μ. Α. Καίρης	N	Νικόλ. Μαυρομιγάτης	N
Ἀντώνιος Γ. Κριεζής		Αναστ. Σ. Χαράλαμπος	N
Ἀντώνιος Μαυρομιγάλης	N	Παναγ. Αιδωορίκης	N
Δημήτριος Πλαπούτας		Γεώργ. Διοβουνιώτης	N
Ἰωάννης Σταίικος		Κωνστ. Προβιλέγγιος	N
Ἀναστάσιος Μαυρομιγάλης		Ἰωάν. Οικονόμου	N
Κίττος Τζαβέλλας		Σπύρος Μήλιος	
Γαρδικιώτης Γρίβας		Ρ. Παλαμιδής	
Αλέξιος Βλαχόπουλος	N		

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλασε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

B. Χρηστακόπουλος.
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Μαρτίου 1854, ἡμέρα Τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Χαράλαμπον, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου ἀπόντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγελλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πίστωσης ἐκ δραγ. 800,000 δι' ἀγορὰν ξένων ὀημητριακῶν καρπῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν, εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπε τὰ ἑξῆς· ἡ διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου χορηγομένη πίστωσις τῶν δραγ. 800,000 ἀφ' ἧς βεβαίως τὴν ἀγορὰν αἴτου, ὅστις θέλει χρησιμεύσει εἰς τὸν λαὸν δυνάμενον διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ ἔχη ἄφρονον τὸν ἄρτον· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ πολῖται βλέποντες τὴν ὑπερτίμησιν τοῦ αἴτου ἐρωτῶσιν ἂν ὁ ἐν ταῖς ἀποθήκαις εὐρισκόμενος καὶ ἤδη ἀγοραζόμενος αἴτος θέλει ἐπαρκέσει μέχρι τῆς νέας συγκομιδῆς, καὶ ἐπειδὴ εἶναι καλὸν νὰ γνωρίζωμεν ἤδη τὸ τοιοῦτον διὰ νὰ κατευνάσωμεν τὰς ὑποψίας καὶ τοῖς φόβους τῶν πολιτῶν ζῆς.

τούτων πληροφορίας παρ' ἡμῶν περί τούτου, καὶ παρακλήσω μαν ἐν παραπτώσει ὅπως ληφθῶσι καὶ ἄλλα μέτρα τείνοντα εἰς τὸ νὰ κατασταθῇ ἐπαρκὴς ὁ ἄρτος, διὰ τοὺς λόγους τούτους προκαλοῦμαι τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μᾶς διώσῃ τὰς ἀνωτέρω πληροφορίες.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ ἀνωτέρω ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μετὰ τὸ τέλος τῆς συγκομιδῆς τοῦ ἔτους 1853 ἡ Κυβέρνησις θεωρήσασα ὅτι ἡ εἰσπαγωγὴ ξένων σίτων δυναμένη νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ ἦτον ἀρκετος, οὐδὲν ἀπ' ἀρχῆς ἔλαβε μέτρον, ἀλλ' εἰς τὰ προόμια τῆς σιτοδείας ἐσπευσε νὰ φέρῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον δι' οὗ ἡλαττοῦτο τὸ τελωμιακὸν τέλος τῆς εἰσπαγωγῆς τῶν σιτηρῶν. Ἐγίοντα δὲ ὑπ' ἄψιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι τὸ ἐν τῇ Μεσογείῳ κέντρον τῆς ἐναποταμιεύσεως, ἀφ' οὗ διέρχονται καὶ προμικθύνονται τὰ σιτηρὰ, ἤλπιζεν ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἠθελε προμικθευθῆ ὁ ἀναγκαῖος κῆτος εἰς τὸ Κράτος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπληροφορήθη ὅτι τὰ πλοῖα προστίμου πάσης ἄλλης μεταφοράς σίτων τὴν μεγάλην διὰ τὰ ξένα Κράτη κλύωσιν, ἐσπευσε νὰ εἰσπαγῇ εἰς τὰς Βουλὰς δευτέρον Νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαπαγωγῆς, ὡς καὶ περὶ ἐντελοῦς καταργήσεως τοῦ φόρου τῆς εἰσπαγωγῆς τῶν σιτηρῶν, διὰ νὰ δυνθῆ οὕτω νὰ ἀναπληρωθῇ τὴν ἑλλειψίν ἧτις τότε ἐπέκειτο· ἐπομένως ἐπειδὴ παρατήρησεν ὅτι ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαπαγωγῆς τῶν σίτων εἰς τινὰ ἐξωτερικὰ μέρη δύναται νὰ προέλθῃ σιτοδεία, ἐπέστειλε πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν κεντρικὸν ταμίαν Κ. Γ. Σπανιολάκην διὰ τὴν πρόβλεψιν τῶν ἀναγκαίων σίτων, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐντολὴν νὰ μεταβῇ πρὸς τοῦτο εἰς Ὀδησάδα ἂν ἡ γὰρ τὸ καλῆσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπῆρχον καὶ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ὑπερτιμημένα τὰ γεννήματα, ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Κ. Σπανιολάκην τὴν ἀγορὰν σίτων εἰς ἀνώτερον τοῦ προσδιορισθέντος ὄρου, νὰ ἀγοράσῃ δὲ ἐνταῦθα ἐν φορτίῳ ῥωσικοῦ σίτου ὑπερτὸς ἐφθάσεν εἰς Πειραιᾶ διευθυνόμενον διὰ τὴν Εὐρώπην. Τὸ ποσὸν τοῦ ἀγορευθέντος τούτου σίτου, καθὼς καὶ δύο ἄλλων φορτίων ἀγορασθέντων παρὰ τοῦ Κ. Σπανιολάκη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀναβαίνει εἰς κοιλὰς 23,600.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπελυθῆσθε ἀκολουθῶς τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαπαγωγῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐκ τοῦ ῥωσικοῦ Κράτους καὶ τῆς παρεμποδίσεως αὐτῶν παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερ-

νήσεως, τὰ γεννήματα ἔλαβον ὑπερτιμῆσιν πλείονα τῆς πρώτης, ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ ἐκτείνῃ τὴν ἐντολὴν ταύτην πρὸς τὸν Κ. Σπανιολάκην περὶ πρόβλεψως καὶ ἄλλων σίτων, καὶ συγγρόντος ἐσπευσε νὰ ἀγοράσῃ ἐνταῦθα δύο ἕτερα φορτία ἐκ κοιλῶν 13,700 περίπου· ὥστε τὸ ὅλικόν ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε ἀγορασθέντων σίτων ἀναβαίνει εἰς κοιλὰς 37,300 περίπου· ἐὰν εὐτυχήσωμεν νὰ εἰσαζῶμεν ἐντὸς τοῦ Κράτους ἑτέρας ἐξήκοντα μέχρις ἑβδομήκοντα χιλιάδας κοιλὰς, ἐλπίζομεν νὰ μὴ ἔχωμεν ἄγχι τῆς νέας συγκομιδῆς ἑλλειψίν ἢ ἀνάγκην σιτηρῶν καὶ πρὸς τοῦτο ἐλάβομεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα· ἂν καὶ διὰ τῆς μικρᾶς ναυτιλίας μας εἰσάγονται πάντοτε μ' ὅλην τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπάρχουσαν ἀπαγόρευσιν, ξένα σιτηρὰ, καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ προμικθευθῇ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν καὶ ἐξ ἄλλων μερῶν διὰ τὸ ἀσφαλέστερον ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐντὸς τοῦ Κράτους ὑπάρχουσιν εἰς μὲν τὰς ἀποθήκας τοῦ δημοσίου τεσσαράκοντα χιλιάδας κοιλὰς, εἰς δὲ τὰς ἀποθήκας τῶν ἰδιωτῶν ἄλλο τόσον ποσὸν ξένων σίτων τὸ ὅλον 80,000 κοιλὰς· ὑπάρχουσι προσέτι καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Κράτους ἐντόπιαι σίτοι· ἀλλ' οὗτοι διὰ τὸ ἀπόκεντρον τοῦ τόπου οὗ εὐρίσκονται, καὶ διὰ τὴν κακὴν ποιότητα αὐτῶν, πωλοῦνται πρὸς δευγ. Ὡς ἕκαστον κοιλὸν εἰς τὰ μέρη ὅμως ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια ἡ ἀνάγκη τῶν πολιτῶν εἶναι μεγάλη, πωλοῦνται κατὰ βῆτην διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως λιανικῶς διὰ τὴν εὐκαλίαν τοῦ λαοῦ.

Ἐνταῦθα ἐρωτήθεις ὁ Κ. ὑπουργὸς περὶ τοῦ ποῦαι ἐνεργεῖαι ἐγένοντο ὡς πρὸς τὰ μέτρα ἅτινα προστάθησεν εἰς τινὰ προκηγομένην συνεδρίασιν ὑπὸ τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Κ. Ρ. Παλαμίδου καὶ Τ. Μαγγίνας, εἶπε τὰ ἑξῆς. Τὸ περὶ καταργήσεως τῶν δημοτικῶν φόρων μέτρον ὑπεβλήθη εἰς τὴν διάσκεψιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, καὶ ἐμεινε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν διάσκεψιν αὐτοῦ εἰς δευτέραν συνεδρίασιν, δια νὰ ἀποφασισθῇ μετὰ πλείονος σκέψεως πᾶν ὅ,τι τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ απαιτοῦσι, καὶ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους ἐπιτρέπουσι· συνετίθη δὲ καὶ ἐπιτροπὴ ἐξ εἰδημόνων καὶ τιμιῶν πολιτῶν ἔργον ἔχουσα νὰ σκερθῇ καὶ γνωμοδοτήσῃ περὶ παντός μέτρου δυναμένου νὰ ἐνεργηθῇ πρὸς εὐκολίαν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν προκειμένην τῆς σιτοδείας περίστασιν.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας εἶπε τὰ ἀκόλουθα ἐπειδὴ ἐγένετο ἡ ἐρώτησις περὶ τῶν ἐνεργειῶν, αἵτινες ἐγένοντο ὡς πρὸς τὸ πρῶτον προτάθεν μέτρον περὶ καταρ-

γίσεως του δημοτικού επί των αιτηρών φόρου, νομίζω καλόν να επαναλάβω τα περί τούτου και ήδη, και λέγω ότι τὸ μέτρον τῆς καταργήσεως τοῦ δημοτικού φόρου εἶναι σύμφωνον μετὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐνεργηθέντα περί καταργήσεως ὄλων τῶν λοιπῶν φόρων, καὶ δὲν παρουσιάζεται δυσκολία τις ὡς πρὸς τὴν πραγματοποίησίν του· προσθέτω συγγράμωσιν ὅτι ἐπειδὴ ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὅποιον εἰσπράττονται οἱ ἐφ' ὄλων τῶν εἰσπρεχομένων δημοτικοὶ φόροι κατανατᾶ ληστρικός, οὕτως εἰπεῖν, καὶ συνοδεύεται μετ' ἀπειρα σκληρὰ περιστατικὰ ἐκτεινόμενος οὕτω μέχρι τῶν 6 καὶ 7 τοῖς 0/0 ἀντὶ τῶν 2, εἶναι καλόν, πρὸς ἀποφυγὴν ὄλων τῶν ἀξιοποιῶν καταχρήσεων καὶ περιστάσεων, νὰ ἀνατεθῇ ἡ εἰσπραχὴς τῶν φόρων τούτων εἰς τὰ τελωνεῖα.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης παρετήρησεν ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγένετο τοιαύτη πρότασις· ἐπειδὴ δὲ αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν εἰρέθησαν διηρημέναι, καὶ ἡ μὲν παρεδέχετο τὸ μέρος τοῦτο ἡ δὲ δὲν παρεδέχετο αὐτὸ, ἡ Κυβέρνησις, μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν καὶ γνωμοδοτήσιν ἐπιτροπῆς τινος, παρεδέξατο τὸ μέτρον τῆς εἰσπραχῆς τῶν φόρων τούτων εἰς τὸ τελωνεῖον Πειραιῶς, ἀποδιδουμένων κατ' ἀναλογίαν τινὰ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους· ὥστε τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι παραδεξιμὸν, καὶ δὲν λείπεται εἰμὴ ἡ πραγματοποίησις του.

Μετὰ ταῦτα μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης ἐτίθη εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Μ. Α. Καίρη καὶ Γ. Καρακατζίτη δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεία διὰ ψήρων 32 κατὰ τὸ ὅδε προταρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περί χρημηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 800,000 πρὸς ἀγορὰν αὐτοῦ.

Γ. Μ. Αντωνόπουλος	N	Χαρ. Παπαπολίτης	
Αναγν. Δελιγιάννης		Ἰάκ. Παξιμάδης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Νικ. Πρασσκάκης	N
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	N	Σπ. Τρικούπης	
Σπ. Καλογερόπουλος	N	Ρικάρδος Τζιώρατζ	
Ἀναστ. Λόντος	N	Ἰθ. Γρηγοριάδης	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Βασ. Χρηστακόπουλος	
Ἀναγ. Μοναρχίδης	N	Ἀνδρ. Χ. Αναργύρου	N
Λάμπρος Νάκος		Ν. Χρυσόγελος	N
Αἰμ. Ν. Ολύμπιος		Γεώργ. Ψύλλας	N

Δρόσος Μανσόλας	N	Δημήτριος Πλαπούτας	
Ἰωάν. Θεοτόκης	N	Ἰωάννης Σταϊκός	
Ἰωάν. Χ. Πέτρου	N	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης		Κίτσος Τζαδέλλας	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Γαρδικιώτης Γρίβας	
Γεώργ. Παππαηλιόπουλος		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεώργιος Γλαράκης		Δημήτριος Χατσιόσκος	N
Δ. Γ. Βούλγαρης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Γκίκας Καρακατζίτης	N	Νικόλαος Μαυρομμάτης	N
Νικόλ. Ι. Μιζῆς	N	Ἀναστ. Σ. Χαλαμπής	N
Ἀδάμ Δούκας		Παναγιώτης Λιδωρίκης	N
Δῆμος Κανελλόπουλος	N	Γεώργιος Δουδουγιώτης	N
Κωνσταντῖνος Κανάρης		Κωνσταντ. Προβιλέγγιος	N
Τσαντακῆς Γρηγοράκης	N	Ἰωάννης Οἰκονόμου	N
Μ. Α. Καίρης	N	Σπύρος Μήλιος	
Ἀντώνιος Γ. Κριεζῆς		Ἐ. Παλαμίδης	N
Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	N		

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1 καὶ 2 ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορήσεν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεία διὰ ψήρων 31 κατὰ τὸ ὅδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον· παρεδέχθη δὲ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ὑπεύληθη ἐν τῇ συνεδριάσει τὴν 23 τρέχοντος μηνὸς Μαρτίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περί χρημηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 800,000 πρὸς ἀγορὰν αὐτοῦ.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος	N	Ν. Πρασσκάκης	N
Ἀναγνώστης Δελιγιάννης		Σπ. Τρικούπης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ρικάρδος Τζιώρατζ	
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N
Σπυριδῶν Καλογερόπουλος	N	Βασίλειος Χρηστακόπουλος	
Ἀναστάσιος Λόντος	N	Ἀνδρέας Χ. Αναργύρου	N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Νικόλαος Χρυσόγελος	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Γεώργιος Ψύλλας	N
Λάμπρος Νάκος		Ἰω. Μανσόλας	N
Διαμαντῆς Ν. Ολύμπιος		Ἰωάννης Θεοτόκης	N
Χαλαμπῆς Παπαπολίτης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	N	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	

Γεώργιος Δαρειώτης	N	Αναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Γεώργιος Παπαηλιόπουλος		Κίτσος Τζαβέλλας	
Γεώργιος Γλαράκης		Γαρδικιώτης Γρίβας	
Δημήτριος Γ. Βούλγαρης	N	Άλέξ. Βλαχόπουλος	
Γκέκις Καρακατζάνης	N	Δημήτρ. Χατσίτσος	N
Νικόλαος Ι. Μέζης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Αδάμ Δούκας		Νικόλαος Μαυρομαμάτης	
Δήμος Κανελλόπουλος	N	Αναστάσιος Σ. Χαραλάμπης	N
Κωνσταντίνος Κανάρης		Παναγιώτης Λιδωρίκης	N
Τσανετάκης Γρηγοράκης	N	Γεώργιος Δουδουνιώτης	N
Μ. Α. Καίρης	N	Κωνσταντίνος Προβιλέγγιος	N
Αντών. Γ. Κριεζής		Ιωάννης Οικονόμου	N
Αντών. Μαυρομιχάλης	N	Σπύρος Μέλιος	
Δημήτρ. Πλαπούτας		Γ. Παλαμιδής	N
Ιωάν. Σταύκος			

Επομένως ο Κ. Πρόεδρος έλυσε την συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οι Γραμματείς
Α. Χατζίσκος.
Γ. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 3^{ης} Απριλίου 1854^{ης} Ημέρα Σαββάτου.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστών, παρόντων 28 μελών, ο Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβών εις την θέσιν Γραμματέως τον Γερουσιαστήν Κ. Γ. Δαρειώτην, αντί του Κ. Β. Χρηστακοπούλου απόντος, εκήρυξεν αρχομένην την συνεδρίασιν.

Μετά την ανάγνωσιν και επικύρωσιν των πρακτικών της προλαβούσης παρελθών ο Κ. Υπουργός των Οικονομικών ανέγνωσε τα εξής τρία Νομοσχέδια.

1. Νομοσχέδιον περί αναπληρωματικής πιστώσεως εκ δραχ. 20,000 εις βάρος του διά τὸ ἔτος 1853 προϋπολογισμού του Υπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ Κεφ. Η'. ἄρθρου 4 ἀποζημιώσεις μαρτύρων, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθεσιν ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφίσθη λαμβάνω τὴν τιμὴν κατὰ

διαταγὴν τοῦ Βασιλέως νὰ υποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 20,000 εἰς τὸν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1853 προϋπολογισμόν τοῦ Υπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Η'. ἄρθρ. 4 α ἀποζημιώσεις μαρτύρων.»

Οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν πίστωσιν ταύτην καταγγίλονται εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν τοῦ συναδέλφου μου Κυρίου Υπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Εἰς τοίτους ἀποβλέποντες, πέποιθα, ὅτι θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπιψηφίσαιτε τὸ υποβαλλόμενον ὑμῖν Νομοσχέδιον.

Ἀθήναι τὴν 26 Μαρτίου 1854.

Ὁ Υπουργός των Οικονομικῶν
Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Θ Β Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει υποβληθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν Υπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφίσθη, καὶ ὑποστηρικθῆ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Υπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήναι, τὴν 27 Μαρτίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Σ. ΠΗΛΛΙΚΑΣ. Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Υψηλοτάτοι ομοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασιζόμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐπιτρέπεται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις εἰς τὸν κατὰ τὸ 1853 προϋπολογισμόν τοῦ Υπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐκ δραχμῶν εἰκοσι χιλιάδων ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Η'. ἄρθρου 4 α ἀποζημιώσεις μαρτύρων.»

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Περὶ τῆς θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἀπερασιζοῦ νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ, καὶ ὅταν τρία τῶν τμημάτων εἰδοποιήσωσιν ὅτι ἐτελείωσαν τὰς προεξετάσεις των, νὰ γίνῃ ἢ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησις.

2. Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ 8,000 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Η'. ἄρθρ. 2 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ

του ύπουργείου των Έσωτερικῶν τῆς χρήσεως 1853, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν Νομοσχέδιον ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπεψηφίσθη περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 8,000, ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Η'. ἀρθροῦ 2 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου των Έσωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1853.

Οἱ λόγοι οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἀνάγκην τῆς πιστώσεως ταύτης καταφαίνονται εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ συναδέλφου μου Κυρίου ὑπουργοῦ των Έσωτερικῶν, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀποδλέοντες, πέποιθα, ὅτι θέλετε εὐχραστῆθαι νὰ ἐπιψηφίσητε τὸ ὑποβαλλόμενον ὑμῖν Νομοσχέδιον.

Ἀθήναι, τὴν 26 Μαρτίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς των Οἰκονομικῶν
Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΘ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ των Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπεψηφίσθη, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐπὶ των Έσωτερικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Μαρτίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ Κ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερρασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Η'. ἀρθροῦ 2, ε βολήβιαι ἰδιαιτέραι ε τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1853 τοῦ ἐπὶ των Έσωτερικῶν ὑπουργείου ἀναπληρωματικὴ πίστωση ἐκ δραχ. ὀκτώ χιλιάδων ἀριθ. 8,000.

Ὁ παρῶν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερρασίθη δὲ νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα εἰς προζέτασιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καὶ νὰ διορισθῆ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

3. Νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν περὶ ἐπεκτάσεως των προθεσμιῶν ὡς πρὸς τὴν παρουσίαν των ἐκκαθαρίσεων τῆς πωλήσεως ἢ των προξενικῶν πιστοποιητικῶν περὶ τῆς μὴ πωλήσεως τοῦ ἐξαχθέντος σταφιδοκαρποῦ ἐπὶ τῆ βάσει των νόμων τῆς 23 Ἰανουαρίου καὶ 1 Αὐγούστου π. ε., ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν των ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου καὶ 1 Αὐγούστου π. ε. περὶ σταφίδος νόμων ἠγέρθησαν ἐκ μέρους των ἐν Ἑλλάδι σταφιδεμπρωῶν φρικτὰ παράπονα, διότι μὴ δυνθέντες νὰ παρουσιάσωσι ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας ἢ τὰς ἐκκαθαρίσεις τῆς πωλήσεως τοῦ σταφιδοκαρποῦ, ἢ τὰ προξενικὰ πιστοποιητικὰ περὶ τῆς μὴ πωλήσεως αὐτοῦ, ὑπεχρεῶντο εἰς τὴν ἀπότισιν των δημοσίων δικαιωμάτων ἐπὶ τῆ τιμῇ δραχ. 400, εἰάν ὁ σταφιδοκαρπὸς ἐξήχθη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τῆς 23 Ἰανουαρίου π. ε. καὶ δραχ. 600, εἰάν ἐξήχθη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τῆς 1 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ἐπιθυμοῦσα νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ σταφιδοκαρποῦ νέας εὐκολίας, εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, ὅπερ ἐπεψηφίσθη ὑπ' αὐτῆς ὡς εἶγε, κατὰ τὰ ἐσωκλειστα πρακτικὰ συνεδριάσεως. Λαβῶν δὲ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν.

Διὰ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐνταῦθα ἐν ἐκτάσει τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ μέτρον τοῦτο, συνοδεῶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον μὲ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, ἐπικαλοῦμενος τὴν ταχείαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ ὡς καταπεύγοντος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Ἀπριλίου 1854.

Ὁ ἐπὶ των Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΘ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ των Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Ἀπριλίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ψηφισμένοι ομοφώνως μετά της Βουλῆς καὶ της Γερουσίας ἀπερσίσσαμεν καὶ δικτάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὸν ἐξαχθέντα ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου καὶ 1 Αὐγούστου π. ε. ΣΙΖ' καὶ ΣΑΗ' νόμων καὶ μὴ πωληθέντα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ σταριδοκαρπὸν ὀφείλουσιν οἱ ἔμποροι ἢ ἰδιοκτῆται νὰ παρουσιάσωσι μέχρι τέλους Ἰουλίου π. ε. εἰς τὴν ἀρμοδίαν τελωνιακὴν ἀρχὴν ἢ ἐκκαθάρισιν τῆς πωλήσεως ἢ προξενικὸν πιστοποιητικὸν περὶ τῆς μὴ πωλήσεως αὐτοῦ, ὑποβαλλόμενοι εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν κατὰ πᾶσαν ἐπομένην τετραμηνίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς παρουσιάσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ μέχρι τῆς ὀλοσχεροῦς πωλήσεως ἑνὸς ἐκάστου φορτίου.

Ὅσοι δὲ ἐπώλησαν ἤδη τὸν σταριδοκαρπὸν τῶν, ἀλλὰ δὲν ἐπαρουσίασαν ἐμπροθέτως τὰς ἐκκαθάρσεις τῆς πωλήσεως, θέλουσι πληρῶσαι τὰ δημοσία δικαιώματα ἐπὶ τῇ θάσει τῶν παρουσιασθεισῶν ἢ μέχρι τέλους Μαΐου παρουσιασθησομένων εἰς τὴν ἀρμοδίαν τελωνιακὴν ἀρχὴν ἐκκαθάρσεων.

Διὰ πᾶσαν ὑπερήμερον ἐμφάνισιν τῆς ἐκκαθάρσεως ἢ τοῦ προξενικοῦ πιστοποιητικοῦ οἱ ἔμποροι ἢ ἰδιοκτῆται ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 § 2 τοῦ ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου π. ε. καὶ τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ἀπὸ 1 Αὐγούστου ἰδίου ἔτους νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ὅστις ἐξαγάγῃ ἐραζῆς καὶ μέχρι τῆς 20 Ἰουλίου π. ε. σταριδοκαρπὸν τῆς συγκομιδῆς τοῦ 1852 καὶ 1853 ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ ἐκκαθάρσιν τῆς πωλήσεως, ἢ προξενικὸν πιστοποιητικὸν περὶ τῆς μὴ πωλήσεως αὐτοῦ ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐξαγωγῆς, ὑποβαλλόμενος εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν κατὰ πᾶσαν ἐπομένην τετραμηνίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς παρουσιάσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ μέχρι τῆς ὀλοσχεροῦς πωλήσεως ἑνὸς ἐκάστου φορτίου.

Κατὰ παντὸς ὑπερήμερον ἐμπορίου ἢ ἰδιοκτητοῦ θέλει ἐφαρμόζεσθαι ἡ διατάξις τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ἀπὸ 1 Αὐγούστου π. ε. Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἐκάστη ἐκκαθάρσις θέλει συνοδεύεσθαι μὲ ἐπίσημον πιστοποιητικὸν ἑνὸς ἐμπορομεσίτου, βεβαιῶν τὴν τιμὴν καθ' ἣν ἐπωλήθη ὁ σταριδοκαρπός. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐκπιπτόα ἐξωδα ἢ ἀρμαθία προξενικὴ ἀρχὴ θέλει βεβαίωσι μετὰ πρηνουμένην ἀκριβῆ ἔρευναν κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκαθάρσεως, ὅτι ταῦτα εἶναι συνήθη καὶ ἔλαβον πραγματικῶς γύρων.

Ὅσοι ἐκκαθάρσεις ἐπαρουσίασθησαν μέχρι τούτου μὲ μόνην τὴν ἐπικύρωσιν τῆς προξενικῆς ἀρχῆς θεωροῦνται ἰσχυραί.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρὸν νόμον διατάξεις ἀκυροῦνται.

Ὁ παρὸν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ της Βουλῆς καὶ της Γερουσίας καὶ της ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Μετὰ δὲ τὴν ἀναγνώσιν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐβούλησε τὴν ἀμείωσιν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὡς κατεπίγοντος.

Εἰπόντος δὲ τινος ὅτι ἡ ἀμείωσις καὶ στιγμιαία συζήτησις τῶν προηγουμένων νόμων ἐπέφερε τὴν προνομιζόμενον ἤδη ἀποτελεσματικὴν τὴν νὰ ἀποκατασταθῶσιν αὐτοὶ μᾶλλον ἐπιβαρυντικοὶ ἢ εὐεργητικοὶ εἰς τοὺς ἔμπορους καὶ ἰδιοκτῆτας τοῦ ἐξαχθέντος σταριδοκαρποῦ, ὁ κύριος ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀντέλεξεν, ὅτι οἱ προηγουμένοι νόμοι ὑπῆρξαν λίαν εὐεργητικοὶ εἰς τοὺς πολίτας ἐνὸσω ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων της Εὐρώπης ὑπῆρχεν ὀμαλῆ ἀφοῦ δὲ ἐνεκα τῶν περιστάσεων ἠλλαττώθη ἡ ζήτησις τοῦ προϊόντος τούτου ἐν Εὐρώπῃ, καὶ περιορίσθη ἡ τακτικὴ πώλησις αὐτοῦ, ββαρέντος μάλιστα εἰς τινὰ μέρη ἕνεκα κακῆς ποιότητος, αἱ διατάξεις τῶν νόμων τούτων ἐγένοντο δυσχερεῖς διὰ τὸ σύντομον τῶν ὠρισμένων προθεσμιῶν ὡς πρὸς τὴν παρουσίαν τῶν ἐκκαθάρσεων ἢ τῶν προξενικῶν πιστοποιητικῶν, καὶ ἐνεκα τούτου οἱ ἔμποροι ἐχρεώθησαν ἐπὶ τῇ τιμῇ τῶν δραχμ. 400 καὶ 600 δι' ἐκάστην χιλιάδα λιτρῶν, ἐνῶ ὁ ἐξαχθεὶς σταριδοκαρπὸς τοῦ μὲν ἐπωλήθη εἰς πολὺ μικροτέραν τιμὴν, τοῦ δὲ μένει ἀπώλητος πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου εἰσῆχθη τὸ παρὸν νομοσχεδίον, τὸ ὅποιον, ὡς προβλέπον τὴν κατὰ πᾶσαν δικαίαν παρεπόμενὴν καὶ τὴν εὐαλίαν τοῦ ἐμπορίου τοῦ σταριδοκαρποῦ, εἶναι λίαν κατεπίγον.

Ἐπειρος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν τὰ ἑξῆς: Ὅλοι οἱ περὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἐκτεθέντες λόγοι εἰσι λόγοι ἀφορώντες τὴν οὐσίαν, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἔχει νὰ ἀντιτάξω τι προσθέτω δὲ ἐπὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, ὅτι ὅλα τὰ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικείμενα δύνανται νὰ ἴναι καὶ κατεπίγοντα καὶ μὴ κατεπίγοντα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν τῶν λίαν κατεπίγοντων, πρέπει πάντοτε νὰ μεσολαβῇ ἐν διαστήματι τοὐλάχιστον 24 ὥρων, διὰ νὰ ἐπέρρηται ἡ ἀπόφασις τοῦ σώματος μετὰ της δεούσης ἐμβριθείας καὶ σκέψεως.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι τὸ παρὸν νομοσχεδίον δὲν εἶναι πρωτοπρουσιαστὸν ἀλλ' εἶναι ἐξακολουθητικὸν διὰ προηγουμένων νόμων, τοὺς ὁποίους ὁ Βασίλεις καὶ αἱ Βουλαι προέξισσαν καὶ ἐγνώρι-

ρισαν, ὥστε ουδεμία σκέψις ἢ ἐξέτασις εἶναι ἀναγκαία τείνουσα εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως αὐτοῦ ὡς κατεπείγοντος. Ἄλλοτε τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐπίνεγκε τὰ ἀκόλουθα.

Οὐδεὶς δύναται νὰ προσδιορίσῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τὴν σήμερον ἢ τὴν αὔριον παντὸς οἰουδήποτε νομοσχεδίου ἢ ἀντικειμένου εἰμὴ κατὰ λόγον τῆς σπουδαιότητος καὶ τοῦ κατεπείγοντος ἅτινα παρουσιάζει αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀντικείμενον, διότι ἐὰν τὸ ἀντικείμενον ᾖ ἥκιστα κατεπεῖγον, δύναμενον δηλονότι νὰ φέρῃ τὴν ὠφέλειαν ἐκείνην τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ φέρῃ οἰαδήποτε βραδύτης, τότε ἡ συζήτησις τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρέπει νὰ γίνῃ ἀμέσως καὶ αὐθημερόν. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον χορηγεῖ παράτασιν τινὰ προθεσμιῶν, καὶ τὴν παράτασιν ταύτην χορηγεῖ ἐπὶ παρατάσεως χορηγηθείσης διὰ προηγουμένου νόμου· ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν παρέστησεν αὐτὸ ὡς κατεπεῖγον εἰπὼν, ὅτι ἐπειδὴ ἔμποροι τινὲς ἐνεκα τῶν περιστάσεων κατέστησαν ὑπερχήμεροι ὡς πρὸς τὴν ἐγκαίριον παρουσίαν τῶν ἐκκαθαρίσεων ἢ τῶν ἀναγκαίων πιστοποιητικῶν, τὸ παρὸν νομοσχέδιον προνοεῖ περὶ χορηγήσεως μεγαλύτερας προθεσμίας διὰ τὴν παραγωγήν τῶν ἐκκαθαρίσεων τούτων πρὸς θεραπείαν τοῦ ἐκ τῆς ὑπερχημερίας προελθόντος κακοῦ· ἀλλ' ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἡ δεδομένη προθεσμία, ἢ νὰ εἴπω κάλλιον, ἡ δεδομένη εὐεργεσία, εἶναι ὀλίγη δι' ὅς θέλω ἀναπτύξει λόγους καὶ θεωρῶ καλὸν νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις μέχρι τῆς ἐλευσομένης δευτέρας.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομ. ἐπέφερον ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου τότε μόνον ὠμίλησεν, ὅταν Γερουσιαστὴς τις εἶπεν, ὅτι ἡ ἐν μιᾷ στιγμῇ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου λόγῳ κατεπείγοντος τοιαῦτα φέρει ἀποτελέσματα. Εἶπε τότε, ἐπαναλαμβάνει καὶ ἤδη, ὅτι οἱ προηγουμένοι νόμοι ἦσαν εὐεργετικώτατοι· αἱ περιστάσεις ὅμως τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ προῖδῃ οὔτε ὁ προκατόχος οὔτε ὁ διάδοχος οὔτε ἄλλος τις ὑπουργός, ἔκαμον νὰ μὴ πωληθῶσιν οἱ σταφιδοκαρποὶ, καὶ νὰ μὴ ἔλθωσιν ἐγκαίρως αἱ ἐκκαθαρίσεις, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ χρεωθῶσιν οἱ ἔμποροι ἐπὶ τῇ τιμῇ τῶν δραχ. 400 καὶ 600 δι' ἐκάστην χιλιάδα λιτρῶν, καὶ διὰ τοῦτο εἰσῆχθη τὸ παρὸν νομοσχέδιον.

Μηδεμίαν ἄλλην παρατηρήσεως γενομένης ἀπερκαίσθη νὰ γίνῃ ἢ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις τὴν προσεχῆ δευτέραν ἢ τρέχοντος μηνός.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα δύο ἀναφορῶν, τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Κ. Ν. Χρυσογέλου καὶ Δ. Ὀλυμπίου ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν

πρώτου τεσσαρκονθήμερον ἀπουσίας ἀδείαν τοῦ δὲ δευτέρου τεσσαρκονθήμερον παράτασιν ἀδείας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν ἀμφοτέρων.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαράλαμπος.

ΤΕΛΟΣ.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

Τῶν κατὰ τὴν Α΄ Σύνοδον τῆς Δ΄ Βουλευτικῆς Περιόδου

ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

Συνεδρίασις τῆς 23 Νοεμβρίου 1853.

- Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναγγέλλοντος τὸν διορισμὸν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Μοναρχίδου ὡς Προέδρου τῆς Γερουσίας Σελ. 4
- Ἐκλογή τῶν Ἀντιπροέδρων, Γραμματέων καὶ τοῦ ταμίου τῆς Γερουσίας » 2

Συνεδρίασις τῆς 11 Ἰανουαρίου 1854.

- Ἄδειαι ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν Κ.Κ. Γ. Κουντουριώτου καὶ Δ. Ν. Ὀλυμπίου » 3
- Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς περὶ τῶν ἀρχαιρεισιῶν αὐτῆς »
- Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον » 4—8
- Συζήτησις περὶ τοῦ ἂν πρέπη νὰ συζητηθῆ ἤδη ὁ κατὰ τὴν παύσαντα περίοδον ὑποβληθεὶς ἀπολογισμὸς τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1850, ἢ νὰ καθυποβληθῆ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἀναβολὴ αὐτῆς εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν » 9—18
- Ἐπεκρῶτησις τινὸς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν περὶ τῆς μέχρι τοῦδε ἀναβολῆς τῆς διανομῆς τῶν ὑπὲρ τῶν Θεβαίων βοηθημάτων » 6

Συνεδρίασις τῆς 13 Ἰανουαρίου 1854.

- Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Χ. Παπαπαπολίτου.
- Ἀνάγνωσις ἐγγράφων καθυποβληθέντων ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, δι' ὧν ὁ Κ. Μ. Τσιτίσας ἀποκαθίστησι πληρεξούσιόν του τὸν Κύριον Ροβέρτον Θουριμπούρου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου Ν. Στρουνάρη » 19
- Ἀπάντησις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς διανομῆς τῶν ὑπὲρ τῶν Θεβαίων βοηθημάτων » 20—22
- Συνέχεια τῆς συζητήσεως περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1850 καὶ ἀπόφασις τοῦ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐξέλιξίν αὐτοῦ ἢ κατὰ τὴν παύσαντα Σύνοδον διορισθεὶσα ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας, καὶ νὰ ὑποβάλλῃ τὴν περὶ τοῦτου ἐκθεσίαν τῆς εἰς τὸ Σὺν κ » 22—27

Συνεδρίασις τῆς 3 Μαρτίου 1854.

Ἄδεια ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν Κ.Κ. Δ. Ὀλομπίου καὶ Ἰωάν. Σαβάνου 28

Ἐισαγωγή τοῦ περὶ παρατάσεως τῆς πρὸς ἀφίπτευσιν τῶν ζώων προθεσμίας Νομοσχεδίου 29—30

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα αὐτοῦ καθ' ἡμέραν ὡς καταπιεγμένου 31—32

Ἐκλογή τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Ψάλλα ὡς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης τοῦ Μικαελίου Ν. Σουρνήση 33

Ἐισαγωγή τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προξενικῶν Ἄρχων Νόμου καθ' ὅσον ἀφορᾷ τῶν μισθῶν τῶν προξενικῶν ἀπαλλήλων κτλ. 34—35

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα τοῦ διὰ τὴν ἐπιτακτικὴν Σύνοδον προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας 36—40

Συνεδρίασις (καὶ ἀλειψίμων τῶν θυρῶν) τῆς 9 Μαρτίου 1854

Ἀνάγκησις τῆς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν διακοινωνίας τοῦ ἐπιτάκτου Πριγκίπου τῆς Τουρκίας, καὶ τῆς πρὸς τοῦτον ἀπειθήσεως τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ συζήτηση καὶ ἀπόφασις, ὅτι ἡ Γερουσία εἶναι σύμφωνα μὴ τὴν ἀπέχεσθαι ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ 41—57

Συνεδρίασις τῆς 11 Μαρτίου 1854.

Πρότασις περὶ κλονισμοῦ τῆς λογιστικῆς τάξεως τῆς ἀρραώτης τῆς δαπάνης τῆς Γερουσίας, καὶ ἀναβολὴ τῆς συζήτησεως αὐτῆς εἰς ἄλλην συνεδρίασιν 58—59

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προξενικῶν ἄρχων Νόμου 60—61

Συνεδρίασις τῆς 18 Μαρτίου 1854.

Ἐισαγωγή τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 60,000 πρὸς διατήρησιν τῶν καταδικῶν ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1853. 62—63

Ἐισαγωγή τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 6,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργίου Καρ. 11 ἄρθρ. 1 τῆς χρήσεως 1853 64

Ἐισαγωγή τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 9,600 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργίου Καρ. 11 ἄρθρ. 1 τῆς χρήσεως 1854 65—66

Ἐισαγωγή τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστεροῦντων ἐξ ἐνδικίσεων Νόμου τῆς 9 Ἰουνίου 1853 66—67

Ἐισαγωγή τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγῆς τῶν Παξιμαθίων, γαλετῶν, γαμογιῶν ἄρτων κτλ. 68

Πρότασις περὶ καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν δημοτικῶν φόρων 69—71

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύ-

σεως τῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγῆς τῶν Παξιμαθίων, γαλετῶν, γαμογιῶν ἄρτων κτλ. 68

Πρότασις περὶ καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν δημοτικῶν φόρων 69—71

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγῆς τῶν παξιμαθίων, γαλετῶν, γαμογιῶν κτλ. 72—73

Συνεδρίασις τῆς 23 Μαρτίου 1854.

Ἐισαγωγή τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγίας ἐκτέλεσεως πιστώσεως ἐκ δραχ. 800,000 δι' ἀγορᾶν ζώων εἰσὼν πρὸς ἐσωτερικὴν τοῦ Κράτους κατανάλωσιν. 74—76

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 60,000 πρὸς διατήρησιν τῶν καταδικῶν ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1853 77—79

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 6,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργίου τῶν ἐξωτερικῶν τῆς χρήσεως 1853 80

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 9,600 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργίου τῆς χρήσεως 1854 81—82

Συνεδρίασις τῆς 24 Μαρτίου 1854.

Συζήτηση καὶ ἐπιφώνημα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγίας ἐκτέλεσεως πιστώσεως ἐκ δραχ. 800,000 δι' ἀγορᾶν ζώων εἰσὼν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν 83—87

Συνεδρίασις τῆς 3 Ἀπριλίου 1854.

Ἐισαγωγή Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 20,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργίου τῆς Δικαιοσύνης τῆς χρήσεως 1853 δι' ἀποζημιώσεις μικροτέρων 88—89

Ἐισαγωγή Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 8,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργίου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ 1854 διὰ ἰθακτικὰ βοηθήματα 90

Ἐισαγωγή Νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῶν προθεσμιῶν ὡς πρὸς τὴν παρουσίαν τῶν ἐκκαθαρίσεων τῆς πώλησεως, ἢ τῶν προξενικῶν πιστοποιητικῶν περὶ τῆς μὴ πώλησεως τοῦ ἐξαχθέντος σταχυδοκοποῦ ἐπὶ τῆ βίαιε τῶν Νόμων τῆς 23 Ἰαννουαρίου καὶ 1 Ἀγροῦστου π. ε. 91—94

Ἄδεια ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίου Ν. Χρυσοῦλου καὶ Δ. Ν. Ὀλομπίου 96

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Τ Ω Ν

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

Τ Η Σ

ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1855.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

Τ Η Σ

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΤΗΣ Β'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Δ'. ΒΟΥΛΕΥΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ι Σ

Τῆς 2 Φεβρουαρίου 1855.

ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 37 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν ὡς προσωρινούς γραμματεῖς τοὺς νεώτερους τῶν Γερουσιαστῶν τοὺς ΚΚ. Δ. Χατζίσκον καὶ Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπην κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐκλογή α) τῶν Ἀντιπροέδρων β) τῶν Γραμματέων καὶ γ) τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας.

Γενομένης κατὰ συνέπειαν μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τῶν ἀντιπροέδρων καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν θατέρου τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Κωνσ. Προβιλεγίου καὶ Χαραλάμπους Παπαπολίτου συνήχθη ὅτι ἐλαχον ψήφων ὁ μὲν Κύριος Ἰω. Χ. Πέτρου 36, ὁ δὲ Κ. Βασίλειος Χρηστακόπουλος 20, ὡς ἐπιλαχόντες δὲ ἔλαβον ὁ μὲν Κ. Γ. Ἀντωνόπουλος 15, ὁ κύριος Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης 2, καὶ ὁ κύριος Χ. Παπαπολίτου 1, τριάκοντα καὶ ἑπτὰ Γερουσιαστῶν ψηφορησάντων. Ἐπομένως ὁ κύριος πρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς ἀντιπροέδρους τῆς Γερουσίας τοὺς τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν λαβόντας ΚΚ. Ἰω. Χ. Πέτρου καὶ Β. Χρηστακόπουλον.

Γενομένης κατόπιν ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν γραμματέων καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἐτέρου τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Κωνστ. Προβιλεγίου καὶ Χ. Παπαπολίτου ἐλαχον ψήφων ὁ μὲν κύριος Δ.

Χατζίσκος 30, ὁ δὲ κύριος Ἀναστ. Χαρολάμπης 23, ἐπέλαβον ὡς ὁ μὲν κύριος Ἰω. Οἰκονόμου 14, ὁ δὲ κύριος Ἰακώβος Παξιμάδης 3, καὶ ἄλλοι ἀνά μιαν, τριάκοντα καὶ ἑπτὰ Γερουσιαστῶν ψηφοροσφάντων. Οὕτως ὁ κύριος πρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς θεστικὸς γραμματεῖς, τοὺς τὴν ἀπόλυτον ἐπίσης πλειοψηφίαν λαβόντας ΚΚ. Δ. Χατζίσκον καὶ Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπην.

Προταθείσας ἐπειτα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ταμίου τῆς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προέβαινε τὴν ἀνάβωλὴν τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ δι' ἄλλαν συνεδρίασιν, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ σκευθῆ τὸ σῶμα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ ἀπ' ἁριστῶν ἂν πρέπει νὰ προβῆ ἢ Γερουσία εἰς ἐκλογὴν Ταμίου ἢ δὲ, ὅφ' οὗ τριῶν συνόδων ἀπολογισμοὶ δὲν καθυπεβλήθησαν εἰς τὴν ἐγκρίσιν τῆς Γερουσίας.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ὁ Κ. Πρόεδρος παραχωρῶν τὴν εἴβαν εἰς τὸν τὰς πλείονας λαβόντα ψήφους ὡς Ἀντιπρόεδρον Κύριον Ἰω. Χ. Πάτρου λαμβάνει τὸν λόγον καὶ παρατηρεῖ ὅτι τὸ περὶ ἀπολογισμοῦ ἀντικείμενον εἶναι ὅλως ἀσχετον πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποχρεῖται τὸ σῶμα ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ νὰ προβῆ ἀμέσως· καὶ ὅτι ἢ ἐκ γνωστῶν περιστάτικῶν καθυστερήσεις τῶν ἀπολογισμῶν, δὲν δύναται νὰ ἐπιβραδύσῃ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου.

Ἀντιπαρατηρήσαντες δὲ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντες ὅτι ἐπειδὴ ὁ κανονισμὸς δὲν ὀρίζει τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου ῥητῶς κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν, ὅπως ὀρίζει ταύτην δι' ἄ τοις ἀντιπροέδρους καὶ γραμματεῖς ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ (ὅπερ ἀνεγνώ), ἀλλ' ἐν τῷ 100 ἄρθρῳ ἀναφέρει ἀπλῶς περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ταμίου συγχρόνως μὲ τὸν διορισμὸν λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, τὸ σῶμα, χωρὶς νὰ προσκρούσῃ εἰς τὸν κανονισμὸν του, δύναται νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου, διὰ νὰ σκευθῆ προηγουμένως καὶ ἀποφασισθῇ, ἐάν συμφέρῃ εἰς τὴν τιμὴν τῆς Γερουσίας νὰ διορισθῇ ταμίαν πρὶν ἢ δοθῶσιν οἱ καθυστερούμενοι ἀπολογισμοὶ πρῶν συνόδων· τὸ κατ' αὐτὸν φρονεῖ ὅτι διὰ νὰ δύναται ἡ Γερουσία νὰ ζητῇ ἀπολογισμοὺς ἀπὸ τὸ Ἰπουργεῖον, πρέπει ἡ ἴδία νὰ θῶσῃ τὸ παράδειγμα τῆς ἐξελέγξως τῶν ἀπολογισμῶν τῆς.

Ἐτέρου δὲ παρατηρήσαντος ὅτι συμφωνεῖ ὅσον ἀφορᾷ τὴν καθυποβλήν των καθυστερουμένων ἀπολογισμῶν ὅσον τάχος πρὸς ἐξελέγξιν, δὲν συμφερρεῖται ὅμως τὴν περὶ ἀνάβωλῆς τῆς ἐκλογῆς τοῦ ταμίου πρότασιν τοῦ παραγορεύσαντος, ὡς πάντι ἀσχετον μὲ τοὺς ἀπολογισμοὺς, καὶ ὅτι ἡ Γερουσία κατὰ τὴν πάντοτε ἐπικρατοῦσαν τάξιν καὶ τὰ κανονισμῶνα πρέπει νὰ προβῆ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου, ὅφ' οὗ ἔδη ἐπεκρίθησαν ἐκείνην

τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων, ὁ προεδρῶν προκαλεῖ ψηφοφορίαν περὶ τοῦ ἂν πρέπει νὰ προβῆ τὸ σῶμα σήμερον εἰς τὴν τοῦ ταμίου ἐκλογὴν· δις δ' ἐπαναληθρθεῖσας τῆς διὰ χειροτονίας ψηφοφορίας καὶ μὴ διακρίθენტος τοῦ αποτελέσματος γίνεται ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ἐξάγεται δὲ διὰ ψήφων 25 ἀπέναντι πέντε ἀρνηθέντων καὶ δύο ψήφον ἐπὶ τοῦ προκειμένου) ὅτι πρέπει νὰ προβῆ σήμερον τὸ σῶμα εἰς τὴν τοῦ ταμίου ἐκλογὴν. Οὕτω λοιπὸν γενομένης ψηφοφορίας μυστικῆς καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὑπαραλεκτῶν ΚΚ. Ἰω. Θεοτόκη καὶ Χ. Παπαπολίτου ἔλαχε ψήφον 26 ὁ Κύριος Γ. Λαζαριώτης τοιάκοντα τριῶν Γερουσιαστῶν ψηφοροσφάντων, κατὰ συνέπειαν ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς Ταμίαν τῆς Γερουσίας τὸν τὴν πλειοψηφίαν λαβόντα Κύριον Γ. Λαζαριώτην.

Μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ἀναλαβόντος τὴν ἰδέαν ταυθ' αὐτοῦ τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνεγνώ τὸ ἐξῆς διάταγμα περὶ διορισμοῦ τοῦ Κυρίου Δημητρίου Α. Κοκκοτρωμάτου ὡς Γερουσιαστοῦ.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συνταγματος εὐχεριστοῦμεθα νὰ διορισθῶσιν τὸν Κ. Δημῶτην Δαξάρου Κοκκοτρωμάτην, ἀναδειχθέντα δις Βουλευτὴν Ὑδάς κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν βουλευτικὴν περιόδον, Γερουσιαστὴν.

Ὁ Πρώτος Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ἰπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων καὶ τοῦ Β. Οἴκου θέλει προσυπογραφεῖ, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀποφασισθῆ δε νὰ παραπερθεῖ εἰς τὸ γραφεῖον πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτούμενης ἐκτίσεως ἀναγνωσθεσομένης τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν διὰ τὰ περαιτέρω.

Κατόπιν ἀνεγνώσθησαν αἱ ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. α.) Δικαιωντῆ Ὀλμπίου αἰτουμένου τεσσαρακοσθέντερον ἀποσείας ἄδειαν ἀπὸ τῆς 10 Δεκεμβρίου 1854· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν τῶν β.) Ν. Χρυσογέλου αἰτουμένου ἐπίσης τεσσαρακοσθέντερον ἀποσείας ἰδέαν ἐπὶ τῆς 24 Δεκεμβρίου 1854

Πρωτόκολλον της ψηφοφορίας επί της εκλογής των Κ. Κ. Γραμματέων της Γερουσίας δια την Β'. Σύνοδον της 4 Βουλευτικής Περιόδου.

Όμοια και επώνυμον.	Αριθμοί ψηφοδελτίων.												Τό όλον των ψήφων.						
Δ. Χατζίσκος.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	17	18	19	20	21	30
Αν. Σ. Χατζιλιάπης.	22	25	26	27	28	29	31	32	34	35	36	37	23						
Γ. Οικονόμου.	1	2	3	6	7	8	9	10	11	12	13	14	17	20	22	23	25	26	14
Καζιμάκης.	4	5	14	15	19	21	23	24	28	30	32	33	34	37	3				
Προδρόμιος.	15	24	33	1															
Αδάμ Δοϊκάς.	18	1																	
30	1																		

Ο Πρόεδρος
Α ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οι προσημνωθέντες γραμματεῖς
Δ. Χ α τ ζ ί σ κ ο ς.
Α. Χ α τ ζ ι λ ι α π ή ς.

Οι ψηφοδέκται
Κ. Π ρ ο δ ρ ό ς Μ ο ν α ρ χ ι δ ή ς.
Χ. Π η κ κ η π ο λ ι τ η ς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας επί της εκλογής του Ταμιά της Γερουσίας δια την Β'. Σύνοδον της Δ'. Βουλευτικής Περιόδου.

Γ. Δαρειώτης	Αριθμός ψηφοδελτίων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32. τὸ ὅλον 26.
Ν. Μαυρομάτης.	11
Γ. Οικονόμου.	12
Γ. Παπακολιόπουλος	20, 23.
Γ. Αντωνόπουλος.	21, 27.

Ο πρόεδρος
Α ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οι προσ. γραμματεῖς
Δ. Χ α τ ζ ί σ κ ο ς.
Α. Χ α τ ζ ι λ ι α π ή ς.

Ο ψηφοδέκται
Χ. Π ο λ ι τ η ς.
Γ. ω. Θ ε ο δ ω κ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

4 Φεβρουαρίου 1855. — Ημέρα Πεντακοστή.

Αναγνωσθέντος του ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Μετά τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐξέθηκεν ὅτι ἀπορανεύσῃς τῆς Γερουσίας χθὲς περὶ τῆς ἀπουσίας καὶ ἀποζημιώσεως ἐκείνων, οἵτινες ἀπέβηθον αὐτῇ ἀναρράς, λείπεται νὰ ἀπορανεθῇ σήμερον καὶ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ἐκείνων, οἱ ἑποιοὶ μὴ ἀναφερθέντες προσέβηθον ὀλίγον πρὶν τῆς ἐναρξέως ἢ καὶ μετὰ τὴν ἐναρξιν τῶν τακτικῶν συνεδριάσεων τοῦ σώματος, διότι, ὡς φρονεῖ, οἱ μὴ ἀναφερθέντες καὶ μεταβάντες εἰς τὰ χρέη τῶν καλῶ τῆ πίστει δικαιούνται περισσότερον τῶν ἀναφερθέντων καὶ μὴ προσελθόντων ἄχρι σήμερον.

Τὴν πρότασιν ταύτην ὑπεστήριξεν ἕτερος ὡς δικαίαν καὶ ὡς ἐκτελεστέαν ἐπὶ ὀλίγων προσώπων.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα, ἔκρουσα, εἶπεν ἄλλος, ἀμφότερους τοὺς προλαλήσαντας, καὶ δὲν δύναμαι νὰ θεωρῶμαι ἀδίκου τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου γενομένην πρότασιν νομίζω ὅμως

δίκαιον ὅτι καὶ οἱ δεύτεροι οὗτοι ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν πρέπει νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὴν τάξιν, ἣν οἱ πρῶτοι ἠκολούθησαν. Κατὰ τὴν προλαβούσαν συνεδρίασιν ἡ Γερουσία εἶχε καὶ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τῆς ἀναφοράς Γερουσιαστῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ὡς ὤφειλεν, ἐπέφερε τὴν δευτέραν ἀπόφασίν της. Σήμερον δὲ μὴ ἔχουσα τοιαύτας δὲν δύναται νὰ ἐπιληρθῇ οἰκοθὲν θέματος, ὅπερ δὲν τῇ ὑπεβλήθη, καὶ νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἀπουσίας καὶ ἀποζημιώσεως τῶν Γερουσιαστῶν ἐκεῖνων, οἵτινες δὲν ἔκαμον ἀναφοράς ἢ αἰτήσεις περὶ τούτου· οὗτοι ἐπανερχόμενοι, ἢ εὐρισκόμενοι ἤδη παρόντες, δύνανται εἴτε ὅλοι ὁμοῦ, εἴτε ἰδίᾳ ἕκαστος νὰ ἀπευθυνθῶσι δι' ἀναφοράς των εἰς τὸ Σῶμα καὶ νὰ παραστήσωσι τὰ κωλύματα, ἅτινα ἀνάγκασαν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐπανέλθωσιν ἐγκαίρως εἰς τὰ χρέη των. Ἡ δὲ Γερουσία ὀφείλει τότε νὰ ἐκφράσῃ καὶ περὶ αὐτῶν τὴν ἀνήκουσάν ἀπόφασιν. Φρονῶ ὅθεν ὅτι ἡ πρότασις, ὅπως ἐγένετο, δὲν ἐγένετο καλῶς καὶ ἀπάδει πρὸς τὴν ἐπικρατούσαν ἐπὶ τοιαύτης φύσεως ἀντικειμένων τάξιν.

Τὴν γνώμην ταύτην παραδεχόμενη ἡ Γερουσία ἀπεφάνετο ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ πρῶτου λαλήσαντος γενομένη πρότασις δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀντικειμένων τῆς σημερινῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ ὡς τοιαύτη ἀναβάλλεται εἰς ἄλλαν ἐπομένην συνεδρίασιν.

Ἀπαγγελλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῆς παρὰ τοῦ Γραφείου τοῦ Σώματος συνταχθείσης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ ἐκδοθέντος ὑφ. Β. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Α. Α. Κουντουριώτου ὡς Γερουσιαστοῦ, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνάγνω τὴν εἰρημένην ἐκθεσὶν ἔχουσαν οὕτως·

Ἐκθεσις πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὸ εἰδικὸν διάταγμα τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Α. Κουντουριώτου, καὶ ἐξετάσας αὐτὸ, τὸ εὖρε φέρον τὰς ἀπαιτούμενας διατυπώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Φεβρουαρίου 1855.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΥ.

Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ.

Α. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ.

Μηδαιμίας δὲ γενομένης παρατηρήσεως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ· δύο δὲ μέλη τῆς Γερουσίας οἱ ΚΚ. Γ. Κολοκοτρώνης καὶ Α. Βλαχόπουλος εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων, προπορευομένων δύο κλητῶν· ἀναγνωσθέντος ἔπειτα ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως τοῦ περὶ διορισμοῦ τοῦ ῥηθέντος Γερουσιαστοῦ Β. Διατάγματος ἔδωκεν οὕτως ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν παρὰ τοῦ άρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὀριζόμενον ὄρκον, κατὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ συνταχθέν πρωτόκολλον, καὶ ἔλαβε κατὰ τὴν τάξιν τὴν ἔδραν του.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι πρέπει νὰ συνέλθωσι σήμερον τὰ τμήματα πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἀρμοδίων Προέδρων, Γραμματέων καὶ ἐπιτεσιπῶν, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ.

Α. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Φεβρουαρίου — Ἡμέρα Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 (τριακοντα) μελῶν ὁ Πρόεδρος Κ. Ἀναγνωστὴς Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνάγνω·

α) Ἀναφορὰν ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1854 τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γεωργίου Κουντουριώτου αἰτουμένου ἐξῆκτον ἀπουσίας αἰτίαν. Ἡ Γερουσία ἂν καὶ ἀναγνώρισαι τὸ ἰσχυρὸν τῶν λόγων τῆς αἰτήσεως, ἀκολουθούσα τὴν παραδεγεμένην ἐπὶ τοιαύτων ἀντικειμένων τάξιν τὴν ἐχουρήσας τρισσρακοιθήμερον μόνον αἰτίαν, μετὰ τὴν ἐκπευσοῖν τῆς ὁποίας δύναται νὰ ζητήσῃ παράτασιν, ἂν ἔγῃ ἀνάγκη τοιαύτης.

β.) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 41 καὶ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου ε. ε. ἔγγραφον τοῦ προεδρείου τῆς Βουλῆς πρὸς τὸ τῆς Γερουσίας δι' οὗ γνωστοποιεῖται εἰς τὴν Γερουσίαν ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποπερατώσασα τὰς ἀρχαιεσιίας τῆς ἀνεδείξε πρόεδρον μὲν αὐτὴς τὸν Κ.Κ. Θερασσοῦδον Ζαίτην, Ἀντιπροέδρους δὲ τοὺς Κ. Κ. Α. Ζώτον καὶ

Γ. Ναύτην, καὶ Γραμματεῖς τοὺς Κ.Κ. Ε. Καραγιάν, Α. Πατριζῆν καὶ Π. Κολποδῖνον καὶ

γ.) Τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ε. ε. ἔγγραφον τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς δι' οὗ υποβάλλεται ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς αὐτῆς μὲ πινάκω τοῦ μερισματος τῆς Β'. ἐξαμηνίας τοῦ 1854.

Ἀναγγεῖλαντος ἀκολούθως τοῦ Κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως. Ὁ Εἰσαγγελλὴς τῆς ἐπιτροπῆς Κύριος Β. Χρηστακόπουλος παρελθὼν εἶπεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας συνέταξε τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον τροπολογηθὲν ὑπὸ τῶν τμημάτων υποβάλλεται συμπτῶως μὲ τὸν κανονισμὸν τοῦ Σώματος εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ τὰ παρατίθωμαι ἔχει δὲ τὸ σχέδιον ὡς ἑξῆς:

Ἡ Γερουσία μεθ' ὑπερβαλλούσης ἀγαλλιάσεως εἶδεν ἐμφανίζομένην τὴν Ἰμετέραν Μεγαλειότητα ἐν τῷ μέσῳ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, ἀναπέμπει δὲ μετὰ τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος ἐγκραδίου εὐχαριστίας εἰς τὸν ὕψιστον, τοῦ ὁποῖου ἡ παντοδύναμος χεὶρ ἀπέλλαξε τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν φθοροποιῶς ἐπιδημίας.

Τὸ ἔθνος συνιμερίσθη ζωηρῶς τὴν ἰδιαιτέραν θλίψιν, τὴν ὁποίαν, ἐν μέσῳ τῶν κοινῶν παθημάτων, ἠσθάνθη ἡ Ἰμετέρα Μεγαλειότης διὰ τὴν ἄωρον καὶ σκληρὰν τῆς σεπτῆς Αὐτῆς Μητρός στέργειν.

Ἡ Γερουσία ἀναλογιζομένη τὰς περιστάσεις καὶ τὰς συνεδυάσας αὐτὰς ἀξιοθρηνήτους πράξεις, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἡ ἐπιζήτησις εἰς τὰ ἀμοιβαία ἐμπορικά συμφέροντα διακοπὴ τῶν σχέσεων μετὰ γείτονος ἐπικρατείας, ἐκτιμᾷ δυνάτως τὰς ἀνευδύτους προσπάθειάς τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος πρὸς ἐπανάληψιν αὐτῶν, καὶ σταθερῶς ἐλπίζει, ὅτι διὰ τῆς κρατικῆς μεσολαβήσεως τῶν μεγάλων τοῦ γείτονος Κράτους Συμμάχων Δυνάμεων, αἰτίνας καὶ ἤδη ἐδείχθησαν μεριμνᾶσαι μεγαλοψύχως περὶ τῆς Ἑλλάδος, αἱ προκείμεναι διαπραγματεύσεις θέλουσι ληθῆ συμφώνως μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος καὶ τοῦ ἔθνους.

Ἡ αὐστηρὰ οὐδετερότης, τῆς ὁποίας ἡ Ἰμετέρα Μεγαλειότης ἐπισήμως ἐκήρυξεν ἀπέναντι τῶν μεγάλων συμμάχων, τῶν ὁποίων ἡ Ἄνατολὴ καθίσταται σήμερον τὸ θέατρον, καὶ ἡ ἀκράδαντος Αὐτῆς ἀπόρριξις νὰ μὴ ἀνεγθῆ ἡ ἐπιτρέψῃ πράξιν ἀντιθέ-

νωσαν εἰς τὰ συμφέροντα καὶ τὴν τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀπορρίπτονται ἀπὸ σκέψιν ὀρθῆς πολιτικῆς, καὶ ἀπὸ δικαίαν ἐκτιμῆσιν τοῦ καθήκοντος, θέλουσι τύχει ἐσελπίως τῆς ἐπιδοκιμασίας ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους.

Χαίρομεν πληροφοροῦμενοι, ὅτι διατηροῦνται φιλικαὶ αἱ μετὰ τὸν ξένον Δυνάμειον σχέσεις τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος.

Τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον ἡ Ἰμετέρα Μεγαλειότης ηὐδόκησε νὰ ἐθέσῃ περὶ τῆς ὀφελείας τοῦ νὰ ἀρυσθῶμεν ἀπὸ τὰς πηγῆς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ πᾶν ὅ, τι ἀγαθόν, τοῦ νὰ ἐνισχυθῆ ἔτι μᾶλλον ἡ θεμελιωτικὴ καὶ ἠθικὴ ἀγωγή τῆς νεολαίας, νὰ προαχθῆ ἡ γεωργία, τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία, καὶ νὰ ἀναπτυχθῆ ἡ, τι ἐσωτερικὴ καὶ ἡ ἐξωτερικὴ πίστις, ὡς συνάδον πληροτέτατα μὲ τὸν ἀληθῆ προορισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θέλει τύχει ἀείψοτε τῆς εὐλοκρινεστέρως, καὶ ἐνθαρμωτέρως ἡμῶν υποστηρίξεως.

Ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος μονομερούς διωργάνωσις τοῦ παικτικῶν Σωματος, ἐπὶ τῇ ἔασι ὁμοιομόρφου ἐνότατος, θέλει συντελέσει εἰς τὴν ἀκριβῆ τοῦ στρατοῦ παιδαγωγίαν.

Ἀείψοτε πρόθυμος νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος εἰς πάντα κοινωφελῆ Αὐτῆς σκοπὸν ἡ Γερουσία θέλει ἐξετάσει μετὰ προσοχῆς τὰ υποβληθέντα εἰς αὐτὴν Νομοσχέδια, καὶ ἰδίως τὰ ἀρρόδιτα τροποποιήσεις τινὰς τῶν περὶ Δήμων καὶ Βουλευτικῶν ἐκλογῶν Νομῶν, τὴν ἐντελῆ ἐξάλεψιν τῆς ληστείας, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος ἀπέκρουσε πάντοτε, καὶ ἕτις τασθεῖον ἀδίκως προστριβει μῶμον εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, τὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ δασμολογίου ἐπὶ ἀργῶν ἐλευθεριωτέρων, καὶ τὴν ἐπιθέσιν φόρου σταθεροῦ ἐπὶ τοῦ σταχυιδουκαροῦ.

Θεωροῦσα, ὅτι ἡ ἐντελής ἐφαρμογὴ τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, καὶ ἡ ἔγκαιρος ἐπιφέρεισις τοῦ προϋπολογισμοῦ συντελέσει εὐχερῶς εἰς τὴν εὐρυθμίαν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν πρόσδον τοῦ ἔθνους, θέλει προθυμηθῆ νὰ πράξῃ τὸ καθ' ἑαυτὴν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἀποτελέσματος τούτου.

Ἡ Γερουσία οὐδόως ἀμφίβαλλε περὶ τῶν ἐνεργητικῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα διαθέσεων τῶν ἐγγυητῶν τοῦ ἔθνικοῦ δανείου Δυνάμεων, οὐχ ἕτερον δὲ μεγάλῃ αισθάνεται εὐχαριστίας ἀκούουσα ἐπαναλαμβάνομένη τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην καὶ παρὰ τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος. Πρεσβεύουσα δὲ, ὅτι ἡ περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων θεμελιωτικὴ ἀκρίβεια εἶναι τὸ θε-

μέλιον τῆς δημοσίας πίστεως, δι' ἧς τὰ ἔθνη καὶ τιμῶνται καὶ ἀκμαῖοι, πίπθωσι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑμετέρας Μεγαλειότητος θέλει φροντίσει νὰ φθάσῃ μετὰ τῶν Δυνάμεων αὐτῶν εἰς συνεννόησιν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὰ πραγματικά μέσα τοῦ ἔθνους.

Ἡ Γερουσία συνασθανομένη τὴν βαρῦτητα τῶν περιστάσεων, καὶ τῶν ἐκπηγαζόντων ἐκ τῆς συμποικίης μεταξὺ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας σωτηρίων ἀποτελεσμάτων, θέλει συμπράξῃ προθύμως καὶ δραστηρίως πρὸς πραγματοποίησιν τῶν εὐχῶν τῆς Ἑμετέρας Μεγαλειότητος, καὶ οὕτως ἐπιφέρει ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν Αὐτῆς τὰς εὐλογίας τοῦ Υψίστου.

Καὶ νὰ διατηρῇ ἡ θεία πρόνοια ὑπὸ τῶν κρατῶν αὐτῆς προστασίαν τὸν Ἱερόν Θρόνον τῆς Ἑμετέρας Μεγαλειότητος.

Μετὰ τὴν ἀναγνώσιν τοῦ σχεδίου εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησαν, ὅτι σήμερον πρέπει νὰ ὀρθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζήτησεως αὐτοῦ, ἥτις, συμφώνως μετὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κανονισμοῦ, οὐδέποτε δύναται νὰ λαβῇ χώραν πρὸ τῆς παρελεύσεως 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἡ Γερουσία δύναται καὶ αὐθημερόν, ἐάν τὸ ἀποφασίσῃ, νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου, διότι καὶ ἐπὶ νομοσχεδίων ὅτε μὲν διέταται τὴν τύπωσιν αὐτῶν καὶ διανομὴν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος καὶ τὴν μετὰ 24 ὡρῶν συζήτησιν, ὅτε δὲ τὴν διανομὴν πέντε μόνον αντιγραφῶν εἰς τὰ τμήματα καὶ τὴν μετὰ 21 ὡρῶν συζήτησιν, καὶ ἄλλοτε τὴν αὐθημερόν συζήτησιν αὐτῶν.

Τρίτος τις προσέθεκεν ὅτι, ὁ κανονισμὸς ἔρκει τὴν μετὰ 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου οἱ ΚΚ. Γερουσιασταί· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφοῦ τὸ σχέδιον διὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ὑπεβλήθη εἰς τὰ τμήματα, καὶ συζητηθὲν ὑπ' αὐτῶν, ἐτροπολογήθη, καθ' ἑἰς ἴδιον ἄρθρον τὸ 80 τοῦ κανονισμοῦ κλείει, ὁ σκοπὸς εἶναι τετελεσμένος, διότι οἱ ΚΚ. Γερουσιασταί ὄχι μόνον ἔλαβον γνῶσιν τοῦ σχεδίου, ἀλλὰ καὶ ἐσυζητήσαν τούτο, ἐρ' ὅσον ἐνεστὶν εἰς μίαν τμηματικὴν συζήτησιν. Τὸ ἔργον ἄρα εἶναι τετελεσμένον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς πλειοψηφίας τῶν τμημάτων, καὶ ἡ Γερουσία δύναται νὰ προβῇ, ἐάν θέλῃ, αὐθημερόν εἰς τὴν συζήτησιν, χωρὶς παντάπασιν νὰ προσκρούσῃ εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς.

Ἄλλος συνερῶνας μὲν ὡς πρὸς τὸ ὅτι τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κανονισμοῦ δὲν ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ προβῇ τὸ Σῶμα σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου, διότι τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο ἀφορᾷ τὰς ἐκθέσεις καὶ οὐχὶ τὰ σχέδια τῶν ἀπαντήσεων, ἐσυμπέρανε ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ προβῇ σήμερον ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου, καὶ διότι τὸ προσκλητήριο τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ εἰς αὐτοὺς γνωστοποίησις τοῦ ἀντικειμένου τῆς συνεδριάσεως, ἀνατίρον ὡς ἀντικείμενον τῆς σήμερον μόνον τὴν ἀναγνώσιν τοῦ σχεδίου δὲν ἀπέδειξε τὴν σπουδιότητα τῆς συνεδριάσεως πρὸς ἐμφάνισιν αὐτῶν καὶ προπαρασκευῆν, καὶ διότι τὸ μεγαλύτερον τοῦ ἀντικειμένου, ὅποιον εἶναι ἡ ἀπάντισις πρὸς τὸν βασικὸν λόγον, ἀπαιτεῖ τοῦλάχιστον ἴσην ἀναβολὴν τῆ κανονισμένη καὶ ἐπὶ τινος ἀπλουστεροῦ νομοσχεδίου· τίς δὲ διαφιλονικεῖ τὴν σπουδιότητα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου, διὰ τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ κανονισθῇ ὁλόκληρος ἡ κυβερνητικὴ πορεία;

Εἶναι μὲν ἀληθές, εἶπέ τις τῶν προγεγευσάντων ὅτι τὸ 22 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ εἶναι σαφές, καὶ ὅτι οὐδέποτε ἡ συζήτησις τῶν ἐκθέσεων λαμβάνει χώραν πρὸ τῆς παρελεύσεως 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται σήμερον περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πρὸς τὸν βασικὸν λόγον ἀπαντήσεως ἡ Γερουσία ἄς συζητήσῃ τούτο ἐξαιρετικῶς· ἀλλ' ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν συζήτησιν πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν 24 ὡρῶν τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν.

Δὲν δέγεται, ἀντέταξέ τις τῶν προλαλῶσαντων, τὴν ἐξίαισιν ταύτην, διότι δὲν δέγεται καὶ τοὺς λόγους τοῦ προγεγευσάντος. Ὁ κανονισμὸς ἐν τῷ 22 ἄρθρῳ αὐτοῦ δὲν ἐπιτρέπει τὴν συζήτησιν τῶν ἐκθέσεων πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦλάχιστον 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν, διότι δὲν εἶναι γνωστὰ εἰς τὰ τμήματα αὐτὰ, καὶ θέλει διὰ τῆς ἀναβολῆς ταύτης νὰ λάβωσι γνῶσιν τὰ τμήματα· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρὸς τὰς ἀπαντήσεις καὶ ἀναφορὰς πρὸς τὸν Βασιλέα σχέδιον εἶναι γνωστὸν εἰς τὰ τμήματα, ὡς συνταττόμενον μὲν ὑπὸ ἐπιτροπῆς καθυποβαλλόμενον δὲ πρῶτον εἰς τὰ τμήματα καὶ τροποποιούμενον ὑπ' αὐτῶν, τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κανονισμοῦ οὐδέμια ἀμφιβολία ὅτι ὡς γενικὸν δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς προκειμένης εἰδικῆς περιπτώσεως, περὶ ἧς εἰδικῶς κανονίζει τὸ 80 ἄρθρον. Κατὰ συνέπειαν ὑποστηρίζει καὶ πάλιν τὴν γνώμην του, ὅτι ἡ Γερουσία, χωρὶς νὰ προσκρούσῃ εἰς τὸ 22 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ τῆς, δύναται

νά απορρασίση, εάν θέλη, τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ σχεδίου. Καταλύων δὲ τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι οὔτε τὸ προακλητήριον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς λόγος ἀναβολῆς τῆς συζήτησεως, οὔτε τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀντικειμένου, καθόσον τὸ μὲν προακλητήριον δὲν δύναται νὰ προδικάσῃ τὰ ἀντικείμενα, τὸ δὲ μεγαλεῖον τοῦ ἀντικειμένου περιέχεται εἰς αὐτὸ τὸ ἀντικείμενον, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν βραδύτητα τῆς συζήτησεώς του.

Ἀντιπαρήτησεν εἰς τὸν τελευταῖον ἀγορεύσαντα εἰς τῶν προαληψάντων ὅτι ἡ καθυποβολή τοῦ σχεδίου εἰς τὰ τμήματα, δὲν ἀποδεικνύει ὅτι τὸ συνταχθέν μετὰ τὰς τροπολογίας τῶν τμημάτων σχέδιον εἶναι γνωστὸν εἰς τὸ Σώμα· διὰ νὰ πεισθῇ δὲ ἀρκεῖ νὰ υποβῆσθαι ὁ προαλλήσας ὅτι ἕκαστον τῶν τμημάτων ἔκαμεν ἰδίαν καὶ ἀντίθετον τροπολογίαν, τὴν ὅποιαν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐδέχθη εἰς τὸ νέον σχέδιον τῆς ἀναντιρρήτως τότε τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς τὸ εἰς τὸ Σώμα ἀναγνωσθησόμενον δὲν ὑπάρχει γνωστὸν εἰς τὰ τμήματα.

Παρολθὼν τότε ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἶπε· Καθόσον τὸ ζήτημα εἶναι περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, δὲν θέλει ἐπιμῆν. Ἐραπτόμενος δὲ μόνον τῆς γνωμοδότησεως τοῦ προαλλήσαντος, περὶ τῆς σήμερον συζήτησεως τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ἐξαιρετικῶς, φρονεῖ ὅτι, ἂν ὁ κανονισμὸς δὲν ἐπιτρέπῃ τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν τοῦ σχεδίου, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις σήμερον καὶ μόνον δι' αὐτὴν τὴν περίπτωσιν, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις κατὰ τοὺς τύπους τοῦ κανονισμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς παραδειγμα διὰ τὸ μέλλον ἢ κατὰ τὸν κανονισμὸν συζήτησις τῶν ἀντικειμένων.

Ἐπῆνευκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός ὅτι συμφωνεῖ πληρέστατα μετὰ τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἐξαιρετικὴ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ συζητηθῇ τούτο καθ' ὅλας τὰς διατυπώσεις τοῦ κανονισμοῦ. Ἡ Γερουσιαστὴς ἔρχεται νὰ υποστηρίξῃ τὸ πνεῦμα τοῦ κανονισμοῦ, ὅστις εἶναι σαφέστατος ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ὅσον εἰδικὸν ἄρθρον ἐπιόμενον τὸ 80 κανονίζει εἰδικῶς τὰ περὶ σχεδίου, καὶ μόνον περὶ τῆς ψηφοφίας αὐτοῦ παραπέμπει εἰς τὸ προηγουμένον ἄρθρον 44. Οἱ ἐπιτεταλεσθέντες δὲ τὰ προηγούμενα ἄρθρα καὶ ἰδίᾳ τὸ ἄρθρ. 22 εἰς τὸ λαθεῖν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐκεῖνο ἀφορᾷ τὰ νομοσχέδια, θέλουσι πεισθῆναι ὅτι οὐδόπως παραβιάζεται ὁ κανονισμὸς, εἰς τὸ Σώμα ἢ θελεν ἐγκρίνει τὴν ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, ἢ τις εἴτε σήμερον, εἴτε αὔριον γίνεσθαι εἰς τὸ αὐτὸ διὰ τὴν Κυβέρνησιν.

Λαθὼν τὸν λόγον ἀλλοῦ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπε· τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κανονισμοῦ ἀφορᾷ τὰς ἐκθέσεις, ὑπάρχει δὲ διαφορά μετὰ τῶν ἐκθέσεων καὶ τοῦ σχεδίου τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν ἢ τοῦ σχεδίου τῆς πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, οἷον εἶναι τὸ προκειμένον. Τὸ ἄρθρον 22 ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἐκθέσεων τῶν νομοσχεδίων, τῶν ὁποίων τὰ τμήματα δὲν ἔχουσι γνώσιν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ συζήτησις εἴτε τυπωθῆσιν, εἴτε μὴ, οὐδέποτε γίνεται πρὶν ἢ παρῆλθωσιν 24 ὥραι ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀλλὰ τὸ 80 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ ὑστερότερον κανονίζει εἰδικὴν περίπτωσιν, τὴν προκειμένην, διπλασιάζει διατάξεις ὅπως ὑποχρεωτικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην. Ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ κανονίζονται αἱ βράσεις τῶν σχεδίων, γίνεται δὲ παραπομπή εἰς τὸ 44 ἄρθρον μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν ψηφοφορίαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου πρέπει νὰ γίνῃ προτροπὴ εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ ἢ πρότασις τὴν ὅποιαν τις ἤθελε ταχόν κἄκει περὶ τῆς τυπώσεως τοῦ σχεδίου, ὅπως αἱ γενικαὶ διατάξεις ἔρχονται περὶ τῶν ἐκθέσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ λαθεῖσι γνώσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, ἐνταῦθα δύναται νὰ θεωρηθῇ περὶ τῆς γνώσεως τοῦ περιεχομένου τοῦ σχεδίου ἔλαθον· ἀλλ' ἡ πρότασις περὶ μικρῆς ἀναβολῆς τῆς συζήτησεως πρὸς σκέψιν καὶ μελέτην τοῦ σχεδίου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄτοπος. Οὕτω λοιπὸν συμφωνοῦμεν μὲν ὅτι τὸ 22 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπιμέτρουν ὅμως ὅτι εἶναι λογικὸν ἢ Γερουσία νὰ λάβῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων τὰς καταλλήλους, καὶ νὰ ἀναβάλῃ ἐπὶ 24 ὥρας τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἴδωσιν οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ ἂν αἱ ὑπ' ἑνὸς ἕκαστου τμήματος ἐπαγγελθῶσιν τροποποιήσεσι ἐπὶ τοῦ πρώτου σχεδίου ἐμπεριέχοντα εἰς τὸ δεύτερον τὸ πρᾶ μικρὸν ἀναγνωσθῆναι.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός προσέθηκεν ὅτι συμφωνεῖ πληρέστατα μετὰ τὸν προαλλήσαντα ὑπὸ ταῖς τεθιγῶς ἑσῶς, δηλ. εἰς ἀμφιβάλλωσιν ὅτι δὲν περιέχεται ἡ γνώμη τῶν εἰς τὸ συνταχθέν σχέδιον, ἢ θέλωσι νὰ ῥέσωσι τροποποιήσεσι, εἰς τὸ προτείνωσι τούτο, καὶ τότε ὅς ἀπορρασίση τὸ Σώμα.

Ἐμμένον ἕτερος εἰς τὴν ὅποιαν ἐξέφρασεν ἀνωτέρω γνώμη περὶ τοῦ ὅτι, οὐδόπως παραβάλλεται ὁ κανονισμὸς, ἂν καὶ αὐθημερὸν ἀπορρασιθῇ ἡ συζήτησις τοῦ σχεδίου, καθ' ὅσον τὸ 22 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ ἐρίζει τὴν συζήτησιν τῶν ἐκθέσεων καὶ οὐχὶ

των σχεδίων, δεν συνεκρίθη την ιδίαν του προκαλεσάντος περί της μη τυπώσεως του σχεδίου εν περιπτώσει αναβολής.

Ενταυθα τινών μόν θεωρούντων το άρθρον 22 του κανονισμού άσφαξ, και προτεινόντων την εν άλλη συνεδριάσει έργασίαν κώσθη και διασάφισιν, έτέρων δέ αντιπαρατηρούντων ότι το άρθρον 22 είναι σαφέστατον ως κανονίζον μόνον την των εκθέσεων συζήτησιν, άπάντων δέ συμφωνούντων εις το να έρωτηθῆ το σώμα περί της ημέρας της του σχεδίου συζήτησεως, ο Κ. Ποδέδος έθεσε το εξής ζήτημα: «Οι παραδεχόμενοι την συζήτησιν του σχεδίου κατά την σημερινήν ως ύψώσασι τας χείρας;» ή δε Γερουσία διά χειροτονίας άπεράσισε την σημερινήν συζήτησιν του σχεδίου.

Προέβλεπε κατόπιν της Γερουσίας εις την συζήτησιν του σχεδίου της προς τον βασιλικόν λόγον άπάντησεως, θάτινος των ΚΚ. Γραμματίων ανέγνω τον § 1 του σχεδίου, θάτις ενέτετο παραδεκτός διά χειροτονίας, όπως έχει εν τῷ σχεδίῳ.

Αναγνωσκόνται οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6, όπως ενώνται παραδεκτοί διά χειροτονίας, όπως έχουν εν τῷ σχεδίῳ.

Αναγνωσθέντος του παραγράφου έβδομου ο Γερουσιαστής Κ. Χρηστίδης λαβών τον λόγον είπε:

Δεν ήθελον λάβει ποσώς τον λόγον, καθάσον δεν νομίζω καταλληλόν να εκφράσῃ τις σήμερα τας ίδίας του επί της ένστασεως Κυβερνήσεως· άλλ ή παράγραφος αύτος με έκαικεν έντύπωσιν, όπως έτο μάλλιστα συντεταγμένως εως χθές, διότι σήμερα είναι κατά τι τροποποιημένος, και διά τούτο έχωμαι να κάμω τινάς παρατηρήσεις ουχι ως προς την ύσιν, άλλ ως προς τους τόπους. Η Κυβέρνησις διά του έβδομου παραγράφου του βασιλικού λόγου λέγει «ή διοργάνωσις του πείκτου σώματος κατ' αρχήν όμοιομορφου ένότητος μεγάλης ύπόσχηται ώφελείας ως προς την ισχύν και την άστυρίαν του στρατού παιδαρχίαν.» Το πολύ ή Γερουσία επί του παραγράφου τούτου ήδύνατο να είπῃ «Αναγνωρίζε το καλόν της διοργανώσεως του πείκτου κατ' αρχήν όμοιομορφου ένότητος· εγώ όμως ήθελα προσθέσει εις ταύτα και το «λαμβάνομένων όμως υπ' όψιν και των τοπικών περιστάσεων»· διότι, ως υμεις γνωρίζετε, ή διοργάνωσις δαλ ή σχηματισμός διαφόρων όπλων γίνεται αναλόγως των άναγκών του τόπου· το κατ' επέξ δεν ήδύρω τι κατά νόον έχει περί διοργανώσεως του στρατού ή Κυβέρνησις, θέλει κρίνω περί των ώφελειών, όταν διά νομοσχεδίων ή Κυβέρνησις καθυποβάλλῃ τας λεπτομερείας της διοργανώσεως· τούτοι και ή Γερουσία θέλει

επιφέρει την κρίσιν της, άλλ πρό της έπαγγελίας τούτης έπιφυλάττεται. Αλλ εάν ή Γερουσία ήθελα να πρῆθῃ με πλείονα άδραστηρίαν, ήδύνατο το πολύ να μεταρραχῆ τον ίδιον παράγραφον του βασιλικού λόγου εις την άπάντησιν της παρακαλούσα αυτόν· άλλ ή τρόπος καθ' όν εως χθές έξεραζέται εν τῷ σχεδίῳ, και σήμερα ακόμα μετά την επίδιδόρισιν εκφράζεται, αφήνει εν εμοί διαταγμούς, και τούτους έχωμαι να εκφρασῶ σήμερα και να έλεύσω την προσοχήν σας. Κατά τον πρώτον ένών φησισθέντα στρατιωτικόν νόμον ύπάρχει άρθρον δίδον το δικαίωμα εις τον Βασιλέα να διοργανώσῃ τον στρατόν κατά το όσούον· το δικαίωμα τούτο δεν έλαττονα παντάπασι το αρχικόν δικαίωμα των Βουλών, και να έγκρίνωσιν ή μη δαπάνης τας Κυβερνήσεως. Λέγω λοιπόν ότι ή Κυβέρνησις δύναται να διοργανώσῃ τον στρατόν, χωρίς να έρωτήσῃ προς τούτο τά νομοθετικά Σώματα· άλλ όταν ή διοργάνωσις αύτη τινά συζήσιν δαπανών, το συμφέρον ή το καθήκον της Κυβερνήσεως, πού ή επιχείρησις την μεταρρύθμισιν, απαιτεί να εισαχθῆ νομοσχεδία διά να ζητήσῃ το περίπλεον της δαπάνης. Είναι όμως έντός των δικαιωμάτων της Κυβερνήσεως να επιχειρήσῃ και τότε διοργανώσῃ, αναλαμβάνουσα την εὐθύνην ένώπιον των Βουλευτικῶν Σωμάτων διά τας υπερβάσεις των δαπανών· διατι, ως και άλλοτε, έξεφρασεν ο Γερουσιαστής Κ. Φύλλας, νυν ύπουργός, ή Κυβέρνησις δύναται να πρῆθῃ πάντοτε υπ' εὐθύνην της, δίδουσα λόγον θάτινος των πράξεών της εις τας Βούλας, ιδίαν την όποιαν δεν παραδέχεται χωρίς έπιφυλάξεις. έννοια λοιπόν το δικαίωμα τούτο της Κυβερνήσεως υπ' εὐθύνην αυτής, άλλ δεν έννοια πως θέλομεν διά του βασιλικού λόγου να προδικάσωμεν εν ζήτημα και να είπομεν εις τον ύπουργόν, χωρίς να γνωρίζομεν λεπτομερείας, ότι κατ' όποιον ενεργήσατε είναι καλόν. Είς τον βασιλικόν λόγον, όπου δεν πρόκειται περί συζήτησεως νομοσχεδίων, άλλ περί πράξεως της Κυβερνήσεως και των Νομοθετικῶν Σωμάτων ή Γερουσία δεν πρέπει να ευσέλλῃ εις λεπτομερείας. Το σχέδιον της χθές έλεγεν «ή επιχειρηθείσα διοργάνωσις του πείκτου σώματος, επί τῷ βάσει όμοιομορφου ένότητος, θέλει συντελέσει εις την άστυρίαν του στρατού παιδαρχίαν»· διορθώθη μεν ή λέξις «επιχειρηθείσα» και άντικατέστη διά της λέξεως «ανακατασκευασθέντων»· άλλ ή λοιπός παράγραφος όπως μείνει, με τον μάλλοντα χρονον του «θέλει συντελέσει», εκφράζει το αυτό. Ο Β. λόγος δεν αναφορίζει καμμίαν διοργάνωσιν ως γενομένην, λέγει μόνον ότι μια διοργάνωσις

του ποζίκου είναι καλή. Το σχέδιόν μας όμως δια του μέλλοντος «θέλει συντελεσεί» προδικάζει το πρόγμα κάνομεν δε καλύτερα προδικάζοντες, διότι αφαιρούμεν από τὸ Σώμα τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξειως καὶ ἐπιφοίτους ἐπὶ τῶν υπερβάσεων τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τῶν κακῶν ἀποτελεσμάτων, ἅτινα τυγόν ἴθελον ἐπιφέρει μία διοργάνωσις· δι' ἐμὲ ἡ πράξις αὕτη τῆς διοργανώσεως εἶναι ἀγνωστος, ἐν καιρῷ θέλω κρίνει. Εξεύρετε ὅμως μία διοργάνωσις ποίας συνεπειας δύναται νὰ ἔχη; ποία βάρη νὰ θέλει γενήσῃ; ἡ διοργάνωσις ἐπὶ παραδειγματι τῆς ὀροφυλακῆς συγκειμένης ἐξ ἐθελοντῶν, ἐπιφέρει τὴν διὰ νοσηλλείας συμ-πληρωσὴν τῶν πλείστων ὡς διαλυθέντων. Τὸ ὑπουργεῖον δὲν κρῶται τὰ Νομοθετικὰ Σώματα περὶ τῆς διοργανώσεως τοῦ στρατοῦ, ἐλευθέρων λοιπὸν εἶναι νὰ πράξῃ ὑπ' εὐθύνῃ του, τὰ δὲ Νομοθετικὰ Σώματα θέλουσιν ἐξελέγξει ἐν καιρῷ τὰς πράξεις του.

Κύριοι! Ἔμαι ἀνθρώπος τῆς τάξεως ἀείποτε ἐπολέμησα τὸ στοιχείον τῆς ἀταξίας, καὶ ὅπου ἂν βλέπω ῥανίδα τάξεως, ἐκεῖ καὶ ἀκολουθῶ· ζιτῶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Σώματος ἐν ὀνόματι τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων εἰς τὴν περίστασιν ταύτην. Ἐάν νομίζετε ὅτι ἡ βράξις αὕτη, ὅπως εἶναι γεγραμμένη, δὲν προδικάζει τὰ γινόμενα, ἀλλὰ ἀρῆτι ἐλευθέρων τὴν Γερουσίαν ἐν καιρῷ υπερβάσεων καὶ ἀποτελεσμάτων νὰ ἀποφασίσῃ, δὲν ἐμμένω εἰς τροπολογίαν του, ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι ὁ παράγραφος οὗτος εἶ-αι παράφρασις τοῦ βασιλικῦ λόγου, καὶ δὲν προδικάζει τὸ ἀντικείμενον.

Ἐνταῦθα ἀπαντήσαντες τοῦ εἰσκητῆ τοῦ σχεδίου ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐθέλωσι τὸν παράγραφον ταῦτον ὡς παράφρασιν τοῦ βασιλικῦ λόγου, καὶ ἐπ' αὐτῇ τῇ ἐνόοιᾳ συνέταξεν αὐτόν, χωρὶς ποτὲ νὰ προδικάζῃ τὰ γινόμενα, ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστιδὴς ἐξοκολούθησεν.

Ὅτω παρακαλῶ τὴν ἐπιτροπὴν ἀντὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου «θέλει συντελεσεί» νὰ θέσῃ τὸν ἐνοστάτω «συντελεῖ.» Ἔμαι βλέπωσι καὶ αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς ὑπουργικώτερος· ἀρῶ ἀρχὴν μὲν θέσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἀρχὴν πρέπει νὰ θέσωμεν καὶ ἐμεῖς· δὲν προτιθεμαι λέγων ταῦτα νὰ ἐπιληθῶ τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, ἀλλὰ θέλω νὰ τερῆσῃ δι' αὐτὸ τὸ Σώμα μίαν θέσιν ἐπιδηλώσεως ὡς πρὸς τὰς κυβερνητικὰς πράξεις.

Ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τροποποιήσασα τὸν ἑβδόμον παράγραφον τοῦ πρώτου σχεδίου τῆς ἐπιπέρας σήμερον μετ' τοῦ

ἄρθρον 80 τοῦ κανονισμοῦ, ὄρῳ τὴν τροποποιήσιν τοῦ σχεδίου κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας τῶν τακτικῶν, ἡ πλειοψηφία δὲ τῶν τακτικῶν ἐξέτασε τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως «ἐπιχειρηθείσα» διὰ τῆς «Μνημονευομένη» καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπρεπεν ὁ προλαλῆσας νὰ κακίσῃ τὴν ἐπιτροπὴν, οὐδὲ νὰ ἐνδικαίωσῃ τόσον ἐπὶ λέξεως μὴ ὑπερβύσεως καὶ παραγράφου, ὅστις μακρὰν τοῦ νὰ προδικάζῃ τὰ πράγματα καὶ νὰ ἀεσημῆ τὸν ἔλεγχον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, δὲν εἶναι εἰμὴ ἀπλὴ παράφρασις τοῦ βασιλικῦ λόγου. Τὸ δικαίωμα τῆς διοργανώσεως τοῦ στρατοῦ, ὡς ὁ ἴδιος προλαλῆσας ὁμολόγησεν, ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐναπόκειται δὲ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς διοργανώσεως προκύπτουσῶν υπερβάσεων. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸν ὑποσχετικῶν παράγραφον δὲν πρόκειται περὶ υπερβάσεων, ἀλλ' ἐν γένει τίθεται ἀρχὴ περὶ ὀφθαλμῶν ὡς ὑποχρῆται ἡ διοργάνωσις, ἡ Γερουσία ἀναγνωρίζουσα τὰς ὀφθαλμῶν τῆς διοργανώσεως, ὅλη τῆς ἀρχῆς τὴν ὅποιαν θέσει τὸ ὑπουργεῖον, δὲν ἐκποδίζεται ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξελέγξῃ ἐν καιρῷ τὰς ἐκ τῆς διοργανώσεως υπερβάσεις, διότι μακρὰν τοῦ νὰ προδικάζῃ, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, τὰ πράγματα ὁ μέλλων «θέλει συντελεσεί» τὸν ὅποιον ζητεῖ νὰ ἀντικαταστήσῃ (ὁ προαγορεύσας) διὰ τοῦ ἐνοστάτου «συντελεῖ» ὡς ὀλιγωτέρον ὀριστικῶν, κατ' αὐτόν ὁ μέλλων ἐκφράζει ὀλιγωτέραν πεποιθῆσιν.

Λαθῶν κατόπιν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργῶς εἶπε·

Δὲν εἶναι σήμερον καιρὸς νὰ τεχνολογήσωμεν ὅτι ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας εἶπε· θέλω μόνον διὰ βραχέων ἀπαντήσαι εἰς ὅσα ἐθέλωσιν ὡς ἰδικῆς μου προεδρεύσει, καὶ ῥητῶς μεκατονόμησε. Ναί, εἶπον ἄλλοτε, καὶ σήμερον κατὰ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ πράττῃ πάντοτε καὶ νὰ μὴ ἀφίη τὰ πράγματα νὰ φθάνωσιν ἐκεῖ ὅπου ἄδύνατον νὰ μὴ φθάνωσιν, ἐάν προελάβηται νὰ ἐνεργῇ ὑπ' εὐθύνῃ τῆς καὶ μόνῃ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἢ καὶ εἰς κατεπειγουσῶν περιστάσεσι παρόντων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ὕστερον δὲ ἐμφανιζομένη ἐνώπιόν των καὶ μετ' τῶν ἡλικῶν, οὕτως εἶπεν, εἰς τὸν λαχὸν νὰ διδῇ λόγον τῶν ὑπ' εὐθύνῃ τῆς πραγθέντων. Ταῦτα εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω, δὲν εἶπον ποτὲ νὰ παραβιῇ τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐνεργῇ πάντοτε ὑπ' εὐθύνῃ τῆς, ἀλλ' ὅσκιος ἡ ἀνάγκη τῆς πατρίδος τὸ καλεῖ, νὰ πράττῃ μνημονεῖνα τῶν Ἐκκλησιάζοντων. Ἦσα ὄντως καὶ λέξας θέλω

επιμένει και εγώ επί του σχεδίου, καθόσον το «επιχειρησιακή» το οποίο εφάρμοσαν ο αυτός πρό του τελευταίου αγορεύσεως, ως προδικάζον τα πράγματα, δεν εμπεριέχεται ούτε εις το υπό συζήτησιν σχέδιον, ούτε εις αυτόν τον βασιλικόν λόγον, ἀλλ' ἀντ' αυτού εὐρίσκειται ἡ λέξις «μνημονευομένη» Ἐξήτασεν ἡ τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «θέλει συντελεσθῆ» καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν διὰ τῆς ἐν τῷ βασιλικῷ λόγῳ ἐκφραζομένης φράσεως, διότι τεχνολογικῶς τὸ «συντελεσθῆ» τὸ εὐρίσκει ὡς βαρὺ, καὶ προδικάζον τὰ πράγματα τεχνολογικῶν καὶ ἐγὼ τὴν λέξιν «συντελεσθῆ» εὐρίσκω αὐτὴν σημαίνουσαν «συνεισφέρει» καὶ ἐγὼ κατὰ πᾶλλον ἑπιτόμιον πρὸς τινὰ σκοπὸν. Ὁ συντελεσθῆ δὲν σημαίνει «εἰσφέρει» ἢ ἀποκαθιστῶ ἐντελὴς ἐν ἑργῷ, ἀλλὰ «συντελεσθῆ» μετὰ πολλῶν ἄλλων προσώπων καὶ μέτρων εἰς ἐπίτευξιν ἐνὸς σκοποῦ ἢ ἐν περιπτώσει τυχόντος τῆς λέξεως ταύτης, τὸν τροποποιεῖν τὴς εἰς χρόνον ἐνεστώτα «συντελεσθῆ», διότι τὸν μέλλοντα «θέλει συντελεσθῆ» θεωρεῖ ὡς ὀριστικώτερον τοῦ ἐνεστώτος καὶ τὴν ἐξήγησιν ταύτην δὲν παραδέχομαι, διότι ὁ μέλλον εἶναι ἀδύνατος τοῦ ἐνεστώτος, καὶ ἡ Γερουσία λέγουσα «συντελεσθῆ» ἐμφαζέει περισσότερὰν πεποιθησιν, ἢ ἂν ἐλεγὲ «θέλει συντελεσθῆ». Ὁ δὲ Κ. Γερουσιαστὴς θέλει νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τῆν πεποιθησιν ταύτην. Τὸ κατ' ἐμοὶ ἡ ἐκφρασίς του σχεδίου δὲν εἶναι βαρεῖα μᾶτε ὡς πρὸς τὴν ἀδροφροσύνην τὴν ὅποιαν θέλει νὰ τερῆσῃ ἡ Γερουσία, μᾶτε ὡς πρὸς τὴν παραφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων τῆς, διό ὅς εἶναι ἀπαλλαγμένης παντὸς φόβου προδικαστικὸς ὁ προταίνων τὴν τροποποίησιν.

Μετὰ τὰ λεγόμενα ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸν ἑβδομῶν προάγραφον τοῦ σχεδίου, ὡπὼς ἐγεί, διὰ χειροτονίας.

Αναγνωσθέντες οἱ παράγραφοι 8, 9, 10, 11 καὶ 12 ἐγένοντο δεκτοὶ διὰ χειροτονίας, ὡπὼς ἐγούσιν ἐν τῷ σχεδίῳ.

Φηροφωρῆθῆν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολητῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ἀδάμ Λούκας ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων τριάκοντα τεσσάρων (παρῆφρησι), κατὰ τὸ ὡδε προσαρτῶμενον πρωτόκολλον φηροφωρίας.

Πρωτόκολλον φηροφωρίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῷ συνόλῳ τοῦ σχεδίου τῆς πρὸς τὸν βασιλ. λόγον ἀπαντήσεως

Γεώργιος Μ. Ἀντωνοπούλου, Ν. Γεώργ. Κωνσταντινῶτης, Ἀνδρ. Ληξιάδης, Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης.

Σπυριδῶν Καλοτριπόπουλος.	Ν	Ἀδάμ Λούκας.	Ν
Αναστάσιος Λοντῶς.	Ν	Δημῶς Κωνσταντινῶτης.	Ν
Τάσος Μαγγίνης.	Ν	Κωνσταντῶς Κωνσταντῆ.	Ν
Αναγνωστὴς Μοναρχιδῆς.	Ν	Τζανιτῆς Γρηγοριάδης.	Ν
Αἰμῆρος Νάκος.		Μ. Α. Κεῖρας.	
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος.	Ν	Ἀντών. Γ. Κιζιζῆς.	
Χαρῶλ. Παπαλίτης.	Ν	Ἀντών. Μουρομυχάλης.	Ν
Ιάκωβος Παξιμάδης.	Ν	Δημήτριος Πλαπούτας.	Ν
Νικῶλ. Πρασακάκης.		Ιωάννης Σταίνας.	
Σπ.ρ. Τοικούτης.		Αναστάσιος Μουρομυχάλης.	Ν
Ἰωάννης Τζιῶρτζ.	Ν	Κίτσης Τζαβέλλας.	
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης.	Ν	Γερδικιώτης Γεῖβας.	
Βασιλεῖος Χρηστακόπουλος.	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος.	Ν
Ἀνδρ. Χ. Αναργύρου.		Δημήτριος Χατζίσκος.	Ν
Νικῶλ. Χρυσόγιλος.		Δημήτριος Χρηστίδης.	Ν
Γεώργιος Ψύλλας.	Ν	Νικῶλ. Μουρομυχάτης.	
Ιωάννης Θεοτόκης.	Ν	Ἀναστ. Σ. Χακαλιώτης.	Ν
Ιωάννης Χ. Πέτρου.	Ν	Παναγ. Λιδωρικῆς.	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς.	Ν	Γεώργιος Δουσανιώτης.	Ν
Γεώργιος Δαρμῶτης.	Ν	Κωνστ. Προβιλάκης.	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος.	Ν	Ιωάννης Οἰκονομῆς.	Ν
Γεώργιος Γλαράκης.		Σπύρος Μίλιος.	
Δημήτριος Βούλγαρης.	Ν	Ἰβῆος Παλαμίδης.	Ν
Γκέλας Καρκακτῆνης.	Ν	Δημήτριος Α. Κουτουριώτης.	Ν
Νικόλαος Ιω. Μιζῆς.	Ν		

Ἴσατε τὸ σχέδιον τῆς πρὸς τὸν βασιλικόν λόγον ἀπαντήσεως ἐγένετο δεκτὸν ὡπὼς ἀπαδέθη παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς.

Τέλος κληροδοσίας τῆς ἐπιτροπῆς, πῆτε ἀποτελούσα μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Γραφείου τὴν μεγάλην λεγομένην πρῶθεισιν θέλει παρουσιάσει τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἔλαχον οἱ ΚΚ. Γ. Γλαράκης, Ἀλέξ. Βλαχόπουλος, Τ. Μαγγίνης, Ἀναστ. Μουρομυχάλης καὶ Χ. Παπακοιλίτης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλασε τὴν συνεδρίαν.
 Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΝ.
 Οἱ Γραμματεῖς
 Δ. Χατζίσκος,
 Α. Σ. Χακαλιώτης.

Τῆς 14 Φεβρουαρίου 1855. — Ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀφθαλμικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, πικρότων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστής Κ. Κ. Προβιδίγιος λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἑξῆς: ὁ ὀφθαλμικός κατάλογος τῶν ὁποίων κηρύσσεται ἀναγνωσκόμενον ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως τοῦ Σώματος μὲν καταδεικνύει τοὺς ἀπόντας ΚΚ. Γερουσιαστάς· ἀλλ' ἴσως τῶν πλείστων ἢ ἀπουσία εἶναι ἀυτοπροαίρετος καὶ ἐκούσια, ἐνὸς ὅμως ἢ ἀπουσία εἶναι ἀκούσιος καὶ ἐνεκὰ ἀνωτέρας βίας· ὅλοι βεβαίως ἐκταλάσσετε ὅτι διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἔνοῦν τὴν Γερουσιαστικὴν καὶ ὑποστράτηγον Σ. Μήλιον οὗτος στερείται πρὸ ὧν ὅδη μελῶν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τοῦ κρατουμένου μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν εἰς μέρος ἀπόκεντρον εἰς φρούριον κατὰ τὴν ἐσχατίαν τῆς Πελοποννήσου κείμενον, τὴν Επίδαυρον Λιμερὰν λέγουσιν τὴν κοινῶς Μονεμβασιᾶν καλουμένην. Φρικτῶς καὶ ἀπαίσιμα εἶναι δοκ. διαδίδονται ὅτι ὁ Γερουσιαστής αὗτος ὑπέστη καὶ μεγάλα εἰσὶν αἱ κακουχίαι τῆς ὁμοίας μέροι ἀμέτερον ὑποφέρει, ἂν καὶ ἴσως πρέπη τις νὰ πιστεύσῃ ταύτας ἐντάλλει, καὶ ὅμως ὅταν μάθῃ ὅτι ὁ ἀποσταλὴς ἐνταῦθεν φρουραγωγὸς εἶναι ἐχθρὸς προσωπικὸς τοῦ κρατουμένου, καὶ ὅτι ὁ ταυτοῦτος δὲν διακρίνεται διὰ τοὺς λίαν φιλόφρονας καὶ προσήκους τρόπους του, τοῦτο ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐννηθῇ καὶ πιστεύσῃ ὅτι ἡ κατωστὰς τοῦ κρατουμένου δὲν εἶναι ἐκ τῶν λίαν ἀνεπτῶν.

Ἡ ἀξιοπρόσπις τοῦ Σώματος, τὸ εἰς τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ Σύνταγμα ἀπειλούμενον οὕτως, καὶ τέλος τὸ καθῆκον πρὸς ἑαυτοὺς ἀπῆται βεβαίως νὰ προτείνω εἰς τὸ Σώμα ὅχι μόνον νὰ διορῶν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ μελῶν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἂν αἱ διαβιλλούμεναι κατὰ τοῦ κρατουμένου κακώσεις ἐπινοῦνται ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὁ διατάξας τὴν κρατείαν τὸν Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἴσως εἰς τὴν πρακτικῶν περιπτώσιν ἀρμόδιος νὰ διατάξῃ ἰσοκράτην, καὶ ἐν περιπτώσει καταρατικῶν ἂν ἡ φυλακίσις του ἐνεργηθῇ κατὰ τοὺς διατεταγμένους ὑπὸ τοῦ Σύνταγματος τύπους, ἂν ὁ αὐτὸς Κ. Ὑπουργὸς εἶχε τὴν δικαιοσύνην νὰ ἀναμνηθῇ εἰς τὰ τὰς ἀμείνων ἀνακρίσεως ἔργα, καὶ νὰ διατάξῃ ἰσὺν ἢ μὴ δύναται

ὁ εἰσαγγελὴς νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν κατηγορούμενον τὴν μετὰ τινος συνδιάλεξιν αὐτοῦ, ἄνευ τῆς προσωπογραφίας αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ εἰς τὸ περὶ ἀδείας ἐγγράφων ἂν τέλος τὸ εἰς τὴν ἐσχατίαν τῆς Πελοποννήσου κείμενον φρούριον τῆς Επίδαυρου Λιμερὰς ἦτο κατὰ τοὺς νόμους ὁ κατάλληλος τῆς προφυλακίσεως τοῦ κρατουμένου τόπος, καὶ ἂν ἕως ἐκ τούτων ὄλων δὲν παρεβίασθη ἐν τῶν οὐσιμωδέστερην δικαιοματίων τῶν ὁμοίων τὴν ἀσφάλειαν ἐγγράται τὸ Σύνταγμα εἰς τὸ πρῶτον αὐτοῦ μέρος, ἂν λέγω δὲν παρεβίασθη ἡ προσωπικὴ τοῦ πολίτου ἐλευθερία, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 5 τοῦ Σύνταγματος· ἀλλὰ καθῆκον πλέον καταπειθόν, καθῆκον πλέον ἱερὸν, τοῦ ὁποίου τὴν ἐκπλήρωσιν ἀπαιτεῖ ὅχι μόνον ἡ αὐστηρὰ δικαιοσύνη ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπλουστάτη φιλάνθρωπία, μετ' ὑπαγορεύει, Κύριοι, νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν ὑμῶν οὐχὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν παρεβιλλόμενων τυχῶν ἀδικημάτων, ἀλλ' εἰς τὴν μὴ παρατίττω ἐπακολούθησιν καὶ μάλιστα εἰς τὴν πάθειν αὐτῶν· διὰ τοῦτο προτείνω νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα, καθ' ἣν νὰ παρουσιασθῶσιν ὅτε Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης διὰ νὰ ἐκθέσωσιν, ἂν ἴσως ἀληθῆς, ὅτι προτίθενται μετὰ τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν Λόγον ἀπάντησιν τῆς Βουλῆς νὰ ὑποβάλωσι τὰς κατὰ τοῦ κρατουμένου αιτίας αὐτοῦ, διὰ νὰ γινῇ παρ' αὐτῆς ἡ ἀνήκουσα κατηγορία, καὶ ἂν διετάξῃν πᾶσι νὰ προσεγγηθῇ ἐνταῦθα ὁ κρατουμένος· ἂν οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο εἶναι ἀληθῆς, εὐρίσκωμαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παρακλήσω τὴν Γερουσίαν νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς νὰ εἰσαγγάτωσι τέλος πάντων μετὰ ὀκταήμερον φυλακίσις καὶ προνακρίσιν τὴν ὑπόθεσιν εἰς οἰονδήποτε στρατιωτικὸν ἢ πολιτικὸν δικαστήριον, διὰ νὰ τμημαθῇ ὁ κρατουμένος καὶ ἰκανοποιηθῇ ὁ Νόμος, ἂν εἶναι τυχῶν ἔνοχος, νὰ παύσῃ δὲ ἡ παράνομος κράτησις του καὶ ἡ φρικτὴ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς θέσεώς του ἀγωνία, ἂν τυχῶν εἶναι ἀθῶος· πρὸ πάντων δὲ παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς, ὅπως διατάξωσι τὴν προσίλευσιν τοῦ κρατουμένου ἐνταῦθα ἐν πάσῃ περιπτώσει, διότι τοῦτο ἀπαιτοῦσιν ὅχι μόνον οἱ νόμοι, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ φιλάνθρωπία, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον συμφέρον τῆς κατηγορίας· ὁ Γερουσιαστής Σ. Μήλιος εἶναι κάτοικος Ἀθηνῶν καὶ ἐνταῦθα εἶχε καὶ εἶχε τὴν διαμονὴν καὶ κατοικίαν του ἐφ' ὅποιουδήποτε λοιπῶν ἀθεμιτοῦργήματος αὐτοῦ, μόνον τὰ ἐνταῦθα δικαστήρια στρατιωτικὰ ἢ πολιτικὰ εἶναι ἀρμόδια νὰ δικαιοῦσιν, οὐδέποτε δὲ ἐκεῖνα τῆς Πελοποννήσου· ἐπομένως ὁ ἀρμόδιος διὰ τὴν προφυλακίαν

του τόπος δεν δύναται νά ἴσται ἡ Πελοπόννησος, ἀλλὰ τὸ μέρος ὅπου τυγόν ἐπραξέ τὸ ἐγκλήμα. Εἶπον ὅτι εἰς τὴν προσέλευσιν του ἐνταῦθα ἐνοῦται καὶ τὸ σήμερον αὐτὸ τῆς κατηγορίας, ὅ-
 ὅτι ἀπαλλαττομένου τούτου ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε δεινοπαθειῶν, τὰς ὁποίας ὑποφέρει εἰς τοιοῦτον ἀπίκεντρον καὶ μεμακρυσμέ-
 νον μέρος δύναται ἡ κατηγορία νά ἴσται πλέον βεβαία ὅτι δεν θέλει ὑποκύψει εἰς κανὲν ἀπίσιον, καὶ οὕτω θέλει δυναθῆ αὐτὴ νά ἐξακολουθήσῃ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτιάσεις, νά συλλέξῃ τὰς τῆς ἐνοχῆς του ἀποδείξεις καὶ ἱκανοποιήσῃ ἑαυτὴν καὶ τὸν Νόμον.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεγθέντα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης διαβεβαίω, εἶπε, τὸν προλαλήσαντα Γερουσιαστὴν ὅτι τὰ αἰσθή-
 ματα τῆς φιλανθρωπίας καὶ δικαιοσύνης, ἀπὸ τὰ ἐγέρθησαν εἰς τὴν καρδίαν του, αὐτὰ ταῦτα ἐγείρονται καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς προκειμένης περὶ τοῦ ὑποστρατήγου καὶ Γερουσιαστοῦ Σ. Μήλιου ὑποθέσεως· καὶ ὅτι κατὰ τὴν προσδι-
 ορισθεῖσαν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἡμέραν εἰσὶν ἔτοιμοι οἱ προ-
 σκαλούμενοι ὑπουργοὶ νά παρουσιασθῶσιν εἰς τὸ Σώμα, διὰ νά δώσωσι τὰς δεούσας πληροφορίες· ἐν μόνον παρατηρῶ εἰς τὸν προλαλήσαντα ὅτι δεν πρέπει νά διακῆζῃ πρὶν ἢ ἀκούσῃ, τουτέ-
 στι πρὶν ἢ ἀκούσῃ τοὺς ὑπουργοὺς δεν πρέπει νά ἀποδίδῃ ἐκεί-
 νην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα καὶ νά ἀποφασίζῃ, ὅτι τοῦτο πρέπει νά γίνῃ οὕτως, ἐκεῖνο ἄλλως, καὶ τὰ παρόμοια, διότι τότε προδικάζει τὸ ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου δύναται ἴσως νά κληθῆ ὡς δικαστὴς αὐτὸ τὸ Σώμα τῆς Γερουσίας.

Ἐναυλοὶ εἰσὶν οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐξέφρασα, ἐπὶ τὴν ἑξῆς ὅτι προλαλήσας Γερουσιαστὴς, καὶ ἐξ αὐτῶν συνάγεται ὅτι δεν ἐξή-
 τισα νά προδικάσω τὸ πικραμικρὸν ἀπ' ἐναντίας δὲ διακηρόττω ὅτι ἂν ἡ κατηγορία φέρῃ ἀποδείξεις τῆς ἐνοχῆς τοῦ κρατουμέ-
 νου, εἶμαι ἔτοιμος νά δώσω μέλαιναν κατ' αὐτοῦ ψῆρον· ἐπειδὴ ὅμως ἡ αἰτήσίς μου συνίσταται εἰς τὸ νά ἐκφράσῃ τὸ ὑπουρ-
 γεῖον, ἂν προτίθεται μετὰ τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπάν-
 τησιν τῆς Βουλῆς νά εἰσαῆξῃ εἰς αὐτὴν τὰς κατὰ τοῦ κρατουμέ-
 νου αἰτιάσεις του, διὰ νά ἐνεργηθῇ κατηγορία, ἂν ὑπάρξῃ ἀφορμὴ πρὸς τοιαύτην, καὶ ἂν διάταξεν ἤδη τὴν μεταγωγὴν του ἐνταῦθα, ἀρκεὶ νά μὰς βεβαίωσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει πράξῃ τὰ ἀνωτέρω, καὶ τότε ἡ αἰτήσίς μου εὐρίσκειται ἱκανοποιημένη.

Ἐπαναλαβόντος ἔπειτα τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἡμέραν οἱ προσ-
 κλούμενοι ὑπουργοὶ εἰσὶν ἔτοιμοι νά παρουσιασθῶσι διὰ νά

δώσωσι τὰς δεούσας πληροφορίες, λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερου-
 σιαστὴς Κ. Π. Παλαμίδης εἶπε τὰ ἑξῆς.

Εἶναι ἰδὲν ὅτι δὴθεν συνέβησαν ὅσα ἐκούσθησαν καὶ ὅσα ἐρ-
 ῖβησαν ὑπὸ τοῦ πρώτου λαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ· ἀλλὰ
 δεν εἶμαι συμφωνὸς μὲ τὰ σήμερον ἐξαγόμενα παρ' αὐτοῦ συμ-
 περάσματα καὶ θεωρῶ εἰςτοχωτέραν τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κ. Ὑ-
 πουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀπὸ τὴν πρότασιν. Φρονῶ δὲ ὅτι ἡ
 Γερουσία δεν δύναται νά ἐπέμβῃ σήμερον εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ
 ἀντικειμένου, οὐδεὶς μόνον νά ζητήσῃ καὶ μάθῃ παρὰ τοῦ Ὑ-
 πουργοῦ τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ ἢ
 τῆς προλαλήσεώς του, καὶ τότε, ὅτε πληροφορηθῆ τούτον, ταθ-
 μίζουσα τοὺς λόγους τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν δύναται νά προχω-
 ρήσῃ εἰς πᾶν ὅτι περαιτέρω ὑπαγορεύουσι τὰ καθήκοντα.

Ἀπαντῶν ἀκολουθῶς ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἑλληνοσιαστικῶν καὶ
 τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως εἰς ἀμειψτέρας τοὺς προλαλήσαν-
 τας ΚΚ. Γερουσιαστὰς ἐπέφερε τὰ ἀκόλουθα.

Ἐπειδὴ τὸ παρὸν ζήτημα εἶναι πρωτοπαρουσιαστὸν εἰς τὸν
 Συνταγματικὸν βίον μας, διὰ τοῦτο δεν ἠμποροῦμεν νά εἰσελ-
 θωμεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, δεδοσθω καὶ μὲ τὴν μεγαλη-
 τέρην εὐλαδείαν, δεν δυναθῆ, κατ' ἐμὲ, νά δώσωμεν ἀνεπτυγ-
 μένας ἐξηγήσεις ἐπὶ ἐπισημοῦς, οἷα ἡ προκειμένη, διότι καὶ ἡ
 ἀνάγκη φαίνεται ὅτι ἐξακολουθεῖ εἶσθε, καὶ ὁ χρόνος τοῦ
 πέρατος τῶν ἀνακρίσεων δεν εἶναι, ὡς ὅλοι γνωρίζουσι, ὀρισμέ-
 νος ὑπὸ τῆς δικονομίας· ὁ ἀνακριτὴς σπεύδει εἰς τὴν ἐργασίαν
 τῆς ἀνακρίσεως, ἀλλὰ δεν εἶναι ὑποχρεωμένος νά ἀποπερατώσῃ
 αὐτὴν ἐντὸς προθεσμίας· ἡ ἀνάγκη διακλαδίζεται πολλακίς
 ἐπ' ἀπειρον, καὶ πολλοὶ ὑπεδικοί μένουσι προσυλακισμένοι ὄχι
 μόνον ὀκτῶ μῆνας, ἀλλὰ καὶ ἐν ἡ δυο ἔτε, ὡς βλέπομεν, ἡ
 δὲ κοινωνία, καίτοι ὑφ' ὀφθαλμοῖς φωνῶν ὑπὲρ αὐτῶν, δεν δυνα-
 ται πάντοτε νά ἐπανορθώσῃ τὴν κακίστησιν των, διότι
 τοιαῦτα εἶναι ἡ ἀτέλεια τῶν ἀνθρωπίνων θεσμοθεσιῶν. Ὁ
 πρώτον λαλήσας Γερουσιαστὴς ἐξέφρακεν ὅτι τὸ κανὼν τῆς
 θέσεως τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ ἐκίνησεν αὐτὸν νά ἐρωτήσῃ
 περὶ τῆς σ μβαίνουσης ἀπουσίας του· ἀλλ' εἰς τοῦτο δεν ἔπρεπε
 νά ἀπορήσῃ, διότι ὁ ἀνθρώπος ὀνομαζόμενος Γερουσιαστὴς, δεν
 παύει νά ἴσται ἀνθρώπος· ἡ δὲ ἀνθρωπίνη φύσις εἶναι ἐπιρρίπτε
 εἰς ἐγκλήματα καὶ ἀδικήματα· τούτου ἕνεκα καὶ τὸ Σύνταγμα
 αὐτὸ σθεμίαν καμνεὶ ἐξαιρέσιν προσώπων ὡς πρὸς τὴν κοινὴν
 καταδίωξιν καὶ τιμωρίαν τῶν ἐγκληματιῶν, εἰμὲ εἰς τινὰς πε-
 ριπτώσεις μόνον.

Πρώτησαν οι προλαλήσαντες πώς είναι εις τὴν φυλακὴν ὁ περὶ οὗ πρόκειται Γερουσιαστὴς· ἀπαντῶν λέγω ὅτι ἡ Κυβέρνησις προεφυλάκισεν αὐτὸν διότι ἀνεκάλυψεν ἕγη βαρειῶν παραβάσεων καὶ νομίζει ὅτι συνέλαβεν αὐτὸν κακουργούντα· ἐπαναλαμβάνω ὅμως ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι πρωτοφανές καὶ ἀκροσφαλές, καὶ διὰ τοῦτο σήμερον οὕτε πρέπει οὕτε δυνάμεθα νὰ ἐλθωμεν εἰς περισσοτέρας ἐξηγήσεις, οὕτε τὸ σῶμα δύναται νὰ ἐμφιλογοῦρητῆ εἰς τὰ καθέκαστα, διότι ἄλλως ὕστερον, ὅτε τυχόν προσκληθῆ νὰ ἀποκρισῆ ἐπ' αὐτοῦ, εἶναι φόβος μήπως ἐμποδισθῆ νὰ ἐκπληρωθῆ τὰ δικαστικά του καθήκοντα.

Περὶ δὲ τῶν κακώσεων, ὅσας ὁ πρῶτον λαλήσας ἀνέφερε παρατηρῶ ὅτι καὶ ἡμεῖς ἔχομεν ἀνθρωπίνην καρδίαν καὶ οὐχὶ σιδηρὰν, καὶ ὅτι συναισθηθῶμεθα περὶ τῶν ἀκουσμάτων τούτων ὡς καὶ ὑμεῖς· ὅτι αἱ δὲ ἤκούσαμεν διαβουλλόμενα τοιαῦτα ἠρωτήσαμεν καὶ ἐμάθομεν ὅτι τοιαῦτα δὲν ἐλάβον χώραν ἐσχάτως μάλιστα ἐστάλη ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐκ φίλων προσωπικῶν τοῦ ὑποστρατήγου Μηλίου διὰ νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῶν ἀκουσμάτων τούτων· πιστεύω λοιπὸν ὅτι εἰς τὴν φιλανθρωπίαν καὶ πολιτικὴν ἀνοχὴν τοῦλάχιστον ἂν ὄχι εἰς ἄλλην τινα ἀρετὴν τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργείου στηριζόμενοι θὰ ἀποδώσῃτε πλήρη πίστιν εἰς αὐτὸ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

Ἀντιλέγων εἰς τὰ λεγόμενα ὁ πρῶτος πάντων λαλήσας, εὐτυχῆσας, εἶπε, νὰ γνωρίζω κατὰ τι τοὺς συνταγματικὸς τύπους ἠθέλησα εἰς τὴν προηγουμένην αἰτησίᾳ μου νὰ μὴ παρεμβάλλῃ τὸ παραμικρὸν πρόσκομμα εἰς τὴν πορείαν τῶν Νομοθετικῶν Σωματίων καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐνεργεῖν τῆς Κυβερνήσεως· μακρὸν τοῦ τοιοῦτου, παρελίψα μάλιστα νὰ ἐξετάσω ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα τὸ Σῶμα εἰδικαίωτο νὰ ἐξετάσῃ ἀπὸ τοῦδε χωρὶς νὰ ἐπέμβῃ παντάπασιν εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ἂν ὁ κρατούμενος εἶναι ἔνοχος ἢ ὄχι· ταῦτα δὲ εἶναι ὅσα ἀνέφερον εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς προηγουμένης ἀγορεύσεώς μου· τὰ παρελίψα δὲ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ φορὰ τῆς συζητήσεως ἠδύνατο νὰ κάμῃ τινας νὰ παρακλίνωσιν εἰς τὴν οὐσίαν, ὅπερ ἔβλεπον εἶσθαι παράκαιρον καὶ βλαβερόν· εἰς τὰς ἐξηγήσεις ταύτας βλέπετε τὴν προφύλαξίν μου τοῦ νὰ μὴ παραβῶ τοὺς Συνταγματικὸς τύπους· πρὶν λοιπὸν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Βασιλευσιαστικῶν κλπ. μᾶς εἶπέ· ὅτι εἶπε, ἐγὼ τὸν προέλαβον, ἀκολουθῶν δὲ ἐξέφραξεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰσέλασεν κακουργούντα τὸν κρατούμενον τὴν ἐφυλάκισεν, καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ μᾶς δώσῃ περαιτέρω πληροφορίας· διότι ἡ ἀνάκρισις δὲν ἐπεραιώθη, ὡς μὲν ὑποκειμένη εἰς ὄρισμόν

νῶν χρόνον, καὶ ὅτι ἡ ὑπόθεσις θέλει κατακινήσῃ εἰς τὰς Βουλὰς ὅτε τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας θέλει εἶσθαι ὁ δικαστής· ἡ πρώτη φράσις τοῦ λόγου τοῦ διεξήρτυξε, φαίνεται, τὸ ἔκκος τῶν ἄδυντων τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ καὶ προέβλεπεν ἐξ ἀπροσεξίας ἴσως· διὰ τοῦτο θεωρῶ περιττὸν νὰ καταδείξω τὸ ἄστοπον αὐτῆς· ὡς πρὸς τὸ μακροχρόνιον δὲ τῆς ἀνακρίσεως εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια παρατηρῶ ὅτι αὕτη περιούται πρὶν τῶν ὀκτῶ μηνῶν ὅσον πολὺπλοκος καὶ ἂν ἦναι· καὶ ἂν ἡ ποινικὴ δίκη δὲν περιούται ἐπὶς ἐνὸς ἔτους, τοῦτο δὲν συμβαίνει ἐκ τῆς μὴ περαιώσεως τῆς ἀνακρίσεως, ἀλλ' ἐκ τοῦ μὴ διαρκεῖς τῶν κακουργηδικείων, ἐνώπιον τῶν ὁποίων συνεδριαζόντων κατὰ τριμηνίαν ἡ ἔλλειψις ἐνὸς μάρτυρος δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἀναβολήν· ἀλλὰ πῶς δύναται ὁ Κ. Ὑπουργός νὰ δίσχυρισθῆ ὅτι ἡ παρά τοῦ ὑπουργείου ἐνεργουμένη ἀνάκρισις δὲν ἐπεραιώθη, ὅταν συγχρόνως διαβεβαίωσῃ ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὰς Βουλὰς, ὡς ὑπαγομένῃ βεβαίως εἰς τὴν ἀρροδιότητα αὐτῶν; εἰς τοιαύτας περιπτώσεις καὶ τοιαῦτα ἀντικείμενα ἡ ἀνάκρισις οὐδέποτε ἐνεργεῖται παρά τοῦ ὑπουργείου ἢ ἄλλης ἀρχῆς, ἀλλὰ μόνον παρὰ τῶν βουλευτικῶν Σωματίων· καὶ κατὰ συνέπειαν συμφορολογεῖ ὁ Κ. Ὑπουργός διὰ τῆς ἀνωτέρω φράσεώς του ὅτι τὰ μέχρι ταῦδε πράχθεντα εἶναι αὐτόχρονα παρανομία.

Χαίρω ὅτι ὅσα ἤκούσαμεν περὶ κακώσεων δὲν ἔφθασαν εἰς τὰς ἀκοὰς μόνον ἡμῶν ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκείνας τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν· χαίρω προσηύτι διότι ἐπραξάν ἔργον δικαιοσύνης σταίλατες ἐσχάτως ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν τῶν γενομένων· ἀλλ' ἄς μὲ συγχωρηθῆ νὰ προσθέσω ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη ἠθέλει μᾶλλον εὐχαριστήσῃ ἂν ὁ ὑποστρατήγος μετεφέρτετο ἐνταῦθα καὶ ἐγένετο ἐδῶ ἡ ἐξέτασις παρ' ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν καὶ οὐχὶ παρὰ προσωπῶν στρατιωτικῶν, τοὺς ἁποίους δύναται τις ἴσως νὰ ὑποθέσῃ ὡς μὴ προσεκτικῶς ανεξαρτήτους εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην περίπτωσιν· ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ ὅτι δὲν πρέπει νὰ απαιτῶνται περισσότερα δικαιώματα διὰ τὸν Γερουσιαστὴν, παρατηρῶ ὅτι ἡ αἰτησίς μου ἀφορᾷ τὸν Σ. Μᾶλλον ὡς πολίτην καὶ ἀφορᾷ εἰς τὸν ἕτερον περίβολον ἐγένετο ἐπερώτησις περὶ τῶσων ἄλλων πολιτῶν κρατουμένων ἐν ταῖς φυλακαῖς, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὁ Κ. Ὑπουργός ὡς πρὸς τὴν αἰτησίᾳ μου περὶ τοῦ Γερουσιαστοῦ Σ. Μᾶλλiou, ὁ ὁποῖος δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι πολίτης καὶ δὲν ἔχει ὀλιγωτέρα δικαιώματα τῶν λοιπῶν πολιτῶν· ἐπιμένω λοιπὸν εἰς τὴν προηγουμένην αἰτησίᾳ μου.

Ἄτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερε, δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ

λάλησω ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ ζήτηματος. Παρτερῶ δὲ εἶπε καὶ γνώμαι τῶν Κ.Κ. Ὑπουργῶν δὲν συμφωνοῦσι πρὸς ἀλλήλας διότι ὁ μὲν εἶπεν ὅτι κατὰ τὴν προσδιορισθησομένην ἡμέραν θέλουσι παρουσιασθῆ οἱ προσκαλούμενοι Ὑπουργοὶ διὰ νὰ δώσωσι τὰς δεούσας πληροφορίες, ὁ δὲ ἄτι δὲν ἐπικρατήθη εἰς τὴν ἀνάγκησις κτλ. πρέπει ὅθεν νὰ διευκρινισθῆ τὸ ζήτημα καὶ νὰ διαλυθῆ ἡ τοιαύτη διαφωνία.

Λαβὼν καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀρμόδιος, εἶπεν, ἴτω νὰ ἀπαντήσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ δευτέρου λαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ ἐθιώρησα τὸ ζήτημα προβαίνον σπουδαιότερον, καὶ ἴσως παρενόησα τὸν λαλήσαντα Γερουσιαστὴν, διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι πρέπει νὰ προσυλλάξωμεν τὴν θέσιν ἐκείνου ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν Γερουσίαν ὡς δικαστικὸν Σώμα· ἄλλως τε παρατηρῶ ὅτι αἱ Βουλαι μόλις γένης συνεκροτήθησαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἴτω δίκαιον νὰ ἀφεθῆ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὁ ὑλικὸς καιρὸς τοῦλάχιστον μιᾶς ἐβδομάδος ὡς πρὸς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

Ἀκολουθῶν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐπένευχε. Μετὰ τὴν προηγουμένην ἀγόρευσιν ἦν ἕκαμιν, πάσα συζήτησις θεωρεῖται ραταία καὶ περιττή· ἐπαναλαμβάνω καὶ αὖθις ὅτι σήμερον δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν τὰς δεούσας ἐπὶ τοῦ προκειμένου πληροφορίας, διότι ὑπάρχουσι ἔγγραφα καὶ πρέπει νὰ τὰ θεωρήσωμεν καὶ ὅτι κατὰ τὴν προσδιορισθησομένην ἡμέραν θέλωμεν παρουσιασθῆ διὰ νὰ δώσωμεν αὐτὰς ὡς προεβήκα.

Ἡ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ἀπάντησις μου, εἶπεν ὁ Γερουσιαστὴς Ρ. Παλαμιδῆς, δὲν ἐπρεπε νὰ παρενοηθῆ ἐκ μέρους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καθόσον ἐπειδὴ ἔχουσα τὸν πρῶτον πάντων λαλήσαντα Γερουσιαστὴν ἐκτιθέντα καὶ ἐπιμένοντα εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦτου ἢ ἐκείνου τοῦ μέτρου, διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται σήμερον νὰ ζητήσῃ ἄλλο εἰ, ἢ πληροφορίες, καὶ ὅταν αὐταὶ δοθῶσι τότε πρέπει καὶ δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἀπόφασιν.

Περαιωμένως κληρωθεῖσθε τῆς περιττοῦ συζήτησεως, ἡ Γερουσία ἐρωτήθησθε ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου ἀπερῆνατο ὅτι μετὰ ὅκτω ἡμέρας ἀπὸ σήμερον θέλουσι παρουσιασθῆ οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης διὰ νὰ δώσωσι τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου πληροφορίας· ἀπόσπασμα δὲ τῶν πρακτικῶν νὰ σταλθῆ εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀκολουθῶν ὁ Κ. Πρόεδρος ἐξέθεκεν εἰς τὸ Σώμα ὅτι ἀπὸ

τῆς τελευταίας Συνόδου τῆς παρελθούσης Περιόδου ὑπάρχει ὑποβληθεῖσθε ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1850· κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς παρελθούσης Συνόδου τὸ Σώμα ἀπερῆνατο ἵνα ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ ἢ ἐκλεγθεῖσθε κατὰ πρῶτον διὰ τὴν ἐξέλεξιν αὐτοῦ ἐξακολουθήσῃ τὰ χρέη τῆς ἀρχαίας ἢ δὴ τῆς παρούσης Συνόδου μῆνι εἰς τὸ Σώμα νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

Ἡ Γερουσία ἀπερῆνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐξέλεξιν τοῦ ἐκθέντος ἀπολογισμοῦ ἢ αὐτὴ ἐπιτροπὴ ὡς κατάλληλος καὶ ἀρμόδιος.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Χαρηλάμπος.

ΣΥΝΔΙΑΣΙΣ.

Τῆς 17 Φεβρουαρίου 1855, ἡμέρα, Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνωστὴς Μοναρχίβης κυρῆται ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδρίασεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀνήγγειλεν εἰς τὸ Σώμα ὅτι ἡ μεγάλη ὑπὸ τῆς Γερουσίας κληρωθεῖσθε πρέσβευσις παρουσίας περὶ τὸν 6 1/2 ὥραν Μ. Μ. τῆς 15 Φεβρουαρίου πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλεὺς τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ αἰετός ἡμῶν Ἀναξ εὐρεστέθη νὰ δώσῃ τὴν ἐξῆς προσηρῆσιν, ἡ ἡμέτερος τῶν Κ.Κ. Γραμματέων ἀνέγνω εἰς τὸ Σώμα, διατάξῃ τὴν καταχώρισιν αὐτῆς εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς σήμερον.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ.

Τῆς Α. Μ. ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας.

Ἐυχριστῶ τὴν Γερουσίαν δι' ἣν συναισθάνεται μετ' ἐμοῦ θέλω ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς φιλοστοργωτάτης Μητρός μου. Τὸ διὰ τῆς ἀπαντήσεως διαδηλωθῆν συνταγματικὸν φρόνημα καὶ ὅσα περὶ τοῦ μέτρου τῆς αὐστηρῆς οὐδετερότητας ἐν αὐτῇ ἐκφράζονται, ἀποδεικνύουσι τὴν Γερουσίαν βεβαίως συναισθανο-

μένον των Ύψιλων Αύτης προορισμόν, και ὀρθῶς κρινόνταν περί των ἀλλήλων του ἔθνους συμφερόντων.

Μεγάλως ἐπίσης με εὐχαριστεῖ ἡ δικαιοδοσία του Νομοθετικού τούτου Σώματος περί τῆς προθέμου μετά τῆς Κυβερνήσεως συμπράξεως αὐτοῦ πρὸς πραγματοποιήσασιν των ὑπὲρ τῆς εὐμερείας του ἔθνους εὐχῶν μου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαραλάμπους.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Φεβρουαρίου 1884, ἡμέρα δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος του ὁμοσπονδικοῦ καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 38 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιάδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίαν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν και ἐπιχώρῳσιν των πρακτικῶν τῆς προλαβούσης παρελθῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἰσήει τῶδε.

Κύριε Πρόεδρε και Κύριοι Γερουσιασταί. Κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν ὑμετέραν ἀπόφασιν, και σύμφωνα με τοὺς ὅρους του Συντάγματος προσηχθήμαθα ἤδη ἀμφοτέρωι οἱ προσκληθέντες ὑπουργοὶ και μεθ' ἡμῶν ἅπαντες οἱ ἐπίλοιποι συναδελφοὶ μας, διὰ νὰ δώσωμεν τὰς πληροφορίας ἐκείνας, ὅσας ἡ φύσις του ἀντικειμένου ἐπιτρέπει και ἡμεῖς αὐτοὶ δυνάμεθα νὰ εἰπομεν ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περί του κρατουμένου Γερουσιαστοῦ και ὑποστράτηγου Σ. Μίλιου.

Πρὶν δὲ ἐμβῶμεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν των πληροφοριῶν τούτων, ὡς μετ' συγχωρηθῆ νὰ προταξώμεν ὅτι ἡ ὑπόθεσις, περί ἧς πρόκειται, δύναται νὰ εἴη ἐνώπιον ὑμῶν ὡς δικαστῶν, και πᾶσα ἐπὶ τῆς οὐσίας αὐτῆς συζήτησις σήμερα, ὡς πρόωρος, δύναται νὰ βλάψῃ τὰ συμφερόντα αὐτοῦ του ἔθνους. Τούτο λέγοντες εἰμεθα μακρὰν τῆς ἰδέας ὅτι θέλομεν νὰ ὑποκρίψωμεν τὴν εὐθύνην μας ἀπ' ἐναντίας μάλιστα διακρητίζομεν ἀπὸ τούδε ὅτι ἐπιθυμοῦμεν και εἰμεθα ἔτοιμοι νὰ ἐκθέσωμεν τοὺς λόγους των πράξεών μας, ὅταν μετ' οὐ πολὺ φθάσῃ ἐνώπιον του σώματος τῆς Γερουσίας ἡ ὑπόθεσις και γινῇ ἡ ἐγκαίριος αὐτῆς συζήτησις.

Ὁ Γερουσιαστὴς και Ὑποστράτηγος Σ. Μίλιος ἐφυλακίσθη και εἰρίζεται ὑπὸ ἀνάκρισιν διὰ στρατιωτικὰ παραπτώματα, εἰς τὰ ὅποια ἐνισθύνται ὅλα τὰ εἶδη των ἐγκλημάτων, οἷον πταίσματα, πληρμαλήματα και κκαουργήματα· ἡ διακρησις των παραπτωμάτων τούτων και ὁ καταλογισμὸς αὐτῶν εἶναι ἔργον, τὸ ὁποῖον θέλει κανονισθῆ ἀρμοδίως. Πληροφοροῦμεν ὁμως ὑμᾶς, ὅτι ὅλα τὰ μέχρι τούδε ἐνεργηθέντα ἐνεργήθησαν ὑπὸ τὸ κράτος και σύμφωνα με τὰς διατάξεις των ἐν ἰσχύϊ στρατιωτικῶν νόμων και κανονισμῶν.

Κατὰ τὴν ἀνάκρισιν των ῥηθέντων παραπτωμάτων του Ὑποστράτηγου Μίλιου ἀνεκαλύθησαν και πολλὰ παραπτώματα πραχθέντα κατὰ τὸν ὑπουργικὸν αὐτοῦ βίον ἅτοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπουργικῆς ὑπηρεσίας του, ἅτινα ὡς τοιαῦτα ὑπάρχονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των Βουλευτικῶν Σωμάτων. Ἐντός τριῶν τὸ πολὺ ἡμερῶν θέλομεν ὑποβληθῆ ἐνώπιον του ἑτέρου Βουλευτικοῦ Σώματος ἅπαντα τὰ ῥοφῶντα τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἔγγραφα, ὅπως ἐνεργήθησι τὰ περαιτέρω διὰ τῆς ἀρμοδίας και νομίμου ὁδοῦ. Ἀπ' ἐκείνης δὲ τῆς ἡμέρας ὁ Ὑποστράτηγος Σ. Μίλιος θέλει τιθῆ ὑπὸ τὰς αἰτήσεις τῆς Βουλῆς ἐντός των ὑπὸ του Νόμου δριζομένων περιπτώσεων και τῆς ἀρμοδιότητός τῆ.

Ὅλα αἱ ὑπὸ του ἐπερωτήσαντος Κυρίου Γερουσιαστοῦ ἐξηγηθεῖσαι δεινοπάθειαι, ἃς ὄθεν ὑπίστα ὁ κρατούμενος Σ. Μίλιος ἀν' αὐτὴν ὄυσιν. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς των Στρατιωτικῶν, ὁ ὁποῖος πρὸς τούτο ἐσεικεν ἰσχύατος και ἐπιτροπὴν εἰς Μονεμβασιαν, θέλει ἐξετάσει ὅσον οἷον τε ἀκριβέστερον τὰ περί αὐτῶν και θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀνάγκουσαν διορίωσιν, εἰν τυχὸν εἴλαβι χώραν παρόραμά τι.

Ἐκ των λεχθέντων λοιπὸν ἐξάγεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον βαδίζον ἐντός των Νόμων και τῆς τάξεως εἶναι ἔτοιμον νὰ ἀποδείξῃ διὰ πραγμάτων και οὐχὶ διὰ λόγων τὴν νομιμότητα των πράξεων του, και τὰς ὑπὲρ των συμφερόντων τῆς πατρίδος ἐνεργείαι, τῶν.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβιλέγιος κατὰ τὴν ἐπικρατούσαν, εἰπεν, ὅτι τοῦδε εἰς τὰς συζητήσεις ἐθιμοταξίαν, συμφωνοῦν ἄλλως οὐσαν και με τὴν συνταγματικὴν τάξιν, ὁ ἀπευθυνὰς τὴν ἐπερωτήσασιν Γερουσιαστὴς ὀφείλει μετὰ τὴν ἀπάντησιν του ἀρμοδίου ὑπουργοῦ νὰ λάβῃ τὸν λόγον τὸ καθῆκον τούτο ἐκπληρῶν ἔργημα νὰ ἐξετάσῃ κατὰ πόσον ἡ ἀπάντησις του Κ. ὑπουργοῦ ἱκανοποιεῖ τὴν ἐπερωτήσασιν μου ἵσως ἔπρεπε νὰ ζητήσω ἵνα προσδιορισθῇ ἡμέρα ῥητῆ ἄλλη τῆς

σήμερον διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀναπαντήσεώς μου ταύτης, ὅπως μὴ παρουσιασθῶ ἀπροετοίματος καὶ ἀπρομελέτητος. Ἐπειδὴ ὅμως παρατηρῶ ὅτι ἡ γενομένη ἀπάντησις δὲν καθιστᾷ δυσχερὲς τὸ ἔργον, διὰ τοῦτο ἀνακληθῶναι καὶ ἄλθ' τὸν λόγον. Ἐπιβόησον νὰ εὐρεθῶ εἰς θέτιν νὰ εἰπῶ ὅτι ἡ ἐπερώτησίς μου εἶναι ἱκανοποιημένη καὶ τοῦτο ἤθελον εἰπᾶν ἂν ὁ Κ. Ἰπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης μᾶς ἔλεγεν ὅτι ὅλαι αἱ κατὰ τοῦ Σ. Μίλιου αἰτιάσεις θέλουσιν ὑποβληθῆναι ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, καὶ ὅτι διετάχθη ἡ προσέλευσις τοῦ Ἰποστράτηγου ἐνταῦθα. Ὁ Κ. Ἰπουργὸς ἀπαντῶν εἶπεν ὅτι ὁ Ἰποστράτηγος κρατεῖται διὰ στρατιωτικὰ παραπτώματα, ἧτοι πλημμελήματα, κακοὺς ῥυθμίματα, καὶ πταίσματα ὅτι διὰ τὰ πρῶτα ἀνακρίνεται, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἀνάγκην ἀνεκαλύφθαισιν καὶ τινὰ παραπτώματα τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ ὡς ὑπουργοῦ, ἅτινα θέλουσιν ὑποβληθῆναι εἰς τὸ σῶμα τῆς Βουλῆς διὰ τὰ παρατέρω. Ἐπειδὴ ἡ ἀπάντησις του αὐτῆ δὲν εὐχαριστεῖ τὴν ἐπερώτησίν μου, λαμβάνω τὸν λόγον διὰ νὰ φέρω παρατηρήσεις τινὰς ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀιχθῶμαι κατὰ πρῶτον τῆς ἐξετάσεως τῶν πταισμάτων. Ὁ ὑποστάτηγος Σ. Μίλιος ἐτιμωρήθη διὰ κρατήσεως παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὰ πταίσματα ἐκεῖνα, ἅτινα ἴδωμεν εἰς τὴν ἐκθέσιν του πρὸς τὸ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον· τοῦτου ἔνικα ὁ ἀγορεύσας σήμερον Ἰπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἐπραξε καλῶς νὰ κάμῃ λόγον περὶ τούτων, διότι ἐξ' ὅλης τῆς ὑποθέσεως τὸ μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ὑπάρχον μέρος εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ τῶν πειθαρχικῶν πταισμάτων ὁ Νόμος δίδει εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν πταισμάτων· οὗτος δὲ ἐπιβὰλλον πειθαρχικὴν ποινὴν ἐνέργησε δικαίωμα χορηγούμενον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Νόμου. Ἀλλ' ὡς μοι ἐπιτραπῆ νὰ προσέλθω μακρόθεν εἰς τὸ φρονῆριον τούτων πειθαρχικῶν πταισμάτων, διὰ νὰ ἐξετάσω, ἂν δὲν ὑπάρχη τι τὸ πρῶτον αὐτοῦ ὡς μοι ἐπιτραπῆ λέγω νὰ φέρω παρατηρήσεις τινὰς οὐχὶ ὡς πρὸς τὸν Νόμον, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν γενομένην ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, αἵτινες ἂν δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ παρελθόν, δύνανται τοῦλάχιστον νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ μέλλον. Κατὰ τὴν πρὸς τὸ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐκθέσιν δύο λόγοι πειθαρχικῆς τιμωρίας ὑπῆρξαν κατὰ τοῦ ὑποστράτηγου Μίλιου, ὁ μὲν ὅτι ἐπανεβῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του δὲν παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Φρουράργου ἢ δὲν ἀπέστειλεν αὐτῷ, καθὼ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς, τὸ φύλλον τῆς ὁδοιπορίας του· ὁ δὲ ὅτι προσκλήθεις ἐνώπιον

ἀνακριτικῆς στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ζήτηθεὶς νὰ δώσει τὸν λόγον τῆς τιμωρίας ὅτι θέλει εἶπαι τὴν ἀληθειαν εἰς ἄσπ' ἐπιτήρῃ, ἀπεκρίθη ὅτι δὲ ἀναγνωρίζει νῆμιμον τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην· δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω καθόσον ἀφορᾷ τὴν πρῶτην πειθαρχικὴν περίπτωσιν, ἂν ὁ ὑποστράτηγος Σ. Μίλιος ἐπανεβῶν εἶχε ἢ ἐλαβε τὸν ἀπαιτούμενον κληρὸν νὰ ἐκτακθῆ ἐκ τοῦ Κ. Φρουράργου ἢ νὰ ἀποσταλῇ τὸ τῆς ὁδοιπορίας του φύλλον, ἀφοῦ τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς ἐνταῦθα ἐλευσεώς του προσεκληθῆ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, τὴν δὲ τρίτην κατὰ τὴν πρῶτην ἔγενεν ἀνάσπατος ἐκ τῶν κόλπων τῆς οἰκονομείας του. Ἄν θέλω ἐπίσης νὰ ἐξετάσω, καθόσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν πειθαρχικὴν περίπτωσιν, ἂν ὁ Κ. Σ. Μίλιος δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ μεταχειρισθῆ τὴν ἔκφρασιν «δὲν θεωρῶ νόμιμον τὴν ἐπιτροπὴν», ἀφοῦ κατὰ τὸ Σύνταγμα καμμία ἀρχὴ δὲν δύναται νὰ ἐξακτῆ δικαίωμα μὴ χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ Νόμου, καὶ καμμία δὲν εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὰς ἐνεργείας ἐν εἰς τοιούτου μὴ χορηγούμενου ὑπὸ τοῦ Νόμου δικαιοματός, καὶ ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι οὗτοι Νόμος ἐπιτίθει εἰς τὸν Κ. Ἰπουργὸν νὰ συσταίη τοιαύτην δικαστικὴν ἐπιτροπὴν, ὡς ὁ ἴδιος ἠκολογεῖ εἰς τὴν ἐκθέσιν του ἐπικαιρούμενος τὰ ἄρθρα περὶ ἰκουσίου λογοδοσίας τῆς Πολιτικῆς Δικαιοσύνης, ἐν ᾧ ταῦτα εἰς μόνον τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἐφαρμόζονται.

Ἐν ταῖς ἐποδείξεσιν χάριν τοῦ Κ. ὑποστράτηγου οὐ ὅτι ὁ Ἰποστράτηγος Μίλιος δύναται νὰ μεταχειρισθῆ εἰς τὴν ἀπάντησίν του ἄλλας λέξεις ἀκωτερας ἐκείνων, τῆς ἧποίας μεταχειρίσθη, ἂν τοιαῦται ὑπάρχουσι, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος ὡς δυναμικὸν νὰ χορηγήτῃ στοιχεῖόν τι ελάχιστον πειθαρχικῶν παραπτῶματός, ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι ὁ Κ. Ἰπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ μὲν τὴν πρῶτην περίπτωσιν ἠδύνατο νὰ προσκαλέσῃ τὸν Ἰποστράτηγον νὰ παρουσιάσῃ τὸ φύλλον τῆς ὁδοιπορίας του, νὰ τὸν ἐπιπλήξῃ μάλιστα, ἂν ἤθελε νὰ φέρῃ ἀυστηρῶς· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἠδύνατο τὸ πολὺ νὰ τὸν θέσῃ εἰς περιορισμὸν. Ὁ Κ. Ἰπουργὸς ὅμως εἰς τὰς ἐλαφρὰς ταύτας περιπτώσεις ἐπέβαλε τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς κρατήσεως ἢ τὸν παραπλήσιον αὐτοῦ.

Ἐνταῦθα εἰπόντος τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι ὁ ἀγορευόμενος Γερουσιαστὴς ἐπεμβαίνει εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ὑπερβλάπτει οὐσιαστικῶς, καὶ ὅτι, ἂν θέλῃ νὰ κατηγορήσῃ τοὺς ὑπουργούς, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο εἰς τὸν ἄλλον βουλευτικὴν περίβολον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θέλει εἶθαι τὸ ζήτημα ἐντὸς τριῶν

ήμεσιν, του δε Γερουσιαστού Προβλεπόντος παρατηρήσαντος ότι ουδεμίαν επέμβαση έχασαν εις την ούσιαν του ζητήματος εξετάζων τας κινήσεις νηπιακας πράξεις, αιτινες υποκείνται εις την εξέλεξιν των βουλευτικών Σωμάτων, ο Υπουργός των Οικονομικών λαβών τον λόγον επέφερεν.

Είναι προκατειλημμένος ο προνομιούχος Γερουσιαστής να πιστεύη ότι το Υπουργείον επιθυμεί δήθεν την σιωπην και δεν άνεχεται ποσώς την εξέλεξιν των Κυβερνητικών αυτού πράξεων. Επί της ιδέας του ταύτης ής μίς συγχωρήση να παρατηρήσωμεν ότι ειμήθε μαζράν της τοιαύτης επιθυμίας και ότι επικαλούμεθα μάλιστα μετά του μεγαλύτερου θάρρους την πλήρη εφαρμογήν αυτού του δικαιώματος εκ μέρους των Βουλευτικών Σωμάτων.

Δεν ήμεν παρών κατά την προλαβούσαν συνεδρίασιν, διά να ακούσω την υπό του προλαλήσαντος γενομένην επερώτησιν εκ των πρακτικών όμως της συνεδρίασεως εκείνης θεωρώ ότι αυτη περιστρέφεται, αν προτιθηται το Υπουργείον να φέρη τας κατά του Σ. Μίλιου αιτιάσεις του ενώπιον της Βουλής, και αν διετάχθη ή προσέλευσις αυτού ενταύθα. Φρονώ ε' ουμένως ότι το ζήτημα ελήθη αλογοεργώς διά της θυιλίας του Κ. Υπουργού της Δικαιοσύνης απαντήσαντος καθαρώστα επί αμφοτέρων των άνωτέρω ερωτήσεων του Κ. Γερουσιαστού, και νομίζω ότι ή δικαιοσύνη αγόρευσις του είναι περιττή ως επιμβαίνουσα πλάγιως εις την ούσιαν της υποθέσεως.

Έχει δικαίον ο Κ. Υπουργός των Οικονομικών, απάντησεν ο προλαλήσας Γερουσιαστής, να ειπή όσα εξέθηκε, διότι δεν ήτο παρών, ως ο ίδιος ώμολόγησε, κατά της προλαβούσαν συνεδρίασιν· πιστεύω δε ότι, αν ήτο παρών, ήθελεν θυιλήγει άλλως· ελοι ενθυμείσθε βεβαίως την έκφρασιν του κατ' εκείνην την συνεδρίασιν άγορευσαντος Υπουργού των Εκκλησιαστικών, δι' ης μίς ειπεν ότι ή Κυβέρνησις εύρε τον Υποστράτηγον Μίλιον κακούργον και ότι δεν δύνανται να μίς δώσουν περαιτέρω εξηγήσεις, διότι το σώμα τουτο της Γερουσίας θελει είσθαι δικαστής, ουδέ να μίς φέρωσιν έγγραφα κλπ.

Ενταύθα ο Κ. Υπουργός των Εκκλησιαστικών άντέλιξεν ότι κατά τα πρακτικά δεν ειπεν ότι ή Κυβέρνησις είχε βεβαιώς αυτόν τον κακούργον, αλλ' ότι ή Κυβέρνησις νομίζουσα ότι εδρεν αυτόν τοιούτων τον έφυλάκισε.

Επομένως εξακολουθήσας τον λόγον του ο άγορευών Γερουσιαστής προσέθηκεν. Ενθυμείσθε επίσης ότι κατά την αυτήν συνε-

δρίασιν ο Κ. Υπουργός της Δικαιοσύνης μή ών σύμφωνος με τον Υπουργόν των Εκκλησιαστικών και στραζόμενος εις το δικαίωμα της ειδικότητος και άρμυδιότητος ειπεν ότι θελει μίς φέρει όλα τα άφορώντα την υποθεσιν του Σ. Μίλιου, αλλά πάντερον οι Υπουργοί μίς άνέστησαν προς τοίς άλλοις και τά πειθαρχικά παραπτώματα. Τού θεματος τουτου επιλαμβανόμενος, φρονώ ότι δικαιούμαι να εξετάσω τους άπαγορεύσαντας αυτά λόγους, γνωρίζων δε κατά τι τους συνταγματικούς τύπους δεν θέλω κλέει την παραμικράν επέμβασιν εις την ούσιαν των κατά του Μίλιου κατηγοριών.

Αντιλέγων εις τα άνωτέρω ο Πρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου Κ. Α. Μαυροκορδάτος, ειμαι βεβαίως, ειπεν, ότι ο προκαλέσας την επερώτησιν Γερουσιαστής άγορευών δεν έχει σκοπόν να επέμβη εις την ούσιαν της υποθέσεως, αλλά, καθ' έν τρόπον επελήθη του ζητήματος εις την άγόρευσιν του, επεμβαίνει, ως όλοι θεωρείται, καθαρώς εις την ούσιαν αυτού. Θέλων ήδη να κατηγορήγη το σημερινόν Υπουργείον προτιθηται βεβαίως να εισχωρήση διά του μέσου τουτου εις την ούσιαν του ζητήματος, να προκαταλάβη την γνώμην του Σώματος, και να φέρη αυτό εις θέσιν, ώστε να μη δύναταται να δικάση, ότε προσκληθ ή ως δικαστής. Τουτου δε γενομένου θελει περιπέσει το σώμα εις μίαν θύσιν αδιέξοδον.

Όταν έφυλάκισθη ο Υποστράτηγος και Γερουσιαστής Κ. Σ. Μίλιος δεν ήμεν ενταύθα· αλλά παρατηρώ ότι ή φυλάκισις του εγένετο διά πειθαρχικών παραπτώματα. Ο Κ. Μίλιος επανεβήν μακρόθεν και μή παρουσιασθείς κατά τας στρατιωτικας κινήσεις εις τον Υπουργόν των Στρατιωτικών, περιεφρόνητε το Υπουργείον τουτο το αντιπροσωπεύον στρατιωτικώς τον Βασιλέα, και όρθως έτιμωρήθη. Κατά την άνακρυσιν, ητις εγένετο κατ' αυτού, άνεκαλύθησαν διάφορα παραπτώματα, τά όποια ή εισήγησις διήρσεν εις δύο, τά μίς ως υπαγόμενα εις την δικαιοδοσίαν των Βουλευτικών Σωμάτων, τά δε εις την δικαιοδοσίαν των δικαστηρίων. Το Υπουργείον όμως θέλον να μη περιορίση παντάπασι δικαίωμα της Βουλής, προτιθηται αύριον ή την μελαύριον να καταθήσθ ενώπιόν της τά άρμυδια περί των παραπτωμάτων τοιούτων έγγραφα, ότα θελει σχηματισθ ή άνήκουσα ανακριτική έπιτροπή εις την δικαιοδοσίαν της όποια; θέλει τεθ ή ο υποστράτηγος Μίλιος διά τά περαιτέρω.

Ευχαριστώ τον Κ. Πρόεδρον του Υπουργικού Συμβουλίου, επήνεγκεν ο προλαλήσας Γερουσιαστής, διότι ήθεσε το ζήτημα εις την οικείαν θέσιν του. Δεν επεχειρίσθη της εξέλεξεως των

αυθεντικῶν πράξεων τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ τὴν σχηματισμὸν κατηγορίαν τινὰ κατὰ τοῦ Ἰπουργείου, διότι τοιαύτην ἰδέαν δὲν ἔχω, ἀλλ' ἠθέλησα νὰ ἐξασκήσω ἀπλῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικρίσεως ἐπὶ ἀντικειμένων μὴ χορηγούντων δικαίωμα πρὸς κατηγορίαν, ὅσα εἶναι τὰ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν. Ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ λοιπὸν πρὸς ὄφελος αὐτοῦ τοῦ Ἰπουργείου νὰ μὴ διακόψω τὸν λόγον μου καὶ διαβεβαιῶ αὐτὸ ὅτι δὲν θέλω διαπραγματευθῆ, εἰμὶ τὸ καλὸν καὶ συμφέρον αὐτῆς τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας, ἄλλως τε τὸ νὰ σιωπήσω, εἴς οὐ θέλει φανῆ ὅτι οὗτος περιορίζεται ὁ λόγος, δὲν τὸ θεωρῶ σύμφωνον μὲ τὴν ὁποίαν χαιρεῖ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπόληψιν. Ἄν δὲ τὸ Σώμα ἀπορρίψῃ τὴν διακοπὴν, εἶμαι ἑτοιμὸς νὰ κλείσω τὸ στόμα μου, ἀλλὰ περὶ τὸ ὅτι παραλείπεται οὕτω ἐν αὐσιώδεις δικαίωμα τῆς Γερουσίας.

Ἐλθὼν ἐπειτα εἰς τὸ βῆμα ὁ Ἰπουρ. τῶν Ἑκλ. καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀπὸ τῆς ἡμέρας, εἶπε, καθ' ἣν εἰσῆχθη ἡ προκειμένη ἐπερώτησις ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος τῶν λοιπῶν συναδέλφων μου ὑπουργῶν ἐθεώρησα τὸ παρὴν ζήτημα πρωτοφανές εἰς τὸν συνταγματικὸν βίον μας καὶ σπανιώτατον εἰς τὰ ἄλλα συνταγματικὰ ἔθνη, τὸ νὰ κατηγοροῦνται δηλαδὴ οἱ Ἰπουργοί. Ἐθεώρησα πρὸς τοῦτους αὐτὸ καὶ ἀνώμαλον, ἐκτός τῆς σπανιότητος του, μεταξύ ἐθνῶν συνταγματισμένων πρὸ πολλῶν αἰώνων, διότι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ ἣτις χρονολογεῖ ἐποχὰς θυβιζομένας εἰς μυθιστορικοὺς χρόνους, τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι σπανιώτατον ὡς ἡ ἐμφάνισις τῶν κομητιῶν. Τοιοῦτοτρόπος θεωρήσας τὸ ζήτημα, ἐνόμισα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ἤδη, διότι πρέπει ν' ἀρχίσῃ τακτικώτερον τὸν δρόμον, καὶ διότι συνέβη εἰς περιστάσεις πολλὰ ἀνώμαλους παρουσιασθῆναι καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀνώμαλον εἰς τὴν ειδικότητά του. Διὰ ταῦτα οὐ μόνον δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἀναπτύξωμεν αὐτὸ εἰς τὴν αὐτίαν του, καθὼς τοιαύτης ἀναπτύξεως, ὡς ὁμολογοῦμεν ὅλοι, δὲν εἶναι ἡ παρούσα στιγμή, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τοὺς τύπους δυνάμεθα νὰ τὸ ἐξετάσωμεν. διότι ἀπὸ τὴν ἐξήγησιν τῶν τύπων ροβοῦμαι ὅτι ἡμπορεῖ νὰ περιπέσῃ τὸ σῶμα εἰς τὸ ἐξῆς δίλημμα, ἢ νὰ ἀκούσῃ ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν τῶν γεγονότων ἢ νὰ ἀκούσῃ τῆς ἀπάντησιν τοῦ Ἰπουργοῦ ἡμετεῶν. Ἀλλὰ τὸ Ἰπουργεῖον δὲν δύναται νὰ δώσῃ τοιαύτην ἀπάντησιν, ἔστω καὶ ἡμετεῶν, διότι δύναται αὕτη νὰ ἀρῆσῃ προκαταλήψιν τινὰ περὶ τῆς οὐσίας εἰς τὸ Σώμα, ματαιοῦται δὲ οὕτω τὸ ζήτημα, καὶ ἡμπορεῖ νὰ ἀποβῇ τὸ τοιοῦτον πρὸς κακὸν τῆς Πατρίδος

καὶ τῆς Νομοθεσίας μας. Ἐάν δὲ ἡ Γερουσία ἐκφράσῃ γνώμην τινὰ κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐξουσίας ὡς πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν στοιχείων τῆς κατηγορίας, ἄτινα ἔχει, τότε ὄχι μόνον εἰς τοῦτο τὸ σῶμα θέλει ὑπαρξείν προκαταλήψις τις, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δύναται νὰ ἐπισκιάσῃ καὶ τὰς συνειδήσεις τῶν μελῶν τοῦ ἑτέρου Βουλευτικοῦ Σώματος ἢ ἐξέτασις ἤδη περὶ τοῦ ἂν τὸ Ἰπουργεῖον διεξέχῃ τὴν παρούσαν ὑπόθεσιν ἐπράξεν ἐντός τῶν ὅρων καὶ τῶν τύπων τοῦ Συντάγματος εἶναι πρόωρος. Ἀφοῦ δὲ ἡ ὑπόθεσις προσενεχθῇ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Σώματος, τότε ἔάν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ὁ ἀπευθινὰς ἤδη τὴν ἐπερώτησιν θέλει νὰ φέρῃ τὴν ἐπικρίσιν του ἢ τὴν καταδίκαν μας αὐτὴν, τότε δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἀφορώντα τὰς ἐνεργείας μας ἢ τὰς πράξεις μας.

Κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπάντησεως πρὸς τὸν Β. λόγον εἶπε τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον ὀφείλει νὰ πράττῃ θεράρχειός πάν ὅτι ἀφορὰ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος ἢ δύναται νὰ σώσῃ αὐτὴν ἀπὸ επικείμενον κίνδυνον, καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην ἐνεργείαν χρεώσται νὰ δίδῃ λόγον καὶ εὐθύναν τῶν πράξεων του εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα· αὐτὸ τοῦτο πράττομεν καὶ ἡμεῖς σήμερον ἐπικαλοῦμαι λοιπὸν τὴν γνώμη τῆς Γερουσίας περὶ τῆς διακοπῆς τῆς συζήτησεως, διότι δὲ αὕτη εἶναι ἄγνωστον ποῦ θέλομεν περιπέσει, καὶ διότι ἡ τριήμερος προθεσμία, ἣν ἐζητήσαμεν, δὲν εἶναι μεγάλη. Ἀφοῦ δὲ ἐπαναληθῆναι, τὸ ζήτημα προσενεχθῆ ἀρμοδίως, τότε ὁ αγορεύων Γερουσιαστὴς δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἐπικρίσιν του εἴτε κατὰ τῶν ὑπουργῶν ὅλων ἡμῶν εἴτε καθ' ἑνὸς ἐκάστου ἰδίᾳ.

Ἐνταῦθα τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χαζιμζάη προτείναντος τὴν παῦσιν μὲν τῆς περαιτέρω συζήτησεως ὡς περιττῆς, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Ἰπουργοῦ ὅσα τὰ τὴν ὑπόθεσιν ταῦτα ἀφορῶντα ἐγγράφα προέκυψεν νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρας, τὴν ἐπιφυλάξιν δὲ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τοῦ ἂν ἡ προφυλάξις ἐνηργήθῃ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτουμένας διατυπώσεις. Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρησιδῆς λαθῶν τὸν λόγον εἶπε.

Δὲν εἶμαι σύμφωνος πρὸς τὸν προαγορεύσαντα· συγχωρηστέ με διὰ τοῦτο νὰ λάβω τὸν λόγον, καὶ νὰ βραβηθῶ ἀπὸ μίαν τελευταίαν ἐκφράσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἑλληνοκρατικῶν Ἰπουργῶν εἰπόντος, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον δὲν ζητεῖ εἰμὲν ἐλάχιστον τι, τριῶν μόνον ἡμερῶν ἀναβολὴν· ἐγὼ λέγω ὅτι δὲν εἶναι ὀλίγον, διότι εἶναι ἤδη ἐννέα μῆνας, ἀφ' οὗ ὁ πολίτης στερεῖται τῆς

προσωπικής του ελευθερίας· αλλά και τριών μόνον ημερών ανβολή δεν είναι μικρόν πράγμα. Ο λόγος δεν είναι περί παρανομιών, Κύριοι, πρόκειται περί του πολυτιμότερου και τιμαλφεστέρου των αντικειμένων, της προσωπικής ελευθερίας, δι' ην ποταμοί έχυθησαν αίματων. Ας μη νομίστη δέ τις δια της προτάσεως ταύτης θέλω να κατηγορήσω τους υπουργούς· γνωρίζω ότι αι θέσεις των υπουργών είναι δύσκολοι, και ένότι οι δεχόμενοι ταύτας πράττουσιν έργον πατριωτισμού· αλλά διότι η θέσις των είναι δυσχερής, πρέπει δια ταύτο να τοις επιτρέψωμεν να κάνωσι παρεκτροπές;

Δεν είμαι νομικός, άλλ' είναι τινα ζητήματα τόσο απλά, ώστε φθάνουσι εις την αντίληψιν του τυχόντος· επί του προκειμένου οι υπουργοί μ' εζέπον, μη θμιλήτε, διότι φοβούμεθα μήπως γνη προκατάληψις, μήπως εισέλθε εις την ούσιαν, και έπειτα κατασταθήτε αναρμοδίοι να δικάσητε. Αν προέκυτο περί υποθέσεως πολυπλόκου, ώστε να κινδυνεύομεν να επέμβωμεν εις την ούσιαν και να προδικάσωμεν επίλαμβανόμενοι ταύτης, τότε ήθελα συμφωνήσθαι και εγώ μετά του προαληθσαντος Κ. επί των Βουλγαρικών Υπουργού να απεράσωμεν τή ζήτημα ως άλλην προηγουμένην. Αλλ' ήδη δεν πρόκειται να εξετάσω τί έπραξεν ο κατηγορούμενος δια να προδικάσω, ζητώ μόνον να μάθω, αν η γενομένη υπό του υπουργού προφυλακίσις του πολίτου έγινετο έντός των διαγεγραμμένων υπό του νόμου τύπων. Τόσον είναι σπουδαίον τή ζήτημα, Κύριοι, καθόσον αυτοί αι υπουργοί δεν είναι προς άλληλους σύμφωνοι. Ο μόν Κ. επί της Δικαιοσύνης Υπουργός ειπεν ότι ο Σπυρομίλιος έκρατήθη δια παραπτώματα στρατιωτικά τή πρώτον, αλλά κατά την διάρκειαν των ανακρίσεων εδόθησαν καταγγελλίαι διαφόρων αυτού πράξεων, αίτινες δυνατόν να καταλογισθώσιν ως πταισματα, πλημμελήματα ή κακούργηματα, ών τά μόν είναι τήν αρμοδιότητα των Στρατιωτικών δικαστηρίων, τά δέ εκείνης της Βουλής ως προαληθσαντα παρ' αυτού ως υπουργού· και ότι περί μόν των πρώτων τά στρατιωτικά δικαστήρια ενεργούσι, περί δε των δευτέρων η Βουλή θέλει λάθει γνώσιν έντός τριών ημερών, οτε κατατιθενται τά τήν υποθέσιν ταύτην άφορώντα έγγραφα εις τήν Βουλήν. Ο Υπουργός της δικαιοσύνης δεν ήτο πλήρης εκ τή συμπεράσμα του, διότι έν τή παρέστῃσε δύο είδη παραπτώματων, στρατιωτικά και υπουργικά, ειπεν ότι η Βουλή θα άποφασίσαι περί πάντων. Τό κατ' έμέ, άφού υπάρχουσι στρατιωτικά και υπουργικά παραπτώματα, φρονώ ότι δεν θα

άποφασίσαι περί πάντων η Βουλή, διότι τότε αύτη έμποδίζει τόν δρόμον των δικαστηρίων. Ο δέ Κ. Πρωθυπουργός ειπεν ότι τή πρώτον έτοιμοίγηθαι πειθαρχικώς, και έν τή μεταξύν τούτω έγένετο καταγγελλίαι περί παραπτωμάτων στρατιωτικών και κατά τήν ανακρίσιν αυτών ανεφάνησαν και παραπτώματα εις τόν υπουργικόν του μίον υπαχόμενα· άλλ' ότι του εισηγητού άποραθέντος ότι δεν υπέρχει άφορή καταδίωξις εκ μίους των Στρατιωτικών δικαστηρίων, τά πάντα θέλουσι καθυποβληθθ εις τήν Βουλήν. Έντα θα γενομένης παρατηρήσεως ότι ο Κ. Πρωθυπουργός δεν ειπεν ότι άπεράσθη ο Εισηγητής περί της μη καταδίωξεως εκ μέρους των Στρατιωτικών δικαστηρίων, ο Κ. Χρησιδής εξηκολούθησε λίγων δεδόσθαι, δεν έμμένω, ο Κ. Πρωθυπουργός και ο τή Δικαιοσύνης Υπουργός δι' εσχυρίσθησαν ότι ο Σπυρομίλιος προφυλακίσθη συνεπεία ανακρίσεως στρατιωτικών παραπτωμάτων, και μόλον τούτο ολαι αι άφορώσιν τόν Μίλιον κατηγορία θέλουσι υποβληθθ εις τήν Βουλήν, εις τήν διαθέσιν της οποίας παραδίδεται και ο υπόδικος. Έγω έπομένως τή δικαίωμα και κατά τας δύο περιπτώσεις να έρωτήσω εάν είναι νομίμως και κατά τύπους προφυλακισμένος. Δεν εξετάζω τας πράξεις του κατηγορουμένου, θέλω όμως να μάθω, αν η προφυλακίσις έγινετο τήν αυτήν ήμέραν, τήν αυτήν ώραν καθ' ην έληξεν η πειθαρχική ποινή η έμεινεν ήμέρας τινάς η και ώρας προφυλακισμένος άνω νομίμου εντάλατος.

Μαγάλη απήντησεν ο Κ. επί των Οικονομικών υπουργός εις τή άναυτομονησίαν του έπερωτήσαντος Κ. Γερουσιαστού, εις τή να εισέλθαι σήμερον εις τήν εξέτασιν του ζητήματος περί της υπό του Υπουργού των Στρατιωτικών επιβληθείσης πειθαρχικής ποινής· ως και εις τήν εξέτασιν της κατά τύπους προφυλακίσεως. Τό Υπουργείον είναι επίσης προθυμον να εισέλθαι εις τας εξετάσεις ταύτας, αλλά σήμερον τή ζήτημα είναι άλλο, και δεν δύναται να ικανοποιηθ τήν άναυτομονησίαν του έπερωτήσαντος. Τό Υπουργείον προσέτι ά-τί άλλης απαντήσεως εις τόν υπερβηματίσαντα προαληθσαντα παρατηρεί μόνον ότι η επικρατεστέρη αρμοδιότης ως προς τή του προφυλακισμένου παραπτώματα είναι η της Βουλής, διότι αύτη άπορροφά πάσαν άλλην, και πάσα άλλη καταδίωξις θέλει παύσει. άπέχει δε σήμερον τή Υπουργείον να έκταθ περισσότερον, καθόσον αι ζητούμεναι πληροφορίαί είναι εκτός του κανονισμού των όρων της έπερωτήσεως, διαγραφόμενης εύκρινώς έν τοις πρακτικοίς, όπως

φαίνεται εις τὸ ἐξῆς ἀκόμη ἀπόσπασμα αὐτῶν, ὅπως ἀναγινώσκω.

« Ἡ αἴτησις μου συνίσταται, εἶπεν ὁ Κ. Προβιλέγιος, εἰς τὸ νὰ ἐκφράσῃ τὸ ὑπουργεῖον ἂν πρατθῆται μετὰ τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπάντησιν τῆς Βουλῆς νὰ εἰταγάγῃ εἰς αὐτὴν τὰς κατὰ τοῦ κρατουμένου αἰτιάσεις του, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ κατηγορία, ἂν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ πρὸς τοιαύτην· ἀρκεῖ νὰ μᾶς βεβαιώσῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει πράξει τὰ ἀνωτέρω, καὶ τότε ἡ αἴτησις μου εὐρίσκειται ἱκανοποιημένη. » Οὐδεμίαν λοιπὸν ἀμφιβολίαν ὅτι οἱ ὅροι τῆς ἐπερωτήσεως εἶναι κανονισμένοι, καὶ τὰ ζητούμενα σήμερον ὑπὸ τῶν προαληθάντων ἐξέρχονται τῶν κανονισμένων· πλὴν δὲν θέλομεν νὰ υποκλιθῶμεν τὴν ἀλήθειαν ἢ ὁ πεινιγρὰν τοῦ κανονισμένου πρότασιν· ἐνώπιον τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας τοῦ πολίτου καὶ Γερουσιαστοῦ τὸ ὑπουργεῖον εἶναι πρόθυμον νὰ δώσῃ πᾶσαν πληροφορίαν· ἀλλ' οἱ προαγορεύσαντες ἀνάγκη νὰ κάμωσιν ἰδίαν ἐπερωτήσιν περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιβληθείσης πειθαρχικῆς ποινῆς, καὶ τῆς προφυλακίσεως τοῦ ὑποδίκου κατὰ τοὺς τύπους, καὶ ὅταν ἴσως ἡ ἡμέρα, τότε πρόθυμως τὸ ὑπουργεῖον θέλει δώσει καὶ τὰς πληροφορίας ταύτας σήμερον ὅπως μετὰ τὰς δοθείσας ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως πληροφορίας νομίζω ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον λόγος πρὸς ἐξέτασιν τῆς συζητήσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν προτείνω τὴν πύξιν ταύτης.

Καὶ πάλιν λαθὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Προβιλέγιος εἶπεν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἰπουργὸς πρότεινε τὴν μὴ ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, διότι ἀπὸ ἑκατῶν εἰς ἑκατῶν, καὶ ἀπὸ ἀντικειμένου εἰς ἀντικείμενον σχετικὸν δύναται νὰ ἐμῶμεν εἰς τὴν οὐσίαν. Τὸ κατ' ἐμὲ γνωρίζω, κύριοι τὸ καθήκον μου, ὥστε εἰς τὴν ἀγόρευσίν μου δὲν ἐπελήθην τοῦ ζητήματος, περὶ τοῦ ἂν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἦτο ἀρμόδιος νὰ διατάξῃ τὴν προφυλάκισιν τοῦ κατηγορουμένου, οὔτε ἂν ἐτηρήθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμεναι δικτυπώσεις πρὸς προφυλάκισιν του· δὲν ἐπελήθην δὲ τῶν ἀντικειμένων τούτων, ὅχι διότι δὲν ἔδυναμην νὰ τὸ πράξω, ἢ διότι δὲν ἦτο τῶν δικαιωμάτων μας, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἤθελε τυχὸν παραπέσωμεν εἰς τὴν οὐσίαν, καὶ διότι ὑπάρχουν οἱ αὐτοὶ λόγοι τῆς μὴ ἐπιμετρώσεως εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἀντικειμένων τούτων, εἰτε εἰ ὑπάρχουσι τὴν σήμερον διὰ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως. Ἀρ' οὐ ὅμοιος ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀγόρευσίν μου, ἠθέλησε νὰ δικαιολογήσῃ

τὴν προφυλάκισιν ὡς προκληθεῖσαν ἀπὸ στρατιωτικὰ παραπτώματα, ἀρ' οὐ λέγω ἕως νὰ δικαιολογηθῆται διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ αὐτοῦ τὸ ὑπουργεῖον, εἶναι καθήκον τοῦ Γερουσιαστοῦ πλέον νὰ ἐρωτήσῃ, ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐγένετο χρῆσις τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας καὶ ἂν ὑπάρχουσι στρατιωτικὰ ἄλλα παραπτώματα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπελήθην τῶν ἀντικειμένων αὐτῶν, καὶ εἰάν μοι τὸ ἐπιτρέβῃ ἡ Γερουσία θέλω ἐνδεικτοῦμαι.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Κατζίκης.

Θέλω καὶ ἐγὼ μιμούμενος τοὺς προαληθάντας νὰ κάμω χρῆσιν τῆς φράσεως, τὴν ὅσῃαν εἰς τὸν ἕτερον νομοθετικὸν περίβολον ἀπήγγειλε Βουλευτὴς τις ἐπὶ πολυπύθλου καὶ ἀδιεξόδου συζητήσεως· εἶπεν ἐκεῖνος τότε ὅτι ἐστιακίτησεν ὁ νοῦς του, ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐγὼ ἤδη ὅτι ἐστιακίτησεν ὁ νοῦς μου· διὰ τὴν δύσκολον ἀνύρσιν ἐξόδου τῆς συζητήσεως. Ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ προσαίχεται ἡ ἐπιθυμία νὰ μὴ προβῇ περαιτέρω ἡ συζήτης, ἐκ μέρους δὲ τοῦ ἐπερωτήσαντος νὰ προβῇ. Δὲν λοκμονῶτε δε μὲναι τίνος ἀπερξασθῆ τὸ νὰ προβῇ ἡ συζήτης ἀπὸ τῆς παρεμβούτης ἀκόμη συνεδριάσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐγχηκτίτατε ἐκ τῶν σήμερον λεγθέντων τὴν περὶθελαιν. Ἀρ' ἐὸς παρίσταται ὁ ρόθος τῆς προδικάσεως παρατεταμένης τῆς συζητήσεως, ἀρ' ἑτέρου παρίσταται τὸ ζήτημα τῆς προσωπικῆς τοῦ πολίτου ἐλευθερίας, πολίτου ὅστις εἶναι καὶ συναδελφός μας. εἶναι μὲν λυπηρὸν νὰ κρατῆται ἐπὶ ἐννέα μῆνας εἰς τὰς φυλάκας πολίτης ὅτι καὶ λυπηρότερον ὁ πολίτης οὗτος εἶναι συναδελφός μας. ἀλλ' ἀρ' ἑτέρου εἶναι καλὸν καὶ ὠφέλιμον τὸ πρωτοφανὲς δε ἡμᾶς τοῦτο παράδειγμα τῆς φυλακίσεως καὶ καταδωξέσεως ὑπουργοῦ πλημμελήσαντος, ὡς τὸν συνιστῶσιν οἱ σήμερον ὑπουργοί. Οὐδ' εἶκην οὐδ' εἶμαι προσωπικῆς ἢ πολιτικῆς φίλος τοῦ ἀπύρου Μίλιου, ἀλλ' οὐδε καὶ ἐχθρὸς εἶκην, οὐδε εἰς τοὺς ἐχθρούς του προσετέθη· οὔτε ἔα κλαύσω διὰ τὴν ἀπουσίαν του, οὐδε θά χαρῶ, θέλω περιμενεῖν· ἂν μὲν ἀποδειχθῇ ἐνοχος, θέλω γρηθ καὶ ἐγὼ καὶ τὸ ἔθνος, διότι τὸ πρῶτον τιμωρεῖται ἐν Ἑλλάδι ὁ ὑπουργὸς πλημμελήσας περὶ τὴν ὑπηρεσίαν του· ἂν δε ἀθωωθῇ οὐχ ἦττον καὶ τότε θέλω χαρῆ, διότι θέλουσι παύσει τὰ δεινὰ τοῦ πολίτου καὶ θέλει ἀποδοθῆ εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀφήσωμεν ἀφορμὰς πασιπῶνων καὶ αἰτιάσεων, φρονῶ δε δὲν πρέπει σήμερον νὰ ὠθίσωμεν περαιτέρω τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, καθόσον ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως δύναται νὰ μᾶς περσούρῃ, καὶ

έν τῇ εὐρύτερᾳ ἐκθέσει τῶν πραγμάτων ἀνεπαίσθητος, νά μάς φέρῃ εἰς τήν οὐσίαν, ἀφ' ἧς πρέπει νά ἀπέχωμεν ἐπί τοῦ παρόντος.

Προτείνω λοιπόν τήν παύσιν τῆς περαιτέρω συζητήσεως· διαβεβαίω δὲ τὸν προλαλήσαντα ὅτι τὴν πρότασιν ταύτην περὶ παύσεως τῆς συζητήσεως κἀγὼ, ὄχι διότι θέλω νά περιορίσω τὸν λόγον, εἰς τὸν ὅποιον τὸ Σῆμα τοῦτο ἔδωκε καὶ δίδει πάντοτε τὴν μεγαλύτεραν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ διότι φρονῶ ὅτι ἡ διακοπὴ τῆς συζητήσεως ταύτης ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὄχι μόνον δὲν δεσμεύει τὸν λόγον, ἀλλὰ μάς προφυλάττει ἀπὸ τῆς προδικασίης, τὴν ὅποιαν διὰ παντὸς τρόπου πρέπει νά ἀποφύγωμεν· ὡς πρὸς τὸ μέλλον δὲ ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς καὶ τὸν κείρον καὶ τὰ μέσα νά ἐξελέγξωμεν τὰς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὑπουργικὰς πράξεις.

Ἡ ἐξέτασις, ἐπὶ ἤνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνης, τῶν λόγων, δι' οὓς ἐγένετο ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ, καὶ ἡ ἔριυνα περὶ τοῦ ἂν ἐτηρήθησαν κατὰ τὴν προφυλακίαν αἱ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις, μάς κἀγὼ νά ἐπέμβωμεν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ἀφ' ἧς πρέπει νά ἀπέχωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἐπειδὴ δὲ ὕστερον ἀφ' ὅσα ἐξέθιχαν σήμερον οἱ Κ. ὑπουργοί, φαίνεται ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἶναι μικτὴ δηλ. σύνθετος ἐκ παραπτώματων ὑπαγομένων εἰς τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια, καὶ ἄλλων ὑπαγομένων εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς διαπραχθέντων κατὰ τὸν ὑπουργικὸν βίον τοῦ κρατουμένου, ἡ Γερουσία διὰ τοῦτο πρέπει νά παύσῃ πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν, διότι δύναται νά ἐπέμβῃ εἰς τὴν οὐσίαν καὶ προδικάσῃ τὸ ζήτημα. Λέγων δὲ τοῦτο δὲν ἐννοῶ ὅτι πρέπει νά ἀδιαφορήσωμεν διὰ τὸ τυχόν γενόμενον ἀδίκημα εἰς τὸν προφυλακισμένον τούτον πολίτην καὶ Γερουσιαστὴν. Ἡ ἀδιαφορία εἰς τοιαύτην περίστασιν εἶναι παραλείψις τοῦ οὐσιωδέστερου κινήσαντός μας, ἐκείνου τῆς ἐπερωτήσεως· ἀλλ' ἀφ' οὗ σήμερον ἀναφαινεται ὁ φόβος τῆς εἰς τὴν οὐσίαν ἐπεμβάσεως, διὰ τὴν συνάξειαν τὴν ὑπερβῆσαν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, πρέπει νά ἐπιφυλαχθῶμεν. Προτείνω λοιπόν τὴν παύσιν τῆς περαιτέρω συζητήσεως· διὰ τοῦτο πρῶτον ὁμολογῶ ὅτι ἡ Γερουσία ἀρκεῖται εἰς τὰς παρὰ τῶν ὑπουργῶν σήμερον δοθείσας πληροφορίας.

Ἐρχομαι καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδῆς, νά συνασφῶμεν διὰ νά δοθῇ ἐν περὶ εἰς τὴν προκειμένην συζήτησιν, μὲ τὴν οικονομίαν, εἰ δυνατόν, ὅλων τῶν περιστάσεων· δίοτι, ὅπως τίθεται ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, δὲν ικανοποιεῖ ὅλας·

Λαμβάνει δὲ τὸν λόγον ὡς Γερουσιαστὴς ἐπὶ μόνον τῶν λεγθέντων, ἐξ ὧν φαίνεται ὅτι λόγῳ πειθαρχικῆ ὁ Κ. Σπυροαἰλῖος ἐτίθη τὸ κατ' ἀρχῆς εἰς τὰς φυλακὰς, ὅτι ἀνεπλήρηταν κατόπιν διαφορὰ παραπτώματα αὐτοῦ, τὰ ὅποια καὶ τοὶ διαπραχθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὑπουργικοῦ του βίου ἐθιμολογήσαν ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια καὶ τὴν Βουλὴν· ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐσθόμενον τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, καὶ μὴ θέλων νά περιορίσῃ τὴν ἀρμοδιότατα αὐτῆς διὰ τῆς διακρίσεως τῶν παραπτώματων, ὅσα τυχόν ἀνέκοισιν εἰς ἄλλα δικαστήρια, ἄρκει τὰ πάντα εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ὅταν συνῆλθῃ· καὶ ὅτι τέλος, καθὰ διαβεβαίωσε σήμερον τὸ ὑπουργεῖον, ἅπαντα τὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀφορώντα ἐντὸς τριῶν ἀνυπερθέτως ἡμερῶν εἰσάγονται πρὸς αὐτὸ εἰς τὴν Βουλὴν.

Προκύπτει ἤδη τὸ ζήτημα, διατι νά κρατῆται εἰς τὰς φυλακὰς, ἀφ' οὗ ἐλήξεν ἡ πειθαρχικὴ του ποινὴ. Τὸ ὑπουργεῖον ἐπιθέσει τοὺς λόγους του δια τούτο, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι ἡ ἐκθεσις τούτων σήμερον κινδυνεύει νά μάς ἐκβάλῃ εἰς τὴν οὐσίαν, ἀφ' ἧς διὰ παντὸς τρόπου πρέπει ἐπὶ τοῦ παρόντος νά ἀπομακρυνθῶμεν, φρίδῳ προκαταλήψεως ἢ προδικάσεως, ἐν ᾧ ἄλλως ἢ ἐκτίμῃσι τῶν λόγων τούτων ὅσον οὕτω θέλει γενῆ κατὰ τὴν ἐδικασίαν τῆς οὐσίας. Ἄς ἀρεσθῶμεν λοιπόν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὰ λεγθέντα, καὶ ἄς ἀνακλινηθῶμεν νά μάθωμεν μετ' ὀλίγον κατὰ τὴν ἐδικασίαν τῆς οὐσίας, εἰν ἢ εἰς τὰς φυλακὰς κράτησις τοῦ ὑποδίκου, δι' ἣν τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ὑπεύθυνον, ἐνεργῆται ἐντὸς τῶν νομίμων διατυπώσεων. Ἀλλ' ἔπειδή μετὰ τρεῖς ἀνυπερθέτως ἡμέρας, ὅπως διαβεβαίωσε τὸ ὑπουργεῖον, πρόκειται νά εἰσαγάγῃ ὅλα τὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀφορώντα εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ νά ἀφῆσθαι τὸν ὑπόδικον εἰς τὴν διαθέσιν αὐτῆς, ἄς παρακλήθῃ τὸ ὑπουργεῖον νά σταλῃ ἀπὸ τοῦδε πλοίου πρὸς μεταφορὰν τοῦ ὑποδίκου ἐνταῦθα, καὶ παραδῶσιν αὐτοῦ εἰς τὴν διαθέσιν τῆς Βουλῆς. Λέγω δὲ ἀπὸ τοῦδε νά σταλῃ πλοῖον, καθόσον, ὡς ἐν τῆς ἀποστάσεως, ἢ ἀφ' ἑξῆς του ἐνταῦθα θέλει γίνει μετὰ τὴν εἰσαγωγήν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἐκν, ἐπὶ ἤνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς ἀπεισιόσῃς ὑπουργός, κἀβλάμεν περιορισθῆ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὴν ἡμερησίαν διατάξιν, δὲν ἔβλαμεν βεβαίως φθάσει εἰς τόσον μακρὴν συζήτησιν. Τὰ τῆς προπαραληθῆτος πρακτικὰ κἀνοῖζουσι τί ἐζήτησαν ὁ ἐπερωτήσα, συμφώνως δὲ μὲ τὴν ἐπερωτήσιν τὸ ὑπουργεῖον σήμερον ἀπῆλθον ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν. Τὸ ὑπουργεῖον μάλιστα ἐσθόμενον τῆς ἐλευθερίαν

του πολίτου και θύλον και διά των έργων αυτών να αποδείξω περί πόσου ποιείται το πολυτιμότερον των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την προσωπικήν ελευθερίαν, προστίθετο και πρό της έπερωτήσεως να εισαχθή την ύπόθεσιν εις την Βουλήν, αλλά αυτη μόλις, ως δεν γνωρίζετε, πρό ολίγων ημερών είχε καταρτισθή. Καταρτισθείσα δέ ήλθ η Βουλή μετά τρεις ημέρας θελωμεν εισαγάγει την ύπόθεσιν. Εκεί θέλει αποδειχθή ότι το σημερινόν ύπουργείον, ούτως είχε την τιμήν να είναι μέλος, μόλις αναλαβόν την διεύθυνσιν εφρόντισε πρό παντός άλλου να μη παθαινηται ή ελευθερία του πολίτου. Εκεί δι' αυτών των πραγμάτων και ουχι διά τωνασών και λόγων θελωμεν αποδείξει, με τα πρακτικά του ύπουργείου της Δικαιοσύνης εις χείρας, τίνες οιδονται την ελευθερίαν του πολίτου περισσότερον, και θελωμεν πολλούς στομάσι. Συμπαράντων λοιπόν τον λόγον μου προτείνω την πάσιν πάσης περαιτέρω συζήτησεως, αρ' ου ήδη το ύπουργείον εξεπλήρωσεν ότι δια των όρων της έπερωτήσεως έκαλείτο να εκπληρώσθ, αυτό δηλ. το ά,τι ώριζεν ή ημερησια διάταξις.

Αντέταξεν ό την έπερωτήσιν εισαγαγών ότι ακολουθών την ημερησιαν διάταξιν δεν έπεληφθη της πειθαρχικής ποιηής και των στρατιωτικών παραπτώματων, ειμή αρ' ου αυτοί οι ύπουργοί έβρισαν τούτα εις το μέτρον της συζήτησεως αρ' ου λέγω πρώτοι οι Κ. ύπουργοί έβρισαν εις την συζήτησιν στρατιωτικά παραπτώματα, και πειθαρχικές ποινής πρό, δικαιολογούν των, έδικαιούμην πλέον και εγω να αποκρούσω τας δικαιολογίας των ταύτας, και να έπιληρθώ και εγω των αυτών αντικειμένων.

Και δεύτερον λαθών τον λόγον ό Γερουσιαστής Κύριος Μαγνίνος ειπε, δικαίω μεν τον έπερωτήσαντα διότι προέβη εις την εξέτασιν των στρατιωτικών παραπτώματων και της πειθαρχικής ποιηής, αφού τον αντικείμενα ταυτα εφέρθησαν εις την συζήτησιν από αυτούς τους Κ.Κ. ύπουργούς, εμμένω όμως εις την γνωμιν μου περί πάσεως της περαιτέρω συζήτησεως, διότι δια το περιπεπλεγμένον της υποθέσεως δυνάμειθα να επύδωμεν εις την ούσιαν παρατείνοντες την συζήτησιν.

Αντέταξεν ό Γερουσιαστής Κ. Χρηστίδης ότι το ζήτημα είναι απλούστατον, και ή παράταξις της συζήτησεως ουδώς δύναται να μας οδηγήσθ εις την ούσιαν. Δεν πρόκειται να εξετασθωσιν οι λόγοι δι' ους διατελεί πεφυλακισμένος εις ύπόδικος, αλλά να εξετασθ ή αν ή φυλάκισις έγινετο σύμφωνα με τας διατυπώσεσι του Νόμου. Το ύπουργείον αποφασίσαν να παρα-

πέμψθ εις την βουλήν όλα τα την ύπόθεσιν ταύτην αφορώντα αναγνωρίζε: ότι τα παραπτώματα δι' α κρατείται εις τας φυλάκας ό ύπόδικος ανήκουσιν εις την άρμοδιότητα αυτής, θα ειπί λοιπόν ότι από ταύτης της στιγμής ό Σπυριδιος είναι ελεύθερος.

Απαντών ό Κ. επί της Δικαιοσύνης ύπουργός ειπεν ότι ήμεεις δεν δυνάμειθα να κανονίσωμεν την άρμοδιότητα των δικαστηρίων σήμεραν αλλά πρέπει να περιμενώμεν να κανονισθ ή αυτη επί της υποθέσεως ταύτης από την ιδίην Βουλήν, όταν μετά τρεις ημέρας εισαχθ ή έννομιόν της ή ύπόθεσις.

Ένταύθα των μεν προτεινόντων την πάσιν της περαιτέρω συζήτησεως, άλλων δέ παρατερόντων ότι πριν ή πάσθ ή συζήτησις πρέπει να διακρινοσθ εκ μερου των Κ. Κ. ύπουργών, αν ά το τούδε ό Σπυριδιος, καθό εις την άρμοδιότητα της Βουλής ύπαγόμενος, είναι ελεύθερος, ή αν διατελ ή ευρισκόμενος υπό το κράτος των Στρατιωτικών δικαστηρίων, ό Γερουσιαστής Κ. Χατζίσκος προτείνων την πάσιν της συζήτησεως έθεσε το εξής πόρισμα: « Η Γερουσία ακούσασα τα λεχθέντα παύει την περαιτέρω συζήτησιν. Την έκφρασιν δέ του πορίσματος τούτου ό Κ. επί των Οικονομικών ύπουργός εύρισκων πολύ άριστον, δε, εδύχθη εκ μερους του ύπουργείου ειπών ότι αρ' ου το ύπουργείον απήνησεν ήριστικώς και σαφώς έτι των τεθεισών έπερωτήσεων ότι δηλ. ή ύπόθεσις θα εισαχθ εις την Βουλήν και τούτο έντός τριών ημερών, και ή Γερουσία ήρκέσθη εις τας πληροφορίας ταύτας, δικαιούται να απαιτη την θέσιν πορίσματος ήριστικωτέρου, ότι δηλ. ή Γερουσία ήρισθη εις τας θυθείσας παρ ή των ύπουργών πληροφορίας.

Τότε ό Γερουσιαστής Κ. Χατζίσκος ειπε προς ύποστήριξιν του θέματός του, ότι ή Γερουσία δια να κρατη την αδιαφορον θέσιν της επί της προκειμένης υποθέσεως, πρέπει να εκφρασθ δια πορίσματος γενικού και άριστου, τούτέστιν ότι ήκουσε και τά παρ ή των ύπουργών και τά παρ ή των Γερουσιαστών λεχθέντα, χωρίς να διαστείλ η εις τίνα τούτων ήρκέσθη αυτη είναι ή σημερινή γνωσι ήθεσις της Γερουσίας, και αυτην συνεβούλευσαν ακόμη και οι ύπουργοί εις τας άγορεύσεσι των. Ένέμεινε δέ εις το όποιον έθεσε ζήτημα.

Ό δέ Γερουσιαστής Κύριος Χρυσόγελος θεωρών την έκφρασιν του πορίσματος του Κ. Χατζίσκου ά παύει ή περαιτέρω συζήτησις ως με κατάλληλον, επειδή πρόκειται όχι περί συζήτησεως, αλλά περί πληροφοριών εις έπερωτήσιν αναφερομένων, προτείνει τά εξής.

« Η Γερουσία ἀκούσασα τὰς παρὰ τοῦ ὑπουργείου δοθείσας πληροφορίες ἀρκεῖται εἰς τὰ λεχθέντα.

Μετά μικράν συζήτησιν ἐπὶ τῆς καταλληλοτέρας θέσεως τοῦ πρῶτου προβλήθην εἰς τὰ ἐξῆς δύο πορίσματα, προταθέντα τὸ μὲν Α' ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, τὸ δὲ Β' ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χατζίσκου.

Α'. Ἡ Γερουσία θεωρεῖ ἀρκούσας τὰς παρὰ τῶν Κ.Κ. ὑπουργῶν δοθείσας πληροφορίες καὶ παύει πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν.

Β'. Ἡ Γερουσία ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰ λεχθέντα μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Τέθεν δὲ τὸ πρῶτον εἰς ψηφοφορίαν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολικτῶν Κ.Κ. Χ. Παπαπολίτου καὶ Γ. Καρακατζάνη ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 30 κατὰ 8. ἐνὸς ἀρνηθέντος ψήφου. Κατὰ τὸ ὅδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος:

« Θεωρεῖ ἡ Γερουσία ἀρκούσας τὰς παρὰ τῶν Κ.Κ. ὑπουργῶν δοθείσας πληροφορίες καὶ παύει πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν; »

Ὅμομαστικός κατάλογος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος
Ἀναγν. Δελιάννης	Γεώργιος Ψύλλας
Γεώρ. Κουντουριώτης	Ἰωάννης Θεοτόκης Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ἰωάννης Χ. Πέτρου Ν
Σπυριδῶν Καλογερόπουλος Ν	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης Ο
Ἀναστάσιος Λόντος Ν	Βεῶργιος Δαρμιώτης Ν
Τάτζης Μαγγίνας Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης Ν	Γεώργιος Γλαράκης Ν
Λάμπρος Νάκος	Δημήτριος Βούλγακος Ν
Διαμντ. Ν. Ὀλυμπιος	Γίκιας Καρακατζάνης Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Νικόλαος Ἰω. Μέζης
Ἰακώβος Παξιμάδης Ο	Ἄδამ Δούκας Ο
Νικόλ. Πρασσακῆς Ν	Ἄδμος Κανελλάπουλος Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Κωνσταντῖνος Κανάρης Ν
Ἕρικάρδος Τζιώρτζ Ν	Γεαννιᾶκης Γρηγοράκης Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης Ν	Μ. Α. Καίρης
Βασίλ. Χρηστακόπουλος Α	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς Ο
Ἄνδρ. Χ. Ἀναγύρου Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης Ν

Δημήτρ. Πλαπούτας Ν	Παναγ. Λιδωρίκης Ν
Ἰωάννης Σιάκος	Γεώργ. Δουβουνιώτης
Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης Ν	Κωνσ. Προβιλέτης Ο
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου Ν
Δημήτριος Χαταΐσκιος Ο	Σπύρος Μίλιου
Δημήτριος Χρηστιδης Ο	Ἕργης Παλαμίδης Ο
Νικόλαος Μικυρομάτης Ν	Ακριτ. Α. Κουντουριώτης Ν
Ἀναστάσιος Σ. Χαραλιμπής Ν	

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ.
Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Φεβρουαρίου 1899, ταῖς Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀεχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδρίασεως ἀναγινωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἑπομένως.

α.) Τὸ ἀπὸ 21 Φεβρουαρίου ε. ε. ἔγγραφο τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δι' οὗ γνωστοποιεῖται εἰς τὴν Γερουσίαν ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ ἀπὸ 21 Φεβρουαρίου ε. ε. Βασιλικοῦ Διατάγματος ἐνερυστήθη νὰ ἀποδεχθῆ τὴν παρὰ τῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν ὑποναύρχου καὶ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Κ. Κανάρη, καὶ νὰ ἀναθέσῃ προσωρινῶς τὰ ἔργα τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὸν ὑποστράτηγον καὶ ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν Κύριον Δ. Καλλέργην καὶ

β.) Ἡ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου ε. ε. πρὸς τὴν πρῶτον τῆς Γερουσίας ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἀναστασίου Μαυρομιχάλη, δι' ἧς αἰτεῖται ὑπὸ τὸ Σ. τῆς Γερουσίας σῶμα τσαρακονθήμερον ἀδειῶν ἀπουσίας. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀπαγγεῖλαντος ἀκολούθως τοῦ Κυρίου προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπικτάσεως (Πρακτ. Γερουσι. Β'. Συνόδ. Περιόδ.)

τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων Νόμου θύτερος τῶν Κ. Κ. Γραμματῶν ἀνέγνω τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ ἐπεκτάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιασῶν νόμου τῆς 9 Ἰουνίου 1853, θεωρεῖ εὐεργετικὰς μὲν καὶ ἀφελίμους πρὸς τοὺς ὀφειλτάς τοῦ δημοσίου τὰς διατάξεις αὐτοῦ κατὰ τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις, οὐχ ἥττον δὲ πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου συναθροούσας, καὶ διὰ τοῦτο παραδέχεται ὁμοφώνως τὴν ἀρχὴν τοῦ διαληφθέντος νομοσχεδίου καὶ τὰ καθέκαστα ὅπως ἔχουσι, συνιστώσα μόνον εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ σώματος τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι εὐχρῆς ἔργον, εἰάν ἡ ἐπέκτασις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προθεσμιῶν ἐδιπλασιαζέτο, καθότι τοῦτο θέλει παρεξίει μεγαλειτέρως εὐκολίας πρὸς τοὺς ὀφειλτάς εἰς ἀπότισιν τοῦ χρέους τῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Φεβρουαρίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπή

Γ. Δαρμιώτης.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Δ. Κανελλόπουλος.
Π. Λαϊουρίτης.
Ἰωάννης Οἰκονόμου.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν ἐντός μὲν τῆς σήμερον ὑπόψιν καὶ διανομὴν τῆς τε ἔκθεσεως καὶ τοῦ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενου νομοσχεδίου, τὴν κατὰ τὴν προσηχθῆ δευτέραν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν ἀπαγγέλλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχούς συνεδριάσεως, γενησομένης τὴν 28 τοῦ τρέχοντος, τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ.
Α. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Φεβρουαρίου 1855 ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρόντων 28 μελῶν ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνωστάς Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικροῦνται.

Παρελθὼν ἐπαμένως ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός ἀνέγνω

Α. Νομοσχέδιον περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ μελισσῶν διὰ τὸ ἔτος 1855, καὶ τὴν συνοδούσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηρίχθῃ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Φεβρουαρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ψηφισθέντος ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὁ ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου 1853 ΣΜΕ. νόμος περὶ φορολογίας τῶν ζώων καὶ ὁ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ΣΜΑ. περὶ φορολογίας τῶν μελισσῶν διὰ τὸ 1854 ἔτος, καθὼς καὶ ἀπὸ 3 Μαρτίου 1854 ΣΕΣΤ. περὶ τοῦ χρόνου τῆς δελιώσεως τῶν ζώων, ἰσχύον ἀπαρράλκτως καὶ διὰ τὸ 1855, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν θέλει ἐνεργηθῆ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ βεβαίωσις καὶ ἡ εἰσπραξις τῶν ἐν αὐτοῖς προαδιαριζομένων φόρων, ὡς καὶ ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τῶν χοίρων διὰ τὸ 1856 ἔτος.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κέρσι.

Ἡ Βουλὴ ἐπιψήφισεν ἤδη τὸ ὑποβληθὲν αὐτῆς Νομοσχέδιον περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ Μελισσιῶν κ. κ. — Λαβὼν τὰς διατάξεις τοῦ Βασιλέως τὸ ὑποβάλλω καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν ἐπιψήφισιν, καὶ παρακαλῶ νὰ τὸ θεωρήσῃτε ὡς λίαν καταπειθόν, διότι πᾶσα ἀνάγκη ἐπιφέρει ζημίας τοῦ Δημοσίου, ἢ τῶν φορολογουμένων, ὡς ἐγγίζοντος τοῦ χρόνου τῆς ἀπαριθμήσεως. Ἐπιφέρω τελευταίον τὴν παρατήρησιν ὅτι διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου τίθενται ἀπλῶς εἰς ἐνέργειαν καὶ κατὰ τὸ κ. κ. αἱ αὐταὶ φορολογικαὶ διατάξεις τοῦ παρελθόντος ἔτους, τῶν ὁποίων δὲν συγχωρεῖ ὁ καιρὸς μηδεμίαν μεταβολήν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Φεβρουαρίου 1855.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Β'. Νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἐξοδα τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον, Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον κ. κ., ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθεσιν. ἔχοντα ὡς ἑποιοί.

Ἡρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κέρσι.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως φέρω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν Ἰμῶν τὸ συναπτόμενον τῆ παραύθῃ νομοσχέδιον, δι' οὗ χορηγεῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν πίστῶσις διὰ τὰ ἐξοδα τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον, Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον κ. κ. ἀπέναντι τοῦ ὑποβεβλημένου εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο προὑποβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἐπιψηφίσθη παρ' αὐτῆς κατὰ τὸ παρεσυναπτόμενον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς. Πιστώω δ' ὅτι καὶ Ἰμεῖς, Κύριοι, θέλετε ἐπιψηφίσει τούτο, συναίσθανόμενοι ὅτι αἱ ἀνάγκαι τοῦ Κράτους δὲν δύνανται νὰ θεραπευθῶσιν ἄλλως μὴ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰμὴ διὰ τῆς προκειμένης πιστώσεως καταπειθόντως ἐπιψηφισομένης.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΓΑΛΙΑ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Φεβρουαρίου 1855.

ΟΘΩΝ.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασάσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ γρήσιν ποσοῦ ἴσου μὲ τὸ τρίτημόριον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854 διὰ τὰ ἐξοδα τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου 1855 ἀπέναντι τοῦ ψηφισθητομένου προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855.

Ὁ παρὸν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἔφημεριδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐξήτησε δὲ τὴν ταχέειν συζήτησιν ἀμφοτέρων, ὡς λίαν καταπειθόντων καθόσον ἀνεῖ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ δευτέρου δὲν δύνανται νὰ θεραπευθῶσιν αἱ ἀνάγκαι τοῦ Κράτους διὰ τὰ ἐξοδα τῶν δύο ληξάντων μηνῶν ἀνεῖ δὲ τοῦ πρώτου ἐπέργονται ζημιαὶ τοῦτο δημοσίου καὶ τῶν φορολογουμένων, ὡς ληγουσας τῆς τῶν δηλώσεων προθεσμίας τὴν 15 Μαρτίου καὶ προσεγγίζοντος τοῦ χρόνου τῆς ἀπαριθμήσεως· προσέθηκε μάλιστα ὅτι ἡ κυβέρνησις εἶχε σύστημα μεταβολῶν νὰ εἰσαγάγῃ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων καὶ μελισσιῶν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν γνωστῶν αἰτίων εὑρισκομένη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιπέυσῃ, σὰς καθυποβάλλει μὲν σήμερον τὸ παρὸν νομοσχέδιον, δι' οὗ τίθενται ἀπλῶς εἰς ἐνέργειαν καὶ κατὰ τὸ κ. κ. αἱ αὐταὶ φορολογικαὶ διατάξεις τοῦ παρελθόντος, διαβιβασοῖ δὲ τὸ Σ. σῶμα τῆς Γερουσίας ὅτι ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν θέλει εἰσαγάγει νομοσχέδιον τροποποιούν τὰς διατάξεις τῆς εἰρημένης φορολογίας.

Επί τῆς προτάσεως δὲ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τοῦ νὰ συζητηθῶσιν αὐτὸν ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶς παρετήρησε καὶ πάλιν ὅτι ἂν καὶ ἡ κυβέρνησις δὲν θέλει ποτὶ ἐπιμείνει νὰ συζητῶνται κατεπειγόντως νομοσχέδια πᾶλλῃς σπουδαιότητος, εὐρίσκειται ὅμως εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ τὴν ἐντὸς τῆς σήμερον συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ μελισσιῶν, ἐπειδὴ ἐλάχιστος ὑπολείπεται πρὸς δόλωσιν χρόνος, καὶ καθέσον ἔαν ἀναβληθῇ διὰ τὴν αὐτὸν ἡ συζήτησις αὐτοῦ, ἡ δημοσίευσίς αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ γίνῃ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ὡς μὴ ἀνχωροῦντος ταχυδρομείου.

Ἡ Γερουσία ἀναγνωρίσασα τὸ κατεπείγον τῆς ἐπιφέρεισεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων καὶ μελισσιῶν νομοσχεδίου ἀπέφασκε τὴν ἐντὸς μὲν τῆς σήμερον συζήτησιν αὐτοῦ, τὴν κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ συζήτησιν τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου.

Δὲν ἤλπιζα, ἐπήγγεικεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶς δὲν ἤθελε κάμει εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν τιμὴν, τὴν ὅποιαν ἔκτισεν εἰς τὴν Βουλὴν, δόσας εἰς αὐτὴν 24 ὥρων καιρὸν πρὸς συζήτησιν τῶν εἰρημένων νομοσχεδίων προτείνω ὅθεν τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων καὶ μελισσιῶν Νομοσχεδίου κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς κατεπείγοντος, τὴν συζήτησιν δὲ τοῦ περὶ πιστώσεως νομοσχεδίου ἀφ' οὗ τοῦτο βεβαιωθῆ προηγουμένως ὑπὸ ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν κανονισμὸν μας.

Γενομένης δ' αὐτῶ παρατηρήσεως ὅτι ἤδη πλέον ἡ Γερουσία ἀπεφάσκει περὶ τῶν εἰρημένων νομοσχεδίων, καὶ πᾶσα πρότασις δὲν εἶναι ἐγκαιρὸς, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου.

Ὅτως ἀναγιγνώσκεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ψηφισθεῖσα αὐτὴ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Γ. Καρακατζάνη, καὶ γίνεται παραδεκτὴ διὰ ψήφων 33 (παιψηφεί) κατὰ τὸ ὄψθε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνοπούλος	Ν	Γεώργιος Καρακατζάνης	Ν
Ἀνθ. Δελιγιάννης	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μιζῆς	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης	Ν	Ἄδ. Δούκας	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Δῆμος Κωνσταντίνου	Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Τασιανῆς Γεωργιάδης	Ν
Τάτσης Μαγγίνης	Ν	Μ. Α. Καίρης	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριζῆς	Ν
Λάμπρος Νάκος	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχαλῆς	Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Χαρὰλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἰωάννης Στάκος	Ν
Ἰακώβος Παξιμάδης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχαλῆς	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Κίτσος Τζαβέλλας	Ν
Σπυρ. Τριγούνης	Ν	Γεωργιάδης Γεώργιος	Ν
Φικάρδος Τζιώραζ	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χατοσίκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Ἀνθρ. Χ. Ἀναργύρου	Ν	Νικόλ. Μαυρομματῆς	Ν
Νικόλ. Χρυσόγεγλος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπους	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δουβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἀθανάσιος Αἰλωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Σπύρος Μίλιος	Ν
Γ. Παπακλιούπουλος	Ν	Βῆγος Παλαμίδης	Ν
Γεώργιος Γλαράκης	Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν		

Προβάσας κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέαστα συζήτησιν ἀναγιγνώσκεται τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶς εἶπεν, ἐρχομαι νὰ δώσω πληροφορίας τινὰς ὡς πρὸς τὴν εὐχὴν, ἣν ἐξέφρασαν ἡ ἐπιτροπὴ, περὶ διπλασιασμοῦ τῶν ἐπεκτάσεων τῶν προθεσμιῶν. Ἰνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι εἴληθε πρὸ πολλοῦ ἡ διὰ τοῦ ἀρχικοῦ νόμου χαρακτηρομένη προθεσμία πρὸς τοὺς ἐξ ἐνοικιασεως τῶν προσόδων ἀρρελῆτας τοῦ δημοσίου ἢ Κυβερνήσεως

εσπεύει να δώσει παράτασιν εἰς τοὺς ὀφειλέτας τούτους, ἐπακτείνασα τὰ εὐεργετήματα τοῦ εἰρημένου νόμου καὶ εἰς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου ἐκ μονοστῶν ἢ πολυεστῶν ἐνοικιασῶν ἰχθυοτροφείων. Ἐξ ὅλων τῶν κατηγοριῶν τὸ ποσὸν τῶν καθυστερούντων χρεῶν ἀναθίκει εἰς 15 ἑκατομμύρια δραχμῶν τὸ δὲ ποσὸν τῶν μέχρι τούδε ζητησάντων, νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιασῶν νόμου ἀναθίκει εἰς 4,200,000 δραχμῶν. Ἐκ τούτου ὀφείλεται μὲν 3,190,000 δραχμῶν ἐξήτησαν νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὸν Νόμον χωρὶς νὰ προτείνωσιν ἀντιβήσεις, ὀφείλεται δὲ 1,000,000 περίπου δραχμῶν ἐξήτησαν νὰ συμμεθεξῶσι τῶν ὀφελημάτων τοῦ νόμου, πρότειναν ὅμως ἀντιβήσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀρχικὸς νόμος, ὡς δὲν ἀγνοεῖται δημιουργεῖ μίαν διαδικασίαν ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ αἰτήσεις ἐκπρόθεσμοι εἰς 40,000 δραχμὰς συμποσούμεναι. Ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργείου τῆς οικονομίας ὡς πρὸς τὴν επέκτασιν εἶναι ὅτι δὲν θέλει ἐπιφέρει μεγάλα ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν χρεῶν τούτων συμβάλλει τὸ ἐξῆς· οἱ μικρῶν ποσῶν ὀφείλεται προσήλθον σχεδὸν ἅπαντες καὶ συνεμορφώθησαν μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου· ἀλλ' οἱ μεγάλων ποσῶν ὀφείλεται κατὰ γενικὸν σχεδὸν κανόνα δὲν προσήλθον, εἴτε διότι καὶ μετὰ ὀφελήματα τοῦ νόμου θεωροῦσιν ἑαυτοὺς πολὺ βεβαιωμένους, καὶ ἐλπίζουσιν εἰς εὐεργετήματα μεγαλύτερα, εἴτε καὶ δυστροποῦντες. Μετὰ τὰς δύο ταύτας τῶν ὀφειλετῶν κατηγορίας ἔρχεται μέγα πλῆθος ὀφειλετῶν οἵτινες ἢ ἀπέθανον καὶ δὲν ἄρῃκαν κληρονόμους ἢ ἄρῃκαν μὲν κληρονόμους, ἀλλ' οὔτοι εἰσὶν ἀπερρέγγυοι, ἢ ἐφυγαδύθησαν καὶ σήμερον ἀγνοεῖται ἢ διακμονήτων· καὶ ἄλλη τέλος κατηγορία ὀφειλετῶν, οἵτινες ἔχοντες χρεῖ ἐπίδικα κατὰ τοῦ δημοσίου δὲν θέλουσι νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰ τοῦ νόμου ὀφελήματα. Ἐκ τούτων βλέπετε κύριοι, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἐπεκτάσεως μεγαλειτέρας προθεσμίας· ἄλλως τε κύριοι, τὸ ὑπουργεῖον πρὶν ἢ κατακυρωθῆ ὁ νόμος θέλει κάμει κατὰ ἄλλο ἐν εἰς τὰς οικονομικὰς ἀρχὰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον, διὰ νὰ σπεύσωσιν οἱ ὀφειλέται νὰ συμμεθεξῶσιν ἐντὸς τῆς ὀρισμένης προθεσμίας τῶν εὐεργετημάτων αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου, χωρὶς νὰ εὐρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παρατείνωμεν τὴν προθεσμίαν, δύνανται οἱ βουλομένοι τῶν ὀφειλετῶν νὰ προφθάσωσιν καὶ νὰ συμμεθεξῶσι τῶν ὀφελημάτων. Ἐπιμένων εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου τούτου, δὲν διτσοχυρίζομαι ὅτι ὁ νόμος οὗτος δὲν ἔχει ἐλλείμματα· ἐξ ἐναντίας δυνατόν νὰ ἔχη ἐλλείμματα καὶ πολλὰ μάλιστα, ἀλλ' ἡ πείρα θέλει μᾶς κα-

ταδεῖζει καὶ ταῦτα καὶ ἄλλα μικρότερα καὶ λεπτότερα, τὰ ὅποια οὐδ' αὐτὸς ὁ ἀριστος νομοθέτης δὲν δύναται νὰ προῖδῃ· οὕτως ἐπὶ παραδείγματι ὁ πρῶτος νόμος περὶ καθυστερούντων δὲν ἔδωκε περισσοτέρας ευκολίας εἰς τοὺς ὀφειλέτας μεγαλητέρων ποσοτήτων, διότι θεμελιούται ὁ νόμος ἐπὶ τῆς ἰσότητος· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ ἀνισότης ἤθελεν εἶθαι καὶ ἀναγκασία καὶ ἐπιωφελεῖς διὰ τὸ δημόσιον καὶ τοὺς ὀφειλέτας· ἐκτὸς τούτου ὁ τρόπος τῶν ἐκδικασῶν τῶν ἀντιβήσεων, τὸν ὁποῖον καθιεροῖ ὁ πρῶτος νόμος, εἶναι ὅλως ἀκατάλληλος· διὰ τὰ ἐλλείμματα ταῦτα, τὰ ὅποια ἐπὶ παραδείγματι ἐκ τοῦ προχείρου ἀνέφερα, καὶ δι' ὅσα ἄλλα τυχόν μετ' ὀλίγον ἢ πείρα καταδειξεί, πιθανόν νὰ ἔχη ἀνάγκην τροποποιήσεως· τότε, ἐὰν ἡ πείρα καταδειξῇ ἀναγκασίαν καὶ τὴν επέκτασιν τῆς προθεσμίας, θέλει δοθῆ τοιαύτη· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ὑπουργεῖον προτείνει τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου σχεδίου, ὅπως ἔχει, διότι θεωρεῖ περὶ τὴν καὶ ἀσύμφορον τοιαύτην παράτασιν, οὐχ' ἥττον ὅμως εκτιμᾷ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ὑπαγορευθεῖσαν ἀπὸ τὸ αἰσθημα τῆς ἀληθοῦς πρὸς τοὺς καθυστεροῦντες ἐπιεικείας.

Παρετήρησιν, ἐν τῶν τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν, οἱ ἢ πρότασις τῆς ἐπιτροπῆς ὑπαγορευθῆ ἀπὸ τὰς πληρωφείας, τὰς ὁποίας συνελόξαν τὰ μέλη αὐτῆς εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἐνθα ἐνδιετέριθον μέχρι πρὸ μικροῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔμαθεν ὅτι πολλοὶ δὲν συνεμορφώθησαν μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ἐντὸς τῆς ὀριζομένης προθεσμίας, μόνον τὴν διάθεσιν, τὴν ὁποίαν εἶχον νὰ ἀπολαύσωσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου ἐκείνου, διότι δὲν εἶχον προφθάσει, ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἐκείνης, νὰ ἐξομαλύνωσι τὰς μεταξὺ τῶν διαφορὰς, οἱ ἐνοικιασταὶ μὲ τοὺς ὑπενωκιστάς καὶ συμμετόχους τῶν. Πᾶνήνη ἢ ἐπιτροπὴ νὰ διπλασιασθῇ ἢ ἐπέτασις τῆς προθεσμίας, διὰ νὰ δοθῇ καιρὸς νὰ συμβιβασθῶσι μεταξὺ τῶν οἱ συμμετοχοὶ καὶ οὕτω προσενηχθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἄλλως καθίσταται δύσκολον εἰς αὐτοὺς νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὸν νόμον ἐντὸς τῆς δεδομένης προθεσμίας· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν μικρῶν ὀφειλετῶν, ἂν τὰ χρεῖ ὑποδικαρούμενα εἰς συμμετόχους, καλίστανται εὐκολα πρὸς ἀπόσπιν. Περὶ δὲ τῶν ὀφειλετῶν μεγάλων ποσοτήτων δὲν ἤθελε προτείνει οὐδεμίαν παράτασιν, διότι φαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει διάθεσις εἰς τούτους νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἐπῆνεγκεν, ὁ γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς δὲν θέλει εἶθαι ἀποτελεσματικὴ, καθόσον συνάγει ἐκ τῆς στατιστικῆς τὴν ὁποίαν ἐξίθηκεν ἐν τῇ ἀγορεύσει του

ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργῶν. Οἱ μὴ ἔχοντες ἀντιρρήσεις συνεμορφώθησαν ἐντὸς τῆς ἀρχικῆς προθεσμίας, διὰ τὰ ἀπαλλαγῶσι τῶν τόκων, ἀλλ' ἀμέσως ἤρχισαν τὰς καθυστερήσεις τῶν δόσεων (διαθεθεαίωσαντος τοῦτο καὶ τοῦ Κ. ἐπὶ τοῦ οικονομικῶν ὑπουργοῦ, ὁ ἀγορευτὴν ἐξήκολούθησε) οἱ δὲ ἔχοντες ἀντιρρήσεις οὐδὲ συνεμορφώθησαν οὐδὲ θέλουσι συμμορφῶθαι μετὰ τὸν νόμον, ὅχι διότι δὲν ἦτον ἱκανὴ ἡ προθεσμία, ἀλλὰ διότι δυστροποῦντες δὲν θέλουσι νὰ υποβληθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ ἀρχικὴ προθεσμία ἦτο βραχεία, ἀφ' οὗ ἔκτοτε ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς παρῆλθον δέκα μῆνας, καὶ ἀφ' οὗ διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου παρατείνεται ἀκόμη αὐτὴ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας, φρονεῖ ὅτι δεκατετράμηνος ἔκτοτε παράτασις εἶναι ἀρκετὴ διὰ τοὺς θέλοντας νὰ συμμορφωθῶσι μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ, ἐπέφερον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, ἀντεκρούσθη ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς οὐχὶ ὑπὸ μόνου τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλὰ καὶ ὑφ' ἐνός τῆς Γερουσίας μέλους, ἐρχομαι καὶ ἐγὼ νὰ εἶπω ὀλίγας λέξεις ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς μας, χωρὶς νὰ ἐπιμεινῶ μέχρι τέλους ὑπὲρ αὐτῆς, ἐάν ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ὁ Κ. ὑπουργοῦ. Ἐξ ὧν ἐλέγχθησαν φαίνεται ὅτι ὁ περὶ καθυστερούντων νόμος δὲν ὑπῆρξεν ἀποτελεσματικὸς· διότι οἱ τῶν μεγάλων ποσῶν ὀφειλέται οὐδὲως προσῆλθον, οἱ προσελθόντες δὲ ἐκ τῶν μικρῶν ποσῶν ὀφειλετῶν δὲν ἐπραγματοποίησαν τὰς ὑποχρεώσεις των. Φαίνεται ὅτι ὑπάρχουσι ἐν τῷ νόμῳ ἐκεῖνο ἑλλείψεις, ἀλλὰ ταύτας ἡ πείρα θέλει καταδείξει, καὶ τότε θέλομεν ἀσχοληθῆ ἐπὶ τῶν διορθώσεων αὐτῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν πρόκειται περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρχικοῦ νόμου καὶ διορθώσεως τῶν ἐλλείψεων των, διότι ταύτας ὁ χρόνος θέλει καταδείξει· ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας, ἀφ' οὗ αὐτὴ ἐδείχθη ἀναγκαία διὰ τινος μῆνας, διατὶ ἀπὸ τοῦδε νὰ μὴ ἐπεκταθῇ ὀλίγον τι περισσώτερον; Ἐκ τῆς στατιστικῆς τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀνέφερε, φαίνεται ὅτι μόλις τὸ ἐν τέταρτον τῶν ὀφειλετῶν προσῆλθεν εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀρχικῆς προθεσμίας, τὰ τρία δὲ τέταρτα τῶν ὀφειλετῶν μὴ προσελθόντα ὑπηγόρευσαν τὴν ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας, τὴν ὁποίαν βραδύτερον θέλει εὐρεθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παρατείνῃ ἀκόμη ὁ Κ. ὑπουργός, διὰ τὰ δῶσα πλείονα καιρὸν εἰς τοὺς ὀφειλέτας νὰ συμμορφωθῶσι μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, πρὸς κοινὸν ὄφελος τοῦτε δημοσίου καὶ τῶν ὀφειλετῶν. Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι παρῆλθεν ἱκανὸς καιρὸς ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς

προθεσμίας, ἀλλ' ἐάν τις ἀναλογισθῇ τὰς περιστάσεις καὶ τὰ ἀλλεπάλληλα συμβάματα, εὐρίσκει ὅτι ἡ προθεσμία αὕτη, ὅσον μακρὰ καὶ ἂν ἦτο, δὲν ἔδυνατο νὰ θεωρηθῆ ἐπαρκὴς εἰς ἐποχὴν γενικῆς κινήσεως· μικρὰ δὲ τις παράτασις, ὡς εὐχεται καὶ ἡ ἐπιτροπὴ μας, ἂν δὲν παράσχη μεγάλας ὠφελείας, ἀναντιρρήτως ὅμως δὲν θέλει παρέξει τὴν παραμικρὰν βλάβην. Τοσοῦτω μᾶλλον καθόσον εἰς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1853 νόμου προστίθεται διὰ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου καὶ νέα κατηγορία ὀφειλετῶν, δηλ. ἐκ μονοτοῦς ἢ πολυτοῦς ἐνοικιάσεως ἰγθυοτροπειῶν, καὶ διὰ τοὺς ὀφειλέτας τῆς κατηγορίας ταύτης ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι πρώτη, καὶ κατὰ συνήθειαν βραχεία· διὰ τοὺς λόγους τούτους παρακαλῶ τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, νὰ συγκραταθῇ εἰς τὴν προτεινομένην ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας· διότι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι τὰ ὀρελῆ τῆς παρατάσεως ταύτης τῆς ζητουμένης εἶναι ὀλίγα, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνήσῃ ὅτι ταῦτα θὰ εἶναι περισσώτερα τῆς δὲξ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου ὀριζόμενης προθεσμίας.

Παρατήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργῶν ὅτι δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ ἀντικρούσῃ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τῶν ὁποίων ἀνέφερε στατιστικῶν πληροφοριῶν. Ἀνέφερε ταῦτας μόνον διὰ τὰ δειξῆ τὴν κατάστασιν τοῦ πασθόντος· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ μέλλον, διαθεθαίω ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει λάβει πρόνοιαν, ἐάν παρασταθῇ ἀνάγκη, νὰ συμμορφωθῇ μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ἐπιτροπῆς.

Λαθῶν κατόπιν τὸν λόγον ὁ γερουσιαστὴς Κύριος Περθελέγιος εἶπεν. Ὁ Κ. ὑπουργός μας ἐξέθηκε τὴν στατιστικὴν τῶν προσελθόντων ὀφειλετῶν, μᾶς εἶπε δὲ ὅτι τὰ αἷτια τῆς μὴ ἐντελοῦς ἐπιτυχίας τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου εἶναι τὸ ὅτι οἱ μεγάλων ποσῶν ὀφειλέται τοῦ δημοσίου ὡς μὴ ὠφελούμενοι ἐκ τῆς χάριστος τῶν τόκων δὲν θέλουσι νὰ συμμορφωθῶσι μετὰ τὰς διατάξεις του, ὅτι ἄλλοι ὀφειλέται ἀπίθανον χωρὶς νὰ ἀφῆσιν κληρονόμους, ἢ ἂν ἀφῆκαν, οὗτοι εἰσὶν ἐφερέγγυοι· ὅτι ἄλλοι ὀφειλέται ἐρυγαδεύθησαν καὶ ἀγνοεῖται ἡ διαμονὴ των. κτλ. Ἰπέθεσα λοιπὸν ὅτι ἔθελε εἶραι ἄλλον νόμον ὁ Κ. ὑπουργός πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν ἐλπίδων αἱ συνέλαβον ἄλλοτε τὰ Νομοθετικὰ σώματα ψηφίζοντα τοὺς νόμους τούτους. Ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργός ἐζήτησε μόνον ταῦτα τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καὶ δὲν πρόκειται ἤδη περὶ ἄλλου, εἰμὴ περὶ παρατάσεως μόνον τῆς προθεσμίας τοῦ περὶ καθυστερούντων

νόμου. Είναι ήδη αναγκαία ή παράτασις; Η πράξις Κύριοι αποδεικνύει, αν τὸ θεωρητικῶς καλόν, εἶναι καὶ πρακτικῶς τοιοῦτον. Ἐπρεπε νὰ παρέλθωσι δύο καὶ τρεῖς μῆνες ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ἀρχικοῦ νόμου, διὰ νὰ ἐννοήσωσι τὰ ὄφελι αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁμῶς ἐννοήσαντες τὰ ὄφελι του προσῆλθον. Ἄν δὲ οἱ προσελθόντες καὶ μετασχόντες τῶν ὠφελιμάτων τοῦ νόμου καθυστεροῦσι τὰς δόσεις, δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ τοῦτο εἰς τὴν ἐλλείψιν τοῦ νόμου, διότι ὁ νόμος δίδων ὠφελήματα, ἀπαιτεῖ καὶ υποχρεώσεις, καὶ λαμβάνει ἀσφάλιστα κτήματα. Ἐπίσης εἰς ἐλάττωμα τοῦ νόμου δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἡ μὴ προσέλευσις τῶν ὀφειλετῶν διὰ μεγάλα πρὸς τὸ δημόσιον ποσά, διότι ὅσον μεγαλιέτερον εἶναι τὸ κεφάλαιον τοῦ πρὸς τὸ δημόσιον χρέους, τόσον μεγαλιέτερον εἶναι καὶ τὸ πᾶσόν τῶν χαριζομένων τόκων, καὶ κατὰ συνέσειαν τόσον μεγαλιέτερον τὸ ὄφελος τοῦ ὀφειλέτου. Εἰς τὴν πρώτην δαθείσαν προθεσμίαν ἕκαστος ἐσκέπτετο, ἂν τὸν ἐσόμερον νὰ προσέλθῃ καὶ συμμετάσχῃ τῶν ὠφελιμάτων τοῦ νόμου. Ἄλλ' ἀφοῦ πλέον παρήλθε τοσοῦτος καιρὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρώτης προθεσμίας, καὶ ἀφ' οὗ διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου δίδεται νέα, αὕτη πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἱκανή, καὶ πᾶσα παράτασις αὐτῆς βλάπτει τὸ δημόσιον, διότι δὲν προοδεύει ἡ εἰσπραξις, χωρὶς καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀφειλέτας κἂν νὰ ὠφελῇ. Διὰ τοὺς λόγους τούτους θεωρῶ ἐπαρκούσαν τὴν διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὀριζομένην προθεσμίαν.

Μετὰ τὰ λεγθέντα ἡ Γερουσία περιδείξατο τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ δεύτερον καὶ τελευταῖον αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορήθην ἐπὶ τέλος τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 36 (παμπήφαι), κατὰ τὸ ἔδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυριῶν

Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπικατάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων Νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . .	Ν	Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . .	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης . . .	Ν	Ἀναστάσιος Λόντος . . .	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Ν	Γάβριος Μαγγίνης . . .	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Ν	Ἀναγνωστῆς Μοναρχίδης . . .	Ν

Λάμπρος Νάκος . . .	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Ν
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος . . .	Ν	Γεωργιάκης Γρηγοριάκης . . .	Ν
Χαρῶλ. Παπαπολίτης . . .	Ν	Μ. Α. Καίρης . . .	Ν
Ἰακώβος Παξιμαδῆς . . .	Ν	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς . . .	Ν
Νικόλ. Πρασσακῆς . . .	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . .	Ν
Σπ. Τρικούπης . . .	Ν	Δημότρ. Πλαπούτας . . .	Ν
Ῥικάρδος Τζιωρτζ . . .	Ν	Ἰωάννης Σταῖκος . . .	Ν
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης . . .	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης . . .	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	Ν	Κίτζος Τζαβέλλας . . .	Ν
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .	Ν	Γαρδικιώτης Γριβῆς . . .	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελοσ . . .	Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .	Ν
Γεώργ. Ψύλλης . . .	Ν	Δημήτριος Χατσιόκος . . .	Ν
Ἰωάννης Θεοδοῦκος . . .	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης . . .	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . .	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης . . .	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς . . .	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαλαλάμης . . .	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Ν	Παναγ. Λιδωρικῆς . . .	Ν
Γ. Παπαηλόπουλος . . .	Ν	Γεώργ. Ανοθουσιώτης . . .	Ν
Γεώργιος Γλαράκης . . .	Ν	Κωνσ. Προβιλέγιος . . .	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Ν	Ἰω. Οἰκονόμου . . .	Ν
Γάβριος Καρακατζῆνης . . .	Ν	Σπύρος Μίλιος . . .	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μεζῆς . . .	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης . . .	Ν
Ἄδαμ Δούκας . . .	Ν	Δημ. Α. Κουντουριώτης . . .	Ν
Ἄημος Κανελλόπουλος . . .	Ν		

Οὕτω λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο παραδεκτὸν ὅπως ὑπεβλήθη, ἔχει δὲ ὡς ἐξῆς.

Ο Θ Ω Ν. κ τ.λ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερῆσασμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς μὴ συμμορφωθέντας μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1853 περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεων νόμου, ἐπιθυμοῦντος δὲ νὰ μειώσῃ τῶν εἰσπραγμάτων αὐτοῦ, χορηγῆται νέα προθεμία, εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 4. πέντε μηνῶν διὰ νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου ἐπιθυμίαν των, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου τριῶν μὲν μηνῶν, εἴαν ᾖσιν ἐντὸς, πέντε δὲ μηνῶν, εἴαν ᾖσιν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, διὰ νὰ ὑποβάλλωσι τὰς ἀντιρρήσεις των, εἴαν ἔχωσι, καθ' ὁλοκλήρου ἢ μέρος τοῦ χρέους των.

Ἄρθρ. 2. Ἀπολαύουσι τῶν εἰσπραγμάτων τοῦ μνηθέντος

Νόμου, ἂν συμφορῶσιν μὲ τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἀνωτέρου ἀρθροῦ, καὶ οἱ ἀραιεῖται τοῦ δημοσίου ἐκ μοναστῶν ἢ πολυετῶν ἐνοικίων ἰχθυοτροφείων, τῶν ὁποίων ἡ ἐνοικίασις ἐλάττει μέχρι τέλους 1851.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Μεταβάσει κατέβη τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων καὶ μελισσῶν διὰ τὸ ἔτος 1855, θάτερος τῶν Κ. Κ. Γραμματέων ἀνέγνω αὐτό, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὁ γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ταχθεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου, καὶ διότι τὰ αἰτία τῆς βραδύτητος πρὸς καθυποβολὴν αὐτοῦ εἶναι καὶ γνωστὰ καὶ ἰσχυρὰ, καὶ διότι δὲν ὑπολείπονται εἰμὴ δεκαπέντε μόνον ἡμέραι πρὸς δῆλωσιν τῶν ζώων, ὡς ἐκ πνεύσεως τῆς προθεσμίας τῶν δηλώσεων τὴν 15 Μαρτίου· ἐὰν δὲ ληρῶν ὑπ' ἄψιν ὅτι, διὰ νὰ δημοσιευθῆ ὁ Νόμος εἰς τὰς ἀποκεντρους ἐπαρχίας, χρειάζονται τοῦλάχιστον δεκατρεῖς ἡμέραι, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κυρώσεώς του, δὲν ἐπιλείπονται εἰμὴ δύο μόνον ἡμέραι πρὸς κοινοποίησιν, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι σήμερον κυροῦται καὶ δημοσιεύεται ὁ ὑπὸ συζήτησιν νόμος· διὰ τὸν λόγον τοῦτον συμφωνεῖ ὅτι κατεπίγει τὰ μάλιστα ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νόμου αὐτοῦ. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐντὸς τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τῶν ζώων ὑπάρχει ἄρθρον τι περὶ τοποθετήσεως, καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὸ 1/10 τοῦ Κράτους, δηλ. κατὰ τὴν Δυτικὴν μόνον Ἑλλάδα καὶ τινα χωρὶς τῆς Ἀνατολικῆς, ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον εἶναι ἐναντίον τῆς ἰσότητος, τὴν ὁποίαν ὁ θεμελιώδης νόμος διαγράφει, ἐπειδὴ τοποθετήσις δὲν λαμβάνει χωρὶς οὐδ' εἰς κανὲν τῆς Πελοποννήσου μέρος, οὐδ' εἰς κανὲν τῶν Νήσων, οὐδ' εἰς αὐτὴν σχεδὸν τὴν Ἀνατολικὴν, ἐξαιρεῖται ὀλιγίστων χωρίων, διὰ τὸ μέλλον κἂν προτείνει νὰ φροντίσῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς περὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦλάχιστον τοῦ μέρους τοῦτου τῆς φορολογίας, τὸ ὁποῖον εἶναι ὄχι ὀλίγον ἐπαχθὲς διὰ τὸ ἄτοπον αὐτῆς· διότι ὁ νόμος ὅστις ἐφαρμόζεται εἰς τὸ 1/10 τοῦ κράτους δὲν εἶναι νόμος ἀλλὰ ἄνιστος καὶ ἐπαχθὲς φορολογία.

Εὐχαριστῶ εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, τὸν προλαλήσαντα, διότι προέκλεσε τὴν προσαχθὴν τοῦ ὑπουργείου εἰς ζήτημα σπουδαιότατον. Ὁ ὑπὸ συζήτησιν νόμος ἔχει

καὶ ἄλλας ἐλλείψεις, ἀλλὰ, διότι εἶναι νόμος, πρέπει νὰ τὸν σεβασθῶμεν καὶ νὰ τὸν ἐφαρμόσωμεν. Ὡς πρὸς τὰς ἀπαριθμήσεις χρῆζει τροποποιήσεως, διὰ νὰ μὴ περιπίπτωμεν εἰς ὅλα τὰ ὀνεινὰ τῆς ἀπαριθμήσεως ἐπίσης καὶ ὡς πρὸς τὴν τοποθέτησιν ἔχει ἀνάγκην τροποποιήσεως ὁ νόμος, διότι εἶναι ὅλος ἄνιστος. Ἡ κυβέρνησις συλλέγει ἀπὸ τίνος πηροφορίας, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς σύστημα δικαιοτέρον φορολογίας. Οἱ τρεῖς βαῖμοι τῆς ἐκδικήσεως τῶν τοποθετήσεων εἶναι τοσοῦτον ἀκινῶνιστοι, ὥστε δὲν δίδουσι ἐγγυήσεις εἰς τοὺς ἔχοντα ἀνάγκην τοποθετήσεων· καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος λοιπὸν τῶν ἐκδικήσεων τούτων θέλει προταθῶσιν ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως τροπολογία, ὅταν προσεχῶς εἰσαχθῆ νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν ζώων. Λέγω δὲ προσεχῶς, διότι, πρὶν ἢ λήξῃ τὸ ἔτος, ἐλπίζει ἡ κυβέρνησις νὰ καθυποβάλῃ ἐνώπιόν σας νόμον τοιοῦτον περὶ φορολογίας.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορεῖται αὕτη ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Γ. Καρκατζάνη, γίνεταί δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 32 (παμφήφει) κατὰ τὸ ὅδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων καὶ μελισσῶν διὰ τὸ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος.	N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης.	N
Αναγν. Δελιγιάννης.		Βασίλειος Χρηστακόπουλος.	N
Γεώρ. Κουντουριώτης.		Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου.	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης.	N	Νικόλ. Χρυσόγελος.	N
Σπυρίδιον Καλογριόπουλος.		Γεώργιος Φύλλας.	
Ἀναστάσιος Λαγός.		Ἰωάννης Θεοτόκης.	N
Τάσος Μαγγίνας.	N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου.	N
Αναγνώστης Μοναρχίδης.	N	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης.	
Λάμπρος Νάκος.		Γεώργιος Δαριώτης.	N
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος.		Γ. Παπαηλιόπουλος.	N
Χαράλ. Παπαλίτης.	N	Γεώργιος Γλαράκης.	
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς.	N	Δημήτριος Βούλγαρης.	N
Νικόλ. Πρασονάκης.	N	Γεώργιος Καρκατζάνης.	N
Σπυρ. Τρικούπης.		Νικόλαος Ἰω. Μέξης.	N
Ρικάρδος Τζιώρτζ.	N	Ἀδάμ Δούκας.	N

αἴμος Κανελλόπουλος.	N	Δημήτριος Χατζίσκος.	N
Κωνσταντίνος Κανάκης.		Δημήτριος Χρηστίδης.	
Γεωργίου Γρηγοράκης.	N	Νικόλ. Μαυρομαμάτης.	N
M. A. Καβής.	N	Άναστ. Σ. Χαράλαμπος.	N
Αντών. Γ. Κρισζής.	N	Πανηγ. Λιδωρίκης.	
Αντών. Μαυρομυχάλης.	N	Γεώργιος Δουδουνιώτης.	N
Δημήτριος Πλαπούτας.	N	Κωνστ. Προβαλέγιος.	N
Ιωάννης Σταΐκος.		Ιωάννης Οικονόμου.	N
Άναστάσιος Μαυρομυχάλης.		Σπύρος Μίλιος.	
Κίτσος Τζαβέλλας.		Ρήγας Παλαμίδης.	
Γεωργίου Γρίβας.		Δημήτριος Α. Κωνσταντινίου.	N
Αλέξιος Βλαχόπουλος.	N		

Προβάσει ἀκολουθῶν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα συζητήσεων, ἀνγκινώσεται τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ λαβὼν τὸν λόγον ὁ γερουσιαστὴς Κ. Προβαλέγιος εἶπε. Κατὰ τὸ νομοσχέδιον αἱ δηλώσεις τῶν ζώων γίνονται μέχρι τῆς 15 Μαρτίου, ὅστις δ' ἐντός τῆς προθεσμίας ταύτης δὲν ἤθελε δηλώσει τὰ ζῶά του, ὑπόκειται εἰς ποινὰς ἐπειδὴ ὅμως ἐβραδυνῆν ἢ ἐπιψήφισιν τοῦ Νόμου τούτου, καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον εἰς πολλὰς ἐπαρχίας νὰ δημοσιευθῆ πολὺ βραδύως, εἰς τοιαύτην περίστασιν ἢ κατὰ τῶν μὴ δηλωσάντων ἐφαρμογῇ τῶν ποινῶν εἶναι καὶ αὐστηρὰ καὶ ἀδικος ἂν καὶ ὅπως, διεβεβαίωσεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, εἶναι ὠδηγημένοι αἱ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ ἵνα σπεύσωσι νὰ κάμωσι γνωστὸν τὸν νόμον καὶ τὴν τῶν δηλώσεων προθεσίαν εἰς τοὺς φορολογουμένους, εἶναι ὅμως πολλὰ πιθανόν, ὅτι εἰς πολλὰς ἐπαρχίας δὲν θέλει φθάσει ἐγκαίρως ἢ δημοσιεύσιν τοῦ νόμου. Διὰ τοῦτο ἐν ᾧ ἂν ἐνός ἢ ἐφαρμογῇ τῶν ποινῶν κατὰ τῶν λαβόντων μὲν ἐν καιρῷ γνῶσιν τοῦ Νόμου κατοίκων, μὴ δηλωσάντων δὲ τὰ ζῶά των, εἶναι δικαία, ὡς τῆς ἐλλείψεως αὐτῶν ἀποδομένως εἰς κακὴν θέλησιν, καὶ οὐχὶ ἄγνοιαν τοῦ νόμου, ἀφ' ἑτέρου ἢ ἐφαρμογῇ τῶν ποινῶν εἰς τοὺς μὴ ἐγκαίρως λαβόντας γνῶσιν τοῦ Νόμου καὶ μὴ δηλωσάντας εἶναι αὐστηρὰ, διὰ νὰ μὴ εἴπω καὶ ἀδικος, καθόσον παρ' αὐτοῖς δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἢ προκαταληψίς ὅτι δὲν ὑφίσταται κακὴ θέλησις. Ἐλπίζω, ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν θέλει διατάξει νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς δικαστήρια καὶ ὑποστῶσι ποινὰς οἱ μὴ τυχόν δηλώσαντες τὰ ζῶά των ἐκ τῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων εἰς ἃς δὲν ἤθελεν ἐγκαίρως δημοσιευθῆ ὁ προκείμενος νόμος.

Ἄλλοι τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν συμμεριζόμενοι τὰ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος λεγόμενα παρατήρησεν ὅτι πρὸ 15 σχεδὸν ἡμερῶν κατὰ τινὰς ἐπαρχίας εἶχον δηλώσει τὰ ζῶα, καὶ πρὶν ἢ συζητηθῆ ὁ περὶ φόρου τῶν ζώων νόμος.

Ἄπαντων ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν εἶπεν, ὅτι ἡ δηλώσις δὲν εἶναι εἰσπραξίς φόρου, εἶναι ἁπολογία, τὴν ὁποίαν ἕκαστος πολίτης δίδει περὶ τοῦ φορολογουμένου εἴδους, τοῦ ὁποῦ εἶναι κύριος. Ἐπομένως οὐδεὶς ἀμφιβολία ὅτι καὶ πρὸ τῆς ψήφισως τοῦ ὑπὸ συζητήσιν νόμου ἐδόθησαν πολλὰι δηλώσεις. Ταύτας ἀποδέχονται ὡς εὐκρινεῖς αἱ ἀρχαὶ καὶ ὡς ἐκούσιως γενομένας· ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ἐγίνοντο ἐκούσιως, δὲν ἔδυναντο νὰ τοὺς ὑποχρεώσωσιν εἰς τοῦτο ἀντὶ νόμου. Αἱ ἐκούσιαι αὐταὶ δηλώσεις θέλουσι χρησιμεύσει ὡς βᾶσις τῆς ἀπαριθμήσεως. Διαβεβαίω κατόπιν τὸν πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντα ὅτι ἂν ὁ νόμος δὲν ἤθελεν ἐν καιρῷ δημοσιευθῆ εἰς τινὰ τοῦ κράτους μέρη, οὔτε τὸ ὑπουργεῖον θέλει εἰσαγγεῖν εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς ἐλλείποντας νὰ δηλώσωσι τὰ ζῶά των καὶ οἴκους τῶν μερῶν τούτων, οὐδὲ τὰ δικαστήρια, περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ὁποῦ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, θέλουσιν ἐπιβάλλει ποινὰς κατ' αὐτῶν, διότι ἐπισημὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἀντὶ νόμου ὄντος προηγουμένως αὐτῆν κατὰ τὸν θεμελιώδη τὸν κράτους νόμον.

Ἄλλοι τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν πρότειναν ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ἐν καιρῷ δημοσιευθῆ εἰς τινὰ τοῦ κράτους μέρη ὁ νόμος οὗτος, τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ζητήσῃ παράτασιν τῆς προθεσμίας τῶν δηλώσεων διὰ τοὺς κατοίκους τῶν μερῶν ἐκείνων, διὰ νὰ μὴ ἀναξιοπαθῶσι.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν παρατήρησεν ὅτι ἡ ἐλλείψις αὐτῆ διερωθῆναι καλλίτερον διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως, ἢ εἰς τοιαύτην περίστασιν θέλει ἐνεργηθῆ δαπάνη τοῦ δημοσίου καὶ οὐχὶ τῶν φορολογουμένων, εἰς τοὺς ὁποῦ ὡς μὴ λαβόντας ἐν καιρῷ γνῶσιν τοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῆ κακὴ θέλησις διὰ τὴν ἐλλείψιν των. Φρονεῖ ὅμως ὅτι θέλουσιν ἐμπροσθέντως λάβει γνῶσιν οἱ κάτοικοι, διότι πρὸ καιροῦ εἶσιν ἤδη καταλλήλως εἰδοποιημένοι παρὰ τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχέδιῳ.

Ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας τέλος τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 35 (παμπηφεί), κατὰ τὸ φίδε προσκείμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων καὶ μελισσῶν διὰ τὸ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Ἀναγν. Δελγιάννης		Νικόλαος Ἰω. Μάζης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀδάμ Δούκας	Ν
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἄημος Κανελλόπουλος	Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Τσανεπάκης Γρηγοράκης	Ν
Τάτσης Μαγγίνης	Ν	Μ. Α. Καβός	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριζῆς	Ν
Λάμπρος Νάκος		Ἄντων. Μαυρομιχάλης	Ν
Διακμαντ. Ν. Ολύμπιος		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Χαρῶλ. Παπαπολίτης	Ν	Ἰωάννης Σταΐκος	
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Νικόλ. Πρασσακίτης	Ν	Κίτσης Τζαβέλλας	
Σπυρ. Τικαυτής		Γαροδικιώτης Γριβός	
Ἐκκαρδὸς Τζιωρτζῆς	Ν	Ἀλεξίος Βλαχόπουλος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημέτριος Χατσίσκος	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	
Ἄνδρ. Χ. Ἀναγοστός	Ν	Νικόλ. Μαυρομιχάτης	
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαλαλάκης	Ν
Γεώργιος Ψάλλας		Παναγ. Αἰθωρίκης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Γεώργ. Δουδουνιώτης	
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Κωνστ. Προβιάγιος	Ν
Ἀθανάσιος Αἰθωρίκης	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης		Σπύρος Μίλιος	
Γ. Παπακλιόπουλος	Ν	Ράγας Πολυμίδης	Ν
Γεώργιος Γλαράκης		Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Δημήτριος Βούλγαρης	Ν		

Οὕτω λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως, ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Παρελθὼν ἐπὶ τέλους ὁ γερουσιαστὴς κύριος Γρηγοριάδης εἶπεν. Ἐπειδὴ, καθὰ καὶ ἐν τῇ παρελθούσῃ συνεδριάσει ἐγένετο λόγος, τινὲς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ὄντες ἔλαβον εἰσέτι τὴν Γερουσιαστικὴν αὐτῶν ἀποκρίσιν, ἀπὸ τῆς 25 Ἰουλίου 1854 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους 1855, προτείνω γὰρ διατα-

χθῆ ἢ πληρωμὴ τῆς καθυστερουμένης ἐκείνης ἀποκρίσεως τῶν, καὶ προκαλῶ πρὸς ταῦτα νὰ ἀποραθῆ σήμεραν τὸ σῶμα. Παράτηρήσεις δὲ γενόμενες ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Προβιάγιου ὅτι τὸ Προεδρεῖον πρέπει ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὸν κανονισμὸν τῆς Γερουσίας καὶ τοὺς κειμένους νόμους, ἡ Γερουσία παρεβέβητο τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Γρηγοριάδου διὰ χειροτονίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος εἶπεν τὴν συνεδριάσιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Δ. Χαρτζιόκοπος.
Α. Νικηταλάκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6. Μαρτίου 1855. Πέμπτη Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνοικτικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 35 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκέρχθη ἀρχομένην τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης ἀναγνωσθέντα ἐπιτελέσθησαν.

Ἀπαγγελλόμενος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικειμένον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως τὴν ἀνέλιξιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τετραμηνίου πιστώσεως ὡς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον, Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον κ. τ. ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματεῖος τὸ νομοσχέδιον αὐτό.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ λόγου ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολογῶν Ν. Χρυσόγελου καὶ Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνη, δι' ἧς ἐβλήθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεβέβητο αὐτὸν ἀρκεῖται διὰ ψήφων 36, κατὰ τὸ ἔδα προσαρτημένον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τετραμηνίου πιστώσεως ἐξόδων τοῦ Κράτους τοῦ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν
Ἀναγν. Δελγιάννης		Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἀναστάσιος Λόντος	Ν

Τάτσης Μαγγίνας N	Δήμος Κανελλόπουλος . . . N
Αναγνώστης Μοναρχίδης . . N	Κωνσταντίνος Κανάρης . . N
Λάμπρος Νάκος	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . N
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	Μ. Α. Καίρης N
Χαράλ. Παπαπολίτης	Αντών. Γ. Κριζής N
Ιωάννης Παξιμαδής	Αντών. Μαυρομιγάλης . . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης N	Δημήτρ. Πλαπούτας N
Σπυρ. Τρικούπης	Ιωάννης Σταίκος
Ρικάρδος Τζιώρας	Αναστ. Μαυρομιγάλης
Αθανάσιος Γρηγοριάδης . . . N	Κίτζος Τζαβέλλας
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	Γαρδικιώτης Γρίβας
Ανδρ. Χ. Αναργύρου N	Άλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος N	Δημήτριος Χαταίσκος . . . N
Γεώργιος Ψύλλας N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Ιωάννης Θεοτόκης N	Νικόλ. Μαυρομιγάτης
Ιωάννης Χ. Πέτρου N	Αναστ. Σ. Χαράλαμπος . . . N
Αθανάσιος Λιδωρίκης	Παναγ. Λιδωρίκης N
Γεώργιος Δαρειώτης N	Γεώργ. Δουδουγιώτης . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος N	Κωνσ. Προβιλέγιος N
Γεώργιος Γλαράκης N	Ιωάν. Οικονόμου N
Δημήτριος Βούλγαρης N	Σπύρος Μίλιος
Γίκας Καρακατζάνης N	Ρήγας Παλαμίδης N
Νικόλαος Ιω. Μέζης N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Άδαμ Δούκας N	Κωνσταντίνος Κανάρης . . . N

Ανεγνώσθη ἀκαλούτως τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἀρθρον τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ψηφοφορηθῆν ἐπὶ τελους καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν πεμψῆραι διὰ ψήφων 37. κατὰ τὸ ἕδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως ἰσθῶν, τοῦ Κράτους τοῦ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . N	Αναστάσιος Λόντος N
Αναγν. Δελιγιάννης	Τάτσης Μαγγίνας N
Γεώρ. Κουντουριώτης	Αναγνώστης Μοναρχίδης . N
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . N	Λάμπρος Νάκος
Σπυριδίων Καλογεράπουλος . N	Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος

Χαράλ. Παπαπολίτης	Τσανετάκης Γρηγοράκης . . . N
Ἰάκωβος Παξιμαδής N	Μ. Α. Καίρης N
Νικόλ. Πρασσακάκης N	Αντών. Γ. Κριζής N
Σπυρ. Τρικούπης	Αντών. Μαυρομιγάλης . . . N
Ρικάρδος Τζιώρας	Δημήτρ. Πλαπούτας N
Αθανάσιος Γρηγοριάδης . . . N	Ιωάννης Σταίκος
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	Αναστ. Μαυρομιγάλης
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου N	Κίτζος Τζαβέλλας
Νικόλ. Χρυσόγελος N	Γαρδικιώτης Γρίβας
Γεώργιος Ψύλλας N	Άλέξιος Βλαχόπουλος . . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης N	Δημήτριος Χαταίσκος . . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου N	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Νικόλ. Μαυρομιγάτης
Γεώργιος Δαρειώτης N	Αναστ. Σ. Χαράλαμπος . . . N
Γ. Παπαηλιόπουλος N	Παναγ. Λιδωρίκης N
Γεώργιος Γλαράκης N	Γεώργ. Δουδουγιώτης . . . N
Δημήτριος Βούλγαρης N	Κωνσ. Προβιλέγιος N
Γίκας Καρακατζάνης N	Ἰωάν. Οικονόμου N
Νικόλαος Ἰω. Μέζης N	Σπύρος Μίλιος
Ἄδαμ Δούκας N	Ρήγας Παλαμίδης N
Δήμος Κανελλόπουλος N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Κωνσταντίνος Κανάρης N	

Ἐχει δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 28 ἡλιχάντος μηνὸς Φεβρουαρίου.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλασε τὴν συνεδριάσιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Μαρτίου 1855. ἡμέρα Τετάρτη.

Ανεγνώσθη τὸ ὄνομαστικὸν καταλόγος τῶν ΚΚ, Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Αναργύστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδριάσιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος εἰσεγενησέν τὴν συνεδρίαν.

Ὁ πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

A. Χατζίσκος.

A. Σ. Χαραλάμης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Μαρτίου 1855. ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιάδης ἐκφράζει ἀρχομένῃ τὴν συνεδρίαν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης ἀναγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστῆ Κ. Α. Ὀλυμπίου ἐξαπομπένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδελφὸν λόγῳ ἀσθενείας ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀναγνωσθέντος ὑστερον τοῦ ἀπὸ 2 τρίτου μηνός ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ κοινοποιεῖται εἰς τὴν Γερουσίαν ὅτι ἡ Α. Μ. διάταξε πένθος τριῶν ἐβδομάδων, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 3 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἕνεκα τῆς ἀποδηώσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Αυτοκράτορος τῆς Ρωσίας Νικολάου, ὁ Κ. Πρόεδρος εἶπε τὰδε.

Ἄν ἀγνοεῖτε, Κ. Γερουσιασταί, ὅτι ἡ ἀποδηώσας ἀειμνήστος Αυτοκράτωρ παστὴν τῶν Ρωσίων Νικόλαος Α' εἶναι εἰς τῶν τριῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ συνέπειαν προτείνω ὅτι καὶ τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας ἀρτίως νὰ ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν λύπην του διὰ τῆς αἰῶνι ἀπέργειαν του, ἀναποκρινόμενον διὰ μιᾶς τοιαύτης πράξεώς του εἰς τὰ εὐφραίνοντα καὶ ἐυγενῆ αἰσθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὡς καὶ τῶν ἰδίων αὐτοῦ μελῶν, αἰσθήματα τὰ ὅποια ἐτηρήθησαν τὰ αὐτὰ καὶ καίποτε ἀκρικῆ καὶ εἰς τὰς τρεῖς εὐεργετίας Δυναμείας.

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο ὁμοφώνως τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Κ. Προέδρου, καὶ ἀπεφάνισεν νὰ πεμφθῇ ἀρμοδίως ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἰς τὸν ἐνταῦθα Κ. Πρόεδρον τῆς Ρωσίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀναγνώσθη μετὰ ταῦτα α) τὸ ἀπὸ 14 Μαρτίου ἐγγράφον

τοῦ ἰδίου ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ κοινοποιεῖται εἰς Γερουσίαν ὅτι ἡ Α. Μ. διάταξεν ὡσαύτως πένθος τριῶν ἐβδομάδων ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἕνεκα τῆς ἀποδηώσεως τῶν ΑΛ. ΜΜ. τῆς Βασιλισσῆς Ἀδελαΐδας καὶ τῆς χήρας Βασιλισσῆς τῆς Σαρδηνίας καὶ β) ἡ ἀπὸ 15 Μαρτίου ἐλάβασιν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον ἔχοντα ὡς ἑπείτα:

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ συντάξατε τὴν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον κατὰ τὰ ἀρθρὰ 98 καὶ 99 τοῦ κανονισμοῦ καθυποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ σώματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπελόγησε τὴν ἐτήσιαν ἀποζημίωσιν τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν εἰς Δραχ. 259,560 ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῶν πλήρῃ τὴν Γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσιν τῶν λαμβανόντων, καὶ τὸ ὑπολείποντι πᾶσιν τῆς ἀποζημιώσεως ἐκείνων, οἵτινες ὡς στρατιωτικῆ καὶ ναυτικῆ μεθοδοποιεῖται ἐκ τῶν ἀρμοδίων ταμείων τοῦ κλάδου, εἰς τὸν ὅποιον ἀνήκουσιν.

Ἐς πρὸς τὸν μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ κλητῶν τῆς Γερουσίας, ἀναβαίνομεθα ἐτησίως εἰς ἀρ. 14,760, λαθούσα ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τοῦ διαρισμοῦ αὐτῶν πράξιν τοῦ Γραφείου, καὶ θεωρήσατε ὅτι περιερίθη ὁ ἀριθμὸς τῶν γραφίων εἰς ἓνα μῆνον, παρεδέχθη τὴν εἰς τὸν μισθὸν τούτου γενόμενον ὑπὸ τοῦ Γραφείου αὔξησιν ἐκ ἀρχῆς 30 κατὰ μῆνα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κλητῶν ἀντιδικοσθεῖς εἰς ἀκτῶν, φαίνεται ἀνώτερος κατὰ ἓνα περιπλέον τῶν κατὰ τὴν παρελθούσαν Σύνοδον διορισθέντων, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ εἰρήσατο εὐλόγως τὰς περὶ τούτου αἰτιολογίας τοῦ Γραφείου, οἵτινες στηρίζονται εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν, τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ τὸ ἀληθῆς ἀπόκεντρον τῆς θέσεως καὶ τὴν εὐρωχωρίαν τοῦ καταστήματος τῆς Γερουσίας, καὶ περαιτέρω προσέτι ὅτι, καὶ τοι αὐξανόμενον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κλητῶν, ὁ μισθὸς ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον παρουσιάζει σχετικῶς μὲ τὴν παρελθούσαν Σύνοδον οικονομίαν δραχ. 240, παρεδέχθη τὴν προσθήκην ταύτην τοῦ ἐνὸς κλητῆρος, φρονούσα ὅτι καὶ τὸ σῶμα θελεῖ τὴν παραδεχθῆ ἔτισης διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐξόδων ἐν γένει τοῦ Γραφείου ἡ ἐπιτροπὴ κατεβίβασεν εἰς δραχμάς 60, τὸ κατὰ τὰς παρελθούσας

Συνόδους σημειούμενον εις δραχ. 100 κονδύλιον του φωτισμοῦ πειθουμένη, ὅτι ἀρκεῖ τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ καταστήματος κατὰ τὰς ἐπιτελείους ἐθνικὰς τε καὶ βασιλικὰς ἐορτὰς, ἀνεβίβασε δὲ τὸ διὰ τὴν ἀγορὰν συγγραμμάτων εις δραχ. 500, διότι, ἀπωλεσθέντων, κατὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ πρώην καταστήματος τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, τῶν πλείστων βιβλίων, τὰ ὅποια ὑπῆρχον εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας, παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη τῆς προμηθείας τινῶν ἐξ αὐτῶν εἰς ἀπολύτως ἀναγκαίων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τοιαῦτα εἰσὶ τὰ λεξικά τῆς τε ἑλληνικῆς καὶ γαλλικῆς γλώσσης, οἱ ἑλληνικοὶ κώδικες κτλ.

Δι' ἀπροβλέπτους δαπάνας ἐσημείωσεν ἡ ἐπιτροπὴ δρ. 3,500 ἔργουσα ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἐξόδων διὰ τὴν πρώτην ἀτακτάστασιν τῆς Γερουσίας ἐν τῷ παρόντι καταστήματι, τὰ ὅποια ἀναβαίνουν εἰς δραχ. 2,500 προσθέσασα οὕτω χιλίας μίον δραχ. διὰ τὰ εἰς τὸ μέλλον ἀπαιτούμενα τοιαῦτα ἀπρόβλεπτα ἐξόδα.

Ἐπὶ τέλους ἀνεγνώρισεν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συμπεριλάβῃ εἰς ἰδιαίτερα ἀρθ. 8 καὶ 9, κατὰ πρόκλησιν τοῦ Γραφείου, καὶ προσέτι δραχ. 1500, τὰς μὲν 500 διὰ χωρισμὸν τοῦ ἑνὸς τῶν δωματίων πρὸς γρήσιν τῶν κλητῆρων, καὶ κατασκευὴν μικροῦ δωματίου κάτωθεν τῆς κλίμακος τοῦ ἀκροατηρίου ἀναγκασιούτου πρὸς ἐναπόθεσιν καυσοξύλων καὶ διαφόρων ἄλλων πραγμάτων, τὰς δὲ 1000 διὰ καλλιέργειαν τοῦ παρακειμένου εἰς τὸ κατάστημα κήπου πρὸς καλλωπισμὸν αὐτοῦ τοῦ καταστήματος καὶ τῆς περιοχῆς τοῦ ἀνεκούσης εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Τὰ λοιπὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου ποσά, περὶ ὧν δὲν γίνεται μεία ἐνταῦθα, ἐσημειώθησαν ὅπως καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν Σύνοδον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Μαρτίου 1855.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἰωάν. Θεοτόκης

N. Μαυρομμάτας

Ἀδῶν Δούλας

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Τετάρτης Βουλευτικῆς Περιόδου.

Διατίρησις Κονδυλίων	Ποσά προϋπολογισθέντα	
	μηνιαίως	ἐτησίως
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.		
Ἐποζημιώσεις Γερουσιαστῶν.		
Ἐποζημιώσεις τριάκοντα ἑπτὰ Γερουσιαστῶν ἀνά δραχ. 500	18,500	
Συμπλήρωσις ἀποζημιώσεως 16 Γερουσιαστῶν μισθοδοτουμένων ὡς στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν	3,130	21630
		295560
ΚΕΦΑΛ. Β'.		
Μισθὸς προσωπικῶν.		
Μισθὸς 2. συντακτῶν ἀνά δρ. 200	400	
» 4 πρωτοκόλλισ τοῦ ἐκκληρουμένου καὶ χρέη γραφείου	200	
» 4 γραφεῖος	130	
» 1 πρῶτος κλητῆρος	100	
» 8 κλητῆρων ἀνά 50 εἰς ἑκάστον κατὰ μῆνα	400	4230
		14760
ΚΕΦΑΛ. Γ'.		
Ἐξόδα γραφείου ἐν γένει.		
1. Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χαρτοῦ πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν Νομοσχεδίων, ἐκθέσεων κλπ.	300	
2. Θέρμανσις	150	
3. Φωτισμὸς	60	
4. Συνδρομὴ ἑφημερίδων	600	
5. Δετικά πρακτικ. Β. ἑφημερίδων, βιβλίων κλπ. »	800	
6. Ἀγορὰ συγγραμμάτων	500	
7. Ἀπρόβλεπτα ἐξόδα	3500	
8. Διὰ χωρισμὸν τοῦ ἑνὸς τῶν δωματίων τοῦ καταστήματος πρὸς γρήσιν τῶν κλητῆρων, καὶ πρὸς κατασκευὴν μικροῦ δωματίου κάτωθεν τῆς κλίμακος τοῦ ἀκροατηρίου	500	
9. Διὰ καλλιέργειαν τοῦ παρακειμένου εἰς τὸ κατάστημα κήπου	1000	7440
Ἢτοι δρ. διακόσια ὀγδοήκοντα μία χιλ. καὶ ἑξακόσιαι τριάκοντα		281730

Ἀθήνησι, τὴν 15 Μαρτίου 1855.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἰωάννης Θεοτόκης

Ἀδῶν Δούλας

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος

N. Μαυρομμάτας

Απερασίσθη να έκτυπωθώσιν αμόφωτερα, τήν δε έλευσομένην δευτέραν 21 τρέχοντος μηνός να γίνη ή επί του προϋπολογισμού τής Γερουσίας συζήτηση.

Επομένως ό Κ. Πρόεδρος έδωσε τήν συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οί Γραμματείς
Δ. Χατσίοςκος.
Α. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 21 Μαρτίου 1855, ημέρα Δευτέρα.

Αναγνωσθέντος του όνομαστικού καταλόγου τών ΚΚ. Γερουσιαστών, παρόντων 28 μελών, ό Πρόεδρος Κύριος Αναγνωστάς Μοναρχίδης κηρύττει άρχομένην τήν συνεδρίασιν.

Τά πρακτικά τής παρελθούσης συνεδριάσεως αναγνωσθέντα έπικυροούνται.

Παρελθών κατόπιν ό Κ. επί τής Δικαιοσύνης Υπουργός, κωλυομένου εκείνου επί τής οικονομίας, ανέγνω τό έπόμενον νομοσχέδιον περί αναπληρωματικής πιστώσεως έκ δραχμών 189,750: επί τών έξόδων του επί τών Οικονομικών ύπουργείου τής χρήσεως 1854, ως και τήν εξή: επί αυτού αίτιολογικήν έκθεσιν.

Πρός τήν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατά διαταγήν του Βασιλέως λαμβάνω τήν τιμήν να υποβάλω εις τήν Ύμετέραν έπιψηφισιν τό παρά τής Βουλής ψηφισθην νομοσχέδιον περί αναπληρωματικής πιστώσεως έκ δραχμών 189,750 επί τών έξόδων του επί τών Οικονομικών ύπουργείου τής χρήσεως 1854.

Οί λόγοι, οίτινες υπηγόρευσαν τήν αίτησην τής αναπληρωματικής ταύτης πιστώσεως, έκτίθενται έν έκτάσει εις τήν έπισημειωμένην προς τήν Βουλάν έκθεσίν μου, και εύελπίζομαι, ότι ούτοι θέλουσιν πείσει και Ύμεις Κύριοι, να έπιψηφίσητε τήν πίστωσιν ταύτην.

Έν Αθήναις, τήν 10 Μαρτίου 1855.

Ο επί τών Οικονομικών Υπουργός
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κλπ.

Τό έπόμενον περί αναπληρωματικής πιστώσεως νομοσχέδιον

έπιψηφισθην παρά τής Βουλής, θέλει υποβληθή εις τήν Γερουσίαν παρά του Ύμετέρου επί τών Οικονομικών ύπουργού και ύποστηρικθή παρ αυτού κατά τήν συζήτησιν.

Έν Αθήναις, τήν 9 Μαρτίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ύφιστάμενοι δημοφώνως μετά τής Βουλής και τής Γερουσίας άπερασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Χρηγείται εις τό επί τών Οικονομικών ύπουργείων αναπληρωματική πιστώσις έκ δραχμών εκατόν όγδοήκοντα έν νέα χιλιάδων έπτακοσίων πεντάκοντα, ήτοι 189,750, επί τών έξόδων του ειδικού προϋπολογισμού του επί τών Οικονομικών Ύπουργείου τής χρήσεως 1854, καταλογιζομένων ως εξής:

Εις χρέος δημοσίων	Δραχμ.	24,000.
Εις γενικήν ύπηρεσίαν	»	1,750.
Εις έξοδα δικαιοσύνης κλπ.	»	84,000.
Εις διαφόρους πληρωμάς	»	80,000.

Τό όλον Δραχμ. 189,750.

Άρθρ. 2. Η έν τώ προηγούμενω άρθρω αναπληρωματική πίστωσις θέλει διακινηθή εις τά διάφορα κεφάλαια και άρθρα του ειδικού προϋπολογισμού του επί τών Οικονομικών ύπουργείου κατά τόν ώδε προσηρτημένον πίνακα.

Άρθρ. 3. Τά έξοδα δι' α χρηγείται ή άνωτέρω αναπληρωματική πιστώσις θέλουσιν πληρωθή έκ τών έσοδων του προϋπολογισμού τής χρήσεως 1854.

Ο παρών νόμος ψηφισθεις παρά τής Βουλής και τής Γερουσίας και παρ Ύμών άμέτρον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθή δια τής έφημερίδος τής Κυβερνήσεως και έκτελεσθή ως νόμος του Κράτους.

Πίναξ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τῆς χρήσεως 1854.

Προϋπολογισμοῦ			Ἰπηρεσία		Ποσά ἀπαιτούμενα	
Μῆρος	Κεφάλ.	Ἀριθμ.			Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλαιον
A.	2	1	Χρέος ἐσωτερικῶν . .	Τόκοι ἐγγυοδοσιῶν . .	4000	
"	"	2	" " " "	Τόκοι ἐσωτερ. δανείου	20000	21000
Δ.	6	3	Κεντρικὴ ὑπηρεσία . .	Ἑλλικὸν καὶ ἄλλα . .	4000	4000
"	"	7	Ἐλεγκτ. Συνόδριον . .	Ἑλλικὸν καὶ ἄλλα . .	750	750
E.	16	4	Χαρτίστημον	Δικαιώματα κλπ. . .	60000	60000
"	"	18	Τυπογραφεῖον	Ἐπισκευαὶ	8000	8000
"	"	22	Κτημάτων διοικήσεις .	Ἀπρόβλεπτα ἐξοδα .	4000	
"	"	8	" " " "	Δικηγορικὰ κλπ. . .	12000	16000
Σ.	23		Ἐπιστροφὰι χρημάτων			30000
"	24		Ἀποζημιώσεις "			50000
ὄραγμαὶ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἑνὶ καὶ χιλιάδ. ἑπτακοσίας πενήκοντα . .					189750	

Ἀνακεφαλαιώσεις.

Μῆρος	Ἰπηρεσία	Ἀιτούμενον ποσόν
A.	Χρέος δημόσιον . .	24000
Δ.	Γενικὴ ὑπηρεσία . .	4750
E.	Ἐξοδα διοικήσεως . .	84000
Σ.	Διάφοροι πληρωμαὶ .	80000
		189750

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Μαρτίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάνισεν τὴν τὴν αὐτῶν, καὶ τὸν διορισμὸν ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀπαγγέλλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Δ'. Βουλευτικῆς Περιόδου, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνεγνω τὸν ερμημένον προϋπολογισμὸν μετὰ τῆς συνοδουούσης αὐτῶν ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τὴν περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας πρᾶξιν τοῦ γραφείου αὐτῆς, ἐκ τῆς ὁποίας πράξεως ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν κλητῶν τῆς Γερουσίας οἱ Μιχαὴλ Στραβόλαιμος καὶ Βασίλειος Νικολάου, ὡς ὑπὸ κατηγορίαν διατελοῦντες καὶ ἐν ταῖς φυλακαῖς δι' ἐντάλματος δικαστικοῦ κρατούμενοι. εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀντεπαρήτησεν ὅτι τὸ γραφεῖον εἶχε διορίσει κλητῆρας τοὺς Μιχαὴλ Στραβόλαιμον καὶ Βασίλειον Νικολάου πρὶν ἢ αὐτοὶ κατηγορηθῶσι καὶ κατὰ συνέπειαν φυλακισθῶσι, ἤδη δὲ τοὺς ἀντεκατέστησεν.

Ἐτέρον δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲν πρέπει νὰ ἀναφέρονται ὀνόματα, ἀλλ' ἀπλῶς θέσεις, διὰ νὰ μὴ δίδωσιν αὐτῶ τὰ ὀνόματα χωρὶν εἰς συζητήσεις διαφευγούσας τὴν δικαιοδοσίαν των, καὶ διὰ νὰ μὴ ἤθελε τυχόν παρεξηγηθῆ ἡ πρᾶξις αὐτῆ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τοῦ γραφείου τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως τῶν ὑπαλλήλων ὑπὸ τοῦ γραφείου μόνου, χωρὶς τῆς συμπράξεως τοῦ Σώματος, ὁ αὐτὸς Κ. Γραμματεὺς ἀντεπατήρησεν ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τὸν ὑπὸ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντα δὲν μνημονεύονται ὀνόματα, ἀλλ' ἀπλῶς θέσεις, ὡς τοῦτο φαίνεται εἰς τὸ κεφάλαιον β'. τοῦ προϋπολογισμοῦ ἁμισθὸς προσωπικοῦ· τὰ ὀνόματα δὲ τῶν ὑπαλλήλων ἀναφέρονται εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ γραφείου, ἥτις ἐπέχει τὸν τρόπον διορισμοῦ καὶ τὴν πρᾶξιν ταύτην κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας τὸ γραφεῖον ἐτύπωσεν ὡς δικαιολογητικὸν ἔγγραφον τοῦ ὑπὸ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντος προϋπολογισμοῦ κατὰ συνέπειαν ἐσυμπέρανεν ὅτι ἡ παρατήρησις τοῦ προηγουμένου δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς, ὡς ἕκαστος βέβη, δὲν ἀναφέρει ὀνόματα, καθόσον ταῦτα διορίζονται ὑπὸ τοῦ γραφείου, ἀλλὰ μόνον θέσεις, καὶ αὐταὶ κανονίζονται ὑπὸ τοῦ Σώματος.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγ-

γίνεσθαι λαθίων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπέθηκε τὰς ἐρετζῆς γενικᾶς παρατηρήσεις.

Τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, τὰ ὅποια μέλλουσι νὰ ἐξελέγξωσιν τὴν διαχείρισιν τοῦ δημοσίου πλοῦτου, ὀφείλουσι πρὸ πάντων νὰ ἔχωσιν εἰς καλὴν τάξιν καὶ αὐστηράν οἰκονομίαν τὴν διαχείρισιν τῶν ἑαυτῶν δαπανῶν. Αὐστηρῶς ἐνταῦθα συμβαίνει τὸ τὸ ἐκνέτιον καὶ ἂν οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες χρηματικὴν διαχείρισιν ἠκολούθουν τὰ ἔγνη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Κράτους; ἤθελε παραλίσιμ' ἄλλων ταῦτα δὲν ἐννοεῖ διὰ τί νὰ μὴ δώδωκε λόγον τῆς χρηματικῆς διαχείρισως, ὅσοι ἐκμαν τοιαύτην. Τὸ 101 άρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας ὁρίζει ἐπιτέως τὸ τέλος ἐκαστῆς Συνόδου ὁ καμὴς κατατηρήσει τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, τὸν ὅποιον καθυποβάλλει εἰς τὴν παρελθούσαν ἐπιτροπὴν συναδεμειμένην μετὰ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα· αὕτη δὲ ἀφ' οὗ τὸν ἐπιτεργασθῆ τὸν καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας· ἐν τούτοις τριῶν διαφόρων ἐτῶν ἀπολογισμοὶ εἰσέτι δὲν καθυποβλήθησαν εἰς τὸ Σώμα. Ποῦ εἶναι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Γ' Συνόδου τῆς Β' Βασιλευτικῆς Περιόδου ἄλλ. τοῦ 1849—50; ποῦ ὁ τῆς Γ' Συνόδου τῆς 1' Περιόδου, ἄλλ. τοῦ 1852—53; ποῦ ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Α' Συνόδου τῆς Α' Περιόδου; ἄλλ. τοῦ 1853—54; διατί λαμβάνουσι χώραν αἱ τοιαῦται καθυπερήσεις; ἂν καὶ ἕκαστος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ὀφείλη νὰ ζητήσῃ τὸν καθυποβολὴν τῶν ἀπολογισμῶν, τὸ γραφεῖον ὅμως πρὸ πάντων ἔχει χρέος νὰ ἐκείσῃ τὴν καθυποβολὴν των, διότι ἡ μὴ καθυπερήσεις αὐτῶν συμφέρει ἂν γένει μὲν εἰς τὴν τιμὴν τοῦ Σώματος, πρὸ πάντων ὅμως ἐνδιαφέρει τὴν ὑπόληψιν τοῦ γραφείου, τοῦ ὁποίου τὰς πράξεις ἂν μέσει ὁ ἀπολογισμὸς ἀπορᾷ ἐπιφυλαχθεὶς ν' ἀφερῆ περὶ πράξεων μετὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἀπολογισμῶν, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπελήθη τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀρξάμενος πρῶτον ἀπὸ τῆς ἐκτίσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ λαβούσα ὡς ὅφιν τὰ άρθρα 98 καὶ 99 τοῦ κανονισμοῦ, ὄφειλε νὰ λάθῃ ὡς ὅφιν καὶ τὸ 101 άρθρον αὐτοῦ ὁρίζον «ὡς ἐπιτροπὴ ἀφ' οὗ εὐρη τὴν μηχανικὴν κατάστασιν σύμφωνον μετὰ τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν, θέτει τὸ ἐθεωρήθη καὶ ἐνεκρίθη.» Ἀλλ' ἀφ' οὗ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας δὲν εἶναι ἐνεκρίσμενος, ποῦ ἔθετε τὸ ἐθεωρήθη καὶ ἐνεκρίθη μέχρι τοῦδε; ἀφ' οὗ ἄλλ. προϋπολογισμὸς δὲν ὑπάρχει, ἐπὶ τίνι βᾶσει θεωρεῖται καὶ ἐνεκρίθη μέχρι τοῦδε

ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ; ἴσως ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ τῆς ἀπελθούσης Συνόδου; ἀλλὰ τίς τῇ ἔδωκε τὸ δικαίωμα τοῦτο, τὸ ὅποιον ὁ κανονισμὸς δὲν χορηγεῖ; Προβαίνουσα ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ λαμβάνει ὡς ὅφιν τὴν περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων πρᾶξιν τοῦ γραφείου, καὶ θεωροῦσα ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν γραφείων περιορίσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ἓνα μόνον, παραδέχεται τὴν εἰς τὸν μισθὸν τούτου γινόμενὴν αὐξήσιν κατὰ 30 δραχμὰς, ἄλλ. ἀπὸ 100 εἰς 130· δὲν ἐλάβεν ὅμως ὡς ὅφιν ὅτι εἰς γραφεὺς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπαρκεῖται, καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην ἀναγνωρίζουσα ἡ Γερουσία διὰ προγενεστέρως ἀπορίσεως τῆς προεδρίας δύο γραφεῖς· καὶ οἱ μετ' οὗ πολλὸ ἴσως θέλει διορισθῆ καὶ δεύτερος γραφεὺς μετὰ 100 δραχμὰς, αἱ τινες μετ' ὀλίγον θέλουσιν ἀναβιβασθῆ εἰς 130, διότι τὴν αὐτὴν ὑπερτίσκειν καὶ ἴσως διεξάγονται, θὰ δικαιωθῶνται εἰς τὴν αὐτὴν καὶ ἴσην μισθοδοσίαν.

Ἰνωστοὶ εἶναι οἱ λόγοι καὶ τὰ μέσα δι' ὧν ὁ πρῶτος ἀρχικλητὴρ περιέλαβεν ἀπὸ ἑξήκοντάδραχμων εἰς ἑκατοντάδραχμων βαθμικὸν μισθοδοσίαν· ἀλλ' ἔδη ἐκλιψάντος ἑαυτοῦ, τινος ἑνὸς κλητῆρος ἐκατοντάδραχμο; ἡ μισθοδοσίαν τοῦ ἀρχικλητῆρος, καὶ κινδυνεῖ νὰ καταταθῆ ἡ θέσις αὕτη ἰσομισθο; μετὰ τὴν τοῦ ἐπαρχοῦ; πρὸς τί δὲ νὰ αὐξήθῃ καὶ πάλιν εἰς ὅκτω ὁ ἀριθμὸς τῶν κλητῆρων, ἔργον τῶν ὁποίων εἶναι νὰ ἐπισκερθῶσι κατ' οἶκον τεσσαρκοῦντάκις τὸ πολὺ τοὺς Γερουσιαστάς εἰς τὸ διάστημα τῆς Συνόδου διὰ νὰ τοὺς κλητεύσωσιν εἰς Συνεδριάσιν· ἡ μήπως τάχα τὸ ἐπίχρισμα τὸ ὅποιον εἰς τοὺς κλητῆρας ἔδωκε τὸ γραφεῖον διὰ τῆς εἰς ἕκαστον τμήμα προσκολληθείας καὶ ἐὸς κλητῆρος, ἕκαστος τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν νὰ ὑποδείξῃ ὡς ἀναγκασίαν τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κλητῆρων; τὸ κατ' αὐτὸν καὶ ὁ κατὰ τὴν παρελθούσαν συνέδον ἀριθμὸς τῶν κλητῆρων εἰς 7 ἀναβιβῶν εἶναι πολλὸς, σχετικῶς τῆς ὁποίας ἔχουσιν ἐργασίας. Ἔως τὸς παρατηρήσεις ταύτας προσέλαβεν, διότι φρονεῖ ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ δίδῃ τὸ παράδειγμα τῆς οἰκονομίας καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς τοῦ δημοσίου πλοῦτου διαχειριστάς· καὶ ἔχει μόνον νὰ εἶναι τιμῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ φεῖνται τοιαῦτα, ὡς εἶπεν ὁ Κάισαρ περὶ τῆς Αυτοκρατορίας· «ἂν θέλω νὰ εἶναι μόνον τιμῆς, ἀλλὰ θέλω καὶ ὁ κόσμος νὰ εἶναι πεπεισμένος ὅτι εἶναι τοιαῦτα.» Καὶ Κύριοι οἱ Γερουσιασταὶ καὶ συνεισφέρον καὶ τὰ πάνδηνα ὑπέρονον διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς πατρίδος, ἀλλὰ οὐχ' ἕτον διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι ἀκριβεστάτοι εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν, ὅσον ἀπορᾷ τὰς δαπάνας· ὅσον δ' ἀπορᾷ τὰς ἀποζημιώσεις των, δικαιωθῶνται νὰ ἀπαιτήσωσιν ἀπὸ τὸ ὑπουργ-

γείον νόμον πρὸς θερμαίνειν τῶν πολυειδῶν ἀναγκῶν τῶν, νόμον εἰς τὸν ὁποῖον αὐτοὶ πλέον παντὸς ἄλλου δικαιοῦνται, χωρὶς νὰ ἀντιτάξω εἰς τὸ Σύνταγμα.

Ἐς πρὸς τοὺς δύο κλητῆρας τοὺς ἐν τῇ φυλακῇ διαταλοῦνται, ἐκτὸς τοῦ λόγου, τὸν ὁποῖον ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέλεκεν, ἡ πράξις τοῦ γραφείου λέγουσα «Μιχαὴλ Στραβόλαιμος γραμματοφόρος, τὸν ὁποῖον θέλει ἀντικαθιστῆ προσωρινῶς κτλ.» εἶναι ἀκατανόητος· ὡς καὶ παρακατιῶν «Βασίλειος Νικολάου ὑπερῶν εἰδικῶς παρὰ τῷ ταμίᾳ τῆς Γερουσίας, τοῦ ὁποῖου τὰ χρεῖα θέλει ἐκπληροῦ προσωρινῶς ὁ κτλ.» ὡς ἐὰν πράχεται περὶ τινος ἐπάργου τὸν ὁποῖον ἀπόντα ἡ κωλυόμενον προβλέπει ὁ νόμος νὰ ἀναπληροῦ ὁ γραμματεὺς του· ἡ πράξις δ' ἐν τοῦ γραφείου καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἀκατανόητος, κινδυνεύει νὰ καθηροῦ προνομίαν εἰς τὸν ταμίαν νὰ διορίξῃ καὶ οὗτος ἕνα κλητῆρα.

Ἐς πρὸς τὰς ἀπροβλέπτους δαπάνας σημειωθείται εἰς δραχ. 3,500 ἐξ ὧν 2,500 ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε διὰ τὴν πρώτην ἀποκατάστασιν τῆς Γερουσίας ἐν τῷ παρόντι καταστάματι, περὶ τῆρσεν, ἐπειδὴ τὸ ἐντάλμα δίδεται εἰς τὸν ἔχοντα νὰ λαμβάνῃ, δὲν ἀμφισβᾷται ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν δαπανῶν τούτων οἱ δαπανήσαντες συμμορφώθησαν μὲ τὸν περὶ λογιστικῶν νόμον, καὶ θελοῦσιν ἐξακολουθεῖ συμμορφούμενοι μετ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῶν δαπανηθησέμενων ἀκόμη ἄλλως ἐνεργουμένων τῶν δαπανῶν, ἠτιὸς παραβιάζεται ὁ νόμος.

Ἐπὶ τῆς χιλίων δραχμῶν δαπάνης τῆς προτεινομένης ὑπὸ τῆς αὐτῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς διὰ καλλιέργειαν τοῦ παρακατιμένου εἰς τὸ κατὰσταμα κήπου παρετήρησεν ὅτι προϋπολογισμὸς τοιοῦτου ἐξόδου διαφεύγει ὅλως διόλου τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Γερουσίας· εἶναι παρέκκλισις, τὴν ὁποῖαν δὲν δύναται δι' οὐδένα λόγον νὰ συγχωρήσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐν ᾧ προθύμως ἤθελε παραδεχθῆ τοιαύτην δαπάνην, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις ἤθελε τὴν ζήτησιν πρὸς συνδρομὴν τοῦ δημοσίου ἐκπαίδευσίον εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ὁ κήπος, καθ' ὅσον τοιαύτῃ δαπάνῃ ἀνέκοσιν εἰς τὴν νομοκρατικὴν ἐξουσίαν.

Ἐπὶ τέλος παρετήρησεν ὅτι ἡ Γερουσία ψήφισα τὸν προϋπολογισμὸν τῆς σημερινῆς ἀνάγκης νὰ περιορίσῃ αὐτὸν ἐντὸς τῶν ἀπολύτων ἀναγκῶν τῆς, διότι ἄλλως ψήφισα αὐτὸν σήμερα εἰς δραχμὰς 281,730, πῶς θέλει δυναθῆ νὰ τὸν συμβιβασθῆ ἄριον κατὰ τὴν ψῆφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους καθ' ὅν προϋπολογίζονται διὰ τὴν Γερουσίαν μόνον 130,000· ἡ πῶς θέλει δυναθῆ νὰ ἐξελέγξῃ δαπάνης τῆς Κυβερνήσεως περὶ

τῆς, καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ αὐστηρὰν οἰκονομίαν, ἀρ' οὐ αὕτη δὲν δίδει τὸ παραδειγμα τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας πρώτη. Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας παρατηρήσεις προτίθει τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κλητῆρων εἰς ἑπτὰ, τὴν ἐλάττωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἀρχικλητῆρος κατὰ 30 δραχμὰς, καὶ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ 9 ἀθροῦ τοῦ κεφαλαίου γ'. ὅπλ. τῶν 1000 δραχμῶν τῶν διὰ καλλιέργειαν τοῦ παρακατιμένου κήπου προτεινομένων.

Ἀντικρούων ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χατζίσκος εἶπεν. Ὁ πραγματίας εἶπεν ὅτι δὲν θέλει μόνον νὰ εἶναι τιμὰ καὶ ἀκριβὴς ἡ διαχείρισις τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ καὶ νὰ διαδίδεται καὶ νὰ εἶναι πεπεισμένη ἡ κοινὴ γνώμη ὅτι εἶναι τοιαύτη· ὅτι ἐπρόσθετον ὁ ἐντιμὸς προαγορεύσας, δὲν ἐφρόντισεν νὰ τερπῆσῃ, διότι ἤρξατο τοῦ λόγου τοῦ διαστῶρον αὐτὸς τὸ Σῶμα, καὶ διαχείριων ὑπονοίας καταχρήσεων καὶ σπατάλης ἀνοπήκτου.

Ἄν ἀκολουθήσωσιν, ἤρξατο λέγων, καὶ οἱ λοιποὶ διαχειρισταὶ τοῦ δημοσίου πλοῦτος τὸ παραδειγμα τῆς Γερουσίας, ὁ δημόσιος πλοῦτος κατεσπαταλεῖται πρὸς ἐνίσχυσιν δὲ τῶν λόγων τοῦ ἀνέτερον ὅτι οἱ ταμίαι καθυστεροῦσι τοῖων Συνόδων ἀπολογισμοὺς, 12,000 περίπου δραχμῶν διαχείρισιν, διότι τοιαύτη εἶναι ἡ διαχειριζομένη ποσότης καὶ εἰς ἀξιοματώσεις ὑπαγομένη· ἂν καὶ δὲν προτίθει νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῶν ταμιῶν διὰ τοὺς καθυστερουμένους ὑπ' αὐτῶν ἀπολογισμοὺς, διὰ τὴν ὑπάληψιν ὅμως τοῦ Σώματος, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀπαντᾷ εἰς ἐνδεδειγμένα, ὀρεῖται νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὸν ἐντιμὸν προκλήσαντα ὅτι δὲν ἐπρεπον ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς Γερουσίας, πρὶν ἢ ἐξελεγχθῶσιν οἱ ἀπολογισμοὶ, πρὶν ἢ καταδειχθῆ ἡ ἔλλειψις τῶν ὑπολόγων, διὰ νὰ μὴ διδομὲν ἀδικίαν ὑπονοίας ὅτι δῆθεν μεγάλαι καταχρήσεις πράττονται εἰς τὴν Γερουσίαν ἐν ᾧ δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ ἀσημάντου διαχειρίσεως. Συμφωνῶ, ὅτι ὁποῖας δῆποτε σημασίας καὶ ἂν εἶναι αὕτη, οἱ Κύριοι ταμίαι πρέπει νὰ καθυποβάλωσι ταύτην εἰς τὸ Σῶμα, συμφωνῶ ὅτι καὶ εἰς ἕκαστος πρέπει νὰ ζητήσῃ τὴν εἰσχωρῆν τέλος πάντων τῶν ἀπολογισμῶν, μάλιστα δὲ τὸ προεδρεῖον ὀρεῖται νὰ ἐκδιᾷ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν, δὲν συμφωνῶ ὅμως μετὰ τὰς ὁκέψεις του περὶ διαχείρισεως τῆς Γερουσίας, καὶ περὶ τῆς λαμβανούσης δῆθεν χώραν καταχρήσεως τὰ μέλη τοῦ γραφείου, ἂν καὶ ἐγὼ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀπαρτίξω μέρος. ἐυλαχεῖοντα νὰ ἐλπίζωσιν ἔπαινον ἐκ μέρους τοῦ Σώματος, διότι καὶ ἐπεδίωξαν καὶ ἐπραγματοποίησαν τὴν οἰκονομίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐσυμβιβάσθη καὶ μετὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, διὰ τοῦ περι-

ορισμού των δαπανών· μάρτυς αὐτός ὁ προϋπολογισμὸς τῆς ἐνεστώσης Συνόδου· ἀλλὰ δε παραβάσει τούτου πρὸς ἐκείνον τῆς παρελθούσης Συνόδου ἀποδεικνύει τὴν γενομένην οικονομίαν, καθισταμένην ἐτι μᾶλλον ἐπικαιροτήν, ἐὰν τὸν παραθέσῃ τις πρὸς τὸν τῆς προαπειλούσης, καθ' ἣν εἶχε τὴν τιμὴν ὁ Κ. Μαγγίνης νὰ ἀποτελῇ μέρος τοῦ γραφείου ὡς ἀντιπρόεδρος. Κατ' ἐκείνην λοιπὸν τὴν Σύνοδον, τῶν ἄλλων δαπανῶν ἀμεταβλήτων οὐσῶν καὶ τότε καὶ σήμερον, ὁ τοῦ προσωπικοῦ μισθὸς ἀνέβαινεν εἰς δραχ. 18.720· σήμερον δὲ ἀναβαίνει εἰς δραχ. 14.760· ἀνατίρω τὴν δαπάνην ταύτην, διότι σχεδὸν αὐτὴ εἶναι ἡ δυνάμη αὐξομειώσεως· ἀντὶ δὲ ἐπιβάνω νὰ ἀκούωμεν κατακλιθεῖς, καὶ νὰ δίδωμεν ὑπονοίας ἀδίκους εἰς τὰ ἀεροκτῆρια ὅτι διαπράττεται κάτι τι. Ναί Κύριοι! ἐρέτος γίνεται κάτι τι· ἀλλὰ τούτο εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τὸ τῆς προπαραβούσης συνόδου, ὅσο· ἀφορᾷ τὰς δαπάνας· περιώρισamen τὸν ἀριθμὸν τῶν γραφείων ἀπὸ 4 εἰς ἓνα μόνον καὶ τούτου τὴν μεθοδοσίαν νύξησαμεν κατὰ 30 δραχ. νύξησαμεν κατὰ ἓνα τὸν ἀριθμὸν τῶν κλητῆρων, ὅτι ἡ ἐπέκτασις ταύτης καταστήματος καὶ τὸ ἀπόκεντρον αὐτοῦ ἀπῆται τὴν προσηθίαν ταύτην, διὰ νὰ μὴ παραβλάψωμεν τὴν ὑπηρεσίαν· τούτους δὲ διενεμάμεν εἰς τὰ τμήματα, οὐχὶ διὰ νὰ ἐπιχρίσωμεν, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, τὴν ἀνύπαρκτον ὑπηρεσίαν των, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ προκύπτῃ σύγχυσις εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των ἄλλως τε καὶ διὰ τῆς προσηθίας ταύτης καὶ διαίρεσεως οὐδαμοῦ προσεραύσαμεν εἰς τὸν κανονισμόν, ὡς διατείνεται ὁ προακλήσας. Τὸ ἀντικαθιστᾷ προσωρινῶς ἐπὶ τῆς πράξεώς μας «Μεγάλ. Στ. αὐλαίμος, τὸν ὁποῖον ἀντικαθιστᾷ προσωρινῶς κτλ.» τὸ ὁποῖον εὐρίσκει ἀκατανόητον ὁ προαγορεύσας, εὐκόλως δύναται νὰ τὸ κατανοήσῃ, ἀρ' οὐ μᾶλλον ὅτι τούτον εἶχamen διορίσει κλητῆρα πρὶν ἢ ἐνεργηθῇ κατ' αὐτοῦ κράτησις, ἀλλὰ, καὶ ἀρ' οὐ ἐκρατήθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἐθεωρήσαμεν δίκαιον νὰ ἐπιφυλάξωμεν τὴν θέσιν του καὶ νὰ μὴ ἀποβάλωμεν ἀπὸ τοῦδε ἐπὶ τῆ βῆσει ἀπίης ὑπονοίας· ἠθελώσαμεν αὐτῶ νὰ σβασθῶμεν, τὰ ὅποια εἶχε προκητῆσι δικαιώματα καὶ ὡς υἱὸς τοῦ ἀρχικλητῆρος ἐκείνου, ὅς τις ἀπ' ἀρχῆς ὑπερέττει τοῦτο τὸ Σῶμα, καὶ ὡς κλητῆρ ἀπὸ τετρακταίας περίπου ὑπηρετῶν μὲ ἐξιδασμῆν τιμιότητα καὶ προθυμίαν. Τέλος οὐδαμοῦ τῆς πράξεώς μας βλέπομεν ὅτι ἀπεκδυόμεθα τοῦ ὁποῖου ἔχομεν δικαιώματος νὰ διορίζωμεν τοὺς κλητῆρας, καὶ δὲν ἐνοοῦμεν ποῦ εὐρίσκει ὁ προαγορεύσας ὅτι δίδωμεν δικαίωμα εἰς τὸν ταμίαν νὰ διορίξῃ κλητῆρα. Δὲν ἠλπίζον πολέμιον τὸν ἐντιμον προαγο-

ρεύσαντα αὐτοῦ τοῦ ποσού, τὸ ὁποῖον προσέθηκε διὰ καλλιέργειαν τοῦ κήπου ἢ ἐπιτροπῆ, οὐχὶ αὐθόμητος ἀλλὰ τῆς προτροπῆ καὶ διαθέσει τῶν μελῶν τοῦ γραφείου καὶ πολλῶν ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν. Τὸ κατάστημα τοῦτο εἰς τὸ ὁποῖον σήμερον συνεδριάζομεν ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον, εἰς τὴν ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν· τὸ συνέδριον καὶ τὸ συντρέχουσιν οἱ ἀπανταχοῦ φιλογενεῖς καὶ φιλέλληνας, διὰ τί τάχα νὰ μὴ συνδράμῃ κατὰ τι καὶ ἡ Γερουσία τοῦτο, δαπανώσα εἰς τέλες ποσῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου; διὰ τί νὰ μὴ ἀρῆται καὶ αὐτὴ εἰς ἀναχωρήσῃ μετὰ ἐν ἡ δύο ἔτη, Κύριος οἶδε, ἐντεῖθεν, μικρὰν τινα εὐάρεστον ἀνάμνησιν; εἶναι εὐλίγους μῆνας διατρέψαντες, καὶ οἶοναι διαβάτικοι εἰς ἓνα τόπον, θέλουσι διὰ ἰσοπεδώσεως ὑψομάτων, ἐπιδιορθώσεως ὁδῶν καὶ καλλιέργειας χερσῶν τύπων νὰ ἀρῆσιν εὐάρεστους ἀναμνήσεις διὰ τῆς τοιαύτης φιλοκαλίας των, καὶ ὁ Κ. Γερουσιαστὴς δυσκολεύεται νὰ ψηφίσῃ τοιαύτην δαπάνην διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου τοῦ Πανεπιστημίου, αὐτοῦ τοῦ διανοητικοῦ φωτισμοῦ τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς φυλῆς; διὰ τοὺς λόγους τούτους ἠλπίζω ὅτι τὸ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας δὲν θέλει δυσκολευθῆ νὰ παραίτησθῃ καὶ τὴν μικρὰν ταύτην δαπάνην, τὴν ὁποῖαν τὸ γραφεῖον συνεννοοῦμεν μετὰ τοῦ Πρωτάτου θέλει δαπανῆσαι αποτελεσματικῶς πρὸς καλλιέργειαν κατάλληλον τοῦ παρακείμενου κήπου.

Καὶ δεῦτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνης εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει ἀπολύτως νὰ παραθέσῃ τις τὸν τῆς ἐνεστώσης Συνόδου προϋπολογισμόν πρὸς τὸν τῶν παρελθουσῶν, ἀλλὰ σχετικῶς πρὸς τὰς ἀνάγκας τὰς ὁποίας ἕκαστος ἦτα προσκεκλημένος νὰ θεραπεύσῃ· σχετικῶς λοιπὸν πρὸς τὰς τότε ἀνάγκας, ὁ σήμερον προϋπολογισμὸς εἶναι πλέον ἐξωγακμῆνος· ὁ τότε προϋπολογισμὸς ἔφερε καὶ μεθοδοσίαν τρίτου Συντάκτου, ἐνὸς ἀγωνιστοῦ, τὸν ὁποῖον ἠθέλησε νὰ περιβάλῃ τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, καὶ ὅστις ἐξέλειπεν ἔδη· τότε προσέτι ἐπιβλήθη εἰς τὸ Γραφεῖον ὑπὸ τοῦ Σώματος ἡ πρόσληψις δύο εἰσέτι κλητῆρων· ἀλλὰ διότι ἐξέλειπαν αἱ ἀνάγκαι ἐκείναι πλέον, δικαιούται νὰ θεωρῆ τὸ γραφεῖον ὡς οικονομίαν πρὸ αὐτοῦ διαπραχθείσαν τὴν μὴ συμπερίληψιν ἐν τῷ σημερινῷ προϋπολογισμῷ τῆς δαπάνης ἐκείνης; καὶ ὡς μέρος τοῦ γραφείου ἄλλοτε ὑποστήριξα τὴν αὐστηράν περιτολὴν τῶν δαπανῶν· ἀλλ' ἂν δὲν ἐπέτυχον καθ' ἑλακτῆριαν, τούτο προήλθε, διότι ἡ θέλησις τῶν πλείωτων ὑπερέττει· καὶ σήμερον ὡς Γερουσιαστὴς τὴν αὐτὴν ὑποστήριξιν γινώμεν, ἀδιαφορῶ δὲ διὰ τὰ πρόσωπα· ἐπιθύμουν τὴν

κυστηρὰν οικονομίαν εἰς τὰς δαπάνας μας, διὰ νὰ ἔχωμεν τὸ θάρρος νὰ απαιτῶμεν τοιαύτην καὶ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Μιθωμένης ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἀνεγνώσθη τὸ Α΄ κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ. « Ἀποζημιώσεις Γερουσιαστῶν » εἰς 259,560 δραχμ. ἀναβαίνον, ἐγένετο δὲ παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ἀνεγνώσθη τὸ Β΄ Κεφάλαιον « Μισθὸς προσωπικοῦ » εἰς 14,760 δραχμ. ἀναβαίνον, ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ἀνεγνώσθη τὸ Γ΄ Κεφαλαίον « Ἐξόδα γραφείου ἐν γένει ». Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιθῆς πρότεινε τὴν προσθήκην 300 εἰς δραχμῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ κεφαλ. Γ΄. « Συνδρομὴ ἑφημερίδων » πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ προμηθευθῇ τὸ γραφεῖον τρεῖς ἐκ τῶν καλλιτέρων Εὐρωπαϊκῶν ἑφημερίδων ὀνομαζι δὲ τὴν ἑφημερίδα τῶν Συζητήσεων, τὴν Συνταγματικὴν καὶ τὴν Βελγικὴν Ἀνεξαρτησίαν καθόσον οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ δὲν εἶναι ἐφέτος εἰς τὴν αὐτὴν εὐκολίαν, εἰς ἣν ἦσαν κατὰ τὸ παρελθόν, νὰ ἀναγινώσκωσι ταύτας ἐν τῷ ἀναγνωστηρίῳ τῆς Βουλῆς, μακρὰν κειμένη τ-ῦ συνεδρίου.

Ἡ Γερουσία παραδεξαμένη τὴν πρότασιν ταύτην ἤρξισε τὸ ἄρθρ. 4 « Συνδρομὴ ἑφημερίδων » τοῦ Κεφαλαίου Γ΄, ἀπὸ 600 εἰς 900 δραχμῶν.

Παρεθόν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Λακριώτης πρότεινε τὴν προσθήκην ἐν τῷ Κεφαλαίῳ τούτῳ ἄρθρου ἐκ 2,000 δραχμῶν διευθετούμενων διὰ τὴν Σύνοδον ταύτην πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, ὅπως τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, διὰ ἀποζημιώσιν τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν εἰς τὰς ὁποίας ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ὑπόκειται, δαπάναις εἰς ἃς ἀνακριλέτως δὲν δύναται νὰ ἐπαρκεθῇ διὰ τῆς ἀπλῆς Γερουσιαστικῆς τοῦ ἀποζημιώσεως.

Ἐνταῦθα ὁ Κύριος Πρόεδρος παρεχώρησε τὴν ἔδραν εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον Κύριον Ι. Χ. Πέτρου, ὁ δὲ Γερουσιαστὴς Κύριος Μιχαήλ Λαβίων τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι καλὸν ἦτο νὰ μὴ ρίπτονται ἐν τῷ μῆθει τῶν συζητήσεων τοιαῦτα προσωπικὰ ζητήματα, ἀλλ' ἀρ' οὐ τέλος ἔρχονται, ὀφείλει ἕκαστος ἀνεξαρτήτως τῶν συμπαθειῶν καὶ τῆς εἰς τὰ πρόσωπα ὑπολήψεως νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του. Οὐδέποτε κατ' αὐτὸν ἡ παρ' ἐνὸς οἰουδῆποτε πραγθεῖσα παρανομία δύναται νὰ συγχωρήσῃ εἰς ἄλλον ἡμισίαν παρανομίαν καὶ τοιαύτη δικαιολόγησις εἶναι ὅλως ἀνυπόστατος. Δὲν θέλει νὰ ἐξετάσῃ τι ἐπράξεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμέ-

νου τούτου ἡ Βουλὴ, οὐδὲ τὰς σκέψεις τῆς καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ἐφάρξατο τοιαύτην δαπάνην· τὸ κατ' αὐτὸν φρονεῖ ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ψκρίσῃ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς τοιαύτης δαπάνης, ῥητὸς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος κελύθον.

« Οὐδὲ μ' αὖ πρότασις, ἀφορώσα αὐξῆσιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπου πηγαῖσι ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας, ἢ Γερουσίᾳ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται, χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τὸ Σύνταγμα, νὰ ἀπορασίσῃ τοιαύτην δαπάνην. »

Ἐπάνεικεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Ἐπιτρέξατέ μοι ὀλίγας τινὰς λέξεις νὰ εἶπω δὲν ἤθελον λάβει τὸν λόγον, ἐάν ὁ ἐντιμὸς προαγρευσας δὲν μᾶς ἔβατεν εἰς τὴν δύσκαλον θέσιν λέγων ὅτι διὰ τῆς προτάσεως ταύτης πρόκειται νὰ καταπατήσωμεν τὸ Σύνταγμα. Δὲν ἐρχομαι νὰ ἐκφράσω εἰδικῶς γνώμην ἐπὶ τῆς γενομένης προτάσεως, ἀλλ' ἀνακριτικῶς. Τὸ 17 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος λέγει, ὅτι τὰ Βουλευτικὰ Σώματα δὲν δύνανται νὰ προτείνωσιν αὐξῆσιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἀμοιβὴν ἐνταῦθα ὅμοι πρόκειται περὶ καθαρῶν ἐξόδων ἐντὸς τ' ὁ προϋπολογισμοῦ τοῦ Σώματος, τὸν ὅποιον αὐτὸ καὶ προτείνει καὶ ψκρίσει ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν του, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ κυριαρχικῷ αὐτοῦ δικαιώματι δύναται. Εἰς τὰς Βουλὰς ἀπαιτεῖται νὰ ὀρίσῃσι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τὸν ὅσον πᾶσαν θεωροῦσιν εὐσυνειδήτως κατάλληλον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας τῶν ταῦτο εἶναι σύμφωνον μὲ τὸ κυριαρχικὸν δικαίωμα τοῦ Σώματος, καὶ δυναμθεῖ νὰ τὸ πράξωμεν, ἐάν τὸ θεωρήσωμεν ἀναγκαῖον, οὐχ ὅμως νὰ τὸ πράξωμεν, διότι τὸ ἐπράξεν ἐν ἄλλῳ Σώματι. Σήμερον ἀπέχω νὰ ἐπιφέρω γνώμην· παρατηρῶ ὅμως ὅτι πᾶσα πράξις, ἥτις ἔχει ἀντικειμένον τὸ μέλλον, καὶ ἐπεραῖζει αὐτὸ, πρέπει νὰ ὑπάγῃται εἰς τὴν ὄριμον καὶ σπουδαίαν σκέψιν ἡμῶν· ἂν ἐπρόκειτο νὰ ψκρίτωμεν δαπάνην περὶ τοῦ δαίνα ἢ δαίνα προσώπου, οὐδέ δὲν ἐπεραῖζεται τὸ μέλλον, δὲν ἤθελα τόσον δυσκολευθῆ· ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τοῦ εὐτυχῶς σήμερον προεδρεύοντος τοῦ Σώματος· γνωστὰ εἶναι τὰ αἰσθητά, τὰ ὅποια ὅλοι τρέφομεν ὑπὲρ αὐτοῦ, γνωστὰ εἶναι αἱ συμπάθειαι μας, πρόκειται περὶ τοῦ πράγματος, τὸ ὅποιον ἔχει ἐπάρειαν εἰς τὸ μέλλον, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ σπείσωμεν, διότι τοῖς οἴδε ποῦ θέλομεν φθάσει, καὶ μέχρι τίνος βαθμοῦ ἀπὸ ἐτους εἰς ἔτος θέλει αὐξήθῃ ἢ ἀποζημιώσῃς αὐτὴ πρὸ τούτου καλὸν ἦτο νὰ προστεθῇ δικταζὴ τις εἰς

τὸν κανονισμόν μας, ὅστις εἶναι ἀμετακίνητος, ὀρίζουσα ταύτην, καὶ προφυλάττουσα τὸ Σώμα ἢ μᾶλλον ἐγγυωμένη εἰς τὸ Σώμα τὴν στασιμότητα τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐπέφερον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, ὅτι δὲν συμφωνεῖ μετὰ τοὺς προχωροῦσαντας ὡς πρὸς τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ παραδείγματα τοιαύτην ἀρχὴν ἀπολύτως ἐκρηξαμένην δὲν ἀδύναται, ἀλλ' ὑπεστήριξεν ὅτι τὰ καλὰ παραδείγματα πρέπει καὶ νὰ ζηλεύωμεν καὶ νὰ μιμώμεθα· ὅτι ἐπειδὴ διὰ τῆς γενομένης προτάσεως δὲν ἀνοίχεται πρόσωπον, ἀλλὰ κανονίζονται δαπάναι, εἰς τὰς ὁποίας ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ὁ Πρόεδρος ὑποκρίνεται, αὐθόρως παραβιάζεται τὸ Σύνταγμα· τὸ νὰ ἀναβληθῆ δὲ ἡ πρότασις σήμερον καὶ νὰ τῆ ἔν τῷ κανονισμῷ τοῦ Σώματος ἴδιον ἄρθρον κανονίζον ἀπᾶς διὰ παντός τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Προέδρου διὰ τὰς ὁποίας οὕτως ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ἔχει ἐκτάκτους δαπάνας, διὰ τὸν φόρον μήπως κατὰ ἄλλην τινὰ ἀνάδοξον αὐξήθῃ ἢ ἀποζημιώσῃ αὐτὸν, θεωρεῖ περιττόν, καθόσον ὁ τοιοῦτος φόρος ἐκλείπει, ἐάν ληρῆθῃ ὑπ' ὄψιν ἄρ' ἐνός μὲν ὅτι τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Σώμα ποτὲ δὲν θέλει ψφίσει δαπάνας πλεόν τοῦ δέοντος, ἄρ' ἑτέρου δὲ ἐάν ληρῆθῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ τὸ ἕτερον Νομοθετικὸν Σώμα ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη τὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ ἀποζημιώσιν διὰ τὰς ἐκτάκτους δαπάνας ἐτήρησε τὴν αὐτὴν πάντοτε, χωρὶς νὰ αὐξήσῃ αὐτὴν τοιαύτη δυσπιστία πρέπει νὰ ἐκλείψῃ, διότι ἐάν ὑποτιθῆ ὅτι τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Σώμα θέλει ποτὲ ψφίσει ὑπερῶς τὸν τοιαύτην ἀποζημιώσιν, τότε καὶ ἡ προσθήκη ἴδιου ἄρθρου ἐν τῷ Κανονισμῷ ὄριζοντος τὴν ἀποζημίωσιν, δὲν δύναται νὰ τὸ ἀναγκασθῆ ἀπὸ τὴν κατάχρησιν, καθόσον, ὡς γνωρίζεται τὰ ἄρθρα τοῦ Κανονισμοῦ δὲν εἶναι θεμελιώδης νόμος διὰ νὰ εἶναι ἀμετακίνητα, δύναται νὰ τροποποιηθῆσι. Διὰ τοὺς λόγους τούτους θεωρεῖ περιττὴν τὴν ἐν τῷ Κανονισμῷ προσθήκην ἴδιου ἄρθρου ὀρίζοντος τὴν τοῦ Προέδρου ἀποζημίωσιν, καὶ προτείνει τὴν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ψφίσειν τῆς δαπάνης ταύτης, τὴν ὁποίαν καὶ δικαίαν καὶ ἔλλογον εὐρίσκει.

Παραβλῶν τέλος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν ὅτι, δις διατελέσας πρόεδρος τῆς Βουλῆς εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ὅτι οἱ Πρόεδροι τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ὑπόκεινται ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των εἰς δαπάνας ἐκτάκτους, πρὸς τὰς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ἐπαρκῆσῃ ἀξιοπρεπῶς ἢ ἀπλῆ ἀποζημίωσις τοῦ Νομοθέτου· πρὸς τοῦτο καὶ εἰς τὰ ἄλλα Συναγματικὰ κράτη δίδεται πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἀποζη-

μιώσις δ' αὖ τὰς ἐκτάκτους δαπάνας· Διὰ νὰ συμβεβῆαιθῃ ὅμοιος ἢ τοῦ Κ. Δαριεῖου πρότασις μετὰ τὴν τοῦ Κυρίου Χρηστίδου προτείνει τὴν ἐπιψφίσειν μὲν ὅλων τῶν ἄρθρων τοῦ κειρ. Γ', τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὴν ἀναβολὴν δὲ τῆς ἐπιψφίσεως τοῦ συνόλου ὡς καὶ τῶν γενομένων προτάσεων περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ Προέδρου διὰ τὴν προσεγγὺ Συνεδρίασιν, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ σκευθῆ τὸ Σώμα ὀριμώτερον καὶ ἀπορασίει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας ἅπαντα τὰ ἄρθρα τοῦ κειρ. Γ'. ἐξῆλθε γαρκαίρει ἐν γένει ὅπως ὑπεβλήθησαν πλὴν τοῦ 4 ἄρθρου ἡ Συνεδριὰ ἐρημευθῆσαν τὸ ὅποιον κηρύχθη ἀπὸ 600 εἰς 900 δραχμᾶς· ἀνέβη δὲ διὰ τῆς προσεγγὺς συνεδρίασιν τὴν ἀπόφασίν τῆς ἐπὶ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ Προέδρου γενομένης προτάσεως, ὡς καὶ τὴν ψφίσειν τοῦ συνόλου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Χατζίσκος.

A. Παραλαμπίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Ἀπριλίου 1855 ἡμέρα Σάββατον

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης ἀνεγνώσθησαν ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως.

α.) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ίζαντάκη Γρηγοράκη ἐξαιτουμένου τεσσαρκακονθήμερον ἀπουσίας ἀδικαν· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

β.) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 13,099 τῆς 18 Μαρτίου ἐγγράφον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' οὗ εἰδοποιεῖ τὴν Γερουσίαν εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου ἀποράσεως τῆς ὅτι τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινε τὴν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπόντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν διὰ μόνον τὴν τεσσαρκακονθήμερον ἀναβολὴν τῶν ἐργασιῶν μὴ ἐννοῶν νὰ καθιερωσῆ προηγουμένως καὶ νὰ προδικασθῆ τὸ μέλλον ἢ νὰ λάβῃ εὐθύνην τινά, δὲν ἐνέκρινε δὲ τὴν πληρωμὴν διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπουσίας τῶν μὴ προσελθόντων Γερουσιαστῶν μετὰ τὴν ἐπιψφίσειν τοῦ κοινοβουλίου, διότι τοῦτο προφανῶς ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα

καί εις τὰς διερχομένας αὐτὸ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Σώματος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου εἰπόντων τινῶν ὅτι τὸ περὶ οὐ πραγματοποιεῖται ζήτημα ὡς ἐραπτόμενον ὑποσούν τῆς ἐρμηνείας τῶν συνταγματικῶν διατάξεων εἶναι σπουδαῖον καὶ πρέπει νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην συνεδρίαν, ἕτερος παρετήρησεν ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι ἄξιον πολλῆς καὶ μεγάλης μελέτης καὶ σκέψεως ὅπως δὲ τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐσχέρθη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ ἐπέφερε τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἀπάντησιν διαφωνοῦσαν πρὸς τὴν ἀπόφασίν μας, οὕτω πρέπει καὶ σκερθῶμεν καὶ ἡμεῖς, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐλθωμεν εἰς μίαν τακτικὴν συζήτησιν καὶ λύσιν προτείνω ὅθεν νὰ μὴ προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως σήμερον ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν.

Ἄλλος δὲ τις ἐπήνεγκεν ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἰς αἰ ἀπλούστατον καὶ δυνάμεθα κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν νὰ συζητήσωμεν καὶ νὰ λύσωμεν αὐτὸ ὡς ἐραπτόμενον τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, αἵτινες εἶναι σαφεῖς καὶ καθαραί.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν προέτεινε τὰ ἑξῆς, πιστεύει, εἶπεν, ὅτι ὅλοι οἱ προαγορευσαντες ἐνόησαν καὶ ἐνόησαν τὸ ζήτημα συζητητέον κατ' ἀντιμαχίαν τουτέστιν ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκείνων τῆς Γερουσίας· κατὰ συνέπειαν οὐτε ἀντιλέγω περὶ τῆς προτεινομένης ταχύτητος ἢ βραδύτητος τῆς συζητήσεως, οὐτε θέλω νὰ προδιαθέσω τὴν γνώμην τοῦ Σώματος παρατηρῶ δὲ μόνον ὅτι ἡ συζήτης τοῦ προκειμένου ζητήματος, δὲν πρέπει νὰ παρεμβληθῇ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξέως τῶν ἐγγυίων φόρων Νόμου ὡς λίαν κατεπείγοντος.

Ταύτην ἀντικρούων ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, δὲν πρέπει, εἶπε, νὰ ὑπάρχῃ ἡ Γερουσία οὐδὲ στιγμὴν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀποδιδόμενης εἰς αὐτὴν μορφῆς διὰ τῆς ἀναγνωσθεῖσης ὑπουργικῆς ἀπάντησεως· κατὰ συνέπειαν εἶναι ἐντιμότερον νὰ ἐξέλθῃ τῆς θέσεως ταύτης ὅτι τάχιον καὶ νὰ ἐλθῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου ζητήματος κατὰ τὴν ἐρχομένην δευτέραν.

Ἐπειδὴ δὲν δυνάμεθα νὰ προδῶμεν, ἐπάρειν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, τὰς περιπλοκάς, ἃς δύναται νὰ ἐπιφέρει ἡ συζήτης τοῦ προκειμένου ζητήματος, τὸ ὅποιον ὡς ἀφορᾶν τὴν ἐρμηνείαν τοῦ Συντάγματος εἶναι σπουδαῖον, διὰ ταῦτα πρέπει νὰ ἀναβάλωμεν αὐτὴν μέχρι τῆς ἐπισηφύσεως τοῦ περὶ φορολογίας νομοσχεδίου ὡς λίαν κατεπείγοντος.

Ἀντιλέγων εἰς τοῦτο ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δὲν ἔπρεπεν, εἶπε, νὰ εἰσαχθῇ τὸ προκείμενον ζήτημα ἐνώπιον τοῦ Σώματος· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσλήθη, δὲν πρέπει οὐδὲ στιγμὴν νὰ μὲνη τοῦτο ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀποδιδόμενης αὐτῷ ιδιότητος· ἐκτὸν πόν κατὰ τὴν προσεγγίζουσαν δευτέραν δὲν ἔθελον εἶσθαι ὡρισμον τὸ περὶ φορολογίας νομοσχεδίου, δύναται ἡ Γερουσία νὰ προβῇ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ προκειμένου σπουδαίου ζητήματος.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὅτι ἡ ὕψα τῆς συλλογῆς τῶν καρπῶν ἐπέστη, ἡ δὲ συζήτητης τοῦ περὶ φορολογίας νομοσχεδίου ὡς περιέχοντος δηλώσεις φόρων, αἵτινες προηγούνται, πρέπει νὰ προτιμηθῇ, ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερε τὰ ἑξῆς.

Ἡ Γερουσία εἰς τινα προηγουμένην συνεδρίαν ἐπὶ τῇ προτάσει διαφόρων μελῶν ἐξέφρασε τὴν δέουσαν ἀπόφασιν περὶ τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἀπόντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ διεβίβασεν αὐτὴν διὰ τοῦ Προεδρείου εἰς τὸ ὑπουργεῖον· τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἀπέδωκε τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἥτις ἀντίκειται εἰς τὴν γνώμην καὶ ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας· ἡ διαφωνία αὕτη πρέπει νὰ λυθῇ βεβαίως διὰ τινος συζητήσεως, τὴν ὅποιαν ὅλοι ἐπισπεύδομεν, τοσοῦτη μάλ' ὅσον καθίσον δὲν εἶναι πρωτοφανές τὸ νὰ διαφωνῶσι κατὰ τὰς γνώμας καὶ σώματα καὶ Κυβερνήσεις· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι ἐκ μικροῦ ἀναβολῆς τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν οὐδεμία μορφή δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ Σῶμα· δὲν συμμερίζομαι ὅμως τὴν πρότασιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτης τοῦ περὶ φορολογίας νομοσχεδίου, ὡς μὴ προτεινομένη ἐν ἀρροδίῳ χρόνῳ. Τὸ νομοσχεδίον τοῦτο δὲν ἀνεγνώσθη εἰσέτι πρόκειται νὰ ἀναγνωσθῇ μετ' ἄλιγον, ὅτε δύναται νὰ προταθῇ ὁ λόγος τοῦ κατεπείγοντος νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιοῦτον, καὶ ν' ἀποφασισθῇ ἴσως ἡ συζήτης αὐτοῦ κατὰ τὴν δευτέραν, καθόσον ἡ Γερουσία μετὰ τινος ἀποφασίν τῆς ἡμῶν εὖρει ἄλλο τι ἀντικείμενον λίαν κατεπείγον τοῦ ἀποφασισθέντος, δύναται νὰ ἀποφασίσῃ κατὰ προτίμησιν τὴν συζήτησιν τοῦ δευτέρου πρὶν τῆς συζητήσεως τοῦ πρώτου, ὡς τοῦτο ἐγένετο πολλάκις.

Εἰπόντος τινὸς ἐκ τῶν προλαλῶσάντων ὅτι οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτης τοῦ προκειμένου ζητήματος, ὅτι τοῦτο εἶναι μεγάλης σκέψεως ἄξιον, διότι εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἀπάντησιν ἤκουσε λέξεις καὶ φράσεις τὰς ὅποιαι δὲν ἐνθυμῆται ἀναφερομένης εἰς τὴν ἀπόφασιν, καὶ ὅτι εἶναι μάταιον τὸ νὰ προ-

υπουργός των Οικονομικών τὴν ἀνάγκωσιν νομοσχεδίων δύναται νὰ τὸ πράξῃ.

Παρελθὼν οὕτω ὁ Κ. ὑπουργός των οἰκονομικῶν ἀνέγνω τὰ ἐξῆς δύο νομοσχεδία.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

ὑποβάλλω εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν ἤδη Νομοσχεδίον περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγυίων φόρων καὶ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρτίας. Οἱ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου λόγοι ὑπάρχουσιν ἀκριβῶς ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν ἐπισυναπτω ἐν τῇ παρουσίᾳ. Θεωρῶν ὅμως περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω τοὺτους ἐνταῦθα, περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ καταδείξω τὰς ἐπιπευθείας κατὰ τὴν συζήτησιν ἐν τῇ Βουλῇ ἐπὶ τινῶν ἀρθρῶν μεταβολὰς, περὶ ὧν ἀναφέρουσι τὰ συνοδευόμενα μὲ τὴν παρούσαν πρακτικὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 2.

Εἰς τὸν τελευταῖον § τοῦ ἀρθροῦ τούτου προσετέθησαν 50—300 δραχ. μετὰ τὴν λέξιν « ποινή » ἀφαιρεθεισῶν τῶν μετ' αὐτὴν λέξεων.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 5.

Ἐκ τοῦ α'. § ἀφαιρέθη ἡ λέξις « προσέτι » καὶ μετὰ τὴν φράσιν « ν' ἀποζημιώσωσι τὸ δημόσιον » προσετέθη « καὶ καταδικάζονται κατὰ τὸν ποιν. νόμον. »

Ἐκ τοῦ β'. § ἀφαιρέθη ἡ φράσις « Ἡ ἀνωτέρω διατάξις ἐγκυμόζεται καὶ κατὰ τῶν δημάρχων. » Ἐπομένως ὁ § αὗτος ἀρχίζει ἤδη ὡς ἐξῆς « Οἱ ὑποθηκοφίλακες καὶ οἱ δήμαρχοι » προσετέθησαν δὲ μετὰ τὴν λέξιν « ἐκδόσωσιν » ἡ λέξις « ἐν γνώσει » μετὰ δὲ τὴν λέξιν « ἰδιοκτητίας » ἡ φράσις « καθίστανται ὑπόχρου εἰς ἀποζημιώσιν. »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 8.

Εἰς τὸν α'. § μετὰ τὰς λέξεις « οἰκείου τμήματος » προσετέθη « κρυφίως καὶ πρὸς βλάβην τοῦ ἐνοικιαστοῦ » Ἡ λέξις « προσπαθήσῃ » ἀπληρίθη. Μεταξὺ τοῦ συνδέσμου « καὶ » καὶ τῆς λέξεως « μὲ πρόστιμον » προσετέθη ἡ λέξις « τιμωρεῖται »

Ἐκ τοῦ γ'. § ἀπληρίθησαν αἱ λέξεις « μέχρι μὲν δραχ. δέκα, » καὶ περιορίσθη ὁ § μέχρι τῶν λέξεων « Δημοτικῶ Τακτικῶ. »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 9.

Εἰς τὸν α'. § προσετέθη καὶ τὸ ὄρυξιον. Οἱ λοιποὶ § § ἔλαβον

οὐσιώδεις τροποποιήσεις διότι καθιερώθη ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἄλλος τρόπος βεβαιώσεως τῶν ὀφείλων ἀρκαδοσίτων.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 13.

Ἄντι 5 ἡμερῶν προσδιορίσθησαν 8 ἡμέραι, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἴαν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν ἐφορον ἕκαστον φορολογικὸν βιβλίον ἀμα περιούται ὑπάκειται εἰς ποινικὴν καταδίωξιν.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 15.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 2 § προσετέθη ἡ φράσις « ἢ τοῦ ὑπεύθυνου αὐτοῦ ἀντιπροσώπου του. »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 25.

Ἄντι τῆς α'. προσδιορίσθη ἡ 20 Αὐγούστου ὡς ἐποχὴ τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου τῶν κωκυλίων.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 27.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ α'. § προσετέθη ἡ φράσις « Ἡ δὲ παραλαβὴ γίνεται ἀμέσως ἐν περιπτώσει ζυγίσεως. »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 28.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ γ'. § προσετέθη ἡ φράσις « ὅπου καὶ παραλαμβάνεται τὸ δικαίωμα. »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 29.

Ἀπὸ τὸν τελευταῖον § ἀφαιρέθη ἡ λέξις « προσπαθήσῃ. »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 31.

Ἀπὸ τὸν ζ'. § ἀφαιρέθησαν αἱ λέξεις « καὶ ἐτι μείζονος ποινῆς, » καὶ ἀντεκατεγράθησαν διὰ τῆς λέξεως « καταδιώξεως. »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 33.

Εἰς τὸν α'. § μετὰ τῶν λέξεων « κατὰ τὴν » καὶ « τρέχουσαν » προσετέθη ἡ φράσις « εἰς τὸν οἰκίον δῆμον » εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ αὐτοῦ § προσετέθη ἡ φράσις « εἴαν ὁ ἀρμόδιος δήμαρχος προικληθεὶς δὲν παρουσιασθῇ. »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 36.

Ἀπὸ τὸν ε'. § ἀφαιρέθη ἡ φράσις « ὅταν τὸ κτήμα ᾖναι ἐθνικόν » καὶ προσετέθησαν μετὰ τὴν λέξιν « καλλιεργητῆς » αἱ λέξεις « οἰουδήποτε κτήματος. »

Ἡ προθεσμία τῶν δηλώσεων ἐκανονίσθη

διὰ τὰς ἀμπέλους μέχρι τέλους Ἀπριλίου

διὰ τὰ καπνά « « Ἰουλίου

διὰ τὰ βαμβάκια « τῆς 15 Αὐγούστου

Εἰς τὸν § γ'. μετὰ τὰς λέξεις « ἰδιαίτερον ἀγλωσιν » προσετέθη ἡ ἀκόλουθος διατάξις « ὁσάκις δὲ ἐν αὐτῇ σπεύρονται διάφορα προϊόντα, ἡ ἀγλωσιν γίνεται διὰ τὸ ἐπικρατίστορον. »

Επί του άρθρου 38.

Μετά τον α. § προστέθη η ακόλουθος διάταξις « ἐάν ὁ καλλιεργητὴς ιδιοκτητῶν γαιῶν ἀποδημῆσῃ ἢ δὲν εἶναι φερέγγυος, ὁ ἴδιος αὐτῆς ἀποκαθίσταται ὑπόχρεος εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου. »

Επί του άρθρου 44.

Εἰς τὸν § 2. προστέθη μετὰ τὴν λέξιν « προθεσμίας » καὶ τοῦ άρθρου α τὴν « ἢ φράσις » κατὰ τὸ ἀρθρ. 37 τοῦ παρόντος Νόμου. « Ὁ § δὲ οὗτος περιορίσθη μέχρι τῆς λέξεως « δηλώσεων. »

Ἐκ τοῦ Γ. § ἀργήθησαν αἱ λέξεις « τὴν ὀριζομένην ἀπὸ τὸ ἀρθρ. 255 τοῦ ποινικοῦ Νόμου ποινὴν » καὶ ἀντικατεστάθησαν διὰ τῶν ἐξῆς « πρόστιμον 20—200 δραχμ. » Μεταξὺ δὲ τῶν λέξεων « γνώσει » καὶ « βεβαιώσῃ » προστέθη « καὶ ἐκ προθέσεως. »

Ὁ τελευταῖος § ἀπλήρθη.

Επί του άρθρου 45.

Προσδιορίσθη ἡ 1 Νοεμβρίου ὡς ἐποχὴ τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου καὶ διὰ τὰ κτηνὰ.

Τὸ ἀρθρ. 74 ἐγένετο 75. Τὸ 74 ἐπομένως εἶναι νέον ἀρθρ.ον περιλαμβάνον προτερινὴν διάταξιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιτρέπεται διὰ τὸ 1855 νὰ γίνωσι αἱ δηλώσεις διὰ τὰ γρασιδιὰ καὶ τριφύλλια μέχρι τῶν 20 Ἀπριλίου.

Τὸ θέρος, προσήγγισε, καὶ ἡ ἀνάγκη τῶν δημοπρατιῶν ἐπίστη ἀναγκάζομαι ἐπομένως νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ταχεῖαν τοῦ νομοσχεδίου ἐπιφέρειαι, πρὸς ἀποφασὴν πάσης ζημίας τοῦ δημοσίου καὶ βλάβης τῶν φορολογουμένων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Μαρτίου 1855.

Ὁ Ἐπιουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΓΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Φηρικανοὶ ἀπορῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερκαίεσαν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦ. Α΄.

Περὶ τῶν δημοπρατικῶν καρπῶν.

Ἐνοικίσεις.

Ἄρθρ. 1 Οἱ ἐπὶ τῶν δημοπρατικῶν καρπῶν ἐγγυοὶ φόροι καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρτίας ἐνοικιάζονται διὰ δημοπρασίας κατὰ τμήμα, περιχοῦ ἐν ἢ πολλὰ συνάμα χωρία μέχρι ὅλο-

κλήρου ὅλον, ὅταν τὰ ὅρια τῶν χωρίων ἴσῃ δυσδιάκριτα ἢ θεωρηθῇ τοῦτο συμφερότερον, καὶ ἀποδίδονται εἰς δημοσίους καρπούς ἐκ τῶν κυριωτέρων τοῦ ἐνοικιαζομένου τμήματος, προσδιοριζομένους πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ διακήρυξις καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, συντεταγμένα κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, φέρουσι πίστιν δημοσίων ἐγγράφων.

Ἄρθρ. 2. Τὰς δημοπρασίας ἐνεργοῦσιν ὁ οἰκονομικὸς ἐσραος καὶ ὁ ἐπαρχος εἰς δὲ τὰς ἐπαρχίας, ἐν αἷς δὲν ὑπάρχει ἐπαρχος, ὁ ἐπινοδικὸς ἀναπληροῦ αὐτόν.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας ἢ ἐπιτηροῦντας τῆς δημοπρασίας ὑπαλλήλους νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν προσόδων εἴτε ὡς ἐνοικιασταί, εἴτε ὡς ἐγγυηταί, εἴτε ὡς συνεταιροί. Ἀπαγορεύεται ἑπίσης εἰς μὲν τοὺς δημαρχοὺς καὶ δημαρχικούς πατέδρους νὰ λαμβάνωσιν ὡς ἀνωτέρω μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν προσόδων τοῦ οἰκείου ὄμου, εἰς δὲ τοὺς εἰδικούς πατέδρους τοῦ οἰκείου χωρίου.

Οἱ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης ὑποβάλλονται εἰς γυμναστικὴν ποινὴν 58—300 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 3. Εἶναι δεκτοὶ εἰς τὰς δημοπρασίας ὡς ἐνοικιασταί ἢ ἐγγυηταί, α) οἱ ὀμολογουμένως ἀξιοχρεοὶ ὡς τοιοῦτοι δὲν θεωροῦνται οἱ ὑπηρέτεροι ἐφελίται τοῦ δημοσίου, καὶ β) οἱ παρυσιαζόμενοι πιστοποιητικὰ τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, βεβαιούμενα τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀκινήτου αὐτῶν παρουσίας, καὶ ἀποδεικτικὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑποθηκοϋλάκου, βεβαιούμενα ὅτι τὰ κτήματα εἶναι ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης. Ἀπαγορεύεται δὲ νὰ ἐνοικιάσῃ τις πρόσουδον ἀξίαν ἀνωτέρως τῆς εἰς ἂν ἐξετιμήθη ἡ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ του συνάμα.

Ἄρθρ. 4. Τὸ δημοσίον ἔχει διὰ τοῦ πλεόντος νόμου δικαίωμα πρὸς ἀποφασὴν ὑποθήκης ἐπ' ὅλων τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ. Ἡ ὑπόθεξις αὕτη ἐγγραφομένη ἐπιμελεῖται τοῦ οἰκονομικοῦ ἐσραου περιορίζεται εἰς κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ πραγματικὴ ἀξία εἶναι ἰση μὲ τὴν καθ' ὑπολογισμὸν ἀξίαν τῆς ἐνοικιαζομένης προσόδου.

Ὅσοι ἐνοικιασταί ἢ ἐγγυηταί ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθηκώσωσι πρὸς τρίτους πρὸ τῆς κατακυρώσεως ἢ μετ' αὐτὴν τὰ πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ δημοσίου προσενεχθέντα κατὰ τὴν δημοπρασίαν κτήματα καταδικάζονται καὶ τιμωροῦνται ἐπὶ παράβασι τοῦ ἀρθρου 396 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Άρθρ. 5. Οί διενεργούντες τὰς δημοπρασίας ὑπἄλληλοι ἀποπέμπονται τῆς ὑπηρεσίας, ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποζημιώσωσι τὸ δημοσίον καὶ καταδιώκονται κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον: α) ἐὰν παραδεγῶσιν ὡς ἐνοικιαστὰς ἢ ἐγγυητὰς μὴ ἠμολογουμένως ἀξιοχρεούς, ἢ μὴ προσκαγαλόντας τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 πιστοποιητικὰ περὶ τοῦ εἴδους, τῆς ἀξίας καὶ τῆς ἐλευθέρας ὑποθήκης περιουσίαν των, καὶ β) ἐὰν ἀποκλείσωσι τοῦ ὑπερθεματισμοῦ τοὺς ἐρωδιασμένους μὲ τοιαῦτα πιστοποιητικὰ, ἢ τοὺς ἠμολογουμένως ἀξιοχρεούς.

Οἱ ὑποθηκοεὐλακὲς καὶ οἱ δήμαρχοι: α) ἐὰν ἐκδόσωσιν ἐν γνώσει ψευδῆ πιστοποιητικὰ περὶ τῶν κτημάτων τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν: καὶ β) ἐὰν ἀρνηθῶσι τὴν ἐκδοσὶν τῶν ἀνωτέρων πιστοποιητικῶν εἰς τοὺς αἰτεῦντας τοιαῦτα ἰδιωκτικὰς καὶ σταναὶ ὑπόχρεοι εἰς ἀποζημίωσιν, ἐπιφυλακτομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 487 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Βεβαίωσις τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικιωματος τῆς ἐπικαρπίας.

Άρθρ. 6. Οἱ φορολογούμενοι ἀρχοῦνται τοῦ θερισμοῦ, τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἀλωνίσματος ἀκαλυτῶς, ὀφείλουσι ὅμως: 1) Οἱ καλλιεργούντες ἐθνικοὺς ἀγρούς, συνορεύοντας μὲ ἰδιωτικοὺς, ἢ μὲ ἐθνικοὺς μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἶδος ἀπόδοσιν τοῦ δικιωματος τῆς ἐπικαρπίας, καὶ 2) οἱ καλλιεργούντες ἰδιωτικοὺς ἀγρούς, συνορεύοντας μὲ ἀγρούς μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἶδος ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, νὰ ζητῶσι προφορικῶς παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τὴν περὶ θερισμοῦ ἀδειαν, τὴν ὁποίαν οὗτος ὀφείλει νὰ δίδῃ παρευθὺς· ἄλλως οἱ φορολογούμενοι προχωροῦσιν εἰς τὸ θέρος. Ἀπαγορεύεται ὅμως εἰς τοὺς καλλιεργούντας ἀγρούς (ἰδιωτικοὺς καὶ ἐθνικοὺς νὰ θερίζωσι ταυτοχρόνως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ καρποὺς ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν. Ἡ ἐκλογὴ μένει εἰς τὸν φορολογούμενον.

Άρθρ. 7. Οἱ ἐνοικιαστοὶ ὀφείλουσιν ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψαι πάσης κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θεραυ, τῆς συγκομιδῆς τῶν θεματίων, καὶ τοῦ ἀλωνίσματος ἢ κοπανίσματος τῶν καρπῶν, νὰ σπρραγίζωσι καὶ ἀποσπρραγίζωσι τοὺς ἐν τοῖς ἀλωνίοις καρποὺς, καὶ τέλος νὰ μετρήσωσι ἢ νὰ ζυγίσωσιν αὐτοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 9. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐμφανισθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας διὰ μὲν τὴν ἀποσπράγισιν αὐθόρμητος, διὰ δὲ τὴν μέτρησιν ἢ ζύγησιν προσκαλούμενος προφορικῶς ἐνώπιον δύο μαρτύρων, ὁ φορολογούμενος τὴν μὲν ἀποσπράγισιν ἐνεργεῖ ἐπίσης ἐνώπιον δύο

μαρτύρων, τὴν δὲ μέτρησιν ἢ ζύγησιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ άρθρ. 11 τοῦ παρόντος νόμου.

Άρθρ. 8. Ὅστις τῶν φορολογουμένων παραβῇ τὰς διατάξεις τῶν άρθρων 6 καὶ 7, ἢ ἀναμίξῃ θεματικά ἐθνικά μὲ ἰδιωκτικά, ἢ ὑπαίρηθῃ πρὸς τὰ ἀλωνίσματα ἢ μὴ, ἢ μεταφέρῃ τὰ θεματικά του εἰς ἀλώνια κείμενα ἐκτὸς τοῦ οἰκείου τμήματος κυριῶς καὶ πρὸς βλάβην τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἢ δι' ὑποουδὴποτε ἄλλου τρόπου ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸ δημοσίον, ἐὰν ἡ ζημία δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικιωματος αἰς ἐπικαρπίας, καὶ τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσων μὲ τὸν ἀπλοῦν ἐγγειῶν φόρον καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τῶν ὁποίων ἀπεπειραθῇ νὰ ὑπεκρύψῃ τὴν ἀπόδοσιν· ἐὰν δὲ τὸ ποσὸν τῆς ζημίας δὲν ἦναι δυνατόν νὰ ἐξακριβωθῇ, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχμῶν 20—100.

Ἐὰν οἱ ὑπαίρηθόντες καρποὶ παρήχθωσιν ἀπὸ κτήματα δικατονοικιοῦμενα μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ κατεχομένου, τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον ἀναφέρει μὲν τὴν ἀμρισθῆσιν ἐν τῇ ἀποράσει, ἐπιβάλλει δὲ τὸ πρόστιμον ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν ὡς ἐπὶ ἰδιωτικῶν κτημάτων.

Ὅσας ἢ ἀνάκρισις ἐνεργεῖται παρὰ δημοτικοῦ τινος ὑπαλλήλου, τὸ πρόστιμον εἰσπράττεται εἰς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ πράξις ἀνεκαλύφθῃ ἢ κατεγγέλθῃ ἀπ' ἄλλον παρὰ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸν ἐπιστάτην τοῦ δημοσίου, τὸ τρίτον τοῦ πρόστιμου δίδεται εἰς αὐτόν.

Άρθρ. 9. Ἡ βεβαίωσις τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικιωματος τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν πρῶτων καρπῶν, ἧτοι αἰτου, κριθῆς, σιμιγῶ, διμήνου (μαρτιατικοῦ) σικαλῆς (βρώζης) βρώμης, ὀρυζίου, κριθίνου, γλυκανίσου, σπασάνου, λιναρίου, ὀσπρίων, σαρωμάτων κτλ. ὡς καὶ τῶν ὀβρίων τῶν εἰς τὰ ἀλώνια κοπανιζομένων, γίνεται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ κοίλου, φέροντος τὰς σπραγίδας τῆς δικιωτικῆς καὶ οἰκοσημικῆς ἀρχῆς, ἢ διὰ ζυγίσσεως, ὅταν τὰ εἶδη εἶναι ἀνεπίδεκτα μετρήσεως.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἀραβοσίτους, τοὺς συλλεγομένους κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου, ὅσοι δὲν κοπανίζονται εἰς τὰ ἀλώνια, ἀλλὰ μεταφέρονται εἰς κῶνους εἰς τὰς οἰκίας τῶν φορολογουμένων, ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι μετὰ τὴν ἐκ τῶν ἀγρῶν συλλογὴν των νὰ τοὺς μεταφέρωσιν εἰς τὰ ἀλώνια, ἢ ὅπου τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουσιν ἀνεγνωρισμένα

εις τὰς ἐπὶ τούτῳ προσδιοριζόμενας ὑπὸ τοῦ κέρου, τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου καὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τῆ γνώμοδοτικῆς τοῦ εἰδικοῦ παρῆδρου πρὸςφορωτέρας θέσεις. Ἡ δὲ βεβαίωσις τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαίωματος τῆς ἐπικαρπίας γίνεται κατ' ἐκλογὴν τῶν φρολογουμένων καθ' ἕνα τῶν ἀκολούθων τρόπων: Ἠ

Α'. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἐκάστης περιοδικῆς συλλογῆς τῶν ἀραβοσίτων τοῦ φορολογουμένου μετρῶνται παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ παρευθὺς διὰ κοφινίου ἢ ἄλλου μέτρου ἐσφραγισμένου ἀπὸ τὸν ἐπαρχὸν καὶ τὸν ἐφορον, καὶ σημειοῦνται εἰς κατάλογον, ὑπογραφόμενον καθ' ἑσπέρην παρ' αὐτοῦ, τοῦ δημάρχου ἢ εἰδικοῦ παρῆδρου καὶ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου, τὸ ποσὸν τοῦ προϊόντος ἐκαστοῦ φορολογουμένου, ὡς ἐμετρήθη. Περὶ τὰ μέσα τῆς καταμετρήσεως τῶν ἀλωνίων ἐκαστοῦ χωρίου, γερμίζεται μὲ κῶνους, λαμβανόμενος ἀναλόγως ἐξ ὄλων τῶν ποιοτήτων, τὸ κοφινίον ἢ μέτρον, κινανίζονται περὶ γῆμα οἱ ἐν αὐτῷ καρποί καὶ προσδιορίζεται διὰ ζυγίσαιος ἢ διὰ κοιλοῦ τὸ βῆρος αὐτῶν. Ἐὰν δὲν συμφωνήσῃσι τὰ μέρη περὶ τὴν κλήρωσιν ἑνὸς καὶ μόνου κοφινίου ἢ μέτρου, γερμίζονται δύο, τὸ ἓν παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τὸ ἄλλο παρὰ τοῦ φορολογουμένου, καὶ ἐνεργοῦνται τὰ ἀνωτέρω.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ταιαύτης δοκιμασίας ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς πρωτόκολλον καὶ βεβα οὔται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τοῦ δημάρχου ἢ εἰδικοῦ παρῆδρου καὶ τοῦ ἱερέως.

Ἐν ἐλλείψει ἢ ἀρῆσει τοῦ ἱερέως ὁ κατάλογος καὶ τὸ πρωτόκολλον ὑπογράφονται ἀπὸ τρεῖς μάρτυρας λαμβανόμενος ἐκ τῶν ἰδίων φρολογουμένων.

Ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου τῆς δοκιμασίας ἀνάγεται εἰς κοιλὰ (ὑπολογιζόμενου ἐκαστοῦ κοιλοῦ πρὸς 20 ὀκάδας) τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς, ἐκπίπτουσι ἐξ αὐτοῦ 18 τοῖς 0/0 λόγῳ φόρας, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου προσδιορίζεται ὁ φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, καὶ ἐκδίδεται ἀμέσως τὸ ἀνήκον διπλότυπον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 10 ἄρθρου: Ἠ

Β'. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συλλογῆς τῶν ἀραβοσίτων ἐκαστοῦ φορολογουμένου ζυγίζοντα εὐθὺς διὰ στατήρος οἱ κῶνοι εἴτε ἀποφλοιωμένοι εἴτε μὴ (ἐὰν δὲν προτιμᾷ ὁ φορολογούμενος πρὸς εὐκολίαν τὴν ζυγίσαιος ἔως μόνου μέτρου, δι' οὗ θέλει μετρηθῆ ὁλόκληρος ὁ σωρός), καὶ σημειοῦται τὸ βῆρος αὐτῶν εἰς κατάλογον, συντασσόμενον κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον. Ἐκ τοῦ ὀλικοῦ δὲ βῆρους ἐκπίπτουσι λόγοι φόρας, ἐὰν μὲν οἱ κῶνοι εἴντι ἐντελῶς ἀποφλοιωμένοι 35 τοῖς 0/0, ἐὰν δὲ μὲ τούς

φλοιῶς 40 τοῖς 0/0, ἐπὶ δὲ τοῦ καθαροῦ ὑπολοίπου προσδιορίζεται ὁ φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, καὶ ἐκδίδεται τὸ διπλότυπον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10.

Ὅστις τῶν δημάρχων ἢ εἰδικῶν παρῆδρων ἀρνήθῃ, προσκαλοῦμενος ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν, νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωρεῖται πειθαρχικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 73, τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἀνακλη οὔται διὰ τριῶν μάρτυρων λαμβανόμενος ἐκ τῶν ἰδίων φορολογουμένων.

Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐμφανισθῇ αὐθόρμητος διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν βεβαίωσιν καθ' ἕνα τῶν ἀνωτέρω τρόπων, αὕτη ἐκτελεῖται κατὰ πρόσκλησιν τῶν φρολογουμένων ὑ' εἰς ἐκ τῶν ἀνακερμμένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 ὑπ' ἀλλήλων.

Ἄρθρ. 10. Μετὰ τὴν μέτρησιν ἢ ζυγίσαιος τῶν καρπῶν ἐκαστοῦ φορολογουμένου καὶ τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου καὶ τῆς ἐπικαρπίας ὁ ἐνοικιαστὴς σημειοῖ αὐτὰ ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς εἰς διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς μὴν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ἰδιοχειρῶς ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐνοικιαστὴς, ὅστις ἐγγερμίζει τούτο εἰς τὸν φορολογούμενον. Ἀλλ' ἐὰν οὗτος ἔχῃ ἀτιμωσίαις, εἴτε ὡς πρὸς τὸ σημειωθὲν ποσόν, εἴτε ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ καρποῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ κτήματος, δύναται νὰ σημειώσῃ αὐτὰς ἐντὺς ἢ ὀπισθεν τοῦ στελέχους τούτου δὲ ἀγγραμμάτου ὄπως, ὑπογράφῃ τὸ στέλεχος ἢ τὰς ἀντιρρήσεις ἄλλος τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἐνωπιον τοῦ παρῆδρου ἢ τοῦ ἱερέως, καὶ, ἐν ἐλλείψει ἢ ἀπουσίᾳ τούτων, ἐνωπιον δύο μαρτύρων, ὑπογραφουμένων καὶ τούτων, ἢ γενομένων μισθῶν τῶν ὀνομαστικῶν αὐτῶν ἐν περιπτώσει καθ' ἕνα εἶν ἀγγραμμάτοι. Ἐὰν δὲ ὁ φορολογούμενος ἀρνήθῃ νὰ ὑπογράψῃ τὸ στέλεχος, ὁ ἐνοικιαστὴς καλεῖ δύο μάρτυρας, ἐξ ὧν ὁ εἰς πρέπει νὰ ἦναι ὁ παρῆδρος ἢ ὁ ἱερεὺς τοῦ οικείου ἢ τοῦ πληκιστέρου χωρίου, διὰ νὰ ὑπογράψωσιν αὐτὸ πρὸς μόνον τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ φορολογουμένου γενομένης ἀρνήσεως.

Τὸ στέλεχος τοῦ ταιαυτοτρόπως συνταχθέντος διπλοτύπου καθίσταται διοικητικῶς ἐκτελεστόν, ἐκτός ἐὰν ἀνοσταλῇ δικαστικῶς ἢ ἐκτελεσθεῖς του, καθὼς καὶ ὅποταν φέρῃ ἀντιρρήσεις, ὅτε ἐκτελεῖται μόνον ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦ φόρου τὸ μὴ ἀμφισβητούμενον ἀπὸ τὸν φορολογούμενον, καὶ τούτο, ἐὰν πρόχεται περὶ γαιῶν, τῶν ὀπίων τὸ δέμισιον δὲν διατηρεῖ τὴν νομικὴν κατὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 59 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 11. Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδῶσῃ καὶ παραδώσῃ

είθως μετά την μέτρηση ή ζύγισιν τῶ διπλότυπον, ὁ φορολογούμενος προσκαλεῖ τὸν ἀρχαρχον, ἢ τὸν εἰδικὸν περιήρον, ἢ τὸν ἐφορον, ἢ τὸν εἰρηνοδίκην, καὶ ἐνεργεῖ ἐπὶ παρούσα αὐτοῦ δευτέραν μέτρησην. ἢ ζύγισιν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἐγγράφεται εἰς πρωτόκολλον, ἐν ᾧ μνημονεύεται ῥητῶς καὶ ἡ ιδιότης τοῦ κτήματος ἐξ οὗ παρήχθη. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο συντεταγμένον εἰς διπλῶν ἐνώπιον δύο μαρτύρων, καὶ ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὰ παρούσθεντα πρόσωπα, τὸ μὲν ἀφίεται εἰς τὸν φορολογούμενον, τὸ δὲ παραπέμπεται ἀπὸ τὴν συντάξασαν αὐτὸ ἀρχὴν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐφορον, διὰ νὰ προσδιορίσῃ ἐπὶ τῇ βᾶσει αὐτοῦ τὰ εἰσπρακτικὰ ποσά. Ὅστις τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων ἀρνήσῃ νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου τιμωρεῖται πειθαρχικῶς κατὰ τὸ ἀρθρον 73: τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν, ὁ μὲν ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδώσῃ τὸ διπλότυπον, ὁ δὲ φορολογούμενος δὲν φροντίζει περὶ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου, ἀφίεται ὁ ἐφορος νὰ διυρίξῃ πρὸς ἐκδόσιν τοῦ διπλότυπου ἀντιπρόσωπόν του τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία καταλογίζεται εἰς βᾶρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. 12. Ὁ ἐνοικιαστὴς τιμωρεῖται

α) Μὲ πρόστιμον δραχ. 15—100, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων, ἢ ἀμέσως μετὰ τὴν διὰ δοκιμῆς βεβαίωσιν τῶν ἀραβοσίτων κατὰ τὸ ἀρθρον 11, τακτικὴν ἐκδοσιν τῶν διπλότυπων.

β) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100—500 ἐὰν χαρακτηρίσῃ κτήματα ἐθνικὰ ἢ ἐθνικοιδιόκτητα ὡς ἰδιωτικὰ, ἢ ὡς ἐθνικοιδιόκτητα κτήματα ἐθνικὰ.

γ) Μὲ τὸ τριπλὸν ποσὸν τοῦ μειωθέντος φόρου, ἐὰν παραλείψῃ ὀλοτελῶς τὴν εἰς τὸ διπλότυπον ἐγγράφην τοῦ φόρου, ἢ ἐγγράφῃ ὀλιγώτερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ, τὸν ὁποῖον κατεμέτρησε.

δ) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100—500 ἐὰν ἐγγράφῃ εἰς τὸ διπλότυπον πλείωτερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ.

ε) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 15—200 ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἰαδήποτε ἀσυμφωνία μεταξὺ στείλεως καὶ διπλότυπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπλήσασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου.

ς.) Μὲ πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσων μὲ τὸ διπλὸν τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ, ἐὰν εἰσπράξῃ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τούτου φορολογουμένου καρποῦ, κατὰ παράδοξιν τοῦ ἀρθρου 23 τοῦ παρόντος νόμου.

εἰς τὰς ὑπὸ στοιχ. 6'—ε. περιπτώσεις ἐνεργεῖται κατ' αὐτὸ καὶ ποινικὴ καταδίωξις κατὰ τὸ ἀρθρ. 255 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Τὸ ἕμισυ τοῦ τριπλοῦ φόρου, τοῦ πρόστιμου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς εἰσέρχεται εἰς τὸ δημοσίον ταμεῖον, τὸ δὲ ἄλλο ἕμισυ δίδεται εἰς τὸν καταμνηστὴν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ κῆ τοῦ φορολογουμένου.

Ἄρθρ. 13. Οἱ ἐνοικιαστικὶ εἶναι ὑπόχρεοι ν' ἀποστέλλωσιν ἀσφαλῶς εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐφορον ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς τὰ στέλεγγα τῶν διπλότυπων βιβλίων, ἀμὰ ἕκαστον περαιούται, καθαρὰ καὶ εὐανάγνωστα, ἑνὺ στυματίων καὶ ζυσματίων. Ἄλλ' εἰν ἐντὸς 8 ἡμερῶν, ἀρ' οὐ περαιωθῇ ἕκαστον βιβλίον, δὲν παραδοθῇ εἰς τὸν ἐφορον, τὸ ἀρκόδιον δικαστήριον, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ, δικάζον κατὰ προτίμησιν, ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὀλιγογράσαντα ἐνοικιαστὴν χρηματικὴν ποινὴν ἐκ δραχμῶν 100—200 καὶ διατάττει τὴν ἐντὸς 24 ἡρῶν παράδοσιν τῶν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως.

Τῆς ποινῆς ταύτης δὲν ἀπαλλάσσεται καὶ ἂν μετὰ τὴν ὀκταήμερον προθεσμίαν παράδοσιν εἰς τὸν ἐφορον τὰ εἰρημένα στέλεγγα.

Κρίτης καὶ μετακρίσεις τῶν δημοσίων καρπῶν.

Ἄρθρ. 14. Τοὺς κατὰ τὸ ἀρθρον 9 κερπῶς ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι, τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ ἐνοικιαστοῦ, νὰ μετακρῶνίζωσι καὶ παραδίδωσιν εἰς τὴν ἐντὸς ἕκαστου δήμου προσδιοριζομένην παρὰ τοῦ ὑπουργείου κεντρικὴν ἀποθήκην.

Δύναται δὲ τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίξῃ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην καὶ εἰς τινὰ τῶν γειτνιαζόντων δήμων, δι' ἑκάστη μόνον τὰ χωρία τοῦ δήμου, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπέχουσι πλείωτερος τῶν 3 ἡρῶν.

Ἄρθρ. 15. Ἐὰν οἱ φορολογούμενοι, τῶν ὁποίων τὰ χωρία ἀπέχουσι τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης πλείον τῆς μιᾶς ἡρας δὲν εὐκολύνωνται νὰ μετακρῶνίζωσι τοὺς καρποὺς τῶν ἀμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, δύναται νὰ τοὺς ἀποταμιεύωσιν προσωρινῶς εἰς εἰδικὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου τῶν ἀποθήκην, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἀποταμιευθέντος ποσοῦ εἶναι εἰς βᾶρος τῶν. Ὁφείλουσιν ὁμοίως ἐντὸς 20 τῶ πολὺ ἡμερῶν νὰ μετακρῶνίζωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν εἰδικὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην. Παρελθούσης δὲ ἐπὶ ματαίᾳ τῆς προθεσμίας ταύτης τὸ δημοσίον μετακρῶνίζει αὐτοὺς δι' ἐξόδων τῶν ἀμελεσιάντων ἢ ἀρνηθέντων φορολογουμένων, τὰ ὁποῖα εἰσπραττοῦνται ἀνεκτικῶς.

κῶς. Ἐάν ὁ ἐνοικιαστής ἴδεν εὐρεθῆ εἰς τὸν τόπον τῆς εἰδικῆς ἀποθήκης, ὁ οἰκονομικός ἐφόρος ἢ ὁ ἀντιπρόσωπός του ἀνοίγει αὐτὴν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου καὶ ἐνεργεῖ τὴν μετακόμισιν, συντάττων περὶ τούτου πρωτόκολλον, ἐνθὺ μνημονεύεται τὸ ποσὸν κατ' εἶδος τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην καρπῶν.

Ἡ ἅσα εἰδικὴ ἀποθήκη ἐπιτηρεῖται, σφραγίζεται καὶ ἀποσφραγίζεται ἐκάστην ἑσπέραν καὶ πρωῶν παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του καὶ τοῦ παρέδρου τοῦ χωρίου, ἢ τοῦ ὑπ' εὐθύνην αὐτοῦ ἀντιπροσώπου του.

Τοὺς ἀραξοσίτους, οἵτινες μεταφέρονται εἰς κῆνους ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν φορολογουμένων ὑφείλουσιν οἱ φορολογούμενοι νὰ ἀποξυραινῶσιν ἐντελῶς καὶ μετακομίζωσιν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην ἐντὸς 40 ἡμερῶν, ἀρχομένον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν διπλοτύπων. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ἐφαρμόζονται κατὰ τῶν καθυστερούντων αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16. § γ', καὶ §, δ' τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 16. Ἀπὸ τῆς ἐνάξεως τοῦ θέρους τῶν προῖμων καρπῶν συντάσσεται δικονομικῶς κατὰ δεκαπενθημερίαν παρὰ τοῦ ἐπάργου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου πρωτόκολλον, δι' οὗ βεβαιούται ἡ τρέχουσα ἀγορευτὴ τιμὴ τῶν ἐγγωρίων καρπῶν.

Ἐκαστος τῶν φορολογουμένων δύναται νὰ κρατῆ τὸς ὑφειλομένους παρ' αὐτοῦ καρπούς πληροῦνον, κατὰ τὸ ἰσχύον πρωτόκολλον, τὸ ἀντίτιμον τῶν μὲν ἀλανιζομένων εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων μέτραιν αὐτῶν, τῶν δὲ εἰς κῆνους ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν φορολογουμένων μεταφερομένων ἀραξοσίτων ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 15 ὀριζομένης τεσσαρακονθημέρου προθεσμίας. Ἐάν δὲ μετέριεν ἤδη τοὺς ἀναγομένους εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν εἰς τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην, δύναται νὰ τοὺς παραλάβῃ, ἀπὸν παρουσιάσῃ εἰς τὸν εἰδικὸν παρέδρον τοῦ χωρίου καὶ τὸν ἐνοικιαστὴν τριπλότυπον ἀποδεικτικὸν τοῦ ἀρμοδίου ταμίου ἢ διπλότυπον τοῦ ταμιακοῦ εἰσπρακτοροῦ, ἐμφαίνον ὅτι ἐπλήρωσε τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν.

Ἐάν ὁ φορολογούμενος σκώσῃ τὸ ἀλώνιον πρὶν ἢ μεταφέρῃ εἰς τὴν εἰδικὴν ἢ κεντρικὴν ἀποθήκην τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ δημόσιον καρπούς, ἢ πληρῶσῃ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, οἱ καρποὶ ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως κητάσονται διοικητικῶς παρὰ τοῦ ἐφόρου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων του καὶ μετακομίζονται δαπάνῃ τοῦ φορολογουμένου εἰς τὴν

κεντρικὴν ἀποθήκην. Ἐάν αἱ θύραι τῶν οἰκιῶν τῶν κατακρατούντων τοὺς καρπούς τοῦ δημοσίου φορολογουμένων εἰσὶ κλεισμένοι ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 907 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐάν δὲν εὐρεθῶσιν εἰς τῆς οἰκίας τῶν φορολογουμένων καρποὶ, τὸ Δημόσιον καταλογίζει εἰς χρήματα τοὺς φόρους καὶ τὴν ἐπικαρπίαν εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τῶν φορολογουμένων κατ' ἐκλογὴν, καὶ ἐνεργεῖ διοικητικῶς τὴν εἰσπραξίν. Ὁ εἰς χρήματα καταλογισμὸς ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου.

Ἄρθρ. 17. Πᾶς δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ συγκεντροῦνται οἱ ἀποδιδόμενοι καρποὶ, εἶναι ὑπόχρεως νὰ χορηγῇ εἰς τὸ δημόσιον τὰς πρὸς ἀποταμίευσιν αὐτῶν ἀναγκαίας ἀποθήκας, τὰς ὁποίας ὁ ἐπάργος καὶ ὁ οἰκονομικός ἐφόρος προσδιορίζουσι. Τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀποθηκῶν τούτων συμφωνεῖται μεταξὺ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἰδιοκτῆτου ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως ὁ εἰρηνοδίκης.

Ἐάν δὲ ἀποποιηθῇ ὁ δῆμος νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὰς ἀναγκαίας ἀποθήκας, τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν συνιστᾷ εἰς ἄλλον πλεσιέστερον δῆμον τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, εἰς ἣν οἱ φορολογούμενοι τοῦ ἀποποιήσαντος δῆμου ὑποχρεοῦνται νὰ μετακομίζωσι τοὺς καρπούς, ἐπιφυλακτομένου αὐτοῖς τοῦ δικαιοῦχος τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ παριστίου.

Ἄρθρ. 18. Εἰς πᾶσαν κεντρικὴν ἀποθήκην θελεῖ χορηγηθῆ κοιλὸν δημόσιον ἰσῆς χωρητικότητος μετὰ τὴν τοῦ κοιλῆ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δι' οὗ θελεῖν παραλαμβάνεσθαι οἱ καρποὶ, οφείλει ἐπομένως πᾶς ἐνοικιαστής νὰ μετρᾷ ἐπὶ τῶν ἀλωνίων τοὺς καρπούς διὰ κοιλῆ ἰσῆς χωρητικότητος μετὰ τὴν τοῦ κοιλῆ τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης, καὶ νὰ παραδίδῃ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ Δημόσιον, ἐσφραγισμένους ἐντὸς σακκίων, εἰς τὸν φορολογούμενον διὰ νὰ τοὺς μετακομίσῃ εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην. Ἡ ἅσα δὲ κατὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ ἀλώνια ἢ ἀπὸ τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην παραδόντων προκύψουσα τυχόν ἔλλειψις τῶν καρπῶν καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὅστις δύναται αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου του νὰ πρεσβιασθῆ εἰς τὴν παράδοσιν.

Ἄρθρ. 19. Ἐάν συμβῇ νόθεσις καρπῶν δι' αἰουδήποτε τρόπον ὁ ἐπάργος, ὁ ἐφόρος καὶ ὁ ἀρμοδῖος εἰρηνοδίκης διαρίζουσι κατὰ πλειονοψηρίαν τρεῖς πραγματογνώμονας. Ἐάν διαφωνῶσιν οὗτοι εἰς τὸν διορισμὸν, ἐκάστου ἐπιμέλειαν εἰς ἕτερον γνώμην

υπερισχίαι ή τού ειρηνοδίκου, οί δε λοιποί δύο σημειούσι τούς λόγους τής διαφωνίας εν τούτοις πρακτικίς αμέσως μεταχειβάζομενοι εις τό επί των Οικονομικών Υπουργείον.

Οί βυθίντες υπάλληλοι προσλαμβάνοντες τούς πραγματοποιώμενας βεβαιούσιν επί τοπίως τήν πράξιν δι' ήτυλογημένης εκθέσεως. Οί πραγματογνώμονες όρκίζονται πρό τής αυταθείας ένώπιον τού επάρχου ή τού ειρηνοδίκου τόν νομοισμένον όρκον.

Η έκθεσις καταρτιζομένη κατά πλειονψηφίαν και παρά πάσων υπογραφομένη φέρει πίστιν δημοσίου έγγραφου.

Εάν βεβαιωθ ή νόθευσις, ό έφορος καταλογίζει τούς καρπούς εις χρήματα εις βάρος τού ένοικιαστου. Μετά τόν καταλογισμόν οί μέν νοθευόμενοι καρποί εκποιούται διά δημοπρασίας κατά τās περί εκποιήσεως τών δημοπρασιών καρπών διατυπώσεις, ό δε ένοικιαστής καταδιώκεται διά τό έλλειμμα εάν εκ τού εκπλειστηριάσματος μετά τήν αφαιρέσιν τών εκδόθων τής αυτοψίας και τής εκποιήσεως δεν καλύπτεται τό χρέος του.

Ο ένοικιαστής έχει δικαίωμα αναγωγής κατά τού φορολογουμένου πρός αποζημίωσιν, εάν τυχόν ή έλλειψις ή ή νόθευσις επήγαγεν απ' αυτόν διά παραβιάσεως τών σραγιθών ή δι' άλλου τινός μέσου.

Άρθρ. 20. Άμα γενή ή κατά τό άρθρον 14 μετακόμισις όλικλήρου ή μέρους τών υφειλομένων παρ' εκάστου φορολογουμένου καρπών, όφείλει ό μέν ένοικιαστής να σημειοί όπισθεν τού αποσπάσματος τού διπλοτύπου τό ποσόν και είδος τών καρπών ως και τόν αριθμόν τών σάκκων, ό δε αποθηκάριος να εκδίδη διπλότυπον παραλαβής, έμφαίνον τό όνομα τού φορολογουμένου, τό ποσόν και τό είδος τών καρπών, ως και τόν αριθμόν τού διπλοτύπου.

Εάν ό αποθηκάριος δεν εκδώσ η διπλότυπον, ή εκδώσι απόδειξιν χειρόγραφον ή και έντυπον παρά τούς κανονισμένους τύπους, καταδιώκεται ως ένοχος υπεξαίρεσεως.

Έλλείμματα και πλεονάσματα τών ένοικιαστών.

Άρθρ. 21. Εάν μετά τό πέρας τής συγκομιδής τών πρώτων καρπών δεν αποθεσθ ή τό πρός τό δημοσίον χρέος τού ένοικιαστου με τό ποσόν τών αποταμιευθέντων εις τās δημοσίας αποθήκας και τών κρατηθέντων υπό τών φορολογουμένων καρπών, όφείλει ούτος και ό έγγραφής του ν' αναπληρώσων τά έλλείμματα των δι' ύμοσιών και τής αυτης ποιότητος καρπών, έντός 15 ήμερών από τού πέρας τής συγκομιδής. Παρελθούσης επί ματαίη τής προθεσμίας ταύτης, ό οικονομικός έφορος κατα-

λογίζει τό έλλειμμα εις χρήματα, επί τή βάσει τής τιμής τού κατά τήν λήξιν τής προθεσμίας ισχύοντος πρωτοκόλλου εις βάρος τού ένοικιαστου και τού έγγραφου αυτού, και παραπέμπει τόν χρηματικόν πίνακα εις τόν ταμίαν διά να ενεργήσ η τήν εισπραξιν αμέσως, κατά τās περί καταδιώξεως τών καθυστερούντων διατάξεις.

Οί ένοικιασταί τών τμημάτων, εις τά όποια παράγονται άραθόσιτοι μεταφερόμενοι εις κώνους έν ταις οικίαις τών φορολογουμένων, όφείλουσι ν' αποδίδωσι τά εκ τών ύψιμων καρπών έλλείμματα των έντός 15 ήμερών από τής λήξεως τής ήριζομένης έν τώ άρθρω 15 τεσσαρακοθημέρου προθεσμίας' άλλως καταλογίζονται εις χρήματα παρά τού έφόρου και εισπραττονται ως άνωτέρω.

Οί ένοικιασταί δύνανται και πρό τού καταλογισμού, αλλά πάντοτε μετά τήν αποπεράτωσιν τών άλωνίων εκάστου είδους, να πληρώσωσιν τά έλλείμματα των επί τή βάσει τής τιμής τού κατά τήν εποχήν τής πληρωμής ισχύοντος πρωτοκόλλου.

Εάν τό έλλειμμα ενός είδους καρπών ή και πλειότερων καλύπτεται από πλεονάσματα άλλου είδους καρπών, ει μείν ταύτα εισήχθησαν εις τήν κεντρικήν αποθήκην εκποιούνται κατά τās περί εκποιήσεως τών δημοσιών καρπών διατυπώσεις, ει δε εύρίσκονται εις χείρας τών φορολογουμένων εισπραττονται παρά τού δημοσίου, κατά τās τιμάς τού ισχύοντος κατά τήν εποχήν τού καταλογισμού τών έλλειμάτων πρωτοκόλλου. Είς άμφοτέρας τās περιστάσεις τό αντίτιμον συμψηφίζεται άπέναντι τού χρέους τού ένοικιαστου.

Οί ένοικιασταί απαλλάττονται τού τόκου τής ύπηρεσίας διά τά έλλείμματα, όσα τυχόν καλύπτονται από καθυστερήματα τών φορολογουμένων στηρίζόμενα εις έγκυρα διπλότυπα.

Άρθρ. 22. Τό επί των οικονομικών ύπουργείον αναθεωρεί και μεταφύλακίζει τās περί καταλογισμού πράξεις τών οικονομικών έφορων εξ επαγγέλματος, ή κατ' αίτησιν τών έχόντων συμφέρον, όταν αύται αντίβαινωσιν εις τās διατάξεις τού παρόντος νόμου.

Άρθρ. 23. Άπαγορεύεται έν γενει εις τόν ένοικιαστήν να εισπράττη ή να διαθέτ η οίουςδήποτε καρπούς, πηγάζοντας από τήν ένοικιασθείσαν πρόσδοον, πριν εισαχθώσιν εις τήν κεντρικήν αποθήκην και συμπληρωθώσιν όλόκληρα τά ποσά τών ένοικιασθέντων είδών.

Εχει όμως τό δικαίωμα να παρελαμβάνη εκ τής αποθήκης

τοὺς πλεονάζοντας καρπούς, καθὼς καὶ τοὺς μὴ συμπεριληφθέντας εἰς τὰς συμφωνίας τῆς ἐνοικιασεως, ἐὰν τοιοῦτοι εἰσῆχθησαν, καὶ νὰ εἰσπράττη εἰς εἶδος ἀπ' εἰθείας τοὺς εἰς χεῖρας τῶν φορολογουμένων μέοντας, ἀδείχ τῶν οικονομικοῦ ἐφόρου, κοινοποιουμένη εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς.

Ἄλλ' ἐὰν τοὺς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάριον καρπούς δὲν ἔχωσιν οἱ φορολογούμενοι νὰ ἀποδώσωσιν εἰς εἶδος, ὁ ἐνοικιαστὴς εἰσπράττει αὐτοὺς εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ καταλογισμοῦ τῶν ἐκχειμμάτων πρωτοκόλλου τῶν τιμῶν συνδρομῆ τοῦ ταμίου.

Οἱ φορολογούμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ μετακομίσωσι τοὺς εἰσπραττέμενους καρπούς εἰς τὸν τόμον, ὅπου εἶναι συστημένη ἡ κεντρικὴ ἀποθήκη διὰ τοὺς καρπούς τοῦ δήμου των ἢ εἰς ἄλλον μὴ ἀπέχοντα τοῦ χωρίου των πλέον τῶν τριῶν ὥρων. Δὲν ἐπιτρέπεται ὁμοίως εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν μετακόμην αὐτῶν διὰ δυσβάτων ὁδῶν ἂν ὑπάρχωσι καλῆται.

Ἄρθρ. 24. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς φορολογουμένους νὰ ἀποδίδωσιν εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν, ἀνεὺ ῥητῆς αὐτοῦ τοῦ οικονομικοῦ ἐφόρου, τοὺς ὀφειλομένους παρ' αὐτῶν καρπούς. Οἱ παραβάται τῆς παρούσης διατάξεως ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδίδωσιν αὐτοῦς τοῦ δικαίωματος τῆς ἀποτιμώσεως κατὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τοῦ ελαίου, τῶν κουκουλιῶν, τῶν ξηρῶν σῦκων Καλαμῶν καὶ Μεσσηνίας, καὶ τῆς σταφίδος τῶν ἐπαρχιῶν Ἡλείας Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος.

Ἐνοικίας καὶ εἰσπραξίς.

Ἄρθρ. 25. Ὁ ἐπὶ τοῦ ελαίου, τῶν κουκουλιῶν, τῶν ξηρῶν σῦκων Καλαμῶν καὶ Μεσσηνίας, καὶ τῆς σταφίδος τῶν ἐπαρχιῶν Ἡλείας, Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος ἐγγειος φόρος ἐνοικιάζεται κατὰ τμήμα ἢ τὸν δήμον μέχρις ὀλοκλήρου ἐπαρχίας.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἐθνικοῦδιοκτῆτων ἐλαίων καὶ σῦκων ἐνοικιάζεται συνάμα μὲ τὸν ἐγγειον φόρον.

Ὁ ἐγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἀποδίδονται παρὰ τῶν φορολογουμένων εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς εἶδος.

Τὸ ἐνοίκιον πληρώνεται παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν εἰς τὸ δημόσιον εἰς χρήματα ὡς ἐφεξῆς.

α.) Διὰ τὸ ελαίον, εἰς τρεῖς ἰσὰς δόσεις, τὴν α. Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τὴν β. Ἰανουαρίου καὶ τὴν γ. Φεβρουαρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους.

β.) Διὰ τὰ κουκούλια τὴν 20. Αὐγούστου.

γ.) Διὰ τὰ ξηρὰ σῦκα τὴν 30. Σεπτεμβρίου καὶ τὴν 31 Ὀκτωβρίου.

δ.) Διὰ τὰς σταφίδας τὴν 15 Ὀκτωβρίου.

Βεβαίωσις.

Ἄρθρ. 26. Ὁ ἐγγειος φόρος ἐπὶ τοῦ ελαίου βεβαιούται διὰ μετρήσεως εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα καὶ εἰσπράττεται εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκπίεσιν τοῦ ελαίου· ἡ δὲ βεβαίωσις τῶν πρὸς βρώσιν χυμῶν ἐλαίων γίνεται διὰ ζυγίσεως εἰς τὸν τόπον τῆς ἀποτιμώσεως.

Εἰς τοὺς δήμους, ἐνθα δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ ἐκπίεσις τοῦ ελαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον, ὁ ἐγγειος φόρος βεβαιούται δι' ἐκτιμώσεως εἰς ὀκάδας ἐλαίων. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξύ ἐνοικιαστοῦ καὶ φορολογουμένου ἡ βεβαίωσις γίνεται διὰ ζυγίσεως τῶν ἐλαίων. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον βεβαιούται καὶ εἰσπράττεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἐθνικοῦδιοκτῆτων ἐλαιοδένδρων.

Ἄρθρ. 27. Ὁ ἐγγειος φόρος ἐπὶ τῶν κουκουλιῶν βεβαιούται δι' ἐκτιμώσεως αὐτῶν εἰς λίτρας ἢ ὀκάδας, κατὰ τὴν ἐγγύωσιν συνθεῖν, ἐπὶ τῶν καλαμῶτων ἢ κλαριῶν. Ἐν περιπτώσει διαφορῆς μεταξύ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ φορολογουμένου ἡ βεβαίωσις γίνεται διὰ ζυγίσεως ἢ διὰ μετρήσεως τῶν κουκουλιῶν. Ἡ δὲ παραλαβὴ γίνεται ἀμέσως ἐν περιπτώσει ζυγίσεως.

Ὁ φορολογούμενος ὀφθαί νὰ εἰδοποιῆ διὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρόδρου τὸν ἐνοικιαστὴν τοὐλάχιστον τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς συλλογῆς τῶν κουκουλιῶν ἐκ τῶν καλαμῶτων ἢ κλαριῶν διὰ νὰ ἐνεργῇ τὴν βεβαίωσιν. Ἄλλ' ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν εἰσέλθῃ εἰς τὸν τόπον, ἢ δὲν μεταβῇ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν βεβαίωσιν, ὁ φορολογούμενος προχωρεῖ εἰς τὴν συλλογὴν συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 11.

Ἐὰν ὁ φορολογούμενος δὲν συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαρίου, τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 8. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 28. Ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σῦκων τῶν ἐπαρχιῶν Καλαμῶν καὶ Μεσσηνίας ἐγγειος φόρος βεβαιούται διὰ μετρήσεως τῶν ὀρθῶν εἰς τὸ παράλιον, ἢ κατὰ τὴν διὰ ξηρῶν εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κράτους μεταφορᾶν αὐτῶν. Ὅταν τὰ σῦκα δὲν σχηματίζονται εἰς ὀρθοῦς ἢ βεβαίωσις γίνεται διὰ ζυγίσεως.

Ἡ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον βεβαίωσις γίνεται μέχρι τῆς

15 τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου. Ὅσα σύκα εὐρεθῶσι μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰς τὸν τόπον φορολογοῦνται διὰ μετρήσεως τῶν ὄρμαθῶν ἢ διὰ ζυγίσσεως.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρτίας ἐπὶ τῶν σύκων τῶν ἀπὸ ἐθνικοιδιόκτητα δένδρα παραγομένων βεβαιούται δι' ἐκτιμήσεως. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ φορολογουμένου, ἡ βεβαίωσις γίνεται διὰ μετρήσεως τῶν ὄρμαθῶν ἢ ζυγίσσεως εἰς τὸν τόπον τῆς συλλογῆς τῶν καρπῶν, ὅπου καὶ παραλαμβάνεται τὸ δικαίωμα.

Ἄρθρ. 29. Ὁ εἰς εἶδος ἀποδιδόμενος ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταριδος τῶν ἐπαρχιῶν Πιλαίας, Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος βεβαιούται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀλώνιων, ἢ διὰ ζυγίσσεως ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ φορολογουμένου.

Ὁ δήμαρχος κοινοποιεῖ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς πρὸ πέντε ἡμερῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τοῦ τρυγητοῦ κατὰ τμήμα ἢ καθ' ὅλον τὸν δῆμον.

Ἐπελθούσας δὲ τῆς πρὸς ἐνάρξιν τοῦ τρυγητοῦ προσδιωρισμένης ἡμέρας, καὶ ἂν δὲν ἴθελε παρευρεθῆ ὁ ἐνοικιαστής, οὐχ ἔτταν οἱ φορολογούμενοι προχωροῦσιν εἰς αὐτὸν, ἀπαφρίπτομένης πάσης κατ' αὐτὸν ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ· ἀπαγορεύεται ὅμως ἡ ἀνάμιξις καρποῦ παραγομένου ἀπὸ κτήματα ἀποδίδοντα τὸν ἔγγειον φόρον εἰς εἶδος, μὲ καρπὸν παραγόμενον ἀπὸ τὰ ἀποδίδοντα τὸν φόρον εἰς χρῆματα 3 τοῖς 010.

Ὅστις τῶν φορολογουμένων παραβῆ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἰδαρίου, ἢ ἀρξαίρησεν ἀπὸ τὰ ἀλώνια καρπὸν ἐκ τοῦ εἰς εἶδος φορολογουμένου, ἢ δι' οἰουδήποτε ἄλλου τρόπου ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστὴν, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8.

Ἄρθρ. 30. Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρητοι νὰ παραδίδωσιν εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐξυφαντὴ τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων·

α) διὰ τὰ ἐλαία καὶ τὰς βρωσίμους ἐλαίας ἅμα ἕκαστον βιβλίον περιούται·

β) διὰ τὰ κουκουλία τὴν 20 Ἰουλίου·

γ) διὰ τὰ σύκα τὴν 30 Νοεμβρίου·

δ) διὰ τὰς σταριδας τὴν 15 Σεπτεμβρίου.

Ἀποκαμίσεις τῶν καρπῶν τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. 31. Οἱ ἐν τῷ παρόντι κεραλαίῳ ἐνδιαλαμβανόμενοι καρποὶ ἀποταμιεύονται εἰς ἀποθήκας δαπάνῃ τοῦ ἐνοικιαστοῦ,

καὶ μένουσι ὑπέγγυτοι μέχρι ἐξορλήσεως τοῦ ἐνοικίου. Ὁρεῖλαι ἐπομένως ὁ ἐνοικιαστής, ἅμα ἐγκαθίσταται εἰς τὴν ἐνοικιασθεῖσαν πρόσοδον, νὰ γνωστοποιῇ ἐγγράφως εἰς τὸν ταμίαν τὸ μέρος, ἐνθα θέλει συστήσει τὰς ἀποθήκας.

Τὸ δημόσιον ἐν ἀνάγκῃ διορίζει δαπάνῃ αὐτοῦ ἐπιτηρητὴν, ἔχοντα τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον νὰ παρευρίσκηται εἰς πᾶσαν παραλαβὴν καὶ παράδοσιν, νὰ σφραγίσῃ καὶ ν' ἀποσφραγίσῃ τὰς ἀποθήκας, καὶ νὰ κρατῇ βιβλίον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς μονογραφημένον ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν.

Ὅπου ἡ παραγωγή εἶναι μικρὰ, ἡ ἐπιτήρησις ἀνατίθεται εἰς τὸν ἀρμόδιον δημαρχον ἢ τὸν εἰδικὸν παρέδρον.

Ὅσάκις ὁ ἐνοικιαστής πρόκειται νὰ ἐκποιῆ μέρος τῶν εἰς αὐτὸν ἀντικόντων καρπῶν, ὀρεῖλαι νὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτου τὸν ταμίαν καὶ νὰ καταθέτῃ πρὸ τῆς εἰς τὸν ἀγοραστὴν παραδόσεως τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἐν ὁ ἐνοικιαστής εἰσπράξῃ ἀπὸ τινος τῶν φορολογουμένων εἰς χρῆματα τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὀφειλομένους καρπούς ἢ ἐκποιῆσῃ λαθραίως ἢ ὑπεξαίρησεν τὸ ὅλον ἢ μέρος ἐκ τῶν ἀποταμιευθέντων τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὴν διπλὴν ἀξίαν τοῦ μὴ ἀποταμιευθέντος, ἢ ἐκποιηθέντος, ἢ ὑπεξαίρεθέντος ποσοῦ.

Τὸ τρίτον τοῦ πρόστιμου ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς δίδεται εἰς τὸν κατακυνητὴν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ ἐπιτηρητοῦ τῆς ἀποθήκης.

Ἐν ἡμῶν ἀποδειχθῇ ὅτι συνέχισεν οὗτος εἰς τὴν λαθραίαν ἐκποίησιν ἢ ὑπεξαίρησιν, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν 100—500 δραχμῶν, ἐπιφυλαττομένης καταδιώξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου.

Οἱ φορολογούμενοι ὀρεῖλου νὰ μετακομίζωσι τὸν ἔγγειον φόρον καὶ τὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρτίας ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων καὶ τῆς σταριδος ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς βεβαίωσης εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν ἐνοικιαστῶν, τὰς ὁποίας ὀρεῖλου αὐτοὶ νὰ συστήσωσι ἐντὸς τοῦ αἰκείου δήμου. Παρελθούσας ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, κατάσχονται καὶ μετακομίζονται εἰς αὐτὰς δαπάνῃ τῶν φορολογουμένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16. § 3 τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ βεβαίωσης κατράμης καὶ λοιπῶν δασικῶν προϊόντων.

Ἐνοικίασις.

Ἄρθρ. 32. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρτίας

ἐπὶ τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ἐνοικιάζεται κατὰ δῆμον ἢ ἐπαρχίαν.

Τὰ ἐξ ἐθνικῶν δασῶν παραγόμενα κάστανα, κέρνα, κοκκινόκρια, πότασσα καὶ λοιπὰ δασικά προϊόντα ἐνοικιάζονται κατὰ δῆμον. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διατίθεται καὶ ὁ ἔργειος φόρος τῶν παραγομένων ἐξ ἰδιωτικῶν δασῶν.

Τὸ ἐνοίκιον ὅλων τῶν ἀνωτέρω δασικῶν προϊόντων εἰς χρήματα πληρώνεται εἰς δύο ἰσας δόσεις, τὴν 1. καὶ 15 Σεπτεμβρίου.

Βεβαίωσις καὶ εἰσπραξίς.

Ἄρθρ. 33. Ὁ ἔργειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης βεβαιῶνται διὰ ζυγίσσεως κατ' ὀκάδας τοῦ προϊόντος εἰς τὰς θύσεις, τὰς ὁποίας προσδιορίζει τὸ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργείων, καὶ ἀποδίδονται εἰς χρήματα κατὰ τὴν εἰς τὸν οἰκείον δῆμον τρέχουσαν τιμὴν βεβαιουμένην διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπάρχου, τοῦ δασονόμου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτεύουσας τῆς ἐπαρχίας, ἐὰν ὁ ἀρμοδίος δήμαρχος προσκληθεὶς δὲν παρουσιασθῇ.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ ἔργειου φόρου ἐπὶ τῶν λοιπῶν δασικῶν προϊόντων τῶν παραγομένων ἐξ ἰδιωτικῶν δασῶν, γίνεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων κατὰ τὰς ἐκδοθησάμενας ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργείου ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 34. Ἐκαστος τῶν συλλεκτῶν τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ὀφείλει πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκ τῶν λακκῶν ἐξαγωγῆς ἢ τῆς μεταφορᾶς τῶν προϊόντων τούτων νὰ εἰδοποιῇ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ δασάρχου, ἢ δασονόμου τὸν ἐνοικιαστὴν, διὰ νὰ παρευρῆσθαι εἰς τὴν ζύγισιν τοῦ προϊόντος, καὶ ἐὰν οὗτος ἢ ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ δὲν παρευρεθῇ, ζυγίζει μόνος αὐτὸ ἐπὶ παρουσίᾳ ἐνὸς τοῦλάχιστον τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων, συντασσομένου περὶ τούτου πρωτοκόλλου, τὸ ὅποιον ἀπέχει τὸν ὅσον διπλοτύπου τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. 35. Ὅστις συλλέξῃ λαθραίως ῥητίνην ἢ κατράμην εἰς ἐθνικὰ δάση, ἢ δασικά προϊόντα εἰς ἰδιωτικὰ δάση, ἢ δι' οἰουδήποτε ἄλλου τρόπου ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστὴν τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8. τοῦ παρόντος νόμου.

Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος εἶναι ὁ ἐνοικιαστὴς, ἢ ἐπιστάτης τοῦ δημοσίου

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ τῶν ἀμπέλων, περιβολίων, λαχανοκήπων σικυώνων (μποστάνιων) καὶ τῶν γαιῶν τῶν χρησιμευστῶν πρὸς καλλιέργειαν γρασιδίων, τριφυλλίων, γεωμύλων, κρομμύων, κοκαρίων, σκορόδων, καπνῶν καὶ βαμβάκιων.

Βεβαίωσις.

Ἄρθρ. 36. Ἡ βεβαίωσις τοῦ ἔργειου φόρου καὶ τοῦ δικαίωματος τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, περιβολίων, λαχανοκήπων, σικυώνων (μποστάνιων) καὶ τῶν γαιῶν τῶν χρησιμευστῶν πρὸς καλλιέργειαν γρασιδίων, τριφυλλίων, γεωμύλων, κρομμύων, κοκαρίων, σκορόδων, καπνῶν καὶ βαμβάκιων γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Πᾶς ἰδιοκτήτης ἢ καλλιερῆγῆς οἰουδήποτε κτήματος ὀφείλει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τοῦ νὰ δηλώσῃ ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου ἐντὸς τῶν κατωτέρω προσδιοριζομένων ἐποχῶν εἰς τὸν δήμαρχον τοῦ δήμου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ κτήμα, τὴν θέσιν καὶ τὴν ὄρθοσιαν αὐτοῦ, τὴν ἔκτασιν τοῦ εἰς Β. στρέμματα, τὸ ποσὸν τῆς προσόδου, καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ, τοὔτεστιν ἂν ᾖ ἐθνικόν, ἐθνικοἰδιοκτήτων ἢ ἰδιωτικόν.

Διὰ τὰ γρασιδία καὶ τριφυλλία ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου		
Διὰ τὰς ἀμπέλους	»	» Ἀπριλίου
Διὰ τὰ περιβολία καὶ καρνά	»	» Ἰουλίου
Διὰ τὰ βαμβάκια		ἐντὸς τῆς 15 Αὐγούστου
Διὰ τοὺς λαχανοκήπους	»	τοῦ μηνὸς Μαΐου
Διὰ τοὺς σικυώνας (μποστάνια) γεωμύλα, κρομμύα, κοκαρία καὶ σκορόδα	»	Ἰουνίου

Δι' ἕκαστον κτήμα καὶ δι' ἕκαστον προϊόν συντίττει ὁ φερολογούμενος ἰδικιτέρα δῆλωσιν. Ὅσακις δὲ ἐν αὐτῷ σπείρονται διάφορα προϊόντα, ἢ δῆλωσις γίνεται διὰ τὸ ἐπικρατέστερον. Ἐὰν δὲ καλλιερῆγῃ κτήματα εἰς διαφόρα χωρὶς δίδει ἰδικιτέραν δ' ἕκαστον χωρὶον δῆλωσιν.

Αἱ δῆλώσεις συντίσσονται διπλαῖ, καὶ ἡ μὲν ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ καλλιερῆγῆν ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου, τὸ δὲ στέλεχος κρατεῖται παρὰ τὸν δημαρχεῖον.

Ἄρθρ. 37. Εἰς τὸ δημαρχεῖον κρατεῖται ἰδικιτέρον βιβλίον δι' ἕκαστον προϊόν, καὶ εἰς αὐτὸ, διηρημένον κατὰ χωρὶα, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει καὶ κατ' αὐξήσαντα ἀριθμὸν αἱ δῆλώσεις.

Τὸ βιβλίον κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν λήγει ἢ πρὸς δῆλωσιν προθεσμία, καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐκτίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον. Μετὰ δεκαπέντε δὲ ἡμέρας ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ

παραπέμπη τὸ βιβλίον καὶ τὰ στελέχη τῶν δηλώσεων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐφόρον.

Ἄρθρ. 38. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν παραμελήσῃ νὰ κἀνῃ τὴν δήλωσίν του ἐντὸς τῆς ὀριζομένης προθεσμίας, ἢ δηλώσῃ ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως τοῦ κτήματός του, ἢ παραστήσῃ τοῦτο ὡς ἰδιωτικόν, ἐνὸς εἶναι ἔθνικόν ἢ ἐθνικοιδιόκτητον, κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν περίπτωσιν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς καταμετρήσεως καὶ τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἴσον μὲ τὸν ἀπλοῦν φόρον τοῦ κτήματος, τὸ ὅποιον δὲν ἐδήλωσεν, ἢ τῶν στρεμμάτων, τὰ ὅποια ὑπέκρυψε, κατὰ δὲ τὴν τρίτην περίπτωσιν μὲ πρόστιμον ἴσον μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τὸ ἀναλογουμένον εἰς τὸ κτῆμα, τοῦ ὁποῖου τὴν ιδιότητα ἐκάλυψε. Ἐὰν ὁ καλλιεργητὴς ἰδιοκτητῶν γαιῶν ἀποδημητῆ ἢ δὲν εἶναι φερέγγυος, ὁ ἰδιοκτήτης ἀποκαθίσταται ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου.

Τὸ ἡμισυ τοῦ ἀνωτέρω πρόστιμου, τὸ ὅποιον ἐπιβάλλει τὸ ἀρμόδιον πταισματοδικεῖον, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ γῆ δηλωθὲν κτῆμα, ἢ τὰ ὑποκείμενα στρέμματα, ἢ εἰς τὸν ἀποδείξαντα τὴν ιδιότητα τοῦ κτήματος.

Ὁ οἰκονομικὸς ἐφόρος ὀφείλει ἀμὲν πληροφορηθῆ, ὅτι κτῆμα τι ἢ μέρος αὐτοῦ δὲν ἐδήλωθη, νὰ διατάξῃ τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ καὶ τὴν καταμέτρησίν του. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ ἂν τὸ δηλωθὲν κτῆμα ὡς εἰδικὸν εἶναι ἔθνικόν ἢ ἐθνικοιδιόκτητον.

Ἄρθρ. 39. Ἡ καταμέτρσις ἐνεργεῖται παρ' ἐπιστήμονος γεωμέτρου τῆ προσκλήσει τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, διὰ μὲν τὰς ἀμπέλους ἐντὸς πέντε μηνῶν, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ κτῆματα καὶ προϊόντα ἐντὸς ἑνὸς μηνός, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραπομπῆς τῶν δηλώσεων καὶ τοῦ βιβλίου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐφόρον.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταμετρήσεως ἐγγράφονται εἰς πρωτόκολλα, τὰ ὅποια ἔχουν ἰσχύν δημοσίου ἐγγράφου καὶ ἐκτελοῦνται διοικητικῶς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀπλοῦν ἐγγεσιον φόρον, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας καὶ τὰ ἐξόδα τῆς καταμετρήσεως.

Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ κωλυμένῳ τοῦ γεωμέτρου, καθὼς καὶ ὅπου οὗτος δὲν ἐπαρκεῖ, ἢ καταμέτρησις τῶν μὲν ἀμπέλων καὶ περιβυλίων ἐνεργεῖται ὑπὸ τριῶν πραγματογνωμόνων διοριζομένων κατὰ πλειονοψηφίαν παρὰ τοῦ ἐπαρχοῦ ἢ, ἐν ἑλλείψει ταιούτου,

τοῦ εἰρηνοδίκου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, τῶν δὲ λοιπῶν κτημάτων ὑπὸ πραγματογνωμόνος διοριζομένου παρὰ τοῦ ἐφόρου.

Διὰ τὰς ἐνεργοῦμένας κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἐφόρου καταμετρήσεως τῶν ἀμπέλων καὶ περιβυλίων πρέπει νὰ εἰδοποιῶνται οἱ ἰδιοκτῆται ἢ καλλιεργηταὶ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς καταμετρήσεως.

Ἄρθρ. 40. Ἀπαντὰ τὰ διαλαμβανόμενα κτῆματα ἐν τῷ ἀρθρ. 36 φερολογοῦνται κατὰ πλειότητα, τῶν ὁποίων τὰς τάξεις ὀρίζει ἰδιαιτέρος νόμος.

Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ποιότητος γίνεται ὡς ἐξῆς, λαμβανόμενης ὑπ' ὄψιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τῶν προϊόντων.

Ἄμὲν παρέλθῃ ἡ ὀριζομένη πρὸς καταμέτρησιν προθεσμία ἢ ἐπαρχοῦ ἢ, ἐν ἑλλείψει ταιούτου, ὁ εἰρηνοδικὸς καὶ ὁ οἰκονομικὸς μετὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου προσδιορίζουσι κατὰ πλειονοψηφίαν τὴν ποιότητα τῶν δηλουμένων ἢ ἐξακριβοῦμένων κτημάτων, ἀρ' οὐ ἀκούσωσι καὶ τὴν γνώμην πάντε εἰς τοὺς δήμους, α. καὶ β. τάξεως, καὶ τριῶν εἰς τοὺς δήμους γ. τάξεως, ἐκ τῶν ἐχόντων ἐντὸς τοῦ δήμου κτῆματα, τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ προσδιορισθῇ ἡ ποιότης ἐκλεγομένων διὰ κλήρου ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνδράσει ἐξαριθμοῦ τριπλασίου, καὶ προσκαλουμένων ἐπὶ ἀποδείξει παρὰ τοῦ ἐπαρχοῦ.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμρανίσεως ἑνὸς ἢ πλείωτων ἐκ τῶν κτημάτων, ἀναπληροῦνται οὗτοι ἐκ τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν, τὰ ὅποια κατὰ τὴν πρώτην κλήρωσιν ἐκλέγει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον.

Ἐὰν οὔτε οἱ κτηματῆται οὔτε οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν, προσκληθέντες ἐπὶ ἀποδείξει, δὲν παρεῖσθωσιν ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν εἰς τὸ ἐπαρχεῖον, αἱ ἀρχαὶ προβαίνουν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ποιότητος.

Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ποιότητος συντάττονται πρωτόκολλα ἀμετακλήτα ἐξαίρουνται τὰ πρωτόκολλα, ἐπὶ τῶν ὁποίων κατεχωρήσθη τυχόν ἐγκνίτι γνωμὴ ἀπὸ τῶν κτηματῆται, ἅτινα καθίστανται ἀμετακλήτα μετὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν.

Ἄρθρ. 41. Αἱ δηλώσεις διὰ τοὺς λαχανοκλήτους, σικυώνιας (μποστάνια) καὶ τῶν γαιῶν τῶν χρησιμευσουσῶν πρὸς καλλιέργειαν γρασιδίων, τριφυλλίων, γεωμῶν, κρομμύων, σκοροδίων,

καπιών και βαμβάκιον, γίνονται κατά πῖν ἔτος, οἱ δὲ δήμαρχοι ὀφείλουσι α. νὰ πιστοποιῶσιν ἐπὶ τῶν τοιούτων δηλώσεων, ἐάν ὁ φορολογούμενος ἐδήλωσεν ἀκριβῶς τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν ιδιότητα τοῦ κτήματος, καὶ β'. νὰ ἀποστέλλωσιν εἰς τὸν ἔφορον ὄρου μὲ τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων καὶ κατάλογον περιέχοντα τοῦ ἀμελεσάντος τὴν δήλωσιν.

Ἄρθρ. 42. Αἱ δηλώσεις διὰ τὰς ἀμπελοῦς καὶ περιβόλια γίνονται ἐράπαξ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ὡς καὶ τῶν πρωτοκόλλων τῆς καταμετρήσεως ἐπιβάλλονται ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη. Ἐάν ὅμως ιδιοκτῆται τις ἢ καλλιεργητὴς ἀμπελῶν ἢ περιβόλιον νομίζῃ, ὅτι ἐνεγράφη τὸ κτῆμα του εἰς τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ἀμετάκλητα καταστάναντα πρωτόκολλα μὲ ἑκασὴν πλειοτέραν τῆς πραγματικῆς, ἢ ὅτι ὑπῆρχε εἰς ἀνώτερον ποιότητα, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἐκτάσεως καὶ ποιότητος, ἀναφερόμενος ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου ἐντὸς τῆς ὀριζομένης ἀπὸ τοῦ ἀρθρ. 36 προθεσμίας.

Τὸ αὐτὸ τῆς ἀναθεωρήσεως δικαίωμα ἀπολαύει καὶ τὸ δημόσιον, ἐάν ὁ ἀρμόδιος οἰκονομ. ἔφορος νομίζῃ ὅτι ἀμπελὸς τις ἢ περιβόλιον ἐνεγράφη εἰς τὰ πρωτόκολλα μὲ ἔκτασιν καὶ ποιότητα κατώτεραν τῆς πραγματικῆς.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ιδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἐνεργουμένης καταλογίζονται εἰς ἕναρ αὐτῶν καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν ταμιῶν, ἐάν τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἴσον ἢ ἀνώτερον τῆς εἰς τὰ πρωτόκολλα τοῦ προηγούμενου ἔτους σημειουμένης ἐκτάσεως καὶ ποιότητος, ἐάν δὲ κατώτερον ἐπιβαρύνουσι τὸ δημόσιον. Ὅταν ἡ ἀναθεώρησις ἐνεργῆται κατὰ παραγγελίαν τοῦ οἰκονομ. ἔφορου, ἐάν μὲν τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἴσον ἢ κατώτερον, τὰ ἔξοδα ἐπιβαρύνουσι τὸ δημόσιον, ἐάν δὲ ἀνώτερον τοῦς ιδιοκτῆταις ἢ καλλιεργητάς.

Ἐάν κάτοικοι ἐθνικῶν ἢ ἐθνικοῖδιοκτητῶν ἀμπελῶν ἢ περιβόλιον, ἀτινα ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἰδιωτικά εἰς τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ἀμετάκλητα καταστάναντα πρωτόκολλα, φανερώσουσι πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐντὸς τῆς ὀριζομένης ἀπὸ τοῦ ἀρθρ. 36 προθεσμίας τὴν ιδιότητα τῶν κτημάτων, μένουσιν ἀκαταζήτητοι διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὅποιον ἀπῆλυσαν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη.

Ἄρθρ. 43. Αἱ ἀμπελοὶ ὅσαι ἐδηλώθησαν ἢ ἐξηκριβώθησαν διὰ καταμετρήσεως μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1854, φορολογούνται καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων

καὶ πρωτοκόλλων, εἰς ἃ ἐσπαρτίζετο ἡ φορολογία τοῦ 1854. Ἐξαίρουσιν αἱ ἀμπελοὶ, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐζητήθη ἀναθεώρησις κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, καὶ τῶν ὁποίων ἡ φορολογία θέλει γίνεαι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀναθεωρήσεως.

Ἄρθρ. 44. Ὁ δήμαρχος τιμωρεῖται.

α) Μὲ πρόστιμον δρχ. 5—50 ἐπιβάλλομενον παρὰ τοῦ ἐπάρχου ἐάν ἀνηθῆ νὰ δεχθῆ ἀμέσως τὰς δηλώσεις ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν φορολογούμενον τὴν μίαν ἐξ αὐτῶν. Ἀλλ' ἐάν ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν δήμαρχον κοινοποιήσεως τῆς παιδικτικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ οὗτος τὸ καθῆκον του, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δρχ. 50—200 ὑποκείμενος συνάμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκειται καὶ ἐάν ἀναβάλῃ πέραν τῆς νομίμου προθεσμίας κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος νόμου τὴν πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου, τῶν ἀπελεγῶν τῶν δηλώσεων.

β.) Μὲ πρόστιμον 20—200 δρχ. μὲν ἐάν ἐν γυνίσει καὶ ἐκ προθέσεως βεβαίωσῃ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ψευδῶς τὴν ἔκτασιν ἢ τὴν ιδιότητα τοῦ κτήματος, ὑποκείμενος συνάμα καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

Ἐἴσπραξις.

Ἄρθρ. 45. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας εἰσπράττονται.

Διὰ τὰς ἀμπελοῦς τὴν 15 Νοεμβρίου.

Διὰ τὰ Γρασιδία καὶ τριφύλλια τὴν Μαΐου.

Διὰ τὰ βαμβάκια καὶ κικνὰ τὴν 1 Νοεμβρίου.

Διὰ τὰ λοιπὰ τμήματα καὶ προϊόντα τὴν 1 Σεπτεμβρίου.

ΚΕΦ. Ε΄.

Περὶ τῶν εἰς τὰ Τελωνεῖα εἰσπραττουμένων φόρων καὶ ἐπικαρπιῶν.

Ἄρθρ. 46. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταριδος, τῶν βαλάνων καὶ κικιδίων, τοῦ ρίζκου, τοῦ πρινοκουίου καὶ τῶν ξερῶν σύκων ὅσων ὁ ἔγγειος φόρος δὲν ἐνοικιάζεται, εἰσπράττεται εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κύτρων Τροϊζηνίας, Κρημιονίδος, Ἀνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας εἰσπράττεται ἐπίσης εἰς τὰ τελωνεῖα τόσον κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ὡς καὶ κατὰ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν αὐτῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσπράττεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικῶν βαλάνων καὶ κικιδίων, ὅσα δὲν ἐνοικιάζονται.

Αἱ περί μεταφορᾶς διατάξεις τοῦ τελωνιακοῦ νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν προϊόντων, ἅτινα μεταφερόμενα δὲν ὑπόκεινται εἰς οὐδένα φόρον.

Ἄρθρ. 47. Τὰ ἀνωτέρω προϊόντα λαθρῶς ἐξαγόμενα ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ὀκταπλοῦ ἔγγειου φόρου, δικαιοῦματος ἐπικυρπίας καὶ τελωνιακοῦ δικημοῦ, τὰ δὲ λαθρῶς μεταφερόμενα λιμονοπορτοκάλλια καὶ κύτρυ ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ὀκταπλοῦ ἔγγειου φόρου. Διὰ τὰς λοιπὰς παραβάσεις ἐφαρμόζονται αἱ ἀνάλογοι διατάξεις τοῦ τελωνιακοῦ νόμου.

Τὸ τρίτημόριον τοῦ λόγου ποινῆς λαμβανόμενου ποσοῦ δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθρεμπόριον τὰς λοιπὰς παραβάσεις.

Ἄρθρ. 48. Ὅταν τὰ ἐν τῷ ἀρθρ. 46 μνησθέντα προϊόντα παράγωγα ἐκ κτημάτων, ἅτινα ἀποδίδουν τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρέματι 3 00, τὸ παραχθὲν μέρος ἐκάστου κτηματός ἐκτιμᾶται κατ' ἕτος παρὰ τοῦ ἐπαρχοῦ, τοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης, καὶ σημειοῦται ἐν πρωτοκόλλῳ ὡς καὶ τὸ ποῖόν τοῦ κερποῦ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου τὰ προϊόντα τῶν κτημάτων τούτων ἀπαλλάττονται τῆς εἰς τὰ τελωνεῖα πληρωμῆς τοῦ ἔγγειου φόρου.

ΚΕΦ. 5.

Περὶ φορολογίας τῶν Λακωνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 49. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν προϊόντων τῶν δύο ἐπαρχιῶν Οὐτιλίου καὶ Γυθείου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ οἴνου, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὴν ἐξαγωγήν ἢ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης, τοῦ μὲν ἐλαίου, τῆς κατεργασμένης ἢ ἀκατεργάστου μιτάξης καὶ τῶν κικουλίων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐγκυρίου νόμου, τῶν δὲ λοιπῶν ἐπὶ τῇ ἐστίμῃ τῆς ἀγρῆτικῆς τιμῆς, βεβαιουμένης κατὰ μῆνα διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπαρχοῦ, τοῦ ἐφόρου ἢ τελωνοῦ καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης.

Ὁ ἐπὶ τῆς σταφίδας, τῶν βυλάνων καὶ κικυλίων, τοῦ πρινακοκκίου, τοῦ βίβαριου καὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ τούτου εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 50. Ὁ κατὰ τὴν πηρηγούμενον ἄρθρον φόρος εἰσπράττεται εἰς τὸ τελωνεῖον Γυθείου, τὸ ὑποτελωνεῖον Λιμενίου, τὸ σταθμαρχεῖον Ἀλμυροῦ καὶ τὰ φυλακεῖα κυτρίων καὶ καρδαμύλης.

Ἄρθρ. 51. Οἱ μετακομίζοντες ἀπὸ τὰς ἡμέρους ἐπαρχίας εἰς

τὴν Λακωνίαν ὁμοειδῆ μὲ τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 49. ἀναφερόμενα προϊόντα, εἴτε διὰ τῆς ἐξάγωγος εἴτε διὰ τῆς πώλησιν ἐκεῖ, ὀφείλουσι νὰ διαβαίνωσι διὰ μιᾶς τῶν τριῶν ὁδῶν, ἢ διὰ τῆς ἀγρούσης ἀπὸ Σπάρτης εἰς Γυθεῖον, ἢ διὰ τῆς ἀπὸ Ἀργοντικῶν εἰς Γυθεῖον, ἢ διὰ τῆς ἀπὸ Καλαμάρας εἰς Ἀλμυρον, καὶ νὰ ἐροδιαζῶνται μὲ διαβατήρια παρὰ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν, ὅπισθεν τῶν ὁποίων θέλει ἀπλοῦσθαι ὁ ἀριθμὸς τῶν εσοτίων, καὶ τὸ ὄνομα καὶ εἶδος τῶν προϊόντων. Ἀρμοδίον δὲ εἶναι οἱ δημαρχοὶ τῶν δήμων ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων λαμβάνονται καὶ μεταφέρονται τὰ προϊόντα εἰς Λακωνίαν. Τὰ διαβατήρια ταῦτα θέλουσι παρουσιάζει εἰς ἕνα τῶν ἀρμοδίων κατὰ τὴν Λακωνίαν ἐφόρων, παρὰ τοῦ ὁποίου θέλουσι ἐροδιαζέσθαι μὲ ἀποδεικτικὸν πρὸς ἐλευθέραν ἐξαγωγήν ἢ καταλάωσιν τῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 52. Ὁ μεταφέρων διὰ ξηρᾶς Λακωνικά προϊόντα εἰς ἄλλην τοῦ Κράτους ἐπαρχίαν ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸν νομιμισμένον ἔγγειον φόρον εἰς μίαν τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐπὶ διπλοτύπῳ ἀποδείξει, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ νὰ παρακαταθέτῃ εἰς ἕνα τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν ἐφόρων, ὅστις, ἀφ' οὗ βεβαιωθῇ ὅτι περιέχονται ἀκριβῶς ἐν αὐτῇ τὰ μεταφερόμενα προϊόντα, ἐκδίδει ἀδείαν ἐλευθέρας μεταφορᾶς.

Ἐπιτρέπεται νὰ πληρῶνται ὁ φόρος καὶ εἰς τὸν ἀρμοδίον ἐφορον. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλει ὁ ἐφορος νὰ ἐκδίδῃ ἐκτὸς τῆς περὶ ἐλευθέρας μεταφορᾶς ἀδείας καὶ διπλοτύπον ἀποδείξιν πληρωμῆς.

Ἄρθρ. 53. Ὅτις τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 51. ἀναφερόμενων δημάρχων δολώσῃ ὡς προϊόντα τοῦ δήμου τοῦ προϊόντα τῆς Λακωνίας ὑπόκειται εἰς τὴν ποινὴν τὴν ὀρισμένην ἐν τῷ ἀρθρῷ 255 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 54. Αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ τῆς Λακωνίας θέλουσι θεωρεῖ καὶ φορολογεῖ ἀνεξαιρέτως ὡς Λακωνικά προϊόντα, ὅσα δὲν συναδυνατῶνται μὲ τακτικὰ τῶν ἐφόρων ἀποδεικτικὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 51.

Ἄρθρ. 55. Ὅστις ἐξαγεί ἢ μεταφέρει διὰ θαλάσσης λαθρῶς προϊόντα τῆς Λακωνίας, ἢ μεταφέρει τοιαῦτα διὰ ξηρᾶς εἰς τὰς ἡμέρους ἐπαρχίας δι' ἄλλης ὁδοῦ παρὰ τὰς ἐν τῷ ἀρθρῷ 51. ἀναφερομένης ὑπόκειται εἰς τῆς προβλεπόμενης ἀπὸ τοῦ ἀρθρῷ 47. ποινῆς.

ΚΕΦ. 2.

Περὶ τῆς ἐπιкарπίας τῶν ἐθνικοἰδιοκτῆτων σταφιδαμπέλων καὶ μωρεοδένδρων, καὶ τοῦ προϊόντος τῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν κτημάτων.

Ἄρθρ. 56. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοἰδιοκτῆτων σταφιδαμπέλων οἰασθῆποτε ἰπαρχίως ἐνοικιάζεται, βεβαιούται δὲ καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 29 τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ φορολογούμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποδίδωσιν εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν καὶ τὸν ἀναλογούντα ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας ἔγγειον φόρον, ὅπου οὗτος εἰσπράττεται εἰς τὰ τελωνεῖα.

Ἄρθρ. 57. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοἰδιοκτῆτων μωρεοδένδρων εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 1 Ἰουνίου.

Ἄρθρ. 58. Τὸ προϊόν τῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, συκῶν ἐλαιῶν, θαλασοδένδρων μωρεῶν κλπ. ἐνοικιάζεται εἰς χρήματα, τὰ δὲ ἐνοικίον πληρώνεται κατὰ τὰς προσδιοριζομένας παρὰ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐποχῶν.

Ὅστις συλλέξῃ βαλάνους καὶ κικίδια ἐξ ἐθνικῶν δένδρων, ἐξαιρουμένων τῶν κατὰ τὴν Μεσσηνίαν, Πάτρας, Ηλείαν, Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριγωνίαν κειμένων, ἄνευ αδειᾶς τοῦ ἀρχαίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἢ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 8.

Τὸ ἕμισυ τῆς ποινῆς ταύτης δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς εἰὰν ἡ ἀνακάλυψις ἐγένετο ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν καὶ τοὺς ἐπιστάτας αὐτοῦ, ἢ τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 59. Τὸ προϊόν τῶν προσηρτημένων εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι κατάστημα ἰθν. γαιῶν διατίθεται ἐπὶ τῇ βάσει Β. Διατάγματος.

ΚΗΦ Η΄.

Γενικαὶ διατάξεις.

Περὶ νομικῆς κατοχῆς τῶν Ἐθνικῶν καὶ Βασιλικῶν κτημάτων.

Ἄρθρ. 60. Τὸ Δημόσιον ἐξαιρουμένη νὰ διατηρῇ εἰς ἑαυτὸ τὴν νομικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων, ἐπ’ ὧν ἐλάμβανεν δικαίωμα ἐπικαρπίας μέχρι τέλους τοῦ 1843· ἐκτὸς ἂν ἀπίδρασεν αὐτὴν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ διὰ βεβαίας παραπτώσεως.

Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐκκλησιαστ. κτημάτων.

Ἄρθρ. 61. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν

ἄλλων κτημάτων τῶν ἐπισκοπῶν καὶ τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων διατίθεται, βεβαιούται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβανόμενους εἰς τὰ ἀνά χειρὸς τῶν καλλιτεργητῶν ἔγγραφα.

Περὶ δημοπρασιῶν ἐν γένει.

Ἄρθρ. 62. οἱ ὅροι τῶν δημοπρασιῶν, αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν κανονίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 63. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1—5 τοῦ παρόντος Νόμου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς λοιποὺς ἔγγειους φόρους καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας, ἅτινα κατὰ τὸν αὐτὸν Νόμον ἐνοικιάζονται.

Περὶ διπλοτύπων.

Ἄρθρ. 64. Τὰ ἄρθρα 10—13 περὶ διπλοτύπων τοῦ παρόντος Νόμου εἶναι κοινὰ δι’ ὅλα τὰ προϊόντα, τῶν ὁποίων ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, διατίθενται κατὰ τὸν παρόντα Νόμον δι’ ἐνοικιάσεως.

Περὶ προσωρινῶν ἐπιστάτων καὶ φυλάκων.

Ἄρθρ. 65. Ἐὰν πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν δημοπρασιῶν ἐπέλθῃ ἡ ἐποχὴ τῆς συλλογῆς τῶν προϊόντων, οἱ ἔφοροι διορίζουν ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης προσωρινούς ἐπιστάτας καὶ φυλάκας ἔχοντας τὸ καθῆκον νὰ ἐνεργῶσι τὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξίν τῶν φόρων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, καὶ ὑποκειμένους εἰς τὰς προβλεπομένας δι’ αὐτοῦ ποινὰς διὰ πᾶσαν παράβασιν.

Ἡ ἀντιμισθία τῶν εἶναι εἰς βῆρος τῶν ἐνοικιαστῶν, πρὸς οὓς ὀφείλουσι νὰ δίδωσι λόγον τῆς διαχειρίσεώς των.

Περὶ ἀντιπροσώπων τῶν ἐνοικιαστῶν.

Ἄρθρ. 66. Οἱ ἐνοικιασταὶ δύνανται νὰ ἀναθέτωσι τὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξίν τῶν φόρων εἰς ἀντιπροσώπους τῶν ὑποκειμένους διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νόμου εἰς τὰς ὀριζομένας δι’ αὐτοὺς ποινὰς. Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως καθ’ ἣν καταδικασθῶσιν εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν, εἶναι δὲ ἀνίκανοι εἰς ἀπόδοσιν αὐτῶν, οἱ ἐνοικιαστοὶ ὑποχρεοῦνται ἀλληλεγγύως εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ καταδικασθῶσιν εἰς ἀποκτικῶς.

Περὶ ἁμίσου εἰσπραξίως τῶν μὴ ἐνοικιαζομένων φόρων καὶ δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 67. Οἱ δι’ ἐνοικιάσεως διατιθέμενοι κατὰ τὸν παρόντα

Νόμον φόροι και δικαιώματα, εάν δὲν τύγῃσι κατὰ τὰς δημοπρασίας ἀνάλογον προσφορῶν, καθόσον δὲν ὀρίζουσιν ἄλλως εἰδικαί περὶ τούτων διατάξεις, εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου δι' ἐπιστάτων και φυλάκων διοριζομένων παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ἐξασκούντων ὅλα τὰ δικαιώματα και ὑπακειμένων εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν. Οἱ ἐπιστάτοφυλάκες οὗτοι θεωροῦνται ὡς δημοσίοι ὑπρέται και ὀρίζονται τὸν ὄρισμένον διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ὅσον ἐνόμιον τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων.

Περὶ ἐκποιήσεως και παραχωρήσεως καρπῶν.

Ἄρθρ. 68. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἶδη συναζομένους καρπούς διὰ δημοπρασίας ἢ λιανικῆς πωλήσεως ἢ και παραχωρεῖ αὐτούς κατὰ τὸ ἄρθρον 16 εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσιν κανονισθῆ οἱ ὅροι και οἱ τύποι τῆς ἐκποιήσεως.

Περὶ τῶν καρπῶν τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 69. Οἱ καρποὶ τοῦ δημοσίου, ἐρ' ὅσον εὐρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ, δὲν ὑπέκεινται εἰς δημοτικὸν ἢ ἄλλον τινὰ φόρον.

Περὶ διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκαρίων.

Ἄρθρ. 70. Οἱ ἀποταμιευόμενοι εἰς τὰς κεντρικὰς ἀποθήκας καρποὶ διαχειρίζονται παρ' ἀποθηκαρίων διοριζομένων ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δυνάμενον ἐπίσης ν' ἀναθέτῃ τὰ ἔργα ταῦτα εἰς δημοσίους ἢ δημοτικούς ὑπαλλήλους.

Τοὺς ἰσολογισμοὺς τῶν ἀποθηκαρίων ἐξελέγχουσιν οἱ οἰκονομικοὶ ἐφοροὶ και καταλογίζουσιν εἰς βάρος τῶν ὅλων τὰ τυχόντα ἐλλείματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλου τῶν τιμῶν τῶν σιτηθῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκκαίνσεως τῶν ἀποθηκῶν πᾶσα περὶ καταλογησίου ἀπόφασις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὅποιον ἀπαρτίζεται ἐπ' αὐτῆς ἠ' ἰσολογημένως, ἀφ' οὗ λάβῃ ὑπ' ὄψιν και τὴν ἀπολογία τῶν ὑπολόγων.

Αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ ἐκτελοῦνται διοικητικῶς κατὰ τὰς περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις.

Μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἐλλειμμάτων ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου οἱ ἰσολογισμοὶ τῶν ἀποθηκαρίων παραπέμπονται εἰς τὸ Εὐαγτικὸν Συνέδριον μετὰ τῶν παρὰ τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων ὑποβαλλομένων ἰσολογηθῶν τῆς ἐν γένει φορολογίας τοῦ ἔτους.

διὰ νὰ χρησιμεύουσιν ὡς μέσον ἐξελέγξεως εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκαρίων ὡς ὑπολόγων.

Περὶ ἀνακρίσεως.

Ἄρθρ. 71. Ἡ ἀνάκρισις τῶν παραβάσεων τοῦ παρόντος Νόμου ἐνεργεῖται και ἀνευ προηγουμένης παραγγελίας τοῦ εἰσαγγελέως παρὰ παντός ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου, ἢ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐφόρου προσλαμβάνοντος ἀνακριτικὸν ὑπάλληλον, κατὰ τὰ ἐν ποινικῇ δικονομίᾳ ὀρισμένα.

Περὶ στέρσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν πάσης δημοτικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 72. Ἐπιστάται, ὑποεπιστάται, φύλακες, ἀποθηκαριοὶ και πᾶς ἄλλος ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως ἢ εἰσπράξεως ὑπαλλήλος ἢ ὑπρέτης, οἵτινες ὅπως δὴποτε ζημιώνουσι τὸ δημοσίον πρὸς ἴδιον ἢ ἄλλου τινος ὄφελος, ὑπέκεινται πρὸς τὰς ἄλλας παρὰ τοῦ ποινικοῦ Νόμου ὀρισμέναις ποιναῖς και εἰς τὴν στέρσιν πάσης δημοτικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ 2—6 ἐτῶν.

Περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν.

Ἄρθρ. 93. Αἱ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Νόμου και τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. Διατάγματος παραβάσεις τῶν δημοσίων και δημοτικῶν ὑπαλλήλων, δι' ὅσας ὁ παρὼν νόμος δὲν ἐπιβάλλει ὀρισμένην ποινὴν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ μὲ πρῶσιμον δρ. 10—100, ἐπιφυλαττομένης και τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως, εάν ὡς ἐκ τῆς παραβάσεως ἐπέβη ζημία.

Διάταξις προσωρινή.

Ἄρθρ. 74. Διὰ τὸ ἔτος 1855, ἐπιτρέπεται νὰ γίνωσιν αἱ κατὰ τὸ ἄρθρ. 36 δελιώσεις διὰ τὰ γρασίδια και τριφύλλα μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου.

Ἄρθρ. 75. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός παραγγέλλεται τὴν δημοσίευσιν και τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ψευθεῖς δὲ αὐτός παρὰ τῆς Βουλῆς και τῆς Γερουσίας και παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως και ἐκτελεσθήσεται ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερκαίθη δὲ, ἐπειδὴ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐκτυπώθη διενεμήθη ἤδη εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, νὰ συέλθωσι σήμερον τὰ τιμήματα διὰ νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων ἐσόδων

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ ἀδιαλείπτῳ αὐτῆς μερίμνῃ ὑπὲρ τῶν πολιτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρῇ μὲ ἀπαθείας ἕμματα εἰς τοὺς περὶ ἀνγκραστικῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων δημοσίων ἐσόδων Νόμους καὶ Β. Διατάγματα τὸ τῶν ποινικῶν μέτρον, ὅπερ ἐκ πείρας ἀτελεσφόρον καὶ ἄγονον ἐθεβαίωθη, καὶ μόνον ἐπαχθεὶς τοῖς ὀφειλέταις ἀποδείχθη. Ἐσπευσε λοιπὸν διὰ νομοσχεδίου νὰ τροποποιήσῃ τὸ μέρος τοῦτο τῶν περὶ τὴν εἰσπράξιν τῶν καθυστερούντων ἐσόδων ἐκδικαστικῶν μέτρων, καθόσον ἡ τροποποίησις ἠδύνατο νὰ περιποιητῆται ἐξ ἴσου τὰς σοβαρὰς ἀνάγκας τοῦ δημοσίου καὶ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο διελθὼν διὰ τῆς βασιάνου καὶ τῆς ψήφου τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ συναπτόμενα τρία πρακτικὰ συνεδριάσεων αὐτῆς, φέρω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν. Ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει μου τῆς 16 Φεβρουαρίου ε. ε. τῆς ἀντίτυπον παρασυναπτεται, ἐπραγματεύθη ἐν ἀρκύσῃ ἐκτενείᾳ περὶ τῶν πλεονεκτημάτων, ἅτινα δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ἀπὸ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἡ παρουσίαις θέλει βεβαίως πείσει καὶ ὑμᾶς, Κύριοι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι ποσῶς δύσκολος εἰς μεταρρυθμίσεις, ὅσας ἐν αὐταῖς εὐρίσκει τὸ κοινὸν συμφέρον καὶ δίκαιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Μαρτίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΝΟΜΟΣ ΣΗΔ'.

Περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων ἐσόδων.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Θ Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ἐπιβληθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς

τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Μαρτίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισμένοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ καθυστερούντες φορολογούμενοι προσκαλοῦνται εὐθὺς μετὰ τὴν λήξιν τῆς πρὸς ἀπότισιν τοῦ φόρου ἑρισμένης προθεσμίας ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ταμίου, ἢ κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος, ἅπαντες ὁμοῦ οἱ ἐν τῷ αὐτῷ Δήμῳ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τῶν φόρων ὑπαγόμενοι, ἵνα πληρώσωσι τὸ χρέος των.

Ἡ πρόσκλησις γίνεται διὰ καταλόγου περιέχοντος τὸ ὄνομα, τὸ ἐπωνυμιον ἐκάστου φορολογουμένου, τὸ εἶδος, τὸ ποσὸν τοῦ φόρου καὶ τὸ ἔτος εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ κοινοποιεῖται εἰς αὐτοὺς δι' ἐκθέσεως τοῦ καταλόγου ἐντὸς τοῦ δημαρχικοῦ καταστήματος τοῦ δήμου, εἰς ἃν ὑπάγονται· ἐντὸς δὲ τεσσαρῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ καταλόγου εἰδοποιῶνται περὶ ταύτης οἱ φορολογούμενοι ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, ἢ τῶν εἰδικῶν Παρέδρων δι' ἀποσπασμάτων τοῦ καταλόγου, δημοσιευμένων κατὰ τὴν ἐπιτόπιον συνθήσιν, διὰ κηρυξέως, ἢ ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσεως, ἢ διὰ τῆς τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ δημοσιώτερα μέρη τῆς Πρωτεύουσας καὶ τῶν λοιπῶν χωρίων. Αἱ ἀνωτέρω κοινοποιήσεις βεβαιῶνται ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐνεργείαν αὐτῶν Δημοτικῶν ὑπαλλήλων δι' ἐγγράφων παραγγῆμα ἐκδιδόμενων καὶ παρὰ τοῦ Δημάρχου διαβιβαζομένων εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν ἐκθεσιν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ὀφειλέται δι' εἰσπράξεω, ἢ διαχειρίσεως χρημάτων, καρπῶν, καὶ ἄλλων αἰωνόητοτε πραγμάτων τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ οἱ δι' ὁμολογιῶν, πρακτικῶν δημοπρασίας καὶ ἄλλων τίτλων, ἢ ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων χρεωστούτες εἰς τὸν Δήμον, προσκαλοῦνται ἐγγράφως ἰδίᾳ ἑκάστος, οἱ μὲν εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπαγόμενοι, ἀμα γνωσθῆ τὸ ἔλλειμμα, οἱ δὲ εἰς τὴν δευτέραν, εὐθὺς μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας τοῦ χρέους των, ἵνα ἀποτίσωσιν αὐτό.

Ἡ πρόσκλησις ἐπιδίδεται ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος ἢ ταμιακοῦ τινος ὑπαλλήλου εἰς τὸν ὀφειλέτην αὐτόν, ἐὰν δὲ οὗτος ἴσως ἀπών, ἐπιδίδεται εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ συνοικοῦντας συγγενεῖς ἢ ὑπερέτας, ἢ ἄλλους συνοίκους αὐτοῦ.

πρακτόρων ή κατασχετών πράξεις συντάσσονται επί άπλου χάριτος· τὰ δε τέλη τών κατασχετών διά τας παρ' αὐτῶν ενεργουμένης κατασχέσεις τών κινητῶν πραγμάτων του όφειλέτου προσδιορίζονται κατά τόν έκπλειστηριασμό, όπερ δέν υπερβαίνει τό πρὸς τό Δικμοσιον γρῆος του όφειλέτου ὡ άκοουθῶς.

Επί έκπλειστηριασματος

από δραχ. 1	— 50	25 λεπτά
»	» 51—100	50 »
»	» 101—500	75 » κατὰ πᾶσαν ἑκατοντάδα.
»	» 501—1000	50 » »
»	» 1001 καὶ ἐπέκεινα	25 » »

Εάν δέν λάβῃ χώραν ὁ πλειστηριασμός, τὰ τέλη τών κατασχετών ὑπαλογίζονται κατὰ τὴν άνωτέρω διατίμησιν επί του πρὸς ἄρσιν τῆς κατασχέσεως πληρωθέντος εἰς τό ταμίειον ποσού.

Άρθρ. 9. Όσοι τών όρισμῶν του Διατάγματος από 7 Φεβρουαρίου 1835 καὶ τών Νόμων από 14 Ιουνίου 1837, καὶ 23 Ιουνίου 1838 περί καταδιώξεως τών καθυστερούντων ἀντιδαινοῦσιν εἰς τόν παρόντα Νόμον άκυροῦνται.

Ο παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιεῦθῃ διά τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος του Κράτους.

Άπερσιόσθη νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι ἀμφότερα, καὶ τὰ τμήματα συνελθόντα νὰ ἐκλέξωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα γενομένης τῆς ἀναβληθείσης κατὰ τὴν προλαβούσων συνεδρίσιν ψηφοφορίας ἐπὶ του συνόλου του προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τών ψηφολεκτῶν Ιω. Σταύκου καὶ Ιω. Θεοτόκη ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὸ διά ψήφων 32 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τών Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ του Συνόλου του προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας διά τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Δ'. Βουλευτικῆς Περιόδου.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος	· Ν	Σπυρίδων Καλογερόπουλος	· Ν
Άναγν. Δελιγιάννης	· · · ·	Άναστάσιος Λόντος	· · · Ν
Γεωρ. Κουντουριώτης	· · ·	Γιάτζης Μαγγίνας	· · · Ν
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	· Ν	Άναγνώστης Μοναρχίδης	· · Ν

Λάμπρος Νάκος	· · · ·	Κωνσταντῖνος Κανάρης	· · ·
Διακωντ. Ν. Ολύμπιος	· · ·	Γεωργιάκης Γρηγοράκης	· · Ν
Χαρῶλ. Παπαπολίτης	· · ·	Μ. Α. Καΐρης	· · · Ν
Ιακώβος Παζιμαδης	· · · Ν	Άντων. Γ. Κριεζῆς	· · · Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	· · · Ν	Άντων. Μαυρομυχαλης	· · Ν
Σπυρ. Τρικούπης	· · ·	Δημήτρ. Πλαπούτας	· · ·
Ρικάρδος Τζιώρατζ	· · ·	Ιωάννης Σταύκος	· · · Ν
Άθανάσιος Γρηγοριάδης	· · ·	Άναστ. Μαυρομυχαλης	· · ·
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	· · ·	Κίτσος Τζαβέλλας	· · ·
Άνδρ. Χ. Αναργύρου	· · ·	Γεωργιάκης Γρίδας	· · ·
Νικόλ. Χρυσόγελος	· · · Ν	Αλέξιος Βλαχάπουλος	· · ·
Γεώργιος Ψύλλης	· · ·	Δημήτριος Χαταΐσκος	· · Ν
Ιωάννης Θεοτόκης	· · · Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	· · Ν
Ιωάννης Χ. Πέτρου	· · · Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	· · Ν
Άθανάσιος Λιθαριάκης	· · · Ν	Άναστ. Σ. Χαρχαλάμπης	· · Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	· · · Ν	Παναγ. Λιθαριάκης	· · · Ν
Γ. Παπακλεισάπουλος	· · · Ν	Γεώργ. Δουβουνιώτης	· · Ν
Γεώργιος Γλαράκης	· · ·	Κωνστ. Προβιλέμιος	· · · Ο
Δημήτριος Βούλγαρος	· · · Ν	Ιωάν. Οικονόμου	· · ·
Γαίλας Καρακατζάνης	· · Ν	Σπύρος Μίλιος	· · ·
Νικόλαος Ιω. Μέζης	· · · Ν	Ρήγας Παλαμίδης	· · · Ν
Άδελφ. Δούκας	· · · Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	·
Άημος Κανελλόπουλος	· · · Ν		

Εχει δε ὁ προϋπολογισμός ὅπως ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν προλαβούσων συνεδρίσιν ὡς ἐξῆς.

Προϋπολογισμός τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Τετάρτης Βουλευτικῆς Περιόδου.

Διατίξεις Κουδωλίων	Ποσά προϋπολογισθέντα	
	μησιαίως	έτησίως
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.		
Ἀποζημιώσεις Γερουσιαστῶν.		
Ἀποζημιώσεις τριάκοντα ἐπὶ Γερουσιαστῶν ἀνά δραχ. 500	48,500	
Συμπλήρωσις ἀποζημιώσεως 16 Γερουσιαστῶν μισθοδοτουμένων ὡς στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν	3,130	21630
ΚΕΦΑΛ. Β'		
Μισθὸς προσωπικῶν.		
Μισθὸς 2 συντακτικῶν ἀνά δραχ. 200	400	
• 4 πρωτοκόλλιστοῦ ἐκπληροῦντος καὶ χρέη γραφείου	200	
• 4 γραφέως	130	
• 1 πρώτου κλητῆρος	400	
• 8 κλητῆρων ἀνά 50 εἰς ἑκάστον κατὰ μῆνα	400	1230
		44760
ΚΕΦΑΛ. Γ'.		
Ἔξοδα γραφείου ἐν γένει.		
1. Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν Νομοσχεδίων, ἐκθέσεων κλπ.	300	
2. Θέρμανσις	150	
3. Φωτισμὸς	60	
4. Συνδρομὴ ἔφημερίδων	600	
5. Δελτικὰ πρακτικὰ Β. ἔφημερίδων, βιβλίων κλπ.	800	
6. Ἀγορὰ συγγραμμάτων	500	
7. Ἀπρόβλεπτα ἐξοδα	3500	
8. Διὰ γυρισμῶν τῶν ἐνὸς τῶν ὁματιῶν τοῦ κατεστῆκυτος πρὸς χρῆσιν τῶν κλητῆρων, καὶ πρὸς κατασκευὴν μικροῦ ὁμοκτίτου κἀνωθι τῆς κλίμακος τοῦ ἀκροατηρίου	500	
9. Διὰ καλλιέργειαν τοῦ παρακειμένου εἰς τὸ κατεστῆκυμα κήπου	1000	7710
Ἦτοι δραχ. δεκάοκτα ὀγδοήκοντα δέκα χιλ. καὶ τριάκοντα		282030

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Χαρτίσκος.

Α. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγελλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὁ Κύριος πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς παρελθὼν ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ καθυπόδη νόμοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὄργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου.

Εἶπε δὲ ὅτι τοιαύτη ἀναστολὴ ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθὼν ἔτος διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1854 νόμου, ἕνεκα οικονομικῶν λόγων, ὅτι εἰς τούτους προστίθεται σήμερον καὶ ἕτερος λόγος, τὸ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρὸ πολλοῦ ἐούστησεν ἐπιτροπὴν, ὅπως σκεφθῆ περὶ τῶν βελτιώσεων ἃν χρῆζει ὁ προξενικὸς κλάδος. ἐπειδὴ δ' ἐνδέχεται μετ' οὐ πολὺ νὰ ὑπαβληθῶσιν εἰς τὰς Βουλὰς τροπολογίαι καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νόμου, τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ προτιμότερον νὰ μὴ μεταβληθῇ ἡ ὑπερθεσίς ἐπὶ τῆ βάσει αὐτοῦ, πρὶν ἢ σχηματίσει περὶ τῆς ὀριστικότητος τοῦ σταθερῶν γνώμην προσέθηκε δὲ ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου προέτεινε τροπολογίαν, ἐξαιρούσαν τῆς ἀναστολῆς τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας, καὶ τὴν τροπολογίαν ταύτην ὑπεστήριξε καὶ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν εἰς ἣν εὐρίσκειται ἡ Κωνσταντινουπόλις ἕνεκα τῶν ὀρισταμένων πολιτικῶν περιστάσεων.

Μετὰ τὴν πρᾶσις αὐτὴν ἀνέγνω τότε νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθεσιν ἔχοντα ἴσος ἐξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδούουσα τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὄργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν λαμβάνο τὴν τμητὴν νὰ εἰσαγάγῃ καὶ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὄργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου.

Τοιαύτη ἀναστολὴ ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθὼν ἔτος διὰ τοῦ ἀ- (Πρακτ. Γερουσ. Β'. Συνόδου Α'. Περιόδου.) 9.

τῶ 23 Μαρτίου 1851 νόμου ἕνεκα λόγων οἰκονομικῶν. Εἰς αὐτὸς δύναιται νὰ προσθέσῃ σήμερον καὶ ἕτερον λόγον τὸν ἐξῆς. Τὸ ὑπουργεῖον πρὸ πολλοῦ ἐσύστησεν ἐπιτροπὴν ὅπως σαφερῆ περι τῶν βασιγιῶτων, ὧν γράζει ὁ προξενικός κλάδος.

Ἐπειδὴ δὲ ἐνδεχόμενον εἶναι μετ' οὐ πολὺ νὰ σῆς ὑποβληθῶσι τροπολογίαι καὶ ἐπὶ τοῦ νόμου, περὶ οὗ πρόκειται, ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησε προτιμότερον νὰ μὴ μεταβληθῇ ἡ ὑπηρεσίαι ἐπὶ τῆ βῆσει αὐτοῦ, πρὶν ἢ σχηματίσῃ περὶ τῆς ὀριστικότητός του σταθερὰν γνώμην.

Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπρότεινε τροπολογίαν ἐξαιρουσάν τῆς ἀναβολῆς τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον. Αὐτὴν παρεδέθη καὶ ὑπεστήριξε καὶ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν εἰς ἣν εἰσίσταται ἕνεκα τῶν ὀριστιζομένων πολιτικῶν περιστασίων ἡ Κωνσταντινούπολις, καὶ διὰ τὴν ὑπεριτίμησιν ἣν ἔχουσιν ἐκεῖ ἰδίως αἱ δαπάναι τοῦ καθημερινοῦ βίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ βασιλεὺς τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Θ Ο Κ Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός θέλει ὑποβάλει καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἐπιφανεσθαι παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑποστηρίξει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἡμετέριον ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεκρίσθησαν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Ἡ ἐσχῆς τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1854 νόμου περὶ ἀκατολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου, ἐκτός του ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινούπολις Πρεσβείας, παρατίθεται καὶ ἐπὶ θρον τὸ ἔτος 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία θεωρήσασα περιττὴν τὴν τύπωσιν ἀπεφάνισαι τὴν συζήτησιν αὐτοῦ αὐριον.

Ἀνεγνωσθησαν κατόπι

α.) Ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ι. Θεοτόκη αἰτουμένου τριῶν μηνῶν ἀπουσίας ἀδειαν διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν Ἡ Γερουσία ἀναγνωρίζουσα ἐκ προκαταβολῆς ὅτι ἡ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ὀριζομένη εἰς 40 ἡμέρας ἀδεια, δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ, ἡ δὲ περὶ παρατάσεως τῆς ἀδειας αἴτησις καθίσταται δυσκόλος εἰς τὸν ἐκτός τοῦ κράτους εὐρισκόμενον, πρὸς δὲ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ ἄλλοτε παρεχώρησε διὰ μιᾶς πλέον τῶν 40 ἡμερῶν ἀδειαν ἀπουσίας, προκείμενου περὶ μεταβάσεως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐνέκρινε νὰ τῷ χορηγηθῇ τριῶν μηνῶν ἀπουσίας ἀδεια, κατὰ τὴν αἴτησιν του.

β.) Ἐκθεσίς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρτίας ἔχουσα ὡς ἑπεται.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρτίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰσαχθὲν νομοσχέδιον περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρτίας, διεξιλλούσα, μεθ' ὅσας τῆ ἐπέτρπευ ἐπιστάσις τὸ βραχὺ τοῦ χρόνου διάστημα, τὰς συνοδουσῶσαι αὐτὰ πρὸς τὴν Γερουσίαν καὶ τὴν Βουλὴν ἐκθέσεις, δι' ὧν ἐκτίθενται ἀκριβῶς αἱ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ νομοσχεδίου λόγοι, μελετήσασα τὰ ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς πρὸς δὲ παραβίβασα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πρὸς τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1854, εὐρίσκει κατάλληλον καὶ ὀρθὴν τὴν διαίρεσιν τοῦ περὶ ἐγγείου φόρου καὶ δικαιώματος ἐπικαρτίας νόμου εἰς δύο νομοσχέδια.

α.) Εἰς τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρτίας καὶ

β.) Εἰς τὸ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ὑποβάλληται μὲν συμφώνως μετὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου εἰς τὴν ἐτησίαν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐπιφάνισαι τὸ πρῶτον τὸ ἀφορῶν δηλ. τὸν προσδιορισμὸν

του φόρου και της επικαρπίας, κατά λόγον των αναγκών του Κράτους, να μη αναθεωρηται δε και επεξεργάζεται κατ' έτος άνευ λόγου, άνευ ανάγκης το δεύτερον, το όποιον περιέχει δικτάξεις κανονίζουσας τά της έννοικίας, της βεβαιώσεως και εισπραξέως, άτινα έχοντα χαρακτηρα μονιμότητος διαφεύγουσι την ανάγκην της έναυσίου άναννώσεως των, διά να μη δαπανώσι και κυβέρνησις και νομοθετικά σώματα επί ματαίω δι' έργασίας περιττάς χρόνον, ήν δύνανται να δαπανήσωσιν εις άλλα νομοθετικά έργα. Άλλ' ή επιτροπή αναγνωρίζουσα και παραδεχόμενη το όρθον της προτεινομένης διακρίσεως του περί φορολογίας νόμου, όν έννοει ότι το προκείμενον νομοσχέδιον είναι επί τοσούτον έντελής, ώστε να μη έχωσιν ανάγκην του λοιπού μεταρρυθμίσεων αι δικτάξεις του, αλλά και εύχεται και ελπίζει ότι το ύπουργείον, ως αναφέρει έν τη έκθεσί του, θέλει προθυμοποιείται ίνα εισάγη από έτους εις έτος τάς τροποποιήσεις των δικτάξεων εκείνων, όσας ή πείρα ήθελεν αποδείξει ελλειπίς ή έσφαλμένας και ασυμβιβάτους προς το καλώς έννοούμενον συμφέρον του δημοσίου και των φορολογουμένων, προς την επί το βέλτιον μεταρρυθμίσειν του υπάρχοντος φορολογικού συστήματος.

Παρά τάς έπουσιώδεις τροποποιήσεις περί μόνον το λεκτικόν, αίτινες δέν μεταβάλλουσι κατ' ουσίαν τάς δικτάξεις του περιουσιών νόμου, υπάρχουσιν επί του προκείμενου νομοσχεδίου και ουσιώδεις τινές μεταρρυθμίσεις, αι τινες λεπτομερώς καταγράφονται έν τη προς την Βουλήν έκθεσί του Κ. ύπουργού κρίνουσα περιττόν να επανκλάβη ταύτας, έν γίνει τάς παρεδέξατο, καθό συντεινούσας εις άπλοποίησιν της ύπηρεσίας, εις εισαγωγήν πλειοτέρας ακριβείας εις τον φορολογικόν νόμον, εις άπαλλαγήν των φορολογουμένων από του καταθλιπτικού συστήματος των εκτιμήσεων, και εις περιστολήν των καταχρήσεων, του όδλου και της άπάτης.

Άρκουμένη λοιπόν ή επιτροπή σας εις τάς επεινεχθείσας ταύτας τροποποιήσεις, διάτι επίκειται ή ανάγκη της ταχείας επιψήφισεως του νομοσχεδίου προς άπορρογήν ζημίας του δημοσίου και βλάβη: των φορολογουμένων, παραδέχεται την τε άρχήν, τά καθέκαστα και το σύνολον του νομοσχεδίου, και ταύτων την παραδοχήν συνίστασι και εις την όλομέλειαν του Σώματος.

Έν Αθήναις την 4 Απριλίου 1855.

Η επιτροπή

Σ. Καλογερόπουλος.
Ίωάν. Στάϊκος.

Μ. Α. Καίρης
Ν. Μαυρομμείτης.

Μετά την ανάγνωσιν της έκθέσεως τις των Κ.Κ. Γερουσιαστών θεωρών περιττήν την τύπωσιν αυτής, ως μηδεμίαν τροπολογίαν επανεγκούσης, προέτανε την τύπωσιν των πρακτικόν της Βουλής επί της συζητήσεως του προκείμενου νομοσχεδίου, διάτι άλλως καθίσταται άδύνατος ή μελέτη και αντίληψις των επί της συζητήσεως του νομοσχεδίου έκτεθέντων, των μόνων κανών να φωτίσωσι το Σώμα, άρ' ού άλλως τοσούτον επισπεύδεται ή επιψήφισις του ή Γερουσία την αυτήν δύναμιν και ενέργειαν επί των νομοσχεδίων με την Βουλήν έχουσα, δικαιούται, είπα, να ζητήση όλίγον καιρόν διά να μελετήση και επιψήφη έσκεμμένως την ψήφον της. 24 δε ακόμη ώρών αναβολή δέν δύναται να επαρκήσ ης μελέτην των κατά την συζήτησιν του νομοσχεδίου τούτου πρακτικόν της Βουλής, άρ' ού άλλως τε δέν ύπάρχει είμή έν μόνον αντίγραφον τούτων.

Ετέρου δε παρατηρήσαντος ότι ή πρότασις του προαγορευέντος είναι και άρθή και έλλογη, άλλ' επειδή δέν επεκράτησε συνήθεια να τυπούνται τά άποσπάσματα των πρακτικόν της Βουλής τά εις την Γερουσίαν πεμπόμενα, ή συζήτησις άς άνωθληθή διά την αύριον διά να μελετήση όσον έκαστος δύναται το νομοσχέδιον, χωρίς να διαταχθ ή τύπωσις ούδ' αυτής της έκθέσεως, ως μηδεμίαν τροπολογίαν επιτερούσης. Η Γερουσία παρεδέξατο την πρότασιν ταύτην, και ώρισε την αύριον ως ήμέραν συζητήσεως του νομοσχεδίου.

Άνεγώσθη τελευταίον ή έκθεσις της επιτροπής επί του νομοσχεδίου περί αναπληρωματικής πιστώσεως εκ δραχ. 189,750 επί των εξόδων του ειδικού προϋπολογισμού του επί των οικονομικόν ύπουργείου της χρήσεως 1854 έχουσα ως εξής.

Πρός την Γερουσίαν.

Κύριοι.

Η επιτροπή σας λαβούσα ύπ' όψιν το παρά του κυρίου ύπουργού των Οικονομικόν εισαχθέν νομοσχέδιον περί αναπληρωματικής πιστώσεως εκ δραχ. 189,750 επί των εξόδων του επί των Οικονομικόν ύπουργείου της χρήσεως 1854, και είρνούσα άρκούντως δικαιολογημένους τους έν τη προς την Βουλήν έκθεσί του κυρίου ύπουργού ανακερομένους λόγους, οτινες υπήγαγυσαν την περί της πιστώσεως ταύτης αίτησιν, δέν έχει να επιψήφη ούδεμίαν επί του νομοσχεδίου τούτου αντίρρησιν, και έπομένως παραδεχάμενη την άρχήν αυτού και τά καθέκαστα όπως έχουσι, συνίστασι την παραδοχήν αυτών και εις την όλομέλειαν του Σώματος.

Η επιτροπή

Γ. Καρακαστίνης. Π. Λοιδωρίκης.

Γιάκ. Παξιμάδης.

Η Γερουσία θεωρήσασα περιττήν και τήν τῆς ἐκθέσεως ταύτης τύπωσιν, ἀπεράσισε τήν συζήτησιν τοῦ περὶ αὐτῆς πραγματευομένου νομοσχεδίου μετὰ τὸ πέρας ἐκείνης τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρπίας νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Δ. Χατσίσορος.

Δ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ]

Τῆς 5 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικῆ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγελλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς συνεδρίασεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρπίας ὁ γερουσιαστὴς Κ. Α. Χρηστίδης λαβὼν τὸν λόγον ἔλαξε ταῦτα.

Λαμβάνων πρῶτος τὸν λόγον, Κύριοι, ἐπὶ τοῦ προκειμένου σπουδαίου νομοσχεδίου ἀναγκάζομαι νὰ κάμω ἐν μικρὸν προῦμιον τὸ ἔξῃ. Εἶμαι ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς ἐκείνης ἢ ὅποιᾳ με θάρρος ἐκφράζει καὶ ἐφαρμόζει τὰς ἀρχὰς τῆς εἰναι δίκαιον νὰ δίδεται εὐρὸ στάδιον ἐνεργείας εἰς τὰς πολιτικὰς πεποιθήσεις, διὰ νὰ ἐκτιμᾶται ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ ἀξία των καὶ νὰ παύουν οὕτως οἱ κλονισμοὶ τοῖς ὁποῖους διεγείρουν τὰ προκείμενα, τὰ ὅποια ἀπαντῶσιν αἱ ἰδέαι εἰς τὴν κυκλοφορίαν των καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν των ἡ ἐλευθερία αὐτὴ ἢ πλήρης ἐλευθερία τῆς ἐνεργείας εἶναι δίκαιον πρὸ πάντων νὰ χορηγῆται εἰς ἐκείνους, οἵτινες περιέρχονται εἰς τὰ πράγματα, ἀρῶν δια πολλὸν καιρὸν εὐρέθησαν μεμακρυσμένοι τῆς ἐξουσίας, καὶ εἶχον τὸ θάρρος ὅχι μόνον νὰ κατακρίνωσιν ὅλους τοὺς ἐν τοῖς πράγματιν ὁλοκλήρου τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπόσχονται μεγάλα θελαπέντε ὀλίγα

ὀλίγα ἐπι, ἅς τὸ ὀμολογήσωμεν, πολεμιῖται καὶ πολεμεῖται σκληρῶς τὸ σύστημα, ὅπως αὐτοὶ τὸ ὀνόμαζόν, τὸ ὅποιον μέχρι πρὸ ὀλίγου ἐκυβέρνησε τὴν πατρίδα, καὶ περὶ τοῦ ὁποῖου ἐπιφυλάττομαι ἄλλοτε νὰ ἔλθω εἰς μακρὰς ἐξηγήσεις. Ἰδοὺ τέλος πάντων οἱ αὐστηροὶ ἐπικριταὶ αὐτοῦ τοῦ συστήματος ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πραγμάτων μας πρὸ ἐνός περὶ τοῦ ἔτους μᾶς κυβερνοῦν καὶ θὰ μᾶς κυβερνήσουν ἄλλοτε. Εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τους νὰ διορθώσουν τὰ κατ' αὐτοὺς ἐσραχμένα, νὰ ἐφαρμόσουν καὶ νὰ ἀναπτύξουν ἀρχὰς ἡμεῖς, καὶ διὰ πραγμάτων νὰ ἐπιστραγγίσωσιν ὡς ἀκριβεῖς καὶ δίκαιαι τὰς ἐπικρίσεις των.

Ἐύχομαι ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας νὰ εὐδοκηήσων, διότι ἐντεῦθεν θέλω προέλθει καλὸν εἰς τὴν πατρίδα μας, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ εἶναι κοινόν εἰς ὅλους μας· ἂν ἀποτύχωσιν, εἶναι δυστύχημα ἐπίσης κοινόν, διότι αἱ ἀτυχεῖς δοκιμασίαι καστίζουσιν οὐχ ἥττον ὅμως θὰ προκύβουν καὶ ἐντεῦθεν νὰ μαθημάτα, καὶ τὰ μαθημάτα, πρέπει νὰ τὸ γνωρίζωμεν, δωρῶν δὲν λαμβάνονται. Θέλω λοιπὸν πληρῶ ἐλευθερίαν ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν κυβερνώντων, καὶ τὴν θέλω ἐν πάσῃ εὐλακρίσει. Τὸ κατ' ἐμὲ θέλω συνεισφέρει τὸν ὀβολόν μου πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον. Συμμεριμνήσατέ μοι ὅμως νὰ κάμω ἐνταῦθα δύο ἐπιφυλάξεις. α) Θέλω ἐπιφέρει ἐκαστοτὴ εἰσεβάστας τὰς περὶ τῆς ἐξουσίας μου, ὅπου νομίζω ὅτι τὸ καλὸν τοῦ τόπου τὸ ἀπαιτεῖ καὶ β.) Θέλω ἀποκρούει πᾶν ὅ,τι κατὰ τὴν γνώμην μου περιπλέκει τὸ μέλλον τὸ παρὸν, κύριοι, εἶναι ἰδιοκτησία μας καὶ μᾶς εἶναι ἴσοι συγκεκριμένον νὰ τὸ διακυβενόμεν· ἀλλὰ τὸ μέλλον εἶναι ἕνη ἰδιοκτησία καὶ κανεὶς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὸ περιπλέκη. Ἐγοιώτων Κύριοι, καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τοὺς κυβερνῶντας μίαν ἐξουσιολόγησιν καὶ τὴν ἕκαστα μὲ ὅλην ἐκείνην τὴν ἀρέλειαν, τὴν ὅποιαν μόνη ἡ εὐλακρία ὑπαγορεύει, διὰ νὰ ἀπομακρύνω ἀπᾶς διὰ παντός πᾶσαν παρεξήγησιν.

Θελήσατε ἤδη νὰ ἀκούσητε μὲ ἀνοχὴν τὰς ἀσθενεῖς περὶ τῆς ἐξουσίας, τὰς ὁποίας ἔχω νὰ ἐπιφέρω ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Τὸ νομοσχέδιον, ὅπως εἶναι συντεταγμένον, πρέπει κύριοι νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ δύο ἐπόψεις, τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν δικαιοκρατικὴν· κάμνω τὴν διάκρισιν ταύτην, διότι θέλω νὰ γνωρίσῃ ἕκαστος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τυχαίου τινὸς πράγματος, ἀλλὰ περὶ οὐσιωδικοτάτου· κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἔχει μόνον μεταβολαὶ σπουδαῖαι ἐπέρχονται εἰς τὸν μέχρι τούδε τροπὴν τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δι-

καιώματος της επικαρπίας, άτινα αποτελοῦσι τὰ δύο πέμπτα περίπου της έτησιας φορολογίας, αλλά και έν ουσιώδες μέρος της επιβρόης της νομοθετικής εξουσίας μας ζητείται νά ελαττώσωμεν, και αυτό είναι κατά την κρίσιν μου τὸ σπουδαιότερον μέρος τοῦ νομοσχεδίου, και περί αὐτοῦ θά λαλήσω έν πρώτοις.

Οὔτε προτίθεμαι οὔτε είναι ένταῦθα ὁ καιρός νά ὁμιλήσω περί της συντάξεως της πολιτείας μας και περί τοῦ μέρους της εξουσίας, τὸ ὁποῖον ἐκάστη τῶν τριῶν Συνταγματικῶν δυνάμεων ἐκλήθη νά ἐξασκή.

Δέν θέλω νά κάμω λόγον ένταῦθα περί τῶν ἀτόπων τὰ ὁποῖα παρακολουθοῦν ἐκείνην τήν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, εἰς τήν ὁποῖαν ἡ μία εξουσία προσπαθεῖ νά αυξήσῃ τήν επιβρόήν της ἢ νά συντέμῃ, αν θέλητε τὰς ἀσχολίας της με τήν ζυμίαν της επιβρόης της άλλης· λέγω μόνον ὅτι κατέστη δημοσίον δίκαιον Ἑλληνικόν τὸ νά ψηφίζηται έτησίως ὁ φορολογικός νόμος, ὅπως ἐψηφίζετο μέχρι γῆς, ἔχουν, νόμος κανονίζων συνάμα τὸν φόρον τήν βεβαιώσιν και τήν εἰσπραξιν αὐτοῦ και της επικαρπίας ἐρ' ὄλων τῶν προϊόντων της γῆς· αὐτὸ τὸ δίκαιον, κύριοι, διεῖλθεν ὅλα τὰ εἶδη τῶν κατά καιρούς κυβερνήσεων, τοὺς σάλους τῶν ἐθνοσυνελεύσεων, και καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς ἐνώπιον πάσης εξουσίας εὔρε τὸν ἀνήκοντα σιδασμὸν, ἔμειναν ἀπρόσβλητον, ἀδιάσειστον αὐτὸ τὸ δίκαιον διεῖλθον τοσαύτας και τοιαύτης δοκιμασίας κατέστη ἰδιοκτησία ἐκάστου Ἑλληνοσ, και πᾶσα τροποποίησις αὐτοῦ είναι και θέλει θεωρηθῆ περιορισμὸς μιᾶς δημοσίας ἐλευθερίας. Οὔτε ὑμεῖς δυναθε λοιπόν, Κ. ὑπουργοί, νά ζητήσητε νά ψηφίσωμεν μόνιμον τὸν περί βεβαιώσεως κτλ. τῶν προϊόντων της γῆς νόμον, διότι οὔτω μας ζητείται τήν θυσίαν ἐνός δημοσίου δικαίου, οὔτε ἡμεῖς δυνάμεθα νά κάμωμεν μόνον τοιαύτην παραχώρησιν. Σεις ἔχετε ἀπ' ἐναντίας τήν έντολήν νά τὸ ὑποστηρίξητε παντοῦ και πάντοτε ὡς μέρος τῶν δημοσίων ἐλευθεριῶν, και ἡμεῖς ἔχομεν τὸ χρέος νά τὸ διατηρῶμεν ἀνίπαρον ὡς άλλην ἱεράν παρακαταθήκην. Μὴ λησμονήσατε άλλως τε ὅτι εἰς τήν έτησιαν ἐπιβρόσιν αὐτοῦ τοῦ νόμου εὔρισκε και ἡ Κυβέρνησις τὸ μέσον τοῦ νά θεραπεύῃ τὰς ἀλλείψεις ἐνός πλημμελοῦσ φορολογικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ἐξ ἀνάγκης αὐτῇ διατηρεῖ, και ὁ λαὸς τήν ἀνακούφισιν τῶν δεινῶν του, και τήν παραμυθητικὴν ἐλπίδα της εἰς τὸ μέλλον βελτιώσεώς του. Ενθυμηθῆτε ὅτι αὐτὸ κυρίως τὸ μέρος τῶν έτησιῶν φορολογικῶν νόμων, τὸ ὁποῖον θέλουσ σήμερον οἱ Κ. ὑπουργοί νά καταστή-

σωσι μόνιμον, συνετέλεσεν άλλοτε εἰς ταραχὰς σπουδαίας. Ἀπέναντι ὅθεν τασούτων ἰσχυρῶν πολιτικῶν και συνταγματικῶν λόγων δυνάμεθα νά παραδεχθῶμεν ὡς ἰσχυροτέρους τοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους ἐπιφέρει πρὸς ὑποστήριξιν της προτάσεώς του ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός;

Χάνετε λέγει ἐπὶ ματαίῳ τὸν πολίτιμον καιρὸν σας συζητοῦντες ἕνα ὀγκώδη νόμον, τὸν ὁποῖον δύναθε ἄπαξ νά ψηφίσητε· και ἐάν είναι χαμῆνος ὁ καιρός καθ' ὃν συζητεῖται νόμος ἀφορῶν τὰ τιμαλρότερα τοῦ λαοῦ συμφέροντα, ποῖα ἐρωτῶ εἶναι τὰ πλέον σπουδαία άλλα ἔργα της ἀποστολής μας; Εἰς ποῖα άλλα ἀντικείμενα ἔχομεν νά συντρέξωμεν τήν κυβέρνησιν με πλειοτέραν ἐπιτυχίαν; ὁ καιρός ποτὲ δέν λείπει. Κ. ὑπουργέ, διὰ νά ἐκπληρῶσῃ ἐκάστος τὸ καθῆκον του. Εἰσαγάγετε νομοσχέδια ἀφορῶντα τήν ευημερίαν και τήν τιμὴν τοῦ ἔθνους, και θέλομεν τὰ ἀποπερατώσῃ ἀνευ ἀναβολῆς. Εάν ἔχητε άλλους λόγους, εἰπατέ τους· οἱ λόγοι ὅμως τοὺς ὁποῖους φέρετε εἰς τήν ἐκθεσίον σας, σὰς τὸ λέγομεν παρήρησι, δέν είναι ἰσχυροί. Ενθυμηθῆτε ὅτι εἰς ὅλους ἐν γενεῖ τοὺς ὑπουργούς, κατ' ἐξοχήν ὅμως εἰς τοὺς παρόντας, δέν είναι πρὸς ἄρμόζον νά μὴ περιβάλωσι τὰς πράξεις τῶν με λόγους λίαν ἰσχυροὺς και ἀδιαριλονεικῆτους.

Μὴ λησμονήσητε ὅτι ὑπεράνω τῶν νομοθετικῶν περιδύλων προῖσταται άλλη ἀκαταμάχητος δύναμις, ἡ δύναμις της κοινῆς γνώμης, ἡ ὁποῖα δέν φέρει τήν κύρωσίν της, εἰμὴ εἰς τὰ ἔργα τὰ στηριζόμενα εἰς μόνον τὸν ὀρθὸν λόγον· βλέπετε, λοιπόν Κύριοι, ὅτι οὔτε οἱ λόγοι τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, δι' ὅς προτείνει τήν νομιμότητα τοῦ παρόντος νομοσχεδίου είναι ἰσχυροί, οὔτε είναι εἰς τήν εξουσίαν ἡμῶν νά θυσιάσωμεν δίκαιον, τὸ ὁποῖον μας ἐνεπιτετέθη ὡς παρακαταθήκη.

Και μ' ὄλον τοῦτο ἔρχομαι, τὸ ἐπ' ἐμοί, νά ἀνάλαθῶ πρὸς στιγμὴν μιαν σοβαράν εὐθύνην, ἔρχομαι νά παρακλέσω ὅλους ὑμᾶς νά ἀναλάβητε αὐτὴν τήν ὑπόθεσιν, και νά παραχωρήσωμεν ὅλοι ὁμοῦ εἰς τήν ἐκτελεστικὴν εξουσίαν ὅτι μας ζητεῖ. Εἶπον ὅτι ἐκ παντός τρόπου πρέπει νά συντρέξωμεν τῇ παρούσῃν κυβερνήσιν, και τὸ εἶπον εἰλικρινῶς. Ἀλλ' ἐκαμὰ τινος ἐπιφυλάξετε και ἔρχομαι ἐν ὀνόματι αὐτῶν νά ἐξετάσω, ἐάν τὸ ὁποῖον μας ὑπέβαλεν ὁ Κ. ὑπουργός ἔργον εἶναι ἄξιον τοιαύτης θυσίας, τοσαύτης εὐθύνης. Ὅσοι ἀνεγνώσατε τήν αἰτιολογικὴν ἐκθεσίον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, και πιστεύω ὅτι ὅλοι τήν ἀνεγνώσατε, παρετηρήσατε βέβαια ἐκ πρώτης ὄψεως πᾶσα πλημμελήματα

ἀνεκάλυψεν ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰς τοὺς παρελθόντας φορολογικοὺς νόμους, καὶ πόσα μεταβολὰς πρὸς διορθωσιν αὐτῶν ἔφερον.

Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ τὸν πιστεύσω, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἀνακαλυφθέντα λάθη. Ἐρήμισεν ἐπὶ ἔτος σχεδὸν τὸν νόμον καὶ ἔρχεται βεβαίως ἐκ τῆς πείρας χειραγωγημένος νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ὅτι εἰς πάμπολα μέρη ὁ νόμος φέρει ἀτελείας καὶ ἀτελείας σπουδαιότητας καὶ μ' ὅλον τοῦτο ἐνθυμηθῆτε ὅτι κατ' ἔτος ἤρχοντο οἱ ὑπουργοὶ ἐνώπιόν σας (καὶ ἐνταῦθα δὲν ἐξαιρῶ ἑμαυτὸν) καὶ δι' ὑσχυρίζοντο ὅτι ὅλαι αἱ διατάξεις ἦσαν τοσοῦτον ἀκριβεῖς, ὥστε οὐδὲ κεραίαν συγκτετίθεντο νὰ μεταβάλλωσι.

Ἄλλ' ἐὰν διατάξεις, αἰτινες διέληθον πολλῶν ἔτων δικαιοσύνης καὶ ἐφηρμοσθησάν ἀπὸ πολλοῦ καὶ οὐ τοὺς τυχόντας ὑπουργοὺς σήμερα ἀναδεικνύονται κατὰ τὸν δι' ὑσχυρισμὸν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ πλημμελέσταται, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὡς ἀλθινοὺς τὸ πλῆθος τῶν νέων καὶ σπουδαιωτάτων διατάξεων, τὰς ὁποίας περιλαμβάνει τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον; δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ ἀπλῆς πραγματικῆς θεωρητικῆς δικαίου, καθότι ἐν ταυτέρῃ περιπτώσει δὲν ἤβηλιν ἴσως δυσκολευθῆ νὰ πιστεύσω τὸν Κ. ὑπουργὸν ὡς νομομαθέστερον πρόκειται περὶ θετικοῦ δικαίου, διὰ τοῦτο ἄς μὲ συγχωρήσῃ νὰ μὴ τὸν πιστεύσω, εἰμὴ ὅταν ὁμοῦ μὲ τὴν θεωρίαν μὲ φέρῃ καὶ τὴν πείραν τὴν κατὰ μέρος καὶ τὴν ἐν γένει καὶ διὰ νὰ σας πείσω, Κύριοι, ὅτι εἶναι πολὺ ἐνδεχόμενον νὰ ἀναδειχθῶσιν εἰς πολλὰ πλημμελεῖς καὶ αἰ εἰσαχθεῖσιν εἰς τὸ σχέδιον μεταρρυθμίσεις, ἔρχονται καὶ ἐκ τῶν προτέρων χειραγωγούμενος ὑπὸ τῆς μικρᾶς πείρας, τὴν ὁποίαν εἰς τὸν οικονομικὸν ὡς καὶ εἰς τὸν διοικητικὸν κλάδον ἀπέκτησα, νὰ σας ὑποδείξω τὸ πλημμελὲς τινῶν ἐκ τῶν νέων διατάξεων, ἐπιφυλακτικῶς νὰ πράξω τοῦτο ἐκτενέστερον, ὅταν φθίσωμεν εἰς τὰ καθέκαστα.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 8, § 6.

Ἐνῶ κατὰ τὸν περισυνόν νόμον τὸ πρόστιμον ἐπέβλητο εἰς τὸν ἔγγειον φόρον τοῦ διακριτικῶς κτήματος, ἐπιφυλακτικῶς τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ ἐπιβληθῆ καὶ εἰς τὴν ἐπικαρπίαν ἀψέποτε τὸ κτῆμα ἤθελε κηρυχθῆ δικαστικῶς ἑθελόν, τὸ νομοσχέδιον διέτηρσε μὲν τὸ πρόστιμον ἐπὶ τοῦ ἔγγειου, κτήρησε δὲ τὴν ἐπιφυλακτὴν τῆς ἐπιβολῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ προσβληθῆ ἄλλοθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ ποινικοῦ δικαίου ἢ μὴ δις ἐπὶ τὸ αὐτὸ. « Τὸ κατ' ἐμὲ θεωρῶ καὶ τὴν προσβολὴν τοῦ ποινικοῦ δικαίου μὴ ὑπάρχουσαν καὶ τὸ

μέτρον ἐπιζήμιον ἢ ἀρχὴ τοῦ δικαίου δὲν προσβάλλεται, διότι δὲν εἶναι ποσῶς ἀληθές ὅτι δικάζει τις δις ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ὅπου ἂν ῥητὸς νόμος διαρῶν εἰς δύο διάφορα στοιχεῖα, ὅπως πραγματικῶς εἶναι, τὸν ἔγγειον φόρον καὶ τὴν ἐπικαρπίαν, καὶ ἐπιβάλλων ἰδίαν ποινὴν διὰ τὰς παραβάσεις τὰς ἀφορώσας ἐκάτερον αὐτῶν, διαρίζει τὴν δέξιν αὐτῶν τῶν παραβάσεων ἴσως τιμωρεῖ ἰδίως τὴν ὑπεξαίρεσιν τοῦ ἔγγειου φόρου καὶ ἰδίως τὴν τῆς ἐπικαρπίας καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ μέτρον, λέγομεν ὅτι ὄχι μόνον ἀτελὲς πρὸς τὸν σκοπὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιον, διότι ἐνισχύει τὴν ὑπεξαίρεσιν τοῦ τοῦ ἔγγειου φόρου καὶ τῆς ἐπικαρπίας καθότι ἡ ποινὴ τῆς παραβάσεως ταύτης στηρίζουμένη εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον φέρει τὴν ζημίαν τοῦ παραβάτου εἰς εἴκοσι καὶ ἑνὴ τὰ ὑπεξαίρεθέντα δικαιώματα τοῦ δημοσίου εἰναι εἴκοσι πέντε.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 15.

Παρατηρῶ ὅτι ἡ κατάργησις τῶν εἰδικῶν ἀποθηκῶν εἰς χωρὶα μὴ ἀπέχοντα τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης πλέον τῆς μιᾶς ὥρας εἶναι μέτρον λίαν καταθλιπτικὸν διὰ τοὺς φορολογουμένους, ὅπου ἡ ἀνάγκη αὕτη παρουσιάζεται ὡς ἐκ τῶν τοπικῶν περιπτώσεων ἢ εἰδικῆ ἀποθήκη δὲν συσταίνεται εἰμὴ ὑπ' αὐτῶν καὶ διὰ τὸ μικρὸν τῶν φορολογουμένων. Ἐὰν ὁ φορολογούμενος εἰς κατάστασιν εἶναι νὰ φέρῃ εὐθὺς ἀπὸ τὰ ἀλθινὰ τοὺς φόρους του εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην εἰς ἀπόστασιν μιᾶς ὥρας, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο εἰς ἀπόστασιν δύο ὥρων καὶ τριῶν ἴσως ἐὰν δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο εἰς ἀπόστασιν πλέον τῆς μιᾶς ὥρας δὲν δύναται νὰ τὸ πράξῃ οὔτε εἰς ὀλιγοτέραν ἀπόστασιν ἢ κατάργησις ὅθεν τῶν εἰδικῶν ἀποθηκῶν εἰς χωρὶα μὴ ἀπέχοντα τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης πλέον τῆς μιᾶς ὥρας, εἶναι κατάργησις δικαιώματος, τὸ ὅποιον ἀπελάμβανον κατὰ τὸν περισυνόν νόμον οἱ κάτοικοι ταιούτων χωριῶν.

6.) Καθόσον ἀφορᾷ τὴν προθεσμίαν τῶν 40 ἡμερῶν ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι νὰ μετακομίσουν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοὺς ἀρθροσίτους ὅσοι μεταφέρονται εἰς κῆνους εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, παρατηρῶ ὅτι τὸ μέτρον εἶναι ἐπίσης πλημμελὲς καθότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῆ διὰ νόμον ἡ ἐποχὴ τῆς ἀποξήρανσεως τῶν ἀρθροσίτων, καθόσον συμβαίνει κατὰ τὰς τοπικὰς καὶ ἀτμοσφαιρικὰς περιστάσεις ἄλλοι νὰ ξηραίνωνται οἱ ἀρθροσίτοι πρὸ τῶν 40 ἡμερῶν καὶ ἄλλοι μετὰ τὸ χρονικὸν ταῦτο διάστημα. Ἐντεῦθεν θελεῖ προκύβει τὸ ἄστοπον καὶ τὸ ἄδικον συνέμα διὰ τοὺς φορολογουμένους, ὅσοι

δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ μεταφέρωσι τοὺς φόρους τῶν ἐντὸς τῆς προθεσμίας, εἴτε διότι δὲν ἀπεξηράνησαν, εἴτε διότι συνέβησαν πολιομορβία καὶ ἢ μετακόμισις καθίσταται δυσχερής. εἴτε τέλος διότι σπερδύονται οἱ κάτοικοι φορτηγῶν, νὰ ὑποχρεωθῶσι καὶ τοὶ δυνάμενοι νὰ ἀποδώσωσι εἰς εἶδος τοὺς φόρους τῶν νὰ τοὺς πληρώσωσι εἰς χρήματα· καὶ χρήματα συνήθως δὲν ἔχουσιν οἱ γεωργοί.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 16.

1) Κυρήττω τὴν κατάργησιν τοῦ μέτρου τῆς δειλώσεως τῶν γεωργῶν, ὅσοι θέλουσι νὰ κρατήσωσι τοὺς φόρους τῶν ἀσύμφορον. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐλήρηθη διότι τινὲς ἐκ τῶν καθυστερούντων τοὺς φόρους τῶν γεωργῶν ὑποχρεούμενοι κατὰ τὸν νόμον νὰ πληρώσωσι αὐτοὺς εἰς χρήματα μετὰ τὸ πέρας τῆς συγκομιδῆς ἐπὶ τῇ βράσει τῆς τιμῆς τοῦ τότε ἰσχύοντος πρωτοκόλλου, ἢ ὅποια συνήθως εἶναι ἀνωτέρα ἀπὸ τὴν τρέχουσαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀλωνίων, ἐγόγγυζον ὡς ἀδικούμενοι ὑπὸ τὴν πρόφασιν τοῦ ὅτι εἶχον ἤδη εἰπεῖ προφορικῶς ἐπὶ τῶν ἀλωνίων ὅτι κρατοῦν τοὺς φόρους τῶν διὰ νὰ παύσῃ αὐτὸ τὸ παράπονον ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον καὶ καθιερώθη διὰ τοῦ νόμου ὅσοι θέλουσι νὰ κρατοῦν τοὺς φόρους τῶν νὰ δειλώνουν τοῦτο εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν ἀλωνίων· δὲν εἶναι δὲ ποσῶς ἐπιζήμιον τὸ μέτρον τῆς δειλώσεως, ὡς διατείνεται διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὁ Κ. ὑπουργός, καθόσον δι' ἀπλῆς ἐγκυκλίου ἐδόθη εἰς τοὺς γεωργούς ἡ ἀδεία νὰ κάμωσι προφορικῶς τὴν δήλωσιν τῶν ἐνώπιον τοῦ παρέδρου, καὶ τοῦτο οὔτε ἔφερον οὔτε θέλει φέρει κανὲν πρόσκομμα οὔτε ζημίαν εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ γεωργοῦ.

2) Τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἐκβιάζονται αἱ οἰκίαι τῶν γεωργῶν ὅσοι ἐναντίον τοῦ νόμου κατακρατυῶν τοὺς φόρους τῶν εἶναι μέτρον σκληρὸν καὶ θέλει γεννήσει μεγάλους γογγυσμούς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν του. Ἐάν εἰς κατ' οἶκον ἐρευνας γενομένης κατὰ τοὺς δικαστικούς τύπους καὶ πολλάκις ὑπὸ τὰς ὄψεις αὐτὰς τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας, λαμβάνουν ἐνίοτε χώραν ἄτοπα, ἄποια, ἐρωτῶ, ἄτοπα δὲν θέλουσι συμβῆ, ὅταν δοθῇ τὸ δικαίωμα εἰς κατωτέρους διοικητικούς ὑπαλλήλους νὰ θραύωσι τὰς θύρας τῶν χωρικῶν οἰκιῶν, νὰ εἰσέρχωνται εἰς αὐτὰς καὶ ταῦτα ἀπόντος τοῦ γεωργοῦ; εἰς μίαν ἐποχὴν εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ὑπουργεῖον προτιθεταὶ νὰ καταργήσῃ τοὺς ποινήτορας διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ, ὡς λέγει, πᾶν καταθλιπτικὸν μέτρον, δὲν θέλει ἄρα γε δημιουργήσῃ ἄλλο σύστημα καταθλιπτικώτερον, ὅταν διὰ τῆς παρούσης διατάξεως λάβωσι τὸ δικαίωμα κατώτεροι ὑπάλληλοι νὰ θραύωσι τὰς

θύρας τῶν οἰκιῶν τῶν χωρικῶν καὶ νὰ φέρωσι πολλάκις γενικὸν θόρυβον εἰς ὀλόκληρα χωρία; ἄρα γε δὲν εἶναι κίνδυνος, ἀφοῦ νομοθετήθῃ τὸ μέτρον νὰ συνειθίσωσι οἱ γεωργοὶ νὰ καταδολιεύωνται τὸν νόμον μεταφέροντες λαθραίως τοὺς καρπούς τῶν εἰς ἄλλας οἰκίας;

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 21 §. Β'.

Παρατηρῶ ὅτι τὸ δικαίωμα τὸ ὅπιον δίδεται εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς νὰ πληρώσωσι τὸ τυχόν καταδεικνυόμενον ἔλλειμμα ἐκάστου εἶδους εὐθὺς μετὰ τὸ ἀλώνισμα καὶ πρὸ τοῦ πέρατος τῆς συγκομιδῆς δὲν θέλει χρησιμεύσει εἰμὴ εἰς προφανῆ ζημίαν τοῦ δημοσίου, διότι μόνον ὅταν ἡ τιμὴ αὐτοῦ τοῦ εἶδους τῶν καρπῶν εἶναι εὐτελής εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀλωνίσματος καὶ ὅταν προβλέπηται ζήτησις αὐτοῦ ὁ ἐνοικιαστὴς θὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, καὶ τὸ χειρότερον θέλει κατορθώσῃ νὰ δημιουργηθῶσι πλαστὰ ἔλλειμματα εἰς προφανῆ ζημίαν τοῦ δημοσίου.

Ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν 25 καὶ 28 συνταυτιζομένων

Ἡ καθιερωμένη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 25 διάταξις, καθ' ἣν ὁ ἐγγεῖος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ξηρῶν σύκων τῆς Μεσσηνίας θέλουσι ἐνοικιάζεσθαι συνάμα, καὶ ἡ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 28 κανονιζομένη, καθ' ἣν ὁ μὲν ἐγγεῖος φόρος θέλει λαμβάνεσθαι εἰς τὸ παράλιον τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας εἰς τὸν τόπον, ἀμφοτέραι αἱ διατάξεις αὗται θέλουσι φέρει τὰς μεγαλητέρας ζημίας τοῦ δημοσίου· καθόσον διὰ μὲν τοῦ πρώτου μέτρου τὸ δημοσίον βαθυμῶδὸν θέλει ἀπωλείσει τὴν κυριότητα ἐπὶ τῶν ἐθνικοῖδιοκτητῶν συκοδένδρων, διὰ τὰ ὅποια οἱ κάτοικοι εὐκόλως δύνανται νὰ συνεινασθῶσι μετὰ τὸν ἐνοικιαστὴν, ὅταν εἰς καὶ ὁ αὐτὸς εἶναι ἐνοικιαστὴς ἐπὶ τε τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας· διὰ δὲ τοῦ δευτέρου μέτρου οἱ ἔμποροι θέλουσι ἀπαντήσῃ τὰ αὐτὰ πρόσκομματα ὡς πρὸς τὴν ταχίαν ἀγορὰν καὶ μεταφορὰν τῶν σύκων τῆς ἐπικαρπίας, ὅποια ἀπαντῶσι μέχρι τούδε, καὶ τὰ ὅποια προτιθεταὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ ἤδη τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον. Εἰς τὸ λάθος τοῦτο περιέπεσε βεβαίως τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἔχει τὴν ἐσφαλμένην πληροφορίαν τοῦ ὅτι τὸ προϊόν τῆς ἐπικαρπίας εἶναι εὐτελής, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας εἶναι σημαντικώτατον, καθότι τὰ 4/5 περίπου ἐκ τῶν συκοδένδρων Μεσσηνίας εἶναι ἐθνικοῖδιοκτητα, καθὼς τοῦτο δηλοῦται ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ εἰσδηλήματος, τὸ ὅποιον προέρχεται ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας. Ἐάν ἡ ἀποδεκάτωσις εἰς τὸ παράλιον ὠρίζετο συνάμα

ἐπί τε τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, τότε ἡ τοιαύτη μεταρρυθμισίς ἤθελεν εἶσθαι ἀποτελεσματικὴ ὅπως ὅμως νομοθετεῖται ἔδη, τὸ ἀποτέλεσμα θέλει εἶσθαι προφανῶς ἐναντίον τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον προτίθεται ὁ νομοθέτης.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 29 καὶ 46, συσχετιζομένων.

Ἀμφότεραι αἱ διατάξεις αὗται ἀφορῶσι τὴν μεταρρυθμίσειν τοῦ τρόπου τῆς μέχρι τοῦδε φορολογίας τῆς σταφίδος· κατὰ τὸ παλαιὸν σύστημα συνετάττετο πρωτόκαλλον τῆς τρεχούσης τιμῆς καὶ κατ' αὐτὸ εἰσπράττετο ὁ ἐγγεῖνος φόρος καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα· μετ' ἄλλας λέξεις ὁ φόρος τότε ἐπληρώετο ἀναλόγως τῆς ποιότητος ἐκάστου εἴδους σταφιδοκαρποῦ καὶ κατὰ τὰς διαφορὰς αὐξομειώσεως τῆς τιμῆς ἐνὸς ἢ μεταρρυθμίσεως, τὴν ὁποῖαν φέρει τὸ νομοσχέδιον, προσβάλλει τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῆς φορολογίας τοιοῦτοτρόπως, ὥστε ὀλίγοι μόνον ἐκ τῶν φορολογουμένων θέλουσιν ὠφελῆθαι, καὶ οἱ πλείστοι θὰ ζημιωθῶσιν ἐπαισθητῶς, καθόσον καὶ ὡς ἐκ τῆς διαφοράς τῆς φυσικῆς ποιότητος καὶ ὡς ἐξ ἄλλων ἀτμοσφαιρικῶν περιστάσεων ὁ καρπὸς αὐτὸς ὑπάκειται εἰς μεγάλας αὐξομειώσεως τιμῆς, καθὼς μαρτυρεῖ τούτο σαφέστατα καὶ ὁ ἴδιος Κ. ὑπουργὸς εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 29 διασαφήσεις του· καὶ ἐντεῦθεν θέλουσιν ἀναγκασθῆ οἱ ἰδιοκτῆται ἢ νὰ μὴ ἐξαγάγωσιν ἐκτὸς τοῦ κράτους ἢ νὰ ἐξαγάγωσι μὲ μεγάλην ζημίαν τὸν καρπὸν, τοῦ ὁποῖου ἡ τιμὴ ἤθελεν εἶσθαι κατωτέρη τῆς τιμῆς τὴν ὁποῖαν ἤθελε προσδιορίσει ὁ φορολογικὸς νόμος.

Ἀντὶ τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης ἠδυνάμεθα κατὰ προτίμησιν νὰ παραδεχθῶμεν τὸ κατὰ τὰ ἄνω τελευταῖα ἐτη καθιερωθὲν ἐξαιρετικὸν σύστημα καθ' ὃ ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκκαθαρίσεως, ἥτις συνετάττετο εἰς τὸν τόπον τῆς καταναλώσεως τὸ σύστημα τούτου ἔχει τὸ καλὸν τοῦ νὰ συμμερίζεται τὸ δημόσιον τὴν τύχην τοῦ ἐμπορίου, ὅστις δὲν ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον, εἰμὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς ἢ ἐπὶ ἄλλῃ, ἀραιουμένων ὅλων τῶν ἐξόδων του καὶ ἐπὶ ὑποθέσει τοῦ ὅτι ἐκ τοῦ μέτρου τούτου ἤθελε προέλθει ζημία εἰς τὸ δημόσιον, ἡ ζημία ἀνγκουρίζεται μὲ τὴν ἐντεῦθεν προσηγομένην ἀνγκούρισιν τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ἐμπόρων· δὲν ἐπιμένω μ' ὅλον τούτου εἰς τούτου ἢ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέτρον παρατηρῶ μόνον ὅτι ἡ παρούσα μεταρρυθμίσις εἶναι πλημμελής, καὶ ὁ καιρὸς θέλει τὴν ἀποδείξει τοιαύταν.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 30.

Διὰ τοῦ ἀρθροῦ τούτου καταργεῖται τὸ μέχρι τοῦδε σύστημα

τῆς ἐκτιμήσεως καὶ καθιεροῦται τὸ τῆς στρεμματικῆς φορολογίας ἐπὶ τῶν περιβολίων, μυστανίων, γραισιδίων κλπ.

Διὰ τοῦ συστήματος τούτου, τὸ ἄπλεον θέλει εἶσθαι ἀνεφάρμοστον, εἰσάγονται τρεῖς ἀτοπα α.) ὁ φορολογούμενος ὑποχρεοῦται νὰ κάμῃ δι' ἕκαστον εἶδος προϊόντος ἰδιαίτεράν δήλωσιν, ὁ δὲ δήμαρχος ὀφείλει νὰ ἐπιθεβαιῶν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἐπὶ βραβεῖα ποινῆ· ὅταν δίδεται τοιαύτη ἐξουσία εἰς κατωτέρας ἀρχάς, οἵαι εἶναι αἱ δημοτικαί, καὶ μάλιστα αἱ μακρὰν τῆς πρωτεύουσας ἐγκαταστῆναι, τότε μυρία καταχρήσεις θέλουσι λάβει χώρα· ὁ δὲ φορολογούμενος ἢ θέλει ὑποκύβει πότε εἰς τὰς δυστροπίας καὶ ἄλλοτε εἰς τὸν φατριασμόν τοῦ δημάρχου ἢ θέλει προτιμήσει νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς καταβλήσεως διὰ δώρου τινός.

Μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν δηλώσεων εἰς τὰς ἀρμοδίαις δημοσίαις ἀρχαίς, καὶ τὴν συγκάλεσιν τῶν ἐπὶ τοῦ φορολογητέου εἴδους φορολογουμένων ἔχομεν τὸ ἀτοπον τοῦ ὅτι θέλουσι σχηματισθῆ πολυάριθμα συμβούλια, εἰς τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἀσχολεῖσθαι παράλογως οἱ γεωργοί, αὐτὰ δὲ θέλουσι ἀποφασίζε κατ' ἔτος ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ ποιότητος τῆς γῆς ἐκάστου φορολογητέου ἀγροῦ, χωρὶς κανεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ γνωρίζῃ ποίας ἐκτάσεως εἶναι ὁ ἀγρός· καὶ δὲν εἶναι φανερόν ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τούτου οἱ μὲν δυνατοὶ θέλουσι ὠφελεῖσθαι διὰ τῆς ἐπὶ τῶν συμβουλίων ἐπιχειρήσεως, οἱ δὲ πτωχοὶ θέλουσι ζημιωθῆ ἐπαισθητῶς· τὸ μέτρον τούτου διαφέρει τῆς στρεμματικῆς φορολογίας τῶν περιβολίων, καθόσον ταῦτα εἶναι σταθερὰ καὶ μόνιμα, καὶ ὀφέεστε ζητηθῆ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ ἡ ἐπιστημονικὴ καταμέτρησις αὐτῶν ἢ δὲ σπορὰ τῶν γαιῶν εἶναι ἀτακτος, διότι τὰ γραισιδία κλπ. σπειρόνται πότε εἰς μεγαλητέραν καὶ ἄλλοτε εἰς μικροτέραν ἔκτασιν γῆς, καὶ εἶναι ἀδύνατον ἀνευ τακτικῆς ἐπιείκειας καταμετρήσεως νὰ γνωρισθῆ ἡ ἀληθὴς παραγωγὴ τῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπὶ τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως αὐτῶν θέλουσι συμβῆ μεγάλας καταχρήσεις καὶ καταπίσεις.

Ἐκτὸς τούτου τὸ εἰσαχθὲν σύστημα δὲν θέλει στηρίζεσθαι εἰς ἀρχὰς ἐλέγχου· ὅλος ὁ ἐλεγχὸς συνίσταται εἰς τὴν συνήθειαν τῶν ἀρχῶν, διότι τὰ ἔγγραφα τοῦ τυχόν ἐγκλήματος ἐξαλείρονται ἅμα μετὰ τὴν συλλογὴν τοῦ καρποῦ.

Σύστημα ὅθεν μὴ στηρίζομενον εἰς ἀρχὰς ἐλέγχου καὶ ἔχον τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα ἀποσιωπούμενα διὰ τὴν συντομίαν ἀτοπα εἶναι λίαν πλημμελές.

Κατὰ τὰ ἐκτεθέντα πιθισθε, ἐρωτῶ, ὅτι αἱ νέαι διατάξεις εἶναι πλημμελεῖς; τὸλάχιστον συνομολογεῖτε ὅτι τὸ πλημμε-

λές αυτό είναι λίαν πιθανόν; και όπόταν ή τό έν ή τό άλλο παραδέχσθε, δυνάμεθα εύσυνειδότως όχι μόνον νά ψηφίσωμεν τό νομοσχέδιον αλλά και νά τό ψηφίσωμεν διά πάντα; και, Κύριοι, διά πάντα, καθότι ποίος μετέπειτα ύπουργός θά άπορασίσει νά αύξήσθ άνευ μεγίστης ανάγκης τās συνταγματικές δοκιμασίας του; και ποίος άλλος λόγος παρά τήν έλπίδα αύτών των δοκιμασιών παρακινεί τούς σημερινούς ύπουργούς νά ζητήσωσι τήν μονιμότητα του νόμου; ούτε δυνάμεθα λοιπόν ούτε έχομεν τουλάχιστον λόγους ισχυρούς νά ψηφίσωμεν τόν νόμον μόνιμον άπεναντίας έχομεν λόγους ισχυρούς νά αποκρούσωμεν τήν μονιμότητά του· άλλ' έν έχητε εισέτι κανένα διαταγμόν, έρχομαι νά άπομακρύνω και τούτον διά τής πανδήμου βολογίας αυτού του ίδιου Κ. ύπουργού· άκούσατέ τον λαλούντα εις τό τέλος τής έκθέσεώς του· ούτος σίς λέγει, ούτε τόν άπαιτούμενον καιρόν εις τοιούτον έργον έχομεν, ούτε τά άναγκαία στοιχεία εισέτι έσυλλέξαμεν· και ποίαν άλλην πειστικώτεραν μαρτυρίαν θέλετε; ό ίδιος ύπουργός σίς λέγει, ούτε καιρόν τόν άπαιτούμενον, ούτε τά άναγκαία στοιχεία πρός τόν σκοπόν τούτον είχον· έπειτα έρχεσθε Κ. ύπουργέ, νά μάς ζητήσητε μόνιμον ήγουν διαρκή ένα νόμον εις του οποίου τήν σύνταξιν δέν συνέτρεξαν ούτε ό άπαιτούμενος χρόνος ούτε τά άπαραιτήτως άπαιτούμενα στοιχεία; επειδή όμως έπίστη ή έποχή τής συγκομιδής, και ή κυβέρνησις δέν πρέπει νά μένη άνευ νόμου επιτρέποντος τήν βεβαίωσιν κτλ. των φόρων, προτείνω δύο τινά.

α.) Η νά εισαχθ ή εις τās Βουλās και ψηφισθ διά τό τρέχον έτος με μοναδικόν άρθρον ό περισυός νόμος (έν εις τούτο συγκατατίθεται και ό Κ. ύπουργός) τό δε υπό συζήτασιν νομοσχέδιον νά μένη διά νά συζητηθ έν άνέσει και νά χρησιμεύσθ διά τό επίον ή τά επίοντα έτη, άρου καταρτισθ πληρέστερον.

β.) Η νά προστεθ εις τόν επί κεφαλής τίτλον του νομοσχεδίου ή έξής φράσις «διά τό 1855»· τοιοιτοτρόπως, κύριοι, δέν προσβάλλεται έν συνταγματικών δίκαιον, τό όποιον τριάκοντα πέντε ήδη έτη καθ'ερώθι προλαμβάνονται δυσχέρειαι, αιτινες δύνανται νά περιπέξωσι τό μέλλον, και ή ύπηρεσία τής έκτελεστικής εξουσίας λαμβάνει όλας τās εύκολίας. Τό κατ'εμέ, έν είχον τήν τιμήν νά κατέχω τήν θέσιν του Κ. ύπουργού, ήθελον προτιμήσει τήν πρώτην πρότασιν· έκ τής άπλής παραθέσεως του περισυού νόμου και του υπό συζήτασιν νομοσχεδίου θέλετε παρατηρήσει ότι όχι μόνον σπουδαία μεταρρυθμίσεις επνήχθησαν κατ'ούσίαν, αλλά και όλη ή οικονομία των περισυνών

νόμων απ' αρχής μέχρι τέλους έτροποποιήθη. Αλλ' έν και όλίγων μόνον άρθρων μεταθέσεις και τροποποιήσεις εις τόν ποινικόν νόμον και τήν ποινικην δικονομίαν είναι ίκανά νά άποπληθίσωσι κατ' αρχάς και μετριοσφύ εξοικειωθ με τās νέας δικτάξεις και τόν εύφυστατον δικηγόρον, και νά διακινδυνεύσωσιν ούτω τά συμφέροντα και του πλέον άθώου πελάτου του, δέν είναι φόβος, σίς έρωτώ, νά θυσιασθώσι πολλά συμφέροντα του δήμουσιν και πρό πάντων αυτού του φορολογουμένου, του όποιου τήν τύχην όλοι σκοπούμεν νά βελτιώσωμεν, αν ψηφισθ και βίωθ έν τή μέσθ τό παρόν νομοσχέδιον, καθ' ήν στιγμήν ούτε αρχάι ούτε φορολογούμενοι, ως ένησχολημένοι εις τά έργα τής έκτελέσεως, δέν έχου τόν καιρόν ούτε βλέμμα καν νά βίωσιν επί των διαφόρων αυτού διατάξεων; Ας με συγχωρήσθ ό Κ. ύπουργός τελευταίων τόν λόγον μου νά επιφέρω εισέτι μίαν παρατήρησιν ότι όχι μόνον αι μεταρρυθμίσεις αλλά και αύται αι άπλαι τροποποιήσεις τής οικονομίας των φορολογικών νόμων, γινόμεναι εξ έρόδου ούτως ειπείν είναι πράξεις λίαν άκροσφαλείς, διότι διακινδυνεύουσι τά συμφέροντα και τά δικαιώματα των άπλουστέρων, οτινες έν πάση κοινωνία είναι οι πολυπληθέστεροι, και εκείνοι οτινες τελευταίοι και μετά λυπηράς δοκιμασίας μανθάνουσιν αύτάς τās τροποποιήσεις και τās έννοσούν διά τούτο είναι επάναγκες νά γίνωνται αύται με πολλήν φειδίω, και όπόταν ύπάρχ ή άρμόδιος καιρός, διά νά γίνωνται γνωσταί τοις πθαι, νά μελετώνται αρμόντως και εξοικειώνται με αύτάς αρχάι και αρχόμενοι πριν ή επέλθ ή χρόνος τής εφαρμογής των.

Απαντών ό κύριος επί των Οικονομικών ύπουργός ειπεν.

Ακούων μετά προσοχής τόν προαγορεύσαντα κύριον Γερουσιαστήν έφανταζόμην ότι εύρισκόμην εις άχνές πεδίον, όπου άδιακόπως βλέπει τις τόν όρίζοντα πλησίον του, και όμως όσον περιπατεί, τοσοούτον ό όρίζων άπομακρύνεται. Αέγω τούτο, διότι ό έντιμος προαγορεύσας πριν ή φρασθ εις τό πέρας του λόγου του· μάς τό προυπέσχετο ως επικείμενον, τό ποθητόν τούτο πέρας, και όμως επήλθε πολύ θραδίως. Η παρατήρησις μου αύτη δέν έξασθενεί παντάπασιν τήν επιθυμίαν, τήν όποιαν έχει ή Κυβέρνησις νά άκούη συζητήσεις σπουδαίας ου μόνον πειδικών διατάξεων, αλλά και συνταγματικών αρχών, και παντός έν γένει νομοσχεδίου εις τοιαύτας δε συζητήσεις είναι άεπίποτε πρόθυμος νά αποκρίνηται. Ο προαγορεύσας έθεσε διχοτομίαν τινά μεταξύ τής παρούσης Κυβερνήσεως και όλων των παρελθουσών ειπέ δε, ή παρούσα κυβέρνησις σχηματίζεται από

είς πρόσωπα, ατίνα εύρέθησαν άς πότε εις άντιπολίτευσιν όλων των μέχρι πρό όλίγου κυβερνήσεων, και ένήργησαν εύρύτατα τό δικαιώμα της επικρίσεως του παρελθόντος, άς ίδωμεν άν ήσαν δικαιοι αι επικρίσεις των κατά του παρελθόντος; και άν ταύτα έπραξαν τι νέον ή καλόν. Το κατ'έμέ ή διχοτομία αύτη δέν είναι δικαία· διότι μεγάλα συμβάντα δέν χωρίζουσι τας δύο ταύτας έποχάς, ουδέ μεγάλα κοινωνικά μεταβολάι μετέβαλον τήν φάσιν των δύο εποχών· βεβαίως ύπήρχον επικρίσεις κατά διαφόρων ύπουργείων του παρελθόντος, άλλ' ό προαγορεύσας δέν έχει δικαίωμα νά μείψηται τας παρελθούσας επικρίσεις· άφ' ου σήμερον κάμνει γούσιν τούτων. Πάσα κυβέρνησις κληρονομεί τό παρελθόν, και είναι συνέχεια αυτού· ή κοινωνία και του παρελθόντος και του παρόντος είναι μία, και όσον και άν αι κυβερνήσεις ύποκύψωσιν εις μεγάλας μεταβολάς, κληρονομούσιν όμως τά 9/10 των παρελθόντων κυβερνητικών συμβεβηκότων. Τούτο τό λέγομεν μέ τήν μεγαλητέραν πεποθησιν, τούτο μαρτυρεί ή ιστορία, και ό σπουδάσας τά ανθρώπινα πράγματα, και τας μεταβολάς αυτών δέν άμφιβάλλει ότι εκτός της άδιακόπου αλληλουχίας της κυβερνήσεως ύπαρχει μεταβίβασις παραδόσεων, μονιμότης εξεων, αίτινες πολλά δυσκόλως, διά νά μη ειπω ουδέποτε, εξαλείφονται. Εύτυχής δέ ή κυβέρνησις εκείνη, ήτις ήθελε δυνατή νά νωτερίση έντός του μικρού κύκλου των επιτροπομένων μεταβολών, και νά φέρη τήν κατίσχυσιν των άρχών άς έπρέσβευσέν λέγω δέ τούτο διότι μόνος έγώ εκ των συναδελφων μου ύπουργών, είμαι ό πρώτην ταύτην φοράν κληθείς μεταξύ των μελών της κυβερνήσεως. Άλλ' άν και πρώτην φοράν εις τήν κυβέρνησιν κληθείς, ουχ ήττον φρονώ ότι είναι γνωστάι αι πολιτικά άρχαι μου· και όμιλών και γράφων δέν έπρέσβευσα τας άρχάς της απολύτου επικρίσεως των κυβερνήσεων· έχω δέ πρός τούτο μαρτυρας ουχι ένα και δύο πρόσωπα, άλλ' όλόκληρον τήν νέαν γενεάν, ήν από του βήματος του πανεπιστημίου διά πολλά έτη εδίδασξα. Αι άρχαι της παρούσης κυβερνήσεως είναι συντηρητικά και θέλει νά κατορθώση μεταρρυθμίσεις, άλλά τας δυνατόας και τας υπό των εποχών καθ' άς διατελούμεν επιτροπομένως χωρίς κλονισμόν της πολιτείας, χωρίς τήν παραμικράν περιπλοκήν του μέλλοντος, διότι φρονεί ότι τό μέλλον της πατρίδος άνήκει εις τήν παρούσαν γενεάν, και όχι όπως εκήρυξεν ό προαγορεύσας ότι τό μέλλον δέν άνήκει εις ουδένα, και ότι μόνον τό παρόν είναι ιδιοκτησία μας, τό κατ'έμέ τό μέλλον και τό

παρόν είναι αλληλένδετα, είναι δέ άθλίη ή γενεά εκείνη, ήτις δέν προετοιμάζει τό μέλλον διά του παρόντος· άλλά και τό παρόν και τό μέλλον πρέπει νά διεκωνται από τό Σύνταγμα. Ηθελήσαμεν, είπε προβαίνων ό προαγορεύσας, νά ελαττώσωμεν τας κοινοδουλευτικάς ελευθερίας, διότι διεκρέσαμεν έν νομοσχέδιον, τό όποιον έθεωρείτο μέν ίσως· μέγαι τούδε ως άδικήρετον, άλλά τό όποιον κατά τας άρχάς του Συνταγματικού δικαίου είχεν έν μέρος μόνιμον, και έν μέρος ένικύσιον. Αύτην όμως τήν διαίρεσιν δέν εδημιουργήσαμεν ήμείς, αύτη προύπηχε δυνάμει Συνταγματικών άρχών, και ουδέεις έσυλλογίσθη ότι 100 άρθρα του περί φορολογίας νόμου ύπόκεινται εις ένικύσιον επιψηφισιν των Νομοθετικών Σωματίων. Εύτυχώς τό Σύνταγμα μας δέν χάνεται εις τό σκοτός των αιώνων· ουδέ είναι τέκνον της προόδου αυτών, είναι τέκνον της χθές, παραληφθέν από τά άλλα Συνταγματικά έθνη· εις ταύτα λοιπόν πρέπει νά προσφύγωμεν, όπου τό ήμέτερον σιωπή, ότι εκείνα πράττουσι, ταύτα και ήμείς πρέπει νά ακολουθώμεν έν τοιαύτη περιπτώσει· έπρέσβευον και πρεσβείω ότι τά Νομοθετικά Σώματα επιψηφίζουσιν ένικύσιως τά ποσά των φόρων τά επιβαλλόμενα εις τους φορολογουμένους κατά λόγον των άναγκών του κράτους, άλλά τίνι τρόπω βεβαιούνται οι φόροι και εισπράττονται δέν είναι έργον ένικύσιου επιψηφισίας των Νομοθετικών Σωματίων. Είπατε τούτο εις Άγγλον, Γάλλον ή Βέλγον έχοντα τό ένδόμυχον αίσθημα των Συνταγματικών ελευθεριών, θά άπορήσει βεβαίως, διότι άρχή του Συνταγματικού δικαίου είναι νά ψηφίξη πώς ελεύθερος τόν φόρον του, και ουχι τόν τρόπον του φόρου· τά δέ νομοθετικά σώματα κρατούσιν ούτω τά θηλάκια ως λέγουσι, του λαού, και διά μόνης της άπειλής ότι τά νομοθετικά σώματα θέλουσιν άρνηθή εις τήν κυβέρνησιν τόν προσδιορισμόν του φόρου, λέγω μόνης της άπειλής και ουχι της πραγματοποιήσεως της άρνήσεως του φόρου, διότι ή πραγματοποιήσις είναι αυτόχρημα επανάστασις πλέον, επενεργούσι ταύτα ίσχυρώς και δραστήριως εις τήν κυβέρνησιν. Τούτο και μέ·ον τό Συνταγματικό δικαίωμα περί φορολογίας εάν διατηρήσεται, και εξακολουθήσεται μέ τρόπον ελεύθερον νά ψηφίχηται τόν προσδιορισμόν του φόρου, ελαθε βέβαιον ότι ή ελευθερία σωζεται έντός του κράτους.

Είθισται, λέγει ό προαγορεύσας, τό άδικήρετον του περί φορολογίας νόμου· άλλά τι έστι έθος άπέναντι του Συντάγματος; ποια δέ είναι τά έθμα, άλλοι άντ' έμού άπήνησαν, όταν ό

πραγορεύσας εἶπεν ὅτι πάντοτε μίγρι τοῦδε τὸ περί φορολογίας νομοσχέδιον ἤρχετο εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ ἀδικιέρτου· ἀλλ' ἂν αὐτὸ τὸ ἔθος εἶναι ἐπιβλαβές, καὶ διαιωνίζῃ σύστημα τὸ ὁποῖον σήμερον μὲν δὲν δυνάμεθα εἰμὴ νὰ σεβασθῶμεν, πρέπει ὅμως ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ ὑποκύψῃ εἰς μεταβολάς, εἰάν θέλωμεν νὰ εἰμὲθα ἐλεύθεροι, πρέπει νὰ στρεφώμεθα ἐντὸς αὐτοῦ πάντοτε; Κατ' ἔτος ἡμεγαλητέρα προσπάθεια καταβάλλετο εἰς τὸ νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ γιγαντιαίου τούτου περί φορολογίας νομοσχεδίου, αὐτοῦ τοῦ ὀλοκλήρου κώδικος πολλῶν καὶ ποικίλων διατάξεων, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ ἐπετυγχάνετο ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ, διὰ τῆς ἐπὶ τροχῶν ἀναγκωτικῆς καὶ συζητήσεως τῶν ἀπεράντων καὶ ποικίλων διατάξεων του· ἀλλὰ διὰ τῆς μονιμότητος ταύτης, τὴν ὁποίαν καθιερώσαμεν, ἐρεγκύσαμεν τὴν προσοχὴν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· διὰ νὰ ὑπάρξῃ πρόσδος, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ μονιμότης· ἡ δὲ μονιμότης δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν προοδευτικὴν βελτίωσιν τῶν νόμων, ὧν τὴν ἐνικυσίαν ἐπιψήφισιν δὲν ἀπαιτεῖ τὸ Σύνταγμα· διότι διὰ τῆς μονιμότητος ὑποβάλλονται οἱ νόμοι εἰς τὴν ἀνατομίαν τῆς κοινῆς γνώμης, ἢ ὁ προαγορεύσας σήμερον εἰεώρησε τὸσον παντοδύναμον. Ἄλλως τε διὰ τῆς διαίρεσεως τοῦ νόμου μήπως ἠθελησάμεν νὰ δημιουργήσωμεν νέον Σύνταγμα, αἰετῖον, ἀπρόσβλητον; βραδυτέρον τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μελετῶν τὸν νόμον τούτον ἀδιακόπως καὶ ἐφαρμόζον αὐτόν, ἴσως εὑρεῖ ἐλλείψεις, ἴσως ἡ πείρα καταδείξει ἀνεπαρκεῖς διατάξεις του τινάς, τὰς ἐλλείψεις του θέλουσι καταγγεῖλαι οἱ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν του ἀσχολούμενοι ὑπάλληλοι, αὐτοὶ ἴσως οἱ νομοθέται, οὐδὲμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ νομοσχέδιον θέλει ὑποκύψῃ εἰς νέας μεταβολάς, αἱ δὲ μεταβολαὶ αὗται θέλουσιν εἶσθαι καὶ σπουδαῖαι καὶ ἐσκεμμένα, οὐχὶ δὲ ὡς αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν γινόμεναι, διότι αἱ μεταβολαὶ αὗται θὰ ὑποβάλλωνται ἐν ὀλίγοις ἀρθοῖς, θὰ ὑποστηρίζωνται ἀπὸ τοῦς ὑπαγορευσάντας τὴν τροπολογίαν λόγους, καὶ οὕτως ὁ νόμος θέλει φθάσῃ εἰς τὴν κατάρτισιν ἐκείνην εἰς ἣν πρέπει νὰ φθάσῃ πᾶς νόμος. Δὲν εἶναι ἀξιοκατάκριτον τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἔδοσε τάξιν τινὰ εἰς τὰς τοῦ προκειμένου νόμου διατάξεις, πολλὰς τῶν ὁποίων δὲν ἤξευρον ποῦ ἔκειντο οὐ μόνον οἱ κατὰ καιρὸν ὑπουργοὶ, ἀλλ' ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπάλληλοι οἱ ἐπὶ δεκαεξαιτίαν εἰς ταύτας ἀσχολούμενοι, ὡς τοῦτο συνέβη κατὰ τὴν πολυμίμητον συζήτησιν τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἔκα-

μον μετὰ ἀνδρῶν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν φορολογίαν.

Ὁ προαγορεύσας ἔπρεπε νὰ ἐνισχύσῃ τὰς σκέψεις του διὰ δύο ἢ τὸ πολὺ τριῶν παραδειγμάτων, ἀφήνων τὰ λοιπὰ εἰς τὴν τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησιν. Ἰδίως ἔπρεπε νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς δύο τινὰ, εἰς τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, καὶ εἰς ἐκεῖνο τῆς φορολογίας τῆς σταθίδος· ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, δὲν πρέπει νὰ μεγαλοποιώμεν τὰ πράγματα· εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος τούτου διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου καθιερούται εἰς πολυειδῆ κτήματα, ἀλλ' ὅλα ταῦτα δὲν ἀποφέρουσιν εἰμὴ 280,000 δραχ. μόνον φόρον· ἡ μεταβολὴ αὕτη ἔχει ἀξίαν θεωρητικὴν, πρακτικῶς ὅμως εἶναι μικρῆς ἀξίας. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μικροῦ καὶ μεγάλου φόρου ὑπάρχει μία ἑποψία, ἣτις εἶναι πάντοτε σπουδαία· αὕτη εἶναι ἡ ἑποψία τοῦ φόρου ὡς πρὸς τὸν λαόν. Τὸ σύστημα τῶν ἐκτιμήσεων ἐγένετο τὸσον ἀδικον, καὶ πρόξενον τοσούτων ἀλλοκοτιῶν καταπιέσεων, ὥστε ἔπρεπε νὰ καταργηθῇ καὶ ἀντικατασταθῇ διὰ συστήματος ἐγγυημένου δικαιοσύνης καὶ ἀνακούρισιν· τὸ σύστημα τοῦτο ἐπέδιωξα, ὡς καταλλεπτότερον δὲ εὑρον τὴν δήλωσιν, καὶ ταύτην ἠθελα προτιμήσει τῆς ἐκτιμήσεως, καὶ ἂν ἔβλεπον ὅτι ἠθελε στερεθῇ τὸ δημόσιον τῆς ὅλης προσόδου τῶν 280,000, ἀρκεῖ πᾶσα δραχμὴ τοιούτου φόρου νὰ μὴ ἀπορρήξῃ ἀπὸ κόλπον κατατεκληκότα καὶ στενάζοντα· τὸ λέγω μετ' ἐπιποθήσιν. Λέγω δὲ μετὰ ἐπιποθήσεως ὅτι δὲν ἠθελα λυπηθῆ μίαν τοιαύτην θυσίαν τοῦ δημοσίου, διότι πολλὰ κατακυριεύμεθα ἀπὸ ταμιευτικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκλείψῃ· διότι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κατακυριεύμεθα ἀπὸ τοῦτο τὸ πνεῦμα ἐν ὅλιον τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων· δὲν ζητῶ τὴν καθιέρωσιν συστήματος βλαβεροῦ· ἡ δήλωσις δὲν εἶναι νέα καὶ πρωτοφανής· εἰσῆχθη τὸ 1844 ὡς νέον στοιχεῖον βεβαιώσεως φόρων, στηρίζεται δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς εὐλικρινείας τοῦ φορολογουμένου· προσκαλεῖ τὸν φορολογουμένον νὰ ὁμολογήσῃ πᾶσα ὀφείλει πρὸς τὸ δημόσιον ἐκ τοῦ θεῖου κτήματός του· διὰ τί τὸση δυσπιστία πρὸς τοὺς φορολογουμένους; νομίζω ὅτι, ὅταν τις αἰώνως δυσπιστῇ πρὸς τοὺς φορολογουμένους, δὲν δικαιούται νὰ ἀπαιτῇ ἀπὸ αὐτοῦς εὐλικρινεῖαν ὁ φόρος, κύριοι ἀντιπροσωπεῖτε τὴν πρῶτασίαν, τὴν ὁποίαν ἡ κυβέρνησις δίδει πρὸς τὸν φορολογουμένον, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ φορολογουμένος θέλει ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐκκρεσίαν τῆς εὐλικρινείας τῆς κυβερνήσεως· ἀλλ' ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἠθελεν ἀπαντήσῃ εὐλικρινῶς, τότε ἐπιτίθεται κατ' αὐτοῦ ἡ

ποινή, τὴν ὁποίαν ἠλαττώσαμεν εἰς τὸ διπλοῦν τοῦ φόρου· ἀλλήν δὲ ἐξελεγχθῆναι διὰ τὰς δηλώσεις ἔχομεν τὴν ἐκ τῶν ἐφόρων ἐνεργουμένην καταμέτρησιν. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας κατηγορεῖ ὅλους τοὺς κανόνας, οἵτινες χρησιμεύουσιν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν δηλώσεων. α.) οἰκτεῖρει τὸν δήμαρχον ὑποχρεούμενον διὰ τοῦ νόμου νὰ βεβαιώσῃ ἐπὶ τῶν δηλώσεων τὴν ἑκτασιν καὶ τὴν ποιότητα τοῦ κτήματος, καὶ ἀφ' οὗ ἔχουσιν δάκρυα ἱκανὰ διὰ τὸν δήμαρχον, ὅστις ὅμως κατὰ τὸ νομοσχέδιον δὲν τιμωρεῖται εἰμὴ ὅταν ἐν γνώσει καὶ ἐκ προθέσεως βεβαιώσῃ ψευδῶς, μετ' ὀλίγον ἐθεώρησε τὸν αὐτὸν δήμαρχον ὄργανον καταπίεσεως κατὰ τοῦ φορολογουμένου, διότι δύναται νὰ δηλώσῃ ἢ βεβαιώσῃ ψευδῶς καὶ εἰς τὸν ἕτερον νομοθετικὸν περιθώλον ἐγένετο πολὺς λόγος περὶ τῶν δημάρχων καὶ τῶν ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἐνεργειῶν τῶν ἀλλ' ὁ δήμαρχος εἶναι ὁ μόνος δημοσίαιος λειτουργὸς εἰς τὴν συγκεντροῦται ἢ ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ καὶ τῆς κυβερνήσεως, ὅπως τοῦτο ἐκφράζεται διὰ τῆς ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἐκλογῆς του καὶ τῆς προτιμῆσεώς του ὑπὸ τοῦ Βασιλέως μεταξὺ τῶν ἄλλων συνυποψηρίων του.

Ἐάν ἀπολύτως σήμερον δυσπιστῶμεν κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, διότι λαμβάνουσιν ἐνίοτε χώραν καταχρήσεις, τότε πρέπει νὰ καταστρέψωμεν τὰς ἐλευθερίας μας, διότι ὅλα τὰ κυβερνητικὰ νομοθετήματα στηρίζονται εἰς τοῦτο τὸ τῶν δημάρχων.

Πλησίον τοῦ δημάρχου ὑπάρχουσι καὶ συμβούλια, ὥστε τὸ κράτος θὰ γερμίει ἀπὸ συμβούλια, εἶπεν ὁ προαγορεύσας· μάλιστα ἀλλὰ ταῦτα δὲν θὰ εἶναι εἰς ὅλα τὰ τῶν δηλώσεων ἐπιδικτικὰ κτήματα· τὸ δὲ σύστημα τοῦτο ἔχει ἐν ἄλλο ἀκόμη καλόν, ὅτι ὁ φορολογούμενος συντρέχει σχεδὸν εἰς τὸν ὅρισμόν τοῦ φόρου, ἀφ' οὗ ἀπαξ συνεμέβεζε διὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωματίων καὶ νομίζετε Κύριοι, ὅτι δὲν θὰ συντρέξει εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς κυβερνήσεως διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ποιότητος τοῦ κτήματος ὁ ἰδιοκτῆτης ἢ ὁ καλλιεργητὴς τῶν λαχανοκήπων, γρασιδίων, συκιῶν ἢ περιθάλιων, ὅστις κατεπίεζετὸ ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν καὶ ἑκτιμητὴν, ὅστις εὕρισκετο εἰς πάλιν μετὰ τὸν ἐπιδικτητὴν, τὸν ἀμελικτὸν αὐτὸν Ἀρειὸν Πάγον; Ἀλλὰ κατακρίνων τὸ τῶν δηλώσεων σύστημα ὁ προαγορεύσας, θέλει ἴσως τὸ τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως νὰ εἰσαγάγῃ· ἀλλ' ἂν ἔχῃ σήμερον δυσπιστίαν εἰς τὴν περὶ τὴν ἐνεργειάν τῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν δηλώσεων, πῶς δὲν δυσπιστεῖ διὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀμεσον αὐτῶν ἐλευθερίαν καὶ εἰς τὰ τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως; εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ τὸ τῶν δηλώσεων σύστημα

ἔχει τὰ ἀτοπήματά του, ἀλλὰ τὸ τῆς ἐνοικιάσεως καθίσταται ὅλως πλημμελὲς καὶ καταβληπτικόν, καὶ μάλιστα ἐνταῦθα ὅπου ὑπάρχει πολὺ ὀξύνοια πρὸς καταβολίευσιν τοῦ δημοσίου ἐκ μέρους τῶν μέσων τούτων ὀργάνων, τῶν ἐνοικιαστῶν, οἵτινες καὶ τὸ δημοσίαιον ἀδικοῦσι καὶ τοὺς φορολογουμένους καταστρίφουσι.

Μεταδύωμαι εἰς τὴν περὶ σταφίδος μεταβολὴν. Ἐνθυμούμαι ὅταν πρὸ 15 ἐτῶν ὡς δικηγόρος ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας συνέπεσε νὰ ἀντιπροσωπεύω ἀπειροὺς σταφιδοκτῆμονας προσβάλλοντας τὴν τιμὴν ἣν εἶχε θέσει ἡ κυβέρνησις, ἐνθυμούμαι, λέγω, τὰ παράπονα αὐτῶν κατὰ τοῦ ἀστάτου συστήματος τοῦ ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν σταφιδοκαρπῶν ἐφαρμοζομένου· τὰ παράπονα ταῦτα ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῶσιν ἐπολλαπλασιασθῶσιν ἐπ' ἀπειρον καὶ βεβαίως ὅταν ἡ ὑποχρέωσις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀστάτην θέλησιν συμβουλίου συγκειμένου ἐξ ἀρχῶν, καὶ ἰδιοκτητῶν προσκαλουμένων νὰ προσδιορίσωσι τὴν τιμὴν ἐφ' ἧς τίθεται ὁ φόρος, τοιοῦτον σύστημα εἶναι γελοῖον τοιοῦτο δὲ σύστημα δυστυχῶς ἐφαρμόζετο ἐπὶ προϊόντος, ἔχοντος ἀποκλειστικῶς κατανάλωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ ἐκρίνετο ὁ φόρος ἐκ τῆς τρεχούσης τιμῆς τοῦ προϊόντος. Ἀλλὰ τίς ἦτον ἡ τρίχουσα τιμὴ; ἐδῶ ὑπῆρχεν ἡ ἀέκκος διακρίνωσις· τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀπεράσισε πολλὰκις χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὡς ἐκ τοῦ δυσκόλου τῆς θέσεως καὶ εἰς τὰ δικαστήρια ἤρχοντο ἀξιοβρήνῃτοι συζητήσεις, καὶ ἀπειροὶ αἰτιάσεις κακῆς πίστεως κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐρρίπτοντο. Διὰ νὰ γνωρίζῃ λοιπὸν ὁ ἔμπορος ἐπὶ τίνος εἴδους κερδοσκοπεῖ, καὶ διὰ νὰ ἐκλιψῶσιν ὀδυνηραὶ αἰτιάσεις κατὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν ἀρχῶν προετιμήθη ἡ μεταβολὴ αὕτη· ἀλλ' ὑπάρχουσι λέγει ὁ προαγορεύσας, ἀπειροὶ ποικιλίαι τῆς σταφίδος· οὐδεὶς ἀνεῖται τοῦτο· ἂν δὲ μόνον οἱ μεγάλοι θέλουσιν ἀφελθῆναι ἐκ τῆς μεταβολῆς, δὲν εἶναι ἀληθὲς διότι τὰ συμβάματα εἶναι κοινὰ καὶ διὰ τοὺς μὲν καὶ διὰ τοὺς δὲ, διότι ὁ καιρὸς βρέχει καὶ διὰ τοὺς μεγάλους καὶ διὰ τοὺς μικροὺς, καὶ οἱ μικροὶ πολλακις εἶναι οἱ πλέον ἀφρόντιδες. Ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ εὐρεθῆ μέσος ὅρος δίκαιος συμβιβάζων ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις; ὁ προαγορεύσας ἀνεῖται τοῦτον, ἐγὼ δὲ τὸν βεβαιῶ, καὶ ἐγὼ πρὸς τοῦτο τῆς γνώμης καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ τῶν οἰκονομικῶν, καὶ τοῦ γεωργικοῦ συμβουλίου τοῦ Νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος, τὸ ὅποιον ἀπέθνηεν εὐχαριστίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν μονίμου φόρου ἐπὶ τοῦ σταφιδοκαρποῦ, τοῦ μόνου ὅπερ ὑπόσχεται καὶ τὰ ἐπιβλαβῆ διὰ τὸ ἔμποριον προσκόμματα νὰ ἀπομακρῶνῃ, καὶ

ἔτι μᾶλλον τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου νὰ ἐξασφαλίσῃ· ἄλλως τε σήμερον δὲν πρόκειται περὶ τοῦ ποσοῦ· ἡ κυβέρνησις ἠθέλησεν ὁμοίωμορον σύστημα διὰ νὰ μὴ παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα, καὶ ἐφθάσεν εἰς μέσον ὅρον τοσοῦτον πρόφρονον, ὅσον οὐδέποτε ἤλπιον οὐδ' αὐτοὶ οἱ τῶν Πατρῶν ἰδιοκτητῆται καὶ ἔμποροι, ὅπως ἐξεφράσθησαν καὶ τοῦτο διότι ἡ παραύσα κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ συμβιβασθῶσιν οἱ δύο ὅροι, κυβέρνησις δὲ πλ. καὶ φορολογούμενοι ἀπέναντι τοιοῦτων ἐκφράσεων, δὲν ἔπρεπεν ὁ προαγορεύσας νὰ μᾶς παραπέμπῃ εἰς τὸ παρελθὸν σύστημα, καὶ τὸν νόμον, ὅστις ἔμενεν ἀπραγματοποίητος. Τὸ ὑπουργεῖον φρονεῖ ὅτι τὸ εἰσαχθὲν σύστημα διὰ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἀξιόλογον· θέλει δὲ καταδιωχθῆ πλεονέκτηρον ἢ ἀξία του, ὅταν εἰσαχθῆ ἡ ὡπιὸν σας ὁ ἐνιαύσιος νόμος περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ φόρου.

Μετὰ τὴν γενικὴν ταύτην συζήτησιν, εἰς ἣν ὄφειλε νὰ περιορισθῆ ὁ προαγορεύσας, αἰσθάνομαι δυσκολίαν νὰ περιπλανηθῶ εἰς τὴν κόριν τῶν κεντρικῶν καὶ εἰδικῶν ἀποθηκῶν καὶ τῶν ἄλλων διατάξεων, μόνον τοῦτο, ἐπειδὴ μὲ ἔσπυρον ὁ προαγορεύσας, ἀναγκάζομαι. Δύο τρόπους μετεχειρίσθη ὁ προαγορεύσας· πότε ἠγανάκτησε διὰ τὰ παθήματα τῶν φορολογουμένων, καὶ πότε ἐθάρνησε τὸ δημόσιον ἔργον, ὅσον τὸ δυνατόν νὰ τὸν παρηγορῶσιν.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 8 ἡ ποινὴ περιορίσθη εἰς τὸν διπλοῦν φόρον, καὶ τοῦτο νομίζω δὲν εἶναι ἀδίκημα μῆτε κατὰ τοῦ φορολογουμένου μῆτε κατὰ τοῦ δημοσίου· μετεχειρίσθημεν ἕνα κανόνα, πολλὰ κοινὸν καὶ λογικὸν ἐπὶ δημιουργίας ποινῶν· τὸ ὅτι ποινὴ δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται, εἰμὴ ὅπου ὑπάρχει ἐνοχὴ ἀναμφισβήτητος ὅταν ὁμοῦ οἱ ἀφαιρεθέντες καρποὶ παρήχθησαν ἀπὸ διαφιλονεικούμενα κτήματα μεταξύ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ καταγορευμένου, πῶς θέλετε νὰ ἐπιβάλωμεν ποινὴν διπλὴν ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας; καὶ τοῦτο μοὶ ἐνθυμίζει ὅτι ὁ προαγορεύσας εἶπεν ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει περὶ ἑαυτοῦ, ὅτι δὲν εἶναι νομικός· ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει ἀπέδειξε τοῦτο πληρέστατα.

Εἰς τὸ 16 ἄρθρον εὔρεν ὁ προαγορεύσας τὸν δλεθρον οὐχὶ πλέον τοῦ δημοσίου ἀλλὰ τῶν φορολογουμένων ὡς πρὸς τὴν διανοξίν των θυρῶν των κατακρατούντων τοὺς καρποὺς τοῦ δημοσίου φορολογουμένων. Τὸν ὄφειλέτην τοῦ δημοσίου ἅπαντα σχεδὸν τὰ ἔθνη ἔθεσαν εἰς χεῖρονα κατάστασιν παρὰ τοὺς λοιποὺς, ἡμεῖς τὸν ἐθέσαμεν εἰς τὴν αὐτὴν καὶ ἴσην κατάστασιν ἣν ὀρίζει τὸ

ἄρθρον 907 τῆς πολ. δικονομίας περὶ τῶν ἐν γένει ὀφειλετῶν. Ἐθεώρησε καταπιεστικὴν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15, δι' ἣς ὑποχρεοῦνται νὰ μεταφέρωσιν οἱ φορολογούμενοι τὸν φόρον των εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὅταν αὐτὴ δὲν ἀπέχῃ πλέον τῆς μιᾶς ὥρας τοῦ χωρίου των πρὸς δικαιολόγησιν τῆς διατάξεως ταύτης σας ἐνθυμίζω ὅτι αἱ εἰδικαὶ ἀποθήκαι εἶναι τὸ στάδιον τῶν δολιεύσεων τῶν πλείστων ἐνοικιαστῶν, ὡς τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης εὐρισκομένης ὑπὸ τὴν ἐπαγροπνήσιν τῆς κυβερνήσεως, ἣτις καὶ δικαίως εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἐν αὐτῇ τυχόν γενομένας νοθεύσεις· ἀλλ' ἡ εἰδικὴ ἀποθήκη εὐρίσκεται ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐνοικιαστοῦ, καὶ τὸ σύστημα τῆς νοθεύσεως των καρπῶν πρὸ πάντων ἐνεργεῖται εἰς τὰς εἰδικὰς ἀποθήκας· καὶ ἡ διάταξις αὐτὴ εἶναι εὐμενεστάτη πρὸς τοὺς φορολογουμένους, διότι οὗτοι ἀποφεύγουσι τὴν ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν ἐνεργουμένην κατάθλιψιν κατὰ τὴν ἐν ταῖς εἰδικαῖς ἀποθήκαις παραλαβὴν των καρπῶν.

Ἐπίσης μῆτε τὸ Ἰπουργεῖον, μῆτε ἡ Βουλὴ ἥτις ἰδίως ἐνησχολήθη ἐπὶ τῆς διατάξεως τῆς ὀριζούσης εἰς 40 ἡμέρας τὴν προθεσίαν διὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην μεταφορὰν των ἀραβοσίτων, δὲν ἔσφαλλον· διότι ἡ προθεσίμια αὐτὴ ἐπαρκεῖ πληρέστατα εἰς ἐντελὴ ἀποξήρανσιν τοῦ ἀραβοσίτου καὶ μετακόμισιν αὐτοῦ, καὶ δὲν δίδει οὐδεμίαν ἀφορμὴν καταπίεσεως.

Τὸ ἄρθρον 21 περιέχει διάταξιν πολὺ ἀθῶαν, ὡς νομίζω· πρόκειται περὶ τῆς ἐκλογῆς ἣν δίδομεν εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ δύναται, καὶ πρὸ τοῦ καταλογισμοῦ, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συγκομιδῆς ἐνός εἶδους προϊόντος, νὰ πληρώσῃ τὰ ἔλλειμματά του ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς τοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πληρωμῆς ἰσχύοντος πρωτοκόλλου· ἡ διάταξις αὐτὴ εἶναι καλὴ διὰ τὸ δημόσιον καὶ τοὺς ἐνοικιαστὰς· διότι ὅσον ταχύτερον τὸ δημόσιον συγκεντρώνει τοὺς καρποὺς, τόσον εἶναι ἀσφαλέστερον, ὁ δὲ ἐνοικιαστὴς, ὅσον γρηγορότερον πληρῶναι· τόσον εὐκολύνεται περισσότερο· ἀλλ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχει διαφορά τῆς τιμῆς ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν γίνεται ἡ πληρωμὴ, ὁ ἐνοικιαστὴς, ἐὰν μὲν προβλέπῃ ἔκπτωσιν, δὲν προσέχεται πρὸ τοῦ καταλογισμοῦ· τοῦτο εἶναι ἀνακτιβήτων· ἀλλὰ ὅπως ἤθελον κρίνει νὰ δίδηται προξόφλησις τις εἰς τοὺς προσερχομένους νὰ δίδωσι τοὺς φόρους των πρὸ, οὕτω πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ ὁ ἐνοικιαστὴς τὰς εὐκολίας του, διότι προσέχεται τὸ χρεὸς του.

Ἐφθάσε κατόπιν εἰς τὰ σῶμα τῆς Μεσοπνήσις· διὰ τὸν τρόπον

της φορολογίας των οποίων όμολογώ ότι δεν περιέμενα αντίρρ-
σεις· διότι και πολλοί ιδιοκτήται και εις δημοσίαις υπάλληλοι
δι' υπηρεσίαν εις Σύρον μεταβάς μοι έφερε πολλάς ευχαριστίας
εκ μέρους των εμπόρων Σύρον· κατ' αυτό τὸ έτος υπήρχε με-
γάλη ζήτησις των σύκων· διά να γίνη ή καταμέτρισις και βε-
βαιώσις του φόρου αυτών έπρεπε προηγουμένως να τραπιζω-
θώσι τὰ σύκα, ως λέγουσι, αλλ' ούτε οι φορολογούμενοι ούτε οι
έμποροι ήδύναντο να συμμορφωθώσι με τον τρόπον τούτον, διό-
τι έσπευδον να εξαποστείλωσι τὰς απαρχάς εις τὸ εξωτερικόν·
οι ένοικιασταί, διά να λάθωσι τὸ δικαίωμα, ενήργουν κατασχέ-
σεις εις τὸ παράλιον των μετακινουμένων σύκων· χαρκτηρί-
ζοντες ταύτα ως λαθρέως συλλεγόντα· οι δέ έμποροι διά να
προλάβωσι τὰς κατασχέσεις και τὰς συνεπείας αυτών, και διά
να ευκολύνωσι τὴν ταχείαν αποστολήν των σύκων προσέφευγον
εις τούς ένοικιαστάς και εξωμάλυνον τὰς δυσκολίας διά συμφω-
νιδων επίσημιων δι' αυτούς· τούτο ήθελήσαμεν να βελτιώσωμεν
διά τῆς επενεχθείσης μεταβολῆς επί τῆς φορολογίας των σύκων.
Εις πρὸς τὰς στατιστικὰς πληροφορίας καθ' αἰ διαφέρομεν με-
τὸν προαγορεύσαντα· έχω τὸ δικαίωμα να επιμένω ότι τὸ τῆς
επιкарπίας δικαίωμα δεν είναι μέγα· αλλὰ τούτο καταδειχθή-
σεται εκ τῆς αναγνώσεως αριθμῶν τινων, οὓς δεν έχω ήδη προ-
χείρους.

Είναι αληθές ότι ή κατ' ιδίαν ένοικίασις του έγγείου φόρου
των σύκων από εκείνου του δικαίωματος τῆς επικαρπίας χραι-
μύει εις εξέλεξις των ιδιοκτητῶν από των εθνικοιδιοκτητῶν·
αλλὰ πᾶσα κατακερμάτισις τῆς ένοικιάσεως επέφερε μεγάλας
καταπιέσεις πρὸς τούς φορολογουμένους· ή κυβέρνησις κατὰ τὸ
έτος τούτο, ἀφ' οὗ προηγουμένως έλαβε πολλά μετρα πρὸς περι-
στολήν και κατάπαυσιν τῆς διαρκαγῆς του δημοσίου πλούτου,
και διέταξε τὰς αρχάς τῆς να επιβλέπωσι πρὸς τούτο, παρε-
δέχθη τὴν συνάμα ένοικίασιν του έγγείου φόρου και του τῆς
επιкарπίας δικαίωματος, διά να μὴ έχη ὁ φορολογούμενος δύο
τυράννους.

Αἱ προσπάθειαι τῆς ελαττώσεως τῆς καθυστέρησεως πολλὰ
χρὸς αναφαίνονται εις τὴν έκθεσί μου· αλλ' ή καθυστέρησις δεν
είναι δυνατόν να εκλείψη από τὰ κράτη, και μάλιστα από τὸ
ιδικόν μας, εις τὸ όποιον πύξισεν εν μέρει αὐτὴ διά τὴν ένδειαν,
τὴν ἀτέλειαν τῆς εισπραξέως και τὴν των κομμάτων σύγκρου-
σιν· και χωρὶς όμως να καταπιέξῃ ἐπ' άπειρον ή κυβέρνησις
τούς φορολογουμένους, είναι τρόπος να ελαττωθῇ αὐτὴ· και ὁ

τρόπος οὗτος δεν είναι πρωτοφανής, πηγάζει από τὴν εὐλικρί-
νειαν· όταν μία κυβέρνησις διχοτομῇ πᾶσαν έπαρχίαν, πάντα
δημον, πᾶν χωρίον εις δύο αντίπαλα μέρη, και όταν εις τὸ εν
επιπίπτωσιν όλα τὰ βάρη τῆς φορολογίας και αἱ καταπιέσεις,
τὸ δέ άλλο μένει αφορολόγητον, χαίρον και καγγάζον επί τοῖς
αδικήμασι και καταπιέσεσι του έτέρου, οὐδέποτε τότε θέλει
φθάσει εις τὴν ελάττωσιν των καθυστερήσεων· ή προϋτα κυ-
βέρνησις θέλει διά παντός τρόπου απορρίψει τὴν ανισότητα ταύ-
την· επί τούτου ασχολοῦμαι ήδη· και τὸ αντικείμενον τούτο
είναι σπουδαιότατον, και χρήζει μεγάλης προσοχῆς. Δεν αρκεί
να έγγραφηται εις τὸ σύνταγμα ή ισότης τῆς φορολογίας· διότι
επέρχεται ή εισπραξις, και αὐτὴ διχοτομεί εις δύο τούς φορο-
λογουμένους· όταν κατορθωθῇ ή ισότης τῆς εισπραξέως των φό-
ρων, τότε θέλει έχη ευκολίαν ή κυβέρνησις εις βελτιώσιν τῆς
φορολογίας και εἰταγωγὴν νόμων έχόντων αληθῆ προσπάθειαν
υπὲρ τῆς βελτιώσεως του λαου, τὴν όποιαν εν πλήρει Γερουσι-
ατικῷ του δικαίωματι επεκαλέσθη ὁ έντιμος προαγορεύσας.

Λαβὼν επεῖτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ρ. Παλιμί-
δης δεν έχω σκοπόν, εἶπε, να έκταθῶ εις όλας τὰς λεπτομε-
ρείας· έχομαι δέ μόνον να υποδείξω μίαν ανάγκην τῶνόντι
καλὴν διά τὰς ανάγκας του τόπου· ήκουσα σήμερα ὅσα και
άλλοτε ήκουσα· τὸ σύστημα των δηλώσεων ὡς καθιερούται
σήμερα δεν είναι πρωτοφανές· άλλοτε εις τὸ Συμβούλιον τῆς
Επικρατείας έγινετο πολὺς λόγος του να γίνωσι δηλώσεις και
εις τὴν σποράν αὐτὴν· αλλ' όλα ταύτα δεν είναι ισχυρά να
φέρωσι τὴν ἴσιν διανομήν του φόρου, καθόσον ισότης φορολο-
γίας είναι να πληρώνωσιν ὅλοι ἐξ ἴσου ἀναλόγως τῆς προσόδου
ή τῆς περιουσίας των. Ενταῦθα παρουσιάζονται πολλὰι δυ-
σκολίαι· εις τὴν Γαλλίαν όμως δεν υπάρχουνι ταιαῦται, διότι
από πολλου χρόνου ενσχολήθησαν διά να καθιερώσωσι πολλές
προκαταρκτικὰς πράξεις· ενταῦθα υπάρχουνι πολλὰι ἀνωμαλίαι
και είναι ἀδύνατον να γίνη άλλως· ὁ λόγος του να φθάσωμεν εις
εν τακτικόν φορολογικόν σύστημα υπήρξευσεν άλλοτε τὴν
ένοικίασιν ὑποχρεουμένων των ένοικιαστῶν να παραδίδωσι τὰ
κατάστιχά των εις τὴν Κυβέρνησιν πρὸς τὸν σκοπόν του να
γίνη κατάδηλος μετά τινα έτη ή κατὰ μέσον ὅρον πρόσθετος
έκάστου μέρους και έκάστου φορολογουμένου· αἱ ένοικίασις
ἀπεδείχθησαν εκ των υστέρων καταβληπτικαί· ἐπλήθιν ακολου-
θως ή ιδέα τῆς ἀμέσου εισπραξέως, τὴν όποιαν ήσπασθημεν διά
να φθάσωμεν εις μίαν γνώσιν τῆς αληθείας, σκοπόν τον όποιον

ίσως έχει και τὸ παρὸν νομοσχέδιον· ὁ Κ. λοιπὸν ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι διάφοροι δοκιμασίαι δὲν ἔφερον τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα, δὲν πρέπει νὰ φρονῇ ὅτι θέλουσι φέροι τοῦτο αἱ καινοτομίαι, τὰς ὁποίας ἤδη ἐπέφερον· οἱ Βουλευταὶ ἢ οἱ Γερουσιασταὶ δὲν δύνανται νὰ φέρωσιν ἀκολουθῶς τροπολογίας ἄλλας ἢ δοκιμασίας, διότι ἀπεδείχθη εἰδικῶς εἰς τὸ ἀντικείμενον τῶν συντάξεων, ὅτι δὲν ἰσχύουσιν ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ οὕτως, ἀφοῦ παρελθῶσιν ἐν ἡ δύω ἐτῆ πολλὰκις καλύπτεται ἡ ἀλήθεια· ἀπαιτεῖται ὅθεν νὰ ἐρχῆται κατ' ἔτος ὁλόκληρος ὁ παρὼν νόμος ἢ νὰ ὑποβάλληται τοῦλάχιστον οὕτος πάντοτε εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν διὰ συντόμου πρὸς τοῦτο νομοσχεδίον, ὡς τοῦτο συνέθη καὶ ἄλλοτε, ὅταν τὸ ὑπουργεῖον δὲν εἶχε τροπολογίας. Οὕτως πως ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία εὐρίσκονται πάντοτε εἰς θέσιν νὰ ἐπιφέρωσι τὰς δεούσας ὡς ἐκ τῆς πείρας προερχομένης τροπολογίας, καὶ τοῦτο διὰ νὰ δυναθῶμεν βαθμηδὸν νὰ φθάσωμεν οὕτως εἰς τὴν δοκιμασίαν ἢ τὴν ἀλήθειαν ἐκείνης τῆς φορολογίας ἣν πρέπει· ὁ παρὼν νόμος συζητεῖται ἤδη κατὰ τὰς 5 ἰσταμένου μηνὸς Ἀπριλίου καὶ ἴσως δημοσιευθῆ μόλις κατὰ τὰς 20 ἰδίου· τούτου τεθέντος οἱ λαοὶ καὶ αὐταὶ αἱ ἀρχαί, οἵτινες εἶχον προσοικειωθῆ εἰς τὸν παρελθόντα νόμον εἶναι ἀδύνατον νὰ γνωρίσωσιν ἐντελῶς τὸν νέον καὶ τὴν δυσκολίαν ταύτην κατανοεῖ ὅστις λάθῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι δύω ἢ τρία ἄρθρα συνεχωνεύθησαν εἰς ἓν, ποῦ μὲν μὲ προσθήκην ποῦ δὲ μὲ ἀφαίρεσιν, καὶ εἰς τινὰ μέρη κατ' ἀνατροπὴν ὁλόκληρου τοῦ συστήματος ὡς εἰς ἐκεῖνο τῶν δηλώσεων κτλ. δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους ὁ νόμος οὕτος πρέπει νὰ θεωρηθῆ ἐνιαύσιος καὶ οὐχὶ πάγιος, διότι αἱ Βουλαιὶ δὲν χάνουσι τὸν καιρὸν ἐξετάζουσαι κατ' ἔτος τὸν τοιοῦτον νόμον, ὁ ὁποῖος ὅπως ἴδουσι καὶ ἂν μεταβληθῆ θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πλημμελὲς καὶ καταθλιπτικὸς· ἡ πρότασίς μου ὅθεν συνίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ ψυκίσωμεν τὸ παρὸν νομοσχέδιον μονίμως, καὶ ἄς εὐχαριστηθῆ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν νὰ δεχθῆ τὴν προαβείαν ἐπὶ τοῦ τίτλου τοῦ νομοσχεδίου προσθήκην τῶν λέξεων τοῦ 1855, καθόσον διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προσθήκης ταύτης θέλει δεῖξει ὅτι περισσότερον τὴν εἰλικρινείαν του. Τοῦτο δὲ θέλει πείσει ἴσως ὅλους νὰ μὴ ἐγκύψωσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν ἀπασῶν τῶν λεπτομερειῶν διὰ τε τὸ κατεπιπύρον καὶ διότι μετ' ὀλίγον θέλει ἔλθει ἐνώπιόν μας μὲ τὰ δείγματα τῆς πείρας.

Περαιῶν δὲ τὸν λόγον ἐρχομαι ἐν συνόψει εἰς τὸ περί παρελθόντος ζήτημα, τὸ ὁποῖον οἱ προαγορεύσαντες ἐπελήφθησαν εἰσα-

γωγικῶς, καὶ παρατηρῶ ὅτι οὐδένα τούτων ὀρεῖται ἢ τοιαύτη ἐξέτασις, διότι εἰς τὸ παρελθὸν ὅλοι ἀνήκαμεν ὅπως ἴδουσι τὸ μέλλον εἶναι ἀληθῶς ἄγνωστον, καὶ μόνον τὸ παρὸν εἶναι γνωστόν, διὰ τοῦτο καὶ εἰς αὐτὸ πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν μας, χωρὶς νὰ ἐργώμεθα εἰς νέας μεταρρυθμίσεις μονίμως, ὡς ἀφορούσας τὸ μέλλον· ἐλπίζω νὰ μὴ εὐρεθῶ εἰς τὴν ἀνάγκην νέας ἀναπτύξεως· ἐν τούτοις ὁμολογῶ ὅτι ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐπιμένῃ, μὰς ἀρκεῖ ἐν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχομεν πρὸ τριάκοντατεσσάρων ἐτῶν, καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ συζητηθῆ ὁ παρὼν νόμος ἀνευ τῆς παρουσίας τοῦ ἑτέρου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ φόρου νόμου, ὡς ἔχοντος μεγάλην συναρίκην μετὰ τοῦ προκειμένου.

Καὶ δεῦτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης εἶπε. Δὲν ἠδυνήθη νὰ τρέξω κατόπιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἀντιληφθῶ ἅλας τὰς ἰδίαις ἄς πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν λόγων μου ἔφερε· ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθέκαστα, ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν μοὶ ἀπάντησε δι' ἄλλων λόγων, εἰμὴ διὰ τῶν αὐτῶν τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει του ἀναφερομένων. Ἐκτός τούτου ὁ ἴδιος μὰς εἶπε ὅτι δὲν γνωρίζει τί θετικώτερον περὶ τῶν σῦκων, ὅτι δὲν ἔχει προχειροὺς ἀριθμοὺς τινὰς· εἶπεν ὅμως ὅτι ἐμμένει εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀσημάντου ποσοῦ τῆς ἐπικαρπίας ἰδέαν του, ἔως οὗ πληροφρηθῆ. Ἐγὼ ἀπολύτως δὲν μετεχειρίσθη τοὺς ἀναφερομένους ἀριθμοὺς, τοὺς ἐξήγαγον ἐκ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου. Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1855 ἔν εἰσῆγαγεν ἐν τῇ Βουλῇ τὸ ὑπουργεῖον, κεφ. Δ'. ἄρθρ. 8 σημειοῦται φόρος ἐπικαρπίας σῦκων 62,000 δραχ. καὶ ἔγγιστος φόρος 80,000 δραχ. Ἐπειδὴ δὲ ἔγγιστος φόρος λαμβάνεται καὶ ἀπὸ τὰ ἐθνικοιδιόκτητα, συναγομεν ὅτι 18,000 δραχ. μόνοι παράγονται ἀπὸ ιδιόκτητα, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀπὸ ἐθνικοιδιόκτητα. Ἐάν λοιπὸν φρονῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει του λέγει, καὶ ἂν ἀληθεύωσιν οἱ λόγοι οὓς προτείνει περὶ τῆς βεβαιώσεως ἔγγιστου φόρου τῶν σῦκων, διὰ τί δὲν ἐπεκτείνει τὸν τρόπον τούτον καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρπίας. Ἐάν ἀντελήφθη καλῶς, μοὶ φαίνεται ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς μοὶ ἀπέδωκε τὴν ἰδέαν α ὅτι τὸ παρὸν εἶναι ἰδικὸν μας, καὶ τὸ μέλλον δὲν εἶναι ἰδικὸν μας. Β' εἰς τὴν πρώτην μου ἀγόρευσιν εἶπον ὅτι ἐπιφυλάττομαι δύω τινὰ· α) ὅτι θέλω ἐπιφέρει ἐκαστοτὴ τὰς παρατηρήσεις μου, ὅπου τὸ καλὸν τῆς πατρίδος ἀπαιτεῖ· καὶ β) ὅτι θέλω ἀποκρούει πᾶν ὅτι περιπλέκει τὸ μέλλον· δὲν εἶπον ὅτι τὸ μέλλον δὲν εἶναι ἰδικὸν μας, εἶπον ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν πᾶν ὅτι περιπλέκει τὸ μέλλον.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς ἦλθεν εἰς ἐκτεταμένην διελίξαν περὶ Συνταγματικῶν ἀρχῶν, καὶ ἔσπευ τὸ συμπέρασμα ὅτι πρέπει μόνον νὰ τηρήσωμεν ἐπὶ τῶν συνταγματικῶν δικαιομάτων μας ἐκεῖνο τὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ προεδριασμοῦ τῶν φόρων, τοὺς ὁποίους θὰ πληρώσωμεν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀρνήσις εἶναι πλήρης ἐπαναστάσις κατὰ τῆς κυβερνήσεως. Ἄν ποτε ἐγένετο ἐπαναστάσις ἐν Ἑλλάδι, ἐγένετο οὐχὶ διότι οἱ Ἕλληνες ἠρνήθησαν νὰ πληρώσωσι φόρους, ὅλκι αἱ τοικυμῖαι τοῦ παρελθόντος προέκυψαν ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως· εἶναι μικρὸν νὰ φέρῃ ὁ φορολογούμενος ἐπὶ τῶν ὤρων, διότι δὲν ἔχει ἴσως πρῶχειρον τὸ ζῶν του, ἢ διότι στερεῖται τοιοῦτου τὸν φόρον του εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην ἀπέχουσαν μίαν ὥραν τοῦ χωρίου του; καὶ εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ συνταγματικὸν δίκαιον συνίσταται εἰς τὸ νὰ ὀρίζωσι τὸν φόρον τὰ νομοθετικὰ σώματα, καὶ οὐχὶ νὰ λεπτολογῶσιν εἰς τὸν τρόπον τῆς φορολογίας, ὅπου κυρίως γίνεται ἡ καταπίσις καὶ κατάχρησις; Ἐγὼ εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι προτιμότερον ἔχω νὰ δεχθῶμεν τὸν προεδριασμὸν τοῦ φόρου ἐπὶ 10 ἔτη, ἢ τὸν τρόπον τῆς φορολογίας. Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ μιμηθῶμεν ὡς πρὸς τοῦτο τὰ ἄλλα συνταγματικὰ ἔθνη, διότι ἐκεῖ μεγίστη ὑπάρχει διαφορὰ ὡς πρὸς τὰ περὶ φορολογίας ἀπὸ τὴν ἡμετέραν. Τὸ σύνταγμα μας εἶναι τέκνον ὑμῶν ἴδιον, καὶ ἂν καὶ ἐδαισθημεν ἀπὸ τὰ ἄλλα συνταγματικὰ ἔθνη διατάξεις τινάς, αἱ περισσότεραι ὅμως ἀπὸ αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ Ἑλλήνου ἐκπηγάζουσιν· ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ ἐρανισθῆσαι ὑπέκυψαν εἰς μεταβολὰς ἀνάλογους τοῦ τόπου καὶ τῶν ἀναγκῶν του· καὶ μὲ τὰς ἀνάγκας ταύτας πρέπει νὰ ρυθμίσωμεν τὰ διαβήματά μας. Ἐνθυμίσθη, εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργός, τὴν ἑκαμνον ἄλλοτε οἱ ὑπουργοὶ διὰ νὰ ἀρπάξωσι τὸν νόμον τοῦτον ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ διὰ νὰ παύσῃ τοῦτο τὸ ἄτοπον καλὸν εἶναι νὰ μὴ ἔρχωνται διάλογοι οἱ ὑπουργοὶ νὰ ζητῶσι τοιοῦτον νόμον· ὁ λόγος οὗτος τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν ἐν τῇ ἐκθέσει του ἀναφερόμενον, «ψηφισατέ τον ἀπαξ διὰ παντός τὸν νόμον τοῦτον, διὰ νὰ μὴ κοπιᾶζῆται κατ' ἔτος, καὶ διὰ νὰ μὴ χάνητε τὸν καιρὸν σας εἰς μάτην»· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἐκλήθημεν, Κ. ὑπουργέ, διὰ νὰ κοπιᾶζώμεν καὶ συζητῶμεν, ὅπως φέρωμεν καλὸν τι τοῦτο δὲ λέγω ὅχι θρηύων δημοτικότητα, ἄλλοι ἴσως ἔχουσιν ἀνάγκην ταύτης, τὸ κατ' ἐμὲ ἕκαστα πλέον τὸ στάδιόν μου, λέγω τοῦτο, διότι ἡ κοινωνία εἶναι ἀλληλέγγυος, ὅπως εἶπε παλαιός τις αἰσίου ἢ πόλις εὐδαιμονεῖ, εὐδαιμονεῖ καὶ εἰς ἕκαστος· ὅπου δὲ δυστυχεῖ, δυστυχεῖ καὶ εἰς ἕκα-

στοις· καὶ εἰς τοῦτο κινούμεθα οὐχὶ ἀπὸ φιλάνθρωπιαν, ἀλλ' ἀπὸ κοινὸν συμφέρον. Ἐπαναλαμβάνω πάλιν ὅτι δὲν δύναμεθα νὰ κάωμεν μίαν θυσίαν καθιερῶντες πάγιον τὸν νόμον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ ἂν ἔδυναίμεθα ἔπρεπε νὰ μᾶς φέρητε νόμον πειθοντά μας περὶ τῆς ἀξίας του· σὺς λέγω μάλιν τὴν πεποιθησίν σας Κύριε ὑπουργέ, ὅτι δὲν θέλει ἐραρμοσθῆ ὁ νόμος οὗτος, καὶ ὅτι τὸ πλημμελὲς αὐτοῦ θέλει καταδειχθῆ κάλλιστα εἰς τὸ μέλλον κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν του· διὰ τοῦτο ἀποκρούω τὴν μονιμότητα τοῦ νόμου, διὰ νὰ μὴ περιπλεξώμεν τὸ μέλλον. Ἄλλως τε διὰ τι ὑποκλέπετε ἀπαξ διὰ παντός τὴν θέλησιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἐνῶ μόνος σας λέγετε ὅτι αἱ πλείσται διατάξεις τοῦ παρελθόντος νόμου ἦσαν πλημμελεῖς; καὶ ἂν τοσοῦτων ἐτῶν διατάξεις εὗρισκητε πλημμελεῖς μετὰ ὀλίγων μηνῶν πείρα, πῶς θέλετε νὰ καταστήσῃτε ἐντελεῖς καὶ παγίους τὰς παρ' ὑμῶν προτεινόμενας; Ἀρῶνται τὰ καθήκαστα ἔρχομαι εἰς τὸν ἐπίλογόν σας· ἐλυπίθην διότι σὺς ἤκουσα νὰ ὁμιλήσῃτε μὲ αὐτὸν τὸν πυρετόν· ἀλλὰ ἐκτός τούτου, σὺς διέφυγε τὸ ἔρκος τῶν ὁδῶν των σας· καὶ ἐν ἄλλοι, τὸ ὅτι ἐγὼ διὰ τῆς ἀγορευσεῖς μου ἀπέδειξα πληρέστατα τὸ ὅτι εἶπον ἄλλοτε, ὅτι δὲν εἶμαι νομικός· δὲν ἀνοῦμαι καὶ ἤδη τοῦτο, σὺς λέγω ὅμως ὅτι εἶμαι λογικός, καὶ ἡ νομικὴ ἐπιστήμη ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σπριζέται εἰς τὴν λογικὴν· καὶ τότε, ὅταν ἐγὼ σὺς ἀντέταξα διὰ ἰσχυρῶν λόγων ἐπὶ τῶν νομικῶν γνώσεών σας. Εἶπατε πρὸς τοῦτοίς ὅτι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα πρέπει νὰ εἶναι ἐλευθέρια πρὸς τὸ συμφέρον τῶν φορολογουμένων καὶ νὰ μὴ ἔχωμεν ταμειυτικὸν πνεῦμα· ἤκουσα καὶ ἀνέγνω γραπτὴν τὴν φράσιν ταύτην ταμειυτικὸν πνεῦμα, καὶ δὲν δύναμαι εἰπῆ νὰ τὴν ἀποκρούσω, καθ' ὅσον τουλάχιστον ἀφορᾷ ἐμὲ· δὲν εἶναι ποσὸς ταμειυτικὸν πνεῦμα τὸ καθῆκον ὃ ἔχει ὁ ὑπουργός νὰ εἰσπράττῃ ἀκριβῶς ὅ,τι ἀνέκει εἰς τὸ δημόσιον, χωρὶς νὰ προσβάλλῃ τρίτου τινός οὔτε συμφέρον οὔτε δικαίωμα· ἐν ἀρμυδίῳ καιρῷ θέλομεν ἐπανέλθει ἐπὶ τοῦ ζητήματος· ἀλλ' ἂς ἐπανέλθω εἰς τὸν ἐπίλογόν σας ἐκεῖ ὅπου σὺς προσήξα καὶ τὸν πυρετόν· ὅταν ὑπουργός ἔρχεται δημοσίᾳ διὰ νὰ κηρύξῃ ὅτι τὸ παρὸν ὑπουργεῖον εἶναι εὐκρινές, καὶ ὅτι τὸ παρελθόν ὑπουργεῖον ἐδιχτομέει πάντα δῆμον, πᾶν χωρίον πᾶσαν καλύθην, καὶ ἐξεβίαζε τὸ ἐν τῶν μερῶν διὰ τὰς εἰσπράξεις, βεβαίως θὰ ὑπάρχωσι καθυστερήσεις. Ἀλλὰ διὰ νὰ εἰπῆτε τοῦτο, ἔπρεπε νὰ ἔχητε ἐν τῶν ἀκολουθῶν δῶν, ἢ ἐκ διαταγῶν τοῦ ὑπουργείου περὶ ἀναστολῆς τῶν καταβιώξεων κατὰ τῶν καθυστερούντων, ἢ ἐκ τοῦ προσα-

πικῶ τοῦ ὁποῖον διερίζεται εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τῶ ὄντι ἢ διὰ διαταγῆς θά διαβιβάσει τὸ ὑπουργεῖον τὸ πνεῦμα τῆς διχοτομίας, ἢ θά ἐκλέγει καὶ διορίζει οἰκονομικὸν ὑπάλληλον ἕνα ἐντόπιον ἐκ τῶν καλῶν φαρτσιαστῶν, ὃ ὅτι οὗτοι ἔχουσι καὶ ὑποστηρίζουσι τὸ τῆς διχοτομίας πνεῦμα ἐν λοιπῶν ἀναδιεργασίᾳ εἰς τὸ ἀρχαῖόν σας οὐδὲν τῶν δύο τούτων θέλετε εὐρεῖ εἰς τὸ παρελθόν ὑπουργεῖον, τὸ γνῶρισμα τοῦτο θέλετε εὐρεῖ μάλλον εἰς τὸ σημερινόν ὑπουργεῖον. Ἐνταῦθα πάλιν, περιοριζόμενος μόνον νὰ εἶπω ὅτι πᾶσα κυβέρνησις ὀρμάται ἀπὸ τῆν ἐπιθυμίαν νὰ πράξῃ τὸ καλόν, ἢ παρελθούσα ἐπραξεν ὅ,τι ἠδυνήθη νὰ πράξῃ, εὐχομαι νὰ πράξητε καὶ ὑμεῖς τοῦτο.

Ἀπαντῶν ἐν ὀλίγοις ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, δὲν ἐνόησα εἶπεν, νὰ προσβάλω τὸν Κ. Χριστιδίν πούσως διὰ τῆς φράσεως τὴν ἄπειαν εἶπε, ὅτι οὗτος δὲν εἶναι νομικός· τὴν τοιαύτην φράσιν μετεχειρίσθη ἐκ τῆς περιστάσεως ἐκείνης καθ' ἣν ὁ ἴδιος ὁμιλιῶν εἰς ἄλλην συνεδριάσιν ὠμισλόγησε τοῦτο· ὡς πρὸς τὴν λοιπὴν ἐκτεταμένην ἀγόρευσίν μου οὐδεὶς λόγος οὐδεμία φράσις εἶχε προσωπικὸν τι· ὅς βεβαιωθῆ εἰς τοῦτο ὁ ἐντιμὸς Γερουσιαστῆς, καὶ ἂν ἐλάβανε τοῦτο ὑπ' ὄψιν, δὲν ἤθελεν ἔλθει εἰς τὰς ὁποίας προέβη λεπτομερείας.

Μετὰ ταῦτα παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδριάσιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Δ. Χριστοφίδης
Α. Χαλαράκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ἀπριλίου 1893 ἡμέρα Τετάρτη

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιδῆς ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδριάσιν.

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης ὡς μῆτις καταρτισθέντων ἀνεβλήθη κατ' ἀπόφασιν τοῦ σώματος ἐπὶ τὴν αὔριον.

Ἀπαγγελλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικειμένον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξέως τῶν

ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, ὁ Γερουσιαστῆς Κ. Τ. Μαγγίνας λαβὼν τὸν λόγον εἶπε ταῦτα.

Μὴ θεωρῶν τὴν ἀρχὴν ἢ τὴν βᾶσιν τῆς μονιμότητος τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοσχεδίου κικῆν ἢ ἐτραλιένιν ἀναλαμβάνω τὸν λόγον μόνον ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, ὅσα χθὲς ὁ κατὰ πρότον λαλήσας παρέστησεν ὡς πλημμελῆ καὶ ὀλέθρια, καὶ πέπεισμαι ὅτι διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐξετάσεως αὐτῶν θέλω ἀποδείξει τὸ ἐναντίον ἀκίλοθως δὲ θέλω ἐξετάσει μέρη τινὰ τοῦ νομοσχεδίου ἅτινα ἐγὼ αὐτὸς θεωρῶ ἐντελῶς ἀκατάλληλα, καὶ θέλω ἐπιφέρει τὰς ἀνήκουσας παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ὡς μὴ ἀλανθάστους συνιστῶ εἰς τὸν Κ. ὑπουργόν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐξετάσῃ αὐτάς καὶ φέρῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν, ἂν τὰς εὐρῆ ὀρθᾶς.

Ὁ κατὰ πρότον λαλήσας χθὲς ἐθεώρησε τὸ προκειμένον νομοσχέδιον ὑπὸ δύο ἐπόψεσι, τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν διοικητικὴν καὶ τὴν μὲν ἀπέδωκεν εἰς τοὺς παρόντας ὑπουργοὺς ὡς ἀκριθῶς ἐπὶ δεκαπενταετίαν κατακρίναντας τὸ παρελθόν, καὶ ὡς δυναμένους ἤδη, ὅτε περιήλθον εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους, νὰ ἐραρμώσωσι τὰς ὑγιεῖς ἀρχάς, ἃς προκέρχουσι τὴν δὲ εἰς τὸ μόνιμον τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἰδίως εἰς τὸ πλημμελὲς τῶν διατάξεων ἐκείνων, τὰς ὁποίας ὀνομαστικῶς ἀνέφερον. Ὑπὸ τὴν πρώτην ἐποψὴν ἀλλοτρίαν οὖσαν τοῦ προκειμένου καὶ ἀνήκουσαν ἰδίως εἰς τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς περιορίζομαι νὰ εἶπω μόνον ὅτι ἕκαστος πρέπει νὰ ἀναμνήθῃ τὰ ἀποτελέσματα πράξεώς τινος καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ κρίνῃ τὸ ὄρθον ἢ ἐσφαλμένον τῆς πράξεως ταύτης, χωρὶς νὰ ἀπαιτῇ τὴν ὑπὲρ τὸ δεόν ταχύτητα τῶν ἀποτελεσμάτων ἐπὶ ἀντικειμένων μάλιστα τῶν ὁποίων ἡ πραγματοποίησις ἀπαιτεῖ πολλὰς ἡμέρας· εἰς τινὲς περιστάσιν ταύτην κύριοι πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο λόγιον κατὰ τὸ ὁποῖον ἀπ' ἐνός μὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ρίψῃ τις μετὰ πολὴν ταχύτητα πέτραν τινὰ μεγάλην εἰς τὸ πηγάδι, ἀπ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῆς ἀπαιτεῖται νὰ ἐργασθῶσι πολλοὶ ἄνθρωποι ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας· εἰς ταῦτα προσθετὸν τὸ ἐξῆς· εἴαν ἐκ τῶν ἀναδεχθέντων τὴν ἐξαγωγήν τῆς πέτρας οἱ μὲν φρονούσιν ἀναγκαίαν αὐτὴν οἱ δὲ τὸ ἐναντίον, ἢ πέτρα δὲν θέλει ἐξαχθῆ ποτὲ, καὶ ἡ ἀποτυχία θέλει εἶσθαι ἀφευκτος.

Ἄν συμφωνῶ μετὰ τὴν ἰδέαν τοῦ δευτέρου λαλήσαντος γερουσιαστοῦ Κ. Ρ. Παλαμήδου ὅτι ὅλοι ἀνήκομεν εἰς τὸ παρελθόν κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον καὶ δὲν πρέπει νὰ κάμνωμεν λόγον περὶ αὐτοῦ. Τὴν λήθην τῶν παρελθόντων θεωρῶ καταστρεπτικὴν

διότι υπαρχούσης ταύτης οι μὲν κακοὶ θέλουσιν ἐξακολουθεῖν νὰ πράττωσι τὸ κακὸν ἀνευθεωρητικῶς, οἱ δὲ καλοὶ δὲν θέλουσι φιλοτιμηθῆ ποτε νὰ πράξωσι τὸ καλὸν ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ δικνεκὴ τοιαύτη λήθη τῶν παρελθόντων θέλει παρακολουθήσει τὰς πράξεις των.

Ἡ ἰδέα τὴν ὁποῖαν ὁ πρῶτος λαλήσας εἶπεν ὅτι ἡ μία ἐξουσία (ἢτοι ἡ νομοτελεστική) ζητεῖ πάντοτε νὰ αὐξήσῃ τὰ δικαιώματά της ἐλαττώνουσα τὰ δικαιώματα τῆς ἄλλης (ἢτοι τῆς νομοθετικῆς) δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία οὔτε ἐλάττωσιν οὔτε ἀφαιρέσιν τῶν δικαιωμάτων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐπιζητεῖ, ἀλλὰ κανονίζει τὴν μοιότητα τῶν διατάξεων τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξέως τῶν φόρων, καὶ ἀφίνει εἰς τὴν κατ' ἔτος συζήτησιν τῶν Βουλῶν τὸν νόμον περὶ ἐπιβολῆς καὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς φορολογίας ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀρμοδιότητά των, καὶ ταῦτα πάντα πράττει τῇ συναιεήσει καὶ συμπράξει αὐτῶν τούτων τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, ὥστε οὐδεμίαν αὐξήσιν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων ἐπιδιώκει ἐνταῦθα.

Ἐκ τῆς ἐνισχύσεως συζητήσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου οὐδεμία αὐξήσις τῶν δημοσίων ἐλευθεριῶν προέρχεται. Ἐκ δὲ τῆς μονίμου ἤδη ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ οὐδαίς περιορισμὸς τῶν δημοσίων ἐλευθεριῶν πηγάζει, ὡς ἀνέφερον ὁ προαγορεύσας· διότι καὶ αὐτὴ ἀπλῶς ἡ ἀνακούφισις τὴν ὁποῖαν διατείνεται ὅτι εὐρίσκει ὁ λαὸς εἰς τὴν κατ' ἔτος συζήτησιν, ὡς ἐπιδιωρθουμένων κατ' αὐτὴν τῶν τυχόν ἡμαρτημένων διατάξεων, δὲν ὑπάρχει, οὐδὲ συνίσταται εἰς τὴν συζήτησιν περὶ μεταβολῆς τῶν ἐκτιμήσεων ἢ περὶ κανονισμοῦ τῶν δελώσεων τῶν ποινῶν καὶ τῶν περαιοίων· ἡ ἀνακούφισις αὕτη συνίσταται εἰς ἄλλας πράξεις, περὶ τῶν ὁποίων θέλει ἐμιλήσῃ ἐν δέοντι.

Ὁ χαρακτήρ τῆς ἐπιμονῆς εἰς τὴν μέχρι κεραίας μὴ μεταβολὴν τῶν νομοσχεδίων εἰς μόον τὸν προλαλήσαντα Κ. Χρηστίδην ἀνήκει καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλον· διότι ὑπῆρξαν πολλάκις ὑπουργοί, οἵτινες παρεδέχθησαν καὶ παρατηρήσεις καὶ διορθώσεις, καὶ μόνος ὁ Κ. Χρηστίδης ὑπουργὸς ὢν δὲν ἐδέχθη τοιαύτας, ὅσων ὀρθαὶ καὶ ἂν ἦσαν. Ἰπὸ τὴν διοικητικὴν ἐποψίαν ἀπαντῶ εἰς τὸν πρῶτον λαλήσαντα τὰ ἔξῃς, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐξήλεγξεν εἰς τὴν ἀγορεύσιν του ὡς πλημμελεῖ.

Ὁρθῶς τὸ ἄρθρον 8 τῆς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ νομοσχεδίου πραγματεύεται περὶ ἐπιβολῆς ποινῶν ὡς πρὸς μόνην τὴν ὑπεξαίρεσιν τοῦ ἐγγείου φόρου τοῦ διαφιλονεικουμένου κτήμα-

τος, διότι ἡ περὶ τῆς ἐπιβλητέας ποινῆς διάταξις ὡς πρὸς τὴν ὑπεξαίρεσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας ὑπάρχει εἰς τὸν ποινικὸν νόμον, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπαναληθῇ ἐνταῦθα, διὰ νὰ μὴ κανονισθῶσι δύο ποιναὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον. ἰὰν δὲ ὑποθεθῇ ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν ὑπάρχει, τὰ Βουλευτικὰ Σώματα οφείλουσι νὰ παύσῃ τὴν παροῦσαν διάταξιν ὡς εὐεργετικωτέραν εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Ὁρθῶς ἐπίσης τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου ἀφῆσιν ἐλευθέραν τὴν θέλησιν ἢ τὴν δῆλωσιν τῶν γεωργῶν ὡς πρὸς τὴν κράτησιν τῶν φόρων των, διότι ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἐπιεικεστέρα τῆς ὑπαρχούσης εἰς τὸ περισυρόν νομοσχεδίον διὰ τοὺς φορολογουμένους, οἵτινες ἐνδέεται, ἂν δὲν εὐρεθῶσι πρῖν, νὰ εὐρεθῶσιν ὑστερον ἐνεκὴν ἀπροσδοκῆτων περιστατικῶν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κράτῃσιν τοὺς φόρους των.

Ἡ ἴσσοδος τῶν ἐφόρων εἰς τὰς οἰκίας τῶν φορολογουμένων τῶν κατακρατουμένων τοὺς φόρους εἶναι μέτρον κανονισθῆν ἐναντίον τῆς δυστροπίας, κατὰ τῆς ὁποίας πρέπει νὰ εἴσθῃ λίαν αὐστηροί, καθ' ἂν τρόπον πρέπει νὰ εἴσθῃ λίαν ἐπιεικεῖς πρὸς τοὺς ἀθώους καὶ ἐνδεεῖς φορολογουμένους· εἶναι δὲ συνάμα μέτρον δίκαιον, διότι τὸ δημόσιον ὀφείλει καὶ δικαιοῦται νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εἰσπραξέως τῶν φόρων ἐκ μέρους τῶν κατακρατουμένων αὐτοὺς φορολογουμένων, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ποινὴ αὕτη εἶναι ἥπιωτέρα τῆς ὑπαρχούσης εἰς τὸν περισυρόν νόμον.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νομοσχεδίου γενομένη κατάρτησις τῶν εἰδικῶν ἀποθηκῶν εἰς χωρία μὴ ἀπέχοντα τῆς κεντρικῆς πλέον τῆς μιᾶς ὥρας εἶναι μέτρον κατὰ τὸν ἄλλῃ, διότι τοῦτο περιστέλλει τὰς καταχρήσεις καὶ τὰς νοθεύσεις, αἵτινες συντίθως γίνονται εἰς τὰς τοιαύτας εἰδικὰς ἀποθήκας· τοιαῦται ἀποθήκαι εἰς ἕλας τῶν Νομῶν τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος δὲν συσταίνονται, ἂν καὶ πολλὰ χωρία ἀπέχουσιν τῆς κεντρικῆς ἀποθηκῆς πλέον τῶν δύο καὶ τριῶν ὥρων· μετακομίσουσι δὲ εὐχαρίστως οἱ φορολογούμενοι τοὺς φόρους των εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, διὰ νὰ ἀπαλλαγθῶσι τῶν καταχρήσεων τῶν ἐνοικιαστῶν, οἵτινες ἔχουσι τὰς κλίεις τῶν εἰδικῶν ἀποθηκῶν.

Ὁ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου κανονιζόμενος προσδιορισμὸς τῶν 40 ἡμερῶν διὰ τὴν ἀποξέρισσιν καὶ μεταφορὰν τῶν εἰς κλίους συλλεγομένων ἀραβοσίτων εἰς τὰς ἀποθήκας εἶναι εἰς μέσους χρονικὸς ὅρος καταλλεστότατος, διότι οὔτοι ποῦ μὲν ξηραίνονται εἰς 20 ἡμέρας, ποῦ δὲ εἰς 30—50 ἢ καὶ 70, καὶ ἔπρεπε νὰ προσδιορισθῇ εἰς μέσους ὅρος. εἶναι ἐπίσης καταλλη-

λοτέρα ἢ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 21 § Β'. κανονίζομένη χορήγησις τοῦ δικαιώματος τοῦ νά πληρώνη ὁ ἐνοικιαστὴς τὸ τυχόν καταδεικνυόμενον ἑλλειμμα ἐκάστου εἴδους εὐθύς μετὰ τὸ ἀλώνισμα, καὶ οὐχὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς συγκομιδῆς, διότι τοῦτο εὐκολύνει τὸν ἐνοικιαστὴν καὶ ἐξασφαλίζει τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου.

Ἡ ὑπὸ τοῦ πρώτου λαλήσαντος γενομένη ἐγκωμίασις τῶν μέχρι τούδε γινομένων πρωτοκόλλων τῆς τριχούτης τιμῆς διὰ τὴν φορολογικὴν τῆς σταφίδος εἶναι ἐγκλημα ἴσον σχεδὸν μετὰ τῆς ἱεροσουλίας τὸ σύστημα ἐκεῖνο εἶχε καθιερωθῆ ἀπ' ἀρχῆς ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐγένετο κακὴ χρῆσις, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ εὐεργετικὸς σκοπὸς τοῦ νόμου τούτου ἐστράφη κατ' αὐτῶν διὰ τοῦ ἀκολούθου τρόπου· οἱ ἰδιοκτῆται μετὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας καταστρεπτικὸν πόλεμον εὐρεθέντες εἰς τελείαν ἀνέχειαν καὶ μὴ ἔχοντες τὰ μέσα τῆς καλλιεργείας ἐδανείζοντο παρὰ τῶν σταφιδεμπόρων χρήματα ἐπὶ τόκῳ 12/00, καὶ ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νά δίδωσιν εἰς αὐτοὺς τὸν σταφιδοκαρπὸν εἰς τὴν τιμὴν εἰς ἣν ἤθελον ἐκκοπῆ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς μετ' ἐκπεσμόν ἑνὸς ἢ δύο ταλλήρων ἐπὶ μιᾶς ἐκάστης χιλιάδος λιτρῶν· οἱ ἔμποροι ἀκολουθῶς ἐλάμβανον τὸν καρπὸν πρὸ τῆς ἐκκοπῆς τῆς τιμῆς, μετέφερον καὶ ἐπώλουν αὐτὸν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων μηνῶν ὄριζον τὴν τιμὴν ὀλιγωτέραν πάντοτε τῆς πραγματικῆς, διότι αὐτοὶ αὐτοὶ ἐχορῆγουν τὰς περὶ πρωτοδιορισμοῦ αὐτῆς πληροφορίας. Πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀτοπήματος τούτου ἐγένετο ἀκολουθῶς ὁ νόμος, δι' οὗ ἀπηγορεύθη ἡ ἐξαγωγή τοῦ σταφιδοκαρποῦ πρὶν τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς αὐτοῦ· ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀτοπήματος ἐγένετο τὸ ἀκόλουθον. Ἐάν ἡ τιμὴ προσδιωρίζετο, ἐπὶ παραδείγματι, εἰς 30 ταλλῆρα, τὸ δημοσίον μὴ στέργον εἰς τὴν τιμὴν ταύτην κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀνίκοντος αὐτῷ μέρους τῶν 16 τοῖς 0/0 ἐμπόδιζε τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ ὅλου ποσοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν γογγισμῶν τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ἔμπόρων· τούτου ἕνεκα οἱ ἔμποροι ἠναγκαζόντο νά πληρώσωσι εἰς μὲν τὸ δημοσίον τὴν τιμὴν τῶν 35 ταλλήρων εἰς δὲ τοὺς ἰδιοκτῆτας τὴν τιμὴν τῶν τριάκοντα· ἐπομένως δὲ κατεβίβαζον καὶ δύο ἢ τρία ταλλῆρα δι' ἐκάστην χιλιάδα λιτρῶν ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς ἰδιοκτῆτας πληρωτέου ποσοῦ διὰ τὸ περιπλέον τῆς τιμῆς, τὸ ὅποιον ὑποχρεοῦντο νά πληρώσωσι εἰς τὸ δημοσίον ἐπὶ τοῦ τέλους τοῦ 16 τοῖς 0/0. ἐκ τῶν ἐκτεθέντων λιπὸν ἐξάγεται ὅτι ἡ δολίσις τοῦ νόμου τούτου ἐγένετο ἐκ μέρους προσώπων. Ὅταν ἡ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καθιέρωσις μο-

νίμου φόρου ἐπὶ τοῦ σταφιδοκαρποῦ θέλει ἀπομακρύνει τὰς γινομένας καταχρήσεις καὶ θέλει φέρει εὐχάριστα ἀποτελέσματα.

Ἡ διὰ τῶν ἀρθρῶν 25 καὶ 28 καθιερωμένη συνάμα ἐνοικίασις τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων τῆς Μεσσηνίας, ἣν κατέκρινεν ἐπίσης ὁ προαγορεύσας ὡς πλημμελῆ, εἶναι μέτρον ὑπαγορευθὲν ἀπὸ ἀναφορὰς αὐτῶν τῶν κατοίκων, οἵτινες εὐλογοῦσιν ἤδη τὴν Κυβέρνησιν ὡς εἰσακούσασαν πᾶν ὅ,τι αὐτοὶ προαπήτησαν θεωροῦντες ὡς ἐπιβλαβῆ τὴν χωριστὴν ἐνοικίαν εἰς τε τοὺς ἔμπορους καὶ ἐνοικιαστὰς. Οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει μήπως ἡ κυβέρνησις ἀπολέσῃ τὴν κυριότητά της ἐπὶ τῶν ἐθ' ἰκαιοδικήτων συκοδένδρων, διότι ὅλαι αἱ κατὰ τὴν Μεσσηνίαν φυτεῖαι εἰσὶν ἐθνικοἰδιοκτήται ὡς ὑπάρχουσαι ἐπὶ γαιῶν καλλιεργουμένων τῷ δικαιώματι τοῦ κοινῶς λεγομένου νοθέλου, ἐξ ὧν τὸ πλεῖστον μέρος ἐρυτεύθησαν καταχρηστικῶς καὶ μετ' ἐπιβλαβὴν ζημίαν τοῦ δημοσίου, ἥτις δυστυχῶς θέλει μείνει καὶ εἰς τὸ μέλλον. Ἡ δὲ διακρίσις τοῦ φόρου ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, ἣν ἀπαιτεῖ ὁ προαγορεύσας, ὑπάρχει ἐπὶ τῶν στελέχων τῶν διπλοτύπων, εἰς τὰ ὅποια ὑποχρεοῦται ὁ ἐνοικιαστὴς νά καταχωρῆ πάντοτε ἰδίᾳ τὸ ποσὸν ἐκάστου φόρου.

Ἡ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 36 καθιερωμένη κατὰ στρέμμα φορολογία ἐπὶ τῶν περιβολίων, μπουτινίων κλπ., τὴν ὅποιαν κατέκρινεν ὁ προαγορεύσας ὡς θλιβρὴν ἕνεκα τῶν πολυαριθμῶν ὡς εἶπεν ἐκτιμήσεων καὶ τῆς ἀποκρύψεως τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως τῶν φυτευομένων γαιῶν, εἶναι καταλληλοτέρα τῆς δι' ἐκτιμήσεως γινομένης μέχρι τούδε· αἱ ἐκτιμήσεις διατηροῦνται καὶ ἤδη κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, ὡς διατηροῦντο καὶ εἰς τὸ παρελθὸν καὶ πάντοτε· ἀλλ' εἰς τὰς ἐκτιμήσεις ἐκεῖνας συνέβαινε τὸ ἀκόλουθον ἄτοπον.

Διὰ τὴν ἐκτίμησιν κτημάτων τινος διωρίζοντο τρεῖς ἐκτιμηταί, ἐξ ὧν ὁ εἰς ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὁ ἕτερος ὑπὸ τοῦ φορολογουμένου καὶ ὁ τρίτος ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, τοῦ ὁποίου ἡ ψήφος ἐσχημάτιζεν, οὕτως εἶπεν, τὴν ἀπόφασιν· τὸν τρίτον τοῦτον ἐκτιμητὴν οὐδέποτε ἠδύνατο νά δελεάσωσιν οἱ φορολογούμενοι, διότι δὲν ἦτο εὐκολὸν εἰς αὐτοὺς πολλοὺς ὄντας νά συμφωνήσωσι καὶ νά τηρήσωσι τὴν δωροδοκίαν μυστικῆν· αὐτὸν ἠδύνατο εὐκολώτερον νά δελεάσῃ ὁ ἐνοικιαστὴς, διότι καὶ περισσοτέραν ὠφέλειαν προσεδόκα, καὶ μυστικῆν ἠδύνατο, καθὼς εἰς καὶ μόνος, νά τηρήσῃ τὴν δωροδοκίαν. Κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ἐκτιμητῶν δὲν ὑφίσταται

καθόντων ἀπ' ἐνός μὲν οἱ φορολογούμενοι θέλουσι δηλώσει τὴν ἔκτασιν τῆς γῆς, τὸ εἶδος τῶν φυτειῶν καὶ τὸ ποσὸν τῆς παραχθησομένης προσόδου ὡς ἐγγιστα, ἀπ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐκτίμησις θέλει γίνεσθαι κατὰ στρέμμα καὶ κατὰ ποιότητα τῆς γῆς καὶ τοῦ εἶδους τῆς φυτείας εἰς διαφόρους τάξεις· ἡ τοιαύτη ἐκτίμησις θέλει ὀριθῆ δι' ἑτέρου τοῦ περὶ ἐπιβολῆς τοῦ ποσοῦ τῶν φόρων νόμου, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου εἶναι καλὸν νὰ προνοήσωμεν, διὰ νὰ προσδιορίσωμεν διαφόρους τάξεις, ὅπως εἶναι διάφοροι καὶ ἡπιώτεροι αἱ πληρωμαὶ τῆς κατὰ στρέμμα φορολογίας. Ὁ νόμος δὲν ὑπόκειται τὴν ἐντελὴ ἐξέλιψιν τῆς κατακρίσεως, ἀλλὰ τὴν ἐλαττωσιν, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ ἢ ἡ πείρα θέλει ἀποδείξει ποῖον τῶν δύο συστημάτων θέλει εἶσθαι τὸ ὑπεριμώτερον.

Ἡ πρώτη πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος, τὴν ὁποίαν ἐπέφερον εἰς τὸ τέλος τῆς ἀγορεύσεώς του, τοῦ νὰ παραδεχθῶμεν διὰ σύμφωνον νομοσχεδίου τὸν νόμον τοῦ παρελθόντος ἔτους 1854 εἶναι ὅπως ἀντιφατικὴ πρὸς τὴν ἀνακούφισιν, ἣν εἶπεν ὅτι θέλουσι ἀπολαμβάνει οἱ γεωργοὶ ἐκ τῆς ἐνιαυσίου συζήτησεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου· ὥστε ἐκ τῶν ἰδίων λόγων τοῦ ἀποδεικνύεται ὅτι μεγάλως τὸν δυσαρτεῖ ἡ μεταβολὴ τῶν διατάξεων, τὰς ὁποίας αὐτὰς καθιέρωσεν εἰς τὸ παρελθόν· ἡ πραγματικὴ ἀνακούφισις δὲν προέρχεται ἐκ τῆς ἐνιαυσίου συζήτησεως τῆς βεβαίωσεως κλπ. τῶν φόρων, ἀλλ' ἐκ τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἰσότητος αὐτῶν. Τὸ φορολογικὸν ἡμῶν σύστημα δὲν εἶναι ὁμολογούμενος ὀρθόν· εἶναι σύστημα καθιερωθὲν ὑπὸ κατακτιτοῦ κανονισάντος αὐθαίρετως τὴν φορολογίαν εἰς 10 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀκθαριστοῦ εἰσοδήματος· τούτου ἕνεκεν ἡ φορολογία εἶναι ἀνισοῦ καὶ ἀνώμαλος κατ' ὅλα τὰ εἶδη τῶν φόρων, διότι αὕτη ἀναβαίνει 1) ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς 60 περίπου τοῖς 0/0 ὑπολογιζομένων καὶ ἀφαιρουμένων ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς παραγωγῆς ὅλων τῶν ἐξόδων τῆς σποράς, τῆς ἐργασίας τῶν βοῶν, τῶν ὀργωμάτων, τῶν σκευῶν, τῶν ἀρότρων, τῶν θειριστικῶν, ἀλωνιστικῶν τῆς μετακομίσεως τῶν φόρων καὶ λοιπῶν τοιούτων· 2) ἐπὶ τοῦ σταφιδοκαρποῦ εἰς 65 τοῖς 0/0, ἀφαιρουμένων ὅλων τῶν ἐξόδων τῆς καλλιέργειας ἐν γένει· 3) ἐπὶ τῶν ζώων εἰς 40 τοῖς 0/0 ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων τῆς συντηρήσεως· 4) ἐπὶ τῶν ἐλαιοδένδρων καὶ τῆς μετάξος εἰς 15 ἢ 20 τοῖς 0/0, καὶ 5) ἐπὶ τῶν ἄλλων προϊόντων ἡ φορολογία ἀναβαίνει εἰς ποσὰ διάφορα.

Περὶ τῆς ἀνισότητος ταύτης ὑπέβαλον ἐνταῦθα κατὰ τὸ ἔτος

1851 τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις, καὶ πίνακα ὅλων τούτων τῶν εἰδῶν τῆς φορολογίας· ἀλλ' ἔμαθον ὅτι ὁ τότε ὑπουργὸς Κ. Χρηστίδης μὲ διέβαλεν εἰς τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν εἰπὼν ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἠθέλησεν νὰ κεντήσῃ τὴν ἀγανάκτησιν τῶν φορολογουμένων, οἵτινες οἰκοθεν γνωρίζουν τί πληρόνουσι, καὶ ἐπληροφόρηθον ἐπομένως ὅτι ἀπέπειλε τοὺς πίνακας τούτους πρὸς τοὺς ἑρόρους ὑποδικινῶν εἰς αὐτοὺς τὸ ἀπίθανον τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐπὶ σκοπῷ κατακρίσεως, ὅποιαν ὅμως οὐδεὶς ἔκαμε.

Τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως, τὸ ὁποῖον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρήγας Παλαμίδης ἀνέφερεν, ἀπεδείχθη εἶς ὀλιγοῦτερον· καὶ τοῦτο βεβαιεῖται ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἐπιόντα ἔτη μεταβολῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπανόδου εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως. Τὸ πλημμελὲς ὅθεν ὑπάρχει εἰς τὸ ἀνίσον τῆς φορολογίας, ὅτεν πρέπει νὰ διορθωθῇ.

Παρατηρῶ προεπίει εἰς τὸν πρῶτον λαλήσαντα, τὸν ἐγκωμιάσαντα μὲ μεγάλῃ ἐπίδειξιν τὸ παρελθόν, ὅτι τὸ παρελθόν αὐτὸ ἔχει πολλὰς καὶ καλὰς καὶ κακὰς ἀναμνήσεις· σιωπῶν ὡς πρὸς τοῦτο τὰ πολλὰ ἀναφέρω ἐν μόνον τὸ ἐξῆς. Οὐδέποτε, Κύριοι, θέλωμεν ἀκούσει ὅτι κατὰ τὸ παρελθόν ἠκούσαμεν ῥῆθιν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ἦτοι τὸ αἶς εὐγνωμονῶσι καὶ ἀς εὐχαριστῶνται οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ὅτι ζῶσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν νόμων χωρὶς νὰ ζητῶσι περισσότερον, ἔπερ ὁμοιάζει μὲ ἐμῖνο, τὸ ὁποῖον ἔγραψον οἱ ὀθωμανοὶ εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ ἦτοι τὸ ἀσυγχωρεῖται εἰς τὸν φρόντα τὸ παρὸν ῥαγιά νὰ φέρῃ σὺν τὴν κεφαλῆν ἐπὶ τῶν ὤμων διὰ τὸ ε. ε. ν ἔργομαι ἤδη εἰς τὰς παρατηρήσεις ἐκεῖνας, ἀς ἐθιώρῃσα καὶ θεωρῶ ἀξίας πρὸς διόρθωσιν ἄρθρων τινῶν τοῦ νομοσχεδίου, τοῦλάχιστον ὅταν ἡ πείρα ἀποδείξῃ ταῦτα πλημμελῆ.

Ἡ διὰ τῶν § 2 καὶ 3 τοῦ ἀρθροῦ 2. κανονιζομένη ποινικὴ διάταξις κατὰ τῶν ὑπαλλήλων ἐκεῖνον, οἵτινες λάθως τυχὸν μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις, δὲν εἶναι ἀποχωρῶσα ὡς μὴ ἐμπεριλαμβανούσα καὶ τὴν ποινὴν τῆς παύσεως.

Ὁ παραβάτης ὑπάλληλος μὴ φοβούμενος παθεῖν τινα δύναται νὰ παρεκτραπῇ καὶ νὰ πληρώσῃ εὐκόλως τὴν κανονιζομένην χρηματικὴν ποινὴν τῶν 50—300 δραχμῶν, ἥτις εἶναι μικρὰ ἀπέναντι τῶν θηρουμένων ἄλλων μεγαλητέρων συμφερόντων, καὶ δύναται νὰ προσυμφωνηθῇ μεταξὺ τῶν συναιτέρων ἢ διατάξις λοιπὸν αὕτη εἶναι ἐπιζήμιος εἰς τὸ δημόσιον καὶ τοὺς

φορολογουμένους, διότι θέλουν άδικεί αὐτοὺς ἐκείνοι εἴτινες οφείλουν νά τοὺς προστατεύωσιν ἀναγνωρίζω καὶ σέβουαι τὴν κυριαρχίαν τῆς Βουλῆς, ἥτις ἔκαμε τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἀλλ' οὐχ ἤττον παρατηρῶ ὅτι αὕτη εἶναι κακὴ καὶ κατακριτέα.

Ἡ διὰ τῶν § 7 καὶ 8, τοῦ ἀρθρ. 9 κανονιζομένη φῶρα εἰς 18, 30 καὶ 40 τοὶς 0/0 μοὶ φαίνεται πολὺ δυσανάλογος, διότι ἐκπαινοῖσθαι ἐπὶ συμπερασμάτων καὶ παρατηρῶ ὅτι δοκιμῆς γενησομένης οὐδέποτε θέλει ρθῶσαι αὕτη τὰ ποσὰ ταῦτα καὶ ἰδίως τὸ ποσὸν τῶν 18 τοὶς 0/0, καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νά γίνῃ ὁ ἀνήκων ἐκπεσμός.

Ἡ διὰ τοῦ ἀρθρ. 18 κανονιζομένη εὐθὺνη τοῦ ἐνοικιαστοῦ διὰ τὴν καθ' ὁδὸν ἀφαίρεσιν μέρους ἢ τοῦ ὅλου τῶν μετακομιζομένων φάρων, γεννησομένην βεβαίως ἐκ μέρους τῶν φορολογουμένων, μοὶ φαίνεται ἀτοπος, καὶ πρέπει νά ληρθῇ ἡ ἀνάκουσα πρόνοια πρὸς διορθωτὴν τοῦ ἀτόπου τούτου, ἂν ἡ πείρα τὸ ἀποδείξῃ τοιοῦτον τοῦλάχιστον πρέπει νά χορηγηθῇ εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ φορολογουμένου.

Τὸ αὐτὸ ἀτοπον προέρχεται καὶ ἐκ τῆς κανονιζομένης διὰ τοῦ § 4 τοῦ ἀρθρ. 19 εὐθὺνη τοῦ ἐνοικιαστοῦ ὡς πρὸς τὴν καθ' ὁδὸν νόθευσιν τῶν καρπῶν γινομένων πάντοτε ἐκ μέρους τῶν φορολογουμένων.

Ἡ διὰ τοῦ § 4 τοῦ ἀρθρ. 21 κανονιζομένη ἐκποίησης τοῦ πλεονάζοντος ποσοῦ ἐξ ἑνὸς εἶδους καρπῶν διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος ἑτέρου εἶδους δὲν εἶναι ὀρθή, διότι ἡ βιαία ἐκποίησης ἐλαττώνει τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος· φρονῶ δὲ ὅτι ἀντὶ τῆς ἐκποίησης δύναται νά κινωῖσθῃ ἡ κρᾶτησις ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν τρεχοῦσῶν τιμῶν τῶν πρωτοκόλλων, ὑποχρεουμένου τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς περιπλέον ἐλλείψεως.

Αἱ διὰ τῶν ἀρθρ. 49—59 κανονιζόμεναι διατάξεις περὶ τοῦ ἀφορολογητοῦ τῶν ἐντὸς τῆς Λακωνίας καταναλισκομένων προϊόντων εἶναι ἀντισυνταγματικαὶ καὶ ἀδικοὶ· δὲν εἶναι δικαίον οἱ Λάκωνες νά συμμορφῶνται εἰς μὲν τὰ βάρη μὲ τὸν νόμον τῆς Ἐπτανήσου, ἥτις δὲν πληροῖται ἄλλαν φάρον εἰμὴ τὸν τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, εἰς δὲ τὰ ὀφέλη μὲ τὸν νόμον τὸν ἑλληνικόν.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας συνιστῶ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν διὰ νά τὰς ἐκτιμῆσῃ καὶ τὰς ἐφαρμόσῃ, ἂν ἡ πείρα τις ἀποδείξῃ ὀρθές.

Λαθίων κατόπιν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαυρομάτης μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας εἶπε.

Σέβουμαι καὶ ἐκτιμῶ, Κ. πρόεδρε, καὶ τὰς γνώσεις καὶ τὰ

φῶτα καὶ τὴν πολυχρόνον τριβὴν τῶν ἀγορευσάντων χθές, καὶ πρὸ πάντων τοῦ σήμερον προλαλήσαντος· ἀλλ' ἀναπολῶν εἰς τὴν μνήμην μου, Κ. πρόεδρε, τὰ κεραυνοβόλα ἀκούσματα. τὰ ὅποια ἐρρήθησαν μίαν ἡμέραν μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ νομοσχεδίου, πρὸς δὲ καὶ τὰ μετὰ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς, ἰστάμην, ὁμολογῶ, κεκηνῶς χθές, διὰ νά δροσίσω τὰ χεῖλη μου ἀπὸ τὰ νάματα τῆς πηγῆς τοῦ Νέκερ, καὶ νά φωτισθῶ ἀπὸ τὰ φῶτα τῶν ἀγορευσάντων ἀπορασιζόμενος νά σύρω καὶ αὕτην τὴν ὑπογραφήν μου καὶ νά καταψήφισω τοῦ νομοσχεδίου, ἐὰν ἐρωτιζόμεν.

Ναὶ κύριοι, ἡ ἐπιτροπὴ σας ἀναγνωρίζει ὅτι ἀμοίρει τῶν φῶτων καὶ γνώσεων τῶν προαγορευσάντων καὶ ἂν βεβαίως προέκειτο περὶ τῆς συντάξεως τοιοῦτου νομοσχεδίου, ἢ ἄλλου τιῶς, πρώτη αὕτη ἤθελε προτείνει ἑαυτὴν ἀναρμοδίαν, καὶ πρὸς τοῦτο καταλλήλους τοὺς λόγιους τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν· ἀλλὰ προκειμένου περὶ ἐρείνης φορολογικῶν διατάξεων καὶ παραλληλισμοῦ αὐτῶν πρὸς τὰς τοῦ παρελθόντος, πραγμάτων ὅπως πρακτικῶν, συγχωρήσατέ μοι τὴν τόλμην νά εἶπω ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ σας ὄχι μόνον αἰσθάνεται ἑαυτὴν ἱκανὴν νά τὸ κρίνῃ καὶ τὸ παραλληλίσῃ, ἀλλὰ καὶ νά ἐπιτύχῃ εἰς τὴν κρίσιν τῆς, διότι αὕτη προέρχεται ἀπὸ ἀγνὴν πεποιθήσιν καὶ τὴν πείραν αὐτὴν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὰς θεωρίας καὶ τὰ φῶτα, ἅτινα ἔχουσιν ἐνιστά τε νεγελῶδες. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς σας ἐμελετήσαν ἐσκεμμένως τὸ νομοσχέδιον, ἐν συνειδήσει δὲ σας λέγω ὅτι μακραν τοῦ νά εὐρωσιν αὐτὸ καταθλιπτικόν πρὸς τοὺς φορολογουμένους, τὸ εὐρίσκουσιν ἐξ ἐναντίας εὐργετικόν πρὸς αὐτοὺς. Τὸ κατ' ἐμὲ κύριοι, ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν διάθεσιν αὐτῆς ἐφωτίσθην περισσότερο ἀπὸ τὰς πρακτικὰς γνώσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σταίκου, ἀποτελοῦντος ἐπίσης μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, παρὰ ἀπὸ τὰ φῶτα τῶν χθές ἀγορευσάντων· πιστεύσατε εἰς τὴν εὐλικρινεῖάν μου, διότι ἂν ἐκ τῆς χθές συζητήσεως ἐσχημάτιζον τὴν ἐναντίαν γνώμην, δὲν ἐδυσκολευόμην νά σύρω τὴν ὑπογραφήν μου καὶ νά καταπολεμήσω τὸ νομοσχέδιον· καὶ διὰ τί ὄχι, Κύριοι; Ἐ, ὡς ὁμολογῶ μετὰ παύσεως ὅτι δὲν εἶμαι ὀπαδός τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἂν δὲν εἶμαι ὀπαδός του· δὲν εἶμαι καὶ ἀντίπαλος αὐτοῦ· διότι ἀρκετὰ ἐγευθὴν καὶ μέχρι τρυγῆς ἐξήντησα τὰ πατήρια τῆς ἀντιπολιτεύσεως, καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀκόμη αἰσθάνουαι τὴν πικρίαν τῆς. Ἀλλὰ τότε τί τάχα εἶμαι, ἀφ' οὗ δὲν εἶμαι οὔτε ὑπουργικός οὔτε ἀντιπολιτευόμενος; ἀπαντῶ, εἶμαι ὑπουργικώτατος, καὶ ἐν ὅσῃ ἡ πεποιθήσις μου μοὶ λέγει ὅτι τὸ

υπουργείον βαδίζει τὴν εὐθείαν, τὴν ὁποίαν ἐγράψαι, βεβαιώθητε ὅτι θέλω εἶσθαι καὶ ἀχώριστος συντροφός του. Δὲν εἶμαι δὲ ἐξ ἐκείνων τῶν συντρόφων, οἵτινες διὰ τοῦ φανοῦ ζητοῦσιν ἀφορμὴν διωξέων, ὡς οἱ κακοὶ σύζυγοι οἵτινες διὰ νὰ εὐρωσι πρόφασιν νὰ ξυλίσωσι τὰς γυναϊκάς των θεωροῦσι τὸ ποτὴρὶ μὲ τὸ κερὴν εἰς τὸν ἥλιον, κατὰ τὴν δημόδιον περιουσίαν τῆς πατρίδος μου, ἀλλὰ προσκυλλῶμαι ὡς ὁ κιτσός εἰς τὸ δένδρον, καὶ ἀδιαφορῶ ἢ ὀλίγην σημασίαν δίδω, ἂν τὰ πράγματα καὶ αἱ περιστάσεις ὑποχρεοῦσιν ἐνίοτε τὸ ὑπουργεῖον νὰ παρεκκλίνῃ ὀλίγον τῆς εὐθείας διὰ πράγματα μικρὰς ἢ ἐλαχίστης αξίας.

Δὲν ἔχω Κύριοι τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ὅτι ἐν ὄσῳ τὸ ὑπουργεῖον προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ ἀξιοτιμωμένου καὶ γρηγοροῦ Κυρίου Μαυροκορδάτου, ἀνδρός διαπρόφαντος ἐπὶ τεσσαρακοσιετασίαν καὶ ἐπίκεινα, καὶ ἀποκτήσαντος τέλος ὑπόληψιν γενικὴν ἐπιτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς διὰ πολλῶν μόχθων καὶ κόπων, διὰ κινδύνων καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς, δὲν ἔχω λέγω τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ὅτι θέλει μεριμνᾷ τὸ ὑπουργεῖον ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος, τὸ σκάφος τῆς ὁποίας διὰ τῆς ὑπολήψεώς του αὐτῆς ἐσώθη ἀπὸ τὸν κλύδωνα καὶ τὰς τρικυμίας εἰς ἃς ἐκυματίζετο πρὸ τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς του.

Ἦσως μοι ἀποδώσῃ τις καλακείαν ἢ πλάγιον σκοπὸν διὰ τὴν ἐκφρασίμ μου ταύτην μαρτύρομαι τὸν ἀόρατον τῆς Ἑλλάδος κηδεμόνα ὅτι ἡ ἐκφρασίς μου αὕτη προέρχεται ἀπὸ ἀγνόν αἰσθητικῆς καὶ τὴν ὑπόληψιν τὴν ὁποίαν ἐκ πεποιθήσεως τρέφω εἰς τὸ ὑποκειμένον του.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστῆς Κ. Παλαμίδας. Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν τῆς χθρῆς ἀγορεύσεώς μου λαμβάνω καὶ σήμερον τὸν λόγον· δὲν θέλω κατὰ συνέπειαν περιστραφῆ οὔτε εἰς τὰς λεπτομερείας τοῦ νομοσχεδίου, εἰς ἃς ἐνδιέτριψεν ὁ πρῶτος σήμερον ἀγορεύσας, οὔτε εἰς τὰς ἐξομολογήσεις ἢ ἐξυμνήσεις τοῦ δευτέρου, θέλω ὁμοίως ἐνδιατρίψαι ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ παρελθόντος, περὶ τοῦ ὁποίου χθρῆς ἔκαμε λόγον, ἀρ' οὐ σήμερον προσεκλήθη εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος. Δὲν εἶπον χθρῆς νὰ μὴ ἐξετάσωμεν τὸ παρελθὸν, λόγῳ ἀμνηστίας· εἶπον ὅτι εἰς τὸ παρελθὸν ἀνήκομεν ἅπαντες, ὅτι ἐξετάζοντες τοῦτο εὐρίσκομεν καὶ τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰ καλὰ ἐνὸς ἐκάστου· μόνος ὁ Κ. ἐπὶ τῆς οἰκονομίας ὑπουργός εἶπεν ὅτι εἶναι νέος, ἂν καὶ κατ' ἐμὲ ὁ πλέον τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν δὲν εἶναι νέος, ἀνήκει βεβαίως εἰς παρελθὸν, καὶ συναμίγη καὶ οὗτος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον

πρὸς τοῦτο· διότι εἰς τὰ συνταγματικὰ συστήματα οὐ μόνον οἱ ὑπουργοὶ ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπάλληλοι μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ κλητήρος θεωροῦνται μέλη τοῦ συστήματος συμμερίζομενοι τῶν ἀρχῶν του διὰ τῆς ὁποίας προσφέρουσιν ὑπηρεσίας. Τὸ παρελθὸν λοιπόν, εἶπαν ἐλλόγως, ἀνήκει εἰς ὅλους μας· ἕκαστος ὅθεν ἃς ἀνερευνήσῃ τοὺς μυοὺς τῆς συνειδήσεώς του, ἂν ἐπράξῃ καλὸν κατὰ τὸ παρελθὸν, ἢ ἐλλείψῃ, καὶ ἃς ρυθμίσῃ τὰ διαβήματά του διὰ τὸ παρὸν καὶ μέλλον, χωρὶς νὰ φθάσωμεν εἰς ἀντιπαροβολὰς καὶ ἀντιπαροστασεις. Ἐπακρογόμενος εἰς τὸ νομοσχέδιον παρατηρῶ ὅτι δὲν εἶχον καιρὸν νὰ ἐξετάσω τὰς μεταβολάς, ὅσας τοῦτο φέρει σχετικῶς πρὸς τὸν παρελθόντα νόμον· μόνον οἱ ἀξύνους δύνανται εἰς τόσον βραχὺ χρόνον διάστημα νὰ ἀντιληφθῶσι τούτων, ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι κατὰ τοῦτο ἀμβλύνους. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ Κ. ὑπουργός δὲν δύναται νὰ μᾶς βεβαιώσῃ ὅτι αἱ τροπολογίαι του εἶναι ἀλάνθαστοι, ἐπειδὴ ἄλλως τὸ σύστημα, ἐφ' ὅσῳ καὶ αἱ τροπολογίαι τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐπινέχθησαν, εἶναι σύστημα ἐπιβεβλημένον ἀπὸ κατακτητῆν, διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς σύστημα ἀρμόζον εἰς ἐλευθέρους πλέον ἄνδρας, ἃς μὴ καθιερώσωμεν μονίμως οὔτε κατὰ τοὺς τύπους οὔτε κατὰ τὴν οὐσίαν τὸ σύστημα τοῦτο· ἃς μὴ ἀφιερῶμεν εἰς τὸν ὑπουργὸν καὶ τὰς μεταβολάς, τὰς ὁποίας ὑπόσχεται ὅτι θὰ φέρει· εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη ἡ ἐμποσιοσύνη ἀποδίδεται ὄχι εἰς τὰ πρόσωπα, ἀλλ' εἰς τὰς θεσμοθεσίας, διότι ἂν ἐστρεζόμεθα εἰς τοὺς ὑπουργούς, ἦτο περιττόν καὶ τὸ σύνταγμα· αἱ πολιτεῖαι συντηροῦνται διὰ τῆς δυσπιστίας· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀποδώσωμεν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν καλὴν διάθεσιν τῶν ὑπουργῶν, οὐχ ἦτον δικαιώμεθα νὰ δυσπιστῶμεν α) περὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, διότι πολλὰ ἐλλείψεις συμβαίνουσιν ἐξ αὐτῆς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ τῆς ἀτελείας, ἥτις ἐγκτεται εἰς τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις· β) περὶ τῆς διαθέσεως, ἢν θὰ δεῖ εἰς τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις· γ) περὶ τῆς διαθέσεως, ἢν θὰ δεῖ εἰς τὸ μέλλον διὰ νὰ προτινῶσι τροπολογίας τῶν ὑπὸ τῆς πείρας καταδειχθειῶν ἡμερτημένων διατάξεων· εἰς τὴν ἀνθρώπινον ἐπίσης ἀδυναμίαν ἐγκτεται ἡ φιλοτιμία καὶ ὁ ἐγωϊσμός. Ἰλλ' Ἦσως μοι εἴπῃ τις ὅτι ἐν περιπτώσει δύναται ὑπουργεῖον ἀδιαφορήσει νὰ εἰσαγάγῃ τροποποιήσεις δύναται Βουλευτῆς ἢ Γερουσιαστῆς οἷος δῆποτε· νὰ προτείνῃ διόρθωσιν τῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν δειχθειῶν πλημμελῶν διατάξεων τοιαύτην διόρθωσιν ἃς μὴ περιμένωμεν παράδειγμα ἔχομεν τὸ βιβλίον τῶν συντάξεων, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐνθυμείσθῃ, εἰσῆχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῇ ἐπακλεισμένη αἰτήσει αὐτῆς, πρὸς τὸν

επιπόν του να εισαχθῆ ὁ ἐν γένει περί συντάξεως νόμος, ἀλλὰ τὸ ὅποιον βιβλίον ἀπαξ θεωρηθῆν ὡς καλὸν ἐξακολουθεῖ εἰσέτι ὑπάρχον ἀμετάβλητον χωρὶς ἀκόμη νὰ εισαχθῆ ὁ περί συντάξεως νόμος.

Κύριοι! ὀλίγοι φορολογικοὶ νόμοι μᾶς ἔμειναν ἐνιαύσιοι ὁ περί ζώων, Μελισσιῶν, καὶ ὁ περί ἔγγειου καὶ δικαιοῦματος ἐπικαρπίας· οἱ ἄλλοι, ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου, μετέβησαν ἀπὸ τοὺς ἐνιαυσίους εἰς τοὺς παγίους ἄς ἐξακολουθήσωμεν νὰ τηρήσωμεν καὶ τούτους ἐνιαυσίους, ἔστω καὶ δι' ἑνὸς ἄθρου τιθεμένων εἰς ἰσχύον ἀπὸ τὸ ἐν ἔτος εἰς τὸ ἄλλο· ἄλλως τε ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν ὑπόψιν καὶ τὸν νόμον περί προδιορισμοῦ τοῦ ἔγγειου φόρου καὶ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρπίας, διότι τὸ ὑπουργεῖον δὲν εἶχεν ὡς φαίνεται καιρὸν νὰ εισαγάγῃ τοῦτον συγχρόνως, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς ἐπίγει, ὡς δὲν δυναμέσθα νὰ συζητήσωμεν καὶ βασιανίσωμεν τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῆ ὅτι ἔχομεν ἡμεῖς τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ νὰ τὰς βασιανίσωμεν, οὐδαμῶς ἀμφιβολία ὅτι δὲν θέλουσι κατανοηθῆ ἀπὸ αὐτοῦ τοὺς φορολογουμένους. ὁ ὅτι μάλισ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς των θέλουσι δημοσιευθῆ, διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑποστηρίζω τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Χρηστίδου, τοῦ νὰ μὴ ψηφισθῆ πάγιος, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος ἰσχύων μόνον ὁ νόμος οὗτος. Εἶπον ἀπ' ἀρχῆς ὅτι δὲν προτίθειμαι νὰ εἰσέλθω εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν καθ' ἕκαστα διατάξεων τοῦ προκειμένου, ἐν παρόδῳ ὁμῶς ἄς μοὶ συγχωρηθῆ νὰ παρατηρήσω ὅτι ὁ τοῦ παρελθόντος νόμος δὲν εἶχεν ἄλλο κερδόν, εἰμὴ τὸ τοῦ τρίτου ἐκτιμητοῦ· ὁ τρίτος οὗτος δικαιοῦτης, ἐὰν καταργεῖτο διὰ τῆς ὀνομασίας τῶν τριῶν δικαιοῦτων συνάμα ἀπ' ἀρχῆς ἠθελον διορθοῦσθαι πολλὰ ἀτοπήματα. Περαιτέρω λοιπὸν τὸν λόγον μου, ζητῶ τὴν προσθήκην τοῦ ἀριθμοῦ «1855» ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεγόμενα ὁ προλαλήτας Γερουσιαστῆς Κ. Τ. Μιχαήλ κακῶς, εἶπε, μὲ ἐνόησεν ὁ προαγορεύσας· τὰς παρατηρήσεις, ἄς ὑπέβαλον, ἐθεώρησα μὲν καταλλήλους οὐχὶ δὲ καὶ ἀκωνίστους· ἀφῆκα δὲ ταύτας εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ διὰ νὰ τὰς ἐξετάσῃ καὶ τὰς παραδεχθῆ, ἂν τὰς εὖρη τοιαύτας.

Τὸ προκειμένον νομοσχεδίον δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῆ ἐνιαύσιον, διότι περιέχει διατάξεις διαρκεῖς καὶ διαφέρει τοῦ κυρίως φορολογικοῦ· δύναται δὲ νὰ προσέσω ὅτι καὶ νόμοι κυρίως φορολογικοὶ ἐγένοντο διαρκεῖς καὶ τοιοῦτοι εἰσὶν οἱ νόμοι περί ἰχθυοτροφείων, περί σμύριδος, περί τῶν οἰκοδομῶν, περί τῶν ἐπιτηδευμάτων κτλ.

Εἰς τὰς πεποιθήσεις τοῦ προαγορεύσαντος ἐπῆνευεν ὁ Γερουσιαστῆς Κ. Ρ. Παλαμῆδης δὲν ἐπεμβαίνω, ὁ νόμος περί σμυρίδος ἀφορᾷ μοναδικὴν πρόσδον καὶ ταύτην ἐπὶ τινος μέρους νήσου· ὁ περί φορολογίας ὁμῶς νόμος ἀφορᾷ ἐν γένει τὴν ταξὶν τῶν γεωργῶν καὶ ἰδιοκτητῶν, ἧς εἶναι ἡ πολυπληθιστέρα.

Δὲν πιστεύω δὲ τὸ ὑπουργεῖον, ὡς ὑπουργεῖον συντηρητικόν, νὰ θελήσῃ νὰ ταράξῃ ὅ,τι εἶναι παραχωρημένον καὶ παραδεδομένον πρὸ τριάκοντα τεσσάρων ἐτῶν· ἂν δὲ πράξῃ τὸ ἐναντίον, μᾶς ἀφαίρει δικαίωμα κεκτημένον καὶ ἀδιαφιλονεικῆτον, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ παρῶν νόμος συζητεῖται ἀνευ τῆς παρουσίας τοῦ ἑτέρου, περί προδιορισμοῦ τοῦ φόρου, ὅστις ἔχει μεγάλην σχέσιν καὶ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ περί βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως, διατάξεων αἰτινες ἐν Ἑλλάδι καταστάθασαν ἄλλοτε πρόξενον γογγισμοῦ, κατακραυγῶν, καὶ ἄλλων μέχρι στίσεως παραπόνων διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐπιβολῆς, ἐπιβαρύνοντα καὶ αὐξάνοντα τὸ ποσοῦ τοῦ φόρου. Τὸ ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατοῦν σύστημα εἶναι τοιοῦτον, ὥστε ὅχι μόνον πρέπει ἐνιαυσίως νὰ ψηφίζηται τὸ ποσοῦ τοῦ φόρου, ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως αὐτοῦ· καὶ κατὰ τοῦτο δὲν συμφωνῶ πρὸς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργῶν εἰπόντα ὅτι ἀρμόζει εἰς ἐλευθέρους ἄνδρας νὰ ψηφίζωσιν ἐνιαυσίως μόνον τὸ ποσοῦ τοῦ φόρου, καὶ οὐχὶ καὶ τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαίδευσως ὑπουργὸς εἶπεν. Ἀπὸ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ πρωτελευταίου λαλήσαντος ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν μου εἰς τις κοινοβουλευτικῆς, ἣν ἠκολούθησε τὸ νομοθετικόν τοῦτο Σῶμα· ἐπέσπεν, ὁ πρωτελευταῖος λαλήσας τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν ἐπὶ τῶν παρατηρήσεών του, διὰ νὰ τὸ χρησιμεύσωσιν αὐταί, ὅταν εἰσαγάγῃ τροπολογίας εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, διότι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν δύναται νὰ ψηφισθῶσιν αὐταί ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ ἂν ἠθελον ἐπινεχθῆ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, διότι τοιαῦται τροπολογίαι προτάθησαν εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλ' ἀπορρῆφθῆσαι δὲν δύναται νὰ σταλῶσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς αὐτήν.

Τὸ 18 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος λέγει· «ἐὰν πρότασις νόμου ἀπορρῆφθῆ ὑπὸ μιᾶς τῶν τριῶν νομοθετικῶν δυνάμεων, δὲν παρυσιαζεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.» ἡ περίστασις αὕτη μοὶ ἐνθυμίζει ἀνάλογόν τινα, καθ' ἣν προέκειτο ἡ συζήτησις τοῦ νόμου περί Διοικητικῆς Ἀστυνομίας. Τότε εἰς τὸν ἕτερον νομοθετικὴν περίβουλον εἶχε γενῆ πρότασις νὰ προστεθῆ

διάταξις τις, καθ' ἣν ὁ νόμος ἐκεῖνος ἔπρεπε νὰ ἔχη διάρκειαν τεσσαρῶν ἐτῶν καὶ ἡ πρότασις αὕτη ἀπερρίφθη ὅταν μετ' ὀλίγον ὑπεβλήθη ὁ νόμος εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, ἐγὼ προέτεινα τὸ προσωρινὸν τοῦ νόμου, καὶ ὁ συνάδελφος Κ. Τρικωπῆς εἶπεν, ὅτι ἂν ἡ πρότασις αὕτη δὲν εἶχε γινῆ καὶ εἰς τὸν ἕτερον νομοθετικὸν περιβόλον, καὶ ἂν δὲν εἶεν ἐκείθεν ἀπορρίφθη, ἤθελε τὴν παραδεχθῆ καὶ βεβαίως, μίᾳ διατάξει ἐπὶ νομοσχεδίου εἶναι πρότασις νόμου ὅταν δὲ τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του μίαν τοιαύτην πρότασιν καὶ τὴν ἀπέρριψε, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ πιθανοκράσωμεν εἰς τὴν ἀπόφασίν του. Τότε ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ διαρύγω τὴν διάταξιν τὴν Συνταγματικὴν, προτείνων ὄχι τετραετὴ διάρκειαν τοῦ νόμου, ἀλλὰ τριετὴ ἢ διετὴ, μὲ τὴν προθεσιν νὰ μεταβληθῆ ἡ πρότασις· διότι ὁ διάφορος ἀριθμὸς εἶναι νεία πρότασις διάφορος, καὶ τοῦτο εἶναι τόσον ἀληθές, ὥστε εἰς ἄλλα νομοθετικὰ σώματα ὁλοκληροὶ συνεδρίασις στρέφονται εἰς τὴν συζήτησιν καὶ τροπολογίαν ἀριθμῶν καὶ προθεσμιῶν. Ἐάν λοιπὸν τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα δὲν ἀπέρριπτε τὴν πρότασιν ταύτην αὐτοῦσιον, ἠδυνάμεθα νὰ συλλογισθῶμεν ἂν δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλωμεν εἰς ἀρμονίαν μὲ τὴν πρότασιν περὶ προσθήκης τοῦ ἀριθμοῦ α 1855 ὃ Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἀπαξ ἡ Βουλὴ ἀπερρίφθη ὅτι δὲν θέλει μόνον διὰ τὸ ἔτος 1855 ἰσχύοντα τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον, διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τοιαύτην πρότασιν.

Παρελθὼν τότε ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς εἶπε. Καὶ ὡς μέλος τῆς ἄλλης Βουλῆς καὶ ὡς ὑπουργὸς ἔλαβον μέρος κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄλλῳ περιβόλῳ συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Εἶναι βέβαιον ὅτι ἐσυζητήθη τὸ προσωρινὸν ἢ πᾶσιον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἡ Βουλὴ ἀπερρίφθη σχεδὸν πανψηφίᾳ περὶ τοῦ παγίου αὐτοῦ. Ἐδόξα καὶ τότε ἐξηγήσεις περὶ τῆς σταθερότητος τοῦ νόμου· δίδω καὶ σήμερον τὰς αὐτάς, ὅτι λέγοντες σταθερὸν τὸν νόμον τοῦτον, δὲν ἐνουούμεν μὲ τοῦτο ἀμετάβλητον αὐτόν· ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ περιβόλῳ ἐγένετο ἡ παρατήρησις ὅτι Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς δυσκόλως θέλει κάμει πρότασιν περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων αὐτοῦ, ἢ δὲ κυβερνητικὴς ἀντιβαλλούσιν ἂν θὰ εὐρεθῆ πρόθυμος νὰ μεταβάλῃ τὸ ἔργον τὰς ὑπερθεωρεῖ τέλειον. Βεβαίως δὲν εἶχόν ποτε, οὕτως εἶπεν, τὴν ἀντιθέσιν νὰ φρονῶ ὅτι ὁ ἀνθρώπινος νοῦς εὐρεῖ τὸ τέλειον, καὶ ὅτι ὁ νόμος εἶναι εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τέλειος, ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην μεταρρυθμίσεως. Διαίρεσαντες τὸν περὶ φορολογίας νόμον δὲν ἀφῆρασαμεν τὸν καθ' αὐτὸ φορολογικὸν νόμον δηλ. τὸν

περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ φόρου ἀπὸ τὴν ἐτήσιαν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν ὅταν λοιπὸν κατ' ἔτος θὰ ψηφίζετε τὸν περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ φόρου νόμον, δύνασθε νὰ εἴπητε ὅτι δεχσαθε μὲν τὸν προσδιορισμὸν τοῦ φόρου εἰς 10 τοῖς 0/0 ἐπὶ παραδείγματι, ἀλλὰ θέλετε τὴν τροπολογίαν τῆς δείνα ἢ δείνα διατάξεως τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξέως νόμου, τὰς ὁποίας ἡ πείρα κατέδειξε πλημμελεῖς· πρέπει δὲ νὰ ἴναι πολὺ ἀδίκος ἢ κυβέρνησις, ὥστε νὰ μὴ θελήσῃ νὰ μεταρρυθμίσῃ τὰς διατάξεις ταύτας. Ἢ αἱ διατάξεις θὰ εἶναι ἀδικοὶ πρὸς τὸ δῆμόσιον, καὶ τότε ὁ ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν ἔχει συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν μεταρρυθμίσιν αὐτῶν ἀπὸ τὰς Βουλὰς, ἢ ἀδικούσι τοὺς φορολογουμένους, (ὑπόθεσις ὀλιγωτερον πιθανὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τὸ ὅποιον περιεποιήθη πολὺ τὸ συμφέρον τῶν φορολογουμένων) καὶ τότε ἡ Βουλὴ ἢ ἡ Γερουσία θὰ ὑψώσῃ φωνὴν ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων, καὶ ὁ ὑπουργὸς θὰ δεχθῆ μεταρρυθμίσιν. Δὲν βλέπω λοιπὸν πρὸς τί ἡ μακρὰ αὕτη συζήτησις, ἐν ᾗ εἴμεθα εἰς τὰς παραμονὰς τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου· ψηφίζοντες τὸν νόμον σήμερον δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν ὅτι ἐπιβάλλομεν κακὸν σταθερὸν, τὸ ὅποιον δὲν δυνάμεθα νὰ διορθώσωμεν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους παρακαλῶ νὰ προζητεῖτε εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον τοσοῦτον κατεπίγει.

Μετὰ τὰ λεγόμενα προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Ν. Χρυσόγλου καὶ Ι. Σταύκου γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 31 (παμψηφίᾳ), κατὰ τὸ ἑδῆ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξέως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρτίας.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Λάμπρος Νάκος
Ἀναγν. Δελιάννης		Διαμαντ. Ν. Ὀλυμπίος
Γεωρ. Κουντουριώτης		Χαρὰλ. Παπαπολίτης
Ἰωάννη. Θ. Κολοκοτρώνης		Ἰάκωβος Παξιμαδῆς
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Νικόλ. Πρασσακᾶκης
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Σπυρ. Τρικούπος
Τάτ.ης Μαγγίνας	Ν	Ἰωάννης Τζιλιώτης
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης

Βασιλ. Χρηστακόπουλος . . .	Αντών. Γ. Κριζής . . .	N
Ανδρ. Χ. Ανταργύρου . . .	Αντών. Μαυρομιγάλης . . .	N
Νικόλ. Χρυσόγαλος . . .	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	N
Γεώργιος Ψύλλας . . .	Ιωάννης Σάικος . . .	N
Ιωάννης Θεοτόκης . . .	Αναστάσιος Μαυρομιγάλης . . .	N
Ιωάννης Χ. Πέτρου . . .	Αλέξιος Βλαχόπουλος . . .	N
Αθανάσιος Αιδωρίτης . . .	Δημήτριος Χατσίκοκς . . .	N
Γεώργιος Δαρελιώτης . . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . .	N
Γ. Παπαηλιόπουλος . . .	Νικόλαος Μαυρομάτης . . .	N
Γεώργιος Γλαράκης . . .	Αναστάσιος Σ. Χαράλαμπος . . .	N
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Παναγ. Αιδωρίτης . . .	N
Γάιος Καρκακτζίνης . . .	Γεώργ. Δουδουνιώτης . . .	N
Νικόλαος Ιω. Μέζης . . .	Κωνσ. Προβιλέγιος . . .	N
Αδάμ Δούκας . . .	Ιωάν. Οικονόμου . . .	N
Αἴμιος Κανελλόπουλος . . .	Σπύρος Μίλιος . . .	N
Κωνσταντίνος Κανάρης . . .	Ρίγας Παλαμίδης . . .	N
Τσανιτάκης Γρηγοράκης . . .	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης . . .	N
M. Α. Καίρης . . .		

Ερωτηθείσα κατόπιν η Γερουσία εάν παραδέχεται την πρότασιν περι προσθήκης του άρθρου 1855 εις τον τίτλον του νομοσχεδίου, διά χειροτονίας απεράνθη ότι δεν παραδέχεται ταύτην.

Προβάσης μετά ταύτα της Γερουσίας εις την των καθέκαστα σελήτησιν ανεγνωσθησαν κατά σειράν τα άρθρα 1, 2 και 3, ατινα έγινοντο παραδεκτά ως έχουν.

Ανεγνωσθέντος ύστερον του άρθρου 4 παρητή καί τις ότι ο 2 §. του άρθρου τούτου σκοπήν έχει να απαντήση τας δολιεύσεις του δημοσίου εκ μέρους των ένοικιαστών, αν και αποδέχομαι άλλή η έκτασις ήτις απεδόθη εις την διάταξιν ταύτην κατά την σύνταξιν του προκειμένου παραγράφου είναι πλημμελής δυνάμειν να καταστή επιζήμιος εις αυτά τα συμφέροντα του δημοσίου· ο παράγραφος ούτος λέγων επρό της κατακυρώσεως η μετ' αυτών δεν όριζει την προθεσμίαν πότε παύει η απαγόρευσις της εκποιήσεως η υποθηκώσεως, και επομένως δεν δύναται να υποτεθή άλλο τι, ειμή ότι αυτα παύει όταν πληρωθῇ τό χρεος, οτε παύουν και τα προσφερόμενα κτήματα να χρησιμεύωσι πλέον προς ασφάλειαν του δημοσίου. Η τοιαύτη έκτασις είναι επιβλαβής εις τό δημοσίον και καταπιεστική εις τους ένοικιαστας προς απόδειξιν τούτου αρκούμαι να φέρω τό ακόλουθον παράδειγμα.

Ένοικιαστής τις έδωκεν εις υποθήκην κτήμα τι αξίζον 40,000 δραχμών διά την ένοικίαν ενός η δύο χωρίων αναθίνουσας εις δραχ. 10,000, ποσόν δι' ο και ενεγράψεν υποθήκην ο οικονομικός έφορος, ερωτώ ηδη διατι μετα την έγγραφην της υποθήκης ταύτης να σταρῆται ο ένοικιαστής τό δικαίωμα του να διδῃ δευτέραν υποθήκην, η διατι να μη δύναται να εκποιήσῃ τό κτήμα του, όταν τα συμφέροντά του τό απαιτοῦσι, από τῆ δημοσίου διά της έγγραφῆς της υποθήκης είναι πληρέστερα εξασφαλισμένον; διά της τοιαύτης απαγορεύσεως εμποδίζουσαν προφανέστατα τον συναγωνισμόν προς βλάβην του δημοσίου. Εκατος δε τούτου κατά τό νομοσχεδιον και όταν πρό της κατακυρώσεως ο ένοικιαστής αναγγείλῃ εγκαιρως εις τον έφορον ότι υποθήκωσεν η εξαποίησῃ μέρος των εις ασφάλειαν του δημοσίου προσφερόμενων κτημάτων του· δύναται ούχ ήτιον να καταδιωχθῆ ως απατεών· προς τούτους ο τελευταίος παράγραφος λέγει ότι τιμωρεῖται ἐπι παραβάσει του άρθρου 396 του ποινικού νόμου, ενώ τό άρθρον τούτο δεν διαλαμβάνει ποινήν αλλά προσδιορίζει τά στοιχεια εἰς ὧν ἀπαρτίζεται η ιδέα της απάτης· διά τούτους λόγους τούτους θέλον προτείνει την διορθωσιν του 2 του άρθρου· αλλ' επειδή η έπιψήφισις του παρόντος νομοσχεδίου καταπίγει διά τούτο, αν η Γερουσία και ο Κ. ύπουργός συνκατατίθενται, δεχομαι τό άρθρον όπως έχει, αλλὰ να καταχωρηθῆς τά πρακτικά ότι έννοούνται τά ακόλουθα.

Όταν τις των ένοικιαστών προσαναγκάσῃ κτήματα προς ασφάλειαν του δημοσίου αναγγείλῃ πρό της κατακυρώσεως εις τον οικονομικόν έφορον αρκετά εγκαιρως, ώστε να μη πηγῆ βλάβη εις τό δημοσίον, ότι υποθήκωσεν η εξαποίησῃ τό κτήμα του, δεν δύναται να καταδιωχθῆ ενεκα της τοιαύτης εκποιήσεως η υποθηκώσεως· όταν δε μετά την κατακύρωσιν κινωπονηθῆ εις αυτόν η εγκρισις της δημοπρασίας εκ μέρους του ύπουργείου, να δύναται ούτος και να υποθηκώσῃ και να εκποιῆ τό προς ασφάλειαν προσφερόμεν κτήμα, διότι τούτο είναι πάντοτε υπέγνησον προς τό δημοσίον, και διότι, μετά την εις αυτόν κοινοποίησιν της εγκρίσεως της δημοπρασίας αν ο οικονομικός έφορος δεν ενεγράψῃ την υποθήκην και συμβῆ ζημία εις τό δημοσίον, ένοχος είναι ούχι ο πολίτης αλλ' ο οικονομικός ούτος υπάλληλος.

Ακαντών ο Κ. ύπουργός των οικονομικόν ειπεν· οι ρόβοι του προκειμένου δεν δύναται να νομιμοποιηθῶσιν· η μεταβολή, ήτις έγινετο εις τό προκειμενον άρθρον, έγινετο εννοουσι προς εξασφάλειαν του δημοσίου από πλοσας δολιεύσεως· επί

παραδείγματι παρουσιάζεται εις έννοικιστήσιν και προσφέρει κτήματα τινα προς ασφάλεια του δημοσίου διά την γεννησομένην παρ' αυτού έννοικίαν· αλλά μέχρι της κατακρύψεως ό έννοικιστής ούτος δύναται να υποθηκεύη τά κτήματα ταύτα ταιουτοτρόπως ώστε να βλάψη τό δημοσίον· διά να απαντηθή ή τούτη ύπόνοια, έτέθη εις τό νομοσχέδιον ό προκειμένος όρος· Μετά την κατακρύψιν και την έγγραφην της υποθήκης, ή νέα έγγραφησόμενη ύποθήκη δεν παρεδλάπτει τά δικαιώματα του δημοσίου, ούδέ εμποδίζεται από τον νόμον.

Επομένως τή συναινέσει του Κυρίου ύπουργού των οικονομικών άπεφασίσθη να σημειωθώσιν εις τά παρόντα πρακτικά τά υπό του προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστού προταθέντα προς άρτισμόν της έννοίας του προκειμένου άρθρου.

Μετά τάς παρατηρήσεις ταύτας έγινέτο δεκτόν και τό άρθρον τουτο όπως έχει άναγνωσθέντα ύστερον κατά τάξιν και κατά σειράν τά άρθρα 5, 6, 7, 8, 9, 10 μέχρι του 75 και τουτου συμπεριλαμβανομένου έγινένο δεκτά διά χειροτονίας όπως έχουσι.

Ψηφοφορήθη έπί τέλους και τό σύνολον του νομοσχείου υπό την επίτηρήσιν των ψηφολεκτών ΚΚ. Ι. Σταύκου και Ν. Χρυσόγελου έγινέτο δεκτόν καμψηφεί διά ψήφων 28, κατά τό ύψος προαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας. Έχει δε τό νομοσχέδιον όπως ύπεβλήθη έν τή συνεδριάσει της 2 Απριλίου ε. ε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των Κυρίων Γερουσιαστών.

Έπί του Συνόλου του Νομοσχείου περί βιβιωσίσεως και εισπραξίσεως των έγγείων φόρων και του δικαιώματος της επικερφίας.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος Ν	Χαρίλ. Παπαπολίτης Ν
Άναγν. Δελιγιάννης	Ιάκωβος Παξιμάδης Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης	Νικόλ. Πρατσικακης Ν
Ιωάννης Θ. Κολοκατρώνης	Σπ. Τρακούπης
Γρίκιος Καρακλιζάνης Ν	Βικάρδος Τζιωρτζ Ν
Νικόλαος Ιω. Μέξης	Αθανάσιον Γρηγοριάδης
Αδάμ Δούκας Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος
Άημος Κανελλόπουλος Ν	Άνδρ. Κ. Αναργύρου
Σπυρίδιον Καλογρόπουλος	Νικόλ. Χρυσόγελος Ν
Άναστασιος Λόντος	Γεώρ. Ψύλλας
Τάτσης Μαγγίνας Ν	Ιωάννης Θεοτόκης Ν
Άναγνώστης Μοναρχίδης Ν	Ιωάννης Χ. Πέτρου Ν
Άάμπρος Νάκος	Αθανάσιος Λιδωρίκης Ν
Διαμαντ Ν. Ολύμπιος	Γεώργιος Δορειώτης Ν

Γ. Παπαηλ όπουλος Ν	Αημήτριος Χατσίσκος Ν
Γεώργιος Γαράκης	Αημήτριος Χρηστίδης Ν
Αημήτριος Βούλγαρης Ν	Νικόλ. Μαυρομαμάτης Ν
Κωνσταντίνος Κανάρης	Άναστ. Σ. Χαρχλάμπης Ν
Τσανετακης Γρηγοράκης	Παναγ. Λιδωρίκης
Μ. Α. Καίρης Ν	Γεώργ. Δουδοβουλιώτης
Άντών. Γ. Κριζής Ν	Κωνσ. Προβιλέγιος Ν
Άντών. Μαυρομιχάλης Ν	Ιω. Οίκονόμου
Αημήτρ. Πληπούτας	Σπύρος Μίλιος
Ιωάννης Σταίκος Ν	Ρήγας Παλαμίδης
Άναστ. Μαυρομιχάλης	Άημ. Α. Κουντουριώτης Ν
Άλέξιος Βλαχόπουλος	

Παρελθών έπειτα ό Γερουσιαστής Κ. Ν. Μαυρομαμάτης παρακαλώ, είπε, τους παρόντας ΚΚ. ύπουργούς και δι' αυτών τον Κ. ύπουργόν των έσωτερικών, να προσδιορίσωσιν ήμέραν τινα, καθ' ήν θέλω έρωτήσιν τό ύπουργείον περί της ληθείας γενικώς Καλκ και ιδίως περί της συμβάσεως εις την μεταξύ Λουτρακίου και μακίου οδόν, ως και περί των ατόμων περί ών γίνεται λόγος εις την έφημερίδα εή Αθη. α. β

Τή συναινέσει του Κ. ύπουργού των οικονομικών, ώρίσθη ως ήμέρα διά την έπερώτησιν ταύτην ή έλευσομένη δευτέρα ένδεκάτη τριχοντος μηνός.

Επομένως ό Κ. Πρόεδρος έλυσε την συνεδρίασιν.
 Ο πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ.

Οί Γραμματείς
 Α. Χατζίσκος.
 Α. Σ. Χαρχλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 7 Απριλίου 1855, ήμέρα Πέμπτη.

Άναγνωσθέντος του όνημαστικού καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστών, πιρόντων 29 μελών, ό πρόεδρος Κύριος Άναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει άρχομένην την συνεδρίασιν.

Άνεγνώσθησαν κατόπιν.

- α.) Τά πρακτικά της προχθεσινής συνεδριάσεως δηλ. της 5 Απριλίου, άτινα μηδμίαις γενομένης ένστάσεως επικυρώθησαν.
- β.) Τά πρακτικά της χθισινής συνεδριάσεως, δηλ. της 6

Ἀπριλίου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐγένετο ἢ ἐκ μέρους τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα ἐνστάσις ὅτι ἐλλείπει ἢ ἀνάπτυξις καὶ αἰτιολογία ἰδεῶν τινῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφρασθεισῶν κατὰ τὴν χθὲς συνεδρίασιν, καὶ ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο χρήζει διορθώσεως ὄχι προχείρου.

Ἡ Γερουσία κατὰ συνέπειαν ἐπεκύρωσε μὲν τὸ λοιπὸν τῶν πρακτικῶν μέρος, καθ' οὗ οὐδὲν ἐγένετο ἐνστάσις, ἀνέβαλε δὲ νὰ ἐπικυρώσῃ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τὸ εἰρημένον χωρίον, τὸ ὁποῖον ἐπιδιορθωθὲν καὶ ἀναγνωσθὲν ἐκ νέου κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, θέλει ἀποκριθῆαι μέρος τῶν πρακτικῶν τῆς 6 Ἀπριλίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Δ. Χ α τ ζ ἰ σ κ ο ς.
Α. Χ α ρ α λ ᾶ μ π η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρᾳ Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικά τῆς προλιθούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν, ἀνιγνώσθη μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδειῶν ἢ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἰτησίαν του.

Παρελθὼν ὑστερον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἐκτυπώσεως σφραγιστοῦ χάρτου μὴ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως ἔχοντα ὡς ἑπεται:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω τὸ ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον ἀφορῶν τὴν ἐκτύπωσιν σφραγιστοῦ χάρτου, μὴ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον, καὶ ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν.

Θεωρῶν δὲ περισσὴν νὰ ἐπαναλάβω τοὺς προκαλέσαντας τὸ

νομοσχέδιον τοῦτο λόγους ὡς μνημονευομένους ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν παρούσαν, παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν, ἐκτιμῶσαν τὸ λίαν καταπεῖγον, ὅπως ἐπιψηφίσῃ αὐτὸ ὅσον ἐνεστὶ τάχιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 7 Ἀπριλίου 1855.

ΟΘΩΝ.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμαρῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναρχικόν.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις σφραγιστοῦ χάρτου μέχρι τετρακοσίων χιλιάδων φύλλων, μὴ φέροντος τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ ἑκτῷ τοῦ νόμου περὶ χαρτοσήμου μνημονευόμενον ὑδάτινον σημεῖον.

Ὁ παρῶν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κυρωθεὶς σήμερον παρ' ἡμῶν θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμον τοῦ Κράτους.

Περὶ τῆς δὲ θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἢ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν.

Ἀπαγγελλάντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων 1) περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου καὶ 2) περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμ. 189,750 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1854, προσετέθη εἰς συζήτησιν καὶ ἀνιγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου γραμματέως τὸ πρῶτον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ψηφισθηθεῖσα κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Χρυσογέλου καὶ Γ. Ἀντωνοπούλου, ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεί διὰ ψήφων 29 κατὰ τὸ ἴδιον προσαρτάμενον πρῶτόκλιτον ψηφισθείσας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπί τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὄργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν τοῦ νόμου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος.	N	Δημήτριος Βούλγαρης.	
Ἀναγν. Δελτιγιάννης.		Γκίκας Κερκατζιάνης.	N
Γεώρ. Κουντουριώτης.		Νικόλαος Ἰω. Μέξης.	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης.	N	Ἰάσμ. Δούκας.	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος.	N	Ἰησὺς Κανελλόπουλος.	N
Ἀναστάσιος Λοντος.	N	Κωνσταντῖνος Κανάκης.	
Τάσος Μαγγίνης.	N	Τζανετάκης Γρηγοράκης.	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης.	N	Μ. Α. Καίρης.	N
Λάμπρος Νάκος.		Ἀντών. Γ. Κριεζής.	
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος.		Ἀντών. Μαυρομιχάλης.	N
Χαρὰλ. Παπαλίτης.	N	Δημήτριος Πλαπούτας.	N
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς.	N	Ἰωάννης Σταίικος.	N
Νικόλ. Πρασακάκης.	N	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης.	
Σπυρ. Τρικουπης.		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος.	
Ρικάρδος Τζιώρατζ.		Δημήτριος Χατζίσκος.	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης.		Δημήτριος Χρησιδής.	N
Βασίλειος Χρηστακόπουλος.		Νικόλ. Μαυρομάτης.	N
Ἄνδρ. Χ. Ἀραγόρου.		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης.	N
Νικόλ. Χρισόγελος.	N	Παναγ. Λιδωρίκης.	
Γεώργιος Ψύλλας.	N	Γεώργιος Δυσσανιώτης.	N
Ἰωάννης Θεοτόκης.	N	Κωνστ. Προβελέγης.	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου.	N	Ἰωάννης Οἰκονόμου.	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης.		Σπύρος Μίλιος.	
Γεώργιος Δαριώτης.		Ῥήγας Παλαμίδης.	
Γ. Πακαλιόπουλος.	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης.	N
Γεώργιος Γλαράκης.			

Ἀναγνωσθέν ὑστερον τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει.

Ψηφοφρηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτηῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ πρωτόκολλον ψηφοφορίας ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 4 τρέχοντος μηνὸς Ἀπριλίου.

Προβάσας μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ δευτέρου νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 189,750 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν τῆς χρόσεως 1854, ἀνενώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποῖου ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὄνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτηῶν Κ.Κ. Ἰω. Κολοκοτρώνου καὶ Ἰω. Παξιμαδῆς, δι' ἧς ἐδήλωθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν καμψήρῃ διὰ ψήφων 29 κατὰ τὸ πρωτόκολλον ψηφοφορίας ὁμοιον τῷ προηγηθέντι.

Ἀναγνωσθέντος ὑστερον τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ὁ γερουσιαστὴς Κ. Δ. χρησιδῆς παρητήρησε τὰ ἐξῆς εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν εθεώρησα καταχωρημένον μεταξὺ τῶν κονδυλίων τῆς προκειμένης πιστώσεως καὶ τὸ ποσὸν 20,000 δραχ. διὰ πληρωμῆν τῶν τόκων τοῦ συνολοποιηθέντος μεταξὺ τῆς ἐθνικῆς τραπεζῆς καὶ τοῦ δημοσίου δανείου ἐὰν δὲ δὴν ἀπαθῆμαι, εθεώρησα ὡσαύτως εἰς ἐτέραν ἐκθεσιν τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ, δι' ἧς ὑπεβλήθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ κράτους τ. ε. εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1854 εὐρέθη εἰς τὸ ταμιεῖον περισσεύμα ἐκ δραχ. δύο ἑκατομμυρίων καὶ ἑξακοσίων χιλιάδων περίπου.

Ἐρωτῶ ἤδη τὸν Κ. ὑπουργὸν διὰ ποῖον λόγον, ἀρ' οὐ ὑπῆρχον χρήματα, ἐγένετο χορῆς δανείου, ἢ διὰ ποῖον λόγον δὴν ἐπληρώθησαν ἀμέτως τὰ κληθέντα δάνεια καὶ οἱ τόκοι, οἵτινες τοσοῦτον ὑπερνηυκῆθησαν ἐνταῦθα θεωρῶ ὅτι ἐγένετο παράβλεψις ἐκ τῆς ὁποίας προκύπτει ἡ πληρωμὴ τοῦ σημειουμένου ὑπερογκοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 20,000 διὰ τόκους πρὸς τὴν ἔθν. τράπεζαν.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν εἶπε· παρὰ τῆς ἐθνικῆς τραπεζῆς δὴν ἔλαβον ποσῶς χρήματα, ἀλλ' εὐρον, καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνάλαβον τὴν διευθύνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν, ὀφειλόμενον παρὰ τοῦ δημοσίου εἰς τὴν ἔθν. Τράπεζαν τὸ ποσὸν 600,000 δραχμῶν περίπου· κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς διαχειριστικῆς μου δὴν ὑπῆρξεν ἀποχώρησα ἢ εἰσπραξίς παραβλαλλομένη πρὸς τὰς εἰσπράξεις τὰς γενομένας κατὰ τοὺς ἀντιστοιχοῦντας μῆνας τοῦ ἔτους 1853, διὸ καὶ ἤκείσθην εἰς τὴν πληρωμῆν τῶν δαπανῶν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας χωρὶς νὰ δυνθῶ νὰ πληρῶσω τὸ παραμικρὸν ποσὸν ἀπέναντι τῶν ὀφειλόμενων τόκων εἰς τὴν Τράπεζαν· ἀκολουθῶνς αὐξήθειαν τῶν εἰσπράξεων ἤρχισα νὰ πληρῶνω βαθμηδὸν εἰς τὴν τράπεζαν χρήματα καὶ νὰ λαμβάνω παρ' αὐτῆς τοιαῦτα κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἐν ὧν κατὰ τὴν τάξιν τῶν τρεχουσῶν

άνοικτων λεγομένων λογαριασμών τὴν πληρωμὴν ἀμοιβαίων τόκων ἐπὶ τῶν λαμβανόμενων ἐκάστοτε ἢ πληρωνομένων ποσοτήτων.

Ἄλλ' ἀφοῦ ἔμαθον ὅτι ἡ τράπεζα δὲν ἐννοεῖ οὕτως ἦτοι ἀμοιβαίον τὸν ὑπολογισμόν τῶν τόκων, κατέθεσα εἰς τὸ ἀποθεματικὸν ταμεῖον τὰ πλεονάσματα, δι' ὧν καὶ ἐπλήρωσα ἐπομένως εἰς τὴν τράπεζαν τὰ ὑφειλόμενα.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1854 εὐρεθὲν εἰς τὸ ταμεῖον περίσσευμα, παρατηρῶ ὅτι τοῦτο ἦτο πραγματικόν, ἀλλ' ὑπῆρχεν εἰς τὰ διάφορα ταμεία τοῦ Κράτους καὶ οὐχὶ εἰς μόνον τὸ κεντρικὸν ταμεῖον.

Λαθῶν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ γερουσιαστὴς Κ. Προβελόγγιος γνωρίζεται, εἶπε, κατὰ πόσον ἐκάστις τὴν Ἑλλάδα ἢ σιτοδεία κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1853 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1854· κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην ἡ Κυβέρνησις, τῆς ὁποίας εἶχον τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι μέλος ὡς ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν, ἔκρινε χρεὸς τῆς νὰ ἔλθῃ πρὸς βοήθειαν τοῦ πεινῶντος λαοῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν τὴν ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1853 ἐπιψήφισθέντα νόμον περὶ δανείου πρὸς ἀγύραν σιτηρῶν ὑπὲρ τοῦ πεινῶντος λαοῦ.

Ἐπὶ τῇ βίβλῃ τοῦ νόμου τούτου ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὡς γινώσκει, ἓνα τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν, καὶ μὴ προμηθευθεῖσα δι' αὐτοῦ τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν ἠναγκάστη νὰ ἀγοράσῃ καὶ ἐνταῦθα δύο ἢ τρεῖς φορτία σιτηρῶν πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ· ἀλλὰ πρὸς πληρωμὴν ὅλων αὐτῶν τῶν σιτηρῶν ἡ κυβέρνησις ἐδανείζετο ἐκάστοτε ἐπὶ ἀνοικτῶν λογαριασμῶν παρὰ τῆς ἐθνικῆς τραπεζῆς τὰ χρήματα, συμφώνως μὲ τὸν ῥηθέντα νόμον, ὥστε καθ' ἣν ἐποχὴν ἀπεμακρύνθη τῆς διευθύνσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν τὸ παρὰ τῆς τραπεζῆς ληφθὲν δάνειον ἀνέβαινεν εἰς 500,000 περίπου δραχμῶν.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας Γερουσιαστὴς, ἐμπεριλαμβανόμενοι καὶ τινὰ ἄλλα κονδύλια, ἃς μὲ συγχωρηθῆ νὰ ἐπιφέρω ὀλίγας τινὰς παρατηρήσεις καὶ ἐπ' αὐτῶν· πρὶν δὲ ἔμβω εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν παρατηρῶ ὅτι διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς μου δὲν ἐζήτησα τὴν ἀρίθειαν τῶν ἀριθμῶν τοῦ παρὰ τῆς ἐθνικῆς τραπεζῆς ληφθέντος δανείου, ἀλλ' ἠρώτησα μόνον ἂν δὲν ἦτο δυνατόν, ὑπαρχόντων περισσευμάτων εἰς τὸ ταμεῖον, νὰ πληρωθῆ πρότερον τὸ δάνειον τοῦτο, διὰ νὰ μὴ φθάσωμεν εἰς τὴν πληρωμὴν ποσοῦτον ὑπερέργου ποσού τόκων.

Ἐγχομαι ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν λοιπῶν κονδυλίων.

Οἱ εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ σημειούμενοι πίνακες, διακηρύξεις κλπ. δὲν δύνανται ποσῶς νὰ τιμηθῶσιν ἀντὶ δραχμῶν 1000, τὰς ὁποίας ζητεῖ ὁ Κ. ὑπουργὸς ὡς προσθήκην ἐπὶ τοῦ Κεφ. 6 ἄρθρ. 3 τοῦ προϋπολογισμοῦ δι' ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἐξόδα τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐκτὸς τούτου τὰ ἐξόδα ταῦτα εἰσι κανονισμένα κατὰ ποσὴν ἀνωτέραν τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης· μάλιστα δὲ κατὰ τὰ ἔτη 1851, 1852 καὶ 1853 ὑπῆρξε περίσσευμα μέχρι 800 χιλ. δραχμῶν κατ' ἔτος, δι' ὧν ἠδύνατο νὰ πληρωθῶσι τὰ εἰς τὴν ἔκθεσιν σημειούμενα ἀπρόβλεπτα ἐξόδα· ἐπειδὴ ὅμως ἡ πληρωμὴ αὕτη ἐγένετο, κάμνω τὰς παρατηρήσεις ταύτας διὰ νὰ γίνῃ φροντίς περὶ τῆς ἀπαιτουμένης οικονομίας εἰς τὸ μέλλον, καθόσον ἡ περὶ τῶν ἐξόδων τούτων πίστωσις, οὐ μόνον ἀρκεῖ, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα ἀποδεικνύεται.

Ἡ διὰ τὸ Ἐλεγκτικὸν συνέδριον ζητούμενη αὐξίσις ἐξόδων εἶναι λίαν ἄτοπος, διότι οἱ ἐν τῇ ἐκθεσὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἀπαριθμούμενοι λόγοι, δὲν εἶναι ἰσχυροὶ νὰ δικαιολογήσωσιν αὐτήν· ἡ προσθήκη τινῶν υπαλλήλων δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν ζητούμενην αὐξίσιν δραχ. 750, περὶ ὧν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ δέουσα φροντίς εἰς τὸ μέλλον.

Ἐπὶ τοῦ σημειωμένου ἐξόδου διὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ τυπογραφείου οὐδεμίαν παρατήρησιν κάμνω ὡς πρὸς τὸ ποσόν· ὡς πρὸς τὴν τάξιν ὅμως τοῦ καταλογισμοῦ παρατηρῶ ὅτι, ἂν καὶ ἡ ἐπίσκεψις τοῦ καταστήματος τούτου ἐτελείωσιν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1855, δὲν ἠδύνατο νὰ καταλογισθῆ τὸ ἐξόδον αὐτῆς εἰς βάρος τοῦ ἔτους 1854.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεγθέντι ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν ὡς πρὸς τὰ περισσεύματα, εἶπε, τῶν γραφικῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε, δὲν δύναμαι νὰ εἶπω τι, διότι δὲν γνωρίζω τὸ παρεμικρὸν περὶ αὐτῶν, ὡς ἀναλαθὼν τὴν διύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους 1855. Ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν αὐτῶν συνομαλοῦμαι ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἡ μεγαλύτερα φειδῶ καὶ οικονομία· ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι ἐπὶ ταιούτων μικρῶν ἐξόδων εἶναι ὀδυνηρὸν εἰς πάντα ὑπουργὸν νὰ ἔχῃ ἀμμεσον τὴν φροντίδα τῆς προβλέψεως τοῦ ἀπαιτουμένου ὑλικοῦ, ἢ τῆς ἐνεργείας τῶν ἀρμοδίων ἐργασιῶν καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ἐξασκῆ τὴν ἀνήκουσαν ἐπίβλεψιν· τὴν διαχείρισιν τούτων δύναται νὰ ἐμπιστευθῆ ὁ ὑπουργὸς εἰς ἓνα τῶν τιμιωτέρων ὑπαλλήλων ὑπὸ τὴν δυνατὴν βεβαίως καὶ ἀκριβῆ ἐπιτήρησίν του.

Ὡς πρὸς τὸν καταλογισμόν τοῦ ἐξόδου τῆς ἐπισκευῆς τοῦ τυπογραφείου παρατηρῶ ὅτι ἡ πυρπώλησις ἐγένετο κατὰ τὸ ἔτος 1854, αἱ προκαταβολαὶ ὡς καὶ αἱ σημαντικώτεραι ἐπισκευαὶ ἐγένοντο κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, μικρὸν δὲ μέρος καὶ ἀσήμαντον ἐργασίας ἐγένετο κατὰ τ. ε. 1855. ὥστε ὀρθῶς καταλογίσθη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου τὸ ἐξόδον τοῦτο εἰς βάρους τοῦ ἔτους 1854.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωθέντα ὑστερον τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου ἐγένοντο πρακτικὰ διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορήθην ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν παμψηφεί διὰ ψήφων 31, κατὰ τὸ ἥδη προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας· ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 21 παρελθόντος μηνὸς Μαρτίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιτύσεως ἐκ δραχ. 489,750 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς γρησ. 1854.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος N	Νικόλ. Χρυσόγελος N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Γεώργιος Ψυλλᾶς N
Γεώργ. Κουντουριώτης	Ἰωάννης Θεοτόκης N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης N	Ἰωάννης Χ. Πέτρου N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος N	Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς
Ἀναστάσιος Ἀθάνος N	Γεώργιος Δαρειώτης
Τάτσης Μαγγίνης N	Γ. Παπαηλιόπουλος N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης N	Γεώργιος Γλαράκης
Λάμπρος Νάκος	Δημήτριος Βούλγαρης N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Γκέκις Καρακατζάνης N
Χαρᾶλ. Παπαπολίτης	Νικόλαος Ἰω. Μίξης
Ἰακώβος Παξιμαδῆς N	Ἀδάμ Δούκας N
Νικόλ. Πραξιακάκης N	Ἀἴμιος Κανελλόπουλος N
Σπυρ. Τρικούπης	Κωνσταντῖνος Κανάρης
Ἐπικάρδος Τζιωρτζῆς	Γεωργετῆκης Γρηγοράκης
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Μ. Α. Καίρης N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς
Ἀνδρ. Χ. Αναργύρου	Ἀντών. Μαυρομιχάλης N

Δημήτρ. Πλαπούτας N	Παναγ. Λιδωρικῆς
Ἰωάννης Σταΐκος N	Γεώργ. Δουβουνιώτης N
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Κωνστ. Προβιλέγιος N
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ἰωάν. Οἰκονόμου N
Δημήτριος Χατοίκος N	Σπύρος Μίλος
Δημήτριος Χρηστίδης N	Ρήγας Παλαμίδης N
Νικόλ. Μαυρομμάτης N	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης N
Ἀναστ. Σ. Χαριλάμπης N	

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατοίκος.
Α. Χαριλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Ἀπριλίου, 1855, ἡμέρα Σιββάτω.

Ἀναγνωθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 505,293 καὶ ἀπὸ 7 Ἀπριλίου ε. ε. ἐγγράφον τοῦ πρυτανικοῦ τοῦ πανεπιστημίου πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ διαβιβάζονται πρὸς τὸ Σ. τῆς Γερουσίας σάμα τὰ αἰσθημάτων τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ αἱ εὐκρινεῖς εὐχαριστίαι τῆς τε Ἀκαδημαϊκῆς συγκλήτου καὶ τοῦ πρυτανικοῦ διὰ τὸ ἐκ χιλίων δραχμῶν δῶρημα τὸ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ψηφισθὲν πρὸς καλλιέργειαν τοῦ πρὸς μεσομυδριαν κήπου τοῦ πανεπιστημίου, δῶρημα τὸ ὁποῖον καὶ τὴν φιλοκαλίαν τῆς Γερουσίας, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀνωτάτου τῆς Ἑλλάδος παιδευτηρίου ἀξίεπαιον μέριμναν αὐτῆς ἀποδεικνύει.

Ἀπαγγελλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ κυρίου προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτύπωσης σφραγιστοῦ χαρτοῦ μὴ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον, θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον ὡς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ εἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβῶν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστῆς κύριος Δούκας εἶπεν· ὅτι ὡς γνωστὸν τὸ πρῶτον ἡ ἐκτύπωσις τοῦ χαρτοσχημοῦ ἐγένετο ἐπὶ χαρτοῦ μὴ φέροντος τὸ

υδάτινον σημείον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔλαβον χώραν παραχαράξει, καὶ ἐπῆλθον εἰς τὸ δημόσιον ζημία πλεόντων 400,000 δραχμῶν, ἐδέχθη νὰ νομοθετηθῆ ὡστε ὁ σφραγιστὸς χάρτης νὰ ἐκυπούται ἐπὶ χάρτου φέροντος τὸ υδάτινον σημείον· ὅτι ἂν καὶ ἡ προφύλαξις αὐτῆ δὲν ἱκανοποιῆ πληρέστατα τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νομοθέτου, οὐχ ἦτον ὅμως καθιστᾶ δυσκολωτέραν τὴν παραχάραξιν, καὶ εἶναι μίαν περιπλέον ἐγγύησιν κατὰ τῆς παραχαράξεως, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀρθῆ αὐτὴ ἤδη, καθόσον θέλει εὐκολυνθῆ οὕτως ἡ παραποίησης, καὶ ἐντεῦθεν θέλουσιν ἐπέλθει ἀνυπολόγιστοι πρὸς τὸ δημόσιον ζημία· ὅτι ὁ διτύχησιμος τοῦ ἐργολάβου τοῦ ἀναδεχόμενου τὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οικονομικῶν προμήθειαν τοῦ φέροντος τὸ υδάτινον σημείον χάρτου, ὃν ἀναφέρει ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει του ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν, περὶ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως ἢ ἀναδέξατο, δὲν εἶναι ἀληθῆς, καθόσον ὡς πληροφορεῖται τὰ ἀτμόπλοια δὲν ἐπαύσαν δεχόμενα ἐμπορεύματα πρὸς μεταφορὰν· ὅτι καὶ ἂν ὁ διτύχησιμος ἦτο ἀληθῆς, ἀρ' οὐ ὁ εἰρημένος χάρτης πρὸ πολλοῦ κατασκευασθεὶς εὐρίσκειται ἐν Λιβόρνῳ δι' ἑλλείψιν τοῦ τῆς μεταφορᾶς μέσου, καὶ ἀρ' οὐ κατὰ τὴν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ἐργολάβου συνομολογηθεῖσαν συμφωνίαν τὸ δημόσιον δύναται νὰ προμηθεύηται αὐτὸν ἄλλοθεν, καὶ νὰ καταλογίξῃ εἰς βᾶρος τοῦ ἐργολάβου τὴν ζημίαν, τὸ ὑπουργεῖον ἀντὶ νὰ προέλθῃ εἰς τὸν προτεινόμενον νόμον, ἤθελε πράξει καλλίτερον ἂν ἐφρόντιζε περὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ χάρτου, ὅστις εὐρίσκειται κατασκευασμένος εἰς Λιβόρνον, εἴτε μισθὸν πρὸς τοῦτο πλοῖον, εἴτε καὶ ἐξαποστέλλον ἐπὶ τοῦτο τὸ ἀτμόπλοιον καὶ καταλογίζον τὰ τῆς μεταφορᾶς ἐξοδα εἰς βᾶρος τοῦ ἐργολάβου. Πέποιθε δὲ ὅτι οὐδεμία θέλει ἐπέλθει ζημία εἰς τὸ δημόσιον καὶ εἰς τοὺς πολίτας, καὶ οὔτε παρεμπόδισις συναλλαγῶν οὔτε ἐπιβράδυνσις τῆς ἐκδικάσεως τῶν εἰσαχθεῖσων ἢ εἰσαχθησομένων υποθέσεων ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸ διάστημα τῶν 15 ἢ 20 τῶν πολὺ ἡμερῶν, ὅσαι ἀρκοῦσι πρὸς μεταφορὰν τοῦ χάρτου, διότι καὶ ἂν ὑποθεθῆ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τοῦδε χάρτης ἐναφθῆσιμος, ἡ ἑλλείψις αὐτοῦ θεραπεύεται, διὰ τῆς ὁποίας ἔλαβεν ὁ νομοθέτης προνοίαν. Λιὰ τοὺς λόγους τούτους θεωρῶν ἐπιζήμιον τὴν ἐκτύπωσιν σφραγιστοῦ χάρτου ἀνευ υδάτινου σημείου, προτείνει τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων θεραπείαν τῆς ἑλλείψεως τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, μέχρι τῆς προμηθείας χάρτου φέροντος τὸ υδάτινον σημείον.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι τὸ

νομοσχέδιον τοῦτο προτείνεται οὐχὶ ἀνευ λύπης τοῦ ὑπουργεῖου, καὶ οὐχὶ ὡς μέτρον τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἀτοπίματα· ἀλλὰ ὡς κακῶν πρακτικῶν τὸ μὴ χεῖρον βελτίον· παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκτυπώσεως χάρτου ἐναφθῆσιμου, διότι ἐν ἑλλείψει τούτου ὅλα τὰ ἐγγράφα, ὅσα γίνονται εἰς χάρτην ἀσημίον ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν ταμιῶν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων δυσκολιών ἃς παρέχουσι εἰς τὴν συναλλαγὴν, διδάσκει καὶ ὑπονοεῖ καταχρήσεων, ἃς ἀδυνατοῦμεν νὰ ὑποβῶμεν εἰς ἐξέλεξις ἀντὶ λοιπὸν τῆς ἀτοπίας ταύτης, προστέμισε τὸ ὑπουργεῖον τὸ διὰ τοῦ νομοσχεδίου προτεινόμενον μέτρον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι νέον καὶ πρωτοφανές, καθότι ὅταν τὸ πρῶτον ἐδῆμο-οργεῖται ὁ φάρος τοῦ χαρτοστέμου, ἢ ἐκτύπωσις ἐγένετο ἐπὶ χάρτου μὴ φέροντος τὸ υδάτινον σημείον, καὶ ταύτην τὴν περίστασιν ἔλαβεν ὡς προηγουμένον πρὸς θεραπείαν μιᾶς μεγάλης ἀτοπίης, καὶ ἀνυπολόγιστου ζημίας, ἣς θέλει ἐπέλθει εἰς τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πολίτας ἐν γένει διὰ τὴν ὡς ἐκ τῆς ἑλλείψεως τοῦ χαρτοστέμου παρεμπόδισιν τῶν συναλλαγῶν καὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν εἰσαχθεῖσων ἢ καὶ εἰσαχθησομένων υποθέσεων ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Τὸ δυστύχημα τοῦτο δὲν πρέπει νὰ πέσῃ ἐπὶ μόνες τῆς παρουσίας οικονομικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἀτέλειαν τῆς συμφωνίας τοῦ παρελθόντος. Λιὰ συμφωνίαι ὀρίζουσιν ὅτι τὸ δημόσιον δύναται ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος δὲν ἤθελε χορηγήσει τὸν μὲ τὸ υδάτινον σημείον χάρτην, νὰ προμηθεύηται ἐξ ἄλλων ἐμπορικῶν κατασκευασμάτων τοιοῦτον, καὶ νὰ καταλογίξῃ τὴν ζημίαν εἰς βᾶρος τοῦ ἐργολάβου. Ἄλλ' οὐδαμῶς ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκειται χάρτης τοιοῦτος, ὡστε ἡ δυσχέρεια ἢ ἀναφανομένη δὲν δύναται νὰ θεραπευθῆ ἐκ τῶν ὄρων τῆς συμφωνίας ἐκείνης. Ἐρείος ἐλήθη πρόνοια πρὸς ἀποφυγὴν εἰς τὸ μέλλον τοιούτης δυσκολίας, α) διότι ἐτέθη κατὰ τοῦ ἐργολάβου πινὴ ἀστυροτέρα, δηλ. πρῶτισμον δύο δραχμῶν διὰ τὴν καθυστέρησιν ἐκάστης δεσμίδος καὶ β) διότι ἐλήθη φροντίς περὶ ὑπάρξεως ἀποθήκης, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, πρὸς τήρησιν πησοῦ τινος χάρτου μὲ υδάτινον σημείον· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ὑπουργεῖον ἐδέχθη τὴν μικροτέραν ἀτοπίαν πρὸς θεραπείαν τῆς ἑλλείψεως, καὶ ἐχρητάτο τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ πρακτικῶν νομοσχεδίου διὰ νὰ τῷ ἐπιτραπῆ ἢ ἐκτύπωσις χαρτοστέμου μὴ φέροντος υδάτινον σημείον. Ἡ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ βοηθῆσθαι τὸν ἐργολάβον διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ μὲ τὸ υδάτινον σημείον χάρτου ἐκ Λιβόρνου, ἀρ' οὐ, ὡς εἶναι βέβαιον, τὰ Γαλλικὰ ἀτμόπλοια τὰ ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴν παραλίαν διαβαί-

νοντα έπαισαν να μεταφέρωσι πραγματείας, απευθύνθη εις την εν Πιρκίει διεθυσιν των Γαλλικών άτμοπλοίων διά την διευκολυσιν της μεταφορας, άλλ' επειδή δεν ήδύνατο ένταυθα να επιτραπή τούτο, απευθύνθη διά του προξενείου εις την εν Μασσαχία διεθυσιν των άτμοπλοίων και έλιπίει την διευκολυσιν της μεταφορας του χαρτου τούτου δε γενομένου η κυβέρνησις δεν θέλει εύρεθι εις την ανάγκην να κάμη χορηγίαν του επιτροπομένου αύτῃ διά τον υπό συζήτησιν νομοσχεδίου δικαιοώματος. Διά τους λόγους τούτους προτείνει την ταχέειν επιφύρισιν τού νομοσχεδίου.

Επίνεικεν ο Γερουσιαστής Κ. Χρηστίδης, ότι τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον, ὅτι ὅπως καὶ προηβίς ἐλάττω τὴν τιμὴν τῆς παρατηρήσεως προκειμένου περὶ τῶν δηλώσεων ὅτι δὲν πρέπει αὐτοσχεδῶς νὰ παραδεχθῆ ἡ Γερουσία μέτρον, ἐφ' οὗ δὲν ὑπάρχει ἐλεγχος, οὕτω καὶ σήμερον παρατηρεῖ. Τὸ νομοσχέδιον ζητεῖ νὰ ἐπιτραπῆ εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐκτυπώσῃ ἐπὶ χαρτου μὴ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον 400,000 φύλλα, χωρὶς καὶ νὰ ὀρίξῃ τὴν ἀξίαν τούτων εἰς δραχμάς, πλὴν τις ἐγγυᾶται ὅτι δὲν θέλει ἐκτυπωθῶσιν 600,000 φύλλα; εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐντὸς τῆς μηχανῆς γίνεται καὶ ἐν σημείον, ὁσάκις ἐκτυποῦται ἐν ἑκάστῳ φύλλον, ἀλλ' οὐχ ἦπτον καθ' ἑκάστην παρατηρήσιν δύναται νὰ λάβῃ χώραν κατάχρησις χαρτοσήμου λοιπὸν ἐπὶ μὴ ὑδατινοῦ σημείου εἶναι μέτρον κινδυνώδες καὶ δύναται νὰ γίνῃ πρόξενον καταχρήσεων μεγάλων, καὶ συνεπειῶν ἀνυπολόγιστων διὰ τὸ δημόσιον ὅτι ἀφ' οὗ κατὰ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ ὁ τὸ ὑδατινὸν σημεῖον οὐκ εἴσπραται κατασκευασμένος εἰς Λιθόρρον, καὶ ἂν ἐλεγκθῶσιν οἱς πραγματικαὶ αἱ δυσκολαὶ τὰς ὁποίας ὁ ἐγολάτος προτείνει διὰ τὴν ένταυθα μετακόμισίν του, τὸ ὑπουργεῖον δύναται κάλλιστα νὰ μετακομίσῃ τούτον μετ' οἰονδήποτε μέτρου ἤθελε κρίνει κατάλληλον, τὸ κατ' αὐτὸν θεωρεῖ καταλληλότερον τὸ ὑπὸ τοῦ προαγορευμένου προτηθέν, τὸ μέτρον δηλ. τῶν εξαποστολῆς τοῦ βασιλικοῦ άτμοπλοίου οὕτως ἐντὸς 20 τῶν πολὺ ἡμερῶν θέλει εἶχει ἡ κυβέρνησις τὸν ἀναγκαῖον χάρτην. Ὅτι ἡ ἐπὶ 20 ἡμέρας ἀναβολὴ τῆς ἐκτυπώσεως χαρτοσήμου, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὑπάρχει ἐντελής ἀπὸ τοῦδε ἔλλειψις αὐτοῦ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν θέλει παρεμβῆλαι εἰμὴ ἀσημάντους δυσκολίας εἰς τὰς συναλλαγὰς, διότι αὐτὰί θέλουσιν εὐκολυνῆσαι τῇ ἐνεργείᾳ τῶν ταμιῶν, περὶ πλεον δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰμὴ εἰς ἀσημάντων κατάρχησιν, διότι καὶ μικροῦ χαρτοσήμου κατανάλωσις εἰς 20 ἡμέρας γίνεται, 60 τὸ πολὺ χιλιάδων δραχμῶν.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονεῖ ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸ μέτρον τούτο, τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου οὐ μόνον δὲν ὀρίζεται εἰς δραχμάς ὁ ἀριθμὸς τῶν 400,000 φύλλων, ἀλλ' οὐδὲ καὶ μνηεὶ γίνεται εἰς τὸ νομοσχέδιον, ἂν ἡ ἐκτύπωσις τῶν 400,000 φύλλων θέλει γενῆ κατὰ λόγον τῆς εἰς τὰς συναλλαγὰς χρήσεως καὶ καταναλώσεως τοῦ χαρτοσήμου.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, ὅτι εἶναι λίαν φιυδιολῆς αἰτιάσειον, καὶ ὅτι τὰς ἀτοπίας τὰς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πράγματος πηγάζουσας, ἡδύνατο νὰ ἀνακυλίσῃ εἰς ἄλλην ἐποχὴν, καὶ εὐλόγως, διότι τὸ ἀτελές τῆς συνταξέως τῶν συμφωνιῶν, αἵτινες ἐνεργήθησαν κατὰ τὸ παρεθὸν, ἐπέφερε τὴν ἀτοπίαν τῶν σημερινῶν τὸ ἀτελές δὲ τῶν συμφωνιῶν καὶ ὑποχρεώσεων παρατηρεῖται οὐχὶ εἰς τὸ παρεθὸν ἔτος μόνον, ἀλλ' εἰς σειρὰν παρεθόντων ἔτων, καὶ ἂ ἐπανελαμβάνοντο αἱ αὐταὶ συμφωνίαι, χωρὶς νὰ ἀνακλυθῆ ἡ ἔλλειψις αὐτῶν. Ἐρέτος ἡ ἀτοπία αὕτη ἀνεκαλύθη ὡς ἐκ τῆς ἀρνήσεως τῆς μεταφορας τῶν πραγματεῶν διὰ τῶν άτμοπλοίων, καὶ πρὸς διῶρθωσιν τῆς ἀτοπίας ταύτης εἰς τὸ μέλλον ἐλήθησαν αὐστηρότερα μέτρα κατὰ τὰς συμφωνίας τοῦ ὑπουργείου πρὸς τοὺς ἐργολάβους ὅτι ὁ προαγορευσαὶ συγγεί τὴν ἐν γενεῖ καταχρησιν ἐπὶ τοῦ σφραγιστοῦ χαρτου, περὶ ἧς δὲν πρόκειται σημεῖον, καὶ κατὰ τῆς ὁποίας, ἂν ἦναι βέβαιος, δύναται ἐν τῇ γερουσιαστικῇ του δικαιοώματι νὰ προτείνῃ ἐξασφαλιστικὰ μέτρα διὰ τροπολογίας ἢ προσθηκῆς διατάξεων ἐπὶ τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου. Σήμερον πρόκειται μόνον περὶ τῆς ἔλλειψις τῆς ἐγγυήσεως τῆς ὁποίας δύναται νὰ γίνῃ πρόξενον ὁ ἀνευ ὑδατινοῦ σημείου ἐνσημος χάρτης ἄλλὰ τὸ κατ' αὐτὸν καὶ οἱ φόβοι ἐκ τῆς ἔλλειψις τοῦ ὑδατινοῦ σημείου δὲν εἶναι τοσοῦτον μεγάλοι ὅ δυναθῆς νὰ παραχαράξῃ καὶ ἀπομιμηθῆ τὰ σύμβολα τοῦ ἐνσημου χαρτου, δύναται νὰ προμηθευθῆ καὶ χαρτὸν μετ' ὑδατινοῦ σημείου ἄλλως τε ἡ παραχάραξις δὲν ἐγένετο μόνον ἐπὶ χαρτοσήμου ἀνευ ὑδατινοῦ σημείου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἔχοντος τὸ ὑδατινὸν σημεῖον, ὡς τοῦτο δὲν λαμβάνει τὴν Γερουσίαν, ὡσαύτῃ ὁ αὐτὸς σχεδὸν κίνδυνος τῆς παραχαράξεως διατρέχεται καὶ ἐν ταῖς δύο περιπτώσεσιν. Εἰς πρὸς τὸν μὴ προαδιορισμὸν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τῆς εἰς δραχμάς ἀξίας τῶν 400,000 φύλλων, ἀπήνησαν ὅτι κατὰ γενικὸν κανόνα ἡ χρῆσις τοῦ τὴν μίαν δραχμὴν ὑπερβαίνοντος χαρτοσήμου, εἶναι ὀλιγωτέρι τὸ ὑπουργεῖον κατὰ συνέπειαν θέλει ἐκτυπώσῃ ὅχι τὸ ἀνωφελες καὶ μὴ ἐν χρῆσει χαρτο-

σημαν τῶν 10 καὶ περιπλέον δραχμῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς μικρᾶς ἀξίας δηλ. τῶν 25 λεπτῶν μέχρι τῆς μιᾶς δραχμῆς, τὰ μόνον εἶδη τὰ ὅποια οἱ ταμίαι ζητοῦσιν. Τὸ ὑπουργεῖον μετεχειρίσθη τὴν γενικὴν ἐκκράσιν 400,000 φύλλα, διότι πέποιθεν ὅτι τὰ νομοθετικὰ σώματα δὲν θέλουσιν ἀρνηθῆ τὴν ἐμπιστοσύνην των ὡς πρὸς τὸ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θὰ κάμει χρῆσιν τοῦ χορηγουμένου αὐτῷ δικαιώματος, εἰ μὴ καθ' ὅσον εἶναι ἀνάγκη· διαβεβαίωσι δὲ τὴν Γερουσίαν ὅτι ἐὰν προσαχθῆ, ὡς προσδοκᾶται, ὁ ὑδάτινος χάρτης ἐντὸς ὀλίγου, δὲν θέλει κάμει χρῆσιν τοῦ χορηγουμένου δικαιώματος πρὸς ἐκτύπωσιν χαρτοσήμου εἰς χάρτην μὴ φέροντα τὸ ὑδάτινον σημεῖον.

Ἀνταπήντησεν ὁ γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐπαναλάβω τὸν λόγον καὶ νὰ φέω παρτηρήσεις τινάς· ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀρχόμενος εἶπεν ὅτι εἶναι φειδωλὸς τῶν αἰτιάσεων, καὶ ὁμοῦς προβαίνειν οὐχ ἦτοσαν αἰτιάται· παραδέχομαι πρὸς στιγμὴν ὅτι ἡ συναξίς τῶν συμφωνιῶν τοῦ παρελθόντος ἦτο ἀτελής, ἀλλ' εἶναι λόγος νὰ ζητηθῆ διὰ τοῦτο συμπέρισμός των πραττομένων σήμερον ἀτελειῶν· καὶ τίνες εἶναι αἱ ἐντέλειαι αἱ εἰσαχθεῖσαι εἰς τὰς νέας συμφωνίας; ἡ προσθήκη διδράχμου ποινῆς διὰ τὴν καθυστέρησιν ἐκάστης δεσμίδος χάρτου ἀποζημιῶν τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πολίτας διὰ τὴν παρέμ-pόδισιν τῶν συναλλαγῶν καὶ τῶν ἐκδικάσεων τῶν ὑποθέσεων; καὶ διὰ τί νὰ μὴ ὑπάρῃ ἀποθήκη περιέχουσα ποσότητα ἰκανὴν χάρτου μετ' ὑδάτινου σημείου πρὸς ἄρσιν τῆς τυχλῆ ἀναφανομένης ὁμοίας δυσχερείας; ἄλλως τε κύριοι, ἐὰν ὑπάρῃ κατασκευασμένος ὁ χάρτης, καὶ τοῦτο ὁ ὑπουργὸς ὁμολογεῖ ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει του, ἀντὶ νὰ προσφεύγωμεν εἰδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς παρακλήσεις ἀνευ ἀποτελέσματος, διὰ τί νὰ μὴ ἐξαποστῆλωμεν πλοῖον πρὸς παρακλήσιν τοῦ χάρτου, καταλογιζομένων τῶν ἐξόδων τῆς μεταφοράς εἰς βάρος τοῦ ὑπολόγου; δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἡ κατάχρησις γίνεται εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ χαρτοσήμου, καὶ εἰς τὴν παραχαραξίν αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπίσης δὲν δύναται νὰ μοι ἀρνηθῆ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργός ὅτι μία ἐπιπλέον ἐγγύησις ἐξασφαλίζει ὑμᾶς περισσότερον κατὰ τῆς καταχρήσεως καὶ βέβαιον τὸ ὑδάτινον σημεῖον εἶναι μία ἐπιπλέον ἐγγύησις κατὰ τῆς παραχαραξίως, διότι χάρτην μὲν κοινὸν δύναται εὐκόλως ὁ παραχαραξίας νὰ προμηθευθῆ, ἀλλὰ μὲ ὑδάτινον σημεῖον θέλει τὰ μέγιστα δυσκολευθῆ ἀναντιρρήτως ἀξιοσημείων τῶν ἐγγυήσεων, συναξάνονται καὶ αἱ πρὸς παραχαραξίν δυσκολίαι, καὶ οὐδεὶς ποτε ἐφαντάσθη ὅτι αἱ τέσσα-

ρες ἐγγυήσεις εἶναι αἱ αὐταὶ μὲ τὰς τρεῖς, παλὸν δὲ περισσῶν ἔρον μὲ τὰς δύο, αἱ ἐγγυήσεις φυσικῶ τῶ λόγῳ πρέπει νὰ αὐξάνονται καὶ οὐχὶ νὰ ἐλαττωῦνται.

Ἐρχομαι τέλος εἰς τὴν ἄλλην παρατήρησιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἰπόντος ἀδόξατέ μοι τὴν ἀδείαν νὰ ἐκτύπωσωμεν 400,000 φύλλα χωρὶς νὰ προσδιορισθῆ ὅτι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν οὐτε τὴν ἀναλογίαν, καὶ ἡμεῖς βεβαιοῦντες θέλομεν κάμει χρῆσιν τοῦ χορηγουμένου δικαιώματος μετ' ἄλλης τῆς εἰλικρινείας· εἶπε πρὸ τινῶν ἡμερῶν καὶ ἐπανέλαθεν ὁ Κ. ὑπουργός, ὅτι ἡ ἀδεία εἶναι εἰλικρινής, καὶ οἱ φορολογούμενοι θέλουσιν ἀπαντήσαι εἰλικρινῶς διὰ τῶν δηλώσεων των, αἵτινες στηρίζονται εἰς τὴν εἰλικρινείαν κτλ. καὶ τέλος πάντων παντοῦ ἐύστησεν εἰλικρινείαν. Ἐγὼ λέγω τὸναντίον ὅτι τὰ δημόσια πράγματα πρέπει νὰ στηρίζονται εἰς ἐλαττον μόνιμον, τὸν ὅποιον κανεὶς νὰ μὴ δύναται νὰ ὑπερῆ κατ' ἀλλ' ἔστω πρὸς στιγμὴν σὺς θεωρῶ εἰλικρινεῖς, Κ. ὑπουργέ, ἀλλ' ἡ ἐκτύπωσις τοῦ χαρτοσήμου θὰ γινήται ἀπὸ ὑμᾶς; τίς δὲ μοι ἐγγυᾶται ὅτι δὲν θέλουσιν καταχρασθῆ οἱ τὴν ἐκτύπωσιν ἐνεργούντες; ἴσως μοι ἀντιτάξτε εἰς τοῦτο, τὴν αὐστηρὰν ἐπαγγυήσιν σας, ἔγω· ἀλλὰ δύνασθε νὰ μετρίψατε τὴν ὑπουργικὴν σας ζωὴν; πᾶσα στιγμὴ πολιτικοῦ βίου ἐνός ὑπουργοῦ εἶναι ἀμφιβολία τὴν σήμερον διδομεν τὸν νόμον τοῦτον ἀπροσδιοριστον πεποθετες εἰς τὴν εἰλικρινείαν σας, καὶ ἔγοντες ἐμπιστοσύνην εἰς ὑμᾶς, ἀλλὰ τίς οἶδεν ἂν ὁ διαδοχὸς ὑπουργός καταχρασθῆ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς εἰς ὑμᾶς χορηγηθείσας; ἡ ἐμπιστοσύνη, κατὰ συνταγματικὸν ἀξίωμα, ἀποδίδεται καὶ πρέπει νὰ ἀποδίδεται εἰς τὰς ἐσμοθεσίας καὶ οὐχὶ τὰ πρόσωπα, τὰ δὲ πολιτεύματα καὶ αἱ θεσμοθεσίαι σωζονται οὐχὶ διὰ τῆς εἰλικρινείας, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀμειβομένης δυσπιστίας.

Ἐμμένω ὅθεν εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀποστολοῦ πρὸς μεταφράσιν τοῦ ἐν Αἰθιοπίᾳ χάρτου, διότι τὸ προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου μέτρον, ὡς μὴ πρέπον ἰουδαϊκῶν ἄλλων ἐγγυήσεων ἐκτὸς τῆς προσωπικῆς, εἶναι κινδυνώδες καὶ δύναται νὰ γίνῃ πρόσθενον ζημιῶν ἀνυπολογίστων διὰ τὸ θάνατον.

Ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργός ὅτι εἰς τὰς κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος συναρθείας μετὰ τὴν μισοβόσιν τῆς προμήθειας τοῦ χάρτου συμφωνίας, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς εἰς τὸ μέλλον καθυστέρησιν τοῦ χάρτου μετ' ὑδάτινον σημεῖον, ἐτίθη ἡ μόνη πραγματικὴ ἐγγύησις ἧς ἔδυνάτο νὰ εἰσαχθῆ δηλ. ἡ προσταμίσις τοῦ ἐργολάου κατὰ δύο δραχμὰς διὰ τὴν καθυ-

στέρησιν εκάστης δεσμίδος χάρτου, αντί της μέχρι τούδε περιεχομένης ιδανικής και αν εξ αρχής υπήρχε τοιαύτη συμφωνία, βεβαίως δεν ήθελε λάθει χώραν καθυστερήσεις εκ μέρους του εργολάβου. Λέγω ιδανικής, διότι, μη δυναμένου να εύρεθῆ ἐν Βλλάδι παρ' ἄλλω χάρτης με ὑδάτινον σημεῖον, ἡ συμφωνία του να προμηθεύηται ἄλλοθεν τὸν χάρτην τὸ δημόσιον, καὶ νὰ καταλογίῃ τὴν ζημίαν εἰς βάρος του εργολάβου, ἔμενον ἀνεκτέλεστος, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἔλλειψις αὕτη του εργολάβου ἀτιμώρητος, εἰς πρὸς τὴν ἐναποταμίευσιν ἐν ἀποθήκῃ χάρτου με ὑδάτινον σημεῖον ἐλήφθη φροντίς ἐφέτος, διὰ τὸ ἰδύνατο ὁμοίως νὰ αὐτοσχεδιασθῆ, διότι ἐχρειάζετο εἰδικὴ παραγγελία πρὸς προμηθεύσαν ἢ πρόνοιαν αὐτῆ ἐλήφθη πρὸς ἐξασφάλισιν του μελλοντος, ἀλλὰ τὸ πρῶν εἶναι ἀνοικτὸν καὶ περὶ τῆς ἀρτεως τῶν δυσχεριῶν του παρόντος πρόκειται. Ἡ ἀρχὴ τῆς δυσπιστίας ἀπολύτως θεωρουμένη, εἶναι καὶ λαθασμένη καὶ ἀντισυνταγματικὴ διότι τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα στρογγυλεῖται μὲν εἰς ἀμοιβαίαν ἀπερίθλησιν καὶ ἀντεξέλεγχῆν τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων καὶ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ἀλλ' ἐντὸς αὐτῶν ὑπάρχει τὸ στοιχεῖον τῆς ἐμπιστοσύνης, ὅπως τοῦτο καταρτίζεται εἰς τοὺς διαφόρους νόμους τοὺς ὁποίους τὰυτα ψηφίζουσιν.

Ἄλλως τε ὁ προϋπολογισμὸς αὐτὸς εἶναι ἔργον ἐμπιστοσύνης, διότι ἐν αὐτῷ ἔχει στάδιον καταχρήσεως ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπολύτου δυσπιστίας δὲν ἐπέθευε πρότινος καιρὸς ὁ ἐντομος προαγορεύσας, ἀλλ' ὅτι πρῶτην ταύτην φράξιν τὴν ὑποσχετίζεται ὅτι δυνάμει αὐτῆς τῆς ἐμπιστοσύνης ἥτις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων προέτεινε τὸ προκαείμενον νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον ἔχει μὲν ἀτοπίαν, ἀλλ' αὕτη εἶναι μικροτέρα τῆς προενηθουμένης ἐκ τῆς ἐλλείψεως του χάρτισσμου καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ διὰ τῆς ἐνεργείας τῶν ταμιῶν ὅτι ἐκ δὴν προκαίμενων κακῶν, προσέτιθετο τὸ μὴ χειρότερον ὅτι τὸ νὰ ἀναβληθῆ ἡ ἐκτύπωσις καὶ νὰ ἀποσταλῆ τὸ κτημόπιον πρὸς μεταφορὰν του με τὸ ὑδάτινον σημεῖον χάρτου δὲν εἶναι ἄρθρον, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔχει καμμίαν πεποίθησιν εἰς τὴν διασχιρισμὸν του εργολάβου περὶ του ὅτι δὴθεν ὁ χάρτης μὲναι κατασκευασμένος ἐν Αἰθῶρῳ ἢ ἔλλειψιν μέσου μεταφορᾶς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐλαβε τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα μέτρα καὶ ἐλπίζει νὰ κατορθώσῃ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ, ἐὰν πραγματικῶς ὑπάρχῃ ἐν Αἰθῶρῳ καὶ τούτου γενομένου ταχέως, τὸ

ὑπουργεῖον δὲν θέλει κάμει χρῆσιν του ἐπιτιμωμένου αὐτῷ δικαιώματος διὰ του παρόντος νομοσχεδίου. Λιὰ τὰυτα ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἐπιφύρησιν του νομοσχεδίου.

Ἀντέταξεν ὁ γερουσιαστὴς κύριος Λουκάς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν δικαιούται νὰ προβάλλῃ σήμεραν ἀκριβολίας περὶ τῆς ἀληθείας του διασχιρισμοῦ του εργολάβου, καθόσον, ἐὰν ἐλάμβανε τὴν καλλωσύνην νὰ ἐξετάσῃ διὰ του ἐν Αἰθῶρῳ Ἑλληνικοῦ προξένου, ἰδύνατο νὰ γνωρίζῃ ἀπὸ πολλοῦ βετικῶς, ἐὰν ὑπάρχῃ ἐν Αἰθῶρῳ χάρτης φέρων τὸ ὑδάτινον σημεῖον ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ήθελε δειχθῆ ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιούτος, ἰδύνατο ἀρ' οὐ τέσσαρες παρήλθον μῆνες ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προέβσεως του εργολάβου, ἔατοτε νὰ λάθῃ πρόνοιαν περὶ τῆς ἄλλοθεν προμηθείας χάρτου, χωρὶς νὰ ἀρεθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προκαλέσῃ σήμεραν τὸ πρτεινόμενον μέτρον, ὅς οὐ δικαιουνοῦνται οὐσιωδῶς τὰ συμφέροντα του δημοσίου.

Προσέθηκεν ὁ γερουσιαστὴς κύριος Παλαμάς ὅτι συμφωνεῖ πληροστικῶς με τὴν ὁποίαν ἐξέφρασε γινώσκων ὁ γερουσιαστὴς κύριος Χρηστίδης ὅτι δηλ. δὲν πρέπει νὰ δίδεται ἐμπιστοσύνη εἰς τὰ πρόσωπα ἀλλ' εἰς τὰς θεσμοθεσίας ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς μακρὰν του νὰ στηρίζεται εἰς τὴν πρὸς τοὺς ὑπουργούς ἐμπιστοσύνην τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑποφρῶς, στηρίζεται εἰς ἐλεγχον, καὶ μόνον ὅπου δὲν ἰδύνατο νὰ προσδιορίσῃ τοιούτον ἐλεγχον, ἐκεῖ ἐμπιστεύεται τὴν δαπάνην εἰς τοὺς ὑπουργούς, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς τριῶν μόνον ἄρθρων του προϋπολογισμοῦ. α) ἐξῶδα δικικῆσεως καὶ ἐπιστάσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οικονομικῶν. β) ἐκτακτὰ ἐξῶδα ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν γ) ἀποζημιώσεις καὶ διαπὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐξωτερικῶν.

Ἄλλ οὐχ ἦττον καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων τούτων ἐπεφυλάξατο ἐλεγχόν τινι, καὶ διαγράφει τὴν δαπάνην ἐπιφυλακτικῶν ὑπὸ τινος παραδοχουμένου τύπου ὅτι εἶναι ἀδικαιολογητος ἡ ἀγνοία ἢ σήμεραν προβάλλει τὸ ὑπουργεῖον περὶ τῆς ὑπερξείως ἢ μὴ χάρτου ἐν Αἰθῶρῳ. ὅτι ἀμελεῖα ἀσυγγώρητος ἐλαβε χώραν καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐγένετο ἐν καιρῷ ἡ προμήθεια του φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον χάρτου, καὶ ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀμελείας προελθούσα αὕτη ἔλλειψις δὲν πρέπει νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του δημοσίου, διὰ τῆς παραδοχῆς μέτρον, τὸ ὅποιον θέλει ἀποκαλύψει τὰς παραχαράξεις καὶ ἐντεύθην ἐπιφέρει ἀνταποδοτικούς ζημίας εἰς τὸ δημόσιον. ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως καθ' ἣν ἀποδοθῆ ἡ ἔλλειψις τῆς προμηθείας χάρτου εἰς τὴν ἀπέλειαν

των συμφωνιών του παρελθόντος, ουχ' ήττον τὸ νῦν ὑπουργεῖον ήμέλησε, διότι ἄλλως, σήμερον μάλιστα ὅτε ἐν δικαστήματι τὸ πολὺ ὄντω ἡμερῶν μεταβιβάζονται ἐν Ἑλλάδι ἐξ Εὐρώπης πραγματεῖαι καὶ εἰδήσεις, εἰς τρόπον ὥστε καταποντίζεται ὁ τόπος ἀπ' αὐτὰς. τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο ἐντὸς πέντε ἡμερῶν νὰ ἀρυσθῆ εὐλατώτατα τὰς θετικωτέρας πληροφορίας περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ διίσχυρισμοῦ τοῦ ἐργολάβου, καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς μεταφοράς τοῦ χάρτου αὐτοῦ, ἢ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ὑπάγει κατασκευασμένος ἐν Αἰθέρῳ χάρτης ἠδύνατο πρὸ τεσσαρῶν μηνῶν, διότι πρὸ τοσοῦτου καιροῦ ἔληξεν ἡ προθεσμία τοῦ ἐργολάβου, νὰ προμηθευθῆ τοῦτον ἀπὸ ἄλλο μέρος τῆς Εὐρώπης, καὶ νὰ καταλογίσῃ εἰς βάρος αὐτοῦ τὴν τοῦ δημοσίου ζημίαν, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα.

Περαιωθεὶς τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως προτίθεται αὐτὴ εἰς ψηφοφορίαν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Παξιμάδη καὶ Ἀθ. Γρηγοριάδου, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 ἀπέναντι δύο, κατὰ τὸ ἑδῆ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτυπώσεως σφραγιστοῦ χάρτου μὴ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν	Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλ. Χρυσόγελος . . . Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης	Γεώργιος Ψύλλας Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Ἰωάννης Θεοτόκης Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . .	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . . Ν
Ἀναστάσιος Λόντος Ν	Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς . . . Ν
Τάτσης Μαγγίνας	Γεώργιος Δικραιώτης . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . . Ν	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν
Λάμπρος Νάκος	Γεώργιος Γλαράκης
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν
Χαραλ. Παπαπολίτης Ν	Γαίλας Καρακατζάνης . . . Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης
Νικόλ. Πρασσακάκης Ν	Ἀδὰμ Δούκας Ο
Σπυρ. Τρικούπης	Δῆμος Κανελλόπουλος . . . Ν
Ῥικάρδος Τζιωρτζ	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . . Ν	Τσανετᾶκης Γρηγοράκης . . . Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	Μ. Α. Καίρης Ν

Ἄντων. Γ. Κριεζῆς	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . . Ν
Ἄντων. Μαυρομιγάλης . . . Ν	Παναγ. Λιδωρικῆς
Δημήτρ. Πλαπούτας Ν	Γεώργ. Δουβουνιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Σταΐκος	Κωνσ. Προβιλιγιος
Ἀναστ. Μαυρομιγάλης	Ἰωάν. Οἰκονόμου Ν
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Σπύρος Μίλιος
Δημήτριος Χατσίσκος Ν	Ῥήγας Παλαμίδης
Δημήτριος Χρηστίδης	Δημήτριος Α Κουντουριώτης Ν
Νικόλ. Μαυρομμάτης Ν	

Ἀναγνωσθέν κατόπιν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοροθῆν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 28 ἀπέναντι δύο, κατὰ τὸ ἑδῆ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτυπώσεως σφραγιστοῦ χάρτου μὴ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς . . . Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	Γεώργιος Δικραιώτης . . . Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Γ. Παπαηλιόπουλος . . . Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . .	Γεώργιος Γλαράκης
Ἀναστάσιος Λόντος Ν	Δημήτριος Βούλγαρης . . . Ν
Τάτσης Μαγγίνας	Γαίλας Καρακατζάνης . . . Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . . Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης
Λάμπρος Νάκος	Ἀδὰμ Δούκας Ο
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Δῆμος Κανελλόπουλος . . . Ν
Χαραλ. Παπαπολίτης Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Ἰωάννης Παξιμάδης Ν	Τσανετᾶκης Γρηγοράκης . . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης Ν	Μ. Α. Καίρης Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ἄντων. Γ. Κριεζῆς
Ῥικάρδος Τζιωρτζ	Ἄντων. Μαυρομιγάλης . . . Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . . Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας . . . Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	Ἰωάννης Σταΐκος
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀναστ. Μαυρομιγάλης
Νικόλ. Χρυσόγελος Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος
Γεώργιος Ψύλλας	Δημήτριος Χατσίσκος . . . Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης Ν	Δημήτριος Χρηστίδης

Νικόλ. Μαυρομάτης . . . Ν | Ιωάν. Οικονόμου Ν
 Άναστ. Σ' Χαράλαμπος . . . Ν | Σπύρος Μίλιος
 Παναγ. Λιδωρίκης | Ρήγας Παλαμίδης Ο
 Γεώργ. Δουδουνιώτης . . . Ν | Δημήτριος Α. Κουντουριώτης Ν
 Κωνσ. Προβιλέγιος

Ούτω λοιπόν τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ γ' ἡμερῇ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργός, κωλυμένου τοῦ πρωθυπουργοῦ τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ πρὸς ὥραν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἀνέγνω τὸ περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων μερῶν τῆς Ἑλλάδος νομοσχέδιον ὡς καὶ τὴν συνοδούσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὸ περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων μερῶν τῆς Ἑλλάδος συνταχθὲν νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον ὑποβλήθη ἐν τῇ Βουλῇ ἐγένετο παραδεκτὸν μὲ μικρὰς τινὰς τροποποιήσεις, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐγκλεισμένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν αὐτῆς.

Οἱ λόγοι, οἵτινες προέκλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐκτίθενται εἰς τὴν ἐν ἀντιγράφῳ ὑποβαλλομένην ἐκθεσί μου πρὸς τὴν Βουλὴν, καὶ θεωρῶ περιττὸν νὰ ἀπασχολῶ ὑμᾶς μὲ τὴν ἐκνάλησιν αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θεωρεῖται ὡς καταπεύγον ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, παρακαλῶ νὰ τύχη τῆς ταχίας συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως ὑμῶν.

Ἀθήναι τὴν 8 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ πρὸς ὑπουργός τῶν ἐσωτερικῶν
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς αὐτὰς αἰτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων μερῶν τῆς Ἑλλάδος, δύναται τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει νὰ σχηματισθῆ διὰ μεταγωγῶν ἀνώνυμος ἐταιρεία ὑπὸ τῆς εἰς τὰ ἐπόμενα ἄρθρα περιεχομένους ἄρθρα.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐταιρεία ὑποχρεοῦται:

α.) Νὰ διατηρῆ εἰς ἐνέργειαν καὶ εἰς καλὴν κατάστασιν τοῦλάχιστον τρία ἢ τέσσαρα ἀτμόπλοια καὶ νὰ ἔχη ἐν ἄλλο διαθέσιμον οὐδὲν ἐξ αὐτῶν κατωτέρας τῶν 70 ἵππων δυνάμεως.

β.) Νὰ ἔχη εἰς τὰ ἀτμόπλοιά της τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν, καὶ τοὺς πλοίαρχους, καὶ 3/4 τοῦλάχιστον τοῦ πληρώματος ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ὑπηκόων Ἑλλήνων, ἐξαιρουμένων τῶν μηχανικῶν, οἵτινες δύναται νὰ ἴκται καὶ μὴ ὑπήκοοι Ἕλληνας.

γ.) Νὰ συστήσῃ ἐργαστήσιον πρὸς ἐπισκευὴν τῶν μηχανῶν τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τῶν λεβήτων αὐτῶν.

δ.) Νὰ κατασκευάσῃ νεοδόχον ἢ νὰ φέρῃ καὶ στήσῃ μηχανὴν, δι' ἧς νὰ ἐλιονταὶ τὰ πλοία της εἰς τὴν ξηρὰν, ὅτε θέλει καταστῆ τοῦτο ἀναγκαίον δι' ἐπισκευὴν τῶν πλοίων της.

ε.) Νὰ μεταρρῆθῆ δωρεὰν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων της τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς κυβερνήσεως καὶ τὰ χαρτάρια τοῦ δημοσίου καὶ τὰ χαρτόσημα καθ' ὅλα τὰ μέρη, ὅπου προσορμίζονται τὰ ἀτμόπλοιά της.

Ἄρθρ. 3. Ἀπέκνεντι τῶν ὑποχρεώσεων τούτων τῆς ἐταιρείας ἢ κυβερνήσεως δύναται νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὴν τὰ ἐξῆς πλεονεκτήματα.

α.) Προνόμιον ἀποκλειστικὸν μέχρι δεκάτεσσιν ἔτων, λογιζομένων ἀρ' ἧς τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν τ' ἀτμόπλοια τῆς ἐταιρείας.

β.) Μεταγὴν τοῦ δημοσίου κατὰ τὸ ἐν πέμπτον τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων τῆς ἐταιρείας, μὴ δυνάμενον ὅμως νὰ ὑπερβῆ τὰς 400,000 δραχμῶν.

γ.) Τὴν εἰς τοὺς μεταγωγὸς ἐξασφάλισιν τόκου μέχρι 5 τοῖς 0|0 κατ' ἔτος ἐπὶ τῶν καταβληθεσμένων κεφαλαίων τῶν πληρωμάτων καθ' ἑξαμηνίαν. Ὅθεν ὁσάκις μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων τῆς συντηρήσεως καὶ διοικήσεως καὶ τῶν κατ' ἔτος ἀναγκαίων ποσῶν πρὸς ἐξόφλησιν τῶν κεφαλαίων τῆς πρώτης συστάσεως, τὸ καθαρὸν ἔσοδον δὲν ἤθελεν ἀποφέρει τὴν εἰρημένον καθ' ἑξαμηνίαν τόκον, ἡ κυβέρνησις θέλει ἀναπληρῆ αὐτὸν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

δ.) Ἀτέλειαν εἰσαγωγῆς πρὸς ἀπαρτισμὸν, ἐπισκευὴν καὶ συν-

τήρουν τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τοῦ ἐργοστασίου, τῶν μὲν πρὸς χρῆσιν αὐτῆς μηχανῶν καὶ γαιανθράκων, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἔταιρία, τοῦ δὲ λοιποῦ ὕλικου ἐπὶ ἐξ ἔτη.

ε.) Ἀφομοίωσιν τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἔταιρίας μὲ τὰ πολεμικά, καὶ ἀπολαύην τῶν αὐτῶν μὲ τὰ πλοία ταῦτα δικαιοματίων.

ς.) Παραχώρησιν παρὰ τοῦ δημοσίου ἢ τοῦ δήμου τῶν ἀναγκαίων γηπέδων πρὸς σύστασιν τοῦ ναυπηγίου, τοῦ ἐργοστασίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων καταστημάτων τῆς ἔταιρίας, ἐπὶ τῇ ἐκτιμῇ τῇ προσδιορισμένῃ καὶ διὰ τὰ δημόσια ἔργα.

ζ.) Τὴν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς κυβερνήσεως δι' ὑπαλλήλων τῆς ἔταιρίας ἐκτέλεσιν τῆς ἐνὸς τῶν ἀτμοπλοίων ἀστυνομίας κατὰ τὸν ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδοθησόμενον ἀστυνομικὸν κανονισμόν.

Ἄρθρ. Α. Ἡ κυβέρνησις θέλει διαπραγματευθῆ μετὰ τῆς ἔταιρίας καὶ προσδιορίζει ἀπὸ κοινοῦ.

α.) Τὰ ἀφορῶντα τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου, τὸν ἀριθμὸν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀρχικὴν ταχύτητα τῶν συστηθησομένων ἀτμοπλοίων καὶ τὰ κατ' ἔτος ἐκ τοῦ εἰσοδήματος ἀφαιρέτέα ποσὰ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν καταβληθέντων εἰς τὴν σύστασιν κεφαλίων, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3.

β.) Τὰ δικαιώματα, τὰ ὅποια κατὰ τὸν § ε. τοῦ ἀρθροῦ 3 θέλουσιν ἀπολαύει τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἔταιρίας ἀφομοιούμενα μὲ τὰ πολεμικά.

γ.) Τὸν χρόνον, κατ' ὃν ἡ ἔταιρία ὀφείλει νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὴν δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνίαν.

δ.) Τὰς ἑδρας τῆς διευθύνσεως καὶ τῶν ὑποδιευθύνσεων.

ε.) Τὰς γραμμάς τῆς συγκοινωνίας καὶ τὰ περὶ μεταβολῆς αὐτῶν.

ς.) Τὰ ἀφορῶντα τὴν πυκνότητα καὶ τὴν τάξιν τῶν ἀπόπλων.

ζ.) Τὸ τιμολόγιον διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων.

η.) Τὰς σχέσεις τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων πρὸς τὴν ἔταιρίαν ἐν γένει, καὶ ἰδίως τὰ εἰς ταύτην παραχωρηθησόμενα ὠφελήματα διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἰδιωτικῆς ἀλληλογραφίας.

θ.) Τὰς σχέσεις τῆς ἔταιρίας πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, ἥτοι τὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἀποζη-

μιώσεις αὐτῆς διὰ τὴν τυχόν μεταφορὰν στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς δυνάμεως εἰς τὰ μέρη ὅπου προσορμίζονται τὰ ἀτμόπλοιά τῆς, καθὼς καὶ εἰς μέρη, ἄλλα παρὰ τὰ τῆς τακτικῆς συγκοινωνίας τῶν.

ι.) Τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τῆς ἔταιρίας ἀποζημιώσεις διὰ τὴν τυχόν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τῶν μεταφερομένων πραγμάτων.

ια.) Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ἔταιρίας ἐν περιπτώσει μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὄρων τῆς παραχωρήσεως.

ιβ.) Τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοσιότητα καὶ τὴν τάξιν τῶν τῆς λογοδοσίας.

ιγ.) Τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμόν τῆς ἔταιρίας.

ιδ.) Τὴν κυβερνητικὴν ἐπιτήρησιν.

Ἄρθρ. 5. Ἐάν δὲν εὐρεθῆ ἔταιρία ἀναλαμβάνουσα τὰς εἰς τὸ ἀρθρ. 2 ὀρισθείσας ὑποχρεώσεις, ἡ ἀτμοπλοικὴ τοῦ κράτους συγκοινωνία δύναται νὰ διοργανισθῇ δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, μὴ ὑπερβαίνουσα πρὸς τὸ παρὸν τὸ ἐν καὶ ἡμῖσι ἑκατομμύριον δραχμῶν.

Ἄρθρ. 6. Ἡ δαπάνη αὕτη θέλει ἀπαντηθῆ ἢ διὰ τῶν τακτικῶν ἐσόδων τοῦ κράτους, ἢ διὰ δανείου.

Ἄρθρ. 7. Μέχρις οὗ ἡ κυβέρνησις διαπραγματευθῆ τὸ δάνειον, ἀνοίγεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργείων πίστωσις ἐνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν. Ἄν τὸ δάνειον πραγματοποιηθῇ τὰ προκαταβληθέντα ὑπὸ τοῦ δημοσίου θέλουσιν ἐπιστραφῆ εἰς αὐτὸ ἐκ τῶν πρώτων χρημάτων τοῦ δανείου.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως εἰσόδημα προσδιορίζεται εἰδικῶς εἰς πληρωμὴν τοῦ τόκου καὶ ἀπόσιν τοῦ δανείου καὶ εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐξόδων τῆς συντηρήσεως καὶ διοικήσεως τῆς ἀτμοπλοίας.

Ἄρθρ. 9. Ἄν ἐπιχειρησάσης τῆς κυβερνήσεως τὴν σύστασιν τῆς ἀτμοπλοίας παρουσιασθῇ ἐν τῷ μεταξύ ἔταιρία τις, ἡ κυβέρνησις δύναται καὶ τότε νὰ παραχωρήσῃ τὴν ἐπιχείρησιν ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸν παρόντα νόμον συμφερωτέροις ὄροις.

Ἡ Γερουσία διέταξε τὴν διανομὴν τῶν ἀντιτίπων ὅσα κατετέθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὸ γραφεῖον, τὴν σύστασιν δὲ ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τῶν τμημάτων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν σύνταξιν τῆς πικεῖας ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος πρόεδρος ἔβλεσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Χατζίσκος.

Α. Χαριλάμπης.

Τῆς 14 Ἀπριλίου 1855 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκτύπησεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικά τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγειλάντος ἐπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τινῶν τῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων ἐπιτροπῶν, ἐν τῶν μελῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων μερῶν τοῦ κράτους ἀνέγνω τὴν παρ' αὐτῆς συνταχθεῖσαν ἐκθεσὶν ἔχουσαν ὡς ἑπείτω:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων μερῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστάσεως τὰς διαφόρους αὐτοῦ διατάξεις καὶ τοὺς πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν ἐν τῇ αἰτιολογικῇ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκθεσεὶ ἀναφερομένους λόγους, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, θεωροῦσα ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως συγκοινωνίας δι' ἀτμοπλοίων ἐγένετο πρὸ πολλοῦ ἐπαισθητὴ, ὁσημέραι δὲ καθίσταται ἐπαισθητοτέρα, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς συγκοινωνίας τῶν ἐκτεταμένων παραλίων καὶ πολλῶν νήσων μας, καὶ ὅτι ἀπόπειραι συστάσεως ἐταιρικῶν ἐγένοντο πολλάκις ἀνευ ἀποτελέσματος, ἀναγνωρίζουσα ὅτι αἱ ἰδιωτικαὶ προσπάθειαι πρὸς ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἐπιχειρήσεως μεγάλα χρηματικὰ κεφάλαια ἀπαιτοῦσαι, εἰς τόπον ὡς ὁ ἡμέτερος ὅπου τὰ ἰδιωτικὰ κεφάλαια εἶναι μικρὰ καὶ δυσεύρετα, οἱ δὲ τόκοι ὑπέρογκοι, δὲν δύναται μόναι νὰ ἐπαρκέσωσιν, ἐὰν ἡ κυβέρνησις πρῶτη δὲν ἐπιληφθῇ καὶ ἐμφυγῶσθαι τὴν μεγάλην ταύτην ἐπιχείρησιν, παρεδίξατο προθύμως τὴν τε ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου, καὶ τούτων τὴν παραδοχὴν συνίστησι καὶ εἰς τὴν ὀλομελείαν τοῦ Σώματος.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας κρίνουσα περὶ τὸν νὰ ἐπαναλάβῃ τοὺς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν γινομένων παραχωρήσεων καὶ ζητούμενων ὑποχρεώσεων λόγους, διότι ἐν ἐκτάσει ἐκτίθενται οὗτοι εἰς τὴν

πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσὶν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, δὲν δύναται νὰ κρύψῃ τὴν ὅποιαν αἰσθάνεται ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ τὸν τόπον νὰ κατασταθῇ ὅσον τὸ δυνατόν τάχιον κοινῶς τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας. Ἐν τῇ συνέσει δὲ τῆς κυβερνήσεως στηριζομένη ἐλπίζει ὅτι ὅσον οὕτω θέλει πραγματοποιηθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ ὅτι ἡ προμήθεια τῶν πρὸς ταύτην ἀπαιτούμενων ἀτμοπλοίων θέλει ἐνεργηθῆ καταλλήλως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Ἀπριλίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Μοναρχίδης.	Σ. Καλογερόπουλος.
Α. Πρασσαλάκης.	Ίω. Παζιμαδῆς.
Ίω. Θεοτόκης.	

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, περὶ τῆς θεωρηθείσης τῆς ἐκτεπίσεως, ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ πραγματοποιομένου νομοσχεδίου συζήτησις ἐπὶ τὴν αἴριον.

Μετὰ ταῦτα θάτερος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω ἑτέραν ἐκθεσὶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ εἰσπραξίαις τῶν καθυστερούντων ἐσόδων, καὶ κατόπιν ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις μετὰ τὸ πέρας ἐκείνης τοῦ ἀνωτέρου νομοσχεδίου περὶ ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπὴ σας διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστάσεως τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ εἰσπραξίαις τῶν καθυστερούντων ἐσόδων, ὡς καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἐκθεσὶν, παρατηρεῖ, ὅτι οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου λόγοι στηρίζονται εἰς τὴν φιλόνηρον πρόθεσιν τῆς ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον τροποποιήσεως τῶν περὶ τὴν εἰσπραξίαν τῶν καθυστερούντων ἐκδικαστικῶν μέτρων.

Θεωροῦσα δὲ, ὅτι ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν καθυστερούντων ἐκδικαστικῶν μέτρων.

Θεωροῦσα δὲ, ὅτι ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον ἡ διὰ τῶν ποινητέρων ἐπαγῆς καταδίωξις ἀντικαθίσταται δι' ἄλλων ἠπιωτέρων μέτρων, ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὁποίων καὶ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν καὶ τὰ δικαιώματά τοῦ δημοσίου ἐκίσως συμβιβάζονται.

ζονται, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὰ καθέ-
καστα ὅπως ἔχουσι, συνιστῶσα μόνον εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Σώ-
ματος τὴν εὐχὴν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ παραγγελ-
θῶσιν οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου νόμου
ἀρμόδιοι ὑπάλλῃλοι νὰ ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν τὴν εἰς τὰς παρούσας
περιστάσεις χρηματικὴν ἀνέχθειαν τῶν φορολογουμένων πολιτῶν,
καὶ ἐπομένως νὰ προβαίνωσιν ἐπιεικῶς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν
καταναγκαστικῶν μέτρων ἀνευ βλάβης τῶν δημοσίων συμφε-
ρόντων.

Ἀθήνησι τὴν 13 Ἀπριλίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Χαράλαμπος Παπαπολίτης

Δ. Κανελλόπουλος.

Γ. Δαρειώτης,

Ι. Οἰκονόμου.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔδωκε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Δ. Χατσίσοκος.

Δ. Χαραλάμης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γε-
ρουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος κύριος Ἀναγνώστης
Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα
ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἐκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν
ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν Ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ εἶλεν ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ
γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἐξαίρετας ἀναφορὰς.

1) Τὴν ἀπὸ 17, Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 27 τῶν ἐν Ἐρ-
μουπόλει τῆς Σύρου κηπουρῶν, δι' ἧς οὗτοι ἀναφέροντες τὰς
ζημίας τὰς ὁποίας ὑπέστησαν ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς χρή-

σεως τῶν λαχανικῶν, ἕνεκα τῆς εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην ἐνοκη-
ψάσεως νόσου τῆς χολέρας, ἐξαιτοῦνται τὴν ἐπὶ δύο ἔτη ἀπαλ-
λαγὴν τῶν ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν κηπιῶν τῶν φέρου.

Ἐπειδὴ ἕνεκα τῆς ἐνοκηψάσεως χολέρας τὰ κατὰ τῆς χρή-
σεως τῶν λαχανικῶν ἀπαγορευτικὰ μέτρα διατάχθησαν ὑπὸ τῶν
ἀρμοδίων ἀρχῶν καθ' ὅλας ἐν γένει τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους,
καὶ ἐπομένως ἅπαντες οἱ κηπουροὶ ὑπέστησαν τὰς αὐτὰς ζη-
μίας, ὅσας καὶ οἱ ἀνατερόμενοι διὰ τοῦς αὐτοὺς λόγους τοὺς
ὁποίους οἱ ἴδιοι ἐπέβησαν, διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέχει τοῦ
νὰ ἐκφράσῃ γνώμην ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς αἰτεσίως τῶν,
γνωμοδοτοῦσα μόνον νὰ διευθυνθῇ ἀπλῶς ἡ ἀναφορὰ τῶν εἰς τὸ
ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

2) Τὴν ἀπὸ 5 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 66 τοῦ Γ. Καρυσ-
σῶλλη, ὑποβάλλοντος ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας ἀντίγραφον τῆς
ἀπὸ 23, Φεβρουαρίου ε. ε. ἀναφορᾶς του πρὸς τὸ ὑπουργικὸν
συμβούλιον, δι' ἧς κητήγγειλεν ἐπὶ διαφόροις καταχρήσεσι τὸν
διευθυντὴν τοῦ βασιλικοῦ νομισματοκοπείου, τυπογραφείου καὶ
λιθογραφείου κύριον Ἰωάννην Κασινοῦνη, καὶ ἐξαιτοῦται νὰ
ἐνεργῆσῃ ἡ Γερουσία τὰ εἰκότα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δημοσίων
συμφερόντων καὶ περιστολὴν τῶν καταχρήσεων.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναφερόμενος, διὰ τῆς πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμ-
βούλιον ἀναφορᾶς του καταγγέλει βλάβεις πράξεις καὶ καταχρή-
σεις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Β. νομισματοκοπείου, τυπογραφείου,
καὶ λιθογραφείου, αἱ ὁποῖαι, ἐάν ᾖσι ἀληθεῖς, προξενούσι ζη-
μίαν εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ ἐνισχύουσι τὰς κατα-
χρήσεις, πρὸς καταστολὴν τῶν ὁποίων ἀνάγκη νὰ ληθῶσιν
τὰ πλέον δραστηρικὰ μέτρα, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ σπουδαίαν τὴν
μηνύσιν τοῦ ἀναφερομένου, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ συζητηθῇ αὐτὴ
εἰς τὸν κύριον ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ κινήσῃ αὐτὴ
ἐξετάσεις ἐπὶ τῶν προσαπτομένων κατὰ τοῦ βιβλίου ὑπαλ-
λήλου του ἐνδεκὰς καταχρησῶν, καὶ ἐνεργῆσῃ ἐπομένως τὰ
κατὰ Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ἀπριλίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Γ. Παπαγιάννης,

Δ. Πλαπούτας,

Λ. Μαρομυλάκης,

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Δ. Α. Κουντουριώτης.

Ἀπεφασίσθη δὲ ἡ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις μετ' ἐκείνην τῶν εἰ-
σηγμένων νομοσχεδίων.

Απαγγέλλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν παραλίων καὶ τῶν νήσων τῆς Ἑλλάδος, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἑποίου λαβῶν τὸν λόγον ὁ γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπεν.

Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι ἀποτέλεσμα πολυετησίων προσπαθειῶν τῶν κατὰ καιροὺς κυβερνήσεων ἀπὸ τῆς μεταπολιτεύσεως συγχωρήσατέ μοι ὅθεν νὰ ἐνδιατρέψω μικρὸν εἰς ἀπόδειξιν τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν καὶ τοῦ ἀξιολόγου σκοποῦ ὃν ἐπεδίωξαν ὅπως ἅπασαι αἱ κυβερνήσεις τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν, οὕτω καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν παρενώρισε τὰ ἐκ τῆς δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνίας προσχόμενα καλὰ ἀπ' ἀρχῆς, τῆς μεταπολιτεύσεως ἐνωῶ, ἐφρόντισαν αὐτὴ περὶ τοῦτου, δὲν ἐπέτυχεν ἕνεκα ἀναποδοράτων περιστάσεων νὰ κάμῃ ἐν γένει τὸν τόπον κοινωνιῶν τοῦ εὐεργετήματος τῆς δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνίας, καὶ μάλιστα νὰ ἴδῃ τὴν συγκοινωνίαν ἐνεργομένην ἐξ ἑταιρίας ἑχούσης τὴν ὕασις τῆς ἐν αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι. Ἀλλὰ ἂν δὲν ἐπίτυχε τοῦτο, ἐκ τῶν συμφωνιῶν τὰς ὁποίας μὲ διαφόρους ξένας ἑταιρίας ἐκλείσει ὡς μετ' ἐκείνης τοῦ Λούδ καὶ Ροστάν, φαίνεται ὅτι κατέβλεπε προσπαθείας διὰ νὰ καταστήσῃ ἐν μέρει τολμάχιστον τὸν τόπον κοινωνιῶν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ταχείας καὶ ἀσφαλούς δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνίας. Ἀπόπειρα πρὸς σύστασιν τοιαύτης ἑταιρίας Ἑλληνικῆς ᾗδξαντο γενόμενα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1849, ἀρχηγούντος τοῦ ἀξιότιμου ὁμογενοῦς κυρίου Μ. Τσίτσας· τὰ μεγάλᾳ ὅμως περιστατικὰ τοῦ κόσμου τὰ ἀπὸ τοῦ 1848 ἀρξάμενα ἀνεγκάτισαν τὴν πρόδον τῆς ἑταιρίας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις εὐρίθη εἰς τὴν ἀνάγκην, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ στηρίχῃ εἰς ἑταιρίαν ἢ ἐν σύστασις ἐκείτη ἐν ἀδηλότῃ, εὐρέθη λέγω εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀνεκώσῃ τὴν λήξαντα τότε σύμβανον μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἑταιρίας Λούδ, χωρὶς νὰ ἐπιφυλαχθῇ προνόμιον δι' ἄλλην ἑταιρίαν, διότι δὲν συγκατατίθετο ἡ τοῦ Λούδ εἰς τοιαύτην ἐπιφύλαξιν.

Κατόπιν κατὰ τὸ 1851—52 ἐγένετο νὰ πρότασις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ τοῦ κυρίου Ντίκ φιλέλληνας υἱοῦ τοῦ ἐν Σύρῳ ἀξιότιμου Ἀγγλοῦ προξένου κυρίου Πίλλενσων περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου. Ἡ κυβέρνησις ἀπεδέχθη καὶ τὴν πρότασιν ταύτην, ἥτις παρά τὰς λοιπὰς εὐκολίας τὰς ὑποίας ἐχορήγηται εἰς τὴν κυβερ-

νησιν καὶ τὸν τόπον, περιείχε καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ἔχη ἡ ἑταιρία εἰς τὰ ἀτμόπλοιά της τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν καὶ σχεδὸν ἅπην τὸ πλήρωμα ἐξ ὑπκόων Ἑλλήνων, ἐξαιρουμένων τῶν μηχανικῶν ἔσπουσε δὲ νὰ προκαλέσῃ τὸν πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖον νόμον, ὅστις ὅμως δὲν ἐδόληθ' εἰς ἐνέργειαν, διότι διαλυθείσης τῆς ἀρχικῆς ἑταιρίας τῆς ἐν Λυδερπούλ συγκροτημένης, ἐφ' ἧς ἐστηρίζετο ὁ Κ. Ντίκ, καὶ ἐξ ἧς ἐμελλε νὰ πορισθῇ τὰ διὰ τὴν συγκοινωνίαν ἀναγκαζιούντα ἀτμόπλοια, εἶπετο νὰ ματαιωθῇ ἡ διαπραγματεύσις τοῦ Κ. Ντίκ.

Μικρὸν τι ἔπει-α ἡ ἑταιρία Λούδ προσεφέρθη καὶ διὰ τὴν συγκοινωνίαν ἰδίως τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου ζητούσα μὲν γραμματικὴν ἀποζημίωσιν μικροτέραν ἐκείνης τὴν ὅποιαν εἶχ' αἰετὶ ὁ Κ. Ντίκ ἀπὸ τῶν κυβερνήσων διὰ τὰς ὁποίας τῇ ἤθελε προσφέρει εὐκολίας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, ἀλλὰ τηρούσα τὸ δικαίωμα νὰ ἔχη εἰς τὰ ἀτμόπλοια τὴν Αὐστριακὴν σημαίαν, καὶ πλήρωμα τῆς ἀρσενικῆς αὐτῆς ἢ προσφορά αὐτὴ δὲν εἶχε παραδεχθῆ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκόμη, ἕνεκα τῶν περιστάσεων, ὅτε εὐτυχῶς ἀνακαίνεται ἡ γνωστὴ ἑταιρία τῶν Πατρῶν ἢ ἑταιρία αὐτὴ ἦταν ἄρκετὰ προχωρημένη ὅτε ἐπέβλη τὸ ὑπουργεῖον τῆς 16 Μαΐου· τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο, τοῦ ὁποίου εἶχον τὴν τιμὴν τότε νὰ ἀπαρτίξω μέρος, παρεδέξατο ἐπὶ τῇ προτάσει μου νὰ ἐπέβλη εἰς ὑποστήριξιν τῆς ἑταιρίας διὰ τῆς λήψεως 200 μετοχῶν καὶ ἐξασφαλίσεως εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν μετόχων τόκου 5 τοῖς 0/0 ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἑταιρία αὐτὴ νὰ καταστήσῃ καὶ τὴν μεταξὺ τῶν παραλίων καὶ τῶν νήσων συγκοινωνίαν δι' ἀτμοπλοίων. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ εἰς διαπραγματεύσιν μετὰ τῆς κυβερνήσεως εὐρισκόμενα μέλη τῆς ἑταιρίας ΚΚ. Παπᾶς καὶ Γιαννόπουλος ἐδίσταζον νὰ ἀποφασίσωσι καὶ μετὰ τὰς περιχωρήσεις ταύτας τῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν ὡς ἐκ τῶν πολιτικῶν περιστάσεων αὐξήσιν τῆς τιμῆς τῶν ἀτμοπλοίων πρὶν ἢ ἀρυσθῶσι θετικὰς πληροφορίας δι' ἀποστολῆς ἐνὸς τῶν μελῶν τῆς ἑταιρίας ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ· ἡ ἀποστολὴ δὲ ἐκ μέρους τῆς ἑταιρίας ἀνθρωποῦ καθίστατο δυσκόλος, διότι προαπαιτεῖτο συγκρότησις συνελούστων τῆς ἑταιρίας πρὸς χορήγησιν τῶν διὰ τὴν ἀποστολὴν ἀπαιτουμένων ἐξόδων· ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ διευκολύνῃ τὸ πρόσκομμα τοῦτο, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην τὸν Κ. Τομπάζην διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἐκ τῶν συναγγῶν περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀτμοπλοίων καὶ λοιπῶν πρὸς ἐκτέλεισιν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ἀπαιτουμένων. εἰς συνεχόμενον μὲ τὴν ἀποστολὴν ταύτην ἡ κυβέρνησις καθυποβάλλει τὸ προ-

κείμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κανονίζει τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς συγκοινωνίας δι' ἐταιρίας μετόχων, καὶ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν ἤθελε ἀναδεχθῆ τὴν ἐπιχειρήσασιν ταύτην ἐταιρία, τὸν τρόπον δι' οὗ ἤθελεν ἐνεργῆσαι τὴν ἐπιχειρήσασιν ἢ κυβερνήσασιν διὰ δημοσίων ἐξόδων, μέχρις οὗ ἤθελε συσταθῆ ἐταιρία. Βλέπετε, κύριοι ἐξ ὧσων συντόμως ἐξέθηκα, ὅτι ἔργον τὸ ὁποῖον ἐρήσκυτε τὴν προσοχὴν ἄλλων τῶν κατὰ καιρὸν κυβερνήσασιν, εἶναι σπουδαῖον, καὶ ἀξίον νὰ ἐπασχολήσῃ τὴν προσοχὴν ἡμῶν, καθῆκον τῶν ὁποίων εἶναι νὰ φροντίζωμεν πρὸ πάντων περὶ τῆς εὐμερείας καὶ τῆς προόδου τοῦ ἔθνους· ἢ ἐποχὴ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου· κατ' ἐμὲ εἶναι ἀρμολογία, καὶ φρονῶ ὅτι τὸ πρὸ τούτου καιροῦ ἐπιδικώμενον ἔργον, σήμερον θέλει λάβει τὴν πλήρη ἡμῶν συγκατάθεσιν.

Ἐπήνεγκεν ὁ γερουσιαστὴς κύριος Χρηστίδης. Αὐτοῦμαι διότι δὲν θέλω εὐρεθῆ καθ' ὁλοκληρίαν συμφωνοῦν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα. Ἀναλαμβάνω νὰ φέρω παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν περσίων καὶ τῶν κῆσων, δὲν ἀγνοῶ πόσον ἀκροσφαλῆς εἶναι ἡ θέσις μου. Ζήτημα, τὸ ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ἀπέκτισε τοσαύτην δημοτικότητα καὶ ἐντὸς τῆς κοινωνίας καὶ ἐντὸς αὐτῆς τῆς κυβερνήσεως, θεωρεῖται καὶ εἶναι σχεδὸν ἄλλο ἀξίωμα· εἶναι ἐπομένως λίαν πιθανόν ὅτι ὅστις ἔχει τὸ θάρρος νὰ ἐπιφέρῃ καὶ ἀναβλητικὰς μόνον παρατηρήσεις ἐπ' αὐτοῖς, οὐ μόνον μὲ πολλὰς μελαίνικας ψήφους κινδυνεύει νὰ εἴη ἀποξήρπιτουμένος τὰς παρατηρήσεις του, ἀλλὰ καὶ νὰ δυσχερεσθῆσῃ ἕως τοῦ ἀκούσαντος. Ἀλλὰ τὸ καθήκον τοῦ κατέχοντος νομοθετικὴν θέσιν εἶναι νὰ ἐκπράξῃ μετὰ περὶ τῆς τὴν πεποιθήσιν του, νὰ υποκύπτῃ δὲ μὲ ἀφοσίωσιν εἰς ὅτι ἡ γνώμη τῶν πλειοτέρων ἤθελεν ἀπορασίσει. Ἄλλως τε, Κύριοι! εἴν ἴσο δυνατόν τὰ πράγματα νὰ μεταβάλλωνται κατὰ τὴν φύσιν τῶν λόγων, ὁ λόγος διακρεσθῆ ἤθελεν εἶσθαι ἀξιοκατάκριτος, ἀλλ' ὁπόταν τὰ πράγματα δὲν μεταβάλλωνται ὑπὸ τῶν λόγων, ἕκαστος χρεωσθεῖ νὰ προσπιθῆ ἵνα μεταβάλλῃ τὰς ἀποράσεις ἐκείνας, αἵτινες ἔχουσιν ἐπὶ ζῆμίου συνέπειας, καὶ ἂν οἱ λόγοι του πρόκηται νὰ ἐπισύρωσι κατ' αὐτῶν δισμένειαν. Αὐτῆ, Κύριοι, εἶναι σήμερον ἡ θέσις μου, τὴν γνωρίζω σὰς περκαλῶ μόνον τούτο νὰ μὲ ἀκούσητε μὲ τὴν συνθέσας συγκατάθεσιν.

Κανείς δὲν ἀμφισβητεῖ τὰ καλὰ, τὰ ὁποῖα ὑπόσχεται εἰς τὸν τόπον ἢ σύστασις ἐγχωρίου ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας· καὶ ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς καὶ πολιτικῶς ἢ ταχύτερα συγκοινωνία

ἀναπτύσσει τὸ ἔθνος, δίδει τῷ ὄντι νέαν ζωὴν εἰς τὰς σχέσεις καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις, καὶ θεραπεύει ἀνάγκας, αἵτινες καθ' ἡμέραν γίνονται ἐπικρατεότεραι. Κανείς τῷ ὄντι δὲν ἀρνεῖται, οὐδὲ δύναται νὰ ἀρνηθῆ τὰ καλὰ τὰ ὁποῖα ἐκ τούτου θέλουσι προέλθει· ἀλλὰ τὸ καλὸν οὐκ εἶναι καλόν, εἴν μὴ καλῶς γίνηται. Δύο εἶναι οἱ τρόποι διὰ τῶν ὁπίων προτίθεται τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον νὰ καταστήσῃ εἰς τὸ κράτος ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίαν· ὁ πρῶτος τρόπος εἶναι ἡ σύστασις ἐταιρίας, καὶ ὁ δεύτερος ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐπιχειρήσασιν. Διὰ νὰ γνωρίσωμεν εἴν καὶ οἱ δύο τρόποι εἶναι ἐπίσης καταλλήλοι, ἢ ποῖος τῶν δύο εἶναι ὁ καταλληλότερος, ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν ἰδίᾳ ἕνα ἕκαστον, καὶ κατὰ πρῶτον ἐρχομαι νὰ ἐξετάσω τὸν τῆς ἐταιρίας. Κανείς δὲν θέλει διαφιλονεικήσας, πιστεύω, ὅτι αἱ ἐμπορικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις γινόμεναι ἐταιρικῶς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπιτυγχάνουσι, καὶ ἐν περιπτώσεσι ἀποτυχίας αἱ ἀποτυχίαι δὲν καταστρέφουσι κανένα, διότι αἱ ζημίαι διανέμονται εἰς πολλοὺς. Ἡ σύστασις ὅθεν ἐταιρίας ὡς εἰς πᾶσαν ἄλλαν ἐπιχειρήσασιν οὕτω καὶ εἰς τὴν παρούσαν εἶναι καταλλήλος καὶ ἀποτελεσματικὴ ὑπὸ πολλὰς ἐσφύσαι. α.) διότι ἐνισχύεται τὸ ἐταιρικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐκ παντός τρόπου ὀφείλομεν ὅλοι νὰ ἀναζωπυρῶμεν εἰς ἕνα ἀρτιγενῆ τόπον ὡς ἡ Ἑλλάς, ὅπου ὁ ἐπικρατῶν κατὰ δυστυχίαν μερικισμὸς μαραίνει ὅλας τὰς εὐγενεῖς φύσεις καὶ περκαλύει ὅλας τὰς προσπάθειας β.) διότι βαλλόμεν οὕτως εἰς κυκλοφορίαν πολλὰ ἐγγχώρια κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἄλλως μένουσι νεκρά. γ.) διότι εἰσαγόμεν εἰς τὸν τόπον καὶ ζῆνα κεφάλαια καὶ δ.) διότι τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον εἶναι τὸ μόνον ἄ μὸδιον νὰ διεθῆν μετ' ἐπιτυχίας ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. Κύριοι, τόσον καταλλήλον καὶ ἀποτελεσματικὸν πρὸς τὸν σκοπὸν θεωρῶ τὴν σύστασιν τῆς ἐταιρίας, ὥστε φρονῶ ὅτι ἡ κυβερνήσις δὲν πρέπει νὰ φρασθῆ μηδενίαις θυσίαις διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴν. Ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης ὀρμώμενος λέγω ὅτι αἱ παραχωρήσεις, τὰς ὁποίας χορηγεῖ τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐταιρίαν, καὶ τὰς ὁποίας φοβεῖται τὸ ὑπουργεῖον μήπως θεωρήσασιν τινες ὑπερμέτρος, αἱ παραχωρήσεις λέγω αὐταὶ εἶναι κατὰ τὴν κρίσιν μου ἀνεπαρκεῖς. Εἴν πειθόμεθα ὅτι ἡ σύστασις τῆς ἐταιρίας διὰ τὸν προκείμενον σκοπὸν εἶναι ἡ καταλληλότερη, δὲν πρέπει νὰ φρασθῆμεν ὀλίγων τινῶν περκατέρω παραχωρήσεων· καὶ κατὰ πρῶτον εἰσάγω ὅτι ὁ ἐξασφαλισμὸς ἐκ μέρους τοῦ δημοῦ τῆσος δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐπισύρῃ εἰς τὴν ἐπιχειρήσασιν ἀριετὰ ἰδιωτικὰ

κεφάλαια. 5 τοις 0/0 τόκος εν Ελλάδι δέν είναι άριστή άνάλω-
 γος, όπόταν και εις άσφαλεστέρας επιχειρήσεις: δυσκόλως δύνα-
 ται τις νά προμηθευθῆ κεφάλαια με τόκον 7 και 8 τοις 0/0.
 ώς και αὐτῆ ἡ Ἐθνική Τράπεζα, ἡ ὁποία ἔλαβε και λαμβάνει
 σπουδαίως καθ' ἡμέραν συνδρομὰς ἀπὸ τῆν κυβέρνησιν, ὁσάκις
 δανείζει αὐτὴν, λαμβάνει τόκος 6 τοις 0/0, και τοι ἔχουσα
 τὰς μεγαλειτέρας ἀσφαλείας. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι ὁ ἐξασφαλιζ-
 μενος τόκος ὑπὲρ τῶν κεφαλαίων τῆς εταιρίας πρέπει νά προ-
 σδιορισθῆ εἰς 6 και οὐχι εἰς 5 τοις 0/0 ὅπως ἔχει τὸ νομο-
 σχέδιον.

Κατὰ δεύτερον λόγον φρονῶ ὅτι ἡ κυβέρνησις πρέπει νά ἐξα-
 σφαλίτῃ και τὸ χρεόλυτρον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν § γ' τοῦ άρθρου
 3 τοῦ νομοσχεδίου θέλει ἀποδιδεσθαι ἐτησίως πρὸς ἐξόφλησιν
 τῶν πρώτων κεφαλαίων τῆς εταιρίας. Εἶναι τῷ ὅτι δυσκόλον
 ἀλλ' οὐχι και ἀπίθανον τὰ ἔσοδα τῆς εταιρίας νά εἶναι κατὰ τὸ
 πρῶτον τουλάχιστον και δεύτερον ἔτος τοσοῦτον μικρὰ, ὥστε
 μόλις νά ἐπαρκῶσιν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἐξόδων τῆς συντηρή-
 σεως και διοικήσεως και ἐάν, τὸ ἐπαναλαμβάνω, νομιζομεν
 ἀποτελεσματικὴν τὴν σύστασιν τῆς εταιρίας, διὰ τί νά μὴ ἐξα-
 σφαλίσομεν και τὸ χρεόλυτρον; ἡ θυσία αὐτῆ τοῦ δημοσίου
 πρέπει νά ἐλπίσομεν ἢ ὅτι δέν θα εἶναι πραγματικὴ, ἢ θέλει
 εἶσθαι ἀτήμαντος. Ἀλλὰ μίχ τοιαύτη διάταξις τοῦ νόμου θέλει
 ἀφεύκτως ἐπισύρει πολλά ἰδιωτικὰ κεφάλαια.

Ἐρχομαι ἤδη νά ἐξετάσω και τὸ δεύτερον σύστημα, ἧγουν
 ἐάν συμφέρῃ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε σταθῆ ἀδύνατον νά
 συστήθῃ εταιρία, νά ἀναλάβῃ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις τὴν ἐπιχειρή-
 σιν. Κύριοι! δέν εἶμαι ἐκ τῶν δογματιστῶν, ἀπ' ἐναντίας φρονῶ
 ὅτι ὅλα τὰ πράγματα με τὴν πρῶτον τοῦ χρόνου τροποποιού-
 νται και πρέπει νά τροποποιῶνται: εἰς ἐν και μόνον ἔχω στα-
 θεράν και ἀαλλοιώτων πεποιθῆσιν, και τὴν ἔχω ὁμοῦ με πολ-
 λούς και μεγάλους νόας, οἵτινες ἐνησχολήθησαν εἰς τὴν ἐξέτασιν
 τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, φρονῶ. Κύριοι! ἐν γένει, και πι-
 στεύω ὅτι μετ' ἐμοῦ και πολλοὶ ἐξ ὑμῶν τὸ φρονεῖτε, ὅτι ὁ
 πλέον ἀνεπιτήδειος και ὁ ἀτελέστατος ἐργολάβος ἐστάθη παν-
 τοῦ και πᾶντοτε ἡ κυβέρνησις. Βλέπω, κύριοι! ἀπὸ αὐτῆς τῆς
 στιγμῆς, και σὰς παρακαλῶ ἐγκαίρως νά ἐνθουμηθῆτε τοὺς λό-
 γους μου, βλέπω ὅτι ἅμα ἀρχήσιν ἡ ἐπιχειρήσις, θα προκύψωσι
 μυρία ἀτοπα, θα δημιουργηθῶσι και θα δημιουργηθῶσιν ἐκά-
 στοτε θέσεις, διὰ νά ικανοποιῶνται πρόσωπα ὅτι τὰ ἀτμόσφαιρα
 θα χρησιμεύωσιν ἐνίοτε διὰ νά μετακομίζωμεν δωρεάν φιλικὰς

εὐκογενείας: ὅτι δέν θα ὑπάρχει ἀξιώχρεος ἐλεγχος ἐπίτε τῶν
 ἐσόδων και ἐξόδων, και μόνον τοῦτο ἐν ὀνόματι τοῦ ἐλέγχου
 θα δημιουργηθῶμεν θέσεις: ὅτι ἡ ὑπερσσία τῆς συγκοινωνίας θα
 ἐτελεθῆται κακῶς, και ὅτι ἀντὶ ὠφελείας θα ἔχωμεν ζητίας,
 αἱ ὁποῖαι κατ' ἔτος θα ἐπιβάρυνωσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ
 κράτους. Παρατηρήσατε, κύριοι, ὅτι εὐκόλον εἶναι μίαν ἀναφρο-
 σμένην νῆαν ἀνάγκη νά τὴν σὺδετερῶσωμεν ἢ νά τὴν ἀναθά-
 λωμεν, δυσκόλως ὅμως κατωρθώσωμεν τὴν ἀπαξ ἐγγραφείσιν
 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δαπάνην νά καταργήσωμεν. Δέν λέγω
 τί πρέπει νά γίνηται, λέγω τί γίνεται, τὸ λέγω ἐν γένει και
 ἀορίστως, και δέν ἐπιθυμῶ οἱ λόγοι μου νά θεωρηθῶσιν ὅτι ἐπι-
 θαρρόνους κανένα ὀφείλομεν διὰ ταῦτά νά εἰμεθα λίαν προσεκ-
 τικοὶ ὁσάκις παρουσιάζονται περιστάσεις διδοῦσαι ἀφορμὰς εἰς
 δημιουργίαν νέων θέσεων· αἱ θέσεις πρέπει νά δημιουργηθῶσιν
 μόνον ὁσάκις ἀπαραίτητος ἀνάγκη τὸ ἐπιβάλλει.

Ἄς ἐξετάσωμεν τώρα και πόθεν ἔχομεν νά λάβωμεν τὰ
 ἀπαιτούμενα διὰ τὸν σκοπὸν χρημάτων. Τὸ νομοσχέδιον μὰς
 ὑποδεικνύει δύο πηγὰς μίαν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, και
 ἄλλην ἐκ δανείων. Διὰ νά γνωρίσωμεν ἐάν τὸ ταμεῖον εἶναι εἰς
 θέσιν νά χρηγηθῆ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν και ῥητῶς τὸ ἐν
 ἑκατομμύριον, τὸ ὁποῖον ἐκ προκαταβολῆς μάλιστα ζητεῖ τὸ
 νομοσχέδιον, πρέπει νά ἐξετάσωμεν ὁποῖα τις εἶναι ἡ σημερινὴ
 καταστάσις αὐτοῦ τοῦ ταμείου. Δυστυχῶς δέν ὑπεβλήθησαν
 μέχρι τοῦδε εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει,
 οὔτε ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1852, οὔτε ὁ τοῦ 1853, ὁ πρῶτος
 ἔροπε νά παρουσιασθῆ πέρασι τὸν Ἀπρίλιον, και ὁ δεύτερος κα-
 τὰ τὸν τρέχοντα μῆνα, μόνον τοῦτο ἐκ τῶν ὁποίων ἔχω διδο-
 μένων, θέλω προσπαθῆσαι νά καταστήσω ὅσον ἐνίοτε καταφανῆ
 τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τοῦ ταμείου, διότι τοιοῦτοτρόπως
 μόνον δυναμέθα νά ἐπιφέρωμεν ὄρθα συμπεράσματα.

Κατὰ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1852, ἧτις
 ὑπεβλήθη ἐγκαίρως εἰς τὰς Βουλὰς, μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου
 1852 ἔτους ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐκλείσθη ἡ χρῆσις τοῦ 1851, ἡ
 ἐνεργητικὴ κατάστασις τοῦ ταμείου ἦτο . . . 8,301,246:99
 ἢ δὲ παθητικὴ 3,087,175:34

Ἐάν δὲ ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀφαιρέσωμεν ὅσα ὀφείλονται μὲν εἰς
 τὸ δημοσίον δέν εἶναι δὲ διαθέσιμα, καθὼς και τὸ ἐκ 1,000
 μετοχῶν τις κυβερνήσεως εἰς τὴν τράπεζαν, ἔχομεν διαθέσιμον ἐν

ποσὸν ἐκ δραχμῶν περίπου	5,193,258:00
ἀφαιρουμένου δὲ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πραγματικοῦ παθητικοῦ ἐκ δραχμῶν	2,093,908:00
Μένουσι διαθέσιμα δραχμᾶς	3,099,350:00
Προστιθεμένων δὲ εἰς ταῦτα. α) τοῦ χρηματικοῦ περισσεύματος τοῦ 1852 περίπου	150,000:00
β) τοῦ χρηματικοῦ περισσεύματος τοῦ 1853 περίπου	1,000,000:00
	Δραχ. 4,249,350:00

Ἀπαιτοῦνται δὲ νὰ μένουσι διαρκῶς.

α) εἰς τὰ διάφορα ταμῖα τοῦ κράτους τουλάχιστον δραχ- μαί	1,200,000:00
β) προκαταβολαὶ ἀπαραίτητοι διὰ τὰ ἐξόδα τῶν πρώτων ἐξ μηνῶν ἐκάστου νέου ἔτους κατὰ μέγιστον ὄρον δραχμαί	3,500,000:00

Τὸ ὅλον δραχμᾶς 4,700,000:00

Ἰστέ οὐ μόνον δὲν ἔχομεν περίσσευμα διὰ νὰ μεταχειρισθώ-
μεν εἰς ἄλλας ἀνάγκας, ἀλλ' ὑπέρχει, ὡς βλέπετε, καὶ ἐν μικρὸν
ἔλλειμμα, τὸ ὅποιον ὅμως δὲν εἶναι πραγματικόν, οὐδ' ἔχει
καμμίαν οὐσιώδη ἐπιβροχήν. Δὲν ἔχομεν τὴν προσωρινὴν κατὰ-
στασιν τῆς χρήσεως 1854, διὰ νὰ κρίνωμεν κατὰ πόσον αὐτὴ ἡ
χρῆσις ἀφήνει ἔλλειμμα ἢ περισσεύμα' κρίνοντες ὅμως ἐκδιδο-
μένων τινῶν καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν παραστάσεων τοῦ ἀρμοδίου
ὑπουργοῦ, πιστεύομεν ὅτι ἡ χρῆσις αὐτῆ, ὕστερον μάλιστα ἀπὸ
τὴν ὑπερτίμησιν τῶν σιτηρῶν, ἀφήνει περίσσευμα' ἀλλ' ἀπὸ
ἑτέρου μέρους ἀκούομεν καὶ μανθάνομεν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στόμα-
τος τῶν ὑπουργῶν ὅτι αἱ λαθοῦσαι γῶρον ὑπερβάσεις κατὰ τὸ
1854 εἶναι ὑπερβολαί, ὥστε ἢ δὲν ἀφήνει ἡ χρῆσις αὐτοῦ τοῦ
ἔτους περίσσευμα. ἢ καὶ ἂν ἀφήνῃ, τοῦτο θέλει εἶσθαι ἀσήμε-
ρον ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ πρὸς πωληγισμὸς τοῦ 1855 εἶναι ἀρ-
κούντως βεβαρυμένως σχετικῶς μὲ τοὺς παρελθόντας, καὶ οἱ
χρηματικαὶ πόροι τοῦ ταμίου μόλις θὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀ-
νάγκας τῆς διαχειρήσεως τοῦ παρόντος ἔτους· δὲν δύναμιθα
λοιπὸν νὰ ἐγγιζώμεν τοὺς πόρους τοῦ ταμίου διὰ νὰ μεταχρῆ-
τεύσωμεν τὸ ζητούμενον ἑκατομμύριον εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, κα-
θὼς οὕτω προκλυόμεν οικονομικὴν κρίσιν. Δὲν μένει ἤδη
εἰμὴ τὸ μέσον τοῦ δανείου. Ἀλλὰ δάνειον εἰς τὰς παρούσας
μάλιστα περιστάσεις ἐξωτερικῶς τὸ βλέπομεν δυσκατόρθωτον,

ἑσωτερικῶς ἄλλην πηγὴν δὲν ἔχομεν εἰμὴ τὴν τράπεζαν· ἀλλ'
εἶναι συμφέρον τοῦτο; ἂς τὸ ἐξετάσωμεν. Διὰ νὰ μᾶς δανείσῃ
ἡ τράπεζα ἐν ἑκατομμύριον, πρέπει νὰ τὸ ἀραιέσῃ ἀπὸ τὴν κυ-
κλοφορίαν, ἀλλ' ἡ ἀραίρεσις ἐνὸς ἑκατομμυρίου ἀπὸ τὴν κυκλο-
φορίαν αὐτῆς τῆς μικρᾶς καὶ πτωχῆς κοινωνίας συναισθάνεσθε,
Κύριοι! πόσον κκχὸν θέλει προξενῆσαι; βεβαίως θέλει φέρει
προσκόμματα εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ τὸ χειρότερον θέλει αὐ-
ξήσῃ τοὺς τόκους. Ἄλλως τε, Κύριοι! δὲν πιστεύω ἡ τράπεζα
νὰ συγκατατεθῇ εἰς τοῦτο· ἡ τράπεζα ἔχει χρῆσαν κυκλοφορούν-
των κεφαλαίων καὶ ἐνταῦθα ἐν σημαντικῶν ποσὸν τῶν κυκλο-
φορούντων κεφαλαίων τῆς μεταβάλλεται εἰς σταθερὸν. Τὴν πα-
ραχώρησιν ταύτην ἐκ μέρους τῆς τράπεζης, θεωρῶ τοσούτον
δύσκολον, καθ' ὅσον ἡ τράπεζα καὶ ἰσχύοντος ἐτι τοῦ πρώτου
καταστατικοῦ τῆς, τὸ ὅποιον πέρυσιν ἐτροποποιήθη, καὶ κατὰ
τὸ ὅποιον ὄφειλε νὰ δώσῃ εἰς χρυσολυτικὰ δάνεια 3,350,000:
περίπου, ἔδωκε μόνον 1,500,000: ἥτοι ὀλιγώτερον τοῦ ἡμί-
σεως, προτιμήσασα τοὺς ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀνοικτοὺς λογαριασμοὺς,
καὶ τοῦτο διότι εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν τὰ κεφάλαια
ἐπιστρέφουσι μετὰ παρελεύσειν πολλῶν ἐτῶν, ἦγον καθίστανται
οἰονεὶ σταθερὰ, ἐν ᾧ τὰ δι' ἀνοικτὸν λογαριασμὸν διδόμενα
θεωροῦνται καὶ εἶναι κυκλοφορούντα. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὑποθέσει
ὅτι ἡ τράπεζα προσφέρει δάνεια, ἢ ὅτι ἄλλη πηγὴ τοιαύτη
δύναται νὰ παρουσιασθῇ, συμφέρει νὰ δανεισθώμεν; Εἰς ἐπο-
χὴν καθ' ἣν τὸ ὑπουργεῖον ὑπόσχεται νὰ τακτοποιήσῃ τὰ τῆς
ἀποδόσεως τῶν κατ' ἔτος ὀφειλομένων εἰς λογαριασμὸν τοῦ δα-
νείου τῶν 60,000,000, ὑπὲρ τοῦ ὁποῦν εἶναι ἐγγυήτριαί αἱ
τρεις εὐεργετικαὶ δυνάμεις, εἶναι ἀράγε ὀρθὸν νὰ δημιουργώμεν
νέα δάνεια, καὶ νὰ καθιστώμεν οὕτω δυσχερεστέραν τὴν οἰκονο-
μικὴν μας κατάστασιν; δὲν εἶναι λοιπὸν κατ' οὐδένα λόγον
συμφέρον νὰ ἀναλάβῃ τὴν σύστασιν τῶν ἀμπλοίων ἡ Κυβέρ-
νησις. Ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ, θὰ μὲ εἰπῆτε; ἡ ἐπιχείρησις εἶναι ἀξιο-
λογος, καὶ ἡ κυβέρνησις προτείνει αὐτὴν ὡς καταπέιγουσαν·
ἀκούσατε τὴν ἀσθενῆ γνώμην μου. Ὅλαι αἱ προσπάθειαι πρέπει
νὰ καταβληθῶσιν εἰς τὸ νὰ συστηθῇ ἡ ἐταιρεία, καὶ τοιαύτην
ἔχομεν πρόχειρον τὴν ἐν Πάτραις, ἥτις πρὸ καιροῦ ἤρχισεν ὀρ-
γανίζομένη, ὡς γνωρίζετε, καὶ ὑπὲρ τῆς συστάσεως τῆς ὁποίας
πολλοὶ πανταχόθεν μὲ ἐθουσιασμοῦν συντρέξαν, καὶ μετὰ τὴν
ἐκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου μάλιστα πολὺ περισσότερον θέλουσι
συντρέξει. Ἀλλ' ἐάν ὅλαι αἱ προσπάθειαι ἀποθῶσι μάταιαι καὶ
μετὰ τοσαύτας παραχωρήσεις τῆς κυβερνήσεως, τότε πρέπει νὰ

πεισθώμεν ὅτι ἡ παρούσα ἐποχὴ δὲν εἶναι κητάλληλος καὶ τῷ ὄντι, κύριοι! Ἐάν λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς τριγούσας τιμὰς, θέλωμεν εὐρεῖ ὅτι καὶ τὰ πλοῖα κοστίζουσι σήμερον τὴν διπλασίαν περὶπου τιμὴν, καὶ οἱ γαιάνθηκαες τετραπλασίαν σχεδὸν εἶναι βέβαιον, καθὼς ἐξάγεται ἐκ τῶν συμφωνητικῶν τῶν τελευταίων κατόπλων, ὁ ναῦλος ἐκάστου τόνου ἀνέβη εἰς 45 καὶ μετ' ὀλίγον πιθανὸν εἰς 50 καὶ 55 σελίνια, ἐν ᾧ ἄλλοτε δὲν ὑπερέβαινε τὰ 10 καὶ 17. Ἄς περιμείνωμεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὴν λύσιν τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος, ὅποτε καὶ πλοῖα θέλουσι προσφερθῆ με εὐτελεῖς τιμὰς, καὶ ἡ δαπάνη τῆς διατηρήσεως τῶν ἀτμοπλοίων θέλει εἶθαι μετριωτάτη. Ἄλλως τε τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι τοσοῦτον κατεπιγόν, ὅσον παρουσιάζεται, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι τὰ σημαντικώτερα κέντρα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι ἐστερημένα σήμερον τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἀτμοπλοίας· ἔχομεν καὶ εἰς ὄλον τὸν Κορινθιακὸν κόλπον καὶ τὸν Ἀργολικόν, εἰς Γούθιον καὶ Καλάμας, εἰς Πειραιᾶ καὶ Σύρον τὰ ἀμοκίνητα τῶν Γαλλικῶν καὶ Αὐστριακῶν ἐταιριῶν, δι' αὐτὸν δυνάμεθα νὰ θεραπεύσωμεν τὰς ἀνάγκας μας, μέχρις οὐ δυνηθώμεν νὰ συστήσωμεν με ἐπιτυχίαν Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια. Δὲν μένει εἰμὴ ἡ συγκοινωνία τῶν νήσων, καὶ ἐπειδὴ εἶναι δίκαιον καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῶν νὰ μὴ μένωσιν ἐστερημένοι τῶν εὐκολιῶν, τὰς ὁποίας προσφέρει ἡ ἀτμοπλοϊκὴ συγκοινωνία, ἀν δὲν σταθῆ δυνατόν νὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον εἴτε ἡ Αὐστριακὴ εἴτε ἡ Γαλλικὴ ἐταιρία, ἀς κατασκευάσῃ ἢ ἀγοράσῃ ἢ Κυβέρνησις ἐν πολεμικὸν ἀτμόπλοιον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, τὸ ὅποιον μετὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐταιρίας νὰ λάβῃ θέσιν εἰς τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν πρὸς ἀντικατάστασιν μικρῶν ἱστιοφόρων πλοίων πρὸ πολλοῦ καταστάντων ἀχρήστων.

Ἀνακεφαλαιῶν λοιπὸν τὸν λόγον μου, κύριοι! λέγω.

α.) Ὅτι ἡ δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνία πρέπει νὰ ἀνατεθῇ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς μίαν ἐταιρίαν.

β.) Ὅτι ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει δὲν συμφέρει νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ἡ κυβέρνησις.

γ.) Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συστηθῇ σήμερον ἡ ἐταιρία, νὰ ἀναβληθῇ ἢ συστασῆ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας, καὶ νὰ ἀγορασθῇ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐν ἀτμόπλοιον πρὸς συγκοινωνίαν τῶν νήσων, μετὰ τὴν σύστασιν δὲ τῆς ἐταιρίας τὸ ἀτμόπλοιον τοῦτο νὰ λάβῃ θέσιν ἐν τῷ Β. Ναυσταθμῷ πρὸς ἀντικατάστασιν μικρῶν ἱστιοφόρων πλοίων ἀισαθραμέναι ἴδη.

Ἀπαντῶν εἰς τοὺς προαγορεύσαντας ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ προσωρινῶς ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν εἶπε τὰ ἑξῆς.

Ἀμφότεροι οἱ προλαλήσαντες δὲν ἤνθισαν τὴν μεγάλην ἀνάγκην ἣτις παρίσταται ὡς πρὸς τὴν σύστασιν ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν παραλίων μερῶν τοῦ κράτους· ὁ κατὰ πρῶτον μάλιστα ἀγορευσὰς ἐξέθηκε τὰς φροντίδας καὶ προσπάθειάς τὰς ὁποίας κατέβαλον πρὸς τοῦτο αἱ κατὰ καιρὸν κυβερνήσεις ὡς καὶ ἡ παρούσα· κατὰ ἐν μόνον ἐκ παραδρομῆς ἴσως ἢ ἐξ ἀγνοίας δὲν ἀνέφερε πλήρως τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἑξῆς, ὅπερ ἐκθέτω πρὸς συμπλήρωσιν. Ἐν ἔτος πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθ' ἣν ἀνέλαβε καὶ ἐπέχειρσε τὸ πρῶτον ἔργον τῆς συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς ἐταιρίας ὁ γεραιὸς Τοσίτσας, πολλαὶ προσπάθειαι κατεβλήθησαν, πολλαὶ πληροφορίες ἐλήφθησαν καὶ πολλοὶ ὑπολογισμοὶ καὶ κανονισμοὶ πρὸς σύστασιν τοιαύτης ἐταιρίας ἐγένοντο· ἀλλ' ὅλα ταῦτα ἀπέτυχον ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ ἄλλων αἰτιῶν.

Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀνεγνωρίσθη ἤδη ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας· ἀλλὰ κατὰ τὸν δεῦτερον ἀγορεύσαντα ἡ σύστασις αὐτῆς πρέπει νὰ γίνῃ δι' ἐταιρίας καὶ οὐχὶ διὰ τῆς κυβερνήσεως· τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν συζητεῖται μόνον ἐνταῦθα σήμερον· ἐσυζητήθη πρὸ πολλοῦ εἰς ἄλλους νομοθετικοὺς περιόδους καὶ εἰς αὐτὰ τὰ συμβούλια τῶν διαφόρων κυβερνήσεων, ἀλλὰ δὲν ἐλύθη, διότι τὰ συμφέροντα δὲν ὑπάρχουσι παντοῦ καὶ πάντοτε τὰ αὐτὰ. Ἡ διὰ τῆς ἐταιρίας σύστασις ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας εἶναι βεβαίως ὠφελιμωτέρα, διότι αὐτὴ θέλει φροντίζει περὶ τῆς οἰκονομίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκῶν αὐτῆς περισσύτερον παντὸς ἄλλου· ἀλλ' ὅτι δύναται νὰ κατορθωθῇ εἰς τόπον ὅπου τὸ συνεταιρικὸν κεφάλαιον ἐξετιμῆθη δεόντως, δὲν δύναται νὰ κατορθωθῇ εἰς ἄλλον τόπον, ὅπου τὸ τοιοῦτον δὲν ἐξετιμῆθη ἀρκούντως· ὁ σκοπὸς τῆς κυβερνήσεως ἦτο καὶ εἶναι πάντοτε ὁ περὶ συστάσεως ἐταιρίας ἀναλαμβάνουσης τὴν ἐνέργειαν τῆς προκειμένης ἐπιχειρήσεως· διὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον οὐ μόνον προέβλεψε τὰ μέσα τῆς ἐμψυχώσεως ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξίν τῆς τοιαύτης ἐταιρίας, ἀλλὰ καὶ προείδε συγχρόνως τὴν παραχώρησιν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης εἰς ἐταιρίαν παρουσιασθησομένην τυχόν καὶ μετὰ τὴν σύστασιν τῆς ἀτμοπλοίας ἐκ μέρους αὐτῆς τῆς κυβερνήσεως· ἡ μόνη ἐταιρία, ἣτις ἐπροσπάθησε νὰ εὐρῇ διὰ μετοχῶν τὰ ἀρμόδια κεφάλαια διὰ τὴν τοιαύτην ἐπιχείρησιν, εἶναι ἡ τῶν Πατρῶν αὐτὴ ἀπέ-

στείλεν επίτροπὴν πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ὅπως συνεννοηθῆ μετ' αὐτῆς· ἡ δὲ κυβέρνησις ἐξέφρασε πρὸς αὐτὴν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς συμμετοχῆς τῆς ἐπὶ ἀναλόγῳ ποσότητος τῶν κεφαλαίων τῆς, καὶ ὑπεσχέθη τὴν συνδρομὴν τῆς ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔρκει πρὸς καταρτισμὸν τοῦ ὅλου τῆς ἐπιχειρήσεως ἥσιν ἀναγκαῖαι πληροφοροφαί τινές ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐφ' ὧν ἔπρεπε νὰ βασισθῆ ἡ ἐταιρεία· αὐταὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ληφθῶσι διὰ τῆς ἀλληλογραφίας ἀλλὰ διὰ τῆς ἀποστολῆς εἰδικῶν πρὸς τοῦτο ἀνθρώπων· τὸν τοιοῦτον εὐδικὸν ἀνθρώπον ἐξελέξατο ἡ ἐταιρεία ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν, ἀλλὰ στερουμένη τῶν ἐξόδων τῆς μεταβίβσεως τούτου εἰς τὴν Εὐρώπην ἀφῆκεν ἐκκενρῆ τὴν ἀποστολὴν του.

Ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ κυβέρνησις προκατέβαλε τὸ ἐξὸδον τοῦτο, διὰ τοῦ ὁποῖου μετέβη πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην εἰς τῶν διακεκριμένων ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ ὁ Κ. Τομπάζης, καὶ ἤρχισε νὰ χορηγῆ τὰς πληροφορίες ἐκεῖνας, ὅσαι εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοιοῦτων σχεδίων. Διὰ τῆς ἀποστολῆς ταύτης ἀνεγνωρίσθη ὅτι οἱ ἐκείσε ἐντιμοὶ ὁμογενεῖς ἡμῶν, ὡς τὰ κέντρα ἐξ ὧν ἠδυνάμεθα νὰ προσδοκῶμεν τὰς μεγαλητέρας συνδρομὰς καὶ εὐκολίας, ἔχουσι τὴν προθυμίαν νὰ λάβωσιν ἀναλόγους μετοχὰς πρὸς σύστασιν τῆς τοιαύτης κοινοφελούς ἐταιρίας. Ἐντεῦθεν λοιπὴν συνάγεται ὅτι ἡ κυβέρνησις μόνιμον σκοπὸν ἔχει νὰ παρχωρήσῃ εἰς ἐταιρίαν τὴν προκειμένην ἐπιχείρησιν· ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθώσωμεν τὴν ὑπαρξίν τῆς τοιαύτης ἐταιρίας, εἴπεν ὁ προλαλήσας, πρέπει νὰ παρξωμεν περισσότερας παρχωρήσεις, νὰ αὐξήσωμεν τὸν ἐξασφαλιζόμενον τόκον εἰς 6 τοῖς 0/0 καὶ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὸ χρεώλυτρον.

Ἐπὶ τῆς ἰδέας ταύτης παρατηρῶ ὅτι, ἀφοῦ ἡ κυβέρνησις διαπραγματεῦθῃ μετὰ τῆς ἐταιρίας ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν ὅρων τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ μείνῃ μόνον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν συμφωνιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ αὐξήσῃ τῶν τόκων ἢ ἡ προσθήκη ἄλλης τινὸς παρχωρήσεως, τότε δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῶν Βουλῶν διὰ τὴν χορηγήσιν τούτων· ἄλλως τε ὁ ἀπὸ τοῦδε προσδιορισμὸς τοῦ ἐλάχιστου ὄρου τοῦ τόκου εἰς 6 τοῖς 0/0 θέλει χορηγήσῃ τὸ δικαίωμα εἰς πᾶσαν ἐταιρίαν νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τόκου οὐχὶ κατωτέρου τοῦ ὄρου τούτου.

Δὲν δύναμαι νὰ ἀκολουθήσω τὸν προαγορευόμενον εἰς ὅλους τοὺς οικονομικὰς λόγους τοῖς ὁποῖους ἐξέθεκε, περιορίζομαι λοιπὸν νὰ ἀπαντήσω ἐπὶ τῆς ἰδέας, ἣν ἐξέφρασεν ὅτι τὸ δημό-

σιον ταμεῖον ἐκ τῶν ἐνόντων δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐπιχείρησιν, ἢ ὅτι ἡ τράπεζα δὲν θέλει στέρξει νὰ χορηγήσῃ τὸ διὰ τοῦ νομοσχεδίου κανονιζόμενον δάνειον· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον δὲν δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω ἤδη πόσα δύναται ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ διαθέσῃ τὸ ταμεῖον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προκειμένης ἐπιχειρήσεως· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον διαβεβαιῶ τὴν Γερουσίαν ὅτι ἡ τράπεζα εἶναι πρόθυμος καὶ ἐτοιμὴ νὰ δανείσῃ τὴν κυβέρνησιν· ὅτι διὰ τοῦ δανείου τούτου δὲν θέλουσιν αἰταιρηθῆ ἢ ἐλαττωθῆ τὰ εἰς κυκλοφορίαν κεφάλαια τῆς τραπεζῆς ἀλλὰ θέλει προστεθῆ εἰς αὐτὰ καὶ τὸ ἐν τούτῳ ἑκατομμύριον τοῦ δανείου λαμβανόμενον ἐκ τῶν εἰς τὰ κινώτια αὐτῆς τῆς Τραπεζῆς μενόντων νεκρῶν κεφαλαίων· καὶ ὅτι τὸ μεγαλήτερον μέρος αὐτοῦ τοῦ δανείου, θέλει ἐξοδευθῆ εἰς μισθοὺς τοῦ πληρώματος, εἰς ἀγορὰς διαφόρων σκευῶν, καὶ ἐν γένει θέλει τεθῆ εἰς κυκλοφορίαν ἐντὸς τοῦ κράτους.

Ἐρχομαι ἤδη νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν τελευταίαν πρότασιν τοῦ προαγορευόμενου εἰπόντος, νὰ ἀφῆσωμεν τὴν προκειμένην ἐπιχείρησιν τῆς ἀτμοπλοίας μέχρι τῆς λύσεως τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος. Παρατηρῶ ὅτι τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα οὐδὲν κίνημα θέλει φέρῃ εἰς τὴν πρόκτισιν ἢ ἀγορὰν μικρῶν ἀτμοπλοίων τὰ ὅποια ἡμεῖς χρειαζόμεθα ἀπ' ἐναντίας ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος· δυνάμεθα νὰ ὠφελθῶμεν εὐρισκόντες πολλὰ μικρὰ ἀτμόπλοια διαθέσιμα ὡς μὴ χρήσιμα εἰς τὸν ὑπάρχοντα πόλεμον ἢ τιμὴ τῶν γυαιανθράκων, τὴν ὅποιαν ὁ προλαλήσας παρήστησεν ὡς λίαν ὑπέρογκον. Δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν πλήρη ἀπελπισίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προκειμένης ἐπιχειρήσεως. Ὅθεν δὲν πρέπει νὰ ἀναμεινωμεν τὴν λύσιν τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος, ἥτις εἶναι ἀδύνατον πότε θέλει ἐπιέλθῃ· πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τοῦδε τὴν παροῦσαν ἐπιχείρησιν, καθόσον δὲν εἶναι βεβαίον ὅτι ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἐνός ἢ δύο μηνῶν θέλομεν ἔχει τὰ ἀναγκαῖα νὰ ἀτμόπλοια ἢ ὅτι θέλομεν ἀρχίσῃ τὴν τακτικὴν συγκοινωνίαν μετ' ἡμῶν· θέλει βεβαίως παρῆλθῃ πολὺς καιρὸς μέχρι οὗ εὐρεθῶσι τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα, καὶ κανονισθῶσι τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐπιχείρησιν.

Ἐπομένως μηδενὸς ἄλλου λαθόντος τὸν λόγον ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Γ. Καρχακτσάνη καὶ Γ. Ἀντιανοπούλου δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεία διὰ ψήφων 35 κατὰ τὸ ἦδη προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων

Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων μερῶν τῆς Ἑλλάδος.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ν	Γαίκακ Καρακατζάνης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἀδάμ Δούκας	Ν
Σπυρίδιον Καλογερόπουλος	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Γαζής Μαγγίνης	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀναγνώτης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καζέκς	Ν
Λάμπρος Νάκος	Ν	Ἀντών. Γ. Κρισζής	Ν
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	Ν	Ἰωάννης Σταίκος	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης	Ν	Ἀλεξίος Βλαχόπουλος	Ν
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ν	Δημήτριος Χαταίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης	Ν
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Παναγ. Λιδωρικῆς	Ν
Γεώργιος Ψάλλος	Ν	Γεώργ. Δουθερουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς	Ν	Σπύρος Μίλιος	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Γεώργιος Γλαράκης	Ν		

Προβάσης μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα συζήτησιν ἀναγνώσθη τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐγένετο διὰ χειροτονίας παραδεκτὸν ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωθέντος τοῦ ἄρθρου 2 ὁ γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶπε τὰ ἑξῆς. Δὲν θέλωσα νὰ ἀνταπαντήσω πρό ὀλίγου εἰς τὸν ἀγορευσαντα Κ. πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπιφυλαχθεὶς νὰ φέρω τὸν λόγον εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα

μεταξὺ τῶν εὐκολιῶν τὰς ὁποίας εἶπεν ὅτι δυνάμεθα νὰ εὐρωμεν σήμερον εἰς τὴν πρόσκτησιν τῶν ἀτμοπλοίων συγκατέλειξε καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ ὅτι πρόκειται νὰ προμηθευθῶμεν μικρὰ τὰ τοιαῦτα ἀτμόπλοια. Τὴν ἰδέαν ταύτην θεωρῶ ἐπισημομένην καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου τοῦ νομοσχεδίου κινουμένην τὸν ἐλάχιστον ὄρον ἐνὸς ἐκάστου ἀτμοπλοίου εἰς 70 ἵππων δυνάμιν, ὄρον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὁποίου εἶμαι ὅλως ἐναντίος· λάθετε ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἄνθρωποι εὐρίσκουσιν ἀπίστας τὰς εὐκολίας τῶν εἰς τὰ μεγάλα ἀτμόπλοια ὡς ἔχοντα εὐρύχωρα τὰ μέρη διὰ τε τοὺς γαιάνθρακας καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη, ὅτι τὰ μικρὰ ἀτμόπλοια καίνουσι τὸν διάπλουον αὐτῶν εἰς χρονικὸν διάστημα διπλάσιον τοῦ ἀναγκαιούντος εἰς τὰ μεγάλα ἀτμόπλοια, καὶ κατὰ συνέπειαν καταναλισκούς διπλάσιαν ποσότητα γαιάνθρακος· ὅτι οἱ ἄνεμοι δύναται εὐκόλως νὰ παρεμποδίσωσιν αὐτὰ τοῦ κανονικοῦ ταξειδίου των, καθόσον αἱ θάλασσαι τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶμαι μὲν ἐκτεταμέναι, ἔχουσιν ὅμως βίαιους ἀνέμους καὶ σάλους· καὶ ὅτι πλοῖον μεγάλης δυνάμεως δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ἄν ὄρον ἐνὸς τῶν 2/3 τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ὅπερ ἀπαιτεῖται εἰς τὸν διάπλουον πλοίου μικρᾶς δυνάμεως 70 ἵππων· οἰκονομία ὅθεν χρόνου καὶ δαπάνης μᾶς ὑπαγορεύει ἐφ' ἡμῶν ἰδέαν τοῦλάχιστον τῶν 120, διότι πρὸς τὰ ἄλλα καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ πληρώματος θέλει εἶσθαι σχεδὸν ὁ αὐτὸς εἰς ἀμφότερα τὰ εἶδη τῶν πλοίων τούτων.

Κάλλιον δὲ θέλει εἶσθαι ἐάν εἰς τὸ νομοσχέδιον δὲν προσδιορίζωμεν ἐλάχιστον ὄρον ἀλλ' ἀφήσωμεν εἰς τὴν κυβερνήσιν τὸν κανονισμὸν αὐτοῦ, ἡ ὁποία βεβαίως· θέλει προτιμήσῃ τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἀνωτέρας τῶν 120 ἵππων δυνάμεως, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ὅλους τοὺς ἀνωτέρω ρηθέντας λόγους καὶ ὅλας τὰς ἐκτεθείσας περιπτώσεις.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου εἶπεν ἂν καὶ δὲν παραδέχωμαι καθ' ὁλοκλήραν τὴν ἰδέαν τοῦ προαληθάντος ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ἀνίφερον οἰκονομίαν τῶν γαιάνθρακων, διότι ἐπὶ ἐνός βαθμοῦ ἀτμοπλοίων παρουσιάζεται ἄλλη ἀνολογία καὶ ἐπὶ ἐτέρου βαθμοῦ ἕτερα τοιαῦτη, τὰς ὁποίας βεβαίως θέλει ὑπολογίσει ἡ ἔταιρία, οὐγ' ἦτον ὅμως εἶμαι σύμφωνος ὡς πρὸς τὸν ἐλάχιστον ὄρον τῆς δυνάμεως τῶν ἀτμοπλοίων ὃν προέτεινε. Κατ' ἀρχὰς οὐδένα τοιοῦτον ὄρον ἔθεσα εἰς τὸ νομοσχέδιον, παρεδέχθη δὲ τὸν τεθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς διὰ τὸν ἀκόλουθον λόγον.

Εάν αναλάβη τὴν ἐπιχείρησιν ἑταιρία, αὐτὴ βεβαίως θέλει σπεύσει νὰ θέσῃ τὸν καταλλεστότερον κανόνα ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν καὶ τὴν χωρητικότητα τῶν ἀτμοπλοίων τῆς.

Εάν δὲ ἀναλάβῃ αὐτὴν ἡ κυβέρνησις ἐν μεγίστῃ ἀνάγκῃ, βεβαίως δὲν θέλει κάμει χρῆσιν ἀτμοπλοίων κατωτέρως τῶν 70 ἵππων δυνάμεως· ἵνα νὰ μὴ ἀφήσῃ ὅθεν ὑπόνοιαν τινα εἰς τὴν Βουλὴν, παρεδέχθη τὸν παρ' αὐτῆς τεθέντα ὄρον δυνάμεως τῶν 70 ἵππων, τοῦ ὁποίου οὐδεμίαν τροπολογία δύναται νὰ γίνῃ ἕδη, διότι αὐτὴ ὑποβληθεῖσα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς δὲν θέλει γίνῃ δεατὴ ἐκ μέρους αὐτῆς ἐπιμενουσῆς βεβαίως εἰς τὴν ἰδίαν τῆς.

Μετὰ τὸς παρατηρήσεις ταύτας ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον κατὰ τὰς καὶ κατὰ σειράν τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, 6, 7, 8, καὶ 9 ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχουσι.

Ἐπυροφρηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεατῶν ἐγένετο παραδεκτὸν παρψηφίει διὰ ψήφων 32 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας. ἔχει δὲ τὸ νομοσχεῖδιον ὅπως ἐπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 9 Ἀπριλίου 1855.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν πελαγίων τῆς Ἑλλάδος.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . .	Ν	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . .	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης . . .		Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .		Ἀνδρ. Χ. Αναργύρου . . .	
Ἰωάννης Θ. Κολακοτριάνης . . .	Ν	Νικόλ. Χρυσόγελος . . .	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . .	Ν	Γεώργιος Ψύλλας . . .	
Ἀναστασίος Λόντος . . .	Ν	Ἰωάννης Θεοτόκης . . .	Ν
Τάσος Μαγγίνης . . .	Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . .	Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . .	Ν	Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς . . .	Ν
Λάμπρος Νάκος . . .		Γεώργιος Δαρειώτης . . .	
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος . . .		Γ. Παπαγιάννης . . .	Ν
Χαρὰλ. Παπαπολίτης . . .	Ν	Γεώργιος Γλαβάνης . . .	
Ἰωάννης Παξιμαδῆς . . .	Ν	Δημήτριος Βουλγαρῆς . . .	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Ν	Γαίος Καρακατζίνας . . .	Ν
Σπυρ. Τριμούρης . . .		Νικόλαος Ἰω. Μιξῆς . . .	
Φιλάρδος Τζιώρας . . .	Ν	Ἄδων. Δούκας . . .	Ν

Δῆμος Κωνσταντίνος . . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Κωνσταντίνος Κανόνας . . .	Νικόλαος Μαυρομαμάτης . . .
Τσανετάρης Γρηγοριάδης . . .	Ν
Μ. Α. Καίρης . . .	Ν
Ἀντών. Γ. Κριζῆς . . .	Ν
Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης . . .	Ν
Δημήτριος Πλαπούτας . . .	Ν
Ἰωάννης Σταύρος . . .	Ν
Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης . . .	Ν
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .	Ν
Δημήτριος Χατοσίνας . . .	Ν
	Ἀναστ. Σ. Καραλάμπης . . .
	Ν
	Παναγιώτης Λιδωρικῆς . . .
	Ν
	Γεώργ. Δουβουνιώτης . . .
	Ν
	Κωνσταντίνος Προβιάδης . . .
	Ν
	Ἰωάννης Οἰκονόμου . . .
	Ν
	Σπύρος Μίλιος . . .
	Ν
	Ῥήγας Παλαμίδης . . .
	Ν
	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης . . .
	Ν

Παρίθλων ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν ἀνέγνω νομοσχεῖδιον περὶ τῶν οἰκοδομησάντων ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς μέχρι τοῦ ἔτους 1853 καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθεσιν ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Εἰς τὴν ἐκθεσίν μου πρὸς τὴν Βουλὴν, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον, εἴθηκα τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἐθέθηκα ἀρκετῶν τὴν ὑπερξιν νόμου περὶ τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομησάντων οἰκίας, ἐργαστήρια ξενοδογία ἢ ἀνεμοκινήτους μύλους, ἢ τῶν ἐπισκευασάντων τοιαῦτα ἐθνικὰ ἐργαία, διὰ τοῦτο θεωρῶ περιττὴν τὴν ἐπανάληψιν τῶν λόγων τούτων ἐνταῦθα.

Ἡ βουλὴ ἐκτιμήσασα τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος παρεδέχθη τὸ προκείμενον νομοσχεῖδιον μὲ τὰς ἐπινεχθείσας κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ κατὰ πρότασιν ὑπουργικὴν μικρὰς τροποποιήσεις ὅτι

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2.

Ἡ ἐκ γυλίων πύλων περιουχὴ τῶν ξενοδογίων ἀνεπιβλήθη εἰς διαγυλίους.

Ἡ λέξις δὲ «ἐπιδικαστικῆς μεταλαβῆσεως» ἀντικαταστάθησαν διὰ τῆς λέξεως «αὐτοδικαίως», «προσπεθείσας καὶ τῆς φράσεως «πρὸ τῆς παραδότησεως τῶν παραχωρητηρίων.»

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3.

Ἡ λέξις πρωτόκολλον ἀντικατίστη διὰ τῆς λέξεως «ἐκθεσίς.»

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4.

Ἡ εἰς ἐξ ἐτασίους δόσεις πληρωμὴ τοῦ τιμῆματος καθήθη εἰ, ἐπὶ ἐτασίους συνταγῆς ἑκαὶ δόσεις.

πειών οικοδομίας, περί ὧν ὁ παρών νόμος ἐνδιαλαμβάνει, ὡς καὶ οἱ ἐπισκευάζοντες τοιαύτης δυνάμει ἐτέρων νόμων ἢ βασιλικῶν διαταγμάτων, διὰ ὑπόστασιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τούτου, ἀλλὰ μένουσιν ὑπὸ τοὺς ὅρισμους τῶν νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων, κατὰ τὰ ὅποια προσεκτήσαντο τὴν κυριότητα τῶν κτημάτων αὐτῶν.

Ὁ παρών νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ ἐκτυπωθῆσι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μετὰ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, καὶ νὰ διανεμηθῆσι πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστές, τὰ δὲ τμήματα συνελθόντα νὰ ἐκλέξωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς ἀνέγνω ἕτερον νομοσχέδιον περὶ τῆς γενομένης παραχωρήσεως εἰς τὸν Πέτρον Γεωργίου Δημάκην τριῶν μοναστηρίων κατὰ τὸν δῆμον Ἀλαγωνίας πρὸς σύστασιν καὶ συντήρησιν σχολείων, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθῆσιν ἔχοντα ὡσαύτως ὡς ἔπειτα.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Καθυποβάλλοντες εἰς τὴν ἐπιθύρησιν τῆς Γερουσίας τὸ ἐνταῦθα ἐπισυναπτόμενον νομοσχέδιον περὶ τῆς εἰς τὸν Πέτρον Γεωργίου Δημάκην γενομένης παραχωρήσεως τριῶν διαλελυμένων μοναστηρίων μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῶν κατὰ τὸν δῆμον Ἀλαγωνίας πρὸς σύστασιν καὶ διατηρήσιν αὐτοῦ συντήρησιν σχολείων αὐτοῦ, περιοριζόμεθα νὰ συνοδευόμεθα αὐτὸ μετ' ἀντιγράφου τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἡμετέρας ἐκθέσεως, ἐν ἣ καὶ τὰ παραχωρηθέντα μοναστηριακὰ κτίρια καὶ κτήματα ἀκριβῶς περιγράφονται καὶ ἡ λόγος οἱ ὑπαγρούσαντες τὴν παραχώρησιν σαφῶς ἀναπτύσσονται.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἀπριλίου 1855.

Οἱ ὑπουργοί

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΓΓΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.
Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκο-

νομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαίδευσως Ὑπουργῶν καὶ ὑποστραχηθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΓΓΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ. Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1854 Β. Διατάγματος γενομένη εἰς τὸν Πέτρον Γεωργίου Δημάκην παραχώρησις τῆς χρήσεως καὶ νομῆς τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Ἀλαγωνίας τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν τριῶν διαλελυμένων μοναστηρίων τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Μελέ, τῆς Παναγίας Σιδηρόπορτας καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῶν, πρὸς σύστασιν καὶ συντήρησιν σχολείων, ἐνὸς ἀλληλοδιδασκτικοῦ καὶ ἐνὸς ἑλληνικοῦ, ἐγκρίνεται.

Κατὰ συνέπειαν ἅπαντες οἱ περιεχόμενοι εἰς τὸ ἀπὸ 17 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὑπ' ἀριθ. 14575 συμβόλαιον ὅροι ἐκτελεσθήσονται ὁλοκληρῶς καὶ ἀκριβῶς. Τὸ συμβόλαιον δὲ τοῦτο προσαρτᾶται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ὁ παρών νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Περὶ τῆς δημοσίευσως τῆς ἐκτυπώσεως ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἢ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις τὴν αὔριον.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἐλάσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Χατζίσκος.

Α. Σ. Χαρολάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 18 Ἀπριλίου 1855 ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὁμοσπονδικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

[Προκτ. Γερουσί. τῆς Β. Συνόδ. Α'. Περιόδ.]

15.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης, ἀνγκυωθέντα, ἐνέκρινσαν.
Ἀνγκυωθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Δουβουνιώτου ἐξαίτουμένου τεσσαρακοθημερον ἀπουσίας ἀδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν ἀφικαίαν του.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἀτελείας κατὰ τὴν ἐξαγωγήν 25 κοιλίων δημοπρατικῶν καρπῶν τῶν Ἰονίων ἐργατῶν καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθεσιν ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιπέθεισιν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀτελείας κατὰ τὴν ἐξαγωγήν 25 κοιλίων δημοπρατικῶν καρπῶν τῶν Ἰονίων ἐργατῶν.

Δια νὰ μὴ σὰς ἀπασχολῶ δὲ μὲ περιττὰς ἐκθέσεις λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὁμοῦ τὰ πρακτικά τῆς Βουλῆς καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν ἐκθεσιν μου, ἐν ἧ ἐκτίθενται συνοπτικῶς οἱ λόγοι καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Τροπολογία οὐδεμία ἐπηνέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ καίμενον, ἐκτὸς τῆς προσθήκης τῆς λέξεως «δημοτικῆ» εἰς τὸ ἄρθρον 2, τὴν ὁποίαν ἐθεώρησα ἀνγκυαίαν πρὸς μεγαλύτεραν ευκολίαν τῶν ἐργατῶν τούτων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΡΙΓΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κλπ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηρικθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΙΓΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερρασίσαμεν καὶ διατάξαμεν.

Ἄρθ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς ἕκαστον τῶν Ἰονίων ἐργατῶν τῶν εἰς τὴν ὑπικράτειαν προσερχομένων διὰ γεωργικὰς ἐργασίας νὰ

φέρῃ μ.θ. ἐκ τοῦ ἐξαρχόμενου τῶν ἑλληνικῶν συνόρων ἐλεύθερον παντὸς ἐξαγωγικοῦ τέλους τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐργασίας του εἰς 25 κοιλία δημοπρατικῶν καρπῶν συμπουρωμένων κατ' ἐκλογὴν τοῦ εἶδους.

Ἄρθ. 2. Ἡ δημοτικὴ ἢ διαιτητικὴ ἀρχὴ τοῦ τόπου, ὅπου οἱ γεωργοὶ οὗτοι διαιτησιν, ἐκδίδει περὶ τῆς ιδιότητος καὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν ἀποδείξιν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ τελωνεῖον θέλει ἐπιτρέπει τὴν ἐξαγωγήν τοῦ προδιορισθέντος ποσοῦ ἀνευ τέλους.

Διὰ δὲ τὰ περιπλέον τῶν 25 κοιλίων κατ' ἄτομον θέλει πληρῶνεσθαι τὸ τέλος κατὰ τὸ ἰσχυον πρωτόκολλον περὶ τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν.

Ὁ παρὶν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ σήμερον κυρωθεὶς παρ' ἡμῶν θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπερρασίσε νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις μετ' εἰρήνῃ τοῦ περὶ τῶν οἰκοδομησάντων ἐπὶ ἔθνικῆς γῆς μέγιστοῦ τοῦ ἔτους 1853 Νομοσχεδίου.

Ἀπαγγεῖλαντος ὕστερον τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων 1) περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων ἐσόδων καὶ 2) περὶ τῆς γενομένης παρεχωρήσεως εἰς τὸν Πέτρον Γεωργίου Δημάκου τριῶν μοναστηρίων κατὰ τὸν δήμον Ἀλαγωνίας, προστέθη εἰς συζήτησιν τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χρηστίδης ἐπέθετε ταῦτα.

Διὲν ἐνησχολήθη ἐν τῷ προκειμένῳ νομοσχεδίῳ πρὸ ἡμερῶν ἀλλὰ μόλις τιν γῆτες διότι ἀνεῖχον τὴν ἀνήκουσαν ευκαιρίαν ἀνγκυώσαι τὰς διατάξεις τῶν καλαιῶν νόμων καὶ ἐκείνας τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐξίτησαι τὰς μεταβολὰς τὰς ὁποίας τούτο προτίθεται, καὶ εὖρον ὅτι ὅσαι αὐταὶ αἱ διατάξεις μίαν καὶ μόνην μεταρρυθμίσειν ἐμπέρι λαμβάνουσι τὴν κατάργησιν τῶν ποινιτῶρων οἱ ὁποῖα ἐπέδοντο πρὸς τῆς ὀφειλέτας καὶ ἔμεναν παρ' αὐτοῖς ὅκτω ἡμέρας πληρώνμενοι ἀνα δύο δραχμάς ἐκάστην ἡμέραν ὡς πρόστιμον καὶ ἀνα 15 λεπτά δι' ἕκαστην ἡμερῶν ὡραν ὀδοιπορίας. Ἦναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τούτου τῶν ποινιτῶρων ἐλπίθον χόρον καταχρησάσαι διάφοροι, καὶ ὅτι πολλοὶ γογγυσμοὶ ἐκ μέρους τῶν φορολογουμένων προέκυψαν. Ἀμφοτέρω ὁμοῦ ταῦτα τὰ κατὰ καιρὸν ὑπουργεῖα ἐφρόντισαν νὰ μετριασῶσι· ὑπάρχουσι ἐγκύκλιοι πρὸς τὰς ὑπαλλήλους οἰκονομικὰς ἀρχὰς τῶν ἐπαρχιῶν κατὰ τὰς ὁποίας

οί ποινήτορες ελάμβανον ανά 2 δραχμάς τὴν ἡμέραν παρ' ἐκάστου φορολογουμένου ὅταν ἐστέλοντο πρὸς ἓνα μόνον τοιοῦτον, καὶ ἀνά λεπτά 50 ὅταν οὗτοι ἐστέλοντο πρὸς πολλοὺς συνάμα. Ἐπειδὴ δὲ μὲ τὴν πρόσδον τοῦ χρόνου ἢ ἀποστολῆ τοῦ ποινήτορος δὲν ἐπίνεγκαν τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα ἐλήφθη τὸ μέτρον νὰ συνοδεύῃ ὁ ποινήτωρ τὸν εἰσπράκτορα μὴ λαμβάνων τι ἐὰν ὁ καθυστερῶν φορολογούμενος ἐπλήρωνε τοὺς φόρους του ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν.

Ὅλοι ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ διάταξις τῆς ἀποστολῆς τοῦ ποινήτορος παρὰ τοῖς ὀφειλέταις ἦτο πλημμελής, καὶ ὅτι ἡ ἀντικατάστασις αὐτῆς ἦτο ἀναγκαία. Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἠσθάνθησαν ὅλοι οἱ κατὰ καιρὴν διευθυνταὶ τοῦ οικονομικοῦ κλάδου, καὶ πολὺ ἐσκέφθησαν περὶ εἰσαγωγῆς μέτρου φέροντος μὲν τὰς δυνατὰς εὐκολίας εἰς τοὺς φορολογουμένους μὴ προξενούτους δὲ βλάβην τινα εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου· διάφορα δὲ σχέδια ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐμελετήθησαν ἀλλὰ κανὲν ἐξ αὐτῶν δὲν ἐθεωρήθη κατάλληλον.

Ἐξέτασα ἤδη ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον φέρῃ τὸ πλήρες τῶν διατάξεων ἐκείνων αἰτίαις δύνανται νὰ παρέξουν τὰς δυνατὰς ὠφελείας εἰς τοὺς φορολογουμένους καὶ νὰ εὐκολύνωσι τὴν ἀναγκαίαν εἰσπραξίν τῶν φόρων.

Κατὰ τὴν ἀσθενῆ πρακτικὴν γνώμην μου αἱ τοσαῦται διατυπώσεις τὰς ὁποίας περιέχει τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, θέλουσι φέρει μεγάλην σύγχυσιν· αὐταὶ θέλουσι εἰσάξει πολλὰς ἀκυρότητας καὶ πολλὰς ἀνακοπὰς κατασχέσεων αἰτίαις συνήθως γίνονται ἐκ τῶν μὴ ἐχόντων ἢ δυστροπούτων νὰ πληρώσωσι κατὰ τοὺς παλαιούς νόμους ὀλιγώτεροι διατυπώσεις ἀπαιτοῦντο πρὸς τὴν καταδίωξιν τῶν καθυστερούντων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν τῶν ὀλίγων διατυπώσεων πολλὰ ἀκυρότητες ἐλαβον χώραν, καὶ τούτου ἕνεκα ἐπλήθυν ὁ Νόμος τοῦ ἔτους 1838 ὅστις ἀφῆρσεν μὲγα μέρος τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου τοῦ ἔτους 1835.

Ὅλοι αἱ διατυπώσεις τοῦ παρόντος νομοσχεδίου θέλουσι ἀπαντήσει πολλὰ προσκόμματα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἀλλὰ μήπως διὰ τούτων ἐβελτιώθη ἢ βελτιούται ἡ κατάστασις τοῦ φορολογουμένου; οὐ βέβαια. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀπαιτεῖ ἅμα ληξεί ἢ πρὸς ἀπότισιν ἐκάστου φόρου προθεσμίαν νὰ συντάσσεται εὐθὺς κατάλογος ὅλων τῶν καθυστερούντων φορολογουμένων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν ἐνὸς μόνου εἴδους φόρων· κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ὁ ὀφειλέτης θέλει εὐ-

ρίσκεσθαι καθ' ἕκαστον μῆνα εἰς κίνησιν, καὶ ἀενάως ἢ καλύβη τοῦ γεωργοῦ θέλει εἶσθαι ὑπὸ κατάσχεσιν, διότι ἢ τε ἀπογραφὴ καὶ κατάσχεσις θέλει γίνεσθαι πάντοτε κατὰ τοσοῦτον ποσὸν ὅσον ἐπαρκεῖ πρὸς πληρωμὴν ἐνὸς ἐκάστου εἴδους φόρων· κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παλαιοῦ νόμου αἱ ἀπογραφαὶ καὶ αἱ κατάσχεσις ἐνεργοῦντο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δι' ὅλους ὁμοῦ τοὺς καθυστερούντας φόρους ἢ διὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῶν καὶ τοῦτο κυρίως κατὰ μόνον σχεδὸν τῶν δυστροπούτων· τὸ δὲ παρὸν νομοσχέδιον ἀπαιτεῖ ὀλόκληρον αὐτὴν τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν εἰσπραξίν ἐνὸς ἐκάστου φόρου.

Ἐκτὸς τούτου παρατηρῶ εἰσχωρήσαν καὶ ἐν ἄλλο τι εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον πρὸς βλάβην βεβαίως τῶν φορολογουμένων. Κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον μετὰ τὴν ἀπογραφὴν τὰ ἀπογραφέντα πράγματα ἀρίνοντο εἰς τὸν πάροδρον, καὶ χρεῖας τυχούσης διωρίζετο καὶ φύλαξ αὐτῶν ὅταν διλονότι κατὰ τὰς ὑπαρχούσας διαταγὰς ταῦτα ἦσαν μεγάλης ἀξίας· διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις τοῦ νὰ διορίζεται ἀρεστικῶς φύλαξ ἐπὶ τῶν ἀπογραφέντων πραγμάτων ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς ὑπερβαίῃ τὰς 50 δραχμάς· κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ὁ φύλαξ λαμβάνων κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν ἀνά δύο δραχμάς τὴν ἡμέραν θέλει ἐξαντλῆ ἐνδιαστήματι δέκα ἡμερῶν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἀξίας τῶν ἀπογραφέντων πραγμάτων· διὰ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου ἐπιβάλλεται ὡσαύτως ἡ ὑποχρέωσις τοῦ διορισμοῦ φύλακος καὶ ἐπὶ τῶν κατασχόμενων πραγμάτων ὡσάκις ἡ ὀφειλὴ ὑπερβαίνει τὰς 50 δραχμάς· κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ὁ ἕτερος οὗτος φύλαξ θέλει ἐξαντλῆ ἐν διαστήματι ἑτέρων τοῦλάχιστον δέκα ἡμερῶν τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς ἀξίας τῶν κατασχθέντων, καὶ κατὰ συνήθειαν ὁ μὲν φορολογούμενος θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ ἴναι ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, καὶ τοὶ ἀπαλλοτριωθείσες τῆς περιουσίας του, τὸ δὲ δημοσίον δὲν θέλει ἀπολαμβάνει τίποτε· καὶ ταῦτα ἐκπράξω βασιζόμενος εἰς τὴν πείραν ἣτις εἶναι ὀδηγὸς ἀλάνθαστος.

Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ νομοσχεδίου ὑπερ' ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς καταδίωξεως παρατηρῶ ἐν πρώτοις ὅτι ἐὰν ὑπάρξῃ περίστασις καθ' ἣν πρέπει νὰ μὴ δίδωμεν πίστιν εἰς τὸν δήμαρχον πρέπει ἀρεστικῶς νὰ δυσπισθῶμεν εἰς αὐτὸν, ἐὰν δὲ εἶναι ἀξίος λόγου πρέπει τότε νὰ τὸν λυποῦμεθα. Τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐπιβάλλει εἰς τὸν δήμαρχον τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ κοινοποιᾷ εἰς ὅλα τὰ χωρία ἢ τὰ παρεδρεία ἀπο-

σπάσματα του καταλόγου των καθυστερούντων φορολογουμένων εντός τεσσάρων ημερών· αλλά ποιος θέλει μεταφέρει τα απόσπασματα ταύτα εντός της ρηθείσης προθεσμίας εις δέκα πέντε ή και πλειότερα χωρία εξ ών είναι δυνατόν να συγκριθεί ο δήμος εις τὸν πρόκειται νὰ γίνη ἡ κοινοποίησις; κλητῆρες δὲν ὑπάρχουσι ἢ ἂν ὑπάρχουσι οἱ τοὶ κατὰ τὰ κανονισμένα μόλις φέρουσι δις τῆς ἐβδομάδος εις τὰ πολυπληθέστερα χωρία τὴν ἀλληλογραφίαν, ἐνῶ τὰ λοιπὰ χωρία συγκοινωνοῦσιν μὲ τὴν πρωτεύουσαν κατὰ πάσαν δεκαπενθημερίαν ἢ εἰκοσαήμερίαν· κατὰ συνέπειαν θέλουσι χάνεσθαι καθ' ὅσον τὰ ἀποσπάσματα τῶν καταλόγων, θέλουσι γίνεσθαι ἐλλείψεις, θέλουσι προστιμίζεσθαι διὰ ταύτας οἱ δήμαρχοι, καὶ ἐπὶ τέλους θέλουσι ἐπιφορτίζεσθαι μὲ τόσα βάρη ἅτινα δὲν θέλουσι εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληρώσωσι μὲ ζημίαν πάντοτε τοῦ δημοσίου.

Καὶ ἐκ τῶν δημοσίων ἀρχῶν, καθ' ὅσον λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν προκειμένην ὑπηρεσίαν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπαιτήσωμεν περισσότερας ἐργασίας ἐμὴ ὅσας δύνανται νὰ πράξωσι δύο χεῖρες, προκειμένου περὶ συντάξεως καταλόγων καὶ ἀποσπασμάτων καθ' ὅλα τὰ εἶδη τῶν φόρων ἐκ πολλῶν χιλιάδων ὀνομάτων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ ταμίαι θέλουσι ἀσχολεῖσθαι διηλεκτικῶς εἰς τὴν πολύπλοκον ταύτην γραφικὴν ἐργασίαν, ἐνῶ τὸ χρέος αὐτῶν εἶναι νὰ εἰσπράττωσι προλαμβάνοντες τὴν εἰσπράξιν ἐκάστου φόρου ἐν δέοντι χρόνῳ μετὰ παρέλευσιν τοῦ ὁποίου ἡ καταδίωξις θέλει εἶσθαι ἀνευρέτως. Παντοῦ παρουσιάζονται αἱ τοιαῦται δυσκολίαι· ἀλλὰ τὸ χρέος καὶ ἡ ἐπιδειξιότης τῶν ταμιῶν εἶναι νὰ προλαμβάνωσι τὰς περιπτώσεις νὰ ἀφελῶνται ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ ἐνεργῶσι τὰς εἰσπράξεις εὐκόλως ἀσχολούμενοι ἡμῶς εἰς τὴν προκειμένην γραφικὴν ἐργασίαν θέλουσι ἐξοδεύει ἐπὶ ματαίῳ τὸν καιρὸν.

Ἡ εἰσπράξις βεβαίως ὄλων τῶν βεβαιουμένων ἐσόδων εἶναι ἀδύνατος· ἐξ αὐτῆς τῆς περιστάσεως ἀδηγοῦμενος φέρω τὸ ἐξῆς συμπέρασμα· ἀφ' οὗ κατὰ πᾶν ἔτος τρία περίπου ἑκατομμύρια δραγμῶν μένουσι καθυστερούμενα, ἐννοεῖται ὅτι ἐπὶ δέκα χιλιάδων φορολογουμένων πρέπει νὰ μένωσιν αὐστηρῶς πεφυλαγμένοι αἱ ἀποδείξεις τῶν προσκλήσεων καὶ κοινοποιήσεων διότι ἄλλως θέλουσι προῖθαι πολλαὶ ἀκυρότητες· ἐνεκα δὲ τούτου θέλει σχηματισθῆ ἡ γραφεῖον σταθερὸν τὸ ὁποῖον ἀκολουθῶς θέλει γίνεαι πολυπληθέστερον, καθ' ὅσον δυνάμει τοῦ παρόντος νομοσχεδίου αἱ κοινοποιήσεις θέλουσι γίνεσθαι ἀπαξ καὶ αἱ ἀποδείξεις τῶν δημάρχων πρέπει νὰ εἶναι ἑτοιμαὶ εἰς πάσαν περίστασιν.

Ὁ σκοπὸς δι' οὗ συνετάχθη τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἶναι εὐγενέστατος καὶ εὐλακρινέστατος. Τοῦτο ἀπαλλάττει τοὺς φορολογουμένους ἐξ ἑνὸς εἶδους καταθλίψεως ἀλλὰ δὲν ἔχει πρακτικὴν ἀκρίβειαν· κατὰ δὲ τὸν χρόνον τῆς ἐφαρμογῆς θέλει ἀποδειχθῆ ὅτι εἶναι ὅλως δυσεκτέλεστον.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν εἶπε τὰ ἐξῆς.

Ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας ἐβεβαίωσεν ὅτι ὡς ὑπουργὸς ἄλλοτε ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ἐσκέφθη ὡς ἀναγκασίαν τὴν καταργεῖν τῶν ποινητόρων γαίῳ ἤδη ὅτι εὗρεθην ἐγὼ ἐκτελεστὴς αὐτοῦ τοῦ σχεδίου· ἀφ' οὗ δὲ ἀνεγνώρισε τὰς μεγάλας καταθλίψεις τὰς ὁποίας ἐπέφερε τὸ σύστημα τῶν ποινητόρων ἐπρεπε ὡσαύτως νὰ παραδεχθῆ καὶ τὴν διορθώσιν.

Οἱ ποινητόρες ὁμοιάζουσι τοὺς ἐκ τῆς τουρκικῆς δυναστείας παραδεχθέντας Μπουμπασίριδας διότι οὗτοι λαμβάνονται ἐκ τῆς κατωτέρας τῶν πολιτῶν τάξεως, καὶ ἀπέναντι τῶν ὁποίων τὸ ἀσυλον τῆς οἰκίας τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν παρομοίων δὲν ὑφίσταται· τούτου ἐνεκα πρὶν ἢ ἀναλάβω τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν γράψων κατέδειξα τὴν ἀδικίαν ἧτις ἐκ τοῦ συστήματος τῶν ποινητόρων προήρχετο, καὶ περιελθὼν εἰς τὰ πράγματα ἠθέλησα νὰ πραγματοποιήσω τὴν διορθώσιν.

Διὰ νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀξίαν τῶν ἀναφερομένων ζητημάτων πρέπει νὰ διαιρέσωμεν τοὺς καθυστερούντας εἰς δύο τάξεις, εἰς καθυστερούντας φορολογουμένους ἐκ δημοτικῶν κερπῶν καὶ λοιπῶν φόρων, καὶ εἰς ὀφειλέτας ἐξ εἰσπράξεως ἢ διαχειρίσεως χρημάτων κερπῶν καὶ ἄλλων πραγμάτων τοῦ δημοσίου.

Εἰς τοὺς καθυστερούντας φορολογουμένους τῆς πρώτης τάξεως τὸ προκειμένον νομοσχέδιον δὲν ἐπιβάλλει κοινοποιήσιν τινα ἀτομικὴν ἀλλὰ περιληπτικὴν· εἰς δὲ τοὺς ὀφειλέτας τῆς δευτέρας τάξεως τὸ νομοσχέδιον ἀπαιτεῖ ῥητῶς ἀτομικὴν κοινοποίησιν· οἱ ποινητόροι οἵτινες κατὰ τοὺς παλαιούς νόμους ἀπεστέλλοντο εἰς τοὺς ὀφειλέτας ἐγκρίμενον πρὸς δύο σκοποὺς, 1) νὰ εἰσπραττοῦσι αὐτοὺς διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των καὶ 2) νὰ ἐκδιέλθωσι τὴν εἰσπράξιν τῶν καθυστερουμένων. Καταργούντες ἤδη αὐτοὺς βιάζομεθα νὰ τοὺς ἀντικαταστήσωμεν διὰ τῆς εἰδοποιήσεως· καὶ ἐπειδὴ ὁ φορολογούμενος δὲν εὕρεσκεται εἰς γνώσιν τῆς υποχρεώσεώς του εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κανονίσωμεν τὸ μέτρον τῆς προσκλήσεως ἀπλῶς μὲν ὡς πρὸς τοὺς φορολογουμένους ἀτομικῶς δὲ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου.

Πιθανόν ὁ προαγορεύσας νὰ γνωρίζῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην τοῦ νόμου ἐρχεται ὅμως νὰ κατακρίνῃ τὸ νομοσχέδιον ἕνεκα τῶν διατάξεων αὐτοῦ περὶ ἀπογραφῆς καὶ φυλάκων· ἀλλὰ δὲν ἀγνοεῖ βεβαίως ὅτι καὶ αἱ διατάξεις αὗται εἰσὶν ἐφευρέσεις παλαιαὶ τὰ ὁποίας ἐρανίσθημεν ἐκ τῶν παλαιῶν νόμων εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἀπογραφή ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερον στοιχεῖον κατὰ τὸ ἄρθρ. τοῦ νόμου τοῦ ἔτους 1835, κατὰ τὸ ὁποῖον καὶ οἱ φύλακες αὐτοὶ ὑπῆρχον παλαιότερον καθιερωμένοι· μίαν μόνην διάταξιν νέαν εἰσήξαμεν διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἥτις εἶναι ἐπιωφελεστάτη διὰ τοὺς φορολογουμένους· δι' αὐτῆς ἐνεπιστεύθημεν εἰς τὴν εὐλακείαν καὶ τὴν πίστιν τῶν φορολογουμένων, καθιερώσαντες τὸν μὴ διορισμὸν φύλακος ἐπὶ τῶν ἀπογραφέντων ἢ κατασχεθέντων πραγμάτων ὅσας ἢ ὀφειλὴ εἶναι κατωτέρα τῶν πεντήκοντα δραχμῶν, μέτρον εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν συμμεθεῖναι οἱ πλείοτεροι τῶν φορολογουμένων· ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τῆς ἀντιμισθίας τῶν φυλάκων δὲν πιστεύομεν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐνταῦθα ἡ περὶ τούτων διάταξις τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὅταν παραδεχθῶμεν τὴν βῆσιν ἢ τὴν ἀρχὴν λειτουργίας τινός, σταθερὰν, τοῦτο οὐ μόνον δὲν ἀντιβαίνει ἀλλὰ καὶ συντελεῖ μάλιστα εἰς τὸ μέτρον τοῦ νὰ καθιερωθῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀντιμισθίας τῶν φυλάκων διὰ Β. Δ ατάγματος ἀρ. οὗ παραδεχθῆ ἢ ἀρχὴ τῆς ἀντιμισθίας αὐτῆς τῆς ἐργασίας, διότι διάφορος εἶναι καὶ ἡ ἐργασία ἐκάστου τόπου.

Ἐκ πρὸς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς παρατηρῶ ὅτι ὅλοι οἱ νόμοι ἐπιφορτίζουν αὐτὰς μὲ τινὰ ὑπερσίαν, καὶ πολλοὶ νομίζουσιν αὐτὸ τὸ βῆρος τῶν δημάρχων δυστυχῶς δυσβάστακτον· λέγω δὲ δυστυχῶς διότι ἡ οἰκονομικὴ ἀντιπροσωπία τῶν δήμων διὰ τὴν μεγάλην ἔκτασιν αὐτῶν δὲν εἶναι ἀποχρῆστα καὶ ἐπομένως βῆρος δυσβάστακτον· τούτου ἕνεκεν ἀντιφρόντως πρέπει νὰ ἐρχονται εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν οἱ πλέον ἱκανοὶ καὶ δραστήριοι, διότι ἡ διοίκησις τοῦ δήμου εἶναι πολὺ δύσκολος, ἐπιφορτισμένη μάλιστα μὲ πολυποικίλλων κυβερνητικῶν ἐργασιῶν· ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ ἐγγύχαις τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἀπὸ τῶν φορολογουμένων. Τὸ μέγα πλῆθος τῶν πόρων πηγάζει ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἀνάγκην αὐτῆς τῆς δικαιοσύνης, καθ' ὅσον ἡ εἰσπραξις αὐτῶν γίνεται διὰ τῶν φορολογικῶν νόμων, καὶ σπανίως εὐρίσκεται εἰς θέσιν ἢ κυβέρνησις νὰ φθάσῃ εἰς καταδιώξεις διὰ τούτους πόρους· ἀλλ' εἴαν κατὰ τὴν σύνταξιν ἐπὶ παραδείγματι τῶν φορολογικῶν καταλόγων τῶν ἐπιτηδεματιῶν δήμου τινος ὁ δῆμος ἔχει πολλὰ χωρία, ὁ

ταμίας, δυνάμει τῆς εὐκολίας τῶν ἐντύπων τὴν ὁποίαν ἔχει, θέλει ἐγγράφει τὰ ὀνόματα τῶν ὀφειλετῶν εἰς τοὺς καταλόγους καὶ τὰ ἀποσπάσματα, ὁ δὲ δήμαρχος δὲν θέλει πράξῃ ἄλλο εἰμὴ νὰ διανεμῇ αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ τότε δυσκολία θέλουν προσερχεσθαι· ὁ δήμαρχος ὅπως καὶ πρότερον ἐλάμβανε μετοχὴν τινα εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς καταδιώξεως οὕτω λαμβάνει καὶ ἕδη διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου. Δὲν πρέπει συγγρόνως εἶπεν ὁ προαγορεύσας νὰ ἐπιβαρυνώμεν τὴν δημοσίαν λειτουργίαν μὲ βάρη δυσβάστακτα· ἀλλὰ τὸ προκείμενον ἔργον δὲν εἶναι δυσβάστακτον καθ' ὅσον οἱ ταμῖαι πληροῦνοι ἀδράως καὶ ἔχοντες ποσοστὰ μεγάλα εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσλάβωσιν ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἕτερον γραφεὶα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπερσίας· ἄλλως τε παρατηρῶ ὅτι πρέπει νὰ σεβασθῶμεν περισσότερο τὰ συμφέροντα τῶν φορολογουμένων ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τοῦ ταμῖα, ἂν καὶ πιστεύω ὅτι δὲν θέλει παρουσιασθῆ τοιαύτη ἀνάγκη· διὸ καὶ πρέπει νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Διαγνώσας τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἐπόμερον ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Ρ. Παλαμίδης, εἶρον τὸ δίκαιον ὅπερ εἶχε νὰ φέρῃ νέον τινα νόμον ἀπελάττοντα τοὺς φορολογουμένους τῶν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως γιγνομένων καταχρήσεων· συχῆτον δὲ ἐθεώρησα σοβαρὰς καὶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ πρώτου λαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, καὶ πιστεύω ὅτι συναψία τῶν παρατηρήσεων τούτων τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς θέλει σπεύσει νὰ συμπληρώσῃ τὰ κενὰ ὅσα τυχὴν παρελήφθησαν.

Ἄν καὶ ἐπίστευον ὅτι ἔμην κατὰ τι πεπισμένος περὶ τοῦ ὄρθου τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν, καὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ, καὶ ὅμως εὐρήθην ἐπὶ τέλους ἀμφίβολος εἰς τὰς πεποιθήσεις μου καὶ ἀβέβαιος. Ἐκ τῆς ἐκφράσεως δὲ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἰπόντος ὅτι ὁ ποιητὴρ ἠμοιάζει τὸν ἐκ τουρκικῆς παραδόσεως μπουμπασέρην καλούμενον ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν μου εἰς μῦθος τῆς αὐτῆς ἐπιγῆς, κατὰ τὸν ὁποῖον εἰς ἰμάμης τὸν προφήτην ἐπαγγελόμενος ἐξέσκει τὴν ἐπιτηδεύτητάτου ταύτην μίαν τῶν ἡμερῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὅτε ἐκφράζετο εἰς τὸν μὲν περὶ τῶν ὁποίων θέλει συναντήσῃ κακῶν καὶ εἰς τὸν δὲ περὶ τῶν καλῶν, ἔφειρον εἰς αὐτὸν τὴν εἰδῆσιν ὅτι ἡ οἰκία του ἐκάη· τοῦτο αὐτὸ ἐφαρμόζεται σχετικῶς καὶ εἰς τὴν παρούσαν περίστασιν, καθ' ἣν ἐν ᾧ ἐκ μέρους ἀμφοτέρων τῶν ἀγορευάντων δὲν δεκνύεται παρὰ πρῶτον καὶ ἄμελα πρὸς ὄφελος

των φορολογουμένων υφειλετών, και ο σκοπός ούτος ρητώς εξ-
φράσθη εκ του στόματος του Κ. υπουργού, κατά δυστυχίαν
φέρω την ειδήσιν προς αυτούς ότι φορολογουμένους τοιούτους
δεν έχομεν και δεν θέλομεν έχει εάν δυστυχώς ή ασθένεια εξα-
κολουθήσῃ και κατά τὸ ε. ε. εἰς τὰς σταθιδαμπέλοισ, ἧτις ἔχει
πολλὴν ἐπιρροὴν εἰς τὴν κατάστασιν ὅλων τῶν ἰδιοκτητιῶν.
Τέσσαρα ἤδη ἔτη καταμαστίζῃ ἡ ασθένεια αὐτὴ τὰς φυτείας,
καὶ ὅμως οἱ ἐκ τοιούτων φυτειῶν φορολογούμενοι ὑπάρχωσιν
ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς καταλόγους τῶν καθυστερούντων· τὸ
παρὸν νομοσχέδιον εἶναι λίαν ἐπιεικὲς ὡς πρὸς τὴν τρόπον τῆς
καταλιώξεως τῶν καθυστερούντων, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἐν τῇ με-
ρίμῃ αὐτῆς πρέπει νὰ λάβῃ και μέτρα ἀναλόγα ὑπὲρ τῶν πα-
σχόντων ἰδιοκτητιῶν διότι οὗτοι στερούνται ἤδη και αὐτοῦ τοῦ
ὄσολοῦ· ἐπὶ δὲ τῆς ἀτέρας παρατηρήσεως τοῦ Κ. υπουργοῦ εἰ-
πόντος ὅτι ἀπέναντι τοῦ πονητόρου οὐδὲν ἄσυλον οἰκίας ἰσυ-
χίαις και τῶν παρομοίων ὑφίσταται, και ὅτι τὸ μόνον ἔθος τὸ
ὁποῖον ἔμεινε ἐκ τῆς τουρκικῆς ἐποχῆς με ὅλα τὰ ἐλαττωματά
του εἶναι αὐτὸ προσθέτω ὅτι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ποιη-
τόρων πρέπει νὰ προστεθῇ και τὸ σύστημα τῶν μεταβατικῶν
τὰ ὁποῖα καταπιέζουσι εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν πολυειδίως και
πολυτρόπως τοὺς λαοὺς ἐπὶ τῷ προσγγίματι τῆς καταλιώξεως
τῆς ληστείας· τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κλά-
δον τοῦ μίνου παρόντος Κ. υπουργοῦ τῶν οικονομικῶν, ἐκφρά-
ζεται ὅμως παρ' ἐμοῦ διὰ νὰ τὸ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀρμοδίως
ἀπάντες ὑπουργοὶ και πράξωσι τὸ καθ' ἑαυτοῖς.

Ὀλίγα θέλω προσθέσει, ἐπήνεγκεν ὁ κατά πρότον ἀγορεύσας
Γερουσιαστὴς Κ. Α. Κριστιδης, πρὸς διασάφαισιν τῶν ὁσων ἐλά-
λησα ἕως πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀπογραφῆς και τῶν φυλακῶν
καθάρως ἐξέφρασα τὴν διαφορὴν ἧτις ὑφίσταται μεταξὺ τοῦ
παρόντος νομοσχεδίου και τῶν παλαιῶν νόμων· εἶπον ὅτι τὸ
παρὸν νομοσχέδιον πολλαπλασιάζει τὰς δυσκολίας, διότι κατά
τὸν παλαιὸν νόμον δὲν ἐγένοντο τοσαῦτα ἀπογραφαὶ και το-
σαῦτα κατασχέσεις ὅσαι πρέπει νὰ γίνωσιν ἤδη κατά τὸ νο-
μοσχέδιον· ἐνεκα δὲ τούτων καθ' ὅλους τοὺς μῆνας θέλουσιν εἶσθαι
εἰς κίνησιν οἱ φορολογούμενοι, ἀνάγκη θέλει γίνεσθαι ἡ τοιαύτη
ἐπιπέσι, και αἰωνίως θέλουσιν εἶσθαι αἱ ἀρχαὶ και φορολογούμενοι
εἰς δυσχερῆ θέσιν.

Οἱ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου κανονιζόμενοι μετὰ τὴν
ἀπογραφὴν και τὴν κατάσχαισιν φυλακῆς δὲν προβλέπονται εἰς
τὸν παλαιὸν νόμον· δι' ἐκείνου τοῦ νόμου μόνον κατά τὴν ἀπο-

γραφὴν ἐσυγχωρεῖτο ὁ διορισμὸς φυλάκῶν, γρῆαις τυγούσης,
ἧτοι ἐπὶ σημαντικῆς και σπουδαίας ποσότητος και οὐχὶ πάν-
τοτε ὅπως εἰς τὸ παρὸν νομοσχέδιον κανονίζεται.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἀνταρρασίαν τῶν φυλάκῶν τούτων
παρατηρῶ ὅτι τὰ δικαστήρια ἀπερρίναντο ὅτι οἱ τοιοῦτοι φύ-
λακες πρέπει νὰ πληροῦνται κατά τὰς διατάξεις τῆς πολιτι-
κῆς δικονομίας ἧτις δὲν παραδέχεται τὴν διακορὴν τῆς κατά
τόπον ἐργασίας· εἴαν δὲ τοῦτο δύναται νὰ κανονισθῇ διὰ Β.
διατάγματος τοῦτο δὲν εἶμαι εἰς θέσιν ἤδη νὰ κρίνω.

Εἶπεν ὅτι αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ εἰσὶν ὁ τελευταῖος κρῖκος τῆς
διοικητικῆς μηχανῆς, και δὲν δυναμεθα εἰμὴ νὰ καταφύγωμεν
εἰς αὐτάς· κατά τοῦτο συμφωνῶ με τὸν Κ. υπουργόν· ἀλλὰ πε-
ρατηρῶ ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν τοῦτο· πρόκειται
νὰ ἐξετάσωμεν εἴαν αὐταὶ ἐπιβαρυνόμενοι δύνανται νὰ συντρέ-
ξωσι μετ' ἐπιτυχίας τὴν κυβέρνησιν, και εἴαν τὰ τοιαῦτα βάρη
δὲν εἶναι δυσβάστακτα ὥστε νὰ κωλύωσιν αὐτάς τοῦ νὰ ἐνερ-
γῶσι και αὐτὰ τὰ κυρίως καθήκοντά των.

Εἶπε προσέτι ὁ Κ. υπουργός ὅτι αἱ ἀνάγκαι εἶναι ὀλίγαι
καθ' ὅσον οἱ πλείττοι τῶν φόρων εἰσπράττονται ἀνευ τῆς παρα-
μικρῆς καταλιώξεως. Ἐνταῦθα λέγω ὅτι εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν
φόρων συμβαίνει νὰ ὑπάρχωσι καθυστερήσεις· και εἰς αὐτοὺς
ἀκόμη τοὺς δημοτριακοὺς καρποὺς συμβαίνουσι τοιαῦτα τῶν
ὑπῶν μέγα μέρος ἐπιβαρύνει τοὺς φορολογουμένους· ὥστε αἱ
καθυστερήσεις λαμβάνουσι χώραν εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν φόρων.

Κατὰ παράθεσιν δὲ ἐπέκρινεν προσέτι ὁ Κ. υπουργός τὸν
σχηματισμὸν τῶν δήμων· εἴναι και δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ
και ὅμως καγὼ ἐν παρόδῳ λέγω ὅτι τὴν οἰκογενειακὴν ἀντι-
προσωπεῖαν τῶν δήμων τὴν ἐμελέτησα και τὴν ἐσπούδασα
καλῶς ἀλλ' εἶδον ἀκολουθεῖς ὅτι κατά τὴν ἐφαρμογὴν ἀπεδείχθη
ἐν ὀνειροπόλημα· κατά τὴν γνώμην τοῦ Κ. υπουργοῦ συνιστά-
μην εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς περιφέρειας τῶν δήμων παρατηρῶ
ὅτι τότε δὲν θέλομεν έχει εἰμὴ μίαν μονάδα ἀπλὴν ἀνευ ζωῆς,
ἀνευ κινήσεως, και προσθέτω ἀπ' ἐναντίας ὅτι προσέσω τὴν
ιδεάν τῆς ἐπεκτάσεως αὐτῶν διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους
παραλείπω ἤδη νὰ ἀναφέρω.

Εἶμαι ἐναντίος πάντοτε εἰς τὴν δημιουργίαν θέσεων· πρέπει
νομοθετοῦντες νὰ μὴ πολλαπλασιάζωμεν τὴν πολυχειρίαν ἀνευ
πραγματικῆς ἀνάγκης· ὁ Κ. υπουργός εἴναι ἄς ἐπιβαρύνῃ τὸν
ταμίαν με τὴν προσθήκην νέων ἐργασιῶν, πρέπει ὅμως νὰ ἀπέχη

του σκοπού της δημιουργίας νέων θέσεων και της προσθήκης νέων υπαλλήλων έστω και ένης γραφείας περί ου εις την αγόρευσίν του άνερες.

Επαναλαμβάνω όθεν να ειπω ότι ο σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι καλός, αλλά τα κανονιζόμενα μέτρα κατά την έφαρμογήν δεν θέλουν φέρει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Ένταυθα περικυμμένης κηρυχθείσης της περαιτέρω συζητήσεως, εγένετο ψηφοφορία επί της άρχης του νομοσχεδίου υπό την επίτηρσιν των ψηφολεκτών ΚΚ. Γ. Αντωνοπουλου και Ιω. Παξιμαδου δι' ης εξήχθη ότι η Γερουσία παραδέξατο αυτήν ταμψηφεί διά ψήφων τριάκοντα και μιᾶς κατά τό ύφθε προσαρτώμενον πρωτοκόλλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των ΚΚ. Γερουσιαστών.

Επί της άρχης του νομοσχεδίου περί εισπραξίως των καθυστερούντων εισόδων.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος.	N	Γεώργιος Δαριώτης.	N
Άναγν. Δελιγιάννης.		Γ. Παπαηλιόπουλος.	
Γεώρ. Κουντουριώτης.		Γεώργιος Γλαράκης.	
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης.		Δημήτριος Βούλγαρης.	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος.	N	Γκίκας Καρακατζάνης.	N
Άναστασιος Λεντος.	N	Νικόλαος Ιω. Μίξης.	
Τάτσος Μαγγίνης.	N	Άδάμ Δούκας.	N
Άναγνώστης Μοναρχίδης.	N	Ιημος Κανελλόπουλος.	N
Αάμπρος Νάκος.		Κωνσταντίνος Κανάρης.	
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος.		Γζαντάκης Γρηγοράκης.	
Χαράλ. Παπαλίτης.	N	Μ. Α. Καίρης.	N
Ιάκωβος Παξιμαδης.	N	Άντών. Γ. Κοιτζής.	
Νικόλ. Πρασάκης.	N	Άντών. Μαυρομιχάλης.	N
Σπυρ. Τρικούπης.		Δημήτριος Πλαπούτας.	N
Ρικάρδος Τζιώρτζ.	N	Ιωάννης Σταίκος.	N
Άθανάσιος Γρηγοριάδης.	N	Άναστασιος Μυυρομιχάλης.	
Βασίλειος Χρηστακόπουλος.		Άλέξιος Βλαχόπουλος.	N
Άνδρ. Χ. Απαργύρου.		Δημήτριος Χατζίσκος.	
Νικόλ. Χρυσόγελοσ.		Δημήτριος Χρηστίδης.	N
Γεώργιος Ψύλλας.		Νικόλ. Μαυρομάτης.	N
Ιωάννης Θεοτόκης.	N	Άναστ. Σ. Χαυλαμάκης.	N
Ιωάννης Χ. Πάτρου.	N	Παναγ. Λιδωρίκης.	
Άθανάσιος Λιδωρίκης.	N	Γεώργιος Δουδουινιώτης.	N

Κωνστ. Προβαλέγιος. N | Ρήγας Παλαμιώτης. N
Ιωάννης Οικονόμου. N | Δημήτριος Α. Κουντουριώτης. N
Σπύρος Μίλιος.

Προβάσκει κατόπιν της Γερουσίας εις την των καθ' έκαστα συζητήσιν ανεγνώσθη τό άρθρον 1 του νομοσχεδίου, επί του όποιου λαβών τον λόγον ο Γερουσιαστής Κ. Χρηστίδης κρώτησε τον Κ. επί των οικονομικών ύπουργών ποϋ θέλει γίνεσθαι η πρόσκλησις και κοινοποιήσις του ταμίου ως πρὸς τοὺς όφειλέτας εκείνους των ύποίων άγνοσι την διαμονήν ο ταμίας; και τοιοϋτοι όφειλίται θέλουσιν εἶσθαι πολλοί, διότι κάτοικοι άλλης έπαρχίας και δήμου καλλιεργούσι κτήματα εις άλλας έπαρχίας και δήμους κείμενα. Ο δέ Κ. επί των οικονομικών ύπουργός απάντησεν ότι τά εις φορολογίαν ύποκειμένα κτήματα καλλιεργούνται η από τους ιδιοκτήτας η από καλλιεργητάς. ο τον φόρον κυρίως όφείλων είναι ο καλλιεργητής και ουχι ο ιδιοκτήτης; επειδή δέ οι καλλιεργηταί μένουσιν εις τον ίδιον τόπον όπου ύπάρχουσι τά κτήματα, η διαμονή αυτών δεν είναι άγνωστος εις τον ταμίαν.

Αντεπακρήρησεν ο Γερουσιαστής Κ. Χρηστίδης ότι οι καλλιεργηταί ως επί τό πολύ δεν άνήκουσιν εις τον δήμον η την έπαρχίαν όπου κείνται τά κτήματα άτινα καλλιεργούσιν; κάτοικοι έπαρχιών ολοκληρών μεταβαίνουσιν εις άλλας έπαρχίας και εκεί καλλιεργούσι κτήματα; επί παραδείγματι οι κάτοικοι των έπαρχιών Κυνουρίας, Γορτυνίας, Οιτύλου και Γυθείου καλλιεργούσι κτήματα ου μόνον εις άλλους δήμους αλλά και εις άλλας έπαρχίας κείμενα. Τό αυτό συμβαίνει και διά τους κτηνοτρόφους, περί των προειδε μιν ο νόμος να μη δύνανται να μεταβώσιν από τόπου εις τόπον πριν η εξασραλισωσι τό δημόσιον διά την όφειλήν των; ουχι ήττον φεύγουσιν, και οι ταμίαι άγνοούσι τον τόπον της διαμονής των. Ποϋ λοιπόν θέλει γίνει η κοινοποιήσις αυτη, εν ω οι ταμίαι άγνοούσι τον τόπον της διαμονής των όφειλέτων; και πως θα καταδιώξη τους τοιοϋτους όφειλέτας, εις τους όποιους δεν έκοινοποιήσαι προηγουμένως την πρόσκλησιν πρὸς άποτίσιν του φόρου;

Προσέθηκεν ο Κ. επί των οικονομικών ύπουργός. Πᾶς πολιτης άνήκει εις ένα τινά δήμον του κρατους, και προς τοϋτο ύποχρεούται υπό του νόμου; η κοινοποιήσις λοιπόν θέλει γινή εις τον δήμον όπου ύπάγεται ο όφειλέτης, όπως ρητίως εκφράζεται τό άρθρον.

Μετά τας παρατηρήσεις ταύτας ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 1 διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Αναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης παρετήρησεν ἂν ἔχη ἰσχύϊν τὸ ἐπιδοτήριον τοῦ εἰσπράκτορος, ὅταν δὲν εἶναι προσυπολεγραμμένον ἀπὸ μάρτυρα, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν εἰς τὸ χωρίον δὲν εὑρίσκειται μάρτυς γνωρίζων τὴν γράφην; Ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ ρόθος τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ εἶναι ὑπερβολικός. Ἐγὼ τὴν ἐλπίδα καὶ βεβαιῶ ὅτι εἰς ἕκαστον χωρίον θέλει εὑρεθῆ εἰς τοὐλάχιστον, ὁ ἱερεὺς, γινώσκων γράμματικα διὰ τὴν χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς ὡς ἂν μὴ λιπῆ καὶ ἑαυτὸν καὶ ἑμᾶς ὁ Κ. Γερουσιαστὴς διὰ τῆς καταλείψεως ταύτης ἁλλείψεως ἀλλὰ καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ᾔθελεν εὑρεθῆ μάρτυς γνωρίζων γράμματα, ὁ εἰσπράκτωρ θέλει παραλάβει ἐκ τῶν πλησιοχώρων ἕνα γνωρίζοντα γράμματα διὰ τὴν χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς.

Ἐτέρου δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησαντος ὅτι τοιαύτη ἔλλειψις οὐδαμῶς τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους δύναται νὰ ἀναρῶν, διότι εἰς ἅπαντα τὰ χωρία τοῦ κράτους εὑρίσκονται ἀνθρωποι γνωρίζοντες τὴν γράφωσιν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Αναγνωσθὲν τὸ 3 ἄρθρον ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Αναγνωσθέντος τοῦ 4 ἄρθρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβιλέγης λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν. Τὸ ἄρθρον 4 δύναται νὰ διαιεθῆ εἰς τρία μέρη ἢ παραγράφους. Δὲν ἔγωγε νὰ ἐπενέγω κατὰ τοῦ α. καὶ γ'. παραγράφου, κατὰ τοῦ β'. ὅμως παρατηρῶ τὰ ἀκόλουθα. Ὁ § β'. «ἐπικειμένου ὅμως κινδύνου ὁ ταμίης ἀετιπτόμενος μετὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ οικονομικοῦ ἐφόρου, κατ' ἀπόφασιν διὰ πλειοψηφίας σχηματιζομένην, προβαίνει εἰς τὰ καταναγκαστικά μέτρα, καὶ εἰς προηγουμένης προσκλήσεως, ἀπογραφῆς τῶν κινητῶν καὶ καταλόγου τῶν ἀκινήτων πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου ὀχι μόνον δε. συναίει μετὰ τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ ἀντιβαίνει καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ὑπαγορευθῆν τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου πνεῦμα» ἐκ τῆς μετὰ τούτου συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν ἐπισημασθεισῶν ἤδη διατάξεων φαίνεται ὅτι τὸ νομοσχεδίον καταργεῖ τὰς περὶ ποινικῶν διατάξεις τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου, ὡς πλεμμελίας καὶ ἐπαγωγῆς πρὸς τοὺς δεσπλάτας, εἰσάγει δὲ διατάξεις περιπορευμένας εἰς ἴσιν τὰς σοβαρὰς ἀνάγκας τοῦ δημοσίου καὶ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν

ὅλα, εἰσάγει τὴν κοινοποίησιν περὶ τοῦ ληξιαριθμοῦ τοῦ γρέου πρὸς ἀπόφασιν τῆς ὀφειλῆς, καὶ ἀνάλογον προθεσίαν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῶν προσκλήσεων διὰ τὴν δυνάμειν ὁ ὀφειλέτης ζητῶν καὶ ἀνευρίσκων χρήματα νὰ πληρῶν τὸ δημοσίον χωρὶς βλάβην μεγάλην τῶν συμφερόντων του.

Ἄλλ' ἐν ᾧ αἱ μέχρι τοῦ 4 ἄρθρου διατάξεις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐνδιαλαμβάνουσι τοιαύτας ἐγγυήσεις ἀνατρέπονται διὰ τοῦ § 2, τοῦ 4 ἄρθρου διότι παραδίδονται οἱ καθυστεροῦντες εἰς τὴν διάκρισιν τριῶν ἀτόμων τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οικονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου, ἢ μᾶλλον τῶν δύο ἐξ αὐτῶν τοῦ ταμίου καὶ τοῦ οικονομικοῦ ἐφόρου ἴσως λέγω δὲ εἰς διάκρισιν τούτων, διότι ὅταν εἶναι σύμφωνοι καὶ ἀνευ προηγουμένης προσκλήσεως πρὸς τὸν ὀφειλέτην, καὶ χωρὶς νὰ δοθῆ ἢ ἐλαχίστη εἰς αὐτὸν προθεσίαι, προβαίνουν εἰς τὰ καταναγκαστικά μέτρα, ἀρκεῖ νὰ ἀπορηνθῶσιν ἀορίστως κατὰ τὴν ἀριστον τοῦ νόμου ἔκφρασιν ὅτι ἐπικεῖται κίνδυνος συνέπεια δὲ τῆς αὐτογνωμόνου ταύτης ἀποτάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῆς κινητῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, χωρὶς νὰ δύναται πολλαίς νὰ λάθῃ γνῶσιν ταύτης ὁ κύριος εἰμὲν μετὰ τὴν ἐκποίησιν ἢ κατὰ τὴν ἐκποίησιν, ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ σώτῃ ταύτην διὰ τὴν μὴ νομισθεῖ δὲ ὅτι τὰ λεγόμενα εἶναι ἐπὶ περιόντα, ἔργωσι εἰς ἐξέτασιν τῶν διατάξεων αὐτῶν τοῦ νομοσχεδίου ἅμα ἐγένετο ἡ κατάσχεσις λαμβάνει καιρὸν ὁ φορολογούμενος νὰ ἀπαλλοτρίῃ τὴν κινητὴν του περιουσίαν; ὄχι διότι τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου τοῦ ἔτους 1835 λέγει ἐπὶ τὴν κατάσχεσιν ἐκτελεῖ εἰς ὑπάλληλος τοῦ ἐπάρχου ὁμοῦ μετ' ἑνὸς δημοτικοῦ ὑπάλληλου τὰ δὲ κατασχεθέντα πράγματα μεταφέρονται εἰς τὸ ἐπαρχεῖον, ὅπου ἐκτιμῶνται καὶ μετὰ προηγουμένην διακήρυξιν πωλοῦνται ἐπὶ δημοπρασίᾳ. Ὁ ὀφειλέτης πρέπει νὰ εἰδοποιῆται περὶ τούτου ἔγκαιρος, ὥστε νὰ δύναται νὰ παρερρηθῆ εἰς τὴν δημοπρασίαν ἢ μόλις δηλαδὴ δίδεται καιρὸς εἰς τὸν ὀφειλέτην νὰ προσθάσῃ εἰς τὴν ἐκπλειοστρετικὴν τῶν κινητῶν πραγμάτων του, καὶ ὅταν δὲν εὑρεθῆ εἰς τὴν κατοικίαν του, καὶ μίαν μόνον ἡμέραν μακρὸν εὑρισκόμενος, οὔτε κἄν γνῶσιν λαμβάνει τῆς ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας του. Κατὰ τὴν ἴδιον τρόπον καὶ ἀνευ προηγουμένης προσκλήσεως θέλει στερεοθῆ τῆς προσωπικῆς αὐτοῦ ἐλευθερίας τοιαύτη διάταξις, ἐπιτηρητέ μοι νὰ εἶπω, εἶναι δρακόντιος διὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ ἐπικεῖμενος κίνδυνος καὶ τὸ καταπεύγον ἐπρεπε νὰ μὴ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν αὐτογνωμόνα

διάκρισιν δύο υπαλλήλων, διότι ἄλλως ἀντὶ τῆς ἑπιεικέστερος ὁ νῦν περὶ καθυστερούντων νόμος, γίνεται διὰ μόνης ταύτης τῆς διατάξεως ἐπαχθέστερος ὄλων τῶν παρελθόντων διὰ τὴν προστεθῆ μία τοιαύτη διάταξις, ἔπρεπε νὰ ὑπαγορευθῆ ἀπὸ μεγάλην ἀνάγκην· ἀλλὰ τοιαύτη δὲν ἀπεδείχθη ἀπὸ τὴν μέχρι τούδε πείραν. Δύο νόμοι περὶ καθυστερούντων μέχρι τούδε ἐξεδόθησαν, ὁ τοῦ 1835 καὶ ὁ τοῦ 1837· ὁ τοῦ 1835 Νόμος ἦτο ἀρκετὰ ἐπιεικής· εἶδεν ἐν πρώτοις ὀκτὼ ἡμέρας καιρὸν εἰς τοὺς ὀφειλάτας μετὰ τὴν λήξιν τὴν πρὸς ἀπότισιν τοῦ φόρου ὀρισμένης προθεσμίας· μετὰ τοῦτο τοὺς προσεκαλεῖ διὰ μηνυτῶρων νὰ πληρώσωσι τὸ χρέος των ἐντός 8 ἡμερῶν· μετὰ τὴν νύκτον ταύτην προθεσμίαν τοῖς ἀπέστειλε ποινήτορα καὶ ἐγαρήγει ἄλλων 8 ἡμερῶν προθεσμίαν, ὥστε ὁ νόμος τοῦ 1835 ἐγαρήγει σχεδὸν τριακονθήμερον προθεσμίαν εἰς τοὺς ὀφειλάτας· ἡ μικρὰ αὕτη προθεσμία ἐθεωρήθη ἐλαττωματικὴ, καὶ διὰ τοῦτο δύο ἔτη μετὰ ταῦτα δηλ. τὸ 1837 ἐτροποποιήθη ὁ νόμος οὗτος ὅσον ἀφορᾷ τὰς προθεσμίας· οὕτω λοιπὸν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν λήξιν τῆς πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρέους ὀρισμένης προθεσμίας ἐστάλετο οὐχὶ μὴνυτῶρ ἀλλὰ ποινήτορα, ὅστις ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν ἀποστολὴν του ἐνήργει ἀπογραφὴν τῆς κινητῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου κτλ· ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου παρήλθον τόσα ἔτη καὶ δὲν ἀνεφάνη ἀνάγκη τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων αὐτοῦ· ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ πείρα τούτων ἐτῶν δὲν κατέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς εἰς τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα προόδου, ἀνευ προηγουμένης προσκλήσεως, διατὶ σήμερον τὰ νομοθετήσωμεν διάταξιν τοιαύτην, ἣτις ἀνατρέπει ὄλον τὸ εὐεργητικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ κινῶσιν ὁ νόμος; δὲν πρόκειται περὶ τῶν 15 ἢ 20 δραχμῶν τὰς ὁποίας ἔχανεν ὁ φορολογούμενος διὰ ποινητορικὰ, κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὸ ὄλον τῆς κινητῆς περιουσίας του, καὶ αὐτὴν τὴν προσωπικὴν του ἐλευθερίαν νὰ στερηθῇ· ἡ αὐστηρότης τῆς δευτέρας ταύτης διατάξεως εἶναι τοσοῦτον ἀδικαιολόγητος, καθ' ὅσον ὁ προκείμενος νόμος δὲν δίδει οὔτε τριακονθήμερον προθεσμίαν ἀπὸ τῆς πρὸς ἀπότισιν τοῦ φόρου ὀρισμένης ἐποχῆς, ὡς εἶδεν ὁ νόμος τοῦ 1835, οὔτε δεκαπενθήμερον, ὅσον εἶδεν ὁ νόμος τοῦ 1837· ἄλλως τε ἡ προφυλακτικὴ αὕτη κατὰ τοῦ θέλοντος νὰ καταβολιευθῆ τὸ δημόσιον ὀφειλέτου, δὲν εἶναι ἱκανή, διότι ὁ θέλων νὰ καταβολιευθῆ τὸ δημόσιον δὲν περιμένει τὰς ὑστάτας στιγμὰς, ὅτε δύναται ἡ πράξις του νὰ προύληθῇ ὡς ἀκυρὸς, καθὼ δὲλλως γενομένη, ἀλλὰ πράττει

τὰς δολιότητας προηγουμένως ὥστε ἡ διάταξις αὕτη καὶ μόνη καθιστᾷ τὸν προκείμενον νόμον καὶ τὰς ἐπιεικείας του πολὺ φρικωδέστερον πᾶν προηγουμένον, διότι ἀφίνει εἰς τὴν διάκρισιν τῶν υπαλλήλων τὴν τύχην τοῦ ὀφειλέτου, ἀντὶ τὴν περιβάλλῃ αὐτὴν με ἐγγυήσεις ἐντὸς τῆς θεσμοθεσίας τεθειμένης.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ διάταξις αὕτη δὲν συνάδει μετὰ τὸ εὐεργητικὸν πνεῦμα, ἐξ οὗ ὑπαγορευθῆ ὁ προκείμενος νόμος, καὶ μετὰ τὰς λοιπὰς οἰκονομίας τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἐπειδὴ ἡ πείρα δὲν κατέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς προσθήκης μιᾶς τοιαύτης διατάξεως, προτίνω τὴν ἐξουθέλωσιν αὐτῆς· ἀλλ' εἰάν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπιμένῃ εἰς τὴν διατήρησιν ταύτης, καὶ ἡ Γερουσία δὲν ἤθελε παραδεχθῆ τὴν πρότασίν μου, τότε ἀλλὰ μόνον τότε ἂς συγκατατεθῆ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν νὰ προστεθῆ καὶ εἰς τὸ νομοσχεδίον κατόπιν τοῦ § 6. εἰ μὴ δύναται νὰ ἐνεργηθῆ ὁ πλειστηριασμός πρὶν ἢ γίνῃ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐπιτελεσμένη πρὸς κλήσιν, καὶ πρὶν ἢ παρῆλθωσιν αἱ ἐν τῷ παρόντι καὶ τοῖς λοιποῖς περὶ καθυστερίας νόμοις ἐνδιαλαμβανόμεναι προθεσμίαι· οὕτω κολάζομεν κατὰ τὰ 3/00 τὴν αὐστηρότητα τῆς διατάξεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας τὸ προκείμενον νομοσχεδίον καθίσταται καταθλιπτικώτερον τῶν προηγουμένων περὶ εἰσπραξέως καθυστερούντων νόμων.

Εἶμαι βέβαιος, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, ὅτι ὁ ἐντιμὸς προαγορεύσας κινεῖται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ὑπάρχῃ δικακευμένη ἡ ἐπιεικεία εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, καὶ νὰ μὴ εὐρίσκηται ἐν αὐτῇ διάταξις ἀσχημίζουσα τὴν ἐπιεικείαν αὐτοῦ· ἀλλ' οἱ φόβοι του δὲν εἶναι τόσον δικαιολογημένοι· ποία εἶναι ἡ περίστασις καθ' ἣν θὰ προσκλήθῃ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις κυρίως ἀφορᾷ οὐχὶ τοὺς ὀφειλάτας φορολογουμένους, ἀλλὰ τοὺς ἄλλως καθυστερούντας ἐλλειμματίας τοῦ δημοσίου; ἡ περίστασις καθ' ἣν ἐπίκειται κίνδυνος νὰ ὑποκρῖψωσιν οὗτοι ἀπὸ τὸ δημόσιον τὴν περιουσίαν των καὶ νὰ δολιευθῶσιν. Εἰς τὸ κοινὸν δικαίον κατὰ τῆς δολιεύσεως τῆς τοιοῦτοτρόπου γίνεται προσφυγὴ εἰς τὰ συντηρητικὰ μέτρα τῶν δικαστηρίων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ δημοσίου δικαίου, ἀφ' οὗ ἐλήθη ἡ ἀρχὴ νὰ ἀπομακρύνωμεν ἀπὸ τὰ δικαστήρια τὰς τοιαύτας περιπτώσεις, αἰτίνας ἄλλως τε καὶ οὐχὶ τόσον εὐκόλως ἀνακαλύπτονται, ἐδόξαμεν τὸ δικαίωμα εἰς τὰς τρεῖς ἀρχὰς διὰ τὴν προλαμβάνωσιν τὰς ζημίας τοῦ δημοσίου, χωρὶς νὰ δικκινδυνεύωσιν τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου φορολογουμένου.

νου, ὅστις ἰκανὴν θέλει εὐρεῖ προστασίαν παρὰ τῷ ἐπάργῳ. Τὸ κατεπίγον καὶ ὁ ἐπικείμενος κίνδυνος θέλει ὀρισθῆ διὰ τῶν ἐδελγίων καὶ τοῦ Β. διατάγματος τοῦ συνοδευόντος τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, κατεπίγον δὲ θέλει θεωρεῖται ὅταν ἐπικεῖται κίνδυνος εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου διὰ τῆς μελετωμένης καταδολιύσεως ἐνὸς ἐλλειμματίου ἰκανὴν δὲ ἐγγύησιν τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κατεπίγοντος δίδει τὸ σύμμιχτον τῶν ὀργῶν, αἰτίνας θέλουσιν ἀποφασίσαι περὶ τῶν καταναγκαστικῶν μέτρων· ἐκτός ἂν ὑποτεθῆ ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὗται καὶ αἱ τρεῖς συνόμιωσαν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου· ἀλλὰ τοιαύτην συνωμοσίαν ἀρχῶν δὲν δύναται νὰ παραδοθῶ, διότι ἄλλως ὄλον τὸ σύστημα τῶν εἰσπράξεων τῶν καθυστερήσεων ἐνεργεῖται διὰ τῶν ἀρχῶν τούτων· ἡ μεσολάβησις δὲ τοῦ ἐπάργου ἐγγυᾶται ὅχι ὀλίγον ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τοῦ φορολογουμένου. Ὁ ἐντιμος προλαλήσασθεώρησις, καὶ ἰλλόγως, ὅτι τινὲς τῶν διατάξεων τῶν παρελθόντων περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων νόμων, καὶ μάλιστα τοῦ 1835, ἦσαν καλὰί, δὲν διαφιλονεικῶ τοῦτο, ἀλλ' αἱ διατάξεις αὗται δὲν καταργοῦνται, εἴμῃ καθ' ὅσον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν προκειμένον· αἱ λοιπαὶ ἰσχύουσι, καὶ τοῦτο ῥητικῶς ἐξέφρασα καὶ ἐν ἑτέρῳ Βουλευτικῷ περιόλῳ· εἰς ταύτας δὲ θέλομεν προσφεύγει κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ὅπου σιωπᾷ ὁ προκειμένος. Τὸ εἶνευ προηγουμένης προσκλήσεως λοιπόν, σημαίνει ὅτι δὲν θὰ ἐφαρμοσθῆ ἡ πρόκλησις καὶ κοινοποίησις περὶ ἧς λαλεῖ τὸ ἄρθρον 1 ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπογραφὴν· ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν πλειστηριασμὸν οὕτως θέλει γενεῖ συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων νόμου τοῦ 1835, τὸ ὅποιον δὲν καταργήθη, καὶ κατὰ τὸ ὅποιον ὁ ὀφειλέτης πρέπει νὰ εἰδοποιῆται ἐγκαίρως, ὥστε νὰ δύναται νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν δημοπρασίαν· ἡ προηγουμένη πρόσκλησις δὲν ἐμφαίνει καμμίαν ἀνάγκην· ταύτην ἀντικατεστήσαμεν, διότι καταργήσαμεν τοὺς ποινιήτορας· καὶ μόνον κατεπιγόνους ἀνάγκης τὴν ἐπιεικῆ ταύτην διάταξιν ἔραμεν πρὸς στιγμήν, ἀλλ' οὐχ ἤττον ἡ εἰδοποίησις μετ' ὀλίγον γίνεται, διότι τὸ ἄρθρον 5 λέγει, ὅτι πρέπει νὰ εἰδοποιήθῃ ἐγκαίρως ὁ ὀφειλέτης διὰ νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν δημοπρασίαν· ἐπειδὴ λοιπόν ἐξασφαλίζεται τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ἀπὸ τῆς δολιεύσεως, ἧτις πάντοτε δὲν δύναται νὰ ἀνευρεθῆ διὰ τῶν δικαστηρίων, καὶ ἐὰν εἰς ταῦτα παρεπέμπετο, ἐπειδὴ τὸ συμφέρον ἀφ' ἑτέρου τοῦ ὀφειλέτου δὲν βλάπτεται, διότι ἐγκαίρως θέλει εἰδοποιήθῃ οὕτως, δύναται τοῦ ἄρθρου 5 νὰ παρευρεθῆ εἰς

τὴν ἐκποιήσιν, ἐπειδὴ οὐδεμία ἀσυμφωνία ὑπάρχει μετὰ τῆς τῆς διατάξεως καὶ τῶν προηγουμένων τοῦ νομοσχεδίου, διὰ ταῦτα ἐμμένω εἰς τὴν παραδοχὴν ταύτης, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Παρατήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστοῖδης. Κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων τοῦ 1835, ἰσχύοντα ἐν μέρει καὶ μετὰ τὸν προκειμένον, τὰ κατασχετησόμενα πράγματα μεταφέρονται εἰς τὸ ἐπάργιον, ὅπου ἐκτιμῶνται καὶ μετὰ προηγουμένην διακήρυξιν πωλοῦνται ἐπὶ δημοπρασίᾳ· κατὰ τὴν τρίτην ὥρως διατάξιν τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου ὁ πλειστηριασμὸς τῶν κινητῶν πραγμάτων ἐνεργεῖται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ οἰκείου δήμου, ὅσας εἰς τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς ἐβδομήκοντα πέντε· γίνεται ὁμολ. ἐξαιρέσις εἰς πρὸς τὸν τόπον τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, ὅταν ἡ ἀξία τῶν ἐκπλειστηριαζομένων δὲν ὑπερβαίη τὰς 75 δραχμ. ἐπιπλέον διὰ ταῦτα τὸν Κ. ὑπουργόν, τίς θέλει ἐκτιμήσει τὴν ἀξίαν τοῦ ἐκπλειστηριασμένου πραγματος διὰ νὰ μεταφερθῆ κατὰ συνέπειαν τοῦτο εἰς τὴν πρωτεύουσαν μὲν τοῦ δήμου, ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ δὲν ὑπερβαίη τὰς 75 δραχμὰς, εἰς τὴν πρωτεύουσαν δὲ τῆς ἐπαρχίας, ἐὰν αὕτη ὑπερβαίη τὰς 75 δραχμὰς; (Ἐνταῦθα ἀπενήτησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶς ὅτι τὸ νομοσχεδίον δὲν ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐκπλειστηριασμένου πραγματος, ἀλλὰ περὶ τῆς ὀφειλῆς, καὶ ἂν αὕτη ὑπερβαίη τὰς 75 δραχμὰς, ὁ πλειστηριασμὸς τοῦ πραγματος γίνεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, ἂν δὲ δὲν ὑπερβαίη τὰς 75 δραχμ. τότε γίνεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου) καὶ ἄλλην ἀκόμη παρατήρησιν θέλω ἀπευθῆναι εἰς τὸν Κ. ὑπουργόν· ὁ παλαιὸς νόμος ῥητικῶς δὲν ὀρίζει τίς ἐπικυροῖ τὰ τῆς ἐκπλειστηριασεως πρακτικᾶ, καὶ τὸ πρῶτον ἐπικυροῦντο ταῦτα ἀπὸ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς· ὅλλ' ἐπειδὴ ἐλάβανον χώραν πολλὰ καὶ μεγάλα καταχρήσις, ἐναγκασθῆ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑποβῆλλῃ εἰς τὴν ἐκτουτὴ ἐγκρισίν ὅλους τοὺς πλειστηριασμοὺς, καὶ ἡ πει.α εἰδικώσεως πληρέστερα τὸ μέτρον τοῦτο· ὁ προκειμένος νόμος δὲν ἔχει ἐξαιρητικὴν τινὰ διάταξιν, ὥστε ἐὰν ἀρεθῆ ἡ ἐγκρισὶς τῶν πλειστηριασμῶν εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχὰς μυσταὶ καταχρήσις θέλουσι λάβει χώραν πρὸς βλάβην ταύτης δημοσίου καὶ τοῦ ὀφειλέτου· διότι ἀλλ' ἐκπλειστηριαζοῦνται τὰ πράγματα, ἀμίσως καὶ θὰ δίδωνται, ἢ μᾶλλον θὰ χαρίζονται ὑπὸ τῶν ἐνεργουσῶν τὸν ἐκπλειστηριασμὸν τοπικῶν ἀρχῶν· πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ὑπάρχη ἐπιόλιος ἀυστήρ, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς

έγκρίσεως, ἂν δὲν τηρηθῆ διὰ τὸ ὑπουργεῖον, τουλάχιστον νὰ ἀνατεθῆ εἰς τοὺς νομάρχας, διὰ νὰ μὴ ἐγκρίνονται ἐπὶ τοῦ τόπου τὰ πρακτικά. Ἄλλως τε τὸ μέτρον τοῦ ἐκπλειστηριαμοῦ εἰς τὴν πρωτεύουσιν τοῦ δήμου, ὅταν τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαίῃ τὰς 75 δραχμὰς, θέλει δώσῃ παραλυσίαν εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐκποιήσεως, διότι ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως τοῦ συναγωνισμοῦ πολλάκις θέλουσιν ἐκποιεῖσθαι τὰ πράγματα εἰς εὐτελεστάτας τιμὰς πρὸς κοινὴν ζημίαν τοῦ τε δημοσίου καὶ τοῦ ὀφειλέτου.

Ἀπάντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶς ὅτι ὅταν τὰ λαμβανόμενα μέτρα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ὀφειλέτου ἀντὶ νὰ ὠφελήσωσι τὴν ἐκπλειστηρίαν, τείνουσιν εἰς παραλυσίαν αὐτῆς, τὰ τοιαῦτα μέτρα πρέπει νὰ καταπολεμῶνται καὶ μάλιστα ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες ἐνδιέτριψεν εἰς τὴν οἰκονομίαν φρονῶ ὅμως ὅτι τὸ προτελλόμενον μέτρον ὑπὸ τοῦ ἐντίμου προαγορεύσαντος, εἶναι εὐεργετικώτερον ὡς πρὸς τοὺς φορολογουμένους· ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐκτενέστερον ἐμιλήσω περὶ τῆς διατάξεως ταύτης, λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν παρατήρησιν τὴν ὁποῖαν ταύτην τὴν στιγμὴν μὲν ἔκαμ' ἐτις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, θέλω ἀναφέρει ἕν παράδειγμα τοῦ κατεπεύγοντος, ἐκ τῶν πολλῶν τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἀναρκετῆ συστάσει, καὶ τῆς ἀνάγκης ἣτις ὑπαγορεύει τὴν δευτέραν διατάξιν τοῦ άρθρου 4, τὴν ὁποῖαν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων ἐπολέμησεν ὑποθέσαστε ὅτι εἰς τὰς μεθούρας ἐπαρχίαις εὕρισκατο ποιμὴν ἀρκετὰ εὐπορος, ὅστις ἐνήργησεν ἐν καιρῷ τὴν δόλωσιν τῶν ποιμνίων του· ἀλλ' ὅτι ὀλίγον πρὸ τῆς κοινοποιήσεως ἀναχωρεῖ μετὰ τοῦ ποιμνίου του διὰ τὸ Τουρκικὸν ἔδαφος· ἐπίκειται κίνδυνος τὸ δημοσίον νὰ χάσῃ τὰ νομιμοῦμένα δικαιώματά του, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ προβαίνουσιν εἰς τὰ καταναγκαστικά μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου καὶ πρὶν ἢ γίνῃ εἰς τὸν ποιμῆνα τοῦτον προηγουμένη πρόσκλησις· χωρὶς λοιπὸν τοῦ νὰ ἀδικηθῆ ὁ ὀφειλέτης οὗτος, διότι κατὰ τὴν ἐκπλειστηρίαν θέλει εἰδοποιηθῆ ἐν καιρῷ νὰ παρευρεθῆ, ἐξηραλίθη τὸ δημοσίον ἀνάλογοι τοιαῦται περιστάσεις· δύναται νὰ παρουσιασθῶσι πολλαί, καὶ διὰ τοῦτο ἡ διατάξις αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαία. Ἐρχομαι ἤδη εἰς τὴν ἄλλην διατάξιν τὴν νῆαν περὶ τοῦ τύπου τοῦ πλειστηριαμοῦ· μέχρι τοῦδε ὁ πλειστηριασμός ἐλάμβανε χώραν εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν ἐπαρχιῶν· τὸ σῦστημα τοῦτο εἶχε καὶ τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά του· πλεονεκτήματα α.) διότι ὁ ἐπαρχος διευθύνων καὶ ἐπιβλέ-

πων τὴν πλειστηριασμὸν ἐπροστάτευε καὶ τὸ δημοσίον καὶ τὸν φορολογούμενον αὐτὸν, β.) διότι τὰ πράγματα ἐνεκα τοῦ μεγαλύτερου συναγωνισμοῦ, ὅστις δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰς τὴν πρωτεύουσιν, θέλουσιν ἐκπλειστηριασθῆ εἰς περισσότεραν τιμὴν. εἰσῆχθη ὅμως ὁ νεωτερισμός διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, διότι ἐπὶ μικρῶν πραγμάτων ἡ διαφορὰ τοῦ συναγωνισμοῦ θέλει εἶσθαι μικρὰ καὶ ἀσήμαντος εἰάν ἐνεργηθῆ εἴτε εἰς τὴν πρωτεύουσιν τοῦ δήμου, εἴτε εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς ἐπαρχίας· ἐν ᾧ ἄλλως ἢ ζημία τοῦ ὀφειλέτου δύναται νὰ εἶναι ἐπαισθητῆ, καὶ τὰ κατεσχέμενα πράγματα, ὅταν μάλιστα εἶναι ζῶα ἢ ἄλλα δυσμετακόμιστα πράγματα, καταστρέφονται, εἰάν ἔθελον μεταφερθῆ εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς ἐπαρχίας ἀπέχουσιν πολλάκις πλέον τῶν 15 ὥρων διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐγένετο ἡ διακρίσις αὕτη ὡς πρὸς τὸν τόπον τοῦ πλειστηριαμοῦ· εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν δήμων ἐλλείπει ἡ ἐπιβλεψίς, τὴν ὁποῖαν ὁ ἐπαρχος ἔθελον ἐνεργῆσαι κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν, καὶ ὁ συναγωνισμός εἶναι μικρότερος εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν δήμων ἀπὸ τοῦ εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα ἦσαν μικρὰ ἀπέναντι τῶν κατὰ τὴν τῶν φορολογουμένων τῶν προερχομένων ὡς ἐκ τῆς δυσκολίας τῆς μετακομίσεως καὶ τῆς φθορᾶς τῶν πραγμάτων. Καὶ ὁ νεωτερισμός λοιπὸν οὗτος ἐπὶνέχθη πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν φορολογουμένων.

Ἀντίταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβιλέγιος· ἡ διατάξις τοῦ 4 τοῦ άρθρου 4 ἀφορᾷ μᾶλλον τοὺς ἐλλειμματίας καὶ οὐχὶ τοὺς φορολογουμένους, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶς ἂν συγκατετίθετο ὁ Κ. ὑπουργός νὰ τεθῆ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἡ ἰδέα τοῦ αὐτοῦ ὅτι δηλ. πρόκειται περὶ ἐλλειμματιῶν καὶ οὐχὶ καθυστερούντων φορολογουμένων, ἀπέσυρον καὶ ἐγὼ πᾶσαν παρατήρησιν ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ διατάξις ἀφορᾷ οὐ μόνον τοὺς ἐλλειμματίας ἀλλὰ καὶ τοὺς καθυστερούντας φορολογουμένους· ὡς πρὸς τὸ ὅτι δὲν κατηργήθησάν αἱ διατάξεις τοῦ παλαιοῦ νόμου περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων καὶ ὅτι μένει ἐν ἰσχύει τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ἐκείνου κτλ. παρατηρῶ ὅτι τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ἐκείνου μετὰ τὴν λοιπὴν οἰκονομίαν τοῦ αὐτοῦ νόμου εἶναι ὀρθώτατον, ἀλλὰ ἀκυροῦμένως τῶν προηγουμένων ἄλλων διατάξεων περὶ πρόσκλησεων καὶ προθεσμιῶν διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου τὸ 5 αὐτὸν εἶναι ἀνεπαρκές· ὁ δὲ ὀφειλέτης δὲν θέλει καθυστερῆσαι οὐδὲ νὰ παρευρισκῶνται κἂν εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν πραγμάτων του· δὲν εἶναι δὲ ἀληθές ὅτι τὸ ἄρθρον 5 ἐννοεῖ ὅτι

δὲν θέλει γίνεσθαι ἐκπλειστηριασμός· πρὶν ἢ εἰθεῖ ὁ ὀφειλέτης· διότι, ἂν τοῦτο ἐν ἧ ὁ νόμος, ποτὲ δὲν ἔθελον ἐκτελεσθῆ ἑκποίσεις, διότι ὁ ὀφειλέτης δὲν ἔθελον ἐμφανίζεσθαι, καὶ οὕτως ἔθελε καθιστᾶ ἀδύνατον τὴν ἐκποίησην τῶν πραγμάτων τοῦ ἄλλως το ἐναυλοῖ εἶναι οἱ λόγοι ὅς ὁ Κ. ὑπουργός εἰς ἀπάντησιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίδη εἶπεν· ὅτι ἡ κοινοποίησις γίνεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὀφειλέτου, καὶ εἶναι ἀδιάφορον ἂν αὐτὸς ἴναι παρὼν ἢ ἄπῶν· ὁ Κ. ὑπουργός μᾶς ἀνέφερεν ὅτι εἰς τὴν πολιτικὴν δικονομίαν ἀναφέρονται διατάξεις περὶ προφυλακτικῶν μέτρων, ἀλλὰ ταῦτα εἶναι διαφορετικὰ τῶν καταναγκαστικῶν καὶ ὠφελούμενος ἀπὸ τῆς διατάξεως αὐτῆς τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὁ Κ. ὑπουργός ἔθελε νὰ διατάξῃ προφυλακτικὰ μέτρα διὰ πάντα κίνδυνον, νὰ ἀφίση δὲ τὰ καταναγκαστικὰ πλῆρη καὶ ἐντελῆ, ὥστε νὰ προφυλάττῃται μὲν τὸ δημόσιον ἀπὸ πάντων κινδύνων, νὰ ὑπάρχωσι δὲ ὅλαι αἱ ἐργασίαι ἑκαὶ ὁ νόμος οὗτος θεωρεῖ ὡς ἴσῃν προφυλακτικὰς διὰ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν.

Ἄν καὶ ἀνευρίσκη τις ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν οἰκονομικῶν νόμων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν πλεῖον ἀνεξαρτησίαν εἰς τὸν ἐπαρχόν, καὶ ἀναστῆ ἴσως κατὰ τι τὴν ὁρμὴν τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων οὗτος, δὲν παραδίδομαι ὅμως τὴν γνώμην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι ὁ ἐπαρχὸς ἀντιπροσωπεύει καὶ προστατεύει μᾶλλον τὸ στοιχεῖον τοῦ φορολογουμένου· ἀλλὰ, καὶ ἐάν πρὸς στιγμὴν παραδεχθῶ τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις συζητιέσθαι διὰ πλειονοψηφίας ἀδύνατος, καὶ αὐτογνωμόνως ἐκφραζομένη διὰ τοῦ ἀπίκειται κίνδυνος, ὃ ὁ ἐπαρχὸς δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀναστῆ τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα καὶ τὴν προσωποκράτησιν· διὰ τοὺς λόγους τούτους δὲν θεωρῶ εὔστοχον τὴν διατάξιν ταύτην.

Ἐάν ἡ πείρα καταδείκνυε τὴν ἀνάγκην τῆς διατάξεως ταύτης, ἢ ἂν τὸ νομοσχέδιον ἐμπεριείχεν αὐτὰ, τὰ ὅποια ἀνέφερεν ὁ Κ. ὑπουργός ἐν τῇ ἀγορεύσει του, ἔθελον θεωρῆσαι τὴν διατάξιν εὔστοχον· ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε τὸ ἓν, οὔτε τὸ ἄλλο εἶναι, ἐπιναλχυδάνω νὰ προτείνω, ἂν ὁ Κ. ὑπουργός ἐπιμένῃ εἰς τὴν τήρησιν τῆς διατάξεώς του, τὴν προσθήκην τῆς ἐξῆς διατάξεως ἀλλὰ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐνεργηθῆ ὁ πλειστηριασμός τῶν κινήτων πραγμάτων, πρὶν ἢ γενῆ ἡ ἀνωτέρω ὀριζομένη πρόσκλησις, καὶ πρὶν ἢ παρῆλθωσιν αἱ ἐν τῷ παρόντι καὶ τοῖς λοιποῖς περὶ καταδιώξεως νόμοις ὀριζόμεναι προθεσμίαι. »

Ἀντιπηναγκῆν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός ἡ ἀνάγκην τῆς διατάξεως ταύτης πιθανόν νὰ μὴ ἀνεγρῆν μέχρι τοῦδε,

ἐπικρατοῦντος τοῦ συστήματος τῶν ποινητῶν· ἀλλ' ἔδῃ καταργηθέντων τούτων, τὸ καταπεῖγον θέλει ἀναρῆναι ἀπεμάρτυρη· πρέπει διὰ τοῦτο παρὰ τῆ ἐπιεικείᾳ νὰ θέσωμεν μέτρον ἐξασφαλιστικόν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, διὰ νὰ φανῶσιν ἀποτελεσματικαὶ αἱ ἐπιεικεῖς διατάξεις τοῦ σημερινοῦ νομοσχεδίου, καὶ διὰ νὰ μὴ ἐρεθῶμεν ἐν ἀποτυχίᾳ καὶ τούτων νὰ ἐπανέλθωμεν πάλιν εἰς τὸ τῶν ποινητῶν σύστημα, διότι τότε θέλομεν διὰ πάντας ἐμμεῖναι εἰς τοῦτο.

Ἡ διατάξις τοῦ § 6'. ἀφορᾷ κυρίως μὲν τοὺς ἐλλειμματίας, δὲν διακρίνει ὅμως οὔτε ἧτο δίκαιον νὰ διακρίνῃ τούτους ἀπὸ τοὺς καθυστεροῦντας φορολογουμένους, ὡς προτείνει ὁ προαγορεύσας· διότι ὑπάρχουσιν ἐλλειμματία ἀξιοὶ συμπαιθεῖς καὶ ἐπιεικεῖς ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ἐνίοτε (διὰ τὰς περιστάσεις αἰτίνες κατέστησαν αὐτοὺς ἐλλειμματίας), καὶ φορολογούμενοι αἰτίνες δὲν εἶναι ἀξιοὶ ἐπιεικεῖς· ἡ διατάξις αὕτη θέλει σπινίως ἐφαρμοσθῆ, ἀλλὰ καὶ τότε συνωμοσία κινήσῃ δὲν θέλει γενῆ· ἀλλὰ καὶ ἂν ἔθελε λάβῃ χώραν τοιαύτη σύστασις, τὸ ὃ ἀρθρον τοῦ παλαιοῦ νόμου ἐξασφαλίξει πληρῶστα τὸν ὀφειλέτην, διότι ὁ ὀφειλέτης πρέπει νὰ εἰδοποιηθῆ ἐγκλίως διὰ νὰ παρευσθῆ εἰς τὸν πλειστηριασμόν.

Ἄλλως τε Κύριοι, ἡ γενόμενὴ αὕτη συζήτησις θέλει γίει ἀφορμὴ καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὀρίσῃ ἐν τῷ Β. διατάγματι καὶ ταῖς ὀδηγίαις τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου, τὰς περιστάσεις καθ' ἃς θέλει ἐφαρμοσθῆ ἡ ἐνέργεια τῶν τριῶν ἀρθρῶν, καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς νὰ ἐφαρμόσωσιν καταλλήλως τὴν διατάξιν ταύτην· προτείνω λοιπὸν τὴν παραδοχὴν τῆς διατάξεως ταύτης ὅπως ἔχει.

Καὶ πάλιν λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶπεν· Ὁ Κ. ὑπουργός ἀνεγνώρισεν τὴν σπουδαιότητα τὴν ὅποιαν ἔχουσιν αἱ δημοπρασίαι αἱ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας γινόμεναι· δὲν μοι ἀπήντησαν δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔγκρισιν τῶν πρακτικῶν, παρὰ τίνος θέλει ἐνεργεῖσθαι. Μίαν τελευταίαν πικρατήρησιν ἀπευθύω· ὅταν προέκειτο περὶ τοῦ φύλακος τῶν ἀπογραφέντων πραγμάτων, εἶπεν ὅτι εἰς ὀλίγας περιστάσεις θέλει διορισθῆ φύλαξ, διότι τὰ πλείστα τῶν χρεῶν εἶναι ἑλαττον τῶν 50 δραχμῶν. ἂν τότε ἀλλοθῆν ὁ Κ. ὑπουργός, τῶρα παραπέμπω εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου τοὺς ὀφειλέτας ποσῶν μὴ ὑπερβαίνοντες τὰς 75 δραχμάς, καὶ θεωρῶν ὅτι ὀλίγαι εἶναι αἱ περιστάσεις καθ' ἃς δεῖ ἐνεργηθῆ πλειστηριασμός εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου ἀντιγράφει, διότι ἀποδεικνύει

ὅτι αἱ ὄφειλαι ὑπὲρ τὰς 50 δραχμὰς εἶναι περισσύτεραι, καὶ κατὰ συνέπειαν εἰς πλείστας περιπτώσεις θέλει διορισθῆ ὄφραξ.

Παράλλῃν τέλος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας εἶπεν. Αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἀφορῶσι τὴν τοῦ ὀφειλέτου ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν καταπίεσεων τῶν ποινήτων· τῷ ὄντι ἀναλογιζόμενος τις τὰς παντοίας καταπίεσεις τῶν ποινήτων, εὐρίσκει εὐεργετικώτατον τὸ προκειμένον νομοσχέδιον τὸ τοῖς ποινήτορας καταργεῖν ἀναγνωρίζων τὸ εὐεργετικὸν τῆς ἀρχῆς, δὲν ἐννοῶ ὅτι αἱ διατάξεις του εἶναι ἐπὶ τοσαύτον τέλειαι, ὥστε νὰ μὴ ἔχωσιν ἀνάγκην μεταβολῆς· ἴσως ὑπάρχει διάταξις τις δύσμορφον τὸ ὅλον τοῦ νομοσχεδίου εὐεργέτηρα καθιστώσα, καὶ αὕτη ἐγχαίρει διορθώσεως· τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα εἰς τὰ ὅποια προβαίνουσιν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἀνευ προηγουμένης προσκλήσεως καὶ ἐν γένει γινόμενα κατὰ ἐλλειμματιῶν καὶ καθυστερούντων φορολογημάτων, διὰ τὸν ὄρον τῆς δολιείσεως, ἴσως κατὰ τι ἀμεγάρουσι τὸ τῆς ἐπισκεψίας πνεῦμα, ὑπ' οὗ ὠρμήθη ὁ νομοθέτης· ὁ θέλων νὰ καταδολεσθεῖ προλαμβάνει, καὶ δὲν περιμένει τὴν λήξιν τῆς πρὸς ἀπότισιν ὀρισμένης προθεσμίας. Τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργοῦ ἀναστρεφέν παράδειγμα ἐπιχειρήσεως κινδύνου ὡς ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ποιμένου μετὰ τοῦ ποιμανίου του διὰ τὸ τῆς Τουρκίας ἔδαφος, ἂν καὶ ἱκανὰ διατάγματα ἐβέστη προφυλάξει, καὶ δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν τῶν ποιμνίων καὶ φορτηγῶν ζώων μετακλίσιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον πρὶν ἠεξασφαλισθῆ τὸ δημόσιον, δυνάτον νὰ λαβῆ χώραν σπανιώτατα. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐλέγθησαν ἱκανὰ, καὶ πιθανὸν εἰσέτι νὰ μένωσιν ἀμεταβολαὶ εἰς τινὰς, καλὸν ἴθιλον εἶναι νὰ ἀνιβαλλεῖτο ἡ περαιτέρω συζήτησις διὰ τὴν αὔριον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ σκεφθῆ ἕκαστος ὠρίμως καὶ ἐπιφέρει τὴν ψῆφόν του ἐν πεποιθήσει.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργός παρετήρησεν ὅτι ὅλοι οἱ λόγοι οἵτινες ἔδυναντο νὰ προταθῶσιν ὑπὲρ καὶ κατὰ ἀνεπιτύχθησαν ἀρκούντως· πᾶσα λοιπὸν περαιτέρω διάσκεψις καὶ ἀναβολὴ εἶναι περιττὴ, καὶ ἡ συζήτησις δύναται νὰ θεωρηθῆ ἐξηγητημένη.

Ἀλλ' ἐπειδὴ παρετήρηθη ὑπὸ τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἡ ὥρα παρήλθεν, ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν ἀπαγγέλλας τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῆς κατὰ τὴν αὔριον.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Χαραλάμπους.
Γ. Οἰκονόμου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Αναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωλυμένου ἑτέρου τῶν γραμματέων Κυρίου Δ. Χαταίσκου τὸν νεώτερον τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν Κύριον Γ. Οἰκονόμου κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ ἀπὸ 18 Ἀπριλίου ε. κ. ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ ἀναγγέλλεται ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε πένθος δεκαπενθήμερον ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς αὐτῆς Καισαροβασιλικῆς Ὑψηλότητος τῆς Ἀρχιδουκίσσης Λωροθίας Βιτχελμίνης Καρολίνης τῆς Αὐστρίας, ἐντὸς τῆς διαρκείας τοῦ ὁποίου θέλει συμπεριληφθῆ καὶ ἕτερον ὀκταήμερον πένθος ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τῆς διαδόχου Πριγκιπέσσης Φρειδερίκης Λουίζης, Βιτχελμίνης Μαριάνης Καρόλττας τοῦ Σάξ Μείνεργεν.

Ἀναγγέλλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολουθησὶν τῆς συζήτησεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων· ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Προβιλέγιος λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν ἐν τῇ χθεσινῇ συνεδρίᾳ ἐξέθηκα τοὺς λόγους δι' οὓς ἐζήτησα τὴν ἐξοβελίαν τοῦ § 6. τοῦ 4 άρθρου· ἀλλ' ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἔθελε συγκατατεθῆ ὁ Κ. ὑπουργός εἰς τοῦτο, ἐζήτησα νὰ τροπολογηθῆ ἡ διάταξις αὕτη· σήμερον καθυποβάλλω τὴν τροπολογίαν ἔχουσαν οὕτω.

Ἐπιχειρήσεως ὁμοῦ κινδύνου, ὁ ταμίης σκεπτόμενος μετὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οικονομικοῦ ἐφόρου, κατ' ἀπόφασιν διὰ πλειονοψηφίας σχηματιζομένην προβαίνει εἰς μόνον τὸ καταναγκαστικὸν μέτρον τῆς παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ ἢ παρὰ τρίτῳ τινὶ κατασχέσεως τῶν κινητῶν ἢ ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου, καὶ ἀνευ προηγουμένης προσκλήσεως, ἀπογραφῆς τῶν κινητῶν καὶ καταλόγου τῶν ἀκινήτων κτημάτων του· ἀλλὰ δὲν προχωρεῖ εἰς τὴν πλειστηριασμὸν αὐτῶν πρὶν ἢ γενῆ ἡ ἀνωτέρω πρόσκλησις, καὶ παρέλθωσιν αἱ ἐν τῷ παρόντι καὶ τοῖς λοιποῖς περὶ καταδιώξεως νόμοι ὀριζόμενοι προθεσμίας. ο

Διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης ἐξ ἐνός μὲν ἐξασφαλιζέται τὸ δημόσιον ἀπὸ παντός κινδύνου καταδολεστέως, ἀρ' ἑτέρου δὲ

αφίρονται μετά την κατάσχεσιν ὧσε κί ἐγγυήσεις, αιτινες καθιερώνται ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ ὀφειλέτου· πιστεύω διὰ ταῦτα ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει συγκατατεθῆ νὰ παραδεχθῆ τὴν τροπολογίαν ταύτην ὡς βελτιούσαν ἐπισημνῶν τὸ νομοσχέδιον.

Ἀντιτάξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργός. Νομίζω ὅτι ὁ κίνδυνος, τὸν ὁποῖον φοβεῖται ὁ προαγορεύσας, δὲν εἶναι θετικῶς α.) διότι τὸ δικαίωμα τῆς ἠνωμένης ἐνεργείας τῶν τριῶν ἀρχῶν δίδεται εἰς διάρκειαν χρόνου πολὺ περιορισμένου· καθ' ὅσον αἱ ἀρχαὶ αὗται δὲν ἐπιβάλλουσι τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα οὔτε πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῆς πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρόνου ὀριζομένης, οὔτε ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν λήξιν τῆς αὐτῆς προθεσμίας· ὥστε ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ ὀκταήμερον διάστημα, κατὰ τὸ ὅποιον δύναται νὰ λάβῃ χώραν καταδολιεύσεις ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου.

β.) διότι τοιαύτη ἀνάλογος διάταξις προϋπάγει καὶ εἰς ἄλλους νόμους, π. χ. εἰς τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον ἀρθρον 199, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ὑπόλογος ταμίας, διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν χρημάτων ἢ χαρτοσήμου μὴ ἀναπληρωθῆσιν ἐντὸς 24 ὥρῶν, ἀπολύεται ἀμέσως τῆς ὑπηρεσίας, ἐνεργεῖται ἡ προσωπικὴ αὐτοῦ κράτησις, ἀποζημιούται τὸ δημόσιον ἀπὸ τὴν ἐγγυήσιν καὶ τὴν ἄλλην αὐτοῦ περιουσίαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν δημοσίων ὀφειλετῶν νόμου. Ἐτι δὲ εἰς τὸν Γαλλικὸν νόμον περὶ καταδιώξεως, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν εἰσπράκτορα νὰ προβῆ εἰς καταναγκαστικὰ μέτρα κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, ὅταν ὑπάρχῃ κίνδυνος ὑποκρύψεως τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου.

Ἐπομένως νομίζω ὅτι ἡ προκειμένη διάταξις δὲν φέρει ἀληθῆ κίνδυνον, ἀλλ' ἐξαποκρίσει τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, χωρὶς νὰ γίνῃται ἀφορμὴ καταπίσεως εἰς τοὺς ὀφειλέτας· ἄλλως τε, Κύριοι, αἱ περιστάσεις τοῦ κατεπειγόντος καὶ τῆς καταδολιεύσεως θέλουσι καταδειχθῆ καὶ ἀναπτυχθῆ ἐντὸς τοῦ τε Η. διατάγματος τοῦ συνοδευόντος τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου νόμου, καὶ ἐγκυκλίων πρὸς τὰς ἀρχὰς διὰ τὴν ὁρθὴν ἐφαρμογὴν τούτων ἐν ᾧ, ἐὰν ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὸν νόμον ἡ διάταξις αὕτη, ἢ ἐὰν τροποποιηθῆ, ὅπως προτείνει ὁ ἐντιμὸς προαγορεύσας, δὲν θέλουσι πραγματοποιηθῆ αἱ εὐεργετικαὶ ἀρχαὶ τὰς ὁποίας εἰσάγει τὸ νομοσχέδιον, καὶ θέλομεν ἀναγκασθῆ νὰ ἐπανέλθωμεν ἐκ νέου εἰς τοὺς ποινητόρας διὰ παντός· ἅς εὐχαριστήσωμεν λοιπὸν εἰς τὰς ἀνακουρίσεις τὰς ὁποίας ὁ νόμος οὗτος δίδει, καὶ ἅς μὴ ζητώ-

μεν νὰ ἐπανεξήσωμεν τὰς ἐπιεικείας τοῦ, διότι θέλομεν καταστρέφει τὸ σύστημα τῆς ἀρχικῆς τοῦ ἐπιεικείας· καθ' ὅσον αἱ νόμοι οἵτινες περιέχουσι διατάξεις καταστρεφούσας τὴν κυρίαν ἀρχὴν, δὲν δύναται νὰ ζήσωσιν.

Ἀπάντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβιλέγιος· ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργός ἀναπτύξας τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν διάταξιν ταύτην, προσβάλλει τὴν ἀπαλειψίν αὐτῆς, ὡς ἐὰν ἐγὼ εἴλεγον ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη διάταξις· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ παραδέχομαι τὴν ὑπαρξίν διατάξεως ἐξασφαλιούσης τὸ δημόσιον συμφέρον· προτείνω ὅμως τὴν τροπολογίαν, διὰ νὰ μὴ διαστραφῇ ἡ εὐεργετικὴ πρόθεσις τοῦ νομοσχεδίου· ἀρ' οὐ τὸ δημόσιον ἐξασφαλίσθῃ διὰ τῆς κατασχεσεως τῶν πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου, διὰ τί νὰ μὴ ἀρεθῶσι πλέον εἰς τὸν ὀφειλέτην αἱ εὐεργετικαὶ ἐγγυήσεις καὶ αἱ ἐπιεικείαι, τὰς ὁποίας εἰσάγει ὁ νόμος διὰ τῆς προσκλήσεως καὶ τῆς χορηγομένης προθεσμίας εἰς τοὺς ἐν γένει ὀφειλέτας. Ἡ διάταξις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου δὲν ἔχει καμμίαν ἀναλογίαν, πρὸς δὲ ἡ διάταξις τοῦ Γαλλικοῦ νόμου τὴν ὁποίαν ἀνέφερον ὁ Κ. ὑπουργός εἶναι ἀσυγκρίτως προτιμητέα, καὶ διὰ τοῦτο τὴν παραδέχομαι καθ' ὁλοκληρίαν, ἐὰν εὐαρεστηθῆ νὰ τὴν εἰσαγάγῃ ὁ Κ. ὑπουργός πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὑπαρχούσης· εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι οὐδένα πλάγιον σκοπὸν ἔχω εἰσάγων τὴν τροπολογίαν ταύτην· ὀφείλω μόνον ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς βελτιώσεως τοῦ νόμου, καὶ τὸ συμφέρον τοῦτο εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι μεγαλύτερον διὰ τὸν Κ. ὑπουργόν.

Προσέτεχεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργός. Κατ' αὐτὴν τὴν τροποποίησιν τῆς διατάξεως τὸ δημόσιον στερεῖται πάσης ἐγγυήσεως· ἐὰν εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον ἐπιτρέπηται εἰς τὸν δανειστήν ἐπὶ ἀναφορᾷ τοῦ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν νὰ ἐξασφαλισθῆ ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην τοῦ διὰ προσωποκρατήσεως, καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου ἀρ' οὐ ζήτησῃ τινὰς ἀποδείξεις τῆς ὀφειλῆς ἐνεργεῖ προσωποκράτησιν ἐπὶ κατεπειγουσῶν περιστάσεων, θέλατε νὰ στερήσῃτε τοῦ δικαιοῦματος τούτου τὸ δημόσιον, καὶ νὰ ἐξασφαλισθεθῆτε ὅθεν τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου περισσότερο, ἀρ' ὅτι ἐξασφαλίζονται διὰ τῆς νομοθεσίας μας οἱ λοιποὶ ὀφειλέται; Κύριοι! τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου ὅσοι οἱ νόμοι ἐθέταν, καὶ δικαίως, εἰς ἕττονα θέσιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὀφειλέτας, διότι ἡ εἰσπραξις ἀντιπροσωπεύει μίαν κοινωνικὴν ἀνάγκην καὶ ὁ κα-

θυσατέρων τὴν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλὴν τοῦ ἀδικεῖ ὀλοκλήρην τὴν κοινωνίαν, καὶ δύναται νὰ γίνῃ πρόξενος παθήσεως ὀλοκλήρου τῆς κοινωνίας, ἐν ᾧ ἡ καθυστέρησις τῆς ὀφειλῆς πρὸς τὸν ἰδιώτην, κάμνει νὰ πάσῃ ἐν μόνον ἄτομον, ὁ δανειστής. Ἡ τροπολογία αὕτη θέλει θέσει τὸ δημόσιον εἰς χεῖρα κατὰστασιν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδιώτου δανειστοῦ· μὴ θέλητε νὰ δεσμεύσητε τὰς χεῖρας τοῦ ταμίου ἀπὸ τοῦ νὰ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου διὰ τῆς προσωπικοκρατίας, εἰς περιστάσεις κατεπειγούσας καθ' ἃς ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὸ σήμερον τοῦ δημοσίου διὰ τῆς φυγῆς τοῦ ὀφειλέτου· μὴ θέλητε προκειμένου ἐπὶ παραδείγματι νὰ ἀναχωρήσῃ ὁ ἔμπορος ὁ φορτωσὴς πλοίων τι μέταξαν, καὶ μὴ πληρώσας τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα, μὴ θέλητε λέγω νὰ δεσμεύσητε τὰς χεῖρας τοῦ ταμίου ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ καταναγκαστικὰ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τούτου μέτρα ἀμέσως, καὶ μὴ ἀπειτήτε νὰ προὔπαρξῃ πρόσκλησις ἐκ μέρους τοῦ ταμίου, καὶ νὰ παρέλθῃ προθεσμία, διότι ὁ ὀφειλέτης φεύγει καὶ τὸ δημόσιον ἀπώλει τὸ δικαίωμα του· ἡ τροποποίησις λοιπὸν αὕτη ἦναι πλημμελής α.) διότι δὲν συμπεριλαμβάνει ὅλα τὰ συντηρητικὰ μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου, καὶ β.) διότι δὲν δίδει ταχύτητα εἰς τὴν εἰσπραξίαν ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας ἡ διάταξις τοῦ νομοσχεδίου ἐξασφαλίζει τὸ δημόσιον διὰ τῶν καταναγκαστικῶν μέτρων, καὶ ταχύτητα εἰς τὴν εἰσπραξίαν παρέχει, χωρὶς οὐδόλως νὰ καταπιέζῃ τοὺς ὀφειλέτας.

Ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβιλέγιος. Δὲν θέλω νὰ ἀφαιρέσω ὅλως διόλου τὴν προσωποκράτησιν ἐκ τῶν καταναγκαστικῶν μέτρων· θέλω ὅμως διὰ τῆς πριτεινομένης τροπολογίας μου, νὰ πρεῖρηται εἰς τὸ μέτρον τούτο προηγουμένης τῆς ἐν τῷ νόμῳ ὀριζομένης προσκλήσεως, καὶ παρελθούσης τῆς χρησιμοποιημένης προθεσμίας. Θέλω νὰ μὴ στερηθῇ ὁ φορολογούμενος τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας, ὅσας ἐπέρχεται τοιαύτη διάθεσις εἰς τὸν ταμίαν· λάβετε συντηρητικὰ μέτρα ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, καὶ περιουσίας οὐδεὶς τῶν ἑλλήνων ὀφειλετῶν στερεῖται· ἐνεργήσατε κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ ἔμπορου, ὅταν πρόκηται νὰ φύγῃ μετὰ τοῦ πλοίου ὁ καθυστερῶν τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἔμπορος, ἢ ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἔμπορου, ὅπου ἂν ἠθέλατε εὐρεῖ τοιαύτην· ἀλλὰ τὴν προσωποκράτησιν ἐπιτρέψατε μόνον ὅταν προηγηθῇ πρόσκλησις καὶ ἐκπληρωθῶσιν αἱ διατυπώσεις τοῦ νομοσχεδίου.

Προσέθηκα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλάμιδης. Εἶπον καὶ χθὲς

καὶ σήμερον ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν φιλονεικοῦμεν καὶ ἡμεῖς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ὡς διακρίνεται, προῆλθεν εἰς τὸ νομοσχεδῖον ἀπὸ πνεῦμα ἐπιεικειᾶς· Ἄλλ' εἶναι ἄπορον διὰ τί, ἐν ᾧ τὸ ἀντικείμενόν μας εἶναι οἱ φορολογούμενοι, καὶ ἐν ᾧ ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ὀφειλὴ των δὲν ὑπερβαίνει τὰς 50 δραχμὰς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, διὰ τί λέγω, λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν περιστάσεις μεγάλων ὀφειλῶν διατί, ἐν ᾧ θέλομεν νὰ παράσχωμεν διὰ τοῦ νόμου ἀνακουφίσεις τινὰς εἰς τοὺς φορολογουμένους καὶ εὐκολίας, ἀφαιρούμεν μετ' ὀλίγον τὰς εὐκολίας χωρὶς νὰ τοὺς εἰδοποιήσωμεν, χωρὶς νὰ τοὺς δώσωμεν ὀλίγον καιρὸν νὰ ἐλθῶσιν εἰς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων των· ἐγὼ λέγω ὅτι ἀφ' οὗ τὸ δημόσιον ἐξασφαλίσθη διὰ τῆς κατασχέσεως, ἀπὸ τοῦ ἐπιεικειμένου κινδύνου, οὐχὶ μόνον δὲν πρέπει νὰ καταναγκάζωμεν τόσον ἐπιμόμως πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὀκαταμέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ταμίου, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν λήξιν ταύτης. Ἡ τροπολογία λοιπὸν αὕτη εἶναι ὄντως εὐεργετικὴ, καὶ συντρέχει εἰς τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου· ἐνῶ ἡ τήρησις τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, ἀφαιρεῖ τὰς εὐκολίας τὰς ὁποίας χορηγεῖ διὰ τῶν προηγουμένων ἄρθρων, καὶ ἀντὶ πράγματι νὰ εἶναι εὐεργετικὸν καθίσταται κατ' ἐπίδειξιν μόνον τοιοῦτον τὸ νομοσχεδῖον, πράγματι δὲ καταθλιπτικώτερον τῶν προηγουμένων περὶ καθυστερούντων νόμων. Ἐλπίζω ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός θέλει συγκατατεθῆ εἰς τὴν τροποποίησιν ταύτην, ἥτις ἐξασφαλίζουσα ἀφ' ἐνός τὸ σήμερον τοῦ δημοσίου διὰ τῆς κατασχέσεως, εὐεργετῆ ἀφ' ἑτέρου τοὺς ὀφειλέτας διὰ τῆς προθεσμίας.

Ἐπήνεγεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας. Σκοπὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν φορολογουμένων ἀπὸ τῆς καταπίεσεως τῶν ποινητόρων· μεμινῶντες ὅμως περὶ τῆς ἀνακουφίσεως τοῦ ὀφειλέτου, ἃς μὴ ἐπεκτείνωμεν τὰς ἐπιεικείας εἰς τρόπον ὥστε νὰ διακινδυνεύσωμεν τὸ δημόσιον σήμερον· ἃς μὴ παράσχωμεν εὐκαιρίας εἰς τοὺς ἐλλειμματίας νὰ καταδολιεύωνται τὸ δημόσιον διὰ τῆς φυγῆς των ἢ τῆς ὑπακρύψεως τῆς περιουσίας των· προκειμένου ἐπὶ παραδείγματι νὰ δραπετεύσῃ ταμίος καταγραστὴς σημαντικοῦ ποσοῦ, ἢ ἔμπορος ὀφειλέτης τελωνιακῶν δικαιωμάτων πρὸς τὸ δημόσιον, ὡς ἀνέμερον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα ἀντιπροηγουμένης προσκλήσεως καὶ ἀντιπροθεσμίας εἶναι ἀναγκασιότατα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου συμφέροντος. Ἐάν λοιπὸν ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ τοὺς

ελλειμματικές μόνον, και δεν συμπεριλαμβάνη και τους καθυστερούντας φορολογουμένους περι ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου λαλεῖ, ἀναντιόρθως εἶναι καλὴ, και πᾶσα τροπολογία εἶναι περιττὴ, ἀφ' οὗ μάλιστα δοθῇ ἡ ὁμολογία τοῦ ὑπουργείου ὅτι δεν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν διάταξιν αἱ τοῦ άρθρου 1 καθυστεροῦντες φορολογούμενοι, και σημεῖωθῇ ἐν τοῖς πρακτικῶς και τῷ διατάγματι τῆς ἐκτελέσεως ἡ ἐξήγησις αὐτῆς τῆς διατάξεως.

Παρατήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός. Ὁ ἐντιμὸς συναδελφός μου ὑπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἀπέδειξε τὸν κίνδυνον τὸν ὅποιον διατρέχει τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου μετὰ τὴν τροποποίησιν ἢ ἀραίρωσιν τῆς δευτέρας διατάξεως τοῦ 4 άρθρου τοῦ νομοσχεδίου και τὸ ἀνυπερκότον τοῦ φόβου καταπίεσιως τοῦ φορολογουμένου. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ φόβοι τῶν ὁποίους ἐξέβρασαν οἱ κατὰ τῆς διατάξεως λαλήσαντες, δεν ὑφίστανται, διατι νὰ ἀραιώσωμεν τὰς ἀπειλαίς τοῦ δημοσίου; ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία τοῦ πολίτου, εἶναι ἐξασφαλισμένη ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν μας, και ὑπεύθυνος εἶναι ἐκείνος ὅστις ἤθελε στερεῖσαι τούτης τὸν πολίτην διὰ τῆς παραβιάσεως τοῦ νόμου; ἀλλὰ τοιοῦτος φόβος δεν ὑφίσταται, εἰμὴ ὅταν οἱ ἐνεργοῦντες τὸν νόμον παραγνωρίζοντες τὴν ἀποστολὴν των προδίδουσι τὸ καθῆκόν των, και παρεξοχλοῦσι τὸ πνεῦμα τῶν νόμων διὰ τῶν παρελθόντων περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων νόμων ἐχορηγεῖτο τριακονθήμερος προθεσμία, ποσάκις δεν ἐτηρήθη ἡ προθεσμία αὐτή, και δι' ἀσημαντὰ ποσὰ ἐνίοτε μέχρι 5 δραχμῶν, ποσάκις δεν ἐπροσωποκρατήθη φορολογούμενος; τοιαῦτα παραδείγματα ἠδυνάμην νὰ ἀναφέρω πολλά, σήμερον ὅμως, ἐν ᾧ ἐξοχλοῦν οἱ ὑπουργοὶ διὰ τῶν πρακτικῶν ὅτι ἡ διάταξις αὐτὴ δεν θέλει τεθῆ εἰς ἐνέργειαν κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἀσημαντῶν ποσοτικῶν, ἀλλὰ ἐπὶ μεγάλων ὀφειλῶν, και τοῦτο ὅταν ἐπίκηται κίνδυνος κατὰ τοῦ συμφέροντος τοῦ δημοσίου, πᾶσα τροπολογία εἶναι ὄχι μόνον περιττὴ, ἀλλὰ και ἐπιζήμιος, διότι οὐκ αὐτὴ νὰ δικαιονομῇ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου και νὰ παρῶσιν τὴν εἰσπραξίν.

Παρατήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης. Δεν θὰ ἀπαντήσω εἰς τὰ παραδείγματα τοῦ προαγορεύσαντος Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, και εἰς ὅσα ἄλλα ἀνεφέρει περὶ ἐνεργείας τῶν νόμων, διότι δεν θὰ φωνάσω εὐχάριστος, ἀλλὰ θεωρῶ ὅτι ἡ γνώμη του εἶναι ὑπὲρ τῆς διατάξεως τῆς τροπολογίας; ἀντιτείνω ὅμως εἰς ὅ,τι εἶπε περὶ καταχωρίσεως ἐν τοῖς πρακτικῶς τῆς

ἐννοίας, τὴν ὅποιαν δίδουσι εἰς τὴν διάταξιν αὐτὴν. Οἱ νόμοι γίνονται διὰ νὰ ἔχωσι τούτους ὑπ' ὄψιν και ἀρχόντες και ἀρχόμενοι; εἰς τὸ χάος δὲ τῶν πρακτικῶν ὁ λαὸς δεν εἰσέρχεται διὰ νὰ μάθῃ τι ἡ διάταξις ἐννοεῖ; τὴν θέλησίν μας πρέπει νὰ τὴν θέσωμεν ἐν τῷ νόμῳ αὐτῷ, ἀντικειμαι διὰ τοῦτο εἰς τὴν τακτικὴν αὐτὴν, ὅτις ἐγένετο μὲν ἐνίοτε, ἀλλὰ ἐγένετο κακῶς; ὅ,τι θὰ ἀποφασίσωμεν, πρέπει νὰ τὸ ἀποφασίσωμεν ἐν τῷ νόμῳ, και οὐχὶ ἐν τοῖς πρακτικῶς, διότι τὰ πρακτικὰ ἐκτὸς τοῦ ὅτι δεν εἶναι ὑπ' ὄψιν τῶν φορολογουμένων, περιπλέον δεν δύνανται νὰ ἔχωσι και ἰσχύϊ; ἡ ἐμπνεῖσις τῶν νόμων γίνεται και ἀπὸ τὰς τρεῖς νομ. θετικὰς δυνάμεις, και ἡ τῆς μετῆς νομοθετικῆς δυνάμεως ἐμπνεῖσις δεν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, διότι ἐνδέχεται νὰ ἐνόησεν διαφορητικὰ τὴν διάταξιν ἢ ἄλλη.

Παρελθὼν ὁ Κ. Πρωθυπουργός ὁ και ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός εἶπεν. Κύριοι! νομίζω ὅτι ὅλοι ἐσυμφωνήσαμεν και συμφωνοῦμεν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν ὅτι ὁ προὔπαρχων περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων νόμων ἀπέδαινε βαρῆς, ὀχληρῆς και ἐπιζήμιος εἰς τοὺς φορολογουμένους, και ὅτι ὁ π. καίμενος εἶναι εὐργετικὸς και ἐπιεικὴς; παρατηρήθη μόνον ὅτι ὁ 3 ὁ 4 τοῦ 4 άρθρου περιέχει διάταξιν παρῶσιν ἢ καταστρέφουσαν ὅλην τὴν εὐργεσίαν τοῦ νόμου; δεν γνωρίζω μέχρι τίνος ἔχεται ἀληθείας ἡ ἰδέα αὐτή, παρατηρῶ ὅμως ὅτι σκοπὸς τοιοῦτος δεν ὑπάρχει; σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου; τοιοῦτον μέτρον δεν ἤθελε προτείνει ἐάν δεν ἐβλεπε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ δημοσίου συμφέροντος ἀπὸ τῆς δυσπραγίας και τῆς καταδολογίσεως τῶν ὀφειλετῶν; ὅλοι ἢ σχεδὸν ὅλοι ἐθεώρησαν τὸ δημοσίον ὡς λάφυρον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἕκαστος ἠδύνατο νὰ λαφυραγωγῆσθαι, χωρὶς νὰ προσβάλῃ διὰ τοῦτο τὴν συνείδησίν του; ἡ ἰδέα αὐτὴ ἐπιεκάτησεν ἐνταῦθα ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν δυνάστην ἀποτροφῆς. Ὅλιγον κατ' ὀλίγον ἀνεγνωρίζουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι χωρὶς φορολογίας οὔτε Κυβέρνησις οὔτε κοινωνία δύναται νὰ συντηρηθῇ, και οἱ φορολογούμενοι θέλουσι πληρῶναι εὐχάριστος τοὺς φόβους των, και τὸ δημοσίον θέλει θεωρεῖσθαι ὑπὸ εὐνοϊκῶν ὄψεων ἐποψῶν.

Σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶναι νὰ ἀραιώσῃ μὲν τὰ ἐπιβαρυντικὰ μέτρα ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους, νὰ τηρήσῃ δὲ ὅσα ἐξασφαλίζουν τὸ δημοσίον συμφέρον και προλαμβάνουσι τὰς ζημίας αὐτοῦ εἰς περιπτώσεις τινὰς, καθ' ἃς ἐπίκειται κίνδυνος ζημίας διὰ τῆς ἐκ μέρους τοῦ

οφειλέτου καταδολιεύσεως και υποκρύψεως της περιουσίας του. Τό δημοσίον εν τοιαύτη περιπτώσει ενεργούν συντηρητικά μέτρα διά της κατασχέσεως των πραγμάτων του οφειλέτου, ουδώς καταπιζει αυτόν, διότι τον δίδει καιρόν να παρευρεθῆ οὗτος κατά την ἐκποίηση των πραγμάτων του. Ἀλλά διά της τροπολογίας πρόκειται να αφαιρεθῆ τὸ μέτρον της προσωποκρατήσεως, δικαίωμα τὸ ὁποῖον παραχωρεῖται εἰς αὐτὰ τὰ ἰδιωτικά χρέη φοβούμενοι μήπως διά της καταργήσεως τοῦ μέτρον τούτου, ἡ ἐφαρμογή τοῦ ὁποῖου θέλει γίνεσθαι ἀνευ προηγουμένης προσκλήσεως εἰς πολὺ περιορισμένην χρονικὴν διάρκειαν, χάσωμεν διά μιᾶς τὰ εὐεργετήματα τοῦ νόμου, καὶ εὐρεθώμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ μέτρον των ποινητόρων, τὸ ὁποῖον ἀνεγνωρίσθη ὡς καταθλιπτικώτατον. Ἡ ἀφαίρεσις τοῦ φοβήτρον της προσωποκρατήσεως θέλει δυσκολεύσει τὰς εἰσπράξεις, καὶ θέλει προξενήσῃ ἐντεῦθεν παραλυσίαν εἰς τὰ μέσα της συντηρήσεως της Κυβερνήσεως· διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἤθελε προτιμήσει νὰ ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον ὅλον, παρὰ νὰ δεχθῆ τοιαύτην τροπολογίαν.

Δέχομαι, παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι ὁ νόμος πρέπει νὰ εἶναι φόβητρον, ἀλλὰ μέχρι τινὸς βαθμοῦ. Ἐπίσης δὲν φιλονεικῶ καὶ ἤδη ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἰσῆχθη μὲ τὸν καλὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀνακουφίσῃ τοὺς φορολογουμένους, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῆ τις ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ συζητούμεναι ἀπὸ ὀλόκληρον ἐν σώμα δύνανται νὰ κατασταθῶσι καλλίτεραι καὶ τελειότεραι· καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν βελτιώσεως τοῦ νομοσχεδίου γίνεται ἡ προτεινομένη τροπολογία, καὶ οὐχὶ ἀπὸ πρόθεσιν παραλύσεως των μέσων της Κυβερνήσεως· διὰ τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπισείνται ἡ ἀπειλὴ της ἀνακλήσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ἄλλος τῶν Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Χατζίκος εἶπεν. Ἄν καὶ ἐν τῇ χθεσινῇ μὲν συνεδριάσει ἔλειψα διὰ νὰ ἀκούσω τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐν τῇ σημερινῇ δὲ ἐβράδυνά, ἐμελέτησα ὅμως τὸ νομοσχέδιον τῶν ὄντι ἐν τῷ § 6 τοῦ άρθρου. Ἄ παρατηρεῖ τις ἀσυμφωνίαν καὶ ἀνακολουθίαν των εὐεργετημάτων, ὅσα ὑπόσχεται τὸ νομοσχέδιον· ἡ διαφορά αὐτὴ δὲν εἶναι μὲν μεγάλη, πλὴν δύναται κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν νὰ καταστῆ καὶ μεγάλη καὶ ἐπιζήμιος, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ συγκατατεθῆ τὸ ὑπουργεῖον, ἀνδρὶ εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦλάχιστον εἰς τὴν τροποποίησιν της διατάξεως· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον ἐπιμένει, καὶ ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς βριτῶς

ἐκφράζεται ὅτι προτιμᾷ νὰ ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον, παρὰ νὰ ὑποστῆ τροποποίησιν· φρονῶ ὅτι εἶναι προτιμώτερον, καὶ παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν πρὸς τοῦτο, νὰ παραδεχθῶμεν τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἔχει, παρὰ νὰ ἀποσυρῆ τούτο· τὸ ἄρθρον τούτο καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι εἶναι αὐστηρόν, δύναται νὰ τροποποιηθῆ μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινός, ὅταν μάλιστα καὶ ἡ πείρα καταδείξῃ τὸ πλημμελὲς αὐτοῦ, ὅπως σήμερον τροποποιούνται οἱ προηγούμενοι περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων νόμοι κατὰ τὰς διατάξεις των ὅσαι ἐδείχθησαν αὐστηραί. Ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς οφειλέτας ἀπὸ της παντοίας καταπιέσεως των ποινητόρων, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ἀπὸ της καταδολιεύσεως των οφειλετῶν· τὸ μέγιστον μέρος τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ ἀναγνωρίζεται ὡς καλόν· διὰ τί νὰ φρυώμεθα ὅτι μετ' ὀλίγον δὲν θέλει ἐπέλθει καὶ ἡ διορθωσις της διαφιλονεικουμένης διατάξεως, τοῦ 4 άρθρου, ὅταν μετ' ὀλίγον ἡ πείρα, ὁ ἀλάνθιστος οὗτος διδάσκαλος, καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην της τροποιώσεως; Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἀποσυρῆ τὸ νομοσχέδιον, καὶ οἱ οφειλέται νὰ δικτατωσῶν ὑπὸ τὴν καταθλίψιν των ποινητόρων, προτιμώτερον εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ παραδεχθῶμεν τὸ νομοσχέδιον ὅπως ἔχει.

Καὶ δεύτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν· Ὁφείλω μίαν ἐξήγησιν καθαροτέραν μετὰ τὰς παρατηρήσεις μάλιστα τοῦ ἐντίμου προαγορευσαντος. Εἶπον, παρὰ νὰ αφαιρεθῆ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὅτι δίδεται εἰς τὸν ἀπλὸν ἰδιώτην, νὰ καταναγκάζῃ δὴλ. τὸν οφειλέτην τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου διὰ της προσωποκρατήσεως, προτιμᾷ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον· ἂν ἡ πείρα καταδείξῃ ἀναγκασίαν τὴν μεταρρυθμίσειν της διατάξεως ταύτης, δὲν ὑπάρχει τι τὸ καλὸν τὴν μεταρρυθμίσειν· ἀλλ' ὅτι δύναται ἀπὸ τοῦτο νὰ ὑποσχεθῶ εἶναι, ὅτι αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου δαθησόμενοι ὑπὸ της Κυβερνήσεως ὁληγία, θέλουσιν εἶσθαι τοιαῦται, ὥστε νὰ εὐχαριστήσωσι καὶ αὐτοὺς τοὺς ἔχοντας πολὺ φιλόπυτον τὴν συνείδησιν· ἅς εἶναι δὴλ. μέγιστοι ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν της διατάξεως ταύτης, ποτὲ δὲν θέλει διεθῆ ἀφορμὴ νὰ μετανοήσωσι διὰ τὴν ἐπιψηφίσειν της διατάξεως ταύτης· ἄλλως τε ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ διατάτῃται καὶ νὰ μὴ εἶσθε εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ άρθρου, εἴτε ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπουργεῖου, εἴτε ἐπὶ ἄλλου, τότε εἶναι καιρὸς νὰ ἀφαιρέσῃτε ἢ τροποποιήσῃτε καὶ τὴν διατάξιν ταύτην· σήμερον ὁμῶς δὲν θέλω νὰ ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὸ δημοσίον ἐπικειμένου κινδύ-

νου το δικαίωμα τῆς προσωποκρατίας τοῦ ὀφειλέτου, δικαίωμα τὸ ὁποῖον παραχωρεῖ ἡ θεσμοθεσία μας εἰς αὐτὸν τὸν ἰδιώτην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δανείου του· δὲν θέλω λέγω νὰ ἀφαιρηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο, καὶ οὕτω τὸ ἐπόμενον ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ἀφορμὴν νὰ φέρῃ διατάξεις πολὺ αὐστηροτέρας, προφασίζομενον ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου νόμου εἶναι ἀνεπαρκεῖς πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δημοσίων συμφερόντων, καὶ ὅτι τὰ μέσα τῆς Κυβερνήσεως κινδυνεύουσι νὰ παραλύσῃσι.

Μέχρι τοῦδε, παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβιλέγιος, τὸ δημοσίον δὲν εἶχε κανὲν προφυλακτικὸν μέσον, καὶ σήμερον τῷ παραχωρεῖται ἡ κατάσχσις πάντοτε καὶ ἀνευ προηγουμένης προσκλήσεως, ἡ προσωποκράτησις δὲ μετὰ τὴν πρόσκλησιν καὶ τὴν παρέλκωσιν τῆς ἑκτακτικῆς προθεσμίας δὲν ἀφαιρεῖται λοιπὸν ἐκ τῶν καταναγκαστικῶν μέτρων ἢ προσωποκράτησις, ἀλλὰ ἀφαιρεῖται ἡ πρόφασις ἀπὸ τὸν ταμίαν νὰ στέρῃ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τὴν φορολογουμένον ἐπὶ τῇ ἀορίστῳ ἐκφράσει τοῦ ὅτι ἐπικεῖται κίνδυνος. Ἐπιτρέπει ἡ Πολιτ. Δικονομία μας, λέγει ὁ Κ. ὑπουργός, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ ἰδιώτου νὰ ἐνεργῆται προσωποκράτησις κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, καὶ θέλετε νὰ ἀφαιρησθε τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀπὸ τὸ δημοσίον; Ἐπιτρέπεται, ἀλλὰ πόσας ἐγγυήσεις περιέχει εἰς τὴν προσωποκράτησιν ἡ Πολιτ. Δικονομία; ταυτὴν δὲν ἐνεργεῖ ὁ ἀγτίδικος ἀλλ' ὁ πρῶτος τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐνταῦθα ταυτὴν ἐνεργεῖ ὁ ταμίης δηλ. ὁ κατὰ πρόληψιν καὶ ἀγτίδικος τοῦ φορολογουμένου· ἐκτὸς τούτου ἡ Πολιτ. Δικονομία δὲν ἐπιτρέπει προσωποκράτησιν ἐπὶ ἀορίστων ἐκφράσεων ἐπιλειμένου κινδύνου, ἀλλ' ἢ ἐπὶ ῥητῶς ὀριζομένης περιπτώσεως εὐθὰν ὁ ὀφειλέτης ὀρμάται εἰς τὸ φεύγειν· ἢ ἐπὶ περιπτώσεων, τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὁποίων ὀρίζει τὸ δικαστήριον. Ἐπιτρέπει καὶ τὸ συντηρητικὸν μέτρον τῆς κατασχέσεως, ἀλλ' ὀφείνει καὶ τὰ μέσα τῆς προφυλάξεως εἰς τὸν ὀφειλέτην· ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ καταναγκασίς διὰ τῆς ἐκποιήσεως τῶν πραγμάτων γίνεται χωρὶς νὰ προσθάσῃ ὁ ὀφειλέτης νὰ παρευρεθῇ πολλακτικῶς εἰς τὴν ἐκποίησιν, διὰ νὰ σώσῃ τὴν περιουσίαν του. Βλέπετε τὴν ὑπάρχουσαν διαφορὰν μεταξὺ τῆς Πολιτ. Δικονομίας καὶ τοῦ προκειμένου νόμου· διὰ τῆς προτεινομένης τροπολογίας ἐνθ' ἀφ' ἑνὸς παρέχεται τὸ συντηρητικὸν μέτρον τῆς κατασχέσεως, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἔλλειπεν ἀπὸ τοὺς προηγουμένους νόμους, παρέχονται μετὰ τὴν ἐξασφάλισιν πλέον τοῦ δημοσίου συμφερόντος καὶ ἐγγυήσεις τινές εἰς τὸν ὀφειλέτην, διὰ νὰ σώσῃ τὴν περιουσίαν του ἢ νὰ τηρήσῃ τὴν προσωπικὴν του ἐλευθε-

ρίαν οἰκονομῶν τὸ χρέος ἐν τῷ μεταξὺ τῆς προθεσμίας. Ἀλλὰ διὰ τῆς προκειμένης διατάξεως θέλει τὸ ὑπουργεῖον νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐπακρον ἐνθ' οἱ προηγουμένοι νόμοι δὲν εἶχον κανὲν ἐξασφαλιστικὸν μέτρον, διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἀθρόως καὶ ἀνευ τινὸς προθεσμίας λαμβάνονται ὅλα τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα. Μίαν ἀκόμη παρατήρησιν ὡς πρὸς τὸ ὅτι μετ' ὀλίγον δυνάμεθα νὰ τροποποιήσωμεν τὴν διάταξιν ταύτην, ἐκν ἡ πείρα τὴν καταδείξῃ ἀίστηρά; ὅταν εἰσαχθῇ ἐν κακόν, δυσκόλως θεραπεύεται, διότι καὶ ἂν ἤθελαν εἶχε τὴν διάθεσιν τῆς μεταρρυθμίσεως τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἔχουσι πρὸς τοῦτο τὴν ἀνάγκην τῆς συγκαταθέσεως καὶ τῆς τρίτης νομοθετικῆς δυνάμεως.

Νομίζω, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ προαγορεύσας κατακυριεύεται ὡς πρὸς τὰς ἀγορεύσεις του ἀπὸ σύγγισιν τοῦ προκειμένου νόμου μὲ τοὺς προϋπάρχοντας περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων, κρίνει δηλ. τὸν § 2 τοῦ ἀρθροῦ 4 ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ προϋπάρχοντος νόμου· καὶ τῷ ὄντι ὑπὸ τὴν ἐποψίν ἐκείνην εἶναι ἴσως περιττὴ, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ σημερινοῦ νόμου ἡ διάταξις τοῦ παραγράφου τούτου εἶναι ἀναγκαιοτάτη· ἡ διοικητικὴ νομοθεσία μας ἤθελεν εἰσθῆαι πλήρης παραλογισμῶν, ἂν ἔθετε τὸ δημοσίον εἰς ἕττονα θέσιν τοῦ κοινοῦ δανειστοῦ. Ἡ μέχρι τοῦδε ἰσχύουσα νομοθεσία περὶ εἰσπράξεως καθυστερούντων περιεῖχε τοὺς πονητόρας, οἵτινες ἐχρησίζεσκον οὐ μόνον ὡς μέσον καταναγκαστικόν, ἀλλὰ καὶ ὡς δεσμοφύλαξ τοῦ φορολογουμένου καὶ ὡς φύλαξ τῆς περιουσίας του, δηλ. ὡς μέσον συντηρητικόν· σφάλει λοιπὸν ὁ προαγορεύσας δεισχυρίζομενος ὅτι οἱ μέχρι τοῦδε περὶ εἰσπράξεως καθυστερούντων νόμοι δὲν εἶχον συντηρητικὰ μέσα· ὁ δεῦτερος νόμος περὶ καθυστερούντων δηλ. ὁ τοῦ 1837 διὰ τοῦ ἀρθροῦ 9 δίδει εἰς τὸν ταμίαν τὸ υπερβολικὸν μὲν ἀλλ' ἀναγκαῖον δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκλάβῃ οὗτος τὸ τῆς καταναγκάσεως μέσον, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τῆς εἰσπράξεως καὶ τῆς διαθέσεως τοῦ ὀφειλέτου, νὰ κινήσῃ χρῆσιν οὕτινος δήποτε τῶν 4 τῆς καταναγκάσεως μέσου, ὅ ἤθελε νομίσει καταλληλότερον. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς τοῦ ταμίου ἐλογίας δὲν ἠθέλησε νὰ καταστρέψῃ ὁ προκειμένος νόμος, διότι οὗτος προέθετο νὰ καταργήσῃ μόνον τοὺς πονητόρας καὶ τὰς ἐκ τούτων προερχομένας καταπιέσεις εἰς τοὺς ὀφειλέτας· ἡ τροπολογία ἀφαιρεῖ τὴν προσωποκράτησιν ἐκτιμῶν τὸ εὐγενὲς αἰσθημα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὀρμήθη ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνων εἰς τὴν πρότασιν ταύτην, ἀλλ' ἡ ἐπιείκεια αὕτη θέλει καταστρέψαι ἐκ βάθρων τὸ ὅλον οἰκοδόμημα

του προκειμένου νομοσχεδίου· είχε εργόν ητον, αν από όλες τας θεσμοθεσίας των εθνών και πρό πάντων του ημετέρου κατηγορείτο ή προσωποκρατίαις. Αλλ' αφομένως της έγγυσεως ταύτης ή εισπραξίς επαίσθητως θέλει ελαττωθῆ, διά να μή επω παραλύσῃ. Εξετάσατε τὴν ἰδίαν ὁμῶν πείραν, καὶ θέλετε πεισθῆν ὅτι ἡ ἀπειλὴ τῆς προσωποκρατίας εἶναι ἡ ἰσχυροτέρα έγγυσις. Τὰ μέτρα τοῦ κοινοῦ δικαίου δὲν ἐφαρμόζονται εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις τοῦ δημοσίου δικαίου· τὸν ἰδιωτὴν δὲν περιβάλλομεν μὲ τὰς αὐτὰς ἀρχαίας μὲ τὰς ὁποίας περιβάλλομεν τὸ δημοσίον. Ἐάν ὑπεβάλλομεν τὴν εισπραξὶν τὸν φόρων εἰς ὅλας τὰς έγγυσεις καὶ τὰς διατυπώσεις τῶν δικαστηρίων, θέλομεν θέσει τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς δικαστικῆς, ὅπερ ἀντιβαίνει βεβαίως εἰς τὸ σύνταγμα καθιερούν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν διακεκομμένην καὶ ανεξάρτητον τῆς δικαστικῆς· ὁ προαγορεύσας βεβαίως ἀπὸ λάθους μνήμης ἀνέφερεν ὅτι ἡ Πολιτ. Δικονομία ἐπιτρέπει τὴν προσωποκρατίαν ἐπὶ ἰδιωτικῶν ὀφειλῶν, ὅταν ὁ ὀφειλέτης ὁμᾶται εἰς τὸ φύγειν τὸ ἄρθρον 1045 τῆς Πολιτ. Δικονομίας λέγει ὅτι ὁ πρόεδρος τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν δύναται νὰ διατάξῃ προσωπικὴν κράτησιν κατὰ τὸν φύγῃς ὑπόπτων ὀφειλετῶν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ προτεινομένη τροπολογία θέλει φέρει τὴν καταστροφὴν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ὡς ἐκ τούτου θέλει μᾶς ἀναγκάσει, ἀφοῦ παραλύσῃ τὴν εισπραξὶν, νὰ ἐκανελλῶμεν εἰς τὸ ἀρχαῖον τῶν ποινικῶν ἰσχύματα, διὰ τοῦτο ἐλπίζω ὅτι δὲν θέλετε παραδεχθῆ ταύτην, ἀλλ' ὅτι θέλετε ψηφίσει τὸ ἄρθρον τοῦτο ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Ἄς μὴ θέλωμεν νὰ φέρωμεν ἀώρους τροπολογίας, διότι αὐταὶ ἀντὶ νὰ ὀφρῆλωσι, θέλουσι βλάψῃ· ἄς ἀφήσωμεν δὲ εἰς τὴν πείραν νὰ καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην τῆς μεταρρυθμίσεως, καὶ νὰ ὀρμάσῃ τὰς διατάξεις του· διότι καθὼς ὁ καρπὸς ὅταν ὀρμάσῃ μόνον, τότε εἶναι ὀφελίμος, καὶ συντελεῖ εἰς τροφήν καὶ συντήρησιν τοῦ σώματος, οὕτω καὶ οἱ νόμοι ὅταν ὀρμάσῃσι συντελοῦσιν εἰς τροφήν καὶ συντήρησιν τοῦ κοινωνικοῦ σώματος.

Προκειμένης ἐνταυθα κηρυχθείας τῆς ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ τροπολογία αὐτοῦ, ἥτις δὲν ἐγένετο δεκτὴ διὰ χειροτονίας. Ψηφοφορήθη κατόπιν διὰ χειροτονίας τὸ 4 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀνεγνωσάντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 5, 6, 7, 8 καὶ 9 ἐγένετο

νοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἐκάστου χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορήθη ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Γ. Παξιμαδῆ, ἐγένετο δεκτὸν καμψφρεὶ διὰ ψήφων 29 κατὰ τὸ ὅδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων

Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ εισπραξίας τῶν καθυστερούμενων ἐσόδων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	• Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	• • • Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	• • •	Γεώργιος Καρακατάνης	• • Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	• • •	Νικόλαος Ἰω. Μέρτζ	• • •
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	• • •	Ἀδάμ Δούκας	• • •
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	• Ν	Δημῶς Κανελλόπουλος	• • Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	• • • Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	• •
Τάτσης Μαγγίνας	• • • Ν	Γεωργίου Γρηγοράκης	• •
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	• • Ν	Μ. Α. Καίρης	• • • Ν
Λάμπρος Νάκος	• • •	Ἀντών. Γ. Κριεῖτης	• • •
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	• • •	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	• Ν
Χαρῶλ. Παπαπολίτης	• • • Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	• • • Ν
Ἰακώβος Παξιμαδῆς	• • • Ν	Ἰωάννης Σταϊκός	• • • Ν
Νικόλ. Πρασσάκης	• • • Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	• • •
Σπυρ. Τρικούπης	• • •	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	• • • Ν
Βικάρδος Τζιμάρτζ	• • • Ν	Δημήτριος Χατσίσης	• • • Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	• • • Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	• • •
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	• • •	Νικόλ. Μαυρομμάτης	• • • Ν
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	• • •	Ἀναστ. Σ. Χαλαράκης	• • • Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	• • • Ν	Παναγ. Αἰθωρίνης	• • •
Γεώργιος Φύλλης	• • •	Γεώργ. Λουθουσιώτης	• • • Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	• • • Ν	Κωνστ. Προβιλάκης	• • •
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	• • • Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	• • • Ν
Ἀθανάσιος Αἰθωρίνης	• • • Ν	Σπύρος Μίλων	• • •
Γεώργιος Ακραιώτης	• • •	Βῆγγος Παλιμίδης	• • •
Γ. Παπαγιάννης	• • • Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	• • Ν
Γεώργιος Γλαράκης	• • •		

Οὕτω λοιπὸν τὸ νομοσχεδίον ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 2 Ἀπριλίου κ. κ.

Μεταβάσας κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς εἰς τὸν Πέτρον Γεωργίου Δημάκην γενομένης παραχωρήσεως τριῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων κατὰ τὸν δῆμον Ἀλαγωνίας πρὸς σύστασιν σχολείων διὰ δαπανῶν αὐτοῦ. Θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 27 κατὰ τὸ ἔδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας συνταχθέν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Σταίου καὶ Ι. Θεοτόκη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς γενομένης παραχωρήσεως εἰς τὸν Πέτρον Γεωργίου Δημάκην τριῶν Μοναστηρίων διαλελυμένων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γκίκας Καρακατζάνης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μεξής	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Ἄδამ Λούκας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ν	Ἄημος Κανελλόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Γσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καίρης	Ν
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Χαρῶλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	Ν	Ἰωάννης Στάικος	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Σπ. Τρικούπης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ρικάρδος Τζιώρατζ	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Νικόλ. Μαυρομιμάτης	Ν
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	
Γεώρ. Ψύλλας		Γεώργ. Δουβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Κωνσ. Προβιλέγιος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰω. Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης		Ἰῆγας Παλαμιδῆς	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Γεώργιος Γλαρκῆς			

Ἀναγνωσθέν κατόπιν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψηφοφορίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοροθῆν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 28 (παμφήκται) κατὰ τὸ ἔδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς γενομένης παραχωρήσεως εἰς τὸν Πέτρον Γεωργίου Δημάκην τριῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Γκίκας Καρακατζάνης	
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μεξής	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Ἄδამ Λούκας	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἄημος Κανελλόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Γσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καίρης	Ν
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	Ν
Χαρῶλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτριος Πλαπούτας	Ν
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	Ν	Ἰωάννης Στάικος	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ρικάρδος Τζιώρατζ	Ν	Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης		Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Νικόλαος Μαυρομιμάτης	Ν
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Παναγιώτ. Λιδωρίκης	
Γεώργιος Ψύλλας		Γεώργ. Δουβουνιώτης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης		Ἰῆγας Παλαμιδῆς	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτριος Δ. Κουντουριώτης	Ν
Γεώργιος Γλαρκῆς			

Οὕτω λοιπὸν καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 Ἀπριλίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδριάσιαν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρᾳ Τρίτῃ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδριάσιαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παραλήγουσας συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶς ἀνέγνω τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ 1855 νομοσχέδιον, μετὰ τῆς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

ὑποβάλλων εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ 1855 Νομοσχέδιον συνοδευόμενον αὐτὸ μετὰ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίαν μου, εἰς ἣν καταραινόνται οἱ ὑποστηρίζοντες αὐτὸ λόγοι.

Ἐἰς τὴν Βουλὴν ἐγένοντο αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τοῦ ἐπισυναπτόμενου ὑπ' ἀριθ. 216 ἔγγραφου τοῦ προέδρου αὐτῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 2. Περιορίσθη ὁ ἐλάχιστος ὄρος τοῦ ἐγγείου φόρου ἐπὶ τῶν κτηνῶν εἰς δραχ. 2.50 κατὰ στρέμμα, καὶ εἰς δραχ. 3.75 τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας. Ἠλαττώθη ἐπίσης κατὰ ἡμίσειαν δραχμὴν ὁ ἐγγεῖος φόρος ἐπὶ τῶν βαμβακίων εἰς ὅλας τὰς τάξεις, καὶ κατ' ἀναλογίαν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 6 μετὰ τὰς λέξεις « τέλος » προσετέθησαν αἱ λέξεις « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχυόντος δασμολογίου »

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 12, ἔδαφ. 2 ἀντεκατεγράθησαν αἱ λέξεις « λαχανικῶν καὶ ὀσπρίων » διὰ τῶν λέξεων « βρωσίμων εἰδῶν. »

Ἐπειδὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον κατεπίγει, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ συστήσω εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ταχθεὶς ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Η. ΑΡΙΤΤΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ ἔτος 1855.

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξῆς τῶν ἐγγείων φόρων κτλ. Νομοσχεδίου λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως καὶ τὸ περὶ προσδιορισμοῦ αὐτῶν διὰ τὸ 1855 ἕτερον Νομοσχέδιον, περιοριζόμενος νὰ φέρω πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ τὰς ἀκολουθοῦσας παρατηρήσεις.

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο προσδιορίζει τὸν ἐγγεῖον φόρον καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας. Πᾶσα δὲ ἀνάπτυξις περιττὴ, διότι ὁ προσδιορισμὸς ἐγένετο συμφώνως μετὰ τὸν περυσινὸν Νόμον (ἄρθρ. 1, 2 καὶ 34 αὐτοῦ.)

Ἄρθρον 2.

Ὅς πρὸς τὰς ἀμπέλους, ὁ ἐγγεῖος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποκλιθεῖν εἰς μεγάλας μεταβολάς, διότι αἱ δαλώσεις αὐτῶν εἰσὶ μόνυμαι καὶ πρὸ πολλοῦ ἴδη ἐνηργημένοι.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν φυτειῶν ἔπαθεν ἀσθένειαν καὶ οἱ κτηματῆται ἐξημιώθησαν, ἐθεωρήθη καλὸν νὰ γίνῃ τις ἐλάττωσις τοῦ φόρου πρὸς παρηγορίαν αὐτῶν, καὶ πρὸς ἐφαρμογὴν ὁμοιομόρφου συστήματος ἐφ' ὅλων τῶν κτημάτων τῶν υποβαλλομένων εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ κτήματα καὶ προϊόντα, εἶναι κατὰ πρότερον ὑποβάλλοντα εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν, ἐξετάσθη ἂν πρέπη νὰ διακρίβωσιν εἰς δύο ἢ περισσότερας ποιότητας. Ἐκ τῆς ἐξετάσεως προέκυψε μὲν ὅτι ἡ παραδοχὴ τοῦ

πρώτου συστήματος θέλει έχει καλά αποτελέσματα, διότι υποχρεοί τους κατοίκους τὰς μὲν ἦττον γονίμους γαίας νὰ καταστήσωσι διὰ τελειοτέρας καλλιεργίας μᾶλλον παραγωγικὰς, τὰ δὲ προϊόντα νὰ ἐξευγενίσωσι καὶ τελειοποιήσωσιν, ἀλλὰ παρατηρήθη ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῆ ἀπὸ τοῦδε, διότι ἔθελε φανῆ τοῦτο τολμηρὰ καινοτομία εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ μέχρι τοῦδε διέποντος αὐτὰ φορολογικοῦ συστήματος. Μολονότι ἢ εἰς πολλὰς ποιότητες διαίρεσις καὶ τοὺς κατοίκους δὲν κινεῖ εἰς ἀμιλλὰν πρὸς τὴν τελειοτέραν καλλιέργειαν καὶ τὸν ἐξευγενισμόν τῶν προϊόντων, καὶ σταδίον καταχρήσεων ἀνοίγει εἰς τὸ ἰδιωτικὸν πνεῦμα πρὸς ζῆμιαν τοῦ δημοσίου, ἐθεωρήθη ὁμως ἀναγκαῖον πρὸς τὸ παρὸν νὰ παραδεχθῶμεν τὴν κατάταξιν τῶν δηλουμένων κτημάτων εἰς πλείους τῶν δύο κατηγορίας.

Ὁ ἐγγυος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας δι' ἕκαστον κτῆμα ἢ προϊόν προσδιορίζεται κατὰ τὸν μέσον ὄρον τοῦ ἀκαθαρστοῦ εισοδήματος, τὸ ὅποσον ἀποδίδει ἕκαστον στρέμμα κατὰ τὰς πληροφασίας τῶν γεωργικῶν καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλῶν καὶ διαφόρων ἐπαρχιακῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπάγει εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν τοὺς ὀλίγους καρποὺς, ὅσοι σπείρονται εἰς κτῆματα φορολογούμενα κατὰ στρέμμα. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἀφαιρεῖται ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν δημοτριακῶν καρπῶν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτῶσι φόρον διὰ τοὺς παραγομένους ἐκ τοιοῦτων κτημάτων καρποὺς.

Ἄρθρον 4.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου καταδείχθη ἀναγκαιοτάτη.

Κατὰ τὰς ἐπαρχίας Τροιζηνίας, Ἐρμιονίδος, Καρυστίας, Νάξου, Ἀνδρου, Καλαμῶν καὶ Μεσσηνίας ὑπάρχουσιν ἐντὸς τῶν περιβολίων καὶ δένδρα, ὧν τὸ προϊόν φορολογεῖται εἴτε κατὰ τὴν ἐξαγωγήν ἢ μεταφορὰν, εἴτε εἰς τὸ παράλιον· εἰς πολλὰς δὲ ἐπαρχίας ὑπάρχουσιν ἐντὸς τῶν ἀμπελωνίων καὶ περιβολίων ἐλαιοδένδρα, ὧν τὸ προϊόν φορολογεῖται εἰς τὰ ἐλασιτριβεῖα, ἢ μωρεοδένδρα κατ' ἄλλον τρόπον φορολογούμενα, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποκύπτωσι ταῦτα εἰς διπλὴν φορολογίαν ὑπολογιζομένης τῆς προσόδου αὐτῶν ἐντὸς τῆς τῶν κτημάτων.

Ἄρθρον 5.

Ταυτίζεται μὲ τὰ ἐδάφια α' καὶ β', τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ πρώτου νόμου.

Ἄρθρον 6.

Εἰς τὴν συνοδευσασαν ἐκθεσιν τὸ περὶ βεβαίωσης καὶ ἐπιπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων κλπ. Νομοσχέδιον ἐξετέθησαν οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐκρίθη ὀρθὸν νὰ προσδιορισθῆ μόνιμος φόρος ἐπὶ τοῦ σταριδοκαρποῦ.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναφέρω τοὺς λόγους, οἵτινες μὲ ἐπεισαν νὰ μὴ παραδεχθῶ πολλὰς ποιότητας ἐπὶ προσδιορισμοῦ τοῦ φόρου.

α) Διότι ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη ὅτι ὅταν προσβάλληται ἔλαφρως ἐκ τῆς βροχῆς ὁ καρπὸς ἀναμιγνύεται μὲ τὸν διασωθέντα ἄβροχον καὶ πωλεῖται ὡς τοιοῦτος.

β) Διότι ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν βροχῆ πολλή, ἢ πάθη ἐκ τῆς νόσου εἰς τρόπον ἀποκαθιστῶντα αὐτὸν ἀρχιστον πρὸς τροφήν, δὲν ἔμπορεῖ νὰ ᾖναι τὸ αὐτῷ προσβαλλόμενον προϊόν ἐμπορεύσιμον, καὶ συμφέρει νὰ μὴ ἐξαγῆται, διὰ νὰ χρησιμεύῃ εἰς κατασκευὴν οἰνοπνευμάτων ἐντὸς τοῦ Κράτους. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἐγγύριος βιομηχανία ἐμφυγοῦται, καὶ περιστέλλεται ἢ κατάχρησις τῶν κερδοσκοπῶν, οἵτινες εἰς τοὺς τόπους τῆς καταναλώσεως ἀναμιγνύουσι τὸν καλὸν μὲ τὸν βεβλαμμένον καρπὸν, καὶ διὰ τῆς νοθείας γίνονται παράτιτοι δυσφημίσεως τοῦ πολυτιμοτέρου τοῦ τόπου μας προϊόντος.

Δὲν ἐθεωρήθη ἐπίσης δίκαιον νὰ προσδιορισθῆ ἰδιαίτερως δι' ἕκαστην ἐπαρχίαν ὁ φόρος, διότι ἡ ποιότης τοῦ σταριδοκαρποῦ κατὰ μικρὸν διαφέρει ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, καὶ ἡ μικρὰ διαφορὰ δὲν προέρχεται κυρίως εἰμὴ ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς καλλιεργίας καὶ τῆς περιποιήσεως τοῦ προϊόντος. Ἄλλως τε οἱ κτηματῆται τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς ἃς ἡ ποιότης τοῦ σταριδοκαρποῦ εἶναι κατὰ τι κατωτέρα, δὲν ζημιοῦνται ἐκ τῆς καθιερουμένης διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἀρχῆς, διότι εἰς αὐτὰς τὰ καταβληθέντα κεφάλαια εἶναι ἀναλόγως μικρότερα.

Τὸ Γεωργικὸν Συμβούλιον τοῦ Νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος ἐπὶ πρακτικῶν παρατηρήσεων στηριζόμενον ἐπρότεινε νὰ προσδιορισθῆ ὁ ἐγγυος φόρος καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς δραχ. 30 δι' ἕκαστην χλιαρὰ ἐνετικῶν λιτρῶν, καὶ εἰς δραχ. 32 τὸ ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον Ἠλείας. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἐπιθυμοῦσα νὰ συμβιβάσῃ ὅσον ἐνεστὶ τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα μὲ τὰ τῶν σταριδοκτημόνων εἰς τόσα δυστοχίματα ὑποκλιθέντων, καὶ νὰ χορηγήσῃ ὅλην τὴν δυνατὴν βοήθειαν εἰς προϊόν τόσον πολυτιμὸν, ἐθεώρησε καλὸν νὰ προσδιορισθῆ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ὁ μὲν ἐγγυος φόρος εἰς δραχ. 15, τὸ δὲ ἐξαγωγικόν

τέλος εις δραχ. 9, ἴσται τὸ ὅλον δραχ. 24 δι' ἐκάστην χλιαῖα ἀνετικῶν λιτρῶν.

Ποιοὶ λόγοι μὲ ὑπεχρέωσαν νὰ συστήσω τὴν κατάργησιν τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ προϊόντος τῶν κατὰ τὰς Πάτρας καὶ Ηλείαν ἐθνικῶν βαλανοδένδρων ἐξετέθησαν προλαβόντως. Ὁ Νομάρχης καὶ ἔφορος Πατρῶν ἐγνωμοδότησαν νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας εἰς δραχ. 2:70, ἀλλὰ διὰ νὰ δοθῇ πλειοτέρα εὐκολία εἰς τὴν διέξοδον τοῦ προϊόντος προσδιορίζονται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου εἰς δραχ. 2, 50.

εἰς πρὸς τὰς λοιπὰς ἑπαρχίας ὁ ἐπὶ τῶν βαλανιδίων ἔγγειος φόρος, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας καὶ τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος μένουσιν ὅπως προσδιορίζοντο διὰ τοῦ περυσικοῦ Νόμου (ἄρθρ. 59 αὐτοῦ).

Ὁ ἐπὶ τοῦ πρινοκοκκίου, ρίζαρίου, καὶ τῶν ξηρῶν σίκων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος προσδιορίζονται ὅπως καὶ εἰς τὸν περυσικὸν Νόμον (ἄρθρ. 61 καὶ 62 αὐτοῦ).

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐλπίζεται ὅτι τὰ λεμόνια, πορτοκάλια καὶ κύτρα θέλουσι πωληθῆ εἰς καλὰς τιμὰς, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ εἶδη ταῦτα μεταφερόμενα ὑπόκεινται εἰς φθορὰν προσδιορίζονται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου οἱ φόροι ἐπὶ τῇ βᾶσει μετρίας τιμῆς.

Ὁ προτελευταῖος § τοῦ άρθρου 6 ἀντικαθιστᾷ τοὺς τελευταίους §§ τῶν άρθρων 40 καὶ 68 τοῦ περυσικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 7.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο συντάχθη κατὰ τὰ ἐδάφια β' καὶ γ' τοῦ άρθρου 1 τοῦ περυσικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 8.

Ἀντικαθιστᾷ τὸ ἄρθρον 77 τοῦ περυσικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 9 καὶ 10.

Ἀντικαθιστῶσι τὰ ἄρθρα 3. καὶ 5. τοῦ περυσικοῦ Νόμου μὲ τιμὰς τροποποιήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κρίνω περιττὸν νὰ κἀμω λόγον, διότι δὲν μεταβάλλονται σπουδαίως αἱ ἀντιστοιχοῦσαι διατάξεις τοῦ περυσικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 11.

Ἀντικαθιστᾷ τοὺς δύο τελευταίους §§ τοῦ άρθρου 46 τοῦ περυσικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 12

Ἀπαράλλακτον μὲ τὸ ἄρθρ. 6. τοῦ περυσ. Νόμου. Ὑποβάλλων τὸ Νομοσχέδιον ταῦτο εἰς τὴν Βουλὴν ἐλπίζω

ὅτι ἐκτιμῶσα δεόντως τὰς ἀρχάς, εἰς ἃς στηρίζονται αἱ γενόμεναι μεταβολαί, θέλει ἐπισπεύσει τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
H. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἔγγειου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ 1855.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

H. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισθέντες ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἔγγειος φόρος, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, ὅσα εἰσπράττονται δι' ἐνοικιάσεως, προσδιορίζονται διὰ τὸ 1855 ἔτος ὡς ἐξῆς.

Α. Ἐπὶ τῶν δημοτριακῶν καρπῶν.

Ἐγγειος φόρος 10 τοῖς 0/0· δικαίωμα ἐπικαρπίας 15 τοῖς 0/0.

Β'. Ἐπὶ τοῦ ελαίου καὶ τῶν ἐλαίων.

Ἐγγειος φόρος ἐπὶ μὲν τοῦ ελαίου 10 τοῖς 0/0, ἐπὶ δὲ τῶν ἐλαίων, ὅσα χρησιμεύουσι πρὸς βρώσιν ἢ παράγονται εἰς δῆμους ἐνθα δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, λεπτά δύο τὴν ὀκτῶν.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας λεπτά δύο ἐπ' ἐκάστης ὀκτῶς ἐλαίων.

Ὅταν ὁ ἐπὶ τοῦ ελαίου ἔγγειος φόρος εἰσπράττεται διὰ λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου, ὀρίζεται οὗτος εἰς λεπτά ὀκτῶ τὴν ὀκτῶν.

Γ'. Ἐπὶ τῶν κομπουλιῶν.

Ἐγγειος φόρος 10 τοῖς 0/0.

Δ'. Ἐπὶ τῶν ξηρῶν σίκων Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης.

Ἐγγειος φόρος 10 τοῖς 0/0.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας 10 τοῖς 0/0.

Ε. Ἐπὶ τῆς σταφίδος Ηλείας, Ολυμπίας καὶ Γόρτυνος.

Ἐγγειος φόρος 10 τοῖς 0/0.

Σ'. Ἐπὶ τῆς ρητίνης κατράμης καὶ λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, πλὴν τοῦ πρινοκοκκίου.

Ἐγγειος φόρος 10 τοῖς 0/0.

Δικαίωμα επικαρπίας επί της εξ εθνικών δασών παραγομένης ρητίνης 15 τοις 0|0.

Άρθρ. 2. Ο κατά στρέμμα εισπραττόμενος εγγειος φόρος και το δικαίωμα της επικαρπίας επί των κατωτέρω κτημάτων και προϊόντων προσδιορίζονται αναλόγως της κατά μέσον όρον ετήσιας προσόδου ως εξής.

Είδος κτηματος ή προϊόντος	Κατά μέσον όρον ετήσια πρόσοδος του στρέμματος	Εγγειος φόρος		Δικαίωμα επικαρπίας	
		Δ.	Λ.	Δ.	Λ.
'Αμπελοι . . .	'Ελαττον των δρ. 40	4	.	4	.
	'Από 40 έως 49	4	50	4	50
	• 20 " 29	2	50	2	50
	• 30 " 39	3	50	3	50
	• 40 " και επίκεινα	4	50	4	50
Περιβόλια . . .	'Ελαττον των δρ. 60	4	.	4	.
	'Από δρ. 60—99	8	.	8	.
	• " 100 και επίκεινα	12	.	12	.
'Αμυγδαλιαι . . .	{ άνευ διακρίσεως ποιότητας	2	.	.	.
Αχανόκηποι, σικυώνες, γεώ- μηλα, κρίμμια και σκόροδα . . .	'Ελαττον των δρ. 45	3	.	4	50
	'Από δρ. 45 έως 64	5	50	8	25
	• " 65 και επίκεινα	8	.	12	.
Γραβιά και τρι- ψάλλια	'Ελαττον των δρ. 30	2	.	3	"
	'Από δρ. 30 και επίκεινα	3	50	5	25
Καπνά και κοκ- χίρια	'Ελαττον των δρ. 50	2	50	3	75
	Από δρ. 50 έως 69	6	.	9	.
	• " 70 και επίκεινα	8	50	12	75
Βαμβάκια	'Ελαττον των δρ. 20	4	.	4	50
	Από δρ. 20 έως 29	2	.	3	.
	• " 30 " 39	3	.	4	50
	• " 40 και επίκεινα	4	.	6	.

Τα συστάθην περυτευμένα ύπωροφόρα δένδρα εξομοιούνται με περιβόλια.

Άρθρ. 3. Όλοι οι εντός των εν τή ανωτέρω πίνακι αναφερομένων κτημάτων παραγομένοι καρποι υπόκεινται εις την κατά στρέμμα φορολογίαν.

Άρθρ. 4. Τα εν τοις άμπελοις ή περιβολοις κείμενα δένδρα

των όποιων το προϊόν κατ' άλλον τρόπον αποδίδει τών εγγειων φόρον, δέν περιλαμβάνονται εις την κατά στρέμμα φορολογίαν.

Άρθρ. 5. Εις την πληρωμήν δικαιώματος επικαρπίας κατά τα άρθρ. 1 και 2 υπόκεινται οι εξ εθνικών αγρών παραγομένοι καρποι, και το προϊόν των φυτειών, άσαι έγινοντο επί εθνικής γής τη άδειά των πρώην ιδιοκτητών αυτής Οθωμανών, καθώς και τη έγκρίσει ή μη της Κυβερνήσεως.

Άρθρ. 6. Ο επί των κατωτέρω προϊόντων εγγειος φόρος και το δικαίωμα της επικαρπίας, άσα εισπραττονται εις τα Τελωνεια, καθώς και το εξαγωγικόν τέλος επί τη βάσει του ύπαρχοντος δασμολογίου προσδιορίζονται ως εξής.

Σταφίδες δι' έκαστην χιλιάδα ένετικών λετραών Βαλανόδια.	Εγγειος φόρος		Εγγειος φόρος κατά κ. επικαρπίας		Εξαγωγικόν τέλος	
	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.
Σταφίδες δι' έκαστην χιλιάδα ένετικών λετραών Βαλανόδια	45	.	.	.	9	.
1) Διά τόν νομόν Μεσσηνίας 2) Διά τας έπαρχιας Πατρών και 'Ηλείας 3) Διά τήν 'Αχαρνανίαν, Αιτωλίαν και Τριγωνίαν 4) Διά τήν Κίαν, Λακωνίαν και Λακε- δαίμονα 5) Διά τήν 'Αττικήν, άνατολικήν 'Ελλάδα και λοιπήν Πελοπόννησον	3	.	.	60
	.	.	10	50	.	60
	.	.	10	.	.	60
	.	4	10	.	.	65
	.	4	05	.	.	60
Κικίδια.	1) Διά τήν Μεσσηνίαν, Πάτρας, 'Ηλείαν, 'Αχαρνανίαν, Αιτωλίαν και Τριγωνίαν	25	6
	2) Διά τή λοιπά μέρη του Κράτους	10	.	.	6
Πρινοκόκιον έφ' έκάστης άκας	4	50	.	.	90
'Ριζόριον έφ' έκάστου κανταριού	2	.	.	4	20
Ξηρά σύκη	4	.	.	.	60
Λιμόνια έφ' έκάστης χιλιάδος	4	.	.	4	20
Πορτοκάλια	2	.	.	.	04
Κίτρα έφ' έκάστης άκας	02	.	.	.

Εάν ο εγγειος φόρος επί της σταφίδος Ηλείας, Ολυμπίας και Γόρτυνος, και των Ξηρών σύκων Καλαμών και Μεσσήνης δέν έννοικιασθή, εισπραττεται, ό μόν επί της σταφίδος κατά την έ-

ξαγωγῆν, ἡ δὲ ἐπὶ τῶν σύλων κατὰ τὴν ἐξαγωγῆν καὶ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν, ἀμφότεροι μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα.

Ἐὰν δὲ τινα ἐκ τῶν προϊόντων τούτων ἀποδίδωσι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρήματα 3 τοῖς 0|0, εἰς αὐτὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ περὶ βεδοικώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἔγγειων φόρων κλπ. Νόμου.

Ἄρθρ. 7. Το δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ μὲν τοῦ προϊόντος τῶν ἐθνικοἰδιοκτητῶν σταφιδαμπέλων προσδιορίζεται 10 τοῖς 0|0, ἐπὶ δὲ τῶν ἐθνικοἰδιοκτητῶν μωροδένδρων 5 λεπτά ἐφ' ἑκάστου δένδρου ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν δύο ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς.

Ἐπὶ τοῦ εἰλαίου λεπτά ὀκτὼ τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῆς κατεργασμένης καὶ ἀκατεργάστου μεταίτης πρὸς δραχμὰς 2: 50 τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῶν κουκουλιῶν δραχ. μίαν τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων συμπειλιχθενομένου καὶ τοῦ μούστου 10 τοῖς 0|0 εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἀγοραῖαν τιμὴν.

Ἄρθρ. 9. Οἱ ὄροι τῶν συμβολαίων, παραχωρητηρίων ἢ ἐγκρίσεων, ὑφ' οὓς παρεχωρήθησαν κτήματα εἰς μετανάστὰς ἢ ἄλλους πολίτας, διατηροῦσι τὴν ἰσχὺν των.

Ἄρθρ. 10. Τὰ ὑφ' οἰονδήποτε τίτλων παραχωρούμενα κτήματα ἀποδίδουσιν ἔγγειον φόρον καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας, ὅταν τὸ παραχωρητήριον ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖου παραδοθῇ τοῖς δικαιούχοις μετὰ τὴν 4 Ἀπριλίου 1855.

Ἄρθρ. 11. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἔγγειου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας

1) Αἱ ἀμπέλοι μέχρι 5 ἐτῶν συμπληρωμένων.

2) Αἱ ἐνοικιαζόμεναί ἐθνικαὶ ἀμπέλοι καὶ αἱ τῶν ἐπίσκοπων καὶ τῶν διακελευμένων μοναστηρίων.

Ἄρθρ. 12. Ἀπκλάττονται παντός ἔγγειου φόρου καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας.

1) Τὰ ἄγρυα.

2) Ἐν στρέμμα γῆς ὅπου καὶ ἂν κείται πρὸς καλλιέργειαν βρωσίμων εἰδῶν δι' ἰδίαν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ καλλιεργητοῦ.

3) Τὰ σποράδην σπυροφόρα δένδρα τὰ ἐντός τοῦ ἀνωτέρω στρέμματος, ἢ εἰς τοὺς ἀγρούς, αὐλάς καὶ ἀμπελώνας εὐρισκόμενα.

4) Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνά δύο μόνον κοιλὰ δι' ἑκάστον ἀσταχολόγον.

5) Οἱ σπόροι τοῦ λιναρίου, κκιαδίου, ριζαρίου, τριφυλλίου καὶ κρομμύου.

6) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομορεῶν ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον.

7) Ἡ βρώδη, ὁ βίκκος καὶ τὰ ἀγριολάθουρα, ὅταν δὲν ἀλωνίζονται, καὶ

8) 50 ὄκαδες ἐκ τῶν πρὸς βρώσιν χρησίμων ἐλαίων πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου, ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 13. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦς παραγγέλλεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ψηφισθεὶς δ' οὗτος παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ παρακαταθέντα ἀντίτυπα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, νὰ συνέλθωσι δὲ τὰ τμήματα πρὸς ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἡ ὡς ἀκολούθως ἔχουσα ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομησάντων οἰκίας, ἐργαστήρια, ξενοδοχεῖα κτλ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Ἡ Ἐπιτροπὴ σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομησάντων οἰκίας, ἐργαστήρια, ξενοδοχεῖα κλπ., καὶ διεξελθούσα μετὰ προσαχῆς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ, ὅτι σκοπὸς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἐξασφάλισις τῶν δικαιωμάτων τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας του, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ χορήγησις νομίμων τίτλων πρὸς τοὺς ἀνεγείραντας τοιαύτας οἰκοδομὰς.

Θυμνοῦσα, δὲ, ὅτι διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ τούτου συμβιβάζονται ἐπίσης τὰ τε συμφέροντα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Δημοσίου μὲ ἐκεῖνα τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομησάντων πολιτῶν, δὲν δισταθεὶ νὰ παραγγεῖλῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθήκαστα τοῦ Νομοσχεδίου ὅπως ἔχουσι συνιτωσῶν τὴν παραδοχὴν τούτων καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος.

[Πρακτ. Γερουσίας, Σύνοδος Β. Περίοδος Δ'.]

Νομίζει όμως ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι εὐχρῆς ἔργον νά μὲν ἀπροσδιόριστος ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 παραχωρουμένη περιοχὴ τῶν οἰκιῶν, ἣτις περιορίζεται ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς 500 βασιλικούς τετραγωνικούς πήχεις, καθότι εἶναι πιθανὸν νά ὑπάρχωσι πεφυτευμένοι καὶ περιτολισμένοι περιοχαί ἔχουσαι ἑκτασίην 550 ἢ 600 π. γ. πήχειν, καὶ τότε ἤθελεν εἶσθαι ἀδικος ἢ ἀφαίρεσις τῆς περιπλέον τῶν 500 πήχειν μικρᾶς ταύτης ἑκτάσεως, ὡς κολοδόουσα τὴν περιοχὴν ταύτην. Ἐλπίζει μὲν ὅλα ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἡ Κυβέρνησις ἐπιεικῶς φερομένη θέλει διατάξει νά συμπεριλαμβάνηται εἰς τὴν ἑκτίμησιν καὶ ἡ μικρὰ αὐτῆ ἑκτάσις παραχωρουμένη εἰς τοὺς οἰκοδομήσαντας τὰς οἰκίας.

Περὶ τῶν ἐργαστηρίων δὲν κάμνει λόγον ἡ Ἐπιτροπὴ, διότι θεωρεῖ ὑπερβάλλουσαν τὴν μέχρι τῶν 500 πήχειν παραχωρησιν τῆς περιοχῆς αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἀπριλίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Χαράλ. Παππαπολίτης. Ἀθαν. Γρηγοριάδης.
Ἀθαν. Λιδωρίκης. Ἰω. Στάϊκος.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν τύπωσιν τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως καὶ τὴν διανομὴν αὐτῆς εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἰσωτερικῶν ὑπουργὸς καθυπέβαλε τὸ περὶ γραμματισμοῦ νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδουσίης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἔχοντα ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ βασιλικὴν διαταγὴν λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νά ὑποβάλωμεν τὸ περὶ γραμματισμοῦ συνταχθέν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑποβλήθῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἐγένετο παραδεκτὸν μὲ μικρᾶς τινος τροποποιήσεως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐγκλεισμένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν αὐτῆς.

Οἱ λόγοι, οἵτινες προέκλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐκτίθενται εἰς τὴν ἐν ἀντιγράφῳ ὑποβαλλομένην ἐκθεσιν μας πρὸς τὴν Βουλὴν, καὶ θεωροῦμεν περιττὸν νά ἀπασχολώσωμεν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἰσωτερικῶν πρ.
ὑπουργός
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
ὑπουργός
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὴν ἔδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν ἑμετέρων ἐπὶ τῶν ἰσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστραχηθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Πᾶν γράμμα ἀποστελλόμενον διὰ τῶν δημοσίων ἢ δημοτικῶν ταχυδρομείων ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο μέρος τοῦ Βασιλείου ἀνευ διακρίσεως ἀποστάσεως ὑπόκειται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτ. 20, ὅταν ἔχη 15 γραμμῶν βάρους ἢ ἑλαττον, λεπτ. 40 ὅταν ἔχη βάρους 16 ἕως 30 γραμμῶν, λεπτ. 80 ὅταν ἔχη βάρους 31—100 γραμμῶν.

Τὸ γράμμα, τοῦ ὁποῖου τὸ βᾶρος ὑπερβαίνει τὰς 100 γραμμᾶς, ὑπόκειται εἰς τὸ ταχυδρομικὸν τέλος λεπτ. 80, δι' ἑκάστην ἑκατοντάδα γραμμῶν, ἢ διὰ πᾶν κλάσμα ἑκατονταδῶς.

Γράμματα ἀποστελλόμενα ἐπὶ συστάσει ὑπόκεινται εἰς διπλάσιον ταχυδρομικὸν τέλος.

Ἄρθρ. 2. Ἐκαστὸν φύλλον ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ συγγράμματος συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐξωφύλλου ὑπόκειται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτ. δύο.

Τὸ αὐτὸ τέλος πληρῆνεται καὶ εἰάν τὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος ἢ τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος δὲν εἶναι πλήρες.

Βιβλία ἐκκλησιαστικά, διδασκτικά ἢ ἐπιστημονικά, καθὼς καὶ ἔντυπα πρωτόκολλα δεμένα ἢ ἀδετα μέχρι τῶν 100 γραμμῶν βάρους ὑποβάλλονται εἰς πληρωμὴν ταχυδρομικοῦ τέλους λεπτ. 10, ἀπὸ δὲ τῶν 100—200 λεπτ. 20, συζανόμενου τοῦ τέλους κατὰ 10 λεπτά ἀνά πᾶσιν ἑκατοντάδα γραμμῶν.

Ἡ ἀποστολὴ τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἑδαφίῳ γίνεται βαθμηδὸν καθόσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ ἀνάγκη τῆς δημοσίας ὑπερείας.

Ἄρθρ. 3. Πᾶν φύλλον κατάλογου, προγράμματος, εἰδοποιήσεως ἢ μουσικῆς, ἀνευ διακρίσεως μεγέθους ὑπόκειται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτ. 4.

Ἄρθρ. 4. Τὰ δείγματα τῶν ἐμπορευμάτων ὑπόκεινται εἰς τὰ αὐτὰ τέλη, εἰς ἃ ὑπόκεινται καὶ τὰ γράμματα.

Ἄρθρ. 5. Δὲν ὑπόκεινται εἰς ταχυδρομικὰ τέλη.

α) Τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν διαφόρων ἀρχῶν τοῦ Κράτους.
β) Τὰ ἡμιπίσημα, παρὰ τῶν ὑπουργῶν ἀποστέλλομενα εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν υπηρεσιῶν, καὶ ἀπὸ τούτους πρὸς τοὺς ὑπουργούς, καθὼς καὶ τὰ ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν πρὸς τὰς ἀνωματικούς τῆς χωροφυλακῆς, καὶ ἀπὸ τούτους πρὸς τὸν ἀρχηγὸν καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀποστέλλομενα.

Ἄρθρ. 6. Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη προπληρώνονται δι' ἐπιθέσεως γραμματοσήμου ἐπὶ τῶν παραδιδόμενων εἰς τὰ ταχυδρομικὰ γραμμάτων, ἐφημερίδων, δειγμάτων κλπ.

Ἡ ἐπίθεσις τοῦ γραμματοσήμου γίνεται παρὰ τοῦ ἀποστέλλοντος αὐτὰ.

Τὰ μὴ φέροντα γραμματόσημον γράμματα καὶ λοιπὰ δὲν ἀποστέλλονται, ἀλλὰ μένουσιν ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ταχυδρομικὸν γραφεῖον, ἐν ᾧ κατετίθησαν, ὀλοκλήρον τριμηνίαν πρὸς ἐπιστροφὴν.

Ἐάν δὲ καθ' ὅλον τούτο τὸ διάστημα δὲν ζητηθῶσι, ρίπτονται εἰς τὰ ἀχρηστά καὶ καταστρέφονται, ἀφ' οὗ παρελθῆ ἑὰς ματαίῳ ἑτέρα τριμηνία.

Ἄρθρ. 7. Τὰ διευθυνόμενα εἰς ξένα κράτη, ὡς καὶ τὰ ἀπὸ ταῦτα ἀποστέλλομενα γράμματα καὶ δειγμάτων ἐμπορευμάτων εἰς οἰονδήποτε ταχυδρομικὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀν παραδοθῶσι πρὸς ἀποστολὴν ἢ διανομὴν ὑπόκεινται εἰς ταχυδρομικὸν τέλος λεπτῶν 20, ὅταν τὸ γράμμα ἢ τὸ δεῖγμα ἔχῃ 15 γραμμῶν βάρος, ἢ ἑλαττον.

Λεπτὰ 40 ὅταν ἔχῃ βάρος 16 ἕως 30 γραμμῶν.

» 60 ὅταν ἔχῃ βάρος 31 — 45 γραμμῶν, καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀξανομένου τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους κατὰ λεπτὰ 20 εἰς πᾶσαν 15 γραμμῶν ἀξίειν.

Αἱ παντὸς εἶδους ἐφημερίδες, τὰ περιοδικὰ συγγράμματα, οἱ καταλόγοι, τὰ προγράμματα καὶ εἰδοποιήσεις ὑπόκεινται εἰς τὰ αὐτὰ τέλη, τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 2 καὶ 3 ὁρισμένα.

Ἄρθρ. 8. Τῶν διευθυνομένων ἐκτὸς τοῦ Κράτους γραμμάτων, ἐντύπων καὶ δειγμάτων τὰ ταχυδρομικὰ τέλη, ὡς καὶ εἰς τὰς ξένας ἐπικρατείας ἀνήκοντα προπληρώνονται κατὰ τὸ ἄρθρ. 6, ὅταν ταῦτα ὑπόκεινται εἰς προπληρωμὴν τέλων κατὰ τὰς ταχυδρομικὰς συμβάσεις ἢ ὅταν οἱ ἀποστέλλοντες θελήσῃ νὰ προπληρώσωσιν αὐτὰ, ἢ ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ταχυδρομικὴ συμβασις.

Ἡ ἐπίθεσις τοῦ γραμματοσήμου εἰς τὰ γράμματα καὶ λοιπὰ ὅσα ἔρχονται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιθεβρωμένα μὲ τέλη ἐνεργεῖται διὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου τῆς παρὰ

δόσεως, τόσον διὰ τὸ ἐξωτερικόν, καθὼς διὰ τὸ ἐσωτερικόν τέλος.

Τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα τῆς ἀνταλλαγῆς, λαμβάνοντα τοιαῦτα γράμματα καὶ λοιπὰ, ἀνήκοντα εἰς ἄλλα ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τὰ παραπέμπουσιν εἰς αὐτὰ δι' ἰδιαιτέρου φύλλου εἰδοποιήσεως.

Ἄρθρ. 9. Ἐάν γράμμα, ἐντύπων ἢ δεῖγμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ γραμματόσημον, δὲν ζητηθῆ, ἢ δὲν γείνη παραδεδεικτόν, μένει ἐκτεθειμένον ὀλοκλήρον τριμηνίαν, μετὰ παρέλευσιν τῆς ὁποίας τίθεται εἰς τὰ ἀχρηστά, καὶ καταστρέφεται, ἀφ' οὗ παρελθῆ ἐπὶ ματαίῳ καὶ ἑτέρα τριμηνία.

Ἄρθρ. 10. Διὰ Β. Διαταγματος κανονισθῆσεται τὸ εἶδος καὶ τὸ σχῆμα τοῦ γραμματοσήμου, ὁ τρόπος τῆς πωλήσεως, καὶ ὁ ἐλεγχος τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διαχειρίσεως αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ μέσον τῆς διαγραφῆς τοῦ γραμματοσήμου, τοῦ ὁποίου ἐγένετο χρῆσις.

Ἄρθρ. 11. Ἀπαγορεύεται εἰς ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους, νὰ κλείωσιν ἰδιωτικὰ γράμματα ἐν τοῖς ἐπιτήθειν ἢ ἡμιεπιτήθειν. Ὁ παραβάτης τῆς παρούσης διατάξεως τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δρ. 50, καὶ ἐν ὑποτροπῇ μὲ πρόστιμον δραχμῶν 100, ἐπιβαλλόμενον παρὰ τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομικῶν, τὰ δὲ γράμματα παραδίδονται πρὸς οὓς διεύθυνονται. Ὁ τρις ὑποπέσων εἰς τὴν παράβασιν ταύτην ἀποπέμπεται τῆς υπηρεσίας.

Ἄρθρ. 12. Ταχυδρομικὴς ὑπαλλήλος παραδοχθεὶς καὶ ἀποστείλας γράμματα, δειγμάτων ἐμπορευμάτων, ἐντύπων οἰουδήποτε εἶδους, μὴ φέροντα γραμματόσημον, ἢ φέροντα κατωτέρης αξίας, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 20—200, ἐν ὑποτροπῇ δὲ ἀποπέμπεται τῆς υπηρεσίας.

Ἄρθρ. 13. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀποστολὴ γραμμάτων, τραπεζικῶν γραμματιῶν, ἢ ἄλλων εἰδῶν πολυτίμων διὰ τῶν συνήθειν ἢ συνηθισμένων γραμμάτων, ἢ διὰ τῶν ἐπισήμων ἢ ἡμιεπισημοῦ ἔγγραφων. Ἐάν ἐναντίον τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἀποσταλῶσι χρήματα, τραπεζικὰ γραμμάτια, ἢ ἄλλα πολιτικὰ εἶδη, καὶ ἀπωλεσθῶσιν, ἢ ἀπώλεια αὐτῶν δὲν παρέχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου εἰς τὸν ἀποστείλαντα. Μόνος ὁ ἀποστείλας γράμματα ἐπὶ συστάσει, ἐν περιπτώσει ἀπώλειας αὐτῶν, οἰουδήποτε βάρους καὶ ἀξίως, δικαιούται νὰ λαβῇ ἀποζημιώσιν δραχ. 25, ἐάν ἡ ἀπώλεια δὲν προῦθῃ ἐξ ἀνωτέρας βίας. Ἡ ἀποζημιώσις καταβάλλεται παρὰ τοῦ Δημοσίου, ἀποδίδεται δὲ εἰς αὐτὸ παρὰ τοῦ αἰτίου τῆς ἀπώλειας.

Ἄρθρ. 14. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς νὰ μετακυ-

μιζωσιν άλλα γράμματα ή πράγματα εκτός των ταχυδρομικών φακέλων. Ο παραβάτης τιμωρείται κατά τας διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος Νόμου.

Άρθρ. 15. Πίναξ άκριβής των έξωτερικών ταχυδρομικών τελών, εις τας ταχυδρομικάς συμβάσεις σπυριζόμενος, θέλει δημοσιευθ ή επίμελεια των επί των έξωτερικών και των Οικονομικών Υπουργείων.

Άρθρ. 16. Όστις μεταχειρισθ ή γραμματόσημον, του οποίου έγινεν ο χρόσις, ή πώληση τοιούτον, τιμωρείται με χρηματικήν ποινήν δραχ. 50 — 500, εφαρμοζομένην εν ύποτροπή τής διατάξεως του άρθρου 111 του Ποινικού Νόμου. Ο παραβάτης εν ή και υπάλληλος αποπέμπεται τής υπηρεσίας.

Άρθρ. 17. Ο παρών Νόμος τίθεται εις ενέργειαν τήν 4. Ιανουαρίου 1856. ψηφισθείς δε παρά τής Βουλής και τής Γερουσίας και παρ ήμών σήμεραν κηρωθείς, θέλει δημοσιευθ ή διά τής ήφημερίδος τής Κυβερνήσεως και εκτελεσθ ή ως Νόμος του Κράτους.

Η Γερουσία αποφάσισε τήν τύπωσιν του ειρημένου Νομοσχεδίου, και διανομήν αυτών εις τά μέλη του Σώματος, άτινα συναθρόντα εις Τμήματα θέλουσιν εκλέξει ήπιτροπήν προς σύνταξιν τής οικείας έκθέσεως.

Άνεγνωσθησαν κατόπιν αναφοραί των Γερουσιαστών ΚΚ. Β. Χρηστακοπούλου, Τ. Μαγγίνα και Ανδ. Χ. Αναργύρου αίτουμένων των μόν δύο πρώτων τεσσαρακονθήμερον απουσίας άδειαν, του δε τρίτου τεσσαρακονθήμερον παρατασιν άδειας άκουσίας. Η Γερουσία ενέκρινε τήν αίτησίν των.

Μετά ταύτα ο Κ. Πρόεδρος έβησε τήν Συνεδρίασιν.

Ο πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οι γραμματείς
Α. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 28 Απριλίου 1856 ήμερα Πέμπτη.

Άνεγνωσθέντος του όνομαστικού κατάλόγου των Κ. Κ. Γερουσιαστών, παρίντων 27 μελών, ο Πρόεδρος Κόρις Άναγνώστας Μοναρχίδης κηρύττει άρχομένην τήν Συνεδρίασιν.

Τά πρακτικά τής παρελθούσης συνεδρίασεως άνεγνωσθέντα έπικυρωόνται.

Παρελθόν μετά ταύτα ο Κ. Προβουλευτής ή και επί των

Εξωτερικών ύπουργός, ειπεν· άμα έβησεν ή είδησις τής άρσεως του αποκλεισμού του Δουναβίου, ή Ελληνική Κυβέρνησις έσπευσε να ζητήσει και διά τά Ελληνικά πλοία τήν άδειαν του να διαπλεύσι τον Βόσπορον, διαφορά δε πλοία Ελληνικά έρβασαν μέγχοι Γαλαζίου και ήμβραβιας, και ήδη καθ ής έγγημεν πληροφείας έως τριακόσια τοιαύτα ευρίσκονται εκεί· άλλ' είχαν αναφανή δυσκολία ως προς τήν έξοδόν των εκ του Δουναβίου, διότι τά Ρωσικά φρορία δεν επέτρεπον τόν εκπλούν των φορτωμένων πλοίων κατόπιν έγινεν ο γνωστόν ότι έδοθη άδεια εις τινά Αυστριακά πλοία να εκπλεύσισι, άφ ου προηγουμένης έγγραφώσιν, ότι διν θέλουσι μεταφέρει τό φορτίον των εις άλλους παρ ά τής Αυστριακού λιμένας· προς τούτο δε οι αυστριακοί πλοίαρχοι έρωδιάσθησαν με αποδεικτικά του άρμολίου τής Αυστριας ύπουργού· άλλ ή και πρό τούτου είχαν ζητήσει από Ηστρούπολιν να έπιτραπή εις τά Ελληνικά πλοία ή έξοδος εκ του Δουναβίου. Πρό δύο ήμερών έλαβον τήν είδησιν παρ ά του εν Γαλαζίω προσένου μας, ότι παραχωρείται και εις τά Ελληνικά πλοία ή άδεια να εκπλεύσισι μετά του εκ Δουναβίου καρπόν φορτίου των υπό τους αυτους όρους και κατά τον αυτον τρόπον, καθ όν παρεχωρήθη και εις τά Αυστριακά πλοία. Διά του ήθις εφάσκατος άτμοπλοίου έλαβον έγγραφον υπό τη του προσένου μας εν Γαλαζίω και του εν Κωνσταντινουπόλει Πρέσβευτος μας, δι' ου ζητείται να αποσταλώσιν αποδεικτικά όμοια παρ ά του ύπουργείου μας, δια να ερωδιάσθισιν οι πλοίαρχοι μας, όπως και εκείνοι τής Αυστριας. Αλλ' επειδή εις τά αποδεικτικά ταύτα χρείαιζεται να ήρζηται και ποινή κατά των παραβάτων τής υποσχέσεως των πλοίαρχων, ποινή δε τοιαύτη, ως έτακτον περίστασιν άφορώσα, διν ύπάρχει νεννομηθειμένη, άφ ου προηγουμένης συνεκάλεσα δικηγορικών συμβούλιον εν ή παρευρίσκετο και ο Γερουσιαστής Κ. Προβούλεγιος, δι ή να γνωμοδοτήσ η περί τής ποινης, συνάττωκα κατά διαταγήν του Βασιλέως Νομοσχεδίου περί τής επιβαλλομένης ποινής εις τους παραβάτας του υποσχετικού των πλοίαρχων, τούτο δε πρό μικρού ψηφισθέν υπό τής Βουλής καθυποβάλλω ενώπιόν σας και παρακαλώ να τύχη τής ταχείας και εντός τής σήμεραν επιφρασεως σας. Το Νομοσχεδίου δε τούτο άνεγνωσθέν έχει ως εξής.

ΟΘΙΝ κτλ.

Τό επόμενον Νομοσχεδίου ψηφισθέν ήδη υπό τής Βουλής, θέλει εισαχθ ή κατεπειγόντως εις τήν Γερουσίαν υπό τον Ημετέρον

ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν Ἰπουργῶν, καὶ ὑποστη-
ρυθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΛΟΣ. Δ. ΚΑΛΑΕΡΓΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Πᾶς πλοίαρχος, ὅστις ἤθελε παραβῆ τὴν δοθείσαν παρ' αὐτοῦ ὑπόσχεσιν ἐνώπιον προξενικῆς ἢ ἄλλης Ἑλληνικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς εἰς ῥητοῦς τόπου μεταφορᾶς δημοτικῶν καρπῶν ἐκ τῶν Παραδουναβίων λιμένων καὶ περὶ μὴ παραχωρήσεως αὐτῶν εἰς πρόσωπα διὰ τοῦ ὑποσχετικῆ ἀποκλειόμενα, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἐξ μηνῶν μέχρι πέντε ἐτῶν, στέρηται δὲ καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς πλοιαρχίας.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Συγκατατεθείσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν αὐθωρεὶ συζήτησιν αὐτοῦ διὰ τὸ κατεπίγειον, προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ι. Κολοκοτρῶνη, καὶ Ι. Σταύρου, ἧτις γίνεται παραδεκτὴ διὰ ψήφων 31 (πικψηφεί), κατὰ τὸ ἦδη προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ ποινῆς κατὰ τῶν πλοίαρχων τῶν παραβατῶν τοῦ ὑποσχετικῆ τῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος.	Τάσης Μαγγίνας.	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης.	Ἀναγνώστης Μοναρχίδης.	N
Γεώρ. Κουντουριώτης.	Λάμπρος Νάκος.	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρῶνης.	Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος.	N
Σπυρίδων Κελογιερόπουλος.	Χαρὰλ. Παπαλίτης.	N
Ἀναστάσιος Λοντός.	Γιάκιμος Παξιμαδῆς.	N

Νικολ. Πρασακιάκης.	N	Τζανετάκης Γρηγοράκης.	
Σπυρ. Τρικούπης.		Μ. Α. Καίρης.	
Ἐπαφροδίτης Τζιώρατζ.	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς.	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης.	N	Ἀντών. Μαυρομιγᾶλης.	N
Βασίλειος Χρηστακόπουλος.	N	Δημήτριος Πλαπούτας.	
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου.		Ἰωάννης Σταΐκος.	N
Νικολ. Χρυσόγελο.	N	Ἀναστάσιος Μαυρομιγᾶλης.	N
Γεώργιος Ψύλλας.		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος.	N
Ἰωάννης Θεοτόκης.	N	Δημήτριος Χατζίσκος.	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου.	N	Δημήτριος Αρσενίδης.	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης.	N	Νικολ. Μαυρομάτης.	N
Γεώργιος Δαριώτης.	N	Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπης.	N
Γ. Παπαηλιόπουλος.	N	Παναγ. Λιδωρίκης.	
Γεώργιος Γλαράκης.		Γεώργιος Δουδουσιώτης.	
Δημήτριος Βούλγαρης.		Κωνστ. Πρόδελγιος.	N
Γεώργιος Καρακατάνης.	N	Ἰωάννης Οἰκονόμου.	N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης.		Σπύρος Μίλιος.	
Ἀδάμ Δούκας.		Ῥήγας Παλαμίδης.	N
αἴμος Κανελλόπουλος.		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης.	N
Κωνσταντῖνος Κανάρης.			

Ἀναγνωσθέν κατόπιν τὸ μοναδικόν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ

Ψηφισθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο παραδεκτὸν κατὰ πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἕμοιον τῷ προκρινθέντι συνταχθέν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν διὰ ψήφων 31 (πικψηφεί.)

Ὅτω λοιπὸν τὸ Νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ διὰ τὸ κατεπίγειον τὰ πρακτικὰ τὴν σήμερον ἀναγνωσθέντα ἐπικυρώθησαν.

Κατόπιν ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρη Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γε-

ρουσιαστών, παρόντων 27 μελών, ο πρόεδρος Κύριος Αναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει άρχομένην τήν συνεδρίασιν.

Άπαγγελλάντος μετά ταύτα του Κ. Προέδρου το άντικείμενον τής ήμερησίας διατάξεως, θάτερος των Κ. Κ. Γραμματέων άνέγνω τήν ως έξής έγούσαν έιθεσιν τής Έπιτροπής επί του Νομοσχεδίου περί προσδιορισμού του έγγείου φόρου και του δικαιώματος τής επικαρπίας διά τó έτος 1855.

Έιθεσις τής Έπιτροπής

Έπί του Νομοσχεδίου περί προσδιορισμού του έγγείου φόρου και του δικαιώματος τής επικαρπίας διά τó έτος 1855.

Πρός τήν Γερουσίαν.

Η Έπιτροπή σας λαβούσα υπό όψιν τó παρά του Κ. επί των Οικονομικών Υπουργού υποβληθέν Νομοσχέδιον περί προσδιορισμού του έγγείου φόρου και του δικαιώματος τής επικαρπίας διά τó 1855, τās συνοδευούσας αυτό αίτιολογικάς έκθέσεις, προς δέ τά κατά τήν συζήτησιν αυτού πρακτικά τής Βουλής, και μελετήσασα ταύτα μεθ' όσας έπιστάσις τó βραχυρόνιον διάστημα τή επέτρεπον, εκτιμή δούντως τήν πρόθεσιν του Υπουργείου ως και τās άρχάς, εις ός στρεφίζονται αι γινόμεναι μεταβολαι επί τινων διατάξεων του περσινού Νόμου. Και έντως ή ελάττωσις του φόρου επί των άμπελων, προς άνακούρψιν και παρηγορίαν των κτηματιών ζημιωθέντων επαισθητώς ένεκα τής επισυμβάσης νόσου έπρεπε και πρέπει δικαίως να ύπάρξη άντικείμενον μερίμνης και Κυβερνήσεως και Νομοθετικών Σωμάτων' άπέναντι των όμολογουμένων παθημάτων μιας μεγάλης τάξεως φορολογουμένων, μικρά του δημοσίου θυσία ήτον άναγκαιότητα. Εύχης έργον ήτο ή μεγαλειτέρα ελάττωσις επί του ειρημένου φόρου, εάν αι άνάγκαι του δημοσίου επέτρεπον ταύτην.

Εις προς τά λοιπά κτήματα και προϊόντα, άτινα τó πρώτον ήδη υποβάλλονται εις τήν κατά στρέμμα φορολογίαν αναγνωρίζει μόν ή Έπιτροπή σας ότι ή εις όλιγοτέρας τάξεις ή ποιότητας διαίρεσις αυτών έχει ως συνέπειαν τήν βελτίωσιν των κτημάτων και τον εξευγενισμόν των προϊόντων προς άποφυγήν τής δυσαναλόγικης των φόρων, και αξρει εκ του μέσου τās άμυθηλάς δολιότητες και τās μεγάλας ως προς τήν κατάταξιν των κτημάτων αυθαιρέσις, τās όποιās ή εις περισσότερας τάξεις διαίρεσις θέλει επιφέρει' άλλ' ή εις τρεις μόνως ποιότητας

από τούδε διαίρεσις πιθανόν να φνή αφήνης βαρεία, και να καθιστά δυσανάλογον τήν φορολογίαν επί των κτημάτων τούτων.

Τās άμφιβολίας τής ταύτας εκφράζουσα ή Έπιτροπή δέν προτίθεται να τροποποιήση τó Νομοσχέδιον, καθόσον εκτός του ότι ή άνάγκη τής ταχείας επιψηφίσεως επικείται, περιπλέον τó σύστημα, τó όποιον καθιερού, είναι ευεργετικόν, ως άπαιλλάντων τήν φορολογουμένην από τās τόσον καταπιεστικās εκτιμήσεις, θέλει μόνον να επισύρη τήν προσοχήν τής Κυβερνήσεως επί τής καταλληλοτέρας μεταρρυθμίσεως των μεταβολών τούτων δια τó έρχόμενον έτος' και βεβαίως ή πείρα θέλει οδηγήσει και καταδείξει τās ελλείψεις εις τήν καταλληλοτέραν μεταβολήν του συστήματος, έρ' ου στρεφίζεται τó προκείμενον Νομοσχέδιον, τó όποιον άλλως τε δέν νομοθετείται ειμή δι' εν και μόνον έτος.

Διά τον προσδιορισμόν του μηνίου φόρου του σταφιδοκαρπού εις 24 δραχ. δι' έκαστην χιλιάδα ένετικων λιτρών (15 δραχ. έγγειου φόρου και 9 δραχ. εξαγωγικών τέλους) και τās λοιπās επενεργείας μεταβολας σαφώς εκφράζεται ή του Κ. ύπουργού έκθεσις προς τήν Βουλήν. Η έπιτροπή σας κρίνουσα περιττόν να επαναλάβη τους λόγους, ότινες υπηγόρευσαν τās μεταρρυθμίσεις ταύτας, συνίστησιν εις τήν όλομείλειαν του σώματος τήν παραδοχήν του Νομοσχεδίου, όπως έχει.

Έν Αθήναις, τήν 28 Απριλίου 1855.

Η Έπιτροπή

Σ. Καλογερόπουλος,

Γ. Παπακλειόπουλος,

Γιαννάκης Χατζή Πέτρου

Γ. Δασκαλάκης.

Η Γερουσία έρωτηθείσα υπό του Κ. Προέδρου άπεράσισε τήν έντός τής σήμερον τύπωσιν και διανομήν τής άνωτέρω έκθέσεως, τήν συζήτησιν δέ του του περί ου πραγματεύεται Νομοσχεδίου κατά τήν αύριον.

Μετά ταύτα ο Κ. Πρόεδρος έδωσε τήν Συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

Οι Γραμματείς

Δ. Χατζίσκος.

Α. Σ. Χαρλαμπής.

Τῆς 2 Μαΐου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Αναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Αναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικά τῆς παρελθούσης συνδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγελλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιχαρπίας διὰ τὸ ἔτος 1855, βῆτερος τῶν Κ. Κ. γραμματίων ἀνεγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Χρηστίδης ἐλεξε τάδε.

Κύριε Πρόεδρε!

Ὅταν εἰς μίαν προλαβοῦσαν συζήτησιν ἠρωώμενος ἀπὸ τὸ αὐτὸ καθῆκον τὸ ὁποῖον καὶ σήμερον με φέρει εἰς τὸ βῆμα, καὶ κρατῶν ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν ἐνεδιέτριβον εἰς τὰ πλημμελῆ, κατὰ τὴν κρίσιν μου, μέρη τοῦ νομοσχεδίου του, καὶ καταδείκνουν εἰς αὐτὸν τὰς δυσχερείας τῆς ἐφαρμογῆς των, ὁ Κ. ὑπουργός, ἐνθουσιασθε θέβαια, ὅτι ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀβροφροσύνης με ἐγκατέλειπεν εἰς τὸ μέσον, ὑψώθη, δ' ἄετρεξε καταμόναχος ἀχνεῖς παιδιάδας καὶ ἐκτεταμένους ὀρίζοντας, καὶ ἐπανῆλθεν, ἀλλ' ἐπανῆλθε δυσανασχετῶν ἐναντίον μου, διότι δῆθεν τὸν ἀνέμιξα εἰς τὴν κόκκιν τῶν ἀποθηκῶν, χωρὶς τουλάχιστον καὶ νὰ με εὐχαριστήσῃ, διότι τοῦ ἀπέδωκα καὶ μίαν λαμπρὰν κληρονομίαν οὐκων κατὰ τὴν Μεσογίαν, τὴν ὁποίαν ἕως τότε δὲν ἐγνώριζεν. Ἐάν ὁ Κ. ὑπουργός εἶδ' ὅτι τότε πλείω πρὸς προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους μου, δὲν ἤθελον καθιερωθῆ διατάξεις πλημμελεῖς κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν ἤθελεν ἀνοιχθῆ ὁδὸς μεταρρυθμίσεων, αἵτινες ἢ ἂν θέλουσιν ἐφαρμοσθῆ ἢ ἐφαρμοζόμεναι θέλουσι προξενήσαι ἀδικήματα καὶ γογγυσμούς. Σήμερον ἔρχεται ὁ ἴδιος ὑπουργός νὰ ἐφαρμύσῃ τὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγου καθιερώσαμεν· ἔρχεται νὰ προσδιορίσῃ τὸν μόνιμον ἐπὶ τῆς σταφίδος φόρον, καὶ τὸν στρεμματικὸν φόρον ἐπὶ τῶν προϊόντων ἐκείνων, τὰ ὁποία πρότερον φορολογουόντο κατ' ἐκτίμησιν. Ὅπως τότε, ἔγω καὶ σήμερον πλήρη πεπιθροῦμαι, ὅτι αἱ θέσεις ἐπ' ὧν στηρίζεται ἡ φορολογία αὐτῶν, εἶναι ἐπισφαλεῖς· διὰ τοῦτο ἐθεώρησα ἀναγκαῖον πρὶν ἢ ψηφοφορηθῆ ἢ ἀρχῇ τοῦ Νομοσχεδίου νὰ προτάξω ὅσας ἔγω σπουδαίας παρ-

τηρήσει· ἐπ' αὐτῶν, διὰ νὰ γένη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καταφανὲς ἡ ἀξία τῶν ἤδη εἰσκαγομένων φορολογικῶν μεταρρυθμίσεων, καὶ νὰ ἔχωμε αὐτῶ πλήρη τὴν συνείδησιν τῆς ψήφου τὴν ὁποίαν ἕκαστος θέλει ἐπιφέρει.

Ἐάν εὐτυχῆσω, Κύριοι! νὰ ἐκπράτω σαφῶς ὅτι αἰσθάνομαι, δὲν ἔχω κανένα δισταγμὸν ὅτι θέλετε ἀποδεχθῆ τὰς σκέψεις μου, καὶ τὸ νομοσχέδιον θέλει ἐξέλθαι ἀπὸ τὴν συζήτησιν με ἐκείνας τὰς τροποποιήσεις, αἵτινες μόναι θέλουσι διευκολύνει τὴν ἐφαρμογὴν του, καὶ ἀπομακρύνει τὰ ἀδικήματα καὶ τὰ δίκαια παράπονα.

Τὸ ζήτημα, Κύριοι! εἶναι ἐκ τῶν σοβαροτέρων, πρόκειται περὶ ἐπιβολῆς φόρου, καὶ περισκαλῶ νὰ με ἀκούσητε μ' ὄλην σας τὴν προσοχὴν καὶ με τὴν συνήθη σας εὐμένειαν.

Ὁ ἐπιβαλλόμενος ἐπὶ τῆς σταφίδος πᾶσιος καὶ μοναδικὸς φόρος προσδιορίζεται, ὡς παρατηρεῖτε, εἰς 15 δραχ. δι' ἕγγειον φόρον καὶ 9 δι' ἐξαγωγικὸν τέλος, με ἄλλας λέξεις προσδιορίζεται ἐκ τῶν προτέρων ὡς τρέχοντα τιμῆ, τιμῆ μίᾳ καὶ ἡ αὐτὴ δι' ὅλας τὰς ποιότητας καὶ δι' ὅλας τὰς ἐποχάς, ἡ τιμὴ τῶν 150 δραχ. καθ' ἑκάστην χλιασθῆ λιτρῶν. Δὲν ἔχω τι νὰ παρατηρήσω, κύριοι, ὡς πρὸς τὸ πᾶσιον τοῦ φόρου, ἀρ' οὐ τοῦτο καθιερωθῆ ἤδη δι' ἄλλου νόμου· παρατηρῶ ὅμως ὅτι ὁ προσδιορισμὸς μοναδικοῦ φόρου εἶναι καὶ αὐθαίρετος καὶ ἀδικος καὶ ἐπιζήμιος διὰ τε τοὺς φορολογουμένους καὶ τὸ δημόσιον. Εἶναι, κύριοι! αὐθαίρετος, διότι ἀντιμετρεῖται μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τιμὴν ἐπὶ ἐνὸς προϊόντος, τοῦ ὁποίου ἡ τιμὴ εἶναι ἢ πλεον ἀνωμαλὸς παρὰ παντὸς ἄλλου προϊόντος τιμῆν, καὶ διὰ τοῦτο παρεκλήθη ὅτι ἐντὸς ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐλαβε πάντοτε οὐ μόνον πολλὰς ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτους αἰσθηματώσεις. Εἶναι, Κύριοι! ἀδικος, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπιβαρύνει τὸν ἕνα με μικρότερον καὶ τὸν ἄλλον με μεγαλύτερον φόρον, θέλει ὑποχρεώσῃ πολλοὺς φορολογουμένους νὰ πληρώσωσιν ὄχι μόνον τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἕγγειον φόρον ἐπὶ τῆ βῆσει τιμῆς πολὺ ἀνωτέρα· τῆς τρεχούσης, ἔχουν θέλουσι πληρῶσαι πλείωτον τοῦ ἐνὸς δεκάτου. Εἶναι τέλος πάντων ἐπιζήμιος διὰ τε τοὺς φορολογουμένους καὶ τὸ δημόσιον, διότι ἀναγκάζει τοὺς παραγωγούς τῶν ὁποίων ὁ καρπὸς πωλεῖται ὀλιγώτερον τῆς τιμῆς, ἐπ' ἧς στηρίζεται ὁ φόρος, ἢ νὰ μὴ πωλήσωσι τὸ προϊόντων ἢ νὰ τὸ πωλήσωσιν εἰς εὐτελεῖς τιμὰς. Τὸ δὲ δημόσιον ζημιούται, διότι λαμβάνει ὀλιγώτερον τοῦ δέοντος φόρον ἀπὸ τοὺς παράγοντας καλῆς ποιότητος καρπῶν,

και κανένα από τους μη παλιόντας αυτόν. Εκτός τούτου δεν πρέπει να λησμονώμεν, ότι νομοθετούμεν σήμεραν περί της φορολογίας ενός προϊόντος, τὸ ὁποῖον τρία κατὰ συνέχειαν ἐτη ἐμαστιζέτο από τὴν πασίγνωστον ρυθροποιὸν νόσον, καὶ εἶναι πολὺ ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἀπαλλαγῇ τοῦ κακοῦ καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος· ἡ φορολογία τῆς σταφίδος· πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ὑπαχθῇ εἰς κανόνας ὅπως ἐξαιρετικούς, ὁποῖους ὑπαγορεύει ἡ σημερινὴ αὐτοῦ κατάστασις· καὶ ἐπειδὴ ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην ἐξετάζει τὸ ζήτημα καὶ ὁ Κ. ὑπουργός, θέλω τὸν παρακολουθῆσαι εἰς τὰς σκέψεις του, διὰ νὰ καταδειχθῇ ἐναργέστερον τὸ ἐπισηαλές τῆς βλάπτεις ἐφ' ἧς ἀνίγειρε τὸ οἰκοδόμημά του. Ἐπίσθην, λέγει ὁ Κ. ὑπουργός, νὰ μὴ παραδεχθῶ πολλὰς ποιότητας σταφιδοκαρποῦ ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ φόρου.

α.) Διότι ἡ διαφορά τῆς ποιότητος τῶν καρπῶν ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν εἶναι μικρά καὶ συμφέρειται ἄλλως μὲ τὰ ἐξοδα τῆς καλλιέργειας, τὰ ὁποῖα εἶναι μικρότερα εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅπου καὶ ἡ ποιότης τοῦ καρποῦ εἶναι κατωτέρα.

β.) Διότι ὁ ἐλαφρῶς προσβεβλημένος σταφιδοκαρπὸς ὑπὸ τῆς βροχῆς ἀναμιγνύεται μὲ τὸν ἀέροχον καὶ πωλεῖται ὡς τοιοῦτος.

γ.) Διότι ὁ προσβληθεὶς πολὺ εἴτε ἐκ τῆς βροχῆς εἴτε ἐκ τῆς νόσου σταφιδοκαρπὸς εἰς τρόπον καθιστῶντα αὐτὸν ἀχρηστον πρὸς τροφήν δὲν εἶναι ἐμπορεύσιμος, καὶ δὲν συμφέρει νὰ ἐξαχθῇ α) διὰ νὰ μὴ ἀναμιγνύωσιν αὐτὸν οἱ κερδοσκόποι μὲ τὸν καλὸν καὶ δυσφημίζωσιν οὕτω τὸ προϊόν μας, καὶ β) διὰ νὰ μὴ εἰς τὸν τόπον καὶ χρησιμεύῃ πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς βιομηχανίας τοῦ οἰνοπνεύματος.

Κύριοι! οἱ λόγοι οὗτοι δὲν εἶναι διόλου ἰσχυροί.

α.) Διότι ἡ διαφορά τῆς ποιότητος τοῦ σταφιδοκαρποῦ οὐ μόνον μεταξὺ ἐπαρχιῶν ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τόπων εἶναι ἐνίοτε σημαντικὴ, καθὼς συμβαίνει τοῦτο μεταξὺ Βοστίτζης καὶ Λακράτας. Εκτός τούτου ὑπάρχει καὶ ἄλλη διαφορά προερχομένη ἐκ τῶν πρὸς μεταφορὰν τοῦ καρποῦ ἀπαιτουμένων ἐξόδων ἀπὸ τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς εἰς τὸν λιμένα τῆς ἐξαγωγῆς. Ὑπάρχει, Κύριοι! καὶ τρίτη διαφορά πολὺ σπουδαία, καὶ αὕτη εἶναι ὅτι ὁ σταφιδοκαρπὸς εἰς ἐπαρχίας, ὅπου εἶναι οἱ λιμένες τῆς ἐξαγωγῆς, ἐξάγεται ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων πρότερον, καὶ τοῦτο αὐξάνει τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἐλαττώνει τὴν τῶν ἄλλων, οἷτινες ἐξάγονται ἀκολουθῶντες ὥστε ὅσον ὀλιγώτερα καὶ ἂν εἶναι τὰ ἐξοδα τῆς καλλιέργειας τῶν τελευταίων ἐπαρχιῶν, δὲν ἰσοφροποῦσι ποσῆς μὲ τὴν ἐλάττωσιν

σιν τῆς τιμῆς, ἡ ὁποία πρέχεται καὶ ὡς ἐκ τῆς κατωτέρας ποιότητος τοῦ καρποῦ, καὶ ὡς ἐκ τῶν ἐξόδων τῆς μεταφορᾶς, καὶ ὡς ἐκ τῆς ὑστεροχρόνου ἐξαγωγῆς αὐτοῦ.

β.) Διότι καὶ ἐὰν ἀναμιγνύεται μὲ τὸν ἀεραθῆ καὶ ὁ ἐλαφρῶς προσβεβλημένος καρπὸς, οὐχ ἥττον ἡ τιμὴ τοῦ τελευταίου εἶναι κατωτέρα, ἐὰν πραγματικῶς εἶναι προσβεβλημένος· δὲν εἶναι ἀκριβές ὅτι ὑπάρχουσι δύο μόνον εἶδη βεβλαμμένου σταφιδοκαρποῦ, ἢτοι ὁ ἐλαφρῶς προσβεβλημένος ὑπὸ τῆς βροχῆς, καὶ ὁ κατασταθεὶς ἀχρηστος εἰς τὴν τροφήν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον· ὑπάρχουσιν ἀπ' ἐναντίας καὶ ἄλλαι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διακριτικαὶ κατηγορίαι προσβεβλημένης σταφίδος, ἧτις δὲν ὑπάγεται οὔτε εἰς τὴν πρώτην τάξιν, οὔτε εἰς τὴν ἰσχάτην, καὶ μᾶλλον τοῦτο οὐχ ἥττον χρησιμεύουσι καὶ αὐταὶ εἰς τὴν τροφήν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον, ὡς τοῦτο καταφαίνεται ἀπὸ τὰς διαφορὰς τιμᾶς, καθ' ἧς καὶ ἠγοράσθησαν πέρυσιν καὶ καταναλώθησαν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἑκατομμύρια λιτρῶν· ἄλλως τε, Κύριοι! ὅλοι σας θέλετε συνομολογήσαι ὅτι ἐὰν ὑπάρχῃ σταφιδοκαρπὸς καὶ πόσος, ἀχρηστος εἰς τροφήν καὶ μὴ ἐμπορεύσιμος, δὲν ἔχει βεβαίως ἀρμοδιότητα νὰ ἀποφασῇ περὶ τούτου ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ὁ βασις φόρος.

Ἄλλ' ὁ Κ. ὑπουργός θέλει ἐνταῦθα, λέγει, νὰ κάμῃ δύο καλὰ ἐμποδίζων τὴν ἐξαγωγήν τοῦ σταφιδοκαρποῦ τῆς κακῆς ποιότητος α.) νὰ ἀφαιρῶν ἀπὸ τοὺς κερδοσκόπους τὸ μίσην τοῦ νὰ ἀναμιγνύωσι τὸν καλὸν μὲ τὸν κακὸν καὶ νὰ δυσφημίζωσιν οὕτω τὸ πλέον ἐξαιρετικὸν τῶν προϊόντων μας· καὶ β.) νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς παραγωγοὺς ἢ νὰ γίνωσιν αὐτοὶ βιομηχανοὶ διὰ νὰ κατασκευάζωσιν οἰνοπνευμα τὸν ἀχρηστον σταφιδοκαρπὸν. Ἦς ἐξετάσωμεν, Κύριοι, τὸ ζήτημα καὶ ὑπὸ τὰς δύο ταύτας ἐποψίαις· καὶ ἐν πρώτοις λέγω ὅτι καμμία δυσφημία δὲν ἐμπορεῖ σήμεραν νὰ προστεθῇ εἰς τὸ προϊόν μας, διότι ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι ἔτο προσβεβλημένον ὑπὸ τῆς νόσου· ἄλλως τε ὁ ἔμπορος ἔχει μεγαλύτερον συμφέρον, νὰ μὴ ἀναμίξῃ τὸν καλὸν μὲ τὸν κακὸν. Ἄλλ' ἐμποδίζεται τοῦλάχιστον ὡς ἐκ τοῦ φόρου ἡ ἀναμίξις τοῦ ἀεραθῆ μὲ τὸν βεβλαμμένον σταφιδοκαρπὸν, ὡ· καὶ ἡ ἐξαγωγή τοῦ τελευταίου; ὄχι! Ἐὰν ὁ φόρος εἶναι τὸ μόνον ἐμπόδιον τῆς ἐξαγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ βεβλαμμένου σταφιδοκαρποῦ, ὁ ἰδιοκτήτης θέλει ἀναγκάσθαι νὰ ἀναλάβῃ ὅλον τὸ βᾶρος τοῦ φόρου, ὁ δὲ ἔμπορος θέλει ἐξαγάγει αὐτὸν εἰς τὸ πείσμα τοῦ φόρου, καὶ θέλει τὸν καταναλώσει εἴτε ἀμιγῆ εἴτε ἀναμιγμένον· ὥστε ἐνταῦθα δὲν

κάνομεν άλλο, εἰμὴ νὰ τιμωρήσωμεν τὴν παραγωγὴν καὶ οὐχὶ τὸν κερδοσκόπον. Ἀλλὰ καταναγκάζομεν τοῦλάχιστον τοὺς παραγωγούς καὶ ἄλλους νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν κατασκευὴν οἰνοπνεύματος; Ὀχι! διότι, διὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ βιομηχανία τις εἰς ἓνα τόπον, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ πρὸ πάντων ἐπὶ τοῦ τόπου ἰκανὴν καὶ ἐπωφελῆ κατανάλωσιν. Ἀλλὰ δύναται, ἐρωτῶ, ἡ Ἑλλάς νὰ δώσῃ ἐσωτερικὴν ἀνάλογον τροφήν εἰς μίαν τοιαύτην βιομηχανίαν, ὅταν μάλιστα ἐξωτερικῶς δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποστώμεν μὲ ἐπιτυχίαν τὸν ξένον συναγωνισμὸν, διότι οἱ ξένοι ἐκτὸς τοῦ ὅτι κυκλοφοροῦν κεφάλαια μὲ μικροὺς τόκους, ἔχουν καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐν γένει καὶ τὰς τέχνας προωθημένας καὶ κοινοτάτας. Ἄλλως τε αἱ βιομηχανίαι δὲν δημιουργοῦνται διὰ τῆς βίας οὐδὲ αὐτοσχεδιάζονται. Αἱ Κυβερνήσεις συντρέχουσι καὶ ὀφείλουσι νὰ συντρέχωσιν, ἀλλὰ τὸ κύριον ἐλατήριον πάσης ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως εἶναι τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον, καὶ αὐτὸ τὸ συμφέρον τὸ γνωρίζουσι καλλίτερον οἱ ἰδιῶται. Ὁ βαρὺς λοιπὸν φόρος, δὲν ἐμποδίζει τὴν ἀνάμειξιν τοῦ σταριδοκαρποῦ, οὐδὲ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ βεβλαμμένου· δὲν δημιουργεῖ βιομηχανίαν οἰνοπνεύματος. Μίαν καὶ μόνον δύναμιν ἔχει, τὴν δύναμιν τοῦ νὰ καταστρέψῃ πολλοὺς οἰκογενειάρχας, καὶ διὰ νὰ πεισθῆτε, Κύριοι! ποσὸν βέλαιον εἶναι τὸ ὅποιον ἐξαγωγὴ πόρισμα, θέλω βάλει ὑπ' ὄψιν σας γεγονότα, τὰ ὅποια πάντοτε εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος ἐλεγγος τῶν λόγων· ὁ σταριδοκαρπὸς τοῦ 1854 ὡς καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῶν προηγουμένων ἐτῶν ἐξήχθη δυνάμει πρωτοκόλλων συνταχθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς. Συνέταξα ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς Κυβερνήσεως πίνακα ὀνομαστικῶν ὅλων τῶν πρωτοκόλλων ὅσα ἐξεδόθησαν ἀπὸ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1854 μέχρι τοῦ Μαρτίου ε. ε. Ἀκούσατε καὶ θέλετε μάθει μὲ ἀπορίαν σας ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐξαχθέντος σταριδοκαρποῦ κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ποσοῦ το ὅποιον πιθανῶς φθάνει τὰ 7 ἑκατομμύρια, νὰ 5.058.729 ἴτοι τὰ 5|7 καὶ τὰ 11|14 ἐξιτιμήθησαν πολὺ κατώτερα τῶν 150 δραχ. καθ' ἑκάστην χιλιᾶδα λιτρῶν. (ἐνταῦθα ἀνεγνώσθη ὁ πίναξ καὶ ἀναφέρονται τιμαὶ αἱ πλείους κατώτεροι τῶν 100 καὶ μέχρι 33 δραχ.) **Ἐξέτασα** ἔπειτα ποῖα ἡ τιμὴ κατὰ μέσον ὄρου τῆς μιάς καὶ καὶ τῆς ἄλλης κατηγορίας, καὶ εὐρέθη ὅτι ὁ μέσος ὄρος τῶν κατωτέρω τῶν 150 δραχ. εἶναι 78, ὁ δὲ μέσος ὄρος τῶν ἀνωτέρω τῶν 150 δραχ. τιμῶν εἶναι 249, ὥστε ὁ προσδιοριζόμενος ἤδη μοναδικὸς φόρος τῶν δραχ. 15, καταδικάζει τοὺς

πλειοτέρους ἰδιοκτητὰς τῶν σταριδοκαρπῶν ἢ νὰ μὴ πωλήσωσι τὸ προϊόν των, ἢ νὰ ἀναλάβωσιν ἐκτὸς τῶν ἄλλων ζημιῶν καὶ ὅλον τὸ βῆρος τοῦ ἐπαχθοῦς φόρου.

Ἰδοῦ, Κύριοι! ἐξ ἑνὸς μὲν αἱ πληγαὶ τὰς ὁποίας ἐπήνεγκεν εἰς τὸν τόπον μας ἡ καταστρεπτικὴ νόσος τῶν σταριδοκαρπῶν, ἰδοῦ ἐξ ἄλλου μέρους τὰ μέτρα τὰ ὅποια πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ προτείνει τὸ ὑπουργεῖον ἡ Θεομνητὴ ἐξ ἑνός, ὁ βαρὺς φόρος ἐξ ἄλλου, συναισθάνεσθε, Κύριοι, εἰς ποῖον σημεῖον ἀπελπιστίας θὰ φέρωσι τὸ μεγαλειότερον μέρος τῶν καλλιεργητῶν τῶν σταριδοκαρπῶν; εἶναι καιρὸς νὰ δοκιμάζωμεν οἰκονομικὰ καὶ ἀγορανομικὰ σχέδια ἐπὶ τῆς πονεμένης κεφαλῆς αὐτῶν τῶν δυστυχῶν συμπολιτῶν μας; Ἐάν δὲν δυνάμεθα νὰ τοὺς συνδράμωμεν πιάχοντας, ἄς μὴ ἐπιθερῶνωμεν τοῦλάχιστον τὴν τύχην των.

Κύριοι! τὸ ὀρθὸν κατὰ τὴν κρίσιν μου εἶναι, καὶ πάντοτε καὶ κατ' ἐξοχὴν ἐφ' ὅσον ἐπικρατεῖ τὸ νόσημα, ὁ φόρος ἐπὶ τοῦ σταριδοκαρποῦ νὰ μὴ προσδιορίζεται, εἰμὴ ἀφ' οὐ πλινσιᾶται ἡ συγκομιτὴ, καὶ βεβαιωθῶμεν ἢ ὅτι ὑπάρχει, ἢ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ νόσος, καθότι εἶναι ὅλωι δούλω ἀτόπον, δὲν λέγω τίποτε περισσότερον, νὰ ἐπιβάλληται εἰς καὶ ὁ αὐτὸς φόρος καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσιν. Ἐπειδὴ οὐκ οὐκ τοῦ δὲν ἔγινε, καὶ ἀπαιτεῖται σήμερον νὰ ψεφίσωμεν τὸν φόρον, ἐπειδὴ ὑπάρχουσι διδόμενα ὅτι καὶ ἐρέτος θέλει ἐνσκήψαι τὸ νόσημα, τὸ δικαῖον καὶ τὸ συμφέρον τῆς ἐπικρατίας ἀπαιτεῖ, νὰ ψεφισθῇ τοῦλάχιστον ἄλλος φόρος διὰ τὴν ἀβλαστῆν, καὶ ἄλλος διὰ τὴν βεβλαμμένην σταρίδα. Ἐάν ἐγκρίνητε, ἄς ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον τὸ ζήτημα διὰ νὰ ὑποβληθῇ εἰς ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἴτε πρὸς ἄλλον ἢ δέουσα τροπολογίαν· ἄλλως δὲν δυσκολεύομαι τὸ κατ' ἐμαυτὸν καὶ σήμερον νὰ τὴν προτείνω. Ἄλλην ἀρθωτέραν καὶ συμπεριωτέραν διεξέδοι τε κατ' ἐμὲ δὲν βλέπω. Ταῦτα, Κύριοι, εἶχα νὰ παρατηρήσω ἐπὶ τῆς φορολογίας τῆς σταρίδος. Προέταξα δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο παντός ἄλλου, διὰ νὰ σας παρατηρήσω ὅτι εἶναι ἀντικείμενον τῆς μεγαλειότερας προσοχῆς σας, καθ' ὅσον τὸ προϊόν τοῦτο ἀποτελεῖ, ὡς γνωρίζετε, τὸ ἥμισυ καὶ ἐπέκεινα τῆς ἀξίας τῶν προϊόντων, τὰ ὅποια κατ' ἔτος ἐξάγομεν.

Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν βάσεων τῆς κατὰ στρέμμα φορολογίας. Ἐνταῦθα θὰ μὲ συγχωρήσῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ εἶπω προκαταρκτικῶς, ὅτι ἂν καὶ μετὰ προσυχῆς ἐμελέτησα καὶ τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, καὶ τὴν συν-

δέωσαν αὐτὸ ἐθεῖσιν, δὲν ἤδυνήθη μολαταῦτα νὰ κατανοήσω τὰς μυστηριώδεις βάσεις, ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ προσδιορισμὸς τοῦ φόρου. Ὅ,τι ἔδυνήθη νὰ ἐννοήσω ἐκ τοῦ γραμματοῦ αὐτοῦ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἃ) ὅτι καθιεροῦται ἀνισότης φορολογίας.

β) ὅτι προσγίνεται ἀδικία καταστρεπτικῆ καὶ

γ) ὅτι αὐξάνει ὁ φόρος.

Ἐξηγοῦμαι· πρώτην φοράν, Κύριοι, προκίχεται ἡ νομοθεσίᾳ μας μὲ τὴν ἐπίσημον καθιέρωσιν τῆς ἀνισότητος τῆς φορολογίας, καὶ πρώτην φοράν ἀναγνωρίζεται τὸ δίκαιον τῆς ἀνισότητος τοῦ φόρου διὰ νόμου. Εἰς στρέμμα ἀποφέρων προϊόντα ἀξίας κατωτέρας τῆς δεινῆ ποσότητος πληρώνεται, λέγει τὸ νομοσχέδιον, ὁ δεινὰ φόρος (ἐνταῦθα ἀνεγνωρίσθησαν διάφορα μέρη τοῦ νομοσχεδίου), μὲ ἄλλας λέξεις ὁρίζει ὁ νόμος νὰ πληρώσῃ τὸν αὐτὸν φόρον καὶ ὁ παραγὼν προϊόντα ἀξίας ἐξήκοντα δραχμῶν, καὶ ὁ παραγὼν ἀξίας ἵεκα ἢ καὶ πέντε δραχμῶν· ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι ἀντισυνταγματικὴ, διότι τὸ σύνταγμα καθιέρωσε τὴν ἰσότητα τῆς φορολογίας· εἶναι δὲ καὶ ὅλως ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, καθότι διὰ τούτου φορολογικοῦ συστήματος ἐπιβαρύνεται ὁ πτωχότερος καὶ ὀφραίνεται ὁ πλουσιώτερος· ἐκτὸς δὲ τούτου ἐλαττοῦται καὶ ἡ ἐν γένει παραγωγὴ τοῦ Κράτους. Ὁ φόρος, καθὼς γνωρίζετε, Κύριοι, εἶναι ἡ ἀφαίρεσις ἑνὸς μέρους τῶν προϊόντων τοῦ παραγωγῆ· διὰ τῶν προϊόντων τοῦ ὁ γεωργὸς οἰκονομεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ, τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας τοῦ, καὶ προκαταβάλλει τὰ ἀναγκαῖοντα κεφάλαια διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ ἐπιόντος ἔτους. Ὅταν λοιπὸν ἐκ τῶν προϊόντων τούτων ἀφαιρῆται φόρος μεγαλύτερος παρ' ἐκείνον τὸν ὅποιον ἡ νομοθεσία καὶ ἡ πολιτικὴ πείρα κατέδειξαν ὡς μέτριον καὶ ὡς ἀναγκαῖον συνεισφοράν, εἶναι φανερόν ὅτι περιορίζεται κατὰ τι ἡ καταναλώσις τοῦ γεωργοῦ καὶ ἐντεῦθεν ζημιούται αὐτός, διότι στερούμενος ἑνὸς μέρους τῶν ἀναγκαῖων τοῦ, περιορίζει τὴν παραγωγὴν τοῦ καὶ τὰ πρὸς συντήρησίν τοῦ μέσα, ζημιούται δὲ καὶ ὁ τρίτος παραγωγὸς, τοῦ ὁποῖου τὰ προϊόντα ἀτήλαστεν αὐτός· ἐν μέρει· ζημιούται τέλος καὶ τὸ δημόσιον, διότι ἐλαττοῦται ἡ ποσότης τῶν φορολογητέων προϊόντων. Ἐάν τευλάχιστον ὁ φόρος βαρύνῃ κατὰ τι τὸν πλουσιώτερον, αἱ συνέπειαι οἰκονομικῶς εἶναι ἀνεπαίσθητοι, διότι ὁ πλούσιος καὶ μὲ ὀλιγώτερα εἰσοδήματα, οὐχ ἥσσον ζῆ ἐν ἀνάσει, καὶ ἡ συνήθης παραγωγὴ τοῦ δὲν ὀπισθοδρομεῖ. Ὁ φόρος λοιπὸν, ὅπως κανονίζε-

ται, εἶναι καὶ ἀντισυνταγματικὸς καὶ ἀπελευθερωτικὸς δ' αὖτε τοὺς ἰδιώταις καὶ τὸ Κράτος. Ὑπάρχον ἀδικήματα ἀνισότητος καὶ εἰς τὸ προϋπάρχον σύστημα τῆς ἐκτιμῆσεως, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἡ νομοθεσία δὲν τὰ οὐδέποτε, καὶ ἐπειτα σπανίως ὑφώθησαν ἐκεῖνα εἰς τὰς ἀναλογίας, τὰς ὁποίας τὸ προτεινόμενον σύστημα ἀπαραιτήτως θέλει ρθῆσαι. Προηγίνεται εἴπα, ἀδικία καταστρεπτικὴ ἐκ τοῦ νίου συστήματος· καὶ τὸ ὄντι, ἐάν παρατηρήσῃ τις, ὅτι κατὰ τὸ νέον σύστημα ὑπάρχοντα εἰς εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ οἱ καπνοὶ καὶ τὰ βαμβάκια, καὶ ὅτι ὡς ἐλάχιστος ὅρος τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ στρέμματος τῆς ἐσχάτης τάξεως διὰ τὰ βαμβάκια ἐτέθη τὸ ποσὸν τῆς μίτης δραχμῆς, διὰ δὲ τὰ καπνὰ τὸ ποσὸν τῶν 2,50 δραχμῶν, θέλει συνομολογήσει ἕκαστος ὅτι ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης δὲν ἐμπορεῖ εἰμὴ νὰ παγῶσῃ ἢ πλεον καταστρεπτικὴ ἀδικία. Εἶναι, Κύριοι, ὁμολογούμενον ὅτι πολλάκις οἱ καπνοὶ ἀποτυγχάνουσιν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἀποφέρουσιν, εἰμὴ ἐν μικρὸν ποσὸν καπνοῦ, καὶ τούτο κακῆς ποιότητος. Εἶναι ἐπίσης βέβαιον ὅτι εἰς πολλὰ μέρη τὰ βαμβάκια σπειρόνται οὐχὶ διὰ πρόσθετον, ἀλλὰ μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς ἀγροὺς πρὸς καλλιέργειαν θημητικῶν καρπῶν διὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος, καὶ ὅτι ἡ παραγωγὴ αὕτη σπανίως εἶναι ἐπιτυχής. Εἶναι λοιπὸν, ἐρωτῶ, δίκαιον, ἢ μᾶλλον δὲν εἶναι καταστρεπτικὸς ὁ ἐπιβαλλόμενος εἰς αὐτὰ ἐλάχιστος ὅρος τοῦ φόρου; δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ ἐγκαταλείψωσι βαμβάκων οἱ γεωργοὶ αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς καλλιέργειας, τὸ ὅποιον ὀφείλομεν δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ ἐμφυχώσωμεν; Σημειώσατε ἐπειτα, Κύριοι, ὅτι ὁ μέχρι τοῦδε ἰσχύων φορολογικὸς νόμος, ἐνθ' ἂν τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἄλλων προϊόντων ἴσεται ὡς βάσιν τὴν ἕκτασιν τῆς γῆς καὶ τὴν καρπιότητα, διὰ τὴν ἐκτίμησιν ὅμως τῶν καπνῶν καὶ τῶν βαμβάκων δὲν ἐλάβομεν ποσὸς ὑπ' ὅφιν τὴν ἕκτασιν, καὶ δικαίως. Ἀκούσατε τὸν νόμον (ἀναγινώσκει ἀρθρ. 37)· αὐτὰ ἡ διακρίσις εἰς ἕνα παλαιὸν νόμον διελθόντα τόσων ἑτῶν δικαιοκρατίας, ἔπρεπε, Κύριοι! νὰ θεωρηθῇ τυχαία καὶ ἀνάξια μελέτης ἀπὸ τὸν Κ. ὀπουργόν;

Ἔως ἐδῶ, Κύριοι! δὲν εἶχομεν νὰ ἐπικρίνωμεν, ὡς εἶδατε, εἰμὴ ἀρχῆς ἀνισότητος φορολογίας καὶ ἀδικήματα καταβληπτικὰ. Ἐν ἄλλο ὅμως σύστημα φορολογίας, τὸ ὅποιον βεβαίως θέλει σὰς κάμει ἑσθίαν ἐντύπωσιν, ἐργασίαι νὰ σὲς καταδείξω, καὶ σὲς παρακαλῶ νὰ προσεξήτε ἢ ἐργασίαι φόρος ἐν γένει ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς, κατὰ τὴν μίχρην ταῦδε ἰσχύσαν

πρό πολλων αιώνων νομοθεσίαν και συνθήκων, προσδιορίζεται αναλλοίωτως εν εις τα δέκα· και ήμεις αὐτὴν τὴν ἀποδεκτάτησιν ὡς ὄγκραν, ὡς βαρεῖαν ἐθεωρήσαμεν και θεωροῦμεν ὅλοι ὡς ἐν λείψανον τῆς Τουρκικῆς τυραννίας και ὡς ἀξίαν ἐξοστρακισμού· και ὡς τὸσον σήμερον προχωροῦμεν πολὺ μακρότερα. Κατὰ τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον αἱ ἀμπέλοι ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι δι' ἑγγειον φόρον ἐν δια τὰ ἐννέα, ὃ ἐστὶν ἀπὸ δέκα τοῖς 0/0 θέλουσι πληρώσωσι ἐνδέκα. Ἐλαττον λέγει τὸ νομοσχέδιον τῶν δέκα δραχμῶν πληρῶνται δι' ἑγγειον φόρον δραχμὴ μία· και τί ἄλλο λέγει σαφῶς ἡ διατάξις αὐτοῦ, εἰμὴ ὅτι καταστρέφεται ἡ μέχρι τοῦδε βῆσις τῆς φορολογίας, ἡ βῆσις τοῦ ἐνός ἐπὶ τὰ δέκα, και καθιεροῦται νὰ βῆσις, ἀλλὰ βῆσις καταστρεπτικῆ, καταθλιπτικῆ, ἡ βῆσις τοῦ ἐνός εἰς τὰ ἐννέα· και ἐν τοιούτοις ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν μᾶς λέγει τίποτε περὶ τῆς μεγάλης ταύτης μεταβολῆς, ἀπ' ἐναντίας μᾶς διαθεσάμενος ὅτι ἡ διατάξις αὐτὴ συντρέχει νὰ ἀνακουρῆσθαι τοὺς ἀμπελοκτῆμονας, ὡς παθόντας ἐνεκα τῆς ἐνοκηφῆσις εἰς τὰς ἀμπέλους νάσου· και ἐπειτα παραπονείται, διότι δὲν ἀνταποκρινόμεθα εἰς τὴν εἰλικρινειάν του, οὐ δὲ κατασοῦμεν τοὺς εὐργετικούς νόμους του. Δια νὰ παραδεχθῶμεν, κύριοι τὴν ἀξίωσιν τοῦ φόρου, και ἐνός μάλιστα φόρου, ὅστις πρό αἰώνων και ὑπὸ τὸ κράτος δεσποτικῆς συστήματος ἔμεινεν ἀναλλοίωτος, ἀνάγκη πᾶσα νὰ παρουσιασθῆ ἐσχάτη ἀνάγκη τοῦ κράτους. Εὐτυχῶς ὅμως τοιαύτη ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει, και ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι οὐτε θὰ παρουσιασθῆ πώποτε· διὰ ταῦτα τὸ ἐξαιρετικῶς προτεινόμενον μέτρον τῆς ἐπὶ τῶν ἀμπέλων φορολογίας, ἦτοι τὸ ἐν ἐπὶ τῶν ἐννέα πρέπει νὰ κερυχθῆ ἀπαράδεκτον. Ἀλλ' ἐκτός τούτου, κύριοι, δι' ἄλλους ἀλόγη λόγους ἰσχυροὺς τὸ σύστημα τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων πρέπει ὁλοτελῶς νὰ μεταβληθῆ· και οἱ λόγοι εἶναι οἱ ἀκόλουθοι· α) ὅτι κατὰ τὸ ἄδη εἰσαγόμενον σύστημα πληρῶνται τὸν αὐτὸν φόρον και ὁ παρῶν δέκα, και ὁ παρῶν δέκα ἐννέα· και β.) ὅτι ὁ φόρος ἰδίως τῶν ἀμπέλων, συμφωνῶν με τὰς διατάξεις τοῦ περὶ βεβαιώσεως και εἰσπράξεως τελευταίου νόμου, θέλει πληρωθῆ κατὰ τὰ περυσιν ὀριστικᾶ καταστάματα πρωτόλογα· και ἐπειδὴ αὐτὰ στήριζονται εἰς τὸ ἀρχαῖον μέτρον τῆς φορολογίας τὸ ἐν δηνάρια ἐπὶ τῶν δέκα, ὁ φόρος ἐκάστης ἀμπέλου θέλει ἐπιβαρυνθῆ με ἡμισίαν δραχμὴν πλεῖστον τοῦ περυσίου φόρου, ἐξαιρουμένων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν πρώτην κλάσιν, αἰτινες ἀνακουρίζονται ὁμοίως, διότι θέλουσι πληρῶναι ἀπὸ 5 δραχμῶν 4, 50/100·

ἀλλὰ τί σημαίει ἡ ἀνακούρισις τῆς α' κλάσεως ὅταν καταβαρύνονται αἱ ἀμπέλοι τῶν λοιπῶν τεσσάρων κλάσεων, αἰτινες σχηματίζουν τὸ ὅλον σχεδὸν τῆς φορολογίας; και ἡ ἀπόδειξις πρόχειρος· ἡ α' κλάσις περιλαμβάνει στρέμματα 2,373· ἡ β'. 21,368· ἡ γ'. 53,341· ἡ δ'. 100,779· και ἡ ε' και τελευταία 190,052, μετὰ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀμπέλων τῆς ἐπαρχίας Κορίνθου, αἰτινες πιθανῶς εἶναι στρέμματα 29,750 μετὰ τῶν ὁποίων ἄς παραδεχθῶμεν κατὰ μέγιστον ἔρον στρέμματα α' τάξεως 500, ὥστε τὸ ὅλον τῶν στρεμμάτων ἰδιοκτητῶν, και ἐθνικῶν εἶναι 397,666· ἡ πρόσδος λοιπὸν εἰς ἡμισίαν δραχμῆς εἰς ἕκαστον στρέμμα και τῶν τεσσάρων κλάσεων φέρει αὐξήσιν φόρου δραχ. 230,752, ἐν αἷς συμπεριλαμβάνεται και ἡ ἐπικαρπία τῶν ἐθνικῶν ἐκ δραχ. 33,556 ἐκτός τῶν ἀμπέλων τῆς Κορίνθου, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζομεν πόσαι εἶναι ἐθνικαὶ και διὰ τοῦτο τὰς ὑπελογίζομεν ὅλας ὡς ἰδιοκτητῶν· ἡ δὲ δειουμένη ἡμισία δραχ. εἰς τὴν α' κλάσιν φέρει δραχ. τὸ πολὺ 1,436· ὥστε ἀπὸ ἀραιζόμενον τὸ ποσὸν ταῦτα ἀπὸ τὸ γινόμενον τῶν ὑπαλλήλων τεσσάρων κλάσεων θέλομεν ἔχει ὑπόλοιπον εἰς νέον βῆρος τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν δραχ. 229,316, ἔχον γαρίζομεν 1,436 δραχ. και πέρνομεν νέον φόρον δραχ. 229,316.

Μακρὰν λοιπὸν τοῦ νὰ ἀνακουρῆσθῆ, ὡς διατείνεται ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἡ τάξις τῶν ἀμπελοκτητῶν, ἀπ' ἐναντίας ἐπιβαρύνεται, και τὸ χειρότερον τὸ βῆρος τοῦτο πίπτει πρό πάντων εἰς τὴν πολυπληθέστερον τάξιν τῶν κατοίκων, αἰτινες συνήθως εἶναι και οἱ πτωχότεροι. Ἄς ἔλθωμεν, κύριοι, εἰς ἄλλην μίαν παρατήρησιν. Κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἰσχύον σύστημα τῆς κατὰ στρέμμα φορολογίας τῶν ἀμπέλων, ὁ φόρος ἐπληρῶντο ἐπὶ τῆ βῆσις τοῦ ἐνός εἰς τὰ δέκα πλήρη· και διὰ νὰ πληρωθῆ ἀνώτερος φόρος, ἔπρεπε και τὸ προϊόν τοῦ στρέμματος νὰ ἦναι τοὐλάχιστον διπλάσιος ἀξίως ἢ 20 δραχ. 20, και οὕτω καθέτης, ὥστε τὰ κλάσματα τῆς ἀξίως ἐπομένως φορολογικῆς μονάδος, ὅπου ὑπάρχον τιναῦτε, ἐλογίζοντο πρὸς ὄφελος τῶν φορολογουμένων, ἦτοι δὲν ἐφορολογοῦντο, ἐν ὃ ἀπ' ἐναντίας κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ὁ φορολογούμενος πληρῶναι ὁλόκληρον τὸν φόρον τῆς ἀξίως ἐπομένως φορολογικῆς μονάδος, και ὅταν ἔχη ὀλίγα μόνον κλάσματα αὐτῆς. Τοιαύτο τρόπον, κύριοι! ὁ προσδιοριζόμενος ἕδη φόρος ἐπὶ τῶν ἀμπέλων εἶναι μεγαλύτερος ὡς πρὸς τὸν μέχρι τοῦδε, διότι πληρῶναι ἐν εἰς τὰ ἐννέα, ἐν ἡ πρότερον, ἐπλήρωναν ἐν εἰς τὰ δέκα·

είναι δὲ καὶ ἀδίκος καὶ ἄνισος, διότι πληρώνει τὸν ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ φόρου ἐπὶ παντός κλάσματος τῆς ἀκολουθοῦ δεκάδος ἤθουν ἀπὸ τὰ δέκα, ἕνδεκα καὶ δωδέκα μέχρι τῶν 19 πληρώνει ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν φόρον, ἐ. ὧ κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον ἐπλήρωνεν, ὡς προσέειπα, φόρον ἀνώτερον, μόνον ὅταν ἡ αξία τῶν προϊόντων του ἦτο τοῦλάχιστον διπλασία ἤτοι δραχ. 20, καὶ οὐχὶ ὅταν ἦτον 11, 12, 13 — 19, ὅποτε ἐπλήρωνε μόνον τὸν ἀπλοῦν φόρον ἤτοι δραχ. μίαν. Σημειώσατε δὲ ὅτι ὁ βασις καὶ ἄνισος οὗτος φόρος ἐπὶ τῶν ἀμπέλων νομοθετεῖται εἰς ἐπαγὴν καθ' ἣν χρίζουσι ἀνακουσίτως οἱ ἰδιοκτητῆται αὐτῶν, διότι, ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσι καὶ κατὰ τὴν ἐμβολίαν αὐτοῦ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ προσεβλήθησαν καὶ αἱ ἀμπέλοι πρὸ δύο ἔτην ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἰσχύος τῶν σταριδοαμπέλων.

Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ μεταρρυθμισθῇ οὐ μόνον ἡ καθιερωμένη φορολογικὴ μονὰς τοῦ ἐνός ἐπὶ τῶν ἐνιαύ. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλαστικὴ καὶ ἄνισος βᾶσις τῆς ἄλλης φορολογικῆς βαθμολογίας. Ὅ,τι εἶπα, κύριοι, διὰ τῆς ἀμπέλους, τὸ αὐτὸ λέγω καὶ διὰ τὰ λοιπὰ προϊόντα, ὅσα ὑποβάλλονται εἰς τὴν κατὰ σιρόμμα φορολογίαν. διότι αἱ αὐταὶ βᾶσις, οἱ ἴδιοι κανόνες τῆς ἀνισότητος διαποῦσι καὶ τὴν φορολογίαν αὐτήν. Κύριοι! ὅπως εἶναι ἰσορροπημένος ὁ φόρος, ἰσορροπημένος πρέπει νὰ εἶναι καὶ τὸ ποσὸν τῶν φορολογητέων προϊόντων, ἢ ἡ αξία αὐτῶν. Ἄν θέλωμεν, ἂν εἴμεθα εἰς καιρὸν νὰ ἐλαττώσωμεν ἢ νὰ αὐξήσωμεν τοὺς φόρους, ἄς τὸ εἴπωμεν καὶ ἄς τὸ γράψωμεν καθαρῶς καὶ ἰσορροπημένως. Τὸ ἐλαστικὸν εἰς τὴν φορολογίαν εἶναι ἀλέθριον, διότι φέρει καταστροφάς.

Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους θελῶ μὲν ψιφιοφοῦμαι τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐνθώμεν τὴν ψιφιοποιεῖται συνθήκην καὶ δικαίον φόρων, ἐπιφυλάττωμαι ὅμως νὰ ζητήσω τὴν τροποποίησιν τῶν διατάξεων, αἵτινες ἀφοροῦσι τὸν μοναδικὸν ἐπὶ τῆς σταριδοῦς φόρον, καὶ τὴν φορολογικὴν βαθμολογίαν τῶν ἀμπέλων.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ κύριος ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργός εἶπεν ἔαν κύριοι, τὸ περι ἕρισμὸς τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρπίας νομοσχεδίων ἔχη ἑλλείψεις ἀναποφεύκτους ἀπὸ πᾶν φορολογικὸν σύστημα, τοῦλάχιστον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔφερον ἐν εὐκαταίῳ ἀποτέλεσμα. ὑπάρχουσι ἐντιμώτατοι ἄνδρες, οἵτινες δὲν ἔβλεπον τὸ σύστημα τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξέως τοῦ φόρου πρὸς ἀπὸ μίαν μόνον ἐπιπέδον, τὴν

τοῦ δημοσίου συμφέροντος, ἐποῦν πλῆθὸς ἐντύποι καὶ κυβερνητικῆς, ἀλλ' ἀτελεῖ, διότι οἱ φόροι πρέπει νὰ θεωροῦνται ὑπὸ δύο ἐπιπέδων δηλ. τὴν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, καὶ τὴν τοῦ φορολογουμένου τὸ προκαίαιον νομοσχεδίων ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμα τούτου, καὶ ἐπενήργησε μὲ τρόπον πολλὰ εὐτυχῆ τῶ νὰ ἀρήσῃσι τὴν ἐπιπέδον εἰσεῖναι τὴν μονομερῆ.

Ἄς ἰδῶμεν ἔπειτα ἂν τοῦ ὄντι, ὅπως διακρίνεται ὁ προαγορευσας, τὸ νομοσχεδίων κώδικος τοὺς φορολογουμένους, διαταραχῆ τὴν ἰσοτήτα, ἀπειλεῖ γενικὰς καταστροφὰς εἰς δύο τάξεις φορολογουμένων, τὰς πλουτληθεστέρας, ἐκεῖνας τῶν σταριδοκτητόνων καὶ ἀμπλοκτητόνων ἀνοδοῦσι τούτου, ἐξ ἐναντίας δὲ λέγει ὅτι εἰς τὸ νομοσχεδίων τούτου τὸ ὑπουργεῖον ἐβλήθη ἀπὸ ἀρχῆς ὅπως εἰλόφρονος καὶ ἐπιεικῆς πρὸς τοὺς φορολογουμένους τούτου, καὶ πέπειθεν ὅτι ἐπέτυχεν. Ἐπὶ τῆς σταριδοῦς ἐπέθε πάγιος φόρος διὰ τοῦ προκαίαιου νόμου καὶ τοῦ πρὸ μικροῦ φόρος ἐντός περὶ βεβαιώσεως καὶ σήμερον καὶ ἄλλοτε κατακρίθη ὡς ὁ φόρος ὑπὸ τοῦ προαγορευσας, ὅστις θέλει νὰ ἐπαναμερῶμεν τὸ σύστημα τῶν πρωτοκόλλων, τὸ ὅποιον καὶ τοὺς φορολογουμένους εὐλαφῆ, καὶ μοιρῆν ἀπὸ κοινῆς εἰς τὴν κυβερνησιν ἐπέσειεν. Ἐάν θύσωμεν ἓνα φόρον ἐπὶ τοῦ σταριδοκαρποῦ, ἀλλὰ τὸν μεταβάλλωμεν κατὰ ἐπαρχίας, θέλωμεν ὑποπέσει πάλιν εἰς τὸ σύστημα τῶν Πρωτοκόλλων, πάλιν θέλωμεν ἔχει σὺλλογον ἀρχῶν καὶ ἰδιοκτητῶν, πάλιν παράπονα καὶ προσφυγὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ θὰ μεταπέσωμεν εἰς τὸ σύστημα, τὸ ὅποιον θέλωμεν νὰ ἀποφύγωμεν. Ὁ φόρος, κύριοι, πρέπει νὰ εἶναι πάγιος, τὸ βεβαιῶσι ἢ πᾶρα καὶ ἡ ἐπιστήμη, καὶ τὸ προδουλοῦσι ὡς ἀξίωμα οἱ μεγαλειότεροι οικονομολόγοι, ὡνομαστὶ δὲ ὁ Ρικάρδος εἰς τῶν μεγαλητέων οικονομολόγων θέτει ὡς ἀξίωμα ὅτι ὁ φόρος πρέπει νὰ εἶναι πάγιος καὶ γνωστὸς, οὐ μόνον εἰς τοὺς φορολογουμένους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν πᾶρι φόρων πραγματευόμενον κόσμον. Τὸν πάγιον δὲ τούτου φόρον ἐξέλαμεν οὐχὶ κατ' ἀνβαίρετόν τινα τρόπον, ἀλλ' ἐξ ἐγγράφων καὶ διαφόρων πληροφοριῶν. Ποῖον θὰ εἶναι τὸ ἀλέθριον ἀποτέλεσμα, τὸ ὅποιον ἀνοπέψασαι ὁ προαγορευσας; ἂν ἴν βατερον ἢ ἢκ ὑπάρχει ἡ νότος τῶν σταριδοαμπέλων καὶ κατὰ τὸ ἐνεστίος ἔτος, (καθ' ἂς ἐξ ἔχω πληροφορίας πιθανολογεῖται ὅτι ἢ δὲν θὰ ὑπάρχει, ἢ ἂν ἀναρῶν θὰ εἶναι ὄχι βαρεία) ἀλλὰ τότε ἐπειδὴ ἡ παραγωγή τοῦ σταριδοκαρποῦ θὰ εἶναι μικροῦ ποσού, ἢ τιμὴ αὐτοῦ θὰ εἶναι μεγάλη, ἐπιμένον ὁ φόρος ὁ ἐγγύς τῶν 15 δραχμῶν ἐπὶ

ἐκάστης χιλιάδος ἐνετικῶν λιτρῶν θὰ εἶναι ἐπιεικέστατος· ἢ δὲν θὰ ἐνοικήσῃ ἡ νόσος, καὶ τὸ προϊόν θέλει εἶσθαι ἀφθονώτερον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνοσον κατάστασιν τοῦ ἀφ' ἐνός, τὸν φόβον δὲ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς νόσου ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὰ ἀκόλουθα ἔτη, (διότι ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα ὅτι ἡ νόσος δὲν θέλει ἐξαλειφθῆ τοῦ λοιποῦ, ἀλλ' ὅτι θέλει ὑποστῆ δικλείφεις), καὶ τρίτον διότι αἱ ἀπειθῆκαι τῆς Εὐρώπης εἶναι πλέον κεναί, οὐδεμία ομφιβολία ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ τιμὴ τοῦ σταφιδοκαρποῦ θέλει εἶσθαι μεγάλη, ὥστε τὸ ἐπιβαλλόμενον ποσὸν τοῦ φόρου εἶναι ἰπικεῖς. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας θέλει τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ σταφιδοκαρποῦ κατὰ τάξεις, διότι διαφέρει ἡ ποιότης τῆς σταφίδος κατ' ἐπαρχίας· ἄς ἴδωμεν ἂν ἡ διαφορὰ αὕτη ἀντιζυγίζῃ πρὸς τὰ ἐκ τῶν διαφορῶν κατατάξεων προερχόμενα ἀποτάγματα· ἡ ἐξέτασις αὕτη ἐγίνετο καὶ ἡ ἀπάντησις ἦτον ἀπορατικὴ. Ἐκτός τοῦ ὅτι ἡ ποιότης τοῦ ἀνόσου σταφιδοκαρποῦ κατὰ μικρὸν διαφέρει ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, ἡ μικρὰ αὕτη διαφορὰ δὲν προέρχεται κυρίως εἰμὴ ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς καλλιέργειας καὶ τῆς περιποιήσεως τοῦ προϊόντος. Ἐπομένως ἡ μικρὰ αὕτη ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς ποιότητος κατ' ἐπαρχίας ἀνισότητος, θέλει ἀντιζυγισθῆ μετὰ τὰ πλεονεκτήματα τῆς εἰς μίαν μόνην ποιότητα κατατάξεως τοῦ σταφιδοκαρποῦ καὶ θέλει κινήσει εἰς ἀμίλλαν τελειοτέρας καλλιέργειας. Ἀλλ' ἂν ἡ σταφίς εἶναι βεβλαμμένη, τότε συμφέρει νὰ μὴ ἐξαχθῆται αὕτη, διὰ νὰ χρησιμεύῃ εἰς κατασκευὴν οἴνουσπεύματος ἐντός τοῦ κράτους, ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ βιομηχανία αὕτη ὑπάρχει, καὶ δὲν προκείται νὰ συσταθῇ ἔδῃ, καὶ ἀφ' οὗ δύνανται κάλλιστα νὰ ὑποστῇ τὸν ξένον συναγωνισμὸν. Τροπὴ τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων εἶναι ἡ πρώτη ὕλη· ἀφ' οὗ δὲ ἡ πρώτη αὕτη ὕλη καὶ ἐν τῷ τόπῳ ὑπάρχει, καὶ εὖωτος εἶναι, ἡ βιομηχανία αὕτη ὑποστηρίζομένη καὶ ἀπὸ τῶν ἐν τῷ τόπῳ καταναλώσειν ἀναμφιβόλως θέλει εὐδοκίμησει· διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἡ ἐγγύρως βιομηχανία ἐμφυχοῦται, καὶ περιστελλεται ἀφ' ἑτέρου ἢ κατὰχρησις τῶν κερδοσκοπῶν, οἵτινες νοθεύοντες εἰς τοὺς τόπους τῆς καταναλώσεως τὸν καλὸν μετὰ τὸν βεβλαμμένον καρπὸν γίνονται παραίτιοι δυσφημίσεως τοῦ πολυτιμωτέρου τοῦ τόπου μας προϊόντος. Ἡ ἑλληνικὴ γεωργία, καὶ ναυτιλία, ὡς καὶ τινὰ εἶδη βιομηχανίας δύνανται κάλλιστα νὰ συναγωνισθῶσι μετὰ τῶν ξένων. Ἀφ' οὗ ἡ πρώτη ὕλη τοῦ εἶδους τούτου τῆς βιομηχανίας ὑπάρχει καὶ ἀφθονος ἐν τῷ τόπῳ καὶ εὐπόριστος, διὰ τῆς ἐνεργείας, τῆς καλῆς πίστεως,

μικρὰς καὶ καταλλήλου προστασίας, καὶ οὐχὶ δι' ἀπγορεύσεων τὰς ὁποίας καὶ ἡ πείρα καὶ ἡ ἐπιστήμη ἀποδοκιμάζουσι, δύναται ἡ βιομηχανία αὕτη νὰ προοδεύσῃ, ὅπως καὶ ἡ ναυτιλία μας, καὶ νὰ δώσῃ ἐργασίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας· δὲν λέγω νὰ δημιουργήσωμεν τεχνιτῶς βιομηχανίαν, ἀλλ' ὅταν προὔπαρξῃ, καὶ δύναται νὰ συντηρηθῇ πρὸς ὄφελος τοῦ τόπου μετὰ μικρὰν προστασίαν, συμβιβάζομένην ἄλλως τε καὶ μετὰ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου, πρέπει νὰ τὴν χρηργήσωμεν.

Ἦδη ἐπικαλοῦμαι τὴν ὑπομονὴν σας διὰ νὰ ἀκούσῃτε ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τοῦ σταφιδοκαρποῦ καὶ τὰς γνώμας τῶν διαφορῶν γεωργικῶν συμβουλιῶν. Δὲν ἀγνοεῖτε ὅτι ἐντός τοῦ κράτους ὑπάρχουσι διάφοροι συλλογοὶ σχηματιζόμενοι ὑπὸ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς κυβερνήσεως ἢ τῶν πολιτῶν, καὶ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν φορολογουμένων, καὶ τὴν ἀνεκούρσιν αὐτῶν ἢ πρὸς τὴν ἀλλοτρίωσιν τούτων εἶναι οὐχὶ νὰ δοκῶσι τὴν κυβέρνησιν εἰς τὸ νὰ αἰχίσῃ τὴν φορολογίαν, ἀλλὰ νὰ καταπολεμῶσι τὴν τάσιν ταύτην τῆς κυβερνήσεως, εἰάν ἤθελεν ὑπάρχει τοιαύτη, διὰ τῶν γνωμοδοτήσεων τῶν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐμελετήσωμεν ἀκριβῶς τὴν γνωμοδοτήσιν τῶν γεωργικῶν συμβουλιῶν.

Τὸ Γεωργικὸν συμβούλιον τῶν Πατρῶν συγκείμενον ὡς καὶ τὰ λοιπὰ γεωργικὰ συμβούλια ἐκ τῶν πολλῶν διακεκριμένων φορολογουμένων διὰ τε τὰς γνώσεις καὶ τὴν πείραν των, γνωμοδοτεῖ νὰ τεθῇ πάγιος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος δραχ. 30 κατὰ χιλιάδα (ἐνταῦθα ἀνέγνω τὴν γνωμοδοτήσιν τοῦ εἰρημένου συμβουλίου).

Ἡ γνωμοδοτήσις αὕτη δίδει ἐν μαθημα εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι οἱ μέτροι ὅροι τῆς τιμῆς τοῦ σταφιδοκαρποῦ ἐπαρματίσθησαν ἐπὶ τῇ παραγωγῇ δέκα ἑτῶν, παραγωγῇ ἀνόσῃ καὶ νοσερᾷ τοῦ σταφιδοκαρποῦ ἢ κυβερνήσεως ἐπέθετε φόρον 24 δραχμᾶς, ἀντὶ 30, καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρει μὲν ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐπιεικτέρον πρὸς τὴν γνωμοδοτήσιν τοῦ γεωργικοῦ συμβουλίου.

Τὸ γεωργικὸν συμβούλιον Ναυπλίας, γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς ἐπιθέσεως ἐργείου φόρου 14—16 δραχμῶν ἀλλ' ἂν καὶ ἡ γνώμη τοῦ συμβουλίου τούτου ἀντιπροσωπεύοντος συμφέροντα ὑλιγώτερα, διότι ὁ τόπος ἐκεῖνος δὲν εἶναι τόσοσ σταφιδοφόρος, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅχι ἰσχυρὰ, μαλαταῦτα καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης ἐπιεικτεστέρα εἶναι ἡ τιθεμένη δ' αὐτοῦ νομισματικὴ φορολογία.

Τὸ γεωργικὸν συμβούλιον Ἠλίας, τόπου τὰ μάλιστα στα-

φιδωφόρου προτείνει τὸν εἰς 32 δραχμὰς ὀρισμὸν τοῦ φόρου τῆς σταφίδος καὶ ὡς μέσον ὄρον τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος εἰς 200 δραχ. τὴν χιλιάδα· (ἐνταῦθα ἀνέγνω τὴν γνωμοδοτησιν τοῦ Γεωργικοῦ συμβουλίου Ἡλείας).

Ἐκ τούτων βλέπετε, κύριοι, ὅτι οἱ προστατευόμενοι ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος διαμαρτυροῦνται κατὰ τῆς προστασίας τοῦ προαγορεύσαντος. Νομίζω λοιπὸν ὅτι ἡ ἀντὶρροσὶς καὶ καταστροφὴ ὄλων τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ ἐντίμου προαγορεύσαντος εἶναι τελεία οὐχὶ ἐκ μέρους μου, ἀλλ' ἐκ μέρους τῶν προστατευόμενων του αὐτοῦ· καὶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐρέσθη μ' ὄλον τὸν ἀνήκοντα σιβισμόν εἰς τὴν παρούσαν τάξιν τῶν σταφιδοκτημόνων, γρηπήσαν ὄλον τὴν δυνατὴν δοῦναι εἰς προῖον τοσοῦτον πολυτίμον, διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ φόρου πολλῆ ἐλαστικῆς τῶν ἐλπίδων τῶν αὐτῶν.

Οἱ ὄροι τοὺς ὁποίους μεταχειρίσθη τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τοῦ φόρου ἐντὸς τῆς κλίμακος τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἐλήφθησαν αὐθαίρετως, δὲν ἐσχηματίσθησαν ἀπὸ τυχαίαν ἐξαγωγήν ἀριθμῶν τυχαίως γραφέντων καὶ ἐντὸς κάλπης ριφθέντων· αὐτὸ τὸ παίγνιον τὸ ὅποιον μᾶς ἀποδίδει ὁ προαγορεύσας εἶναι σκληρὸν, προκειμένου μάλιστα περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς συνασφοράς τοῦ πολίτου εἰς τὴν κυβερνήσιν του. Τὸ ἐπορίσθημεν ἀπὸ τὰ γεωργικὰ καὶ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, ἀπὸ τὰς ἀρχάς, ἀπὸ τοὺς νομάρχας, ἐπάρχους καὶ ἐφόρους, καὶ ὄν ἀπὸ τινος κειροῦ δεικνύει ὁ προαγορεύσας μεγάλην δυσπιστίαν· Πᾶς διευθυνὸν κλάδον τινὰ κυβερνητικὸν πρέπει νὰ ἔχη μεγάλην προσηχὴν, διὰ νὰ μὴ ἀπατάται ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν ζῆλον τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐργαζομένων, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ δυσπιστῆ ἐντελῶς κατ' αὐτοῦν. Ὅταν εἰς ὑπουργὸς ζητῆ πληροφορίας ἀπὸ τὰς ὑπαλλήλους ἀρχάς πρὸς σχηματισμὸν νέου τινὸς μέτρου, ἀδύνατον ὡς ἐπὶ τὸ παλὸν νὰ μὴ λάβῃ ταῦτα· εἰλικρινεῖς, ἐκτὸς ἐν ὑποτιθῆ συνωμοσίᾳ ὄλων τῶν ἀρχῶν. Ὅταν δὲ αἱ πληροφορίες αὗται εἶναι σύμφωνα μὲ τὰς πληροφορίες ανεξαρτήτων σιδηρολόγων, μὲ τὰς πληροφορίες τῶν γεωργικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑπάρχωσι ψευδεῖς αἱ πληροφορίες αὗται. Ὅλοι οἱ ὄροι τῆς κλίμακος ἐπορίσθησαν ἐκ τῶν αὐτῶν πληροφοριῶν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι μεταχειρίσθημεν εἰς τὸ νομοσχεδίου ὄρον ἐλαστικὸν τοῦ προσταθέντος, δὲν εἶναι λοιπὸν τυχαῖοι οἱ ὄροι αὗτοι. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας πύλεται τὴν κλίμακα διότι ὑπάρχει ἐν αὐτῇ ἀνισότης δὲν ἀρνοῦμαι τὴν ἀνισότητα, ἀλλ' αὐτὴ ἐγκυμαται εἰς τὸ σύστημα καὶ εἰς τὴν βάσιν τῆς φορολογίας μας. Ἐάν ὁ προαγο-

ρεύσας προτείνει τὴν κατάργησιν τῶν δύο πληθῶν τῆς φορολογίας (τὴν θέσιν τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος καὶ τὴν ἐνοικίασιν) καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ συστήματος διὰ κατάλληλοτέρου, ἤθελεν ἔχει δικαίωμα νὰ συνηγορῆ ὑπὲρ τῶν φορολογουμένων, καὶ ἤθελε στρέφειθαι εἰς ἀρχὰς γενναίας ἢ εἰσαγωγῆς λοιπὸν εἰς τὸ νομοσχεδίου τῆς κλίμακος, δὲν εἶναι πρόξενος ἀνισότητος, καὶ τούτο ἔπρεπε νὰ βιολογικῆ ὀχί σήμερον πλέον, ἀλλὰ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξείας, τῶν φόρων νόμου. Καθ' ὅλας λοιπὸν τὰς ἐπιχειρηματικὰς τῶν ἐνοικιαστῶν, τῶν ὁποίων καταστρέφει τὰ πλεονεκτικὰ σχέδια, καὶ τινῶν ἄλλων ὑπὸ πολιτικῶν λόγων ὑποκινουμένων εἰς τὸ νὰ μεταχειρισθῶσι τὸν νεωτερισμὸν τούτον ὡς ὄργανον προσβολῆς κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτὸς λέγειν τούτων, τὸ νομοσχεδίου ἀναντιρρήτως θεωρεῖται εὐεργετικὸν· λέγειν ταῦτα δὲν παραπνοοῦμαι κατὰ τῶν πολιτικῶν ὑποκινήσεων, αὗται ἐγκυμαται εἰς τὴν φύσιν πάσης Κυβερνήσεως, ἀλλὰ βίωσι ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ ἐνδιατρίβω περισσότερο ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐναποθέτω λοιπὸν τὰ ἐγγράφα τῶν διαφόρων γεωργικῶν συμβουλίων, πρὸς εὐαιετὸν πλήρη τῆς Γερουσίας. (παρεκατέθηκε τὰ ἐγγράφα ταῦτα).

Ἐρχομαι ἤδη εἰς τὰς ἀμπέλους καὶ θαλιῶ με ἀληθῆ λύσιν, διότι ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἡ πρόθεσις ἡ ἀπάται· ἀλλ' ὀπισθεῖτε καὶ ἂν ἐξορῶσθε καὶ ἐξετάσθε, δὲν θέλετε εἶρε εἰμὴ ἐλάττωσιν τοῦ φόρου κατὰ 100,000 σχεδὸν δραχμὰς. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς κλίμακος εἰς τὰς ἀμπέλους χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1845, δὲν εἶναι ἐπομένως νέα· μικρὰ τις μόνον ἔκτοτε ἐπλήθη μεταβολὴ κατὰ τὸ 1852· αἱ δηλώσεις αὗται εἶναι μόνιμοι κατὰ τὸ ἀρθρ. 43 τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξείας τῶν φόρων νόμου. λέγειν « αἱ ἀμπέλοι ὄσαι ἐδηλωθῶσι ἢ ἐξηκριθῶσι διὰ καταμετρήσεως μέχρι τέλους τοῦ 1854 φορολογουμένη καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη ἐπὶ τῆς βάσει τῶν δηλώσεων καὶ πρωτοκόλλων, εἰς 2 ἐπιπλεῖται ἡ φορολογία τοῦ 1854, κτλ. »

Ὡς δὲ ἐγένον αἱ δηλώσεις καὶ ὁ προσδιορισμὸς ἐκάστης ἀμπέλου ὡς πρὸς τὴν κατάξιν· Ὅταν συνέταξα τὸ νομοσχεδίου τούτο, ὁμοιογῶ ἤμην εἰς μεγάλην, ἀδιάκοπον καὶ πολυήμερον ἀπορίαν ἡ ἀμπέλου ἢ ἀποφέρειν 10 δραχ. εἰσοδήμα πληρῶν 1 δραχμῆν, ἀλλ' ἢ ἀποφέρειν 11, 12, 13, 14 τί πληρῶν; μοὶ ἀπάντησαν 2 δραχμὰς ὡς τὸ μέγιστον ταῦτο μὲ τὸν θετικώτερον τρόπον ἐξέτασα περὶ τούτου πληροφο-

ρίας από τους κατ' ἐπαρχίας εφόρους και ταμίας, πρώτιστα τους άλλους διατελέσαντας ως ταμίας και εφόρους υπαλλήλους του υπουργείου, ηρώτητα ἀμπελοκτήμονας, μοί είπον δὲ ὅτι ὁσάκις συγκροτεῖται ὁ σύλλογος διὰ νὰ προσδιορίσῃ τὸν φόρον τῶν ἀμπελων, εἰ μὲν ἡ πρόσθετος ὑπερβαίνει τὰς 10 δραχμάς κατατάσσεται εἰς τὴν β' τάξιν ἢ ἀμπελος, εἰδὲ ἰά: 20 εἰς τὴν γ' και οὕτω καθεξῆς. Τὴν αὐτὴν πληροφορίαν ἔλαβον και μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν, και μέχρι σήμερον ἔχω και ἔλαβον τὴν αὐτὴν πληροφορίαν, και ἀπὸ τούτων ἀμπελοκτῆμονες και ἀπὸ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τούτους συνεισηλεύθη: ἀλλὰ τότε πῶς ἐδιορθοῦντο ἡ ὑπερτάτη αὐτὴ ἀδικία; Ὁ εφορος ὅταν συναρμολογῶμενος μετὸν σύλλογον ἔβλεπεν ὅτι ἡ πρόσθετος δὲν ὑπερέβαινε τὰς 14 ἢ 15 δραχμάς, κατέταττεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν ἀμπελον εἰς τὴν φορολογίαν τῆς 1 δραχμῆς: ὅταν δὲ ὑπερέβαινε τὰς 15 ἀλλ' ὅχι και τὰς 20 κατέταττεν αὐτὴν εἰς τὴν φορολογίαν τῶν 2 δραχμῶν και οὕτω καθεξῆς: ὅταν δὲ ὑπερέβαινε τὰς 25, φορολογεῖτο 2, ὅταν δὲ ὑπερέβαινε τὰς 25, 3 δραχμάς κτλ. Ὅταν λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον ἐρχεται και ἐπιβάλλῃ ἀντὶ 2 δραχ. 1, 50|00, ἀντὶ 3 δραχ. 2, 50|00 κτλ. ἐπὶ ἔλαττον 50 λεπτά δι' ἐκάστην τάξιν, εἶναι λέγω ἀτοπὸν και σκληρὸν συνάμα νὰ διαψεύδηται και ἡ καλὴ αὐτὴ θέλησις και τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο ἀποτέλεσμα τοῦ νομοσχεδίου: ἀν τοῦτο προέρχεται ἀπὸ πλάνην, δὲν ἔχω νὰ εἰπω τίποτε. Πρὸς θεραπείαν τῶν ἀληθῶν δυσκολιῶν αἰτίνας ἐγεννήθησαν ἐν ἐμοὶ ἰρώτιστα διαφόρους ἀμπελοκτῆμονας, ἐξήτησα δὲ και τούτους παρελθόντας νόμους: εἰσὶς μικρὰς τινος και ἀσημάντου μεταβολῆς ἐπινεχθείσας τῷ 1852 ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ προαγορεύσαντος, ὑπουργοῦντος τότε δι' ἡς καταργήθη ἡ β' τάξις τῶν ἀμπελων ἢ ἀποδοῖσθαι 50 λεπτῶν φόρον, οὐδ' αἰμία ἄλλη μεταβολὴ εἰς τὸν νόμον τοῦ 1845 ἐγένετο, και τὸ ὅπως παράδοξον τοῦτο σύστημα ἐπαρήθη. Ἡ β' τάξις ἐκείνη καταργήθη διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμπελος φέουσα πρόσθετον 5 μόνον δραχμῶν και τῷ ὄντι λόγω ἐμπορίας ἢ καλλιέργειας τοιαύτης ἀμπελου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἀλλὰ λόγω εὐχαριστήσεως τῆς οἰκογενείας εἰς ὅσον μάλιστα μέρη μὴ ἀμπελοφορα ὑπάρχουσι και καλλιεροῦνται πολλὰ τοιαῦται ἀμπελοι, και οἱ καλλιεργηταὶ οὗτοι ἔπαθον διὰ τῆς καταργήσεως τῆς β' τάξεως. Ἐκτός λοιπὸν τῆς μεταποιήσεως ταύτης, ὁ νόμος τοῦ 1852 δὲν ἐπέφερεν ἄλλην: ἠθέλησα ὅμως νὰ ἴδω μήπως ἐντὸς τῶν ὀ-

δηγίων τῶν συνοδευουσῶν τὸν νόμον τοῦ 1852 προκύπτῃ ἡ ἰδέα ὅτι τὰ μεταξὺ τῶν δεκαδῶν διατάγματα καταργοῦνται, ἀλλὰ και τοῦτο εἶναι ψευδέστατον, διότι οὐδαμῶς τοιαῦτα τις μνεῖα εἰ και πόρρωθεν γίνεται: ἐπομένως παρηγορηθῆναι διὰ και εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ἐμνήθη τὸ ὑπουργεῖο: ἀπὸ τὸ καθικὸν τοῦ ἀγαθοεργοῦ σκοποῦ, τὸν ὅποιον πᾶσα Κυβέρνησις οφείλει και πρέπει νὰ ἔχη πρὸς τοὺς φορολογουμένους: δὲν ἐκακώμεν λοιπὸν, ὡς βλέπετε, νεωτερισμὸν, εἰμὴ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν φορολογουμένων. Τοιαῦτα εἶναι αἱ ἀρχαὶ τοῦ φορολογικοῦ συστήματος: ἐν τούτοις ἡ Γερουσία οφείλει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν πρόκειται νὰ νομοθετήσωμεν σήμερον νόμον μόνον και ἀείδιον, ἀλλ' ἐνίκυσιον, και ἐπομένως ἡ πείρα θέλει μᾶς ὀδηγήσει εἰς καταλλήλον μεταβολὴν τοῦ συστήματος τῆς ἐπιεικείας, ἐφ' οὗ σικρίζεται τὸ προκειμένον νομοσχέδιον: διὰ ταῦτα παρηκαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ τὸ ἀποἰέλθῃ ὅπως ἔχη.

Και δεῦτερον λαβὼν τὸν λόγον ὁ γερουσιαστὴς κύριος Χρηστίδης εἶπεν.

Ἐπίστευα ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργὸς ἠθέλε καταρῆγει εἰς τὴν αὐτὴν ὑπερέσπισιν, τὴν ὅποιαν ἐμπεριέχει ἡ ἐκθεσις του, μόνον τοῦτο δὲν προσεδόκουν ὅτι δὲν ἠθέλει ἐνδυναμώσῃ τὰ ἐπιχειρήματα του, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας τὰ ἐξησθῆναι: μᾶς ἐξήμνησε τὸ νέον φορολογικὸν σύστημα, τὸ ὅποιον εἰσάγει, και καταρῆνῃ τὰ ἐπιχειρηματικὰ ἀποτέλεσματα, λέγει, παντοῦ ἐγένοντο: τῷ λέγω και ἐγὼ ὅτι πρὶν ἢ ἐισαρμοσθῆ ἐν σύστημα φορολογίας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ αἰσθανθῶσιν αἱ συνέπειαι αὐτοῦ: αἱ συνέπειαι τῶν φορολογικῶν συστημάτων αἰσθάνονται ἀπὸ τὸν λαόν, ὅταν καταπέσωσιν ἐπὶ τοῦ τραχήλου του ἀποβάλλετε Κ. ὑπουργὲ νόμον, εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὁποίου μετὰ ζήλου και συμφέροντος τιμῆς οὐχὶ μικροτέρου τοῦ ἰσχυροῦσας, ἠγρολήθησαν πενήτησιντα ἀλληλοδιαδόχως ὑπουργοὶ, και νομίζετε ὅτι ὁ αὐτοσχεδίασθαις ὑρ' ὁμῶν εἶναι καλλίτερος; Σᾶς εἶπον μολεταῦτα, ἐτιμῆσατε τὰ ἄλλα προΐοντα κατὰ στρέμμα, ἀλλὰ τὰ βυμβάκια και καπὰ μὴ τὰ ὑπάγητε εἰς τὴν στρεμματιολογίαν, ἢ ἀπ' οὗ τὰ ὑπαγάγητε, ἔπρεπε κᾶν νὰ θέσῃτε και μίην ἀκόμη κατωτέρων τάξιν. Ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀρνείται πᾶσαν ἐλαβάν. Ἔτις δύναται νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο: μήπως ἐγὼ πολέμῳ τὴν πίστιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ; λέγω ὅμως ὅτι ἡ πίστις του αὐτοῦ δὲν εἶναι φωτισμένη, και τὰ ἀποτέλεσματα δὲν θά εἶναι ὅποια τὰ προβλεπόμενα, και τὰ ἀποτέλεσματα δὲν θά εἶναι ὅποια τὰ περιμένει περιττὸν ὅθεν νὰ κἀμνητε, Κ. ὑπουργὲ, δ' ἀκαρῶσας εἰ-

λικρινείας. Ομιλών περί τῆς σταρίδος ὁ Κ. ὑπουργός εἶπεν ὅτι θέλησε νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ σύστημα τῆς ἐκτιμῆσεως, τὸ ὅποιον εἶχε πολλὰ κακὰ, καὶ τὸ ὅποιον συνέτρεχον συμβούλια, πρωτοκόλλα, ἀντεκατέστησε δὲ τοῦτο διὰ παγίου φόρου, εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὁποίου ἐσυμβουλευθῆ τὸ γεωργικὸν συμβούλιον τῶν Πατρῶν· ἀλλὰ μῆπως τὰ πρωτοκόλλα ἦσαν ἀυθαίριτοι προσδιορισμοί; εἰς τὸ σύστημα ἐκεῖνο συνέτρεχον καὶ συμβούλια καὶ νομοθετικὰ σώματα, διότι ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ περιβάλλοντος πολλὴ ἀλλοτρία ἐγένετο λόγος καὶ ἐμποδίσθη ἡ ἐξαγωγή τῆς σταρίδος πρὶν ἢ διὰ τῶν πρωτοκόλλων προσδιορισθῆ ἡ τιμὴ ἐν ἣ εἰς τοῦτο συντρέχει ἐν γεωργικῶν μόνον συμβούλιον. Σὺς εἶπον πράγματα, Κ. ὑπουργέ, ἀληθείας ὑποστηρίζομενας ἐκ τῆς πείρας ἐπὶ τῆς φορολογικῆς τῆς σταρίδος, μοὶ εἶπατε λόγους· τί ἀντιτάττει εἰς τὸ ὅτι θὰ καταδικάσκητε διὰ τοῦ νεωτερισμοῦ τῆς ἐπὶ τῆς σταρίδος φορολογίας ἢ ἐκτομμύρια σταρίδος ἢ νὰ μείνῃ ἀπωλήτος, ἢ διὰ νὰ πωληθῆ πρέπει νὰ καταβρῦνῃ τὸν πρᾶχλον τῶν φορολογουμένων; τὴν γνώμην τοῦ γεωργικοῦ πάλιν συμβουλίου Πατρῶν· καὶ ἡ γνώμη τῶν καὶ τῶσων ἄλλων προκατόχων σας ὑπουργῶν, τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἀτινα τισάκις ἐπανέλαβον νομοθετοῦντα τὴν φορολογίαν ἐκείνην, σὰς φαίνεται ἀναξία λόγου;

— Εἶπε προσέτι ὁ Κ. ὑπουργός ὅτι ἐὰν ἐνακλήσῃ ἡ νόσος καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰς τὴν σταριδοκαρπὸν ἡ τιμὴ θὰ εἶναι μεγαλύτερα· συμφωνεῖ τοῦτο μὲ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν μαρτυροῦσι τὰ συναχθέντα πρωτοκόλλα, τὰ ὁποῖα πρὸ μικροῦ σὰς ἀνέγνωσα, καὶ τὰ ὁποῖα βεβαιῶσιν ὅτι ἡ σταρίς ἐξετιμῆθη εἰς ἐλαχίστην τιμὴν ἐπὶ παραγωγῆς μετριοτάτης ἐπτά μόνις ἑξατομμυρίων λιτρῶν; ἡ ἀρχὴ λοιπὸν τοῦ ὑπουργοῦ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰ πράγματα· καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἐὰν ἐξακολουθήσῃ ἡ νόσος, ἡ τιμὴ τοῦ σταριδοκαρποῦ θὰ εἶναι μικροτέρα ὡς νοσερά. Ἄν τέλος εἶναι ἀληθὴς ὁ δισταχισμὸς τοῦ Κ. ὑπουργοῦ περὶ τῆς δυνατῆς ἐπιτυχίας τῆς πρὸς κατασκευὴν οἰνοπνεύματος βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι, διεκτι εἶρχεται νὰ ἀναγκάσῃ μὲ βεβαιωτάτην χεῖρα νὰ μείνῃ ἐν τῷ τόπῳ ἡ βεβλαμμένη σταρίς; τὸ νὰ προτιμῶσιν αἱ ἰδιοκτῆται τὴν ἐξαγωγήν τοῦ βεβλαμμένου σταριδοκαρποῦ, ἀποδεικνύει ὅτι αὕτη δὲν εὐρίσκει καλὴν ἐν τῷ τόπῳ κατανάλωσιν· αὕτω γίνονται αἱ δοκιμασίαι πρὸς ἐπιτυχίαν μιᾶς βιομηχανίας; ὄχι κύριε ὑπουργέ· αἱ βιομηχανίαι δὲν καταχεδιάζονται· τὸ ἰδιωτικὸν πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑποβάλλει τὰς βιομηχανίας, ὅταν εὐρίσκη ἐν

αὐταῖς συμφέρον. Διὰ τὰ γεωργικὰ συμβούλια δὲν λέγω τίποτε περισσώτερον, ἐκπληττομικὸν μόνον μὲ τὸν τρόπον τοῦ ἀπέπεσθαι τοῦ γεωργικοῦ συμβουλίου Ἑλλάδος, τὸ ὅποιον λέγει ὅτι διὰ νὰ λειψῇ ἡ κατάχρησις πρέπει νὰ τεθῆ ἕγγενος φόρος ὡρισμένος 20 δραχ. κατὰ χιλιάδα· ἀναφέρων τοῦτο δὲν λέγω ὅτι πρέπει νὰ δυσπιστῶμεν εἰς τὴν καλὴν συνείδησιν τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐκεῖνου, ἀλλ' εἰς τὰς κρίσεις τῶν· τὸ συμβούλιον ἐκεῖνο φαίνεται ὅτι δὲν συνεβουλευθῆ τὰ πράγματα, διότι ἐὰν συνεβουλευέτο αὐτὰ, δὲν ἔθελε ποτὲ γνωμοτάσει φόρον 20 δραχ. ἐπ' ἐκάστης χιλιάδος, ἢ τιμὴ τῆς ὁποίας κατὰ μέσον ἔρην δὲν ὑπερβῆ τὰς 60 δραχ. ὅπως εἰάγεται ἐκ τῶν πρωτοκόλλων· καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς γνωμοτάσεως ταύτης τὸ ὑπουργεῖον προσδιώρισε τὸν ἐπὶ τῆς σταρίδος φόρον ἐλάχιστον· καὶ αὕτως τῆς ἐλπίδος τῶν. ἀλλὰ τίνες ἤλπισαν εἰς προσδιορισμὸν 20 δραχ. φόρου; χωρὶς νὰ θέλω νὰ ἀφαιρέσω τὴν ἀξίαν κανενὸς προσώπου, λέγω ὅτι αἱ ἐλπίδες τῶν φορολογουμένων δὲν ἦσαν αὐταὶ αἱ ὑπὸ τοῦ γεωργικοῦ συμβουλίου ἐκφρασθεῖσαι· ὁ λαὸς καταψήφισε τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τοῦ σταριδοκαρποῦ εἰς 200 δραχ. διότι μόνις τὸν ἐποίησεν 60, ὥστε αἱ ἐλπίδες τοῦ λαοῦ δὲν πραγματοποιιοῦνται διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦτου. Δὲν ἀνεῖται ἄλλως ὁ Κ. ὑπουργός ὅτι καὶ τὸ σύστημα τοῦτο τὸ ὅποιον εἰσάγει τὸ νομοσχέδιόν του ἔχει τὰς ἀτελείας του, ἀλλὰ μῆπως οἱ πολυσύντες τὰς ἀτελείας τοῦ συστήματος τοῦτου καθυπέβαλον λέγει, καλλίτερον; ἐπ' ἀληθείας δὲν ἐνόησα τὸν συλλογισμὸν τοῦτον· διότι δὲν ἔχομεν νὰ φερῶμεν καλλίτερον σύστημα, δὲν πρέπει νὰ λέγωμεν τίποτε κατὰ τῶν ἀτελειῶν τοῦ συζητουμένου; μὲ ἄλλας λέξεις, διότι δὲν ἔχομεν νὰ εἰσαγάγωμεν ἐν αὐτῷ συστημῷ ευρωπαϊκότερον, δὲν πρέπει νὰ βελτιώσωμεν τὰς τῶσας ἀλλεΐψεις τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ προτεινομένου. Τέλος ὁ Κ. ὑπουργός μοὶ παρετήρησεν ὅτι ἔπρεπε νὰ εἰπῶ ὅτι εἶχον ἐπὶ τοῦ ἀντεκείμενου τοῦτου κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ παγίου περὶ φορολογίας νόμου, ἀλλὰ ὁ κύριος ὑπουργός ἐλκυσθῆναι βίβαια ὅτι εἰς τὸν περὶ βεβαιωτικῶν νόμον δὲν προέκειτο εἰμὴ περὶ τῆς μονιμότητος τοῦ φόρου· καὶ τότε εἶπαμεν τῷ ὄντι ὅτι εἶχαμεν νὰ εἰπώμεν κατ' αὐτοῦ· ἀλλὰ σήμερον δὲν ἔκαμα οὔτε χάμνω λόγον περὶ τῆς ἀξίας τοῦ μονιμοῦ φόρου, ὅλη ἡ συζήτησις στρέφεται σήμερον εἰς τὸν ἐπιβαλλόμενον μοναδικὸν φόρον ἐπὶ πάσης ποιότητος σταρίδος· ὁ φόρος οὗτος, ὅπως εἰσάγεται, εἶναι ἀδικίαι καταστρεπτικῆς τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ ἐγγράψωμεν εἰς

νόμον. Ἐπαναλαμβάνω λοιπόν ὅτι τὸ σύστημα τῆς φορολογίας ἐπὶ τῆς σταριδος εἶναι ἀδικον, ἀνίσον καὶ ἀβιβαίετον· καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐπινοήθη ἡ δέουσα θεραπεία, ἀρ' οὐ ἀπαξ ἔφρασε τὴν καθιερωθῆ ὁ πάγιος τῆς φορολογίας νόμος, τὸ συμφέρον τὸ ἀλλθές ὅμως καὶ τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ δημοσίου εἶναι τὴν προσδιορισθῆ ἄλλος φόρος διὰ τὴν ἀνοσο, καὶ ἄλλος διὰ τὸν νοσερόν σταριδοκαρπὸν.

Ἐρχεται τὸ ζήτημα τῶν ἀμπελιῶν ἀγανακτεῖ ὁ Κ. ὑπουργὸς διὰ τὴν παρεξηγηθῆναι οἱ διαλογοῖστές του καὶ δὲν κατανοεῖται ἢ εἰλικρινεῖα του τὸ πιστεῦω, ἀλλ' ὅτι δὲν πιστεῦω εἶναι τὸ ἐξῆς· ἐπὶ τὸ προτεινόμενον σύστημα του δὲν στηρίζεται εἰς ὄρθας ἀρχάς· θέλει τὴν πράξῃ τὸ καλόν, πιστεῦω, ἀλλ' ἄκων πράττει κακόν. Ἐβασανίσθη, λέγει 15 ἡμέρας ἐρευνῶν καὶ σκεπτομένου, καὶ δὲν ἤτυνθη τὴν παράξῃ ἄλλο, εἰμὴ τὸ προϊόν τὸ ὅποιον ὑπὸ συζήτησιν ἔχομεν ἐζήτησε πληροφορίας ἀπὸ ταμίας καὶ ἐφόρου, ἀπὸ τῆς ὑπαλλήλους τοῦ ὑπουργείου του καὶ εὗρεν ὅτι ὅσας τὸ προϊόν τῶν ἀμπελιῶν ἀπέφερον 11, 12, 13, 14 — 15 δραχ. κατετάττετο ἢ ἀμπελος ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ἐπιεικῶς φορομένον εἰς τὴν τελευταίαν τάξιν, καὶ ἐπλήρωνε φόρον δρ. 1, ὅσας δὲ ὑπερέβαιναν ἢ πρόσοδοι τὰς 15 δραχ. μέχρι τῶν 20 ἐπλήρωνε φόρον δρ. 2 καὶ κατετάττετο εἰς τὴν δ', τάξιν. Ἐγὼ ἀρνούμαι αὐτὴν τὴν ἐφαρμογὴν. Ἐάν ἐφορος ἢ ταμίας ἢ νομάρχης ἢ ὅστις δῆποτε ἐδίδρασκε τοῦτο, δὲν φιλονεικῶ, λέγω θίμως, ὅτι ἂν οὕτως πως ἐφραμύζετο, ἐφραμύζετο κακῶς· ἰδοὺ τί σαφῶς λέγει τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἐκεῖνου, δὲν θέλω τὴν μάθω τί λέγει ὁ ἐφορος καὶ ὁ ταμίας καὶ ὁ νομάρχης.

Α' ποιότητος ἀμπελος πληρώνει δραχ. 5.

Β' ποιότητος ἀμπελος πληρώνει δραχ. 4. κτλ.

Ἐπειτα παρακατιῶν λέγει σαφῶς ὁ νόμος τί ἔνοοι μετὰ τὴν τῆς α' ποιότητος β' κτλ. ἀμπελον ἀκούσατε αὐτὸν τὸν νόμον ἐξηγουμένον σαφίστατα. α' ποιότητος ἀμπελος εἶναι ἢ ἀπορίμουσιν προϊόντα ἀξίας 50 δραχ. β' ποιότητος, 40. γ' ποιότητος 30 καὶ καθ' ἐξῆς· ὥστε εἶναι προδηλότατον ὅτι ὁ νόμος εἶναι βῆσιν 10 τοῖς 0/0, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν κάμει 10 διὰ δὲν συμπληρώσει τὴν δεκάδα τῆς ἡγουμένης τάξεως δὲν πληρώνει εἰμὴ τὸν φόρον τῆς ἐπομένης· αὕτη εἶναι ἡ ἔνοοια καὶ τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ἀρ' δὲ ἄλλως ἐγένετο, παρεξηγεῖτο ὁ νόμος καὶ καταπιεῖτο ὁ φορολογούμενος. Ἀλλὰ πρὸς στιγμὴν δέχομαι ὅτι τὴν ἀποφέρουσαν 11, 12, 13, 14 καὶ 15 δραχ. ἀμπελον

κατετάττετο εἰς τὴν ε' τάξιν, τὴν δὲ ἀποφέρουσαν 16, 17, 18 καὶ 19 κατετάττετο εἰς τὴν δ', ἀλλ' οὕτως ἐγένετο καὶ μικρὰ τις παρεξήγησις· ἐν ᾧ ἀπ' ἐκαστῆς κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἀρκεῖ τὴν ἀπορίμη ἢ ἀμπελος καὶ αὐξῶσιν προϊόντες ἀξίας καὶ ἐνός μόνου κλάσματος τῆς ἀξίας ἐπομένης φορολογικῆς μὴ ἀδοῦ, διὰ τὴν πληρωσῶσιν τὸν φόρον αὐτῆς τῆς μὴ ἀδοῦ ὥστε κατὰ τὸ νομοσχέδιον δὲν δίδεται καμμία παρεξήγησις, ἐκτός ἂν ὑποθεθῆ ὡς τοιαῦτα ὁ συμφρασεῖς τὸν ὅποιον τὸ δημοσίον κάμνει λαμβάνοντὸν αὐτὸν φόρον διὰ τὴν πρόσδοσον 19 ὡς καὶ διὰ τὴν πρόσδοσον 11. Το σκεπτικόν λοιπὸν σύστημα εἶναι πλέον ἢ ταμειοδικόν, εἶναι ταμειοδικώτατον, εἶναι τὴν ὅσον δὲν ὁμοεικῶς. Ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀντὶ τὴν ἀπαντήσῃ εἰς τὴν τεθείσαν ὑπ' ἐμοῦ ἐρώτησιν περὶ τῆς βῆσιν τοῦ νομοσχεδίου του τῆς πρωτοφρονῆς 1 ἐπὶ τῶν 9, ἀνέφερον ὅτι ἡ τροποποίησις τοῦ παλαιῦ νόμου ἢ τὴν 1852 γινόμενη ὑπ' ἐμοῦ ἀφαιρεῖ μόνον τὴν ε' τάξιν τῶν ἀμπελιῶν· ἀλλ' ὁ νομοθέτης ἐκεῖνος τοῦλάχιστον ἐπιπροσέθετο ἐφραμύζειν ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἀμπελος ἀποφέρουσα καὶ τὴν μόνον δραχμῆς, καὶ ἐπέθετο τὴν δραχμὴν τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῶν 10 δραχ. ἀλλ' ὁμοίως Κ. ὑπουργὸς, τί κάμνεται; λαμβάνεται αὐτὴ τὴν δραχμὴν καὶ ἀναγνωρίζοντες τὸ ἀδικημα, καὶ παραιθῶσιν, ὡπως ἐφραμύζεσθε, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀμπελοι ἀποφέρουσαι καὶ μόνον πέντε δραχ. πρόσδοσον· πῶς λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δύναται νὰ καταστρέψῃ πᾶν ταμειοδικὸν πνεῦμα, καὶ φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τὸ ἐκείνου· τοῦ νὰ σκεπτικώσῃ φορολογουμένους ὑπὸ τὴν ἐπομένην μόνον τοῦ δημοσίου συμφέρουστος, ἀλλὰ καὶ ἐκείνου τοῦ φορολογουμένου, ἀρ' οὐ λαμβάνεται φόρον μὲν δραχμῆς ἀπὸ τὴν πρόσδοσον τῶν 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2 καὶ 1;

Ἀ κατὰ ἀνάπτυξιν ὅτι εἰ λόγος τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ 1852 τὸ ὅποιον ἀνέφερε δὲν τὸν ὠφέλησαν. Δὲν ὑπεστήριξε διὰ ἐπιχειρημάτων ἰσχυρῶν τὸν μοναδικὸν φόρον τῆς σταριδος· δὲν εἶπε τί περὶ τῆς καθιερώσεως τῆς βῆσιν τοῦ 1 ἐπὶ τῶν 9, ἀντὶ τῆς μέχρι τούτου ἀπ' αἰῶνων καὶ δουλικῆς καλίστα, 1 εἰς τὰ 10. Τὸ νομοσχέδιον, ἐάν δὲν ὄριση ὅτι ἡ α' τάξις πληρώνει 1 δρ., ἢ β' τάξις πληρώνει 1, 50, ἢ γ' τάξις 2, 50, ἢ δ' τάξις 3, 50 καὶ ἢ ε' τάξις 4, 50 δραχ. προσέθετο, ὡπως εἶναι ἐκπερασμένον, 50 λεπτά εἰς ἐκαστὸν στρέμμα ἐκαστῆς τάξεως, ἐξαιρουμένης τῆς ε' καὶ ἀνωτάτης τάξεως· διότι τὰ πρωτόκολλα, ὡπως εἶναι συνταχθέντα, καὶ τὰ ὅποια εἶναι ἔρστικά καὶ διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος, ἔχουσιν ὡς βῆσιν τὸ

10, 20, 30, 40 και 50, και επειδή το 10 άρχισθη από την πρώτην φορολογικὴν μονάδα του, προσετέθη εἰς τὴν ἐπομένην, καθὼς και τὸ 20, και τὸ 30, και τὸ 40, και επειδὴ πρὸς τούτους εἰς πᾶν κλάσμα τῆς ἐπομένης φορολογικῆς μονάδος πληροῦνται ὁ ἀνώτερος φῶρος, εἶναι φανερόν ὅτι ὅλαι αἱ τάξεις θέλουσιν ἐπιβαρυνθῆ με τὴν αὐξήσειν ἡμισσίας δραχμ. κατὰ πᾶν στρέμμα, και ἐνεῦθεν θέλει προσέλθει ἀφύκτως ἡ αὐξήσεις τοῦ φῶρου τῶν ἀμπέλων κατὰ 230,000 περίπου δραχμᾶς.

Προσέθηκεν ὁ γεροεισαχθὴς Κ. Παλαμίδης. Κύριοι! Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου πίπτουσι, ὅτι καθὼς ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός ἀπειτεῖ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι προήλθεν ἀπὸ καλῆν θέλησιν εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ προβαλλομένας ἐπὶ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου μεταρρυθμίσεις και καινοτομίας, οὕτω πρέπει νὰ πιστεύσῃ και αὐτὸς ὅτι και ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀπὸ ἀγνῶν τὸ καθῆκον φέρομεν τὰς παρατηρήσεις μας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, ἀφορῶντος ἀντικείμενον σπουδαιότατον, τὴν γενικὴν λέγω τοῦ Κράτους φορολογίαν ἔκ τε τοῦ ἐγγεῖου φῶρου και τῆς ἐπαρχίας, ἐρ' ἥς τὰ νομοθετικὰ σώματα ἔχουσιν τὸ πρῶτον και ἐξαιρετικὸν δικαίωμα. Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἶπατο νὰ ἐπιφέρω δικηφῶρους παρατηρήσεις· τὸ πᾶγιον ὅμως τοῦ περὶ βελτιώσεως κτλ. τῶν τοιούτων φῶρων νομοσχεδίου καθιστᾷ μάστιγον τὸν κόπον αὐτὸν, ὡς τοῦτο και ὁ ἴδιος ὑπουργός πρὸ ὀλίγου παρετήρησεν, εἰπὼν ὅτι δὲν εἶναι πλέον καιρὸς τῆς μεταβολῆς τῶν ὄσων εἰς τὸ νομοσχεδίου ἐκεῖνο ὡς βάσεις ἐτέθησαν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τῶν δηλώσεων ἐπὶ τοῦ Α' Κεφαλαίου, τοῦ μονίμου φῶρου ἐπὶ τοῦ σταχυδοκαρποῦ κτλ. τὰς ὁποίας βάσεις δὲν ἐθέλον βέβαια δεχθῆ, ἐάν και ἐκεῖνο ἐσυζητεῖται σήμερον, καθὼ ἀλληλωνδέτους οὕσας μετὰ τοῦ παρόντος διὰ τοῦτο και ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῶσιν ὁμοῦ εἰς τὰς Βουλὰς ἐμφότερα τὰ νομοσχεδία ταῦτα, ὡς τοῦτο παρετηρήθη σπουδαίως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ βελτιώσεως νόμου, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν εἰσκούσθημεν και κατὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ὅπερ δὲν ἀκριβῶς ὅτι και ἀπορίμως ἐγένετο, διὰ νὰ εὐρεθῆ οὕτως ἀνοσιβόλητος σήμερον πρόφασις εἰς τὴν ἀδιόρθωτον και ἀτροπολόγητον παραδοχὴν τοῦ προκειμένου· κατ' ἀνάγκην δὲν θέλω περιορισθῆ εἰς ἃ, τι εἶναι δυνατόν νὰ διορθωθῆ ἡδὴ, και τοῦτο εὐρίσκειται κυρίως ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῶν βάσεων και ἀναλογιῶν τῶν ἀβρων 2 και 6, ἐν οἷς και τὰ περὶ ἀμπέλων και σταχυδίων, ἐρ' ὧν εἰδικώτερον οἱ προα-

φορῶσαντες ἀσφαλίσθησαν. Μιλατοῦσα, Κύριοι! επειδὴ και τὸ προκειμενον νομοσχεδίου ἐσυγχωρήθη, ἐν οὕτως εἶπω, ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου νὰ φέρηται ὡς ἐπιτέλειον, και μετ' ὀλίγον θέλει ἀνακριβῶς παρουσιασθῆ και διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, δὲν εἶναι περιστόν νὰ προσέλθω, νομίζω, ἐάν μοι συγχωρηθῆ, και εἰς γενικὰς τινας παρατηρήσεις, διὰ νὰ χαρακτηρισθῶσιν αὐταὶ κἄν διὰ τὸ μέλλον, μετὰ τῶν ὄσων ἄλλων θέλει εἶχει τότε ὑπ' ὄψιν τοῦ τὸ ὑπουργείου.

Τὸ ὑπάρχον πρὸς τὴν φορολογικὴν σύστημα, ἀπολύτως τῶν κατακτητῶν και τῶν ἐπιγῶν τῆς τυραννίας εἶναι πράγματι πολυεπίπλοκα καταλυτικόν, μὲ ὄσων και ἀν' ἐπὶ τῶν κατὰ καιρὸν ἐπ' αὐτοῦ διορθώσεσι, και διὰ τοῦτο και ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἔθνους ἀπ' ἀρχῆς και αἱ προσπάθειαι τῶν κατὰ καιρὸν Κυβερνήσεων ἔσκεινον πάντοτε εἰς τὴν ἀποτυχίαν τούτου, και τὴν ἀντικαταστάσιν του διὰ συστηματικῶς ἀσφαλίζοντες εἰς ἐλευθέρους ἀνδράς τοιούτου θεσιπλάκα κατὰ και τὴν τελευταίαν ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆ συνλεύσει· ἐκινῶντε διὰ ταύτας οἰκταίως ἐν τῷ ἀβρῶ 105 τοῦ συντάγματος ὅτι πρέπει νὰ λαθῆ πρόνοια περὶ βελτιώσεως και ἀπλοποιήσεως αὐτοῦ, ἐννοῦσα μὲ τούτο και τὸν τρόπον και τὸ ποσὸν τοῦ φῶρου. Τὸ διανομητικὸν σύστημα, τοιούτερον ἢ διανομῆς τῶν κατ' ἔτος προσδιοριζομένων νομίμως εἰσόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ ὅλικου τιμητικῆς τῆς περιουσίας ἢ τῆς προσόδου ἑκάστου, τὸ διανομητικόν, τούτο σύστημα ἀπαξ κατὰ τύπους νομίμως προσδιοριζόμενον και κατὰ περιόδους ἀναθεωρούμενον, ἐθεωρήθη τὸ κατακληλιστερον, κτλ. ἀπαιτητῶν πολυγενεῖας ἀσφάλιας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς εἰς τούτο προπαρασκευῆς προσέτεθη και τὸ σύστημα τῆς ἐνοικίας και τῆς ἀπ' εὐθείας εἰσπραξίας, ὡς ἄλλοτε περὶ τούτων ἐν ἐκτασὶ ἐλάλησα· πιστεῖω δὲ ὅτι, ἐάν ὁ Κ. ὑπουργός ἔρχετο ἡδὴ νὰ παρενοικίωσιν εὐκρινῶς Νομοσχεδίου ἀφορῶν ἀπὸ τῶν μέχρι τούτου πείραν τῶν ἐκθέτων τρόπων, δι' αὐτὸ νὰ ζητῆ τὴν ἐπιβολὴν τῶν φῶρων οὗς ἐκῆσ' ἡ ἐπαρχία προσφέρει, πρὸς τὸ τέλος τοῦ διανομητικῶν συστήματος, θέλει ἀπαντᾶσαι ὀλιγοτέρας δυσκολίας εἰς τὴν ἐφαρμογὴν του, ἀρ' ὅσας θέλει ἀπαντᾶσαι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προκειμένου. Ἐπανειλημμένως ὁ Κ. ὑπουργός ὑπεστήριξεν, ὅτι τῆς καινοτομίας ἢ βελτιώσεως τῆς ἐπὶ τοῦ φῶρου τοῦ σταχυδοκαρποῦ ἰδίως, ὡς διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐπιφέρει, κέρσθη ἀπὸ τῆς γενίμας τῶν γεωργικῶν συμβολίων· ἔχω λοιπὸν τὴν τιμὴν νὰ τῷ εἶπω ὅτι ἐκτίμησ' μεγάλως τὰ γεωργικὰ συμβόλια ὡς ἀποτιζόμενα ἐξ ἀδύνατον κληρονομῶν, ἐντήμων

καὶ εὐπολόγητων, καυχώμαι μάλιστα ὅτι ἡ σύστασις αὐτῶν εἶναι ἴδιον ἐμοῦ ἔργον, ἀλλὰ καθήκον αὐτῶν κυρίως εἶναι νὰ φωτισῶσι τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, τὰ πλείστα τῶν ὁποίων οἱ νομάρχαι καὶ ἐπαρχοὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γνωρίζωσιν ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των, καθὼ ἀπαιτοῦνται ἰδιαίτερας γνώσεις· δὲν λέγω μὲ τοῦτο ὅτι πρέπει νὰ παραβλέπωμεν τὴν γνώμην των, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ δὲν δύναται νὰ δεσμεύσῃ τὰ Νοθετικὰ Σώματα ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιφέρωσι τὰς καταλλήλους βελτιώσεις. Ἐς μοὶ ἐπιτρέψῃ ὅμως ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ τῷ ἀπευθίνω μίαν σπουδαίαν ἐρώτησιν, διατί τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνον γνώμην τῶν γεωργικῶν συμβουλιῶν τοσούτον περιποιητικὸν ἐδείχθη, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τοσούτον αξίων λόγου ἄλλων ἐργῶν αὐτῶν, καὶ μάλιστα τῶν περὶ συστάσεως γεωργικῶν Τραπεζῶν, αἵτινες, ἐάν διὰ τῶν προσπαθειῶν αὐτοῦ ἐυστατοῖντο, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελεν εὐρίσκεισθαι εἰς τὴν ἀνάγκην τοιούτων ἀποφάσεων ἐξαιρετικῶν καὶ ἐκτάκτων, καὶ οἱ κτηματῖαι ἤθελον εὐκολύνεσθαι εἰς τὴν ἐντελεστέραν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων των, καὶ τὴν βελτιώσιν τῶν προϊόντων των, τὰ ὅποια ὁ Κ. ὑπουργὸς θεωρεῖ ὡς τὸ κύριον μέσον τῆς παραγωγῆς των. Παράδοξος προσέτι μοὶ ἐφάνη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ περὶ τῆς μὴ ὑπαρχούσης κατ' αὐτὸν οὐσιώδους διαφορᾶς τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων· καὶ εἰς τοῦτο προήλθεν ὄχι βέβαια ἀπὸ ἄλλο, εἰμὴ ἀπὸ ἀγνοίαν, ἢ ἐσφαλμέναν πληροφορίαν· τὸν βεβαιῶ λοιπὸν ὅτι ἡ διαφορὰ τῆς ποιότητος τούτων δὲν εἶναι τυχαία, οὐδὲ προέρχεται ἐκ μόνης τῆς διαφορᾶς τῆς καλλιέργειαι, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ποιότητος τῆς γῆς, διότι ἀμπέλοι ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς περιφερείας, διηρημένοι δὲ εἰς τμήματα (δραγασιὰ) παράγουσι προϊόν τιμώμενον πολὺ περισσότερον τοῦ προϊόντος ἀμπέλων κειμένων εἰς ἄλλα τμήματα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν σταφίδων ἢ διαφορὰ δὲν εἶναι μόνον εἰς τὰς σταφίδας διαφόρων νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτάς τὰς κειμένας ἐντὸς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς περιφερείας· π. γ. εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας ἢ σταφὶ Εὐλοκάστρου τιμᾶται περισσότερον τῆς τοῦ Διμηνοῦ καὶ Κιάτου καὶ αὐτὴ περισσότερον τῶν σταφίδων ἄλλων μερῶν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς Λίγιον καὶ Πάτρας, καὶ ἀλλαχοῦ· διὰ τοῦτ ἐπρεπε νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἐπὶ τῶν σταφίδων τάξεις τινὲς ποιότητος, ἀν' ὅχι περισσότεραι, τοῦλάχιστον δύο. Οὐχ' ἦτο ἐπρεπε νὰ ληρῆ ἐιδικὴ πρόνοια διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀσθενείας προσεληθησασμένην, ἥτις, κατὰ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, καθδικάζεται διὰ τοῦ μοναδικοῦ ὄρου τῶν 15 δρ. δι' ἑκάστην

χιλιάδα ἐντετικῶν λιτρῶν νὰ μὴ εἰέλθῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ μὴ δύναται νὰ καταναλωθῇ, εἰμὴ διὰ κατασκευὴν οἴνοπνεύματος ἐντὸς τοῦ Κράτους· διὰ τοῦ μέσου τούτου δεσμεύεται ἡ ἐλευθερία χρῆσις τῆς ἰδιοκτησίαι, καὶ αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι καὶ ἡ μόνον διὰ κατασκευὴν οἴνοπνεύματος χρῆσις σταφῆς τιμᾶται εἰς τὴν Εὐρώπην περισσότερον ἢ ἐν Ἑλλάδι, ὡς εὐρίσκεισθαι ἐκεῖ καὶ τῶν μέσων προχίτων καὶ τῶν πρὸς τοῦτο κατασκευῶν πλειοτέρων καὶ ἐντελεστέρων, ἐν ᾧ ἐν Ἑλλάδι οὐδὲν καλὸν τοιοῦτον οἴνοπνευματοποιεῖον ἔχουμεν, καὶ ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης θὰ καταδικασθῶσιν αἱ προσεβλημέναι σταφίδες νὰ πωληθῶσιν εἰς τὴν εὐτελεστάτην τιμὴν τῶν 20—70 δραχ. τὸ πολὺ. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν πρέπει νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ τούτου, ἀλλως θέλει καταδικάσει ὀλόκληρα ἑκατομμύρια προεβλημέναι σταφίδες, ἐάν ἡ ἀσθενεία προσβάλῃ καὶ ἐπίτος τὰς σταφιδωκαπέλους, ὑπόθεσις, ἥτις ἔχεται δυστυχῶς μεγίστης πιθανότητος· καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀλίγη ποσότης μόνον προσεβλημέναι σταφίδες διὰ τοιοῦτην χρῆσιν ἐξήχθη, τὸ ὑποληθῆν ἀπὸ πέρυσιν μεγαλύτερον μέρος, ὡς καὶ τὸ ἐρέτος προαχθισόμενον, θέλουσιν ἀναντιρρήτως καταστραφῆ, διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταναλωθῇ τὸ ὅλον τοῦ ποσοῦ τούτου ἐντὸς τοῦ κράτους πρὸς κατασκευὴν οἴνοπνεύματος. Τὸ τυχὸν δὲ καταναλωθησόμενον ποσοστὴ μέρος ἐντὸς τοῦ κράτους δὲν θὰ ἀποφέρει πλέον τῶν 10 δραχ. κατὰ χιλιάδα.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ἂς εἰστάσωμεν ποιεῖ τινες θέλουσιν εἰσθαι καὶ αἱ εὐεργεσίαι τῶν δηλώσεων. Ὁ φορολογούμενος χαιροῖται νὰ δώσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὸ ἑ. δεκάτην τοῦ ὅσα προϊόντα ἀπολαμβάνει· ἀλλὰ καὶ ἂν περισσότερο τοῦ 1/10 φορολογηθῇ ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, δὲν θὰ εἶναι τόσον ἐπαχθές, διότι τοῦλάχιστον ὁ φορολογούμενος θὰ γνωρίζῃ βεβαίως τί θὰ δώσῃ, ὅσον εἶναι ἐπαχθέστατον τὸ νὰ βιάζῃται διὰ τῶν δηλώσεων νὰ προφθεύσῃ, ὅποιον θέλει εἰσθαι τὸ προϊόν του, ἐν ᾧ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὄχι βεβαιότητα ἀλλὰ οὐδὲ κἂν προσέγγισιν τοῦ ποσοῦ τοῦ προϊόντος του· δηλώνων ἐπὶ παραδείγματι τὰς ἀμπέλους του κατὰ τὴν βλάστησιν δηλ. τὸν Ἀπρίλιον, τὰ δὲ καπνὰ, βαμβάκια καὶ ἄλλα ὄψιμα τὸν Μαῖον, Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον, ὅτε τὰ μὲν μόλις ἀνεφύσαν, τὰ δὲ μόλις ἐσπάρησαν, πρέπει τῷ ὄντι νὰ εἶναι προφῆτης διὰ νὰ δυνῆθῃ νὰ γνωρίσῃ τὴν πρόσδοδόν του· ἀλλ' ἡ ἐσοδὶς τῶν κτημάτων ἐξήχεται μόνον ἀπὸ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ποιότητος ὅπως λέγει τὸ Νομο-

σχεδίων, οὐχί βέβαια, διότι κί ατμοσφαιρική περιπέτεια εἶναι ἐκείναι αἱ ὅσοιαι δεσπόζουσι, καὶ οἱ ὑπολογισμοί, μάλιστα οἱ τόσον πρόωγοι, οὐχί μόνον δὲν μένουσι τέλειαι, ἀλλὰ καὶ διαψεύδονται πῶλλαις καθ' ὁλοκληρίαν ἢ γὰλᾶζα, ἢ πολυμεθρία καὶ παρὰ κειρὸν ἐκγυδαία βρογῆ, τὰ ἔκτακτα φύγη καὶ οἱ ὑπερβάλλοντες καύσιμες, αἱ κνομβρία, ἢ ἀκρίς καὶ τόσα ἄλλα ἀπρόσπτα συμβάματα, τέλος δὲ τὸ ἐπισφράγισμα τῶν δυστυχημάτων ἢ ἐπὶ τετραετίαν μαστιζούσα τὰς φυτείας νόσος, καταστρέφουσιν ὁλοκληρῶν τὸ προϊόν· ἐάν αἱ δηλώσεις ἐγίνοντο, ὅσον τὸ δυνατόν πλησιέστερον τοῦ χρόνου τῆς συγκομιδῆς, τότε ἡδύνατό τις νὰ ἐλπίσῃ ὅτι προσεγγίζει κατὰ τι τὴν πραγματικότητα· κατὰ μέτρον τοιαύτης προεργασίας ἐγίνοντο κατὰ τὸν παρελθόντα Νοίμον αἱ ἐκτιμήσεις· τοιαυτὴν ὅθεν διόρθωσιν καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης διατάξεως ἀνάγκη νὰ ἐπενέγῃ ὁ Κ. ὑπουργός, διότι ἄλλως ἡ φορολογία θὰ κατασταθῇ ἐπαχθεστάτη, ὅχι διὰ τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ διὰ τὴν φύσιν, τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῶν δηλώσεων· ἐκτιμῶ τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ὠρμήθη εἰς τὴν διὰ δηλώσεων φορολογίαν ἀπὸ πνεύμα ἐπιεικειᾶς καὶ ὄντως θεωρητικῶς τὸ σύστημα τοῦ νὰ δηλώνωσιν αὐτοὶ οἱ φορολογούμενοι τὰ φορολογητέα ποσὰ εἶναι ἀγγελικόν, οὕτως εἰπεῖν, ἀλλ' ἐκτός τῶν ὡς εἴρηται συνταπειῶν τὰς ὁποίας ἔχει ἡ φύσις τῶν δηλώσεων, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐνεργείας τῶν δηλώσεων, θέλει περῶσαι αὐτός ὁ Κ. ὑπουργός εἰς ὅ, τι δηλώσωσιν οἱ φορολογούμενοι; πρὸς χάριν τοῦ δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι θὰ περῶσῃ δι' ἐλάχιστον ἀριθμὸν, οἱ περισσότεροι ὅμως θέλουσιν ὑποστῆ τὰς ποινὰς τῆς θαλάσσης δηλώσεως, ἢ πρωτίστη τῶν ὁποίων θέλει εἶναι τὸ νὰ ἀπέλθωσι δικαστικῶν τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀληθείας αὐτὰ τὰ ἴδια ὄργανα τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ἐπαρχος, ὁ ἔφορος καὶ ὁ ταμίης, προσλαμβάνοντα καὶ οὐς τινὰς τῶν ἰδιωτικῶν θελήσωσιν, ἐν ᾧ εἰς τὸ σύστημα ἐκείνο τῶν ἐκτιμήσεων διαρίζον καὶ οἱ φορολογούμενοι τοῦλάχιστον τὸν ἓνα ἐκ τῶν τριῶν. Ἄν λοιπὸν ἡ πρόθεσις τοῦ ὑπουργείου εἶναι ὄντως ἐπιμετρητικῆ, ὡς ὁ Κ. ὑπουργός διατείνεται, καὶ ἡμεῖς δὲν φιλονεικούμεν, διὰ τί δὲν ἀποδέχεται, ὅπως καὶ ἐν τῇ Βουλῇ προεβλήθη, νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἰδίῳ Νομοσχεδίῳ διατάξεις περὶ βεβαιώσεως τοῦλάχιστον τῶν ἐκτάκτων περιστατικῶν τῆς καταστροφῆς τῶν προϊόντων διὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων τοῦ συμπαραλαμβάνομένης καὶ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ἡ βεβαιώσις ὡς γνώμων τῆς Κυβερνήσεως πρὸς δικαιοσύνην καὶ πρηγορίαν τῶν φορολογουμένων; Δίδων δὲ πέρας εἰς τὴν ἀγόρευσίν μου ἐπανέρχομαι

εἰς τὰς περὶ ἀμπέλων προσδιορισθείσας τῆξαι, καὶ προκτιρῶ ὅτι αὐταὶ ἀνακουφίζουσι τὰς τῆς πρώτης ποιότητος μόνον ἀμπέλους, μὴ ὑπερβαίνουσας τὰς 2,000 στρέμματα, καὶ ἀνηκούσας εἰς τοὺς εὐπορωτέους, οἵτινες δὲν εἶχον ἴσως τοσαύτην ἀνάγκην ἀνακουφίσεως. Ἐπιβαρύνουσι δὲ τὰς τῆς κατωτέρας ποιότητος ἀμπέλους, τὰς ἀποφερούσας ἔλαττον τῶν δέκα δραχμ. πρόσθον καὶ ὑπερβαίνουσας τὰς 100,000 στρεμμάτων, τὰ πλείστα τῶν ὁποίων ἀνέκτουσιν εἰς τὴν πεναστέρην τῆξιν· ὅθεν καὶ φρονῶ ὅτι δικαιοτέρον εἶναι αἱ ἀποφερούσαι ἔλαττον τῶν δέκα δραχμ. πρόσθον νὰ μὴ φορολογῶνται παντάπασι, διότι αὐταὶ δὲν χρησιμεύουσιν εἰκὴ πρὸς πορισμὸν μόνον σταφυλῶν εἰς τοὺς πεναστέρους τῶν φορολογουμένων.

Ἀντίταλιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μιχαήλινος. Ἄν κί γνωρίζω ὅτι τοὺς ἀγορεύοντας χρωματίζουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γρόμματα ἀναρμόδια, καὶ ὅτι τὸν μὲν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀγορεύοντα ἐπικρίνουσιν ὡς ὀρμώμενον ἀπὸ πνεύμα ἀντιπολιτευτικῶς καὶ οὐχὶ ἀπὸ πεποιθήσιν, τὸν δὲ ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ὡς κινούμενον ἀπὸ συμφέρον, μόλα ταῦτα ἀντιγράφωμαι ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μου νὰ ἐμιλήσω ἀδιαφορῶν διὰ τὸν ὁποῖον ἤθελον μοὶ δώσει χρωματισμὸν, καὶ ὀρμώμενος μόνον ἀπὸ τῆς πεποιθήσιν μου· προκαλῶ δὲ τὸν Κ. ἐπὶ τῆς οἰκονομίας ὑπουργὸν νὰ παύσῃ πάντα διωρισμένον τῆ συστάσει μου ὑπάλληλον. Λέγων ταῦτα δὲν προτίθεμαι νὰ συστήσω ἑμαυτὸν ὡς ἐξόχου ἀρετῆς καὶ ἀκραιότητος, οὐδὲ νὰ παραστήσω ἑμαυτὸν ὡς ἀναγκαῖον, διότι γνωρίζω κάλλιστα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκην τῆς ὑποστηρίξεώς μου, ἀλλὰ θέλω νὰ μὴ ἀποδοθῆ εἰς ἐμὲ τὸ ἀδίκον ὅτι λαλῶν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου κινῶμαι ἀπὸ πλάγιον σκοπὸν καὶ συμφέρον, οὐχὶ δὲ ἀπὸ ἀγνήν πεποιθήσιν.

Ὁ πρῶτος λαλήσας ἐντιμὸς γερουσιαστὴς κατέκρινε τὴν ὠριμμένην ἐπὶ τῆς σταφίδος φορολογίαν, ὡς καταστροφικὴν δῆθεν διὰ τοὺς φορολογουμένους· ἐγὼ δὲ ἐξ ἐναντίας λέγω ὅτι ἡ εἰς μέτρον ποσὸν ὠρισμένη φορολογία τῆς σταφίδος εἶναι προτιμωτέρα καὶ συμφερωτέρα ἀπὸ τὸ μέχρι τοῦδε σύστημα τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀξίας καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαγωγῆς καὶ μετακομίσεως ἐντὸς τοῦ κράτους ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συστηθείσης ἐπιτροπῆς πρώτος ἐγνωμοδότησα περὶ τῆς παραδοχῆς τοιούτου τρόπου φορολογικῆς καὶ τοιούτου ποσοῦ, μὲ τὴν διαφορὰν νὰ ὀρισθῇ ὁ ἔργειος φόρος τῆς προτεθέντος σταφίδος εἰς 6 δραχμ., τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς τέλος εἰς δραχμ. 3. 60|00 ἀλλ' ἡ γνώμη τῶν λαϊκῶν μελῶν ὑποτάχεται αἰ) διότι δὲν πρέ-

πει να νομοθετήσωμεν επί υποθέσεως όποια εύχόμεθα και ελπίζομεν ότι δεν θά λάβη χώραν του λοιπού, διά τον νοσερόν δηλ. σταριδοκαρπόν· Ε') διότι ή διακρίσις του σταριδοκαρπού εις δύο ποιότητας θέλει γίνει πρόξενος μυρίων καταχρήσεων και καταδολιεύσεων· και γ') διότι είναι συμφέρον να μένη όλος άρορολόγητος ή προσδεβλημένος σταριδοκαρπός, διά να ενισχύσωμεν ούτω τίν οίνοπνευματοποιίαν του τόπου. Τούς πρώτους δύο λόγους εθιώρασα ισχυρούς, πάντοτε όμως υπό τήν επιφύλαξιν ότι ή νόμος θέλει τροπολογηθή, όταν ή πείρα άποδείξη ότι μέγα ποσόν προσδεβλημένου σταριδοκαρπού άπόλυται έν τω τόπω, διότι δεν εύρίσκει έσωτερικήν κατανάλωσιν, και διότι ή εξαγωγή του δεν συμφέρει ένεκα του υπερβολικού φέρου τής εξαγωγής· αν λοιπόν ή πείρα έποδείξη τούτο, ά άγχι ή ά τό μέλλον να τροπολογηθή ή φόρος τής προσδεβλημένης σταρίδος και να έκπεσθ ή προς διευκόλυνσιν τής εξαγωγής. Η αύτή επιτροπή, τής όποις άπετέλουσιν μέρος, έλαβε μετά του Κ. επί των Οίκονομικών ύπουργού τήν μέσον όρον τής τιμής τής σταρίδος εις ήν έπωλήθη κατά διάφορα έτη, ούτος δε έδειχθη ανώτερος των 200 δραχ. κατά χιλιάδα. Ο πρώτος λαλήσας άνώτερον ότι εκ των 7,000 000 λιτρών σταρίδος εξαχθείσας κατά τό παρελθόν έτος ή μέσος όρος τής πωλήσεως των 2,000,000 λιτρών μόνον άνέσθη εις 249 κατά χιλιάδα, των δε 5,000,000 περιορίσθη εις 78 50|00· άλλα τίς δύναται να μάς βεβαιώσση ότι ή διαφορά αύτη δεν προέκυψεν εκ τής διακρίσεως ήν έθεσεν ή Νόμος, και εκ του συστήματος των πρωτοκόλλων; έγω τουλάχιστον έχω αύτην τήν άμφιβολίαν, ήτις ήφύθη έν έμοι εις τοιούτον βαθμόν ώστε καταντ ή βεβαιώτας. Διά τούτο φρονώ ότι πρέπει να περιμεινώμεν ίνα άδηγηθώμεν εκ τής πείρας· όταν δε αύτη ύπαγορεύσση τροπολογίαν, τότε θέλει έπιλθεν· άλλως το Κύριοι! όταν οι φορολογούμενοι εύχαριστούνται εις τό νέον τούτο σύστημα, και τήν εύχαριστήσιν των ταύτων έξέφρασαν τά γιωργικά συμβούλια, πάσα άλλη παρατήρησις και κατάκρισις απολαθιστάται ανίσχυρος και έσφαλμένη.

Κατέκρινεν ή προλαλήσας κατόπιν τήν ανισότητά τής φορολογίας, διότι τίθεται επί των κατά στρέμμα φορολογουμένων κτημάτων ή αύτός φόρος διά τήν πρόσοδον των 60 δραχ. και των 15· συμφωνώ ότι ή φορολογία είναι ανισος πραγματικώς, όταν πληρώνη ή μέν 10 επί τοις 0|0, ή δε 8 και άλλος 12· άλλ' όταν έν στρέμμα δίδη πρόσοδον 60 δραχ., έν έτερον 15 ένεκα τής ποιότητος τής γής ή του καρπού ή τής διαφορής τής

καλλιεργείας, τότε ή ανισότης είναι φυσική και δικαία. Δεν είναι αληθές ότι οι άγροι σπαίρονται ένίοτε βαμβάκι προς παρασκευήν και βελτίωσιν τής ποιότητος των άγρών και ουχι προς όρελος καθόσον εκ τής πείρας έξάγεται ότι όταν άφίνεται τό έν έτος άροτρούμενος μόνον άσπαρτος ή άγρός, τότε λαμβάνει νέας δυνάμεις προς πλειοτέραν προαγωγήν αιτηρών· ώστε διά τής διατάξεως του Νόμου δεν έμποδίζεται ή βελτίωσις τής ποιότητος των άγρών. Και κατά τον παρόντα Νόμον, όπως και κατά τον παρελθόντα, ή έκτίμησις των καπνών και βαμβακίων γίνεται έφ' όλης τής έκτάσεως, και ουχι κατά στρέμμα· οι δε έκτιμηται λαμβάνουσι τόν μέσον όρον από τήν ύπάρχουσαν διαφοράν του καρπού μεταξύ του ενός και του άλλου στρέμματος. Ηλθε κατόπιν εις τήν φορολογίαν των άμπέλων, και ένταύθα έπεκαλέσθη όλων ήμών τον προσοχήν άνέφεριν ότι ή κλασματική κατάταξις των άμπέλων, τήν όποιαν καθιερω τό Νομοσχέδιον, είναι έπαχθής και άδικης προς τούς φορολογουμένους, καθότι άφ' ενός άπαιτεί μετς δραχ. φόρον κατά στρέμμα, όταν τούτο δίδη έλαττον των έννέα δραχμών εισόδημα, φορολογική βάση νέα, και άφ' έτέρου όλα τα κλάσματα από του 10 μέχρι του 19 τά φέρει εις τήν άμέτως ανωτέραν ταύτην φορολογίαν, ότι, έν ήν δεικνύει άφ' ενός έλαττώσιν 1,400 δραχ. άφ' έτέρου διά του έμμέσου τούτου τρόπου του αναδιπλασμού τής κατωτέρας τάξεως αύξάνει τήν φορολογίαν κατά δραχ. 230,000 κτλ. άπαντώ. Το Νομοσχέδιον δεν μεταβάλλει διόλου τά πέρυτιν κατασταθέντα όριστικά πρωτόκολλα, άλλ' άφίνει αύτα άμετάβλητα, έκάστην δε άμπελον εις ήν ήτο τεθειμένη τάξις· έν ταυτώ έλαττώει κατά 1|2 δραχ. τας τέσσαρας ανωτέρας τάξεις· εκ των έλαττώσεων δε τούτων προκύπτει ώφέλεια ύπέρ των φορολογουμένων δραχ. 99,928· ή κατά στρέμμα φορολογία των άμπέλων τό 1845 είταχθείσα ήτο διηρημένη εις 6 τάξεις, των 50 λεπτών, τής 1, 2, 3, 4 και 5 δραχμών· αλλά τό 1852 επί τής ύπουργίας του Κ. Χρηστίδου καταργήθη διά Νόμου ή σ' τάξις ή πληρώνουσα φόρον 50 λεπτά, διά τον λόγον ότι στρέμμα άμπέλου άποφέρον άκαθάριστον εισόδημα έτσίον έλαττον των δέκα δραχ. δεν δύναται να ύπάρξη και διατηρηθ ή, και ούτε κανέν στρέμμα άμπέλου έμεινεν άρορολόγητον μέχρι τούδε διά τον λόγον ότι άπέφερε πρόσοδον έλαττον των δέκα δραχμών. Δύναμαι δε να άποδείξω κάλλιστα διά του έπομένου ύπολογισμού ότι άδύνατος ή διατήρησις άμπέλου τοιαύτης· εις τήν καλλιεργίαν ενός στρέμ-

μκτος ἀμπέλου ἀπκντώνται κατ' ἐλάχιστον ὄρον ἡμερομισθία 12, ἦγον 1 1/2 διὰ καθάρισμα, 1/2 διὰ κλαδόν, 5 διὰ σκάψιμον, 3 διὰ σκάλισμα, καὶ 2 δι' ἀξίνας, τριγπτάς, μετακόμισιν κτλ. τὰ ὅποια λογιζόμενα ἐπίσης κατ' ἐλάχιστον ὄρον ἀνά δραχ. 1 1/2 φέρουσι δραχ. 18, καὶ μίαν διὰ φόρον δρ. 19 ὥστε ἠθέλειν εἶσθαι μωρία εἰς ἓνα ἰδιοκτῆτην νὰ ἐξοδεύῃ 19 καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ 9· ἡ φορολογία τῶν ἀμπέλων εἶναι βεβαρυνμένη, διὰ τὸν λόγον ὅτι πληρώνει δέκατον ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ἐν ᾧ τὰ εἶσοδα τῆς καλλιεργείας εἶναι μεγάλη, καὶ οὐχὶ διὰ τὴν κατὰ στρέμμα τάξιν. Ἐάν παρατηρήσῃ τις τὰς πεντε τάξεις, ἐρ' ὧν κατατάσσονται αἱ ἀμπέλοι κατὰ τὰ πρωτόκολλα, εὐρίσκει ἐπαισθητὴν ὑφέλειαν τῶν φορολογουμένων ἐκείνων, εἴτινες εἶναι εἰς τὴν τάξιν τῆς μιᾶς δραχ. εἰς αὐτὴν δὲ τὴν τάξιν ἀνήκει τὸ ἡμισυ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν στρεμμάτων. Ὅλα τὰ στρέμματα τῶν ἀμπέλων συμποσούνται εἰς ἰδιοκτῆτα στρέμματα 300,740 καὶ εἰς ἐθνικοἰδιοκτῆτα 67,215

Τὸ ὅλον στρέμ. 367,956

ἐξ ὧν 190,052 στρέμματα εἶναι εἰς τὴν τάξιν τῆς μιᾶς δραχμῆς, τὰ δὲ 177,904 εἰς τὰς τέσσαρας λοιπὰς τάξεις, καὶ κατὰ τὸν μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα Νόμον εἰσέπραττε τὸ δημοσίον δρ. 745,784, κατ' ἔτος, κατὰ δὲ τὸν ψηφιζόμενον εἰσπράττει δραχ. 645,856, ὥστε προκύπτει ἐλάττωσις δραχ. 99,928 πρὸς ὄφελος τῶν φορολογουμένων. Τὰ Νομοθετικά λοιπὸν αἰώματα ὀφείλουσι νὰ παραδεχθῶσιν ἐλάττωσιν φορολογίας, διὰν μάλιστα προτείνῃ ταύτην ἡ Κυβέρνησις· διὰ τοῦς λόγους τοιούτους κηρύττομαι ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀντέταξεν ὁ Γερουσιαστῆς Κ. Δούκας.

Κύριε Πρόεδρε!

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον μᾶς τὸ παρουσιάζουσιν ὡς ἐπιεικῆς, μᾶς τὸ ἐξουνοῦσιν ὡς ἐπιεργητικόν, καὶ ἀνακουφιστικόν τῆς φορολογίας· πιστεύω ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς ὠρμήθη ἀπὸ τοιοῦτον σκοπὸν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐπέτυχε, καὶ οἱ λόγοι του δὲν συμφωνοῦσι μὲ τὰ πράγματα.

Ὅπως ὁ προλαλήσας εἶπεν ὅτι τῶν κτημάτων ἡ πρόσδοσις δὲν ἐκτιμᾶται διὰ κλασμάτων τῶν φορολογικῶν μονάδων ἀλλὰ ἐκτιμᾶται κατὰ τάξεις, οὕτω καὶ ἐγὼ διαβεβαίω τὸν Κ. ὑπουργὸν ὅτι ἡ κλασματικὴ διαίρεσις μὴδ' εἶναι μὴδ' ἔσται δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ, πιστεύω δὲ ὅτι εἰς οὐδέναν τόπον τὰ κτήματα

κατετάχθησαν εἰς ἀριθμητικὰ κλάσματα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἑκατὸν. Ἀπεδείξεν ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ ὅτι ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων, καὶ αἰῶνων μάλιστα δουλείας ἐπληρώνημεν φόρον εἰς τὰ δέκα ἐν· καὶ ἤδη ζητεῖται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου, ἀρθρ. 2, νὰ πληρώνημεν φόρον εἰς τὰ ἑννέα ἐν· ἑξαττὸν τῶν 10, λέγει ὁ Νόμος οὗτος πληρώνει δραχ. μίαν· κατὰ τὸν Νόμον λοιπὸν, καὶ ὡς ἐν πρόσδοσιν εἰς ἀποφέρει, θέλει πληρώσει μίαν δραχμὴν· ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἀσχοληθῶ πολὺ εἰς τὴν δυσαναλογίαν ταύτην, ἀναβαίνω διὰ μίαν εἰς τὴν πρώτην φορολογικὴν μονάδα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὸ ἑννέα· (λέγω δὲ τὸ ἑννέα, διότι τοῦτο καθιερωθὲν ὁ σημερινὸς Νόμος ὡς βραβίον τῆς φορολογίας, καὶ ὄχι τὸ ἀπ' αἰῶνων καθιερωμένον δέκα)· εἰάν ὁ φορολογούμενος μὲ ὅλην τὴν εὐκρασίαν ἠθέλει δηλώσει ὅτι τὸ κτήμα του ἀποφέρει πρόσδοσιν κατὰ στρέμμα δραχ. ἑννέα, νομίζετε ὅτι ὁ ἔφορος θέλει τὸν πιστεύει; ὄχι, ἀλλὰ θέλει προτείνει τὴν αὐξήσειν κατὰ οἶαν μονάδα τῆς πρόσδοσις ἴσθαι τὴν ὑψώσειν τοῦ ἑννέως εἰς τὸ δέκα, τὴν πρότασιν του θέλει ὑποστηρίξει ὁ ἔπαρχος· καὶ παραδεχθῆ ἀναμφιβόλως ὁ δήμαρχος· ἡ φαινομένη αὕτη ὡς μικρὰ προσθήκη τῆς μιᾶς δραχμῆς εἰς τὴν πρόσδοσιν αὐξάνει τὸν φόρον τίποτε ὀλιγώτερον παρὰ πένντα τοῖς ἑκατὸν, διότι θὰ φορολογηθῇ μὲ δρ. 1, 50|00. Μετὰ τὸν πανηγυρικὸν ὁμοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων τὸν ὅποιον ἐπλεξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ὑπουργός, περὶ τῆς εὐσυνειδησίας καὶ τιμιότητος αὐτῶν, ἴσως θεωρηθῆ ὁ φορολογούμενος ἐξηραλισμένος ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς τοιαύτης ἐπιθετικῆς ἀλλ' ἐγὼ δυσπιστῶ, καὶ θελω ὁ φορολογούμενος νὰ ἐκασφαλίξῃται ἀπὸ οὗτὸν τὸν νόμον, καὶ οὐχὶ μόνον ἀπὸ τὴν εὐσυνειδησίαν τοῦ ὑπαλλήλου· δὲν ἀναλαμβάνω νὰ κατηγορήσω τοὺς ὑπαλλήλους, λέγω μόνον ὅτι συμβαίνει, ὅτι εἶδον εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅπου ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἶχον τὴν τιμὴν νὰ διατελῶσι Νομάρχαι, καὶ νὰ λάβω τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρῶσκω ἐκ τοῦ συνέγγυς τὴν ὑπαλληλίαν καὶ τὰς τάσεις τῆς οἰκονομίας, Κ. Πρόεδρε ὄχουσι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀκατανόητον ῥοπήν εἰς τὸ νὰ καταπιέξωσι τοὺς φορολογουμένους, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ αὐξήσωσι τὴν πρόσδοσιν τοῦ Κράτους, καὶ οὕτως ὑποθέτουσιν ὅτι εὐαρεστοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, χωρὶς νὰ συλλογίζωνται ὅτι Κυβερνήσεις δὲν δύναται νὰ εὐαρεστηθῇ ἀπὸ τὴν αὐξήσειν τῆς πρόσδοσις τοῦ Κράτους, ὅταν αὐτὰ ἐκπληγῶν ἀπὸ τὴν καταθλιψὴν τοῦ λαοῦ τῆς· ἐγὼ πρόσφατα παραδείγματα τῆς τάσεως ταύτης τῶν ὑπαλλήλων. Κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου τῶν Κομιστρίων δὲν συμπεριέ-

λαβόν εις τὰς δηλώσεις τῶν ζώων των καὶ τὸν οἰκοσίτον χοίρων, διότι ὁ Νόμος ἐξαιρεῖ τοῦτον τῆς φορολογίας. Ὁ ἔφορος ὁμοίως ἐν τῇ μερίμνῃ του περὶ αὐξήσεως τῆς φορολογίας ἀνεκάλυψεν ὅτι μετὰ τῶν οἰκοσίτων χοίρων ἔσαν καὶ θήλειαι θεωρήσας δὲ παράβασιν τοῦ Νόμου τὴν μὴ δηλώσιν αὐτῶν τοὺς κατευθύνουσιν εἰς τὸν εἰρηνοδίκην, οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι ἐπεκαλέσθησαν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὸν Νόμον, εἶπον ὅτι ὁ Νόμος δὲν κάμνει διάκρισιν τοῦ γένους τῶν οἰκοσίτων χοίρων, ἀλλ' εἰς μάτην, ὁ ἔφορος ἐπέμεινεν εἰς τὴν καταγγελίαν του καὶ πρόκειται νὰ δικασθῶσι τὴν 17 τ. μ. Μαῖου ἐκαστὸς περίπου δυστυχεῖς χωρικοί, ἕνεκα τῆς ἰδιοτροπίας τοῦ οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου· ὁ εἰρηνοδίκης θὰ ἀθωώσῃ, πιστεύω, τοὺς, ἀλλ' οὐχ ἕττον οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι θέλουσιν ὑποστῆ εἰς ἕκαστος τοῦλάχιστον ὀκτώ δραχμῶν ζήμiam, ἐκτὸς τῶν ἡμεραργιῶν των.

Ἀκούσατε καὶ ἕτερον τρόποσιον ζήλου ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου· εἰς τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν, καὶ τὸν αὐτὸν δῆμον ὁ ἴδιος ἔφορος ἄμα λαβὼν παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν τοὺς καταλόγους τῶν ἀπὸ Δημητριακῶς καρπῶς καθυστερούντων, ἐπέμεινεν αὐτοὺς εἰς τὸν Ταμίαν, ὅστις ἐπὶ τῇ βῆσει αὐτῶν εἰσέπραξεν 800 περίπου δραχ· ἐπειδὴ δὲ ὡς φορολογούμενοι οἱ ἐνοικιασταὶ ἔμενον ὀφειλέται εἰς τὸ δῆμόσιον δι' ἀραξίσιτον 120 περίπου δραχ. τοὺς ἐζητήθη ἢ ἀπότισις τοῦ ποσοῦ τούτου· ἀπάντησαν ὅτι εἶναι πρόθυμοι νὰ πληρώσωσι τὸ χρέος των, πρότειναν ὅμως τὴν ἐκπτώσιν τῶν 120 δραχ. ἀπὸ τοῦ ποσοῦ τῶν 800 δραχ. τῶν εἰσπραχθεισῶν μὲν ὑπὸ τοῦ Ταμίου ἀντικουσῶν δὲ εἰς αὐτοὺς, καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὑπολοίπων 680 δραχ. εἰς αὐτοὺς· οἱ οἰκονομικοὶ ὁμοίως ὑπάλληλοι τί ἀπεκρίθησαν; εἰσπραξάμεν τὰς ὑκτακασίας δραχμάς, ὁμολογοῦμεν ὅτι αὐταὶ ἀνήκουσιν εἰς ἡμᾶς, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐταὶ εἰσῆλθον ἥδη εἰς τὸ δῆμόσιον Ταμείον, ὡς χρήματα δῆμόσια, ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῇ ἐν ἔνταλμα τοῦ ὑπουργείου περὶ τῆς ἐπιστροφῆς των· ἀλλ' ἐν ᾧ οἱ ἀναξιοπαθοῦντες φορολογούμενοι συγκατετίθεντο νὰ προσμένωσι τὴν ἐκδοσιν τοιοῦτου ἐντάλματος διὰ νὰ τοὺς ἐπιστραφῶσιν αἱ 680 δραχ. τὰς ὁποίας ἐδικαιούντο νὰ λάβωσιν ἀπὸ τοῦ Ταμείου, οἱ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι, ἂν καὶ τὸ δῆμόσιον κυρίως ἔχρωσται εἰς τοὺς φορολογουμένους τούτους, ἀντὶ τοῦ νὰ ὀφείλωσιν οὗτοι εἰς τὸ δῆμόσιον, οἱ ὑπάλληλοι ἐπέμεινον νὰ πληρώσωσιν οὗτοι τὰς 120 δραχ. καὶ διὰ νὰ τοὺς ἐκβιάσωσιν εἰς τὴν ἀπότισιν τοὺς ἐφυλάκισαν. Ὑστερον ἀπὸ τοιαῦτα γεγονότα κρίνατε, Κύριοι, ἂν ἄνθρωποι, οἵτινες μὲ τσαούτην ἀναίδειαν

κατακατεῦσι γραπτὸς Νόμος, κρίνατε, λέγω, ἂν δὲν θὰ πράξωσι καταστρεπτικὰς ἀδικίας, ὅταν ὁ Νόμος δὲν εἶναι σαφὴς καὶ εὐκρινὴς, ἀλλ' ἀφίνται εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐρμηνεῖα καὶ ἐφαρμογὴ του. Μίαν παρατήρησιν ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀμυγδαλιῶν ἔχω νὰ ἐπιφέρω· αὐταὶ ὑποβάλλονται εἰς φόρον διδραχμῶν ἀνεῦ διακρίσεως ποιότητος· κατὰ τὸ γράμμα τοῦ Νόμου θέλει προκύψει, ὅτι καὶ σήμερον ἀκόμη ἂν φυτεθῶσιν αἱ ἀμυγδαλαί, ὑπόκεινται εἰς τὴν διδραχμῶν φορολογίαν· ἢ διατάξις αὕτη εἶναι ἀδικία, διότι φορολογεῖ δένδρα μὴ ἀποφέροντα εἰσέτι πρόσδοτον· ὡς πρὸς τὰς ἀμπέλους γίνεται ἡ διακρίσις ὅτι πρὶν ἢ συμπληρώσωσιν αὐταὶ τὴν ἡλικίαν τῶν πέντε ἐτῶν, δὲν πληρώνουσι φόρον· διὰ τί νὰ μὴ γίνῃ ἀνάλογοι διακρίσις καὶ διὰ τὰς ἀμυγδαλάς;

Ἐἰς πρὸς τὰ λοιπὰ κτήματα τὰ κατὰ στρέμμα φορολογούμενα μοῦ φαίνεται ἀκατανόητος ἢ διατάξις ε ἑλαττον τῶν δραχ. 60 τὰ περιβάλλει πληρώνουσι δραχ. 4 κτλ. ἑλαττον τῶν 45 δραχ. οἱ λαχανόκηποι πληρώνουσι φόρον δραχ. 3, κτλ. ε παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργόν νὰ μοὶ διασαφίσῃ μέχρι τίνος ἀριθμοῦ περιορίζεται τὸ ἑλαττον τοῦτο, διότι κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ εἰς τὴν τελευταίαν φορολογικὴν μονάδα δηλ. τὸ δεκά δύναται νὰ φθάσῃ αὐτὸ τὸ ἑλαττον, καὶ οὐχ ἕττον ὑπόκειται τὸ κτῆμα εἰς τὸν αὐτὸν φόρον τοῦ 60 καὶ 45 ὅπερ εἶναι ἀδικιωτάτον καὶ δυσαναλογωτάτον.

Περὶ σταριδος ἱκανῶς ἀνεπτύχθησαν οἱ προλαλήσαντες· μίαν μόνην περικλήρησιν κάμνω εἰς τὸν φρονούντα ὅτι δύναται διὰ τῆς μοναδικῆς φορολογίας ἐπὶ τοῦ σταριδοκαρποῦ, ἀνεῦ διακρίσεως ποιότητος, ἐπιμελῶς νὰ μετασχηματισθῇ ἡ σταρὶς εἰς οἶνονπνευμα· εἶναι πλάνη μεγάλη νὰ ἐλπίζῃ τις ὅτι ἐμφυγοῖ τὴν οἶνονπνευματοποιαν ὁ βαρὺς φόρος, καὶ ὠφελεῖ οὕτω τοὺς φορολογουμένους διὰ τῆς καταναλώσεως αὐτῶν εἰς κατασκευὴν οἶνονπνεύματος· ὅστις τῶν σταριδοκλήρητων ἤθελε συλλεῖθαι τοιαύτην ἰδέαν, πράττει καλλίτερον ἂν ἐκρίνωσιν τὴν σταριδοῦ μπελὸν του.

Καὶ δευτέρον ἀπήνησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶς.

Κύνωμονῶ πρὸς τὸν προαγορεύσαντα Γερουσιαστὴν Κ. Παλαμιδίην, διότι ἐνεθόμισεν ὑπόσχεσιν τῆς ἐθνικοσυλλεούσεως, νομίζω δὲ ὅτι ὅταν προσπαθῶμεν νὰ μεταβάλωμεν καὶ τὴν θέσιν καὶ τὴν εἰσπραξίν τῆς φορολογίας, βαδίζομεν πρὸς τὸν διαγραφόμενον σκοπὸν αὐτῆς· ἀλλ' ἐννοεῖ καλλίστα ὁ Κ. Παλαμιδῆς, διότι ἔχει ἀναντιῶρτην εὐφροίαν, ὅτι διὰ νὰ μεταβῶμεν εἰς ἄλ-

λο σύστημα, πρέπει να αφήσωμεν εκείνο το όποιον ακολουθούμεν λέγων δε ότι ο καλλιεργητής των καπνών και θαμβασίων πρέπει να έχη ποροητικόν πνεύμα διὰ νὰ δηλώσῃ τὴν τῶν καπνῶν καὶ θαμβασίωντου πρόσδοον, δὲν λέγει τίποτε ἄλλο, εἰ μὴ ὅτι ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὸ ὑπάρχον σύστημα, ἀδύνατον δὲ ἄλλως γινέσθαι ἀνευ τῆς ποροητικῆς ταύτης· ὡς πρὸς τὴν γενομένην δὲ ὑπὸ τοῦ προκληθέντος παρατήρησιν, ὅτι ἡ πρόσδοος συνήθως τῶν καπνῶν καὶ θαμβασίων ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ καλλιεργητοῦ ἐπὶ τῆς αὐτῆς τοποθεσίᾳ καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος καὶ ἐκτάσεως τῆς γῆς εἶναι ἄνισος, καὶ ὅτι ἡ ἐκτίμησις τῆς προσδοου πρέπει νὰ γίνῃται ἐπὶ τῆς ἑλκῆς καλλιεργουμένης ἐκτάσεως, παρατηρῶ ὅτι ὡς ἐπὶ τοῦ συνόλου γίνεταί ἡ δὴλωσις, διότι τοῦτο ἐγκτεταί εἰς τὴν φύσιν αὐτῆς, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου γίνεταί ἡ ἐκτίμησις τῆς προσδοου. Ἀλλὰ τὸ σπουδαῖον εἶναι τὸ ζήτημα τῶν ἀμπελων, καὶ ἐπὶ τούτου ἐπανέρχομαι, ὅ ὅτι εἶναι ζήτημα εἰλικονεῖας τῶν νομοθετικῶν συζητήσεων· ἐπιμένω δὲ εἰς ὅ,τι εἶπον περὶ ἐλαττώσεως τοῦ φόρου αὐτῶν· τὸν ἐναντιον διίσχυοισιμόν θεωρῶ ἢ πλάνην ἢ ψεῦδος. ὁ παλαιὸς φορολογικὸς νόμος ἐλεγεν ὅτι ὅταν φθάσῃ τὸ εἰσοδήμα εἰς δραχμαὶ 10, 20, 30, 40, καὶ 50, πληρύνει φόρον δραχ. 1, 2, 3, 4 ἢ, ἡ γενομένη δὲ τὸ 1852 μεταβολὴ δὲν λέγει τίποτε περὶ τῆς φορολογίας ταύτης, ἀρα ἡ φορολογία αὐτῶν δὲν μετεποιήθη, ἀρα οὐδὲ ἐν κλίμα ἐμεινεν ἀφορολόγητον, καὶ περακαλῶ τὸν Κ. Χρηστίδην νὰ καταδείξῃ ἂν ἐνεργεῖτο διαφορητικὰ ἡ φορολογία· ὁ νόμος διακαλεῖται τὴν φορολογίαν παντὸς κτήματος, ὥρισε δὲ ῥητῶς ποῖον πρέπει νὰ μὲν ἀφορολόγητον ἀφορολόγητα κτήματα δὲν ὑπάρχουσιν, εἰ μὴ ὅσα ῥητῶς ὁ νόμος ἐξαιρεῖ· ὁ Κ. Χρηστίδης λοιπὸν ὡς ὑπουργός, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπρίξῃ ἀφορολόγητον μικρὸν ἢ μέγα ποτὸν, μίᾳς ἢ πολλῶν δραχμῶν ἀξίας πρόσδοον. Διούιν ὕατερον, ἡ ὅτι ὑπάρχον κτήματα ἀφορολόγητα, καὶ ὁ Κ. Χρηστίδης ἐπὶ τριετίαν διευθίνων τὸ ὑπουργεῖον τῶν οικονομικῶν δὲν κατέστρεψε τὴν παρονομίαν ταύτην, ἢ, καὶ τοῦτο εἶναι σοφώτερον, κατὰ τὸν νόμον ὑπάρχον ἀπηλλαγμένα φόρου, καὶ διὰ τῆς παρνομούου φορολογίας ὑπῆρχε κατεπίστις, ἢ δὲν κατέπαυται καὶ κατὰ τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις ἤτελλεν εἶναι ἐνοχος· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐνοχος, καὶ ἐρχομαι νὰ τὸν παραγρηθῶ· διότι ἐφορολόγει τὰ διαστήματα τῶν δεκαδίων, κατὰ τοὺς ὑπάρχοντες νόμους, ἡμεῖς δὲ ἐνεώτερόσσαιμεν ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον καὶ ἀνακουριστικώτερον, διότι ἄλλατε ὅταν ἡ πρόσδοος ὑπερέβαινε τὰ 10, ἐτίθετο φόρος 2

δραχμῶν, ὅταν τὰ 20, 30, 40, ἐτίθετο φόρος 3, 4, καὶ 5, δραχμῶν· ὥστε τὸ 11, 12, 13 μέχρι τοῦ 20 ἐφορολογεῖτο ὅπως καὶ τὸ 20 διὰ 2 δραχμῶν· ἀνεζήτησα τὴν παραδοξὸν ταύτην φορολογίαν εἰς τὰ πρωτόκολλα τῶν κατατάξεων, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ σύλλογος κατατάττων δὲν ἀναφέρει τὴν πρόσδοον ῥητῶς τὴν ὁποίαν τὸ στρέμμα ἀπορέσει, ἀλλὰ τὴν τάξιν, (δηλ. δὲν ἀναφέρει ὄνομασι ὅτι ἀπορέσει 11, 12, 13, 14, 15, κτλ. δραχ. ἀλλ' ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν τάξιν) δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰρω τὴν ἀλλόκοτον ταύτην φορολογίαν ἐν τῇ κατατάξει τῶν συλλόγων· ἀλλὰ τὴν τοιαύτην φορολογίαν μὴ ἐξέβασι περιπλέον ἢ συνειδήσις τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἀμπελοκτηματιῶν, ὅσους ἠρώτησα.

Εἰς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Δούκα περὶ τοῦ ταμειευτικοῦ πνεύματος τῶν ἐφόρων ἀναφερθέντα, χωρὶς νὰ δυσπιστῶ περὶ τῆς καλῆς αὐτοῦ προθέσεως, θέλω λάβει τὰς δεούσας πληροφορίας, καὶ ἐπιενόησι τὴν δέουσαν διεκπεῖαν. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ ἀτόπημα τῆς κλίμακος τοῦ νὰ ζημιωνῇ ὅτι μὲν τὸ Δημόσιον, ὅτι δὲ τὸν φορολογούμενον διὰ τῆς ἀραιώσεως ἢ προσθέσεως μιᾶς δραχμῆς μόνον εἰς τὴν πρόσδοον, παρατηρῶ ὅτι τὸ ἀτόπημα τοῦτο ἐγκτεταί εἰς πᾶσαν κλίμακα, καὶ οὐγὶ μόνον εἰς τὴν προκειμένην· εἰς τὰς κλίμακας ὑπάρχει μόνος τις μυστηριώδης, ἥτις κἀνεὶ ὥστε ὁ φορολογούμενος νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην τάξιν ἢ προσθήκη μιᾶς δραχμῆς εἰς τὴν πρόσδοον, ἐπὶ παραδείγματι ἀντι 19 ἀναδιβαζομένης τῆς προσδοου εἰς 20, ἀδικεῖ τὸν φορολογούμενον, διότι ἀναδιβάζει τὴν τάξιν τῆς φορολογίας· ἡ ἀραίωσις ἀφ' ἑτέρου μιᾶς δραχμῆς ὠφελεί μὲν τὸν φορολογούμενον, ἀλλὰ ζημιολὸ τὸ Δημόσιον, διότι καταδιβάζει κατὰ μίαν τάξιν τὴν φορολογίαν. Ἐκτὸς τοῦ ἀτοπήματος τοῦ ἐγκτεμένου εἰς τὴν φύσιν αὐτῆς τῆς κλίμακος, τὸ σύστημα ἐν γὰρ εἰ θεοικῶ ἐπιεικέστερον ἐν πεποιθῆσαι ἀπὸ τὸ παλαιό· ἀλλὰ διὰ νὰ εἶναι οὕτως ἐπιεικέ, πρέπει νὰ συνυπόρξῃ μίᾳ ἄλλῃ διόρθωσις τῆς ὁποίας ἀπορῶ διὰ τί οἱ τρεῖς προαγορεύσαντες Κ. Γερουσιασταὶ δὲν ἀνέφερον μὲ τὸ σύστημα τῶν ἐπιπέσεων πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τοῦτοις ἀνακουρίσεως τοῦ φορολογουμένου, ὅταν τὸ πρῶτον καταστρέφεται, διότι εἶναι ἀλαθὸς δυστύχημα, ὅταν δὲν παραῖξῃ καρπὸν, νὰ φορολογηθῇ τὴν διατάξιν ταύτην δὲν εἰστέγαρον ἐν τῷ περακτικῷ, διότι δὲν θύμου ἀρκούντως περακτικωμένους ἐχρημάζετο πολλὴ σκέψις πρὸς δημοσιουργίαν τοιαύτης διατάξεως· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐντικειμένου τούτου, κατὰ

βάλλονται προσπάθειαι· και ἐλπίζεται νὰ ἐπέλθῃ ἡ δέουσα ἀνακούφισις. Τοῦτο δὲν ἴθελον ἀναγγεῖλαι ἀπὸ τοῦδε, ἀλλ' ἐντὸς τῆς κοινωνίας μας οὐκ ὑπάρχουσιν αἰτίαι, τὸ ἔθνος καὶ ὁ βασιλεὺς, οἱ δὲ λοιποὶ εἶναι ἐσήμεροι, καὶ ἐπομένως λέγων τοῦτο θέλω νὰ διασμεύσω τὰς μελλούσας Κυβερνήσεις πρὸς εἰσαγωγὴν Νόμου τοιούτου, τὸν ὁποῖον θεωρῶ ὡς συμπλήρωσιν ἀναγκαίαν τοῦ τῶν ἀηλώσεων συστήματος, καὶ ἀπαραίτητον μέτρον ἐπιεικειᾶς τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοὺς φορολογουμένους.

Καὶ δεύτερον λαθὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης εἶπεν· εὐχαριστῶ τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν διὰ τὴν ὁποίαν μοι ἀπένευθε περιποίησιν ἀναντιρρήτου εὐφροσύνης, καὶ διὰ νὰ ἀπαντήσω προσφόρως λέγω ὅτι τὸ σύνταγμα συνιστῶν τὴν βελτίωσιν τοῦ συστήματος τῆς φορολογίας δὲν ἐννοεῖ τὴν μεταρρυθμίωσιν αὐτοῦ ὅπως δὴ ποτε καὶ εἰς τρόπον ἐπαχθέστερον καὶ δυσαναλογώτερον, ὅπως συμβαίνει διὰ τῶν ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ γενομένων μεταρρυθμίσεων καὶ καινοτομιῶν, ὡς πολυειδῶς ἀπεδείξαμεν τοῦτο· τὸ τῶν ἀηλώσεων σύστημα, τὸ διὰ τοῦ Νόμου εἰσαχθὲν εἰς μέγα μέρος προϊόντων, ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται εὐεργετικόν, ὡς ἀρίστον εἰς τὴν εὐλιχύνεισιν τοῦ φορολογουμένου νὰ βεβαιώσῃ τοὺς φόρους του, ἀλλὰ τὰ κατ'ὅπιν συμπληρωματικὰ τοῦτο εἶναι ἐπαχθέστερα τοῦ καταργουμένου συστήματος τῆς ἐκτιμῆσεως, διότι οὐκ ἐπέλθουσι καταστροφαὶ ἕνεκα τῶν ἀτυμοκρατικῶν περιπετειῶν, οὐδεμία ἐλπίς πρὸς παραμυθίαν τῶν παθόντων δίδεται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου· μ' ὅλα ταῦτα συγχάριον τὸν Κ. ὑπουργόν, διότι μετὰ τὰς περὶ τούτου γενομένας παρατηρήσεις ἀναγνωρίζει καὶ αὐτός, ὡς βεβίως ὠμολόγησε, τὸ πλημμελὲς κατὰ τοῦτο τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἀπορεῖ σὺν αἰσῶσι πῶς δὲν ἐγένετο τροπολογία περὶ τούτου· ἀλλ' εἰς τὰ καθέκαστα ἴσως ἀρῆ ἡ τοιαύτη ἀπορία του. Καὶ ταῦτα ἐν συντόμῳ ὡς πρὸς τὸν Κ. ὑπουργόν.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν διαγυρισμὸν τοῦ προαλλήσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἀμπελοὶ ἀποφέρουσαι ἑλαττων τῶν 10 δραχμῶν εἰσόδημα, ἐρχομαι νὰ τὸν βεβαιώσω ὅτι τοῦτο δὲν ἔχει οὕτως· ἴσως ἔχει ὑπ' ὄψιν κἀκεῖν μέρος τῆς πατρίδος του, ὅπου τοιαῦτα ἴσως δὲν ὑπάρχουσι· δύναμαι ὁμῶς νὰ τὸν βεβαιώσω ὅτι εἰς πάμπολλα μέρη τοῦ Κράτους εὐρίσκονται ἀμπελοὶ οὐκ ὀλίγοι, αἵτινες μόλις ἀποφέρουσι τὰς πρὸς βρώσιν τῶν ἰδιοκτητῶν σταφυλὰς μὴ ὑπερβαίνουσας, ὡς ἐννοεῖται, τὰς 50 μέχρι 100 ὀκάδας, καὶ πάλιν ἐκεῖ ἢ

τῶν τῶν σταφυλῶν δὲν εἶναι ἀνωτέρας τῶν 3 ἢ 5 τῶν πολλῶν λεπτῶν· αἱ δὲ τοιαῦται ἀμπελοὶ συνιστᾶνται ἀπὸ ὀλίγων ἐκτασιν ἑνὸς ἢ καὶ δύο στρεμμάτων, καλλιεργούμεναι ἀπὸ τὴν ὀλομέλειαν τῆς οἰκογενείας τοῦ ἰδιοκτητοῦ, χωρὶς νὰ καταβάλλωνται κεφάλαια χρηματικὰ· ἴθελον καὶ εἰς τοιοῦτους φορολογουμένους πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἢτε συμπάθεια καὶ πρόνοια πλήρης.

Καὶ τρίτον λαθὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρυσιδῆς εἶπεν· Ἡ κριτικὴ τῆς ἀγανακτικῆς, ἥτις ἐξήχθη ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, δεικνύει ὅτι ἡ βράσις τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ εἶναι σφαλματικὴ· ἐκὼ κἀνασθε Κ. ὑπουργὲ νὰ μὴ καταγγεῖλητε ὡς παραδόχτην τοῦ Συντάγματος· ἢ καταπιστῶν διὰ τὴν εἰσπραξίαν ἐπὶ τῆς ὑπουργείας μου φόρου παρανόμου, ἢ ἐλπίε τὸ πράξει, διότι καὶ εἰς ἄλλους τὸ ἐπράξατε· ὁ τρόπος τῆς ἐκφορᾶσεώς σας δὲν ἔστο ἀριμόδιος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἐκεῖνου· ὁ ὑπουργὸς οὐδεὶς ὁμιλεῖν νὰ προσέχῃ διὰ νὰ μὴ προσβάλλῃτε τὰ πρόσωπα καὶ τὰς τιδοτιμίας αὐτῶν προσηκόντως ὠμολογεῖται πλεον τῶν δύο ἑσῶν, καὶ εὐδαίμων μὲ ὁποῖον πατριωτικῶν ὠμολογεῖται, ἔπρεπε καὶ ἡμεῖς νὰ μιμηθῶμεν αὐτόν· ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀγανακτικῶν ἐπικαλεῖται μίαν παρεξήγησιν, καὶ ἐγὼ φέρω τὸν Νόμον αὐτὸν καὶ τὸ σκοπὸν γραμμῶν τοῦ δὲν λέγω, ὅτι θέλω νὰ μάθω τί ἐπαρμολογήθη, ἀλλὰ λέγω καὶ ἐξῆταξω τί ἐνομοθετήθη· Ὁ Νόμος σαφῶς λέγει ὅτι ἡ ἀμπελος ἢ ἀποφέρουσα πρόσοδον πλῆρη 20, 30, 40, 50, πληροῖται φόρον δραχμ. 2, 3, 4, 5· ἂν δὲ εἰς τὰς συνοδουούσας τὸν Νόμον ὁδηγῶν δὲν τίθηται ἐξήγησις, τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς εὐκρινείας τοῦ Νόμου, ὅτι δὲν εἶχεν ἀνάγκην διασαφήσεως πλεονεξίας· ὅταν ἡ πρόσοδος τῆς ἀμπελοῦ φθῶν εἰς 20, 30, 40, 50, σημαίνει νομισμῶν πλῆρες 20, 30, 40 καὶ 50, καὶ ὅχι ὅτι ἐκταξῆται μέχρις 20, 30, 40 καὶ 50· τί σημαίνουσιν ἀπέναντι τοῦ γραμμῶν τοῦ Νόμου αἱ διαμαρτυρίαι καὶ αἱ γνώμαι ἐνὸς ἐσῶν καὶ ταμίου; ἂν ἀπαντήσατε διόλον ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως τῆς ἀπευθυνθείσης ὑμῖν περὶ τῆς νῦν βράσεως τῆς φορολογίας τῶν ὁποῖων καθιεροῖτε, ὅχι τοῦ 1 ἐπὶ τῶν 9· ὡς ὑπουργὸς ποτὲ δὲν ἐρήμισα ὅτι ἀμπελος ἀποφέρουσα 11 δραχμ. πρόσοδον πρέπει νὰ πληρώσῃ φόρον δρ. 2, ὅταν καὶ ἡ ἀποφέρουσα 20 δρ. πρόσοδον· ἢ μήπως τάχα ἢ καλλιέργεια τῶν ἀμπελῶν εἶναι ὀλιγώτερον δαπανηρὰ ἀπὸ τὴν τῶν ἀγρῶν; καὶ ἂν διὰ τοὺς ἀγρῶν λαμβάνωμεν ἐν εἰς τὰ 10 διὰ τοὺς ἀμπελοῦναι, πρέπει νὰ λάβωμεν 1, 1/2 εἰς τὰ 10. Σὺς παραγγέλλω νὰ διατάξῃτε τὴν ἀνείρεσιν τῶν πινακῶν ἐπὶ τῶν ἀμπελῶν Λεδαδαίας καὶ Κύμης, ὅταν ἤγερθῃ πάλιν μεταξὺ

των αρχών και των ἀμπελοκτημόνων περί κατατάξεως των ἀμπελων, διά να πληροφορηθῆτε ἀπό ποιον πνεῦμα ὡδηγήθη ὁ τότε ὑπουργός εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου· θελετε μάθει ὅτι ἐξηγῶν τὸν Νόμον ὅπως σήμερον τὸν ἐξηγῶ ἐνταῦθα, δὲν παρεδέχθη τὴν γνώμην τῶν ἀρχῶν, καὶ ἀπεράσιστα σύμφωνα μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῶν ἀμπελοκτημόνων.

Παρελθὼν τέλος ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός εἶπεν· Ἐρωτῶ τὸν Κ. Χρηστίδην ἐπέμπερ ὡς ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸν Νόμον περὶ φορολογίας τοῦ 1845 ἄλλην μεταβολὴν ἐκτὸς τῆς κατὰ τὸ 1852 τῆς προτάσει αὐτοῦ γενομένης καταργήσεως τῆς ἐτάξεως τῶν ἀμπελων; ὅχι. Αὐτὸν λοιπὸν θάτερον ἐπράξαμεν τέσσαρες κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ τῆς Οἰκονομίας ἐνταῦθα εὐρισκόμενοι· ἢ διατάξαμεν τὸ ἀφορολόγητον ποσοῦ τινος, καὶ εἴμεθα ἐνοχοὶ παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος, ἢ διατάξαμεν περιπλέον φορολογίαν καὶ εἴμεθα ἐνοχοὶ καταπιέσεως.

Περαιωμένης ἐνταῦθα κρυφθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου συζητήσεως, προτίθεται εἰς ψήφοριαν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 29 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ὡς προσερτώμενον πρωτόκολλον ψηφορίας συνταχθῆν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Αἰθ. Γρηγοριάδου καὶ Ι. Σταύκου.

Πρωτόκολλον Ψηφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικρατίας διὰ τὸ ἔτος 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . .	Νικόλ. Πρασσακάκης . . .
Ἀναγ. Δελιγιάννης . . .	Σπυρ. Τρικούπης . . .
Γεώργ. Κουντουριώτης . . .	Βικάρδος Τζιωρτζ . . .
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης . . .
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . .	Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .
Ἀναστάσιος Λόντος . . .	Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου . . .
Τάτζης Μαγγίνας . . .	Νικόλ. Χρυσόγετος . . .
Ἀναργώτης Μοναρχίδης . . .	Γεώργιος Φύλλας . . .
Λάμπρος Νάκος . . .	Ἰωάννης Θεοτόκης . . .
Διαμαν Ν. Ὀλύμπιος . . .	Ἰωάννης Χ. Πέτρου . . .
Χαράλ. Παπαπολίτης . . .	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης . . .
Ἰάκωβος Παξμαδῆς . . .	Γεώργιος Δαρειώτης . . .

Γ. Παπαλιώπουλος . . .	Ἀναστ. Μυρομυγάλης . . .
Γεώργιος Γλαράκης . . .	Ἀλέξιος Βλαχοπούλος . . .
Δημήτριος Βούλγαρης . . .	Δημήτριος Χατσίσιμος . . .
Γεώργιος Καρακτζίλης . . .	Δημήτριος Χρηστίδης . . .
Νικόλαος Ἰω. Μίλης . . .	Νικόλαος Μερματίτης . . .
Ἀδάμ Δούκας . . .	Ἀναστ. Σ. Χαρχλάμπης . . .
Ἄγγελος Κανελλόπουλος . . .	Παναγ. Λιδωρίκης . . .
Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .	Γεώργ. Λυδοθουιώτης . . .
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . .	Κωνστ. Προβιάγιος . . .
Μ. Α. Καίρης . . .	Ἰωάν. Οἰκονόμου . . .
Ἀντών. Γ. Κρεῖττης . . .	Σπύρος Μίλιος . . .
Ἀντών. Μερμαχάκης . . .	Ρόγας Παλαμιδῆς . . .
Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης . . .
Ἰωάννης Σταύκος . . .	

Παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας ὁ Κ. Πρόεδρος εἴπασε τὴν συνεδρίασιν διὰ τὴν ὄραον, ἀπαγγέλλας ὡς ἀντικείμενον αὐτῆς τὴν ἐγκαλεῦσθαι τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προεδριουμένου τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικρατίας διὰ τὸ 1855 Νομοσχεδίου.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.
 Οἱ γραμματεῖς
 Δ. Χατσίσιμος.
 Α. Χαρχλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 3 Μαΐου 1855 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὁμηραστικῆ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μιλῶν, ὁ Πρόεδρος Κόμης Ἀναργώτης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχημένον τὴν Συνεδρίασιν.

Ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἐπικρίσις τῶν πρακτικῶν τῆς χθιστῆς Συνεδρίαςως ἀνεβλήθη διὰ τὴν προσεγεῖ Συνεδρίασιν.

Ἀπαγγέλλαντος κατόπιν τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προεδριουμένου τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικρατίας διὰ τὸ ἔτος 1855, θάτερος τῶν Κ.Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὅπου ἐπὶ κατα παραδεκτῶν διὰ χριστιανίας, ὅπως εἶρη ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδῆς λαβὼν τὸν λόγον εἶπε· διὰ να ὑδραθῆ εἰς τῆς κρίσεως μου

κινάται ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποργῶν νὰ ἐκφρασθῆ θετι κώτερον. α) Ἄν ἐνοῆ ὡς βᾶσιν τῆς φορολογίας τὴν δεκάδα ἢ τὴν ἑνεκάδα. β) Ἄν ἐνοῆ νὰ δώσῃσι τὴν αὐτὴν φορολογίαν τὴν κατ' ἐλάχιστον ὅσον προσδιοριζομένην εἰς τὸ Νομοσχέδιον καὶ ἐκεῖνα ἐκ τῶν κατὰ στρέμμα φορολογουμένων κτημάτων, ἅτινα οὐδὲ κατὰ τὸ τρίτον ἢ τέταρτον πλησιάζουσι τὴν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου κατὰ μέσον ὅσον ὑπελογιζομένην πρόσδοσιν, ἐπὶ παραδείγματι ἂν περιβόλιον μόνις 15 δραχμῶν πρόσδοσιν κατὰ στρέμμα ἀπορίον θέλη πληρώσῃ ὄσον 4 δραχμῶν, ὅσον κατὰ τὸ ἀπορίον 6 δραχμῶν πρόσδοσιν, καὶ γ) Ἄν δὲν εἶναι δικαίον νὰ ληρῆ ἀπὸ τοῦδε πόνου ἐν τῷ Νόμῳ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν φορολογουμένων ἐκεῖνων, τῶν ὁποίων ἡ πρόσδοσις ἐγγύς ἦθελεν ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν περιστασίων ἢ τῆς νόσου τῶν φυτειῶν καταστρεφῆ, διότι ἐν τῇ γῆτι μὲν συνεδριάσει ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἐνίοτε τῶν ἀτμοσφαιρικῶν περιστασίων ἡ φορολογούμενος στερεῖται τοῦ ὅλου ἢ μεγίστου μέρους τοῦ προϊόντος τοῦ, καὶ ὁμολόγησεν ὅτι ἀσχολεῖται εἰς τὴν κατάρτισιν καὶ εἰσαγωγὴν Νομοσχεδίου κατελλήλου πρὸς ἀνακούφισιν καὶ δικαίαν θεραπείαν τῶν παθόντων, ἀλλ' ἡ ὁμολογία τῆς ἀρχῆς τὸ μέλλον, καὶ τὸ παρὸν δὲν πρέπει νὰ ἀμεληθῆ ὅλος ὁ κόσμος. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν δύο πρώτων ἐρωτήσεων μου περιμένω τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, διὰ νὰ ἐκφρασῶ κατόπιν τὰς κρίσεις μου ὅσον ὃ ἀρχὰ τῶν τρίτων, προτείνω νὰ γείνη πρῶτον τις ἐν τῷ πραγματικῷ Νόμῳ, ὡστε ἐν περιπτώσει, ἢ μὴ γείνηται, καταστρεφῆς τῆς πρόσδοσις τῶν νὰ δύνανται νὰ προσεγγίσωσι οἱ φορολογουμένοι εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς, αἰτίνες δι' ἐνός τύπου συνδεδεμένη συντελεσθεσμένη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ νὰ βεβαιώσῃσι τὴν καταστρεφῆ συμπεριλαμβανόμενοι πρὸς τὴν βεβαίωσιν ταύτην καὶ τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς καὶ οὗς τινὰς ἄλλους ἦθελεν ἐγκρίσει τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ τύπου τῶν ὁποίων ἄθελα παραδεχθῆ ὡς οὐκ ἴδεται παραγωγή τις εἰς τοὺς τυχόν ὑποστάντας καταστρεφῆς τοῦ προϊόντος τῶν φορολογουμένων τὴν ὁποίαν βεβαιώσῃσι ἔχονσα ὑπ' ὄψιν ἢ ἡ βεβαίωσις, δύναται νὰ ἐπιφέρει ἐν καιρῷ τὴν δύνανσιν ἀνακούφισιν.

Ἐπὶ ἔτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποργῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν α. ἐρώτησιν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ, ἂν βᾶσις εἶναι τὸ 10 ἢ τὸ 9, ἡ συζήτησις εἶναι ἐπισημασμένη ὁ Νόμος κατὰ τὴν ἀναλογίαν ὡς πρὸς τὸ εἰσόδημα εἶναι διὰ τοῦτο ἀδύνατος ἡ βᾶσις καὶ ἡ ἀφομοίωσις τῆς φορολογίας μετὰ τὸ δεκαδικὸν σύστημα νομῶν, ὅτι δὲν εἶναι σπουδαίων ἀδύνατον εἶναι. Ἄν δὲ ἡ Γερουσία

θέλησιν νὰ δώσῃ νὰς ἐγκρίσεις καὶ πληροφορίες, δὲν δύσκολον εἶναι.

Ἐἰς πρὸς τὴν β. ἐρώτησιν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ εἰς τὴν ἐπὶ παραδείγματι ἀνέγει τὰ περιβόλια ἀπαντῶ ὅτι τὸ ἀρῆρον εἶναι ἀνεπίδεκτον παραξήγησας, μετὰ τὴν διαφοράν ὅτι ἡ πρόσδοσις τῶν περιβόλιων συνθεστικὰ εἶναι ὡγὶ ἐλαττωσὶ τῶν 40 δραχμ. ἡ τιθόμενος δὲ ἐλάχιστος ὅρος τῆς ἐστῆσις κατὰ μέσον ὅσον πρόσδοσις τοῦ στρέμματος, εἶναι ἐπιεικιστάτος, διότι συμφορεῖ μετὰ τῆς ὁποίας ἐλάθουσι ἐκ τῶν ἐπαρχικῶν πληροφορίας, καὶ διότι ἡ κατὰ τῆς τῶν κτημάτων γίνεται εἰς τὸ ὅσον ὡστε πιθανώτερον νὰ πάθῃ τὸ δημοσίον μᾶλλον ἢ ὁ φορολογούμενος. Διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι ἡ ἐρώτησις αὕτη εἶναι περιττή. Ἐἰς πρὸς τὴν γ. ἐρώτησιν, ἡ ὁμολογία, ἦν κατὰ τὴν γῆτι συνεδριάσει ἕκαστα, ἦτον ἀδύνατος, καὶ οἱ ἀντιλέγοντες ἐπρότερον νὰ τὸ θεωρήσῃσι ὡς ὅσον τῆς ἀποδογῆς τῶν ἄλλῶν τὸ νὰ ζῆται ὁ Κ. Γερουσιαστὴς νὰ θεωρήσῃ τὰς βᾶσις Νόμου τοσοῦτον σπουδαίου διὰ τροπολογίας, εἶναι ἀκατάλληλον, τίς εἶναι τὸσον εἰς τὸ Νομοσχέδιον αὐτοσχέδιος, ὡστε νὰ παρεκκλῆται διὰ τροπολογίας ἐν τῷ Νόμῳ τοῦτο διατάξῃ, ὡς δύναται νὰ φέρῃ τὴν καταστρεφῆ τοῦ δημοσίου; Ἐἶναι δὲ περιεργον ὅτι ἐνὶ ὁ Κ. Γερουσιαστῆς, ὅστις δὲν εἶναι νέος εἰς τὰς νομοθετικὰς συζητήσεις, δὲν ἔφερε πρὸ τοσοῦτον ἔτιον τιαυτὴν τροπολογίαν, ἐν ᾗ οἱ ἀπαρῆται ὑπέλειποντο καὶ ὑπέκεινται εἰς σταθερὰν ἰσότησιν καὶ εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς περιπτώσεις, ἀπαιτεῖ νὰ αὐτοσχεδιάσωσιν ταύτην σύμμοτον. Τὸ ὅτι δὲν ἔφερε τοιαύτην τροπολογίαν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἀπὸ ἐπίων εἰς τὰς Νομοθετικὰς συζητήσεις ἀσφαλόμενος, ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι σπουδαία αὕτη, καὶ γοῖται μελέτης καὶ προσοχῆς διὰ τοῦτο ἀρῶ μάλιστα τὸ ὑπουργεῖον ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην τροπολογίας διὰ τὸ μέλλον, ὁ Κ. Γερουσιαστὴς πρέπει νὰ ἀρκεσθῆ εἰς τοῦτο ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Ἀντιτάξῃ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Πιπλημίδης, δὲν εἶναι ἀδύνατον διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἀπὸ αἰῶνων καὶ μάλιστα δουλείας καὶ τυραννίας ἐπληρωσῆτο ὄρος ἐν εἰς τὰ δέκα, δὲν εἶναι ἀδύνατον ἀδύνατον, ἂν λαμβάνεται ὡς φορολογικὴ μονὰς ἡ βᾶσις τὸ εἶσοδος ἀντι τοῦ δικαίου καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι εἰς τοὺς δημοκρατικοὺς καρπούς πληροῖται ἀναλόγως τοῦ ὅσον παρῆται, ἀλλ' ἔθω καταδικάζονται ὅλα τὰ κλάσματα τῶν φορολογικῶν μονάδων διὰ, οἱ μεταξὺ τῶν ἀποστρωμάτων τῶν δεκαδίων ἀριθμοί, νὰ πληροῖσιν τὴν αὐτὴν ὄσον. Ἐἰς πρὸς τὴν ἐλάχιστον ὅσον τῆς πρόσδοσις τῶν περιβόλιων, πρῶτον ὅτι ἡ ἐλαστικότης εἶναι τρυφή καὶ καταστρεπτική.

Υπάρχουσι περιβολία ατινα δέν ἀποφέρουσιν ὡσεὶ 20 δραχμῶν κατὰ μέσον ὄρον ἑτασίαν πρόσθου, καὶ ἐν τούτοις ἡ τελευταία τάξις τῆς ποιότητος τῶν περιβολίων ἐστὶν πολὺ ὑψηλὰ, καὶ ἐπιρεπὲ νὰ τεθῆ καὶ τεταρτὴ κατηγορία περιβολίων εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ὑπαχθῶσι τὰ 30 ἢ 20 δραχμῶν ἑτασίαν πρόσθου παρέχοντα, διότι ὁ ὄρος 4 δραχ. κατὰ στρέμμα ἐπὶ περιβολίων μόλις 20 ἢ 30 δραχ. ἀποφερόντων εἶναι ἀδίκος καὶ δυσαναληγνῶτατος. Εἶπε τέλος ὁ Κ. ὑπουργὸς ὅτι πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν, διότι προσέβλεψεν ἀπὸ ἀγαθότητα εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀρχῆς τῶν δυσταγματῶν ἐπὶ τῶν προϊόντων ἕνεκα τῶν ἀτμοσφαιρικῶν περιπετειῶν· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δέν τὸν βιάζω νὰ εἰπῆ καὶ νηυσθετίσῃ ἀπὸ ταῦδε τί μέτρον θέλει λάβει πρὸς ἀνακούρισιν. Τὸν λέγω μόνον νὰ λάβῃ πρόνοιαν διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου τοῦλάχιστον περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν δυσταγματῶν διὰ τῶν οικονομικῶν ἀρχῶν, οἱ δὲ λόγοι μου οὗτοι προερχόμενοι ἀπὸ τὴν πείραν καὶ εὐλαχρίαν, ἐλπίζω ὅτι δέν θέλουσιν ἀπορριφθῆ ἀπὸ τὸν Κ. ὑπουργόν. Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν α) ὅτι δέν πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν φορολογικὴν μονάδα ἑλαττον τῶν 10· β) νὰ μὴ ἀρῆθῃ τόσον ὑψηλὰ ἡ τελευταία κατηγορία τῶν περιβολίων, ἀλλ' ὁ ἐλάχιστος ὄρος τῆς κατὰ στρέμμα προσόδου αὐτῶν νὰ ἀρῆται ἀπὸ τοῦ 20 ἢ 30 τὸ πάλυ καὶ γὰρ τοῦ 60, καὶ γ) νὰ γίνῃ πρόνοια ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν καταστηροῶν καὶ συμμετακτῶν τῶν κατὰ τὸ ἑκατὸς ἔτος ἐπιστημονομεινῶν τιγῶν.

Ἠκαλήθην κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης καθυπέβαλε τὴν ἐξῆς ἐπὶ τοῦ σκεπτομένου 2 άρθρου τροπολογίαν.

Τροπολογία τοῦ Γερουσιαστῆ Κ. Χρηστίδου ἐπὶ τοῦ 2 άρθρου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγυῶν ὄρου καὶ τοῦ δικαιοκματός τῆς ἐπικαρτίας διὰ τὸ 1855.

Ἐπὶ τοῦ άρθρου 2.

Μετὰ τὴν πρώτην παραγράφον νὰ τροποποιηθῆ εἰς τὸ ἀνάκον μέρος τοῦ ἐπομένου πίνακος ἡ ἐπί των ἀμπελων φορολογία ὡς ἐξῆς.

	Ἐπὶ προσόδου δραχ.	Ἐγγ. ὄρο.		Ἐπικαρτία.	
		δρ.	λ.	δρ.	λ.
	Δραχ. 10 ἢτοι τάξ. ε'	1.	00	1.	00
	» 20 . . . δ'	1.	50	2.	50
	» 30 . . . γ'	2.	50	2.	50
Ἀμπελοι.	» 40 . . . β'	3.	50	3.	50
	» 50 ἐπίκεινα α'	4.	50	4.	50

Ἐν Ἀθήναις τῆ 3 Μαιῶν 1855.

Ο Γερουσιαστὴς Α. ΧΡΗΣΤΙΑΔΗΣ.

ὑποστηρικθῆσιν καὶ παρ' ἄλλων τῆς τροπολογίας ταύτης ἀπερκαίσθη ἡ ἀμειος σιγήτης καὶ ἀνάπτυξις αὐτῆς. Τότε δὲ ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνων Κ. Χρηστίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπε.

Μετὰ τὰ γῆθς ἐν τῇ σιγήτῳσι λεχθέντα ἡ ἀνάπτυξις, νομίζω, εἶναι περὶττ' περιορίζομαι μόνον νὰ παρατηρῶσι ὅτι ἡ ἔνοσις, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀποδοδεὶ ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀμπελων, εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ἐξαγομῆσαν ἐξ αὐτοῦ τοῦ γράμματος τοῦ Νομοσχεδίου· διὰ τῆς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κατατάξεως ἔνοσι τὸ ὑπουργεῖον νὰ παραγορῆται 50 λεπτά εἰς ἕακστην τάξην ἐπὶ ἕακστην αὐτὴ ἀπαντις ἀποδεγομῆσα προθύμως· καὶ βέβαια ὅταν ἡ Κυβέρνησις προτείνῃ ἐλάττωσιν φορολογίας, καὶ ἡμεῖς τιναυθενωμῆσα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐλαττώσεως ταύτης, προθύμως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐλάττωσιν· ἀλλὰ τὸ Νομοσχεδίον, ὅπως εἶναι ἐκπερασμαμένον, ἀπὶ νὰ ἐλαττωσῇ τὴν φορολογίαν τῶν ἀμπελων, ἐπιβάρυναι αὐτὴν κατὰ 229,000 περίπου δραχ. διότι ὁ Νόμος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξίως ὁ πρὸ μικροῦ ὑψηλοῦσι καθαροῖ ὀριστικὰ καὶ διὰ τὸ ἑστῶς ἔτος τὰ περισινὰ πρωτόκολλα, ατινα ἔχουσιν ὡς βῆσιν τὸ 10, 20, 30, 40 καὶ 50· ἐπειδὴ δὲ τὸ 10 ἀρῆθη ἀπὸ τὴν πρώτην φορολογικὴν μονάδα καὶ προσετέθη εἰς τὴν ἐπομῆντη, καθὼς καὶ τὸ 20 καὶ τὸ 30 καὶ τὸ 40, καὶ ἐπειδὴ εἰς πᾶν κλάσμα τῆς ἐπομῆνης φορολογικῆς μονάδος πληρόνεται ὁ ἀνώτερος ὄρος, εἶναι σαφῆστατον ὅτι ὅλα αὶ τάξις θέλουσιν ἐπιβάρυνθῆ με τὴν ἀξίαν ἡμισίας δραχμῆς, καὶ ἐνταῦθεν θέλει ἐπιβάρυνθῶσιν οἱ φορολογούμενοι με 229,000 δραχ. Ἐργῶμαι ἀκόμα νὰ σῆς κάμω μίαν παρατήρησιν· τὸ προκειμένου Νομοσχεδίον λέγων ἀπὸ 10 ἕως 19 ἀπὸ 20 ἕως 29 κτλ. εἶναι εἰς ἀντιφασιν με τὸν Νόμον περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξίως τὴν καθινίσαντα τὰς βῆσεις τῆς φορολογίας, τὸ ἀρθ. 40 τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπραξίως λέγει· ἀπαντι τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα κτήματα φορολογουσι κατὰ ποιότητας, ὡν τῆς τάξις ἔχει ἰδιαιτερος Νόμος· ὁ προσδιορισμὸς τῆς ποιότητος γίνεταὶ ὡς ἐξῆς· λαμβανόμενος ὑπ' ὄφιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τῶν προϊόντων. Ὁ Νόμος λοιπὸν ἐκάνῳσι νὰ ἐξετάζῃται ἡ ποιότης καὶ ἡ συνήθης τιμὴ τοῦ προϊόντος, καὶ νὰ κατατάσσεται πᾶν κτήμα εἰς μίαν τάξην, ὅν ἔχει λοιπὸν νὰ μῆς εἰπῆ μέσον ὄρον· διὰ νὰ εἰμῆθα λοιπὸν συμμετρονὶ πρὸς τὸν Νόμον τῆς βεβαιώσεως δέν ἔχομεν κλασματικὰς μονάδας εἰμῆ τάξις, ὅποις καὶ εἰς τὸ γαρτῶσθῆν τῆς τάξις, ὅταν ἔπισις δέν ὑπάρχουσι κλασματικὰ ὅπως εἰς τὸ γαρτῶσθῆν τῆς ἀξίας· ἐξετασθῆσιν τῆς προσόδου γίνεταὶ ἡ κατατάξις εἰς

Υπάρχουσι περιβολία ἄτινα δὲν ἀποφέρουσιν οὐτὴ 20 δραχμῶν κατὰ μέσον ὄρον ἐτήσιαν πρόσοδον, καὶ ἐν ταύτοις ἡ τελευταία τάξις τῆς ποιότητος τῶν περιβολίων ἐτέθη πολὺ ὑψηλά, καὶ ἔπρεπε νὰ τεθῆ καὶ τετάρτη κατηγορία περιβολίων εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ὑπαχθῶσι τὰ 30 ἢ 20 δραχμῶν ἐτήσιαν πρόσοδον παρέχοντα, διότι ὁ φόρος 4 δραχ. κατὰ στρέμμα ἐπὶ περιβολίων μόνως 20 ἢ 30 δραχ. ἀποφερόντων εἶναι ἀδικός καὶ δυσκαταλογώτατος. Εἶπε τέλος ὁ Κ. ὑπουργός ὅτι πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν, διότι προῆλθεν ἀπὸ ἀγαθότητα εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀρχῆς τῶν δυστυχημάτων ἐπὶ τῶν προϊόντων ἕνεκα τῶν ἀτμοσφαιρικῶν περιπετειῶν· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν τὸν βιάζω νὰ εἰπῆ καὶ νομοθετήσῃ ἀπὸ τοῦδε τὴ μέτρον θέλει λάβει πρὸς ἀνακούρισιν. Τὸν λέγω μόνον νὰ λάβῃ πρόνοιαν διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου τοῦλάχιστον περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν δυστυχημάτων διὰ τῶν οικονομικῶν ἀρχῶν, οἱ δὲ λόγοι μου οὗτοι προερχόμενοι ἀπὸ τὴν πείραν καὶ εὐλικρίνειαν, ἐλπίζω ὅτι δὲν θέλουσιν ἀπορριφθῆ ἀπὸ τὸν Κ. ὑπουργόν. Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν α) ὅτι δὲν πρέπει νὰ δεγθῶμεν τὴν φορολογικὴν μονάδα ἐλαττον τῶν 10· β) νὰ μὴ ληθῆ τὸσον ὑψηλά ἡ τελευταία κατηγορία τῶν περιβολίων, ἀλλ' ὁ ἐλάχιστος ὄρος τῆς κατὰ στρέμμα προσόδου αὐτῶν νὰ ἀρχῆται ἀπὸ τοῦ 20 ἢ 30 τὸ πλὴν καὶ οὐχὶ τοῦ 60, καὶ γ) νὰ γίνῃ πρόνοια ἐν τῷ Νόμῳ ταύτῳ περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν καταστροφῶν καὶ συμπαμαμάτων τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὶς ἔτος ἐπισυμβησομένων τυγῶν.

Παράλλῳ κατὰ τὴν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης καθυπέβαλε τὴν ἐξῆς ἐπὶ τοῦ συζητουμένου 2 άρθρου τροπολογίαν.

Τροπολογία τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χριστίδου ἐπὶ τοῦ 2 άρθρου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγισίου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιταρξίας διὰ τὸ 1855.

Ἐπὶ τοῦ άρθρου 2.

Μετὰ τὸν πρώτον παράγραφον νὰ τροποποιηθῆ εἰς τὸ ἀντὶστον μέρος τοῦ ἐπομένου πίνακος ἡ ἐπιτῶν ἀμπελίων φορολογία ὡς ἐξῆς.

	Ἐπὶ προσόδου δραχ.	Ἐγγ. φόρ.		Ἐπιταρξία.	
		Δρ.	λ.	Δρ.	λ.
	Δραχ. 10 ἢτοι τάξ. ε'	1.	00	1,	00
	» 20 . . . δ'	1,	50	2,	50
	» 30 . . . γ'	2,	50	2,	50
Ἀμπελοι.	» 40 . . . β'	3,	50	3,	50
	» 50 ἐπέκεινα α'	4,	50	4,	50

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαιῶν 1855.

Ὁ Γερουσιαστὴς Δ. ΧΡΗΣΤΙΑΔΗΣ.

ὑποστηρικτικῆς καὶ παρ' ἄλλων τῆς τροπολογίας ταύτης ἀποφασίσθῃ ἡ ἀμεσὸς συζήτησις καὶ ἀνάπτυξις αὐτῆς. Τότε δὲ ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνων Κ. Χριστίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπε.

Μετὰ τὰ γῆθς ἐν τῇ συζητήσει λεχθέντα ἡ ἀνάπτυξις, νομίζω, εἶναι περιττή· περιορίζομαι μόνον νὰ παρατηρήσω ὅτι, ἡ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. ὑπουργός ἀποδίδει ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀμπελίων, εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ἐξαγομῆναν ἐξ αὐτοῦ τοῦ γράμματός τοῦ Νομοσχεδίου· διὰ τῆς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κατατάξεως ἔνεσι τὸ ὑπουργεῖον νὰ παραχωρήσῃ 50 λεπτά εἰς ἑκάστην τάξιν ἐπὶ ἑλαττον αὐτὸ ἀπαντᾷ ἀποδεγόμεθα προθύμως καὶ βέλεια ἔταν ἡ Κυβέρνησις προτείνῃ ἐλάττωσιν φορολογίας, καὶ ἡμεῖς συναίσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐλάττωσεως ταύτης, προθύμως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐλάττωσιν· ἀλλὰ τὸ Νομοσχέδιον, ὅπως εἶναι ἐκπερασμένον, ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ τὴν φορολογίαν τῶν ἀμπελίων, ἐπιβαρύνει αὐτὴν κατὰ 229,000 περίπου δραχ. διότι ὁ Νόμος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως ὁ πρὸ μικροῦ ψηφισθεὶς καθιεροῖ ἁριστικὰ καὶ διὰ τὸ ἐνεστὶς ἔτος τὰ περισινὰ πρωτόκολλα, ἄτινα ἔχουσιν ὡς βάσιν τὸ 10, 20, 30, 40 καὶ 50· ἐπειδὴ δὲ τὸ 10 ἀρρηθῆ ἀπὸ τὴν πρώτῃν φορολογικὴν μονάδα καὶ προστεθῆ εἰς τὴν ἐπομένην, καθὼς καὶ τὸ 20 καὶ τὸ 30 καὶ τὸ 40, καὶ ἐπειδὴ εἰς πᾶν κλάσμα τῆς ἐπομένης φορολογικῆς μονάδος πληρῶνεται ὁ ἀνώτερος ὁρὸς, εἶναι σαφές· σαφὸν ὅτι ὅλαι αἱ τάξεις θέλουσιν ἐπιβαρυνθῆ μετὰ τὴν ἀύξησιν ἡμισίαις δραχμαῖς, καὶ ἐντεῦθεν θέλει ἐπιβαρυνθῶσιν οἱ φορολογούμενοι μετὰ 229,000 δραχ. Ἐρχομαι ἀκόμη νὰ σᾶς κάμω μίαν παρατήρησιν· τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον λέγων ἀπὸ 10 ἕως 19 ἀπὸ 20 ἕως 29 κτλ. εἶναι εἰς ἀντίρροπον μετὰ τὸν Νόμον περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τὸν κανονίσαντα τὰς βάσεις τῆς φορολογίας, τὸ ἀρθρ. 40 τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως λέγει· ἀπαντα τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα κτήματα φορολογοῦνται κατὰ ποιότητάς, ὡν τὰς τάξεις ἔρξῃ ἰδιαιτέρος Νόμος· ἢ ὁ προσδιορισμὸς τῆς ποιότητος γίνεταί ὡς ἐξῆς λεμβανόμενης ὑπ' ὄψιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τῶν προϊόντων. » Ὁ Νόμος λοιπὸν ἐκάνονσε νὰ ἐξετάζηται ἡ ποιότης καὶ ἡ συνήθης τιμὴ τοῦ προϊόντος, καὶ νὰ κατατάσσεται πᾶν κτήμα εἰς μίαν τάξιν, δὲν ἔχει λοιπὸν νὰ μᾶς εἰπῆ μέσον ὄρον· διὰ νὰ εἴμεθα λοιπὸν συμφωνοὶ πρὸς τὸν Νόμον τῆς βεβαιώσεως δὲν ἔχομεν κλασματικὰς μονάδας εἰμὴ τάξεις, ὁποίας καὶ εἰς τὸ χαρτόσημον τῆς τάξεως, ὅπου ἐπίσης δὲν ὑπάρχουσι κλάσματα ὅπως εἰς τὸ χαρτόσημον τῆς ἀξίας· ἐξετασθεὶς τῆς προσόδου γίνεταί ἡ κατατάξις εἰς

λιον παντός άλλου τὴν κατάστασιν τοῦ Ταμείου, καὶ τὸν ἀμοιβαίον κανονισμόν τῆς φορολογίας. Ἐρχομαι διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ νὰ κανονίσω τὴν προτεινομένην ἐλάττωσιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξήγησιν τοῦ 40 ἀρθροῦ τοῦ Νόμου περὶ βεβαιώσεως, νομίζω ὅτι θὰ συμφωνήσωμεν εἰπατε τί ἄλλο ἐνοεῖ ὁ Νόμος μὲ τὰς λέξεις « παραγωγὴ καὶ συνήθης τιμὴ », εἰμὴ τὴν πρόσθετον τοῦ κτήματος ἐπὶ τινὰ συνεχῆ ἔτη κατὰ μέσον ὄρον εἶπατε κάλλιστα· ἀλλὰ πῶς γίνεται ὁ μέσος ὄρος ἐξεταζομένης τῆς καρπιμότητος καὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς πολλῶν ἐτῶν. Ἐκάματε τὴν σύγκρισιν συνεχῶν τινῶν ἐτῶν τοῦ μέσου ὄρου, καὶ ἔπρεπε νὰ τὴν κατατάξητε εἰς ὁρισμένην τάξιν, ἀλλ' εἰς τὸ Νομοσχέδιον λέγετε « ἀπὸ 10 ἕως 19, ἀπὸ 20 ἕως 29, ἀπὸ 30 ἕως 39 κτλ. ἀφ' οὗ ἔχετε βέβαια ἀποτελέσματα, διὰ τί δὲν τὰ λέγετε, ἀλλὰ γράφετε ἀβέβαια καὶ ἀόριστα; δὲν εἶναι λοιπὸν τάξις, θὰ εἶπει ὅτι τῶρα κάμνετε δοκιμασίαν. Ἐμμένω διὰ τοῦτο εἰς τὴν τροπολογίαν μου α) διότι καὶ αὕτη δὲν ἐλαττώνει τὸν φόρον εἰμὴ ἔρ' ὅσον λέγει ὅτι χαρίζει ὁ Κ. ὑπουργός, καὶ β) διότι εἶναι ἀπακρίσμα τοῦ Νόμου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως. Οὕτω δὲ φρονῶ ὅτι ἐξερχόμεθα ἀπὸ αὐτὸ τὸ « μᾶλλον ἢ ἥττον », τὸ ὅποιο θέλει ρίψει εἰς τὴν ἀβεβαιότητα τοὺς φορολογουμένους.

Ἐπήνεργεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνης θέλω ἀρχίσαι ἀπὸ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ λόγου τοῦ προαγορεύσαντος, τὸ ὅποιο εἶναι μὲν οὐσιώδες ἀλλ' ἀνεπάρκιστον· εἶπεν ὁ προαγορεύσας ὅτι διὰ νὰ θάσῃ τις εἰς σταθερὰν καὶ ἀλάνθαστον φορολογίαν, πρέπει νὰ λάβῃ ἰδίᾳ τὸ εἰσὸδημα ἑκάστου κτήματος ἐπὶ ὅσῳ ἢ δέκα ἔτη καὶ νὰ σχηματίσῃ ἐντεῦθεν μέσον τινὰ ὄρον, πρᾶγμα ἀδύνατον παρ' ἡμῖν σήμερον, καὶ δυνατὸν μόνον εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν τὸ δημόσιον φορολογεῖ χωριστὰ ἑκάστου κτήμα ἐπὶ 8 ἢ 10 ἔτη. Ἐρχομαι ἤδη εἰς τὸ κύριον ζήτημα, τὸ ὅποιο εἶναι ὑπὸ δισταγμὸν· ὁ δισταγμὸς δὲ αὗτος προέρχεται ἀπὸ τὰ δισταγήματα τῶν δεκάδιων· ἀλλ' αἴρεται ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ πρωτόκολλα δὲν εἶναι συντεταγμένα ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος, ἀλλ' ἐπὶ τῆς τάξεως τῆς καθιερουμένης ὑπὸ τοῦ Νόμου πρὸς φορολογίαν ἀνάλογον τῶν κτημάτων. Τὸ 40 ἀρθρον τῆς βεβαιώσεως τὸ ὅποιο ἐπικαλεῖται ὁ προαγορεύσας εἶναι διὰ τὸ μᾶλλον καὶ οὐχὶ διὰ τὸ παρελθόν, τὸ ὅποιον διέπεται ἀπὸ τὸ ἀρθρον 43 τοῦ αὐτοῦ περὶ βεβαιώσεως Νόμου, λέγον ὅτι αἱ ἀμπελοι ὅσαι ἐδηλώθησαν ἢ ἐξεκριβώθησαν διὰ καταμετρήσεως μέχρι τέλους τοῦ 1854 φορολογουνται καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν δηλώσεων καὶ πρωτοκόλλων, εἰς α

ἐπηρεζέτο καὶ ἡ φορολογία τοῦ 1854· ἐνταῦθα ὡς βλέπετε ὁ νόμος τῆς βεβαιώσεως ὁμιλεῖ σαφῶς περὶ τάξεως, ἡ φορολογία τοῦ 1854 ἐγένετο κατὰ τάξιν, τὰ δὲ πρωτόκολλα τοῦ 1854 εἶναι ὀριστικά καὶ ἀμετάβλητα καὶ διὰ τὸ ἔτος τοῦτο· ὥστε οὐδεὶς φόρος ὑπάρχει μήπως λάβῃ τὸ δημόσιον περισσότερον, καὶ αὐξήσῃ κατὰ δραχ. 229,000 ἡ φορολογία ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθεθῇ ὅτι ἡ φορολογία δὲν θὰ γίνῃ ἐπὶ τῆς τάξεως ἢν καθιεραῖ ὁ Νόμος πρὸς ἀπότισιν τοῦ φόρου, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος, ἡ αὐξήσις τοῦ φόρου θέλει γένῃ εἰς 5,240 δραχ. μόνον. Ἐνταῦθεν φρονῶ ὅτι προέρχεται καὶ ὁ δισταγμὸς τὸν ὅποιον ἐξέφρασαν ὁ Κ. Παλαμίδης· ἀλλ' ὅταν ληθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ πρωτόκολλα τοῦ συλλόγου διὰ τὴν κατάταξιν γίνονται οὐχὶ ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος, ἀλλ' ἐπὶ τῆς τάξεως εἰς τῆς ὁποίας τὴν φορολογίαν κατατάσσεται, φρονῶ ὅτι λύεται πᾶς δισταγμὸς.

Καὶ τρίτον λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης εἶπε· Μοὶ ἔκαμεν ἐντύπωσιν οὐ μικρὰν ἡ διεργασίσα ἀμειψιότητος μεταξὺ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Κ. Χρηστίδου, ἐπιμένοντος τούτου νὰ παραστήσῃ ὅτι δὲν ἐξήγησεν ἐλάττωσιν φορολογίας, πρόθεσιν ἢν ἠθέλησε νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν ὁ Κ. ὑπουργός· ὡς εἶναι νὰ μὴ εἶναι ἴδιον καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ καὶ τῶν Νομοθετῶν του νὰ ζητῶσι καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῆς φορολογίας, ὅταν πεισθῶσιν ὅτι αὕτη εἶναι δυνατὴ καὶ δικαία· τοιοῦτον πεποιθῆσθαι ἐγώ, καὶ δὲν κρύπτω ὅτι δυνάμεθα καὶ σήμερον ἀκόμη νὰ ἐπιενδύσωμεν, χωρὶς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους, ἐλαττώσεις τινὰς ἐπὶ τινῶν φόρων, οἵτινες εἶναι βαρεῖς εἰς τὸν λαόν, ἀλλ' ἀνέγονται ὑπ' αὐτοῦ ἀγογγύστως, διότι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι πεθάνως τὰς ἐλαττώσεις ταύτας δυνάμεθα νὰ ἐπιχειρήσωμεν, εἰναι παραιτηθῶμεν ἀπὸ πολλὰς δαπάνης μακτίας καὶ περιττὰς, εἰναι περιστελιώμεν τὴν κατάχρησιν, καὶ ἂν αὐστηρὰ οἰκονομῶν ἀπορασίσωμεν νὰ διέπῃ τὰς Κυβερνητικὰς μας πράξεις· πλὴν περὶ τούτων ἐν καιρῷ τῷ θέοντι θέλει γίνῃ λόγος· ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκειμένον. Μέχρι τοῦδε ἡ κατάταξις ἐγένετο κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον· ὅταν ἡ παραγωγὴ ἦτον ἐλαττων τῶν 15, ὁ σύλλογος διὰ τοῦ πρωτοκόλλου κατέταττε τὴν ἀμπελον εἰς τὴν α' τάξιν· ὅταν δὲ ἡ παραγωγὴ ὑπερέβαινε τὰ 15 οὐχὶ δὲ καὶ τὰ 20, τότε κατέταττε τὴν ἀμπελον εἰς τὴν β' τάξιν· ἀλλὰ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καταδικάζεται ὁ φορολογούμενος ἀμέσως ἀπὸ τοῦ 11 δηλ. ἂν ἡ παραγωγὴ εἶναι μόνον 11 κατατάσσεται εἰς τὴν β' τάξιν καὶ

πληρώνει 50 λεπτά επιπλέον από του 19 δὲ εἰς τὸ 20 προστίθενται διὰ μιᾶς οὐχὶ 50|00 ἀλλὰ μία δραχμὴ.

Παραθὼν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπε μακρὰ ὑπῆρξεν ἡ συζήτης, καὶ σκοπὸν εἶχε νὰ φέρῃ εἰς τὸ μέσον ἀληθείας καὶ σκέψεις πρὸς φρεσιμὸν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ μέλλον, διότι ἡ Γερουσία ἀνεγνώρισεν τὸ καταπεῖγμα τῶν περιπτώσεων, ὡς ἐπιχειρήματα τῆς ἀνάγκης τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου· πᾶσα βραδύτης δύναται νὰ βλάψῃ μάλλον ἢ νὰ ὠφελήσῃ· διὰ τοῦτο μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι εἰς τὸ ἐπίθῃ ὁ Νόμος οὕτως θέλει εἰσχωθῆ εἰς τὰς Βουλὰς προικισμένως μὲ τὰς μεταρρυθμίσεις καὶ βελτιώσεις ὅσας ἡ συζήτης αὕτη ἀπεκάλυψε καὶ ἡ πείρα ἤθελε καταδειξέι, φρονῶ ὅτι πᾶσα περικτέρω συζήτης εἶναι περιττὴ καὶ ἀσκοπός· πᾶσα δὲ τροπολογικὴ ἐπιπέρουσα βραδύτητα εἰς τὴν ἐπιψηφίαν τοῦ Νόμου εἶναι ἐπιβλαβὴς· διὰ ταῦτα προτείνει τὸ ἀπαράδεκτον τῆς τροπολογίας.

Καὶ τρίτον λαθὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶπεν ὁ Νόμος ὁ προκειμένος εἶναι προσωρινός, διότι τοῦτο ἐγκαιρεῖται εἰς τὴν φύσιν του, τὸ κακὸν δὲ τῶν διατάξεων του, μόνον εἰς αὐτὴν τὴν στιγμήν θεωρεῖται καὶ διορθοῦται, διὰ τοῦτο σήμερον πρέπει νὰ διορθώσωμεν τὰ σφάλματά του. Προκαλῶ λοιπὸν καὶ πάλιν τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἀπαντήσῃ κατηγορητικῶς, διότι δὲν ἀπήνησεν· α) ἐὰν ἀληθεύῃ ὅτι γαρίζει 50|00 εἰς τὴν β' γ' δ' καὶ ε' τάξιν τῶν ἀμπελῶν· ἐπειδὴ οὔτε γραμματικῶς οὔτε λογικῶς ἐξάγεται ἡ ἔννοια αὕτη ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου του, ἀπαντητικῶς ἐξάγεται ἡ ἔννοια ὅτι ἐπιβαρύνεται ἡ φορολογία τῶν ἀμπελῶν κατὰ 229,000 δραχμ.

β) Νὰ ἐξοβελισθῇ ἡ βᾶσις 1 εἰς τὰ 9 πρὸς τιμὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας· τὸν ἐξοστρακισμὸν τῆς βᾶσεως ταύτης ἤθελε προτιμήσει μὲ ὅσα καλὰ καὶ ἂν ἤθελε φέρει, διότι εἶναι ταμειωτικωτάτη. Ἐὰν τὸ πρᾶγμα συνέβαινον ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Νόμου καὶ τῆς Κυβερνήσεως συγγνωστόν, ἀλλ' ἡ Νομοθεσία μας νὰ περιλάβῃ μίαν τοιαύτην ἀρχήν, εἶναι κάκιστον.

Προσέθηκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ προγερούσας δὲν εἶπε τίποτε νέον, θέλω ὅθεν καὶ ἐγὼ περιορισθῶ νὰ ἀπαντήσω διὰ θεμάτων, διότι μοὶ εἶδεν ζήτημα σπουδαῖον ὅσον τὸ χθὲς ὑπ' ἐμοῦ τῆθεν αὐτῶ, ἀφ' οὗ ὅμως δὲν ἐξῆλθεν « Ἐλάττων τῶν 10 » ἐννοεῖ 1, 2 — τοῦ 10 συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἀκριβολογία ὥστε ἡ φορολογία γίνεσθαι ἐπὶ τῶν δέκα, καὶ οὐδεὶς νεωτερισμὸς κατὰ τοῦτο ἐγένετο ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν τάξιν. ἡ διαβεβαίωσις

μου αὕτη εἶναι ἐρικρινία ἐπίσημος, ἀφ' ἧς δὲν δύναται νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ ὑπάλληλος ἢ ὁ ἐκτελεστής τοῦ Νόμου· καὶ εἶναι ἐξέλιον ὅτι, ὅταν ἐπὶ τῶν 19 ἐθέσαμεν εἶρον 1, 50|00, δὲν ἠβύλαμεν ποτὲ ἐξαιρέσει τῆς α' τάξεως τὸ 10. Ἡ διαφορά τοῦ πρώτου συστήματος καὶ τοῦ σημερινοῦ εἶναι διαφορά ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν ἢ νὰ κἀμωσιν οἱ σύλλογοι· καθεὶς ἐπέσθη ὅτι ὅταν ἀπέρρον ἡ ἀμπελος 19 δραχμ. ἐπλήρωσε εἶρον δρ. 2, ἐν ᾧ τῶρα πληρώνει δρ. 1 50|00· ὁ Κ. Χρηστίδης θέλει καὶ ἐπὶ 20 δραχμ. νὰ πληρῶνεται εἶρος δρ. 1 50|00, ἀλλὰ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι μία προφανεστάτη δυσαναλογία ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς φορολογίας· ἐστὶ λοιπὸν βέβαιον ὅτι οἱ ἕως σήμερον πληρῶνοντες εἶρον δρ. 2, διὰ τοῦ προκειμένου ὑπάγονται εἰς εἶρον δραχμ. 1 50|00. Ἀπέναντι τῆς εἰρηνοῦς ταύτης ἐλαττώσεως, θέλουσιν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τροπολογίας εὐκρινεστέρως νὰ εἰσχωγῶσιν εἰς τὸν Νόμον διατάξιν ἀνατρέπουσαν ὁλόκληρον φορολογικὸν σύστημα ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν παρατηρῶ ὅτι, ἐὰν ἐν Ἑλλάδι ὑπῆρχε κτηματολόγιον, ὅπως ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, ἡ κατάταξις ἤθελε γίνεσθαι μὲ τρόπον ἀναντιρρόητον· ἀλλ' ἂν εἰσέτι ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Γαλλίᾳ κατὰ πολλὰς ἐπαρχίας δὲν εἶναι ἐσχηματισμένον κτηματολόγιον, ὅπως δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς ὅταν ἐζητήσαμεν τοὺς μέσους ὄρους ἀπὸ τοῦ εἶρους καὶ τὰ γεωργικὰ καὶ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, εἶπαμεν αὐτοῖς νὰ ὑπολογίσωσιν ὅσον ἐνεστὶ ἀκριβεστέρων τὸν μέσον ὄρον τῶν ὁμοειδῶν κτημάτων. Αὐτὴν τὴν ἐργασίαν τίς θεμελιούται εἰς τὴν πείραν καὶ τὰς γνώσεις, αὐτὴν τὴν μέθοδον ὡς πρὸς τὰ ἄλλα κτήματα καὶ οὐχὶ τὰς ἀμπελῶν; ἐλάβαμεν, ἀφ' οὗ ἐλαττώσαμεν πρῶτον κατὰ τὴν τοὺς ὑπ' αὐτῶν προταθέντας μέσους ὄρους πρὸς τὸ συμφέρον τῶν φορολογουμένων· αὕτη δὲ εἶναι πρόσκλησις εἰς τοὺς ἀμπελοκτηματίας, οἵτινες ἐπλήρωσαν 2 δραχμὰς διὰ τὴν πρόσθον 16, 17, 18 καὶ 19 τῶν ἀμπελῶν τῶν, διὰ νὰ προσέλθωσι καὶ ζητήσωσι τὴν ἐλάττωσιν τοῦ εἶρους κατὰ 50 λεπτά.

Παραμυθῶν ἐνταῦθα κηρυχθεῖσης τῆς ἐπὶ τῆς τροπολογίας συζητήσεως προτίθεται αὕτη εἰς ψηφοφορίαν διὰ χειροτονίας, ἀλλὰ δὲν ἐγένετο παραδεκτὴ.

Κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λούκας εἶπεν· ἐν τῷ αὐτῷ 2 ἀρθρῷ ὁρίζεται ἀνευ διακρίσεως ποιότητος ὁ ἐπὶ τῶν ἀμυγδαλοῶν ἐργασίας εἶρος εἰς 2 δραχμ. καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικρῆσις εἰς ἄλλας τόσας, χωρὶς νὰ προσδιορίζηται κἂν ἡ ἡλικία ἀφ' ἧς ἀρχεται ἡ ἐπιβολὴ τοῦ εἶρους εἰς τὰς ἀμπελῶν; ἡ ἐπιβολὴ τοῦ εἶρους ἀρχεται ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως πέντε ἐτῶν ἡλικίας,

είναι διά τούτο δίκαιον να προσδιορισθῆ και διά τῆς ἀμυγδαλέας ἡ ἄλικια αὐτή, διότι θέλει εἶσθαι ἀδίκον να υποβάλλωνται αἱ μέγιστο καρποφορήσασαι ἀμυγδαλέαι εἰς φόρον.

Ἀπάντησεν ὁ Κ. ὑπουργός ὅτι ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ἀμπελίων τίθεται ἐπὶ τοῦ μέσου ὄρου τῆς προσόδου ἐκάστου στρέμματος· ὅθεν και ἐπὶ τῶν ἀμυγδαλέων δὲν τίθεται φόρος, πρὶν ἢ χαρηγησῶσιν αὐταὶ προσόδον, και περὶ τούτου ἂν εἶναι εἰς βίαιος ὁ Κ. Γερουσιαστής.

Μετὰ ταῦτα ψηφοροῦνται τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ὅπερ ἐγένετο παραδεκτὸν διά χειροτονίας, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 3, 4 και 5 ἐγένοντο ἐπίσης παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐν ἑκάστῳ χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 6 ὁ Γερουσιαστής Κ. Παλαμιδῆς εἶπεν·

Ἡ διάταξις αὐτὴ φέρει μέγα ἀδίκημα εἰς τοὺς φορολογουμένους διά τὸν νοστέρον σταφιδοκαρπὸν, ὅστις διά τῆς διατάξεως ταύτης καταδικάζεται να μὴ ἐξέλθῃ τοῦ τόπου. Ἐνταῦθα πρέπει να ἐπανεληθῆ τροπολογία τις, διά τῆς ὁποίας να διευκολύνηται ἡ ἐξάγωγη τοῦ νοστέρου ἢ ἐξολοκλιμένου σταφιδοκαρπού, καθόσον ἐν τῷ τόπῳ δὲν γίνεται κατανώλισις συμμέρουςα, δι' ἑλλειψιν οἰνοπνευματοποιεῖων, ἐν ᾧ ἐν Εὐρώπῃ ἤθελεν εἶρῃ συμμερωτέρων κατανώλισιν διά τὴν πλυσθὴν τῶν τοιοῦτων καταστημάτων· εἶναι δὲ ἀδίκον να θελήσωμεν διά τῆς ἐπικριθεῖσης ζήτησις τῆς κλάσεως ταύτης τῶν φορολογουμένων να ἐμφυγίσωμεν τὴν βιομηχανίαν τοῦ οἰνοπνεύματος, ὅπως λέγει ὁ Κ. ὑπουργός· αἱ βιομηχανίαι δὲν ἐμφυγίσονται οὕτω διά τῆς ἐπιβολῆς φόρων ἐπὶ τοῦ λαοῦ, πράγονται ἀπὸ τὸ ἰδιωτικὸν συμμέρον, ὅσον τούτο εἰσρέσκειται ἐν αὐταῖς, και υποβάλλονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Πρωταῖναι λοιπὸν ὅτι τὸ ἀντικείμενον τούτο δὲν πρέπει να θεωρηθῆ ἐπιπολεχίως, ἀλλὰ πρέπει να ληρῆ ἐν τῷ Νόμῳ πρόνοιά τις πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀδικήματος τοῦ εἰς τοὺς φορολογουμένους τούτους προστηνομένου.

Μετὰ τὰ λεγθέντα ἡ Γερουσία παρεδέξατο και τὸ 6 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, διά χειροτονίας, ὅπως ἔχει·

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12 και 13 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐν ἑκάστῳ χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοροῦνθῆν ἐπὶ τέλος και τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολοκτῶν Κ. Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδου και Ι.

Σταΐκου ἐγένετο παραδεκτὸν διά ψήφων 27 (παμφηφρῆ), κατὰ τὸ ὅδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφορορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφορορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου και τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ 1853.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Δημήτριος Βούλγαρος	N
Ἀναγν. Δελιάννης	Γάικας Καρακατζάνης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης	Νικόλαος Ἰω. Μέζης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ἄδαμ Δούκας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Δῆμος Κανελλόπουλος	N
Ἀναστάσιος Λόντος	Κωνσταντῖνος Κανάρας	N
Τάτσης Μαγγίνας	Τσανιτάκης Γρηγοράκης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Μ. Α. Καίρης	N
Λάμπρος Νάκος	Ἄντων. Γ. Κριεζῆς	N
Διαμαντ. Ν. Ολύπιος	Ἄντων. Μαυρομιχάλης	N
Χαραλ. Παπαπολίτης	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	Ἰωάννης Σταΐκος	N
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	N
Σπυρ. Τρικυπῆς	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ρικάρδος Τζιώρατζ	Δημήτριος Χατασίκος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Βασιλ. Χρηστακόπουλος	Νικόλαος Μαυρομάτης	N
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀναστάσιος Σ. Χαρλάμπης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Γεώργιος Ψύλλας	Γεώργ. Δουβουνιώτης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Κωνσ. Προβιλέγιος	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Σπύρος Μίλιος	N
Γεώργιος Δαριώτης	Ρήγας Παλαμιδῆς	N
Γ. Παπαγιώπουλος	Δημ. Α. Κουντουριώτης	N
Γεώργιος Γλαράκης		

Οὕτω λοιπὸν τὸ Νομοσχεδίον ἐγένετο δεκτὸν, ὅπως ἐπιβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 26 Ἀπριλίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος πρόεδρος ἔλασε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Μαΐου 1855 ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῶν δύο προλαβούσων συνεδριάσεων τῆς 2 καὶ 3 πρέχοντος μηνὸς ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνωσθησκὺν μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως δύο ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Δ. Ὀλυμπίου καὶ Κ. Κανάρη ἐξαιτουμένων τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδειῶν ἡ Γερουσία ἐπέκρινε τὴν αἴτησίν των.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χ α τ ζ Ι σ κ ο ς.
Α. Χ ε ρ α λ ε ῖ μ π η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Μαΐου 1855 ἡμέρα Δευτέρα

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνωσθῆ ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως τὸ ὑπ' ἀριθ. 250 Διάγγελμα τοῦ Προεδρείου τῆς Βουλῆς καὶ τὸ δι' αὐτοῦ συναδεικνύμενον προβούλευμα περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου ἔχοντα ὡς ἑπεται.

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ.

Πρὸς τὴν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Ὁ τοῦ Πανεπιτημιῶν Βουλευτῆς Κύριος Πήλικας ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν πρότασιν Νόμου περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου.

Ἐκπληρωθεῖσων τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ, τῶν διαγεγραμμένων ἐν τοῖς ἀρθροῖς 45, 47, 49 καὶ 50, ἡ Βουλὴ ἐν ταῖς συνεδριάσεισι ΝΑ. καὶ ΝΒ. τῆς 3 καὶ 4 Μαΐου παρεδέχθη τὴν προκειμένην πρότασιν. Ἀμφιβῶν ἐπομένως τὴν τιμὴν συμφώνως μετὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς νὰ διαδίδασιν δι' ἡμῶν, Κ. Πρόεδρε, εἰς τὸ Σώμα τῆς Γερουσίας διὰ τοῦ παρόντος Διαγγέλματος τὸ περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου καταρτισθὲν προβούλευμα μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς συζητήσεως ἀπόκειται δὲ εἰς αὐτὸ νὰ ἐκπληρώσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθήκόντων του. Ἐν Ἀθήναις, τῆν 6 Μαΐου 1855.

Ὁ Πρόεδρος:
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Κ ε χ α γ ι ε ς.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Οἱ περὶ μεταβιβάσεως τῆς περιουσίας τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος εἰς τοὺς κληρονόμους του, περὶ ἀνεκνήντως αὐτοῦ νὰ διαθέσῃ καὶ περὶ ἀκρότητας πάσης πράξεως ἀφορώσης συμβολαίῳ τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ζώντων, ἄριστοι τοῦ 1 ἀρθρου τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς Νόμου τῶν 28 Ἰουνίου 1846, καθὼς καὶ τὰ ἄρθρα 7 τοῦ ποιν. Νόμου καὶ 468 τῆς ποιν. δικονομίας ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 2. Ὁ εἰς θάνατον, ἢ εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθεὶς, εἶναι εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως, ἥτις ἀρχεται ἀφ' ἧς δημοσιουθῆ ἢ τελεσιδικίας ἀπόφασις.

Ἐφαρμόζονται δὲ ὡς πρὸς αὐτὸν αἱ διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου καὶ τῆς ποιν. δικονομίας περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδικίας.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ἄριστοι τοῦ 2 ἀρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου καταδικασθέντας εἰς θάνατον ἢ εἰς ἰσόβια δεσμὰ, καὶ παρὼν ὑπὲρ αὐτῶν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, ἐπιφυλαττομένων ὁμοῦ τῶν ἤδη ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων τρίτων.

Ὁ παρὼν Νόμος κτλ.

Ἀπερασίθη νὰ ἐκτυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς ἀμφότερα τὰ δὲ τμήματ' αὐτῶν εἰς προεξέτασιν τοῦ προβουλεύματος ταύτου νὰ ἐκλιθῶσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς απαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀκολουθῶς παρελήθην ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Χριστόγιανος, ἔλαξε ταῦτε.

Ἐξασκῶν σήμερον τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμου εἰς ἑκατὸν Γερουσιαστὴν χορηγούμενον δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας ὑπόβαλε πάσης αἰσθητῆ ἀναφορᾷ, ἐρχομαι νὰ παρουσιάσω ἀναφορὰν τινα τῆς χάριτος καὶ τῶν ὕψων τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Γυμνασιάρχου Ἀθηνῶν Γ. Γενάδιου, καὶ νὰ ἐκπληρώσω συγχρόνως καθήκον ἱερὸν πρὸς φίλον τοῦ ἴποιου τὴν μνημὴν ἀδόξου διὰ τοὺς ἀτρότους ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἠμυγενῶν καὶ τῆς διαδόσεως τῶν φάτων εὐγενεῖς ἀγῶνας καὶ κόπους του. Ἐκ τῆς ἀνεκνήσεως τῆς ἀνά χειρὰς μου ἀναφορᾷ θέλει πληροφορηθῆ τὸ Σώμα ὅτι ἐπὶ πενήτηνδεκα περίπου ἔτη διατέλεσεν ὁ μακαρίτης Γενάδιος διδάσκαλος τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ὅτι προσδεδωθεὶς καὶ ἀποθανὼν ὑπὸ τῆς ἐσχάτης ἐνσκηψάσεως γολέρας ἐγκα-

τέλειον οικογενειακό πολυπρόσωπο εις άκρον πέναν, και ότι δια ταύτας ή αναφερομένη γήρα δέν ζητεί ύπέρ της πενομένης οικογενειας του μακαρίτου τούτου διδασκάλου άλλο τι, ειμή βοήθειαν τινα ή συντάξιν σταθεράν, άξίαν της φιλανθρωπίας και δικαιοσύνης των βουλευτικών σωμάτων· ως μοι επιτραπή όθεν να αναγνώσω την αναφοράν ταύτην προς άνάμνησιν των εύγενών άγόνων του άναρέτου τούτου άνδρός και πατριωτιαν της όρατικής οικογενειας του.

Ενταύθα ό άγορεύων τη συγκαταθέσει του σώματος άνέγνω την προκειμένη αναφοράν· μετά δε τούτο ό Κ. ύπουργός των οικονομικών επέφερε τά εξής.

Αν και αισθάνομαι ότι δέν είναι άρμόδιος να λαλήσω επί του προκειμένου ζητήματος, και όμως ανάλαμβάνω κατ' ανάγκην τον λόγον διά να ένωσώσω την ειγενή πρότασιν του πρό έμού άγορεύσαντος Κ. γερουσιαστού.

Εάν τις είναι άξιος της αληθούς εύγνωμοσύνης του έθνους, είναι ό μακαρίτης γυμνασιάρχης Γενάδιος, όστις έχάτως άφραπάσθη έκ της λαοφθορού νόσου γολέρας· ούτος και ται προθεβηκώς την ηλικίαν είχεν όμως ζωηράν την καρδιαν· διά και δέν έδίδασκε μόνον τά γράμματα, αλλά και ένδοπειρον εις τάς καρδιας των μαθητών τον ένθουσιασμόν έπεινον της παλαιάς ιστορίας και παλαιάς ειλειας των προγόνων μας· ούχ ήττον δε συνεισέφερε εις την εναρξιν και πρόοδον του ύπέρ ανεξαρτησίας ήμεών άγόνος, και ταύτα πάντα τά γενναία και ύψηλά αισθήματα διετήρει άκμαία μέχρι τέλους, και έδίδασκε πάντοτε. Μετά τον θάνατόν του ή Κυβέρνησις έλαβε προσωρινώς μέτρα τινα προς περίθαλψιν της έγκαταλειφθείσης οικογενειας του, και διώρισε δύο έκ των υιών του ως ύποτρόφους· έπραξε δε ταύτα πάντα προσωρινώς, και άπεράθη έν ύπουργικώ συμβούλιω ίνα προταθί συντάξις τις όριστική και άρκουσα ύπέρ αυτής, πιστεύουσα αδιστακτως ότι ή πρότασις αύτη θέλει τύχει της γενικής παραδοχής έκ μέρους άμφοτέρων των βουλευτικών σωμάτων.

Ενταύθα ειπόντος του γερουσιαστού Κ. Κολοκοτρώνου ότι και άλλοι πολλοί ένθυσίασθησαν και ήγωνίσθησαν ύπέρ της ανεξαρτησίας του έθνους δια των όπλων, άτινα υπερτερούσι των φώτων και του λόγου, και ότι πρέπει να ληρθί φροντίς και περί των οικογενειών εκείνων οι οι είναι οι Γιατράκαι, οι Νικητάι, Τσαβέλαι και λοιποί τούτοι. Του δέ ύπουργού των οικονομικών

άπαντήσαντος ότι αι έκδουλεύσεις και αι θυσίαι των ήγωνιστών εκείνων, ως ανέφερον ό προλαλήσας, και λοιπών τούούτων ύπαρχουσιν ύπ' όψιν της Κυβερνήσεως και ότι θέλει ληρθί ή άνήκουσα φροντίς περί συντάξεως των οικογενειών αυτών, έτερος ό Γερουσιαστής Κ. Α. Χατζίσκος παρετήρησεν ότι πρέπει να ληρθί βεβαίως φροντίς περί συντάξεως των οικογενειών όλων των μεγάλων ήγωνιστών της πατρίδος· άλλ' έπειδή σήμερα ή Γερουσία δέν έχει άλλο τι ύπ' όψιν της, ειμή την αναγνωσθείσαν αναφοράν της γήρας του μακαρίτου Γενადίου περί αυτής και μόνης πρέπει να άποφανθί· προτείνει δε να διευθυνθί ή αναφορά αύτη συστημένη σταώς προς τό ύπουργικόν Συμβούλιον διά τά περαιτέρω, αρ' ού έθεώρησε περιττόν να έπαναλάβη τάς έκδουλεύσεις του άνδρός, περί ών οι προλαλήσαντες άκούοντας ώμίλησαν, και ή προκειμένη αναφορά πραγματοποιείται.

Γενομένης έπειτα άντιλογίας ότι ή προκειμένη αναφορά πρέπει καταλλήλατος να διευθυνθί εις τον άρμόδιον ύπουργόν και ούχι εις τό ύπουργικόν συμβούλιον, ό Κ. ύπουργός των οικονομικών άντιλέγων ειπεν· εάν ύπάρχο νόμος περί συντάξεως διδασκάλιων, οίς ύπάρχει περί στρατιωτικών, τότε δικαίω της λόγου έπρεπε να διευθυνθί ή προύσα αναφορά εις τον άρμόδιον ύπουργόν διά να ενεργήσθί τό καθήκον του. Επειδή δε τούούτος νόμος δέν ύπάρχει, πρέπει δια τούτο να διευθυνθί εις τό ύπουργικόν συμβούλιον, άρμόδιον να άποφασίσθί ό,τι δέν.

Απαντών ό γερουσιαστής Κ. Α. Χροστίδης είπε. Σήμερα με την τάξιν, την όποιαν πρέπει να έχομεν όδηγόν πάντοτε εις τάς πράξεις μας, πρέπει να διευθινόμεν την παρούσαν αναφοράν εις τον άρμόδιον ύπουργόν, διότι τό καθήκοντα του ύπουργικού συμβουλίου κανονίζόμενα εις τον περί άρμοδιότητας των ύπουργείων νόμον ούδεμίαν σχέσηιν ή συναρξιν έχουσι με τό προκειμένον ή με τά καθήκοντα των νομοθετικών σωμάτων· άλλως τό περί Γυμνασίων διάταγμα προναί έν άρμοδίω κεραλαίω περί συντάξεων των διδασκάλων, και σύμφωνα με την όμιλίαν του Κ. ύπουργού των οικονομικών πρέπει να διευθυνθί ή προκειμένη αναφορά εις τον άρμόδιον ύπουργόν διά την τάξιν, καθόσον είτε ούτως είτε άλλως διευθυνθί, τό αυτό αποτέλεσμα θέλει προέλθει.

Αντιλέγων ό γερουσιαστής Κ. Α. Χατζίσκος προσέθηκεν· έπειδή πολλάκις τό σώμα της Γερουσίας άπερήνατο διά μακρών μάάλιστα συζητήσεων την παραπομπήν τούούτων αναφορών εις τό ύπουργικόν συμβούλιον προς περισσοτέραν κρίσασιν της ύπεθέσεως, περί ών αύται έπραγματιζόντο, και μάάλιστα όταν τά

αντικείμενα έθελονόμω σπουδαία υπό του σώματος, και επειδή ενώ πρώτος πρότεινα την παραπομπή της προκειμένης αναφοράς της γήρας του Μακαρίτου Γεναδίου εις το υπουργικόν συμβούλιον, διά τούτα επαναλαμβάνω τον λόγον να προσθέσω ότι το σώμα διά μιας ταύτης παραπομπής θέ απόδειξει εις την Κυβέρνησιν ότι περί πολλού ποιείται την βελτίωσιν της σημερινής καταστάσεως της οικογενείας του μακαρίτου εκείνου και σεβαστού διά της εκδουλεύσεως του άνδρος. Μιθενός δέ άλλου λαβόντος τον λόγον η Γερουσία επί τη έρωτήσει του Κ. Προέδρου απεφάνηκε να διευθυνθή η παρούσα αναφορά συστημένο στενώς εις το υπουργικόν συμβούλιον διά τα παρακείμενα.

Παρέλθων έπειτα ο Κ. υπουργός των οικονομικών ανέγνω νομοσχέδιον περί τριμήνου πιστώσεως των μηνών Μαΐου, Ιουνίου και Ιουλίου ε. ε. και την αιτιολογικήν αυτού έκθεσιν έχοντα ως έπεται

Πρός την Γερουσίαν.

Αιτιώνω την τιμήν να υποβάλω εις την Γερουσίαν αίτησιν περί προσωρινής τριμήνου πιστώσεως διά τους μήνας Μαΐου, Ιουνίου και Ιουλίου, παρακαλών την ταχέαν επιψηφίσιν αυτής.

Αθήναι, 9 Μαΐου 1855.

Ο Υπουργός των Οικονομικών
Η. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
 ΕΛΕΘ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το επόμενον Νομοσχέδιον θέλει υποβληθή παρὰ του Ημετερου επί των Οικονομικών Υπουργού εις την Γερουσίαν, όπως παρὰ της Βουλής έψηφίσθη, και υποστηρηθῆ παρ' αυτού κατά την συζήτησιν.

Εν Αθήναις, την 9 Μαΐου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Η. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής και της Γερουσίας απεφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρον 1.

Επιτρέπεται εις την Κυβέρνησιν να κάμη χρέην προς το Ισου με το τεταρτημόριον του όλικου ποσού του Προϋπολογισμού του 1854 διά τα έξοδα των μηνών Μαΐου, Ιουνίου και Ιουλίου του 1855 άπέναντι του ψηφισθημένου Προϋπολογισμού διά το 1855.

Άρθρον 2.

Συγγράσσεται εις το υπουργικόν των Ερωτητικών να κάμη χρέην πλήρους της εν τω Κεφ. Η' άρθρ. 2 του υποβεβλημένου ειδικού Προϋπολογισμού του 1855 έτους του αυτού υπουργείου πιστώσεως εκ δραχμ. είκοσι χιλιάδων άριθ. 20,000 διά καθαρίσιν λιμένων.

Ο παρών Νόμος ψηφισθείς υπό της Βουλής και της Γερουσίας και παρ' Ημών σήμεραν κυρωθείς θέλει δημοσιευθῆ διά της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και εκτελεσθῆ ως Νόμος του Κράτους.

Ημετέρας θεωρηθείσας της έκτελώσεως απεφασίσθη να γίνη η επί του νομοσχεδίου τούτου συζήτησις την αμέριον.

Απαγγεϊλάντος έπειτα του Κ. προέδρου ότι αντικείμενον της σημερινής συνεδριάσεως είναι η συζήτησις των νομοσχεδίων 1) περί των οικοδομησάντων επί εθνικής γῆς μέχρι του έτους 1853 και 2) περί ατελείας κατά την εξαγωγήν 25 κοιλίων δημοκρατικών καρπών των Ιονίων εργατών, ετέθη εις συζήτησιν και ανεγνώσθη υπό του Κ. γραμματέως το πρώτον, επί της αρχῆς του οποίου έγινετο ψηφοφορία κατ' ονομαστικήν κλήσιν υπό την επιτήρησιν των Υψηλοκλήτων ΚΚ. Γ. Αντωνοπούλου και Ν. Πρασσακάκη, δι' ης εξήχθη κατά το ὄψος προσκαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ότι η Γερουσία παρεδέξατο αυτήν παμψηφεί διά ψήφων 28.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των Κυρίων Γερουσιαστών.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας επί της αρχῆς του Νομοσχεδίου περί των επί εθνικής γῆς οικοδομησάντων οικίας, εργαστήρια, ξενοδοχεία κτλ.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης
Αναγν. Δελιγιάννης	Ρικάρδος Τζιώρατζ Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης	Αθανάσιος Γρηγοριάδης Ν
Ιωάννης Θ. Καλοκοτρώνης	. Ν	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	. Ν	Άνδρ. Χ. Αναργύρου
Αναστάσιος Λόντος	Νικόλ. Χρυσόγαλος Ν
Γιάτζης Μαγγίνας	Γεώργιος Ψύλλης
Αναγνώστης Μοναρχίδης	. . Ν	Ιωάννης Θεοτόκης
Λάμπρις Νάκος	Ιωάννης Χ. Πέτρου Ν
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	. . .	Αθανάσιος Λιδωρίκης Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	. . Ν	Γεώργιος Δαρειώτης
Ιακώβος Παξιμαδής	. . . Ν	Γ. Παπακλειόπουλος Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . Ν	Γεώργιος Γλαράκης

Δημήτριος Παλλήγιος	N	Αλέξιος Βλαχόπουλος	N
Γαίος Καρκακίζης	N	Δημήτριος Χαταίτης	N
Νικόλαος Ιω. Μιξές		Δημήτριος Χρυσίδης	N
Αδάμ Δούκας		Νικόλ. Μαυρομμάτης	N
Λήμος Κανελλόπουλος		Άναστ. Σ. Χαράλαμπος	N
Κωνσταντίνος Κανάρης		Παναγ. Αιδωρικής	
Τσαντάκης Γεωργιάκης		Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Μ. Α. Κούρας	N	Κωνστ. Προβιάτης	
Αντών. Γ. Κριζές	N	Ιωάν. Οικονόμου	N
Αντών. Μαυρομυχάλης	N	Σπύρος Μίλιος	
Αημίτ. Πλαπούτας	N	Ρήγας Παλαμίδης	
Ιωάννης Στάϊας	N	Δημ. Α. Κουντουριώτης	N
Άναστ. Μαυρομυχάλης			

Άρχιμένως έπειτα της συζήτησεως των καθέκαστα ανεγνώσθη το άρθρον 1 του νομοσχεδίου και έγινετο δεκτόν όπως έχει.

Αναγνωσθέντος του άρθρ. 2 ο Γερουσιαστής Κ. Β. Χριστάκοπουλος εξέθηκε καθ' εν καιρόν έγινετο παρανόμιμα του πυρός ή Τρίπολις, διορίσθη έπιτροπή, ήτις εξέλεξεσα τα δικαιώματα των παθόντων, ώρισε το ποσόν της αποζημιώσεως έκαστου, και σπασμα την παραχώρησιν των άλλων έθνικων γαιών προς ανέγερσιν των αναγκαιών οικοδομών' άλλ' επί μόν των γαιών τούτων προλαβόντως έκτισαν άλλαι αυθαίρετως, οι δε έχοντες δικαιώματα επί αυτών απέξωθήσαν' ερωτάται πάλι ο Κ. Υπουργός των οικονομικών, όποιοι θέλουσι μετέξει των ωφελημάτων του υπό συζήτησιν νομοσχεδίου, οι λαβόντες τας γαίας δι' αποζημιώσιν ή οι ανεγείραντες αυθαίρετως οικοδομάς επί αυτών των γαιών.

Ο Κ. Υπουργός των οικονομικών απαντών ειπε. Το προκειμένον νομοσχέδιον δεν έρχεται να καταργήση κεκτημένα δικαιώματα, έρχεται να δώση νόμιμον ύπαρξιν εις εκείνα τα όποια δεν έχουνσι τοιαύτην επί του προκειμένου ή κατοχή άνήκει θεδικίως εις έκείνους οι όποιοι έλαβον τας γαίας λόγω αποζημιώσεως, και αύχι εις έκείνους οι όποιοι κατέσχον αυθαίρετως και κακή τή πίστει τα παραχωρηθέντα γήπεδα, έκτός αν ή τοιαύτη κατοχή έγινετο πρό της παραχωρήσεως' προσθέτω δε και μίαν άλλην παρατήρησιν σπουδαίαν, την όποιαν έκαμον και εις τον άλλον περίβολον της Βουλής την έξης. Εις Πάτρας και άλλαχού υπάρχουν οικοδομαί ανεγερμέναι επί τη βάσει ειδικών διατάξεων ψευδισμικών νόμων ή κληνισμών' αι διατά-

ξεις αυτές θέλουσιν εξακολουθεί ισχύουσαι και μηδεμίαν μεταβολήν λαμβάνουσι διά του παρόντος κοινοβελούς νομοσχεδίου, το όποιον δεν προτίθεται την καταστροφήν άλλων νόμων έπίσης ευεργετικών. Ως προς την παρατήρησιν δε της έπιτροπής του να μείνη απροδιόριστος ή διά του άρθρου τούτου παραχωρημένη περιογή των οικιών, παρατηρώ ότι το ύπουργείον ήθέλησε να άραιοποιή τας οικίας με τα εργαστήρια, και να παραχωρήση την αυτήν περιογήν, διότι και επί των εργαστηρίων δύναται να οικοδομηθή οικία' εάν εις τούς ανεγείραντας οικίας παραχωρήσωμεν ως περιογήν κατά μέγιστον όρον 550 πήχεις τετραγωνικούς, είναι πολύ πιθανόν να εύρωμεν παρ' αυτάς και έτέρας 10, 20 ή και 50 περιπλέον' εάν παραχωρήσωμεν 600 πήχεις, δύναμεθα εύκόλως να εύρωμεν παρ' αυτάς ώσαύτως και άλλας 20, 30 ή και 40 περιπλέον, ώστε είτε εις την μίαν είτε εις την άλλην περίστωσιν θέλωμεν εύρεθ ή εις τα αυτά' και προς άποσπρήν των τοιαύτων ήθεσωμεν ένα όρον, την όρον των 500 τετραγωνικών πήχειων. Ως προς την εκτέλεσιν ή Κυβέρνησις θέλει δώσει τας αναγκαιάς οδηγίας ώστε, εάν προς τας 500 τετραγωνικάς πήχεις ύπόξη τεμάχιον τι μικρόν το όποιον άποσπώμενον θέλει κατακερματίσει το γήπεδον, την περιογήν ή αυτών των τετραγωνισμών των γηπέδων, να μη ενεργήται ή αυστηρότης έκείνη του νόμου, αλλά να γίνηται ή άνήκουσα συγκατάθεσις και εύκολία προς όφελος και εύχαρίστησιν του πολιτού.

Μετά τας παρατηρήσεις ταύτας έγινετο δεκτόν και το άρθρον 2 του νομοσχεδίου όπως έχει.

Αναγνωσθέντα ύστερον τα άρθρα 3, 4, 5, 6 και 7 έγινετο παραδεκτά όπως έχουν.

Ψηφοφορήθεν επί τέλους και το σύνολον του νομοσχεδίου υπό την έπιτήρησιν των αυτών ως ανωτέρω ψηφολεκτών έγινετο παραδεκτόν και ψηφρεί διά ψήφων 28 κατά το ώδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των Κυριών Γερουσιαστών.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας επί του Συνόλου του Νομοσχεδίου περί των επί έθνικης γης οικοδομησάντων οικίας, εργαστήρια, ξενοδοχεία κτλ.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος.	N	Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης.	N
Άναγν. Δελιγιάννης.		Σπυριδιόν Καλογερόπουλος.	N
Γεώργ. Κουντουριώτης.		Άναστάσιος Λοντός.	

Τάτσης Μαγγίνας.	Αδάμ Δούκας.	
Αναγνώστης Μοναρχίδης.	Ν Δημ. Κανελλόπουλος.	
Λάμπρος Νάκος.	Κωνσταντίνος Κανάκης.	
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος.	Τζανετάκης Γρηγοριάκης.	
Χαράλ. Παπαλίτης.	Ν Μ. Α. Καίρης.	N
Ίακώβος Παξιμάδης.	Ν Αντών. Γ. Κριζής.	N
Νικόλ. Πρασσάκης.	Ν Αντών. Μαυρομιχάλης.	N
Σπυρ. Τρικούπης.	Δημήτριος Πλαπούτας.	N
Ρικάρδος Τζιώφτζ.	Ν Ιωάννης Στάϊκος.	N
Αθανάσιος Γρηγοριάδης.	Ν Αναστάσιος Μαυρομιχάλης.	
Βασίλειος Χρηστακόπουλος.	Ν Αλέξιος Βλαχόπουλος.	N
Άνδρ. Χ. Αναργύρου.	Δημήτριος Χατζίσκος.	N
Νικόλ. Χρυσόγελο.	Ν Δημήτριος Χρηστίδης.	N
Γεώργιος Ψύλλας.	Νικόλ. Μαυρομάτης.	N
Ιωάννης Θεοτόκης.	Αναστ. Σ. Χαλαλάμπης.	N
Ιωάννης Χ. Πέτρου.	Ν Παναγ. Λιδωρίκης.	N
Αθανάσιος Λιδωρίκης.	Ν Γεώργιος Δουβουνιώτης.	
Γεώργιος Δαρειώτης.	Κωνστ. Προβιλέγιος.	
Γ. Παπαηλιόπουλος.	Ν Ιωάννης Οικονόμου.	N
Γεώργιος Γλαράκης.	Σπύρος Μίλις.	
Δημήτριος Βούλγαρης.	Ρήγας Παλαμίδης.	
Γάϊκος Καρακατζάνης.	Ν Δημήτριος Α. Κουντουριώτης.	N
Νικόλαος Ιω. Μάζης.		

Έχει δὲ τούτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 15 παρελθόντος μηνὸς Ἀπριλίου.

Προέβη μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἑτέρου νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν 25 κοιλῶν δημοπρατικῶν καρπῶν τῶν Ἰονίων ἔργατῶν μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Μαυρομάτου καὶ Αθ. Γρηγοριάδου δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεί διὰ ψήφων 28 κατὰ πρωτόκολλον ψηφοφορίας ὁμοίον τῷ ἀνωτέρῳ.

Αναγνωσθέντα τὰ άρθρα 1 καὶ 2 ἐγένετο παραδεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορήσθαι ἐπειτὰ καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο ἐπίσης παραδεκτὴν παμψηφεί διὰ ψήφων 27 κατὰ τὸ ὅδε προσχωρούμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας. Ἐχει δὲ τούτο ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 18 παρελθόντος μηνὸς Ἀπριλίου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν 25 κοιλῶν δημοπρατικῶν καρπῶν τῶν Ἰονίων ἔργατῶν.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος .	Ν Δημήτριος Βούλγαρης . . .	N
Αναγν. Δελιγιάννης	Γάϊκος Καρακατζάνης . . .	N
Γεώρ. Κουντουριώτης	Νικόλαος Ιω. Μάζης	
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης .	Ν Αδάμ Δούκας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος .	Ν Δημ. Κανελλόπουλος . . .	
Αναστάσιος Λόντος	Κωνσταντίνος Κανάκης . . .	
Τάτσης Μαγγίνας	Τζανετάκης Γρηγοριάκης . .	
Αναγνώστης Μοναρχίδης .	Ν Μ. Α. Καίρης	N
Λάμπρος Νάκος	Αντών. Γ. Κριζής	N
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	Αντών. Μαυρομιχάλης . . .	N
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν Δημ. Πλαπούτας	N
Ίακώβος Παξιμάδης	Ν Ιωάννης Στάϊκος	N
Νικόλ. Πρασσάκης	Ν Αναστ. Μαυρομιχάλης . . .	
Σπυρ. Τρικούπης	Ν Αλέξιος Βλαχόπουλος . . .	N
Ρικάρδος Τζιώφτζ	Ν Δημήτριος Χατζίσκος . . .	N
Αθανάσιος Γρηγοριάδης . . .	Ν Δημήτριος Χρηστίδης . . .	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	Νικόλ. Μαυρομάτης	N
Άνδρ. Χ. Αναργύρου	Ν Αναστ. Σ. Χαλαλάμπης . .	N
Νικόλ. Χρυσόγελο	Ν Παναγ. Λιδωρίκης	
Γεώργιος Ψύλλας	Ν Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Ιωάννης Θεοτόκης	Κωνστ. Προβιλέγιος	
Ιωάννης Χ. Πέτρου	Ν Ιωάν. Οικονόμου	N
Αθανάσιος Λιδωρίκης	Ν Σπύρος Μίλις	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν Ρήγας Παλαμίδης	
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Γεώργιος Γλαράκης		

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλας ὅτι ἀντικειμένων τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως γεννησομένης αἰτίαν θέλει εἰσβαῖ τὴ συζήτησιν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου ε. ε. νομοσχεδίου, ἔλυσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Χαλαλάμπης.

Τῆς 10 Μαΐου, 1855, ἡμέρα Τρίτη

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικά τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγελλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τοὺς μῆνας Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου τοῦ 1855, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνάγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, ὅστινος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀθανασίου Γρηγοριάδου καὶ Χαρολάμπους Παπολίτου, γίνεται παραδεκτὴ παμψηφεί (διὰ ψήφων 29) κατὰ τὸ ἔωθε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τοὺς μῆνας Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου τοῦ 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντιωνόπουλος . . .	N	Γεώργιος. Φύλλας
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Ἰωάννης Θεοτόκης
Γεώργ. Κουντουριώτης		Ἰωάννης Χ. Πέτρου N
Ἰωάννης Θ. Κολακωτῶνης	N	Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	N	Γεώργιος Δαρειώτης N
Ἀναστάσιος Λόντος		Γ. Παπαηλιόπουλος N
Τάτζης Μαγγίνας	N	Γεώργιος Γλαράκης
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Δημήτριος Βούλγαρης N
Λάμπρος Νάκος		Γεώργιος Καρακωτζίτης
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Νικόλαος Ἰω. Μίξης
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Ἀδὰμ Δούκας
Ἰάκωβος Παξιμάδης	N	Δῆμος Κανελλόπουλος
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης
Σπυρ. Τρικούπης		Γεωργίου Γρηγοριάκης
Ῥιζάρδος Τζιώρατζ		Μ. Α. Καίρης N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N	Ἀντών. Ἀκουριμιχάλης N
Ἄνδρ. Χ. Ἀναγύρου		Δημήτρ. Πλαπούτας N
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Ἰωάννης Σταΐκος N

Ἄναστ. Μαυρομιχάλης	N	Γεώργ. Δουβουνιώτης
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N	Κωνστ. Προβιάγιος
Δημήτριος Χατσίσακος	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου N
Δημήτριος Χρηστίδης		Σπύρος Μίλιος
Νικόλ. Μαυρομιχάτης	N	Ἰήγας Παλκεμίδης N
Ἄναστ. Σ. Χαρολάμπης	N	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης N
Παναγ. Λιδωρικῆς		

Προβάτης κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα συζητητέων ἀναγνώσεσθαι τὰ άρθρα αὐτοῦ 1 καὶ 2, γίνονται δὲ παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐκάστου χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ Σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν γίνεται παραδεκτὸν παμψηφεί (διὰ ψήφων 29) κατὰ τὸ ἔωθε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ὁμοίον τῷ ἀνωτέρῳ.

Ὅστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ χθρῆ συνεδριάσει.

Τῇ συγκαταθέσει δὲ τοῦ Σώματος τὰ Πρακτικά τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα αὐθόρῃ ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Χατσίσακος.

Α. Χαρολάμπης.

Τῆς 13 Μαΐου 1855 ἡμέρα Περαιτικῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀπαγγελλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ γραμματοσύμμου, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνάγνω τὴν εἰρημένην ἐκθεσιν ἔχουσαν ὡς ἔξῃς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ εἰς τὴν Γερουσίαν υποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ Γραμματοσύμμου, καὶ μελετήσασα

μετ' ἐπιστάσις αὐτὸ, ἀναπολοῦσα δὲ εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς τὰς ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἐκφραθείσας πολλάκις εὐχὰς περὶ καταργήσεως τοῦ ἐν ἰσχύϊ συστήματος τῆς εἰσπράξεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ὅπερ καταδείχθη πολὺπλοκόν, πολυδάπανον καὶ δυσεξέλεγκτον, ἀντικαταστάσεως δὲ αὐτοῦ δι' ἄλλου ἀπλουτέρου καὶ πλείονα ἐγγύγια ἐλέγχου παρέχοντος, ἐκτιμᾷ ἀποχρώντως τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὑπουργοῦ ἀναφερμένους πρὸς τὴν Βουλὴν λόγους πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου εἰσαγομένου συστήματος, τῆς χρήσεως τῶν γραμματοσχημῶν, τὸ ὅποιον ἐγένετο παραδεκτὸν ἀπὸ πολλοῦ παρ' ἅπασι σχεδὸν τοῖς εὐνομουμένοις Κράτεσι, καὶ διὰ τοῦτο γνωματεύει ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ, ἄνευ τινὸς μεταβολῆς, καθ' ὅσον πιστεύει ὅτι ἡ Κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἀρ' οὐ προηγουμένως συνβουλευθεὶ καὶ ἐμελέτησε καλῶς τὰ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑπὸ τῶν ἄλλων εὐνομουμένων Κρατῶν νομοθετηθῆναι. Ἄλλως τε ἐπειδὴ πρῶτον φοράν ἤδη τὸ σύστημα ταῦτο εἰσάχεται ἐν Ἑλλάδι, ἡ ἐπιτροπή σας δυσκολεύεται ἐκ προοιμίων νὰ ἐπενέγκῃ τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἡ πείρα καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ τόπου θέλουσιν ὑπαγορεύσει. Πέποιθεν ὅμως ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει λάβει πρόνοιαν διὰ τοῦ Β. Διατάγματος περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ἐλέγχου τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ γραμματοσχημοῦ, ὡς καὶ τοῦ μέσου τῆς διαγραφῆς ἐκείνων, ὧν ἐγένετο ἤδη χρῆσις, διὰ τὴν ἄλλως οὔτε πλήρες θέλει εἶσθε τὸ ἔργον, οὔτε τὰ ἀπαιτουμένα ἐγγυήσεις καὶ ἀσφαλείας, ὅσας προτίθεται νὰ εἰσαγάγῃ τὸ νέον ταῦτο σύστημα, θέλει παρέχει.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1855.

Ἡ ἐπιτροπή

Ν. Χρυσόγελος Μ. Α. Καίρης
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος Ν. Πρασσακάκης

Ἡ Γερουσία θεωρήσασα περιττὴν τὴν ἐκτύπωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἀπερῆσεν τὴν συζήτησιν τοῦ παρὶ οὗ πραγματεύεται Νομοσχεδίου κατὰ τὴν αὔριον.

Παραλθὼν κατόπιν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τῶν καθυστερούντων ἐκ προικοδοτήσεως μετὰ τῆς συναδουούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἐκθεσίς μου πρὸς τὴν Βουλὴν ἢ συνοδεύσασα τὸ Νομοσχέδιον περὶ τῶν καθυστερούντων ἀπὸ προικοδοτήσεως, τῆς ὁποίας ἐπισυναπτεται ἀντίγραφον, διαλαμβάνει ἐν ἐκτάσει τοὺς ὑπαγορεύσαντας αὐτὸ λόγους. Ἐνταῦθα ἐκτίθενται αἱ κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου γενομέναι τροποποιήσεις.

Ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 7 ἀντὶ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐσημειώθη Ὀκτώβριος.

Προστέθη τὸ ἀρθρ. 10 κατὰ τὸ ὅποιον εἶναι παραδεκτὰ φραγγιτικὰ γραμματικά κατὰ τὸ 1|5, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οἱ προικοδοτηθέντες, θελήσουν νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ κεφάλαιον τῶν κατὰ τὰ ἀρθρ. 2 καὶ 3 ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ πρότερον 10 ἢ ἐκ 4 μηνῶν προθεσμία παρετάθη εἰς 6.

Τὸ οὕτω λοιπὸν τροποποιηθὲν Νομοσχέδιον ὑποβάλλων κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, δὲν ἀμφισβάλω ὅτι θέλει παραδεχθῆ αὐτὸ ἐκτιμῶσα τοὺς προκαλέσαντας αὐτὸ λόγους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Μαΐου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
Κ Α Ε Ω Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Μαΐου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

τιμον του πλεονάσματος τούτου θέλει πληρωθῆ εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τοῦ προικοδοτηθέντος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτήμα. Ἄλλως, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ πλεονάσματος ἀνευ τινὸς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν δι' οἰονδήποτε λόγον.

Ἄρθρ. 10.

Ὅταν οἱ προικοδοτηθέντες θελήσωσι νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ κεφάλαιον τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν, θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς τὴν πληρωμὴν τὰ φραλαγγιστικὰ γραμματῖα μόνον κατὰ τὸ 1|5.

Ἄρθρ. 11.

Οἱ μὴ θέλοντες νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τοὺς ὅρισμούς τοῦ παρόντος νόμου ὀφείλουσι νὰ ἐπιδώσωσι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν ἀρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον ἐγγράφον περὶ τούτου δήλωσιν ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου· εἰδὲ μὴ, θεωροῦνται ὡς ἀποδεχθέντες τὰς τοῦ παρόντος νόμου διατάξεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπερῆσται τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν αὐτῶν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, ἅτινα, ἀρ' οὐ συνέλθωσι κατὰ τμήμα εἰς προεξέτασιν, θέλουσιν ἐκλεξεί κατοπιν ἐπιτροπὴν πρὸς συντάξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν ἀναγγέλλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως, γενησομένης αὔριον, τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ γραμματισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

A. Χατζίσκος.

A. Σ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Μαΐου 1855 ἡμέρα Σαββάτου.

Ἀναγκασθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Προτεθείσης ἐπειτα τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ Γραμματισμοῦ, καὶ μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφων τριάκοντα ἀρνηθέντος ψήφον ἑνός, κατὰ τὸ ὕψος προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Γραμματισμοῦ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Δημήτριος Βούλγαρης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Καρακατζιάνης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μίσης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	N	Ἀδάμ Δούκας	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	N	Δημῆς Κανελλόπουλος	
Ἀναστάσιος Λόντος	N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	N
Τάτσης Μαγγίνας	N	Τσαντελάκης Γρηγοράκης	
Ἀνγκινώτης Μοναρχίδης	N	Μ. Α. Καίρης	N
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Χαράλ. Παπατολίτης	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Ἰωάννης Παξιμάδης	N	Ἰωάννης Στάικος	N
Νικόλ. Πρασσικάκης	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	N
Σπυρ. Τρικοίπης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Φικάρδος Τζιώρατ		Δημήτριος Χατσίκοσ	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Νικόλ. Μαυρομιχάτης	N
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Νικόλ. Χρυσόγελοσ	N	Παναγ. Αἰδωρίκης	
Γεώργιος Ψύλλας		Γεώργ. Δουδουινιώτης	
Ἰωάννης Θεοτόκης		Κωνσ. Προβιλέγιος	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Ἰωάν. Οἰονόμου	N
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	N	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης		Ῥήγας Παλαμίδης	
Γ. Παπαηλιόπουλοσ		Δημήτριος Α. Κουντουριώτην	N
Γεώργιος Γλαζάκης			

Λαβὼν ἐπειτα τὸν λόγον ὁ γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμίδης ἔλεξε ταῦτα.

Δὲν ἐργαζομαι διὰ τῆς παρούσης ἀγορεύσεώς μου νὰ καταδικάσω καθ' ὁλοκληρίαν τὸ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἰσφερόμενον ταχυδρομικὸν σύστημα, ἀλλὰ νὰ ἐκφράσω ὅτι θεωρῶ τούτο καταθλιπτικὸν μᾶλλον καὶ δυσσετέλεστον· αἱ προσπάθειαι περὶ εἰσαγωγῆς τοιαύτου τινὸς ἐντελεστεροῦ συστήματος εἶναι παλαιόταται τετρακίς ἑλλάνων ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ἐνεκίψα μετὰ πολλῆς προσοχῆς εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ κλάδου τούτου, καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἐκ καταστάσεως ἀτελεστάτης ἐβλήσεν εἰς βαθμὸν ἐραμίλλον τοῦ ἐν Εὐρώπῃ κατὰ πολλὰς ἀκριβείας, βαθμὸν ὃ ὅποιος, ἂν τὸ ὁμολογῶμεν μετ' ἅπλην τὴν εὐλακρίαν, ὁραίνεται εἰς τοὺς ἐπιφορτισμένους τὴν διεύθυνσιν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, καὶ ἰδίως εἰς τὸν διακεκριμένον μέχρι τοῦδε διευθυντὴν αὐτῆς, ὃ ὅποιος καὶ πρῶτος ὑπέβαλε κατὰ καιρὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ συστήματος τοῦ ἐμπεριεχομένου εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ὡς πρὸς τὴν ὁμοιόμορρον διατάμησιν τῶν Γραμμμάτων. Ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμοῦσα νὰ φέρῃ ἀποτελεσματικὴν τὴν τοιαύτην μεταβολὴν καὶ συμβιβάζουσα τὸ δημόσιον συμφέρον μετ' ἅπλην τὴν εὐλακρίαν τῶν πολιτῶν, ἠναγκάσθη νὰ βραδυπορήσῃ ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς, ὅπως σκερθῆ καὶ συμβουλευθῆ ἀκριβέστερον τὰ πράγματα καὶ τὰ διάφορα συστήματα τὰ παρὰ τοῖς ἐννοουμένοις ἔθνεσιν ἐνυπάρχοντα. Ἄρ' ἔτι δὲ πρὸ τινων ἐτῶν εἰσέχθη εἰς τὴν Εὐρώπην ἅπασαν τὸ περὶ Γραμματοσήμεου σύστημα, ἔλαβεν ἰδίως ὑπ' ὄψιν τὴν τακτοποίησιν τοῦ κλάδου τούτου. Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐνθυμῆται θεβαίως ὅτι ὡς πρῶτος παρὰ τῇ Γαλλικῇ Κυβερνήσει κατὰ τὸ ἔτος 1853, ὅτε τρίτην φορὰν ἤρκεν ὑπουργὸς, ἐχορήγησε τὰς δεύσας πληροφορίες περὶ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαγῆ ὑπάρχοντος συστήματος τοῦ Γραμματοσήμεου, καθὼς καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐν γένει διαφόρων ταχυδρομικῶν συστημάτων. Ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ ἡ Κυβέρνησις, ἣτις περιείχε καὶ πρὶν ὑπουργὸς σκερθέντας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἔλαβε πρὸ πολλοῦ ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ βελτιώσεως τοῦ ταχυδρομικοῦ κλάδου ἰδέαν, καὶ πρὸ πολλοῦ ἐζήτησε τὰς πληροφορίες ἐκείνας, αἵτινες συνέτεινον εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἐπιθυμίας τῆς ταύτης. Τὴν ἰδέαν ταύτην ἀπασθεν καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς δεκάτης ἑκτῆς Μαΐου παρελθόντος ἔτους συνίστησεν ἐπιτροπὴν ἀπὸ τὸ παρελθὸν ἤδη ἔτος, ἐκλεγθεῖσαν ὑπὸ τῶν δύο ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἑσωτερικῶν, διὰ νὰ σκερθῆ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου οἰκονομικῶς καὶ δικητικῶς, εἰς ἀμφοτέρας τὰς ιδιότητας

τὰς ὁποίας ἐν ἑαυτοῖς ὁ κλάδος αὐτός φέρει· μέλη τῆς ἐπιτροπῆς διωρίσθησαν, ἐκ μὲν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, τὸ ὅποιον εἶχον τὴν τιμὴν νὰ διεύθυνει καὶ τότε, οἱ Κ. Γ. Σκούρος διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων καὶ Πλάις Λωίλας εισηγητὴς τοῦ κλάδου τούτου ἐν τῷ ὑπουργείῳ· ἐκ δὲ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀλληλοῖ τινες τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, τοὺς ὁποίους ἤδη δὲν ἐνθυμοῦμαι. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης δὲν γνωρίζω, ὡς ἀποχωρήσας τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ καθέσθον ἔμαθον τὰ μέλη τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν προσέωρσαν εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ὑπὸ μόνην τὴν οἰκονομικὴν ἐποψίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐστηρίχθη ὅλον τὸ οἰκοδόμημα τοῦ ἔργου τὸ ὁποῖον ὑπ' ὄψιν τῆς Κυβερνήσεως ἔθεσαν. Εἶχε διαδοθῆ, ὅτι ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς κατιδὼν τὰς τοιαύτας τοῦ φηθέντος ἔργου ἐλλείψεις ὡς ἐκ γενομένων πρὸς αὐτὸν παρατηρήσεων, ἐπρόκειτο νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν διόρθωσιν αὐτῶν· ἀλλ' ἀγνοεῖται τί περαιτέρω ἐγένετο, βλέπω δὲ μόνον ὅτι τὸ προτεινόμενον σύστημα στρέφεται εἰς μόναν τὰς βοηθείας τῆς ἐργασίας ἐκείνης τῆς ἐπιτροπῆς ἀνευ τῶν παραμικροτέρων ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς εὐλακρίας μεταβολῶν ἡ διορθώσεων, καὶ ἐξηγοῦμαι.

Κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχυρῇ σύστημα τέσσαρες βαθμοὶ ταχυδρομικοῦ τέλους ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν ἀποστελλομένων γραμμμάτων 1.) ὁ ἐκ λεπτῶν 10 ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ἤτοι ἀπὸ δήμου εἰς δήμον, ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, καθὼς καὶ ἀπὸ μίαν εἰς τὴν ἄμεσον ἄλλην πλησίον ἐπαρχίαν, ὡς ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Μέργαρα, ἀπὸ Ἄργους εἰς Τριπόλιν καὶ καθεξῆς. 2.) ὁ ἐκ λεπτῶν 20 ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην σχετικὴν ἐπαρχίαν, ἐντὸς τῶν γειτονικῶν Νομῶν ὡς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Κόρινθον, Ἄργος καὶ Ναύπλιον, Χαλκίδα κτλ. 3.) ὁ ἐκ λεπτῶν 30 εἰς μακροτέρας ἐπαρχίας, ὡς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Τρίπολιν, Πάτρας, Σύρον κτλ. καὶ 4.) ὁ ἐκ λεπτῶν 40, εἰς τὰς ἀπωτάτας ἐπαρχίας, ὡς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Καλάμας, Μεσολόγγιον κτλ. Ἐξ αὐτῶν ὁ ἐκ λεπτῶν 10 πρῶτος βαθμὸς, ἐπὶ τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν ἀμέσων πλησίον ἐπαρχιῶν, ἐπιταὶ ὅτι εἶναι ὁ συνεχέστερος ὡς ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ, ἀδιάφορον δὲ ἂν τὸ σήμερον παραγόμενον δὲν εἶναι ἀνάλογον ἀνάμνη ὡς ἐκ τῆς ἠθικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου. Ἀλλ' οἱ νόμοι δὲν ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν μόνον τὸ παρόν. Διὰ δὲ τοῦ εἰσαγομένου ἤδη συστήματος δι' οὗ πρόκειται νὰ συμβιβασθῶσι τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν μετ' ἅπλην τὸ δημόσιον, ἐπρωτιμῆθη καὶ καθιερώθη ὡς βᾶσις ὁ δεῦτερος βαθμὸς, καταργηθέντος τοῦ πρώτου, καὶ συγχευθέντων τῶν ἄλλων δύο εἰς

αυτών. Γιατί εκ τούτου επιβαρύνεται ή κατωτέρα και πολυπληθεστέρα τάξις. Δεν πρέπει να μωμώνθα τα λοιπά έθνη εις τα διάφορα αυτών συστήματα, ειμή καθόσον ταυτα συμβιβάζονται με την κοινωνικήν κατάστασιν μας' εις Αγγλίαν, αν δεν λανθάνωμαι, όπου το πρώτον εισήχθη το τοιοῦτον σύστημα, την κατωτέραν τάξιν ως βάσιν έλαβον' δια ταυτα φρονώ ότι, το αυτό μέτρον και ήμεις πρέπει να λάβωμεν, ή τουλάχιστον να διακρίσωμεν την επιβολήν των ταχυδρομικών τελών εις δύο τάξεις: την μὲν επί των διευθυνημένων από δήμου εις δήμον εντός της αὐτῆς έπαρχίας γραμμάτων εκ λεπτών 10, την δὲ επί των αποστελλομένων εν γένει από έπαρχίας εις έπαρχίαν εκ λεπτών 20. Τοιοιτοτρόπως δὲ συμβιβάζεται και πραγματοποιείται ο αγαθεργός σκοπός της Κυβερνήσεως, τὸν ὁποῖον προτίθεται δια τοῦ παρόντος νομοσχεδίου. Τοῦτο δὲ οὐδὼς προσβάλλει και εις τὸν έλεγγον, καθόσον ή γράσις πάλιν βιομημέρως θεωρεῖται και ὑπάρχει, ἀλλ' εις δύο μόνον διακεκριμένας τάξεις χωρισμένας. Το δὲ γραμματόσημον, ως φρονώ, κυρίως πρέπει να καθιερωθῆ χάριν εὐκολίας και οὐχί ελέγχου, ως δὲ αὐτὸ τοῦτο εισήχθη και εις Αγγλίαν την ὁποίαν παραδειγματιζόμεθα εις ὅλα. Καταχρήσεις οἱαι παρεστάθησαν οὐδέποτε έλαβον χώραν συνεπεία τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος της εισπράξεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν επί ὑπουργείας μάλιστα ὑπουργῶν ἀντιθέτων ὅλων τοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων Κ. Γ. Σκούρου, εγένοντο διάφοροι αἰφνκτικῶς εξελέγξεις, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν οὐδεμία κατάχρησις ἀνεκαλύθη. Οἱ εις τοῦτο ἐπιμένοντες ἐν μόνον προσθέτουσιν ως ὄθεν χώραν λαμβάνον, ὅτι οἱ ταχυδρομικοὶ ἐπιστάται αποστελλουσιν ἀλλήλοις κατ' ἀμοιβαϊότητα διάφορα ἑτήρη πρὸς διανομήν χωρὶς να τὰ γράψωσιν εις τὸν συνήθη στελλόμενον κατάλογον, σφετεριζόμενοι οὕτω τὰ ταχυδρομικὰ τέλη' εἶναι ὅμως ἄγνωστον αν τὸ τοιοῦτον ἐλάμβανε πραγματικῶς χώραν. Τετράκις ὑπουργός χρηματίας οὐδεμίαν καταγγελίαν έλαβον περὶ τοιοῦτου, και ται πολλῶν παραπονεθέντων πολλάκις κατὰ τοῦ διευθυντοῦ δια τὰς περὶ εξιώσεως τῶν προτάσεις του, ὥστε και εἰν έλαβε χώραν τοιοῦτόν τι ὑπῆρξε σπάνιον και εὐτελές.

Η Ἑλλὰς έχει και γραμματισμένους δημάρχους και πολλοὺς ἀπείρους, ὥστε οὐ μόνον δεν εἶναι εις κατάστασιν να φυλάξωσι τὰ γραμματόσημα, ἀλλ' αὐτε να εκπληρώσωσιν ἀκριβῶς και ἐγκαιρῶς τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἐπιφορτισθῆ τοιαῦτα χρέη, διότι ή κατὰ τὸ σύστημα τοῦ γραμματοσήμου ἐργασία διαφέρει πολὺ

τῶν προτέρων, κατὰ την ὁποίαν δεν εἶγε παρὰ να λάβη τὸ γράμμα και να τὸ διευθῆνῆ κατὰ την ἡδὴ δε εισαγομένην τάξιν αὐτὸς θέλει εἶσθαι και ὁ πωλητής και ὁ ἐφαρμοστής τῶν γραμματοσήμων, ἐπειδὴ εις τίνα ἄλλον θὰ ἀναθέσει ή Κυβέρνησις ταυτα παρὰ εις αὐτοὺς και μόνους; Ἀλλ' ἐξεταζόμενον τὸ πρᾶγμα και εντός τῶν πόλεων, οὐχ ἔττον και εν αὐταῖς θέλει ἀπαντήσῃ δυσκολίας. Ταυτα λέγων δεν ἐνοῶ τὴν τάξιν τῶν ἐμπόρων και τῶν ἐχόντων τα μετὰ πολιτῶν δυναμένων να γνωρίζωσι τὸ θᾶρος τῶν γραμμάτων τῶν και ἐπιθετουσιν αὐτοὶ τὸ γραμματόσημον και τὰ ἀποστελλουσιν, ἐγὼ ὑπ' ὄψιν μου τὸν λαόν και τοὺς ξένους' ἐσωτῶ λοιπὸν τὸν Κ. Προδουπουργόν που θέλουσιν πωλεῖσθαι αὐτὰ τὰ γραμματόσημα, διότι αὐτε δημόσιον ταμειον εἶναι παντοῦ ὅστε εις αὐτὰ ἐπαρκει να πωλῶνται μόνον' διδόμενα δὲ πρὸς πωλητὴν και εις ἄλλους, ἀνοῶσι τότε ὁποῖον θέλουσιν διδοῖν ὠφέλιαν εις την Κυβέρνησιν, ἐνοουμένου πάντοτε ὅτι οἱ ἀναλαμβάνοντες τοιοῦτον θᾶρος, δεν θὰ ὑπερκετοῦν διακείν'. Ἐγὼ ὑπ' ὄψιν μου τὸ γραμμάσημον τὸ ὁποῖον εἶναι εν γράσει πρὸ τοιοῦτων χρόνων και ή Κυβέρνησις παρεχώρησε πρὸς τοὺς πωλῶντας ὠφέλιαν 3 επί τοῖς ἑκατόν, και εν ταυτοῖς οἱ πολῖται ἀπαντοῦν μεγάλην ἐνίστη ἐλλείψιν και κατὰ συνέπειαν ὑποβάλλονται εις θρασεῖς ζημίας. Εἰς την Ἑλλάσιν ή πώλησις τῶν γραμματοσήμων εἶναι ἐπιθεδωλημένη εις τοὺς ὑπὸ της Κυβερνήσεως διορισμένους εις ὅλα τὰ μέρη πρὸς πωλητὴν ταμειάκου και καπνοῦ κατὰ πρόνομιαν, εις την Ἑλλάδα ὅμως οὐδεὶς θέλει ἀναδεχθῆ τοιοῦτον θᾶρος ἀνευ πληρωμῆς ἀπεργάνοντος ἰκανοποιούσης αὐτόν, ὥστε μη ὑπαρχούσης προαίρεσις της τοιαύτης εὐκολίας και μη γενομένην δεκτῶν εις τὸ ταχυδρομειον τῶν γραμμάτων ἀνευ τῶν γραμματοσήμων, οἱ πολῖται θὰ διαζῶνται να στεροῦνται τῆς ἀλληλογραφίας τῶν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ τοιαῦτα και ἄλλα πολλὰ προσκόμματα θέλουσιν ἀπαντηθῆ ως εκ της ἐφαρμογῆς τοῦ τοιοῦτου συστήματος τῶν γραμματοσήμων, τὰ ὁποῖα θέλουσιν φέρει εις την ἐφαρμογήν του μεγάλας δυσκολίας, φρονώ, ὅτι αν ή γράσις αὐτοῦ ἀρεθῆ προικριστικῶς πρὸς μόνον τὸν λόγον της εὐκολίας ή κατασταθῆ ὑποχρεωτική μετὰ τίνα καιρὸν δύο ή τρεῖς ἔτη ἀπὸ της ἐφαρμογῆς της, θέλωμεν φθάσει βαθυκθῶν εις τὸν ποθέουμενον σκοπόν. Διότι εντός τοῦ καιροῦ τοῦτου και ὑπάλληλοι και πολῖται θέλουσιν ἐξοικειωθῆ με την τάξιν τοῦ εισαγομένου συστήματος της ἀπλοποιήσεως της ὑπερσείας, περὶ ἧς κάμνει λόγον ή ἐκθεσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ. Μη πιστέ-

επεί, Κύριοι, ότι εκ της εφαρμογής του τούτου συστήματος θέλει προέλθει ωφέλεια τις των υπαρχόντων υπαλλήλων, διότι εις μὲν τὰς ἐπαρχίας ὑπάρχει εἰς μόνος ἐπιστάτης καὶ εἰς ὀλιγωτάτας καὶ ἁπλοῦς μόνον δὲ ἐνταῦθα ὑπάρχει ἀριθμὸς αὐτάρκεις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τούτων οὐδεμία, νομίζω, ἐλάττωσις ἠμπορεῖ νὰ γίνη, καὶ εἰν γίνη αὐτὴ θὰ ἴναι πᾶν μικρὰ, ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι καθ' ἑκάστην ἐβδομάδα ἔρχονται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ 4 ἀτυπλοῖα τακτικῶς, τὰ ὅποια μεταφέρουν πληθύν και ἐπιστολῶν, καὶ ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἐντολὴ νὰ τίθεται οὐ μόνον τὸ γραμματὸσῆμον ἀλλὰ καὶ σφραγὶς τῆν ἀρχιστίαν τοῦ ἐμφαινοῦσα. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν δὲν θεωρῶ, κατ' ἐμὲ, οὔτε τὰς σημερινὰς ἐν τῆν ταχυδρομείῳ χείρας ἀρκετὰς. Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραλείψω, Κύριοι, καὶ δύο ἄλλα περιστατικὰ ὡς πρὸς τὸ γραμματὸσῆμον καὶ ἐπιζήμια καὶ ἐνοχλητικὰ. Κατὰ τὸ νομοσχέδιον εἶδατε, ὅτι ἐπὶ παντὸς ἐξωτερικοῦ ἐγγράφου (ἐκτὸς τῶν δημοσίων) πρέπει νὰ τίθεται τὸ γραμματὸσῆμον καὶ σφραγὶς πρὸς ἀρχιστίαν τούτου· δὲν ἐλησημονήσατε ὁμῶς, ὅτι πολλὰς δὲν γίνονται παραδεκτὰ ὑπὸ τινῶν τὰ ἐξ Ἑυρώπης γράμματα, καὶ τὰ ὅποια κατὰ τὸ ὑπάρχον σύστημα ἐπιστρέφονται, ὅτε ἐν Ἑυρώπῃ τὸ διὰ τῆν ἀποστολῆν τῶν καταλογισθῆν εἰς ἄρας τῆς Ἑλλ. Κυβερνήτειος ταχυδρομικὸν τέλος ἐκπίπτεται· ἀλλὰ κατὰ τὸ εἰσαχθὲν ἤδη σύστημα τί θέλει γίνεσθαι, ὅταν τὰ μὴ παραδεχόμενα γράμματα δὲν ἐπιστρέφονται, ἀλλὰ διατίρουνται μετὰ τῆν ἐπίθεσιν τοῦ γραμματὸσῆμου ἐπὶ μὲνας ἀρκετοὺς καὶ ἐπὶ τέλους στέλλονται εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον πρὸς ἔλεγγον; Ἡ ἀπλὴ δὲ διὰ πρωτοκόλλου εἰδοποιήσις πρὸς τοὺς κυρίους τῶν ἐπιστολῶν περὶ τῆς μὴ παραδογῆς αὐτῶν, καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν ζητούμενη ἐκπτώσις τοῦ εἰς ἄρας τῆς Κυβερνήτειος μας καταλογισθῆντος ταχυδρομικοῦ τέλους, νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ἰσχυρὰ, ἐκτὸς εἰν καὶ ἡ Ἑυρώπῃ ἐνισχύσις τῆς διατάξεως ταύτης διὰ νεωτέρων νομοθεσιῶν. Κατὰ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἰν τινες προσερχόμενοι· ἐκ τινος μέρους καὶ μάλιστα παραβαλασσίου, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τοιοῦτοι εἶναι οἱ πλοίαρχοι, φέρουσιν ἐπιστολάς, ἐφημερίδας, δείγματα κτλ. τὰ ὅποια ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ διανεμήσιν ἠελλήσῃσι νὰ δώσῃσιν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον πρέπει νὰ καταβάλῃσι τὸ ταχυδρομικὸν τέλος διὰ τῆν ἐπίθεσιν τοῦ γραμματὸσῆμου, ἄλλως θέλουσι μένει ταῦτα εἰς τὸ ταχυδρομεῖον διὰ πολὺν καιρὸν ἐπιθεμμένα ὡς μὴ ἀποστελλόμενα, καὶ ἐπὶ τέλους καταστάνονται ἄχρηστα. Καὶ

τούτο θέλει γίνεσθαι συχνότατα καὶ ἰδίως εἰς τῆν κατωτέραν τάξιν, ἐνῶ κατὰ τὸ ὑπάρχον σύστημα παρελαμβάνον αὐτὰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ τὰς διένειμιν ἀπολαμβάνον τὸ ἐκ 10 λεπτῶν διαρισμένον τέλος, διότι καὶ εἰς τῆν Ἑυρώπῃν τὸ τοιοῦτον τέλος εἶναι εἰς ἄρας τῶν λαμβανόντων. Διὰ τὸ λοιπὸν ἡμεῖς νὰ προχωρήσωμεν εἰς τῆν αὐστηρὰν ἀπόρασιν, ἥτις εἶναι ἴσῃ μετὰ τὸ νὰ μὴ κυκλοφορῇ ὅποσδήποτε ἐγγράφον ἀνεῦ τέλους, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διὰ τί νὰ μὴ τὸ εἰπομεν παρρησια;

Παραδεχόμενος λοιπὸν τὴν ἀρχὴν τοῦ παρόντος συστήματος προτείνω νὰ καθιερωθῇ ἡ χρῆσις αὐτοῦ κατὰ θέλωσιν, ὅπως μὴ προσενθῇ διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς χρῆσεως κτύπος μέγας εἰς τῆν ἀλλοθλογορῆσιν, καὶ ἵνα ρωτισθῇ βαθμικῶν ἡ Κυβερνήσις καὶ φέρῃ τὰς δεούσας ἐπιδιορθώσεις. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐπὶ τινῇ καιρὸν καθιερούμενον θέλει εἶσθαι ἀποτελεσματικώτερον.

Αἱ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου κανονιζόμεναι ποινὰι οὐσαι λίαν αὐστηραὶ καὶ υπερβαίνουσαι καὶ αὐτὰς τὰς ποινὰς τῶν λαθρεμπορῶν, εἶναι αἴτιαι τῆς προσοχῆς σας. Εἶναι κυρία μὲν ἡ Κυβερνήσις νὰ εἴπῃ εἰς τὸν υπάλληλόν τῆς, ἂν θέλῃς οὕτως, ὑπερέτῃσι, ἄλλως μὴ ὑπερέτῃς· ἀλλὰ ποτὲ Κυβερνήσις εὐνομούμεναι δὲν θέτουσι τοιαύτας ἀποτόμους ποινὰς, πλὴν θέτουσι ταύτας μετὰ μίαν ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τῆς ὑπηρεσίας. Αἱ τιθόμεναι δὲ κατὰ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον χρηματικὰι ποινὰι καὶ ἡ μετὰ ταύτας ταῦσις αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας εἶναι πρωτακουστοί, καὶ μάλιστα διὰ παραβλήσεις εἰς τὰς ὁποίας πολλάνκις ὁ ἄνθρωπος ὑποπίπτει, καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴ ἀρχίσῃ ὁ νομοθέτης ἀπὸ τῶν βαθμῶν τῆς ἐπιπλήξεως καὶ νοθετίσεως. Τὰς παρατηρήσεις μου ταύτας προσθέτω μὲπως ἐκ τῆς μεγαλῆς ταύτης αὐστηρότητος ἡ ὑπηρεσία στερηθῇ καταλλήλων προσώπων. Ἡ ἐλάττωσις τῶν ὀθεν κατὰ τὸ τρίτον ἢ κατὰ τὸ ἦμισυ θέλει εἶσθαι ἔργον ἀποτελεσματικὸν εἰς τῆν εὐκόλον ἐφαρμογὴν τοῦ προτεινομένου συστήματος.

Περαιῶν τὸν λόγον μου ἀνακεφαλαίωνω τὰς ὁποίας προτείνω τριτολογίαις ὡς ἑξῆς:

α.) Νὰ καθιερωθῇσι δύο βαθμοὶ ταχυδρομικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ἀπὸ δήμου εἰς δήμον καὶ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν ἀποστελλομένων γραμμάτων ἐκ λ. 10 καὶ 20.

β.) Νὰ προσδιορισθῇ ἡ χρῆσις τοῦ γραμματὸσῆμου κατὰ θέλωσιν εἴτε δι' ἐπίθεσεως αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ γραμματος εἴτε διὰ πληρωμῆς τοῦ τέλους εἰς χρήματα, καὶ

γ.) Να ελαττωθῶσιν αἱ ποιναὶ ὡς ἴδιον αὐστηραὶ.
 Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεγθέντα ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ προσωρινὸς ὑπουργὸς τῶν ἑσωτερικῶν εἶπεν·

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ σκέψις περὶ τοῦ ἀναγκαστοῦ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος τῆς εἰσπράξεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν δι' ἄλλου καταλληλοτέρου δὲν εἶναι σημερινή ἀλλὰ παλαιά· κατὰ τὸ τετραετές διάστημα τῆς διαμονῆς μου ἐν Παρισίοις ὡς πρέσβευς πρὸς τὴ Γαλλικὴ Κυβερνήσει ἔλαβον παραγγελίαν ὑπὸ τοῦ προαγορευθέντος ὡς ὑπουργοῦ τῶν ἑσωτερικῶν καὶ τοῦ Κ. Δαναοῦ ὡς τοιοῦτου καὶ ἔδωκα ὅσας ἠδυνήθην νὰ ποιεῖται πληροφορίας καταλλήλους εἰς τὴν καθιέρωσιν συστήματος ἀπλουστεροῦ καὶ ὁμοιομορφοῦ μετὰ τὰ συστήματα τῶν ἄλλων εὐνομούμενων ἐθνῶν· ἰδίως δὲ ἐπὶ τοῦ Κ. Δαναοῦ ἐζητήθην νὰ δώσω πληροφορίας περὶ ἐλέγχου, καὶ πεπεισμένος ἔκτοτε ὅτι ἔπρεπε νὰ ληθῶσιν αὐστηρότερα μέτρα ἐλέγχου ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται τελῶν ἔσπευσα νὰ δώσω τὰς δεούσας πληροφορίας ὅσας ἐπορίσθην ἐπισήμως καὶ ἰδιωτικῶς.

Εἶναι ἐπίσης ἀληθές ὅτι εἴχα συσταθῆ ἐπιτροπὴ τις τῶν ὑπουργῶν τῶν ἑσωτερικῶν καὶ οικονομικῶν συγκροτουμένη ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Η. Δαύλα καὶ Γ. Σκούρου ἐκ μέρους τοῦ πρώτου, καὶ τοῦ Κ. Δρόσου ἐκ μέρους τοῦ δευτέρου διὰ νὰ σκευθῆ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἕνεκα τῆς διαφορίας τοῦ Κ. Δρόσου ἰσχυριζομένου ὅτι πρέπει νὰ καθιερωθῶσιν αὐστηράτινες διατάξεις ἐλέγχου, πρὸς τὸν Κ. Γ. Σκούρον ἀντιτάττοντα ἄλλους λόγους, ἐκάλεσα ἐνώπιόν μου ἀπαντᾶς καὶ ἐσημείωσα αὐτοῖς κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἐκτὸς μικροτάτων τινῶν διαφορικῶν αἰτίας εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐκάνοντο συμφώνως μετὰ τὰς λοιπὰς διατάξεις.

Ἡ πρότασις περὶ διαίρεσιν τῆς βαθμίδος τῶν τελῶν εἰς δύο δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, διότι τὸ ὁμοιομορφὸν παραλαμβάνει πᾶσαν καταχρῆσιν, χορηγεῖ πᾶσαν εὐκολίαν καὶ εἶναι ἐξαιρετικὸν πάσης σκευτέσεως.

Ἡ βαθμὶς τῶν λ. 20 καθιερώθη ἐπὶ τῶν γραμμάτων ἐκείνων, ἀφ' ὧν προέρχεται ἰκανὸν ποσὸν εἰσπράξεως καὶ προσδιορίσθη ἐπὶ πάσης ἀποστάσεως, ἐνῶ τὰ ἀπὸ δήμου εἰς δῆμον ἀποστελλόμενα γράμματα οὐδὲν ποσὸν εἰσπράξεως ἢ μικροτάτων φέρουσιν· τὸ δὲ τέλος τῶν λ. 20 ἐτέθη ἐπὶ τοῦ ἔαρος 15 γραμμαρίων ἢ χιλιογράμμων, διότι ἕκαστον φύλλον κοινῶν χαρτῶν, ὑπερ συνήθως πωλεῖται εἰς τὰ χωρία, εἶναι ἀνώτερον τοῦ

βάρους τῶν 7 1/2 γραμμῶν αἰτίνας ἀποτελοῦσι τὴν ταχυδρομικὴν μονάδα τὴν ὅποιαν μέχρι τοῦδε ἔχομεν ὥστε πᾶν ὅ,τι ἐπλήρωσε διὰ διακρίων τοιοῦτον γράμμα, τὸ αὐτὸ θέλει πληρῶσαι καὶ εἰς τὸ μέλλον οὐ μόνον ἀπὸ δήμου εἰς δῆμον ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν καὶ ἀπὸ Νομοῦ εἰς Νομόν.

Ὁ προσδιορισμὸς τῆς χρήσεως τοῦ γραμματοσήμου κατὰ θέλησιν συνεπάγει τὴν κατάργησιν αὐτοῦ τούτου τοῦ συστήματος καὶ καθιεροῖ τὰς καταχρῆσεις, διότι τότε οὐδεὶς ἐλεγχος ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως θέλει ὑπάρχει. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὑπῆρχε κατ' ἀρχὰς καθιερωμένον τὸ κατὰ θέλησιν μέτρον, ἀλλ' ἐπειδὴ παρετήρηθη ὅτι οὐδεὶς ἐλεγχος ὑπῆρχεν, ἐδέχθη νὰ κανονισθῆ ἐπιμένως τὸ μέτρον τοῦτο τῆς χρήσεως τοῦ γραμματοσήμου ὑποχρεωτικῶς. Εἰς ἐν φύλλον χαρτῶν δύναται νὰ ἐκτυπωθῶσιν καὶ μέχρις ἑκατῶν γραμματόσημα, τὰ ὅποια εὐκόλως δύναται νὰ ἀποσταλῶσι πρὸς τοὺς διαφόρους ἐπιστάτας, καὶ δι' αὐτῶν πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοιλόγηστον τῶν χωρίων ὅπως δίδονται πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην νὰ διευθύνωσιν ἢ νὰ παρουσιάξωσι γράμματα πρὸς ἀποστολὴν διὰ νὰ ἐπιβέτωσιν αὐτὰ ἐπὶ τῶν παραδιδόμενων γραμμάτων· ἀλλὰ ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ τῆς παρουσιάσεως δυσκολίων εἶναι ἀτοπὸν νὰ ἀποφύγωμεν χωρὶς νὰ δοκιμάσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὰς ποινὰς παρατηρῶ ὅτι ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰς καταχρῆσεις, ὅσαι τυχόν ἐγένοντο μέχρι τοῦδε, δὲν θέλει εὐρεῖ αὐτὰς αὐστηράς, αὐταὶ εἰσὶν ἐπιρροαὶ ὡς πρὸς ἐκείνους οἱ ὅποιοι σκοπὸν ἔχουσι νὰ καταχρασθῶσιν, ἐν ᾧ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἔχουσι ἐπὶ ἐκείνους οἵτινες σκοπὸν ἔχουσι νὰ τηρήσωσιν ἀκριβῶς τὸν Νόμον· ἢ ἐπιθεσίς τοῦ γραμματοσήμου εἰς τὰ διάφορα ἐργάσματα ἐξωθεν γράμματα καὶ ἡ διαγραφή αὐτῶν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ζητηθῶσιν ἢ δὲν γίνωσι παραδεκτὰ τὰ γράμματα δὲν εἶναι τοσοῦτον δυσκόλος, ὅπως τὸν παρέστησεν ὁ προαγορευσας· διὸ τελειῶν τὸν λόγον μου λέγω ὅτι κατὰ τὸ εἰσαγόμενον σύστημα τὸ ταχυδρομικὸν τέλος ὡς πρὸς τὴν τάξιν τῶν δημοτικῶν γραμμάτων εἶναι τὸ αὐτὸ, ὡς πρὸς τὴν τάξιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ καὶ τοῦ ἀπὸ νομοῦ εἰς νομόν διευθυνομένου εἶναι ἑλαττον καὶ ἐφορητικόν· παρεδεδέχθημεν δὲ τὸ μέτρον τῆς ἀναγκαστικῆς χρήσεως τοῦ γραμματοσήμου ὡς τὸ τελειότερον ὑπὸ τῆς πείρας ἀποδειχθῆν καθ' ὅλα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη. Λαθῶν καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης εἶπεν·

Ὅλα ὅσα εἰρήκεν ὁ προαγορευσας Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου δὲν ἐστάθησαν ἰκανὰ νὰ μετρίωσιν ὡς πρὸς

τὴν ταυτότητα τούτου γινώσκοντες ἐπὶ τῶν δημοτικῶν γραμμάτων κατὰ τὴν ἐξουσίαν τοῦδε ἰσχύον καὶ τὸ εἰσαγόμενον ἴδη σύστημα, διότι ἐκ τῆς ἀξίωσης τῆς μονάδος τοῦ βάρους τῶν γραμμάτων ἀπὸ 7 1 | 2 εἰς 15 γραμμῶν οὐδεμίαν προσγίνεται ἀφέλεια εἰς τοὺς κατοικοὺς τῶν δήμων, διότι οὐδέποτε μονόφυλλος ἐπιστολὴ ὅποιας δῆποτε ποιότητος καὶ ἂν εἶναι ὁ χάρτης αὐτῆς δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 7 1 | 2 γραμμῶν ἐπομένως ἀδίκως ἐπιβαρύνθησαν οἱ κάτοικοι οὗτοι μὲ δέκα λεπτά περισσώτερον ἂν δὲ σήμερον τὰ δημοτικά γράμματα εἶναι ὀλίγα, ταῦτα εἰς τὸ μέλλον θέλουσιν εἶσθαι περισσώτερα ἢ δαίρεισι τῆς τάξεως τοῦ τέλους εἰς δύο οὐδεμίαν περιπλοκὴν θέλει φέρει, ἀλλ' ἀπεναντίας μεγάλην εὐκολίαν διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους προεξέθηκα, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον ὁ Νόμος ἀφῆρσεν καὶ τὴν μέχρι τοῦδε ὑπάρχουσαν εὐκολίαν τῆς διανομῆς τῶν ἐνταῦθα παραδιδόμενων τυχόν γραμμάτων.

Ἐάν εἰς τὴν Εὐρώπην, ὡς ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς μᾶς βεβαίως ἐφήρμωσεν τὸ μέτρον τῆς χρήσεως τοῦ γραμματοσῆμου λόγῳ ἐλέγγου καὶ οὐχὶ ὡς ἐγὼ εἶπον εὐκολίας, μὲ ὅλα ταῦτα ἀφῆρσαν τὴν κατ' ἀρχὰς κατὰ θέλησιν, ἀναμφιδόλως τὸ ἕκαμαν διὰ νὰ μὴ φέρωσιν καιρὸν κτύπον εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν κατόπιν δὲ ὅταν καὶ ὑπάλληλοι καὶ πολῖται ἐξοικειώθησαν μὲ τὰς διατάξεις τοῦ μέτρου τούτου, ἐκάνονσιν αὐτὸ ἕθεν κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ τὸ ἀφήσωμεν κατ' ἀρχὰς οὕτως, ὅπου ὁ λαὸς μᾶς ὄντως εἶναι δυστυχῶς ἔτοιμος εἰς τὰ τοιαῦτα μέτρα ὡς ἐκεῖνος τῆς Εὐρώπης· ὡς πρὸς τὰς ἐφημερίδας δὲ παρατηρῶ ὅτι ὁ Νόμος πρέπει νὰ ἐξαίρεσθαι τοῦ κανόνος τὰς κατ' ἀποκοπὴν πληρωμὰς τοῦ τέλους, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγίνετο, ἐκτός ἂν ἢ πρόθεσις εἶναι νὰ γράφωμεν καὶ νὰ διπλωμῶμεν ὀλίγα.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἀναγνωσθέντα καὶ ψηφοφορηθέντα κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 μέχρι τοῦ 17 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου ἐγένοντο ἅπαντα διὰ χειροτονίας παραδεκτὰ ὅπως ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτικῶν ἐγένετο δεκτικὸν παμψηφεί διὰ ψήφων 29 κατὰ τὸ ἴδιον προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Γραμματοσῆμου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγ. Δελιγιάννης		Γκίκας Καρακατζάνης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἄδαμ Δούκας	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	Ν
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Γεωργίου Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καίρης	Ν
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κρεζῆς	Ν
Διακωντ. Ν. Ὀλύμπιος		Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτριος Πλαπούτας	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Ἰωάννης Σταίκος	Ν
Νικόλ. Πρασσάκας	Ν	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	Ν
Ἐκάρδος Τζιωρτζ		Δημήτριος Χατοίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	
Βασίλ. Χρηστακόπουλος		Νικόλαος Μαυρομιχάλης	Ν
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Σ. Χαλαλάμπης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελοσ	Ν	Παναγιώτης Λιδωρίκης	
Γεώργιος Ψύλλας		Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Ἰωάννης Θεοτόκης		Κωνσταντῖνος Προβιλέγιος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαραιώτης		Ῥήγας Παλαμίδης	
Γ. Παπαηλιόπουλος		Δημήτριος Α. Κουντουριώτης Ν	
Γεώργιος Γλαράκης			

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαλαλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Μαΐου 1855 ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐνεκρίθησαν.

Γενομένης ἔπειτα προτάσεως περὶ προσδιορισμοῦ ἄλλης τιμῆς ὄρας καταλλήλου διὰ τὴν ἐναρξιν καὶ ἐξακλούθησιν τῶν συνεδριάσεων τοῦ σώματος, ἡ Γερουσία ὥρισεν ὡς τοιαύτην τὴν ἐνάτην ὥραν π. μ.

Παριθῶν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀντὶ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κωλυμένου, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 25,400 καὶ 80|00 εἰς βᾶρος τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τοῦ ἔτους 1854, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθέσιν ἔχοντα ὡς ἔπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω εἰς τὴν ἐπιλήρησιν ὑμῶν τὸ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 25,400 καὶ 80|00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν Νομοσχεδίου, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη.

Οἱ λόγοι, Κύριοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὸ ὑποβαλλόμενον ὑμῖν Νομοσχέδιον εἰσὶ καταφανεῖς, καὶ διὰ τοῦτο περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ παρακλήσω ὑμᾶς ὅπως ἐπισπεύσητε τὴν ἐπιψηφισίν του.

Ἀθήνησι τὴν 15 Μαΐου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ὅπως ἐψηφίσθη ὑποβλήθησεται παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθήσεται παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν 14 Μαΐου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερυσσάμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγῆται ἀναπληρωτικὴ πίστισις ἐκ δρ. εἴκοσι πέντε χιλιάδων τετρακοσίων καὶ λεπ. 80, 25,400 καὶ 80|00 ἐπὶ τοῦ κερ. ἄρθρ. 1 § 6' τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1854 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου διὰ τὴν εἰς τὰς ὑπερτιμήσεις τῶν τροφίμων προκύψασαν ὑπέρβασιν τῆς ψηφισθείσης δαπάνης εἰς τροφοδοσίαν τῶν πληρωμάτων τοῦ Β. Στόλου κατὰ τὸ ἔτος 1854.

Ὁ παρῶν Νόμος ψηφισθεὶς περὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερυσσέθη δὲ νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου συζήτησις κατὰ τὴν προσεχῆ Πάρασκευὴν 27 τρέχοντος μηνός.

Λαθῶν ἀκολουθῶς τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσκος ἐλεξε ταῦτα.

Ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 6 Ἀπριλίου Γερουσιαστὴς τις προσέκαλεσε τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ πληροφορίας ἐν γίνῃ περὶ ληστείας καὶ ἰδίως περὶ ἐκείνης, ἥτις συνέβη εἰς Καλαμάκιον ὡς καὶ περὶ τῶν προσώπων ἅτινα ἐν τῇ ἐφημερίδι ἡ Ἀθηνᾶ ἀναφέροντο. Ἐν τῇ αὐτῇ ὡς ἀνωτέρω συνεδριάσει, συναίνεσι καὶ τοῦ παρευρεθέντος τότε ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Ἀργυροπούλου, ἀπεφασίσθη νὰ δοθῶσιν αἱ ἀνωτέρω πληροφορίες τὴν ἐνδεκάτην τοῦ ἰδίου μηνός ἡμέραν δευτέραν. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι σήμερον παρεῖλθον σχεδὸν δύο μῆνες καὶ οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ παρελείψαν νὰ ἐκπληρώσωσι καθήκον ἐπιβαλλόμενον εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ Σύνταγμα, διὰ ταῦτα προστίθεμαι καὶ ἐγὼ σήμερον, καὶ ὡς κάτοικος μάλιστα ἐπαρχίας μαστιζομένης μετὰ τῶν γειτονευουσῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν ὑπὸ τῆς ἐπαράτου ληστείας ἐπαναλαμβάνω νὰ παρακαίσω τὴν Γερουσίαν ὅπως προσδιορίσῃ ἐκ νέου βητήν τινα ἡμέραν καθ' ἣν νὰ ἐμφανισθῶσιν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ, καὶ ἰδίως ὁ ἀρμόδιος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργός, διὰ νὰ δώτωσιν εἰς τὸ σώμα τὰς ἐξῆς πληροφορίας.

α) Ποῖα τὰ αἰτία τῆς τοιαύτης ἀθλίας καταστάσεως, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ γινώσκουσι.

β) Ποῖα τὰ πρόσωπα τὰ ὑποκινούοντα τὴν ληστείαν, ἂν τοιαῦτα ὑπάρχωσι, χωρὶς νὰ φεισθῶσι τῆς ὑπολήψεως οὐδενὸς ἐνόχου,

προκειμένου μάλιστα περί εθνικής τιμής και εθνικού συμφέροντος.

Τό τοιοῦτον εἶναι ἀναγκαῖον τοσούτω μᾶλλον, καθόσον και ἐφημερίδες τινές κατά πολὺ ἐξετραχλίσθησαν περιέχουσαι ὅτι ἐν Αθήναις ὑπάρχει αἰσχρὸν διευθυντήριον ληστείας, ἐφημερίδες μάλιστα τῶν ὁποίων οἱ Συντάκται ἔχουσιν, ὡς λέγεται, φιλίαν μὲν τινὰ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν. Γνωρίζετε βεβαίως, Κύριοι, ὑπὸ ποίαν ἐποψὴν ἐκλαμβάνονται και ἐξηγοῦνται τὰ γραφόμενα ὑπὸ τοιούτων ἐφημερίδων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν και ἐξωτερικόν, ὅταν μάλιστα αὐταὶ θεωρῶνται ἢ λέγονται ἡμισπίσημα ὄργανα (ὑπουργικὰ φύλλα), και διὰ τοῦτο κρίνω περισσὸν νὰ ἐκταθῶ περισσότερον ἐλπίζω δὲ ὅτι οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ ἐκπληροῦντες τὸ Συνταγματικὴν τοῦτο καθήκον θέλουσιν ἐμφανισθῆ κατὰ τὴν προσδιορισθησομένην ἡμέραν, και ὅτι θέλουσιν ἔχει τὴν γενναϊότητα και εὐκρίνειαν νὰ ἐκθέσωσι μετὰ τῆς δεούσης παρρησίας τὰ πράγματα, ὅπως ἐκλείψῃ τοιοῦτοτρόπως και τὸ σκάνδαλον τῆς καταχθονίου διαβολῆς, τοῦ ὁποίου γίνεται χρῆσις, ὡς λέγεται, ἀπὸ τινος καιροῦ και πρὸς ἀνθρώπους μάλιστα μὴ γνωρίζοντας τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν.

Ἀντίγραφον τῆς παρούσης παρακαλῶ νὰ σταλῆ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ ἀνωτέρω ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπε·

Δὲν γνωρίζω ἂν κατὰ τὴν 6 Ἀπριλίου ἐγένετο ἐπερώτησις περὶ ληστείας, και ἂν κατ' αὐτὴν ἀπεφασίσθη ὡς ἡμέρα συζητήσεως τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἢ ἐνδεκάτῃ ἰδίου μηνός, καθὼ ἀνέφερον ὁ προλαλήσας παρατηρῶ ὁμοίως ὅτι ἂν τοιοῦτόν τι ἀπεφασίσθη, οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ δὲν προσῆλθον ἕνεκα μεγάλων Κυβερνητικῶν ἀσχολιῶν και οὐδέποτε ἐπὶ τῆ ἀρνήσει τοῦ προκειμένου καθήκοντος.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰ περὶ τῶν ἐφημερίδων λεγθέντα, παρατηρῶ ὡσαύτως ὅτι οἱ Συντάκται τῶν διαφόρων ἐφημερίδων δύνανται νὰ γράψωσι και νὰ κοινοποιῶσι πᾶν ὅ,τι θέλουσιν ἀκωλύτως, ἀλλὰ διὰ τὰ γραφόμενα ταῦτα μόνον οὗτοι εἰσὶν ὑπεύθυνοι και οὐδέποτε οἱ ὑπουργοί, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῆ ἡ παραμικρὰ ἰδέα συμμετοχῆς τῶν γραφομένων ὑφ' ὁποιασδήποτε ἐφημερίδος· προσθέτω ἐπομένως ὅτι οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ εἰσὶν ἔτοιμοι νὰ δώσωσι κατὰ τὴν προσδιορισθησομένην ἡμέραν τὰς ζητούμενας πληροφορίας, καθόσον ἡ φύσις τοῦ πράγματος ἤθελε τὸ ἐπιτρέψει· λέγω δὲ ταῦτο μὴ γνωρίζων ἂν ἔχωσι τι περισσότερον νὰ προτείνωσιν εἰς ἀπάντησιν τῶν λεγθέντων, μὴ εὐρισκόμενοι σήμερον ἐνταῦθα.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας οὐδενὸς ἄλλου λαθόντος τὸν λόγον ἡ Γερουσία ἀπεφασίσαν νὰ γίνῃ ἢ ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐπερωτήσεως συζήτησις κατὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν τριακοστὴν λήγοντος μηνός Μαΐου· νὰ διευθυνθῆ δὲ ἀντίγραφον τῶν παρόντων πρακτικῶν εἰς τὸν Κ. Πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀναγνωσθεῖσης ἐπιτετα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κ. Προβιλεγγίου ἐξαίτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδειαν χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν τὴν αἴτησιν του.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Χατζίσκος

Α. Σ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Μαΐου 1855, ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχιάδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκειται κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου αἰτουμένου διήμερον ἀπουσίας ἀδειαν διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸ ἐξωτερικόν· ἡ Γερουσία ἐγκρίνει τὴν αἴτησιν του.

Ἀναγγεῖλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 25,400: 80|00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, οὗτος ἡ ἀρχὴ ψηφοφορηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου και Ι. Σταῖκου γίνεται παραδεικτὴ παμψηφεί (διὰ ψήφων 29) κατὰ τὸ ὡς προσεγράμην πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως
ἐκ δραχ. 25,400.80|00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋ-
πολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	· N	Δημήτριος Βούλγαρης	· · · N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	· · ·	Γαίικας Καρακατζάνης	· · · N
Γεώρ. Κουντουριώτης	· · ·	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	· · ·
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	· N	Ἀδὰμ Δούκας	· · ·
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	· · ·	Ἄημος Κανελλόπουλος	· · · N
Ἀναστάσιος Λόντος	· · ·	Κωνσταντῖνος Κανάρης	· · ·
Τάτσης Μαγγίνας	· · · N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	· · · N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	· · · N	Μ. Α. Καίρης	· · · N
Λάμπρος Νάκος	· · ·	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	· · · N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	· · ·	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	· · · N
Χαράλ. Παπαπολίτης	· · · N	Δημήτρ. Πλαπούτας	· · · N
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	· · ·	Ἰωάννης Σταΐκος	· · · N
Νικόλ. Πρασσακάκης	· · · N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	· · · N
Σπ. Τρικούπης	· · ·	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	· · · N
Ρικάρδος Τζιώρατζ	· · ·	Δημήτριος Χατσίσκος	· · ·
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	· · · N	Δημήτριος Χρηστιδῆς	· · ·
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	· · · N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	· · · N
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	· · ·	Ἀναστ. Σ. Χαλαλάμπης	· · · N
Νικόλ. Χρυσόγελος	· · · N	Παναγ. Λιδωρίκης	· · · N
Γεώρ. Ψύλλας	· · ·	Γεώργ. Δουβουνιώτης	· · · N
Ἰωάννης Θεοτόκης	· · ·	Κωνσ. Προβιλέγιος	· · ·
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	· · · N	Ἰω. Οἰκονόμου	· · · N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	· · ·	Σπύρος Μίλιος	· · ·
Γεώργιος Δαρειώτης	· · ·	Ῥήγας Παλαμίδης	· · ·
Γ. Παπαηλιόπουλος	· · · N	Δημ. Α. Κουντουριώτης	· · · N
Γεώργιος Γλαράκης	· · ·		

Προβάσας ἀκολούθως τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα
συζητήσων ἀναγινώσκεται τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρ-
θρον, ὅπερ καὶ γίνεται παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει
ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον γίνεται παραδεκτὸν παμ-
ψηφει (διὰ ψήφων 30) κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολ-
λον ψηφοφορίας συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψι-
φολεκτῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως
ἐκ δραχ. 25,400.80|00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋ-
πολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	· N	Δημήτριος Βούλγαρης	· · · N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	· · ·	Γαίικας Καρακατζάνης	· · · N
Γεώργ. Κουντουριώτης	· · ·	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	· · ·
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	· · · N	Ἀδὰμ Δούκας	· · ·
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	· · ·	Ἄημος Κανελλόπουλος	· · · N
Ἀναστάσιος Λόντος	· · · N	Κωνσταντῖνος Κανάρης	· · ·
Τάτσης Μαγγίνας	· · · N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	· · · N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	· · · N	Μ. Α. Καίρης	· · · N
Λάμπρος Νάκος	· · ·	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	· · · N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	· · ·	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	· · · N
Χαράλ. Παπαπολίτης	· · · N	Δημήτρ. Πλαπούτας	· · · N
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	· · ·	Ἰωάννης Σταΐκος	· · · N
Νικόλ. Πρασσακάκης	· · · N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	· · · N
Σπυρ. Τρικούπης	· · ·	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	· · · N
Ρικάρδος Τζιώρατζ	· · ·	Δημήτριος Χατσίσκος	· · · N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	· · · N	Δημήτριος Χρηστιδῆς	· · ·
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	· · · N	Νικόλ. Μαυρομμάτης	· · · N
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	· · ·	Ἀναστ. Σ. Χαλαλάμπης	· · · N
Νικόλ. Χρυσόγελος	· · · N	Παναγ. Λιδωρίκης	· · · N
Γεώργιος Ψύλλας	· · ·	Γεώργ. Δουβουνιώτης	· · · N
Ἰωάννης Θεοτόκης	· · ·	Κωνσ. Προβιλέγιος	· · ·
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	· · · N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	· · · N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	· · ·	Σπύρος Μίλιος	· · ·
Γεώργιος Δαρειώτης	· · ·	Ῥήγας Παλαμίδης	· · ·
Γ. Παπαηλιόπουλος	· · · N	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	· · · N
Γεώργιος Γλαράκης	· · ·		

Ἵνατε τὸ Νομοσχεδίον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριά-
σει τῆς 25 Μαΐου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. ΧΑΤΣΙΣΚΟΣ
Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Τῆς 30 Μαΐου 1835 ἡμέρα Δευτέρα.

Αναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχικός προλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωλυμένου ἑτέρου τῶν γραμματέων ΚΚ. Α. Σ. Χατζιάμπου τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἰάκωβον Παξιμάδην, κηρύττει ἀγχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Σπ. Καλογεροπούλου αἰτούμενου τεσσαρακονθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀναγγελλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι α) ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοδοτήσεως, καὶ β) ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Δ. Χατζίσκου γενομένην πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐπερώτησιν περὶ ληστείας, βάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν εἰρημένην ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοδοτήσεως, ἔχουσιν ὡς εἴης.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προικοδοτήσεως.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶ εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προικοδοτήσεως, τὰς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, πρὸς δὲ τὰ κατὰ τὴν συζητήσιν αὐτοῦ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ μελετήσασα ταῦτα μετ' ἐπιστάσεως εἰρήσκει.

Ὡς πρὸς τὴν ἀρχήν.

Σκοπὸς βεβαίως τοῦ παρόντος Νόμου εἶναι ἡ ἀνακούρσις εἰς τὰς δυσφορήτους ὑποχρεώσεις τῶν ἐκ προικοδοτήσεως ὀφειλετῶν διὰ συγκαταβάσεων ἀναλόγων μὲ τὰς καὶ εἰς ἄλλους τοῦ δημοσίου ὀφειλέτας χορηγηθείσας διὰ τῶν ἀπὸ 9 Ἰουνίου καὶ 25 Ὀκτωβρίου 1853 Νόμων, καὶ διὰ παραχωρήσεων νέων ἐλευθεριωτέρων καὶ ἰκανῶν νὰ καταστήσῃσι δυνατὴν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μεταξὺ δημοσίου καὶ προικοδοτηθέντων συναλλάγματος. Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ παραχωρήσεις αἱ εἰς τὴν τάξιν ταύτην τῶν

ὀφειλετῶν ἀπανεμόμεναι διαθέτουσι περιουσίαν δημοσίον, ἢ τοὶ περιουσίαν, ἐφ' ἧς ἅπαντες ἐν γίνεσι οἱ πόλιται Ἕλληνες ἔχουσιν ἴσα δικαιοῦματα, εἶναι δίκαιον, φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ σας, νὰ μὴ περιορισθῶσιν αἱ παραχωρήσεις αὗται εἰς μόνον τοὺς τολμητὰς τοὺς μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντας, ἀλλὰ νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ προικοδοτηθῶσιν, αἵτινες συναισθανόμενοι τὰς βαρεῖς ὑποχρεώσεις τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 Νόμων ἀπέφυγον μέχρι τοῦδε νὰ λάβωσι προικοδοτήσεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας παραδεχομένη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου συνίστησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ὅσον ἐνεσσι τάξιον εἰσαγωγὴν νέου Νόμου περὶ προικοδοτήσεως ἐπὶ τῆ βῆσσι ἀναλόγων παραχωρήσεων καὶ εὐεργετημάτων.

Ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα.

Οὐδεμίαν ἔχει νὰ ἐπενέγκῃ τροπολογίαν· μίαν μόνον κρίνει ἀναγκαῖον νὰ υποβάλλῃ παρατήρησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκτίμησιν ταύτης κρίνει εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος· διότι, μόλις τὴν ὁποίαν ἔχει ἐπιθυμίαν νὰ ὑπάσχοισι διακεχυμένα ἡ ἐπιείκεια καὶ τὰ εὐεργετήματα τοῦ ἐξαιρετικοῦ τούτου Νόμου ἐξ ἴσου εἰς ἅπαντας τοὺς ἐκ προικοδοτήσεως καθυστερούντας, δὲν λησμονεῖ ὅτι πρέπει νὰ μὴ παραβλέπωνται καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου, καθὼς μάλιστα τὸ Νομοσχέδιον προτίθεται νὰ συνδιαλλάξῃ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου με ἐκείνα τῶν καθυστερούντων διὰ τινος ἀλληλεγγύης.

Διὰ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου χαρίζονται εἰς τοὺς λαβόντας προικοδοτήσιν ὅλοι οἱ καθυστερούμενοι συμπεριωνημένοι καὶ ὑπερμερίας τόκοι διὰ τὰς λιγίστας ἔδη δόσεις· ἀλλὰ διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 ἡ χάρις αὗτη περιορίζεται εἰς μόνον τοὺς μὲτῶς πληρώσαντας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς πληρώσαντας ἐν μέρει ἢ ὀλοσχερῶς τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον, ἐν ᾧ οὗτοι ἐδικαιούντο ἂν ὄχι εἰς πλείονα τοῦλάχιστον εἰς ἴσιν μὲ τοὺς μὴ πληρώσαντας ἐπιείκειαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐδείξαν καλὴν πίστιν ἢ ἀνισότης αὐτὴ καθιεροῖται διὰ τῆς διατάξεως τοῦ 3 ἄρθρου ὀρίζοντος.

« Τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα ὑπὸ τῶν προικοδοτηθέντων διὰ χρεωλύσια, δεκαετείς πιστώσεις καὶ τόκους συμπεριωνημένους καὶ ὑπερμερίας θέλουσι συμφηρησθῆ με εἰς ἐτησίαις δόσεις ἐκπιπτομένου ἀναλόγου ποσοῦ ἐξ ἐκάστης αὐτῶν. » ἀλλ' αἱ δόσεις αὗται περιέχουσι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 οὐ μόνον τὸ κεφάλαιον τῆς ἀρχικῆς ὀφειλῆς, ἀλλὰ καὶ τόκους ἐπ' αὐτοῦ διὰ τὴν

μελλούσαν τριακονταπενταετή νέαν προθεσίαν' ανατιφρήτως, διά να υπάρξη ἐξ ἴσου διακεχυμένη ἡ ἐπιείκεια τοῦ Νόμου, ἔπρεπε τὰ πληρωθέντα νὰ μὴ συμψηφισθῶσι μετὰ τὸν μὴ δουλευθέντα ἤτοι μετὰ τὸν ἀνύπαρκτον, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἀφαιρῶσιν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον, οὕτως οἱ τόκοι χαρίζονται διὰ τοῦ 1 ἄρθρου, καὶ τὸ ὑπόλοιπον νὰ ἐπιβαρυνθῆ μετὰ τὸν ἀναλογοῦντα εἰς αὐτὸ τὸν τόκον.

Ἐξηγήσις

Ἐάν, ἐπι παραδείγματι, ἔλαβέ τις προικοδοτήσιον 2,000, δραχ. δὲν ἐπλήρωσε δὲ ὀλοταλῶς, φυσικῶς τῷ λόγῳ θέλει ἐπιβαρυνθῆ μετὰ τοὺς τόκους τῶν 35 ἐτῶν πρὸς 2 1/2 ἐπὶ τῆ βάσει τῆς συνθέτου χρεωλυσίας, ἤτοι μετὰ δραχ. 800, τὸ ὅλον μετὰ δραχ. 2,800 ἀλλ' ἐάν τις σεβόμενος τὰς ὑποχρεώσεις του ἐπλήρωσεν ἀπέναντι τῆς ἐκ 2,000 δραχ. προικοδοτήσεώς του δραχ. 1,000, ἔπρεπε, ἀρ' οὐ ἐπέσθῃσι πρῶτον αἱ πληρωθεῖσαι 1,000 δραχ. ἀπὸ τὰς 2,000, νὰ ἐπιφορτισθῆ μόνον τὸν τόκον τῶν ὑπολειπομένων 1,000 δραχ. διὰ 35 ἔτη, ἤτοι μετὰ δραχ. 400. Κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ὅμως καὶ ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεῦτερος θέλουσιν ἐπιφορτισθῆ μετὰ δραχ. 800, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ πληρωθέντα καὶ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει θέλουσιν ἐπιβαρυνθῆ ἀπὸ τὰς ἐτησίας δόσεις, ἤτοι ἀπὸ τὰς δραχ. 2,800, ὥστε καὶ πλέον τῶν 2,000 δραχ. ὅλ. τῆς ἀρχικῆς ὀφειλῆς ἐάν ἐπλήρωσέ τις, καὶ τοι διὰ τοῦ 1 ἄρθρου χαρίζονται οἱ τόκοι, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον ἀπαιτεῖται νὰ πληρωθῆ τὸ ὑπόλοιπον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν δραχ. 2,800 ὅλ. τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν μὴ δουλευθέντων τόκων τῆς τριακονταπενταετίας.

Πρὸς ἐνταλῆ ὅθεν κατὰ τὸν νόμον τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου Νόμου, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀνισότητος εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἂν τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ἐπίτρεπεν, ὥστε ἡ ἔκπτωσης ἦτοί ὁ συμβιβασμὸς τῶν πληρωθέντων ἤδη διὰ χρεωλύσια, δεκαετῆς πιστώσεις καὶ τόκους συμπερωνημένους καὶ ὑπερμερίας νὰ γίνηται ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου τῆς ὀφειλῆς καὶ οὐχὶ ἐξ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐκτίθησιν ἀπλῶς, τὸ ἐπαναλαμβάνει, τὴν παρατήρησιν ταύτην, δὲν δύναται ὅμως νὰ τὴν ὑπόσῃ εἰς βαθμὸν τροπολογίας, καθόσον ἀμφιβάλλει, ἂν συμβιβάζεται καὶ μέχρι τίνος συμβιβάζεται μετὰ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου τὴν ἀμφιβολίαν τῆς ταύτης ἐνισχύουσιν αἱ κατὰ τὴν διάσκεψιν τῆς ἐπιτροπῆς ληφθεῖσαι ὀλίγαι πληροφορίες. Ἡ ἐκτίμησις ὅθεν τῆς παρατηρήσεως ταύτης ἐναπόκειται εἰς τὸ Σώμα, τὸ ὁποῖον

εἶναι εἰς θέσιν κατὰ τὴν συζήτησιν νὰ βεβαιωθῆ περὶ τῆς ἀξίας καὶ σπουδαιότητος τῆς.

Διὰ τὰς σκέψεις ταύτας ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον ὅπως ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 29 Μαΐου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Γ. Μ. Ἀντωνίου	Δ. Παπαδόπουλος
Δ. Χατζίσκος	Ἰωάννης Θ. Καλοκωτῆρας
Β. Χρηστακόπουλος	

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν τῆς ἐπιβεβαιωμένης ἐκθέσεως εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος.

Παραβῶν κατόπιν ὁ Κύριος Προθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν εἶπεν ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίαν ἐβρέθη ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Α. Χατζίσκου ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀνέβλεπε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν γεννημένην κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 6 Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Μαυρομάτου ἐπερώτησιν περὶ ληστείας, καὶ τοῦτο βέβαιον ἐστὶν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θελήσῃ δῆθεν νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐπερώτησιν ἐκείνην, ἐπικαλεῖται σήμερον τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἐπερωτήσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Μαυρομάτου, ὅτι εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Γερουσίας μετὰ τὴν ἐπερώτησιν ἤρωτησε τὸν Κ. Μαυρομάτην ἂν θέλῃ νὰ ἀπευθῆ ἐπερώτησιν, καὶ ὅτι εἶναι ἕτοιμος καὶ κατ' ἐκείνην τὴν συνεδρίαν νὰ ἀπαντήσῃ ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ὁ ἐπερωτῆσας παρητήθη τῆς ἐπερωτήσεώς του. Ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν ταύτην, διότι δὲν θέλει νὰ μείνῃ ὑπόνοια ἢ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶχε λόγους νὰ ἐπιθυμῆ τὴν ἀναβολὴν ἢ τὴν ὑπεκφυγὴν τῶν περὶ ληστείας ἐπερωτήσεων.

Ἐπὶ τῆς συνεδρίας τῆς Γερουσίας φανίνεται ὅτι ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος προήλθεν εἰς τὴν περὶ ληστείας ἐπερώτησιν βραδύως εἰς τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἄλλοτε γενομένην προσκλήσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον συγγραφῆστέ με ὅθεν νὰ σας ἀναγνώσω τὰς ὁποίας τότε εἶχον κάποιαι σημειώσεις διὰ νὰ ἐπερωτήσω τὸ ὑπουργεῖον καὶ νὰ σας ἐκθέσω τοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν ἐπέμεινα εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου.

Ἐνταῦθα ἀνέγνω ἀποσπάσματα διαφόρων πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῶν ἐξ Ἀχαρνῆς χρονολογημένων πρὸ τῆς 6 Ἀπριλίου ὅλ. πρὸ τῆς συνεδρίας καὶ ἦν ἀπέσθῃ τὴν ἐπερώτησιν, καὶ καταδεικνυσῶν τὴν ἐπέκτασιν τῆς ληστείας καὶ τὸν τρημακτικὸν χαρακτῆρα τὸν ὁποῖον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐλάμβανε.

τήν ανεπάρκειαν δὲ τῶν μέσων, τὰ ὅποια πρὸς καταδίωξιν αὐτῆς ἕως τότε εἶχε λάβει ἡ Κυβέρνησις, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς λήψεως μέτρων δραστηρίων πρὸς καταστολὴν αὐτῆς ἐπὶ τοσοῦτον θεασυθείσης ὥστε νὰ λαμβάνῃ αἰχμαλώτους, νὰ ζητῆ λύτρα πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν, καὶ νὰ ἀπειλῇ τὸν τόπον διὰ γενικῆς καταστροφῆς. Μετὰ ταῦτα ὁμοίως ἔλαβε παρὰ τῶν αὐτῶν καὶ ἄλλων διαφόρους ἐπιστολάς διαβεβαιούσας ὅτι χάρις εἰς τὰ δραστήρια καὶ κατάλληλα μέτρα τὰ ὅποια ἡ Κυβέρνησις ἤρχισε λαμβάνουσα, διὰ τοῦ διορισμοῦ ἰκανῶν προσώπων πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας, ἰδίως δὲ τοῦ ἰκανοῦ καὶ παντὸς ἐπαίνου ἀξίου μοιράρχου Κυρίου Τζάνου, ἡ ληστεία σχεδὸν ἐξοντώθη, τῶν μὲν φρουρηθέντων εἰς διαφόρους συμπλοκάς, τῶν δὲ ζωγρηθέντων καὶ ἄλλων καταδιωχθέντων πέραν τῆς ὀροσειτικῆς γραμμῆς καὶ καταφυγόντων εἰς τὰ Χάρσια καὶ τὸν Ὀλυμπον. Μετὰ τὴν τοιαύτην ἀποτελεσματικὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας, καὶ τὴν ἐντελῆ αὐτῆς ἐξάλειψιν ἀπὸ τῆς Ἀκαρνανίας, μεθ' ἧς διαβεβαίωσαν περὶ τούτου καὶ ἐφημερίδες εὐνόητοι, μετὰ τὴν εὐχάριστον τέλος ἀγγελίαν τὴν ὁποίαν μοὶ ἀπέδυνεν αὐτὸς ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὅτι ἡ ληστεία ἐξηλείφθη καθ' ὅλοκληρίαν ἀπὸ τὴν Ἀκαρνανίαν, καὶ εἶθε τὴν αὐτὴν τύχην νὰ ἐλάβη καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους, μετὰ τὴν πανταχόθεν διαβεβαιωμένην ἐξάλειψιν τῆς ληστείας, δὲν ἐπέμεινα εἰς τὴν περὶ ληστείας ἐπερώτησίν μου, διότι ἐπερώτησις πλέον τοιαύτη ἔθελεν εἶναι ἀσκοπός, ἂν ὄχι ἐπιδεικτικὴ.

Παρατήρησις ἐνταῦθα γενομένης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χατζίσκου ἂν παραιτῆται καὶ τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς ἐν Καλαμακίῳ συμβάσεως ληστείας καὶ τῶν πληροφοριῶν περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀθῆνᾷ ἀσφαρμομένων προσώπων, καὶ τοῦ Κ. Μαυρομμάτου ἀπαντήσαντος καταφατικῶς.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας εἶπεν ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀνταποκρίσεις τοῦ Κ. Μαυρομμάτου περὶ ληστείας καὶ τῶν πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῆς προτεινομένων μέτρων ὑπὸ τῶν ἀνταποκριτῶν του, δὲν εἶχε νὰ παρατηρήσῃ ἄλλο εἰμὴ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ καταχώρισις αὐτῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὡς μηδεμίαν ἐγουστῶν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ὅσον ὁμοίως ἀφορᾷ τὴν ληστείαν δύναται καὶ αὐτός νὰ διαβεβαιώσῃ ὅτι αὐτὴ ἐξηλείφθη καθ' ὅλον τὸν Νομόν τῆς Ἀκαρνανίας· εἶναι μάλιστα μοναδικὸς ὁ τρόπος καὶ ἡ ταχύτης μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐξόντωσις τῆς ληστείας ἐγένετο. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας κατόπιν τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Κ. Μαυρομμάτου ἐπιρωτήσεως δὲν εἰδοποίησε

τὸ ὑπουργεῖον περὶ τῆς ἐμφανίσεώς του κατὰ τὴν ὀροσειτικὴν ἡμέραν ὅπως δώσει τὰς ζητούμενας πληροφορίες, πᾶσα μομφὴ κατὰ τοῦ ὑπουργείου περὶ ὑπεκφυγῆς δῆθεν τῶν ἐπερωτήσεω ἐκ μέρους αὐτοῦ εἶναι ἀνυπόστατος.

Ὁφείλω, ἀντεπλήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζίσκος, νὰ λαλήσω ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἕκαστος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπευθίνη ἐπερώτησιν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' αὕτη πλέον καθίσταται κτῆμα ὀλοκληροῦ τοῦ Σώματος, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ ταύτην κατ' ἴδιον συνεννοούμενος μετὰ τὸ ὑπουργεῖον, εἰμὴ ἐπισημῶς ἐν συνεδριάσει καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἔθελεν οἰκειοποιηθῆ αὐτὴν ἄλλος. Δὲν συμφωνεῖ δὲ καὶ μετὰ τοῦ προλαλήσαντος περὶ τοῦ ὅτι δὲν ὀρισταται μομφὴ ὑπεκφυγῆς τῶν ἐπερωτήσεω ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου, διότι δῆθεν τὸ Προεδρεῖον δὲν εἰδοποίησε τὸ ὑπουργεῖον περὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως· τὸ κατ' αὐτὸν φρονεῖ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐγνωρίζε καὶ τὴν γενομένην ἐπερώτησιν καὶ τὴν πρὸς ἀπάντησιν ὀροσειτικὴν ἡμέραν, διότι ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἤτο παρὼν ἐν τῇ συνεδριάσει ἐκείνῃ καθ' ἣν ἐγένετο ἡ πρόκλησις, καὶ ἂν δὲν τὸν ἀπατᾷ ἡ μνήμη, τῇ συγκαταθέσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ὀρίσθη καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ Κ. Μαυρομμάτου· ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δὲν ἐνδιαφέρεται νὰ ἐνδιατρίψῃ περισσότερο, φρονεῖ ὁμοίως ὅτι τὸ δικαιολόγημα τοῦτο τῆς μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν Γερουσίαν πρὸς ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ Κ. Μαυρομμάτου δὲν εἶναι ἰσχυρόν· ἡ εἰδοποίησις τοῦ Προεδρείου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον εἶναι τότε μόνον ἀναγκαία, ὅταν τοῦτο δὲν εἶναι παρὼν ἐν τῇ συνεδριάσει, καθ' ἣν γίνεται ἡ ἐπερώτησις.

Λαθὼν κατόπιν τὸν λόγον ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν· Ὁ Κ. Μαυρομμάτης εἶπεν ἐν τινὶ προλαλοῦσῃ συνεδριάσει παρόντος ἐμοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὅτι θέλει κάμει ἐπερώτησιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον περὶ ληστείας εἰς τινὰ τῶν προσεχῶν συνεδριάσεων τὴν ὁποίαν ἔθελε προσδιορίσει τὸ Σῶμα. ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἐκλήθη ἐἰς τὴν Βουλὴν, καὶ δὲν γνωρίζω τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας προσδιορισθείσαν ἐπὶ τούτῳ ἡμέραν. Ἐνθιμοῦμαι ὁμοίως κάλλιστα ὅτι εἰς τὴν πρώτην προσεχῇ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας κρῶθησα τὸν Κ. Μαυρομμάτην ἂν ἔχη σκοπὸν νὰ ἀπευθίνη τὴν ἐπερώτησιν του, προσθεὶς αὐτῷ ὅτι ἤμην πρόθυμος καὶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ ἀπαντήσω· ἀλλ' ἔπειδὴ με εἶπεν ὅτι δὲν ἐπιμένει πλέον εἰς τὴν ἐπερώτησιν του, ἡ δια-

φόρησα. Ἐρχομαι δὲ ἤδη προθύμως προσκληθεὶς νὰ ἀπαντήσω εἰς τὰς δύο θετικωτέρας ἐρωτήσεις τοῦ Κ. Χατζίσκου περὶ ληστείας.

α) Ποῖα τὰ αἷτια τῆς τοιαύτης ἀθλίας καταστάσεως, αἵτινα ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των οἱ Κ. ὑπουργοὶ γνωρίζουσι καὶ

β) Ποῖα τὰ πρόσωπα τὰ ὑποκινούντα τὴν ληστείαν.

Ἀπαντῶ ἀμέσως ἐπὶ τῆς πρώτης ἐρωτήσεως τὰ αἷτια τῆς καταστάσεως ταύτης δὲν εἶναι μόνον γνωστὰ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των, εἶναι γνωστὰ καὶ εἰς τοὺς λαμβάνοντας μέρος εἰς τὰ πράγματα τῆς πολιτείας, καὶ εἰς τοὺς μὴ λαμβάνοντας ἀκόμη, μόνον δὲ εἶναι ἀγνωστὰ εἰς τοὺς κλειόντας τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπορράσσοντας τὰ ὠτὰ των διὰ νὰ μὴ βλέπωσι καὶ διὰ νὰ μὴ ἀκούωσιν. Ἐνθυμοῦμαι πρὸ ἐνός καὶ ἡμίσεως ἔτους 500 λεύγας μικρὰν τῶν Ἀθηνῶν εἰρικόσμενος τὰς λυπηρὰς σκέψεις, αἵτινες μὲ κατεβασάνιζον, ὅταν ἐμάνθανα ὅτι 400 ἐπέκεινα κακούργοι ἐξῆλθον τῶν φυλακῶν, ὠπλίσθησαν καὶ εἰσέβαλον εἰς τὰς μεθορίας ἐπαρχίας τοῦ γείτονος κράτους οὐαὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐσυλλογιζόμεν. ἐάν ποτε ἐπανερχόμενοι οὗτοι διακακοπισθῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς, καὶ συνδεθῶσι μὲ τὰ λοιπὰ καθάρματα τῆς κοινωνίας μας, καὶ τοιαῦτα δυστυχῶς δὲν ἐλλείπουσιν ἀπὸ κάμμιν κοινωνίαν. Δυστυχῶς ἐπαγγλῆθον καὶ οὐχὶ μόνον ἀλλὰ συντραφευμένοι καὶ ἀπὸ ἄλλους ὁμοίους ἢ καὶ χειροτέρους των, οἵτινες συνηκολούθησαν αὐτοὺς ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων. Διὰ νὰ ἐννοήσητε δὲ πόσον μέγας εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὸν ληστρικὸν βίον παραδοθέντων, ἀρκεὶ νὰ σὰς εἶπω ὅτι εἰς ὀλιγώτερον τοῦ ἐνός ἔτους διάστημα συνελήφθησαν ὑπὲρ τοὺς 400, ὧν οἱ μὲν ἀνακρίνονται, οἱ δὲ δικάζονται· καὶ ἔπειτα πρέπει νὰ ἀπορῶμεν διὰ τὴν κατάστασιν αὐτήν· ὅσα ὁ Κ. Μαυρομμάτης ἀνέγνωσεν ἐξ ἀνταποκρίσεων, ἐκτός τιων, τὰ λοιπὰ εἶναι ὡς ἔγγιστα ἀληθῆ. Ἐφοβήθημεν πρὸς στιγμήν ἀπὸ τοὺς ληστὰς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐπιστεύσαμεν ὅτι τὸ ἔργον πρὸς ἀναχαίτισιν αὐτῶν θὰ εἶναι δυσχερέστερον· ἀλλ' εὐτυχῶς οἱ φόβοι μας καὶ αἱ ὑποθέσεις μας ἐψεύσθησαν· οἱ εὐφροεῖς κάτοικοι τοῦ Νομοῦ Αἰτωλοακαρνανίας ἐνόησαν κἀλλιστα τὸ συμφέρον των, καὶ ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς Κυβερνήσεως καταδιώξαντες τὴν ληστείαν τὴν ἐξηφάνισαν· ἡ ληστεία τότε μόνον ἐξαλείφεται, ὅταν οἱ κάτοικοι ἐκ συμφώνου μὲ τὴν Κυβέρνησιν συμπτύττουσι πρὸς καταδίωξιν αὐτῆς. Λίγων τοῦτο δὲν θέλω νὰ κάμω ἀδικον εἰς τὸν ἰκανὸν καὶ δραστήριον μοιραρχὸν Κ. Τζάνην, ὑπὲρ τοῦ ὁποῦ προεκάλεσεν Ε. Διάταγμα πρὸς ἀπο-

νομὴν παρασῆμου, χρεωστῶ ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἄνευ τῆς συμπράξεως τῶν κατοίκων αὐτῶν αἱ προσπάθειαι τοῦ ἤθελον ἀποτυχεῖ. Εἰς τὴν ὁμόθυμον λοιπὸν συμπράξιν τῶν κατοίκων τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τῆς Αἰτωλίας χρεωστοῦμεν τὴν εὐάρεστον ταύτην ἐπιτυχίαν· καὶ τῷ ὅτι ὅταν ὁ ληστὴ διώκεται πανταχόθεν, καὶ ὅταν ἀντὶ ὑποβάλλει καὶ λαφύρων, εὐρίσκη καταδιώξιν καὶ σφαίρας, ἀναγκάζεται νὰ παραιτηθῆ. Περὶ τὰ μεθόρια τῶν ἐπαρχιῶν τούτων ὑπάρχει ἀκόμη μέγας ἀριθμὸς ληστῶν, ὅστις δύναται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ εἰσβάλῃ, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς καταδιώξεως καὶ τὴν προθυμίαν τῶν κατοίκων δὲν ἔχομεν ἐντεῦθεν νὰ φοβηθῶμεν μεγάλα πράγματα.

Εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Βύρτυανίας εἶχομεν μεγάλας ὑποβίας, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τοσοῦτον περιστάλη, ὥστε δὲν σώζεται εἰμὴ μία μόνη μικρὰ συμμορία· ὑπολείπεται εἰσέτι καὶ μία μόνη μικρὰ συμμορία εἰς τὴν Ναυπακτίαν, ἀλλὰ καθ' ἃς ἔχω ἐκείθεν πληροφορίας ἐλπίζω ὅτι δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ διατηρηθῆ. Τὸ κακὸν μένει ἐν τῇ Βοιωτίᾳ καὶ ἐξαπλοῦται καθ' ὅλην τὴν Λοκρίδα καὶ Παρνασίδην· καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας ἐπαρχίας εἶναι ἡ μεγάλη ἐστία τῆς ληστείας, τῆς ὁποίας ὁ πυρὴν δὲν εἶναι νέος, χρονολογεῖται ἀπὸ 13 ἐτῶν, ἀφ' ἧς καὶ οἱ λησταρχοὶ Καρχαλῖος καὶ Κοκκοβιναῖοι· δυστυχῶς αἱ συμμορίαὶ τούτων ἔχουσι τόσας σχέσεις εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, τὰ ἄλλως παρέχοντα ἰκανὰ καταφύγια καὶ κρύπτας εἰς τὰ πολλὰ καὶ ἐκτεταμένα αὐτῶν δάση, ὥστε εἶναι δύσκολον νὰ δυνηθῶμεν διὰ μιᾶς νὰ ἐξαφανίσωμεν ταύτας· ἡ καταδίωξις αὐτῶν ἐνεργεῖται δραστηρίως, καὶ εἰς πολλὰς περιστάσεις συναντηθέντες ὑπὸ τῆς πρὸς καταδίωξιν αὐτῶν περιπολοῦσης δυνάμεως ἡ ἐρονεύθησαν ἢ ἐπληρώθησαν ἢ ἐξωγήθησαν· εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα ἀκόμη δὲν ἐπῆλθεν, ὅπως ἐπιθυμοῦμεν, ἀλλ' ἃς μὴ ἀπελπισθῶμεν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο θέλει ἐπέλθει καὶ βεβαίως καὶ συντόμως, ὅταν καὶ οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων ἐνοήσωσιν ὅτι ἐνόησαν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀκαρνανίας καὶ τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, καθ' ἃς ἡ ληστεία μόλις ἀναφανισμένη καὶ ἐξαλείφεται δηλ. ὅτι τῇ ὁμοθυμίᾳ αὐτῶν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συμπράξει ἡ ληστεία ἐξαφανίζεται· ὑπολείπεται ἡμῖν ἤδη ὁ τρόπος δι' οὗ θὰ κάμωμεν αὐτοὺς νὰ ἐνοήσωσι τὴν ἀληθειαν ταύτην. Τοῦτο δὲ γίνεται ὅταν ὅλοι λέγωμεν εἰς αὐτοὺς τὸ αὐτό.

Ἄς ἔλθομεν ἤδη εἰς τὴν Φθιώτιδα. Ἐπαρχία ἔχουσα τόσον ἐκτεταμένα ὄρια εἰς τὴν γείτονα ἐπικράτειαν παρέχει ἰκανὰ

καταφύγια εις τὰς ληστρικὰς συμμορίας, ἕνεκα μάλιστα τῆς ἀμελείας τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐπιτετραμμένων τὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας κατὰ τὰ μεθόρια· ἂν καὶ αἱ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐμφωλευόμεναι ληστρικαὶ συμμορίαὶ εἶναι πολλαί, ἂν καὶ διαφόρους τολμηρὰς ἀρπαγὰς ἐνήργησαν, ἂν καὶ ἐθρασύνθησαν ὥστε νὰ λάθωσι καὶ αἰχμαλώτους, τὸ κακὸν ὅμως εἶναι ὀλιγώτερον ἀφ' ὅ,τι ὑποτίθεται, καὶ ἡ ληστεία ἐξαιλείφεται τάχιστα ἐκεῖθεν, ὅταν ὑπάρχωσι στρατιωτικαὶ δυνάμεις ἀνάλογοι κατὰ τὰ μεθόρια ἐκ συνεννοήσεως τῶν δύο γειτονικῶν δυνάμεων, καὶ ὅταν εὐκρινῶς καταδιώκωσιν αὐτὴν ἀμοιβαίως, χωρὶς νὰ ἀδιαφοροῦσι καὶ ἔστιν ὅ,τε ὑποθάλωσιν αὐτοὺς.

Πλέπετε ἐκ τούτων Κύριοι, ὅτι ἡ παρουσιαζομένη ὡς θλιβερά κατὰστασις, εἶναι ὀλιγώτερον θλιβερά ἀφ' ὅ,τι ἔσπεπε νὰ φοβηθῶμεν καθ' ὅλας τὰς νήσους ληστεία δὲν ὑπάρχει. Μὴ τὴν Πελοπόννησον ἤρχισαν νὰ φαίνωνται σημεῖα τινὰ ληστείας, ἀλλὰ χάρις εἰς τὸ ὅτι οἱ κάτοικοι ἠσθάνθησαν ὅτι αὐτοὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξαλειφῶσι τὴν ληστείαν, τὴν ἐξήλειψαν εἰς τὴν γένεσιν τῆς, καὶ οὐδὲ ἔχνοσ' αὐτῆς ἀναφαίνεται σήμερον. Τὸ κακὸν λοιπὸν περιορίζεται εἰς τὴν Βοιωτίαν, Λοκρίδα καὶ Παρνατίδα· εἶναι κακὸν τοῦ ὁποῖου τὰ αἷτια εἶναι πολὺ φανερά, καὶ τὸ ὁποῖον θέλει ἐξαλειφθῆ τῇ συμπράξει τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν κατοίκων, ὅταν οὗτοι αἰσθανθῶσιν ὅ,τι ἤδη ἠσθάνθησαν οἱ Πελοποννήσιοι, οἱ Ἀκαρνανεὶς καὶ οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ ληστεία ἐξέλειπεν.

Ἐρχομαι ἤδη εἰς τὴν δευτέραν ἐρώτησιν. ε Ποῖα τὰ πρόσωπα τὰ τὴν ληστείαν ὑποκινούντα καθόσον ἐφημερίδες τινὲς λέγουσιν ὅτι ἐν Ἀθήναις ὑπάρχει αἰσχρὸν διευθυντήριον ληστείας κτλ.ο. Βέβαια ὁ ἐπερωτῶν δὲν ἐνόησε διὰ τῆς ἐπερωτήσεώς του ταύτης τὸ ὅτι εἶμαι εἰς κατὰστασιν νὰ κατονομάσω πρόσωπα, οὐδὲ νὰ δώσω εὐθύνην διὰ τὰ γραφόμενα εἰς ἐφημερίδας τῆς ὁποίας οὔτε ἀναγινώσκω, οὔτε καιρὸν ἔχω νὰ ἀναγνώσω, καὶ ἂν ὑποτεθῆ ὅτι εἶχον τὴν θέλησιν.

Ἐπάρχει ἢ δὲν ὑπάρχει ὑποκίνησις τῆς ληστείας; ἄς ἐξετάσωμεν τοῦτο. Λέγω ὅτι ὑπάρχει· α) διότι πανταχόθεν καὶ μοὶ γράφουσι καὶ μοὶ διαβεβαιοῦσι τοῦτο· καὶ β) διότι συλλογιζόμενος ὡς ἄνθρωπος εὐρίσκω ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχη ὑποκίνησις. Προχθὲς ἀκόμη εἶχον ἐπιστολὴν ἀνθρώπου μὲ βαρῦτητα, ἣτις αὐξάνει ἔτι μᾶλλον ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, ἐπιστολὴν τοῦ συναγματοάρχου Κλίμακα, γράφοντος ὅτι ἡ ληστεία ὑποκινουμένη οὐ μόνον αὐξάνει, ἀλλὰ καὶ σοβαρότερα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέ-

ραν καθίσταται, (ἔνταυθα ἀνέγνω ἀπόσπασμα τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κ. Κλίμακα)· ὡς πρὸς τὰ ὑποκινούντα πρόσωπα γνωρίζω ὅτι ὁ Βλαχάδας ἐξ Ἀταλάντης ἐξῆλθεν εἰς τὸ ἐξωτερικὴν μετὰ καὶ ἄλλων ἐνόπλιων· ὅτι κλητῆρ τις τῆς Γερουσίας Βασιλείης Στουρνάρης μεταβάς ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Λαμίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀταλάντην ὑπεκίνησέ τινας καὶ ἐξήρχοντο ἐνοπλοὶ διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἀλλ' ὅτι καταδιωχθέντες ὑπὸ τῆς ἐνοπλου δυνάμεως τῆς ἐξουσίας συνελήφθησαν αὐτοὶ τε ὁ ὑποκινήσας καὶ δώδεκα ἄλλοι ἐκ τῶν παρακολοθησάντων αὐτὸν, ἅπαντες δὲ διατελοῦσιν ὑπὸ ἀνάκρισιν μὴπω πειραιωθεῖσαν. Τί λοιπὸν συμβαίνει; διὰ τί γίνεται ἡ ὑποκίνησις αὕτη; ὅσοι ἐγεύθησαν τῶν λαφύρων πέρυσιν, θέλουσι καὶ κατὰ τὸ ἐνεστώσ νὰ γευθῶσι τοιοῦτων· ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι οἵτινες εὐρίσκουσιν ὅτι ὁ Πακτωλὸς ῥεῖει πέραν τῆς φθιώτιδος, καὶ θέλουσι νὰ συλλέξωσιν ἀπὸ τὴν χρυσὴν κόκιν του· ἡ ἀνακάλυψις τῶν ὀνομάτων τῶν τὴν ληστείαν ὑποκινούντων εἶναι ἔργον τῆς ἀνακρίσεως· δι' ἡμᾶς δὲ ὡς πρὸς τὴν ληστείαν ἀνάγκη νὰ ληθῶσι μέτρα ἐξαιρετικὰ καὶ προσωρινὰ κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἐκεῖνας, ὅπου ἡ ἐπέετασις τῆς ληστείας λαμβάνει σπουδαῖον χαρακτῆρα, καὶ δυστυχῶς οἱ κάτοικοι αὐτῶν δὲν αἰσθάνονται ὡς οἱ Πελοποννήσιοι τὸ συμφέρον των. Τὰ μέτρα ταῦτα, εἰς ἃ ἀπὸ τινος ἀσχολούμεθα, ἀμα ἡ Κυβέρνησις τὰ συνδυάσει, θέλει τὰ καθυποβάλλει ἐνόπιον τῶν Βουλῶν διὰ νὰ τύχωσι τῆς συγκαταθέσεώς των. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως ἐλπίζω ὅτι ὁ ἐπερωτῶν δὲν θέλει μὴ ζητήσῃ περισσοτέρας περὶ προσώπων πληροφορίας, διότι, καὶ ἂν ἤθελεν ἐπιμένει, ἀδυνατῶ νὰ δώσω τοιαύτας.

Λαθὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Δ. Χατζίσκος εἶπε· τὴν στιγμὴν ταύτην ἐμνήσθην λόγων τινῶν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅς ἀπήγγειλεν ἐν μιᾷ τῶν τῆς Βουλῆς συνεδριάσεων, καθ' ἣν ἐκ περιστάσεως εὐρέθην ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ νομίζω δὲ ἀναγκαστὸν νὰ προτάξω καὶ προσημασθῶ ἀπὸ τοὺς λόγους του ἐκεῖνους, διότι θεωρῶ αὐτοὺς ὡς ἔχοντας σχέσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Εἶπε τότε· εἰδὲν πρέπει νὰ απευθύνωνται συχνὰ ἐπερωτήσεις πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, διότι τοῦτο ἔχει καὶ ἄλλας σπουδαίας ἀσχολίας· εἶπε δηλ. ὅτι πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις καὶ οὐχὶ καταχρησις τῶν ἐπερωτήσεων, καὶ τῆς ιδέας του ταύτης συμμερίζομαι. Αἱ ἐπερωτήσεις εἶναι τὸ πολυτιμότερον τῶν συνταγματικῶν δῶρων, καὶ τούτου πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις σπανίως καὶ ἐν ἀνάγκῃ. Τοῦτο ἡ Γερουσία αἰεποτε ἐπραξεν, ὥστε δὲν δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ αἰτιαθῆ αὐ-

τήν, διότι τῷ παρέχει ἀπαγολήσεις· ὅπως ἡ Γερουσία δὲν κατεχάσθη τοῦ δικαιώματός της τούτου, ἐπίσης τὸ ὑπουργεῖον δὲν πρέπει νὰ ἀδιαφορῇ προσκαλούμενον εἰς ἐπερωτήσεις, ἀλλὰ πρέπει νὰ παρουσιαζῆται προσκαλούμενον καὶ νὰ ἐκθέτῃ τὰ πράγματα μὲ τὴν δέουσαν παρρησίαν, ὥστε νὰ γίνωνται καταληπτά καὶ νὰ ἐπύχωνται ὠφέλιμα ἀποτελέσματα διὰ τῆς ἀρσεως πάσης ἀμφιβολίας. Προομιᾶσθην οὕτω, διότι αἱ δοθείσαι πληροφορίαι δὲν ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὰς προσδοκίας μου, δὲν κατέδειξαν οὔτε τὰ αἴτια τῆς ἀθλίας καταστάσεως, οὔτε τὰ τὴν ληστείαν ὑποκινούντα πρόσωπα. Πηκουσάτε πού ἀπέδωκε τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς ληστείας τὸ ὑπουργεῖον· εἰς τοὺς 400 περίπου καταδικούς τοὺς δραπετεύσαντας κατὰ τὸ παρελθὸν ἐκ τῶν φυλακῶν, προσέθεταν ὅτι τὰ αἴτια ταῦτα εἶναι τόσον προφανῆ, ὥστε μόνοι οἱ θέλοντες νὰ τυφλώττωσι καὶ κωφεύωσι δὲν τὰ γνωρίζουσι· καὶ ὅτι ὑπάρχει ὑποκίνησις, δηλ. ἐθνοκατάρατος ἀντιπολίτευσις. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἐνοῶ τὴν ὑποκίνησιν ἢ ἀντιπολίτευσιν ταύτην· ἐνοῶ κτὶ γνωρίζω δύο εἰδῶν ἀντιπολίτευσαις, 1) τὴν κοινοβουλευτικὴν, τὴν ἐξ ἀρχῶν καὶ συστημάτων προερχομένην, 2) τὴν ἀτομικὴν ἢ ὑπουργικὴν, τὴν προερχομένην ἐξ αὐτῶν τῶν πράξεων τῶν ὑπουργῶν, ἐκ τῶν ἀκαταλλήλων καὶ κακῶν διορισμῶν προσώπων εἰς τὰς ἀρχάς, ἐκ τοῦ ἀποκλειστικοῦ καὶ νεποτικῆς πνεύματος.

Ἀντιπολίτευσις κοινοβουλευτικὴ δὲν ὑπάρχει· διότι οὐδεὶς, καὶ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ἐπολέμησε τὰ Νομοσχεδία του· ἐξ ἐναντίας ἅπαντα ἐγένοντο παμψηφεί δεκτά· Ἰποστηρίζω ἡμῶς ὅτι ὑπάρχει ἡ δευτέρα ἀντιπολίτευσις δηλ. ἡ προερχομένη ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, αἵτινες εἶναι ἡ κυρία αἰτία τῆς ἀθλίας καταστάσεως τοῦ τόπου· διὰ νὰ πλεονεκτήσῃ δὲ καλλίτερον τὰ πράγματα, καὶ εἰς ἀποδείξω ὅτι τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον ἔχει συμπολίτευσιν μοναδικὴν ἴσως εἰς τὰ χρονικά τοῦ Συνταγματικοῦ μας βίου, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ φέρω εἰς παράδειγμα ἐμὲ αὐτόν· ἀείποτε ἐψηροφόρησα, ἐστὶν ὅτε δὲ καὶ συνηγόρησα, ὑπὲρ τῶν Νομοσχεδίων τοῦ σημερινοῦ ὑπουργεῖου· ὡς γραμματεὺς δὲ τῆς Γερουσίας εὐρέθην πάντοτε πρόθυμος καὶ εἰδιθέτος νὰ συντρέξω μετὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου εἰς τὴν ὅσον ἡ θέσις ἡμῶν ἐπέτρεπε ταχεῖαν διεξαγωγὴν τῶν ὑπουργικῶν ἔργων· ἡ διαγωγὴ μου αὕτη ἦτο τάχα ἀπάρροια πολιτικῆς φιλίας πρὸς τὸν Κ. Πρωθυπουργόν; οὐχὶ βεβαίως, διότι δὲν ἔσχον ποτὲ τὴν τιμὴν νὰ συγκρατῶμαι μετὰξὺ τῶν πολιτικῶν του φίλων· ἦτο τάχα περιποίησις εἰς

τὸ ὑπουργεῖον διότι εὕρισκον παρ' αὐτῷ συμφέροντα συγγενικά καὶ φιλικὰ ἢ τέλος συμφέροντα ἐπαρχιακά; πολλοῦ γε καὶ δεῖ, διὰ νὰ κρίνητε ὑποίας περιποιήσεως ἔτυχον ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ ὑπουργεῖου, ἀνεχθῆτε νὰ ἀκούσῃτε περιστατικὰ τινὰ ἐνεργηθέντα εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ ὑπουργεῖου ὑπὸ τοῦ Νομάρχου.

Εἰς τὸν δῆμον Τυμφριστοῦ παύεται ὁ δήμαρχος Χριστόδουλος Ζωγραφίδης, πολιτικὸς φίλος μου, ἀνευ λόγου προκειμένου δὲ νὰ ἐνεργηθῇ κατόπιν ἐκλογὴ πρὸς ἀντικατάστασιν του δις ἀναβάλλεται αὕτη ὑπὸ τοῦ νομάρχου Θεαγένους, ὃν καλλίον ἐμοῦ γνωρίζετε, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ χορηγηθῇ καιρὸς εἰς τοὺς ἀντιπάλους μου πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῶν· ἀρ' οὐ τέλος κωφερωθῆναι νὰ προσηλυτῶσιν δημομαρχικὸν τινὰ πάρεδρον, ὁ Κύριος Νομάρχης διορίζει τοῦτον ἀντιπρόσωπόν του διευθύνοντα τὴν ἐκλογὴν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐλαθὸν χώρων ἀπροκάλυπτοι παρανομίαι καὶ νοθείαις προσβάλλεται ἡ ἐκλογὴ, ἐνεργοῦνται ἀνακρίσεις, καταδεικνύεται ἡ νοθευσις τῶν ψηφοδελτίων, καὶ μόλα ταῦτα ὁ νομάρχης ἐπικυρώνει τὴν ἐκλογὴν μὲ τρόπον προφανῆ καὶ παράδοξον, κατὰ τὸν ἕνα ὑποψήριον, καὶ ἀκυρώνει αὐτὴν κατὰ τοὺς δύο· τὸν δὲ ἕνα τοῦτον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐπικυρώνει τὴν ἐκλογὴν, ἐπιβάλλει ὡς δήμαρχον. Τὸ γεγονός τοῦτο ἀναφέρω εἰς τὸν Κ. Πρωθυπουργόν, ὅτις μὲ παρρησίαν εἰς τὸν γενικὸν γραμματεῖα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖου, οὗτος δὲ εὗρεν ὅτι ὁ νομάρχης ἐνήργησεν ἐντὸς τοῦ δικαιώματος τοῦ εἰς αὐτὸν χορηγημένου ἀπὸ ἐγκύκλιον τινὰ, τοῦ νὰ ἐπικυροῖ δηλ. τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ἀνεκκλητῶς, καὶ μόνον ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως νὰ γίνηται ἐκκάλεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἀλλ' ὅποια τότε ἱκανοποίησις τοῦ δικαίου κατὰ τῶν προφανῶν ἀυθαιρεσιῶν τοῦ νομάρχου τοῦ ἐν τῷ δικαιώματι τῆς ἐγκυκλίου ἐπικυροῦντος παρανόμου ἐκλογὰς, ὅταν καὶ μετὰ τοιαύτην διαγωγὴν νομάρχης διατηρῆται ἐν τῇ θέσει του;

Παύεται ὁ δήμαρχος, οἱ δημομαρχικοὶ πάρεδροι καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Πτελεατῶν· οὐδε ἕγνος κατὰ συνέπειαν δημοτικῆς ἀρχῆς διὰ πολλοὺς μῆνας ὑπολείπεται. Ὁ δήμαρχος Κ. Γεωργιάδης παραπέμπεται εἰς δίκην 4 ἢ 5 μῆνας ἀπὸ τῆς παύσεώς του, ἀλλὰ, διὰ νὰ ἐκτιμῆσῃτε τὴν κατηγορίαν καὶ τὰ παραπτώματα τοῦ παυθέντος καὶ εἰς δίκην εἰσαχθέντος δημάρχου, ἀρκεῖ νὰ μάθητε ὅτι ἐν τῷ ἀκρατηρίῳ τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ ὁ εἰσαγγελεὺς ἐκήρυξεν ὑφασμα συκοφαντίας καὶ φαρμακοῦ τὴν κατὰ τοῦ δημάρχου κατηγορίαν, καὶ ἐζήτησε τὴν ἀθώωσίν του, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Ἀρχεται ἡ ἐκλογή τῆς Λαμίας, ἥτις διευθύνεται κατὰ τρόπον ἀνάλογον μετὰ τὸν ἐφαρμοσθέντα εἰς τοὺς δύο προμνησθέντας δήμους· πολλαὶ καὶ διάφοροι ἐνστάσεις πρὸς τὸν νομάρχην δίδονται κατὰ τῆς ἐκλογῆς, ἥτις παρὰ τὰς λοιπὰς παρανομίας εἶχε καὶ ὡς τρίτον ὑποψήφιον διὰ τὴν θέσιν δημάρχου τὸν Μπαλατζῶν, ὃν ῥητῶς ὁ Νόμος ἀποκλείει ὡς ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικὸν τῆς Φάλαγγος. Ὁ νομάρχης ἐτικυροῖ καὶ τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ἀδιαφορῶν διὰ τὰς γινόμενας ἐνστάσεις καὶ τὰς λαβοῦσας χώραν παρανομίας, τὸ δὲ ὑπουργεῖον σπεύδον διορίζει τὸν δήμαρχον.

Παύεται ὁ δήμαρχος Ἰπάτης Πέτρος Χατζῆ Πέτρου, παύεται ὁ α. δημοκριτικὸς πάρεδρος, καὶ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ἀνατίθεται οὐχὶ εἰς τὸν αὐτοδικαίως νόμιμον διάδοχον τὸν β. δημοκριτικὸν πάρεδρον, ἀλλ' εἰς τὸν γ. δημοκριτικὸν πάρεδρον Κορκούτσηλον· ὑψώθησαν φωναὶ καὶ ἠγέρθησαν παράπονα ἄπειρα κατὰ τῆς τοιαύτης παρανομίας, ἀλλὰ μόλις μετὰ δύο μῆνας ἀνατίθεται ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ εἰς τὸν νόμιμον ἀναπληρωτὴν β. πάρεδρον Καθάριον, ὅστις καὶ τὴν μισθοδοσίαν του τῆς δημοκριτικῆς παραιτεῖ πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικῆς ταμείου, καὶ πολλὰς ἄλλας ἀγαθοεργίας ἐν τῷ δήμῳ πράττει· ἀλλὰ καὶ οὗτος πρὸ τινων ἡμερῶν παύεται, καὶ ἀνατίθεται ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ πάλιν εἰς τὸν γ. πάρεδρον, ὅστις ὁμῶς ἀπεβίωσε πρὶν ἢ ἀντικαταστήσῃ τὸν β. ὥστε καὶ ὁ δήμος οὗτος μένει χωρὶς δήμαρχον καὶ δημοκριτικούς πάρεδρους.

Σὰς ἀπεσχόλησα, Κύριοι, διὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν ἐπαρχίαν μου πράξεων τοῦ ὑπουργείου, διὰ νὰ εἶχαι ἀποδείξω ὅτι ποτὲ ὑπουργεῖον δὲν ἔλαβε τὴν ὁμόθυμον συμπράξιν τῶν Βουλῶν, ὅπως τὸ σημερινόν· διότι ἂν καὶ ἐγὼ ὁ τοσαῦτα παθῶν ἀποβλέπων εἰς τὸ κοινὸν συμφέρον καὶ τὰς πολιτικὰς περιστάσεις δὲν ἔπαυσα παρέγων τὴν σύμπραξίν μου εἰς τὰς κυβερνητικὰς πράξεις, ἀλλ' εἶμαι συμπολιτευόμενος, τίνες εἶναι οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τὸ ὑπουργεῖον; Προβαίνει ἔτι πρὸς εἰς ἐνίσχυσιν τῶν λόγων μου. Καὶ ἐν Ἑλλάδι, Κύριοι, ὡς εἰς πᾶν κράτος ὑπάρχουσι διάφορα πολιτικὰ συστήματα ἢ ἀποχρώσεις· ἅπαντες οἱ Ἕλληες ἐπιθυμοῦσι τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος των καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς, ἀλλὰ διακρίνονται ὡς πρὸς τὰ μέσοι καὶ τὴν πολιτικὴν δι' ἧν θελοῦσι φθάσει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πόθου των. Εὐγνωμονοῦντες ἐξίσου πρὸς τὰς τρεῖς εὐεργετίας δυνάμεις, ἔχουσι ἰδίαν συμπάθειαν εἰς τὴν πολιτικὴν των· καὶ ἐγὼ εἶχον καὶ ἐγὼ τὰς συμπάθειάς μου

εἰς τὴν λεγομένην Γαλλικὴν πολιτικὴν, καὶ τοὶ δὲ πρὸ τεσσαρῶν μηνῶν εὐρίσκεται ἐνταῦθα πρέσβυς τῆς πολιτικῆς εἰς τὴν ἔχω τὰς συμπάθειάς μου, οὐδεμίαν ἔλαβον εἰσέτι μετ' αὐτοῦ συνάφειαν, οὐχὶ διότι ἠνέστη τὴν ἀπόχρωσίν μου, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἤθελεν ὑποτεθῆ ὅτι ἀντιπράττω καὶ παραπονοῦμαι κατὰ τῆς ἐνεστάσεως Κυβερνήσεως.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἰδέας τοῦ ὅτι μᾶλλον τὰ ἔργα αὐτὰ τοῦ ὑπουργείου εἶναι τὰ αἷτια καὶ οἱ ὑποκίνηταί τῆς ἀθλιᾶς καταστάσεως τοῦ τόπου ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀναγνώσω καὶ ἐγὼ ἀποσπάσματα τινὰ ἐπιστολῶν, ὅπως πρὸ μικροῦ ἀνέγνω καὶ ὁ Κ. Πρωθυπουργός. Ἐνταῦθα ἀνέγνω ἐπιστολὴν καταδεικνύουσαν ὅτι ἡ ἀκατάλληλος διαγωγή τῶν ἀρχῶν ἐν τῇ Φθιώτιδι καὶ ἰδίως ἡ διαγωγή τοῦ Νομάρχου Θεαγένους ὤθει τοὺς κατὰ τὸ παρελθὸν προσφυγόντας ὁμογενεῖς εἰς τὰς μεθορίους ἐπαρχίας τοῦ Κράτους μας νὰ ἐξέρχονται κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἐνοπλοὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν· ἀναφέρει δὲ ῥητῶς ὅτι ὁ ἐπικαλούμενος Καλόγηρος ὁ προσφυγὼν πέρυσιν ἐκ Τουρκίας εἰς τὴν Φθιώτιδα μετὰ 15 οἰκογενειῶν, ἐπειδὴ οὐ μόνον δὲν εὕρισκε περιθάλψιν τινα ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας εἰς καθημερινὰς περιπετείας ἐκ μέρους τούτων ἐρρίπτετο, ἠναγκάσθη νὰ ἐξέλθῃ μετὰ καὶ ἄλλων ἐνόπλων ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

Ἀνέγνω κατόπιν δευτέραν ἐπιστολὴν, καὶ ἐπὶ ταύτης προὐκάλεσε τὴν προσοχὴν τοῦ Σώματος· ἐν ταύτῃ φαίνεται ὅτι ὑπηρετᾶται καὶ οἰκτεῖται τῶν φίλων τοῦ ὑπουργείου, ὀνομαστί δὲ συγγενῆς τῆς τοῦ δασάρχου Φθιώτιδος, ὅστις σημεῖοῦσθαι ἐν παρόδῳ ἂν καὶ μὴ ἀξιωματικὸς, ἂν καὶ ἐπιτόπιος, εἶναι διωρισμένος παρὰ τὸν Νόμον ἐντὸς τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος, πρὸς δὲ δεῖκα πέ.τε στρατιῶται τῆς ὀροφυλακῆς λειποτακτῆσαντες ἐκ τοῦ λόγου, τὸν ὁποῖον δισικεῖ ἀξιωματικὸς συγγενῆς τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ὡς ἐκ συνθήματος ἐξέρχονται ἐνοπλοὶ διὰ τὸ ἐξωτερικόν· τί σημαίνουσι ταῦτα, καὶ πῶς δύναται νὰ ἐξηγηθῶσι; καὶ ἂν ὑπάρχῃ ὑποκίνησις, τίνες κατὰ περισσοτέραν πιθανότητα εἶναι οἱ ἐνεργούντες αὐτήν; καὶ διὰ τί μᾶλλον νὰ μὴ ὑποτεθῆ ὅτι ἡ ὑποκίνησις γίνεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ φαινηται ὅτι ὑπάρχει ὑποκίνησις; Ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς ἐνόπλου συμμορίας τῆς συλληφθείσης κατὰ τὰς Θερμοπύλας· ἐδῶ ὑπάρχει καὶ ὁ διαβόητος πρῶην κλητὴρ τῆς Γερουσίας Βασίλειος Στουρνάρας ἢ Ζαρκαλῆς· οὐδὲν συμφέρον ἔχω νὰ κρυχθῶ ὑπερασπιστῆς του· ὀφείλω ὁμῶς νὰ ὁμολογήσω, χάριν τῆς ἀληθείας, ὅτι οὗτος οὐδέποτε διετέλεσε

ληστής· κατά την παρελθούσαν σύνοδον και την ἐνεστῶσαν μέχρι τῆς 9 Ἀπριλίου ὑπερέτησεν ὡς κλητὴρ τῆς Γερουσίας, καὶ οἱ Κ. Γερουσιασταὶ γνωρίζουσι πῶς ἐξέπληρωσε τὸ καθήκον του. Τὴν 9 Ἀπριλίου ἔλαβε δεκαπενθήμερον ἢ εικοσαήμερον ἀδειαν ἀπουσίας διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς Λαμίαν, μὴ ἐπανελθὼν δὲ κατὰ τὴν λήξιν τῆς ἀδείας του ἐπαύθη ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ ἄλλου. Εἰς Λαμίαν εὐρισκόμενος συνελήφθη, διότι αἱ ἀρχαὶ ὑποπεύθησαν ὅτι ἐμελέτα ἐν τῷ νῶ νὰ ἐξελεθῇ ἔνοπλος τοῦ Κράτους· συνελήφθη μὲν ἐν Λαμία, καὶ οὐχί, ὅπως ἀνέφερον ὁ Κ. Πρωθυπουργός, παρακολουθεῖν τοὺς ἀπὸ Ἀταλάντης διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἐξερχομένους ἐνόπλους· δραπέτευσαι δὲ ἀπὸ τοὺς φυλάττοντας αὐτὸν χωροφύλακας φαίνεται ὅτι συναπαντᾷται μετὰ ἐνόπλων ἐξερχομένων τοῦ Κράτους, παρακολουθεῖ αὐτοὺς, καὶ τότε συλλαμβάνεται δεύτερον μετὰ ἐνόπλων· δὲν ἐνδιαφέρομαι νὰ ἐξετάσω ἂν εἶχεν ἐξ ἀρχῆς τὴν πρόθεσιν νὰ ἐξελεθῇ τοῦ Κράτους ἔνοπλος, καὶ ἂν πρὸς τοῦτο ὑπεκίνησε καὶ ἄλλους, ἢ ἂν ὠθήσθῃ εἰς τοῦτο ἀπὸ τῆς διαγωγῆς τῆς ἐξουσίας· θέλω μόνον νὰ δεῖξω ὅτι οὔτε ληστής ὑπῆρξέ ποτε, ἀλλ' οὔτε πλέον καθ' ἣν ἐποχὴν συνελήφθη ἦτο κλητὴρ τῆς Γερουσίας, οὔτε τοῦ Κράτους τέλος ἐξῆλθεν ἔνοπλος.

Σὰς ἀπέδειξα, νομιζῶ, ἐφ' ὅσον μοὶ ἐπέτρεπον αἱ δυνάμεις μου ὅτι δὲν ὑπάρχει ὑποκίνησις ἀπὸ πνεῦμα ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ ὑπουργείου· ἤθελα δὲ ἀδικῆσαι καὶ ἐμὲ αὐτὸν καὶ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον ἂν δὲν ἀπῆνταν εἰς τὴν παραβολὴν τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Πρωθυπουργός ἔκαμε, ἀπιδίδων τὴν κατάστασιν ταύτην εἰς ὑποκίνησιν λαφυραγωγίας, ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀποκρούω τὴν παραβολὴν ταύτην, διότι τὸ κίνημα τοῦ παρελθόντος ἠσπάσθη ὁλόκληρον τὸ ἔθνος, καὶ ἔσπευσε νὰ συμμερισθῇ τὸν ἀγῶνα τῶν ὁμογενῶν μας ἀπὸ ἀκραίφνης αἰσθημα πατριωτισμοῦ καὶ ἐλευθερίας, οὐχὶ δὲ ἀπὸ πνεύμα λαφυραγωγίας. (Ἐνταῦθα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπολαβὼν εἶπεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀποδίδει εἰς ἅπαντας τοὺς κατὰ τὸ παρελθὸν ἐξεληθόντας τὸ πνεῦμα τῆς λαφυραγωγίας, ἀλλὰ διαστέλλει τούτους εἰς ἀνθρώπους· ἐξεληθόντας ἀπὸ ἀκραίφνης αἰσθημα συμπαθείας πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς, αἰσθημα τὸ ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον σέβεται, καὶ εἰς ἄλλους ἐξεληθόντας ἀπὸ πνεῦμα λαφυραγωγίας·) ὁ Κ. Χατζίσκος ἐξηκολούθησε. Τὸ ἔθνος ὅλον ἐστιγματίσθη τοὺς εὐκρίτους ἐκείνους, οἵτινες ἐκπληρώσαν τὸν ἱερὸν σκοπὸν τοῦ κινήματος διὰ πράξεων ἀρπαγῆς καὶ λαφυραγωγίας· ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανειρηγόμενος λέγω ὅτι

ὅτε ἀπὸ πνεύμα ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ ὑπουργείου γίνεται ὑποκίνησις, οὔτε ἀπὸ πνεύμα λαφυραγωγίας, ἀλλ' αἱ πράξεις τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἡ διαγωγὴ αὐτῶν ὠθήσαν τοὺς κατοίκους εἰς τὰς ἐνόπλους συσσωματώσεις, τινὲς τῶν ὁποίων ὑποκινούνται καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοῖς ὑπαλλήλοις, διὰ νὰ ἐνοχοποιήσωσι πρόσωπα. Ἀντὶ νὰ ἀποδίδῃ ὁ Κ. Πρωθυπουργός ἢ νὰ ἀλίαν κατὰ τὴν εἰς ἣν περιῆλθεν ὁ τύπος ἐνεκα τῆς ληστείας εἰς μόνον τὴν ἐκ τῶν φυλακῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δραπέτευσιν 400 φυλακισμένων, ἔσπευε νὰ καταστήσῃ προσεκτικὰς τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς τοῦ Κράτους νὰ μὴ ὠθῶσι διὰ τῆς μεροληπτικῆς διαγωγῆς τῶν τοὺς κατοίκους εἰς μέτρα βίαια, ἔσπευε νὰ ληρθῇ πρόνοια περὶ τῶν διαλυθέντων αἰφνης στρατιωτῶν τῆς ὀρφυλακῆς, τῶν ὁποίων ἡ διάλυσις ἀκρίτως καὶ ἀκαταλλῆτως γενομένη συνέτριψε καὶ συντρέχει ἰσχυρὰ εἰς τὴν ἐπαύξεισιν τῆς ἀθλίας καταστάσεως τοῦ τόπου. Οὐδεὶς ἀμυριβάλλει πλέον ὅτι μόνον ὁ τακτικὸς στοιχὸς καθιστᾷ τὰ ἔθνη ἀσφαλῆ ἐσωτερικῶς καὶ σθεναρὰ ἐξωτερικῶς· τὸ ἔθνος ὅλον συμφωνεῖ εἰς ἡ στρατῶς μας ἔσπευε νὰ μεταρρυθμισθῇ τακτικῶς, ἀλλ' ἡ μεταρρυθμισίς ἐγένετο διὰ μιᾶς ἀκρίτως καὶ ἀκαταλλῆως.

Συμπεραίνων λοιπὸν τὸν λόγον μου λέγω ὅτι οὐχὶ ἡ ἐκ τῶν φυλακῶν κατὰ τὸ παρελθὸν δραπέτευσις τῶν φυλακισμένων, οὔτε πνεῦμα ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ ὑπουργείου, οὔτε ὑποκίνησις λαφυραγωγίας, ἔσπευε τὸν τόπον εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, ἀλλὰ τὰ ἀκατάλληλα Κυβερνητικὰ μέτρα, ἐν οἷς καὶ ἡ ἀκρίτως καὶ ἀκαταλλῆλος διάλυσις τῆς ὀρφυλακῆς, καὶ ἡ μεροληπτικὴ διαγωγὴ τῶν ἀρχῶν ὠθήσαν κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος πολλὰς τῶν κατοικῶν καὶ περιῆλθον εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην τὰ πράγματα.

Λαβὼν καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ προσωρινὸς ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν εἶπε τὰ ἑξῆς.

Φρονῶ ὅτι ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Α. Χατζίσκος κατὰ τὸ κλειστὸν μέρος τῆς βουλῆς τοῦ ἀπεμακρόνητοῦ θύματος περὶ οὐ πρόκειται σήμερον τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐπερωτήσεώς του εἶσι δύο, ἐφ' ὧν καὶ ὠρισμένως ἀπῆντησα· ἀλλ' ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἀντιλέγων ἐξῆλθε τοῦ κύκλου ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἀντικειμένων, καὶ πρόβη εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἀνάπτυξιν διαφόρων ἄλλων νέων ζητημάτων, περὶ ὧν ὠφέλιμα νὰ ἀπευθῆν εἰδικὴν καὶ ὠρισμένην ἐπερωτήσιν, ἂν ἤθελε νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ τούτου δικαιώματος· ἀπομακρυθεὶς λοιπὸν τοῦ

οικείου θέματος Ελλάδεν ὑπ' ὄψιν καθ' ὅλην τὴν μακρὰν ὁμιλίαν τοῦ τὴν ἰδίαν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, τὴν ὅποιαν οὐδόλως εἰς τὴν ἀγόρευσίν μου ἀνέφερον· προεβή ακολουθῶς εἰς τὴν πολιτικὴν διαίρεσιν τοῦ ἔθνους, περὶ ἧς οὐδένα λόγον ἔκμα εἰς τὴν ὁμιλίαν μου, εὐχόμενος πάντοτε νὰ μὴ ὑπάρχη ἢ νὰ μὴ διχοτομῇ τοὺς Ἕλληνας τοιαύτη πολιτικὴ ἀπόχρῳσις.

Ἐξέφρασαν ἐπομένως, καθόσον ἀφορᾷ ἰδίως τὴν ἐπαρχίαν εἰς ἣν ἀνήκει, παράπονα τινὰ κατὰ τὸν πράξειον τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας· ἐπ' αὐτῶν ἐρχομαι νὰ ἀπαντήσω ὡς ἔξῃ.

Καὶ ἐγὼ καὶ ὁ προκατόχος ἐμοῦ ὑπουργὸς τῶν ἑσωτερικῶν γινώσκοντες ὅτι εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἐπαρχίαν τῆς φθιώτιδος ὑπάρχουσι μεγάλαι πολιτικαὶ διαίρεσεις ἐπιστήσασιν πολὺ τὴν προσοχὴν τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας ὡς πρὸς τὴν ἀμερόληπτον ἐνέργειαν τῶν καθιζόντων τῆς, καὶ ἰδίως τῶν πράξεων ἐκείνων, αἵτινες ἀφορῶσι τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς· ἐπιλαμβάνομενος δὲ τῆς ἀπαντήσεως ὅλων ὧων ἀνέφερό ὡς ἐνεργηθέντων εἰς τοὺς διαφόρους δήμους τῆς ἐπαρχίας λέγω ἐν παρόδῳ ἤδη ὅτι εἰς τὸν δῆμον Τυμφριστοῦ ἐγένετο ἡ δημοτικὴ ἐκλογὴ ἀλλὰ δὲν διορίσθη δῆμαρχος ὁ ὑποψήσιος ἐκεῖνος τὸν ὅποιον πρὸς τοιαῦτον σκοπὸν καὶ διὰ μεροληψίας δῆθεν ἐπεκύρωσεν ὁ Νομάρχης, ὡς διατείνεται ὁ προαγορεύσας· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰ ἐκλογικὰ τοῦ δήμου Πτελεατῶν καὶ λοιπῶν δήμων δὲν δύναμαι ἤδη νὰ ἀναφέρω τι, διότι μὴ γινώσκων ὅτι περὶ τούτων ὁ λόγος ἤθελεν εἶσθαι σήμερον, δὲν ἐφρόντισα νὰ συλλέξω τὰς δεούσας πληροφορίας· δύναμαι δὲ νὰ δώσω πᾶσαν περὶ αὐτῶν ἀπάντησιν εἰς ἄλλην ὁρισθησομένην ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἡμέραν, ἐὰν ἐπιμένῃ εἰς τοῦτο ὁ προαγορεύσας· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς κατὰ τοῦ Νομάρχου ἐξηγηθείσας αἰτιάσεις δύναμαι μετὰ παρήσειας νὰ εἶπω ὅτι μέχρι τοῦδε οὐδὲν παράπονον ἔχω κατὰ τοῦ ἀνωτέρου τούτου ὑπαλλήλου, καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας εἶναι παντὸς ἐπαίνου ἄξιος, διότι διατελῶν ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ μετὰ τῶν ἀρχῶν τῆς γείτονος ἐπικρατείας κατάρθωτε νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὰς τὴν καλὴν πίστιν, νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν κατηγορουμένους ὑπηκόους Ἕλληνας, καὶ νὰ διατηρῇ μετ' αὐτῶν λίαν στενάς καὶ φιλικὰς σχέσεις πρὸς τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν· ἂν δὲ ὁ δεῖνα ὑπάρχη φίλος τοῦ δεῖνος, ἂν ὁ τελευταῖος οὗτος εἶναι φίλος καὶ ὁπαδὸς τῆς δεῖνος πολιτικῆς καὶ τὰ παρόμοια, ταῦτα πάντα τὸ ὑπουργεῖον οὔτε γνωρίζει οὔτε ἐξετάζει. Ἡ Κυβέρνησις βαθίζουσα σταθερῶς καὶ ἀπαρεγκλίτως ἐντὸς τῶν ὧρων τοῦ Συν-

τάγματος καὶ τῶν κειμένων Νόμων, προτίθεται ἐσωτερικῶς μὲν νὰ κάμῃ σθεαστὴν τὴν δημοσίαν τάξιν, ἐξωτερικῶς δὲ νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως δοθείσαν ὑπόχρῳσιν τῆς πλήρους οὐδτερότητας ὡς πρὸς τὸ μέγα ἐν τῇ Ἀνατολῇ ζήτημα τοῦ πολέμου, ἧτις δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ ἐκ τῶν ὀρεγομένων λάφυρα.

Ἐρχομαι ἤδη νὰ ἀνακρίσω καὶ τὴν τελευταίαν μορφήν τὴν ὅποιαν ὁ προαγορεύσας ἀπέδωκεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἰπὼν ὅτι ἡ ληστεία προήλθεν ἐκ τῆς παρακαίρου καὶ ἀκαταλλήλου διαλύσεως τῶν σωμάτων τῆς ὄροφυλακῆς. Τὸ περὶ μετασχηματισμοῦ τοῦ ἀτάκτου στοιχείου τῆς ὄροφυλακῆς εἰς τακτικὸν στρατὸν διάταγμα ἐξεδόθη κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ π. ε. 1854· ἐνακτώσας μετὰ ταῦτα τῆς νόσου χολέρας ἀνεβλήθη καθ' ὅλους τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος ἡ ἐκκαθάρισις καὶ διοργανώσις τῶν ἀνδρῶν τοῦ σώματος τούτου, καὶ ἤρξατο ἡ κατὰ τάξιν αὐτῶν εἰς διαφόρους κλάδους καὶ ὑπηρεσίας κατὰ τὸν Ἰανουάριον ε. ε. ὅτε ἤγγιξε τὸ ἐκρ ὅπερ εἶναι τὸ δέλεαρ πρὸς τοὺς ὀρεγομένους λάφυρα· τὸ διαλυθὲν τοῦτο σῶμα τῆς ὄροφυλακῆς μετασχηματίσθη ἤδη ὡς ἔξῃ· οἱ νεώτεροι τῶν ἀνδρῶν τούτου οἵτινες εἰσὶν ἐπιδικτακτοὶ εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν κινήσεων τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ κατετάχθησαν εἰς τὸ πεζικόν· ἄλλοι ὀλιγώτερον ἐπιδικτακτοὶ ἔχοντες ὅμοια δικαιώματα στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐγχηματίσθησαν εἰς Μοιραρχίας· ἐπικουρικῆς Χωροφυλακῆς, ἑτεροὶ κατετάχθησαν εἰς τὸ σῶμα τῆς τακτικῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἄλλοι πρόκειται νὰ διορισθῶσιν ἢ καὶ διορίσθησαν εἰς διαφόρους κλάδους δημοσίου ὑπηρεσίας ὥστε ἡ ἐξάπλωσις τῆς ληστείας δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν μετασχηματισμὸν τῆς ἀτάκτου ὄροφυλακῆς εἰς τακτικὸν στρατὸν, ἀλλ' εἰς τὰ κυρίως αἴτια, αἵτινα κατὰ τὴν πρώτην ὁμιλίαν μου ἐξέθηκα.

Ἄν θελήσωμεν νὰ μεμψώμεν τὴν Κυβέρνησιν, διότι ἐπλήρωσε τὰς τάξεις τῆς ὄροφυλακῆς ἐξ ἀλλοδαπῶν τῆς κακίστης διαγωγῆς οἶον Χεμμαραίων καὶ τῶν τοιούτων, τὴν τοιαύτην μορφήν δὲν δύναμεθα νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν παρούσαν Κυβέρνησιν, ἧτις εἶναι ἀνεύθυνος τῆς τοιαύτης προγενεστέρης πράξεως.

Ἡ Κυβέρνησις καταγίνεται ἀνευθύνως νὰ διοργανίσῃ καὶ κατὰ τάξιν εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας καὶ τοὺς ὑπολειπομένους ἀνδρας τοῦ σώματος τούτου· ἡ δὲ ἀναβολὴ αὕτη προήλθεν ἐκ τῆς ἀπροόπτου καὶ ἀκαταμαχῆτου περιστάσεως τῆς χολέρας τὴν ὅποιαν ἡ Κυβέρνησις ὡς καὶ πᾶς τις δὲν ἔδυνάτο νὰ προῖδῃ.

Ἀπαντῶν καὶ αὐτὸς ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσκος εἶπε.

Για της επερωτήσεώς μου εζήτησα να γίνουν γνωστά τα αίτια της εκ της ληστείας αθλίας καταστάσεώς μας· ο δε Κ. Πρωθυπουργός εξέθηκεν ότι τοιαύτα κατά την ιδίαν του είναι ή εκ των φυλακων απόδρασις 400 - 500 κακούργων και λοιπά όσα ακούσατε· ακολουθώς εγώ προσέθηκα ότι ή ακατάλληλος διαγωγή των υπαλλήλων προς τους πρόσφυγας, προς δι ή διαγωγή των εκ αυτών και φίλων του υπουργείου ενεργούντων υποκινήσεις επί σκοπώ αποδοιδόμενας εις τους αντιπαλους των, και ή παράκλιτος διάλυσις του σώματος της Οροφυλακής· εισί τα κυριώτερα αίτια της τοιαύτης καταστάσεώς μας, και άγνοώ κατά τί δεν εβίβα σήμερον μετά του Κ. Πρωθυπουργού.

Η επικύρωσις των εκλογων Τουρκικού και Λαμίας, ως και ή κατηγορία του δημάρχου Πτελεακτων και λοιπων τοιούτων δεν δύναται να είναι άλλο τι ειμή τρανωτήτη παρανομία· επομένως διαγωγή υπαλλήλου ακατάλληλος.

Ενταύθα ο Κ. Πρωθυπουργός ειπεν ότι δεν δέχεται κατηγορίας κατά υπαλλήλων και ότι σήμερα δεν πρόκειται ειμή περί ληστείας· περί παντός δε άλλου αντικειμένου πρέπει να έρρησθ ή άλλη τις ήμερα, καθ' ην είναι έτοςμος να διαση πύσαν πληροφοριαν, αφού κανονισθώσιν ώρισμινως τα αντικείμενα· ο δε Γερουσιαστής Κ. Χατζίσκος απήντησεν ότι συναινεί εις τούτο.

Λαβών έπειτα τον λόγον ο Γερουσιαστής Κ. Ρ. Παλαμίδης ειπε τα εξής.

Εξ υπαρχής ήμα ήκουσα τα αντικείμενα της προκειμένης επερωτήσεως· ηοθήθη ότι αυτή εγένετο ανεπιτηδώς και παρακαίρως. Ο εισαγαγών την επερωτησιν δεν ήδύνατο να ακούσθ εις απάντησιν, ειμή ο, τι ειπεν ο Κ. Πρωθυπουργός εν γενικότητι, ότι δηλαδή τα αίτια της ληστείας είναι εις όλους γνωστά, ή δε ανάκρισις θέλει αποείξει βιββαίως τα υποκινούντα πρόσωπα· διό και απ' αρχής εθεώρησα την επερωτησιν ταύτην ανεπιτυχή και ως τοιαύτη, αντί να χορηγήσθ τας ζητούμενας πληροφορίας περιστραφή εις αντικείμενα τείνοντα κατά της πατρίδος· διότι ο μόν Κ. Πρωθυπουργός ανέφερεν ότι αίτια της ληστείας κυρία κα μόνη είναι ή εκ των φυλακων απόδρασις, 400—500 κακούργων, οστίνες εξελθόντες εις την γείτονα Τουρκικήν επικράτειαν και επανελθόντες· εκείθεν μετ άλλων όμοίων των ένηγκαλίσθησεν αύθις τον ληστρικών βίον, και ότι αυτοί ούτοι υποκινούνται και ήδη προς νέαν έξοδον ή εκδρομήν εκ μέρους των άρεγομένων νέα λάφυρα· ο δε Γερουσιαστής Κ. Χατζίσκος ειπεν ότι και άλλοι διάφοροι εξήλθον ήδη εις την γείτονα επικρά-

τειαν εκ τε των όπαδων των φίλων του Κ. Μυροκορδάτου, και εξ άλλων πολιτων ώθουμένων προς τούτο εκ μόνος της διαγωγής των άρχων φθιώτιδος. Αι τοιαύται λοιπόν έπεισεσι δεν έπρεπε να γίνωσι το αντικείμενον έπισήμων συζητήσεων εν τώ συνεδρίω τούτω, άλλ' ως πράξεις άρροδωτοι όμαζα τινά κακούργων έπρεπε να διαπραγματευθώσι κατ' ιδίαν· τα αίτια της ληστείας είναι πολλά και διάφορα, άτινα και αύτός ο επερωτήτης απεσιώπησεν, είτε διότι ή πρόθεσις του ήτο τοιαύτη είτε διότι μετά την επερωτησιν ανεγνώρισε και ο ίδιος το παράκλιτον πλατυτέρων εξηγήσεων. Τα εξηγηθέντα μίαν και μόνην άρίνουσιν ιδέαν ότι υπάρχει διάθεσις προς τα εκτός, και υποψίαν τινά προς την γείτονα επικράτειαν. Το έθνος όμως είναι άμέτοχον και αποκρούει όλα ταύτα· αγαπή το μεγαλειόν του, αγαπή της όμογενείς του, άλλ' αγαπή και την αυτοσχίαν του και αποδοκιμάζει τας ληστείας και πύ· ότι κρίνει μοιρόν εις αυτό. Το έθνος, επαναλαβάνων, άσπαζόμενον τας συμβουλίας και την πολιτικήν των δύο ευεργετιδων Δυτικών δυνάμεων θεησκευτικώς βυθίζει επ' αυτών ως σωτηρίων, και ούδώς ήμεριβάλλει ότι ήμεραν τινά έπιτεύξεται των ευχων του τη προστασίη και τη μεριμνή αυτών τούτων τώ ευεργετιδων δυνάμεων.

Η προκειμένη συζήτησι έσφαρην ήδη εις φθ· ότι ή Κυβέρνησις, κατά την όμιλίαν του Κ. Πρωθυπουργού, προτίθεται να έρχρωσθ και μέτρα έκτακτα ή εξαίρετικά, άτινα αυτό το Σύνταγμα καθήρησεν ή τοιαύτη εξήγησις με έκαμε κνήν εντύπωσιν· τούτου ένεκε λέγει προς την Κ. Πρωθυπουργόν ότι ή Κυβέρνησις έχει παντοία μέσα να φθάσθ εις το αποτελεσματική· εξαλειψίως της ληστείας εντός του Νομού, ποιούσα χρήσιν του παραδειγματος του διορισμού του Τζάννη και των παρομοίων, άρκεί να υπάρχη ή απαιτουμένη διάθεσις και ικανότης· δεν έλπισμόνισε ναυξίω ο Κ. Πρωθυπουργός ότι ως συναδέλφος του πολλάκις ύψωσα φωνήν περί του διορισμού του Τζάννη, ως μοιρόρχου και άλλων όμοίων καταλλήλων πρωτότων, και ότι μετά τον διορισμόν του ως τοιούτου εν Βοιωτική καθεκάστην ήμην άγγελος πολλών άνδραγαθλημάτων και προσδών αυτου κατά της ληστείας. Τοιαύτην λοιπόν χρήσιν προσώπων δύναται άν καιη και όπου ή ανάγκη το άπαιτεί χωρίς να καταφύγη εις έκτακτα και εξαίρετικά μέτρα, τα όποια ως άπατρόπαια εξοβελίσθησεν από την νομοθεσίαν μας, διό και τον παρακλώ να μη καταδεχθώ να τα υπομνήσθ άλλοτε.

Ο προτεινόμενος τὴν ἐπερώτησιν ἐξῆλθε τοῦ κύκλου τῶν ὁποίων αὕτη πραγματεύεται ἀντικειμένῳ, κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ ἐξῆλθε νομίζων ὅτι εἶναι ἐντὸς τοῦ θέματος· εἶπεν ὅτι: αἱ ἀρχαὶ ἦτοί οἱ ὑπάλληλοι σπρώχνουσι τὰ πράγματα καὶ ἀνέφερε δημοτικὰς τινὰς πράξεις οὐ μόνον τοῦ ἐνεστώτος ἀλλὰ καὶ τοῦ παρελθόντος ἦτοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Μαΐου. Δὲν ἀπαντῶ εἰς ὅλα τὰ λεχθέντα περὶ τῶν δημοτικῶν τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, καθόσον δὲν ἔλαβον μέρος ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, λέγω μόνον ὅτι τὸ συμβούλιον τῶν Ἑπταεκτητῶν ἦτον ἐντελῶς διαλελυμένον πρὸ πολλοῦ ἐξαντληθέντων ὅλων τῶν τακτικῶν καὶ παραπληρωματικῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου καὶ τῶν παρέδρων. Περὶ τῆς νέας ἐκλογῆς τῶν τοιούτων δημοτικῶν συμβουλίων εἰσῆχθη κατὰ τὴν προλαβούσαν περίοδον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον δὲν κατηρτίσθη ὡς Νόμος τοῦ Κράτους, διότι μετὰ τὴν ἐν τῇ Γερουσίᾳ συζήτησίν του δὲν εἰσῆχθη ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν ὁμοῦ μετὰ τὰς τροποποιήσεις τὰς ὁποίας ὑπέστη. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀνωτέρου συμβουλίου δὲν ἐφήρμοσεν ἰδίαν αὐτῆς ἰδέαν ἀλλὰ προσέφυγεν εἰς τὸ παρελθόν, εἰς παλαιὰ Διατάγματα ἐπέχοντα ἰσχύον Νόμου, καὶ κατ' αὐτὰ διέταξε τὴν ἐκλογὴν πρὸς καθαρτισμὸν τοῦ συμβουλίου τούτου.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐρρήθησαν ἀλλ' ὡς παρακαίρως προταθέντα καὶ μὴ ἔχοντα ἐνταῦθα τὴν οἰκίαν θέσιν παραλείπονται· γίνεται δὲ ἡ παρατήρησις ὅτι δὲν εἶμαι σύμφωνος μετὰ τὸν προγενομένον Κ. Γερουσιαστὴν εἰπόντα ἀπλῶς ὅτι ἀντιπολίτευσις δὲν ὑφίσταται. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τοιαῦτα ἀντιπολίτευσις ἀπόλυτος δὲν ὑπάρχει· ὑπάρχει ὁμοῦ ἀντιπολίτευσις σχετικῆ, ἥτις ἐγκρίεται πάντοτε εἰς τὰ Συνταγματικά Κράτα.

Ἀνακεφαλαίωνων ἔθεν τὰ λεχθέντα λέγω ὅτι ἡ ἐπερώτησις δὲν ἐγένετο ἐγκαίρως, καὶ διὰ τοῦτο ὑπῆρξε καὶ ἀτυχῆς· ὅτι τὰ αἷτια τῆς λητείας, ἅτινα ἐξετάθησαν, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκτεθῶσι, καθόσον ταῦτα οὔτε τὰ μόνα οὔτε τὰ κύρια εἶναι, καὶ ὅτι αἱ ἀνακρίσεις δι' ὧν θέλουσι γίνεαι γνωστὰ τὰ πρόσωπα δὲν ἀπεπερατώθησαν. Προτείνω ὁμοῦ νὰ παρακληθῆ ἡ Κυβέρνησις ὡπως μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀνακρίσεων ὑποβῆλθῃ εἰς ἡμᾶς τὸ ἀποτέλεσμα, διὰ νὰ ἴδωμεν ἂν εἶναι ἐνοχὰ πρόσωπα ἅτινα ἐφημερίδες τινες ὑπαινίττονται ἀναφέρουσαι τὴν ὑπαρξίν κέντρου τινός λητείας ἐν Ἀθήναις καὶ τὰ παρόμοια· διότι ἂν ὑπάρχωσι τοιαῦτα, δὲν πρέπει νὰ καλυφθῶσιν, ἀλλὰ νὰ ὑποστῶσι

τὰς ἀσφατετέρας ποινὰς τοῦ Νόμου, καὶ τυχόντι τῆς γενικῆς ἀγανακτικῆς καὶ περιφρονητικῆς ἂν δὲ δὲν ὑπάρχωσι, πρέπει νὰ ληφθῆ φροντίς, ὅπως μὴ δημοσιεύωνται τοιαῦτα σκανδαλώδεις περὶ προσώπων ὑποβῆλθαι αἰτίνας πρέπει νὰ ἀποσκορπισθῶσι.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν δυσκολίαν νὰ φέρῃ κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ προλαβέντος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνακρίσεων ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· δὲν δύναται δὲ νὰ φέρῃ τοῦτο σήμερον ἢ αὔριον ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀποπεράτωσίν των.

Ἐπομένως συναινέσασκε τῆς Γερουσίας εἰς τούτα, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ἰουνίου 1855 ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Ἀναγν. Μοναρχιάδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ καλυμμένου ἐτέρου τῶν γραμματέων Κ. Α. Σ. Χαλαράμπους τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἀθ. Γρηγοριάδην, καρτέει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικά τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 323 καὶ ἀπὸ 1 Ἰουνίου ἐγγράφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' οὗ κοινοποιεῖται εἰς τὴν Γερουσίαν ὅτι διὰ τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν Β. Διαταγμάτων διορισθέντων·

1) Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Κ. Ἀλεξ. Μαυροκορδάτος, μέχρι τοῦδε ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Β. Οἴκου.

2) Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ προσωρινῶς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὁ Κ. Περικλῆς Ἀρυρόπουλος, μέχρι τοῦδε ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποδεχθείσης τῆς παραιτήσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Φύλλα ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

3) Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὁ Κύριος Λυκούργος Κρεστένιτης.

4 Υπουργός επί της Δικαιοσύνης ὁ Βουλευτής Κ. Παν. Βαρβογλιε, ἀποδεχθείς τῆς ἀπό τῆς διαυθίνσεως τοῦ ὑπουργείου τούτου περαιτήσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἀναστασίου Λόντου.

5) Υπουργός τῶν Ναυτικῶν ὁ Κ. Α. Ζυγομαλάς, μέχρι τοῦδε Νομάρχης Ἀττικῆς καὶ Βιωτίας.

Ἀπαγγελλόμενος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερῆσις διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προικοδοτήσεως. Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνας λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου εἶπεν·

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον σκοπὸν προτίθει νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς ἐπὶ τῆ βῆσει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 νόμων προικοδοτηθέντας ἀπὸ τοὺς καθυστερούμενους συμπεφωνημένους καὶ ὑπερμερίας τόκους, ἰψώσαντας τὸ χρέος ἑκάστου τῆς πολυετοῦς καθυστερήσεως εἰς πέντε ἔτη καὶ ἑκατὸν, νὰ ἐισπράξῃ δὲ τῆς ἀρχῆς ὁριζῶν εἰς 35 ἔτησις δόσεις μὲ τόκον 2 τοῖς 0/0 ἀντὶ τῶν 5, 6 καὶ 8, οὗς ἐπιῆρνον μέχρι τοῦδε, καὶ χρεώλυτον 2 τοῖς 0/0 ἀντὶ 1· τῶν ἐργαστημάτων τούτων στερῶ τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τῆ βῆσει τοῦ 3 τοῖς 0/0 δι' ἕγγειον ῥόνον, ἐν περιπτώσει καθ' ἕν ἕσται δὲν παραιτηθῶσι τοῦ εἰς χρέματα ἕγγειου ῥόνον, ἀλλὰ δὲν θελήσῃ νὰ συμμορφώσῃ μὲ τὸ σύστημα τῆς εἰς εἴδη ἀποδελκώσεως.

Τὸ νομοσχέδιον δὲν περιορίζει τὰ εὐεργετήματα τοῦ εἰς μόνην τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ὀφειλετῶν ἀπὸ τοὺς καθυστερούμενους συμπεφωνημένους καὶ ὑπερμερίας τόκους, καὶ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀπὸ τοῦδε τόκου, ἀλλὰ θεωρεῖται αὐτοῖς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὅποιον ἀπῆλθον ἐν δικαστηρίῳ εἰκοσιν ἔτην, ἔτι δὲ καὶ τὸν τόκον τῆς ἐπικαρπίας. Ὁμοίαν δωρεὰν δικαιούνται νὰ ἀπαιτήσωσι καὶ οἱ μὴ προικοδοτηθέντες τὴν αὐτὴν ἐπίσης δωρεὰν δικαιούνται νὰ ἀπαιτήσωσι καὶ οἱ πολυετοῦς ἐνοικιαστὰς δημοσίων κτημάτων, ὡς ἐπὶ παραδείγματι οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν ἰχθυοτροφείων· καὶ δικαίως, δι' ἃν λόγον οἱ προικοδοτηθέντες ἐκαρποῦντο δωρεὰν ἐπὶ εἰκοσαετίαν τὴν ἐπικαρπίαν τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ ἤδη ἐπιστρέφουσι τὰ κτήματα εἰς τὸ δημόσιον ἢ ἔχοντα εἰς νέας συμφωνίας διὰ τὰ μέλλοντα εἰσοδήματα, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν ἰχθυοτροφείων δικαιούνται νὰ ἀπαιτήσωσι ὥστε νὰ δώσωσι τὸ δέκατον τῆς ἀλείας διὰ τὰ δέκα παρελθόντα ἔτη,

καὶ ἤδη νὰ ἐπιστρέψωσι τὰ ἰχθυοτροφεία εἰς τὸ δημόσιον ἢ νὰ ἐλθῶσιν εἰς νέας συμφωνίας μετὰ τοῦ δημοσίου διὰ τὴν μέλλουσαν ἀλίειαν ἢ μεταξὺ τούτων διαφορὰ εἶναι μικρά, τὸ κατ' ἐμέ.

Ἄλλως τε διὰ τί νὰ τίθεται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου εἰς κρείττονα θέσιν ὁ μὴ παραιτούμενος τῆς προικοκτησίας ἀπὸ τὸν παραιτούμενον; καὶ διὰ τί ἀπὸ τὸν παραιτούμενον νὰ ζητηθῇ δικαίωμα ἐπικαρπίας δι' ἕκαστον ἔτος τῆς κατοχῆς 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος, καὶ ἔτι 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ βεβηθέντος τιμήματος δι' ἕγγειον ῥόνον, ἐν ἐπισημασθῆ ἢ πληρωμῇ αὐτοῦ εἰς χρέματα; ὑποτίθεται ἴσχυα ὅτι νέας γενομένης δημοπρασίας ἢ ἀξία τοῦ παραιτούμενου κτήματος θέλει ἐλαττωθῆ; ἢ ὑπὸ τις αὐτὰ εἶναι ἐσφαλμένη, πιθανώτερον δὲ εἶναι ὅτι εἰς νέαν δημοπρασίαν ἢ ἀξία τοῦ παραιτηθέντος κτήματος θέλει εἶσθαι μεγαλύτερη, διὰ τὸν ἀλόγιστον λόγον ἔτι κτήμα ἐπὶ παραδείγματι τὸ ὅποιον ἐπικρατῆται εἰς 100 δραχμὰς πληρωθῆσονται εἰς ὀφειλὴν προθεσίαν μὲ τόκον 5 τοῖς 0/0, θέλει ἐκποιηθῆ εἰς ἀνοτίαν τῶν 100 δραχμ. τιμῶν, ὅταν ἡ τιμὴ αὐτῆ διαθέσεται εἰς τὴν αὐτὴν ὀφειλόμενον χρόνον καὶ μὲ τόκον μικρότερον, ἀλλὰ δὲ 3 τοῖς 0/0. Ἐκτός τῆς ἀνοτίαν ταύτης, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ παραιτούμενου τῆς προικοκτησίας καὶ τοῦ μὴ παραιτούμενου, ὑπάρχει ἐπίσης ἀνοτίαν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νομοσχεδίου τούτου μετὰ τῶν ἐκπληρωσάντων καὶ τῶν μὴ ἐκπληρωσάντων τῶν ὑποχρεώσεως τῶν, καὶ μάλιστα μεταξὺ τῶν εἰς δέκαταί πιστώσει προικοδοτηθέντων· σὺν τούτοις δὲ οἱ περὶ προικοδοτήσεως νόμοι τῆς 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 θέλουσι μῆναι εἰς ἀχρηστίαν. Ἐξήγησάμι καλλίτερον.

Παραλήλυθός τοῦ μὴ ἐκπληρώσαντος τὰς ὑποχρεώσεις του μὲ τὸν ἐκπληρώσαντα αὐτάς.

Ὁ προικοδοτηθεὶς τὸ 1835 μὲ ἐθνικὰ κτήματα ἀξίας 2000 δραχμῶν κατὰ τὸν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 Νόμον καὶ μὴ ἐκπληρώσας τὰς ὑποχρεώσεις του μέχρι τοῦ 1855, ἔμεινε χρεώστικος εἰς τὸ δημόσιον διὰ τοὺς συμπεφωνημένους τόκους πρὸς 5 τοῖς 0/0 δραχμ. 2000:—
 Ἐπίσης ἔμεινε χρεώστικος διὰ τὰ συμπεφωνημένα χρεώλυτρα πρὸς 1 τοῖς 0/0 » 400:—
 Οἱ τόκοι τῆς ὑπερμερίας πρὸς 8 τοῖς 0/0 ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκαστοῦ ὀφειλομένης δόσεως μέχρι τοῦ 1855 » 2016:—

Αφαιρείται τὸ ἀρχικὸν τίμημα, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου ἐπανέρχεται εἰς τὴν μέλλουσαν χρεωλυτικὴν πληρωμὴν τῶν 35 ἐτῶν » 2000:—

Ἡ προκύπτουσα ὠφέλεια εἰς τούτον ἐκ τοῦ ἐπιγεγνημένου τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι δρ. 2416:—

εἰς πρὸς τὸν ἐκπληρώσαντα τὰς ὑποχρεώσεις του χάριν παραβολῆς τῶν δύο τούτων.

Ὁ ἐκπληρώσας τὰς ὑποχρεώσεις του ἐπλήρωσεν ὅλους τοὺς συμπεριληφθένους τόκους » 2000:—

Οἱ τόκοι αὐτῶν πρὸς 8 τοῖς 0/0 ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκάστης πληρωμῆς μέχρι τοῦ 1855 » 1680:—

Ἐπίσης ἐπλήρωσε τὰ συμπεριληφθέντα χρεώλυτρα δρ. 400:—

Ὁ ἀνκτοκισμὸς αὐτῶν κατὰ τὸ χρεωλυτικὸν σύστημα » 244:— 644:—

Ἐπειδὴ τὰ ὡς ἀνωτέρω πληρωθέντα κεφάλαια ἐκ δραγμῶν 2400: δὲν συμφηρίζονται ἴδη κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νομοσχεδίου διὰ νὰ ἐκπισθῶσιν ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν δραγ. 2800, ἀλλὰ θέλουσι συμφηρισθῆ ἀτόκως καὶ κατ' ἀναλογίαν εἰς τὰς μέλλουσας 35 ἐτησίας δόσεις, πρέπει νὰ προστεθῆ ὁ τόκος αὐτῶν πρὸς 8 τοῖς 0/0 ἀπὸ τοῦ 1855 μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκάστου συμφηρισμοῦ » 3470:—

δρ. 7794:—

Ἀφαιροῦνται ἐκ τούτων ὅσα θέλουσι συμφηρισθῆ εἰς εἰς τὸ μέλλον κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Τὸ τίμημα τῶν κτημάτων, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου θέλει ἐξοφληθῆ εἰς τὰς μέλλουσας 35 ἐτησίας δόσεις δρ. 2000:—

Τὰ πληρωθέντα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομοσχεδίου θέλουσι συμφηρισθῆ εἰς τὰς μέλλουσας 35 ἐτησίας δόσεις ἀτόκως καὶ κατ' ἀναλογίαν » 2400:— 4400:—

δρ. 3394:—

Προστίθεται ἡ ὡς ἀνωτέρω προκύπτουσα ὠφέλεια εἰς τὸν μὴ ἐκπληρώσαντα τὰς ὑποχρεώσεις του » 2416:—

Προκύπτει διαφορὰ κατὰ πλεονασμὸν εἰς τὸν μὴ ἐκπληρώσαντα τὰς ὑποχρεώσεις του δρ. 5810:—

Παραλληλισμὸς τοῦ παραιτούμενου τῆς προκοδοτήσεως πρὸς τὸν μὴ παραιτούμενον αὐτῆς.

Ὁ μὴ παραιτούμενος ὠφελεῖται διὰ τὴν 20 ἐτῶν ἐπικαρπίαν δραγ. 800, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ὁ παραιτούμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νομοσχεδίου, ἐν ᾧ τὸ Δημόσιον ἀπὸ τὸν παραιτούμενον ἔχει συμφέρον καὶ ὄχι ἀπὸ τὸν μὴ παραιτούμενον, ὡς ἀνωτέρω ἐξέβη.

Κατὰ πόσον διαφέρει τῶν λοιπῶν ὁ προκοδοτήεις ἐπὶ δικαστεί πιστώσει καὶ μὴ ἐκπληρώσας τὰς ὑποχρεώσεις του.

Ὁ προκοδοτήεις τὸ 1835 μὲ ἐθνικὰ κτήματα ἀξίας δραγ. 15000 μένει χρεωστὴς εἰς τὸ δημόσιον δι' ὅλας τὰς δόσεις τοῦ κεφαλαίου δρ. 15000:—

Διὰ τοὺς τόκους τῆς ὑπερημερείας πρὸς 6 τοῖς 0/0 ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκάστης δόσεως μέχρι τοῦ 1855 » 13950:—

δρ. 28950:—

Ἀφαιρείται ἡ ἀξία τῶν κτημάτων, ἧτις θέλει πληρωθῆ εἰς τὰς μέλλουσας 35 ἐτησίας δόσεις » 15000:—

Ἡ προκύπτουσα ὠφέλεια εἰς τούτον εἶναι . δρ. 13950:—

Ἄν δὲ περιορίσωμεν τὴν ὠφέλειαν εἰς μόνην τὴν ἐπικαρπίαν, τὴν ὁποῖαν ἀπῆλαυσεν εἰς τὰ 20 παρελθόντα ἔτη, ἧτις λογιζομένη κατ' ἐλάχιστον ὄρον πρὸς 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ τιμήματος ἀναδαίνει διὰ τὰ 20 ἔτη εἰς δραγ. 9000.

Διὰ ποῖον λόγον θέλουσι μείνει τοῦ λοιποῦ εἰς ἀχρηστίαν οἱ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 Νόμοι.

Ὅταν τὸ ἀρχικὸν τίμημα τῶν προκοδοτηθέντων κτημάτων ἀπὸ 6 τοῖς 0/0 χρεώλυτρα καὶ τόκους καταβιβάζεται κατὰ τὸ Νομοσχέδιον εἰς 4 τοῖς 0/0, οὐδαίς θέλει ἀνοητεύσει νὰ προκοδοτηθῆ εἰς τὸ μέλλον κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ 1835 Νόμου, ὥστε μένουσιν εἰς ἀχρηστίαν οὗτοι.

Διὰ νὰ μετριασθῆ ὅσον τὸ δυνατόν ἡ ἀνισότης τοῦ νομοσχεδίου, διὰ νὰ εὐκολυνθῶσι καὶ νὰ μὴ γογγύζωσιν οἱ θέλοντες νὰ προκοδοτηθῶσιν εἰς τὸ μέλλον, καὶ διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὸ Δημόσιον ὁλόκληρον τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρτίας νὰ προστεθῶσιν

ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν προικοδοτηθέντων κτημάτων 2 τοῖς 0/0 διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἀτόκως· τὰ δὲ πληρωθέντα ποσὰ διὰ συμπεφωνημένους τόκους, χρεώλυτρα, διαφόρους πιστώσεις καὶ τόκους ὑπερμερείας νὰ συμπληρωθῶσι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἠμολογίων καὶ ὄχι εἰς τὰς κατ' ἀναλογίαν μελλούσας δόσεις.

Ἐπὶ τῇ βίσει ταύτῃ νὰ τροποποιηθῶσι τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ νὰ προστεθῇ νέον ἄρθρον διὰ τοὺς θέλοντας νὰ προικοδοτηθῶσιν εἰς τὸ μέλλον ὡς ἐπομένως.

Ἄρθρον 1. Οἱ λαβόντες προικοδοτήσιν δυνάμει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 Νόμων ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τῶν συμπεφωνημένων τόκων τῶν διαφορῶν πιστώσεων γρηγορήσειν εἰς αὐτοὺς, τῶν χρεωλύτρων καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερμερείας διὰ τὰς ληξάσας ἤδη δόσεις· τὸ ποσὸν δὲ, ἐφ' ᾧ κατακυρώθησαν εἰς ἕκαστον τὰ προικοδοτηθέντα ἐθνικὰ κτήματα, θ' εἰ ἐξοφληθῇ χρεωλυτικῶς εἰς 35 ἐτησίαις δόσεις, ἂν ἕκαστῇ θέλει περιέχει 2 τοῖς 0/0 χρεωλύτρον καὶ 2 τοῖς 0/0 τόκον ἐπὶ τοῦ τιμήματος, καὶ θέλει πληρόνεσθαι κατὰ πᾶσαν πρώτην Ὀκτωβρίου, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τοῦ 1855 ἔτους.

Ἄρθρον 2. Οἱ μὴ λαβόντες προικοδοτήσιν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου δὲν ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος τῆς προικοδοτήσεως μέχρι τῆς ποσότητος τῶν 2000 δραγμῶν, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον χρεωλυτικὰς διατάξεις τῆς ἐξοφλήσεως μὲ 2 τοῖς 0/0 χρεωλύτρον καὶ 2 τοῖς 0/0 τόκον ἐπὶ τοῦ τιμήματος. Δύνανται νὰ συμπληρώσωσι τὸ ποσὸν τῶν 2000 δραγμῶν, ὅσοι τοχὸν προικοδοτηθέντες δὲν συνεπλήρωσαν αὐτό.

Ἄρθρον 3. Εἰς τοὺς λαβόντας προικοδοτήσιν καὶ μὴ ἐκπληρώσαντας τὰς ὑποχρεώσεις των θέλει προστεθῇ ἐπὶ τοῦ τιμήματος 2 τοῖς 0/0 λόγῳ δικαιώματος ἐπικαρπίας δι' ἕκαστον ἔτος τῆς κατοχῆς των, τὸ ὅποιον συγκεφαλαιούμενον μετὰ τοῦ τιμήματος ἀνεῦ προσθήκης χρεωλύτρου καὶ τόκου, θέλει πληρόνεσθαι εἰς τὰς κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου ὀριζομένης ἐποχῆς.

Ἄρθρον 4. Εἰς τοὺς λαβόντας προικοδοτήσιν καὶ ἐκπληρώσαντας εἰς μέρος εἴτε τὸ ὅλον τῶν ὑποχρεώσεων των, θέλει προστεθῇ ἐπίσης ἐπὶ τοῦ τιμήματος 2 τοῖς 0/0 λόγῳ δικαιώματος ἐπικαρπίας δι' ἕκαστον ἔτος τῆς κατοχῆς των. Τὰ δὲ πληρωθέντα ποσὰ διὰ τόκους συμπεφωνημένους, χρεωλύτρα,

διαφόρους πιστώσεις καὶ τόκους ὑπερμερείας, θέλουσιν ἐκπεθεῖν ἐκ τῆς συγκεφαλαιωθείσης ποσότητος τοῦ τιμήματος πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἠμολογίων, καὶ τὸ αὐτῶ μένον ποσὸν θέλει πληρόνεσθαι εἰς τὰς κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ παρόντος Νόμου ὀριζομένης ἐποχῆς.

Ἄρθρον 5. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πρὸς ἐξοφλήσιν τοῦ χρέους των ἀπαιτουμένου χρόνου δύνανται οἱ προικοδοτηθέντες νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὰ κεφάλαια τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα 1, 2 3 καὶ 4 ἄρθρα ἐκδοθησομένων ἠμολογίων μετὰ τὴν ἐκπίπτειν τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πληρωθέντων χρεωλύτρων μετὰ τοῦ ἀνατοκισμοῦ αὐτῶν πρὸς 2 τοῖς 0/0.

Ἐπειδὴ, Κύριοι, ἀνέφερα ἀρθροῖς, προσθέσεις, ἀραιώσεις, παραλληλισμοὺς, τροπολογίαις ἄρθρων καὶ προσθήκην νέου ἄρθρου, ἕκαστος δικαιούται νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ ταῦτα ὡς ἀλάνθαστα, οὔτε νὰ ἀπαντήσῃ ἐκ τοῦ προχείρου, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν προηγουμένως καὶ μετὰ ταῦτα νὰ κέρῃ τὰς παρατηρήσεις του· ὅθεν ἂς γρηθῶσιν εἰς τὸ καθαρὸν, ἢ ἂν θέλετε, ἂς τυπωθῶσι διὰ νὰ σταθρῇ ἕκαστος καὶ ἐπιφέρῃ τὰς κρίσεις του.

Ἐρχομαι ἤδη εἰς ἄλλα ἀντικείμενον στενῶς συνδεδεμένον μὲ τὸ προκείμενον ζήτημα, τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀνέφερα μὲν ἀλλ' οὔτε ἀνεπίτρυχα μέχρι τοῦδε, οὔτε εἰς ἴδιον συμπεριλάβῃ αὐτὸ ἄρθρον ἐν τῇ τροπολογίᾳ μου, διὰ νὰ ἀπορύγῃ τὸ πολὺ πλίκον καὶ διὰ λόγους τοὺς ὁποίους θέλω ἀναφέρει.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγορεύσεώς μου ἀνέφερα, ὅτι οἱ προικοδοτηθέντες μὲ τὴν πληρωμὴν εἰς γράμματα 3 τοῖς 0/0 διὰ τὸν ἔγγειον φόρον ἀφίονται κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ἐκτὸς πάσης χάριτος καὶ ἐπιεικείας. Ἐκ τῆς ἐκφράσεώς μου ταύτης ἐλάγεται, θέλει μὲ εἰπεῖ τις, ὅτι θιωρῶ αὐτοὺς ἀδικημένους· καὶ, Κύριοι, ἠμολογῶ, ὅτι τοῦτο ἐνόησ', διότι καὶ ἐκ τοῦ γράμματος καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ Νομοσχεδίου ἐλάγεται δυσμένειά τις κατ' αὐτῶν, καὶ πιθανάγκασί τις, οὕτως εἰπεῖν, διὰ νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸ σύστημα τῆς εἰς εἶδη ἀποδεκατώσεως. Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νομοσχεδίου λέγει, ὅτι οἱ προικοδοτηθέντες ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς, τῶν καθυστερουμένων ἀπὸ τόκου, συμπεφωνημένους καὶ ὑπερμερείας ὡς καὶ ἀπὸ τὰ χρεωλύτρα· ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 5 τοὺς ἀποκλείει ἀπὸ τὰ εὐεργετήματα ταῦτα, ἂν δὲν συμμορφωθῶσι μὲ τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως εἰς εἶδη· διὰ τί οὗτοι νὰ ἐξαιρεθῶσι τοῦ γενικοῦ εὐεργετήματος; ἤμαρτησαν τάχα ἢ ἐπλημμέλῃσαν; ὄχι βέβαια. Ὁ Νόμος τῆς 26

Μαΐου 1835 με τὸν ὅποιον συμφωνήθησαν, δὲν εἶναι αὐτός ὁ ἴδιος Νόμος με τὸν ὅποιον συμφωνήθησαν καὶ οἱ ἀποδίδοντες τὸν ἔγγειον φόρον εἰς εἶδη; τίνος ἕνεκα λοιπὸν οἱ μὲν θεωροῦνται ἀξιοὶ εὐεργετημάτων, οἱ δὲ ἀνάξιοι; ὁ Νόμος οὗτος δὲν κάμνει καμμίαν διάκρισιν, ἀλλ' ἀφίνει ἴσπιν ἐλευθερίαν καὶ εἰς τοὺς μὲν καὶ εἰς τοὺς δὲ, δηλαδὴ ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἐκλεξῆ ἓν ἐκ τῶν δύο ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον, ἢ νὰ διδῆ 10 τοῖς 0/0 εἰς εἶδη ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ἢ νὰ πληρῶνῃ 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος. Ὁ Νόμος μάλιστα τοὺς προτρέπει ἢ κἄν τοὺς ὑποδεικνύει νὰ συμφωνηθῶσι με τὸ σύστημα τῆς πληρωμῆς εἰς 3 τοῖς 0/0, καὶ προαγγέλλει εἰς αὐτοὺς ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει μεταβληθῆ τὸ σύστημα τῆς εἰς εἶδη ἀποδεκατώσεως, τὸ δὲ σύστημα τοῦ εἰς 3 τοῖς 0/0 θέλει μείνει ἀμετάβλητον ἄρα ὀφείλου νὰ συμφωνηθῶσι με τὸ σταθερὸν σύστημα. Ἴδου τί ἀναφέρουν τὰ ἄρθρα 13 καὶ 18 τοῦ νόμου τῆς 26 Μαΐου 1835 (ἐνταῦθα ἀνέγνω τὰ μνησθέντα ἄρθρα τοῦ Νόμου), καὶ διὰ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ ἐτι περισσότερον εἰς τοῦτο ὁ Νομοθέτης καὶ νὰ τοὺς φωτίσῃ, ἰδοὺ τί ὑπόσχεται εἰς αὐτοὺς με τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ἰδίου Νόμου (ἀνέγνω τὸ μνησθὲν ἄρθρον).

Ἰκουσα καὶ ἀκούω τινὰς ὑποστηρίζοντας τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, ἐν ᾧ χάριν τοῦ δικαίου ὀφείλου χωρὶς βλάβην τῶν συμφερόντων τῶν νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν καθολικέυσιν τῶν εὐεργετημάτων καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς προικοδοτηθέντας, οἵτινες συμφωνήθησαν με τὸν αὐτὸν Νόμον με τὸν ὅποιον συμφωνήθησαν καὶ οὗτοι.

Ἄν ἡ Κυβέρνησις σκοπεύῃ νὰ μὴ παραχωρήσῃ προικοκτησίας εἰς τὸ μέλλον με πληρωμὴν 3 τοῖς 0/0 διὰ τὸν ἔγγειον φόρον, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀποκλείσῃ τοῦ εὐεργετήματος τοὺς συμφωνηθέντας με τὸν μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα Νόμον, καὶ πλεονεξίως νὰ τοὺς πειθαναγκάσῃ, διότι θέλει τοὺς βιάσῃ διὰ τὰ καθυστερήματα καὶ ἐκ τούτου ἀναγκάζομενοι θέλουσι συμφωνηθῆ με τὸ 5 ἄρθρον.

Γνωρίζω καὶ πιστεύω ἀδιστακτικῶς ὅτι ὅσοι ἔλαβον ἀγροὺς εἰς προικοδοτήσιν με 3 τοῖς 0/0 καὶ δὲν μετέβαλαν οὔτε ἐφύττευσαν αὐτοὺς, θέλουσι συμφωνηθῆ με τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι εὐρίσκουσι συμφέρον ἄλλ' ὅσοι μετέβαλον αὐτοὺς ἢ τοὺς ἐφύττευσαν, εἰς ποίαν κατάστασιν καὶ ἀθημονίαν θέλουσιν εὐρεθῆ; ἐμβλέψατε εἰς τὴν ἀληθῆ θέσιν των καὶ κρίνατε.

Εἰς οικογενιάρχης θεωρῶν τὰ ἄρθρα 13, 18 καὶ 21 τοῦ Νόμου τῆς 26 Μαΐου 1835 ἠγόρασαν ἐπὶ καλῇ πίστει γαίας ἔθνικας γέρσουσ καὶ ἐλάσεις πρὸς δραχ. 12 ἕως 20 τὸ στρέμμα (καθότι τοιαύτη εἶναι ὡς ἔγγιστα ἡ ἀξία τῶν γαιῶν τούτων), ἤνοιξε περίξ αὐτῶν διώρυγας διὰ νὰ ἀποξηρανῇ τὰ ὕδατα, ἔκοψε καὶ ἐξεργάζωσ τοὺς ἐν αὐταῖς θάμνους καὶ χαμόγλαδα, ἔδαπάνησε μεγάλα χρηματικά κεφάλαια διὰ τὴν πρώτην καλλιέργειαν, τὰς ἐφύττευσ δι' ἄδρων ἐξόδων, ἐξώδευσεν ἱκανὰ ἐπὶ ἐπταετίαν καλλιερῶν αὐτάς, χωρὶς νὰ ἐσοδεύῃ τίποτε, ὥστε ἐκόστισεν 600 ἕως 1000 δραχμ. τὸ στρέμμα, ἐπλήρουν ἢ ὀφείλει νὰ πληρῶσ τοὺς φόρους καὶ χρεώλυτρα, καὶ ταῦτα πάντα πρὸς τί; ἐπ' ἐλπίδι ὅτι μετὰ παρέλευσιν τινῶν ἐτῶν θέλει ἀποζημιωθῆ ἢ αὐτός ἢ οἱ κληρονόμοι του, ἀποδίδων ἀείποτε διὰ τὸν ἔγγειον φόρον 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀγορᾶς τῶν γαιῶν καὶ ὄχι δέκα τοῖς 0/0 εἰς εἶδη ἄλλ' ὅταν εἰπωμεν εἰς αὐτὸν τῆν ὅτι πρέπει μολαταῦτα νὰ συμφωνηθῆ με τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως εἰς εἶδη, ὅποια θέλει εἶσθαι ἢ ἀθημονία του; ἕκαστος ἄς τεθῆ εἰς τὴν θέσιν ἐκείνου καὶ τότε ἄς κρίνῃ.

Ἴσως εἴπῃ τις ὅτι κἀνεὶς δὲν τὸν βιάζει νὰ μεταφερθῆ εἰς τὸ σύστημα τῆς εἰς εἶδη ἀποδεκατώσεως, δὲν εἶναι ἀληθὲς τοῦτο διότι στέρων αὐτὸν ὁ Νόμος τῶν εὐεργετημάτων, ἄτινα χορηγεῖ εἰς τοὺς ἄλλους, ἐμμέσως τὸν πειθαναγκάζει.

Ἴσως τινὲς μοὶ ἀντιτάξωσιν, ὅτι ἀγνοῶν τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τοῦ πράγματος καὶ τὰ αἷτια τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς τάξεως αὐτῆς προλαμβάνω νὰ λύσω τὴν ἀντίρρησιν των τὰ αἷτια ταῦτα εἶναι ἡ μεγάλη καθυστέρησις, ἐπειδὴ ὅλαι αἱ ὑποχρεώσεις τῶν προικοκτησιῶν ἢ ἐντελῶς καθυστεροῦνται ἢ κατὰ μέγιστον μέρος ἄλλὰ καθὼς οὗτοι καθυστεροῦν τὸ ὅλον, οὕτω καθυστεροῦσι τὸ ὅλον καὶ οἱ προικοδοτηθέντες με τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἔγγειου φόρου εἰς εἶδη ἐπίσης καθυστεροῦν τὸ ὅλον καὶ ἐνοικιασταὶ ὀλοκλήρου ἐλαίωνος, ἄρα ὀλιγορικῶς εἰς τὴν εἰσπραξίν, ἢ ἄλλα αἷτια, τὰ ὅποια κρίνω περιττὸν νὰ ἀναφέρω ἤδη, ἔλαβον χώραν. Ὅθεν δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδηται εἰς μόνους αὐτοὺς ἡ ἔλλειψις.

Ἐκτὸς τούτων ἡ Κυβέρνησις ἐβιβαίωσεν ἐπισήμως πρὸ ἑνδεκα περὶπου ἐτῶν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ὅτι θέλει τροποποιήσῃ διὰ συγκαταβάσεων τὸν Νόμον τῆς προικοκτησίας, χωρὶς νὰ κάμῃ διαστολὴν ὅτι θέλει ἀποκλείσει τὸν εὐεργετημάτων τοῦτο ἢ ἐκείνο τὸ εἶδος τῆς προικοκτησίας

έατοτε όλαι σχεδόν αι πληρωμαί ανεγκλιτήθησαν διά να εἰ εἴη ἕκαστος εἰς θέσιν να ὠφεληθῆ ἀπὸ τὰ εὐεργετήματα. Αὕτη εἶναι ἡ κυριώτερα αἰτία τῶν καθυστερημάτων τούτων, τὴν ὁποίαν ἐνίσχυσε μετὰ ταῦτα ἡ Κυβέρνησις δεκνούσα κατὰ μέγα μέρος ὀλιγωρίαν εἰς τὸν εἰσπραξίν, ἐτι δὲ καὶ ἄλλα γνωστά αἰτία ἀπὸ τοῦ 1843.

Ὅλοι λέγομεν καὶ κηρύττομεν, ὅτι τὸ φορολογικὸν μας σύστημα δὲν εἶναι καλόν, καὶ ὅτι πρέπει να μεταβληθῆ εἰς σταθερώτερον καὶ καταλληλότερον σύστημα, καὶ δια τὸν λόγον τούτου μεταβάλλομεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν φορολογίαν τινῶν προϊότων εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν. Ὁ φόρος τῶν ἀμπέλων ἐγένετο διὰ τῆς ἀποδικοτώσεως τοῦ οἴνου, καὶ ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν τοῦ γλευκοῦ εἰς τὴν πρῶτον εἰσπραξίαν ἐκάστου ἔτους, ἡ δὲ καταμέτρσις ἐγένετο ἐν τοῖς βαρελίοις διὰ τῆς ἀλανθαστοῦ μεθόδου τῆς καταμετρήσεως· ἀλλὰ τὸ 1845 μεταβλήθη εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν διὰ μόνον τὸν λόγον να ἀποφυγῶμεν βαθμηδὸν τὸ κακὸν καὶ ἀνίσον σύστημα τῆς ἀποδικοτώσεως εἰς εἶδη, καὶ να ἔλθωμεν εἰς σταθερὸν καὶ καταλληλότερον σύστημα· τοῦτο λέγομεν καὶ εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν τῶν περιβολίων, τῶν κήπων, μπιστανίων, βιμβρακίων, καπνῶν κτλ., ἀλλ' οἱ δημοπρατικαὶ καρποὶ εἶναι τὸ ἐπικρατέτερον προϊόν, καὶ ὅταν εἰς τοῦτο ἀποκρούωμεν πᾶν ἄλλο σύστημα, τὸ ὁποῖον μᾶς φέρει εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀξίως τῶν κτημάτων φορολογίαν. Ὅλα τα λοιπὰ εἶναι δευτέρο λόγοι· ὥστε ἀποδεκνόμενοι ὅτι δὲν εἴμεθα συνεπείς καὶ δὲν ἔχομεν διακεκαγαγμένον σύστημα, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ θά βαδίσωμεν, ἀλλ' εἰς κάθε ἀντικείμενον ἔχομεν καὶ ὑποστηρίζομεν ἰδίαν ἰδέαν ἀδιαφοροῦντες ἀν' αὐτὴν ἢ καὶ ἀντιθετοὺς πρὸς ἄλληλν ἢ καὶ πρὸς τὸ σύστημα, ἐπιδοκνῶντες ἢ παραποιεῖσθαι ποτὲ μὲν ταύτην, ποτὲ δὲ ἐκείνην τὴν ἰδέαν κατὰ τὸ συμφέρον μας, ὥπως ἡ γλαυξ, κατὰ τὸν μύθον τοῦ γέροντος Κολοκοτρώνη, ἐπιδοκνῶσα τὴν κεφαλὴν τῆς, ὅταν ἤθελε να ἐκλυθῆ ὡς γραία, τὴν μικρὰν δὲ καὶ ἀραιὰν σφῆν τῆς, ὅταν ἤθελε να ἐκλυθῆ ὡς νεά.

Κατακρίνομεν τὸ σύστημα τῆς κατ' ἀξίαν τῶν κτημάτων φορολογίας 3 τοῖς 0/0, κατακρίνομεν συνῆμα καὶ τὴν νομοθεσίαν τοῦ 1835, ὅτι δὲν ἐσκέφθη ὀρθῶς περὶ τούτου, καὶ ὅτι ἡ πείρα ἀπέδειξε τὴν ὡς πρὸς τοῦτο ἐσφαλμένην σκέψιν του· ἀλλ' ἐγὼ νομίζω ὅτι αἱ σκέψεις του ἦσαν ὑψηλαὶ καὶ ὀρθαί, καὶ ὅτι ἡ μὴ καλὴ ἐφαρμογὴ ἐγέννησε τὴν ἐσφαλμένην πείραν. Ἀναδεχόμενος

τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἰδεῶν, ὑπ' ὧν ὠρμήθη ἡ νομοθεσίς εἰς τὴν συντάξιν τῶν περὶ προικοδοτήσεως νόμων τοῦ 1835 καὶ 1836 ἀναγνωρίζω τὴν ὀρθότητα καὶ ἐμβριθείαν τῶν σκέψεων του, πλὴν ἐκείνης, ἣτις ὑπαγόρευεν αὐτὸν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τόκου εἰς 5 τοῖς 0/0. Φρονῶ δὲ ὅτι εἰς τὸν προσδιορισμὸν τούτου τοῦ τόκου προσήλθεν, διότι ἐροῦετο μήπως ἐλαττωθῆ ὁ φόρος τῆς ἐπικαρπίας.

Ἀπαντες ὁμιλοῦμεν καὶ ὁ παράγραφος 5 τοῦ άρθρου 105 τοῦ Συντάγματος κελεύει, ὅτι τὸ φορολογικὸν μας σύστημα δὲν εἶναι καλόν καὶ πρέπει να μεταβληθῆ. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἔχει τέσσαρας οὐσιώδεις ἐλλείψεις· α) τὴν ἀνισότητα τῆς φορολογίας· β) τὸ ἀστατον καὶ ἀβέβαιον τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων· γ) τὸ πολυεξόδον τῆς εἰσπραξέως, καὶ δ) τὸ ἐπιδοκτικὸν νοθεύσεων καὶ καταχρήσεων· καὶ ἰδού ταῦτα.

Ὡς πρὸς τὴν ἀνισότητα. Τὸ Δημοσίον λαμβάνει 10 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ἀλλ' εἰς να φθάσῃ εἰς τὸ καθαρὸν τὸ εἰσόδημα τοῦτο δὲν ἐπαρκεῖ τὸ ἔμισον διὰ τὰ ἐξόδα, διότι ὀρεῖται ὁ γεωργὸς να κατακλῆ κεφάλαια διὰ τὴν γῆν ἢ να δώσῃ χωροφιάτικα, να τὴν ἀργώσῃ με τὸ ἄροτρον, να τὴν διβολῆσῃ καὶ να τὴν σπείρῃ, να ἀγοράσῃ τὸν σπῆρον, να τὴν σκαλίσῃ καὶ να τὴν βοτανίσῃ, να δώσῃ θειριστικά καὶ ἀλωνιστικά· ἀλλὰ διὰ τὴν μεταξάν, τὸ ἔλαιον, τὰς οἰκοδομάς καὶ ἐπιτηδεύματα δὲν ἀπαιτεῖται οὔτε τὰ ἐν τρίτον τῶν ἐξόδων τούτων, καὶ ἰδού ἡ ἀνισότης· δὲν ἀνακρῶ τοὺς τοκιστὰς τῶν χρημάτων, διότι ἐκείνη ἡ τάξις ὠφελεῖται σημαντικὰ ἀπὸ τῶν κόπων καὶ ἐξόδων, καὶ μὴ ὅλα ταῦτα μένει ἀφορολόγητος.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον. Βεβαίως τὰ δημοσῖα εἰσοδήματα εἶναι ἀστατά καὶ ἀβέβαια, διότι ἐξήρτηνται ἀπὸ τὴν εὐφορίαν ἢ ἀφορίαν τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τὴν διαίτηρον τιμὴν τῶν προϊόντων.

Ὡς πρὸς τὸ τρίτον. Τὰ ἐξόδα τῆς εἰσπραξέως καὶ ἐπιτηθείας, ἐνοικία ἀποθηκῶν, μισθοὶ ἀποθηκαρίων, πισοτὰ καὶ ἄλλα ἀναβαίνουσιν εἰς μεγάλην ποσότητα.

Ὡς πρὸς τὸ τέταρτον. Αἱ νοθεύσεις τῶν καρπῶν εἶναι πασιγνωστοὶ καὶ σπανίως εὐρίκει τις καθυστεροῦς τοῦ δημοσίου δημοπρατικὰς καρποῦς· τὰ δὲ καθυστερηματα καὶ ἐλλείψεις εἶναι ὅχι ὀλίγα.

Ταῦτα γνωρίζων ὁ νομοθέτης καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν κοινὴν ἐπιθυμίαν, τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ἐσκέφθη περὶ τοῦ τρόπου τῆς μεταβολῆς ἔχων πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν αἰσίαν καὶ δυνατὴν ἐπιτυχίαν· παρητήρησεν ὅτι ἡ φορολογία

ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων κτημάτων, τὴν ὁποίαν ἔχουν πολλὰ φαισιμμένα ἔτη, εἶναι προτιμότερα τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος, ἀλλ' ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τοῦτο ἀπαιτοῦνται τουλάχιστον 50 ἔτη, πολλοὶ καὶ ἀριστοὶ γεωμέτραι, τοὺς ὁποίους δὲν ἔχομεν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα δὲν θέλει φθάσει εἰς τὴν δέουσαν ἀκρίθειαν τοῦ πράγματος, καθότι ἡ γῆ εἶναι μυρίων παιοτήτων καὶ δύο συνεχόμενα στρέμματα διαφέρουν ἐπαισθητῶς ἀπ' ἀλλήλων, ἐπειδὴ τὸ ἓν παράγει καρπὸν ἀφθονον, τὸ δὲ ἕτερον μὲν ἀποδίδει τὴν σποράν.

Ὡς τὸν καταλληλότερον καὶ συντομώτερον τρόπον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων, ἐθεώρησε τὴν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου εἰσπραξίν τῶν φόρων ἰδίᾳ ἐξ ἑκάστου κτήματος ἐπὶ ἑπτὰ συνεχῆ ἔτη, καὶ ἀναλόγως νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἀξία ἐκαστοῦ κτήματος. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο παρίσταντο αἱ ἐξῆς δυσχερεῖαι: α) ἡ καλὴ πίστις τῶν ἐπιστατῶν ὡς πρὸς τὴν ἀκριθεῖ σμειώσιν τῶν φόρων, καὶ β) ἡ μὴ κατ' ἔτος καλλιέργεια τῶν κτημάτων διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀπαιτουμένων βραχυόνων κατέρυγεν ἴθην εἰς τὸ μέτρον τῆς προικοδοτήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων μὲ πληρωμὴν 3 τοῖς 0/0 διὰ τὸν ἔγγειον φόρον, ὡς μίσην ἀπλούστερον, συνιομώτερον καὶ πλησιάζον εἰς τὴν ἀληθῆ ἀξίαν ἐκαστοῦ κτήματος διὰ τῆς δημοπρασίας, ἐπειδὴ ὅσον καλλιτέρα εἶναι ἡ ποιότης τῆς γῆς, τόσον ἀνωτέρα εἶναι ἡ τιμὴ αὐτῆς εἰς τὴν δημοπρασίαν· μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν δὲ τοῦ συστήματος τούτου ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, ἔθελεν ἐφαρμόσει τὸ σύστημα τοῦτο καὶ εἰς τὰς ἰδιοκτῆτους γαίας.

Ἐθεώρησε πρὸ πάντων σπουδαίων καὶ ἀξίων συντόνου προσοχῆς τὸ νὰ μὴ ἐλαττωθῶσιν ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης τὰ ἐτήσια δημόσια εἰσοδήματα, καὶ οὕτως ἐπέλθωσιν οἰκονομικαὶ δυσχερεῖαι καὶ κυβερνητικὰ προσκόμματα.

Ἐῦρεν ὅτι ἐκ τῶν δημοπρατικῶν καρπῶν καὶ λοιπῶν προϊόντων τῆς γῆς, ἐξαιρουμένων τῶν ἐλαιῶνων, τῆς μετὰζης καὶ βελανιδίων, λημβάνει κατ' ἔτος τὸ δημόσιον δι' ἔγγειον φόρον κατ' ἀνωτάτου ὄρον δραχμὰς 4,500,000, καὶ διὰ ἐπικαρπίαν (ἧτις μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν 36 ἔτων δὲν θέλει ὑπάρχει) κατ' ἀνωτάτου ὄρον 2,000,000, τὸ ὅλον δραχ. 6,500,000, ἀραιουμένων τῶν ἐξόδων τῆς εἰσπραξίως καὶ ἐπιστάσιος κατὰ συνέπειαν τούτου ἐσκέφθη ἂν μεταβαλλομένου τοῦ συστήματος εἰς 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν ἀναπληρωθῆι τὸ ποσὸν τῶν 6,500,000 κατὰ πρῶτον παρετήρησε ποσὸν εἶναι κατ' ἔ-

λάχιστον ὄρον τὸ ὀλικὸν ποσὸν τῆς καλλιεργησίμου γῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς στρέμματα, ἦγον γῆ ἐθνικὴ καὶ ἰδιοκτῆτος, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀμπελῶν, σταφιδάμπελων, περιβολίων καὶ λοιπῶν, καὶ εῦρεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ᾖναι ὀλιγωτέρα τῶν δέκα ἑκατομμυρίων στρεμμάτων. Ἡ σκέψις αὕτη εἶναι ὑποθετικὴ, ἀλλὰ βέβαιος καὶ ἀσφαλής. Μόνον δώδεκα ἐπαρχίαι ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν πλησιάζει εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο, ἦτοι τὴν Ἠλιδα, τὴν Ὀλυμπίαν, Τριφυλίαν, Μεσσηνίαν, Τρίπολιν, Λακεδαιμόνα, Ἄργος, Μεσολόγγιον, Ἀργίνοιον, Λεσβαδίαν, Ἀταλάντην καὶ Λαμίαν· καὶ κατ' ἄλλον ἔτι ὑπολογισμὸν, ὅχι ἐσφαλμένον, ἐξάγεται ἡ ὑπαρξίς τοῦ ποσοῦ τούτου. Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων 200,000 οἰκογενειῶν, βεβαίως τὸ ἡμισυ τούτων εἶναι γεωργοὶ· εἰς ἑκάστον τούτων ἂν ὑπολογίσωμεν πρὸς 80 στρέμματα γῆς τουλάχιστον διὰ πρόϊμον καὶ ὄψιμον σποράν τὸ ποσὸν αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς 8,000,000 στρέμματα· προστιθεμένων εἰς τοῦτο τῶν ἀμπελῶν, σταφιδάμπελων, περιβολίων καὶ τῆς μενούσης ἀκαλλιεργήτου γῆς, τὸ ποσὸν εἶναι βεβαίως ἀνώτερον.

Μετὰ τοῦτο ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν μέσον ὄρον τῆς ἀξίας ὅλων τῶν γαιῶν μὲ τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις: ἡ κατὰ στρέμμα ἀξία τῶν γαιῶν τῆς Ἑλλάδος εἶναι δραχμαὶ 20, 30 καὶ 40, ἡ δὲ τῶν φυτειῶν καὶ περιβολίων ἐπέκεινα τῶν 50 καὶ 100· διὰ νὰ ᾖναι ἐντὸς τῆς ἀσφαλείας καὶ νὰ μὴ εὐρεθῇ εἰς ἀπάτην, δὲν ἔλαβεν οὔτε τὸν ἀνώτατον ὄρον, οὔτε τῶν 40 καὶ οὔτε τῶν 30 δραχμῶν δι' ἑκάστον στρέμμα, ἀλλ' ἔλαβε σχεδὸν τὸν ἐλάχιστον ὄρον, ἦτοι 25 δραχμὰς τὸ στρέμμα, ὅστις εἶναι βεβαίως ἀλάνθαστος ὄρος. Τὰ 10,000,000 στρέμματα λοιπὸν λογιζόμενα πρὸς 25 δραχμὰς, φέρουν ποσὸν ἀξίας ἐκ δραχμῶν 250,000,000, ὁ δὲ φόρος τούτων πρὸς 3 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος, φέρει ποσὸν 7,500,000· ἄρα εὐρεν ἀσφαλῆς τὸ σύστημα τοῦτο καὶ κατὰ συνέπειαν ἐδημοσίευσεν τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον καὶ ἰδίως τὰ ἀθήρα 18 καὶ 21 αὐτοῦ.

Θέλει μὲ εἰπῆ τις ὅτι ὅλα ταῦτα εἶναι καλὰ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ γραμμένα εἰς τὸ χαρτί, ἀλλ' ὅχι καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν, ἐπειδὴ ἡ πείρα ἀπέδειξε τὸ ἐναντίον, καθότι ἔμειναν ὅλα καθυστερήματα. Περὶ τῶν καθυστερημάτων τούτων ἀρκετὰ ἀνέφερα πρὸ ὀλίγου, μ' ὅλα ταῦτα προσθέτω καὶ ἐν, τὸ ὁποῖον ἐξασθεναῖ πᾶσαν ἐνστάσιν. Ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος θέλει ἀκυρωθῆ ἢ θέλει εἶσθαι εἰς ἐνέργειαν; βεβαίως θὰ ὑπάρχῃ, θέλει λάθει ἐπέκτασιν καὶ θέλει γενικευθῆ, τοῦτο νομίζω ὅτι φρονεῖ ἡ Κυβέρνησις καὶ εἰς τοῦτο καταγίνεται. Ἄν ἀληθῶς αἱ θεωρίαι

και σκέψεις του νομοθέτου του 1835 ἦναι ἐσφαλμέναι, ἀν ἀλ-
θῶς ἡ πείρα ἀπέδειξε τὸ ἐσφαλμένον τῶν σκέψεών του, ἀν
ἡ Κυβέρνησις ἐχρ' πεποιθῆσιν ὅτι αἱ προικοκτησίαι γεννοῦν τὰ
καθυστερήματα, πρέπει καὶ ὀφείλει νὰ καταργήσῃ ἀνευ ἀναβο-
λῆς τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον, καθὼς εἶναι μεγίστη ἀπε-
ρισκίψις νὰ διατηρῇ καὶ ἐπεκτείνῃ ἕνα Νόμον, τοῦ ὁποίου τὰ
ἀποτελέσματα εἶναι προφανῶς ἐπιβλαβῆ καὶ δυσάρεστα· ἀν δὲ
ἐκ τοῦ ἐναντίου θεωρῇ τὸν Νόμον καλὸν καὶ καταγίνεται διὰ
νὰ τὸν ἐπεκτείνῃ, τότε ὁμολογεῖ ὅτι πταίει ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ
κακὴ ἐφαρμογὴ καὶ ὅχι ὁ Νόμος· τὰ δὺν ταῦτα μαζί δὲν δύ-
νανται νὰ συνυπάρχουσιν ὅταν τὰ ἀποτελέσματα ἦναι δυσάρεστα·
ἠδηλαδὴ ἢ ὁ Νόμος εἶναι κακὸς καὶ πρέπει νὰ καταργηθῇ, ἢ ὁ
Νόμος εἶναι καλὸς καὶ ἐλαττε κακὴν ἐφαρμογὴν. Πρὸς τούτοις
κάννω καὶ ἑτέραν παρατήρησιν τοιαύτης φύσεως· ἦτοι, ὁ περὶ
προικοδοτήσεως νόμος ὑπάρχει ἐν ἰσχύϊ, ἡ Κυβέρνησις ἀπαλ-
λάττει τοὺς προικοδοτηθέντας ἀφ' ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε καθυ-
στερήματα καὶ κἀννεὶ διὰ τὸ μέλλον ἐλαττώσει εἰς τοὺς τό-
κους, ἀλλ' ἀν μ' ὅλα ταῦτα οἱ προικοδοτηθέντες καὶ προικοδο-
τησόμενοι πράξουσιν ὅ τι ἐπραΐαν καὶ εἰς τὸ παρελθόν τί
μέλλει γενέσθαι; δηλαδὴ ἀν πληρώσῃ δὺν ἢ τρεῖς δόσεις
καὶ μετὰ ταῦτα καθυστερήσῃσι τὸ ὄλον, τί θέλει πράξῃ ἡ Κυ-
βέρνησις; θέλει μὲ ἀπαντήσῃ βεβαίως ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θέλει
καταβάλλει πᾶσαν ἐπιμέλειαν καὶ δραστηριότητα, ὥστε νὰ μὴ
μένωσι καθυστερήματα· τότε λέγω καὶ ἐγὼ καὶ πᾶς ἄλλος, ὅτι
εἰοῦ κατ' αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν τῆς Κυβερνήσεως ἀποδικοινύεται
σαφῶς ὅτι δὲν ἐπταίσει ὁ Νόμος ἀλλ' ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ· θέλει
μὲ προσέθει εἰς τὸ μέλλον δὲν ἐπιτρέπει εἰς τοὺς φορολο-
γομένους νὰ μεταφέρωσι τοὺς καρποὺς εἰς τὰς οἰκίας των, ἀν
δὲν πληρώσῃσι προηγουμένως τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον ὑποχρεώ-
σεις των· ἔρα ἠμολογεῖ ὅτι, ἀν ἐπραττε τοῦτο καὶ εἰς τὸ πα-
ρελθόν καθυστερήματα δὲν ἔβηλον ὑπάρχει. Ἰδοὺ λοιπὸν ἀπο-
δεικνύεται καθ' ὅλους τοὺς λόγους, ὅτι οὔτε ὁ νομοθέτης ἐπταί-
σει, οὔτε ὁ Νόμος, ἀλλ' ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ, ἐν
μέρει δὲ καὶ αἱ δεινὰί περιστάσεις.

Ὅσον καὶ ἀν θέλωμεν νὰ μεταβαίνωμεν ἀπὸ τὸ ἐν εἰς τὸ
ἄλλο εἶδος τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων καὶ τῆς τροπολογίας
τῶν Νόμων ἀνευ βίας καταλλήλου καὶ σταθεροῦ συστήματος
φορολογικοῦ, τίποτε περισσότερον δὲν κάνομεν, εἰμὴ νὰ ἀργο-
ποιώμεν καὶ νὰ ζημιωνόμεθα, καὶ ἐπὶ τέλος ἐκεῖ θέλωμεν
ἀναγκασθῆ νὰ καταφύγωμεν, δηλαδὴ ἢ εἰς τὸν Νόμον τοῦ 1835

ἐπὶ τοῦ 3 τοῖς 0/0 ἢ εἰς τὴν ἐκτίμησιν ὄλων τῶν κτηματων,
καὶ ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν νὰ θέσωμεν τὸ φορολογικὸν μας σύ-
στημα. Ἐγὼ ὅμως ἐξετάζων εὐρίσκω διὰ πολλοὺς καὶ βασιμους
λόγους ὅτι τὸ σύστημα τοῦ Νόμου τοῦ 1835 εἶναι τὸ εὐκα-
λύτερον, τὸ γρηγότερον καὶ τὸ μᾶλλον πλησιάζον εἰς τὴν ἀλη-
θειαν τῆς κτηματικῆς ἀξίας. Ὅθεν εἰς τοῦτο βεβαιώμενοι,
προτείνω συνεπεί τῶν πρώτων τροπολογιῶν μου ὅτι μετὰ τὸ
ἄρθρον 5 τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον κατὰ τὰς μεθεσείας
τροπολογίας γίνεται ἔκτον, νὰ προστεθῶσι δὺν ἄρθρα ἰσδομον
καὶ ὄγδοον τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρον 7. Εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας κατὰ τὰς διατάξεις
τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 Νόμου, ὁ συμπεριου-
μένως τόκος 5 τοῖς 0/0 κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ αὐτοῦ Νόμου,
καταδιβάλλεται εἰς 3 τοῖς 0/0 ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν κατα-
κυρώθησιν εἰς ἕκαστον αἱ προικοκτησίαι μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως
τοῦ κεφαλαίου.

Ἄρθρον 8. Τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου
πληρωθέντα ποσὰ διὰ τόκους συμπρωμημένους καὶ ὑπερημερίας
θέλουσιν συμψηφισθῆ ἀτόκως εἰς τὰς μελλούσας ἐτήσιαις πρώταις
δόσεις μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως αὐτῶν.

Δὲν ἔχω Κύριε τὴν οἴησιν ὅτι αἱ σκέψεις μου εἶναι ἀναν-
θαστοι· αἱ συζητηθῶσι, καὶ πρώτος ἐγὼ θέσω παραδεχθῆ πᾶσαν
ἄλλην ὀρθοτέραν ἰδέαν, ἣτις ἔβηλε προταθῆ, ἀποσυριων τῆς
ἰδικῆν μου.

Οἱ Νόμοι, Κύριε, δὲν πρέπει νὰ ἐπιφρῶνται μὲ τόσων
μεγάλῃ ταχύτητι· δὲν ἐνοῶ τοὺς φορολογικοὺς Νόμους, δὲν
ἐνοῶ τοὺς Νόμους, τῶν ὁποίων ἡ ἀργοπορία δύναται νὰ φέρῃ
ζημίαν, οὔτε τοὺς Νόμους ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἡ βραδύτης
φέρει πρόσκομμα εἰς τὴν πορίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἐνοῶ
τοὺς γενικοὺς καὶ σταθεροὺς Νόμους, οἷος εἶναι ὁ ὑπὸ σκῆπτρον,
ὅστις ἀφορᾷ μέγιστα συμφέροντα τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς κοινω-
νίας, καθὼς αὐθιέται μὲ τὸ φορολογικὸν σύστημα ὡς ἀπε-
δείχθη ἐκ τῆς γενομένης ἀναπτύξεως.

Τὰ τοιαῦτα Νομοσχεδία, αἱ ἐπ' αὐτῶν προτάσεις καὶ αἱ
ἀντιρρήσεις, πρέπει νὰ δημοσιεύωνται διὰ τὸν τύπον διὰ νὰ
τὰς λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὸ κοινὸν καὶ νὰ φέρῃ ἕκαστος τὰς κρί-
σεις του, ἐκ τῶν ὁποίων πολλάκις δύναται νὰ φωτισθῆ ἡ νομο-
θετικὴ ἐξουσία ἐπὶ διακρίτων ἀντικειμένων. Δὲν εἶναι ἀποκλει-
στικῶς συγκεντρωμένα ὄλων τῶν πραγμάτων αἱ γνώσεις εἰς
μόνους τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ὑπουργείων, οὔτε ἐντὸς τῶν Βου-

λευτικῶν σωμάτων μόνον. Ἐπάρχουν πολλοὶ ἄνθρωποι, οἵτινες οὔτε εἰς τὰ Βουλευτικὰ σώματα ἀνέκουσιν, οὔτε ὑπάλληλοι τῶν ὑπουργείων εἶναι, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἔχουν γνώσεις ὄχι ὀλίγας καὶ πείραν οὐ τὴν τυχοῦσαν, μετὰ τὰ ὅποια δύνανται νὰ φωτίσωσι τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν εἰς διάφορα ἀντικείμενα. Ὅθεν εἶναι ἀναγκαίᾳ ἡ δημοσιότης καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν συζητήσεων.

Τελειώνω, Κύριοι, τὴν ὁμιλίαν μου μετὰ τὴν ἐπομένην παρατήρησιν. Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον πρέπει νὰ συζητηθῆ ὄχι μετὰ βίαν, ἀλλ' ἡσυχῶς καὶ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πάσαν ἄλλην αἰτίαν ἔχον ἀνεξαρτήτως καὶ ἀσχέτους ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως, ὥστε νὰ μὴν εἴπῃ ὁ ἀντιπολιτευόμενος ὅτι ἡ θέσις μου μετὰ ὑπαγορεύει νὰ καταπολεμήσω πάσαν ὑπουργικὴν πρότασιν· νὰ μὴν εἴπῃ ὁ συμπολιτευόμενος, ὅτι τὸ συμφέρον μου μετὰ ὑπαγορεύει νὰ εἴπω τὸ ναὶ εἰς πᾶσαν ὑπουργικὴν πρότασιν, χωρὶς νὰ ἐξετάσω ἂν ᾖ καλὸν ἢ κακόν, ἂν ᾖ δίκαιον ἢ ἀδίκον· νὰ μὴν εἴπῃ ἡ Κυβέρνησις χάριν ἐπιμονῆς ὅτι, ἐπειδὴ ἔρθεσα νὰ τὸ προτείνω ἀπαιτῶ νὰ γίνῃ παραδεκτὸν ὅπως ἔχει χωρὶς νὰ πέσῃ ἢ νὰ λάβῃ ποσῶς τροποποίησιν, ἐπειδὴ καὶ τὰ τρία ταῦτα ἔχουν ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀτόπημα ὥστε νὰ μὴν ἔλθῃ τὸ ἀπαιτούμενον εὐάρεστον ἀποτέλεσμα· ἂν ὅμως ὑπάρξῃ ἐν ἑκ τῶν τριῶν τούτων, αἱ παρατηρήσεις μου θεωροῦνται ἀπὸ τοῦδε ἀποσυρμέναι.

Ἐτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ὁ Κύριος Δημ. Χατζίσκος ἐπήνεγκε.

Ἡ διεξοδικὴ ὁμιλία τοῦ προαγορεύσαντος, πρὸς δεῖ ἡ σπουδαιότες τὴν ὅποιαν ἐμπεριέχει τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἐνισχύουσι τὴν ἰδέαν μου, ἣν ἀπ' ἀρχῆς εἶχον περὶ ἀναδολῆς τῆς παρούσης συζήτησεως ἐπὶ τὴν αἴριον, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ἀναγκαίης παρουσίας τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τὴν γενικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐξήγησιν τῶν σκέψεων καὶ ἰδεῶν ἐκάστου, ἐπὶ ζητήματος τοσοῦτον σοβαροῦ ὅποιον εἶναι τὸ προκείμενον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκλήθημεν νὰ νομοθετήσωμεν.

Ἄλλ' ἐάν καθ' ὅλον τὸν μέγρι τοῦδε συνταγματικὸν βίον μας παρεδέχθημεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν ὑπ' ἄλλων μελῶν τοῦ ὑπουργείου πὸς ὑποστήριξιν καὶ συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων, τοῦτο ἐπράξαμεν ἐν τῷ τῆς τάξεως ὑπ' ὄψιν ἔχοντες, ὅτι τὰ μέλη τοῦ ὑπουργείου οὐ μόνον ἀποτελοῦσιν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ γινώσκουσι τὰς βάσεις καὶ τοὺς ὅρους ἐκάστου Νομοσχεδίου, καὶ

εἶναι ἔτοιμα εἰς πᾶσαν περίστασιν νὰ τὸ ὑποστηρίξωσιν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ ἀνωτέρω περιστάσεις δὲν ὑφίστανται· ὁ νέος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς μὴ λαβὼν μέρος εἰς τὴν συντάξιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, εὐρίσκειται βεβαίως εἰς παντελῆ ἀγνοίαν τῶν βάσεων αὐτοῦ· διὸ καὶ εἶναι ἀναγκαῖον οὐ μόνον ὡς ὑπουργός, ἀλλὰ καὶ ὡς κάτοικος ἐπαρχίας, ἐπεγοῦσθε τὸν πρῶτον βαθμὸν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τῆς προικοδοτήσεως, νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν συζήτησιν διὰ νὰ ἐκφράσῃ καὶ μᾶς μεταδώσῃ τὰς σκέψεις καὶ πεποιθήσεις του, τὰς ὁποίας ἡ πολυετής αὐτοῦ πείρα εἰδικῶς εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα τὸν ἐδίδαξε.

Ἡ παρεμπιπτούσα πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος, ἀπάντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, εἶναι ὅπως ἀσυνήθης εἰς τὰς συζητήσεις τῆς Γερουσίας, καὶ προσκρούει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος· αὐτὰ ὁμιλοῦσι περὶ ὑπουργῶν ἐν γένει καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ δεῖνα ἢ δεῖνα ὑπουργοῦ ὀρισμένως· κατὰ συνέπειαν οὗτοι δύνανται νὰ κανονίσωσι μεταξὺ τῶν τὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραστάσεως καὶ ἀντιπροσωπεύσεως αὐτῶν ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων. Πᾶσα λοιπὴν πρότασις, οἷα καὶ ἡ προκείμενη, περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ δεῖνα ὑπουργοῦ καὶ τῆς ἐντεθῆν ὑποδεικνυμένης πлагίας ἀπογοήσεως τοῦ παρευρισκόμενου δὲν εἶναι δίκαια καὶ περιορίζει τὰ ἡγεμονικά δικαιώματα.

Καὶ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερε. Δὲν ἀντικρούει τὰς συνηθείας, αἵτινες καθιερώθησαν ὡς πρὸς τὴν παρουσίαν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῶν Νομοσχεδίων ἐνώπιον τοῦ Βουλευτικοῦ τούτου Σώματος· παρατηρῶ ὅμως ὅτι ἐνίστη συμβαίνουσι τοιαῦτα σπουδαῖα καὶ σοβαρὰ περιστάσεις ὅποια προκαλοῦσιν οἰκοθεν τὴν παράβασιν τῆς ἀνωτέρω τακτικῆς καὶ τὴν χρῆσιν τῶν ἐξαιρέσεων· τοιαύτην περίστασιν παρουσιάζει καὶ τὸ προκείμενον λίαν σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον ἀντικείμενον τῆς προικοδοτήσεως, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ᾖ παρόντες ὅλοι οἱ ΚΚ. ὑπουργοί, καὶ ἰδίως ὁ Κ. Πρωθυπουργός ὁ ὅποιος ἐλάλησεν ἄλλοτε περὶ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ζητήματος, μετὰ τὸ ὅποιον συνδέεται ἡ ἐλευθερία τοῦ Ἕλληνος, καὶ ἀπῆγγελε πράγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλωσιν ἴσως προέλθῃ ἐρωτήσεις ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ἀναπτύξεως τὴν ὅποιαν θέλει λάβῃ τὸ σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα.

Ἀπαντῶν ἔπειτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Χατζίσκος εἶπεν. Ὅφρα ἴδω μικρὰν τινα ἐξήγησιν ἐν ἐνοσηθῶμεν καλύτερα Οἱ

λόγοι τούς όποιους προεξέθηκα, προς δε και αυτό τό έν τή κεφαλίδι του παρόντος Νομοσχεδίου Β. Διάταγμα, όπυρ σάς άναγινώσκω, δικαιολογούσιν άποχρώντως τήν πρότασίν μου, καθόσον ήρώτως δι' αυτού διατάσσεται ή εισαγωγή και ύποστήριξις του Νομοσχεδίου ύπό του άρμοδίου ύπουργού. Και άλλωτε ήγήθη σφοδρά συζήτησις έντός του έτέρου Βουλευτικού περιόλου, εις θ είχον τήν τιμήν να είμαι Βουλευτής, περί του τρόπου τής αντιπροσωπείας; και παραστάσις των Κυρίων ύπουργών, και προτάθη μάλιστα ή ιδέα ότι πρέπει να ύπάσχη ειδικόν Διάταγμα εις τήν περίστασιν, καθ' ήν έτερος των Κ.Κ. ύπουργών πρόκειται να ύποστηρίξη Νομοσχεδión ύπαγόμενον εις τήν άρμοδιότητα άλλου· αλλά τό ζήτημα τούτο ύστερον από σφοδράν συζήτησιν έθεωρήθη συμφερώτερον να μείνη άλυτον ώς και έμεινεν. Άπευθύσας σήμεραν τήν πρότασιν περί τής παρουσίας του άρμοδίου ύπουργού των Οικονομικών ουδένα σκοπόν είχον να παρεμβάλω προσκόμματα, τούναντίον έπραξα τούτο άπλώς επί τή βάσει τής σπουδαιότητας του αντικειμένου, περί ου πρόκειται. Άπέχω σήμεραν να εξετάσω άν τούτο αντίκειται ή ου εις τό Σύνταγμα, πολύ δε περισσότερον άν περιορίζονται τά ήγεμονικά δικαιώματα ένεκα τής προτάσεώς μου ταύτης, ήτις ώς μάλιστα φρονώ τά επέκτείνει. Η παρεμπόπουσα αυτή πρότασις μου, Κύριοι, δεν είχε τόν σκοπόν να προκαλέση άπόρρασίν τινά τής Γερουσίας, επομένως δεν είχει ούτε έχει είμή ήθικόν άποτέλεσμα, δια ταύτα και άδιαφορώ άν θέλη πραγματοποιηθή ή όχι.

Λαβών άκολουθώς τόν λόγον ό Γερουσιαστής Κ. Δ. Κανελλόπουλος είπεν. Ο παρών νόμος περί καθυστερούντων εκ προικοδοτήσεως δεν είναι εύεργετικός προς όλους έν γενεί, άλλ είναι τοιούτος ώς προς εκείνους μόνον, οίτινες δεν εξεπλήρωσαν τās ύποχρεώσεις των ή είχον τά μέσα να άπορρώσωσιν αυτάς. Άπεναντίας είναι καταστρεπτικός ώς προς εκείνους οι όποιοι καταδιώχθησαν και καταδικάζονται άπηνώς να πληρώσωσι, και εκείνους οίτινες λαβόντες πολλάς γαίας εις προικοδοτήσιν έφύτυσαν αυτάς, διότι ούτοι έπλήρωσαν και πληρώνουσι κατ' ανάγκην πάντα τά όφειλόμενα κατά τήν έξαγωγήν του καρπού. Είναι ώσαύτως τοιούτος και ώς προς τούς προικοδοτηθέντας επί τή άποδόσει του έγγείου φόρου εις χρήματα 3 τοις 0/0· διότι αναγκάζονται να ύπαχθώσιν εις τήν εις είδος φορολογίαν εναντίον τής πανδήμου ύποσχέσεως τής Κυβερνήσεως περί τής μη αύξήσεως του φόρου τούτου υπέρ τās 3 τοις 0/0· περί αυτού

και άμοιβάς είχαν ύποσχεθή ή Κυβέρνησις· εγώ δε αυτός ώς έφορος Πολίτις και Ηλείας έλαβον 200 ταλλήρα, διότι κούτ' ύποχρεώ να έφαρμόσω κατά τό πλείστον μέρος εις άμφοτέρως ταύτας τās έπαρχίας τό μέτρον τούτο τής φορολογίας. Διά τούς λόγους τούτους είμαι σύμφωνος με τήν πρότασιν του πρώτου λαλήσαντος Γερουσιαστού Κ. Τ. Μαγγίνα.

Προτεινάντος ύστερον τινός εκ των προλαλησάντων Κυρίων Γερουσιαστών, ότι πρό πάσης άλλης επί τής οίσις συζήτησεως πρέπει να λυθή τό προταθέν παρεμπόπουτον ζήτημα, έτερος έπέφερεν ότι, επειδή έξοπαρχής καθιερώθη ή άρχή τής αντιπροσωπείας των ύπουργών ύπό των άλλων μελών του ύπουργείου όσακις ούτοι κωλύονται, και επειδή ή άναγκαία παρουσία του Κ. ύπουργού των Οικονομικών εις τās συνεδριάσεις τής Βουλής δεν δύναται να δώση χώρην εις αναβολάς των συνεδριάσεων του Σώματος τούτου, παρόντος μάλιστα του κυρίου ύπουργού των Εξωτερικών, δια ταύτα φρονώ ότι ή πρότασις περί αναβολής τής παρουσίας συνεδριάσεως και συζήτησεως δια μόνην τήν εμφάνισιν του ήρθέντος Κ. ύπουργού και ουχι δι' άλλον τινά σκοπόν ή λόγον δεν είναι ούτε δικαία ούτε νομιμη.

Και αύθις ό Κ. ύπουργός των εξωτερικών επήνεγκεν επί τής όμιλίας του Γερουσιαστού Κ. Κανελλόπουλου, ότι άρ' ής ώς ύπουργός των Οικονομικών επεχείρησε τήν σύνταξιν του προκειμένου νομοσχεδίου και τήν εισαγωγήν αυτού εις τās Βουλάς, δείταίς να αναβλήθη πάσα καταδιώξις όφειλτών εκ προικοδοτήσεως, διότι δεν ήτο δίκαιον πάν ό,τι εις Νόμος ύπόσχε αι να μη έφαρμοσθή· δεν είναι όθεν α' ήτες ότι πολλοί καταδιώχθησαν άπηνώς προς τούτο, κατά τήν έκφρασιν του Κ. Γερουσιαστού. Ένταύθα ό Γερουσιαστής Κ. Δ. Κανελλόπουλος ύποστηρίξων τά λεχθέντα εις τήν πρώτην άγόρευσίν του, προσέθηκεν, ότι τοιαύται άπηνεις καταδιώξεις έγινοντο άνωματι κατά τόν Δεκέμβριον του π. ε. εις τήν έπαρχίαν Ολυμπίας, και ότι μάλιστα αύται έγινοντο κατά τριών προσώπων δια τό αυτό χρέος.

Προτεινάντος έπειτα του Γερουσιαστού Κ. Δ. Χριστιδου, ότι άναγκαίον είναι να έκτυπωθώσιν αι προταθείσαι υπό του Γερουσιαστού Κ. Τ. Μαγγίνα τροπολογίαι, διότι μη έχων υπ' όψιν τούς αριθμούς αυτού δεν δύναται να άγυρεύση άλλως είμή ανεξαρτήτως και ασχέτως τής όμιλίας του, και δεν μπορεί να είρη άν συμμερίζεται ή όχι τās υπ' αυτού άναπτυχθείσας διαφόρους προτάσεις και σκέψεις. Άλλων δε άποκρου-

πάντων τὴν περὶ ἐκτιμώσεως τῶν τροπολογιῶν ταύτων πρότασιν, ὁ κύριος Πρόεδρος ἀπήγγειλε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ὁποίας λαβῶν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Χρηστίδης εἶπε τὰ ἀκόλουθα.

Καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος περὶ καθυστερούντων ἐκ διαφόρων αἰτιῶν καὶ ἄλλοτε ἐλήθησαν νομοθετικά μέτρα συγκατακτικὰ πρὸς ὀφειλέτας καθυστεροῦντας καὶ διὰ μεγάλας ποσότητας, ποτὲ ὅμως τὰ νομοθετήματα ταῦτα δὲν διήγειρον οὔτε τὴν περιέργειαν, οὔτε τὴν συγκίνησιν, τὴν ὁποίαν ὅλοι ἀναμοιβολῶς συναισθάνεσθε ὅτι προεκάλεσε τὸ προκείμεον νομοσχέδιον καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς ἕνα ἄλλον περιβόλον, ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰσῆχθη εἰς τὰ νομοθετικά σώματα. Τὸ φαινόμενον τοῦτο δὲν εἶναι τυχαῖον ἔχει ἀφορμὰς καὶ ἀφορμὰς εὐλόγους. Ἡ λέξις προκοδοτήσις συνδέεται μὲ τὰ ἀντικείμενα ἐκείνα, τὰ ὅποια διεγείρουν τὰ ζωηρότερα αἰσθήματα εἰς τὸν Ἕλληνα. Ἐν παντοῦ καὶ πάντοτε ἡ γῆ ἦναι τὸ προσφιλέστερον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀντικείμενον, διότι εἰς αὐτὴν κείται ἡ πατρίς, εἰς αὐτὴν ἡ ἐστία τῆς οἰκογενείας, εἰς αὐτὴν τέλος αὐτὰ τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως, ἡ γῆ αὕτη ἔχει διὰ τὸν Ἕλληνα καὶ ἕν ἄλλο ὑψηλότερον θέλημα ἢ ἐν ἰσχυρότερον ἐλαττόν. Ναί, κύριοι, αὕτη ἡ γῆ τὴν ὁποίαν ἐπονομάζομεν ἐθνικὴν, εἶναι γῆ τῶν προγόνων μας, τὴν ὁποίαν βανδαλικαὶ χεῖρες μᾶς ἀρῆρασαν· αὕτη ἡ γῆ κατὰ πᾶν βῆμα, κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, ἀναπολεῖ εἰς τὴν μνήμην μας τὰς πολυειδεῖς κακώσεις, τὰς ὁποίας ὑπέστημεν διὰ νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλείψωμεν, ὑπὸ τὸν ζυγὸν τεσσαρῶν αἰώνων βαρυστάτης δουλείας· αὕτη ἡ γῆ μᾶς ὑπενθυμίζει τὰς πολυτίμους θυσίας, τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγου πρὸς ἀνάκτησιν αὐτῆς ἀπειρώς προσηνέγκαμεν. Ἡ συγκίνησις λοιπὸν τὴν ὁποίαν εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς συναισθάνεσθε καὶ περὶ ὑμᾶς παρατηρεῖτε εἶναι δικαία, εἶναι νόμιμος, εἶναι ἀξία τοῦ ἀντικειμένου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκλήθητε νὰ νομοθετήσετε σήμερον.

Ἐπὶ ζητήματος τοσούτου σοβαροῦ αἰσθάνομαι μεγίστην ἀνάγκην νὰ ἐκφράσω ὁλόκληρον τὸ φρόνημά μου, ὅλας τὰς σκέψεις μου καὶ νὰ τὰς ἐκφράσω ἀνευ ἐπιφυλάξεως τινος, τοσούτω μᾶλλον καθόσον πιστεύω, ὅτι καμμια διαφορά αἰσθήματος ἢ σκέψεως δὲν χωρίζει ἡμᾶς ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπιτρέψατέ μοι ἐπομένως νὰ ἐξηγηθῶ μὲ ὅλην τὴν παρρησίαν ἀκούσατε μὲ ἀνοχὴν τὰς παρατηρήσεις μου. Εἰς ὑμᾶς δὲ ἀνήκει νὰ κρίνατε.

Διὰ νὰ κατανοήσωμεν ὅλην τὴν ἀξίαν τοῦ προκείμενου ζητή-

ματος πρέπει νὰ ὑψωθῶμεν μέχρι τῆς ὑψηλοτέρας αὐτοῦ θέσεως· πρέπει νὰ τὸ ἐξετάσωμεν ὑπὸ τὰς καθολικώτερας αὐτοῦ ἐπιπτώσεις· καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει πρὸ παντός ἄλλου νὰ τὸ γυμνώσωμεν ἀπὸ πᾶσαν ἰδέαν οικονομικοῦ συμφέροντος τοῦ Δημοσίου. Τὸ συμφέρον τοῦτο ἀνάγκη νὰ καταλάβῃ εἰς τὰς σκέψεις μας δευτερεύουσιν θέσιν· ἔχομεν νὰ σκερθῶμεν ἐνταῦθα κατὰ πρώτιστον λόγον περὶ τοῦ ἠθικοῦ καὶ ὕλικου συμφέροντος ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας· ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς θέσις τοῦ ζητήματος, ἰδοὺ ἡ καθολικὴ αὐτοῦ ἐπιπτώσις. Τὸ ζήτημα τῆς ἐθνικῆς γῆς τῆς Ἑλλάδος ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιρροῆς, τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας μας, εἰς τὰς εὐχὰς καὶ τὰς νομίμους ἐπιθυμίας μας, συνδέεται ἀναποσπᾶστος μὲ τὸ ζήτημα τῆς τάξεως καὶ τῆς οικονομικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κοινωνίας· ὅταν ἡ τάξις παγωθῇ ἐπὶ ἐδράσιων βάσεων, ὅταν ἡ οικονομικὴ κατάστασις τῆς κοινωνίας ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰς περιπλοκάς καὶ τὰς ἀνησυχίας τῆς ἀβεβαιότητος, ὅταν λάβῃ ὡς βάσιν τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ ὡς μέσον τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὰς ἄλλας ἐγγυήσεις, τὰς ὁποίας μίξ καλῶς ὀργανισμένη τάξις ὑπόσχεται, τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου ἀποχαρτεροῦσι τότε τιν καχεκτικὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν πρὸ χρόνιων κυλιόунτι, λαμβάνουν ἀνάπτυξιν μηχανεῖαν καὶ θετικὴν, καὶ τὸ ἔθνος τίθεται εἰς θέσιν νὰ ἐξοικονομῇ ἐγκαίρως καὶ ἀποχρηστικῶς τὰς ἐπιτελικὰς του ἀνάγκας καὶ νὰ ἐπιβρῇ εἰς τὰς ἐξωτερικὰς του ὑποχρεώσεις. Καὶ τί ἄλλο εἶναι ἡ σημερινὴ κατάστασις εἰμὴ κατάστασις χρόνιου καχεξίας, τὴν ὁποίαν καὶ αἱ εὐγενέστεραι προσπαθεῖαι δὲν ἠδυνάθησαν οὔτε θέλοντι δυνήθη, ἂν ὄχι νὰ ἐξαλείψωσι, τοῦλάχιστον νὰ ἐξασθενήσωσι ἐνόςσω δὲν ἐξαλείψῃ τὸ κακὸν εἰς τὴν πηγὴν του; διατί κατ' ἔτος καθυστεροῦνται τρία καὶ τρία ἡμῖσι ἑκατομμύρια ἐκ τῶν νομίμων δημοσίων προσόδων μὲ ὅλας τὰς αὐστηρὰς τῶν ὀφειλετῶν καταδιώξεις, ἀντὶ τῶν ὁποίων ἀλληλοδιαδόχως ἐνεκολλάμεν εἰς τὸ μέτωπον τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργῶν τῆς Οἰκονομίας τὰ πλέον δυσμενῆ ἐπιθέτα; καὶ τί ἄλλο ἐξαικονίζει αὕτη ἡ οικονομικὴ κατάστασις τοῦ Δημοσίου, εἰμὴ τὴν ἐπιθλιωτέραν οικονομικὴν κατάστασιν ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας; θέλετε Δημοσίον πλούσιον, εἰσπραξίαις ὀφθόνους καὶ θετικὰς; ἀνοίξατε πηγὰς εἰς τὸν ἰδιωτικὸν πλοῦτον· πολλαπλασιάσατε καὶ λεπτύνατε τὴν ἐργασίαν τοῦ πολίτου· κάματε αὐτὸν ἰδιοκτήτην· μὴ ἔχετε καμμίαν πίστιν οὔτε εἰς τὰς χιλιάδας εἰδοποιήσεις, αἵτινες ἀντεκατέστησαν τοὺς πονήτορας, οὔτε εἰς τὰ μηχανικὰ μαρτυρολόγια τῶν ἀπειρηθῶν

κατασχέσεων, ούτε εις τὰ θύματα τῶν εὐεργετικῶν περὶ καθυστερούντων Νόμων· ὅλα ταῦτα ἀντὶ νὰ ἀπομακρύνωσι τὸ κακὸν τὸ ἐνισχύουν, εἰπὼν ἐν τῷ μίῳ τῆς κοινωνίας νέας ἀφορμὰς σκανδάλου· ἢ καγεῖται προβαίνει μακρύνουσα τὴν φιλοτιμίαν, μαραινουσα τὴν δραστηριότητα τοῦ Ἑλλήνος.

Αἱ ἰδέαι τὰς ὁποίας σὰς ἐκφράζω, αἱ πεποιεῖσαι τὰς ὁποίας προσμαθῶ νὰ σὰς μεταδώσω εἶναι προϊόντα, τὰ ὁποία συνέλαξα εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοιωνίας, εἶναι μαθήματα, τὰ ὁποία ἢ μερικὴ μου πείρα με ἐδίδαξεν, εἶναι τέλος πάντων γνώμαι, τὰς ὁποίας παρ' ὑμῶν αὐτῶν πολλὰκις ἤκουσα. Ἐὰν αὐταὶ αἱ ἰδέαι ἔχουν τινὰ ἀξίαν πρακτικὴν, ἐὰν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἶναι ἐλπίς νὰ προέλθωσι καλὰ διὰ τὴν κοιωνίαν, καλὰ διὰ τὸ Ἀτμόσφαιρον, ἢ ἐὰν δὲν εἶναι εἰμὴ ἀγονοὶ θεωρίαι ἢ εὐχαὶ μὴ δυναίμεναι νὰ πραγματοποιηθῶσι, καὶ κατὰ τὰς δύο περιπτώσεις ἔργον συνειδήσεως καὶ πολιτικῆς συνείσεως· εἶναι νὰ τὰς ψεύσωμεν, νὰ τὰς ἀναλύσωμεν, καὶ νὰ τὰς παραδεχθῶμεν ἐὰν δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσιν, ἢ νὰ τὰς κηρύξωμεν ἐν περιπτώσει ἐνατέλλω ὡς παίγνια τῆς φαντασίας ἀνεφάρμοστα εἰς τὴν κοιωνίαν μας, καὶ νὰ ἐμμείνωμεν τοῦ λοιποῦ ἀνευ ἐλέγχου τῆς συνειδήσεως εἰς τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, ἐπιφέροντες εἰς αὐτὸ τὰς βελτιώσεις ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας ὁ χρόνος βαθμηδὸν ἤθελεν ὑπαγορεύσει.

Ἀλλὰ ποῖα εἶναι ἡ γνώμη τὴν ὁποίαν ἔχω νὰ σὰς ἐκφράσω, καὶ ποῖα εἶναι τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων θέλωμεν πραγματοποιηθῆαι αὐτὴν τὴν γνώμην, τοῦτο ἐρχομαι νῦν νὰ σὰς ἀνακοινώσω· ἐπειδὴ δὲ ἀρχόμενος τοῦ λόγου σὰς εἶπα, ὅτι ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐκφράσω ὀλόκληρον τὴν ἰδέαν μου καὶ τὰς σκέψεις μου ἀνευ τινὸς ἐπιφυλάξεως, χρεωστῶ νὰ κηρύξω ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἡ γνώμη μου, τὴν ὁποίαν θέλω σὰς ἀνακοινώσαι, δὲν εἶναι ἰδική μου ἐπιτόσις, εἶναι τὸ πόρισμα τῶν μέχρι τοῦδε γεγονότων· διὰ ταῦτα ἐπιτρέψατέ μοι νὰ διελθῶ μὲ ὅλην τὴν βραχυλογίαν τὸ ἱστορικὸν αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, καθόσον ὠρεῖται εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ καθόσον αἱ ἀταλαίς πληροφορίαι τὰς ὁποίας ἔχω μοὶ τὸ ἐπιτρέπουσι.

Ὅλος σχεδὸν ὁ δημόσιος βίος τῆς Ἑλλάδος φέρει εἰς τις σελίδας τῆς ἱστορίας του τὰς ἀποδείξεις τῆς ἰδιαιτέρας μερίμνης τὴν ὁποίαν εἶχον αἰεποτε οἱ Ἕλληνες περὶ τῆς διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς· δύο μεγάλαὶ ἐποχαὶ διακροοῦσι τὴν πολιτικὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος, ἡ μία τῶν Προσωρινῶν Κυβερνήσεων καὶ ἡ ἄλλη τῆς Μοναρχίας· ἐκαστέρῃ εἶχεν ἰδίαν ἀποστολὴν ὡς πρὸς τὸ

ἀντικείμενον τοῦτο. Αἱ Προσωριναὶ Κυβερνήσεις διατρέχουσαι τὸν τρικυμωδὴν σάλον τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τοῦ πυρετοῦ, τὸν ὁποῖον ἀρχισε κατόπιν τῆς ἑπαναστάσεως, οὔτε τὰ μέσα, οὔτε τὴν δύναμιν εἶχον νὰ λάβωσι περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς μέτρα· ἐν καθήκον εἶχον καὶ αὐτὸ τὸ ἐξεπλήρωσαν θρησκευτικῶς· δὲν ἐσυγχώρησαν τὴν ἀπαλλοτριώσιν τῆς ἐθνικῆς γῆς· τὴν διετήρησαν ἀνέπαρον ὡς ἄλλο ἱερὸν κειμήλιον· καὶ ὅπότεν ἀπαξ ἠναγκάσθη ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸ κλονιζόμενον ἔθνος Μεσαλογγιον νὰ ἀπαλλοτριώσῃ ἐν μικρῶν μέρος ἐθνικῆς γῆς, ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις τῆς ἐπιδαύρου ἠκύρωσε τὴν πώλησιν, καὶ διὰ τῆς πράξεώς της ταύτης καθιέρωσε ἐν νέῳ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀναπαλλοτριωτοῦ τῆς ἐθνικῆς γῆς. Ἐναπέκειτο λοιπὸν εἰς μόνην τὴν Β. Κυβέρνησιν νὰ ἐκπλήρωσῃ αὐτὴν τὴν μεγάλην ἀποστολὴν. Κυβερνήσις μόνιμος, Κυβέρ-τοις ἰσχυρὰ, Κυβερνήσις περρωτισμένη εἶχε βεβαίως τὰ μέσα νὰ λάβῃ ὀριστικὰ περὶ τῆς ἐθνικῆς γῆς μέτρα, ἀρκεῖ νὰ εἶχε τὴν καλὴν θέλ-σιν. Τὰ δὲ πράγματα ἐβεβαίωσε ὅτι εἶχεν αὐτὴν, διότι μόλις εἰσῆλθε τὴν ταξιν εἰς τὸ Κράτος, μόλις ἀποπεράτωσε τὸν Κυβερνητικὸν Διοικητικὸν καὶ Δικαστικὸν ὄργανισμὸν, καὶ εὐθὺς ἐνησχολήθη εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν διαθέσιν τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ ἐξέδωκε τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον τοῦ 1835, καθὼς καὶ τὸν πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ ἕτερον τοιοῦτον τοῦ 1836. Αἱ περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τοῦτου προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι καὶ ἰδίως ἡ σύνταξις τῶν καταλόγων τῶν ἐχόντων δικαίωμα εἰς προικοδοτήσιν δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ἐναρξιν τῆς προικοδοτήσεως εἰμὴ κατὰ τὸ 1836· κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος ἤρχισεν ἡ πραγματοποίησις τῆς προικοδοτήσεως, ἀλλὰ δὲν προώδευσε κατὰ τῆς προσδοκίας τῆς Κυβερνήσεως· ὀλίγοι ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἔλαβον μέρος καὶ αὐτοὶ μετ' ὀλίγον εὐρέθησαν εἰς τὴν ἀνικανότητα τοῦ νὰ ἐκπληρώσωσιν ὀλοσχερῶς τὰς ὑποχρεώσεις των. Μέχρι τοῦ 1839 καὶ 1840 ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πραγμάτων προσπάθεια ἐκ μέρους τῶν ὀλίγων προικοδοτηθέντων πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐτησίων δόσεων, καθότι ἀπεναντι τῆς ἐτήσιας δόσεως ἀναβαίνουσης κατὰ τὸ 1839 εἰς δραχμὰς 552,940 ἐπληρώθησαν 378,402, καὶ ἀπεναντι τῆς κατὰ τὸ 1840 ἀναβαίνουσης εἰς δραχ. 585,600 ἐπληρώθησαν 311,778· ἀλλὰ μετὰ τὸ 1840 ἐνῷ τὸ ποσὸν τῶν ἐτησίων δόσεων ἤξανε ἡ πληρωμὴ αὐτῶν ἔλαττωτο, ὥστε κατὰ τὸ 1842 ἐνῷ αἱ δόσεις ἀνέβαινον εἰς δραχ. 701,786 ἡ εἰσπραξις ἔλαττωθη εἰς δραχ. 166,759· δὲν εἶναι λοιπὸν ἀκριβὲς κατὰ τὴν ἔλθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ἀπὸ

τά 1846, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐδόθησαν ὑπουργικαὶ ὑποσχέσεις, αἱ εἰσπράξεις ἐκ προικοδοτήσεως ἠλαττώθησαν. Ἐκ τῶν πραγμάτων βεβαιούται ὅτι, ἐνῶ κατὰ τὸ 1843 εἰσπράχθησαν 146,434, κατὰ τὸ 1850 εἰσπράχθησαν 164,217, καὶ ἐνῶ κατὰ τὸ 1844 εἰσπράχθησαν 74,045, κατὰ τὸ 1851 εἰσπράχθησαν 126,353 καὶ κατὰ τὸ 1852 146,431· ἀλλ' ἄς ἐλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ 1836 μέχρι τοῦ 1842 ἡ Κυβέρνησις κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ ἐφευκθῇ τοὺς οἰκογενειάρχας εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς προικοδοτήσεως τῶν· ἀλλ' αἱ προσπάθειαι τῆς ἀπέβησαν ἀτελεσφόρητοι· ὁ λαὸς ἀπέκρουσε πανταχοῦ τὴν προικοδοτήσιν ὡς ἐπαχθῆ. Ἡ Κυβέρνησις τότε παρατηροῦσα ὅτι τὸ σύστημα τῆς προικοδοτήσεως, ὡς ἐνομοθετήθη, δὲν ἐπέτυχε, καὶ ὅτι καὶ οἱ ἤδη προικοδοτηθέντες εὕρισκοντο εἰς τὴν ἀνικανότητα νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, ἤρχισεν νὰ σκέπτηται περὶ τῶν μέσων τῆς θεραπείας· ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι κατὰ τὸ 1843 τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐστάθη μία ἀπὸ τὰς σπουδαίας ἀσχολίας τῆς Κυβερνήσεως· ὀλοκλήρους μῆνας κατὰ συνέχειαν τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν καὶ ἐγγράφως καὶ εἰς ἐπὶ τούτῳ συνεδριάσεις τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων συνεσκέφθησαν καὶ ἐσυζήτησαν τὸ ἀντικείμενον ὑφ' ὧν τὰς ἐπέφευ· ἀλλ' ἡ ἐπιβλοῦσα πολιτικὴ μεταβολὴ ἄφησε τὸ ἔργον ἀνευ ἀποτελέσματος. Τὰ δυσκολώτερα ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀπεράσισαν εἰς τὰς συζητήσεις ταύτας ἦτο καὶ εἶναι ἀκόμη αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὅπου σὰς ὁμιλῶ δύο· α) ὁ τρόπος καθ' ὃν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ παραχώρησις τοῦ προικοδοτουμένου κτήματος, καὶ β) οἱ ὅροι ὑφ' ὧν πρέπει νὰ παραχωρηθῇ· ὁ τρόπος εἶναι διπλοῦς ἢ διμοπρασία καὶ ἡ ἐκτίμησις· ἀλλ' ἡ διμοπρασία ἀπεδείχθη ἐπισηφαλής· διότι μ' ὅλας τὰς προτροπὰς τῶν φρονίμων ἢ διμοπρασία σπανίως ἐνηργήθη ἀνευ πυρετοῦ, καὶ ἐντὺθεν ἡ τιμὴ τοῦ κτήματος εἰς πολλὰς διμοπρασίας ὑπερέβη κατὰ πολὺ τὴν ἀξίαν του, καὶ οἱ προικοδοτηθέντες ὄχι μόνον ἀπέκτησαν κτῆμα μικρότερον μὲ τιμὴν διπλασίαν καὶ τριπλασίαν πολλάκις τῆς πραγματικῆς του ἀξίας, ἀλλ' ἠναγκασμένοι νὰ πληρώσωσι τόκους καὶ χρεώλυτρον ἐπὶ τῇ βάσει τοιαύτης ὑπερέτρου ἀξίας, ἀφοῦ εἰς δύο ἢ τρία ἔτη ἐξήντησαν τὰ τυγόντα ἐναποταμιεύματά των, καὶ τινες ἐδανείσθησαν διὰ νὰ πληρώσωσι τὸ ὅλον ἢ καὶ τὸ μέρος τῶν δόσεων των, εὐρέθησαν μετ' ὀλίγον εἰς τὴν ἀνικανότητα νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, καὶ τὸ Δημόσιον ἐὰν εἰσπράξῃ

τι παρ' αὐτῶν, ὀφείλεται εἰς τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθη καταναγκαστικὰ μέτρα. Ἐξ ἄλλου μέρους ἡ ἐκτίμησις παρουσιάζει ἄλλα ἄτοπα· τὸ Δημόσιον δὲν εὕρισκεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τὰς ἐγγυήσεις του, διότι δυστυχῶς οἱ ἐκτιμηταὶ παντοῦ σχεδὸν παρεγνώρισαν τὸ καθῆκόν των. Ἐγγεται ἤδη τὸ ζήτημα τῶν ὄρων τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ τὴν κρίσιν μου τὸ σπουδαιότερον· ὅλαι αἱ θεωρίαι πίπτουν ἀπέναντι τῶν πραγμάτων· κανεὶς δὲν ἀρνεῖται ὅτι ὁ τόκος τῶν 5 0/0 καὶ τότε καὶ σήμερον ἀκόμη δὲν εἶναι ὑπέρογκος· ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν πρέπει νὰ ἴναι ἐνταῦθα ποῖος τόκος ἢ ποῖον χρεώλυτρον εἶναι ἐν γένει καὶ ἀπυλῶτως τὰ μετρωτέρα· τὸ ζήτημα εἶναι ποῖον ποσὸν δύναται νὰ πληρῶνῃ κατ' ἔτος ὁ προικοδοτηθεὶς γεωργὸς εἴτε λόγῳ τόκου, εἴτε λόγῳ χρεώλυτρον, καὶ εἰς τὸν προσδιορισμὸν αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ πρέπει νὰ ληθῇ κυρίως καὶ μοναδικῶς ὑπ' ἄψιν ἡ κατάστασις τοῦ ὀφειλέτου. Ὁ γεωργὸς μὲ μικρὰν ἐξαίρεσιν δὲν ἔχει ἐναποταμιεύματα· τὸ μόνον αὐτοῦ κεφάλαιον εἶναι ἡ ἐργασία του· ὅταν εὐρωμεν τὸ πιθανόν του εἰσόδημα τότε καὶ μόνον τότε ἐπιτυγχάνομεν καὶ αὐτὸν νὰ καταστήσωμεν ἰδιοκτῆτην καὶ εἰς τὸ Δημόσιον νὰ ἐξασφαλίσωμεν ἓνα σταθερὸν πόρον διὰ πολλὰ ἔτη· ἀλλὰ ποῖον εἶναι αὐτὸ τὸ πιθανόν εἰσόδημα; μ' ὅλην τὴν ὑπολογιστικὴν, τοὺς ὁποίους πολλοὶ φιλοπόνως ἔκαμαν, ἄς μὲ συγχωρηθῇ νὰ εἴπω, εἰσέτι δὲν ἐξηκριβώθη. Εἰς τὰ πλέον πεφωτισμένα μέρη τῆς Εὐρώπης ὅπου καὶ ἡ τέχνη καὶ ἡ ἐπιστήμη ἔκαμαν ἐξαιτίας προόδου καὶ ὅπου ὁ τόκος τῶν κεφαλαίων ἦτο μετρωτάτος, τὸ καθαρὸν εἰσόδημα τῆς γῆς ὑπολογίζεται εἰς 9 0/0. Ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπου ἡ γεωργία εὕρισκεται εἰσέτι εἰς τὰ σπάργανά της καὶ ὅπου ὁ ἐλάχιστος τόκος διὰ τὴν γεωργίαν εἶναι 12 0/0 (καὶ ἐνταῦθα παρατρέχω τὸ τρομερὸν θηρίον τῆς τοκογλυφίας, τὸ ὁποῖον κατατρώγει ὅλους τοὺς κόπους παρόντας καὶ μέλλοντας τοῦ γεωργοῦ εἰς τὰ λεγόμενα προστιχίσματα)· ἐὰν παραδεχθῶμεν ὡς πιθανὸν ἔσοδον 4 0/0, νομίζω, ὅτι μόλις προσεγγίζομεν εἰς τὴν ἀλήθειαν· ἀλλὰ νομίζετε ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ πραγματικὸν περίσσευμα τοῦ Ἑλλήνου γεωργοῦ τοῦ ζώντος εἰσέτι μὲ τὴν ἀπαρδειγματίστην λιτότητα; ὄχι· πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ γαῖαι τῆς Ἑλλάδος δὲν σπείρονται ὅλαι κατ' ἔτος, ἀλλὰ τὸ πολὺ τὸ ἕμισυ εἰς τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο ἕμισυ εἰς τὸ ἀκόλουθον ἔτος· ὥστε τὸ καθαρὸν εἰσόδημα τοῦ γεωργοῦ ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς γῆς εἶναι 2 καὶ οὐχι 4 τοῖς 0/0. Ἡ αὐτὴ παρατήρησις ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρός τοὺς ἀποδιδόντας τὸν ἐγγυῶν

φόνον εις 3 τοις 0/0 επί της αξίας· αυτοί δὲν πληρώνουν 3, ἀλλὰ 6 τοις 0/0 επί του εισοδήματος· δὲν λοιπὸν τοις· ἑκατὸν δυνάμεθα μὲ ἐπιτυχίαν νὰ ζητήσωμεν καὶ νὰ λάβωμεν παρὰ τοῦ γεωργοῦ λόγῳ προκοδοτήσεως. Ἰδοὺ τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα ἔμειναν ἄλυτα· ἰδοὺ εἰ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἐπίτυχε τὸ περὶ προκοδοτήσεως μέτρον τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ διατί τὰ ὑπουργεῖα τὰ μετὰ τὴν 7 Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ παρόντος δὲν ἐφόρτισαν νὰ λύσωσιν αὐτὰ τὰ ζητήματα καὶ νὰ καταστήσωσιν ἰδιοκτητὰς τοὺς Ἕλληνας; δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἐφρόντισαν, ὡς εἰμεθα δίκαιοι, ὅλα ἀλλελεδιαδόχως καὶ ἐργάσθησαν καὶ ἐπροσπάθησαν καὶ ὑπεσχεθῆσαν μάλιστα· ἀλλ' ἔπρεπε προηγουμένως νὰ ἐξομαλινθῆ μία σπουδαία δυσκολία. Ἐπρεπε νὰ διακριθῆ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος εἰσπράττει τὸ Δημόσιον ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, διὰ νὰ γνωρίζῃ ἡ Κυβέρνησις μέχρι τίνος ἠδύνατο ἀνεῦ ζημίας τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς τόκους καὶ τὸ χρεώλυτρον. Τὸ δυσχερὲς τοῦτο ἔργον κατ' ἔβωθη καὶ εὐρίσκειται μόλις ἀπὸ πέρυσιν ὡς ἔγγιστα κατερτισμένον εἰς τὰ ἀρχαῖα τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν· ἀλλὰ διατί αὐτὰ τὰ ὑπουργεῖα δὲν ἐκάνονισαν τοῦλάχιστον τὰ καθυστεροῦντα τῶν ἤδη πραγματοποιηθεισῶν προκοδοτήσεων; διότι α) ἔπρεπε νὰ λυθῆ τὸ ζήτημα τῶν ὄρων, ἦσαν τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλύτρου, καὶ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ αὐθαίρετως· ἔπρεπε προηγουμένως νὰ γνωρισθῆ, ὡς προείπον, τὸ ποσόν τῆς ἐπικαρπίας, καθόσον δ,τι ἤθελεν ἀπορρασιθῆ περὶ τῶν ἤδη προκοδοτηθέντων, ἔπρεπε νὰ ἀπορρασιθῆ καὶ περὶ τῶν προκοδοτηθησομένων· καὶ β) διότι ἂν ὄχι κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν δίκαιον, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν φρόνημα, τὸ ὁποῖον ὀφείλει πᾶν ὑπουργεῖον νὰ σεβασθῆ, ἡ ἐθνικὴ γῆ θεωρεῖται κοινὴ τῶν Ἑλλήνων κληρονομία καὶ ἐπ' αὐτῆς πάντες ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται ἠθικῶς ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ ὁποιασδήποτε παραχωρήσεις εἰς τοὺς ἤδη προκοδοτηθέντας, χωρὶς νὰ καταστήσῃ συγχρονως κοινωνοὺς αὐτῶν τῶν παραχωρησίων καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τοὺς μὴ προκοδοτηθέντας· δὲν ἠδύνατο ἐπομένως νὰ τροποποιηθῶσιν αἱ συμφωνίαι τῆς προκοδοτήσεως περὶ τῶν ἤδη προκοδοτηθέντων εἰμὴ ἐν τῷ αὐτῷ Νόμῳ, ὅστις ἤθελε κανονίσει ἐπὶ ὀρθῶν βάσεων τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐν γένει προκοδοτήσεως.

Αὐτὸ εἶναι ἐν συνόψει τὸ ἱστορικὸν τῆς προκοδοτήσεως, αὐτοὶ εἶναι οἱ κυριώτεροι λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ σπουδαῖον τοῦτο

ἀντικείμενον καὶ ὡς πρὸς τοὺς προκοδοτηθέντας· καὶ ὡς πρὸς τοὺς προκοδοτηθησομένους· ἔμειναν εἰς τὴν ἀκανόνιστον· ἀλλὰ δύναται σήμερον τοῦλάχιστον νὰ κανονισθῆ; ἔχομεν τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα; τοῦτο ἔργον αἰετὶ νὰ ἐξετάσω. Δυστυχῶς δὲν ἔχομεν οὔτε θὰ ἔχωμεν διὰ πολλοὺς χρόνους πληροφορίας ἀκρίβους περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, μολονότι τοῦτο δὲν μᾶς εἶναι σήμερον ἀπολύτως ἀναγκαῖον πρὸς τὸν σκοπὸν μᾶς· ὡς παραχωρήσωμεν λοιπὸν εἰς τὴν ἐξέτασιν ἄλλων στοιχείων ἢ δεδομένων· εἶδομεν ἐκ τῶν προηγουμένων ὅτι 4 τοις 0/0 τὸ πολὺ εἶναι ἡ καθαρὰ πρόσδοσις τοῦ γεωργοῦ ἐπὶ τῶν προκείμενων καὶ 2 ἐπὶ τῆς αξίας τῆς γῆς ἀπαιτεῖται ἤδη νὰ γνωρίσωμεν ποῖον εἶναι τὸ ἐτήσιον εισόδημα, τὸ ὁποῖον σήμερον εἰσπράττομεν ἐκ τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, διότι αὐτὸ κυρίως πρόκειται νὰ ἐξασφαλίσωμεν. Κατὰ τοὺς στατιστικὸς πίνακας τοῦ 1853 ἡ παραχθεῖσα ἐκ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν ἐπικαρπία φθάνει εἰς 373,026 κιλιά διαφόρου εἶδους καρπῶν· ἕκαστον κοινὸν κατὰ μέτρον ὄρον τιμᾶται δραχ. 3, τὸ ὅλον λοιπὸν τῆς προσόδου τῆς ἐπικαρπίας εἶναι δραχ. 1,119,078 καὶ τοῦτο πρόκειται νὰ καλύψωμεν ἀπὸ τοὺς τόκους καὶ τὰ χρεώλυτρα τῆς προκοδοτήσεως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὅλαι αἱ σήμερον καλλιεργουμέναι ἐθνικαὶ γαῖαι ἤθελον ἀπαλλοτριωθῆ, πράγμα σχεδὸν ἀδύνατον. ἂν γνωρίζω ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν μέχρι τοῦδε προκοδοτηθέντων λέγεται ὡς ἔγγιστα ὅτι φθάνει ἀπὸ 6 μέχρι 7 χιλιάδων ἀτόμων· ἀλλὰ τὸ ποσὸν τῶν δόσεων τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος ὑποχρεῖσθαι οὗτοι νὰ πληρώσωσιν πρὸς 6 τοις 0/0 διὰ τόκους καὶ χρεώλυτρα ἀναβαίνει εἰς 402,000, καὶ εἰς ταῦτα δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ ἀπὸ δεκαετῆς πιστώσει δόσεις· ὥστε εἰν περιορισθῆ τὸ ποσὸν τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλύτρου ἀπὸ 6 εἰς 2 τοις 0/0 ἔχομεν ἐτήσιον εισόδημα ἐκ τῶν ἤδη προκοδοτηθέντων 7 χιλιάδων ἀτόμων δραχ. 134,000. Ἐάν δὲ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ ὅλικός ἀριθμὸς τῶν προκοδοτηθέντων καὶ προκοδοτηθησομένων θέλει φθάσει εἰς 63,000, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀπίθανον, τὸ ἐτήσιον εισόδημα τῆς προκοδοτήσεως πρὸς 2 τοις 0/0 θέλει ἀναστῆ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1,206,000, καὶ ἐνταῦθα ὑπολογίζεται ἡ προκοδοτήσις ἕκαστου ἀτόμου ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὄρου αὐτῆς, ἦτοι κατὰ δύο χιλιάδας δραχμῶν. Ἐάν παραδεχθῶμεν ὅτι λόγῳ δεκαετούς πιστώσεως θέλουν λάβει οἱ 63,000 προκοδοτηθησομένοι ὅ,τι ἔλαβον οἱ μέχρι τοῦδε προκοδοτηθέντες ἑπτὰ χιλιάδας, τότε θέλομεν ἔχει ἑτέραν ἐτήσιαν πρόσδοσιν διὰ τοὺς ἑπτὰ χιλιάδας δραχμῶν 90,000

και δια των 63,000 δραγ. 81,000 το όλον όμου προκοδο-
 τισις και δικαιών πιστώσις δραγ. 2,046,000. Καλύπτεται
 λοιπόν πληρέστατα το ά-τίμιον της επικερπιας αναβαίνον εις
 δραχμας 1,118,078, εκ του προϊόντος της προκοδοτήσεως·
 αλλά και επί τη υποθέσει ότι οι υπολογισμοί μου υπολείπονται
 ακριβείας, και ότι τα από ελλείματα των έτησιον δόσεων θέλου
 είσθαι μικρότερα, το καλόν του έντεθεν έλλείμματος είναι μα-
 θακινόν άπέναντι του μεγάλου σκοπού των όποιον διασπράτ-
 τειν· άλλως τε γνωρίζετε, ό ως σήμερα γνωρίζομεν, πώον
 είναι ως έγγιστα το έσοδον της επικερπιας, το όποιον πρό-
 κείται να θεοικασθών, ειμήτις εις θέσιν εξακέρως να προνοή-
 σωμεν περί της αναπλήρωσεως πάσης τυχούσης ένταυθεν έλλεί-
 ψεως, εις τρόπον ώστε από εξέλειπον οι όσοι οι όποιοι μέχρι
 τούδε μάς έδ σμευον, θαρόκλειως δύναται άκέρων ή Κυβέρ-
 νησις να καταβύδασε το κοσόν της έτησιος δόσιος από ή
 και ή εις 2 τοις 0/0. Μένει ήδη να λείψομεν το δεύτερον ζή-
 τημα το άρροον έν τρόπον της προκοδοτήσεως· άρα ή πείρα
 μάς έδεικνύσιν ότι δια της δημοκρατίας δεν είναι δυνατόν να
 εθασώμεν εις κανέν άρθρον άποτέλεσμα, αναγκάτως πρέπει να
 καταργώμεν εις το μέτρον της έκτιμήσεως, το όποιον δεν
 είναι αδύνατον να περιβάλωμεν με αξιολόγους έγγυήσεις εναν-
 τίον πάσης καταβύδσεως, άρκεί οι κατ' επαρχίας έπιτροπεί
 της έκτιμήσεως να σχηματισθώσι δέντως και να διαρισθώσι
 μέλη εκ των κατοίκων ουχι των επαρχιών των όποιον πρό-
 κείται να γίνει ή έκτίμησις. Το μέτρον τούτο ελήφθη και εις
 την Γαλλίαν εις αναλόγους περιστάσεις· άλλως τε δεν είναι
 δίκαιον δια των φόβον ένδεχομένων τινών καταχρησάσθαι να απο-
 κρύσωμεν μέτρον, το όποιον και μένον υπόσχηται την πραγ-
 ματοποιήσιν της προκοδοτήσεως· μήπως το σύστημα της δη-
 μοκρατίας εστάθη άμυδλον καταχρησάσθαι; όχι.

Εκ των προεκτεθέντων καθίσταται πρόδηλον, ότι κατά την
 γνώμην μου δεν πρέπει να χωρισθ ή αντίκειμενον της προ-
 κοδοτήσεως εις ειδικόν Νόμον περί καθυστερούντων εκ προκο-
 δοτήσεως και εις άλλον περί προκοδοτηθέντων· το άρθρον
 είναι να προέλθωμεν άμέσως εις την γενικήν περί προκοδο-
 τήσεως Νόμον, εις τόν όποιον να κανονισώμεν συνάμα τα
 συμφέροντα και των ήδη προκοδοτηθέντων ως και των
 μη προκοδοτηθέντων· ή γενική δε αυτή προκοδοτήσις δύνα-
 ται σήμερα με έπιτυχίαν να πραγματοποιηθ ή επί των ήδη
 βλαστών.

α) Διά του περιορισμού της έτησιος δόσιος εις 2 τοις 0/0
 επί της αξίας της γής· και

β) Διά της έκτιμήσεως.

Μεταβύνει ήδη εις την εξέτασιν του ειδικού νομοσχεδίου,
 το όποιον κείται υπό της όφεις μας.

Κατά πρώτον άπεύθινω τας εύχαριστίας μου εις τόν πρώτον
 ύπουργόν των Οικονομικών, διότι είχε και την προαίρεσιν και
 τό ήάρως να φέρη εις τά νομοθετικά σώματα ζήτημα, το όποιον
 όλοι των οι προκάτοχοι δεν είχαν είτε τα μέσα είτε την τάλ-
 μην να πράξωσιν· ή κακή θέλησις και τό πολιτικόν βούλος
 έχουσι πάντοτε τά άποτέλεσματά των, και άρπίζεται εις τους
 έπιδικνωμένους με τριτάτας ιδιότητες δημοσίως έπαινοί, διότι
 ταιουτοτρόπως μένον ή περί τά καλά εύγενή άλλα ένοχη-
 ται. Έρχομαι κατά δεύτερον λόγον να εξετάσω κατά πόσον τό
 νομοσχέδιον είναι έπιτυχής.

Εξ όσων πρό όλίγω ως άνωπ ή μνησθέντα βέβαια ως έγ-
 γιστα της επί του νομοσχεδίου εν γίνει παρατηρήσει μου τό
 νομοσχέδιον δεν έπέτυχε, διότι πρό πάντων δεν εσομολογεί
 ό Κ. ύπουργός τό κοινόν της ή λαδοι φάνηται της κοινής
 εύχας, και έχώρει τό ζήτημα της προκοδοτήσεως, το όποιον
 είναι και πρέπει να μένη άχώριστον· δεν άδύνατε άδικώς η
 Κυβέρνησις, επανακαθίσθαι, ός να σαρθή περι τά τυχόν
 των ήδη προκοδοτηθέντων, χ-ρίς να σαρθή συνάμα και περι
 της τύχης των μη προκοδοτηθέντων. Το νομοσχέδιον δεν έπι-
 τυχι πός τούτοις, διότι ό περιορισμός των τόκων και του
 χρωλύτρου από 6 εις 4 τοις 0/0 δεν σαρξάται εις καμιά
 άρθρον βλασιν, ό ότι δεν έχει τό λόν της ύπερζωής των και
 τήοντι ό τόκος 2 τοις 0/0 εν τη ή καλή θέσει εις τόκο, όπερ
 του έμπορίου, όπερ της βιομηχανίας, όπερ καμίας άλλης κοι-
 νωνικής έπιχειρήσεως. Εάν δια της λέξεως τόκο έννοη των
 αποζημιώσεων της επικερπιας, καθώς φαίνεται ότι έννοη τούτου
 εις την περίπτωσιν του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, και ό υπο-
 λογισμός όστις σαρξάται επί της όρθης βλάσεσι, διότι όσον τό
 άεκατον εις είδος άντεπισσωποδ ή εις χρήματα με 3 τοις 0/0
 ως τούτο είναι νυνομθετημένον πωρ ήμιν, ή επικερπία άπο-
 ως τούτο είναι νυνομθετημένον με 0/0 και ουχι με τό 2· έν
 προσωπείσεται με τό 4 1/2 τοις 0/0 και ουχι με τό 2· έν
 αι λέξεις τόκοι και χρωλύτρου δεν έαρχώσιν ένταυθεν έμψ
 της δικαιοσύμους χρηματικής δύναμεις του γεωργού, ό υπολο-
 γισμός επίσης είναι σαρξερός, καθότι 4 τοις 0/0 επί της αξίας
 της γής ίσοδυναμούσι με 8 τοις 0/0 επί του προϊόντος. Εάν

δε εις ταυτα προσθη και το εις χρηματα δεικτον 3 τοις 0/0, το οποιον δια τοις ατουσ λογουσ ισοδυναμει με 6 τοις 0/0 οτα ζητουμεν απο τον γεωργον 14 τοις 0/0 και ζητουμεν τα αδυνατα: οτα παραδεχομενος του νεουσ δρουσ του νομοσχεδιου, και απο τασ επικρατουσασ αναλογιασ του τοκου επι πολυ αποκακωσουμεθα, και την καταστασιν του οφειλετου γεωργου δεν βελτιουουμεν και του Δημοσιου τα συμφεροντα δεν εξασφαλιζουμεν διοτι ο οφειλετης γεωργος δεν θελει ευραθη μετ' αλιων εις καταστασιν να πληρωσ τασ ετσιασ δασεισ του, και τι Δημοσιον θα αναγκασθη, αποσ καιμει χασειν όλων των καταναγκαστικων μετρωσ, να καταφυγη επι τελουσ εις νεασ παραχωρησεισ, εις νεουσ, περι κομπουτεροστων νόμουσ. Αν θελωμεν να ειμεθα συνεπεισ, αν θελωμεν να στηριχθωμεν εις πρακτικασ αληθειασ, πρπει να περιοισουμεν εις 2 μονον τοις 0/0 την ετσιασν δασιν των προικοδοτουμεων, και ονομασται αυτην την δασιν οπωσ θελετε, και παρατεινате το τερμα τασ εξορλησεισ, ο ωσ θελετε.

Ευρισκω και τριτην ελλειψιν εις το νομοσχεδιον, και η ελλειψισ αυτη ειναι μεγαιστον αδικημα και αδικημα, συγγωρησατε μοι την εφορασιν, πολεμουμενον και απο την κληση, διοτι επιβαρυνει εκεινουσ μαλιστα εκ των προικοδοτηθεντων, των οποιων την προθυμιαν, αν δεν πρπει να την ονομασωμεν καλην πιστιν, ωφειλεν απ' εναντιασ ν' ανταμειψη ο νομοθετης. Οποταν ολοι απαλλακτουνται τασ πληρωμασ των τοκων των οφειλομενων δια τασ ληξασεισ δασεισ, οταταν τα πληρωθεντα ποσα απεναντι των τοκων και των δασειων κηρυττωνται ωσ πιστωσεισ των οφειλετων, το δικαιοσ απαιτει να γινη πρβτον συμφηρημασ των πιστωσειων με τασ οφειλασ, και μωιον το υπολοιπον των οφειλων να σχηματισθη εις εντόκουσ δασεισ κατὰ το άρθρον 2' τωστωτοτρόπωσ μόνον Ικανοποιουνται οπωσούσ οι πληρωσαντεσ απεναντι των μη πληρωσαντων και λεγω οπωσούσ, διοτι και οτω μόνουσ πάντοτε οτωι βεβαρωμενοι με τουσ τοκουσ των χρηματων τα οποια επληρωσαν. Αλλα κατὰ το νομοσχεδιον όχι μόνουσ ζημιουνται οι πληρωσαντεσ τουσ μέχρι τουδε τοκουσ των οσα επληρωσαν, αλλα περιπλεον υποχρεουνται να πληρωνουν τοκουσ ετσιασιν ωσ οφειλεται, να μη λαμβανουσ δε κανένα τοκουσ ωσ πιστωται: το αδικημα ομωσ πρβι τουσ πληρωσαντασ καθισταται σκανδαλωδεστερον, οταν ελθωμεν εις την εφαρμογην του άρθρου 4' κατὰ την διαταξιν ταυτην, οτασ ποσωσ δεν επληρωσε και αποφασισει να πληρωσ δια μιασ το χρεοσ του

πληρωσει μόνουσ το αρχικον κεφαλαιον, ενώ εκεινουσ οτασ επληρωσει πρβτερον, αν θελησθ και αυτασ να εξορλησθ, συμφηριζει πρβτον τα πληρωθεντα με το κεφαλαιον και με τουσ τοκουσ των δασειων, και το υπολοιπον μόνουσ εξορλει αποσ τοκουσ: οτα ο οφειλων 2,000 δραχμασ και μη πληρωσασ ποσωσ εκ του χρεουσ του πληρωσει μόνουσ 2,000, ενώ οτασ ωφειλεν επισασ 2,000 δραχ., ειχε πληρωσει πρβτερον 2,000, δια να εξορλησθ αυτασ πρβπει να πληρωσ εκτασ των 2,000 και 480 δραχμασ με αλλησ λεξεισ οτασ επληρωσε πρβτερον και θελει να εξορλησθ δια μιασ καταδικαζεται να πληρωσθ και εν μερωσ των μη δουλειουμενων τοκων. Πιστευσате οτι ολωσ τουτω το αδικημα πρβκειται να γινη, διοτι ο Κ. υπουργοσ εκαθισασ συμφεροντα, τα οποια δεν ευελειπασαν ακριβοσ, διοτι συνταξε και μιασ υποβαλε ν μοσχεδιον, χωρισ να ζητησθ και καθυσ υπο τασ οφεισ του τασ στατιστικασ πληροφοριασ, αιτινισ εσαν απαρακίτηται δια την συνταξιν του. Επρπει να εχησ υπ' οφιν του ο Κ. υπουργοσ, και να εγρτε τδχ και ομεισ υπ' οφιν σας, εκτασ του αριθμου των προικοδοτηθεντων και του ποσου των εθνικων γαιων, τασ οποιασ απεκτησαν, το αληθεισ ποσιν το οποιον οφειλεται, και το ποσον το οποιον απεναντι τασ οφειλασ επληρωθη. Εαν υπηρχον αυτα τα στοιχεια η τουλαχιστον τα δυω τελωταια, ητοι το ποσον των οφειλομενων και το ποσον των πληρωθεντων, οτα ο Κ. υπουργοσ, ειμαι βεβαιοσ, θελεσ σ' εγκατασθη να γινη εν τωιτω αδικημα, οτα ομεισ θελεατε διασκεισ να το αποκροσται. Το κατ' ενασ μη εγμν πρβτερον αλλην κηρησ ανετειξα εις τουσ υπαχουντασ προυπολογισμουσ και απολογισμουσ του Κρατουσ, και συνηβρισα τινασ αριθμουσ, τουσ οποιουσ δεν πασ διδωσ ωσ γινόμενα μαθηματικασ ακριβοειασ νομιζω ομωσ οτι δεν απεχουσι πολυ τασ αληθειασ. Κατα τασ σημειωσεισ ταυτασ το ολικον ποσον των οφειλομενων απο προικοδοτησεισ εθανεσ ωσ εγγιστα εις 6,700,000 το δε εκ δεκαετων πιστωσειων εις 4,500,000 το όλον 11,200,000

Εξ αλλου μερωσ τα πληρωθεντα απο τουσ οφειλετασ και των δυω κατηγοριων απο το 1836 μεχρι 1844 συγκεφαλαιωσει ποσον εκ δρ. 1,843,883 κατὰ το 1850 επληρωθησαν 164,217 κατὰ το 1851 126,353 το όλον 2,134,567

μεταφορά . . . δρ. 2,154,567

Μας μένου τὰ ἔτη 1845, 46, 47, 48, 49, 52, 53, καὶ 54 τῶν ὁποίων δὲν ἔχονεν εἰσέτι τοὺς ἀπολογισμοὺς· ἀλλὰ παραδεχομέναι ὡς πληρωθέντα κατὰ τὰ ἑαυτῶν ταῦτα ἔτη ἀνά 100 χιλ. δρχ. κατ' ἔτος ἀπέναντι τῶν ὀσίων καὶ τῶν διαφόρων τόκων θέλωμεν ἔχει εἰσέτι πόνον ἐκ . . . δρ. 800,000

ὅσῃ τὸ ὅλον τῶν πληρωθέντων ῥθάνει εἰς δρ. 2,934,453 καὶ διὰ τὴν μὴ ἔχουσαν κίονα α ἔκ ἀναβιβάζουσαι τι πρὸς αὐτὴν ἰ. δρχ. 5,000,000. τὸ πρὸς τοῦτο ὅλῃ μας δώσει εἰς 35 τοὺς κατὰ τὸ νομοσχέδιον λόγῳ τόκου δρ. 1,200,000 ἢ κατ' ἔτος ἄρα 34,285: 25(0) δὲ τὴν λοιπὴν ἔτιονεν εἰσόδημα ἐκ δρχ. 31,000 δυνάμεθα νὰ ἀπορροήσωμεν νὰ κάμωμεν τὸ πλῆρες σκανδαλιῶδες ἀδικημα; εἴθε ἀποδιδόντες δικαιοσύνη εἰς ὅλους καὶ συμπεριφέρτες τὰ πληρωθέντα 3,000,000 μὲ τὰ ἔτη ὅσῃα 11,200,000 ἔχονεν ὑπόλοιπον ὄφελος ἐκ δρχ. 8,200,000, τὰ ὁποῖα ἀνά 2 τοὺς 0(0) κατ' ἔτος θέλει μας δοῦν ἔτιονεν εἰσόδημα ἐκ δρχ. 164,000, καὶ πρὸς 4 τοὺς 0(0) κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἐκ δρχ. 328,000. Τὸ ἀκρόναι εἶναι εὐτυχίαν εἶναι κατορθώσῃ νὰ εἰσπράττῃ τὰ ἀδικηματα δικαιοσύνη κατὰ τὸν δὲ ἔχει ἀνάγκην νὰ πρὸ ἔλθῃ εἰς ἀδικηματα; ἀρκεῖ νὰ γνωρίσῃ καὶ κανονίσῃ τὰς εἰσπράξεις του κατὰ τὰς παρανομίας δυνάμεις τῶν φορολογουμένων.

Ἐγχαίρει νὰ υποβάλῃ τὰς παρατηρήσεις μου καὶ ὡς πρὸς τὴν διαταξὴν τοῦ άρθρου 17. Λυπούμαι διότι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας οὐτε λόγον κἀν κάμνει περὶ τοῦ ἐπίσης σκανδαλιῶδους τοῦτου μέρους τοῦ νομοσχεδίου· ἡ διαταξὴ αὕτη εἶναι προφανὲς παραβίασις τῶν άρθρων 13 καὶ 18 τοῦ περὶ προκοδοτήσεως νόμου ἐπὶ τῆ βῆσιν τῆς πανδήμου ὑπαγείσεως, τὴν ποῖον ἐκροῶται τὸ βῆλιν ἄρθρον 18, καὶ κατὰ τὴν ὁποῖαν φησὶς ἐγγυηθῆ ἡ Κυβέρνησις ὅτι α αὐξήσεις αὐτοῦ τοῦ φόρου ὑπὲρ τὰ 3 τοὺς 0(0) δὲν συγχωρεῖται ο ἄφορασαν οἱ πολῖται ἔθνικῆς γείας, τὰς ἐκαλλιέργησαν καὶ κατόπισθεν εἰς τὴν καλλίῃ εἶναι τὸν ὅλον τῶν τὴν κατάστασιν καὶ ὅλην τῶν τὴν πίστιν, καὶ τοιοῦτο τρόπον ἐπιχειρηματοποιήθη τὸ συναλλάγμα μὲ ἀραιοῖαν συγκαταβίαιον. Σήμερον εἰθετόσα ἐκ μονομαρτίας ἡ Κυβέρνησις τοὺς ἄρους τοῦ συναλλάγματος δὲν παραβιάζει τὸν νόμον; δὲν καταστρέφει ἀποκτεθέντα δικαιώματα; δὲν εἶναι εὐτυχὲς κακῆ

πίστις; ἀλλ' ἡμεῖς, θὰ εἶπῃ βιβλαῖος ὁ Κ. ὑπουργός, δὲν διαλύομαι τὸ συναλλάγμα, δὲν ἀνακαλοῦμαι τὰς ὑποσχέσεις μας; ἀπευθινόμεν μόνον μίαν ἀπλὴν προτροπὴν πρὸς τοὺς προκοδοτηθέντας, καὶ αὐτοὶ εἶναι κύριοι νὰ δεχθῶσιν ἢ νὰ ἀπορρήψωσι τὰς προτάσεις μας. Ὅχι, κύριε ὑπουργέ! δὲν ἀπευθινόμεθα ἀπλὴν προτροπὴν, ἀλλὰ καταστρέφεται τὰ ἀποκτεθέντα δικαιώματα ἢ δίκαια, διορθοῦνται τὸ συναλλάγμα· καὶ τι ἄλλο πράττετε ὅταν δια τοῦ νομοσχεδίου τὰς μεταβάλλετε τὰς συμπεριφερόμενας κοινὰς ὑποχρεώσεις τῆς προκοδοτήσεως πρὸς ὄφελον τῶν μὲν καὶ πρὸς ζημίαν τῶν ἄλλων; ὅταν λέγητε ὅτι οἱ πληρόντες εἰς εἶδος τὸ δίκαιον θέλωσι πληροῦσαι τόκον 2 τοὺς 0(0), οἱ δὲ πληρόντες εἰς γράμματα θέλωσι πληροῦσαι 5 τοὺς 0(0), δὲν καταδικάζετε τοὺς δευτέρους ἀπὸ 3 τοὺς 0(0) νὰ πληρώσωσι 6 τοὺς 0(0), καὶ τοῦτο δὲν εἶναι μίαν προφανὲς παραβίασις τῶν ὅρων τῆς συμφωνίας; ἂν δὲν γίνονται κἰ εὐθείαι ἀλλὰ πλαγίως τότεν χειρότερον, διότι τὸ πλάγιον ὑπερβαίνει τὴν κακὴν πίστιν, ἐνῶ τὸ ἀπ' εὐθείας ἐκροῶται τοῦ ἀγίστου πεποιθήσῃ, εὐλαχρῖνειαν καὶ καλὴν πίστιν.

Μίαν εἰσέτι ἐνστασιον ἔχει ὁ Κ. ὑπουργός, τὴν γνωρίζω, διότι τὴν ἐξέφρασεν εἰς τὴν ἐκθεσίν του, ἀλλὰ καὶ αὕτη εἶναι ἀνίσχυρος. Ἡ διαφορὰ, λέγει, τῆς φορολογίας ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπιχρείας, τοῦ αὐτοῦ δήμου, φέρει περιπλοκὰς εἰς τὴν ὑπερσίαν καὶ γίνονται παρὰ τὴν καταχρήσεων· τοῦτο εἶναι ἀλήθει, καὶ ἐγὼ αὐτὸς ὡς ὑπουργός πολλὰκις ἤμηνον ἡμεῖς· ἀλλ' ἡ κακὴ ὄν εἶναι κακὴν δὲν εἶναι ἔργον τοῦ λαοῦ, εἶναι λάθος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ δια τὰ λάθη τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τιμωροῦνται οἱ λαοί. Εὐρίσκετε, κύριε ὑπουργέ, εἰς τὸ θεοῖον μόνον τὴν εὐκολίαν τῆς ὑπερσίαις καὶ τὴν ἀπομακρύνει τῶν καταχρήσεων; ἀντὶ νὰ παραβιάζετε τὰς συμφωνίας σας, ζητήσατε τὴν θεακείαν τοῦ κακοῦ εἰς ἄλλα καταλληλότερα μέρη ὑπερβαίνετε π. γ. τὰς σταθιδαιπέδους εἰς τὴν καταστρέφειν φορολογίαν· καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀπομακρύνετε τὰς σταθιδαι καταχρήσεις, ἀπαλλάττεσθε ἀπὸ τὸν πλάγιον καὶ μονοῖον φέρων τῶν σταθιδων, καθόσῃ ἀφορὰ τὸν ἐγγεῖον φόρον, ὅστις ποτε θὰ εἶναι ἄλλη πέτρα σκανδαλίου, καὶ ἐκτραλίξτε ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἕνα μόνον καὶ ἀξιολογον πόρον· ἂν δὲν ἐγκρίνατε τοῦτο, λάθετε ἄλλο μέτρον· ποτὲ ἡμεῖς δὲν δικαιοῦσθε νὰ στατρέψετε συμφωνίας ὑπαχθῶσας, δὲν δικαιοῦσθε νὰ καταστρέψετε δικαιώματα κληροῖνα.

Κύριοι! ανακαταλείψω τὰ εἰρημένα λέγω

α) Ὅτι τὸ περὶ προικοδοτήσεως νομοθετικὸν μέτρον πᾶσι νὰ εἶναι γενικόν, καὶ ἐπομένως ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βραβεύσεως πρέπει νὰ κανονισθῶσι συνήματα τὰ νέα δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις, τόσον τῶν μικρῶν προικοδοτηθέντων, ὅσον καὶ τῶν ἤδη προικοδοτηθέντων.

β) Ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ μέτρον τῆς προικοδοτήσεως πρέπει νὰ τροποποιηθῶσιν ὁ τρόπος καὶ οἱ ὅροι αὐτῆς, καὶ ρητῶς πρέπει νὰ προτιμηθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμῆσεως ἀπὸ τὸν τῆς δημοπρασίας, ἢ δὲ ἐτήσια δόσις νὰ περιορισθῇ εἰς 2 τοὺς ἑκατόν.

γ) Ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἢ πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ ἢ πρέπει νὰ γένη δεκτὸν ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους:

1) Νὰ ὑποσχεθῇ τὸ ὑπουργεῖον ὅτι θέλει φέρει ἄνευ ἀναβολῆς καὶ ἐντὸς τῆς παρουσίας σ. νόδου νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐν γένει προικοδοτήσεως.

2) Νὰ συμφωνισθῶσι προηγουμένως τὰ ἤδη πληρωθέντα ἀπὸ τοὺς προικοδοτηθέντας μὲ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον τῆς ὀφιλῆς τῶν, καὶ τὸ ὑπόλοιπον αὐτῆς νὰ διαιρηθῇ εἰς δύο.

3) Νὰ περιορισθῇ ἡ ἐτήσια δόσις εἰς 2 τοὺς 0|0, παρατεινομένης τῆς διαρκείας τῶν ἐτῶν ἀναλόγως μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως.

4) Νὰ μὴ ἐξαιρεθῶσι τῶν συγκαταβάσεων οἱ πληρόντες τὸ δέκταν εἰς χρήματα 3 τοὺς 0|0.

Κύριοι Πρόεδρε καὶ κύριοι Γερουσιασταί! πρόκειται νὰ ἀποφασίσω περὶ ζητήματος λίαν σοβαροῦ. Σὰς ἀνεκοίνωσα μὲ ὅλην τὴν περυσίαν τὰς ἰδέαι μου, τὴν γνώμην μου· δὲν ἔχω ἄλλο νὰ προσθέσω, εἰμὴ νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὴ πρὸελθῆτε εἰς ἀποφασίαν πρὶν ἢ ἀποχωρήσῃτε βασιανίστητε τὸ ὅλον καὶ τὰ μέρη τοῦ ζητήματος, πρὶν ἢ σταθμισθῆτε κατ' ἀξίαν τὰ ἀποτελέσματα. Ἐκ τῆς σημερινῆς σὰς ἀπαράσεως, βεβαιωθῆτε, ἐξήρτηται κατὰ μέγα μέρος ἡ εὐμερεια τῆς πατρίδος. Γιὸ κατ' ἐμὲ, ἐν ἑκ τῆς συζητήσεως πισθῶ, ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου θέλει παρουσιασθῆ καὶ ὁ γενικὸς περὶ προικοδοτήσεως νόμος, θέλω συμφηρῆσαι ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ἐάν ὅμως δὲν τροποποιηθῶσι τὰ καθέλαστα κατὰ τῆς

ὑποίας ἐπρότεινα βραβεύς, κηρύττω ἀπὸ τοῦδε ὅτι θέλω καταψήφισαι εἰς τὸ σύνολον.

Ἐπομένως παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ Κ. Πρόεδρος ἐλύσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Δ. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ.
Α. Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 9 Ἰουλίου 1885, ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Πρ. εἶρε, Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀπήγγειλε μετὰ ταῦτα ὅτι ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι ἡ ἐξυκολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καθυστεροῦντων ἐκ προικοδοτήσεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας λαλοῦν τὸν λόγον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἐλάσε ταῦτε.

Κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἐρξάτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἤκουσαν ἀγορευσαντες τρεῖς Γερουσιασταί, ἐξ ὧν οἱ μὲν δύο διεχειρίσθησαν ἅλιωτε τὰ οἰκονομικὰ τῆς πατρίδος π. ἀγμάτα, ὁ δὲ τρίτος συμμετίσχε μικροτέρως τινὸς οἰκονομικῆς διεχειρίσεως, ἐπομένως τὰ κατ' αὐτῶν λεγθέντα εἰσὶ σπουδαία. Θέλω ἀπενεχθῆσαι πρῶτον εἰς τὸν τελευταῖον ἀγορεύσαντα, προσομιλήσωμεν οὐχὶ ἐκ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου, περὶ ἧς ὅλοι συμφωνοῦμεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως τοῦ ὁπίου ἐγένετο χρῆσις ἐκ μέρους αὐτοῦ τοῦτου τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος.

Ἐάν ὁ τρόπος αὐτὸς σκοπὸν ἔχῃ νὰ ἀντιξολογήσῃ τὰ γινόμενα καὶ νὰ φέρῃ εἰς εὖ τὴν ἀλήθειαν εἶναι εἰλικρινές· ἀλλ' ὁ τρόπος αὐτός ἔχει τι ἀσυνθῆς, ἢ μᾶλλον ἔχει τι κοινὸν συνειθισμένον ἐπὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες εἴτε ἀπὸ αἰσθημα εἴτε ἀπὸ ἄλλο τι κινούμενοι ἀντιπολιτεύονται τὴν Κυβέρνησιν. Εἶναι διὰ τοῦτο ἀνεγκλίον νὰ διακρίνωμεν τὰς θέσεις μας καὶ νὰ ἀγορευώμεν ἀπροκαλύπτως ὁ τρόπος δὲ τῶν ἀνωτέρων εἶναι ὁ ἐξῆς.

Οἱ οἱ Κ. Κυβερνητικῆς προτείνῃ Νόμον τινὰ φέροντα ὁλοσχερῆ ἢ μερικὴν τὴν θεσπίειν τῶν ἐκ διαφόρων διαχειρίσεων προση-

χομένων υποχρεώσεων, τότε αντί εξελίξεως διά να ματαιώσῃαι τὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως, ἀντιτάττουσι μίαν ἄλλην θεωρίαν ἄλλως ἀπόλυτον· ἔνν π. χ ἡ Κυβέρνησις εἰσαγάγη Νομισματικὸν φέρον ἐλάττωσιν τινα ἐπὶ τῶν δημοτικῶν καρπῶν ἀντὶ τῶν 10 εἰς 5 τοῖς 0/0, τότε οὗτοι θέλουσι προτείνειν τὴν ἀτίθειαν, ἀντιτάττουσιν εἰς τὸ ἐπίκτεον καὶ δυνατόν τὸ ἀπόλυτον καὶ ἀπραγματοποιήτον· ἀλλὰ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν ὑπάρχει σπουδαιότερος κοινωνοῦλυτικῶν συζητήσεων, ἀλλ' ὅτι εἶναι ἀντίθεσις δύο γνώμων τῆς μὲν εὐρισκομένης καὶ περιστορευομένης εἰς τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάσταση, τῆς δὲ εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει ἰδίων καὶ σφύσεων ὅλας φανταστικῶν καὶ ἀπραγματοποιήτων.

Οὐδαίς κινεῖται τὸ ἱερόν τῆς ἰδιοκτησίας προνόμιον καὶ μάλιστα ἐν Ἑλλάδι, τῆς ὁποίας ὁ ἰεὸς ἀγὼν σκοπὸν εἶχε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἀνάγκησιν αὐτοῦ τοῦ δικαιοῦματος, αὐτῆς τῆς γῆς τῶν προγόνων μας. Αὐτὸ τοῦτο εἶχον ὑπ' ὄψιν ὅλαι αἱ προεσοὶ καὶ Κυβερνήσεις καὶ αὐτὴ ἡ Μοναρχία· μὲ αὐτάς ἦλθεν ἡ προδοτικὴ Κυβέρνησις καὶ ἐκάρυξε διὰ τοῦ Β. λόγου μεταξὺ ἄλλων οἰκονομικῶν βελτιώσεων, καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ να καταστήσῃ βελτιώσιαν καὶ ἐπίκτετην τὴν ἰδιοκτησίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην ἐπραγματοποιήσαμεν ὅσον ἦτο δυνατόν εἰσαγαγόντες ἄφ' ἑαυτῶν περὶ φορολογικῆς ἀνακούρισεως τῶν διαφορῶν τάξεων τῶν πολιτῶν Νομισματικὰ τοιαύτην ἀνακούρισιν ἀφ' ἑαυτῶν τὸ πρὸ ὀλίγου ἐπιπροσβῆν Νομισματικὸν περὶ τῶν οἰκοδομησάντων ἐπὶ ἔθνηκῃ γῆς πολιτῶν, τοιαύτην προβλέπει καὶ τὸ πρῶν, τὸ ὁποῖον περιέχει διατάξεις εὐεργατικωτέρας ἀφ' ὅσας ἐφάνησαν καθ' ὅλας τὰς παρελθούσας ἐποχάς.

Ὁ πρόλογος τοῦ τελευταίου λαλῆσαντος περιεῖχε μὲγαν τινα ἕμνον ὑπὲρ τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ κατὰ τοῦτο ἐπαινῶ τὸν π. ο. λαλῆσαντα· περιεῖχε δὲ καὶ δικαιολογίαν τινα περὶ τῆς μέχρι τοῦδε μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τῆς γενικῆς προικοδοτικῆς ἐπιτεταμένῃν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ 1846 μέχρι τοῦ 1853 εἰς τὴν ὁποῖαν συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ τρίτος ὑποχρεωτικὸς βίος αὐτοῦ. Τὸ δικαιολόγημα τῆς ἀπολογίης εἶναι ἱερόν, καὶ δὲν τὸ κατακρίνω μὴ θέλων να ἀδικῶμαι κατὰ τοῦτο τὸν προλαλήσαντα· ἐπιπλὴν ὁμοίως αἱ κατόπιν ἐξηγήσεις του περὶ βελτιώσεως τῶν οἰκονομ. πραγμάτων ἀναφέρονται εἰς πραγματικότερα τινα γεγονότα, διὰ ταῦτα ἀπαντῶν εἰς ταύτας θέλω ἀναφέρει καὶ ἐγὼ μερικὰ τὰ αὐτὰ προγεγνημένα.

Ὅσα κατὰ πρῶτον ἀπεράτιστα να ἐγκλίβω εἰς τὸ προκείμε-

νον ζήτημα καὶ να συντάξω τὸ παρὸν νομισματικὸν ἐξήγημα ὅλα τὰ προγεγνημένα καὶ ὅλας τὰς παρελθούσας χροῖαν προκαταρκτικῶς ἐργασίας. Μεταξὺ τούτων εἶχον εἰς τὸ ἀρχαῖον τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον εἶχον τὴν τιμὴν να διευθύνω τότε, δύο ἔργα καταρτισθέντα τὸ μὲν κατὰ τὸ ἔτος 1853 τὸ δὲ κατὰ τὸ 1854 τὸ δεύτερον ἀνήκει εἰς τὸν προκαταχρον ἐπὶ κέρειον Προβ. ἔγγιον· τὸ πρῶτον ἀνήκει εἰς τὸν κέρειον Χρηστίδην τὸν προλαλήσαντα, ὑπουργὸν τότε ἕντα τῶν Οἰκονομικῶν. Τὰ νομισματικὰ συντάσσονται εἴτε ὑπὸ τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ, εἴτε ὑπὸ τῶν ἑταρῶν τμηματάρχων τοῦ ὑπουργείου, λαμβανόμενες πάντοτε ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς γενικοῦς πίστεως τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, Γερουσιαστῶν, Βουλευτῶν ἢ πολιτῶν, οὗτινες ἔχουσι εὐδικίαν ἐπὶ τοῦ περὶ αὐτῶν λόγος ζητήματος θεωρητικῶς ἢ πρακτικῶς γνώσει· ἀλλ' εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ νομισματικοῦ ἐπιμελεῖται πάντοτε ὡς ὑπερσφύρουσα ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργοῦ, διότι ἐάν δὲν εἶχη γνώμην τινα ἐπικρατοῦσαν τῶν ἄλλων δὲν δύναται να διατάξῃ τὴν σύνταξιν νομισματικοῦ. Ἀλλ' ἐάν ὑπουργὸς εἶχεν ἰδέαν τινα ἢ γνώμην τοιαύτην κατὰ τὸ ἔτος 1853, δὲν εἶναι ἐπόμενον ὅτι ἐπρεπεῖν ἢ πρεπεῖ να μὴν δεσμευόμενος εἰς αὐτήν, διότι ἐντός διαστήματος χρόνου, ἔστω καὶ ἐνὸς ἔτους, δύναται εὐρατὶ θεῖς να μεταβάλῃ τὴν τοιαύτην γνώμην του, καθὼς ὁ ἀθροιστικὸς εἶναι εὐρατὶ προαυτικὸς. Ἐὰν αὐτὸς φαινομένης ἐκ τῶν κατόπιν πληροφοριῶν μεταβάλῃσιν πεποθητῆν εἰς τὸ περὶ καταρτίσεως τοῦ νέου δημολογίου ζήτημα, παραδεχθῆις ὡς ὀφειλόμενον τὴν βαθμιαίαν κατάρτισιν τοῦ τελωνιακοῦ τέλους κατὰ τὴν ἐξαγορῆν ὀσίων τῶν τοῦ ἔτους προδόντων· ἢ ἐπικρατοῦσα γνώμη καὶ ἰδέα ἐπὶ τοῦ προκείμενου ζητήματος τῆς προικοδοτικῆς κατὰ τὸ ἔτος 1853 ἐν τῷ ὑπουργείῳ, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ κέρειου Χρηστίδου, ἦτο κατὰ τὸ ἀναγκαστικὸν μου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἔργον ἢ ἀκόλουθος αἰ ὅσα ἐπὶ παρελθόν ἀρ' ἡς ἐξέδωθη ἢ ἐγκλίσεις μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ὁρατοῖς ἢ προικοδοτικῆς να πληρώσῃ εἰς τὸ Δημοσίον ταμίον 3 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος ἐπὶ τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως, καὶ, ἐπὶ δὲ τοῦ κεραιαίου τοῦ τμηματός πληρωθῆσιν εἰς ἀόριστον χρόνον τόκον 4 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος· ἐνὸς τὸ σύστημα τοῦ παρόντος νομισματικοῦ ἀπαλλάττει τοὺς προικοδοτηθέντας τῆς πληρωμῆς παντός τόκου ἐπὶ τῶν παρελθουσῶν δόσεων, καὶ περιορίζει τὴν πληρωμὴν τοῦ τόκου ἐπὶ τῶν μελλουσῶν δόσεων εἰς 2 τοῖς 0/0 διπλασιαζομένου διὰ τοῦ προγεγνημένου νομισματικοῦ, τὸ ὁποῖον συνταχθῆν ὑπὸ τῆς

εμπνεύσεις του κυρίου Χριστίδου, φέρει και τας δοξασίας του τού δευτέρου έργου, ήτοι τού δευτέρου νομοσχεδίου είναι εκείνο, τού οποίου συντάχθη υπό του κυρίου Προβουλευτή, και τού οποίου παραδεχθεί εισήγαγον με τινας τροπολογίας και υποδέχθη διά της παγκοίνου επιδοκιμασίας· αλλά τούτο δέν με απαλλάττει της υποχρεώσεως τού να εξετάσω εν πρός εν τά επιχειρήματα τού τελευταίου αγορεύσαντος, δυναμένου να είπῃ, ότι θέλω να με κρίνητε επί της τελευταίας μου πεποιθήσεως· λέγω λοιπόν ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ πράξεως και γνώμης ή πεποιθήσεως· ήμεις εφέραμεν εν τῷ μέσῳ ὑμῶν πράξιν, τιν ὅπου αν μέλλετε να δικασήτε, ὁ δὲ προλαλήσας ἀνέβην ἀπλῶς δοξασίας και γνώμης ἀπραγματοποιήτους· ἐπειδή δὲ προχωρών, εἶπεν, ότι εὐχάρδονε να φέρῃ τοιοῦτο νομοθετικόν ἔργον, δι. τι ἐπιεπι προηγουμένως να πληρορηθῆ τὸ ποσόν, τὸ ὅποιον κατ' ἔτος εισπράττει τῆ Δημοσίῳν ἐκ τοῦ δικαίωματος τῆς ἐπικαρπίας. πρῶτον ὅτι τὸ νομοσχεδίον, ὅπερ τροπολογημένον ἔφερον εἰς τὰς βουλὰς ὡς προείπον, προηγεῖται, διότι αἱ βάσεις αὐτοῦ ἐτέθησαν πρὶν τῆς τοιαύτης ἐργασίας, ἀλλὰ πρὸς τί θέλει χρησιμεύσει ἡ τοιαύτη διάκρισις και βεβαίως τού ποσοῦ τῆς ἐπικαρπίας, ὅταν θέσωμεν κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τούτου ὡς ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς γῆς; βεβαίως ἡ τοιαύτη διάκρισις δέν θέλει χρησιμεύσει παντασιν ὁμιλῶν κατόπιν περὶ αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς; μάς ὑπέδειξε μίαν τάσιν πρὸς τὴν αἰώνιον ἐνέργειαν· ἀλλ' ὅταν ὑποδειξώμεν ἡ παραδεχθώμεν τὴν ἰδέαν εἰς αἰώνιον δικαίωσιν μεταξύ τού Δημοσίου και τῶν Ἑλλήνων, τότε θέλωμεν φέρει ἐν σύστημα αἰώνιοι δουλίαι τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, σύστημα, τὸ ὅποιον ὁμοιάζει τὴν ἄλλοτε δουλίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἰδιοκτησίας πρὸς τὸν σπᾶν· τούτο δὲ ἐξάγεται διότι κατὰ τὴν ἰδέαν τού ὁ προκοδοτηθεσόμενος θέλει πληρῶναι 2 τοὶ 0|0 ὡς φέρων ἐπικαρπίας, εἰ μὴ διὰ τού νομοσχεδίου χαιρίζεται τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας.

Σήμερον δέν πρόκειται περὶ προκοδοτήσεως· ἐν γένει πρόκειται περὶ θεοπεικῆς διαγεγῶν παρελθουσῶν ὑποχρεώσεων· ἄλλως τε οἱ ἀντιλέγοντες ἔπρεπε να φέρωσι συγχρόνως και ἐνε τοιοῦτον γενικόν νόμον περὶ προκοδοτήσεως τὰ πρακτικά τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων διακηρύττουσι τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν ἐδώκαμεν περὶ τῆς μετ' ὀλίγον εἰσαγωγῆς τού κυρίως τοιοῦτου περὶ προκοδοτήσεως νόμου, διότι οἱ νόμοι τῶν 1835 και 1836 θεωροῦνται ἠθικῶς καταργημένοι, και ἡ Κυβέρνησις οφεί-

λει να φέρῃ νέον νόμον ὠφέλιμον και εἰς τοὺς μὴ μεταχρόνους τού δικαίωματος τῆς προκοδοτήσεως, και θεμελιούμενον ἴσως εἰς βάσεις εὐρύτερας παρὰ τὸν παρόντα.

Εἶπε προσέτι δι. τὸ παρὸν νομοσχεδίον ὠφελεῖ τοὺς ὀφειλέτας ἐκείνους, οἵτινες δέν ἐξέτέλειαν τὰς ὑποχρεώσεις των και βλάπτει τοὺς εκπληρώσαντας αὐτάς. ὥστε φέρει ἀντιστρόφως αὐτὸ τὸ ἀλλοκοτὸν ἀποτέλεσμα· τὸ ἐπιχείρημα τούτο ἔχει ἐπιφανῆσιν τινὰ δικαιοσύνης, ἀλλὰ σπουδαίως ἐξεταζόμενον εἶναι ὅλως ψευδὲς και ἀνυπόστατον.

Ὁ τελευταῖον λαλήσας κύριος Χριστίδης εἰσήξε πρὸ τινος κειροῦ νόμον τινὸς περὶ καθυστερούντων ἐκ διαφόρων ἐνοικιασέων· ὁ νόμος οὗτος ὠφελεῖ ἐκείνους, οἵτινες καθυστέρησαν τὴν πληρωμὴν τού χρέους των, και δέν ὠφελεῖ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐπλήρωσαν. Ἡ ἐπιεικεία λοιπόν, ἣτις εἰς ἐκείνου τού νόμου ὡς και διὰ τού παρόντος νομοσχεδίου χορηγεῖται, ἀφορᾷ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐκ διαφόρων περιστάσεων καθυστέρησαν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των· ἀλλὰ τούτου οὕτως ἔχοντος δέν ὑπάρχει ἀδικία; ὁμολογῶ ὅτι ὑπάρχει προσθετω ὅμως ὅτι, λέγοντες ἐπιεικείαν, δέν λέγομεν τὸ ἀπολύτως δίκαιον, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶναι σχετικῶς δίκαιον και τὸ ὅποιον περιέχει και ἐν μικρὸν ἀδικον· διότι μεταξύ των καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιασέων ὑπάρχουσι και ὀφειλέται κακῆς πίστεως, οἵτινες δέν θεωροῦνται ἄξις ἐπιεικείας. Τοὺς οἰκογενειαίους λοιπόν, οἵτινες ἠθέλησαν να ἐλθωσιν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τὴν ἰδιοκτησίαν, οἵτινες ἠθέλησαν να πλησιάσωσι τὴν γῆν των προγόνων των, τοὺς τοιοῦτους θέλετε να ἐξομοιάσωμεν μετὰ τού κακῆς πίστεως ὀφειλέτας; τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀνάξιον σπουδαίων ἀνδρῶν.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς ἐν ἄλλο ἐπιχείρημα, τὸ ὅποιον φαίνεται δικαιοπραγές, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀνυπόστατον και συίσταται εἰς τὸ ὅτι οἱ πληρώσαντες μεγάλα ποσὰ δέν ὠφελοῦνται ὡς ὠφείλουν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀδικοῦνται διὰ τού παρόντος νομοσχεδίου. Τὸ ἐπιχείρημα τούτο δέν ἔχει ὑπόστασιν τινὰ, διότι οἱ πληρώσαντες και μάλιστα μεγάλα ποσὰ εἶναι ὀλίγοι και δέν ἴδονταντο να προκαλέσωσι τὴν σύνταξιν τού παρόντος νομοσχεδίου· τούτο δὲ ἐξάγεται ἀπὸ γεγκὰ τινὰ ἀποτελέσματα τὰ ἐξῆς·

- 1) Αἱ προκοδοτικαὶ πιστώσεις ἀναβαίνουσιν εἰς δραχμὰς 6,140,337
 - 2) Αἱ δεκαετῆς ὁμολογίαι εἰς λρ. 4,359,663
- Τὸ ὅλον δρ. 10,500,000

Τὸ ποσὸν τοῦτο, κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐπὶ 2,000 δραχ. πιστώ-
σας· ὑπολογιζομένης πληρωμῆς ἐκ δραχμῶν 4,250 ἐν τῷ δια-
στήματι τῶν τριάντα πέντε ἐτῶν, πρέπει νὰ ἀναβῆναι πιθανῶς
εἰς δραχ. 23,000,000· τὸ ποσὸν τῶν πληρωθέντων δὲν ὑπερ-
βαίνει τὰ τρία ἑξήμισυ ἢ τὰ τέσσαρα ἑκατομμύρια· τὸ δὲ ποσὸν
τῶν καθυστερουμένων συγκρίεται ἀπὸ 6—7 ἑκατομμύρια, τὸ
ὅποιον ἀναδιὰζόμενον κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀναλογίαν φθάνει
μέχρι δέκα πέντε ἑκατομμυρίων· ἢ καθυστερήσει· αὐτὸ ἐγένετο
βαθμικῶς, ἤρξε καὶ καθύπευρ· ἤρξε καὶ τὸ ποσὸν τῶν προκοδο-
τουμένων, ἐξ ὧν πολλὰ ὀλίγοι ἐπλήρωσαν μεγάλα ποσά· ἐν
ἐξετάσει μὲν εἰς πιστώσας 2,000 δραχ. ἐπλήρωσε 2,000
δραχ., εὐρισκομένη δὲ μεταξὺ τῶν ἐτέρων 2,340, δ· ἤθιλε
πληρωσῆαι κατὰ τὸ πρῶτον σύστημα, καὶ τῶν δραχμῶν 800
τάς ὅποιαις θέλει πληρῶσαι κατὰ τὸ παρὸν νομοσχέδιον ὑπερ-
λείπει 1 540 δραχ., καὶ δὲν εἶναι ἀδικημένος σχετικῶς ὑπερ-
λείπει βεβαίως ὁ μᾶλλον καθυστερῶν, διότι ὁ νόμος εἶναι γενι-
κὸς, καὶ διότι δὲν δίδεται δικαιοσύνη ἀλλ' ἐπιείκεια, δι' ἣς
θέλομεν φθάσαι ἐντὸς τοῦ ὅρου τῆς ἀληθείας. Ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα
ὁ λόγος δὲν εἶναι περὶ τοῦ γενικοῦ νόμου τῆς προκοδοτήσεως,
μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ διεξέλθω διὰ τὰ ζητήματα, τὰ ὅποια
διεξῆξεν ὁ πρὸ ἀλλήλων μετὰ μακρὰν προμελέτην· λέγω δὲ
μόνον ὅτι, ἀρῶ ἢ ἐκφράσει· του περὶ τοῦ ὅτι εἰς τὴν Ἑυρώπην
τὸ καθῆκον εἰσόδημα τῆς γῆς ὑπολογίζεται εἰς 9 τοὶς 0|0
εἶναι ἐσφαλμένη, πολὺ περισσότερον θέλουσι εἶσθαι ἐσπραγμέναι
καὶ αἱ λοιπαὶ ἰδέαι του, αἱ ἀφορῶνται τὴν Ἑλλάδα. Εἰς κρῖτα
ὅπου ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἐλευθέρη μὲν ὅλην τὴν πρῶτον τῆς
τέχνης, οὐδέποτε ὁ μέσος ὅρος τῆς προσόδου τῆς γῆς υπερβαίνει
τὰ 6 ἢ 6 1/2 τοὶς 0|0.

Ἐρχομαι ἄρα εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἐγγείου φόρου τῶν 3 τοὶς
0|0 τὸ σπουδαιότερον, τὸ ὅποιον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπρο-
σώπων καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔλαυνεν ὑστερον ἀπὸ πολλὰς ταλιν-
τεύσεις, διότι εἶρον ὅτι πρέπει νὰ υπάρξῃ ἰσότης μεταξὺ τῶν
προκοδοτηθέντων, καὶ δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὴν
ἴσα δικαιώματα· οἱ προκοδοτηθέντες ἐπὶ τῷ 3 τοὶς 0|0 ἔχουσι
τὰ μέσα νὰ καθυστεροῦν τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των πάν-
τοτε, καὶ εἶναι εἰς ἀνίστην θέσιν μὲ τοὺς λοιποὺς φορολογουμένους·
ἡ ἐξίτησις ἦτο ποῦ δύσκολος· ἀλλὰ καὶ ἡ δύσκολία ἦτο μηδα-
μινὴ, ἐάν δὲν ὑπῆρχον καθυστερήσεις καὶ ἐγνωρίζαμεν ὅτι δὲν
παραβιάζαμεν τὸ σύνταγμα. ἄθρον 3. Ἡ διαφορὰ τῶν καθυ-
στερουμένων ἐκ τῶν προκοδοτηθέντων ἐπὶ τῆ ἀποδόσει τοῦ

ἐγγείου φόρου 3 τοὶς 0|0 πρὸς τὰ καθυστερούμενα ἐκ τῶν
προκοδοτηθέντων ἐπὶ τῆ εἰσίδος φορολογίᾳ εἶναι 70 π. ὅς 14,
ὥστε οὐδεμία ἰσότης ὑπάρχει. Καίνομεν τὴν μεταβολὴν ταύ-
την οὐχὶ διότι προτιμώμεν τὴν εἰς εἶδος ἀποδοκῆσιν, ἀλλ' ἄ
διότι διὰ τῆς ἰσότητος ταύτης, ἦτις εἶναι τὸ προοίμιον, θέλομεν
εὐκόλως φθάσαι ἐπομένως εἰς τὸ ἀνίκον καὶ καταλλήλον φορο-
λογικὸν σύστημα, καὶ διότι ἀραιοῦμεν τὸν αἰώνιον ἐκεῖνον
ἀ-ταγωνισμόν, ὅστις ἐρχεται κατὰ τὴν ὄραν τῆς ἀποδοκῆσι-
σεως τῶν σταριδομπελων μεταξὺ τῶν ἐχόντων τοιαύτας ἐπὶ
τῷ ἐγγεῖω φόρῳ 3 τοὶς 0|0 καὶ τῶν ἐχόντων ἑκατὰ ἐπὶ τῆ
εἰς εἶδος φορολογίᾳ. Δὲν μετεχειρίσθημεν ἐντὸς τοῦ νομοσχ. διὸ
καθῶσον ἀφορᾷ τοὺς πρῶτους, ἦτοι τοὺς πληρωνοτάς 3 τοὶς
0|0 πλῆγμα μέσα, ἀλλ' εἶπομεν θετικῶς ὅτι πρέπει νὰ εἴδῃ
εἰς μίαν ἰσότητητα. Ἡ Κυβέρνησις εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πράξῃ
τοῦτο, διότι ἐπὶ τῶν τοιούτων συναλλαγμάτων ὑπάρχει ἐν
ἄλλο συναλλάγμα ὑπέρτερον, τὸ σύνταγμα, τὸ ὅποιον κανονίζει
τὴν ἰσότητητα· αὐτὸ τὸ αἰσθημα τῆς ἰσότητος ἔχει τι ὑψηλό-
τερον, ἔχει τι περισσότερον καὶ αὐτοῦ τοῦ αἰσθηματος τῆς
ἐλευθερίας, διὰ τὴν ὅποιαν ἐχούμεν τοσαῦτα αἵματα. Ἐπὶ τῆς
ἐπαναστάσεως, ἐν δὲν εἶχομεν τὴν ἐλευθερίαν εἶχομεν ὅμως τὴν
ἰσότητητα· κατεξανίσταμαι ὅτιν θεωρῶν ὑποστηριζόμενα συναλ-
λάγματα τ' αὐτὰ ὡς ἀνώτερα τοῦ πρῶτιστου συναλλάγματος
τῆς ἰσότητος.

Ἡ ἐν τῷ νομοσχέδιῳ ἐμφαινόμενη προτροπὴ, τὴν ὅποιαν
περιτήρησεν εἰς τῶν προλαλασάντων κυρίων Γερουσιαστῶν, δὲν
ἐξισθενεῖ τὴν ἀρχικὴν βᾶσιν. Ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ
εἴπῃ, ὅτι εἶναι δεσμευμένη νὰ διατηρῇ μίαν ἀνισότητητα ὑπάρ-
χουσαν, κατὰ συνέπειαν, λέγει, πρὸς τοὺς πληρωνοτάς 3 τοὶς
0|0 νὰ συμμορφωθῶσι προσωρινῶς μὲ τὴν ἰσότητητα, ἐν ὅλῳ
νὰ συμμεθεξῶσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου, μέχρις ὅτι εἴδῃ
ὁ γενικὸς περὶ προκοδοτήσεως νόμος.

Προτέθηκον ἐπὶ τέλος οἱ προλαλασάντες ὅτι, ὅταν ὑπάρξῃ
συναλλάγμα, δὲν δύναται νὰ δικαιοῦν, ἀλλὰ πρέπει νὰ παθητικῶ-
καθῆ ὁ ἀρειλέτης εἰς τὴν ἐπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των·
τὸ τοιοῦτο δὲν ἀπειχομαι, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται
νὰ στερηθῇ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιείκειας· ἐάν ἐγένετο χρεὸς
πειθανγκαστικῶν μέτρων πρὸς τὴν ἐσπραξίν των καθυστερου-
μένων, ἤθελον ἐνεργῆν μεγάλα παράπονα, εἰς τοιαύτας μάλιστα
δυσχερεῖς περιστάσεις· ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω ὅτι ἡ Κυ-
βέρνησις δὲν δύναται νὰ καταδικασθῇ εἰς τὸ νὰ εἶναι ἀντιπερὶς.

οὗτοι εἰσὶν οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἠναγκάσθη νὰ ἐκθέσω ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, λόγοι, οἵτινες προέρχονται ἐκ πεποιθήσεως.

Ὅταν ἐνώπιόν σας, κύριοι, φέρωμεν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐραπτόμενον συμπεριόντων καὶ δικαιοματίων σπουδαίων, προτίθεται νὰ θέσῃ βάσεις μέλλοντος νόμου γενικῆς προικοδοτήσεως· ὅταν τοῦτο ἐσυζητήθῃ, ὅταν ἐδοθήσων ὑποσχέσεις φορολογικῆς ἀνακούρισεως, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἐκπληρωθῶσιν, ὅταν τέλος ἦλθομεν δυνάμει ἐνὸς συστήματος, τὸ ὁποῖον ἐπισήμως διέγραψεν ὁ κύριος Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, εἶχομεν βεβαίως καὶ λόγους νὰ εἰπώμεν· τούτους σὰς ἐξέθεσα ἐν περιλήψει, διότι καὶ αἱ δυνάμεις μου καὶ ἡ ὑπομονὴ ὑμῶν ἐξηντλήθησαν· ἀλλ' οὐχ ἦτον σέβουμαι καὶ τὰς πεποιθήσεις τῶν ἄλλων. Αἰδῶν ἐνταῦθα πέρας τοῦ λόγου μου, πέποιθα, ὅτι θέλετε συμμερισθῆ τὴν ἰσχὺν τῶν εὐεργετικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι, ὅταν φιάσκη εἰς τινὰ τροποποίησιν ἢ ἀπόρριψιν θέλετε καταστρέψαι ἐν καλῶν πραγματικῶν ἐνὸς καίου μέλλοντος δυνάμει λοξοποιῶν καὶ ἰδεῶν, αἵτινες εἰσὶν ὅλως ἐρήμεροι ἀπέναντι τῶν πραγμάτων.

Ἀπαντῶν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Χρηστίδης εἶπεν· κύριοι!

Ἐνωθὸν πόσον δύσκολος εἶναι ἡ θέσις μου αὕτη· ἔρχομαι ἐξ ἐρόδου νὰ ἀπαντήσω εἰς ὁμιλίαν προπαρασκευασμένην· ὁ κύριος ὑπουργὸς εἶχεν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀγορεύσεις μας δὶνω ὅλας ἡμέρας, ἐμελέτησε καὶ ἤλθε προπαρασκευασμένος· ἡ θέσις μου μειονεκτεῖ κατὰ τοῦτο, ἀλλὰ πλεονεκτεῖ καὶ πάλιν διότι εἶναι ὑπὲρ τοῦ δικαίου. Ἐλπίζω διὰ τοῦτο, ἂν καὶ ἐκ τοῦ προχείρου, νὰ κατισχύσῃ κατὰ τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ, ἅτινα, τὸ κατ' ἐμὲ, εἶναι ἀνίσχυρα. Κατέρυχα, εἶπεν, εἰς τὰς συνθήκας γενικά· ὁμιλίας, καὶ ὅτι ἀπέναντι τῆς εὐκρινείας τοῦ καὶ τῶν πραγμάτων, ἅτινα πρὸς ὑποστήριξιν ἔφερον, ἀντέταξα σκέψεις καὶ ἰδέας ἀδυνάτους νὰ πραγματοποιηθῶσι. Σὰς ἀπέδειξα, Κ. ὑπουργέ, ὅτι βρωμαι ἐν ὄχι ἀπὸ μεγαλύτερον, τοῦλάχιστον ἀπὸ ἴσον τοῦ ἰδικίου σας πατριωτισμῶν ὅτι καὶ ἐσπούδασα καὶ ἐχώνευσα καὶ ἐφήρμισα τὰ ἀντικείμενα, καὶ δὲν δικαιοῦσθε νὰ εἰπατὲ ὅτι δὲν τὰ ἐμελέτησα. Τίς σας τὸ εἶπεν ὅτι ἐρχόμεθα νὰ καταστρέψωμεν κυβερνητικὰς πράξεις μὲ μίαν πρόθεσιν ἥτις εἶναι ἀπραγματοποιήσις; σκοπὸς μας εἶναι, καὶ τοῦτο ἀπέδειξαμεν δι' ἀκαταμάχων ἐπιχειρημάτων, νὰ ἀποδώσωμεν δικαιοσύνην οὐχὶ εἰς 5 ἢ 10 ἄτομα ἀλλ' εἰς ὅλους· καὶ νὰ πολεμήσωμεν τὴν ὑπουργικὴν πρόθεσιν· διότι ἡ εἰς ὀλίγους δικαιοσύνη εἶναι πρόθεσις. Τὰ συμπεριόντα εἶπαμεν εἶναι

γενικά, οὐδεὶς δὲ ἔχει δικαίωμα νὰ διακρίνῃ κατ' ἀρεσκίαν τῶν δημοσίων περιουσίαν. Τί δὲ μὰ; ἀντιτάξατε, ὅτι ἡ νομοθετικὴ εἴσοδος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ναί· ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ νομοθετικὴ εἴσοδος νὰ πράττῃ, ἀλλ' ὑπὸ τὴν πᾶσιν τῆς δικαιοσύνης· ἄλλως αἱ πράξεις τὰς εἶναι ἀδίκαι.

Ἐρχετε, εἶπε, νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς διὰ τοῦ ὑπουργικοῦ προγράμματος δοθείσας ὑποσχέσεις, καὶ ὅπως πρὸ ὀλίγου ἔφερον ἐν μέρος εἰς τὴν ἐπιφέρειν τῶν βουλῶν, οὕτω καὶ τῶν φέρει ἄλλο μέρος αὐτῶν τῶν κυβερνητικῶν μέτρων· ἀλλ' ὅπως καὶ τότε ὀλίγοι ἦσαν οἱ πολεμῶντες, οὕτω καὶ τώρα· μὲ ἄλλας λέξεις εἶπεν ὅτι ἔχει πλειοψηφίαν· δὲν σας τὸ ἀρνούμαι τοῦτο, Κ. ὑπουργέ, ἀρνούμαι θμως ὅτι ὀλίγοι εἶναι οἱ πολεμῶντες τῶν μέτρων σας, διότι πολέμιον εἶναι ὅλον τὸ ἔθνος· καὶ μετ' ὀλίγους μῆνας, οὐχὶ πλέον τῶν ἐξ, θέλετε εἶπε ὅτι τὸ νομοσχέδιόν σας εἶναι ἀπραγματοποιήσιον, διότι ζητεῖτε δι' αὐτὸ ὅτι δὲν δύναται νὰ σας ἀποδώσῃ ὁ ἀρεϊτέρας, ὅπως σας ἀπέδειξα. Προδιδῶν ὁ Κ. ὑπουργὸς διὰ νὰ ἐξασθενήσῃ τὰ ἐπιχειρήματά μου κατέρυγεν εἰς ἓν σχέδιον περὶ τοῦ προκειμένου ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον εἶρε μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τὸ ὁποῖον θέλησε νὰ ἀποδώσῃ εἰς ἐμὲ. Ὅταν ἔχη τις ἐπιχειρήματα ἰσχυρὰ, ὅταν εὐρίσκαται εἰς λιμῶνα βρούθοντα ῥόθων καὶ ἰων, εἶναι γελοῖον νὰ ζητῇ ἀκάνθας διὰ νὰ ἐπιληφθῇ ἀπ' αὐτῶν. Τὸ Νομοσχέδιον ἐκεῖνο, ἢ μάλλον τὸ σχέδιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ ἀποδώσῃ εἰς ἐμὲ, τὸ ἀποκρῦπτω· διὰ νὰ ἔχη τοιαύτα· ἀξιώσεις, ἔπρεπε νὰ στηρίζεται εἰς μαρτυρίας ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν βεβαιούντων τοῦτο, ἔπρεπε νὰ ἴδῃ τὴν ὑπογραφήν μου ἐπ' αὐτοῦ ἢ μίαν κἀν σημείωσίν μου· ἀλλ' εἰς οὐδὲν τούτων δύναται νὰ στηριχθῇ, καὶ ἀπορον πῶθεν ὠρμηθῇ νὰ ἀποδώσῃ τὸ σχέδιον ἐκεῖνο εἰς ἐμὲ. Ἀπέδειξα διὰ τῶν πραγμάτων ὅτι ἡ προσπάθειά μου ἐστράφη εἰς τὸ νὰ φέρω τακτοποιήσιν εἰς ὅσα ἐνομοθετήθησαν ὄχι καταλλήλως. Ἐφερα τοὺς περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐθνικῶν καὶ ἰχθυοτροφείων Νόμους, ἀλλὰ δὲν ἐδυνάμην νὰ φέρω καὶ τὴν περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοκταίε, διότι δὲν ἐγνώριζον εἰσέτι τὸ τῆς ἐπικαρπίας ποσόν· πρὶν δὲ βεβαιωθῶ ποῖον εἶναι τὸ εἰσόδημα τοῦ ὁποίου θέλει στερηθῇ τὸ δημόσιον ἀπὸ τὴν ἐπικαρπίαν, δὲν ἐδυνάμην νὰ λάβω μέτρα περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς, οὐδ' ἦκον εἰς θέσιν νὰ φέρω γνώμην ὡς πρὸς τὸ προσδιορισμὸν τοῦ χρεωλύτρου καὶ τόκου τῶν ἐκ προ-

υπεκρίσας καθυστερούντων. Το έργο το όποιον σ'ος έφεραν ό Κ. ύπουργός είναι παντός άλλου ή έμοιού του αγορεύοντος, όστις εις πάσαν περίστασιν ήθελα έχει αρκετήν γενναιούτητα να τό κερξίω ως ιδιόκ' μου έργο και τοι' ατελής' έστω το έπιχειρήμα, τό όποιον ό Κ. ύπουργός έφερε, και τό συμπέρασμα τό όποιον εκ του σχεδίου τούτου ήθέλησε να σύρξ, είναι, διά να μη είπω άλλο τι, πλέον παρά άσθενές. Έβρεν ειπείν ό Κ. ύπουργός, εν τώ ύπουργείω και έτερον σχέδιον περί καθυστερούντων εκ προικοκτισίας, τό όποιον απιθίδει εις τόν Κ. Προβιλέγιον' και ταύτα έπροτίμησεν από τό άλλο, και επί τή βάσει τούτου έβ'ρυθμίθη τό υπό συζήτησιν αρ' ου έχομεν ύπ' όψιν Νομοσχέδιον, και συζητούμεν ταύτα, άδιαφοροίμεν από τίνος έμπνεύσεως και εισαγωγής παγάξει' αντί τοιούτων συστατικών, ώς είλεν ό Κ. ύπουργός να τό ύποστηρίξ' δι' ισχυροτέρων λόγων και έπιχειρημάτων.

Έλθων κατόπιν επί του θέματος τής έπικρισίας ήθέλησε να προσάξ' εις τό έπιχειρήμα μου ιδέαν, ήτις δέν παγάξει από αυτό, ειπών ότι ή πρότασίς μου διακωνίζει την προς τό δημόσιον σίχμαλωσίαν του προικοδοτηθέντος, και κατ' ουδέν διαφέρει των επί Τουρκικουκρατίας δεσμών του έχοντος γκαίς προς τοίς Σπαρχίδαις κτλ. ό Κ. ύπουργός φαίνεται ή δέν έμελέτησεν ή δέν άν'ελέγη την πρότασιν μου' θέλω διά τής πρότασώς μου, λέγει, να πληρώσωσιν αιώνας οι προικοδοτημένοι 2 τοίς 0/0 λόγω έπικρισίας' άλλ' ενώ τον παρατηρώ ότι ουδείς λόγος ένέμετο περί αιώνιου πληρωμής έπικρισίας εις τό δημόσιον εκ μέρους του προικοδοτημένου. Το θέμα μου ήτον, ότι πάν μέτρον λαμβανόμενον περί προικοδοτουμένων πρέπει να ζητήσ' και ειρή την πραγματικήν παραγωγήν του όφελέτου γεωργού' πρέπει να άνύρ'η ποδόν είκει τό πραγματικόν καθαρόν εισόδημα του γεωργού, και αυτό να ζητήσ' και μετά τινος ύπ' λογισμής έβ'ρυθα εις τό ότι δέν είναι είμή 4 τοίς 0/0' τό να ζητήσωμεν δε 4 τοίς 0/0 επί τής αξίας του κτήματος, τό όποιον άλλως τε δέν καλλιεργείται κατ' έτος, ζητούμεν και λαμβάνομεν 8 τοίς 0/0 επί του προϊόντος' και επειδή δέν είναι δυνατόν τόσον περισσότερο να εύρεθ' εις τόν γεωργόν, προέτινα 4 τοίς 0/0 επί του προϊόντος δηλ. 2 τοίς 0/0 επί τής αξίας του κτήματος κατ' τα εξής δύο συστήματα α) 1 τοίς 0/0 χρεώλυτρον, και 1 τοίς 0/0 τόκος (τό όλον 2 τοίς 0/0 επί τής αξίας) επί παραδείγματι 2000 δραχ. προικοδοτήσ' έξορλείται εις 70 έτη' τό όλον ποσόν θέλει αναθ' εις 2,775 δραχ.

και κατ' έτος θέλει πληροει 40 δραχ. β) 1 1/2 τοίς 0/0 τόκος, και 1 1/2 τοίς 0/0 χρεώλυτρον εις 58 έτη έξορλείται, και δια 2,000 δραχ. αρχικην όφειλήν εκ προικοδοτήσεως θέλει πληρωσει 2,306 δραχ.

Ποιον σύστημα εκ των δύο τούτων θέλετε, παραδεχόμενος προς τό ποδόν του τόκου και χρεώλυτρου, είναι άδιαφορον' ό,τι δε με ένδιαφέρει είναι τό ποδόν τό όποιον δυνατόν να πληρωθ' η προικοδοτηθείς, ου τινος κεφάλαια είναι ή εργασία του μόνη. Εύρισκοντες δε δι' όρθοτάτων υπολογισμών ότι λαμβάνει 2 τοίς 0/0 επί τής αξίας του κτήματος, αυτό πρέπει να ζητήσωμεν ουδ'ήποτε άλλο μέτρον δέν θέλει χρησιμώσει είμή εις εισαγωγήν του παρελθόντος, και μετ' όλίγον καιρον, ουχι πλέον των δύο έτων, θέλομεν έχει τά ίδια, και θέλομεν εύρεθ' εις την ανάγκην να κερξίωμεν νέαν εισαγωγήν, ώστε διαρκά αιώνια μεταξύ του προικοδοτηθέντος και του δημόσιου παγάξουσιν από τό σύστημα, τό όποιον ό Κ. ύπουργός διά του Νομοσχεδίου του εισάγει, διότι πάντοτε οι προικοδοτηθέντες θα καθυστεροσιν εις τό δημόσιον' αν οι είναι δούλος τής Κυβερνήσεως, είναι ό καθυστερών, διότι ουτος είναι πάντοτε εις την διάθεσιν και αυτού του τελευταίου εισπράκτορος, ύστερον μαλιστα από τους έσχάτως ύφισθέντας περί εισπράξεως καθυστερούντων Νόμους, εν ώ τό σύστημα τό όποιον προέτινα μετά 50 έτη, μετά μίαν ή δύο γενιάς, θέλει άρξαι έλευθερον τόν προικοδοτηθέντα. Τίνα λοιπόν των δεσμών είναι βαρύτερα Κ. ύπουργέ, τά ιδικά μου ή τά ιδικά σας; Ζητούντας 14 τοίς 0/0 από τόν προικοδοτηθέντα, τί άλλο θέλετε είμή τήν αιώνιαν κούτω σίχμαλωσίαν εις τήν Κυβέρνησιν, διότι αιώνας θέλει καθυστερεί.

Με περισσότερο, ειπε κατόπιν ό Κ. ύπουργός, ό προαγορεύσας εις άντικείμενον, όπου μετε διάθεσιν μετε πρόβασιν είχα να έλθω, εις άντικείμενον δηλ. άλλότριον του προικειμένου κτλ.

Βλέπω έντεθεν ότι έχομεν δικαίον να έπιμένωμεν μέχρι κεραίας εις όσα περί προικοδοτήσεως αναφέραιμεν, διότι ό Κ. ύπουργός άλλότριον του προικειμένου έννοεί τήν προικοδοτήσιν του Έλληνος. Όταν δυσπιστώμεν περί τής προβήσεως σας τήν όποιαν εις όλίγους προικοδοτηθέντας δεικνύετε, θέλετε να μη ύσπιστώμεν περί τής γενικής προικοδοτήσεως, καθοσον μαλιστα πρό μικρού εκηρύξατε, Κύριε ύπουργέ, ότι οι ύπάρχοντες περί προικοδοτήσεως Νόμοι ύρίστανται Νομικώς μόνον, αλλά πραγματικώς και ήθικώς είναι κατεστραμμένοι, και δια τί μίαν

μόνον στιγμήν ἀναβάλλετε νὰ εἰσαγάγητε Νόμον περί προκοδοτήσεως, ἀρ' ὅς ὡς ἠμολογεῖτε ὁ ὑπάρχων εἶναι ἠθικῶς κατεστραμμένος, διότι μετὰ τὰ γενόμενα τίς πλέον θά θελήσῃ νὰ προκοδοτήσῃ με 5 καὶ 6 τοῖς 0/0 τόκον; Τὸ δικαίωμα τῆς προκοδοτήσεως εἶναι ἀνκπώσπαστον ἀπὸ τὸν Ἕλληνα, καὶ ἡ θύρα τῆς προκοδοτήσεως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ δι' αὐτὸν ἀνοικτῆ, διὰ νὰ προσέλθῃ καθ' ὅποιονδήποτε στιγμήν ἐπιθυμῆ' μὴ κλείνῃτε, Κ. ὑπουργέ, τὴν θύραν τῆς προκοδοτήσεως, σπεύσατε νὰ εἰσαγάγητε Νόμον, διὰ νὰ δύναται ὁ Ἕλλην νὰ προσέλθῃ.

Ἐπολέμασε κατόπιν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπιχείρημα τὸ ὅτι οὐκ ἐγὼ οὐδαμῶς τῆς ἀγορεύσεώς μου ἀνέφερα' εἶπεν ὅτι ἐφθόνηκα τὴν εὐεργεσίαν, τὴν ὅποιαν δίδει διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τῶν εἰς τοὺς ἑκ προκοδοτήσεως καθυστεροῦντας, καὶ ἔφερε τὴν εἰκόνα τῶν καθυστεροῦντων ἐξ ἐνοικιάσεως τοῖς ὅποιους σήμερον παριστᾶ ὡς κακῆς πίστεως καθυστεροῦντας' ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ ἀγορεύσας κατὰ τῆς ἠνωμένης χάριτος τῶν ἐξ ἐνοικιάσεως προσόδιον καὶ ἰχθυοτροφείων καθυστεροῦντων, ἀπ' ἐναντίας εἶμαι ὁ συνήγορος καὶ τούτων, καὶ ἀπορῶ πῶς μοι ἀπέδωκε τοιαύτην πρόθεσιν.

Τὰ νομοσχέδιον, εἰ εἰς προβαίνων, προκαλεῖται οὐχὶ οἱ πληρώσαντες ἀλλ' οἱ μὴ πληρώσαντες ἐκ τῶν ἀπὸ προκοδοτήσεως καθυστεροῦντων, καὶ μὴ θαυμάζητε, εἶπεν, ἂν εὐεργετῆ μᾶλλον τοὺς μὴ πληρώσαντας ἀπὸ τοὺς πληρώσαντας.

Καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι εὐλογοφανές ἀλλ' ἀνυπόστατον. Τὸ νομοσχέδιον δὲν προεκλήθη μόνον διὰ τοὺς οὐδὲνως πληρώσαντας ἀλλ' καὶ διὰ τοὺς πληρώσαντας μέρος' διότι αἱ ὑποχρεώσεις τῆς προκοδοτήσεως εἰδείχθησαν βαρεῖαι, καὶ εἰς τὰς καθυστερήσεις προῆλθον ἅπαντες οὐχὶ ἀπὸ κακῆς πίστεως, ἀλλ' ἀπὸ ἀνικανότητος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν δυσφορήτων ὑποχρεώσεων, ἃς ὁ νόμος καθιέρωνε διὰ νὰ ἀποδώσῃ τις κακῆν εἰς τούτους πίστιν, ἔπρεπε νὰ τοὺς προαποδώσῃ προσωρτικόν, δύναμις τοῦ ὅποιου νὰ προηνωρίζωσιν ὅτι καθυστεροῦντες ἤθελον ὠφεληθῆ, διότι ἡ Κυβέρνησις θέλει προκαλέσει νόμον ἐπιεικείας. Δὲν γνωρίζω μέχρι τίνος οὐδοῦνται οἱ ἀριθμοὶ τοὺς ὅποιους μᾶς ἔδωκεν ὁ Κ. ὑπουργός' ἐγὼ ἀνετίθασα τούτους εἰς 11,200,000 δραχ. (6,700,000 δραχ. τίμημα διὰ τὰς πολυτελεῖς, καὶ 4,500,000 δραχ. διὰ τὰς δεκατελεῖς πιστώσεις) ἀρυσθεὶς τὰ κοσὰ ταῦτα ἐκ τῶν προὑπολογισμῶν πιστεύει δὲ, λέγει ὁ Κ. ὑπουργός, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι πολλοὶ οἱ ἀδικούμενοι διότι εἰς τὰ πληρωθέντα, τὰ ὅποια ὁ Κ. ὑπουργός

ἀνετίθασιν εἰς 4 ἑκατομμύρια, ἐγὼ δὲ οὐκ εἶμι πλέον τῶν 3 ἑκατομμυρίων, συμπεριέχουσιν ἅπαντες σχεδὸν οἱ καθυστεροῦντες, καὶ κατὰ συνέπειαν ἅπαντες ἐπηρεαζόμενοι ἐξίσου, διότι τοῖς χρεῖζονται οἱ τόκοι συμπεριλαμβάνονται καὶ ὑπερμερικῶς ἀναδικαίνοντας εἰς μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν ὄφειλάν, καὶ δὲν βλέπει τὸ κακὸν τὸ ὅποιον προκύπτει διὰ τῆς ἐπιεικείας τοῦ Νομοσχεδίου τῶν ἀφροδύλων ἂν τὸ ὄντι ὁ Κ. ὑπουργός δὲν βλέπει τὸ κακὸν τὸ ὅποιον προκύπτει, καὶ ἂν ἡ ἐπιεικεία τοῦ εἶναι ἰντελῶς ἀνίση, ἔρχομαι εἰς ἐν παραδειγμα, ὁ λαβὼν 2,000 δραχ. προκοδοτήσων καὶ μὴ πληρώσας διέβη, ἐὰν θελήσῃ νὰ πληρώσῃ διὰ μιᾶς ὅλη τὴν ὄφειλάν του, θέλει πληρώσει μόνον 2,000 δραχ. ἀρ' ὅς ἐπὶ δεκαπενταετίαν τοῦλάχιστον εἴμετο τὴν ἐπιεικείαν τῆς προκοδοτήσεως' ὁ δὲ λαβὼν 2,000 δραχ. προκοδοτήσων καὶ πληρώσας μέχρι τούτου 2,000 δραχ. διὰ νὰ ἐξορλήσῃ ἀπαιτεῖται νὰ πληρώσῃ εἰς 800 δραχ. ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργός παρακρίσκει ὅτι τὸ Νομοσχέδιον εἶναι νόμος ἐπιεικείας, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀπειτώμεν αὐστηρὰν ἐκ τούτου δικαιοσύνην' ἀλλ' ὅταν ἡ ἐπιεικεία δύναται νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τὴν αὐστηρὰν δικαιοσύνην, διὰ τί νὰ μὴ τροποποιηθῇ; οὐδαμῶς δὲ δύναται νὰ ἀρνηθῆ ὅτι ἡ πρότασις μου συμβιβάζει τὴν ἐπιεικείαν τοῦ Νόμου μετὰ τὴν αὐστηρὰν δικαιοσύνην ὅτις πρέπει νὰ εἶναι ἡ βῆσις παντὸς Νόμου' Νόμος ὅστις ἀπομακρύνεται ἀνεὶ ἀνάγκης ἀπὸ τῆς ὀρθῆς καὶ τοῦ δικαίου, καὶ ἐν περιπτώσει μάλιστα καθ' ἣν ἤθελεν εἶναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ δημόσιον συμφέρον, δὲν πρέπει νὰ ὑποστηγῆθῇ, πολλὸ μᾶλλον ἢ διὰ ὅτι εἰδείξα πῶσον ἀσχετὸς εἶναι ἡ ζήτησις τοῦ δημοσίου, εἰς 34,000 ἐνιαυτοῖς ἀναδικαίνουσα.

Τὸ δημόσιον εἶναι ἰκανὴ καταρτίει διὰ νὰ καλύψῃ τοιαύτης ζήτησις, εἶναι θεσπεσίως οὐκ ἐντὸς τοῦ δικαίου δύναται νὰ ἐξορῆσῃ, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προσέλθῃ εἰς ἀδικήματα ἀνεὶ λόγου, ἀνεὶ προσωρτικῆς καὶ ἀνοικονομικῆς ἀνάγκης, διότι ἄλλως ἐνεργούντες δὲν ἔχομεν σκεδασμὸν εἰς τὸ ὀρθόν, εἰς τὸ δίκαιον, εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Ἄγνωστος πῶς ὁ Κ. ὑπουργός ἀνέκει τὸ γενικὸν ζήτημα περὶ τῆς προσόδου τῆς γεωργίας τὸ ὅποιον ἀνέφερα, καὶ διὰ τοῦ ὅποιου προῆλθον εἰς αὐτὴν τὴν ἐκτίμησιν τοῦ καθαροῦ προϊόντος τῆς γεωργίας' ἀρχῆλοι, εἶπεν, φρονῶν ὅτι ἡ γεωργία εἰς τὸ ἐξυγεινισμῶνα εἶδη ἀποφέρει 0 1/2 τοῖς 0/0 ἐνὸς μόλις εἰς τὸ ὁλοπάραικα μέρος αὐτῆ ἀποφέρει 0 1/2 τοῖς 0/0 ἐνὸς Κ.

υπουργέ σφάλλω πρὸς τούτο, σφάλλω μετὰ τοῦ μεγαλειτέρου τῶν οἰκονομολόγων γανί ὅστις πραγματεύεται τούτο, καὶ ὅστις κατατάττει τὴν γεωργίαν εἰς τὴν τελευταίαν βαθμίδα τῆς παραγωγικῆς κλίμακος, τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς ὁποίας κατέχει τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον· ἂν δὲ υποτιθῆ ὡς ἀληθὴς ἡ ἰδέα σας καὶ ὅτι μολὶς 6 1/2 τοῖς 0/0 ἀπορίσει ἡ γεωργία εἰς αὐτὰ τὰ δουλοπάρουσα μέλη, ἅτινα θεωρεῖτε ὡς τὰ μᾶλλον διὰ τὴν γεωργίαν προσοδοφόρα, πού στήριξεται τὸ Νομοσχεδιόν σας, τὸ ὅποιον ζητεῖ 14 τοῖς 0/0 ἀπὸ τοῖς προικοδοτηθέντας, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου λέγετε ὅτι θέλετε νὰ ἀποδώσῃτε ἐλευθερίαν εἰς τὸν προικοδοτηθέντα, διακρίνοντες τὰ δεσμὰ τὰ ὅποια καθιστοῦσιν αὐτὸν ὑποτέλῃ εἰς τὸ δουλαιόν;

Προέτινα τὴν ἀποστροφάσειν τῆς δημοπρασίας, καὶ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῆς διὰ τῆς ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν προικοδοτουμένων· ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργός θέλει καὶ πρῶτον τὴν δημοπρασίαν μὲ τὰ φεῖδῃ αὐτῆς ἀποτελέσματα, καὶ ἔπειτα λέγει, πιστεύεται εἰς τὴν ἐλλειψίνην μου· ἔπειτα τῆς ἐκτιμήσεως (τὴν ὅποιαν καὶ ἐν Γαλλίᾳ παρεδίχησαν, τὴν ἐκτιμήσασιν ὅπως λαμβανόμεναν ἐξ ἄλλης ἐπαρχικῆς) εἶναι ἀδύνατος ἡ πραγματοποίησις τῆς προικοδοτήσεως, αἰτίαισι θέλομεν στρέψασθαι εἰς ἀδιέξοδον κίρκλον, ἢ γὰρ θέλει ἀπαζῶσθαι ἀπὸ τοῖς δυνατοῖς, καὶ ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλει ἔχει γῆν, δὲν θέλει ἔχει ἰδιουκτησίαν, ἢ θέλει εἶσθαι εἰς ποτὶ καθυστερίων, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν θέλει δυνῆθαι ποτε νὰ διακηρύξῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν του.

Ἐρχεται ἔτι τὸ ζήτημα τοῦ 3 τοῖς 0/0· ἂν μὲ συγχωρήσῃ δὲ ὁ Κ. ὑπουργός νὰ εἴπω ὅτι δὲν τὸν ἐνοεῖ· πόσον εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ὑπόθεσις τὴν ὅποιαν ἠθέλησε νὰ ὑπερασπισθῆ εἶναι κακῆ, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ περιέλθῃ εἰς ἀπομεμακρυσμένα ἐπιχειρήματα, καὶ νὰ ἀποπλανηθῆ εἰς περιστροφὰς ἐνὸς προέκειτο περὶ ἀπλουστάτου ἀντικειμένου· ὕψωθῃ εἰς τὴν ἰσότητά του συντάγματος, ἐπλανήθη καὶ ἐξέκλινεν εἰς θεωρίας, τὰς ὁποίας διμολογῶ ὅτι τὸ πρῶτον ἔδη ἤκουσα· εἶπεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν Νόμων τῆς προικοδοτήσεως δὲν ἐξέποιήσε καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ Νομοθετεῖν, καὶ τίνας ἄλλας ἰδέας, αἷτινας καὶ ἀναπολούμεναι ἀπλῶς μὲ τρομάζουσι. Ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν περὶ προικοδοτήσεως Νόμων ὑπόσχεται εἰς τοὺς συγκατατεθεισομένους νὰ συναλλάξῃσι μετ' αὐτῆς ὅτι δὲν θέλει ἀπαιτήσασθαι ἀπ' αὐτοῦ πλέον τῶν 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆ βῆσει ταύτῃ προσληθῶν κατενεχθέντος αὐτῆς συναλλάγματος συναλλάγματός τοῦ ὅστις

δύναται νὰ ἐγγίξῃ, ἐκτός ἐάν προχωρημένως ἀποζημιώσῃ τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τῆ βῆσει τοῦ 3 τοῖς 0/0 διὰ τῆς ὁποίας ἕκαμον δαπάνης εἰς βελτίωσιν καὶ καλλιεργίαν τῆς προικοδοτήσεως των. Ἀκυροῦσα σήμερον ἡ Κυβέρνησις τὸ συναλλάγμα ἐκείνου, διακιδουνοῦν τὴν ὑπόληψιν τῆς βελτιώσεως, γίνεται εὐχῆς πιστεύω μὲ τοιαύτην δὲ κακῆς πίστεως Κυβέρνησιν ὁμοίαις τοῦ λοιποῦ θέλει συγκατατεθῆ· νὰ ἔλθῃ εἰς συναλλάγμα ἄλλοις τε Κύριοι· οἱ προσελθόντες εἰς τὰς προικοδοτήσεως προσήλθον μετὰ τὴν ἐπίσημον ὑπόσχεσιν τῆς Κυβερνήσεως ὅτι τὸ 3 τοῖς 0/0 δὲν θέλει μεταβληθῆ ποτε· καὶ ἐπὶ τῆ ὑποσχεσὶ ταύτῃ ἤνυον καὶ καταδαπάνησαν τὴν περιουσίαν των ἐπιτήδειοι μελλούσης ἁρπαγῆς· σήμερον οὖν, ἐπαναλαμβάνου, δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ διαρῶξῃ τὸ συναλλάγμα ὅπως ἐγγράται πλαγίως νὰ πείσῃ τούτο διὰ τοῦ προικισμένου Νομοσχεδίου· ὅς ἴθιεν ἂν ἀλαθῆς ὑπάρχοισι δεσφά εἰς περὶ τὴν ἐστρασίαν τῶν δημοσίων ἐργῶν διὰ τῆς εἰς γράμματα 3 τοῖς 0/0 προικοδοτήσεως· λέγω ἔχει ἄλλοις τε καὶ ἐν τούτῳ θέλει εἶσθαι ἀληθῆς, δὲν γίνονται τὰ δημοσίον νὰ διαρῶξῃ τὸ συναλλάγμα του, ὅτι εἰροῦσε δεσφάσις περὶ τὴν ἐστρασίαν, διότι καταχρηστικὸν εἰσάγει τὸν ὅριον. Τὰ περιεχόμενα δὲ πάντων εἶναι ἡ περιστροφή τὴν ὅποιαν θέλει νὰ κέρῃ ὁ Κ. ὑπουργός διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν τῶν σταφιδοφυτειῶν ἐν γένει· ἠμολογῶν ὁ Κ. ὑπουργός τὸ πλεγματικὸν τῆς ἀποδεκατώσεως, πρῶτον δὲ καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ εἰς γράμματα 3 τοῖς 0/0 ἐγγίσιον φόρου εἰς τὴν ἀποδεκατώσιν πρῶτον, καὶ ἔπειτα τὴν ὑπόληψιν τῶν σταφιδοφυτειῶν εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν· καὶ δια τι αὐτὴ ἡ στρέψη; καὶ δια τι νὰ μὴ ὑπαρῶμεν ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν τῆς σταφιδουπέλου, καὶ οὗτοι μάλιστα ἀπαλλαγόμεν ἀπὸ τὸν πρὸ μικροῦ ὑπερβῆντα πάγιον φόρον ἐπὶ τοῦ σταφιδουκαρποῦ, αὐτὴν τὴν πέτρην σακχαλοῦ, αὐτὴν τὴν διάταξιν ὅτις ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχῃ συνεπίαις ὄχι εὐαρίστους μίαν ἡμέραν. Ἐπανλαμβάνου λοιπὸν ὅτι οὐδὲ πρέπει οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ὑποχρεώσωμεν δι' αὐτοῦ τοῦ πλάγιου μέσου τοὺς εἰς γράμματα 3 τοῖς 0/0 προικοδοτηθέντας διὰ νὰ ὑπαρῶσιν εἰς τὴν εἰς εἶδη φορολογίαν τοῦ ἐγγίσιου φόρου· ἂν δὲ σήμερον οἱ 3 τοῖς 0/0 δι' ἐγγίσιον φόρον πληρώνοντες ὠφελούνται κατὰ τι, πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι οὗτοι ὑπέστανον μεγαλειτέρως κατὰ τὸ παρελθὸν ζήτημα, διότι ἐπλήρωσαν τὸ 3 τοῖς 0/0 χωρὶς νὰ ἐσφουδύωσιν ἐκ τῶν φυτειῶν των, ἐπὶ μόνῃ τῇ ἐλπίδι καλλιτέρας

μελλόντων· πρέπει να έχωμεν υπ' ὄψιν ὅτι οἱ προικοδοτηθέντες μετὰ τὸ 3 τοῖς 0/0 ἐφουρτούρησαν διὰ μιᾶς καὶ ἐδανείσθησαν εἰς ὑπερλόγους τόπους κολληούμενοι· ἀπὸ αὐτὸ τὸ 3 τοῖς 0/0 διὰ τὸ μέλλον, ὅταν ἀποκατασταθεῖσιν τῶν φταειῶν, ἤθελον ἀποφέρει πρόσδον.

Εἰς πρὸς τὴν ὑπ' ἐμὲ προταθεῖσαν ἐλάττωσιν τοῦ τόκου καὶ χροσιώτερον εἰς 2 τοῖς 0/0 ἀντὶ τῶν 4 τοῖς 0/0 ὅπως ὀρίζει τὸ Νομοσχέδιον, ἐπειδὴ ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν ἀντιτάξῃ τι, φαίνεται ὅτι παραδέχεται τὴν πρότασίν μου ταύτην καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔχω καὶ ἐγὼ νὰ προσθέσω τίποτα.

Ἀνακεφαλαιῶν λοιπὸν προταίνω·

α) Ὁ συμψηφισμὸς τῶν πληρωθέντων ὑπὸ τῶν προικοδοτηθέντων διὰ χροσιώτην, τόκους ὑπερχωμίας καὶ συμπεραννημένους ὡς καὶ διὰ δεκαετίαις πιστώσεις (δῆλ. τὰ 3 περίπου ἐκατομμύρια δραχ.) νὰ γίνῃ ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ πασσοῦ τῆς ὀφείλης, διότι οὕτω σχεδὸν τίθενται εἰς ἴσην μοῖραν οἱ πληρώσαντες μετὰ τοὺς μὴ πληρώσαντας. Ἀγίω σχεδόν, διότι καὶ τότε ἀκόμη οἱ πληρώσαντες ζημιώνονται τοῖς τόκοις τῶν πληρωθέντων.

β) Νὰ ἐξέλκιρθῇ ὁ 1 § τοῦ ἀρθροῦ 5 ὡςτις νὰ μετασχηματισθῶν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ Νόμου καθ' ὁλοκλήρην καὶ εἰ προικοδοτηθέντες μετὰ τὸ 3 τοῖς 0/0 δι' ἔργων φέρων καὶ

γ) Νὰ περιορισθῇ τὸ χροσιώτερον καὶ ὁ τόκος εἰς 2 τοῖς 0/0 ἀντὶ τῶν 4.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν γενικὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ἐπιθυμία τοῦ Σώματος εἰς τὸ νὰ ἴδῃ τοῦτον ὅσον τάχος ὑποβεβλημένον εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβλεγγίος εἶπε τὰ ἑξῆς.

Ἐν τῶν νομοσχεδίων εἰς τὰ ὅποια ἐπέστησα τὴν προσοχὴν μου ὡς ὑπουργὸς ἄλλοτε τῶν Οἰκονομικῶν ἦτο καὶ τὸ προκείμενον· ἀν καὶ δὲν κτύπησα νὰ τὸ εἰσαγάγω ἐγὼ αὐτὸς ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, κτύπησα ὁμως νὰ ἴδω αὐτὸ εἰσαχθὲν καὶ ὑποστηριχθὲν ὑπὸ τοῦ πρό ἀλλοῦ διέποντος· τὰ οἰκονομικά, νῦν δὲ ἐντίμου ὑπουργοῦ τῶν ἑξωτερικῶν, Κ. Π. Ἀργυροπούλου.

Ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου συνάγεται ὅτι τινὲς καταπολεμούντες τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἔθεσαν ζητήματα διάφορα, ἐξ ὧν τινὰ μὲν ἀφορῶσι τὸν γενικὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον, τινὰ δὲ ἰδίως αὐτὸ τοῦτο τὸ Νο-

μοσχέδιον. Ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν ἑξωτερικῶν ἀπαντήσας εἰς ἅπαντα τὰ λεχθέντα, τὰ μὲν ἀπέφυγε νὰ διαπραγματευθῇ ἐν ἐκτάσει ὡς ἀναγόμενα εἰς τὸν γενικὸν ἐκείνον Νόμον καὶ ὡς ζῆνα τῆς παρούσης συζητήσεως, τὰ δὲ ἀνέπτυξεν ἀποχρώντως καταδείξας τὸ ἀνυπόστατον τῶν λεχθέντων· ἀλλ' ἐπειδὴ καθ' ὄν χρόνον εἶχον τὴν τιμὴν νὰ συντάξω τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἔλαβον ὑπ' ὄψιν καὶ ἐσκέφην, ὡς ὄφειλον, ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα ἀμφοτέρω τὰ ἀνωτέρω Νομοσχέδια, ἐρχομαι νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν τελευταῖον γθὲς λαλῶσαντα Γερουσιαστὴν Κύριον Δ. Χρηστίδην, καὶ νὰ τὸν παρακολουθήσω εἰς τὴν ἀπάντησίν μου ταύτην καθ' ὅλα τὰ ζητήματα, τὰ ὅποια εἰς τὴν ἀγόρευσίν του ἔψαυε.

Ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἀρχόμενος τοῦ λόγου του ἐξέθηκεν ἐν εἰδεί προομίου ἕμνον τινὰ ὑπὲρ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ ἰδίως τῆς ἐθνικῆς. Εἰς τοῦτο ἅπαντες ὡς καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶμεθα συμφωνοί· ἐπὶ τῆς ἰδέας ταύτης προσέθετο ὅτι ἡ ἀκίνητος περιουσία μορφοῦται μᾶλλον τῆς κινήτης ἰδιοκτησίας τὸν ἀνθρώπον πολίτην διότι ὡς ἐκ τῆς ἀκινήτου ἰδιότητος τῆς καὶ τῆς ὁρμηφύτου πρὸς αὐτὴς κλίσεως τοῦ ἀνθρώπου προσκλίνει αὐτὸν μᾶλλον εἰς τὸ Κράτος εἰς τὴν ἀνάγκη· πρὸς δὲ ἡ ἀκίνητος ἰδιοκτησία μὴ ὑποκειμένη ὡς ἡ κινήτη εἰς τυχαίας αἰφνιδίας μεταβολὰς καὶ παρέχουσα εἰς τὸν κάτοχον αὐτῆς σταθερὸν καὶ μόνιμον πόρον καθιστᾷ τὸν ἀνθρώπον, ὡς ἐκ μὲν τοῦ πρώτου διδομένου, ἐπιδεικτικὸν εἰς τὴν τάξιν, ὡς ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου, μᾶλλον ἀνεξάρτητον· ὥστε ἡ ἀκίνητος ἰδιοκτησία εἶναι ἡ ἐδραιωτέρα βᾶσις πάσης ἐννοουμένης πολιτείας· προσθετέον δὲ ἐνταῦθα, ὅτι αὕτη συνεισφέρει κατὰ 8|10 εἰς τὰ ἔσπεδα τοῦ δημοσίου πρὸς ἀπάντησιν τῶν δημοσίων ἀναγκῶν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Νομοσχέδιον θεωρεῖται τὴν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν ὑπὸ ταύτην τὴν σπουδαίαν ἐποψίν, βλέπετε, ὅτι τοῦτο συντάχθη καὶ ἐσπερίσθη εἰς εὐστάτας παραχωρήσεις διὰ νὰ καταστήσῃ ἰδιοκτητίας τοὺς ἤδη προικοδοτηθέντας Ἕλληνας· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ παραστήσῃ ταύτας πλημμελεῖς ὁ ἐντίμος Κ. Γερουσιαστὴς προχωρῶν ἐξέφρασεν ἰδέας τινὰς, τὰς ὁποίας εἶπεν ὡς परिήματα τῆς μέχρι τοῦδε ἱστορίας τῆς ἐθνικῆς γῆς· ἀνατρέξας δὲ τὴν ἐποχὴν τοῦ 1821 εἶπεν ὅτι ἐπὶ τῶν προσωρινῶν Κυβερνήσεων ἡ ἐθνικὴ γῆ ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἱερά, ὥστε, καθ' ὄν χρόνον ἐκινδύνευε τὸ ἐνδοξον Μεσολόγγιον, ἡ ἀπκαλοτριώσις αὐτῆς δὲν ἐσυγχωρεθῆ, ἀναγκασία ἄλλως διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀποχρήσεως βοθείας. Διὰ τοῦ ἐπιχει-

ρήματος τούτου ενόμιζον ότι ήθελε να υποστηρίξη τὸ ἀνεπαλ-
 λωτρίωτον, ὅπερ κατὰ τὸν Μεσσηνῶνα ἀποδειχθέν ὡς μη σιγρι-
 ζόμενον εἰς βασιμούς λόγους καταργήθη, ἀφ' οὗ προκειμένου
 μάλιστα κινδύνου περί τῶν ὄλων τούτῃτιν οὐ μόνον περί τῆς
 ἀπωλείας τῆς ἐθνικῆς ταύτης γῆς, ἀλλὰ καὶ περί τῆς ζωῆς καὶ
 ἀνεξαρτησίας, αἱ προσωριναὶ Κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀνέ-
 χθησαν τὴν ἐκποίησιν τῶν κτημάτων τούτων, καὶ κέρουσαν
 τὴν γενομένην ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ τινῶν ἐξ αὐτῶν πώλησιν, ὡς
 ὁ ἐντιμος Γερουσιαστὴς ἀνέφερεν· ἀλλὰ προχωρῶν εἶπεν ὅτι ἡ
 Βασιλεῖα οὐσα Κυβέρνησις ἰσχυρὰ καὶ ἔχουσα θέλησιν νὰ προ-
 κοδοτήσῃ τοὺς Ἕλληνας ἐπραγματοποίησά τὴν θέλησιν ταύτην
 διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν Νόμων τῶν 1835 καὶ τοῦ παραρ-
 τήματος αὐτοῦ τῶν 1836. διὰ τῶν Νόμων τούτων ἐπέβαλεν
 εἰς τοὺς προικοδοτούμενους μέχρι μὲν 2000, ἐτησίαν πληρω-
 μὴν 5 τοῖς 0/0 τόκον καὶ ἐν τοῖς 0/0 χρεώλυτρον· ἀπὸ δὲ
 τῶν 2000—6000, 6 τοῖς 0/0 τόκον καὶ ἀπὸ τῶν 6000—
 8000, 8 τοῖς 0/0 τόκον ἐπὶ δεκαετεί πιστώσει τὰς υποχρεώ-
 σεις τῶν ταύτης ἐπλήρωσαν οἱ προικοδοτηθέντες μέχρι μὲν τοῦ
 1840 σχεδὸν ὀλοσχερῶς, μέχρι δὲ τοῦ 1843 μὲν μικρὰν κα-
 θυστέρησιν ἀλλ' ἕκαστε ἤρχισαν αἱ μεγάλαι καθυστερήσεις,
 αἵτινες ἠνάγκασαν τοὺς ἕκαστε διατελέσαντα· ὑπουργοὺς νὰ
 σκεφθῶσι περὶ τροποποιήσεως τῶν δύο ῥηθίντων Νόμων πρὸς
 πραγματοποιήσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ· ἂν δὲ μέχρι τοῦ 1854
 δὲν ἐπαρνοσάσθῃ παρ' αὐτῶν τοιοῦτον Νομοσχῆδιον, αἷτια
 τούτου ἐστάθη ἡ ἑλλειψὶς στοιχείου ἀναγκαιοτάτου κατ' αὐτοὺς
 διὰ τὴν κατάρτισίν του· αὕτη δὲ συνίστατο εἰς τὴν ἑλλειψιν βι-
 βλίου κα ἀδεικνύοντο· τὸ ποσόν, εἰς ὃ ἀνέβαινεν ἡ ἐπιτοκία·
 ἡ γνῶσις αὐτῆς ἦτο κατ' αὐτοὺς ἀναγκαία, διότι εἰ μόνον τὴν
 ἀσφάλειαν τοῦ ποσοῦ τούτου ἐπίπεπε νὰ παραχωρηθῆ· ἡ ἐθνικὴ
 γῆ εἰς τοὺς Ἕλληνας διὰ νὰ κατασταθῆ ἐφικτὴ ἡ πραγματο-
 ποιήσις τῆς ἐθνοκτοκίας· ἡ ἀσφάλεια δὲ αὕτη συνίστατο μετὰ
 τὰς σημερινὰς ἐξηγήσεις τοῦ Κ. προλαλήσας, οὐχὶ εἰς τὸ νὰ
 πληρῶνουν αἰωνίως τὸ ποσόν τοῦτο τῆς ἐπιτοκίας, ἀλλὰ νὰ
 δώσωσιν εἰς τὸ δημόσιον ἐτησίαι δόσεις ἐπὶ τινα ἔτη, τὸ σύν-
 λον τῶν ὁποίων νὰ ᾖται ἴσον μὲ τὸ ποσόν τῆς ἐπιτοκίας· ὡστε
 ἕκαστη δόσις νὰ συμπεριλαμβάνῃ εἰς τὸν τόκον καὶ τὸ χρεώλυ-
 τρον χωρὶς νὰ ᾖται ἐκ τούτου τὸ ποσόν ἀνώτερον τῆς ἐπιτοκ-
 πίας· ἀλλὰ ἦτο δυστήχημα ὅτι ὁ Κ. προλαλήσας ἔχων τοιαύ-
 τας ἰδέας δὲν ἐξέφραξε ταύτας εἰς τοὺς φίλους του Ἀρμπέργαν
 καὶ Φράνκ· (ἐνταῦθα ὁ παραγορεύσας ἀνείπεν ὅτι οἱ δύο οὗτοι

ἄνδρες δὲν ἦσαν φίλοι του) ἐπομένως ὁ ἀγορεύων ἐξακολουθῶν
 εἶπεν ὅτι ἦτο λοιπὸν δυστήχημα ὅτι ὁ Κ. προλαλήσας δὲν
 εἶχε φίλους αὐτοὺς διὰ νὰ τοὺς ἐκφράσῃ τὰς ἰδέας του ταύτας,
 διότι ἂν ἠσπαζοτο αὐτὰς οἱ ῥηθέντες ἕκαστε, ὅτε ἡ ἐθνικὴ γῆ
 δὲν ἐκαλλιεργεῖτο εἰμὴ κατὰ τὸ τέταρτον τῆς ἤδη καλλιεργη-
 μένης καὶ ὅτε τὸ ποσόν τῆς ἐπιτοκίας ἦτο ἴσως τὸ τέταρτον
 τῆς ἤδη πληρονομένης, οἱ Ἕλληνες ἤθελον ἀποκτήσαι ἅπασαν
 τὴν ἐθνικὴν γῆν πληρῶνοντες ὡς ἀντάλλαγμα ἀνὰ ἡμισίαν
 ἴσως δραχμὴν τοῖς 0/0 ἐπὶ 35 τὸ πολὺ ἔτη· θαυμάζω ὅμως
 πῶς ἔχων τοιοῦτον σύστημα δὲν εὗρκεν τι ἐπιλήψιμον εἰς
 τοὺς Νόμους τῶν 1835 καὶ 1836 καὶ δὲν κατέκρινε οὐδ' αὐ-
 τοὺς τοὺς τῶν 5, 6 καὶ 8 τοῖς 0/0 τόκους, ἀλλὰ μᾶλλον ἐθεώ-
 ρησεν αὐτοὺς ὡς ἀναλόγους τῆς τότε περιστάσεως καὶ ἀπέδω-
 κεν ὅλον τὸ λάθος εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῶν Νόμων, εἰς τὸν
 ὑπέροτρον ὑπολογισμὸν τῶν προικοδοτηθέντων, ὅστις ἔφερε
 τὴν ὑπερτίμησιν τῶν προικοδοτηθέντων κτημάτων· ἄς μὲ συγ-
 χωρήσῃ δὲ νὰ θεωρήσω τὸ ὑπὲρ τῶν ὑπουργῶν τῶν ἀπὸ τὰ
 1843 μέχρι τοῦ 1854 χρηματικῶν ἐκφρασθῆν ἐπιχείρημα
 οὐχὶ ὡς μέσον δικαιολογίας ἀλλ' ὡς ἑμμετον λόγον πρὸς αὐ-
 τοὺς, διότι ἂν πραγματικῶς οὗτοι τοιαύτας ἰδέας εἶχον εἰδεί-
 χθησαν πλέον ἀνδρείς καὶ ἀμελεῖς μὴ φροντίσαντες νὰ συντα-
 χθῆ τὸ περὶ τῆς ἐπιτοκίας βιβλίον ἐντὸς δύο τῶν πολὺ ἔτων,
 ἀλλ' ἄρσαν τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ὑπὸ τὸ
 βίρος τοιοῦτου ὑπερῶκου χρέους, καὶ μάλιστα κατεδίωξαν αὐ-
 τοὺς διὰ κατασχίσεων καὶ λοιπῶν καταναγκαστικῶν μέτρων
 πρὸς ἀπότισιν τῶν δόσεων· ἀλλ' εἶχον ἄραγε οἱ ὑπουργοὶ οὗτοι
 τὴν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐκφραθεῖσαν ἰδέαν; ἦ οὐ δυνατόν
 ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν λάθων γνῶσιν τῆς καταστάσεως
 μας νὰ συνέλαβῃ ποτε τιν ἰδέαν νὰ παραχωρήσῃ τὰ ἐθνικὰ
 κτήματα ἐπὶ τοιοῦτοις ὅροις; διαδιδάχῃ τὴν Γερουσίαν ὅτι
 οὐδεὶς τῶν ὑπουργῶν τούτων συνέλαβε τοιαύτην ἰδέαν οὔτε
 ἦτο δυνατόν νὰ τὴν συλλάβῃ· ὅλοι γνωρίζομεν τὸ ποσόν εἰς τὸ
 ὅποιον ἀναδύνουν τὰ δημόσια ἔσοδα συμπριλαμβανομένου καὶ
 τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπιτοκίας, καὶ ὅτι ἐνθ' ἔχομεν ἀνάγκην τοιοῦ-
 των πολυπληθῶν ἔργων δημοσίου ὠφελείας, τὰ ἔσοδα ταῦτα
 ἐπαρκοῦσι μόλις εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων
 εἰς τὴν ὁποίαν περιστρέφεται ὁ προϋπολογισμὸς· ἡ παραχώρησις
 τῶν ἐθνικῶν κτημάτων θέλει αὐξήσει βεβαίως τὰ ἔσοδα διὰ
 τῆς καλλιεργείας καλλιεργείας αὐτῶν, ἀλλ' ἡ αὐξήσις αὕτη δὲν
 ἐπέρχεται ἀμέσως· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν πολλῶν χρόνων, ὅτε

τὸ χρεώλυτρον καὶ οἱ τόκοι ἤλθον πλέον πικρῆς καὶ διὰ τὴν ἐπέλθῃ ἔχει ἀνάγκη καὶ αὐτῶν τῶν δημοσίων τούτων ἔργων· διότι ὅταν ἀγρὸς τις κείται ἐν τῷ μέσῳ μετοχίου ἐκαργίας ἢ παραχωρήσει αὐτοῦ εἰς ἰδιώτην δὲν δύναται νὰ φέρῃ τόσον τὴν αὐξάνειν τῆς παραγωγῆς του καθόσον δὲν ὑπάρχῃ ὄρμος διευκολύνων τὴν μετακομιδὴν τοῦ προϊόντος καὶ τὴν ἐπιμελῆ αὐτοῦ ἐκποίησιν· ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἐλλείψεως τῶν διαφόρων μέσων πρὸς κατασκευὴν τῶν δημοσίων ἔργων ἔχομεν ἐπὶ τοῦ τραχύλου μας καὶ τὸ δάνειον τῶν 60,000,000 τοῦ ὁποίου τοὺς ἔτσους τόκους καὶ χρεώλυτρα πληρώνουσι μὲν αἱ εὐεργιτιδᾶς τῆς Ἑλλάδος δυνάμεις, χρεώνουσι δὲ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὥστε, καθ' ἕκαστον ἔτος τὸ δάνειον τοῦτο ἀντὶ νὰ μειοῦται αὐξάνει πρὸς ἀπάντησιν δὲ τῶν ἀνωτέροι ἀναγκῶν μας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου δὲν ὑπάρχουσι εἰμὴ δύο μέσα ἢ αὐξήσεις τῶν φόρων καὶ τὸ ὡς ἀντάλλαγμα ὑπὸ τῶν παλιῶν διδόμενον ἐκ τῆς παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων· τὸν φόρον δὲν πληρώνει ἕκαστος εὐχαρίστως διότι θεωρεῖ αὐτὸν ἀποσπόμενον ἐκ τῆς ἰδιοκτησίας του, ἐνῶ τὸ διδόμενον ποτὸν ἀπέναντι τῆς παραχωρήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἀρκεῖ νὰ εἶναι μέτριον, τὸ πληρώνει μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως καὶ ἀγογγύστως διότι τὸ θεωρεῖ ὡς ἀντάλλαγμα καὶ οὐχὶ ὡς θυσίαν. διὰ τοῦτο οἰοιδήποτε δημοῖοι ἄνθρωποι καὶ πολὺ περισσότερον ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι ἀδύνατον νὰ συλλάβῃ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ παραχωρήσῃ τὰ ἐθνικὰ κτήματα ἐπὶ τῇ ἀπολαυῇ μόνον τοῦ ποσοῦ εἰς τὸ ἀναθάινει ἢ ἐπιχαρῖται διὰ τινὰ ἔτη, τούτων ἕνεκα οὐ μόνον οἱ πρότερον ὑπουργοὶ συνέλαβον τιαύτην ἰδέαν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ αὐτὸς ὁ ἐντιμὸς προλαλήσκι· ἐμεταχειρίσθη δὲ τὸν τρόπον τοῦτον ὡς ῥητορικὴν ἐπιχείρησιν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὰς τροπολογίας, τὰς ὁποίας κατόπιν ἐπρότεινε, καθόσον εἶπε νὰ μὴ πτοηθῶμεν διὰ τοῦτο, διότι δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ἀνατρέψῃ τὴν βῆσιν τοῦ νομοσχεδίου ἀλλὰ θὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις, δι' ὧν θέλει πραγματοποιηθῇ ὁ σκοπὸς, τὸν ὁποῖον αὐτὸ τὸ νομοσχεδίον προείπε· διὰ νὰ λύσωμεν λέγει τὸ ζήτημα πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν δύο ἀντικείμενα α) τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ γίνῃ ἡ παραχώρησις καὶ β) ὑπὸ ποίῳ ὄρῳ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον εἶπεν ὅτι δύο τρόποι παραχωρήσεως ὑπάρχουσι ἢ δημοπρασίᾳ καὶ ἢ ἐκτίμησις. Ἐπειδὴ δὲ ἡ δημοπρασία ἐπέφερε τὴν ὑπερτίμησιν διὰ τοῦτο δὲν μένει εἰμὴ ἡ ἐκτίμησις· αὕτη ἐπιφέρει μὲν καταχρήσεις τινάς, ἀλλὰ τῶν καταχρήσεων τούτων δὲν εἶναι ἐλευθέρᾳ οὐδ' αὐτὴ ἡ δημοπρασία. εἰς ταῦτα

ἀπαντῶν λέγω, ὅτι ἡ ἐκτίμησις δὲν εἶ-αι πρωτοφανὴς παρ' ἡμῖν· εἶναι ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας ἡ δημοπρασία εἶναι ὁ γενικὸς κανὼν, ἡ δὲ ἐκτίμησις διατάσσεται ὡς ἐξαιρέσις, ἀλλὰ καίτοι τοιαύτης οὕσης ἡ πείρα μᾶς ἀπέδειξεν ἀποτελέσματα πολὺ πλέον ἐλαττωματικὰ ἐκείνων τῆς δημοπρασίας, διότι ὅπου μὲν ἐνείχeto δυνατός τις ἡ ἐκτίμησις ἐγένετο λίαν εὐτελής καὶ τὰ κτήματα παραχωρήθησαν σχεδὸν δωρεάν, ὅπου δὲ τοιοῦτος δὲν ὑπῆρχε τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὴς ὑπερέβη τὸ ποσὸν τῆς πλέον ὑπερτιμηθείσης διὰ τῆς δημοπρασίας ἀξίας, ὥστε ἡ ἐκτίμησις φέρει ταυτοχρόνως καὶ τὴν κατάχρησιν καὶ τὴν καταπίεσιν· εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ δημοπρασία κατὰ τὰ 1835 καὶ 1836 ἔφερε τὴν ὑπερτίμησιν τῶν κτημάτων, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἐλάττωμα συμφορῆς μετ' αὐτὴν· ἀλλὰ προήλθεν ἐκ τῆς περιστάσεως. οἱ Ἕλληνας· πλοῖοι οὖντες πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως εὐρέθησαν μετ' αὐτὴν πτωχοὶ καὶ ἀποροὶ, προσαναγκάσθησαν τὴν περιουσίαν των εἰς τὴν εὐδωσίαν τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος· ἕνεκα τούτου εἶχον μεγάλην ἔρесь πρὸς ἀπόκτησιν νέας ἰδιοκτησίας· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὀλίγισταί γινώσκουσι ὑπῆρχον περὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, καὶ ὅλοι προσεδώκων θαύματα ἐκ τῆς γονιμότητος τῆς γῆς, ἐβρίθθησαν ἅπαντες ἀπερισκέπτως εἰς τὸν συναγωνισμὸν καὶ ἐπέφερον τὴν ὑπερτίμησιν τῶν κτημάτων, ἀναλαμβάνοντες ὑποχρεώσεις καὶ βάρη, τὰ ὁποία ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀπαντήσῃ ἡ φυσικὴ τῆς γῆς παραγωγὴ. Ἐκτοτε ὁμοῦ αἱ περὶ τὴν γεωπονίαν γινώσκουσι κύζησαν εἰς τοὺς Ἕλληνας οὐκ ὀλίγον, τὰ δὲ πρᾶξιόντα κατὰ τὸ 1835 λάβη ἐδίδαξαν τοὺς Ἕλληνας ὡς πρὸς τὰ ἀγορεύοντα τὴν δημοπρασίαν· ἐκτὸς δὲ τούτου ἐπειδὴ ἡ δημοπρασία εἶναι συνήθως τὸ ἀκριέστερον γινώρισμα τῆς ἀξίας τῶν πραγμάτων, ἡ νομοθεσία μας κατὰ μίμησιν τῶν εὐρωπαϊκῶν νομοθεσιῶν παρεδέχθη αὐτὴν ὡς γενικὸν κανόνα δι' ὅλα τὰ δημοῖα ἔργα καὶ δι' ὅλας τὰς ἐκποιήσεις ὡς φαίνεται καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τελευταῖον ἐπιψηφισθέντα περὶ δημοσίου λογιστοῦ νόμον. Ἐκ τῆς συγγῆς δὲ χρήσεως αὐτῆς οἱ Ἕλληνας ἐδιδάχθησαν νὰ ὠφελῶνται ἐκ τῶν πλεονεκτημάτων της καὶ νὰ ἀποφεύγωσι τὰ μειονεκτικὰτά της. Ἦθιλον εἶσθε ἐπομένως μέγιστον λάθος νὰ ἀρήσωμεν τὸ μέσον τῆς δημοπρασίας, τοῦ ὁποίου τὴν καλὴν χρῆσιν γνωρίζομεν, καὶ νὰ καταφύγωμεν εἰς μέσον ἐπιφέρων καὶ τὴν κατάχρησιν καὶ τὴν καταπίεσιν, ἀτοπήματα, τὰ ὁποία δὲν δύναται νὰ διορθώσῃ ὁ ἐνεχόμενος ὡς ἐξαρτώμενα ἐκ τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἰδιοτροπίας τοῦ ἐκτιμητοῦ. Μετὰ τὴν περὶ ἐκτιμῆσεως

θεωρίαν του ὁ προλαλήσας προέβη εἰς τὸ δεύτερον ἀντικείμενον, τοὔτεστιν εἰς τοὺς ὄρους, ὑφ' οὓς πρέπει νὰ παραχωρηθῆ ἡ ἐθνικὴ γῆ· διὰ νὰ φθάσῃ δὲ εἰς τοῦτο ἐξέτασε τί δύναται νὰ παρήξῃ ἡ γῆ ὡς καθαρὸν εἰσόδημα, καὶ κατόπιν, ὅποια ἡ ἀναλογία τοῦ καθαρῦ τοῦτου προϊόντος πρὸς τὴν τιμὴν τῆς γῆς ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μᾶς εἶπεν ὅτι τοῦτο εἶναι ἔργον δυσχερῆς, διότι ἀπαιτεῖ γαιοπονικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς ἄλλας γνώσεις καὶ μέσα, τῶν ὁποίων στεροῦμεθα, οὐ καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου ὑπάρχουν καὶ γνώσεις περὶ τὴν γαιοποιαν βαθυτάται καὶ μέσα ἄλλα πλουσιπάρουχα, τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἠδυνάθη νὰ λυθῆ ἀκριβῶς· ἐνῶ δὲ τὸ ἀντικείμενον εἶναι τοσαῦτον δυσχερῆς καὶ ἐν τῇ Ἱερῶν εἰσέτι δὲν εἰλύθη, αἴρωντες ὁ αὐτὸς Κ. Γερουσιαστὴς ἔλαυνε αὐτὴν ἀποφανθεὶς ὡς ἐκ τρίποδος ὅτι ἡ γῆ παράγει καθαρὸν προϊόν 4 τοῖς 0|0· ἀλλὰ δύναται τοιούτου διίσχυρισμός νὰ θεωρηθῆ κατὰ τι ὄρθος; βεβαίως ὄχι· καὶ ὁ πλέον ἀμοιρὸς τῆς γεωργικῆς γνωρίζει ὅτι ἡ γονιμότης τῆς γῆς δὲν εἶναι παντοῦ ἡ αὐτὴ, καὶ ὅτι τὸ πο ἐν τοῦ καθαρῦ προϊόντος ἐκτάσεως τινὸς γῆς εἶναι· λίαν διάφορον πρὸς τὸ ποσὸν καθαρῦ προϊόντος ἄλλης ἴσως ἐκτάσεως· ἡ μὲν παράγει τὸ διπλάσιον, ἄλλη τὸ ἀπλοῦν, ἄλλη τὸ ἡμισυ, ἄλλη τὸ ἐν τέταρτον καὶ ἄλλη ὀλιγώτερον. Οἱ καλλήτεροι γαιοπόνοι τῆς Εὐρώπης διαιροῦν τὴν γῆν ὡς ἐκ τῆς διαφορῶν γονιμότητος τῆς εἰς δόκα κλάσεις, καὶ ἀποδέχονται ὅτι ἂν ἡ πρώτη ἀποφέρει δέκα, ἡ τελευταία ἀποφέρει μόνον ἐν· ὁ εὐφραδέστατος μάλιστα τῆς Ἀγγλίας οικονομολόγος Ρικάρδος εἰθεώκει τὸ ἀγρομισθῶμα ὡς πηγάζον ἐκ μόνης τῆς διαφορᾶς ταύτης τῆς γονιμότητος τῆς γῆς, ἢτοι τοῦ καθαρῦ προϊόντος, λέγων ὅτι, ὅταν ἡ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων εἶναι τοσαύτη ὅση ἐπαρκεῖται εἰς τὰ προϊόντα τῶν γαιῶν τῆς πρώτης ποιότητος, ἡ παραγωγή τῆς γῆς θεωρεῖται ὡς ἀντιμισθία τῆς ἐπὶ τῶν γαιῶν ἐργασίας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀγρομισθῶμα δὲν ὑπάρχει· ὅταν δὲ ἡ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων αὐξήσῃ καὶ γίνῃ ἀνάγκη διὰ τὴν τροφὴν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν καλλιέργειαν γαιῶν δευτέρας ποιότητος, τότε εἶναι εἰς ἕνα ἕκαστον ἐργάτην ἀδιάφορον ἢ νὰ καλλιερῆσθαι δευτέρας ποιότητος γῆν καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἐξ αὐτῆς ὀγδοήκοντα, ἢ νὰ καλλιερῆσθαι γῆν πρώτης ποιότητος παράγουσαν ἑκατὸν ἐκὶ πληρωμῆ εἰκοσίν· ὅταν δὲ οἱ ἀνθρώποι αὐξήσωσι περισσώτερον καὶ καταφύγωσιν εἰς γῆν τρίτης ποιότητος παράγουσαν ἐξήκοντα, τότε πηγάζει διὰ μὲν τὴν γῆν τῆς πρώτης ποιότητος ἀγρομισθῶμα τεσσαράκοντα δραχμῶν, διὰ δὲ τὴν γῆν τῆς δευ-

τέρας ποιότητος δραχμῶν εἴκοσιν. Ἐὰν δὲ ρίψωμεν τὸ βλέμμα μας ἐκτὸς τοῦ περιβάλλοντος τοῦτου καὶ παραβάσωμεν οὐχὶ τὰς ἀγρότους γαίαις τῆς Ἀττικῆς μὲ ἐκείνας τῶν νήσων, ὅπου ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ ὡς πρὸς τὸ ἀγρομισθῶμα, ἀλλὰ συγκρίνωμεν τὰ περιβάλλοντα αὐτῆς ταύτης τῆς Ἀττικῆς ὡς πρὸς τὸ καθαρὸν προϊόν αὐτῶν, εὐρίσκωμεν ὅτι τινὰ μὲν περιβάλλοντα μισθώνονται ἐπὶ 400 δραχμῶν, ἄλλα δὲ ἐπὶ 300 καὶ ἄλλα ἐπὶ διακοσίας καὶ ὀλιγώτερον, καὶ τοῦτο διότι ἡ παραγωγή τῶν περιβαλλόντων τοῦτων τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως τοῦ αὐτοῦ Δήμου καὶ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας εἶναι λίαν διαφορετικὴ· καὶ ταῦτα μὲν καθόσον ἀφορᾷ τὴν περὶ τοῦ καθαρῦ προϊόντος θεωρίαν τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Χρηστίδου. Προβαίνων κατόπιν ὁ αὐτὸς κύριος Γερουσιαστὴς εἰς τὴν ἀναλογίαν τοῦ παρ' αὐτοῦ ἀνευρεθέντος καθαρῦ προϊόντος πρὸς τὴν τιμὴν τῆς γῆς, ἀπεφάνθη ὅτι, ἐπειδὴ ἡ γῆ δὲν παράγει ἐν Ἑλλάδι καθ' ἕκαστον πρῶτον ἔτος ἀλλὰ κατὰ δεύτερον, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ διαιρέσωμεν τὸ 4 εἰς δύο· τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο ἀνταποκρίνεται εἰς γῆν ἑκατὸν δραχμῶν. Ἐνταῦθα ἄς μὴ ἐπιτρέψῃ ὁ κύριος Γερουσιαστὴς νὰ ὀνομάσωμεν αὐτὸν λίαν αὐστηρὸν, διότι εἰς πολλὰ μέρη ἡ γῆ καθ' ἕκαστον τρίτον ἔτος παράγει, καὶ ἐπομένως τὸ 4 ἔπρεπε νὰ διαιρεθῆ μὲ τὸ 3, τὸ ὅποιον φέρει 1 καὶ 1|3, τοῦτο δὲ κατὰ τὸν συλλογισμόν του ἀντιπροσωπεύει γῆν αἰτίας ἑκατὸν δραχμῶν· ἀλλὰ πῶς ἐκ τοῦ καθαρῦ προϊόντος ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Χρηστίδης ἐξήγαγε τὴν τοιαύτην ἀναλογίαν πρὸς τὴν τιμὴν τῆς γῆς; πῶς ἀνεύρεν ὅτι ἡ γῆ παράγουσα δύο δραχμῶν καθαρὸν προϊόν τιμᾶται ἑκατὸν δραχμῶν; καθὼς ἐπὶ τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκτάσεως τοῦ καθαρῦ προϊόντος τῶν 4 τοῖς 0|0 δὲν μᾶς ἔδωκε κανένα λόγον, οὕτως ἀποφαινεῖται καὶ ἐνταῦθα ὡς ἐκ τρίποδος ὅτι οὕτως ἔχει πιστεύω βεβαίως ὅτι δὲν ἐξάγει τὴν ἀναλογίαν ταύτην ἐκ τῆς τιμῆς τῆς παραγωμῆνης ἐκ δημοπρασίας, διότι ἡ τιμὴ τῆς δημοπρασίας ἐξαρτᾶται οὐ μόνον ἐκ τοῦ καθαρῦ προϊόντος τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν χρηματικῶν μέσων τοῦ πλειοδότου καὶ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας αὐτοῦ πρὸς ἀπόκτησιν τῆς γῆς δι' οἰουσδήποτε ἄλλους σκοποὺς· πιστεύω ἐπίσης ὅτι δὲν ἐστήριξε τὴν ἀναλογίαν ταύτην εἰς τὴν ἐκτίμησιν, διότι ἡ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσα τιμὴ ἐξήρτηται ἐκ τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἰδιοτροπίας τῶν ἐκτιμητῶν· ἴσως, καὶ τοῦτο πιστεύω ὡς θετικώτερον, ἐστήριξε τὴν ἀναλογίαν ταύτην ἐπὶ τῆς λεγομένης παρὰ πολλῶν οικονομολόγων φυσικῆς τιμῆς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν ὁποίαν περιστρέφεται καὶ ἡ ἀγοραία τιμὴ

αυτών είναι δε αυτή η επιρροή εις την πληρωμὴν ὅλων τῶν ἐξόδων τῆς παραγωγῆς τοῦ προϊόντος ἐκείνου, τοῦ ὁποῦν ἡ παραγωγὴ ἂν καὶ πλέον πολυτέλειος εἶναι ὅμως ἀναγκαία πρὸς ἐμπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῶν καταναλωτῶν· ἀλλ' ἡ φυσικὴ τιμὴ τῶν κτημάτων παρακολουθεῖ ἀναγκαστικῶς τὸ ποσὸν τοῦ τόκου τῶν κεφαλαίων, διότι τὸ προϊόν τῆς γῆς εἶναι εἶδος τι τοῦκου μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι, ἐνῶ ὁ τόκος τῶν κεφαλαίων ἐμπεριέχει καὶ ἀσφάλιστρον διὰ τὴν ἐνδεχομένην ἀπώλειαν αὐτοῦ, τὸ καθαρὸν προϊόν ἐμπεριέχει καθαρὸν τόκον ἀνευ ἀσφάλιστρον, δι' οὗ παρέχει ἡ γῆ πλήρη ἀσφάλειαν. Ὄταν λοιπὸν ὁ τρέχων τόκος εἰς μίαν ἐπικρατίαν εἶναι μεγάλος ἢ τιμὴ τῆς γῆς εἶναι μικρὰ ὅταν δὲ ὁ τόκος καταβιβάζεται τόσον ἢ τιμὴ τῆς γῆς ἀνατιθέσεται καὶ ὅπου ὁ τόκος, ὡς παρ' ἡμῶν, εἶναι 12 τοῖς 0|0 εἶναι ἡ γῆ πρέπει τοῦλάχιστον νὰ παρέξῃ εἰς, διὰ νὰ ἔχη ἀξίαν ἑκατῶν δραχμῶν· διότι παρ' ἡμῶν ὅπου ὑπάρχει τακτικὴ νομοθεσία καὶ ἀπόλυτος ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης τὸ ἀσφάλιστρον ὅσον μέγα καὶ ἂν ὑποθεθῇ δὲν δύναται ποτὲ νὰ ὑπερβῇ τὰ 6 τοῖς 0|0 ὅστις λοιπὸν ἐν Ἑλλάδι ἔχει χρήματα ἑκατῶν δραχμῶν δὲν δίδει ταῦτα εἰς ἀγορὰν γῆς ἂν δὲν ἔχη καθαρὸν εἰσόδημα 6 δραχμῶν, ἐκτὸς δι' ἄλλον τινὰ σκοπὸν καὶ οὐχὶ δι' εἰσόδημα ἧθελον ἀποκτήσῃ τὴν γῆν· ὅστε τὰ δύο ἀντιστοιχοῦσιν γῆν ἀξίας δραχ. 33 καὶ 1|3 καὶ οὐχὶ ἑκατῶν ὡς ὁ Κ. Γερουσιαστὴς διασχυρίσθη.

Ταῦτα ἀποτελοῦν ἀλήθειαν μαθηματικὴν, διότι ἂν ὑποθεθῇ ὅτι τὰ κτήματα ἧθελον ἀπορέει ὀλιγοτέραν προσόδον ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἐξέθηκε, τότε τὰ χρήματα ἧθελον ἀποσύρασθαι ἀπὸ τὴν γεωργίαν, καὶ ἧθελον στρέφασθαι εἰς ἄλλας ἐπικερδιστέρας ἐπιχειρήσεις καὶ ἰδίως εἰς τὰ ἐπὶ τόκῳ δάνεια, ὅστε ἐκ τῆς ἀξιοπαισίας τῆς γῆς καὶ ἐκ τῆς πληρωμῆς τῶν χρημάτων εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις, θέλει ἐπέλθει εἰς μὲν τὴν γῆν ὁ καταβιβασμός τῆς τιμῆς καὶ ἡ μεγαλύτερα ἀναλογία αὐτῆς πρὸς τὸ καθαρὸν προϊόν, εἰς δὲ τὰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ ἐπὶ τόκῳ δάνεια ὁ καταβιβασμός τῶν κερδῶν καὶ τοῦ τόκου εἰς τρόπον ὅστε νὰ ὑπάρξῃ φυσικὴ ἀναλογία μεταξὺ τοῦ προϊόντος τῆς γῆς καὶ τῶν κερδῶν τῶν ἄλλων ἐπιχειρήσεων. Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λοιπῶν ἐξάγεται ὅτι, καθὼς ἡ ἀνέυρεσις τοῦ καθαροῦ προϊόντος οὕτω καὶ ἡ ἀναλογία αὐτοῦ πρὸς τὴν τιμὴν τοῦ κτήματος ἀντὶ ἠσυχουτοῦ εὐρέθησαν ἀνθρακας.

Μετὰ τὴν περὶ τοῦ καθαρῦ προϊόντος ἐκθεσιν τῆς θεωρίας του, καὶ τὴν ἀναλογίαν τῆς καθαρῆς ταύτης προσόδου πρὸς τὴν

τιμὴν τῶν κτημάτων, ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς προβαίνειν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ συστήματος τοῦ νομοσχεδίου ἡρώτης τὴν τόκον παρίσταναι τὸ 2 τοῖς 0|0 καὶ τὴν τὸ 4 τοῖς 0|0 ἐκάστης ἐτησίως δόσεως. Εἰς ταῦτα ἀπαντῶν λέγω, ὅτι τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου εἶναι καταληπτότατον, στηριζόμενον εἰς τοιαύτας ἐτησίως δόσεις, οἷας δύναται νὰ παρέχῃ ὁ προικοδοτηθεὶς, καὶ δι' ὧν μετὰ παρελεύσειν 35 ἐτῶν δύναται ὁ προικοδοτηθεὶς νὰ γενῇ πλήρως καὶ ἀνεξάρτητος κύριος τοῦ προικοδοτουμένου κτήματος· τοῦτο παρίστα ὁ 2 τοῖς 0|0 τόκος καὶ τὸ 2 χρεώλυτρον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα κτήμα ἀξίας 100 δραχμῶν δίδει κατὰ γενικὸν κανόνα 6 τοῖς 0|0 καθαρὴν προσόδον· ἐπειδὴ δὲ ὁ θερμῶς κατὰ τὴν πραγματοποιήσασιν τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου γινόμενος συναγωνισμὸς διὰ τοὺς ἀνω ἐκτεθέντας λόγους ἐπέφερε τὴν ὑπερτίμησιν τοῦ προικοδοτηθέντος κτήματος, διὰ τοῦτο ἐκλαμβάνομεν καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας ὅτι τὸ κτήμα ἀντὶ 6 δίδει 4 τοῖς 0|0· κατὰ συνέπειαν τοῦτου τὸ νομοσχέδιον ἔνα εὐκαλῶνι εἰς τοὺς κατόχους τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ κτήματος ἀποδέχεται ἐτησίως δόσεις 4 τοῖς 0|0, 2 τόκων καὶ 2 χρεώλυτον ἐπὶ 35 ἐτῆ ἀπὸ σήμερον, μετὰ τὸ πέρας τῶν ὑποίων ὁ κάτοχος ἐλευθεροῦται ἀπὸ πάντων πρὸς τὸ Δημόσιον ὑποχρέωσιν. Ἐπομένως ὁ προικοδοτηθεὶς ἐνῶ ἦτον ὑποχρεωμένος διὰ τὰς μελλούσας δόσεις νὰ πληρώσῃ μέχρι μὲν δραχ. 2,000 πιστώσεως 5 τοῖς 0|0 τόκων καὶ 1 χρεώλυτρον, ἀπὸ δὲ τῶν 2,000 μέχρις 6,000 6 τοῖς 0|0, καὶ ἀπὸ 6,000—8,000 8 τοῖς 0|0 ἐπὶ δεκαετὴ πιστώσει, τὸ νομοσχέδιον περιορίζει τοὺς διαληφθέντας τόκους εἰς δύο μόνον τοῖς 0|0, διὰ δὲ τὰς μέχρι τοῦδε καθυστερησάσας δόσεις χαρίζει ὄχι μόνον τοὺς τόκους τῆς ὑπερημερίας, ἀλλὰ καὶ ὅλους αὐτοὺς τοὺς τόκους τῶν 5, 6 καὶ 8 τοῖς 0|0· λαμβάνον προσέτι ὅπ' ὄψιν τὰ ἤδη πρὸς τὸν προικοδοτηθένταν πληρωθέντα πρὸς τὸ Δημόσιον πρὸς ἀπίστιν τῶν ρηθέντων τόκων, τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς ἀπὸ τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον καὶ ἀπὸ τὸν συμπληρωτικὸν αὐτοῦ τοῦ ἐτους 1836, τὰ προσδιορίζει εἰς ἀπίστιν τῶν κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὠρισμένων δόσεων τῶν 35 ἐτῶν, καὶ οὕτω καθιστᾷ εὐχερῆστατον εἰς τοὺς φορολογουμένους τὴν ἀπίστιν τοῦ αὐτῶ συμπληρωθέντος χρέους αὐτῶν, ἀπὸ οὗ μόνον ἀπὸ 5,000 τὸ ἐμετρίσεν εἰς 2,800, ἀλλ' ἄφησε καὶ εἰς ὄφελος αὐτῶν τὴν ἐπὶ 20 ἐτῆ ἐπικαρπίαν τῶν κτημάτων ἀνευ τινὸς ἀντιμισθίας. Προχωρῶν μετὰ ταῦτα ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς εἰς τὰς κατὰ τοῦ νομοσχεδίου σκέψεις του ἐθεώρησεν ὡς μέγα τοῦ νομοσχεδίου εὐχέλημα τὴν

ὅτι δὲν εἶναι γενικὸν ἀλλ' εἰδικόν, ἦτοι τὸ ὅτι ἐλαφρύνονται μόνον οἱ προικοδοτηθέντες, τροποποιεῖται δὲ καὶ ὁ γενικὸς περὶ προικοδοτήσεως νόμος, δι' οὗ ἤθελε καταστῆ δυνατὴ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἢ προσκτικαί τῆς ἰδιοκτησίας· ἀλλ' ὁ κύριος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπάντησεν ἤδη εἰς τὴν ἐνοστάσειν ταύτην τοῦ Γερουσιαστοῦ, εἰπὼν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὅχι μόνον δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐκδοσὴν νόμου, τροποποιούντος τὸν περὶ προικοδοτήσεως γενικὸν νόμον, ἀλλ' εἶναι μάλιστα προεισαγωγὴ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ ἐκδοθησομένου τούτου νόμου, καὶ ἀκούσι σιωπηλῶς τὸν ἤδη ὑπάρχοντα διὰ τῶν τροποποιήσεων, τὰς ὁποίας ἐπιφέρει εἰς τὰς δυνάμει τοῦ γενικοῦ νόμου ἰσχυούσας ὑποχρεώσεις τῶν ἤδη προικοδοτηθέντων Ἑλλήνων· ἀλλ' ὁ κύριος Γερουσιαστὴς εἰς τὴν ἀνταπάντησίν του ἐπιμένων εἰς τὴν πρότερον του γνώμην, ἐρωτᾷ ἐκ νέου διὰ τί νὰ μὴ γίνῃ τοῦτο δι' ἐνὸς ἀθροῦ, ἀποσκινομένου καινὰς τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου τούτου καὶ πρὸς τοὺς νεοπροικοδοτηθησομένους· ἡ δὲ ἀπάντησις μου εἰς τὴν νέαν του ταύτην ἐπερώτησιν εἶναι, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γενῆ τοῦτο· τόσον τὸ ἀντικείμενον τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, καθὼς καὶ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι ὅλος διάφορος ἀπὸ τὸν σκοπὸν καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐκδοθησομένου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, καὶ ἐπιμένως καὶ τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ὅλος διάφορα. Ἡ ἔνωσις δὲ τῶν δύο νόμων, καὶ ἡ ὑπαγωγὴ αὐτῶν εἰς μίαν γενικὴν διατάξιν, ἤθελε φέρει σύγχυσιν καὶ ἐκ τῆς σύγχυσεως βλάβην· ὁ σκοπὸς καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐκδοθησομένου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπάρχοντος περὶ προικοδοτήσεως νόμου θέλει εἶναι ὁ προσδιορισμὸς τῶν ὄρων, ὑπὸ τῶν ὁποίων δύναται ἕκαστος νὰ λάβῃ εἰς τὸ μέλλον ἐθνικὰ κτήματα· κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὄρων τούτων δύναμεθα νὰ παραδεχθῶμεν οἷους θέλετε ἐπιεικεστάτους ὄρους, καὶ νὰ παραλείψωμεν καὶ αὐτὸν καὶ πάντα τόκον, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ πηγᾷσῃ οὐδεμία τις πρὸς τὸ Δημόσιον βλάβη· διότι ὅσο ἐπιεικέστεροι θέλουσιν εἶναι οἱ ὄροι καὶ ὅσο πλείυτεροι εὐκαλίαι θέλουσιν δοθῆ διὰ τοῦ νέου νόμου, τοσοῦτον ὁ ἐπὶ δημοπρασίας συναγωνισμὸς θέλει εἶναι δραστήριος, εἰς τρόπον ὥστε ἡ τιμὴ τοῦ κτήματος θέλει ἀναδιβαθῆ εἰς τοιοῦτον ποσὸν ὅπως συμπεριλαμβάνῃ τὴν ἀληθῆ ἀξίαν τοῦ κτήματος, καὶ τὸν ἀνάλογον τῆς ἐπικαρπίας ἐτήσιον τόκον.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁμοῦ νομοσχεδίου, ἦτοι ὡς πρὸς τοὺς προικοδοτηθέντας, οἱ ὄροι ὅχι μόνον ὑπῆρξαν ἀλλὰ καὶ ἐπραγματοποιήθησαν, καὶ πρόκειται νὰ ἰδῶμεν ὑποίαν παραχωρήσιν

πρέπει νὰ καμώμεν ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθέντων τούτων ὄρων, διὰ νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ διατήρησις τῆς ἰδιοκτησίας εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας· δὲν ὑπάρχει ἐπιμένως συναγωνισμὸς καὶ δημοπρασία, δι' οὗ νὰ διορθῶται τὸ κακὸς τυχὸν παρὰ τοῦ νόμου προσδιορισθησομένον· ὥστε εἰς τὴν παρούσῃ περιστάσει πρέπει νὰ ἤμεθα λίαν προσκτικαί, διὰ νὰ καμώμεν τοιαύτην παραχώρησιν, οἷα ἀναγκαιῶς ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ καταστῆ ἐφικτὴ ἡ διατήρησις τῆς ἰδιοκτησίας τῶν προικοδοτηθέντων, χωρὶς νὰ προδῶμεν πέραν τῆς ἀναγκαίας ταύτης παραχωρήσεως, καὶ ζημιώσωμεν παραλόγως τὸ Δημόσιον· ὀρθότατα λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον ποιεῖν διελάβε διατάξεις πρὸς μόνους τοὺς καθυστερούντας, ἀφίνον τὴν τροποποίησιν τοῦ γενικοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἄλλου ἐκδοθησομένου νόμου.

Προηγουμένως ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἀνέβη ἐν μέγα ἀδίκημα εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἡδίκημα, λέγει, ἀνέκουστον, διότι ἐνῶ χερίζει τοὺς καθυστερούντας καὶ τοὺς συμπεριωνημένους τόκους ὅλων τῶν παρελθουσῶν δόσεων, καὶ ὠφελοῦνται ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ὅλοι οἱ μὴ πληρώσαντες οὐδεμίαν αὐτῶν ὑποχρέωσιν, εἰς ἄλλου δὲν ἐπίπτει τὰ παρὰ τινων πληρωθέντα ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον τοῦ χρέους, ἀλλὰ τὰ ἐκπίπτει ἐκ τῶν ἐτησίων δόσεων τῶν 35 ἐτῶν, τῶν διαλαχθανόντων τόκον 2 τοῖς 0|0, καὶ 2 τοῖς 0|0 χροῶνιτρον, ὥστε ἐπιβαρύνει τοὺς ἐκπληρώσαντας τὰς ὑποχρεώσεις των, καὶ ἐκ τούτου φέρει ἀδικὸν ἀνισότητά, ἥτις ἤθελεν ἐκλείπει ἂν τὰ πληρωθέντα ἐξοπίπτοντο ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον, ἢ ἐτοκίζοντο καὶ ταῦτα, καθὼς καὶ ἡ πίστωσις τοῦ Δημοσίου· ἀλλ' ἐς ἴδιον μὲχρι ποίου βαθμοῦ ἰσχύει καὶ τὸ νῦν τοῦτο ἐπιχείρημα· καὶ ἐν πρώτοις παρατηρῶ ὅτι ἀπὸ ὅλων τῶν νόμων ὅσοι μὲχρι τοῦδε οὐ μόνον ἐνταῦθα ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πλείστα Ἑνωπικὰ ἔθνη ἐξεδόθησαν περὶ συγκαταβάσεων πρὸς καθυστερούντας, μόνον τὸ παρὸν νομοσχέδιον λαμβάνει ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἤδη πληρωθέντα, διότι πάντοτε τὰ πληρωθέντα ἐθεωρήθησαν ὡς κεκτημένα δικαιώματα τοῦ Δημοσίου, μὴ ἐπιδεγόμενα συγκατάθεσιν πλέον τινά· ἀλλ' εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ Δημόσιον λαμβάνει τόκον διὰ τὴν πίστωσίν του, ἐνῶ δὲν παραχωρεῖ τόκον διὰ τὰ παρὰ τῶν ὀφειλετῶν πληρωθέντα· βεβαίως ὅχι· οἱ ὀφειλέται κατὰ τὰς μὲχρι τοῦδε ἰσχυούσας ὑποχρεώσεις των ὠφείλου νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸ Δημόσιον 3,000 δρ. τόκους ὑπερμερίας καὶ συμπεριωνημένους ἀπέναντι πιστώσεως δρ. 2,000· διὰ δὲ τοῦ νομοσχεδίου τούτου δὲν θέλουσιν πληρώσει εἰμὴ μόνον 800. Πῶς δύναται λοιπὸν νὰ καταρρηθῆ

ως λαμβάνον το Δημόσιον τόκον από τα πληρωθέντα, ενώ και μ' όλην ταύτην τήν πληρωμήν οι τοιούτοι όφειλέται όφειλον είστί δια τόκους δύο τουλάχιστον χιλιάδας, ενώ ήδη δεν θέλουν πληρώσει είμη 800; αλλά, λέγει ο έντιμος Γερουσιαστής, κατά το πρώτον άρθρον του νομοσχεδίου οι τόκοι της υπερμερίας και οι συμπερωνημένοι όλων των παρελθόντων έτών χαρίζονται, και μ' όλα ταύτα οι πληρώσαντες ήδη μέρος των συμπερωνημένων τόκων υποβάλλονται εις πληρωμήν τόκων της άλλης πιστώσεως των. Αλλά η πρώτη διάταξις δεν αποτελεί το σύνολον του νομοσχεδίου, άλλ' όλα αι διατάξεις αποτελούσι το σύνολον αυτού· όταν λοιπόν το μέν πρώτον άρθρον λέγη, ότι χαρίζονται οι συμπερωνημένοι και της υπερμερίας τόκοι, το δε § διαλαμβάνει ότι τα ήδη πληρωθέντα έκπίπτονται αναλόγως εκ των έτησιών δόσεων του ποσού 2,800 δραχ., έννοείται ότι εις τους πληρώσαντας ήδη χαρίζονται μέν οι της υπερμερίας και συμπερωνημένοι τόκοι, αλλά μέχρι του όρου, ώστε να λάβη εκ του όλου χρέους των το Δημόσιον 2,800 δραχ. Εκ τούτου πηγάζει βεβαίως άνισότης τις μεταξύ των μηδαμώς πληρωσάντων και των κατά μέρος έκτισάντων τι εκ του χρέους των· άλλ' η άνισότης αυτή δεν είναι άδικία, διότι το δίκαιον απαιτεί την έντελή εκπλήρωσιν των όρων της συμφωνίας, τους όποιους έλευθέρως ανέδεχθησαν· άλλ' είναι σύμφωνος με τάς περι έπιεικειας και χάριτος αρχάς, αΐτινες δεν επιδέχονται αριθμητικήν ισότητα, αλλά δίδονται αναλόγως της ανάγκης των προσώπων, προς ους μέλλει να γενή συγκατάθεσις τις χάρις ή έπιεικεία. Εκτός τούτου, το νομοσχέδιον τούτο επήρσεν ένεκα της μεγάλης καθυστέρησεως, ήτις υπήρξεν ως προς την εκπλήρωσιν των όρων του περι προικοδοτήσεως νόμου, διότι αν άπαντες ήθελον εκπληρώσει τάς υποχρεώσεις των, τοιούτου νόμου ανάγκη δεν ήθελεν υπάρξει, η δε καθυστέρησις η άκολουθήσασα μ' όλην τήν χρήσιν των καταδικωατικών μέσων και τήν κατάσχεσιν του καρπού του προϊόντος των όφειλετών μας απέδειξαν, ότι οι όροι ένεκα των υπερβολικών συναγωνισμών κατέστησαν καταθλιπτικοί διά τους λαθόντας τήν προικοδοτήσιν, και έπομένως έγέννησαν τήν ιδέαν της συγκαταθέσεως και της ανάγκης του υπάρχοντος νομοσχεδίου· αλλαγού διά της ρηθείσης κατασχέσεως του προϊόντος απέδειχθη, ότι του μέν το προϊόν έσκέπαζε μέρος τι ώρισμένον του χρέους του, του δε ολιγώτερον, διά τον λόγον ίσως ότι ο μέν το έλαβεν εις υπέρσρκον τιμήν, ο δε μετριωτέραν, έπεται, ότι το νομοσχέδιον σύμφωνον με τάς άρар-

μοζόμενας εις το παρόν νομοσχέδιον περι έπιεικειας και χάριτος αρχάς, όφειλεν αναλόγως της ανάγκης εις τον μέν να παραχωρήσθ περισσότερον εις τον δε ολιγώτερον διά τον λόγον τούτον, και εις έν των έπομένων άρθρων του νομοσχεδίου εις μέν τον πληρώσαντα διά μιας όλον το κεφάλαιον του χρέους δεν λαμβάνονται οι τόκοι των έπομένων έτών, διότι ούτος αποδειχθείς ανεξέστερος διά των προηγηθεισών κατασχέσεων θέλει δανεισθ παρ άλλων διά να πληρώσθ το κεφάλαιον ενώ το νομοσχέδιον έν τώ άρθρω § δεν αποδέχεται τήν τοιαύτην έκπτώσιν του τόκου 2 τοίς 0|0 ως προς τα πληρωθέντα, λόγω ότι ο πληρώσας δεν έχει φαινεται τσαούτην της συγκαταθέσεως ανάγκην. Ερχομαι τέλος εις την τρίτην του κυρίου Γερουσιαστού ένστασιν, ήτις συνίσταται εις το ότι δήθεν το νομοσχέδιον παραβιάζει τήν μεταξύ του Δημοσίου και του προικοδοτημένου συμφωνίαν, αναγκάζει αυτόν να παραιτηθ του πληρωμένου φόρου 3 τοίς 0|0 διά ν' απολαύσθ των παρ του νομοσχεδίου γενομένων εις όλους παραχωρήσεων, καθώς και εις την παρ αυτού γενομένην κατάχρησιν του ύπουργού των Οικονομικών, είπόντος δήθεν, ότι η νομοθετική έξουσία έχει πάντοτε το δικαίωμα να διαρρήγνθ διά νόμου τα μεταξύ του Δημοσίου και των ιδιωτών συνεστηκότα συμβόλαια· άλλ' ο κύριος ύπουργός των Οικονομικών άπαντών εις την τρίτην ταύτην ένστασιν του κυρίου Γερουσιαστού δεν είπεν, ότι η νομοθετική έξουσία δύναται πάντοτε να διαρρήγνθ τα συμβόλαια και να καταργή κεκτημένα δικαιώματα· διότι όταν το σύνταγμα διαλαμβάνη διάταξιν τινα, η νομοθετική έξουσία σεβομένη αυτήν όφείλει να συμμορφώθ τήν δευτερεύουσαν νομοθεσίαν με την διαταξιν ταύτην. Εκαστον, καλώς συντεταγμένον σύνταγμα καθήκον πρώτιστον έχει να σεβόται τα καλώς κεκτημένα δικαιώματα· άλλ' κανείς δεν δύναται ν' άμφισβητήσθ, ότι εκάστον σύνταγμα δεν δύναται να καταργήσθ τα προς βλάβην της κοινής ωφέλειας συνεστηκότα, είτε με αποκήρυξιν, είτε άνευ, κατά την φύσιν του καταργουμένου δικαιώματος, αφού και άπλοος νόμος δύναται να πράξθ τούτο χάριν της δημοσίου ωφέλειας, και όταν το δημοσίον συμφέρον το απαιτεί· αν τα σύνταγματα δεν ήθελον έχει τήν ιδιότητα ταύτην, τότε ούτε η δουλεία η πρότερον ως κεκτημένον δικαίωμα έν όλη τή Εγγράφη ύπάρχουσα, ήθελε ποτέ καταργηθ, ούτε η Γαλλική επανάστασις των 1789 ήθελε φέρει τοιαύτα άναθεραγγά αποτελέσματα εις το Γαλλικόν έθνος καταργήσθ διά του συντάγματος τις τα κεκτημένα προνομία, δια

των οποίων τὸ μὲν ἔθνος διεχωρίζετο εἰς τόσας πολυκεφάλους τάξεις, πολεμίας πρὸς ἀλλήλας, οἱ δὲ νομοὶ καὶ ἐπαρχίαι εἰς τόσας ἀνεξαρτήτους ἐπικρατείας, εἰς τὸν αὐτὸν ὑποκειμένοι ἀρχόντα. Αἱ διατάξεις δὲ τοῦ Συντάγματος, τὰς ὁποίας ὁ κύριος ὑπουργὸς ἀνέφερεν εἰς πρὸς τὸ προκείμενον ἀντικείμενον εἶναι δῶν· ἢ ἡ λέγουσα ὅτι ἕκαστος συνεισφέρει εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας του, καὶ ἡ ἕτερα ὅτι πάντες εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου· κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν δὲ περὶ φορολογίας νομοθεσίαν μας ἡ ἀνισότης τῆς φορολογίας εἶναι προφανεστάτη, διότι οἱ μὲν πληρώνουσι 1 δραχ. τοῖς 0|0, οἱ δὲ 10· διὰ νὰ ἐκλείψῃ δὲ ἡ τοικύτη δυσαναλογία, δῶν μετὰ ὑπάρχειν, ἢ νὰ καταργηθῇ τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως, ἢ νὰ καταργηθῶσιν εἰς αὐτὸ καὶ οἱ πληρώνοντες τὰ 3 τοῖς 0|0· ἂν ἦτο δυνατόν νὰ γενῆ τὸ πρῶτον, τότε τὸ νομοσχέδιον εἶναι λίαν ἐπιλήψιμον, διότι τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως εἶναι πληρωμτέστατον, ἐμπεριέχον ὄχι μόνον ὅσα ὁ πρῶτον ἐντιμὸς λαλήσας κύριος Γερουσιαστὴς ἀνέφερεν, ἀλλ' ἐτι πλείωτερά ἐλαττώματα· διὰ τοῦτο καίτοι ὑπάρχον πρὶν εἰς ὅλας τὰς Ἑυρωπαϊκὰς ἐπικρατείας ἐξηλείφθη ἀπανταχοῦ ἀπὸ ὅλα τὰ εὐνομούμενα κράτη. Λέγων δὲ μεταβολὴν τοῦ συστήματος τῆς ἀποδεκατώσεως, ἐννοῶ ὄχι τὴν μεταβολὴν τοῦ τρόπου τῆς εἰσπραξείας, ὥστε ἀντὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἀλυσίων καταμετρήσεως καὶ εἰσπραξείας νὰ γίνονται ἡ βεβήσιαι τοῦ φόρου κατὰ στρέμμα δι' ἐκτιμήσεως, διότι τότε ἐμμένοντες πάντοτε τοῦ συστήματος τοῦ δεκάτου, ἢ αὐτὴ ὑπάρχει δυσαναλογία, ἀλλ' ἐννοῶ τὸ Ἑυρωπαϊκὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον στραγγίζομεν ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου ἀραιρῆ διὰ τοῦ φόρου ἐν μόνον μέρος αὐτῆς, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀφίεται εἰς τοὺς πολίτας πρὸς ἐπαρχεσίαν τῶν ἀναγκῶν των καὶ πρὸς ἐπαύξειν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου, διὰ τῆς παραγωγικῆς καταναλώσεως μέρους αὐτοῦ πρὸς αὐξάνειν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου· ἀλλὰ διὰ τοιαύτην μεταβολὴν καὶ χρόνος πολὺς, καὶ σίφης μεγίστη ἀπαιτεῖται ἐπιμένον· οὐδ' ἔργον τοῦτο ἡμέρας μίας· ὅτι δὲ οὕτως ἔχει, ἀποδείξει αὐτὸς ὁ ἐντιμὸς προλαλήσας, ὥστε καίτοι ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐμπνεόμενος ἰδεῶν, καίτοι διακρίνας ἐπὶ 3 ὀλόκληρα ἔτι κατὰ συνεχεῖαν ὑπουργός, δὲν ἔδυνθη μὴ ἀμοιβῶν καὶ γενναϊότητος καὶ δραστηριότητος νὰ φέρῃ τὴν τοικύτην τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος μεταβολὴν.

Ἐποὶ λοιπὸν δὲν ἦτο δυνατόν ἐν βραχείᾳ νὰ μεταβληθῇ τὸ τῆς ἀποδεκατώσεως σύστημα, οἷδε προφανῶς ἄλλο ἔμμεν μέσον εἰμὴ τὸ τῆς ἐπαναγωγῆς τοῦ 3 τοῖς 0|0 εἰς τὴν ἀπλήν ἀποδε-

κάτωσιν, μέχρι τοῦ τοῦ ἀρμοδίου ἐπιχειρήσει χρόνος μεταβληθῇ τὸ ὅλον τῆς ἀποδεκατώσεως σύστημα· διὰ νὰ ἐνεργήσῃ δὲ τὸ νομοσχέδιον τὴν τοικύτην ἐπαναφορὰν δὲν καταργεῖ βικίαις τὸ 3 τοῖς 0|0, ἀλλὰ προσέξει εἰς τοὺς πληρώνοντας τοῦτο τὰς ἐν τῷ νομοσχέδιῳ διαλαμβανόμενας παραγωγῆσεις ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τοὺς θέλοντας νὰ δεγθῶσιν τὴν τοικύτην μεταβολὴν, ἀφίει ἐτοιμίως αὐτοὺς ἐλευθέρους ἂν αἱ παραγωγῆσεις αὐταὶ εἶναι ἐυεπιμότεραι δι' αὐτοὺς νὰ δεγθῶσιν τὸ ἀντάλλαγμα καὶ νὰ παρατηθῶσιν τοῦ 3 τοῖς 0|0, ἂν δὲ ὁ τοῦ 3 τοῖς 0|0 εἶναι ἐπιωφελέστερος· νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ, μὴ ἀνεχόμενοι τὴν ὁποῖαν τὸ νομοσχέδιον προσέξει παραχώρησιν. Τὸ νομοσχέδιον ὅσα δὲν καταργεῖ βικίαις τὸ συντάλλαγμα, ἀλλὰ καθὼς συνέστη διὰ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἀντιθέτων βουλήσεων εἰς μίαν, οὕτω δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ εἰμὴ πάλιν διὰ τῶν αὐτῶν ἀντιθέτων θελήσεων εἰς μίαν θέλησιν· ἀλλὰ λέγει ὁ ἐντιμὸς προλαλήσας Γερουσιαστὴς ἡ προσεγγὴ τῶν παραγωγῶσεων τούτων ἐπὶ τῆ βίαιε τῆς δεγμῆς νὰ παρατηθῇ τοῦ 3 τοῖς 0|0, καὶ τῆς στεγνῆσεως τῶν πληρωμῶν τούτων εἰς τὸν μὴ στέρνοντα νὰ παρατηθῇ τοῦτο, εἶναι ἔμμεναι καὶ μὴ εὐλακίνας· ἐκδικασμοὶ πρὸς καταργεῖν τοῦ συμβόλαιου· πλὴν ἂς μὲ ἐπιτρέψῃ νὰ ἀπαντήσω, ὅτι ἡ φράσις τοῦ αὐτοῦ ἐμπεριέχει σύγχυσιν ἰδεῶν καὶ διαστρεφὴν τῆς ἐλευθέρως τοῦ ἀνθρώπου θελήσεως καὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, διότι εἰς πᾶν συμβόλαιον ὁ παραγωγὸν τι δομᾶται εἰς τοῦτο ἀπὸ τὴν ἐφελίαν τὴν ὁποῖαν ὑπόσχεται αὐτῷ ἢ προσορᾶ· οὕτω δὲ ὅλα τὰ συμβόλαια ἔθελον εἶσθαι συμβεδιασμένα· ἀλλὰ τὶς δὲν παρατηρεῖ ὅτι, ἐνὸς μέχρι τοῦδε διὰ τῶν προηγουμένων ἐστάσεων οἱ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου λαλήσαντες ἐπολέμουν αὐτὸ εἰς δῆθεν εἰσάγον τὴν ἀνισότητα, ἐνὸς μὲ ὅλα ταῦτα, ὡς ἀνωτέρω ἀπέδειξα, φιλάττει τὴν ἰσότητα στραγγίζομενον εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς τὰς διέποιεσε τὸ ἀντικείμενον, ἐντάθῃ καταπολεμοῦν τὴν ἰσότητα καὶ μάχονται ὑπὲρ τῆς ἀνισότητος, τὴν ὁποῖαν θέλει νὰ ἐξομαλύνῃ τὸ νομοσχέδιον· κατὰ τὰ ἀνωτέρω βῆθῆντα τὸ νομοσχέδιον προτεῖνον εἰς τοὺς πληρώνοντας 3 τοῖς 0|0 τὰς ἐν αὐτῷ διαλαμβανόμενας παραγωγῆσεις, ἂν θελήσῃ νὰ παρατηθῶσιν τοῦ 3 τοῖς 0|0, ἀφίει αὐτοὺς ἐλευθέρους, ἂν μὲν αἱ παραγωγῆσεις εἶναι ἀνωτέρας τῆς ἐφελείας τῶν 3 τοῖς 0|0, νὰ δεγθῶσιν αὐτὰς παρατιθέμενοι τοῦ λοιποῦ τοῦ 3 τοῖς 0|0, ἂν δὲ εἶναι κατώτερας, εἴτε ἂν τὸ 3 τοῖς 0|0 παρέχῃ κατώτερον ἐφελίαν, νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὸ 3 τοῖς 0|0· οἱ ἐπικρυνόμενοι δὲ

τὴν διατάξιν ταύτην τοῦ νομοσχεδίου τί θέλουσιν; ἀπαιτοῦσιν ὥστε μελανότει αἱ παρεχωρήσεις τοῦ νομοσχεδίου αἱ γενόμεναι πρὸς τοὺς πληρώνοντας ἀπλὴν ἀποδεκτάωσιν εἶναι κατώτεροι τῆς ἑραλείας τοῦ 3 τοῖς 0|0, νὰ ἔχωσι τὸ πλεονέκτημα τῶν 3 τοῖς 0|0 καὶ νὰ λάθωσι καὶ τὰς τοῦ νομοσχεδίου παρεχωρήσεις; ἀλλὰ ποῦ τότε ἡ ἰσότης μεταξὺ τῶν πληρώνοντων τὸ δέκατον καὶ τὸ 3 τοῖς 0|0; ἀπαιτοῦντες δὲ τοιοῦτόν τι, δὲν μάχονται προφανῶς εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὑπὲρ τῆς ἀνισότητος; ἀλλ' εἰς ποίας καὶ πόσας ἀντιράσεις δὲν εἶναι φυσικὸν νὰ περιπίπτῃ ὁ σκεπτόμενος ἐπὶ σαφῶν βάσεων; διὰ τοῦτο παῦσα, κύριοι, τὸν λόγον μου μὴ θέλιν νὰ σὰς κουράσω πλείοτερον ἀναλαμβάνων νὰ κάμω σαφέστερα τὰ ἤδη ἀρ' ἐκυτῶν σαφῆ πιστεύω δ' ἀδιστακτικῶς, ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ζηθέντων κατανοήσατε δεόντως καὶ τὸ ἀνωπώτατον ὅλων τῶν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου γενόμενων ἐνστάσεων, καθὼς καὶ τὸ βᾶσιμον καὶ ὀρθὸν τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἐφ' οὗ ἤδη μέλλομεν νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν ψήφον μας.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικῆ Συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχεδίων περὶ στρατολογίας, ναυτολογίας καὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855 καὶ τὴν ἀπολογιστικὴν αὐτοῦ ἐκθέσιν, ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855.

Παρουσιάζοντες εἰς ὑμᾶς τὸ ἐσιώκλιστον νομοσχεδίον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας, τὸ ὁποῖον ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐπικαλούμεθα τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, διὰ νὰ δυνηθῶμεν, ἐφαρμόζοντες τὸν νόμον, νὰ συμπληρώσωμεν τὰς ἀραιωθείσας καὶ ἀραιουμένας καθικάστην τάξεις καὶ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὰς ἀπολύτους πολυμεθεῖς ἀνάγκας τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν δημοσίαν τάξιν, μάλιστα εἰς τὰς παρούσας ἀνεπιτήρητους περιστάσεις, καὶ ἃς παρίσταται πλείοτερον ἀνάγκη.

Ἐκ τοῦ νομοσχεδίου τούτου θέλετε πληροφορηθῆ ὅτι ἡ μὲν δύναμις τοῦ ναυτικοῦ προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χιλιάδας ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἑνὰ ἄνδρας, αξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ναύτας καὶ λοιπούς· ἡ δὲ δύναμις τοῦ στρατοῦ

τῆς ἑρᾶς εἰς δέκα χιλιάδας πεντακοσίους τεσσαράκοντα ἑνῆκα ἄνδρας, αξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, στρατιώτας καὶ λοιπούς. Ἀλλ' εἰς τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ τῆς ἑρᾶς, οἱ μὲν 9,753 εἶναι τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς, οἱ δὲ 797 εἶναι τῆς φάλαγγος καὶ τοῦ λόγου τῶν ἀπομάχων. Εἰς τὴν δύναμιν ἡμῶς ταύτην συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ἐξῆς προσθήκαι.

- α) Διὰ τὸν ὑγειονομικὸν κλάδον κατὰ τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου
- 1854 Ἰψήλων Βασιλικῶν Διατάγματα ἄτομα 17
- β) Διὰ τὸ ἵππικὸν μίαν Ἴλιν » 105
- γ) Διὰ τὸ πυροβολικὸν ἓνα λόγον » 104
- δ) Διὰ τὸ μηχανικὸν 37
- ε) Διὰ τὸν λόγον τῶν σκαπανείων καὶ πυροσβεστικῶν 98

Ὀλικῶς ἄτομα 361

Αἱ προσθήκαι αὗται θεωρήθησαν λίαν ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν καὶ κύρωσιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου θέλομεν προκαλέσει τ' ἀπαιτούμενα ὄργανικὰ Διατάγματα.

Πρὸς τοῦτοις τὸ πεζικὸν τῆς γραμμῆς θέλομεν ὀργανίσει καὶ διαίεσει εἰς τρία συντάγματα ἀνὰ δύο τάγματα ἕκαστον, ἐπειδὴ ὁ σχηματισμὸς οὗτος εἶναι καταλλετότερος καὶ διὰ τὴν συγκέντρωσιν καὶ εὐκαλίαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκκίνησιν τῶν λόγων καὶ διακλήρυν τῶν ταγμάτων, καθ' ὅσον αἱ ἀποθήκαι τοῦ ὕλικου καὶ τοῦ ὅπλισμοῦ ἐν γένει δὲν θέλουσιν εἶσθαι ὡς μέχρι τοῦδε χωριστὰ εἰς ἕκαστον τάγμα, ἀλλὰ συγκεντρωμέναι εἰς ἕκαστον σύνταγμα, ὥστε καὶ διὰ τὴν λογικὴν ὑπηρεσίαν ὁ σχηματισμὸς οὗτος καθίσταται καταλλετότερος καὶ οικονομικώτερος, ἐπειδὴ ἀφαιρεῖται ἐξ ἑκάστου τάγματος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιτελῶν καὶ ὑποτελῶν καὶ περιορίζεται εἰς μόνους τοὺς ἐπιτελεῖς καὶ ὑποτελεῖς τοῦ συντάγματος.

Προσθέτομεν δὲ ὅτι δυνάμει τοῦ ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1854 Ἰψηλοῦ Βασιλικῆ Διατάγματος ὀργανισθῆσαν καὶ τρία αὐθόπαρκα τάγματα τῶν ἀεροβολιστῶν· ὁ σχηματισμὸς τῶν ταγμάτων τούτων θεωρήθη ἐπίσης ἀναγκαῖος πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς· οἱ ἀποτελοῦντες μέρος εἰς τὰ τάγματα ταῦτα, ἐκτός ὅτι ἔχουσιν ἑτατισμὸν καὶ ὅπλισμὸν ὁμοίωμορον καὶ ἐξασκῶνται εἰς ὅσα τὰ εἶδη τῶν γυμνασίων τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς, μανθάνουσι πρᾶσι νὰ πολεμήσῃ καὶ εἰς διασκευ-

μένον τάξιν. Τὰ γυμνάσια ταῦτα τῶν ἀκροβολιστῶν εἰσι πολὺ χρήσιμα ἰδίως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἧτις περιέχει πολλὰ ὄρενά καὶ δύσβατα μέρη. Γνωρίζετε, κύριοι, ὅτι ὁ καλῶς ἐνοούμενος στρατὸς δὲν χρησιμεύει εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν νόμων καὶ εἰς τὴν υπεράσπιον τοῦ ἔθνους κατὰ ἐνδεχομένου ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ.

Ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι χορηγούντες ἀπαντες τὴν συνδρομὴν σας ὅπως ἀποκτήσωμεν στρατὸν καλῶς ὀργανισμένον, θελομεν εὐθάσει ὅσον τάχος εἰς τὸ ποθεύμενον καὶ θελομεν καταστήσει βαθμηδὸν τὸ ἔθνος ἡμῶν σοβαστὸν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τάξις καὶ ἀσφάλεια θίλει κατασταθῆ ἀκράδαντος.

Πρὸς τοῦτους θέλατε παρατηρήσει ὅτι, μολοντι ἔχομεν ἀνάγκην πλείωτας δυνάμεις πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀρκεομένων τάξεων τοῦ στρατοῦ, δὲν ἐζητήσαμεν πλέον τῶν 1,500 νεοσυλ-
λάκτων, ἧτοι 500 ὀλιγωτέρους τῶν παρελθόντων δύο ἔτων τοῦ 1853 καὶ 1854, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν τὸ ἔθνος, χάριν τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰουνίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Θ Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους ὑπουργοὺς, τῶν Στρατιωτικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν, καὶ θέλει ὑποστραχηθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ἰουνίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΑΤΟΣ, Α. ΣΥΓΟΜΑΑΣΣ, Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

Υπαρξάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασάσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἡ δύναμις τοῦ ναυτικοῦ προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χίλιους τεσσαράκοντα ἕνα ἀνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ναῦτας καὶ λοιποὺς.

Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ἑώρας προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς δέκα χιλιάδας πεντακοσίους τεσσαράκοντα ἑνῆκα ἀνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, στρατιώτας καὶ λοιποὺς.

Ἄρθρον 2. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς ἑώρας στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χίλιους πεντακοσίους ἀνδρας.

Οἱ χίλιοι πεντακόσιοι αὗτοι ἀνδρες θέλουσι διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν Νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἑπαρχῶν εἰς τοὺς δήμους.

Ἄρθρον 3. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις δύο ἕως δέκα, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νόμου τοῦ 1851, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν τοῦ 1855 ἔτους.

Ὁ παρῶν Νόμος ὑφιστάται ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασάθη δὲ νὰ ἐκτυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ πρὸς τοὺς κυρίους Γερουσιαστὰς καὶ τὰ Τμήματα, συνελθόντα εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ, νὰ ἐπιλέξωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς συντάξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἐπιτάκτως παρελθούσης τῆς ἑώρας ὁ κύριος Πρόεδρος ἔλασε τὴν συνεδριάσιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Ἰουνίου 1855 ἡμέρα Περαιτικῆς.

Ἀναγνωσθέντες τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ἑ.κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδριάσιν.

Τὸ πρακτικὸν τῆς 7 Ἰουνίου ἀναγνωσθέντα ἐπιγράφονται τῶν τῆς 9 Ἰουνίου πρακτικῶν ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἐπιχώρησις ἀνεβλήθη διὰ τὴν προσχῆ συνεδριάσιν.

Ἀπαγγελλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδιοῦ περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προικοδοτήσεως, ὁ Γερουσιαστῆς Κύριος Παλαμιδῆς λαβὼν τὸν λόγον εἶπε.

Ἀκουθάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶμαι ἀναγκασμένος διὰ τὴν μεσολαβήσαντα δικαιοπῆν νὰ ὑπαινέσω δύο πρά-

σεις του Κ. επί των Εκκλησιαστικών Υπουργού βίβησας κατά τὴ προοίμιον καὶ ἐπιλογίου του ἀρχαίαι δὲ ἐξ αὐτῶν τὸ μὲν διότι μοι ἕκαμον ἰσχυρὰν ἐτύπωσιν, τὸ δὲ διότι ἀνευ ἀνασκευῆς τούτων δὲν δύναμαι νὰ προδῶ εἰς τὸν λόγον μου μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἐλευθερίαν. Ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀμα λαβὼν τὸν λόγον μετὰ τὴν ἀγορεύσειν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίθου εἶπεν ἀποτετιόμενος πρὸς αὐτὸν οἰοεὶ δογματικῶς καὶ μετ' ἀγανακτικῆς: «Ἐκαστος τῶν ἀγορευόντων πρέπει προηγουμένως νὰ διακρίνη τὴν θέσιν του, ἀν ἤλθ. προέρχεται ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτευτικῆς ἢ συμπολιτευτικῆς, διότι σιωπῶν τοῦτο καὶ προταίνων ἀντιθετὸν ἰδέαν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς βελτιώσεως, ἄλλον σκοπὸν δὲν ἔχει εἰμὴ νὰ παραλύσῃ τὴν πράξιν. Εἰς δὲ τὸν ἐπιλογόν του ὁ Κ. ὑπουργὸς μέγαν ἐποίησε λόγον περὶ τῶν κακῶν ἐντυπώσεων ἃς εἰς τὸν λαὸν θέλει προξενήσῃ ἢ ἀπορρίψῃς τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἐπέσειεν ἀπειλὴν τινα.

Ἐγω λο πὸν τὴν τιμὴν νὰ εἶπω πρὸς τὸν Κ. ὑπουργόν ὅτι ἐν Ἑλλάδι οὐδέποτε ἔλλειψεν ἡ παρρησία τοῦ πολιτικοῦ φρονήματος, ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει ὁ τρόπος τῆς τοικύτης διακρίσεως ὡς ἐν Ἑυρώπῃ καὶ ἰδίως ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπου ὁ Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς εἰσερχόμενος εἰς τὸν περιβόλον διακρίνεται ὡς ἐκ τῆς θέσεως τὴν ὁποῖαν λαμβάνει, ὁπλ. τῆς δεξιᾶς πτέρυγος, τῆς ἀριστερᾶς καὶ τοῦ κέντρου. Ἐν Ἑλλάδι τοιαύτη διάκρισις θέσεων ἐπιδεικτικῶν δὲν ἵκασθε χώραν, ἀλλ' ἐκ τῶν λόγων καὶ πράξεων διακρίνεται τὸ πολιτικὸν ἐκάστου φρόνημα. Ἐν Ἑυρώπῃ μάλιστα ὅπου ὁ πληθυσμὸς εἶναι μέγας, αἱ δὲ τάξεις τῶν πολιτικῶν φρονημάτων καὶ τῶν σχετικῶν συμφερόντων ἔχουσι τὴν ἀρχὴν των πρὸ αἰώνων, καὶ ἔλαθον πάγιον χαρακτῆρα, ἡ ὡς εἴρηται γινομένη διακρίσις κατέστη ἀναγκαία συνέπεια, ὡστε πᾶν βῆμα καὶ πᾶν βῆμα αὐτῶν πρέπει νὰ φέρῃ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ πολιτικοῦ του φρονήματος. Μεταξὺ ὁμοῦ ἡμῶν οὐδεμία σύγκρισις δύναται νὰ ὑπάρχῃ τοῦ πολιτικοῦ φρονήματος, ὡς γνωρίζοντων ἀλλήλους κάλλιστα· οὐχ ἦτον δὲ ὑπάρχουσι καὶ τινες περιστάσεις, καθ' ἃς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρωτᾶται τὸ πολιτικὸν πνεῦμα ἐκάστου, οὐκ νὰ τίθεται εἰς ἀμφιβολίαν τὸ αἰσθημὰ του ὑπάρχουσι λέγω ἀντικείμενα γενικὰ εἰς τὰ ὁποῖα ἐνοῦνται αἱ εὐχαὶ ὅλων ὡς τὸ προκείμενον περὶ προικοδοτήσεως. Ἐν τῇ τοιαυτῇ λοιπὸν περιστάσει ὁ θέλων νὰ δεῖξῃ εὐσυναιδητότερον δῆθεν τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀπὸ τὸν ἄλλον, θακνύει ἀπ' ἐναντίας πάθῃς ἢ κα-

κίαν διότι οὐδεὶς δύναται νὰ μὴ ἀγαπᾷ ἑαυτὸν, τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους, τοὺς συμπολίτας του, οἵτινες ἅπαντες θέλουσι συμμετάσχειν τοῦ τοιούτου καλοῦ· καὶ ἐν τις ἀντιέγῃ εἰς τὸς προτίσεις τινος ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, δὲν ὀρμάται βεβαίως ἀπὸ σκοπὸν πλάγιον, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐντελεστεράς: καταρτίσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ ἀντικειμένου· τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ Κ. Χ. πισιδου, τοιαύτην πρόθεσιν βελτιώσεως τοῦ ἔργου καὶ ἐγὼ καὶ πᾶς ἄλλος ἔχομεν. Καὶ ὁμοῦ διὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω Κ. ὑπουργέ, καὶ διὰ νὰ ἀπαλλαγῶ καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοιαύτην τινα ἐπίκρισιν σᾶς ἔρχομαι νὰ διαστειλῶ τὴν θέσιν μου, ἥτις ἄλλως σᾶς εἴαι ἀρκετὰ ἐγνωσμένη, ὅτι δηλ. δὲν εἶμαι ἀντιπολιτευόμενος τοῦ παρόντος ὑπουργείου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀπολύτως ἀντιπολιτευόμενος αὐτοῦ. Συμφωνῶ μετὰ τῶν σημερινῶν ὑπουργῶν ὡς πρὸς τὰς Συνταγματικὰς ἀρχάς, ἀν καὶ οὐδεμία σημερινὴ πολιτικὴ διαφέρει ὡς πρὸς τὰς ἀρχάς ταύτας· συμφωνῶ ἐπίσης πληρέστατα ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, διαφωνῶ δὲ μὲ αὐτοὺς ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν ὅλων αὐτῶν δηλ. ἡ ἀντιπολιτευσις μου εἶναι σχετικὴ ἐπὶ τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργείου· ἡ τοιαύτη διαφωνία δὲν εἶναι ἀδιάφορος, διότι ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ καταστρέφει πολλὰκι τὴν οὐσίαν.

Ἐρχομαι ἤδη εἰς τὸν ἐπιλογὸν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἦτοι εἰς τὴν ἀπειλὴν του. Εἶναι λαμβασμένος ὁ Κ. πρῶην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι κακαὶ θέλουσιν ἐπέλθει ἐντυπώσεις εἰς τὸν λαόν, ἐάν τὸ Νομοσχεδίον του δὲν λάβῃ πλήρη ἀποδοχὴν· διότι οἱ λαοὶ γορίζουσι κάλλιον αὐτοῦ τὸ ὕψος τῶν δικαιωμάτων των, καὶ δὲν τοὺς λαμβάνει ἡ εὐλιχρίσια τῶν Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν, ὡς οὐτε τὰ κατ' ἐπίδειξιν αἰσθημὰτα φιλοπατρίας τινῶν. Συνεθισαντες ἀπὸ καιροῦ νὰ ἐγκαρτερῶσιν ἀπάναντι ὅλων τῶν περιπετειῶν, εὐχάριστος πολλὰκι δέχονται κατὰ τὸ λεγόμενον ἀπὸ τὸν κακὸν χρωροειλέτην καὶ σακκὶ ἄχυρον. Τοιαύτας κρίσεις θέλουσι φέρει ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου σας, Κ. ὑπουργέ, ἐάν δὲν τύχῃ τῶν ἀπαιτουμένων βελτιώσεων· οὐδόλιος δὲ θέλουσιν ἀταλπισθῆ εἰς περιπτώσει ἀπορρίψεως αὐτοῦ, ὡς δὲν ἀπληπίσθησιν καὶ μέχρι τοῦδε.

Διελθίσας οὕτω τοὺς δύο φραγμούς τοὺς ὁποῖους ὁ Κ. πρῶην ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐθεσεν εἰς τὴν πορείαν τῶν ἀγορευμάτων μας, καὶ ἤδη δὲν δύναμαι νὰ προδῶ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ λόγου μου ἀνετ' τῆς διαλύσεως καὶ τρίτης τινος φράσεως, ἥτις εἶναι ἡ περὶ εὐεργεσίας καὶ εὐποιίας παχυτάτη ἀπαγγελία

τοῦ Κυρίου πρῶτον ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τὴν ὁποίαν εὐνοίησεν νὰ ἀπαγγέλλῃ καὶ εἰς ὅλα ὅσα μέχρι τοῦδε μᾶς ἔφερον Νομοσχέδια με τοιαύτην ὀφρὴν καὶ με τοιοῦτην σημασίαν, ὥστε δὲν ἤμπορεῖ νὰ μὴ σκανδαλίσῃ καὶ τὸν ἀπαθέστερον, διότι διὰ τῶν τοιούτων φράσεων θελεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ταῦτα ἀποβρέουν ἀπὸ μόνην τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀγαθότητα. Τὴν τοιαύτην λοιπὸν εὐεργετικότητα καὶ ἐγὼ καὶ τὰ πράγματα αὐτὰ ἀποκρούουσιν, διότι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐνεργεῖ ἕτερον τι εἰμὴ τὸ καθήκον τῆς, καθόσον συναφῆς με τὴν σκοπὸν εἰς ἐλευθερίας μας ἦτο καὶ ἡ πρόσφατος τῆς γῆς τῶν πατέρων μας διὰ καταλλήλων μέτρων. Μένει λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν ἐὰν τοιαῦτα ἐληφθήσαν καὶ ποῖα τὰ προκείμενα.

Τὸ ἔθνος, Κύριοι, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος καὶ τῶν προσωρινῶν Κυβερνήσεων τοῦ βαδίζον ἀνεκδοτῶς πρὸς μόνην τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐνδόξου ὑπὲρ ἐλευθερίας ἔργου ἔδειξε καὶ μοναδικὴν ὑλικῶς αὐταπάρκυσιν, οὐδὲως ἐγκύψαν εἰς μέτρα ἰδιοτελείας, ἀρκουθὲν εἰς μόνας τὰς περὶ ἀνταμοιβῶν ἐν δέοντι ὑποσχέσεις· οὐχ ἕττον ὅμως ἀπ' ἑτέρου δόσαν εἰς τὰς Κυβερνήσεις του τὴν προσπόρισιν τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων του ἐκ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἀμετακλήτως τὴν ἐκποίησιν τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀπαγορεύσεν ὡς κειμήλιον κοινῆς κληρονομίας μετὰ τὴν ἀποκατάστασίν του. Ἀπὸ δι τὸν ἀγορεύσαντα χθὲς Γερουσιαστὴν Κ. Χρηστιδὴν ἤκουσατε πῶς ἐδείχθη πρὸς τὰς Κυβερνήσεις ὅσα ἐδικαίωσαν νὰ κάμωσι μικρὰν τινα χρῆσιν.

Ἦλθεν ὁ αἰδιδμος τῆς Ἑλλάδος Κυβερνήτης Καποδίστριας, ἐποχῇ, ἀπ' ἧς ἔρχεται ἡ ἀποκατάστασις μας. Καὶ ἐνταῦθα θέλω πακαλείψαι καθῆκον ἱερὸν, ἐὰν δὲν ὁμολογήσω, ὅτι πρῶτος καὶ μόνος ὅστις ἠδυνήθη νὰ ἐμβατεύσῃ καὶ πλησιάσῃ εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐπιθυμίας, ἠπλῆξεν αὐτὸς οὗτος ὁ Καποδίστριας. Ὁμιλῶν περὶ θετικῶτος δὲν προτίθεμαι νὰ κολακεύσω, ἀλλὰ γυμνήν καὶ μόνην τὴν ἀλήθειαν εἶπα, τὴν ὁποίαν ἐκ τοῦ πλησίον γινώρισκα, καθὼς χρηματίσας μέλος τῆς ὑπ' αὐτοῦ συστηθείσης Γερουσίας.

Ἡ γνώμη λοιπὸν ἐκεῖνου καὶ αἱ προσπάθειαι του ἦσαν ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ προδραμεῖ τῆς τοιαύτης ἐπιθυμίας του ὑπῆρξαν τὰ διάφορα ψηφίσματα τῆς ἐν Ἄργει Συνελεύσεως καὶ αἱ ἰδιαιτέρη ἀκολουθίως αὐτοῦ πράξεις περὶ ἀποκαταστάσεως διαφόρων ἀγωνιστῶν διὰ τῆς παραχωρήσεως μέρους ἐθνικῆς γῆς· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τοῦ γενικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ ἦτον ἡ παραχώρησις εἰς ἐκάστην Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν 80—100 στρεμμάτων γῆς

ἐπὶ τῆ μόνῃ ὑποχρῆσει τῆς ἐνιαυσίου πληρωμῆς πρὸς τὸ δημόσιον κατὰ στρέμμα λόγῳ φόρου οὐχὶ πλέον τοῦ ἐνὸς φοίνικος. Ἀλλ' εἰς τὴν πραγματικὴν ἰσὴν τοῦ τοιούτου μέτρου ἀέδειξε καὶ τὴν ἐξῆς διαθέσιν· ἡ πραγματοποίησις τῆς τοιαύτης διανομῆς τὸ πρῶτον νὰ γίνῃ εἰς τοὺς ἀρχικοὺς κατοικοὺς ἐκάστου χωρίου ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτοῦ· τὸ δὲ τυχόν περισσεύμα νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τοὺς περικολλησάντας εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ὡς τοιοῦτοι ἦσαν οἱ τὴν πατρίδα τὴν ἐγκαταλείψαντες καὶ μέρος λαβόντες εἰς τὸν ἀγῶνα, δι' ἐκεῖνους τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας τῶν γῆ δὲν ἤρκει, ἢ καὶ δι' ὅτους ἡ κατοικία δὲν εἶχε πανταπασιν ὡς αἱ νῆσοι καὶ λοιπὰ ἄλλα μέρη. Ἀλλ' αἱ ἀντίθετοι ταύτης ἐγερθεῖσαι ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἰδέαι, ὑπαγορευθεῖσαι οὐχὶ ἀπὸ πλάγιον σκοπὸν, ἀλλ' ἐκ συναίσθηματος προσφοριέρας τοῦ σκοποῦ ἐπιπληρώσεως ἐκώλυσαν ἐπὶ τινα χρόνον τὴν πραγματοποίησιν. Ἦσαν δὲ αὗται αἱ ἐξῆς· τοῦ νὰ γίνῃ ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς εἰς ὁποιοῦδήποτε μέρους ἐκαστος ἤρσκητο, καὶ τοῦ νὰ δοθῇ γραμματίων εἰς ἕνα ἐκαστον ἀξίας ἐξ ἑκατῶν φουνίκων, ἵνα διὰ τοῦτου προσκλήσται ἐπὶ δημοπρασίας τὰς ἀνάλογους γαίας μὴ θεωρουμένης κατορθωτῆς τῆς εἰς ὅλους παραχωρήσεως γῆς ἐξ ὅλων ἴσως τῶν ποιότητων. Ἦθελον οὖτως συμβιβασθῶσι ταῦτα μετὰ τὴν ἰσχὺν πάντοτε τῆς γνώμης τοῦ Κυβερνήτου τοῦ νὰ παραχωρηθῶσιν ὠρισμένα στρέμματα γῆς καὶ νὰ τεθῇ ὠρισμένος φόρος ἐὰν δὲν ἐπάρχετο ὁ θάνατος αὐτοῦ.

Καὶ αὐτὴ ἡ ἀνιευκαλία δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἔδειξεν ἐξ ὑπ' ἀρχῆς ἀγαθὴν προαίρεσιν εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ ἰδιοκτητίας τοὺς Ἑλλῆνας διὰ τῆς παραχωρήσεως τῆς γῆς, καὶ τοιοῦτον σκοπὸν εἶχον οἱ περὶ προικοδοτήσεως νόμοι, ἀλλὰ δυστυχῶς φαίνεται, διὲ ἡ τοιαύτη νομοθετικὴ ἐγένετο ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τοῦ τόπου, τῆς κορίας ἐπιθυμίας καὶ τῶν συμφερόντων αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο οἱ τοιοῦτοι νόμοι στηριχθέντες εἰς ὑπολογισμοὺς ἐσφαλμένους ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας, τῆς προσόδου καὶ τῶν ἐξόδων τῶν γαιῶν, ὑπ' ὅσων δὲ λαβόντες εὐκολίας δανείων καὶ ἄλλων μέσων, περιὼν οὐδῶως ἐφρόντισε, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κέρωσιν αἰσίον ἀποτέλεσμα, διότι ἐλάχιστος ἐδέκετο νὰ παρέλθῃ χρόνος καὶ ἀπατες οἱ συμμετασχόντες τῶν προικοδοτήσεων πικρὰ μεταμελήθησαν· τούτου δὲ ἐνεκα καὶ ἐλάχιστος ἀριθμὸς οἰκογενειάρχων ἔλαβον μέρος αὐτῆς τῆς τοιαύτης προικοδοτήσεως καταλλήλως προικοδοτήσεως ὀνομασθείσης. Εἶναι δὲ ἀλήθες, ὅτι ἐκτὸς τῶν φηθεῖσάν αἰτιῶν συνε-

τέλεσεν εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ κακοῦ καὶ ἡ τυφλὴ τινῶν τῶν συμ-
 μεθεζάντων τάσις πρὸς τὸ ὑπέρογκον τῆς ἀξίας τῆς γῆς, ὁμοια-
 σάντων τὸν ἀσθενῆ λαίμαργοντα κατὰ τὴν ἀνάγκησιν. Τοιαύτη
 παρεκτροπὴ δὲν ἦτο περιδοξὴ δι' ἀνθρώπους ὄντας καὶ ἀπὸ
 δουλείας ἀνακούψαντας. Ἐντεῦθεν καὶ αἱ διάφοροι ὑφωθίαι
 κατὰ καιρὸν φωναὶ καὶ αἱ γινόμεναι παρατηρήσεις καὶ παρα-
 κλήσεις περὶ τῆς ἐκὰς ορθώσεως τῶν τοιούτων ἀνελπίστων ἐκ-
 βάσεων, ἕνεκα τῶν ὁποίων συντριβεῖσα ἡ πατρικὴ τοῦ Πασι-
 λέως καρδιά, πρὸ πολλοῦ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερ-
 νήσεώς του εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σκίψιν τῆς,
 καὶ ἂν δὲν λαθάνωμαι ὑπεβλήθη ἄλλοτε εἰς τὸν Βουλὴν ἐν περὶ
 τούτου Νομοσχεδίου γενικὸν περὶ πρικοδοτήσεως καὶ ἐπαναρ-
 θωτικῶν τῶν γινομένων, ἀλλὰ δὲν ἐπαιώθη ἕνεκα τῶν περι-
 στάσεων. Δευτέραν δὲ ἤδη φορὰν ὑποβάλλεται τὸ προκειμένον
 τὰ γινόμενα μόνον ἀφορῶν καὶ οὐδὲως ἐπιτρέπον τὴν πρὸς-
 ὄδον ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐξετάσῃ εἰδικώτερον τὰ περὶ τούτου, ἐρωτῶ
 εἶναι τούτο σύμφωνον μὲ τὰ ἀπαγγελίας τοῦ Κυρίου Μαυρο-
 κορδάτου, καὶ ὅ,τι ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας αὐτοῦ εἰπετό τις
 νὰ ἐλπίσῃ; Τοιαύτην προτιθέμενος νὰ κάμω ἐξήγησιν καὶ ἐρώ-
 τησιν, διὰ τοῦτο ἐξήτησα τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Κ. πρωθυπουρ-
 γοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ὅπως
 δὲ καὶ ἄλλοι παρετήρησαν καὶ ἡ ἀπουσία τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰ-
 κονομικῶν ὑπουργοῦ δὲν εἶναι ἐπουσιώδης. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι
 τὸ Νομοσχέδιον εἰσῆχθη ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀργυρο-
 πύλου ὑπουργοῦντος, ἀλλ' ἡ συζήτησις αὐτοῦ ἤρξατο μετὰ
 τὴν ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν μεταρθεσίαν του· πρὸς
 πάντα προσδοκίαν μέχρι τοῦδε δὲν εἶδομιν ἐμφανισθέντα κατὰ
 τὴν συζήτησιν τὸν νῦν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἐν ᾧ
 κατὰ τὸ Β. διάταγμα λ' οὐ ἐπιτρέπεται ἢ εἰς τὴν Γερουσίαν
 εἰσαγωγή τοῦ Νομοσχεδίου, διατάσσεται αὐτὸ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰ-
 κονομικῶν ὑπουργός νὰ ὑποτηριξῇ τούτο κατὰ τὴν συζήτησιν.
 οὗτος θέλει προσυπογράψῃ εἰς τὴν κίβωσιν αὐτοῦ, καὶ οὗτος
 μόνος θέλει προέλθῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν του. Νομίζω δὲ ὅτι
 καθ' οἰανδήποτε περίστασιν κωλύσεώς του, ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ
 νέον διάταγμα διὰ τὸν προσδιορισμὸν ἄλλου, ἄλλως εἶναι πε-
 ριττὸς ὁ τοιοῦτος τύπος, καὶ οὔτε ὁ λόγος τῆς ἀμοιβαίας εὐθύ-
 νης τῶν ὑπουργῶν δύναται νὰ φέρῃ εἰς ἀνωμαλίαν τοῖς τοιού-
 τοις τύποις, καθόσον ὑπάρχει διαφορὰ μετὰ τοῦ συνυπευ-
 θίνου καὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ἐνεργείας τῶν ὑπουργῶν.
 Ἠκούσατε, κύριοι, ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀγορεύσαντα ὑπουργὸν ὅτι

τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἴδιον προϊόν αὐτοῦ,
 ἀλλ' εἶρε τοῦτο ἐν τοῖς ἀρχαῖσις τοῦ ὑπουργείου συνταταγμέ-
 νον ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Κ. Προβιλεγγίου ὅτι ὑπέβαλε τοῦτο
 εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον περὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ π. ε.
 ὅτε καὶ ἐγὼ, ὡς ἀπαρτίζων μέλος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου
 ἔλαβον γνῶσιν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον αἱ περιστάσεις μοι τὸ ἐπέτρε-
 πον τότε· διότι γνωρίζετε ὅτι ἡ δυστυχὴς μαστίζουσα τὸν
 τόπον γολέρα, εἰπετο νὰ ἀπασχολῇ ὅλην τὴν προσοχὴν μου.
 ἕνεκα τῆς θέσεώς μου, ὡς ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν· τούτου
 ἕνεκα οὔτε συζήτησις ὡς εἶδει ἔλαβε χώραν καὶ ὅταν ὁ Κ. Ἀρ-
 γυροπούλος ὑπουργός τότε τῶν Οἰκονομικῶν ἔσπευσε νὰ κατα-
 λογίσῃ καὶ τὸ ἔργον τοῦτο σὺν τοῖς ἄλλοις, ἐπεφυλάχθην νὰ
 ἐπιφέρω τὰς κρίσεις μου ἀκολούθως, καὶ ἂν πρότερον δὲν μοι
 ἐπιτραπῇ τοῦτο, τοῦλάχιστον κατὰ τὴν ἐν τοῖς Νομοθετικοῖς
 σώμασι συζήτησιν, ἅτινα δὲν εἶχον εἰσέτι συνέλθει. Οὐχ ἦττον
 δὲ γενικῶς πῶς τὸ ἐθεώρησα βέλτιον τοῦ προϋπαρχόντος περὶ
 προικοδοτήσεως νόμου καὶ ἀποτελεσματικώτερον ὡς πρὸς τὸ
 μέρος τοῦ τοκοῦ καὶ τῶν προθεσμιῶν ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν περὶ
 καθυστερούντων παρατηρήσας ἀπλῶς ὅτι ἐπὶ τοιαύταις βάσει-
 σιν ἦτο συνεπὲς νὰ στηριχθῇ καὶ τὸ περὶ φηαρτῶν κτημάτων.
 Εἰς τὴν τοιαύτην ἐπιφύλαξιν καὶ παρατήρησίν μου ἦτο σύμφω-
 νος, καθόσον ἐνθυμούμαι καὶ ὁ Κ. Λόντος, ὅστις τότε ἀνήρτιζε
 μέρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω ὅτι
 ὅλα ταῦτα ἐγένοντο ἐπιπολαιῶς. Ἀποσυρθεὶς μετ' ὀλίγον τοῦ
 ὑπουργείου δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ ἔλθω εἰς νέαν σύσκεψιν ἐπὶ
 τοῦ ἀντικειμένου ἐκεῖνος μετὰ τῶν ὑπουργῶν. Ἐν τούτοις ἔκ-
 τοτε παρῆλθον τῶσαι μῆνες, καὶ ἐν ᾧ ὁ Κ. Μαυροκορδάτος εὐρί-
 σκετο εἰς θέσιν νὰ συζητήτῃ ἀνέτως καὶ δι' ὅλων τῶν μέσων,
 ἀπορῶ πῶς περιορίσθῃ νὰ φέρῃ καὶ ἤδη εἰς τὰ Νομοθετικά
 σώματα τὸ τοιοῦτον εἰδικὸν καὶ ὄλιγον ἀπᾶδον εἰς τὰς κυρίας
 εὐχὰς τοῦ ἔθνους Νομοσχέδιον. Ὁ Κ. Μαυροκορδάτος μάρ-
 τυς χρηματίσας τοῦ ἔθνικου ἀγῶνος, ἔπρεπε νὰ μὴ παραλείψῃ
 τὴν εὐκαρίαν τοῦ νὰ γίνῃ ὁ ἀναπληρωτὴς τῶν ἐπὶ τοῦ προκει-
 μένου ἐλλείψεων· οὐδὲ νὰ συγκατατεθῇ νὰ ὑποβληθῇ αὐτὸ τὸ
 βῆκος· διότι ἄλλως δὲν βλέπω κατὰ τί διαφέρει τῶν προκα-
 τῶν του ὑπουργῶν, οἵτινες, ὀφείλω νὰ τοῖς ἀποδώσω δικαιο-
 σύνην, οὔτε τὰ μέσα αὐτοῦ εἶχον, οὔτε καὶ τὰς αὐτὰς πρὸς τὸ
 ἔθνος ὑποχρεώσεις· καθόσον ὅσον τις περισσοτέρας ὑποληψέως
 τύχη, τασούτων ἔχει καὶ μεῖζονας ὑποχρεώσεις· λυπούμενος
 ἀφ' ἐνός, δὲν ἀπαλπιζομαι ὅμως ἀφ' ἑτέρου, ὅτι εἶναι εἰσέτι και-

ρός, ἂν ἔχη τὴν διαθεσιν, νὰ προέλθῃ ἐπανορθωτικῶς εἰς τοιοῦτον γενναῖον μέτρον καὶ μετὰ τὴν ἐπιλήθειαν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον, ὡς προεῖπον, εἶναι μὲν βέλτιον τοῦ παλαιοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, ἀλλὰ μικρὰν περιποιεῖ ὠφέλειαν· ὑπολείπεται δὲ εἰς τὸν Μαυροκορδάτον καὶ τὰς ὠφελείας νὰ ἀυξήσῃ καὶ εἰς ἑαυτὸν πλείονα τιμὴν νὰ περιποιήσῃ.

Πραγματῶν δὲ ἤδη εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἐξέτασιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παρατηρῶ ὅτι αἱ ἐπ' αὐτοῦ προταθεῖσαι τροπολογίαι ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίδου ἔχουσι καὶ λογικότητος καὶ δικαιοσύνης· διότι τί λογικώτερον νὰ ἀφαιρεθῇ ἐκ τοῦ ὅλου χρέους τὸ προκαταβληθὲν, καὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς ὀφειλὴ τὸ ὑπόλοιπον; καὶ τί δικαιοτέρον τοῦ νὰ καταλυθῇ τόκος διὰ τὸ τοιοῦτον προκατάβλημα, ἂν οὐ καὶ διὰ τὸ ὅλον κεφάλαιον τῆς προικοδοτήσεως καταλογίζεται τόκος ἀπ' ἀρχῆς; Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ 2 ἀντὶ τῶν 4 τοῖς 0/0, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐξέφρασα γνώμην περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ περὶ ἐπιβολῆς παγίου ἐπίσπιου φόρου, ἡ Κυβέρνησις καὶ ὀλιγώτερον τῶν 2 ἐπὶ τοῖς 0/0 ἂν ὑπόδεικται νὰ ἐπιβῆσῃ, φρονῶ ὅτι ὁ Ἕλλην ἤξει τοιαύτης συγκαταβάσεως, καὶ ἴσως ἴσως, διὰ νὰ νὰ μὴ εἶπω βεβαίως, οὔτε πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου ἤθελον ἀποβῆ ἡ συγκατάβασις αὕτη· διότι κατ' ἐμὲ τῆς ἐθνικῆς γῆς διανεμομένης ἐπὶ τῇ βάσει ἐτήσιας τιμῆς κατὰ στρέμμα πληρωμῆς ἡ Κυβέρνησις θέλει λαμβάνει ἐκ τούτου περισσότερον ἢ ἀπὸ τοὺς προικοδοτουμένους, καὶ μάλιστα κατὰ τὸ προκειμένον νομοσχεδίον, τὸ ὅποιον καταστρέφον τὰ ἐπὶ τοῦ τιμήματος 3|00 περιορίζεται μοναδικῶς εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ παραχρησόμενου καρποῦ φορολογίαν· ἐπειδὴ οὗτοι εἴτε καλλιεργήσωσιν εἴτε μὴ, εἶναι ὑπόχρεοι νὰ πληρῶσωσι τὸν ἐτήσιον προδιορισθέντα φόρον· ὥστε οὕτω θέλουσιν εὐρίσκεισθαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καλλιεργῶσι τὰς γαίας· ἐν ᾧ ὁ προικοδοτηθεὶς καὶ ὑπόχρεος νὰ διδῇ φόρον διὰ τὸ παραχρησόμενον, δὲν ἀναγκάζεται νὰ καλλιεργῇ τὰς γαίας.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ 3 τοῖς 0/0 δὲν νομίζω ἀναγκασίον μετὰ τὰ λεγθέντα ὑπὸ τῶν παραγορευσάντων νὰ ἐνδιατριφῶ εἰς τὴν ἀδικίαν ταύτην ἐπὶ πολὺ· πρωτοφανὲς καὶ πρωτακουστον εἶναι νὰ διαρρηγνύηται συνάλλαγμα ἐκ μονομερίας, καὶ μάλιστα ἀπὸ Κυβερνήσιν, τὴν ὁποίαν ὅταν συνειθίσωμεν εἰς τοιαῦτα τολμηρὰ μέτρα, ὑποσκάπτωμεν τὴν ἀνατροπὴν παντός, ὅτι ὑπάρχει σταθερὸν ἐν ταῖς κοινωνίαις· δὲν εἶναι δὲ ἀληθές, ὅτι, ὡς διατείνεται ὁ Κ. πρῶτον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, διὰ τοῦ Νομοσχεδίου δὲν καταναγκάζονται

οἱ προικοδοτηθέντες εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/0 νὰ παραιτηθῶσι τοῦ θροῦ τούτου. Ἄν ἀμέσως δὲν φαίνονται, ἐμμέσως ὁμως ὑπάρχει ὁ καταναγκασμός, διότι τί ἄλλο τὸ Νομοσχεδίον ἀπαιτεῖ ἀποκλείον τῶν εὐεργετημάτων τοὺς εἰς χρήματα προικοδοτηθέντας, εἰμὴ τὸν πειθαναγκασμὸν αὐτῶν εἰς τὸ νὰ παραιτηθῶσι τοῦ δικαιώματός των καὶ τότε νὰ συμμετάσχωσι τῶν εἰς τοὺς λοιποὺς προικοδοτηθέντας χορηγομένων; καὶ τῶ ὄντι ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ ἀρχῆν δικαιοσύνης ὁρμημένη ἐρχεται εἰς ἀνακούφισιν τῶν δυσφορήτων ὑποχρεώσεων τῶν προικοδοτηθέντων, ἀλλ' ἐξαιρεῖ ἐν μέρος αὐτῶν, τοὺς προικοδοτηθέντας εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/0, τί ἄλλο εἰμὴ ὅτι πειθαναγκάζει τούτους νὰ παραιτηθῶσι τοῦ δικαιώματός των διὰ νὰ συμμετάσχωσι καὶ οὗτοι τῆς ἐπιεικειᾶς; Τί ἄλλο εἰμὴ ὅτι θέλει νὰ καταδικάσῃ τοὺς προικοδοτηθέντας μὲ 3 τοῖς 0/0; ὑπερπτόν δὲ ἂν ὑπῆρχεν ἰσότης τις μεταξὺ τῶν ἀμοιβαίων παραχωρήσεων, τῆς παραχωρήσεως δ' αὐτῆς, ἢ ὅτι, καὶ ἐκείνης ἢ ζητεῖ εἰς ἀντάλλαγμα· ἀλλ' ἀπ' ἐντυχίας ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις χαρίζεται δίκην ἐτῶν τόκους, ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτῶν ἐν πλεονέκτημα, τὸ ὅποιον διὰ παντός εἶχον προσκτήσει. Ἐν ᾧ εἰς τὴν Κυβέρνησιν σκόπιμον, ἀποτελεσματικὸν καὶ συμφέρον ἦθελον εἶσθαι τὸ νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸ σύστημα τοῦτο οὐ μόνον οἱ προτιμησάντες ἐκ τῶν προικοδοτηθέντων νὰ πληρῶνωσι τὸ δικαίωμα τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἀκόμη ἰθὺλον ζητήσιν· νὰ ὑπαγάγωσι τὰς ἰδιοκτησίας των εἰς τὸ 3 τοῖς 0/0, διότι οὕτω κατὰ μικρὸν ἡ φορολογία ἤθελον φθῆσαι νὰ ἐνεργῆται ἐπὶ τῆς κυρίας ἀξίας τῶν κτημάτων, καὶ κατὰ συνέπειαν ἤθελον ἀπαλλαγῇ οἱ φορογούμενοι ἀπὸ τῶν δαπάνων καὶ καταβλήσεων. Ἡ Κυβέρνησις ἐπρίπεν ἐρχομένη ἤδη εἰς διάρθρωσιν ἀτόπων καὶ ἀδικημάτων προελθόντων ἐξ αὐτῶν τῶν Νόμων τῆς, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐσφαλμένης των εφαρμογῆς, νὰ μὴ ζητῇ τὴν διάρθρωσιν ἐνός ἀδικήματος διὰ ἄλλου ἀδικήματος μεγαλειότερου ἴσως, νὰ μὴ ζητῇ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς μικρᾶς χάριτος, τὴν ὁποίαν κάμνει, θυσίαν μεγαλειότεραν τῆς χάριτος· ἄλλως τε οὐδεμίαν χάριν ἡ Κυβέρνησις κάμνει, ἐρχεται μόνον νὰ θεραπεύσῃ τὸ ἀδικημα τῶν Νόμων τῆς· μὴ ὅσα δὲ εἰδικῶς ἀνέφερα περὶ τῆς προικοδοτήσεως, οὐδεμίαν ἀμφισβηλεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς ἀποπλανήσεως τῶν προικοδοτηθέντων, ἕνεκα τῶν σαφῶν ὑπολογισμῶν ἐφ' ὧν ἐστήριξε τοῖς Νόμοις τῆς προικοδοτήσεως, καὶ τῶν ὑποσχέσεών τῆς, τὰς ὁποίας δὲν ἐξεπλήρωσεν· ὅτι εἶπον περὶ τῶν εὐεργετημάτων τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ αὐτὸ

λέγω και περί των ευεργετημάτων των άλλων ψηφισθέντων Νόμων· οι Νόμοι εκείνοι δὲν χορηγοῦν ευεργετήματα, ἀλλ' ἐργάζονται νὰ θεραπεύσωσιν ἀδικήματα των προγενεστέρων Νόμων, ἢ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ δημόσιον συμφέρον, ὅπως ὁ περι καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεως. Εἰς τὸν Νόμον ἐκεῖνον ὠρμήθη ἡ Κυβέρνησις μᾶλλον ἐκ τοῦ ἴδιου συμφέροντος, ἢ ἐκ τοῦ συμφέροντος των καθυστερούντων, τὸ πλεῖστον τῶν ὑπῴων, ἐξαιρουμένων μόνον ευαρίθμων τινῶν ἀπὸ κακῆν ἰσως πῖστιν καθυστερούντων, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην πραγματικὴν ἀνακούφισιν λαμβάνει· καὶ τῶ ὄντι, ἐάν τις λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι πολλοὶ των ἐνοικιαστῶν προσήλθον εἰς τὰς δημοπρασίας ἀπὸ ἀ ἀγκυρὴν συντηρήσεως, ὡς ἀπολέσαντες κατὰ τὴν ἐκπύρασιν τὰς περιουσίας των, καὶ οὐδένα πόρον ζωῆς ἔχοντες, ἄλλοι δὲ ἀπὸ πλεονεξίας ἀπὸ τὴν ἀπληστον διαγωγὴν των διενεργουσῶν τὰς δημοπρασίας ἀρχῶν, θέλει εὐρεῖ ὅτι αἱ δημοπρασίαι καὶ αἱ υπερθεματίσεις ἐγίνοντο, καθ' ἕν τρόπον γίνονται οἱ μεταξὺ πτωχεύσαντες· καὶ φιλαργύρου συμβιβασμοί, κατὰ τὸ κοινὸν λόγιον· καὶ ὁμοως, ἂν καὶ αἱ υπερθεματίσεις οὕτω πως ἐγίνοντο, ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰσέπραττεν ἀπ' αὐτῶν, πᾶν ὅ,τι ἦτο δυνατόν νὰ εἰσπράξῃ, καὶ οἱ ἐξ ἐνοικιάσεων καθυστερούντες ἐξηντλῶντο ἀδικήτως, τὸ δὲ χειρίστον πάντων ἐπλήρωσον χωρὶς κἂν νὰ καταλογίζονται τὰ πληρωόμενα εἰς τὸ χρέος των· διότι ὁ χρεωστῶν ἐπὶ παραδείγματι 1,000 δραχ. καὶ μὴ δυνάμενος νὰ πληρώσῃ τὴν ὅλην δόσιν, ἐπλήρωσε ποσόν τι ταύτης, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ ζητήσῃ πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως τῆς ὅλης δόσεως ἀποδείξιν ἀπὸ τὸν ταμίαν ἢ τὸν εἰσπράκτορα. Ἐπερχομένων δὲ κατόπιν μεταλλαγῶν ἢ καὶ ἐλλείψεων των προσώπων, τὰ πληρωθέντα ἔμενον ἀσημειώτα, τὰ βιβλίαι ἔμενον ἀνοικτά, καὶ τὸ χρέος οὐ μόνον δὲν κλαττοῦτο, μᾶλλον ὅτι ἀδικήτως ἐπλήρωον οἱ καθυστερούντες, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας πῆξαν ἐπιπροστιθεμένων των τόκων. Ἐντεῦθεν οἱ πλείονες των καθυστερούντων κατέστησαν ἀνίκανοι διὰ πᾶσαν πληρωμὴν περαιτέρω, καὶ οἱ τόκοι υπερῆσαν κατὰ πολὺ τὰς ἀρχικὰς ὀφειλάς· ἡ δὲ Κυβέρνησις διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ καθυστερούντα εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην τὴν ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τῆς ὑπαγορευομένην νὰ προσκαλέσῃ τὸν κατὰ τὸ 1851 Νόμον ἐκεῖνον περί καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεως, διὰ τοῦ ὁποίου ἂν καὶ χαρίζῃ τοὺς τόκους· οὐχ' ἦττον ὁμοως εἶναι ἀρετὰ ἀποζημιωμένη, διότι πᾶν ὅ,τι εἶχε πληρώσει ἕκαστος, τὸ ἐκπίπτει ἐκ των παρελθόντων τόκων· ὡστε τὸ ἄτοκον ὡς πρὸς τὴν ἀπότισιν τοῦ κεφαλαίου εἰς 12

ἔτη καθίσταται φανταστικὸν διὰ τοὺς χρεωστὰς, καὶ διὰ τοῦτο εἶδαμεν ὅτι ἐλαχίστοι μέχρι τοῦδε προσεβήθησαν, μ' ὅλην τὴν βοήθειαν εἰς τὸν τοιοῦτον ευεργετικὸν Νόμον καὶ παρὰ τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου πρώην ὑπουργοῦ των Οἰκονομικῶν, νέην πράτασιν τῆς προθεσμίας· ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς πρὸς τοὺς καθυστερούντας ἐξ ἐνοικιάσεως εἰργεσίας ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ χρεῖα ταῦτα διὰ τετραπλασίας καὶ πενταπλασίας ἀξίας κτημάτων, ἐν ἧ πολλοὶ των ὀφειλετῶν δὲν ἔχουσιν οὐδ' ἰσως μὲ τὸ χρέος των ἀξίας κτήματα. Ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς ὑπαγορεύθη καὶ τὸ περί εἰσπράξεως των καθυστερούντων Νομοσχέδιον τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου· διότι καὶ τοῦτο ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀνακούφισεως των ὀφειλετῶν καὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἀπὸ των εἰσπρακτορικῶν δεινῶν, καθιστᾷ τὸν ὀφειλετῶν ὑποχείριον των διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ὅπως ἐπιτυχῶς ἀπέδειξε τοῦτο ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβιλέμιος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐκείνου. Τί δὲ νομίζει ὁ Κ. πρῶην ἐπὶ των Οἰκονομικῶν ὑπουργός ὅτι καὶ τὸ Νομοσχέδιον περὶ των ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομησάντων ἐγένετο πρὸς τὸ συμφέρον των κατόικων ἢ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου μᾶλλον; ἡμεῖς οἵτινες γνωρίζομεν ὅτι ἡ πρόσκτησις τοιοῦτων οἰκοπέδων πηγάζει ἀπὸ διατάξεις Κυβερνήσεων ἀρχαιοτέρων καὶ ἐκείνης ἀκόμη τοῦ Κυβερνήτου, θεωροῦμεν ὅτι διὰ τοῦ Νόμου τούτου ἡ Κυβέρνησις ἔθεσε μὲν ὄριον εἰς τὰς αὐθαρεσίας τινῶν ὑπαλλήλων, ὑπαγορεύσας ὁμοως τοὺς ἀνικοδομήσαντας εἰς τὴν μὴ περαιτέρω ἀνακύβαν τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος· καλὸν ὄθεν εἶναι νὰ μὴ φρακίζηται ἡ ἀλήθεια.

Ἄλλ' ἐπανερχόμενος εἰς τὴν διάταξιν των 3 τοῖς 0|0, ἐκπλήττομαι διὰ τὴν δικαιολογίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅστις, λέγει, ζητεῖ τὴν κατάργησιν τοῦ 3 τοῖς 0|0 συντάγματος εἰς τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον καθιεροῖ τὴν ἐνωπίον των Νόμων ἰσότητα πάντων. Ἄν εὐκρινῶς ἐξεφραξέτο ὁ Κ. ὑπουργός, ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι τότε μὲν ἡ Κυβέρνησις ἐπέστρεψε τὸ 3 τοῖς 0|0, ἤδη δὲ ἔδοξεν αὐτῇ νὰ τὸ ἀναίρῃ, διότι ἀνισότης ἠθελεν ὑπάρχει εἰς τοῦτο, ἐάν τὴν περὶ τοῦτου παραδοχὴν δὲν ἐνομοθετεῖ κοινὴν, ἀλλὰ ἀπ' οὗ καὶ αὐτὴν καὶ τὴν ἄλλην ἐξίσου εἰς τὴν παραδοχὴν των πάντων ἐξέβηκεν, ἐφυλάχθη μαλιπτα ἐνταῦθα ἡ ἰσότης. Ἄν ὁμοως ὁ Κ. ὑπουργός διίσχυρίζεται εἰς τὸ ἰσχυρὸν τῆς τοιαύτης ἀξιώσεώς του, τότε ἔπεται ὅτι τὴν ἰσότητα ταύτην δὲν θέλει περιορίσει εἰς μόνον τὰ 3 τοῖς 0|0, ἀλλ' ὅτι προσθέσει νὰ ἐκπληρωθῇ ταύτην σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα καθ' ὅλας τὰς μέχρι

τοῦδε ἐνεργηθείσας Κυβερνητικὰς πράξεις. Ἐάν τῷ ὄντι τοιαύτην βᾶσιν παραδέχγηται, τότε καὶ ἐγὼ αὐτὸς θέλω συνηγορήσει ὑπὲρ τοῦ μέτρου του τούτου πλέον παντός ἄλλου. Διότι τί ἄλλο παρά ἀνισότης ὑπάρχει εἰς τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας βραβεύσεις, βαθμολογίας, συντάξεις καὶ περιβάλλψεις εἰς τινὰς μόνον καὶ οὐχὶ πρὸς ἅπαντας ἐν γένει τοὺς δικαιουμένους; Τί ἄλλο παρά ἀνισότης εἶναι τὸ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τινὰς μόνον γαίαι, καὶ οὐχὶ εἰς ὅλους τοὺς ποτίσαντας αὐτὴν μὲ τὸ αἷμα των, τὸ αἷμα τῶν πατέρων καὶ τέκνων των, ἐπ' ἐλπίδι ἀπικαταστάσεως αὐτῶν ἀπὸ δουλοπαροικίων εἰς ἰδιοκτητίας; Τί ἄλλο παρά ἀνισότης εἶναι τὸ νὰ πληρώνωνται ἄλλοι δι' ὑπαρκτάς καὶ ἀνυπάρκτους ὑπηρεσίας καὶ δαπάνας τοῦ παρελθόντος, καὶ ἄλλοι νὰ μὴ πληρώνωνται οὐδὲ διὰ τὰ παρόντα; Ὅλοι λέγω αἱ ἀνισοὶ αὗται πράξεις χρῆζονται ἀκυρώσεως καὶ ἐπανορθώσεως, διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ Συνταγματικὴ ἰσότης. Ἐντεῦθεν δὲ ἤθελαν ἀποδοθῆ εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν προσισότερος ἐπαινος, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ 3 τοῖς 0 (0).

Ἐπὶ τῆσδε δὲ ὁ Κ. ὑπουργὸς διὰ νὰ καταστήσῃ ἡμᾶς ἀνυπολόγητους εἶπεν, ὡπωσδήποτε καὶ ἂν βραδυνώσωμεν τὸ Νομοσχέδιον α) δὲν θέλωμεν δυνηθῆ νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι προσγίνεται ὠφέλιμά τις εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας, καὶ β) ὅτι διὰ τοῦ παρόντος Νόμου προτείνεται θεραπεία τις. Ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου παρατηρῶ ὅτι ἡ ὠφέλεια δὲν θέλει ὑπάρξει εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὴν *σεισάγθειαν* τοῦ παρελθόντος, πλὴν ὅτι μετ' ὀλίγον θέλωμεν ἐπανέλθει εἰς τὰ αὐτὰ καὶ θὰ εὐρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προκαλέσωμεν νέαν *σεισάγθειαν*, διότι τὸ καλὸν οὐκ ἔστι καλὸν ἐάν μὴ καλῶς γένηται. Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου παρατηρῶ ὅτι θεραπείαν δὲν ἔπρεπε νὰ προκαλέσῃ ἀνισον καὶ εἰς ἐλάχιστον ἀριθμὸν προικοδοτηθέντων μέχρι τοῦδε, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ προὶδῃ συνάμα καὶ περὶ τοῦ πλείστου μέρους τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες εἰσέτι δὲν προικοδοτηθῆσαν. Ἰσως ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀντιτάξει ὅτι πρέπει νὰ ὑπομείνωμεν, καὶ μετ' ὀλίγον θέλει ὑποβληθῆ καὶ τὸ γενικὸν περὶ προικοδοτήσεως Νομοσχέδιον· ἡ ὑπομονὴ ὅμως ἔχει τὰ ὅριά της, Κ. πρῶτον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἢ μήπως οἱ Ἕλληνας δὲν εἶδειξαν ἀρκετὴν ὑπομων ἐπὶ 35 ἔτη στερούμενοι τις γὰρ ἦν ἀνάγκησιν διὰ τῶν αἱμάτων των; Εἶναι τάχα ἀπορασιασμένον νὰ ἀποθῆν ὅλη ἢ μέχρι τοῦδε γενεὰ δουλοπαροικος καὶ νὰ ἀρτῆσῃ τοιαύτην καὶ τὴν ἐπερχομένην; Δὲν ἔπρεπεν ἐξαίρετικῶς ὁ Κ. Μαυροκορδαῖτος εἰς τὴν νῦν κἀν πρωθυπουργίαν του νὰ δείξῃ ὅτι πλέον πολ-

λῶν ἄλλων πρωθυπουργῶν καὶ ὑπουργῶν κισθάνεται τὸ καθήκον του, ὥστε νὰ δοθῇ τέλος πάντων ἐν πέρας εἰς τοιαύτην κατάστασιν πραγμάτων; Οὐδεμίαν δυσκολίαν, οὐδὲν πρόσκομμα εἰς τὰς ἐνεργείας σας συναντᾶτε, καὶ ὅπως καυχώμενοι εἶπατε ὅτι καθυπεβῆκατε ἐντὸς τοῦ ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος τῆς ὑπουργίας σας Νομοσχέδια, τὰ ὅποια ἄλλοτε ὑπουργοὶ δὲν κατορθώσαμεν νὰ εἰσάγωμεν, οὕτως δύνασθε μὲ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν νὰ κατορθώσατε τὴν εἰσαγωγὴν καὶ παντός ἄλλου ἐπισημοῦ Νομοσχεδίου, ἀρκεὶ νὰ ἐχητε τὴν θέλησιν.

Περαιῶν λοιπὸν τὸν λόγον μου, λέγω οὖν σήμερον πλέον ἔπρεπε νὰ γίνηται λόγος περὶ δ' ἀνομιᾶς γὰς, καὶ οὐχὶ περὶ προικοδοτήσεως, κατὰ συνέπειαν δὲ ἔ-ριπε τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο νὰ πραγματοποιηθῆ ἐν γένει περὶ προικοδοτήσεως καὶ οὐχὶ περὶ μέτρων ἐπιεικείας ἢ θεράπειας διὰ τοὺς ὀλίγους προικοδοτηθέντας· ὅτι εὐχρὸς ἔργον εἶναι νὰ συγκρατηθῆ τὸ ὑπουργεῖον καὶ παραδεχθῆ τὰς πρῆταθείσας τροπολογίας, τὴν λογικότητα καὶ ἠρετήτητα τῶν ὑποίων, μετὰ τὰς γενομένας ἀναπτύξεις, συμμετρημὶ πλήρως, καὶ διὰ τοῦτο θέλω ὑποστηρίξει διὰ τῆς φέρον μου· ἐάν ὅμως δυστυχῶς τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐνδύσῃ εἰς τὴν τροπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐμμενη κατὰ τὴν συνθήειαν του εἰς τινὲς μετὰ καραίας παραδοχῆν του, τὸ κατ' ἐμε καὶ τὴν ὀλίγην καὶ ἀσχυρὸν ταύτην ὠφέλειαν, χάριν τῶν μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντων, δὲν θέλω ἀποκηθῆ, ἀλλὰ θέλω ψηφίζεσθαι ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου, διότι, κατὰ τὸ δημοφῶδες λόγιον, *διχομαί ἀπὸ τὸν κακὸν χειροκρίτεον καὶ ἐν σακκί ἀχυρα*.

Ἐνταῦθα λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργῶν ἐβίβλωσεν ὅτι τὸ πραγματοποιηθὲν Νομοσχέδιον εἰσῆλθῃ ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, ὅστινος μέρος ἀποτελεῖ τότε καὶ ὁ προαγορευσας Κ. Γερουσιαστής, καὶ συζητηθὲν παρεδεχθῆ ὑπ' ὅλου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δὲν ἐνθυμείται δὲ ἂν κατὰ τὴν συζήτησιν εἶχεν ἐναντίαν γνώμην ὁ προαγορευσας· δὲν εἶχε λοιπὸν τίτλον νὰ κάμῃ ἐνταῦθα λόγον κατὰ Νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον συζητήσεως ἐν τῷ ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ παρεδῆχθη· καὶ διὰ τοῦτο ἀναμνηστικῶς ἔπρεπε νὰ λάβῃ ἐνταῦθα τὸ Νομοσχέδιον τὴν ὑποστήριξιν καὶ τὴν λευκὴν ψήφον του.

Ἐπανέλαθεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδῆς ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο δὲν διέλλε τὴν βᾶσιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου κατὰ τὰ καθέκαστα ἐν λεπτομερείᾳ· ἐσυζητήθη μόνον ἐν γενικότητι ὡς πρὸς τὰς βᾶσεις του, καὶ ἀνεῦλθη ἡ τῶν ἐιδικωτέρων αὐτοῦ συζήτησις, καθότι ἐπ' αὐτῶν ἐγένοντο παρατηρήσεις

ὅπ' ἐμοῦ καὶ τοῦ Κ. Λόντον, ἂν ἐνθουσιασθῶμαι καλῶς. φησὶν ὅτι δὲν εἶναι δεσμευμένοι σήμερον ὡς Γερουσιαστικῆς νὰ μὴ ἐπιπέγκῃ τοῦλάχιστον τὰς παρατηρήσεις, ἄς τότε ὡς μέλος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπήντησεν· εἰάν καὶ σήμερον ἀπετέλει μέρος τοῦ ὑπουργείου, δὲν ἠδύνατο νὰ πολεμήσῃ τὸ Νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ παρατηρῆ προηγουμένως· ἀλλ' ὡς μὴ ἀποτελεῖν μέρος τοῦ ὑπουργείου, καὶ ὡς Γερουσιαστὴς δύναται καλλίστα ὄχι μόνον νὰ κάμῃ τὰς ὑποίας ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ ἑκαμὲ παρατηρήσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ πολεμήσῃ τὸ Νομοσχέδιον καθ' ἑαυτὸν μέρη τὸ εὐρίσκει ἐσφαλμένον, καὶ δὲν ἔπρεπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἑξωτερικῶν παίζων καὶ ἀστυζόμενος νὰ λέγῃ ὅτι τὸ Νομοσχέδιον ἀναμφιβόλως θέτει τύχει τῆς λευκῆς ψήφου μου καὶ ἐνταῦθα, ἀφ' οὗ προηγουμένως παρεδέχθη ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ.

Ἀντεπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἑξωτερικῶν ὑπουργῶν· ὅτι οὐχὶ παίζων καὶ ἀστυζόμενος ὡμίλησεν, ἀλλὰ σπουδάζων, καὶ τοῦτο διὰ νὰ εἶναι ἕκαστος ἐντὸς τῆς ἀληθείας, τῶν καθήκοντων καὶ τῶν γρεῶν του. Ἐντὸς τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου συζητοῦνται Νομοσχέδια κεφαλαιώδη τῆς πολιτικῆς τοῦ ὑπουργείου, καὶ ὅταν ἐπὶ τοιούτων Νομοσχεδίων ὑπάρχῃ διαφωνία ἐκ μέρους τινός, παρατείνεται αὐτός· ὑπόρχουσι ὅμως καὶ Νομοσχέδια οὐχὶ κεφαλαιώδη, ἢ ἐπ' αὐτῶν διαφωνία δὲν βλάπτει, καὶ δύναται νὰ τηρήσῃ τὴν θέσιν του ὁ διαφωνῶν ὑπουργός, ὅπως τοῦτο συμβαίνει ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπου καὶ ψηφοφρεῖ μάλιστα κατὰ τοῦ τοιούτου Νομοσχεδίου· ἀλλ' ὅταν μετὰ τὴν ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ συζήτησιν ἐνός Νομοσχεδίου καὶ παραδοχὴν αὐτοῦ ἀνευ ἐπιφυλάξεως, ἐρχεται μέρος τοῦ ὑπουργείου ἀπὸσυρθὲν ἤδη νὰ καταδείξῃ ἑλλείψεις καὶ νὰ πολεμήσῃ τὸ Νομοσχέδιον ἐκεῖνο ὃ παρεδέχθη, τοῦτο εἶναι ἀτοπία συνταγματικῆ. Τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο περιέχον ἂν ὄχι τὸ ὀλοτελὲς καλόν, ἀλλὰ τὸ ἐρικτὸν, ἐθεωρήθη ὡς Νομοσχέδιον κεφαλαιώδες, ὡς μέρος ἐνός συνόλου, τοῦ γενικοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἦτο ζήτημα τυχαῖον, ἀλλ' ἦτο ζήτημα ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων εἰς τὴν ὅλην Κυβέρνησιν ἀναγόμενον. Ἐπομένως ἐπιμένω σπουδάζων ὅτι ὅταν τις ὡς ὑπουργός συνειθέτῃ διὰ τῆς συμπαρήσεώς του εἰς ἐν Νομοσχέδιον καὶ παρεδέξατο τοῦτο συζητούμενον ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς Συνταγματικῆς, τῆς Κυβερνητικῆς, τῆς Διοικητικῆς καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς κοινῆς εὐπρεπίας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιφέρῃ ἐπικρίσεις εἰς τὸ ἔργον τοῦτο.

Ἀντίταξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδῆς, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὑπεβλήθη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπιχρῶσάσθε τῆς χολέρας, ὅτι διὰ τὰς περιστάσεις δὲν ἐσυζητήθη εἰμὴ ἐπιπολαιῶς καὶ ἐν γενικότητι· μετὰ τινὰς δὲ παρατηρήσεις ὑπ' ἐμοῦ ἐπανεχθείσας ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστω, ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις αὐτοῦ. Τὸ δικαίωμα τῶν παρατηρήσεων λοιπὸν ἦτο καὶ τότε καὶ τώρα ἀνοιχτόν· ἠδύνατο νὰ διαφιλονεκίσῃ τοῦτό τις, ἂν τὸ Νομοσχέδιον εἶχε συζητηθῆ καὶ παραδεχθῆ ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, καὶ ἂν μοι ἐδείκνυον τὸ ἔγγραφον δι' οὗ ὑπεβλήθη εἰς τὸν βασιλέα τὸ τέλειον αὐτὸ ἔργον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν, ὑπουργός δὲ τῶν ἑσωτερικῶν ἤμην ἐγώ· ἀλλὰ τὸ Νομοσχέδιον δὲν κατηρτίσθη, εἶχε μόνον ὑποβληθῆ ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ ἀναρμοδίως ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν Κ. Ἀργυροπούλου, θελήσαντος νὰ σπερτερισθῆ καὶ τὸ ἔργον τοῦτο, ὅπως ἐσπερτερισθῆ καὶ ἐκεῖνο τὸ περὶ γραμματσοῦμου. Ἄλλως τε ὅταν τις θέλῃ πεισθῆ ὅτι ἡ γνώμη ἦν ἐξέφερρι ἐπὶ τινος ἀντικειμένου εἶναι ἐσφαλμένη, πράττει ἀτόπημα ἐμμένων εἰς τὴν γνώμην του τὴν ἐσφαλμένην, καὶ οὐχὶ μεταβάλλων γνώμην.

Λαβῶν ἀκολουθῶς τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνης εἶπε.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐνερξιν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου πρώτος ἀγορεύσας ἀνέπτυξα τὰς ἰδέας καὶ σκέψεις μου ὅσας ἐπὶ τῶν διαφόρων διατάξεων αὐτοῦ ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ φέρω, διὰ ταῦτα θέλω περιορισθῆ σήμερον νὰ κάμω παρατηρήσεις τινὰς, ἐφ' ὧσιν γθὲς ἐρέθησαν ἄτινα δὲν συμβιβάζονται μὲ τὴν ἐννοίαν αὐτῶν. Ἡ διαβεβαίωσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἑξωτερικῶν ὅτι ἐπιδοκιμάσθη παρ' ὅλων τῶν παρόντων Νομοσχεδίων ὡς λίαν ἐνεργητικόν, καὶ αἱ πληροφορίες τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστίδου ὅτι τοῦτο ἀπιδοκιμάσθη εἰσὶν ἐσφαλμένοι καὶ ἀνυπόστατοι· οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὸ σύστημα τῆς εἰς εὐὴ ἀποδεκατώσεως βεβαίως εὐχαριστήθησαν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, οἱ δὲ ὑπαγόμενοι εἰς τὸ σύστημα τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἐργείου φόρου εἰς 3 τοῖς 100 δυσχερῆθησαν· ἂν δὲ εἰς τοὺς τελευταίους τούτους προσηθῶσι καὶ οἱ ἐπικρίνοντες αὐτὸ ἀπὸ ζηλοτυπίας, τότε οἱ δυσχερῆσται εἶναι περισσότεροι· οἱ ἐκφραζόμενοι ἤδη ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου ἔπαινοι προέρχονται ἀπὸ συμφέρον ἢ κολακείαν, καὶ πᾶν ὅ,τι καλόν λέγεται σήμερον ἐκ τοῦ τοιούτου σκοποῦ, αὐριαν θέλει μεταβληθῆ εἰς κατηγορίαν καὶ ὕβρις. Ἄν προτρέπω τινὰ νὰ

μεταβάλῃ τὸ σύστημα του, ἀλλὰ νὰ σημειώσῃ μόνον εἰς τὰ σημειωματάρια του ὅτι τὰ θυμιάματα τῶν κολάκων τούτων θέλουσι μεταβληθῆ ἑντὸς ὀλίγου εἰς κατηγορίας καὶ ὕβρις ὡς καὶ ἄλλοτε, καὶ θὰ γνωρίσῃ τότε ἀνωφελῶς ὅτι ἔχασε χωρὶς νὰ κερδίσῃ.

Δὲν εἶναι ψευδὴς ἐπιφάνεια ἢ ἐκφρασις τοῦ ἀδικήματος ὅπερ ὡς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, γίνεται εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας καὶ ἐκπληρώσαντας τὰς ὑποχρεώσεις των, ἀλλ' εἶναι ἀναντιρρήτως ἀλήθεια. Τὰ εὐεργετήματα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου περιρρίζονται ὡς πρὸς τὴν τάξιν ταύτην, διότι τὰ πληρωθέντα συμφερίζονται μὲ ἴσῃ ποσότητι κατ' ἀναλογίαν ἐκπιπτομένων ἐξ ἐκείτης τῶν μελλουσῶν τριάκοντα πέντε ἐτησίων δόσεων, καὶ διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ τοιοῦτοι πληρώνουσι 3470 δρ. διὰ τοὺς μελλοντας τόκους τῶν πληρωθέντων κεφαλαίων των ἐκ δραχ. 2400 ἀντὶ τῶν 2400 τούτων δραχμῶν, αἵτινες θέλουσι συμπληρωθῆ ἀτόκως εἰς τὸ μέλλον. Τὸ μέτρον τοῦτο τοῦ νὰ συμπερίζωνται τὰ πληρωθέντα πρὶν τῶν ὁμολογιῶν ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου εἶναι τὸ δικαιοτέρον, καὶ εἰς τοῦτο μόνον συνίσταται ἡ μεταξὺ μας διαφωνία· εἶναι δὲ τὸ δικαιοτέρον διότι ὁ προικοδοτηθεὶς καὶ μὴ πληρώσας τὸ παραμικρὸν, ἐν ᾧ ὠφελείται δραχ. 2400 προερχομένης ἐκ τόκων καὶ χρεολύτρων παρελθουσῶν δόσεων τὰ ὅποια δὲν ἐπλήρωσε, ὠφελεῖται συγχρόνως καὶ 2016 δραχ. ἐκ τοῦ τόκου τῆς ὑπερμερείας τὸ ὅλον δραχ. 4416 καὶ οὐχὶ 2400 τὰς ὅποιας ἀνέφερεν ὁ Κ. ὑπουργός, ἐκτὸς τῶν 800 δρ. τῶν μελλουσῶν δόσεων, αἵτινες ἐπιβαρύνουσι τοὺς προικοδοτηθέντας ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν, καὶ εἶναι ἀσχετοὶ μὲ τὸν παραλληλισμὸν καὶ τὸ κεφάλαιον. Μεγάλῃ εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργός, εἶναι ἡ διαφορά τῶν καθυστερουμένων ἐκ τῶν 3 τοῖς 0/10 πρὸς τὰ καθυστερούμενα ἐκ τῆς ε εἰδη ἀποδεκατώσεως, ἣν καὶ ἀνεβίβασε εἰς 70 πρὸς 14· ἀπαντῶν λέγων ὅτι ἡ διαφορά εἶναι 6 πρὸς 9 κατ' ἀναλογίαν τῶν τόκων καὶ χρεολύτρων τῶν προικοδοτήσεων τῆς δευτέρας κατηγορίας πρὸς τοὺς τόκους καὶ ἔγγειον φόρον τῆς ἐτέρας· ἡ καθυστέρησις εἶναι φυσικὴ καὶ πηγάζει ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἶδους τῶν προικοδοτήσεων· προήλθε δὲ ἐκ τῶν γνωστῶν μετὰ τὸ 1843 περιστάσεων καὶ ἐκ τῆς πρὸ ἐννεκαετίας ἐπιτήμου διαβεβαιώσεως τῆς Κυβερνήσεως ὑποσχέσεως τὴν βελτίωσιν τοῦ γενικοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου.

Τὸ Σύνταγμα, εἶπεν ὁ αὐτὸς Κ. ὑπουργός, κανονίζει ὅτι ἕκαστος πρέπει νὰ συνεισφέρῃ ἀνάλογως τῆς περιουσίας του, καὶ

ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου κτλ. τοῦτο ἐπιβεβαιῶν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προσέθηκεν ὅτι τὸ Σύνταγμα ὡς ἀνώτερον συναλλάγμα κατήργησε τὰ κερτημένα δικαιώματα. Εἰς ἀπάντησιν τῶν ἰδεῶν τούτων παρατήρησεν ὅτι τὸ προκειμένον ζήτημα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὴν ἐνοικίαν τοῦ μέρους τούτου τοῦ Συντάγματος, διότι ἂν ὑποταθῇ ὅτι ἔχει τὴν ὁποίαν διίσχυρισθῆσιν σχέσιν, τότε ὅλα τὰ προϊόντα ὅσα φορολογοῦνται κατὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον τρόπον δὲν συνεισφέρουσι κατ' ἴσῃ ἀναλογίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἅπαντες οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ ὡς καὶ ὁ πρῶτος ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν νῦν δὲ τῶν Ἐξωτερικῶν εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν παραβίασιν τοῦ Συντάγματος, ἢν ὑπεστήριξαν ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας ἐκ τῆς ἐν γένει ἀποδεκατώσεως· ἐκτὸς δὲ τούτου ἐν τῇ ἀνωτέρῳ περιπτώσει καταστρέφονται ὅλα τὰ πρὸ τῆς 3 75ρίου ἐκδοθέντα Β. Διάταγμα καὶ Νόμοι, καὶ ὅ,τι παρεχωρήθη καθ' οἰονδήποτε τρόπον, πρέπει νὰ καταργηθῇ. Τὸ Σύνταγμα ἀπ' ἐναντίας ἀφῆσεν εἰς ἰσχύιν ὅλα τὰ πρὶν τῆς 3 75ρίου ἐκδοθέντα διατάγματα καὶ νόμους, καὶ πᾶν ὅ,τι ἔβλητε νὰ κατηργήσῃ τὸ ἀνέφερεν ὀνομαστικῶς εἰς τὰ ἀρθρὰ 101 102 καὶ κλπ.

Ἡ εἰς τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ αὐτὸς Κ. ὑπουργός ὡς συμβαίνουσαν κατὰ τὴν ὥραν τῆς συγκομιδῆς μεταξὺ τῶν προικοδοτηθέντων εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/10 καὶ τῶν προικοδοτηθέντων εἰς εἶδη 10 τοῖς 0/10 δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ἀντιζηλία. Κανονίζοντες ἤδη νὰ πληρώσωσιν οἱ πρῶτοι 10 ἀντὶ 3 τοῖς 0/10 ὑποχρεωμένοι αὐτοὺς νὰ πληρώσωσι 10 τοῖς 0/10 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν προσκτηθεισῶν παρ' αὐτῶν γαῶν τὰς ὅποιας μετέβαλον διὰ δαπανηρῶν φυτειῶν εἰς σταφιδομπέλους μεγάλης κατὰ στρέμμα ἀξίας, καὶ καταστρέφομεν συνάμα κερτημένα δικαιώματα.

Τὸ ἐπιχείρημα ὅπερ ἀπετύχθη ὅτι ἐν συναλλάγμα δὲν δεῖται τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως, ὅταν θέλῃ μετὰ ταῦτα νὰ τὸ μεταβάλλῃ, εἶναι ἀνυπόστατον· διότι ὁ Νόμος διαφέρει τοῦ συναλλάγματος κατὰ τε τοὺς τύπους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αἵτινες ἐξ αὐτοῦ πηγάζουσι· ὁ Νόμος καθιεροῖ ἀπλῶς τοὺς ὅρους τοῦ συναλλάγματος καὶ δύναται νὰ μεταβληθῇ ἢ ἀποδοχῇ τῶν ὅρων τούτων ἐκ μέρους τοῦ πολίτου αὐτὴ μόνη ἀποτελεῖ τὸ συναλλάγμα τὸ ὅποιον ὡς ἀμφίβαρτος εἶναι ἰσχυρὸν καὶ ἀμετάβλητον ἀρ' ἧς ἐποχῆς συναρτῆ.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀγορευσάντων ἀνέφερεν καὶ ἰδίως ἰγὼ αὐτὸς

οὐδέποτε εἶπον ὅτι ἡ Κυβέρνησις πταίει μὴ ἐκδύσασθαι τὴν εἰσπραξίν. Εἶπον ἀπλῶς ὅτι αἱ καθυστερήσεις προῦλθον ἐκ τῶν ἐκτάκτων συμβεβηκότων καὶ ἐκ τῆς ὑποσχέσεως τὴν ὁποίαν πρὸ ἐνδεκαετίας ἔδωκεν ἡ Κυβέρνησις περὶ βελτιώσεως τοῦ Νόμου τῆς προικοδοτήσεως, ὅπερ δὲν εἶναι κατηγορία κατ' αὐτῆς· οἱ προικοδοτηθέντες λαβόντες τὴν ὑπόσχεσιν ἀνέταλον τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των διὰ τὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν συγκαταβάσεων τοῦ νέου Νόμου. Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Πρ. Βιλιγγιῆς εἶπεν ὅτι ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα ἡμῶν, ἐφ' ὧν δὲν ἐγένετο ἀπάντησις, ἢ δὲν ὠμίλησεν ὁ Κ. Ἱπουργὸς, εἶναι ἀβάσιμα· ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη, καθόσον ἐνόσω τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα δὲν ἀναίρεθῶν, οὐ μόνον δὲν εἶναι ἀβάσιμα· ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν πλέον ἢ βásiμα· ὁ αὐτὸς Κ. Γερουσιαστὴς εἶπεν ὅτι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον δίδει εὐρυτάτην ὠφελίαν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν, καὶ ἐνωεὶ βεβαίως τὴν τῆς προικοκτησίας· ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν προικοκτησίαι πληρόνουσαι ἔγγειον φόρον δέκα τοῖς 0/0 εἰς εἶδη καὶ 3 0/0 εἰς χρήματα ἐπὶ τῆς ἀξίας, λέγω, ὅτι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον δίδει εὐρυτάτας ὠφελίας εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον, καὶ ἐπιβάλλει μέγιστον ἀδ κημα εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον· ἐνταῦθα ἐπικαλεῖται τὴν σύνταξιν προσοχῆς σας.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον λέγει

α) Εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τῆ εἰς εἶδος φορολογίᾳ χρεῖται ὅλους τοὺς συμπεριλαμβανένους τόκους καὶ τοὺς τόκους τῆς υπερημερίας (ἄρθ. 1), εἰς δὲ τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τῆ εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/0 φορολογίᾳ, δὲν παραχωρεῖ τίποτις. (ἄρ. 4)

β) Εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον καταδιβάσει τὸν τόκον εἰς 2 τοῖς 0/0 (ἄρθ. 2), εἰς δὲ τοὺς προικοδοτηθέντας κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον διατηρεῖ τὸν πρῶτον τόκον 5 τοῖς 0/0 (ἄρθ. 4).

γ) Εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τῆ εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/0 φορολογίᾳ, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὠφελῶσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος Νόμου, ἐὰν οἱτοὶ δὲν ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν εἰς εἶδος ἔγγειον φόρον· διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ὁ Νόμος φαίνεται λίαν ἀσύνηρος εἰς τὴν τάξιν ταύτην, καὶ δύναται νὰ τοὺς ὑποχρεώσῃ εἰς τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν καθυστερούντων, ὥστε τοὺς πειθαναγκάζῃ ἀντὶ νὰ τοὺς ἀρίνη εἰς τὴν προαίρεσίν των.

Ἐκ τῶν προλαλησάντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν τις ἀνέφερε ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖται καλὴν νὰ μὴ συμπεριλάβῃ εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον τοὺς μέλλοντας νὰ προικοδοτηθῶσι, διότι τοῦτο

εἶναι ἀσυμβίβαστον, καὶ διότι εἰς τὸν γενικὸν Νόμον περὶ προικοδοτήσεως δύναται νὰ καταδικασθῇ ὁ τόκος εἰς 1 τοῖς 0/0.

Εἰς ἀπάντησιν τούτου λέγω ὅτι ἐὰν κανονισθῇ τὸ τοιοῦτον θέλωμεν ἔχει πέντε εἶδη φορολογικῶν συστημάτων τὰ εἰς:

1. Τῆς εἰς εἶδος φορολογίᾳ κατὰ 10 τοῖς 0/0.

2. Τῆς κατὰ στρέμμα φορολογίᾳ ἐπὶ τῶν ἀμπελῶν κτλ.

3. Τῆς προικοδοτήσεως, ἐπὶ τῆ ἀποδόσει τόκου καὶ χρεωλῶτρου εἰς εἶδη.

4. Τῆς αὐτῆς ἐπὶ τῆ ἀποδόσει ἔγγειου φόρου 3 τοῖς 0/0 καὶ

5. Τὸ ἀνωτέρω ἐπὶ τῆ πληρωμῆς τόκου 1 τοῖς 0/0.

Ἀλλὰ καθὼς καὶ ἄλλοτε ἀνέπτυξα τὸ ὑπάρχον φορολογικὸν σύστημα δὲν εἶναι καλὸν καὶ πρέπει νὰ μεταβληθῇ, ὅπως ἀναφέρει καὶ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα ἐν ἄρθ. 105 § ε. δὲν πρέπει δὲ νὰ σχετίζηται μὲ τὸ 3 ἢ 4 τοῖς 0/0 διότι ἡ Κυβέρνησις μεταβάλλουσα τὸ ὑπάρχον σύστημα θέλει ἔλθῃ εἴτε εἰς τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως κατὰ 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος, ὡς τὸ καταλληλότερον, εἴτε εἰς τὴν κατ' ἐκτίμησιν τῶν γαιῶν, εἴτε εἰς ἄλλο παραποιησὶον σύστημα· διαφωνῶ προσεῖτε ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς ἐκτιμήσεως, καὶ παραθέτομαι πληροστάτα τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας, τὸ μόνον ἀλιθὲς γνώρισμα τῆς κτηματικῆς ἀξίας, τὸ ὅποιον θέλει διαχραζέσθαι τὴν ὁδὸν εἰς τὴν ὁποίαν συγχωνευθήσονται πάντα τὰ λοιπὰ συστήματα. Τὰ καθυστερήματα βεβαίως προξενουσὶν ἀπορίαν εἰς τινὰς ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τοῦ συστήματος τῆς δημοπρασίας, ἀλλὰ ταῦτα ὡς προερχόμενα ἐκ διαφόρων περιστάσεων θέλουσι παύσει, ὅταν ὡς ἀνωτέρω ἐρρίθη διαπραχθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὁδὸς ἐκεῖνη κατὰ τὴν ἑπιάν θέλουσι ἐκχυρῶσθαι ὅλα αἱ ἐνέργειαι. Πρὸκύπτει ἤδη μέγα τὸ ἀτοπον ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ Νομοσχέδιον εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τῆ ἀποδόσει τοῦ ἔγγειου φόρου εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/0 τοῦ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν εἰς εἶδη ἀποδεκατώσιν, καὶ μέγιστον τὸ ἀδικίαν ἐκ τῆς καταδικαστικῆς ἐξαιρέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν τοὺς ὑπάγει, ἐὰν δὲν συμμορφωθῶσι μὲ τὴν ἀνωτέρω ὑποχρεώσιν, ἐνῶ μετ' ὀλίγον ἴσως ὑποχρεωθῶσιν ὅλοι συνῆμα νὰ μεταβάλλωσι καὶ αὐτὸ τὸ ἐπιβαλλόμενον ἤδη φορολογικὸν σύστημα· ἐὰν θελήσωμεν νὰ βαδίσωμεν ἐπὶ τῆς ἰσότητος, πρέπει νὰ χορηγήσωμεν ἴσως τὰς συγκαταβάσεις πρὸς ὅλους, χωρὶς νὰ ἐξαιρέσωμεν τοὺς προικοδοτηθέντας ἐπὶ τῷ 3 τοῖς 0/0 μεγιστοῦ φθάσωμεν εἰς τὸ ὀριστικὸν φορολογικὸν σύστημα.

Περαιωμένης ἔπειτα κηρυχθεῖσας τῆς περαιτέρω συζητή-

σεως έγινεντο ψηφοφορία επί της άρχης του Νομοσχεδίου υπό την επιτήρησιν των ψηφολεκτών ΚΚ. Ιω. Σταϊκού και Ιω. Κολοκοτρώνου, δι' ης εξήχθη ότι η Γερουσία παραδέξατο αυτήν παμψηφεί διὰ ψήφων 30 κατά τὸ ἴδιον προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καθυπερρεούτων ἀπὸ προικοδοτήσεως.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλον . . . N	Δημήτριος Βούλγαρης . . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Γεώργιος Καρακατζῆνης . . . N
Γεώργ. Κουντουριώτης	Νικόλαος Ἰω. Μήξης
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . . N	Ἀδάμ Δούκας N
Σπυρίδων Καλονερόπουλος . . . N	Δῆμος Κανελλόπουλος . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . . N
Τάτσης Μαγγίνας N	Γεωργιάδης Γρηγοράκης . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . . N	Μ. Α. Καίρης N
Λάμπρος Νάκος	Ἀντών. Γ. Κριζῆς
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	Ἀντών. Μαυρομιχάλης . . . N
Χαράλ. Παπαπολίτης N	Δημήτρ. Πλαπούτας N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ἰωάννης Στάϊκος N
Νικόλ. Πρασσάκης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀλεξίος Βλαχόπουλος
Ρικάρδος Τζιωρτζ N	Δημήτριος Χαταίσκος N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης N	Δημήτριος Χρηστίδης N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος N	Νικόλ. Μαυρομμάτης N
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	Ἀναστ. Σ. Χαλαλάκης N
Νικόλ. Χρυσόγαλος	Παναγ. Λιδωρίκης
Γεώργιος Φύλλας N	Γεώργ. Δουβουνιώτης N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Κωνσ. Προβιλέγος N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου N	Ἰωάν. Οἰκούδου N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης N	Σπύρος Μίλιος
Γεώργιος Δαρειώτης	Ῥήγας Παλαμίδης N
Γ. Παπαηλιόπουλος N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Γεώργιος Γλαράκης	

Ἐπομένως παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Χαλαλάκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Ἰουνίου 1855 ἡμέρα Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄνομαστικοῦ καταλόγου τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κύριος Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένῃ τὴν συνεδρίασιν.

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῶν δὺο προλαβουσῶν συνεδριάσεων τῆς 9 καὶ 10 τρέχοντος ἀνεβλήθη διὰ τὴν ἐπαύριον.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχεδίον συναθεῶν τήνμεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας κλεισθεῖσαν συνθήκην ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, ὡς καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθέσιν, ἔχοντα ὡς ἔπειτα:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρά τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ἤδη νομοσχεδίον περὶ συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, καὶ ἐξαιτουῖται τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰουνίου 1855.

Ὁ πρόσωπ. ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερ. ὑπουργός
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός θέλει ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἐπόμενον νομοσχεδίον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ ὑποστηρίζει αὐτὸ κατὰ τὴν σκεπτικίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰουνίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

« Συγκραθεῖσαι τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερκαίσαμεν καὶ διατάττομεν »

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 27 Μαΐου 1855, ἡτοι 24 τῆς σελήνης τοῦ Φαμαζανίου 1271, κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας ἐν Καλιτζιᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, συνισταμένη εἰς εἴκοσι ὀκτὼ ἄρθρα, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκδοθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Επειδή η συνομιλοῦσα συνθήκη ἐμπορίας και γαυτιλίας μεταξύ του Βασιλείου της Ελλάδος και της Οθωμανικῆς Αυτοκρατορίας ἐκρίθη ἐκατέρωθεν επίσης ἀναγκαία, καθὼς μέλλουσα νὰ συντείνῃ εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῶν εὐτυχῶς ὀρισταμένων φιλικῶν σχέσεων, ἡ Αὐτοῦ Ἑλληνικῆς Μεγαλειότητος και ἡ Αὐτοῦ Αυτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, ὁ Σουλτάνος, ἐπρεστώθησαν νὰ συνακίωθωσιν ὅπως τοιαύτη συνθήκη διαπραγματευθῆ και συναφῆ συμφωνίας μετὰ τὰς φιλικὰς και γειτονικὰς σχέσεις τῶν δύο Ἐπικρατειῶν και πρὸς ἀμοιβαίαν προαγωγήν τῶν συμφερόντων τῶν δύο ὑψηλῶν συνομιλοῦντων μερῶν.

Διὰ νὰ συζητήσωσι δὲ και ὀρίσωσιν ἐκ συμφωνοῦ τὰ ἄρθρα τῆς ῥηθείσης συνθήκης, αἱ εἰρημένκι Α.Α. Μ.Μ. πῶδοθησαν νὰ διορίσωσιν ὡς πληρεξούσιους, ὅτοι

Ἡ μὲν Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ὁ Βασιλεὺς τῆς Ελλάδος Ὁθων Α. τὸν Κύριον Ἀνδρέαν Γ. Κουντουριώτην, Προσέδρον Αὐτοῦ Ἰπουργόν

Ἡ δὲ Α. Α. Μεγαλειότητος, ὁ Σουλτάνος Ἀπτοῦλ Μετζιτ-Ἢάν, τὴν Α. ἐξουσίαν τὸν Μεχμέτ Φουαδ Πασάν, Ἰπουργόν Αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, Προσέδρον τοῦ ἀνωτέρου Συμβουλίου τοῦ Τανζιματίου, φέραντα τὸ παράσημον 1. τάξεως τοῦ αυτοκρατορικοῦ τάγματος τοῦ Μετζιτιῆ, τὸ παράσημον τοῦ Αυτοκρατορικοῦ τάγματος τῆς προσωπικῆς ἀξίας, τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ τάγματος τοῦ Σωτήρος τῆς Ελλάδος, τοῦ τάγματος τοῦ Σιδηροῦ Στέμματος τῆς Αὐστρίας, τοῦ τάγματος Ἰσαβέλλας τῆς Καθολικῆς τῆς Ἰσπανίας, τοῦ τάγματος τοῦ Πύργου και τοῦ Σίρου τῆς Πορτογαλλίας, τοῦ τάγματος τῶν Ἁγίων Μαυρικίου και Λαζάρου τῆς Σαρδηνίας, τὸν Σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Αυτοκρατορικοῦ τάγματος τοῦ Λεγεωνῆ, τῆς τιμῆς τῆς Γαλλίας κλπ. κλπ.

Οἷτινες, ἀφοῦ ἐκοινοποίησαν ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγγραφα, εὐρεθέντα ἐν τάξει, ὤρισαν και διωμολόγησαν κοινῆ συμφωνίᾳ τὴν παρούσαν συνθήκην, συγκεκριμένην ἐκ τῶν ἐφεξῆς ἁρθρῶν

Ἄρθρον 1. Οἱ ὑπῆκοι τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Ελλάδος και οἱ τῆς Αὐτοῦ Αυτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, τοῦ Σουλτάνου, δύνανται ἐν ἐκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν νὰ μετέρχωνται ἀμοιβαίως τὸ διὰ ξηρῆς και διὰ θαλάσσης ἐμπορίον μετὰ πληροτάτης ἐλευθερίας και ἀσφαλείας.

Ὅθεν θέλουσιν ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ὁδοιπορήσῃ, διαμνησθῇ και ἐνοικιάζωσιν οἰκίας και ἀποθήκας γὰρ ἐμπορίου καθ' ἅπαντα τὰ μέρη τῶν δύο Ἐπικρατειῶν, ἐνθα ἡ ἀδεία αὐτὰ χορηγεῖται

εἰς τοὺς ὑπῆκοους τῶν λοιπῶν μάλλον ἐνοσομένων Δυνάμεων, ἀνεὺ οὐδεμιᾶς παρενοχλήσεως ἢ διαταραξῆως κατὰ τὰς ἐμπορικὰς τῶν πράξεις, και θέλουσιν ἀπολαύει ἀμοιβαίως πληροῦς τῆς προστασίας και φιλοξενίας.

Ἄρθρον 2. Οἱ ὑπῆκοι τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν εἰσὶν ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τοῦ ἑτέρου ἀπληκκίμενοι πᾶσι στρατολογίᾳ και πάσι στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ ξηρῆν και θάλασσαν, ὅποιασδήποτε φύσεως και ἀν ἡ.

Ἄν θέλουσιν ὑποκείσθαι εἰς οὐδεμίαν προσωπικὴν συνεισφοράν (contribution), ὅποιασδήποτε φύσεως και ἀν ἡ.

Ἄρθρον 3. Ὅσον οἱ ἀναγκάσιοι τακτικῶδες καθὼς και αἱ ἀναγκάσιοι ἀδείαι ὁδοιπορίας και φερμάνια θέλουσιν ἐκδίδεσθαι πρὸς τοὺς ἐν Τουρκίᾳ ὁδοιποροῦντας Ἑλληνας ὑπῆκοους ἀνεὺ χρονωτρείης ἢ δυσκολίας παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν τῆς Ἰσλαμικῆς Πόλεως.

Ἐσπίτωι οἱ ἐν Ἑλλάδι ὁδοιποροῦντες Ὀθωμαννοὶ ὑπῆκοι θέλουσιν ἐφοδιάζεσθαι ἀνεὺ χρονωτρείης ἢ δυσκολίας παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μετὰ τὰς ἀναγκαίους ἀδείας ὁδοιπορίας.

Ἄρθρον 4. Ἐὰ ἐμπορικὰ πλοῖα τῶν δύο ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν, εἴτε κενὰ εἴτε ἔχοντα φορτίον ἐμπορευμάτων ἢ ἄλλων εἰδῶν οἰοῦνδήποτε, θέλουσι πλεῖν ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ και ἀσφαλείᾳ ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν σημαίαν εἰς τὰς θαλάσσας και τὰ ὕδατα ἐκατέρου αὐτῶν. Δύνανται νὰ εἰσέρχωνται ἀκαλύτως εἰς τοὺς κόλπους, μυχούς, λιμένας και ὄρμους τῆς μιᾶς και τῆς ἄλλης Ἐπικρατίας, ν' ἀποβιάζωσιν κατὰ τὸ θέλουσιν ὅλον ἢ μέρος τῶν ἐμπορευμάτων αὐτῶν, νὰ ἐξέχωσιν ἐκ νῆσ, τὰ μὴ τυχόν πωληθέντα ἐπιτοπίως, χωρὶς νὰ ὑπαβάλλωνται ὡς πρὸς ταῦτα τὰ ἐμπορεύματα εἰς τέλη ἄλλα ἢ ἀνώτερα ἐκείνων, ἅτινα πληρόνται ἐν τοιαύταις περιπτώσεσι παρὰ τῶν πλοίων τῶν μάλλον ἐνοσομένων ἔθνων, και νὰ λαμβάνωσιν οἰοῦνδήποτε φορτίον πρὸς ἐξαγωγήν.

Ἄν δύνανται νὰ ὑπογράσωνται κατ' οὐδένα τρόπον εἰς τὸ νὰ ἐκφορτώσωσι τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν ἐμπορευμάτων αὐτῶν παρὰ τὴν θέλησιν αὐτῶν, οὐδὲ νὰ παρεχωρήσωσιν αὐτὰ γὰρ ἐταιρίας, σωματείου ἢ οἰοῦνδήποτε ἄλλου εἰς τιμὰς, αἷτινες δὲν θέλουσι συμφέρει αὐτοῖς, ἢ ν' ἀγοράζωσιν ἄλλα μὴ ὄντα τυχόν τῆς ἐμπορίας τῶν. Ἠπίτης δὲν θέλουσι παρεμποδίζεσθαι ἢ ναυλοῦσθαι παρὰ τὴν θέλησιν αὐτῶν ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει και δι' οὐδεμίαν πρόσφασιν.

Καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις ὀφείλουσι νὰ συμβιβάζονται μὲ τὸς κανονισμοὺς τοὺς ἰσχύοντες ἐν ἑκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν ὡς πρὸς τὰ πλοῖα τῶν μάλλον εὐνοουμένων ἔθνων.

Ἄρθρον 5. Τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς ἀπαντάς τούς λιμένας τῆς ὀθωμανικῆς Αυτοκρατορίας, καὶ τὰ ὀθωμανικὰ πλοῖα εἰς ἀπαντάς τούς λιμένας τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου, κατα τε τὴν εἰσοδὸν, τὴν διαμονὴν καὶ τὴν ἐξοδὸν αὐτῶν, δὲν θέλουσιν υποβάλλεσθαι πρὸς τῶν τελωνιακῶν, τῶν λιμενικῶν καὶ τῶν υγειονομικῶν ὑπαλλήλων εἰς ἐπίσκεψιν, εἰμὴ καθ' ἑξῆς περιπτώσεις καὶ καθ' ὅς τύπους αὐτὴ ἐνεργεῖται ὡς πρὸς τὰ πλοῖα τῶν μάλλον εὐνοουμένων ἔθνων τὰ ἀνωτέρω δὲ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν δὲν θέλουσιν υποκείσθαι εἰς τελωνιακὰ, λιμενικὰ, υγειονομικὰ ἢ ἄλλα δικαιώματα, διαφορά ἢ ἀνωτέρα τῶν πληρονομιῶν εἰς τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο Κράτος ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἔθνων.

Ἄρθρον 6. Ὅτι διημολογήθη ἐν τῶν προσηγουμένων ἄρθρῳ ὡς πρὸς τὴν ἐπίσκεψιν τῶν πλοίων ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων, θέλει ἐρχομῶσεσθαι ἐπίσης εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα, ὅσα, κενὰ ἢ μὲ φορτίον, θέλουσι διαπλεῖν ἐκ τῆς λευκῆς Ἠελλάδος εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντου καὶ ἀλλάξαι, διὰ τῶν πορθίων τοῦ ἑλλησπόντου καὶ τοῦ Μοσπόρου, καὶ τὰ ὅποια, ἄλλως τε, θέλουσιν ἀπλῶς τῆς αὐτῆς ἐλευθερίας καὶ θέλουσι μεταχειρίζεσθαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ τὰ τῶν ἄλλων εὐνοουμένων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 7. Ἐὰν συμβῇ ναυάγιον πλοίου ἑλληνικοῦ ἢ ὀθωμανικοῦ εἰς τοὺς λιμένας ἢ τὰς ἀκτὰς ἑκατέρας τῶν Ἐπικρατειῶν, πᾶσα δυνατὴ βοήθεια θέλει δοθῆ ἀπὸ διὰ τε τὴν ἀσφαλίαν τῶν προσώπων καὶ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τὸν ἐξασφάλισιν τῶν διασωθέντων πρηγμάτων, ἅτινα, μετὰ τὴν προαφίεσθαι ἢ ἀπόδοσιν τῶν τυχόν γενομένων πρὸς διασωθῶν ὀφειλῶν, θέλουσι παραδίδοσθαι εἰς τὴν πληροτέραν προξενικὴν ἐσχὴν ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων, εἰς οὐδὲν τέλος υποβαλλόμενα ὅσακις δὲν πωληθῶσι δι' ἐπιτόπιον κατανάλωσιν.

Ἄρθρον 8. Ὁ ναυτικὸς γαιετισμὸς (saint maritime) θέλει γίνεσθαι καὶ ἀποδίδοσθαι ἀμοιβαίως εἰς ἐνδιεξίν φίλας μεταξὺ τῶν πολεμικῶν πλοίων τῶν δύο ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν κατὰ τὰς αὐτὰς περιπτώσεις, τύπους καὶ κανόνας ὡς ποτὸ πρᾶττεται γενικῶς ἐν καθ' ἑαυτῆς εἰρήνῃ μεταξὺ τῶν πλοίων τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ τῶν εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων.

Τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων, ὅσα ἀπὸ τῆσως πλοῖα ἀνήκοντα εἰς τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν τῆς ἄλλης,

θέλουσιν εἶναι αὐτὰ ἐλευθερὰ νὰ ἐξακολουθῶσι τὸν πλοῦν αὐτῶν καὶ, ἐν ἀνάγκῃ μάλιστα, θέλουσι τὰ συντάξει.

Ἄρθρον 9. Οἱ ἔμποροι τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου, οἱ εὐρισκόμενοι ἐν τῇ Ἐπικρατεῖα τῆς Αὐτοῦ αυτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, τοῦ Σουλτάνου, καὶ οἱ τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους, οἱ εὐρισκόμενοι ἐν ἑλλάδι, δὲν θέλουσι παντῶς ἐνοχλεῖσθαι εἰς τὰς ἐμπορικὰς τῶν ὑποθέσεις, δι' ἃς δύνανται νὰ μεταχειρίζωνται μίστας, οἰουδήποτε ἔθνους καὶ ἀνωσιν.

Ἄρθρον 10. Συμφωνεῖται μεταξὺ τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὅτι ἡ ἀκτεμπορία, ἢ συνισταμένη εἰς προϊόντα ἐγγύχεια ἢ ἕνεα, ἀποστελλόμενα εἰς ἑνὸς εἰς ἄλλον λιμένα τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης τῶν δύο Ἐπικρατειῶν, δύναται νὰ γίνεται ἐλευθερῶς ὑπὸ τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπάρχον ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως τοῦ νὰ υποβάλλωνται εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις καὶ νὰ πληρονοσῶσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα, εἰς ἃ ὑπόκεινται τὰ μάλλον εὐνοουμένα πλοῖα, ἐγγύχεια ἢ ἕνεα.

Ἄρθρον 11. Οἱ ἔμποροι τοῦ ἑνὸς τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ οἱ δικαιοῦχοι αὐτῶν δύνανται ν' ἀφ' ἑαυτῶν ἐν τῇ γῆρα τοῦ ἄλλου πᾶν εἶδος ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἢ τῆς ἐσωτερικῆς βιομηχανίας, ἐπὶ σκοπῷ μεταπωλήσεως πρὸς καταναλλοσιν ἐν τῇ αὐτῇ γῆρα, χωρὶς νὰ καταβάλλωσιν εἰς τὸ κατὰ τὴν ἀγορὰν εἴτε κατὰ τὴν πώλησιν, δικαιώματα διαφορά ἢ ἀνωτέρα ἐκείνων, ἅτινα ἐν ὁμοίαις περιπτώσεσι πληρονοσῶνται πρὸς τῶν ἐγγύχωρον ὑπάρχον, τῶν μάλλον εὐνοουμένων μεταξὺ ἐκείνων, οἵτινες μετέρχονται τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπόριον.

Ἄρθρον 12. Οἱ ὑπῆκοι ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων δύνανται ἐλευθερῶς ν' ἀγοράζωσι καὶ ἐμπόρευονταί, καθ' ἀπαντὰ τὰ μέρη τῶν δύο Ἐπικρατειῶν, πραγματικῶς μετακομισθεῖσας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, μεθόδως ὑποβαλλόμενοι εἰς δικαιώματα διαφορά ἢ ἀνωτέρα ἐκείνων, ἅτινα πληρονοσῶνται ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι πρὸς τῶν ὑπάρχον τῶν μάλλον εὐνοουμένων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 13. Οἱ ἔμποροι τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ οἱ τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους θέλουσιν ἀπολαβεῖν ἐν ἑκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐμφυλίου, μετακομίσαι καὶ ἐπιβιβάσαι ὀριστικῶς τὰ προϊόντα τῆς γῆς ἢ τῆς ἐσωτερικῆς βιομηχανίας, ἅτινα εἰσὶ προωρημένα εἰς ἐξαγωγήν, τῶν αὐτῶν προνομίων καὶ ἀτελειῶν, καὶ θέλουσι μεταχειρίζεσθαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, μὴ καταβάλλοντες διὰ τοῦτο εἰμὴ τὰ τέλη, εἰς ἃ ὑπόκεινται οἱ ὑπῆκοι τῶν μάλλον εὐνοουμένων ἔθνων.

Ἄρθρον 14. Θέλουσιν ἐπίσης μεταχειρίζεσθαι κατὰ τὸν

αὐτὸν τρόπον, ἀπολάσει τὸν αὐτὸν προνομίον καὶ ἀτελείων καὶ δὲν θέλουσι πληροῦν εἰς τὰ τέλη, εἰς ἃ ὑπόκεινται οἱ ὑπήκοοι τῶν μάλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἑπικρατείαν τῶν προσηνῶν τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας ἑκατέρας τῶν ἑπικρατειῶν, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου ἐμπορεύματος, ὑποσηνῶντες εἰδούς ἢ προσηνῶντες καὶ ἐν τῇ ἐπιδησιασθέντων εἰς πλοῖα ἑκατέρας τῶν ἑπικρατειῶν καὶ ἀγκυρῶν εἰς ὑπηκόους τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν δύο συνδεδεγμένων μερῶν, ἢ μετακομισθέντων διὰ ἕκρας ἢ διὰ θαλάσσης ἐξ ἄλλου τόπου ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τῆς μίαις ἢ τῆς ἄλλης Δυνάμεως, εἴτε ὅπως πωληθῶσιν εἰς τὸ ἑσωτερικὸν εἴτε ὅπως μετακομισθῶσιν εἰς ἄλλους τόπους.

Ἄρθρον 15. Συμφωνεῖται πρὸς τὴν μεταξὺ τῶν δύο ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὅτι ἐπιτρέπεται εἰδικὸι θέλωσι κανονίσει ὅσον τὸ δικαίον ἰσχυρότερον ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω βίαιων ἡγετικῶν διατάξεων διὰ ὅλας τὰ εἰσαγόμενα ἢ ἐξαγόμενα ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν ὑπηκόων ἐμπορεύματα, ὅπως τούτοις πράττεται μεταξὺ τῆς ὑψηλῆς Πύλης καὶ τῶν Δουκλειῶν τῆς Εὐρώπης, ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τὰ τελωνιακὰ δικαιώματα ἐπὶ τῶν εἰσαγόμενων ἢ ἐξαγόμενων ὑπὸ τῶν ἑλλήνων ὑπηκόων ἐμπορευμάτων θέλουσι πληρῶσθαι κατὰ τοὺς ὅρους καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ προσηνῶντος ὡς πρὸς τοὺς ὑπηκόους τῶν μάλλον εὐνοουμένων ἐκ τῶν ἄλλων Δυνάμεων. Ἐν δ' ἐγρηθῆ ἀμφισβητήσεις τις ἐπὶ τοῦ προσηνῶντος τῆς ἀξίας μεταξὺ τῶν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἐμπόρων, τὸ τελωνιακὸν τέλος θέλει καταβάλλεσθαι αὐτοῦσιον.

Ἄρθρον 16. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν λαθρομπορίας γενησομένης ἐν τῇ γῆρα τῆς μίαις τῶν δύο συμβαλλομένων Δυνάμεων ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τῆς ἄλλης, θέλουσιν ἐπαρμυζέσθαι εἰς τοὺς παραβάτας αἱ ποιναὶ αἱ ὀριζόμεναι ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν, αἵτινες ἐγρῶσιν ἢ θέλουσιν ἰσχύει ἐν τῇ γῆρα, ὅπου ἢ λαθρομπορία ἐπαράγη.

Ἄρθρον 17. Οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι ὡς ὑπὸ ἑστέροι τῶν λοιπῶν ὀικῶν τῆς ὑψηλῆς Πύλης Δυνάμεων δὲν δύνανται ν' ἀποτελέσωσι μέρος τῶν τακτικῶς συνστήμενων ἐν Τουρκίᾳ συντεχνιῶν, ὅστε νὰ μετέχωνται τῆς εἰδικῆς εἰς τῆς συντεχνίας ταύτης ἐπιδησιασθείας βιομηχανίας. Ἄλλ' ἐὰν Ἕλληνες ὑπήκοοι εἰρηθῶσι, συνεπεία ἀρχαίου εἰθίμου, ἀποτελοῦντες μέρος τῶν συντεχνιῶν τούτων, θέλουσι μὲν διατρεῖν τὴν ἐθνικότητα αὐτῶν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑπογενοῦσθαι νὰ ἐπιληρόσωνται τοὺς ὅρους, εἰς ὃς ὑπόκεινται οἱ ὑπήκοοι τῆς ὑψηλῆς Πύλης οἱ ἀποτελοῦντες μέρος

τῶν συντεχνιῶν τούτων, νὰ πληρῶσιν τὰ απαιτούμενα διὰ τῆς δικαιοσύνης, καὶ νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὰ τέλη, ὅσα εἰδικῶς ἐπιβάλλονται εἰς αὐτάς· θέλουσι δικαζέσθαι καὶ τιμωροῦσθαι, ἀνεὶ τῆς παρεμβάσεως τῶν διπλωματικῶν ἢ προσηνῶν Πρακτόρων τῶν ἐθνῶν τῶν, ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν εἰδικῶς ἐπιβαλλομένων ὑπογενοῦσιν εἰς τὴν ἐξασκίαν τῆς βιομηχανίας τῶν ἐντὸς τῶν συντεχνιῶν τούτων. Ὁραίλωσι τελοῦν νὰ ἐπιβάλλωνται εἰς ὅλους τοὺς ὑπαρχόντας κανονισμοὺς τῆς συντεχνίας, ἐν ἧ τυχὸν εἰρῶσονται, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀτυνομικὰς διατάξεις περὶ τῶν αὐτῶν συντεχνιῶν. Συμφωνεῖται, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἐχθρῶν ἑλλήνων ὑπηκόων δύνανται νὰ ἐξακτῆ καθήκοντα ἀρχηγῶν οὐδεμιᾶς τῶν συντεχνιῶν τούτων.

Ἄρθρον 18. Ἐὰν συμβῆ ὥστε τὰ ἐν τῶν δύο ὑψηλῶν συνδεδεγμένων μερῶν νὰ εὐρεθῆ εἰς πόλεμον, οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑτέρου δύνανται νὰ ἐξακολουθήσιν τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν αὐτῶν μετὰ τῶν πολέμων τόπων, ἐκτὸς τῶν πολέμων ἢ λιμένων, καθ' ὧν ὑπάρχει ἀποκλεισμός ἢ πολεμικὰ διαζύγια ἢ διὰ θαλάσσης· ἀλλ' ἐν οὐδεμιᾶ περιπτώσει δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτοὺς νὰ ἐμπορεύωνται πᾶν ἄρμα, βλαπτικὰ ὡς λαθρομπορίαν τοῦ πολέμου, καὶ οἰκθρότερον ἐργαλεῖα κατασκευαζόμενα διὰ πολεμικὴν γῆρα.

Ἄρθρον 19. Συμφωνεῖται, ὅτι οὐδὲν πολεμικὸν πλοῖον δύνανται νὰ ἐφοδιλῆται καὶ ἐφοπλίξῃται εἰς τοὺς λιμένες καὶ τὰ παράλια τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τῶν δύο ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Ἄρθρον 20. Τὰ δύο ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη εἰρηθῶν τὸ δικαίωμα νὰ δικαιοσύνηται παρὰ τῆ μίαις ἢ ἄλλῃ Δυνάμει Προξένους καὶ ἄλλους διπλωματικούς ὑπαλλήλους, καὶ νὰ διορίζωσι Γενικούς Προξένους, Ὑποπροξένους καὶ πρῶτους καὶ Πράκτορας εἰς τὰς πόλεις καὶ τοὺς λιμένες τῆς μίαις ἢ τῆς ἄλλης ἑπικρατείας, ὅπου ἔθελε κρηθῆ ἀναγκαῖον παρὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν Κυβερνήσεων.

Οἱ διορισθῶσιν παρὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς μίαις ἢ τῆς ἄλλης ἑπικρατείας γενικοὶ Προξένοι, Προξένοι ἢ Ὑποπροξένοι δὲν δύνανται νὰ κάμωσιν ἐναρξίν τῶν καθήκοντων αὐτῶν, εἰμὴ προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ ἡγεμόνου ἐν τῇ γῆρα τοῦ ὁποῖου διορίσθησαν. Πρὸς τοῦτο θέλουσιν ἐφοδιλῆσθαι μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐκτελεστήρια ἢ βερμάνια.

Συμφωνεῖται, ὅτι οἱ γενικοὶ Προξένοι, Προξένοι, Ὑποπροξένοι καὶ προξενικοὶ Πράκτορες τῆς μίαις ἢ τῆς ἄλλης Δυνάμεως δὲν

δύνανται να εκλεγώσι μεταξύ των υπηκόων του Ηγεμόνος, εν τῇ ἑπικρατείᾳ του ὁποίου εἰσέρχονται.

Ἄρθρον 21. Οἱ εἰρημενοὶ γενικοὶ Προξένοι, Προξένοι, Ἰποπροξένοι καὶ προξενικοὶ Πρακτορεὶς ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπι-
καλῶνται τὴν συνδρομὴν τῶν ἐγγυησίων Ἀρχῶν διὰ τὴν ἀνευ-
ρεσίαν, τὴν συλλήψιν, τὴν κράτησιν καὶ τὴν φυλακίσιν τῶν λει-
ποτακτῶν τῶν πολεμικῶν καὶ ἐμπορικῶν πλοίων τοῦ τόπου των.
Πρὸς τούτο θέλουσιν ἀπεθῆναι πρὸς τὰς ἀρμοδίας Ἀρχὰς
καὶ θέλουσιν ἀπαιτεῖ ἐγγράφως τοὺς εἰσπυμένους λειποτακτάς,
ὧν ἡ ταυτότης δύναται νὰ ἀποδείξηται, ἐν περιπτώσει ἀμφισβη-
τήσεως ἢ ἀμφιστοίας, διὰ τῆς κοινοποιήσεως τῶν βιβλίων τῶν
πλοίων ἢ τῶν ναυτολογίων, ἀτινα βεβαιώσιν ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λό-
γος ἀτομα ἀπέβλεσαν μέρος τῶν εἰσπυμένων πληρωμάτων. Τῆς δὲ
ἀπαιτήσεως οὗτως ἀποδείξεως, ἡ ἀπόδοσις δὲν θέλει ἀρνεῖσθαι.

Οἱ τοιοῦτοι λειποτακταὶ μετὰ τὴν συλλήψιν τῶν θέλουσι
τιθεσθαι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εἰσπυμένων Γενικῶν Προξένων, Προ-
ξένων, Ἰποπροξένων καὶ ἐμπορικῶν Πρακτορῶν, καὶ δύνανται
να φυλακίζονται ἐν ταῖς δημοσίαις φυλακαῖς, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ
καὶ ὁλοκλήρῃ των ἐκπύουμένων αὐτοῦ, ὅπως κρατηθῶσι μέχρι
τῆς στιγμῆς τῆς ἀποδόσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἀνάγκην πλοῖα, ἢ τὰς
ἀποστάλας εἰς τὴν πατρίδα των διὰ πλοῖον τοῦ αὐτοῦ ἔθνους ἢ
ἀλλοῦ τινὸς οὐκ ἀδύνατον. Ἀλλ' ἐν δια τινὰ λόγον, προερχό-
μενον ἐκ τοῦ Προξένου ἢ τοῦ Πρακτορῆ, τῇ αἰτήσῃ του ὁποίου
ὁ λειποτακτὴς συνελήθη, οὗτος δὲν ἀποστάλη ἐντὸς τεσσάρων
μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συλλήψεώς του, θέλει ἀπαλθεσθαι
καὶ δὲν θέλει πλέον συλλαμβανέσθαι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Ἐὰν μολεταυτὰ ὁ λειποτακτὴς συνέπεσε νὰ πράξη κακούρ-
γημα ἢ πλημμελίαν, δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἀπόδοσις του
μέχρις οὗ τὸ ἐπιληθὲν τῆς υποθέσεως δικαστήριον ἐκδώσῃ
τὴν ἀπόφασίν του καὶ ἐκτελεσθῇ αὐτή.

Ἄρθρον 22. Οἱ Πρέσβεις καὶ ἄλλοι διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι,
ὡς καὶ οἱ Γενικοὶ Προξένοι, Προξένοι, Ἰποπροξένοι καὶ
προξενικοὶ Πρακτορεὶς τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομέ-
νων μερῶν, δὲν δύνανται, ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει, νὰ παρα-
χωρήσωσι τὴν σημαίαν ἢ τὸ διπλωμα τοῦ ἔθνους των, οὐδὲ νὰ
παραχωρῶσι τὴν προστασίαν των εἰς οὐδὲν πλοῖον μὴ ἀνάγκην
πραγματικῶς εἰς τὸ ἴδιον αὐτῶν ἔθνος.

Θεωροῦνται ὡς Ἑλληνικὰ ἢ Ὀθωμανικὰ πλοῖα ὅσα ἤθελον πλεῖν
καὶ ἀπεργεῖσθαι συμφωνίας μετὰ τοῦ ἐν ἰσχύϊ κανονισμοῦ ἐν ἐκα-
τέρᾳ τῶν ἑπικρατειῶν.

Ἄρθρον 23. Οἱ Πρέσβεις καὶ ἄλλοι διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι
ὡς καὶ οἱ γενικοὶ Προξένοι, Προξένοι, Ἰποπροξένοι καὶ προξενικοὶ
Πρακτορεὶς τῶν δύο συμβαλλομένων Δυναμῶν, δὲν δύνανται
ποτέ νὰ ἀφαιρέσωσι δημοσίως ἢ κρυφίως τοὺς ὑπάρχους τῆς ἄλ-
λης ἀπὸ τῆς νομίμου Ἀρχῆς των, ἢ νὰ τοὺς προσχευώσιν διὰ
διαβάτηριον ἢ διπλωμάτων.

Ἄρθρον 24. Οἱ Πρέσβεις καὶ ἄλλοι διπλωματικοὶ Πρακτορεὶς,
ὡς καὶ οἱ γενικοὶ Προξένοι, Προξένοι, Ἰποπροξένοι καὶ προξενικοὶ
Πρακτορεὶς τῶν δύο συμβαλλομένων Δυναμῶν, θέλουσιν ἀπο-
λαβεῖ ἐν τῇ ἑπικρατείᾳ τῆς ἄλλης τῶν αὐτῶν τμηῶν, φιλο-
φρονήσεων, πρηνειῶν καὶ προστασίας, ὧν ἀπαλαύσειν οἱ τῶν
μᾶλλον εὐνοουμένων ἔθνων.

Θέλουσιν ἐξασκεῖ ἴσον δικαίωμα ἐπιτροπείας ἐπὶ τῶν δημο-
φθῶν αὐτῶν, ὅστινες δύνανται νὰ πορτορεγώσιν ἐλευθέρως εἰς τὴν
δικαιοσύνην τῶν προξενικῶν αὐτῶν Ἀρχῶν κατὰ τὰς δίκας καὶ
τὰς διαφορὰς, αἵτινες ἤθελον ὑπαργεῖ ἀποκλειστικῶς μετὰ
αὐτῶν ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν υποθέσεων.

Αἱ διαφοραὶ καὶ δίκαι, αἵτινες ἤθελον ἐγερθῆ ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ
πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν υποθέσεων μετὰ τῶν ὑπάρχων τῶν
δύο Δυναμῶν, ἢ μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ τῶν ἔθνων ὑπη-
κόων, καὶ τ' ἀναταλῆν αἱ διαφοραὶ καὶ δίκαι, αἵτινες ἤθελον
ἐγερθῆ ἐν Τουρκίᾳ ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν υποθέσεων
μετὰ τῶν ὑπάρχων τῶν δύο Δυναμῶν, ἢ μετὰ τῶν Ἑλλήνων
ὑπάρχων καὶ ὑπάρχων ἑνῶν Δυναμῶν, θέλουσι διαχεσθαι ἐν
ἐκαστῇ τῶν ἑπικρατειῶν κατὰ τὰς ἄρχας, τοὺς νόμους καὶ τὰς
διατάξεις, αἵτινες εἰσὶν ἐν ἰσχύϊ ὡς πρὸς τὰ μᾶλλον εὐνοουμένα
ἔθνη.

Ἰννοεῖται ἐπίσης, ὅτι ἡ καταδίωξις, ἡ ἐκδίωξις καὶ ἡ τιμω-
ρικὰ τῶν κακούργημάτων, πλημμελημάτων καὶ ἄλλων ἀει-
ποίνων πράξεων, προερχομένων τυχόν πρὸς ὑπάρχων τοῦ ἑνὸς
τῶν δύο συνουλοῦντων μερῶν ἐπὶ τῆς χώρας τοῦ ἄλλου,
θέλουσιν ἐνεργεσθαι συμφωνίως μετὰ τὰς ἀρχὰς, τοὺς νόμους καὶ
τὰς διατάξεις, αἵτινες εἰσὶ καὶ ἰσχυροὶ ἐν ἐκαστέρᾳ τῶν
ἑπικρατειῶν ὡς πρὸς τὰ μᾶλλον εὐνοουμένα ἔθνη.

Ἄρθρον 25. Γὰ πλημμελήματα, κακούργηματα ἢ ἄλλη
ἀειποίνου πράξεις, αἵτινες ἤθελον προεγρῆ ἐπὶ τινος τῶν ἐμπο-
ρικῶν πλοίων τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, εδρισκόμενος
εἰς ἕρμηκ ἢ λιμένα τοῦ ἄλλου, παρ' ἑνὸς ἢ πλείονων ἀνθρώπων
τοῦ πληρωματος, κατ' ἑνὸς ἢ πλείονων ἀνθρώπων τοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ
πληρωματος ἄλλου πλοῖου, φέροντος τὴν αὐτὴν σημαίαν ἢ ἐπι-

κατά το αὐτὸ ἔθνος, ἀνθ' ὧν καὶ καταδικάζονται ὑπὸ τῶν ἑγγυαίων ἀρχῶν. Ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀναγκάζονται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς Προξένους καὶ τὰς ἄλλας ἀρμοδίως πρὸς ἐκείνου ἐκ πᾶν ἄλλου μέρους, ταῦτα οὐκ ἔστιν ἄλλο καλῶς πλοῖον, συμφωνῶν μετὰ τοὺς νόμους τῶν ἑαυτῶν Ἐπικρατειῶν. Τὸ αὐτὸ θέλει παρατηρηθῆναι καὶ ἐπὶ πάσαις ἄλλαις διαδοχαιῶν διαφορᾶς, ἐγγυηθησόμενης μετὰ τῶν μεταβιβάτων προσώπων.

Ἄρθρον 26. Ἐν περιπτώσει ἀπορίας, ἰσχυρῶν Ἰλλήνων ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τῆς Αὐτοῦ Αυτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου ἢ Ὀθωμανῶ ἐν Ἑλλάδι, ἢ προξενικῆ Ἀρχῆς, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ἔβηκεν ὑπαγεῖσθαι ἢ ἀποβῆκεν, θέλει λάβει κατοχὴν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ὅπως τὴν διακρίβωσιν εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ.

Ἐν ἑλλείψει ἀποδεικτικῆ Ἀρχῆς ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἀρμόδιος δικαστής τοῦ μέρους εὐκρινῶς ἀρτίζει νὰ διαβεβῆσθαι τὴν ἀπογραφὴν καὶ τὸ προῖον τῆς κληρονομίας εἰς τὴν πλησιέστεραν προξενικὴν Ἀρχὴν ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀπαετήσεως δικαιοδικίας.

Ἄρθρον 27. Τὰ Ἰσλά συμβαλλόμενα μέρη συνομολογοῦσιν ἀμοιβαίως, ὅτι πᾶν πλέονεκτῆμα, ὅπερ παρεχόμενον ἢ παραγομένον εἰς τοὺς ἐμπορεῖς τὰ πλοῖα καὶ τὴν ναυτιλίαν τρίτου πλοῖου ἔθνος, προτιθέσθαι ἢ ποικιλιθεῖσθαι καὶ εἰς τοὺς ἐμπόρους, τὰ προῖα καὶ τὴν ναυτιλίαν τῶν ἰδιῶν αὐτῶν Ἐπικρατειῶν.

Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι ὡς πρὸς τὰ πλέονεκτῆματα, οὐκ ἔστι ἐν τῶν συμβαλλόμενων μέρων παραγωγῆ εἰς τὰ πλοῖα ἑνὸς ἄλλου Κράτους, μόνον ἐπὶ ἐξασφαλιστῆ ἰδιαιτέρων πλέονεκτῆματων, δικαιοῦται νὰ απαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἄλλου πλέονεκτῆματος ἀνάλογα.

Ἄρθρον 28. Τὰ ἑαυτῶν συμβαλλόμενα μέρη συνομολογοῦσι νὰ μὴ ἀγγίζονται φορολογεῖσθαι εἰς οὐδὲν πᾶν ἀμείνων, μαζῶν, ἄρτων τῶν Ἐπικρατειῶν τῶν νὰ κἀνεῖται χρεῖσιν ὅλας τῶν νόμων τῆς ἀστυχίας κατὰ τῶν ἐγγυησμένων ὡς κείνων προσώπων καὶ κατὰ τῶν δικαιοκρίτων ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν ἀτόμων, ὅσοι ἔβηκεν ἀποδειχθῆ ἔνοχοι ἀλλομολογητικῆς ἢ συμμετοχῆς μετὰ κείνων.

Πᾶν πλοῖον ἢ φορτίον, ἀνάγκη εἰς τὴν ὑπεκλίσει τῶν ἰσχυρῶν συνομολογοῦντων μέρων, ὅπερ εἰ παραταῖ ἄβαλον συλλαβεῖ καὶ ἀναγγίσει εἰς τοὺς λιμένας τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου Κράτους, θέλει ἀποδοθῆναι εἰς τοὺς ἰδιαιτέρως ἢ τοῦ ἑαυτῶν κρατικῆν πλοῦ μισοσύντατα ἐπιτρόπους αὐτῶν, ὅστις, ἄβαλον ἀποδείξει τὴν

καυσιότητα τῆς ἰδιοκτησίας ἢ δὲ ἀπόδοσις θέλει γίνεσθαι καὶ ἐὰν ἐπιβλήθῃ τὸ πρᾶγμα.

Ἡ παρούσα Συνθήκη θέλει ἐπιβεβαιωθῆ, αἱ δὲ ἐπιβεβαιώσεις αὐτῆς θέλουσιν ἀνταλλαγῆ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐντός εἰς ἑβδομάδων ἢ ταχύτερον, εἰ δυνατόν.

Πρὸς πίστωσιν τούτων ἀμφότεροι οἱ πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν κατὰ καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῆς τὰς σφραγίδας τῶν.

Ἐγένετο ἐν Κωνσταντινῶν τὴν 27 εἰκοστὴν ἑβδόμην Μαΐου, χιλία ἑκατομμύρια πενήντα πέντε, (εἰκοστὴν τετάρτην τῆς Σελήνης τοῦ Ραμαζανίου, χιλία διακόσια ἑβδομήκοντα ἐν).

Ἰσχυ. Α. Γ. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (Τ. Σ)

Ἰσχυ. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (Τ. Σ)

Ἀπερκαίθη δὲ νὰ γίνῃ ἢ ἐπ' αὐτοῦ σφύκτισσι ἀνευ ἀθέτου κατὰ τὴν προσηλὴ δευτέραν δεκάτην τρίτην τρέμοντος μηνός.

Ἀναγνωσθεῖσθαι ἐπιτετα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Δ. Οὐραίου ἐξαιτουμένου τρισαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδελφῶν, ἢ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν τοῦ.

Ἀπαγγελλόμενος ὑστερον τοῦ κυρίου Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξυλοκρούσεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν καθέλκαστα τοῦ νομοσχεδίου περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προκηδοτήσεως, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκάτην ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2 ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Δ. Χρητιδῆς ἔδωκε τροπολογίαν ἐπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 3, 4 καὶ 5, ἔχουσιν ὡς ἑποῖται:

Τροπολογία τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Χρητιδῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τῶν ἀπὸ προκηδοτήσεως καθυστερούντων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο μεταβάλλομενον εἰς ἄρθρον 3 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

« Τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν τοῦ χρέους ἐκάστου προκηδοτηθέντος θέλει ἐξοφληθῆ χρεωλυτικῶς εἰς 70 ἔτησιν ἰσᾶς ὀφείσε. Ἐκάστη ὀφείσε, περιέχουσα ἐν τοῖς ἑκατὴν χρωλύτρων καὶ ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ τμήματος, θέλει πληρωθῆσθαι κατὰ πᾶσαν 1ην Ὀκτωβρίου, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τοῦ 1855 ἔτους. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο μεταβάλλομενον εἰς 2 τροποποιεῖται οὕτως: « Τὰ μέχρι τούτου πληρωθέντα ὑπὸ τῶν προκηδοτηθέντων διὰ χρωλύσεως, δεκαετῆς πιστώσεως καὶ τόκους συμπερονη,

μένους και υπερμερείας θέλουσι συμψηφισθῆ μετὰ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τῆς ἀρείλης πηλ.

Ἄρθρον Α. Καθ' ὅσον τὸν πληρωθέντα ποσὸν ὑπερβῶσι παρὰ τὸ ὅσον τῆς ἀρείλης πηλ. φέρον δύνανται νὰ ἀπαιτήσωσι τὸν ἀπόδοσιν τοῦ ὑπερβάλλοντος ποσῶν.

Ἄρθρον Β. Καθ' ὅσον τὸν διάρκειαν τοῦ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρόνου τῶν απαιτούμενων χρόνου δύνανται οἱ προκοδοσθέντες νὰ πληρώσωσι δια μιᾶς τὰ κεφάλαιον πᾶν κατὰ τὸ προαγοούμενον.

Ἄρθρον Γ. Τὰ εἰς ἐγγεῖον φέρου Ἔ τοῖς Ο(Ι) μέχρι τοῦδε καθυστερούμενα συγκεφαλαιούμενα ἄτοκως θέλουσι προστεθῆ εἰς τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τῶν κτημάτων καὶ πληρωθῆ κατὰ τὸ ἄρθρον Β. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἀκούσας δὲ ἐπ' αὐτῶν τὸν λόγον ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργίου καὶ Συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς τῶν ἑσωτερικῶν εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἡ προκειμένη τροπολογία ἀφορᾷ τὴν ἀντικατάστασιν ὀλοκληροῦ τοῦ νομοσχεδίου καθ' ὅσον τὴν ἐπ' αὐτοῦ μακρὰν συζήτησιν ἀπέφυγα νὰ ἀμιλήσω, καίτοι προσκλήθην εἰς τοῦτο ὀνομαστὶ παρὰ τινος ἐκ τῶν ἀγορευσάντων κυρίων Γερουσιαστῶν. Ἀπαντῶν ἡδὲ ἐν ὅσων ἐβρίθκον περὶ τῶν διατρεψάντων ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐκ προκτοῦ ἀποδίδω δικαιοσύνην καὶ ἐπαινῶ τὸν ἕλλον ταῦ γένη ἀγορευσάντος Γερουσιαστοῦ κυρίου Κ. Παλαμίδου πρὸς τὴν συγκυβέρνησιν, τὸν ὅτι πρὸς ἐπιστήριξιν τῶν νομοσχεδίων ἐβλήθη, ἀπανα περιελάσας διατάξεις εὐαγγελικὰς πρὸς τοὺς πολίτας. Ὅταν ἐπαυσιμαστῆ τὸ περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοκλήσεως νομοσχεδίου ἢ τότε ἀναδέχου προέτιμο νὰ συναχθῆ καὶ παρασταθῆ ὅτι τὰς καὶ τὸ προκειμένον περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προκοδοσθέντος νομοσχεδίου, διότι ὁ λαὸς θέλει εὐθέως περιελάσας τὰς εὐαγγελικὰς διατάξεις αὐτοῦ ἦταν ἐπαυσιμαστῆ τοῦτο, εἰσαχθῆν κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς νόσου γυλέας, ὁ τότε ἀναδέχου ὑπουργὸς τῶν ἑσωτερικῶν εἶρε καὶ ἀναδέχου εἰς διατάξεις αὐτοῦ εὐαγγελικὰς μακρὰ δὲ συζήτησιν ἐπ' αὐτοῦ φέρον ἐγένετο, διότι ἀπὸ αὐτῶν οἱ ἀρμολογώτεροι ὑπουργοὶ ἐξερράσθησαν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καὶ οἱ λοιποὶ ὑπουργοὶ δὲν ἔδυναντο εἰμὴ τὴν αὐτὴν γνώμην νὰ ἐκφράσωσιν ἡλικίαι τὰ λεγόμενα ἔως καὶ τὰς γένομενας ἐπαύσεις καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν διατάξεων αὐτοῦ τούτου τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ δὲν ἔδυναντο νὰ πεσοθῆ περὶ τῆς βασιμότητος τῶν ἐπιστημῶν τούτων. Ὅταν ἐξεδόθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν οἱ

πρωγενέστεροι ἐκείνοι νόμοι περὶ προκοδοσθέντος ἐτύχον νὰ διαμείνω εἰς Βερολίνον ἐκεῖ ἀνέγνωσα τοὺς νόμους τούτους ἐκτυπωμένους εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εὗρον κατὰ τὴν ἰδέαν μου αὐτοὺς ἀτελεῖς. Ἐπειδὴ δὲ διατήρησα ἀλλοκλητικὰν μετὰ τοῦ τότε διευθυντοῦ τῆς Κυβερνήσεως Κ. Κόκκατος Κ. Ἀρμανσπέργου, ἐβλήθη καλὸν νὰ γράψω πρὸς αὐτὸν τὰς παρατηρήσεις μου, ὅτι ἐπιβόητοι ἦν πρόσοδος ἢ ἐκ τῶν προκοδοσθέντων κτημάτων παραχρησθῆν ἢ ἐκ τῶν δυνάτων νὰ προσφέρῃ τὰ μέσα εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ κράτους ὅτι τὰ κτημῆτα τούτα μετὰ τὴν καταστρεπτικὴν πόλεμον δὲν ἔλαβον εἰσθῆ δύνασιν νὰ ἐβλήθω εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην, ἥτις δύναται νὰ καταστήσῃ ἐκείνη τὴν πληρωμὴν τῶν Ἔ τοῖς Ο(Ι) καὶ ὅτι ἢ θέλουσι εὐρεθῆ ἄνθρωποι νὰ λάβωσι τούτα ὡς ἀπαιτήσῃ καὶ οὐχὶ ἐξ προκοδοσθέντος εἰς ὑπόδοξον τιμὴν καὶ νὰ ἀπατιθῶσιν, ἢ θέλουσιν εὐρεθῆ ἄνθρωποι τούτοις, οἵτινες πρὸ τῶν θέλουσιν εἶρε νὰ ἀρεθῶσιν ὅτι θνηθῶν καὶ νὰ μὴ πληρωσῶσι, καὶ τότε ἢ Κυβερνήσις θέλει εὐρεθῆ εἰς ἀπάτην μετὰ τινος δὲ καίρου ἐκείνου ἀπὸ τῶν ἐκ μερῶν τοῦ κυρίου Ἀρμανσπέργου, δι' ὅς ἔδοξε μετ' ἐνός καὶ μετ' ἑδδοξῆσι εὐχαρίστως τὴν πᾶσιν ἄλλων τῆς προκοδοσθέντος καὶ τῶν μετὰ ἀρμολογῶν τῶν ἐγγεγραμμένων πρὸς τοιαύτην προκοδοσθέντος ἐβλήθη εἰσελάσας ἀναγκῶν νὰ μὴδὲν τῶν ἀπατιθέντων καὶ τῶν πᾶσιν τῶν ἀπατιθέντων, διότι ἢ Κυβερνήσις εὐρέθη εἰς τὸ εὐρεθῆν νὰ εὐρεθῆ τὰς ἀπαιτήσεις ἢδὲ παραχωρήσῃ τις τῶν δὲ νὰ μὴ ἀρεθῆ τοιαύτην τὰ παραχωρήσῃ. Ἐπειτα νὰ εὐρεθῆ ἢδὲ εἰς νόμους γενικὰς περὶ προκοδοσθέντος, ἀλλὰ δια τὴν σύνταξιν τούτου δὲν ὑπῆρξεν ὁ ἀρμολογῶν ὀλοκληρὸς καὶ ἢ Κυβερνήσις, ἀλλοκλητος καὶ ἀν εἶναι, θέλει φροντίσει περὶ αὐτοῦ. Τὸ παρὸν νομοσχεδίου ἀφορᾷ τὴν παραχωρήσῃ ἀρεθῆ κτημάτων τινῶν πρὸς τοὺς προκοδοσθέντας καὶ καθυστερούντας ἐκ τοιαύτων προκοδοσθέντων ἐπ' αὐτοῦ πρᾶσιν ἔκδοται ἢδὲ τροπολογία, καὶ ἢδὲ ἀπαιτῶν παραδεγόμενα ἢδὲ ἀποδοῦν νὰ καταστρεφῶσιν τὰ κτημῆτα τούτα, διότι ἐν περιπτώσει καθ' ἢν τροποποιήθῃ, θέλει εἰσαχθῆ εἰς νόμους ἀρεθῶν τούτου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἢδὲ ὅσοι τινες θέλουσι γίνεσθαι ἀρεθῆ τῆς αἰτίας ἢδὲ ἀναγκῶν νὰ ἀνατρέψωσιν τὰς εὐαγγελικὰς διατάξεις αὐτοῦ.

ἢδὲ πρὸς ὅτι εὐαγγελικὰς καὶ ἢδὲ παρακλήσῃ νὰ παραδεχθῆσθῃ τὴν νομοσχεδίου τούτου ὅπως ἔχει, ἐάν εὐρεθῆ ἢ εἰν νομοσχεδίου ὅτι αὐτοῦ ἢδὲ ἀναγκῶν παραχωρήσῃ τρεοῦσιν ἀρεθῶν, δὲ νὰ μὴ ἐπιβεβῆ ἄλλως ἀνεκλήσῃ καταστρεφόμενα

και αυτό το καλόν' εκείνος δὲ ὁ νόμος, ὁ ὅποιος θέλει φέρει ἀλο-
σχρητὴ τὴν βελτίωσιν θέλει ἔλθει ὅσον σίτω, διότι αἱ εὐχαί
ἡμῶν εἶναι συνάμα καὶ εὐχαί τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις κηρυγι-
νεται ἀνεκδοτῶς εἰς τὴν κατάρτισιν αὐτοῦ τοῦ νόμου.

Ἀπαντῶν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Δ. Χρηστίδης εἶπεν ἄκουσα
τὸν Κ. Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπιστρέψαντα τὴν
γέννησιν τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου καὶ ὑπερευχαριστῶν
αὐτὸν ὡς γνωστοποιήσαντα γεγονότα ὅλας εἰς ἡμᾶς ἄγνωστα·
ἀς μὲ συγχωρήσῃ δὲ νὰ πρᾶξω καὶ ἐγὼ ἥδη ὅτι ὁ ἴδιος ἐπράξε
πρὸς τὴν κύριον Ἀρμανσπέρην, διότι ἐν αὐτῷ ἤκουε τὰς φρο-
νίμους συμβουλὰς αὐτοῦ, πρὸς θεῶς ὅπως τότε ἐν Βερολίνῳ,
ὅλοι οἱ Ἕλληες ἤθελον εἶσθαι προικοδοτημένοι καὶ οὐχὶ ἀγο-
ρασταὶ τῆς ἐθνικῆς γῆς εἰς ὑπερόγκους τιμὰς, ἐνεκα τῶν ὁποίων
καὶ κατεστράφησαν ὅταν δὲ ὁ κύριος Μαυροκορδάτος ἤθελξε νὰ
μάθῃ ποιοὶ ἦσαν οἱ ἀπατῶντες καὶ ποιοὶ οἱ ἀπατῶμενοι, ὁ Κ.
Ἀρμανσπέρης ἀπάντησε κοινοποιῶν ἀπ' ἐναντίας τὰ σιχαριστὰ
ἀποτελέσματα τῆς προικοδοτήσεως ἀς μὲ συγχωρήσῃ λοιπὸν
νὰ τοῖ εἶπω αὐτὸ ταῦτα, ὅπερ πρὸς τὴν κύριον Ἀρμανσπέρην
εἶπεν, ὅτι ὅπως οἱ περὶ προικοδοτήσεως νόμοι ἔχον τότε ἀπο-
λείεσθαι εἶναι καὶ τὰς τοιοῦτοι. Τὸ ζήτημα τῆς προικοδο-
τήσεως διαφέρει τῶν ἄλλων ἀντικειμένων. Ἐχει συμφέρον τὸ
Δημόσιον διὰ νὰ παγίωσῃ τὴν τάξιν νὰ παραχωρήσῃ πολλὰς
εὐκολίας, ὅπως καμὴ ἰδιοκτητὰς τοὺς Ἕλληνας καὶ λαμβάνῃ
ἐντέθειν ἀφέλειαν. Τὸ ποσὸν τοῦ τόκου καὶ γραμμῶν 4 τοῖς
0|0 μοὶ φαίνεται ὑπερόγκον· πρέπει νὰ εἰρωμῆν ποῖον εἶναι
ἐκείνο τὸ ποσὸν τὸ ὅποιον δύναται νὰ δώσῃ ὁ γεωργὸς μὲ τὴν
λιτότητα ὅταν ζῇ. Ὁ κύριος Πρωθυπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἡ γῆ τῆς
Ἑλλάδος δίδει 6 τοῖς 0|0 εἴτε καλῆ εἴτε μὴ εἶναι, εἴτε κατα-
βάλλονται κεφάλαια εἴτε μὴ· ἐγὼ λέγω ὅτι τοιοῦτον ποσὸν δὲν
δίδει, διότι, ἐν τούτῳ ἥδη ἀληθές, ὅλοι οἱ ἔμποροι ἤθελον ἀφίσαι
πᾶσαν ἄλλην κερδοσκοπίαν καὶ προτιμᾶσαι τὴν γῆν, τὴν ἐξα-
σφαλίζουσαν τὸ ποσὸν 6 τοῖς 0|0, τὸ 4 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῆς προ-
σόδου καὶ τὸ 2 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῆς ἀξίας εἶναι λίαν ἀνάλογα,
καθὼς εἰς τὴν προχθεσινὴν ἀγορᾶσιν μου ἀπεδείξα' ἐὰν νομί-
ζητε, εἶπεν, ὅτι τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἔχει παραχωρήσεις χορη-
γούσας ἀφέλειαν παραδεχθῆτε αὐτὸ, ἀλλὰς καμπετὸ δὲ θέλετε
ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ βέλτιον ὅπερ
ἀνερέρεν' ἐζητήσατε, κύριε ὕπουργε, 6 τοῖς 0|0 καὶ δὲν τὰ
ἐλάβατε· ζητήσατε ἤδη 4 τοῖς 0|0 καὶ δὲν θὰ τὰ λάβατε ἐπίσης·
ἤρρηξατε λοιπὸν τὰς δεύσας εὐκολίας εἰς τοὺς πολίτας ὅπως

ὀνομασθῶσιν ἰδιοκτῆται, ἀποκτήσασιν συμφέροντα καὶ συνεισ-
φέρουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Τὰ ἀντικειμένα, ἐπὶ τῶν ὁποίων διαφωνῶ εἶναι τρία τὰ ἑξῆς:

1) Νὰ συμφιλιωνται τὰ πληρωθέντα μὲ τὸ ἀρχικὸν κε-
φάλαιον.

Ἡ διαφορά τοῦ τοιοῦτου συμφιλιωμοῦ πρὸς τὸν κανονίζομενον
συμφιλιωμὸν τῶν πληρωθέντων μὲ τὰς ἐτησίαις δόσεις εἶναι
κατὰ δραχ. 34,000· ἐὰν ἐγνωρίζον ὅτι αἱ δραχμαὶ αὗται
ἤθελον εἰσπραχθῆ ἤθελον συμφιλιωθῆ μὲ τὸ νομοσχέδιον, ἀλλ' ἐ-
παυθὴ παρατηρῶ ὅτι δὲν θὰ εἰσπραχθῆ τίποτε, διὰ τοῦτο χάριν
τοῦ Δημοσίου φρονῶ, ὅτι δίκαιον εἶναι καὶ πρέπει νὰ συμφιλιω-
ζωνται τὰ πληρωθέντα μὲ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον διότι ἀφ' οὗ
εἰς τοὺς μὴ πληρωσάντας χαρίζονται οἱ τόκοι, δίκαιον εἶναι νὰ
γίνῃ εἰς τοὺς πληρωσάντας ἡ τοιαύτη παραχώρησις, καθόσον τὸ
Δημόσιον ἔχει πολλὰ πρὸς εἰσπραξίν καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ καμῇ
αὐτὴν τὴν παραχώρησιν.

2) Οἱ τόκοι καὶ τὸ γραμμῶν νὰ περιορισθῶσιν εἰς 2
τοῖς 0|0.

Οἱ γεωργοὶ δὲν δύναται νὰ πληρώσωσι περισσότερον τῶν δύο
τοῖς 0|0 διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους εἰς τὴν προχθεσινὴν
ἀγορᾶσιν μου ἀνέφερον, διὰ τοῦτο ἀντὶ νὰ πληρώσωσιν αὐτὸ
εἰς 35 ἔτη, εὐκολωτερον θέλουσιν τὸ πληρώσει εἰς 70, διότι ὁ
γεωργὸς ὅσον εὐκολωνεται τοσοῦτον περισσότερον δύναται νὰ
πληρῶσῃ. Τὸ τοιοῦτον δὲ δὲν ἀποκαθιστᾷ τὸν γεωργὸν εἰς αἰω-
νίων δουλείαν, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ὕπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ
ὁ Κ. Προβιλέγγιος, καθόσον φρονεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει κατα-
στήσει αὐτοὺς εἰς τοιαύτην, διότι ἀφ' οὗ μὲν τῶνδε δὲν ἐλάβε τι
καὶ ἀναγκάζεται νὰ καμῇ τὰς παλαιὰς παραχωρήσεις, μετ' ὧν
τοῦ θέλει ἀναγκασθῆ νὰ καμῇ νέας, διότι δὲν θὰ δυνθῆ νὰ
λάβῃ τὸ παραμικρὸν, καὶ θέλει παρατείνῃ τὴν δουλείαν ἐπὶ
ἕτερα τοσαῦτα ἔτη, ὅτι καὶ τὸ κτῆμα θέλει εἶσθαι ἐπιθεωρη-
μένον διὰ τοῦ κανονισμοῦ τῶν 70 ἔτων θέλει ὑπαρχει ἐν τέρμα
καὶ ἡ ἰδέα ὅτι οἱ γεωργοὶ θέλουσιν εὐκολωνθῆ νὰ πληρώσωσιν,
ἐνῶ ἄλλως θέλουσιν εἶσθαι εἰς αἰώνιον δουλείαν. Ὁ κύ-
ριος Προβιλέγγιος εἶπεν, ἀφ' οὗ διὰ τῶν ἐτησίων δόσε-
ων τῆς προικοδοτήσεως θέλει ληρῆ ἢ κλυρῆ μόνον τὸ
ποσὸν τῆς ἐπικαρπίας, πῶς θέλει πληρῶθῃ τὸ ἐσωτερικὸν δα-
νειον ὅπερ μᾶς ἐπιβαρύνει; ὁ κύριος Γερουσιαστὴς προήλθεν εἰς
αὐτὴν τὴν ἀπάτην, διότι μὲ ἤκουσεν ὄχι ἀκριβῶς· ἐνόμισεν ὅτι
ἐμίλησα περὶ ἐπικαρπίας, τοῦτέστιν ὅτι ἤθελον νὰ λάβω τὰς

επικαρπικών - καθ' όσον αν αιτία ή γν. εγν. αξία. Πάνου ότι ή Κυβέρνησις πρὸ πολλῶν χρόνων, τὸ λάθος τοῦ νόμου (καὶ ἴσως νὰ τὰ διορθώσῃ) ἀπὸ τὰς 1843 ἤρξατο τὰς προσωπείας τὰς πρὸς τούτῳ - ἀρὰ δὲ ἐλύθησαν τὰ ἔγγραφα τοῦ ἔργου τῆς παραχωρήσεως - καὶ τὴν ὅρον ὅφ. ὅς θέλει ἐνεργηθῆ αὐτή, ἔμειναν ἑκατόμβαι τὰ ἔγγραφα τῆς ἐπικαρπίας, αἱ περὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς πληροφορικὰ ἐβλήσαν πρὸ ὀλίγου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐποιήθη ἡ Κυβέρνησις ὅτι τούτο ἀναβαίνει εἰς δραχμ. 1,119,078, αἰτίνας ἐπράπε νὰ κληρονομήσῃ ἰσούτ' ἡ Κυβέρνησις ἐπιπληροφθεῖ περὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς εἶναι πᾶσι κακίσταται νὰ λάβῃ εἰσπληροφθεῖ μιστρον θέλει ἔξω λάθωσιν τὴν βίαν, τὴν ὑπὸν εἰσπληροφθεῖ εἰς τὴν πρώτῃν ἀγορευαδίμου θέλωμεν ἔχει ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν ἰσούτων κατ' ἔτος δρα 2,016,000 μὲ τῶν 2 τοῖς 0|0, θέλωμεν εἰσπληροφθεῖ εἰς τὴν καὶ πρᾶξωμεν αὐτὸ τὸ μεμάλιν εὐεργετικὰ καὶ θέλωμεν ἔχει πολλὰς ἐνδιαφερομένας περὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐμερείας τοῦ ἔθνους 3) ἀποδοθῆς ἔρχεται τὸ ἔγγραφο τῆς εἰς γράματα 3 τοῖς 0|0 ἐγγείου φορολογίας. εἶπον ὅτι ἔπρεπε καὶ πρέπει νὰ μὴ ἐξαρθεῖσιν τῶν εὐεργετικῶν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ὅτι ὑπαγομῆνοι εἰς ταύτην τὴν κατηγορίαν, διότι ἡ τοιαύτη ἐξέλιξις εἶναι ἀδικία ὅταν αἱ τροπολογίαι μου - δὲν ἀνατρέκουσι ποτὸς τὸ νομοσχεδίον, τοῦ ὅποιον καὶ αὐτὸ τὸ γράμμα φυλάσσεται.

Ἐπεὶ δὲ ὁ λόγος περὶ τῆς τάξεως διὰ τούτου λαμβάνω τὸν λόγον ἐπ' ἀντικειν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Τ. Μαλιγίνος.

Ὁ κανονισμὸς ἐν τοῖς ἀρθροῖς 31 καὶ 32 λέγει: « Ἡ συνητῆσις τοῦ νομοσχεδίου διακρίνεται εἰς δύο γενικὴν καὶ μερικὴν » ἡ γενικὴ περὶ τὸ ὅλον καὶ περὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ συνολικὸν ἡ δὲ μερικὴ ἀρχίζει κατὰ σειρὰν καὶ κατ' ἀρθρον μὲ τὰς ἀναφερομένας εἰς ἕκαστον τροπολογίας. Ὡστε ἀμα ἀποπερατωθῆ ἡ γενικὴ συνητῆσις, μετὰ τὴν ὅπιαν καὶ ἐνεργηθῆ τὸ ἀρθρον 1, πᾶσα ἄλλη συνητῆσις ἐπράπε νὰ πᾶσῃ. Κατὰ τὴν γενικὴν συνητῆσιν ἐπικουσιαστικὰ τροπολογίας, ἐφ' ὧν εἶδει νὰ ἀποφασθῆ ἂν ἔπρεπε νὰ συνητῆθῶσιν αἰτίως ἢ νὰ ἐκτεπιωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι πρὸν γουμένως μετὰ δὲ τὴν συνητῆσιν ἢ ἀπορρίψῃ αὐτῶν τότε ἔπρεπε νὰ ἐπιθῆ ἢ κατ' ἀρθρον συνητῆσις ὅπως διὰ τῆς ἐβλήσαν ἢ συνητῆσις ἢ δὲν γινώσκω τί πρόει νὰ γίνῃ.

Ἀναγνωσθέντος ὑστέρῃ τῆς ὑπὸ τοῦ Κ. Χρυσίδου παρατεταθείσης τροπολογίας καὶ ὑποστηρικθείσης αὐτῆς παρ' ἄλλου, συμφωνοῦν μετ' τὸν κανονισμὸν, ἀπαραισθη νὰ συνητῆθῆ αὐτὴ αἰτίως.

Μηδένος δὲ λαβόντος τὴν λόγον ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρώτησει τοῦ Κ. Προέδρου δὲν παρεβλήθη τὴν ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 2 γενουμένην τροπολογίαν καὶ παρεβλήθη τὸ ἀρθρον αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου ὅπως ἔχει ἀναγνωσθῆ ἔπειτα τὸ ἀρθρον 3 τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τοῦ ἰδίου Κ. Χρυσίδου, ἣτις ψευδογραφεία δὲν ἐγένετο παραδεικτὴ ψευδογραφὴν ἐπαμένως τὸ ἀρθρον αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου ἐγένετο δευτὴν ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ὑστέρῃ τοῦ ἀρθρου 4 μετὰ τῆς γενουμένης τροπολογίας προστέθη τις νὰ γίνῃ ἡ ἀκόλουθος διασφραξις διὰ νὰ μὴ προέλθῃσι τυχόν ἐπιπλοκαὶ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐκ μέρους τῶν ἀρκαδίων ταμιῶν ἐπειδὴ τὸ γράμμα τοῦ ἀρθρου αὐτοῦ δύναται νὰ ἐξηγηθῆ ὅτι ὁ Νομοθέτης ἐπιτρέπει τὴν διὰ μιᾶς πληρωμὴν κατὰ μόνον τὴν ἀρχὴν τοῦ πρὸς ἐξοφλήσιν χροῦσος, ἐν ᾧ ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἐννοεῖται ὅτι δύναται ἢ προκοδοθηθῆσαι νὰ πληρωθῆσι διὰ μιᾶς ὡ μόνον κατὰ τὴν ἀρχὴν ἢ καὶ ἐν τῶ μέσῳ τοῦ πρὸς ἐξοφλήσιν χροῦσκού διαστήματος, διὰ ταῦτα ἐξαιτεῖται νὰ γίνῃ μυστὴ εἰς τὰ πρακτικὰ τοῦ γινώσιν τῶν ΚΚ. ταμιῶν.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. ὑπουργὸς προσέθηκε ὅτι ἡ ἐπίσημος ἀπάντησις καὶ ἐμπνεῖται τὴν ὅποιαν ἐδοσε εἰς τὴν Βουλὴν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ἐνταῦθα πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προκειμένου ἀρθρου. Ἄλλος δὲ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι ἐπιθυμῆ νὰ ἐξηγηθῆ ὁ Κ. ὑπουργὸς περὶ τῆς σημασίας τῆς ἐν τῷ ἀρθρῷ αὐτῷ λέξεως « κεφάλαιον » πρὸς διασφραξιν.

Ἀπάντησεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὅτι τὸ προκειμένον ἀρθρον παραπέμπεται ρητῶς εἰς τὰ ἀρθρα 2 καὶ 3 ὅτινα ἐννοεῖται τὴν δόσιν ἐν ἣ ἐπιπλοκαὶ λαμβάνεται ὁ τόκος καὶ τὸ χρεωλυτρον. Ἐτέρος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προσέθηκε τὸ ἀρθρον αὐτοῦ ἔχει τὴν ἐξῆς ἐννοίαν ὅταν τις θέλων νὰ πληρωθῆ τὴν προκοδοθησὶν τοῦ εὐθὺς εἰς τὴν ἀρχὴν θέλει πληρωθῆ δραχμ. 2000 μὴ ὑποχρεωμένος νὰ πληρωθῆ τόκος, μὴ διδομένον ὅταν δὲ θέλων νὰ πληρωθῆ ἐν τῇ μεταξῇ, ἦτοι μετὰ 5 ἔτη ἀπὸ τῆς ἐναρξῆς τοῦ πρὸς ἐξοφλήσιν χροῦσκού διαστήματος ὅπως δικαιοῦται, τότε ἐκ τῶν μεμνήσων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐξείνην χρεωστικῶν ὁμολογιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐντάσσονται τὰ χρεωλυτρα καὶ οἱ τόκοι τῶν μεμνήσων δόσεων, θέλων ἐκτεπιωθῆσαι ταύτην, καὶ τὸ ὅτι μόνον ποσὸν τοῦ τμηματικῆς θέλει πληρωθῆσαι διὰ μιᾶς. Ἐπιμύνησεν ἕτερος ὅτι τὸ ἀρθρον εἶναι σαφὲς ἀναφερόμενον εἰς τὰ ἀρθρα 2 καὶ 3, διότι μετὰ τὴν ἐπι-

κέρωσιν του παρόντος Νομοσχεδίου θέλει γίνει η έκκαθαρίσις των πληρωθησομένων κατά τα 35 έτη, τα δε ποσά αυτών θέλου καταχωρηθῆ εἰς ἐπὶ τούτου κατάλογον σύμφωνα με τὸν ὅποιον θέλου πληρῶνεσθαι αἱ δόσεις. Ἐπέφερον ὁ προτείνας τὴν διασάφειν ὅτι ἐν θελήσω νὰ πληρώσω εὐθὺς τὸ ποσὸν τῆς προικοδοτήσεώς μου θέλω πληρώσω δραχ. 2,000 ἀλλ' ἐὰν εἶμαι χρεώστης δραχ. 2,000 καὶ πιστωτὴς δραχ. 1,000 τὰς ὁποίας εἶχον πληρώσει, τότε θέλω πληρώσει κατὰ τὸ παρὸν Νομοσχεδίον τὰς δόσεις τοῦ χρέους μου ἐντόκως, ἀφ' οὗ συμψηφίσω τὸ ἀνάλογον ποσὸν τῶν πληρωθέντων ἀφ' ἑκάστης τῶν δόσεων· ἀλλ' ἐὰν θελήσω νὰ πληρώσω διὰ μίας τότε ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρὸς ἐξόφλησιν χρονικοῦ διαστήματος θέλω πληρώσει ἀπλῶς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κεφαλαίου μου μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν τόκων ὡς μὴ δεδοουλευμένων, ἐν τῷ μεταξύ δὲ θέλω πληρώσει τὸ κεφάλαιον μετὰ τῶν τόκων καθόσον ἀφορᾷ τὰ παρελθόντα ἔτη, καὶ τὸ κεφάλαιον μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὰ μελλοντα, ἐπιπτομένον πάντοτε τοῦ ἀναλόγου ποσοῦ τῶν πληρωθέντων κεφαλαίων ἐξ ἑκάστης δόσεως.

Προσέθηκεν ἐπὶ τῆλους ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι συζητοῦμεν ἤδη ἐν ζήτημα ὅπως θεωρητικόν· ἡ περίστασις περὶ ἧς ὁ λόγος ἤδη ἢ δὲν θέλει υπάρξει ἢ θέλει υπάρξει κατ' ἐξαιρέσειν, ἴσως δὲ καὶ ἀναφανῆ ἐπὶ κτήματος τὸ ὅποιον θέλει τις νὰ ἔχη ἐλεύθερον πρὸς ἄλλον σκοπὸν· ἐνταῦθα κάμνω τὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐννοεῖ τὸ κεφάλαιον τῶν δόσεων καὶ οὐχὶ τὸ σύνολον αὐτῶν· τούτῳ ἐὰν τις ἐξοφλήσῃ δικαίως τὸ κεφάλαιον δὲν ἔμπορεῖ νὰ πληρώσῃ τόκους μὴ δεδοουλευμένους· ἐπαναλαμβάνω ὁμῶς ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι θεωρητικόν καὶ ὅταν ἐξοφλήσῃ τις δὲν θέλει ὠφελῆθῃ εἰμὴ μὴδικαικῶν τι ποσόν, ὥστε δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ εὔρῃ χρήματα ἐπὶ τοιούτῳ εὐτελεῖ τόκῳ διὰ νὰ πληρώσῃ· Ἐπομένως ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. Προέδρου ἀπερίηκτο ὅτι δὲν παρεδέχθη τὴν γενομένην τροπολογίαν, καὶ παρεδέξατο τὸ προκείμενον ἄρθρον 4 τοῦ Νομοσχεδίου ὅπως ἔχει, συμφώνως μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἐξηγήσεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ άρθρου 5 καὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ τροπολογίας ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Κανελλόπουλος εἶπε.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀφαίρει ἐκ τῶν προικοδοτηθέντων ἐπὶ τῇ ἀποδοσί 3 τοῖς 0|0 πολιτῶν ἐν δικαίωμα κεκτημένων, δικαίωμα τὸ ὅποιον αὐτῇ ἡ Κυβέρνησις πρότερον νὰ παρεδεχθῶσιν. Ἐκ τῶν ἐπὶ τὰ χιλιάδων προικοδοτηθέντων ἀτόμων τὰ ἕμισυ ὑπά-

ρῶνται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην· οἱ πολῖται οὗτοι ἐφύτευον τὰς προκαταθείσας γαίας διὰ δαπανηρῶν φυτειῶν, ἐξόδευον κατὰ τὰ 7 πρῶτα ἔτη χωρὶς νὰ ἀπολαμβάνουσι τὴν παραμικρὰν πρόσδον πληρόντες ἀφ' ἑτέρου καὶ τὸν ἐργασίον φόρον 3 τοῖς 0|0· ἤδη δὲ ζητοῦνται νὰ πληρώσωσι φόρον εἰς εἶδη καὶ ἀν' ἂν συμμορφώσωσι 6 τοῖς 0|0 διὰ τόκον καὶ 3 τοῖς 0|0 δι' ἐργασίον φόρον τὸ ἄλλο 9 τοῖς 0|0· ὥστε ἡ τοιαύτη ἐξαιρέσις ἐπιφέρει εἰς τοὺς δυστυχεῖς τούτους πολῖτας μὴτὰ ἀδικον ἢ νὰ εἰπῶ καταβλητότερον τοῖς καταστρέφει· φρονῶ ἐπὶ τῆλους ὅτι εἶναι καλὸν νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς προθεσμίαι τις καθ' ἣν ἀν' ἂν πληρώσωσι τὰ καθυστερούμενα ἐκ τοῦ ἐργασίον φόρου τῶν 3 τοῖς 0|0 χρεῶν τῶν νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἐξαιρέσειν ταύτην, ἄλλως δὲ νὰ μὴ ὑπαχθῶσι.

Οὕτως ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα ἀπερίηκτο ὅτι δὲν παρεδέχθη τὴν γενομένην τροπολίαν, παρεδέξατο δὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νομοσχεδίου ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 6, 7, 8, 9, 10 καὶ 11 ἐγένοντο διὰ χειρονομίας διακτὰ ὅπως ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἔρρησι.

Ψηφοφορήθη ἐπὶ τῆλους καὶ τὸ σύνολον κατ' ἀνομοσχετικὴν κλήσειν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολακτῶν ΚΚ. Ιω. Σακίκου καὶ Ιω. Κολοκοτρώνη, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφους 25 κατὰ 2 ἀρνηθέντος ψήφου ἑνός.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καθυστερούμενων ἐκ προικοδοτήσεως.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . .	N	Νικόλ. Πρασπακάκης
Ἀναγ. Δελιγιάννης	Σπυρ. Τριζούτης
Γεώργ. Κουντουριώτης	Γεώργ. Τζιωρτζῆ	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . .	N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	N
Ἀναστάσιος Λάντος . . .	N	Ἀνδρ. Ν. Αναγγέλου
Γεώργ. Μαγγίνας	Νικόλ. Χρυσόγελο
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . .	N	Γεώργιος Φύλλας	N
Δαμπρὸς Νάκος	Ἰωάννης Θεοτόκης
Διαμάν Ν. Ὀλυμπίος	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N
Χαρῶλ. Παπαπολίτης . . .	N	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N
Ἰάκωβος Παξινιδης	Γεώργιος Λαριεώτης

Γ. Παπακλιόπουλος	Ν	Αναστ. Μαυρομιχάλης	
Γεώργιος Γλαρόκης		Αλέξιος Βλαχόπουλος	
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Χαταίσκος	Ν
Γεώργιος Καρακατζάκης		Δημήτριος Χρηστίδης	Ο
Νικόλαος Ιω. Μίσης		Νικόλαος Μαυρομάτης	Ν
Αδάμ Δούκας		Αναστ. Σ. Χαρχλάμπης	Ν
Αήμος Κανελλόπουλος	Ο	Παναγ. Αιδωρίκης	Ν
Κωνσταντίνος Κανάρης		Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Γεωργιάκης Γρηγοράκης		Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Μ. Α. Καίρης	Ν	Ιωάν. Οικονόμου	Ν
Αντών. Γ. Κραζής		Σπύρος Μίλιος	
Αντών. Μαυρομιχάλης	Ν	Ρήγας Παλαμίδης	
Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Ιωάννης Σταΐκος	Ν		

Επομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔβλεπε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ.
 Οἱ Γραμματεῖς
 Δ. Χασπίσκος.
 Α. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 13 Ἰουνίου 1850 ἡμέρα Δευτέρα.

Αναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κύριος Α. Μοναρχίδης προελαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κλινομένου Γραμματεῖος κυρίου Α. Σ. Χαρχλάμπους τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Παζιμαδῆν, ἐκέρχεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Αναγνωσθέντων ἔπειτα τεσσάρων ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν κυρίων Ν. Μαυρομάτου, Ν. Χρυσόγλου, Γω. Οικονόμου καὶ Μ. Α. Καίρη ἐξακολουθῶν ἐκάστου ἀπὸ τεσσαρακοσθημέρον ἀπουσιαῖς ἀδείων, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν των. Ἀπαγγελλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι 1) ἡ συζήτησις τοῦ προλογίου περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας καὶ 2) ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῶν προλαβούσων συνεδριάσεων, ἀνογνωσθῆν ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματεῖος τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ μετὰ τῆς συνθήκης, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποῖου ἐγένετο ἐκφρασιὰ κατ' ὀνομαστικῶν

κλήσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐκφορετῶν κυρίων Γ. Καρακατζᾶν καὶ Ν. Μαυρομάτου, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παύσει διὰ ψήφων 29 — κατὰ τὸ εἶδος προσχετιώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐμπορικῆς συνθήκης ἐξ 28 ἀθροῦν συγκειμένων.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Αναγν. Δελιάνης	Γεώργ. Καρακατζᾶκης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	Νικόλαος Ιω. Μίσης	Ν
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Αδάμ Δούκας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Αήμος Κανελλόπουλος	Ν
Αναστάσιος Λόντος	Κωνσταντίνος Κανάρης	Ν
Τάτσης Μαγγίνας	Γεωργιάκης Γρηγοράκης	
Αναγνώστης Μοναρχίδης	Μ. Α. Καίρης	Ν
Λάμπρος Νάκας	Αντών. Γ. Κραζής	
Αιμαντ. Ν. Ολύμπιος	Αντών. Μαυρομιχάλης	
Χαρχλ. Παπαπολίτης	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ίάκωβος Παζιμαδῆς	Ιωάννης Σταΐκος	
Νικόλ. Πραστακάκης	Αναστάσιος Μαυρομιχάλης	Ν
Σπυρ. Τρικοῦπης	Αλέξιος Βλαχόπουλος	
Γεωργιάδης Τζιώρατζ	Δημήτριος Χαταίσκος	Ν
Αθανάσιος Γρηγοριάδης	Δημήτριος Χρηστίδης	
Βασίλ. Χρηστακιδόπουλος	Νικόλαος Μαυρομάτης	Ν
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Αναστάσιος Σ. Χαρχλάμπης	
Νικόλ. Χρυσόγλου	Παναγ. Αιδωρίκης	
Γεώργιος Ψύλλας	Γεώργ. Δουβουνιώτης	Ν
Ιωάννης Θεοτόκης	Κωνσ. Προβιλέγιος	Ν
Ιωάννης Χ. Πέτρου	Ιωάν. Οικονόμου	Ν
Αθανάσιος Αιδωρίκης	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ρήγας Παλαμίδης	
Β. Παπακλιόπουλος	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Γεώργιος Παλαμίδης		

Αναγνωσθέν ὕστερον τὸ πρῶτον καὶ μετὰ τὴν ἀθροῦν αὐτοῦ ἐγένετο διὰ χειροτονίας δευτὸν ὅπως ἔχει. Ψηφοφορήθη καὶ τὴ συνολοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ἐκφορετῶν, ἐγένετο παραδεικτὸν διὰ ψήφων 29, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίον τῷ προσηθέντι πρωτοκόλλῳ.

επίστα τὰ νομοσχέδιον· καὶ ἡ τὴν ὑπόταν νομιμοποιεῖ σύμβασις ἔχουσα ὅπως ὑπεβλήθησαν ἐν τῇ γερουσίᾳ συνεδρίασει.

Ἀναγνώσθησαν κατόπιν τὰ πρακτικά τῆς κατὰ τὴν 9ην Ἰουνίου 1855 γενομένης συνεδρίασεως, ἅτινα καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀκολούθως ἐπὶ τῇ αἰτίσει τῶν κυρίων ὑπουργῶν καὶ τῆ συγκαταθέσει τοῦ Σώματος τὰ πρακτικά τῆς αἰρέσεως ἀναγνωσθέντα ἐπεκυρώνονται.

Ἀναγνώσθησαν κατόπιν τὰ πρακτικά τῆς δεκάτης Ἰουνίου καὶ ἐπεκυρώθησαν. Τὰ δὲ τῆς 11 Ἰουνίου ἔμειναν νὰ ἐπεκυρωθῶσι κατὰ τὴν προσοχὴν συνεδρίασιν, ἀπειρῶν ἐγέναντο ἐνατάσεις κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Χατζίσκος.

Ἰ. Παπαγιάννης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Ἰουνίου, 1855, ἡμέρα Τετάρτη

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνομοστικῶς καταλόγου τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κύριος Α. Μοναρχίδης προσεβίβηεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος Γραμματέως κυρίου Α. Χατζαλάμπου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Γρηγοριάδην ἐκέρχων ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικά τῆς συνεδρίασεως τῆς 11 μεσοῦντος, ἅτινα ἔμεινον ἐκκερμῆ κατὰ τὴν προλαβούσαν συνεδρίασιν, ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀκούων ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Ρ. Παλαμίδης εἶπεν.

Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐπιτεθειμένου νομοσχεδίου τῶν ἀπὸ προαιδοτήσεως καθυστερούντων, λαβῶν, ὡς γνωρίζετε, τὸν λόγον, παρόντος τότε καὶ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ σύμφωνα μὲ τὴν προλαβούσαν αἴτησιν μου, ἀνέφερον καὶ τὰ ἐν τῷ ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ περὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου λαβόντα χώραν· ἀλλ' ὁ Κ. Πρωθυπουργός μὴδὲν ὡς πρὸς ταῦτα ἀπέτησε τότε· ἀγορεύσας δὲ κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν ἐν ἀπουσίᾳ μου ἀνέφερον ἄλλως πως τὰ ἐν τῷ ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ διατρέξαντα· Ἐπειδὴ τὰ γεγονόσα θέν εἶναι ὅλα ὡς ἐβλήθησαν, καὶ δικαιοῦμαι ὡς ὑπουργός τότε τῶν ἑσωτερικῶν νὰ ἀντικρούσω τὰ ἐσφαλμένα

καὶ νὰ ἀπαντήσω εἰς πάν ὅτι ἀφορᾷ ἐμὲ προσωπικῶς, διὰ ταῦτα ἐπιφυλάττωμαι νὰ πράξω τοῦτο εἰς τινὰ ἐπομένην συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἔβλεπον εἶσθαι παρόν· καὶ ὁ Κ. Πρωθυπουργός.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Δ. Χατζίσκος.

Ἰ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ἰουνίου, 1855, ἡμέρα Σάββατον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνομοστικῶς καταλόγου τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κύριος Α. Μοναρχίδης, προσεβίβηεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ καθυστερούντος Γραμματέως κυρίου Α. Χατζαλάμπου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Γρηγοριάδην, ἐκέρχων ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐνεκρίθησαν.

Ἀναγνώσθη μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, ἔχουσα ὡς ἔπεται.

Ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προαιδοτήσεως τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας διὰ τὸ ἔτος 1855.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβούσα ὑπὸ ὄψιν τὸ καθυστερηθὲν νομοσχέδιον περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855, καὶ μελετήσασα ταῦτα μετ' ἐπιστοχίας, εὕρισκε ἰσχυρῶς τοῖς ἐν τῇ ἐκθεσί τοῦ ὑπουργείου ἀναφερομένοις πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ λόγους, καὶ διὰ τοῦτο παρεδέχουσα τὴν ἀρχὴν, τὰ καθέματα καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, συνίστασι τὴν παραδοχὴν των καὶ εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σώματος, διὰ νὰ δυναθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ συμπληρῆσθαι τὰς ἀραιομένους τάξεις τοῦ στρατοῦ, νὰ ἐπαρῆσθαι εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀσφαλισθῆναι τὴν ὀλομέλειαν ταύτην εἰς τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὸν 16 Ἰουνίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἄλ. Παπαγιάννης.

Γ. Διοβουνιώτης.

Ἰ. Γρηγοριάδης.

Δ. Παπαγιάννης.

Α. Μοναρχίδης.

Περαιτέρω δὲ θεωρήσεως τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς ἀπερσιόθη
νὰ γίνῃ ἢ ἐπὶ τοῦ ὅπου πραγματοποιεῖται νομοσχεδίου συζητήσεως
τὴν προσεχῆ δευτέραν εἰκοστὴν τριχοντός μηνός.

Ἀναγνωσθεὶς ἐπειτὰ ἀναφοράς τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου
Γ. Φύλλα, ἐξακολουθεῖν τετρακακονθήμερον ἀπουσίας ἀδελφῶν,
ἡ Γερουσία ἐπέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔδωσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. ΧΑΤΣΙΣΚΟΣ.

Α. ΓΡΑΥΡΟΞΑΦΟΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 20 Ἰουνίου, 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν κυρίων Γε-
ρουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κύριος Α. Μοναρ-
χίδης, προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωλυομένου Γραμματέως
Κ. Α. Χαρολάμπου τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Αθ. Γρηγοριάδη,
ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνέδριον. Ἐὰ πρακτικὰ τὴς προλα-
βουσῆς, ἀναγνωσθέντα ἐκερπίθησαν.

Ἀπαγγελλέντος ἐπειτὰ τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενόν
τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου
περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ στρατιωτικῆς δυνά-
μειος τοῦ ἔτους 1855, ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Ρ. Παλαμίδης
πρόλαβὼν ἀπέβηκεν ἀρχῆτως μετὰ τὸ προκείμενον τὴν ἑξῆς
ἐπιφώνημα:

Διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 323 καὶ ἀπὸ 1ης ὑπομνήσαντος μῆνός
ἐγγράφου σου, ὁ κύριος Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κοι-
νωσιῶν εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ἐπὶ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως
γενόμενῃ τελευταίαν μεταβολῆν, ἀνέφερε τὸν Κ. Π. Ἀργυρο-
πούλου πρῶτον ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς διορισθέντα ὑπουρ-
γὸν ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ προσωρινῶς ἐπὶ
τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς ὁμοίας ἐκπαιδεύσεως, διὰ δὲ τῆς
ἀπὸ 11 ἡμερῶν μῆνός ἐκθεσεως του, ὁ Κ. Π. Ἀργυροπούλος εἰκα-
ζυγῶν τὴν μετὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν κλειθεῖσαν ἐμπορικὴν
συνθήκην, ὑπογράφεται εἰς προσωρινὸς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
κλπ. Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀναφάσεως ταύτης προκύπτει, ὅτι μετὰ
τὴν ἀνωτέρω βρθεῖσαν μεταρρυθμίσειν ἐγένετο καὶ ἑστὶν μετα-
βολὴ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου Ἀργυροπούλου μετακλιθέντος

ὡς ὡς ὀριστικοῦ μὲν ὑπουργοῦ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑκκλη-
σιαστικῶν καὶ τῆς ὁμοίας ἐκπαιδεύσεως, ὡς προσωρινῶν δὲ
εἰς ἐκεῖνο τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ ταῦτα παρα-
κλῶ τοὺς παρόντας ΚΚ. ὑπουργοὺς ἀντὶ τοῦ Κ. Προβουλευτοῦ,
μὴ παρευρισκομένον σήμερον εἰς τὴν συνεδρίαν, νὰ ἀπαντήσωσι
περὶ τῆς ἀνωτέρω προπαιδεύσεως, ἥτις ἀναμερόβως ἐγένετο
γνωστὴ εἰς αὐτοὺς, πρὸς δὲ καὶ περὶ τοῦ λόγου, δι' ὃν δὲν ἐκλι-
νοποιήθη μέχρι σήμερον εἰς τὴν Γερουσίαν ἡ τοιαύτη κυβερνητικὴ
μεταβολὴ σύμφωνα μετὰ τοὺς συνταγματικούς τύπους.

Ἐπομένως ἐπειδὴ ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιρωτήσεως ταύτης ἀπάντησις
ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὸν Κ. Πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου,
ἀνεβλήθη αὐτῇ μετὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ γνωστοποιηθῶσι τούτο
οἱ παρόντες ΚΚ. ὑπουργοὶ πρὸς αὐτὸν διὰ τὰ περαιτέρω.

Λαβὼν ἐπειτὰ τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Α. Λούκας
ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκείμενου νομοσχεδίου εἶπε τὰ ἑξῆς.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν συνεδρίαν τὸ νομοσχεδίον ἐκθέσει τὸς Κ.
ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἀναφέρειται, ὅτι εἰς τὴν δυνάμειν
τοῦ στρατοῦ ἐγένετο προσθήκῃ τινες ἐπι διχορῶν στρατιῶν,
πρὸς δὲ καὶ ἀξίσεις καὶ σχηματισμὸς ἰδιαίτερος τινος λόγου
σκαπανέων, τὸ ὅλον ἐξ ἀνδρῶν 361, ἐρικτῆς τοσεκακοντάς
ΚΚ. ὑπουργοὺς ἂν οἱ ἀναφερόμενοι αὗτοι λόγοι ἐσχηματίσθωσαν
ἔδη, ἢ θέλωσι σχηματισθῆ μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ παρόντος
νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀπαιτούμενων ὀργανικῶν
διαταγμάτων, περὶ ὧν ἐν τῇ κλήσει γίνεται λόγος.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ὅτι οἱ
ἀναφερόμενοι λόγοι ἐσχηματίσθωσαν ἔδη ἐνεκα τῶν ὑπαρχουσῶν
πολιτικῶν σοβαρῶν περιστάσεων, ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἐξακο-
λουθὼν προσέθηκεν ἔάν οἱ περὶ ὧν πρόκειται λόγοι ἐσχηματι-
σθῶσαν πρὶν τῆς ἐκθέσεως τῆς παρούσης συνόδου τῶν Ναυτικῶν
ἐνεκα τῶν σοβαρῶν περιστάσεων, ἔπρεπε καὶ ἐπιβλεθῆ ἡ περὶ
τῆς ἀξίσεως ταύτης γενόμενης ἐπὶ τοῦ ποσῶς τῆς στρατιω-
τικῆς δυνάμειος νόμος, κατὰ τὰς πρώτας τῶν Βουλευτικῶν
Συνόδων συνεδριάσεις πρὸς κήρυξιν, ἔάν δὲ ἐσχηματίσθωσαν
μετὰ τὴν ἐκθεσίν τῆς συνόδου, τότε ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς
ἢ ἡ τοιαύτη ἀξίσις τοῦ στρατοῦ ἐγένετο ἐναντίον τῶν βεβη-
μένων ἀρθρῶν τοῦ Συντάγματος καὶ ἕπομένως εἶναι παράνομος.

Ἀπάντησιν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν, ὅτι ὁ Κ. Πρόεδρος
τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προ-
κλήθει παρέστη ἤδη εἰς τὰ Ἀνάκτορα, ἡ δὲ Κ. ὑπουργὸς τῶν
Στρατιωτικῶν δεσφίει ὅτι ἀμερόβως ὡς ἀμερόβως καὶ ἐταίρι

όντας να ανακαταστήσω εις τὴν ἀποκατάστασιν καὶ τὰς παρασκευὰς τοῦ Κ. Γερουσιαστικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ὁμοίως. Ἐν συνόψει δὲ ἀπὸ τούτου λέγω, ὅτι αἱ ἀποκαταστάσεις καὶ τὰς ἐπιτελεστέας ἐργασίας, ἀποφασιστικῶς προεβλήθησαν τὰς προκειμένας προτάσεις πρὸς ἐξέτασιν ἀπὸ τῆς δημοτικῆς συνέλευσεως τῶν ἀποκαταστάσεων ὀργανισμῶν, διατηρημάτων, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Ἐκταύθι προσέθηκεν ὁ παραγορεύσας Γερουσιαστής, ὅτι οὐδέποτε προκάτοχον ὑπουργεῖον εὐρέθη εἰς τοιαύτας εὐμενεῖς περιστάσεις, οἷως εὐρέθη καὶ ἐπίσταται τὸ παρὸν, διότι σὺν τῷ ὑφίσταται ἐνώπιόν μου Βουλῶν συμπρακτασῶν ἀνευκτινὸς ὄλεθρου ἢ ἀντιρροσῆς εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν νομοσχεδίων, ἀπάντησιν δὲ Βασιλέως κυριώντος ἀνευκτινὸς δυσκολίας τὰς πράξεις τοῦ, καὶ δύο μεγάλων δυνάμεων ὑποστραφισαῶν τὴν διατήρησιν αὐτοῦ καὶ τὰς ἐνεργείας του.

Ἀπολοῦθας ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐπέμνεκε τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ διοργανῆσαι ἢ σχηματῆσαι τὸν στρατὸν κατ' ὑπομονήσιν ἢ πρὸς ἀναγκαστικῶν. Τὰ δὲ νομοθετικὰ Σώματα δικαιούνται νὰ ἐγκρίνωσιν ἢ μὴ τὸ ἀποτεινόμενον πρὸς τὸν στρατὸν σύμβουλον μὲ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ εἴδητα μέσα τοῦ Κράτους, καὶ τούτο μόνον εἶναι τὸ δικαίωμα τῶν Βουλῶν, ὡστε, τὰ Βουλευτικὰ Σώματα παρεκβῆσιν εἰς ἀκατάστατον τὸ ἀποτεινόμενον πρὸς τὴν στρατιωτικὴν δυνάμειν, τότε ὑπάρχει νομοθετικὸς ἐγκρακρίσθησιν ἢ ἀρσῆσιν αὐτοῦ, ὡστε ὑπὸ τῆς ηγεμονικῆς ἐξουσίας εἶναι ἐσχηματικῶς, καθὼς καὶ ἡ παρὸν ἐκπληροῦσιν κατὰ τὴν ἐπιτελεστέαν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν ἐπιτελεστέων τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Ἀπαντῶν τὸν πρῶτον ἐγκρακρίσθησιν ὁ Κ. ὁμογενὴς τῆς Δικαιοσύνης ἀνευκτινὸς εἶπε, ὅτι ἐξέτασιν ἀπὸ τῆς ἐπιτελεστέας ἐργασίας, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

οἶον. Πέουσι ἐνεκρίθησαν προπρότεροι ἄνθρωποι εἰς τὸ ναυτικόν, ὅτι ἐπιτελεστέας ἐργασίας, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Μολοντί ἡ ἀμφιλία μου δὲ θέλει περιστροφή κυρίως εἰς τὴν ἐπιτελεστέαν ἐργασίαν, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

12 Αὐγούστου 1854. Βασ. Διάταγμα, συνετελεσθέν τῆς τότε γενικῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου, ὅτι ἡμῖν καὶ ἐγὼ μέλος αὐτοῦ, ἐν ἐλλείψει λέγω, τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ ἐν περιπτώσει ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῆσιν μέτρα κατεσκευασθέντα καὶ νὰ προκαλεσθῆ ἐπιτελεστέας ἐργασίας τῶν Σωμάτων τούτων ἐπιτελεστέας ἐργασίας, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀπὸ τῆς θέλουσι προκαλεσθῆ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

αυτάς μη καταλλήλους· κατά δὲ τὸ 1852 ὡς μέλος τῆς ἐπι-
 τρώτῃ συγκαλεσθείσης ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν
 ἐπιτροπῆς, ὑπουργοῦντος τοῦ προαγορευσαυτος Κ. Γερουσιαστοῦ,
 ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτῆς ἐν τῇ Βουλῇ γενομένης προ-
 τάσεως, ἣτις συνίστατο εἰς τὴν πρακτικώτεραν ἐνέργειαν τοῦ
 μέτρου, ὅπερ ἐλάμβανεν ἐξωδικαστικὴν χάριν κατὰ τοὺς περισσο-
 τέρους δήμους, τούτῃσιν εἰς τὴν ἐξ ὄλων τῶν δημοτῶν συνεισ-
 φορὰν καὶ παρακατάθεσιν ἐν τινι παμείῳ πρὸς τοῦτον 500
 δραχμῶν πρὸς ὄφελος τοῦ ἐκ τύχης ὑπερτέλλοντος εἰς τὸν
 στρατὸν νεοσυλλέκτου, πρὸς ικανοποίησιν καὶ ἀποζημίωσιν τῆς
 οἰκογενείας του, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπασπάζεται, καὶ πρὸς παραμυθίαν
 αὐτῆς στερομένης αὐτὸν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὑπερ-
 σίας του· ἀλλ' ὅσον τὸ μέτρον τοῦτο ἐθεωρήθη τότε καλὸν
 τοσοῦτον εὐρήθη ἔπειτα δύσκολον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν του. Τὸ
 ζήτημα κατὰ ποῖον τρόπον καὶ ὑπὸ ποίους ἄρους θέλει εἰσπρα-
 χθῆ ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἔρανος, ὡς καὶ ποῦτος θέλουσιν ὑπέκεισθαι
 εἰς αὐτὸν καὶ τὰ παρόμοια, ὅλα ταῦτα ἀποκαθιστῶσι τὸ ἀντι-
 κείμενον σπουδαῖον καὶ δύσκολον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν, τοσοῦτον
 μᾶλλον καθόσον πρόκειται νὰ ἐπιρροισθῆ ἢ ἐνέργειαν ὄλων τού-
 των εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχάς, αἵτινες εἶναι ὀνηθόμενον νὰ
 ἐξωκελιωσιν εἰς καταχρήσεις περισσοτέρας ἐκείνων, διὰ τὰς
 ὁποίας τὰς μεμφομένα καὶ τὰς κατηγορούμεν ὡς πρὸς τὴν μέγροι
 τούδε μεροληπτικὴν ἐνέργειαν τῆς νεοσυλλεξίας. Ἐξ ὄλων λοιπὸν
 τούτων συνάγεται ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι σπουδαῖον σπου-
 δαιότατον ἕνεκεν δὲ τῆς σπουδαιότητος ταύτης οὔτε ὁ προλα-
 λήσας ὡς ὑπουργὸς τῶν ἑσωτερικῶν ἠδυνήθη νὰ καθηρτίσῃ καὶ
 εἰσαγάγῃ τὴν νέαν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, οὔτε ἡ ἐξέτασις αὐτοῦ
 εἶναι μικροῦ λόγου ἀξία· οὗτοι εἰσὶν οἱ λόγοι οἵτινες ἀνέβαλον
 μέχρι τούδε τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου περὶ ἀπογραφῆς νόμου·
 ἡ προσπάθεια τοῦ νὰ καταρτισθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου
 τούτου εἰς τρόπον ὥστε νὰ περιστάλωσι καθ' ὅλοκληριαν τὰ
 ἀδικήματα, ἅτινα προέρχονται ἤδη, εἶναι ὁ οὐσιωδέστατος λόγος,
 ὁ ὁποῖος προεκάλει τὴν τοιαύτην ἀναβολὴν καὶ ἀποκαθιστᾷ
 τὸ ἔργον δυσχερές. Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικῆς Συμβουλίου
 ἔχει ὑπὸ σύντακτον σκέψιν καὶ μελέτην τὸν νόμον τούτον, καὶ
 καθόσον θέλει δυνήθῃ νὰ υπερβῆ τὰς δυσχερείας, θέλει σπεύσει
 νὰ εἰσαγῆ αὐτὴν ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωματίων, σύμφωνα
 καὶ μετὰ τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὑπόσχεσιν εἰς τὸν ἄλλον νομοθετικὸν
 περίβολον.

Ἀντέλεξεν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς κύριος Π. Παλαμίδης·

τὰ εἶπε. Διαγρηθεῖ τὸ ἱστορικὸν καὶ τὰς περιστάσεις, δι' ἃς
 ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις τῶν περὶ οὗ πρόκειται νόμου, οὐδένα
 σκοπὸν εἶχον νὰ ἀποδείξω τὸ ἰσχυρὸν τῶν λόγων καὶ περιστά-
 σιων ἐκείνων, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ ὑπομνήσω αὐτάς, καὶ νὰ παρα-
 τήσω ὅτι ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀναβολῆς μέχρι σήμερον μερο-
 λαβεῖ ἐν διάστημα τριῶν ἐτῶν, ὅτε ἦτο δυνατόν νὰ εἰσαγῆ
 ὁ προκείμενος νόμος· καθόσον δὲ ἀφορᾷ ἐμὲ αὐτὸν, ὑπουργὸν
 ὄντα, καὶ μὴ ἀνευθέντα νὰ κατορθώσω τὴν ὑποβολὴν τοῦ νόμου
 τούτου, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, προσέθετο, ὅτι
 αἰτίαν τῶν ὅσων εἶπε μετ' ἐμποδισε, διότι ἡ ἐξουκλίσις τῶν
 γενομένων προτάσεων ἐγένετο ἔκτοτε, καὶ οὗτε εἶναι τοιαῦται
 οἱσὶ ἀπαιτῶσι χρονίως ἀσφείδεις εἰς ἀνθρώπους· μάλιστα οἱ
 ἴσαιοι γρηγοροῦσι τὴν Ἑλλάδα· ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον
 ἀπειτῶνται προσετι καὶ ἕτερα ἄλλα περιστατικὰ 1) ὁ ὕλικός
 καιρός τῆς ὑπουργικῆς ὑπάρξεως καὶ 2) ἡ ὁμοφωνία τῶν μελῶν
 τοῦ ὑπουργείου· ἀμφότερα ταῦτα δὲν ὑπῆρχαν εἰς ἐμὲ βοηθητικά
 ὅσον ὑπάρχουσιν εἰς τὸ πρῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὅποιον ἀπὸ τῆς
 αἰτίας νὰ εἰσαγάγῃ τὸν περὶ καθυστεροῦντων ἀπὸ προικαθητικῆς
 αἰμῶν, τὸν ὅποιον ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀσπασάσαμεν, ἠμποροῦσε καὶ
 ἠμπαρεῖ πολὺ περισσοτέρον νὰ φέρῃ, καὶ αὐτὸν τὸν νόμον περὶ
 ἀπογραφῆς ἰσὺς λίαν ἀναγκαῖον καὶ πολὺ εὐκολώτερον τοῦ
 μῆθοντος.

Εἰπόντος ἄλλου ἐκ τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι οὐδέποτε
 ἡ οἰκὸς τῶν κατὰ τὸν οἰκογενεῖαν ὑπογραμμοῦν εἰς στρατιω-
 τικὴν ὑπερσίαν ἔπειτα ἀντέλεξεν, ὅτι ὁ νόμος δὲν προνοεῖ
 κακίαν τοιαύτην ἐλαίσιν, ἀλλ' ὅλαι αἱ κατηγορήσεις προε-
 γονται ἐκ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἐνεργείας τῆς νεοσυλλεξίας·
 πρὸς δὲ ὅτι ὁ νόμος δὲν δύναται νὰ κανονίσῃ τι περὶ ἔρανον,
 ἀλλὰ μόνον δύναται νὰ προνοήσῃ περὶ ἀντικαταστάσεως ἀφῆτων
 εἰς τὰς ἐξωδικαστικὰς συμφωνίας τὰ μετὰ δι' ὧν αὐτὴ θέλει γενῆ.
 Ἡ εἰρή ὅμως τὴν ὁποίαν ἐξέπρασαν ὁ προαναρῶσας Γερουσιαστὴς
 περὶ ταχίας ὑποβολῆς τοῦ νέου περὶ ἀπογραφῆς νόμου εἶναι
 ὀρθὴ καὶ δικαία.

Παραμεινῆς ἔπειτα κηρυχθεῖσας τῆς παρατέροι συζήτησεως,
 ἐγένετο ψήφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ὑπὸ τὴν
 ἐπιτηρήσιν τῶν ψηφολεκτῶν κυρίων Ιω. Σπυρίδου καὶ Ιω. Κλη-
 κοτσῶνου, δι' ἃς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδόξατο αὐτὴν
 παμψηφεί διὰ ψήφων 33, κατὰ τὸ ὅδε προσαρτώμενον προϊτά-
 κολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπί τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας
καὶ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τοῦ 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Γκίκας Καρακατζίνης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης	Ἄδαμ Δούκας	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ἄημος Κανελλόπουλος	N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Κωνσταντῖνος Κανάρης	N
Ἀναστάσιος Λόντος	Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Τάτσης Μαγγίνης	Μ. Α. Καίρης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ἄντων. Γ. Κριζῆς	N
Λάμπρος Νάκος	Ἄντων. Μαυρομιχάλης	N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ἰωάννης Σταίικος	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	N
Νικόλ. Πρασσακῆς	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Σπυρ. Τρικοῦπης	Δημήτριος Χαταίσκος	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Νικόλ. Μαυρομαμάτης	N
Βασίλ. Χρηστακῆς	Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπης	N
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Νικόλ. Χρυσόγελο	Γεώρ. Δουβουσιώτης	N
Γεώργιος Φύλλας	Κωνστ. Προβελέγιος	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Σπύρος Μίλιος	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ῥήγας Παλαμίδης	N
Γεώργιος Δαρεσιώτης	Δημήτρ. Α. Κωνσταντινῶτα	N
Γ. Παπαηλιόπουλος		
Γεώργιος Γλαράκης		
Δημήτριος Βούλγαρης		N

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἀρθρα 1, 2 καὶ 3 ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκά ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι. Ψηφοφορήθη ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν, ἐγένετο παραδεκτὸν καμψήφει διὰ ψήφον 30, κατὰ τὸ ὡς ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ
προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855
καὶ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Δημήτριος Βούλγαρης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Γκίκας Καρακατζίνης	N
Γεώρ. Κουντουριώτης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ἄδαμ Δούκας	N
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	Ἄημος Κανελλόπουλος	N
Ἀναστάσιος Λόντος	Κωνσταντῖνος Κανάρης	N
Τάτσης Μαγγίνης	Τσανετάκης Γρηγοράκης	N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Μ. Α. Καίρης	N
Λάμπρος Νάκος	Ἄντων. Γ. Κριζῆς	N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ἄντων. Μαυρομιχάλης	N
Χαράλ. Παπαλίτης	Δημήτριος Πλαπούτας	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ἰωάννης Σταίικος	N
Νικόλ. Πρασσακῆς	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	N
Σπυρ. Τρικοῦπης	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Δημήτριος Χαταίσκος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Βασίλειος Χρηστακῆς	Νικόλ. Μαυρομαμάτης	N
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπης	N
Νικόλ. Χρυσόγελο	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Γεώργιος Φύλλας	Γεώργιος Δουβουσιώτης	N
Ἰωάννης Θεοτόκης	Κωνστ. Προβελέγιος	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ἰωάννης Οἰκονόμου	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Σπύρος Μίλιος	N
Γεώργιος Δαριώτης	Ῥήγας Παλαμίδης	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Γεώργιος Γλαράκης		

Ὅτι τὸ νομοσχεδίον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει
τῆς 9ης τρέχοντος μηνός.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ. Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χαταίσκος.
Α. Γρηγοριάδης.

Τῆς 23 Ἰουνίου, 1855, ἡμέρα Πέμπτη.

Αναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κτίσις Αναγνωστῆς Μοναρχίδης πρόσλαβόν ὡς Β' Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Αθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος Κ. Α. Σ. Χαλαλάμπου, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶς ἀνέγνω αἰτιολογητὴν ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΟΕ νόμου, δηλαδὴ περὶ κατασκευῆς λιμένων ἐν Κατακόλῳ ἀντὶ ἐν Ἁγίῳ Ἀνδρέῳ, ὡς καὶ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ, ἔχοντα ὡς ἑπείτα.

Ἐκθεσις πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἐπὶ τοῦ περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΟΕ νόμου νομοσχεδίου.

Κύριοι!

Καὶ πρὶν ἢ ἐφαρμοσθῆ ὁ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 περὶ κατασκευῆς λιμένων ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀνδρέῳ τῆς ἐπαρχίας Ηλείας καὶ συστάσεως συνοικισμοῦ εἰς τὸ παράλιον αὐτοῦ ΡΟΕ νόμος ἀπεδείχθησαν ἐξ ἐρευνῶν ἁμπαίρων περὶ τὰ τοιαῦτα ἀνδρῶν ἡμεδαπῶν τε καὶ ἀλλοδαπῶν τὰ μεγάλα προστάγματα, ἅτινα ἐμελλον νὰ ἀπαντηθῶσιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, καὶ τὰ ὅποια ἤθελον καταστήσει ὅλος ματαίαν τὴν πρόνοιαν, ἣν ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα Ἑλλάδος δι' ἓνα τότεν σπουδαῖον σκοπὸν.

Ἐν τῶν κυριωτέρων προσκομιμάτων ὑπάρχει καὶ τὸ ὅτι ἀπεδείχθη ὅλος ἀνέφικτον νὰ κατασκευασθῆ λιμὴν ἀσφαλῆ εἰς τὸν ὄρμον Ἁγίου Ἀνδρέου, ἐνῶ ἄλλως ὁμολογεῖται παρὰ πάντων ὅτι τοιοῦτος λιμὴν δύναται νὰ κατασκευασθῆ εἰς τὸν ὄρμον Κατακόλου.

Ἐβλεφίθη ἐπομένως ἀναγκάσιον νὰ μεταρρυθμισθῆ ὁ εἰρημένος νόμος, ὅπως ἐφαρμοσθῆ ἐπιμελῶς καὶ διὰ τὸν τόπον καὶ διὰ τὸ Δημόσιον καὶ ἐν γένει διὰ τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν παντὸς ἔθνους, καὶ ἐπὶ τούτῳ συνετάξαμεν τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, ὅπερ ὑποβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἐψηφίσθη μὲ μόνον τὰς ἀκολουθούσας μικρὰς τροποποιήσεις.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθ. 11 προστέθη μεταξύ τῶν λέξεων «Βιοτικῶν»

καὶ «Νόμου» ἢ λέξις «Παδίου» ἣτις εἶχε παρελείφθαι ἐκ τυπογραφικῶν λάθους, ἐνῶ ὑπῆρχον εἰς τὸ πρωτότυπον νομοσχέδιον.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθ. 13 ἀπελείφθη ἡ λέξις «Χρειαλυτικῶς».

Οἱ ὑποστηρίζοντες τὰς ἐπιφερομένας διὰ τοῦ νέου νομοσχεδίου εἰς τὸν δικληφθέντα νόμον μεταρρυθμίσεις λόγοι ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν συνεδρίασιν τὸ νομοσχέδιον πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίς μας, καὶ διὰ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνωμεν αὐτοὺς καὶ ἐνταῦθα ἀρκούμεθα νὰ ἐπισυναψώμεν αὐτὴν ἐν τῇ παρουσίᾳ.

Ἐκ μόνης τῆς ἀναγνώσεως τούτου νομοσχεδίου καὶ τῆς εἰρημένης ἐκθέσεώς μας θέλετε κατανοῆσαι, Κύριοι, ὅτι ἦτα ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῆ ὁ περὶ αὐτοῦ ὁ λόγος νόμος, καὶ ὅτι ἡ προτεινομένη μεταρρυθμίσις αὐτοῦ ἦτο ἀπολύτως ἀναγκαία.

Διὰ ταῦτα ὑποβάλλοντες τὸ προκείμενον νομοσχέδιον κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως καὶ εἰς τὴν ἐπιφάνισιν ὑμῶν ἔχομεν πληρῆ τὴν παροίησιν, ὅτι θέλει τύχει τῆς λευκῆς ψήφου Σας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ἰουνίου 1855.

Οἱ ὑπουργοί

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Α. Γ. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΟΕ νόμου.

Ὁ Θ Ω Ν

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐκείμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηρηθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Α. Γ. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

«Ἐψηφισμένοι ἀποφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίσαντες καὶ διατάττομεν»

Ἄρθ. 1. Ἄπαντα τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ Β' τοῦ ΡΟΕ νόμου ἀναφερόμενα ἔργα θέλωσιν ἐκτελεσθῆ εἰς τὸν ὄρμον Κατακόλου, ἀντὶ τοῦ ὄρμου Ἁγίου Ἀνδρέου.

Ἄρθ. 2. Οἱ διὰ τῶν § α. ἕως αἰ. τοῦ ἀρθρου Α' τοῦ ΡΟΕ νόμου ἐπιτελλόμενοι φόροι δύνανται μετὰ παρελεύσεως τριῶν

είναι από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου να εισπραττούνται και διά μονοτοίχους ένοικιάσιους.

Ο ένοικιαστής προσφέρει αξιόγραφον έγγραψιν και συντρέχει μετά των τελωνιακών υπαλλήλων εις την βεβαίωσιν των φόρων, εισπραττομένων πάντοτε παρά του έπιστάτου του τελωνείου κατακώλου.

Αι περί λαθραίας εξαγωγής και μεταφορής ή μη ακριβούς δηλώσεως ή διασαφήσεως, ως και αι περί άλλων υπερβάσεων ποινικαί διατάξεις των εν ισχύι περί τελωνίων νόμων εφαρμόζονται και εις τους επιβαλλομένους φόρους διά του ΡΟΕ και του παρόντος νόμου.

Άρθ. 3. Επί του σταριδοκαρπού της επαρχίας Ολυμπίας, του εξαγομένου ή μεταφερομένου εκ της θέσεως Σωτήρος και καθ' όλην την προς μεσημβρίαν αυτής παραλίαν, ο φόρος περιρίζεται εις το ήμισυ του κατά το προηγουμένον άρθρον κανονιζομένου· επί δε του εκ άλλων θέσεων της αυτής επαρχίας και εκ μικρότερον των υψών του Αλφειού ποταμού και των εκβολών αυτού εξαγομένου ή μεταφερομένου σταριδοκαρπού πληρώνεται άλλόκληρος ο κατά το προηγουμένον άρθρον φόρος.

Άρθ. 4. Έκαστος των κατά την παρόντα και τον ΡΟΕ νόμον φορολογουμένων όθμων της επαρχίας Ολυμπίας δύναται να επιβάλη επί του εν τη περιουσία αυτού παραγομένου σταριδοκαρπού κατά την εξαγωγή του και δημοτικόν φόρον μέχρι ενός τοις εκατόν, εάν ή υπό των λοιπών νόμων και Β. διαταγμάτων επιτετραμμένη δημοτική φορολογία δεν επαρκή εις τα τακτικά αυτού έξοδα.

Άρθ. 5. Αι έθνικαί γαίαι και ή υποβρύχιας ακτή, τας οποίας θέλει καταλάβει το σχέδιον του προς τον λιμένα κατακώλου συνοικισμού μετά της ζώνης αυτού έχούσης βάθος γιλιών Β. πήξων λογιζομένων από το εξωτερικόν όριον του σχεδίου, παραχωρούνται προς τους συνοικισθησομένους, προτιμημένων των διά του παρόντος και του ΡΟΕ νόμων φορολογουμένων.

Άρθ. 6. Τα κατά το σχέδιον οικόπεδα παραχωρούνται εις τους συνοικισθησομένους δωρεάν. Ο πρώτος αναγγελών έκυτον ως συνοικον εκλέγει το οικόπεδον, επί του οποίου όφειλει έντός ενός έτους ν' αποπερατώσῃ τελείαν οικοδομήν τινα μικράν ή μεγάλην.

Μετάξ' όδω ή πλείοτέρων, έντός της αυτής ήμερας αναγγελλόμενον και το αυτό οικόπεδον ζητούντων, ή κληρος προσδιορίζει τον εγκαταστήθησομένον εις αυτό.

Εξαίρονται τες ως ανωτέρω παραχωρήσιως ή τα κατά το σχέδιον επί της κίμασις οικόπεδα της παραλίας γραμμής, δικαζόμενα κατά το επόμενον άρθρον 7' ό. τα προς χρήση δημοσίαν οικόπεδα. Τα τελευταία ταύτα ως και τα προς δημοτικόν σκοπόντος χρήση γήπεδα παραχωρούνται δωρεάν.

Άρθ. 7. Τα της παραλίας γραμμής οικόπεδα και τα την ζώνην απαρτίζοντα γήπεδα παραχωρούνται διά μιας και όριστικής δημοπρασίας.

Το εκ της δημοπρασίας τίμημα πληρώνεται εις δύο ίσας έταπείς δόσεις· τούτων ή μὲν πρώτη άνα αναγνωρισθῆ το έγκυρον της δημοπρασίας, ή δε δευτέρα την 4. Νομβρίου του αμέσως επόμενου έτους.

Το τίμημα τούτο εισπράττεται κατά της διατάξεις του ΡΟΕ νόμου και χρησιμοποιεί προς έκτέλεσιν των εν το άρθρω Β' του αυτού νόμου αναφερομένων έργων.

Άρθ. 8. Όστις των κατά το άρθρον 6 συνοικων δὲν οικοδομήσῃ έντός του έτους, ή όστις των κατά το άρθρον 7 αγοραστών δὲν πληρώσῃ εμπροθέσμως, προς τη άποβολή της πληρωθείσης δόσεως, μενούσης άνευ τινός διατυπώσεως προς όφελος του λιμένος, αποβάλλεται και του οικόπεδου ή γηπέδου, το όποιον μεταδίδεται αυτόδικαίως με τας τυροσίους επ' αυτού βελτιώσεις και άνευ τινός αποζημιώσεως εις την κυριότητα του δημοσίου, δια να διατεθῆ κτήεις κατά το άρθρον 6 ή 7 υπέρ άλλου συνοικου ή αγοραστού.

Άρθ. 9. Διά την ολοσχερή κατασκευή του λιμένος, του φάρου, των δημοτικων καταστημάτων, των υδραγωγείων και φρεάτων και των έντός και έκτος της πόλεως δημοσίων και δημοτικων υδων επιτρέπεται να γίνῃ γαίαις έλευθερα παντός δικαιώματος των καθ' όλην την παραλίαν λίθων.

Άρθ. 10. Η από Πύργου εις κατακώλον οδός, χαρακτηζομένη ως έθνικη, θέλει τελειοποιείται και συντηρείται ως ταύτα κατά της διατάξεις του περί οδοποιίας ΣΣΤ' νόμου.

Άρθ. 11. Το παρά το κατακώλον διας Κάστα καλούμενον αποξηρανθήσεται έντός τριών ετών από της έκδόσεως του παρόντος νόμου, κατά τας διατάξεις του περί αποξηρανσεως του κοιωτικού πεδίου νόμου· οι αποξηρανθησομένοι έθνικαί γαίαι εκποιούνται τοις μεταχτοίς, διαπραθησομένοις προς έκτέλεσιν των εν το άρθρω Β. του ΡΟΕ νόμου αναφερομένων έργων.

Άρθ. 12. Η κατά το άρθρον Δ' του ΡΟΕ νόμου έφορευτική επιτροπή σύγκαιται εκ παντός μελών· τούτων όδω διορίζει ή

κυβερνήσις, δύο άλλα εκλέγει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λετρίνων, πέμπτον δὲ μέλος καὶ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἶναι ὁ ἑπαρχος Ἡλείας.

Ἐκ τῶν πρώτων τεσσάρων μελῶν τὸ ἕμισυ ἀνανεύονται κατ' ἔτος κατὰ τὸν προεπιγεμένον τρόπον ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Τὸ αὐτὸ μέλος δύναται νὰ διορισθῆ καὶ ἐκλεγθῆ τρίς κατὰ συνέχειαν ἔτη.

Ἄρθρ. 13. Ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου ἢ παρακρηματοποιήσας δανείου, χρησίου ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας, καὶ ἀποδοθησομένου ἔκ τῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων τοῦ λιμένος.

Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τῶν διὰ τὸν λιμένα καὶ τὰ λοιπὰ ἔργα ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ δήμου Λετρίνων.

Ἡ κατὰ τὸν ΡΟΕ νόμον φορολογία ἰσχύει μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 14. Ἡ μισθοδοσία καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποδοχαὶ τοῦ διευθύνοντος τὰ ἔργα μηχανικοῦ, καθὼς καὶ ἡ ἀντιμισθία δύο τὸ πολὺ ἐπιστατῶν, πληρώνονται ἔκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ἄρθρ. 15. Διὰ Β. διατάγματος θέλουσιν κανονισθῆ:

α. Ἡ ἔκτασις τῶν οἰκοπέδων καὶ γηπέδων.

β. Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος νόμου κλήρωσις καὶ δημοπρασία, καὶ

γ. Οἱ ὅροι τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 δανείου.

Ἄρθρ. 16. Τὰ ἄρθρα Γ. Δ. Ε. καὶ ΣΤ. τοῦ ΡΟΕ νόμου, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διατάξις αὐτοῦ, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν τύπωσιν αὐτῶν καὶ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χαρ. Παπαπολίτου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδειαν. Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ τὴν χορηγηθῆ ὑπὸ τὸν παραδεδομένον ὅμως ὄρον.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Πρασσακάκης εἶπεν ὅτι πρὸ τινῶν ἡμερῶν προτιθέμενος νὰ ἀναχωρήσῃ μετέβη εἰς τὸ ἀστυνομικὸν κατῆχημα διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἀστυνομικὸν δια-

βατήριον· ἀλλ' ὁ γραμματεὺς τῆς ἀστυνομίας ἤνεθέ νὰ μοὶ χορηγήσῃ διαβατήριον πρὶν ἢ παρουσιάσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀδειαν τοῦ Προεδρείου, τὴν ὁποῖαν καὶ παρουσιασθεὶσκον ἐκράτησε, καὶ οὕτω μοὶ ἐξέδωκε τὸ ζητούμενον διαβατήριον.

Γνωστοποιῶν εἰς τὸ Σώμα τὴν διαχωρὴν ταύτην τοῦ ὑπαλλήλου ἐκείνου, παρακαλῶ αὐτὸ ἵνα ἀπορραίσῃ ὅτι ἔκ τῶν καθηκόντων του, ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ παρεμβάλλωνται τοιαῦτα προσκόμματα εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, τὰ ὁποῖα καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Σώματος προσβάλλουσι, καὶ εἰς τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους ἀντιβαίνουσι.

Κιτίνεγκεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἂν ὁ ἐλάχιστος πολίτης δύναται νὰ μεταβαῖν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, καὶ πρὸς τοῦτο ἡ ἀστυνομία δὲν δύναται νὰ τῷ ἀρνήσῃ τὴν ἐκδοσὴν διαβατηρίου, οὐδεὶς δύναται νὰ ἐμποδίσῃ Γερουσιαστὴν ἀπὸ τοῦ νὰ μεταβῆ ὅπου ἂν θέλῃ, ἀρνούμενος εἰς αὐτὸν τὴν ἐκδοσὴν διαβατηρίου· ὅτι διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Σώματος οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς στήθεσιν καὶ ἀπόχασιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλ' οὐδὲ κἄν μνησθῆ αὐτοῦ ἐν τοῖς πρακτικοῖς νὰ κάμωμεν νὰ ἀναθεσωμεν ὅμως εἰς τὸ Προεδρεῖον τὴν φροντίδα τοῦ νὰ γνωστοποιηθῆ ἡ περίστασις αὕτη εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ τοῦτο πρόνοιαν ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ ἀνευθεθῆ τοιαῦτα πράξις ἔκ μέρους τῆς ἀστυνομίας.

Παρετήρησεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἐκτὸς τῶν περιστάσεων τὰς ὁποίας ῥητῶς ὁ νόμος κατονομάζει, ἡ ἀστυνομία δὲν δύναται νὰ ἀρνήσῃ τὴν ἐκδοσὴν διαβατηρίου εἰς οὐδένα πολίτην· ἂν δὲ ὁ τελευταῖος πολίτης εἶναι ἐλεύθερος νὰ μεταβῆ ὅπου ἂν θέλῃ, ὁ Γερουσιαστὴς τάχα δὲν εἶναι ἐλεύθερος, καὶ ἐν τίνι δικαιώματι ἡ ἀστυνομία δύναται νὰ ἀρνήσῃ εἰς αὐτὸν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀρνήσῃ εἰς τὸν τελευταῖον πολίτην; Τὸ νὰ λυμῶνῃ ὁ Γερουσιαστὴς ἀδειαν ἀπὸ τὸ Σώμα, ὅταν θέλῃ νὰ ἀναχωρήσῃ, εἶναι ὑποχρεωσὶς τὴν ὁποῖαν τῷ ἐπιβάλλει ἡ θείκη, ἀλλ' ἡ ἀστυνομία δὲν δύναται νὰ ἐξετάσῃ τοῦτον, ἂν ἔχῃ ἢ δὲν ἔχῃ τὴν ἀδειαν τοῦ Σώματος ἀναχωρῶν· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Γερουσία πρέπει σήμερον νὰ προέλθῃ εἰς πράξιν τινα κοινοποιηθησομένην εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον, διὰ νὰ διατάξῃ τοῦτο τὴν ἀστυνομίαν, ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ ταλμῆσῃ αὕτη νὰ ἐπαναλάβῃ τοιαύτην πράξιν, ἀντιβαίνουσαν εἰς τε τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Σώματος καὶ εἰς τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους καὶ ἀστυνομικὰς διατάξεις.

Ἐτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἀντὶ νὰ

δοθή τοιαύτη σπουδαιότητα εξ αρχής, και να γίνει λόγος εν Συνεδριάσει, το κατ' αυτόν καλλίτερον και αξιοπρεπέστερον όμω δια το Σώμα ήθελεν εΐσθαι άν ό Κ. Γερουσιαστής, εις τόν ύποϊόν ή άστυνομία ήναίτο τήν έιδοσιν διαβατηρίου πριν ή τή παρουσίασει τήν περί άπουσίας άδειαν του Προεδρείου, έγνωστοποιεί τήν παρατροπήν ταύτην τής άστυνομίας εις τήν άρμόδιον ύπουργόν ή ό ίδιος ή δια του προεδρείου, και εΐχεται τήν κατάλληλον ικανοποίηση ή θεραπείαν εν περιπτώσει δε καθ' ήν δέν επανέγκαστο υπό του ύπουργείου θεραπεία, τότε να γίνει λόγος εν συνεδριάσει και να προέλθη εις άπόφασιν το Σώμα. Αλλά άν και έγνωστοποιή εν συνεδριάσει ή παρατροπή αυτή τής άστυνομίας, αξιοπρεπέστερον όμωσ ειναί να μη γίνει λόγος εν τοις πρακτικοίς και να μη προέλθη από τούδε εις άπόφασιν το Σώμα, αλλά να συνεννοηθ ή Προεδρείον μετά του άρμόδιου ύπουργού και να διαταχθ ή άστυνομία ώστε του λοιπού να μη λάβη χωρισν τοιαύτη πράξις.

Αντεπήγαγεν έτερος των ΚΚ. Γερουσιαστών ότι, άφ' ου ή επί τής υποθέσεως ταύτης συζήτηση προέβη επί τοσούτον, άτοπον είναι να μη γίνει μνεία εν τοις πρακτικοίς και να μη προέλθη εις άπόφασιν το Σώμα. Το Σώμα όφείλει δια τήν αξιοπρεπείαν του αυτήν να προέλθη εις άπόφασιν, ήτις θέλει χρησιμεύσει ως παράδειγμα εις πάν ύπουργείον ότι δέν άίναται να να έπεμβαίη ή νομοκρατεστική έξουσία εις τās άδειας των νομοθετικών Σωμάτων. Εα τής άποφάσεως ταύτης θέλει οδηγηθ ή το ύπουργείον να διορθώη τήν παρατροπήν και τήν αυθάδειαν των ύπαλλήλων εκείνων, οίτινες και το καθήκον των και τόν προς τα νομοθετικά Σώματα όφειλόμενον σεβασμόν παραγκυρίζουσι.

Αντέταξεν άλλος ότι δέν θεωρεί αξιοπρεπές το να έλθη σήμερα η Γερουσία εις συνενόησιν με το ύπουργείον επίσημως δια πράξιν ήτις από πολλών ήδη έτων εξακολουθεί γενομένη πολλοί των ΚΚ. Γερουσιαστών δέν άγνοούσιν ότι από πολλών έτων ή άστυνομία δια τήν έιδοσιν διαβατηρίου εις Γερουσιαστήν εΐχεται τήν περί άπουσίας άδειαν του Προεδρείου άναντιφρόντως δε ή θέσις αυτή, εις ήν υπήγαγον τούς ΚΚ. Γερουσιαστας, είναι πολλά προσβλητική, και εάν σήμερα προεβθωμεν εις άπόφασιν, άντι να σώσωμεν τήν αξιοπρεπείαν του Σώματος δεικνύομεν ότι τώρα εξυπνοϋμεν, άφ' ου τέλος επί τόσα έτη ανεγόμεθα τήν κατάστασιν ταύτην. Δια τήν αξιοπρεπείαν λοιπόν του Σώματος προέτεινε να μη προέλθη σήμερα εις έπίσημον συνεν-

νόησιν ή Γερουσία μετά του ύπουργείου, αλλά να γνωστοποιηθ δια του Προεδρείου εις το ύπουργείον ή άτοπος αυτή επίθεσις τής άστυνομίας, και να ζητηθ ή διορθωσις του άποπέματος τούτου εις προς το μέλλον. Εν περιπτώσει δε καθ' ήν δέν ήθελε τούτο διορθώη τήν έλλειψιν ταύτην των ύπαλλήλων, τότε να έλθη το Σώμα εις συζήτασιν του αντικειμένου τούτου, και να προέλθη τότε εις άπόφασιν.

Αντέταξεν άλλοι ότι πρώτην ήδα φοράν ακούουσιν ότι και άλλως τα κίττα παρενοβλήθησαν προσκόμματα υπό τής άστυνομίας προς τούς ΚΚ. Γερουσιαστας δια τήν έιδοσιν διαβατηρίων ότι οι ΚΚ. Γερουσιασταί ύσι έγνωρίζον τήν περίστασιν ταύτην δέν έπρεπε να ανέχονται τοιαύτην κατάστασιν, αλλά όφείλον να τήν γνωστοποιήσωσιν εις το Σώμα και ότι άφ' ου τέλος σήμερα δια πρώτην φοράν το Σώμα λαμβάνει γνώσιν, ουχι μόνον πρέπει να γίνει μνεία του αντικειμένου τούτου εν τοις πρακτικοίς, αλλά και άπόσπασμα των πρακτικών πρέπει να σταλ ή εις το επί των βουλευτικών ύπουργείων, προσκαλούμενον να διατάξ η τήν άστυνομίαν να του λοιπού παύση από τήν τοιαύτην παρατροπήν.

Παρατήρησεν εις των προχωρουσαντων, ότι το να σταλ ή άπόσπασμα των πρακτικών εις το ύπουργείον, και να γίνει από τούδε τόσος θόρυβος, και να προέλθ η εις άποφάσεις, φρονεί ότι δέν θα είναι από τās σπουδαίαις πράξεις τής Γερουσίας πιθανόν ό άστυνομικός ύπάλληλος να υπέπεσιν εις λάθος, τοσούτω μάλλον καθόσον το έτερον νομοθετικόν Σώμα, ή Βουλή, παρήγγειλε δια του ύπουργείου εις τήν άστυνομίαν να μη χορηγ ή άστυνομικά διαβατήρια εις τούς ΚΚ. Βουλευτας χωρίς να τή παρουσιάσωσι τήν άδειαν του Προεδρείου. Είναι αληθές ότι τοιαύτην παραγγελίαν δέν έκαμε και ή Γερουσία, αλλά ουδόπως άπίθανον να έσυγχυσε τήν περίπτωσιν ταύτην ό άστυνόμος. Δια ταύτα άντι από τούδε να γίνει τόσος λόγος και να προέλθ η το Σώμα εις άπόφασιν, κατ' αυτόν καταλληλότερον ήθελεν εΐσθαι να ανατεθ εις τόν Κ. Προεδρον ή φροντίς του να διορθωθ το λάθος τούτο.

Περιοιόμενης κηρυχθείσης τής συζήτησεως υπό του κυρίου Προεδρου, και προκειμένου να τεθ ή το πόρισμα αυτής, όμω τινά παρεκατετέθησαν, το μεν υπό του Γερουσιαστού κυρίου Α. Βούλγαρη, έχον ως εξής:

« Να ανατεθ εις τόν Προεδρον ή φροντίς του να παύση το λοιπού ή άστυνομία παρενοβλήουσα προσκόμματα και άρνού-

μένη τὴν ἐκδοσὶν διαβατηρίων εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, πρὶν ἢ τῆ παρουσιάσωσιν οὗτοι τὴν περὶ ἀπουσίας ἀδείαν τοῦ Προεδρείου τῆς Γερουσίας. »

Ὅθεν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Δ. Χρηστίδου, ἔχον ὡς ἔπειτα.

« Ἡ Γερουσία πληροφορηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Ν. Πρασσακάκη ὅτι ἡ ἐν Ἀθήναις ἀστυνομικὴ ἀρχὴ κινήθη νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν ἀστυνομικὸν διαβατήριον πρὶν ἢ παρουσιάσῃ τὴν περὶ ἀπουσίας ἀδείαν τοῦ Προεδρείου τῆς Γερουσίας, ἦν καὶ παρουσιασθεῖσαν ἐκράτησε καὶ οὕτως ἐξέδωκε τὸ ζητούμενον διαβατήριον, θεωροῦσα ὅτι ἡ πράξις αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Σώματος, καὶ δὲν εἶναι συμφωνὸς μὲ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους καὶ ἀστυνομικὰς διατάξεις, ἀποφασίζει νὰ εἰδοποιηθῇ τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον διὰ τῆς υποβολῆς τῆς παρούσης πράξεως, ὅπως φροντίσῃ καὶ ἐπιφέρει τὴν δεῦσαν θεραπείαν. »

Ἐπληροθεῖσάν δὲ τὸ τοῦ κυρίου Βουλγάρη κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ἔλαβε 14 ψήφους ὑπὲρ καὶ 14 κατὰ· ἐπομένως ἀπερρίθη διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἰσοψηφίαν.

Πρωτόκολλον ψηφιστορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Πρωτόκολλον ψηφιστορίας ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Δ. Βουλγάρη γενομένης προτάσεως περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατακύσεως τῆς ἀστυνομικῆς παρεκτροπῆς ὡς πρὸς τὴν ἐκδοσὶν διαβατηρίων πρὸς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . . Ο	Αθανάσιος Γρηγοριάδης . . . Ο
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . Ο
Γεώργ. Κουντουριώτης	Ἀνδρ. Χ. Αναργύρου
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Νικόλ. Χρυσόγελος Ν
Σπυρίδων Κηλογερῶπουλος . . Ο	Γεώργιος Ψύλλας
Ἀναστάσιος Λόντος	Ἰωάννης Θεωτόκης
Τάτσης Μαγγίνας Ο	Ἰωάννης Χ. Πέτρου Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . . Ν	Αθανάσιος Λιδωρίκης . . . Ο
Λάμπρος Νάκος	Γεώργιος Δαρειώτης
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Γ. Παπακλιόπουλος Ν
Χαρ. Παπαπολίτης (ἀνευ ψήφ.)	Γεώργιος Γλαράκης
Ἰακώβος Παζιμάδης	Δημήτριος Βουλγάρης . . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης Ν	Γαίικ; Καρακατζάνης . . . Ο
Σπυρ. Τρικουπῆς	Νικόλαος Ἰω. Μίζης . . . Ν
Φικάρδος Τζιωρτζῆ	Αἰάμ. Δούκας Ο

Δημήτριος Κανελλόπουλος . . . Ο	Δημήτριος Χρηστίδης . . . Ο
Κωνσταντῖνος Κανάρης	Νικόλ. Μαυρομαμάτης . . . Ν
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . . Ο	Ἀναστ. Σ. Χαλαράκης
Μ. Α. Καίρης Ν	Παναγ. Λιδωρίκης
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	Γεώργ. Δουδουνιώτης
Ἀντών. Μαυρομιχάλης Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος
Δημήτρ. Πλαπούτας Ν	Ἰωάν. Οικονόμου Ο
Ἰωάννης Στάϊκος Ο	Σπύρος Μίλος
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης Ν	ῥήγας Παλαιμίδης Ο
Ἀλέξιος Βλαχόπουλος Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης .
Δημήτριος Χατσιόκος Ν	

Ἐπληροθεῖσάν κατόπιν τὸ τοῦ Κ. Χρηστίδου ἐγένετο δικτὸν διὰ ψήφων 16 ἀπέναντι 12.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔδωκε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
 Οἱ Γραμματεῖς
 Δ. Χατζίσκος.
 Α. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἰουλίου 1855 ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν δευτέρου γραμματέως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Αἰ. Γρηγοριάδην ἀντὶ τοῦ Κ. Α. Χαλαράκου ἀπόντος, ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀναγνωσθήσαν μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κ. γραμματέως:

α.) Ἀναφορὰ τοῦ γερουσιαστοῦ Κ. Α. Χαλαράκου ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας λόγῳ ἀσθενείας· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

β.) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 763 ἐγγράφον τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς δι' οὗ υποβάλλεται εἰς τὴν Γερουσίαν ἡ γενικὸς ἰσολογισμὸς αὐτῆς μετὰ τοῦ μερισματικοῦ πίνακος τῆς α'. ἐξαμηνίας ε. ε.

γ.) Ἡ ἀπὸ 30 Ἰουνίου λήξαντος ἐκθεσίς τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΟΕ. νόμου, ἧτοι περὶ κατασκευῆς λιμένων εἰς Κατάκωλον τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας, ἔχουσα ὡς ἔπειτα.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβούσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπιτελεσθεῖσα τὸ

πρά των ΚΚ. ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπα-
βληθέν νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 8 Ἀυγούστου
1850 ΡΟΕ' νόμου, ἧτοι περὶ κατασκευῆς λιμένας εἰς Κατά-
κωλον τοῦ δήμου Λατρίνου τῆς ἐπαρχίας Πηλείας, εὗρεν αὐτὸ
στηριζόμενον εἰς λόγους ἰσχυροῦς καὶ δικαιολογούντας ἀπορρίπ-
τως τὸσαν τὰς καθιερούμενας ἐν αὐτῷ διατάξεις ὅσον καὶ τὴν
γιννομένην μεταρρύθμισιν ἐπὶ τοῦ βεβηθέντος ΡΟΕ' νόμου διὰ
καὶ παραδεχόμενα τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ νομοσχε-
δίου τούτου συνίστασι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλο-
μέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν δὲ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Κ. Α. Κανελλόπουλος παρατη-
ρεῖ ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 3 τὰ ἀκόλουθα.

Διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν σταφιδοκατεμένων καὶ σταφιδοεμπόρων
τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας θεωρεῖ δίκαιον νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐξαγωγή
τοῦ σταφιδοκαρποῦ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φο-
ρολογίας τῶν δύο δραχμῶν διὰ πᾶσαν γιλιάρδα ἐνετικῶν λι-
τρῶν, οὐ μόνον ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Σωτήρος ἀλλὰ καὶ ἐξ ὅλης
τῆς πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀγουλινιτικῆς καμένης ὄχθης τοῦ Ἀλ-
φειοῦ ποταμοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰσὶν ἀκαμασμένοι αἱ λιμνοὶ
τῶν πλοίων νὰ εἰσέρχωνται ἐν περιπτώσει τῆς παραμικροτέρας
τριφυμίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Ἰουνίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Χαρίλαος Παπανολίτης. Δ. Κανελλόπουλος.
Ἄδαμ Δούκας. Ι. Παζιμάδης.
Ἀθανάσιος Λιλιούκας.

Περὶ τῆς θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπίσεως ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ
ἡ ἐπὶ τοῦ ὁποίου αὕτη πραγματεύεται νομοσχεδίου συζήτησις
τὴν αὐριον 5 τῆς μεσῆς.

δ.) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 361 ἔγγραφον τοῦ προεδρείου τῆς Βουλῆς
τῶν ἀντιπροσώπων δι' οὗ παραπέμπεται ἀπόσπασμα τῶν πρα-
κτικῶν τῆς ἀπὸ 18 τοῦ ἔδου λήξαντος μηνὸς συνεδριάσεως τοῦ
Σώματος τούτου μετὰ τοῦ ἐπιψηφισθέντος καὶ καταρτισθέντος
προβουλευμάτος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος Κ.
Μ. Χουρμούζη περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀρχία ἀξιωματικῶν,
ἔχοντα ὡς ἑπείτα.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Ὁ Βουλευτὴς Φθιώτιδος Κ. Μ. Χουρμούζης ὑπέβαλεν εἰς τὴν

Βουλῆν πρότασιν νόμου περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀρχία
ἀξιωματικῶν.

Μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ
δικτυώσεως, εἰσήχθη ἡ πρότασις εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψή-
φισιν τῆς Βουλῆς, ἧτις παρεδόχθη αὐτὴν κατὰ τὴν συνεδριάσειν
τῆς 18 τοῦ εἰρηνοῦς προσέβια καὶ 6' ἀρθρον.

Διεβιβάζων ὅμαιν, Κύριε Πρόεδρε, ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν
τῆς μηνιαίας συνεδριάσεως μετὰ τοῦ προβουλευμάτος, οἷον
κατερτίσθη, αἷς παρακλήσιν νὰ φέρητε τούτο ἐνώπιον τοῦ ὁποίου
προέστηκε Σώματος, ἵνα ἐνεργηθῶσι τὰ πρακτικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 22. Ἰουνίου 1855.

Ὁ Πρόεδρος

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΛΗΝ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισμένοι ὑποβάντες μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας
ἀπεφασίσαντες καὶ διατάττοντες.

Ἄρθρον 1.

«Οἱ ἐν ἀρχία τιθέμενοι ἀξιωματικοὶ συμφώνως μετὰ τῶν ἀρθρων
5 τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, ἐκλέγουν
μόνοι των τῆς διαμονῆς των τὸν τόπον ὀφείλουσι δὲ νὰ εἰδο-
ποιώσι περὶ τούτου τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.»

Ἄρθρον 2.

«Αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθρου 1. τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου νόμου
περὶ διαμονῆς τῶν ἐν ἀρχία ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς
ἐνεργητικῆς φάλαγγος ὡς ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον
καταργοῦνται.»

«Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερου-
σίας καὶ παρ' ἡμῶν κυρωθεὶς σήμερον θέλει ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος
τοῦ Κράτους.»

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ ἐκτυπωθῆ, διανεμηθῆ καὶ διορισθῆ ἐπιτρο-
πὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως.

Προβάσας ἑπείτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀπὸ
14 Ἀπριλίου ε. ε. ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν ἀνε-
γνώσθη ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 ἀναφορᾶς τῶν ἐν Ἐρμούπολει
τῆς Σύρου κηπουρῶν, ἐξαιτουμένων διετῆ ἀπαλλαγὴν φόρου δι'

ας υπέστησαν ζημίας κατά την διάρκεια της γολάρας, γνωμοδότησις της επιτροπής και εγένετο δεκτὴ ὡς ἔχει, τούτῳτὴ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οικονομικῶν.

Ἀναγνωσθεῖσα ἔπειτα ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66 ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Καρναφύλλη γνωμοδότησις τῆς επιτροπῆς ἐγένετο ὡσαύτως δεκτὴ μετὰ τὴν τροποποιεῖν τῶν λέξεων « νὰ διευθυνθῇ » εἰς τὰς λέξεις « νὰ συστηθῇ ». Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Α. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ.

Α. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἰουλίου 1885 ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ πρόεδρος κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντος ἐτέρου τῶν γραμματέων ΚΚ. Α. Σ. Χαλαλαμπους τὸν Γερουσιαστήν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Χ. Πέτρου, αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του ὑπὸ τὸν παραδεδομένον ὅμως ὄρον.

Ἀπαγγελλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου ΡΟΕ νόμου δηλ. περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς τὸν ὄρον Κατακώλου ἀντὶ τοῦ ἔργου ἀγίου Ἀνδρέου, ἕαυτος τῶν ΚΚ. γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ ψήφων 29 (παιψφρεῖ), κατὰ τὸ ἴδιον προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθῆν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολογικῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ι. Σταύλου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1880 νόμου ἤτοι περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Κατακώλον τῆς Πέλλας.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Δημήτριος Βούλγαρης	. . .
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Γκέλας Καρκατζάνης	. . .
Γεώργ. Κουτουριώτης	Νικόλαος Ἰω. Μίξης	. . . Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ἀδάμ Δούκας	. . . Ν
Σπυρίδων Καλαγερόπουλος	ἄγγελος Κανελλόπουλος	. . . Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Κωνσταντῖνος Κανάρης	. . .
Τάτσης Μαγγίνας	Γεωργίου Γρηγοριάδης	. . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Μ. Α. Καίρης	. . . Ν
Λάμπρος Νάκος	Ἀντῶν. Γ. Κριεζῆς	. . . Ν
Διαμιντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ἀντῶν. Μαυρομιχάλης	. . . Ν
Χαράλ. Παπακαλίτης	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . Ν
Ἰωάννης Παξιμαδῆς	Ἰωάννης Σταῖκος	. . . Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	. . .
Σπυρ. Τριούπης	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	. . . Ν
Μικαῆλ. Τζιώρτ	Δημήτριος Χατσίσκος	. . . Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Δημήτριος Χρηστίδης	. . . Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Νικόλ. Μαυρομιχάλης	. . . Ν
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	Ἀναστ. Σ. Χαλαλαμπης	. . .
Νικόλ. Χρυσόγιλος	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Γεώργ. Δουδουσιώτης	. . . Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Κωνσ. Προβιλέγιος	. . .
Ἰωάννης Χ. Πέτρον	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Σπύρος Μίλιος	. . .
Γεώργιος Δαρειώτης	Ῥήγας Παλαμίδης	. . . Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Δημήτριος Α. Κουτουριώτην	. . .
Γεώργιος Γλαράκης		

Προβάσθη κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα συζήτησιν, ἀνεγνώσθησαν τὰ 1 καὶ 2 αὐτοῦ άρθρου, ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ δι' εἰδικῆς ἐκαστον χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ άρθρου 3, ἐν τῶν τῆς επιτροπῆς μελῶν ὁ Κ. Κανελλόπουλος παρατήρησεν ὅτι πρὸς εὐκολίαν τῶν σταθροδοκημένων καὶ σταθροδεμπόρων τῆς Ὀλυμπίας ἦτο δίκαιον νὰ

περιορισθή ὁ φόρος εἰς δύο δραχμὰς καθ' ἑκάστην χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν ἐπὶ τοῦ σταριδοκαρποῦ τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου εἰς μόνον ἐκ τῆς θέσεως Σωτήρος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὅλης τῆς πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀγουλινίτζης ὄχθης τοῦ Ἀλφειοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου προσφεύγουσιν αἱ λέμβοι τῶν πλοίων διὰ νὰ δυνηθῶσι νὰ φορτώσῃσιν, ὑπαρχύσας τῆς παρανομίας κακοκαιρίας, διότι δὲν δύνανται νὰ προσρμισθῶσιν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Σωτήρος ἀκινδύνως.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργῶς εἶπεν ὅτι ἐγένετο λόγος καὶ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ τῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου συγκροτηθείσῃ πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ ἀρχικοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς καταλλήλοταρας ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ὥστε νὰ μὴ ζημιούται οὔτε τὸ δημόσιον οὔτε οἱ φορολογούμενοι· παρατηρήθη δὲ ὅτι δὲν ἦτο δίκαιον νὰ φορολογῆται κατὰ τὴν ἐξαγωγήν ἢ σταθὸς τῆς Ὀλυμπίας τόπον ὅσον καὶ ἐκείνη τῆς Ἠλείας, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐνομοθετήθη νὰ πληρῶνῃ ὁ τῆς Ὀλυμπίας σταριδοκαρπὸς τὸ ἤμισυ ἐκείνου τὸ ὅποιον πληρῶνει ὁ τῆς Ἠλείας· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ συμβαίνῃσι καταχρήσεις, καὶ σταριδοκαρπὸς τῆς Ἠλείας ἐξάγεται ὡς σταριδοκαρπὸς τῆς Ὀλυμπίας, προσδιορίσθη ὡς θέσις ἐξαγωγῆς ἡ Σωτήρα καὶ ὅλα ἡ πρὸς μεσημβρίαν αὐτῆς παραλία· ὁ δὲ ἐκ τῶν ἄλλων θέσεων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας καὶ ἐκ τῶν ὄχθων τοῦ Ἀλφειοῦ ἐξαγόμενος σταριδοκαρπὸς ἐνομοθετήθη νὰ πληρῶνῃ ὁλόκληρον τὸν φόρον διὰ τεσσαρὰς δραχμὰς δι' ἑκάστην χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν· τούτου ἕνεκα προέτεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ άρθρου ὅπως ἔχει.

Ἀντεπαρετήρησεν ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς ὅτι τοιαῦτα κατάχρησις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λάβῃ χώραν, τὸ μὲν διότι καθίσταται δύσκολον εἰς τοὺς Ἠλείους νὰ μεταφέρωσιν εἰς τὸν Ἀλφειὸν σταριδοκαρπὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ὠφεληθῶσι τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος των δύο δραχμῶν, ἐν ᾧ τοῖς εἶναι εὐκολώτερον καὶ ὀλιγότερον δαπανηρὸν νὰ μεταφέρωσι τούτον ἀπ' εὐθείας εἰς Κατάκωλον, τὸ δὲ διότι αἱ θέσις αὗται ὑπάγονται εἰς τὸ αὐτὸ τελωνεῖον, καὶ εἶναι εὐκολώτατον νὰ διακριθῇ ὁ σταριδοκαρπὸς εἰς τίνα τῶν δύο ἐπαρχιῶν ἀνήκει· ἐπέμεινε διὰ τούτο εἰς τὴν πρότασίν του νὰ δοθῇ δηλ. ἡ εὐκολία αὕτη εἰς τοὺς ἐξάγοντας σταριδοκαρπὸν τῆς Ὀλυμπίας, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνεται ἐξίσου ὁ σταριδοκαρπὸς τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης ἐπαρχίας.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν ἐπαναλαβὸν καὶ πάλιν ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταχρήσεων προσδιορίσθη ἡ θέσις, διαβεβαίωσεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δικαίητως θέλει χορηγήσει πᾶσαν

εὐκολίαν, ὥστε ὅταν εἴκα κινητικῆς καθίσταται δύσκολος ἡ ἐξαγωγή τοῦ σταριδοκαρποῦ τῆς Ὀλυμπίας ἐκ τῆς θέσεως Σωτήρος νὰ δύνανται νὰ ἐξαγάωσιν αὐτὴν διὰ τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἀγουλινίτζης.

Μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργοῦ, ἡ Γερουσία παραδέχεται καὶ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 4, 5—16 καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου ἐγένοντο δεκτὰ ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, δι' εὐδικῆς ἐρ' ἑκάστου χειροτονίας.

Ἐκφορορῆθ' ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολακτῶν ἐγένοντο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 29 (καμψήφει) κατὰ τὸ ὅδε προσκείμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 8 Ἀυγούστου 1850 νόμου περὶ κακοκαιρίας λιμένων εἰς Κατάκωλον τῆς Ἠλείας.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	·	Ἰωάννης Θεοτόκης	·	·	·
Ἀναγν. Δελιγιάννης	·	·	·	·	·
Γεώρ. Κουντουριώτης	·	·	·	·	·
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	·	·	·	·	·
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	·	·	·	·	·
Ἀνίστασις Λόντος	·	·	·	·	·
Τάτσης Μαγγίνης	·	·	·	·	·
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	·	·	·	·	·
Λάμπρος Νέκος	·	·	·	·	·
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	·	·	·	·	·
Χαρῖλ. Παπαπολίτης	·	·	·	·	·
Ἰάκωβος Παζιμάδης	·	·	·	·	·
Νικόλ. Πρατσάκας	·	·	·	·	·
Σπ. Τρικοῦπης	·	·	·	·	·
Ριχαρδὸς Τσιώρτζης	·	·	·	·	·
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης	·	·	·	·	·
Βασίλ. Χριστοφάπουλος	·	·	·	·	·
Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου	·	·	·	·	·
Νικόλ. Χρυσόγελος	·	·	·	·	·
Γεώρ. Ψύλλης	·	·	·	·	·
Ἰωάννης Θεοτόκης	·	·	·	·	·
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	·	·	·	·	·
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	·	·	·	·	·
Γεώργιοι Δαρειώτης	·	·	·	·	·
Γ. Παπαῖλ ὄπουλος	·	·	·	·	·
Γεώργιοι Γεωργιάδης	·	·	·	·	·
Ἀνακτήριος Βούλγαρος	·	·	·	·	·
Γαίλας Καρακατζάνης	·	·	·	·	·
Νικόλαος Ἰω. Μῆξης	·	·	·	·	·
Ἀδάμ Δούκας	·	·	·	·	·
Ἄημος Κονελλόπουλος	·	·	·	·	·
Κωνσταντῖνος Κανάρης	·	·	·	·	·
Γεωργιάδης Γρηγοριάδης	·	·	·	·	·
Μ. Α. Καίρης	·	·	·	·	·
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	·	·	·	·	·
Ἀντών. Μαυρομιγαλάς	·	·	·	·	·
Δημήτρ. Παμπούτας	·	·	·	·	·
Ἰωάννης Στάϊκος	·	·	·	·	·
Ἀναστ. Μαυρομιγαλάς	·	·	·	·	·
Ἀλέξιος Βλαχάπουλος	·	·	·	·	·

Δημήτριος Χατσίσιος N	Κωνσ. Προβιλέγγος
Δημήτριος Χριστίδης	Ιω. Οικονόμου N
Νικόλ. Μαυρομάτης N	Σπύρος Μίλιος
Άναστ. Σ. Χαλαμπής	Ρήγας Παλαμίδης N
Παναγ. Αιδωρίκης N	Δημ. Α. Κουντουριώτης
Γεώργ. Αυοδουνιώτης N	

Ωστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 23 Ἰουνίου ε. ε.

Ἀνεγνώσθη ἀκαλούτως ἢ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προβουλεύματος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς διαβιβασθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου προβούλευμα, καὶ ἐπεξεργασθὲν αὐτὸ σπεύδει νὰ τὸ συστήσῃ εἰς τὴν πλήρη παραδοχὴν αὐτῆς, καθὼ ἐπιζόμενον εἰς ὅλως φιλανθρωπικὰς καὶ δικαίας ἐξέσεις. Εὐχεται δὲ νὰ ἴδῃ αὐτὸ ἀποτελοῦν μέρος τῆς νομοθεσίας τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 4 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἄθανάσιος Αἰδωρίκης.
Δ. Κανλιόπουλος.

Ἄδᾶμ Δούκας.
Γ. Παζιμάδης.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ἡ ἐκθεσις πραγματεύεται προβουλεύματος, κατὰ τὴν προτεγῆ παρασκευῆν 8 τοῦ τρέχοντος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος εἰσεσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Γ. Παζιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 8 Ἰουλίου 1856, ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης προσλαβὼν εἰς τὴν θέσιν 6^η γραμματείας τὴν γερουσιαστὴν Κ. Γ. Παζιμάδην ἀντὶ τοῦ Κ. Α. Χαλαμπῆτος ἀπόντος, ἐπέκρινεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσης ἀναγνωσθέντα ἐνακρίθησαν.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ γερουσιαστῆ Κ. Ν. Μίση ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας αἰτίαν· ἡ Γερουσία ἐπέκρινεν τὴν αἴτησιν τοῦ ὑπὸ τὸν προκατακείμενον ὄρον.

Ἀναγγειλαντος ἑπαίτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προβουλεύματος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου ὁ γερουσιαστὴς Κ. Γ. Μαργίνας λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς εἶπε τὰ ἑξῆς.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκαίμενου προβουλεύματος οὐδεὶς τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ὑπάρχει παρών, ὡς ἐπιθέμενον, διὰ ταῦτα παρακαλῶ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐν ἐλλείψει τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν θεωρεῖται ἡ ἀρμοδιώτερά εἰς τὴν γερουσίαν πάσης διασαφίσσεως, νὰ μὲ πληρωρορήσωσι 1) περὶ τῆς ἐνοικίας τῆς νομίμου ἀπαγορεύσεως τὴν ὁποίαν προβλέπει τὸ ἀρθρον 2 τοῦ παρόντος προβουλεύματος, καὶ 2) ποῖα εἰσὶ τὰ λάθη αἰτιῶν ἢ πείρα ἀπέδειξεν εἰς τὸ παρελθὸν ἕνεκα τῶν ὁποίων προτείνεται ἡ τροπολογία τοῦ ὑπάρχοντος νόμου, διότι εἶρον ὅτι ἀνεῦ ἀποδεδειγμένων σφαλμάτων δὲν πρέπει νὰ τροπολογηθῶσι οἱ ὑπάρχοντες νόμοι.

Ἐνταῦθα ὁ γερουσιαστὴς Κ. Παζιμάδης ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς εἶπεν ὅτι νόμιμος ἀπαγόρευσις εἶναι τὸ σύστημα ἐκείνο κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Βλαζῆς ἢ ὁ μαινόμενος ἀπαγορεύεται πολλῶν ἄλλων δικαιοπραγιῶν πρὸς δὲ καὶ τῆς ἐλευθέρας διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ τιθεμένου ὑπὸ τὴν διαχείρισιν καθαιμένου. Εἰς τοιαύτην ἀπαγόρευσιν τίθεται ἡδὴ κατ' ἀφομοίωσιν διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου καὶ ὁ καταδικασθὲν εἰς ἰσόβιον ποινῆν ὡς ἀποχωρισμένον τῆς ζωῆς, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἔχῃ ἐλευθερίαν τὴν διοίκησιν τῆς περιουσίας τοῦ. Μετὰ ταῦτα ἐπαναλαβὼν τὸν λόγον τοῦ ὁ ἀγορεύειν προσέθηκεν ἐπιπλέον τὰς ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν ἀρχῆς τινων, ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι ὅλων ταύτων πρέπει νὰ προηγῆται ἡ ἠθικὴ τοῦ τύπου εἰς τὸν ὁποῖον πρόκειται ἢ καθιέρωσις τῶν τοιαύτων ἐλευθεριῶν, διότι ἔταν εἰς τόπος, πρὶν ἢ τακτοποιηθῆ τὸ ἠθικὸν τοῦ, προῆν εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ κα-

βίωσιν θεσμών εις τὸ ἄκρον φιλελευθέρων, τότε ὁ τόπος οὗτος θέλει πᾶσι πᾶσιν ἀνεπανήθωτον. Ἡ δὲ τῆς καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου ἐλευθερία μέχρι τοῦδε οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰσφορμένα ἔθνη εἰσῆλθη ἐντελῶς, διότι εἰς αὐτὰ φιλονεικεῖται εἰσὶν ἂν ὁ εἰς ἰσθμια δασμὰ καταδικασθέντες δύναται νὰ κάμῃ διαθήκην ὡς ὁ εἰς νόμιμον ἀπαγορευοῦσιν τιθέμενος, ἐνῶ ἡμεῖς καίτοι εἰσισκόμενοι κατὰ τὰ ρώτα καὶ τὴν πρόδον πολὺ ὀπίσθεν αὐτῶν ζητοῦμεν νὰ εἰσαξώμεν ἀπολύτως τὴν ἐλευθερίαν πᾶσιν ἀπὸ σήμερον, ἥτις ὡς εἰσαγομένη πρόωρα θέλει αὐξήσει τὴν τὸλμην καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν κακούργων, οἵτινες ἐὰν κατὰ δίκην ἐπρωτίμωσαν ἀπειναντὶ τῶν ὑπαρχουσῶν ποινῶν νὰ πράξωσι τὸ ἐγκλήμα, κατὰ εἰκόνα θέλουσι προτιμήσει νὰ πράξωσι ταῦτα ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῆς καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου.

Κατὰ τὸν ὑπάρχοντα νόμον τοῦ σοφοῦ Μαουρέ, κατὰ τοῦ ὁποῖου οὐδὲν παράπονον ἐγένετο, οἱ εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως τιθέμενοι δὲν δύναται νὰ ἔχωσιν ἐλευθερίαν τὴν διαχειρῆσιν τῆς περιουσίας των, ἐνόσω μόνον εἰσισκῶνται εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἐὰν χορηγηθῶσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ εἰς τὸν μέγρι τοῦδε εἰς ἰσθμια δασμὰ καταδικασθέντες, τότε ὁ τοιοῦτος ἀπανερχόμενος εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ χαιρῶν τὰ ἀναδρομικὰν δικαιοσύνην τῆς δικοδικίας τῆς περιουσίας του δὲν θέλει ἀναγνωρίσει θεδαίως τὰ ὑπὸ τῆς γυναικὸς του καὶ λιπῶν κληρονόμων του γινόμενα, καὶ οὕτω θέλει προέλθει ἡ μεγακλυπέτα σύγκρισις εἰς ὅλας τὰς διατάξεις τῆς δικονομίας.

Ἄν εἴμαι ἐνκντὸς τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, λέγω δὲ μόνον ὅτι ἡ παραδοχὴ καὶ καθιέρωσις τῆς ἐλευθερίας ἥτις κανονίζεται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶναι πρόωρος, καὶ ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς αὐτῆς πολλὰί θέλουσι εἶσθαι αἱ συνέπειαι.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα ὁ γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμιδὸς ἐξέθηκε· εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ἅτινα συνάμα μὲ τὴν πρότασιν ἐστάλθησαν, ἀναπτύσσονται καὶ ἀναλόγεται ὅλαί αἱ ἀπορίαι τοῦ προλαλήσαντος· ἐὰν ἀναγίνωσκε ταῦτα, ἔθελε παρῶθ ὅλας τὰς διασαφίσεις τῆς ὁποίας ζητοῖ σήμερον. Ἐκφραζόμενος δὲ ἐν γένει λέγει ὅτι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην χρόνου πολλοῦ εἰς τὸ νὰ πράξωμεν ἢ εἰσαξώμεν ἐκεῖνο τὸ καλὸν τὸ ὁποῖον ὑπάρχει καὶ εἰσῆλθη εἰς τὰ εἰσφορμένα καὶ σοφὰ ἔθνη· καὶ ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου δὲν προσβάλλονται δικαιώματα τρίτων, διότι ταῦτα καθόσον ἀφορᾷ τὸ παρελθὸν ἐπιφυλάττονται εἰς τοὺς ἤδη ἀποκτίσαντας αὐτὰ. Ἐὰν εἰς Γαλλίαν, ὅπου γίνον-

ται περισσότερα κακούργηματα καθιερώθη ὁ προκειμένος νόμος, πολὺ περισσότερον πρέπει νὰ καθιερωθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι εἶναι νόμος φιλάνθρωπος καὶ δὲν αὐξάνει τὰ κακούργηματα, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ μάλλον ἐλαττώνει πολλὰς ἄλλας ἀπορίας.

Ἀντικρούων εἰς τὰ λεγόμενα ὁ προαγορεύσας ἐπάνωθεν· πολλὰ εἰρήθησαν ἀλλ' οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἀντίκρουσεν ἢ ἀνέστην τὰς προτάσεις μου εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἐπιμένω. Προσέθετο δὲ ὅτι τὸ τελευταῖον ἄσθρον τοῦ παρόντος προδουλειμῆτος γοργεῖ δύναμιν ὀπισθοεργῶν εἰς τοιοῦτους κακούργους οἷους ὅλοι γινώσκεσθε, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ἱστορικὸν παρελθὸν νὰ ἐξηγήσῃ ἐνταῦθα.

Ἀπὸ τῶν ἐπειτὰ τὸν λόγον ὁ γερουσιαστὴς Κ. Ι. Παλιμάδης ὡς μέλος τῆς εἰσρηκτικῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκε·

Ἄν παραδέχομαι ὅτι ἡ προκειμένη πρότασις παραδειχθεῖσά μὲν δύναται νὰ ἐπιφέρει συνέπειας κακὰς, ἐν ἀπονοίᾳ δὲ τοῦ εἰσρηκτοῦ Κ. Προβιλεγγίου ἀδελφῆ νομομαθῆς καὶ δυναμῆος νὰ ἐξηγήσῃ ὅπως εἶδει τὸ ζήτημα, λέγω ὅτι ἡ πᾶν τῶν πολιτικῶν θανάτου τριχίεται εἰς τὴν ἐσφαλμένον ἰδέαν ὅτι ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἀκλήροτης τῶν ποινῶν προλαμβάνει ἢ περιστέλλει τὰ ἐγκλήματα· ἀλλ' ἀναπτυχθέντων τῶν ρώτων ἀπαδείχθη ἡ πλάνη τῆς ἰδέας ταύτης, καὶ εἶναι ἤδη παραδειχθέντων ὅτι μόνη ἡ ἠθικοποίησις τῆς κοινωνίας καὶ ἡ παρακαλοῦσασ ἀμείωσις τὸ ἐγκλημα ποιῆ, ὅσον ἐλαφρὰ καὶ ἂν εἶναι, ἐπιφέρει τὸ σωτήριον τῆς περὶ τῆς τῶν ἐγκλημάτων ἀποτελεσμα.

Ἐκ τοιαύτης ἀρχῆς ἠμῶμενοι κατέρργωσαν τὸν πολιτικὸν θάνατον εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ εἰσφορμένα ἔθνη· αὐτὸ τούτο ἔχον ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ ἀξιοτίμος βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου ὡς ἀντὶ νομομαθῆς πράττειν εἰς τὸν ἄλλον νομοθετικὸν περιβάλλον τὴν κατάργησιν τοῦ παρ' ἡμῶν ἰσχυρόντος τοιαύτου νόμου ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης, παραδειχθείσας σχεδὸν παρῶθ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, πρόκειται νὰ ἀποσπῶμεν ἤδη· καὶ ἐπειδὴ πρόκειται περὶ καταρτίσεως νόμου στραζόμενου εἰς ὅλας φιλάνθρωπικὰς καὶ δικαίας βάσεις, προτείνω τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιφύρησιν τῆς ἀρχῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐνταῦθα ἀντάλεξεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ἐὰν παραδειχθῶμεν τὴν ἀρχὴν ὅτι ὅσον ὀλιγωτέροι θέλουσι εἶσθαι αἱ ποιναὶ τοσοῦτον ὀλιγωτέροι θέλουσι εἶσθαι καὶ τὰ ἐγκλήματα, τότε θέλομεν φθάσει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ν' ἀρῶμεν ἀτιμωρήτους τὰς κλοπὰς καὶ τὰς λοιπὰς τοιαύτας ἐγκληματικὰς πράξεις, ἐνισχύοντες οὕτω τὴν ἐξαχρείωσιν τῆς κοινωνίας.

Περαιωμένως ύστερον κηρυχθείσθε τῆς περαιτέρω συζητήσεως ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψήφοφορία, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀθ. Λιδωρικῆ καὶ Α. Δούκα, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παραδέξατο αὐτὴν διὰ ψήφου 25 πρὸς 2 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προβουλευμάτος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλον	•	Δημήτριος Βούλγαρης	• • •
Ἀναγν. Δελιγιάννης	• • •	Γκίκας Καρακατζάνης	• • • Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	• • •	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	• • •
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	•	Ἀδάμ Δούκας	• • • • Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	•	Δῆμος Κανελλόπουλος	• • • Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	• • • •	Κωνσταντῖνος Κανάρης	• • •
Τάτσης Μαγγίνας	• • • •	Γεωργίου Γρηγοριάδης	• • •
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	• • •	Μ. Α. Καίρης	• • • • Ν
Λάμπρος Νάκος	• • • •	Ἀντών. Γ. Κοιτζῆς	• • • • Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	• • •	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	• • • Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	• • • Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	• • • Ν
Ἰακώβος Παξιμαδῆς	• • • Ν	Ἰωάννης Σταίσιος	• • • • Ο
Νικόλ. Πρασσακάκης	• • • • Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	• • •
Σπυρ. Τρικούπης	• • • •	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	• • • Ν
Ρικάρδος Τζιώρατζ	• • • • Ν	Δημήτριος Χαταίσκος	• • • Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	• • • Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	• • •
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	• • • Ν	Νικόλ. Μαυρομάτης	• • • Ν
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	• • •	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	• • •
Νικόλ. Χρυσόγελος	• • • •	Παναγ. Λιδωρικῆς	• • • • Ν
Γεώργιος Ψύλλας	• • • •	Γεώργ. Δουδουινιώτης	• • • • Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	• • • •	Κωνσ. Προβιλέγιος	• • • •
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	• • • •	Ἰωάν. Οἰκονόμου	• • • • Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς	• • • Ν	Σπύρος Μίλιος	• • • •
Γεώργιος Δαρειώτης	• • • • Ν	Ρήγας Παλαμίδης	• • • • Ν
Γ. Παπαηλιάπουλος	• • • • Ν	Δημήτριος Α Κουντουριώτης	• • • Ν
Γεώργιος Γλαράκης	• • • •		

Ἀναγνωσθέντα ἐπειτα τὰ ἀρθρα 1 2 καὶ 3 ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Προκειμένου δὲ νὰ ψηφοφορηθῆ καὶ τὸ σύνολον, ἐπειδὴ παρετηρήθη ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ὑπῆρχε πλήρως ἀναχωρήσαντας μέλους τινός, ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν ἀπαγγελάς

ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης γενεομένης τὴν κέρειον, θέλει εἰσθε ἡ ἐπαναλήψις τῆς διακοπείσης ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαραλάμης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Ἰουλίου 1855 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπιμαρτυροῦνται. Ἀπαγγειλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ κυρίου προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμεροσίας διατάξεως τὴν ἐπαναλήψιν τῆς κατὰ τὴν προλαβούσαν συνεδρίαν διακοπείσης ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ προβουλευμάτος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν τὸ σύνολον τοῦ εἰρηκμένου προβουλευμάτος, ὅπου γίνεται παραδεκτὸν διὰ ψήφου 25 ἀπέναντι 2, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθέν ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ι. Παξιμαδῆ καὶ Ἀθ. Γρηγοριάδου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ προβουλευμάτος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	•	Νικόλ. Πρασσακάκης	• • • • Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης	• • • •	Σπυρ. Τρικούπης	• • • •
Γεώργ. Κουντουριώτης	• • •	Ρικάρδος Τζιώρατζ	• • • •
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	• • • • Ν	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	• • • • Ο
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	• • •	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	• • •
Ἀναστάσιος Λόντος	• • • •	Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	• • • •
Τάτσης Μαγγίνας	• • • • Ο	Νικόλ. Χρυσόγελος	• • • •
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	• • • • Ν	Γεώργιος Ψύλλας	• • • •
Λάμπρος Νάκος	• • • •	Ἰωάννης Θεοτόκης	• • • •
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	• • •	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	• • • •
Χαράλ. Παπαπολίτης	• • • • Ν	Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς	• • • • Ν
Ἰακώβος Παξιμαδῆς	• • • • Ν	Γεώργιος Δαρειώτης	• • • • Ν

Γ. Παπαηλιόπουλος	Αναστ. Μαυρομηγάλης
Γεώργιος Γλαράκης	Αλέξιος Βλαχόπουλος N
Δημήτριος Βούλγαρης N	Δημήτριος Χαταίσκος N
Γκίκας Καρακατζάνης N	Δημήτριος Χρηστίδης N
Νικόλαος Ιω. Μίξης N	Νικόλ. Μαυρομαμάτης N
Αδάμ Δούκας	Αναστ. Σ. Χαραλάμπης N
Αήμος Κανελλόπουλος N	Παναγ. Λιδωρίκης N
Κωνσταντίνος Κανάρης N	Γεώργ. Δουδουσιώτης N
Τσανταάκης Γρηγοράκης N	Κωνστ. Προβιλιέγος
Μ. Α. Κίρης N	Ιωάν. Οικονόμου N
Αντών. Γ. Κριζής	Σπύρος Μίλιος
Αντών. Μαυρομηγάλης N	Ρήγας Παλαμίδης N
Δημήτρ. Πλαπούτας N	Δημήτρ. Α. Κουτουριώτης N
Ιωάννης Στάικος O	

Ανεγνωσθήσαν κατόπιν

α) Το υπ' αριθ. 29,506 και από 9 Ιουλίου έγγραφον του επί των εσωτερικών υπουργείου προς τον πρόεδρον της Γερουσίας περί διορισμού δύο ή τριών εκ των Κ. Κ. γερουσιαστών, οστίνως όμοι με τους παρά της Βουλής διορισθησόμενους βουλευτάς θέλουσιν εξέλεξι τα συνταχθέντα σχέδια του εν Αθήναις ανεγερθησομένου Μουσειτηρίου, και εκλεξι το καταλληλότερον, επί τη βάση του οποίου θέλει ανεγρηθί η κατασκευή του αναγκαιωτάτου τούτου κατιστήματός.

β) Το υπ' αριθ. 16,577 και από 7 Ιουλίου ε. ε. έγγραφον του επί των εσωτερικών υπουργείου δι' ου διαβιβάζεται εις τον πρόεδρον της Γερουσίας αντίγραφον της υπ' αριθ. 15,547 και από 24 Ιουνίου ε. ε. διαταγής του υπουργείου προς την διευθυνσιν της διοικητικής αυτονομίας προσκαλουμένην να φροντίση να μη παρεμβάλληται ουδέν πρόσκομμα εις τους ΚΚ. γερουσιαστας κατά την έκδοσιν των διαβατηρίων των.

Παράλλω μετὰ ταῦτα ὁ κύριος ἐπί των Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθέσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ των ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ κράτους διὰ τὸ ἔτος 1855 ὡς καὶ τὰ περί κυρώσεως των ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἔτους 1855 νομοσχέδια, καὶ παρακατέθηκεν ἰκανὰ ἀντίτυπα των αἰτιολογικῶν πινάκων τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ Γερουσία ἀπεφάνισεν τὴν τύπωσιν τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ των περί κυρώσεως των ἐσόδων καὶ ἐξόδων νομοσχεδίων, ἀτινα ἔγραυσιν ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως φέροι εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψηφίσιν ὑμῶν τὸν διὰ τὸ ἐνεστίως ἔτος προϋπολογισμὸν των ἐσόδων καὶ των ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπιψηφισομένον ἢ καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος ὡς πρὸς μὲν τὰ ἔσοδα οὐδαμῶν ὑπέστα μεταβολὴν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς Βουλῆς συζητήσιν του ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ ἐξόδα ἔσχεν κλλαιώσεσι, ὡς ἐκ των ὁποίων ἡ ἀρχικὴ αὐτοῦ ποσότης κινήθη ἔνθεν μὲν διὰ Β. Διαταγμάτων, ἔνθεν δὲ ὑπὸ τῆς Βουλῆς κινήσε' ἐπομένως ἐνθ' ἀρχῆθεν ἡ προϋπολογισμὸς ἔφερε δρ. 19,903,740:05 ὁ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθεὶς φέροι 20,735,884:56 κινήθη δηλονότι κατὰ » 832,144:51

Ἡ αὐξήσις αὐτῆ ἐπέληθεν εἰς τὰ ἐπόμενα κεφάλαια

α. Εἰς τὸ Γ'. Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν	
διὰ 2 Β. Διαταγμάτων δρ.	52,332:70
β'. Εἰς τὸ Ζ'. Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης	
διὰ Β. Διατάγματος »	23,500
γ'. Εἰς τὸ Η'. Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν	
διὰ 4 Β. Διαταγμάτων . δρ. 165,460	169,060
ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν » 3,600	
δ'. Εἰς τὸ Θ'. Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν	
διὰ Β. Διατάγματος . δρ. 16,675:94	47,575:94
ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν » 30,900	
ε. Εἰς τὸ Ι'. Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν	
διὰ Β. διατάγματος . δρ. 198,072:95	209,392:48
διὰ νομοσχεδίου συγχοινευθέντος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν » 11,319:53	
ς'. Εἰς τὸ ΙΒ'. Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν	
διὰ Β. Διατάγματος . δρ. 314,533:39	348,833:39
ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν » 34:300	

Τὸ ὅλον τῆς ἐπεληθούσης αὐξήσεως δρ. 850,694:51

Εκ τού Κεφ. ΙΑ. Υπουργείον Ναυτικῶν ἀφαιρέθησαν τὰ ἐξόδα κλεισμένων χρήσεων, αὐτὰ καὶ ἐκπίπτουσι » **18,550**

Υπολείπεται καθαρὰ αὐξήσις δρ. **832,144:51**

Τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα γεγονυῖων προσθηκῶν παρουνόκειται λεπτομερὲς πίναξ, καὶ τ' ἀντίγραφα τῶν Β. Διαταγμάτων, ὧν τὰ πρωτότυπα ὑπάρχουσι παρακατατεθειμένα εἰς τὴν Βουλὴν.

Εἰς τὸ Κεφ. ΙΑ. Υπουργείον Ναυτικῶν, ἐκτὸς τῆς προαναθεώσεως μειώσεως, ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν καὶ ἡ ἐφεξῆς μεταβολή.

Εἰς τού Κεφ. 1, ἄρθρου 1 ἀφείρεται ἡ Βουλὴ δρ. 5,400, προσθεῖσα αὐτῆς εἰς τὸ Κεφ. 6. ἄρθρ. 3. ἐξόδα τῆς ναυτικῆς διδασκαλίας ἐντὸς τοῦ Κράτους.

Τὰ ὑποβαλλόμενα δύο νομοσχέδια περιλαμβάνοντα τὸν γενικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους συνοδεύονται μετὰ τῶν ἀναγκαιῶν ἐντύπων, τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς καὶ νέων ἐξηγητικῶν φύλλων τῶν μεταβολῶν, αἵτινες ἔλαβον χώραν κατὰ τὴν παρά τῇ Βουλῇ συζήτησίν του.

Ἐγὼ δὲ πλήρη τὴν πεποιθήσιν, Κύριοι, ὅτι συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἐκ ταύτης πηγάζουσαν σπουδαιότητα τῆς ἐπὶ τῷ ἡττοῦ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ σπεύσῃτε εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιφέρεισιν αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐμπεδῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν μαδύλους ἐπιθυμητὴν θέσιν τῆς προκλήσεως προκαταδλητικῶν πιστώσεων ἀπέναντι τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ θεραπεύῃ ἀναποδράστους καὶ ἀνυπερβλήτους ἀνάγκας τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1855.

Ὁ Ἐπιτελετὴς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ παρα τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰουλίου 1855.

ΟΘΗΝ.

ΑΥΚΟΙΤΡΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ψηφισάμενοι ἡμερόνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεραιοσάμενοι καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ ναυμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυντηρῶμενον πίνακα τῶν ἐσόδων, καὶ τὰ προσηρημένα εἰς αὐτὸν ἀναλυτικὰ φύλλα, ἐπιτρέπεται ἡ εἰσπραξις κατὰ τὸ 1855 ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ τῶν ἐκδοθησομένων περὶ τινῶν ἐσόδων νόμων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐξόδα τῆς χρήσεως 1855 ὑπολογίζονται εἰς δραχ. δέκα ἑπτὰ ἑκατομύρια, ἑξακοσίας ἑξήκοντα τρεῖς χιλιάδας ὀκτακοσίας τέσσαρας, ἀριθμὸς 17,663,804. κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων ἐνδικολαμβανόμενα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθὲς παρά τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρα τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰουλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

ΑΥΚΟΙΤΡΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ψηφισάμενοι ἡμερόνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ ἐξόδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1855 προσδιρίζονται εἰς δραχμάς εἴκοσι ἑκατομύρια, ἑπτακοσίας τριάκοντα πέντε χιλιάδας, ὀκτακοσίας ὀγδοήκοντα τέσσαρας καὶ λεπτά πενήκοντα ἕξ, ἀριθμ. 20,735, 884:56 καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χρηρηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πειρώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυντηρῶμενον γενικὸν πίνακα τῶν ἐσόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων ὡς ἐφεξῆς:

Α. Εἰς χρεὸς δημοσίων, ἧτοι εἰς τόκους καὶ γραμμάσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Λυγῶν δανείου. Δρ. 3,835,473:58

Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἐξόδα αὐτοῦ 50,376:22

Εἰς χρέος ἐσωτερικῶν καὶ τόκους . . .	251,500 —	
Εἰς συντάξεις	502,800 —	
Β. Εἰς τὴν βασιλικὴν χορηγήσιν	1,000,000 —	
Γ. Εἰς ἀποζημ. τῶν βουλευτ. σωματίων . . .	530,000 —	
Δ. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσ. τῶν ὑπουργείων τοῦ βασιλ. οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων Δρ.	575,850:32	
τῆς Δικαιοσύνης . . .	1,385,462:40	
τῶν Ἐσωτερικῶν . . .	2,113,083:17	
τῶν Ἐκκλησ. καὶ τῆς		
Δημ. Ἐκπαιδύσεως . . .	1,011,523:55	
τῶν Στρατιωτικῶν . . .	5,467,694:93	
τῶν Ναυτικῶν . . .	1,452,855:46	
τῶν Οἰκονομικῶν . . .	944,935:93	12,951,405:76
Ε. Εἰς τὰ ἐξόδα διοικήσεως ἐπιστὰς. καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	1,394,329 —	
Σ'. Εἰς διαφόρους πληρωμὰς	220,000 —	
Τὸ ὅλον ἀρχμαὶ	20,735,884:56	

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 1 ἐξόδα θέλουσι πληρωθῆ ἔκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως 1855 ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετίθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χρησιμοποιούμενων πιστώσεων, εἰς αὐτὰ ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐξαρκεῖσιν διὰ τὰ ἐξόδα τῆς χρήσεως 1855, ἐπιτρέπεται νὰ δοθῶσι διὰ Β. Διαταγμάτων ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῶν ἐξῆς ἄρθρων τῶν ἐιδικῶν προϋπολογισμῶν.

Τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης

- Διὰ τὴν διατροφήν τῶν ὑποδίκων
- Δι' ἀποζημιώσεως μαρτύρων
- Δι' ἐξόδα μεταφορῆς ὑποδίκων
- Δι' ἐξόδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποράσεων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

- Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας
- Διὰ διατροφήν καταδίκων

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν,

- Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων
- Διὰ δικαιώματα καὶ προμηθείας χαρτοσήμου.

Διὰ παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐπιτηδεύματων καὶ οἰκοδομῶν εἰς τοὺς δήμους.

Δι' ἐξόδα καλλιέργειας τῶν ἀλικῶν καὶ μετακομίσεως τῶν ἀλάτων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ πρὸς ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐρριματίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Γενικός προϋπολογισμός των εσόδων της χρήσεως 1855.

Κατά Κεφάλ.	Α.	Ε	σ	ο	δ	α	Προϋπολογισμός εσόδων εισοδήματι		Παρατηρήσεις
							Κατ'έθρον	Κατὰ κερζά.	
							6777800		
							58000		
							113184		
							1200000		
							281500		
							182900		8078384
							3007318		
							1256013		
							382116		4643447
							προέβδρα.		
							205000		
							5000		210000
							502465		
							3060		
							450000		
							495300		
							240827		
							240000		
							93819		
							230602		
							16265		
							34370		4976708

Κατά Κεφάλ.	Α.	Ε.	σ.	ο.	δ.	α.	Προϋπολογισμός εσόδων εισοδήματι		Παρατηρήσεις
							Κατ'έθρον	Κατὰ κερζά.	
							402602		
							31078		
							48155		
							προέβδρα.		
							481833		481833
							430450		
							15858		
							400000		
							προέβδρα.		
							30000		
							10163		
							37319		
							81250		
							50000		
							προέβδρα.		438340
							προέβδρα.		
							55812		
							91000		
							7702		
							4761		159308
							1026323		
							27359		1053782
							Όλων εισοδ.		17663801

Γενικός προϋπολογισμός των εσόδων της Χρυσῆς 1855.

Κεφ.	Αριθ.	Ἐξοδα	Ποσότης	
			Κατὰ κεφάλ.	Κατὰ μέρος
A.		Μέρος Α'. Χρέος ἐπιτόκων Χρέος ἐπιτοκίων		
B.	1	Τόκοι καὶ χρεωλύματα πρὸς ἐπίτοκον Ῥωσῶν . . .	3,835,473	58
	2	Προμήθεια Ῥωσῶν πρὸς ἀναγκαστικὴν κλπ. . . .	50,376	92
		Χρέος ἐπιτοκίων		
Γ.	1	Τόκοι ἐπιτοκίου χρέους καὶ χρεωλύματα ναυτικῶν νέμων . . .	251,500	
	4	Συστάσεις	50,2800	80
Δ.		Μέρος Β'. Βασιλικὴ χορηγία		
		Χορηγία πρὸς τὸν Βασιλέα		1000000
E.		Μέρος Γ'. Ἀποζημιώσεις Βουλῆς, Σουλῆτος, Ἀποζημιώσεις τῶν Βουλαιτικῶν Σωματίων		530000
Σ.		Μέρος Δ'. Γενικὴ διακρίσις τῶν Ἰκτερογίων		
Z.		Τὸ Βασιλικὸν ὄφελος καὶ τῶν Ἰκτερογίων ἑτάσεων	573850	32
H.		Τῆς Διακρίσεως	4383462	40
Θ.		Τῶν Ἰκτερογίων	2113083	17
I.		Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαίδευστος	4014323	35
IA.		Τῶν Στρατιωτικῶν	3167694	93
IB.		Τῶν Ναυτικῶν	4452885	46
		Τῶν Οἰκονομικῶν	944935	93
II.		Μέρος Ε'. Ἐξοδα συντάξεως καὶ ἐπιτηδεύματι.		
		Ἐξοδα συντάξεως, ἐπιτηδεύματι καὶ ἐπιτηδεύματι τῶν ἑσόνων κλπ		1331329
III.		Μέρος Σ'. Διάφορα πάσης φύσεως	200000	
IV.		Ἐπιτηδεύματι ἑσόνων	2000000	
IE.		Ἀποζημιώσεις		220000
		Ἰσὸς ἑσόνων		2073384
			12934405	76

Πίναξ των γενομένων προβλεπών εις τας πιστώσεις του προϋπολογισμού των ετών των 1855 κατά την εν τη Βουλῇ συζήτησιν αὐτῶν.

Κεφάλαια του γενικού προϋπολογισμοῦ	Υπουργεία	Πιστώσεις γενικά εἰρηνοθεύσαι δια τῶν προϋπολογισμοῦ γνησίου	Τὰς αὐτὰς πιστώσεις ἐπιπέσει ἐπὶ τῶν		Δια Βασ. Διατάξε-ματων	Ἔξοδα τῆς Βουλῆς	Τὸ ὅλον αὐτῶν κατά		Πιστώσεις γενικά εἰρηνοθεύσαι ἐπὶ τῆς Βουλῆς
			Κεφάλαιον	Ἄρθρον			Κεφάλαιον	Ἔξοδα τῆς Βουλῆς	
Σ.	Ἐξωτερικῶν . .	523,517 62	Β. 1	12000	21832 70	21832 70	21832 70	32332 70	575,850 32
	"	"	" 3	7000	500	500	500	500	"
	"	"	" 4	1500	3000	3000	3000	3000	"
	"	"	" 5	10000	20000	20000	20000	20000	"
Ζ.	Δικαιοσύνης . .	1,361,962 40	Α. 2	21832 70	3500	3500	3500	3500	1,387,462 40
	"	"	Α. 2	500	100000	100000	100000	100000	"
	"	"	Ε. 2	3000	360	360	360	360	"
	"	"	Ζ. 4	20000	43000	43000	43000	43000	"
	"	"	Ε. 3	600	600	600	600	600	"
	"	"	" 10	4500	4500	4500	4500	4500	"
	"	"	Θ. 2	47000	47000	47000	47000	47000	"
Η.	Εσωτερικῶν . .	1,914,023 17	Α. 5	3500	3500	3500	3500	3500	1,917,523 17
	"	"	Γ. 1	100000	100000	100000	100000	100000	"
	"	"	Δ. 3	360	360	360	360	360	"
	"	"	" 7	13000	13000	13000	13000	13000	"
	"	"	Ε. 3	600	600	600	600	600	"
	"	"	" 10	4500	4500	4500	4500	4500	"
	"	"	Θ. 2	47000	47000	47000	47000	47000	"
Θ.	Ἐξοδα προϋπολογισμοῦ . .	985,917 61	Β. 10	25000	25000	25000	25000	25000	985,917 61

Κεφάλαια του γενικού προϋπολογισμοῦ	Υπουργεία	Πιστώσεις γενικά εἰρηνοθεύσαι δια τῶν προϋπολογισμοῦ γνησίου	Τὰς αὐτὰς πιστώσεις ἐπιπέσει ἐπὶ τῶν		Δια Βασ. Διατάξε-ματων	Ἔξοδα τῆς Βουλῆς	Τὸ ὅλον αὐτῶν κατά		Πιστώσεις γενικά εἰρηνοθεύσαι ἐπὶ τῆς Βουλῆς
			Κεφάλαιον	Ἄρθρον			Κεφάλαιον	Ἔξοδα τῆς Βουλῆς	
Γ.	Στρατιωτικῶν . .	5,258,302 45	Α. 1	1100	1100	1100	1100	1100	5,259,402 45
	"	"	" 4	680	680	680	680	680	"
	"	"	" 11	2200	2200	2200	2200	2200	"
	"	"	" 13	2700	2700	2700	2700	2700	"
	"	"	" 15	600	600	600	600	600	"
	"	"	" 16	500	500	500	500	500	"
	"	"	Δ. 1	6100	6100	6100	6100	6100	"
	"	"	" 2	300	300	300	300	300	"
	"	"	Ε. 3	10000	10000	10000	10000	10000	"
	"	"	Σ. 2	795 94	795 94	795 94	795 94	795 94	"
	"	"	Α. 2	11319 53	11319 53	11319 53	11319 53	11319 53	"
	"	"	Β. 22	198072 95	198072 95	198072 95	198072 95	198072 95	"
Δ.	Οἰκονομικῶν . .	8,380,581 31	3	50000	50000	50000	50000	50000	8,385,581 31
	"	"	5	130000	130000	130000	130000	130000	"
	"	"	2	100000	100000	100000	100000	100000	"
	"	"	10	21533 39	21533 39	21533 39	21533 39	21533 39	"
	"	"	13	1	1	1	1	1	"
	"	"	41	22865	22865	22865	22865	22865	"
	"	"	22	41435	41435	41435	41435	41435	"
	"	"	22	2000	2000	2000	2000	2000	"
	"	"	1	6000	6000	6000	6000	6000	"
Ε.	Ἐξοδα προϋπολογισμοῦ . .	1,471,403 46	Β. 10	781894 51	68800	781894 51	68800	781894 51	1,471,403 46
Σ.	Ἐξοδα προϋπολογισμοῦ . .	9903710 05	Β. 10	25000	25000	25000	25000	25000	9903710 05

Μετά δε τὴν ἀνακομὴν αὐτῶν εἰς τοὺς Κ. Γερουσιαστὰς ἀπε-
κρίσθη νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα εἰς προεξέτασιν καὶ διορισί-
σιν ἐπιτροπῆν διὰ τὰ πρακτικὰ.

Μετά ταῦτα ὁ κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

A. Χατζίσκος.

A. Σ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Ἰουλίου 1855. ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερου-
σιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης
Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα
ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσθη κατόπιν ὡς ἑξῆς ἔγγραφα ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς
ἐπὶ τοῦ προβουλεύματος περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀρχίᾳ ἀξιο-
ματικῶν, ὁρίσθη δὲ ἡ προαχθεῖς Διοτρία ὡς ἡμέρα συζήτησεως
τοῦ περὶ αὐτῶν πρακτικαίως ἢ ἐκθέσεις προβουλεύματος.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προβουλεύματος περὶ τόπου διαμονῆς
τῶν ἐν ἀρχίᾳ ἀξιωματικῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν !

Ἡ ἐπιτροπὴ εὖς λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δια-
βιβάσθη προβούλευμα περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀρχίᾳ ἀξιο-
ματικῶν καὶ μελετήσασα τούτο μετ' ἐπιστάσεως, εὗρισκει αὐτὸ
κατ' οὐσίαν ὀρθὸν καὶ δίκαιον, διὰ τοῦτο παραδεχομένη τὴν ἀρ-
χὴν καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, συνίστησι ταῦτα καὶ εἰς τὴν παρα-
δοχὴν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τῆς 13 Ἰουλίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ.

Δ. Πασιούτας

Ἄδρα Δούκας

A. Μαυρομυλάς.

Μετά ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

A. Χαραλάμπης.

Ἄδρα Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ἰουλίου 1855. ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερου-
σιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος κύριος Ἀναγνώστης
Μοναρχίδης προσέλαβεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ καθυπομένου τῶν γραμ-
ματικῶν κυρίου Δ. Χατζίσκου τὸν Γερουσιαστὴν κύριον Ἄδρα
Δούκην κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα
ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσθησαν κατόπιν

α) ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Ἀνδρ. Χ. Ἀναγνώρου
αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας λόγῳ
ἀσθενείας. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν του.

β) ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Π. Λοιδωρικῆ αἰτου-
μένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἀδείαν. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε
καὶ ταύτην, ἀλλ' ὑπὸ τὸν παραδεδομένον ὄρον.

Παρελθὼν ἐπιμένως ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Ἀθανάσιος Γρηγο-
ριάδης πρότερον νὰ ἀεισημνηθῇ ὁ κύριος πρωθυπουργός ἵνα πα-
ρευρῆθῃ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τοῦ Σώματος, ἐπειδὴ
προτίθεται νὰ τῷ ἀποδύσῃ σπουδαίαν τιμὰ ἀπαρτίστῃν.

Ἡ Γερουσία ὤρισε τὴν προσεχῆ Πέμπτην πρὸς τοῦτο.

Ἀπαγγελλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικει-
μένον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ προβουλεύ-
ματος περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀρχίᾳ ἀξιωματικῶν, βήτα-
ρος τῶν ΚΚ. γραμματικῶν ἀέγνη τὸ εἰρημένον προβούλευμα,
ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Μαργγίνας λα-
βὼν τὸν λόγον εἶπεν· Ἄπαντες οἱ νόμοι εἰναι τῆς δικαιοδοσίας
τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ μεταξύ αὐτῶν εἰναι καὶ τινες
ὑπαχόμενοι ἰδίως εἰς τὴν νομοκτελεστικὴν ἐξουσίαν καὶ διὰ
τούτο καλὸν εἶναι νὰ ἀπυρῶσιν ἐξ αὐτῆς τοιοῦτός τις εἰδικὸς
νόμος εἶναι καὶ ὁ προαίτιμος, πρὸ δύο ἐτῶν ψηφισθεὶς
ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς νομοκτελεστικῆς ἐξουσίας κατὰ τὴν
συζήτησιν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐγὼ καὶ τινες ἄλλοι τῶν ΚΚ.
γερουσιαστῶν ἀντικρούσαμεν τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τόπου τῆς
διαμονῆς τῶν ἐν ἀρχίᾳ ἀξιωματικῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὡς
ἀσύμφωνον καὶ καταθλιπτικόν, ἀλλ' οἱ ἀπαρτίζοντες μέρος τῆς
Γερουσίας Κ. ἀξιωματικοὶ εὗρισκον τὸν προσδιορισμὸν τούτον
καὶ συμφέροντα καὶ δίκαιον, καὶ ὑπεστήριξαν τὴν παραδοχὴν
του, ἥτις καὶ ἐγένετο. Σήμερον διὰ τοῦ προβουλεύματος τού-

του ζήτησης ή τροποποιήσεως του νόμου εκείνου, και ή προσδιορισμός της διαμονής υπό αυτών των ιδίων αξιωματικών εστίνως τίθεται εις άρτιον, και ουχι υπό του υπουργείου. Αλλά επειδή καθ' ή παρετήρησιν, ή νόμος αυτός ως ειδικός πρέπει να αποβή εις ή άρτιη της νομοκρατευστικής εξουσίας, και ή προκείμενος δεν προτείνεται υπ' αυτής, αλλά υπό τινος μέλους της νομοθετικής εξουσίας, επειδή διά να τροποποιηθώ νόμος τις, ανατρεφτικώς πρέπει να υπάρχουν ισχυροί λόγοι υπάρχοντες την τροποποίησιν του, επί του προκειμένου δε ουδείς λόγος προτείνεται δικαιολογών την τροποποίησιν, επειδή οι έχοντες άμεσον συμφέρον, οι Κ.Κ. αξιωματικοί οι αποτελούντες μέρος της Γερουσίας, εξέφρασαν τον υπό του υπουργείου προσδιορισμόν του τύπου της διαμονής των εν άρτιη αξιωματικών ως καλόν και συμφέροντα και διά τούτο εξέφρασαν υπό του προσδιορισμού, μικρού δε έκτασε παρελλόντος χρόνου ή πέρα δεν ήτο δυνατόν να καταδείξω τό ελαττωματικόν αυτού, διά ταύτα θεωρώ ότι δεν είναι δικαίον να μεταβληθώ ή νόμος εκείνος, και προτείνω την απόρριψιν του προκειμένου προβουλεύματος.

Αντίταξεν ή Γερουσιαστής κύριος Παλαμίδης. Είναι μόν αληθές ότι κατά την συζήτησιν του νόμου περί προσδιορισμού του τύπου της διαμονής των εν άρτιη αξιωματικών υπό του υπουργείου έγινοντο αντιρρήσεις υπό τινων των Κ.Κ. Γερουσιαστών, εν οίς και εγών αυτός επολέμηον τον τριστόν προσδιορισμόν· είναι επίσης αληθές ότι και πολλοί των απαρτιζόντων μέρος της Γερουσίας Κ. αξιωματικών ήσαν υπό του νόμου εκείνου, αλλά τούτο δεν δύναται να χρησιμεύσῃ ως λόγος κωλύων ή μάς σήμεραν από του να τροποποιήσωμεν τον νόμον εκείνον· μήπως τάχα δεν υπήρξαν αντικείμενα επί των οποίων μεταβάλαμεν γνώμην οδγησόμενοι εκ της πείρας, και ό τι σήμεραν θεωρείται εκ προοιμίων καλόν, διόλου παράδοξον εάν μετ' όλιγον ή πείρῃ αποδείξῃ ελαττωματικόν κατά την συζήτησιν του νόμου εκείνου παρετάθη υπό της νομοκρατευστικής εξουσίας ότι ή προσδιορισμός της διαμονής των αξιωματικών υπό του υπουργείου θέλει γίνεσθαι υπό τύπουσ και τρόπουσ ύπερρετούς και συμβιβάζομένους προς τό συμφέρον των αξιωματικών, κατά την εφαρμογήν όμοις δεν έγινοντο ίσως ούτοι, και διά τούτο ή Κ. Χουρμούζης αξιωματικός και βουλευτής εισήγαγε τό προκείμενον προβούλευμα, δι' ου ζητείται ή κατάργησις του προσδιορισμού της διαμονής από του υπουργείου· εάν εκ της πείρας επιστήμεν ότι ή νόμος εκείνος είναι ελαττωματικός, και ή έπρα-

μηγή αυτού παρέχει άρρακώς εδικαικώτων ή ατοπηκώτων, ούδεν υπάρχει τό κωλύον ή μάς προς τροποποίησιν του νόμου εκείνου και παραδοχήν του προκειμένου προβουλεύματος, όπερ θεωρώ και ήρθον και δικαίον.

Παρατηρήσαντος δε του πρώτου άγορεύσαντος ότι άν έλαθώ κακήν εφαρμογήν ή νόμος, πρέπει να κατηγορησωμεν τους κακούς εφαρμόσαντας αυτόν, και ουχι να τροποποιήσωμεν τον νόμον, ή Κύριος Παλαμίδης αντεπατηρήσεν ότι δεν ήτο δυνατόν να γίνει καλλίτερα εφαρμογή του νόμου ίσως ώστε να κατηγορηθώσιν οι εφαρμόζοντες αυτόν, διότι τό ελαττωματικόν περιέχεται εν αυτό τώ νόμω, όστις διά τούτο γράζει τροποποιήσεως.

Μηδενίως ή άλλος γεννημένης παρατηρήσεως προτίθεται εις ψηφισάμεν ή άρχή του προβουλεύματος υπό την επίτηρσιν των ψηφισατικών Κ.Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη και Αθ. Γεωργιάδου, γίνεται δε παραδεκτή διά ψήφων 24 απέναντι 5, κατά τό ήθε προσαρτώμενον πρεσιτάλλον ψηφισίας.

Πρωτόκολλον ψηφισίας των Κυρίων Γερουσιαστών.

Επί της έρχης του Προβουλεύματος περί τύπου διαμονής των εν άρτιη αξιωματικών.

Γεώργ. Μ. Αντωνόπουλος	Γεώργιος Ψύλλας	N
Αναγ. Δελιγιάννης	Ιωάννης Θεοτόκης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης	Ιωάννης Χ. Πέτρου	N
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Αθνασίας Λιδωρίκης	N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Γεώργιος Δαρειώτης	N
Αναστάσιος Λόντος	Γ. Παπαηλιούπουλος	O
Τάσσης Μαγγίνας	Γεώργιος Γλαβάκης	O
Αναγνώστης Μοναρχίδης	Δημήτριος Βουλγαρης	N
Δάμπρος Νίκος	Γκίκας Καρκατζάνης	N
Δικμαντ. Ν. Ολύμπιος	Νικόλαος Ιω. Μάξης	N
Χρυσόλ. Παπαπολίτης	Άδάμ Δουκας	N
Ιάκωβος Παξιμαδός	Άημος Κανελλόπουλος	O
Νικολ. Πρασσακάκης	Κωνσταντίνος Κανάρης	N
Σπυρ. Τοικουπης	Τσανταράκης Γρηγοράκης	N
Φικάδρος Τζιώραζ	Μ. Α. Καίρης	N
Αθανάσιος Γρηγοριάδης	Άντών. Γ. Κριαζής	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Άντώνιος Μαυρομηχάλης	N
Άνδρ. Χ. Αναργύρου	Δημήτριος Πλαπούτας	N
Νικολ. Χριστόγελος	Ιωάννης Στάϊκος	N

Αναστάσιος Μαυρομηγάλης	Γεώργ. Δουβουσιώτης	N
Αλέξιος Βλαχόπουλος	Κωνσταντίνος Προβιάλης	N
Δημήτριος Χαταίσκος	Ιωάννης Οικονόμου	N
Δημήτριος Χρηστίδης	Σπύρος Μίλιος	N
Νικόλαος Μαυρομηγάτης	Ρήγας Παλαμίδης	N
Αναστ. Σ. Χαραλάμπης	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Παναγιώτης Λιδωρίκης		N

Προβάντες ακολουθίας τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθέκαστα συζητήσεων ἀνεγνωθήσαν τὰ 1 καὶ 2 άρθρα, ἅτινα ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ προβουλεύματι.

Ἐπιπροσέβη ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 23 ἀπέναντι 5, κατὰ τὸ ὅδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθὲν ὑπὸ τὴν ἐπιβλέψιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Προβουλεύματος περὶ τέπου δικινοῦς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ιωάννης Χ. Πέτρου	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N
Γεώργ. Κουντουριώτης	Γεώργιος Ἀρσιώτης	N
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Γ. Παπαηλιόπουλος	O
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Γεώργιος Γλαβάκης	N
Αναστάσιος Λόντος	Δημήτριος Βούλγαρης	N
Τάτσης Μαγγινάς	Γκάιος Καρακατζάνης	O
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Νικόλαος Ἰω. Μίτζας	N
Λάμπρος Νάκος	Ἰδάρη Δούκας	N
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	Ἄγγελος Κανελλόπουλος	O
Χαραλ. Παπαπολίτης	Κωνσταντίνος Κανάρης	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Γεωργίου Γρηγοριάδης	N
Νικόλ. Πρασσαχάκης	Μ. Α. Καζός	N
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀντών. Γ. Κριζής	N
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Ἀντὼν. Μαυρομηγάλης	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ιωάννης Στάβιος	N
Ἀρθρ. Χ. Αναργύρου	Αναστ. Μαυρομηγάλης	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	Αλέξιος Βλαχόπουλος	N
Γεώργιος Ψύλλας	Δημήτριος Χαταίσκος	N
Ιωάννης Θεοδόκας	Δημήτριος Χρηστίδης	N

Νικόλ. Μαυρομηγάτης	Ν	Ιωάν. Οικονόμου	N
Αναστ. Σ. Χαραλάμπης	N	Σπύρος Μίλιος	N
Παναγ. Λιδωρίκης	N	Ρήγας Παλαμίδης	N
Δεώρ. Δουβουσιώτης	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Κωνσ. Προβιάλης	N		

Ἵνα τοῦ προβουλεύμα ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἐπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 4 τοῦ τρίτου μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος πρόεδρος ἀπέστειλε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. ΧΑΤΑΪΣΚΟΣ.
Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 23 Ἰουλίου 1855. Πέμπτ. Σάββατο.

Ἀνεγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, πηρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναργώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγιγνώσκεται κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Διαμαντῆ Ολύμπιου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, λόγῳ κτηνιατρικῆς βεβαιουμένης διὰ πιστοποιητικοῦ ἱατροῦ. Ἡ Γερουσία ἀπέθηκεν εἰς τὸν πρόεδρον τὴν ἐγκρίσιν ἢ μὴ τῆς αἰτημένης αἰτήσεως.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἀνέγνω τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν καὶ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῆς Βρώμης, ἔχοντα ὡς ἑπεται:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Παισιῶς λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ υποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἡμῶν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ἄνευ τινος τροπολογίας νομοσχέδιον περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῆς βρώμης.

Διὰ νὰ μὴ ἀπασχολήσωμεν ἡμᾶς μὲ περὶ ταῦτα ἐπιθετικὰ υποβάλλομεν ἡμῶς μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν ἔκθεσιν μας, ἐν ᾗ ἐκτίθενται οἱ λόγοι οἵτινες προεκάλεσαν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ελπίζομεν ότι και η Γερουσία εκτιμώνσα τας άρχας, εφ' όν βασιλεύεται το νομοσχέδιον αυτό, θέλει σπεύσει τήν επιβίβασίν του.
 Εν Αθήναις, τήν 22 Ιουλίου 1855.

Οί ύπουργοί

Επί των Εσωτερικόν Επί των Οικονομικόν
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΛΟΣ. ΑΓΚΟΥΡΙΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
Ρ Α Ε Π Ι Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το έπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθην παρά τής Βουλής θέλει υποβληθή παρά των Ημετέρων επί των Εσωτερικόν και των Οικονομικόν ύπουργίων και εις τήν Γερουσίαν, και ύποστηριχθή παρ' αυτών κατά τήν σύζήτησιν.

Εν Αθήναις, τήν 20 Ιουλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΛΟΣ ΑΓΚΟΥΡΙΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ήρρισάμενοι ήμερόνως μετά τής Βουλής και τής Γερουσίας άπεφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρον Μοναδικόν.

Το εξαγωγικόν τέλος επί τής βρώμης προσδιορίζεται από τής δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου μέχρι τής 31 Δεκεμβρίου ε. ε. εις λεπτά δώδεκα εφ' έκαστου κοιλού. Διά Β. Διατάγμα-τος δύναται να παραταθή ή ισχύς του παρόντος νόμου και πέραν τής 31 Δεκεμβρίου.

Ο παρών νόμος ψηφισθείς παρά τής Βουλής και τής Γερουσίας και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς θέλει δημοσιευθή διά τής εφημερίδος τής Κυβερνήσεως και εκτελεσθή ως νόμος του Κράτους.

Η Γερουσία άπεφάσισε τήν σύζήτησιν του ανωτέρου νομο-σχεδίου κατά τήν προσεγή συνεδρίασιν, γεννησομένην τήν 25 τ. μ. Ιουλίου ήμέραν δευτέραν.

Επομένως ό Κ. Πρόεδρος έλυσε τήν συνεδρίασιν.

Ο πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ.

Οί Γραμματείς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 25 Ιουλίου 1855, ήμέρα Δευτέρα.

Αναγνωσθέντος του όνομαστικού καταλόγου των ΚΚ. γερου-σιαστών, παρόντων 27 μελών, ό πρόεδρος κύριος Αναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει άρχομένην τήν συνεδρίασιν.

Τά πρακτικά τής παρελθούσης άναγνωσθέντα επικυρώνονται.

Απαργελλάντος μετά ταύτα του Κ. προέδρου ως άντικείμε-νων τής ήμερησίας διατάξεως τήν σύζήτησιν του νομοσχεδίου περί εξαγωγικού τέλους επί τής βρώμης, θάτερος των ΚΚ. γραμματέων ανέγνω το είρημένον νομοσχέδιον, όστινος ή αρχή ψηφοφορηθείσα έγινετο παραδεικτή διά ύψους 27 (παμφύρα) κατά το εφδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχ-θέν υπό τήν επίβλεψιν των ψηφολεκτών ΚΚ. Δ. Κανελλοπού-λου και Ι. Σταύρου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των Κυρίων Γερουσιαστών.

Επί τής άρχής του νομοσχεδίου περί εξαγωγικού τέλους επί τής βρώμης.

Γεώργ. Μ. Αντωνόπουλος . . .	Αθανάσιος Λιδωρίκης . . .	N
Αναγν. Αελιγκαννης . . .	Γεώργιος Δαρειώτης . . .	N
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .	Γ. Παπαηλιόπουλος . . .	N
Ιω. Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Γεώργιος Γλαράκης . . .	N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος . . .	Αημέτριος Βούλγαρης . . .	N
Αναστάσιος Λόντος . . .	Γκίκας Καρακατζάνης . . .	N
Τάτσης Μαγγίνας . . .	Νικόλαος Ιω. Μέζης . . .	N
Αναγνώστης Μοναρχίδης . . .	Άδάμ Δούκας . . .	N
Λάμπρος Λάκος . . .	Άήμος Κανελλόπουλος . . .	N
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος . . .	Κωνσταντίνος Κανάρης . . .	N
Ναρέλ. Παπαπολίτης . . .	Τσανατάκης Γεργοράκης . . .	N
Ιάκωβος Παζυμάδης . . .	Μ. Α. Καίρης . . .	N
Νικόλ. Πρασσακάκης . . .	Αντών. Κριζής . . .	N
Σπυρ. Τρακουπάς . . .	Αντών. Μαυρομηγάλης . . .	N
Ρικάρδος Τζιωρτζ . . .	Αημέτριος Πλαπούτας . . .	N
Αθανάσιος Γρηγοριάδης . . .	Ιωάννης Σταύκος . . .	N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	Αναστ. Μαυρομηγάλης . . .	N
Ανδρ. Χ. Αναργύρου . . .	Αλέξιος Βλαχόπουλος . . .	N
Νικόλ. Χρυσόγελας . . .	Αημέτριος Χατζίσκος . . .	N
Γεώργιος Ψύλλας . . .	Αημέτριος Χρηστιάδης . . .	N
Ιωάννης Θεοτόκης . . .	Νικόλ. Μαυρομάτης . . .	N
Ιωάννης Χ. Πέτρον . . .	Αναστ. Σ. Χαράλαμπος . . .	N

Παναγ. Αιδωοράκης N | Σπύρος Μίλιος
 Γεώργ. Δουβουλιώτης N | Ρήγας Παλαμίδης N
 Κωνσ. Προβιλέγιος | Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
 Ιωάν. Οικονόμου N

Αναγνωσθέν κατόπιν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθέν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ τὸ ὡς ἀνωτέρω πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Ὡστε τὸ νομοσχεδίον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 23 Ἰουλίου ε. ε.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας εἶπεν ὅτι ἂν καὶ ὁ ὑπάρχων ἐν ἰσχύει νόμος ἀπαγορεύῃ νὰ λαμβάνουσιν οἱ ταμίαι ποσοστὸν ἐπὶ τῆς πωλήσεως τῶν δημοτικῶν καρπῶν, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας ταμίαι ἔλαβον ποσοστὰ διὰ τοὺς ἐκ διαλειμμάτων πωληθέντας δημοτικακοὺς καρπούς· τὸ τοιοῦτον εἶναι σφίσιμα τῶν ταμιῶν, οἵτινες θέλοντες νὰ ὠφεληθῶσι συνεισέφερον μετὰ τῶν ἀγοραστῶν καὶ συνέταττον εἰκονικοὺς καταλόγους ἐκ διαλειμμάτων πωλήσεως δημοτικῶν καρπῶν, πρὸς κοινὸν συμφέρον ἑαυτῶν καὶ τῶν ἀγοραστῶν· λέγων ταῦτα δὲν ζητεῖ μόνον τὴν παῦσιν τῆς τοιαύτης καταχρήσεως διὰ τὸ μέλλον, οὐδὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ποινῆς κατὰ τῶν τοιούτων καταχρηστῶν, ἀλλὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἀκόμη τῶν ποσοστῶν, ἅτινα ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐκ διαλειμμάτων πωλήσεως εἰσπράχθησαν.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός εἶπεν· ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος ὁρᾷ ρητῶς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς λαμβάνουσι ποσοστὰ οἱ ταμίαι καὶ εἰσπράκτορες· εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν ἐκ διαλειμμάτων πωλήσεων τῶν δημοτικῶν καρπῶν ἐπιφορτίζοντο τὴν εἰσπράξιν οἱ εἰσπράκτορες, ἐνόμισαν ὅτι οὗτοι ἐδικαιοῦντο εἰς ποσοστὰ, καὶ ὅτι τινες τῶν ὄντι ἐκράτησαν ποσοστὰ ἐκ τῶν τοιούτου εἶδους εἰσπράξεων· ἀλλὰ τὴν τοιαύτην παρεξήγησιν εὖρε διορθωμένην ἀπὸ τὸν προκάτοχόν του ὑπουργόν, καὶ ἔκτοτε οὐδ' ἔλαβον οὐδὲ θέλει λάβει τις ποσοστὰ διὰ τὴν πώλησιν τῶν δημοτικῶν καρπῶν.

Προκλήσαντος ἐνταῦθα τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ ἐπιστροφῆς τῶν ληφθέντων ποσοστῶν ἀπὸ ταμιῶν καὶ εἰσπράκτορας κατὰ τὸ παρελθόν, ὁ Κ. ὑπουργός διεβεβαίωσεν ὅτι θέλει ληφθῇ πρόνοια ἵνα ἐπιστραφῶσι καὶ ταῦτα.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ τῇ συγκα-

τάσει τοῦ Σωματος ἡ συνεδρίασις διεκόπη ἐπὶ μικρῶν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς σήμερον συνταχθέντα ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
 Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
 Δ. Χατζίσκος
 Α. Χαρολάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1855. Ἡμέρα Δευτέρη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν κατόπιν·

α) Τὸ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου ε. ε. ἔγγραφον τοῦ Κ. προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου πρὸς τὸν Κ. πρόεδρον τῆς Γερουσίας δι' οὗ ἀναγγέλλεται ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διὰ τῶν ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου Υ. Β. Διαταγμάτων εἰρησατίθη νὰ διορίσῃ Πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν τὸν Κύριον Α. Γ. Βούλγαρην, ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων τὸν Κύριον Σπ. Τρικούπην γερουσιαστὴν, ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τὸν Κύριον Ν. Σιλίβεργον, ἀναθέσασα αὐτῷ καὶ τὴν προσωρινὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ὑπουργείου μέχρι τῆς ἐκ Λονδίνου ἐλεύσεως τοῦ μέχρι τοῦδε ἐκεῖ πρέσβειος Κ. Σπ. Τρικούπη, ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης τὸν Κ. Μ. Ποτλὴν ἀναθέσασα αὐτῷ καὶ τὴν προσωρινὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου, ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν τὸν Κ. Χ. Σκολένσκην, καὶ ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν τὸν Κ. Ἀθ. Α. Μισούλην.

β) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀδάμ Δούκα αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

γ) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἰ. Χ. Πέτρου αἰτουμένου δεκαπενθήμερον παράτασιν ἀδειας ἀπουσίας. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε καὶ ταύτην.

δ) Ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Διαμαντῆ Ὀλυμπίου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδειας ἀπουσίας λόγῳ

ισθονείας βεβαιωμένης διά πιστοποιήσεως ιατρικής. Η Γερουσία αποφάσισε να τῷ χορηγηθῇ.

δ') Η έκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1855 ἐπιτροπῆς ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν κατὰ τὴν 11 Ἰουλίου ὑποβληθέντα προϋπολογισμόν τοῦ Κράτους διὰ τὸ ε. ε. 1855· καὶ ἐπεξεργασθεῖσα μετ' ὅλης τῆς σπουδαιότητος αὐτὸ τὸ οὐσιωδέστατον ἔργον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων σπεύδει νὰ φέρῃ ἐνώπιόν σας τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις καὶ σκέψεις τῆς.

Πρὶν δὲ προῆλθῆναι εἰς τὴν τακτικὴν ἐπιθεώρησιν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, τῶν δύο τούτων διακεκριμένων μερῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξῃ γενικὰς τινὰς παρατηρήσεις ἀπέναντι τῶν σκέψεων καὶ τῶν νεωτερισμῶν οὕτινες ἐν αὐτῷ παρουσιάζονται.

Καὶ πρῶτον παρατρεῖ ὅτι ἡ πρώτη καινοτομία, ἀφορῶσα τὴν κατάργησιν τῆς μεταξὺ βεβαιωθησομένων καὶ εἰσπραχθησομένων διακρίσεως, τὴν ὁποίαν εἰσήγαγεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμόν τῶν ἐσόδων, εἶναι πλημμελὴς καὶ ἀντίθετος εἰς τὴν μέχρι τούδε παραδεδομένην τάξιν· ἡ δὲ βραχὺς ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται τὴν πραγματικότητά των προϋπολογιζομένων ἐσόδων εἶναι ἄλλως ἐσφαλμένη καὶ ἐναντία εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων.

Διὰ τοὺς λόγους, οὕτινες εἰσι πασίγνωστοι, οὐδέποτε ὅλα τὰ προϋπολογιζόμενα ἐσοδα βεβαιοῦνται, οὔτε ὅλα τὰ βεβαιωθησόμενα εἰσπράττονται· τούτο ἔγκειται εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τῆς εἰσπραξέως καὶ οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ἐναντίον, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον σειρά ὁλόκληρος εἰσπραξέων παρελλόθων ἐτῶν ἐβεβαίωσεν τὸ τοιοῦτον· ἡ διάκρισις λοιπὸν εἶναι ἀναγκαῖα, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς στήλης τῶν βεβαιωθησομένων ἀποδίδεται ἡ ἀνήκουσα νομιμότης εἰς τοὺς ἐνεργητικούς πόρους τοῦ δημοσίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς στήλης τῶν εἰσπραχθησομένων τὰ νομοθετικὰ σώματα τιθενται εἰς θέσιν νὰ στηρίζωσι τὰς περὶ τῶν δαπανῶν σκέψεις των εἰς ὀρθὴν καὶ ἀσφαλῆ βάσιν· ἀνευ τοιαύτης βάσεως πᾶς ὑπολογισμὸς καὶ πᾶσα σκέψις φέρει τὴν πλάνην καὶ τὴν ἰδιαικότητα, ἐνῶ ὅταν τὰ πιθανῶς εἰσπραχθησόμενα εἰσι γνωστὰ, ὅλοι αἱ πλάναι καὶ οἱ δισταγμοὶ ἀπομακρύνονται.

Ἡ διάκρισις αὕτη δὲν εἶναι ἐκείνη ἣτις τιθεμένη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγνωρίζει ἢ ὁμολογεῖ τὸ ἀδύνατον τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἐσόδων, κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἐκθέσιν, διότι τούτο καταδεικνύει αὐτὴ ἡ φύσις τῆς εἰσπραξέως ὁλόκληρου μάλιστα σειρᾶς παρελλόθων ἐτῶν· αἱ καθυστερήσεις εἶναι συνέπαικι φυσικαὶ τῶν ἀνωμαλιῶν αἵτινες ὑφίστανται εἰς τὰ περισσότερα μὲν τῶν εἰσπραξέων· εἶναι ἀποτελέσματα τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον προβινοῦσης οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου καὶ τῆς πενίας τοῦ λαοῦ, ἣτις δυστυχῶς κήχθη διὰ τῆς συρροῆς ἀλλεπαλλήλων καταστρεπτικῶν περιστάσεων ἐπιβουσῶν εἰς τὰς παραγωγικὰς ἐργασίας καὶ τὰ προϊόντα του· καὶ ἐάν κατὰ τὸ παρελλόν ἦτο συγκεχωρημένη ἡ τοιαύτη διάκρισις διὰ τὰς ἀνωτέρω ἀνωμαλίαις, κατὰ τὸν Κ. ὑπουργόν, πολὺ περισσότερο εἶναι συγκεχωρημένη κατὰ τὸ ἐνεστώσ, ὅτι ἡ καταστροφὴ τοῦ σημαντικωτέρου προϊόντος τοῦ σταφιδόκαρπου κήχθη, καὶ παντελῆς ἀγριμαχίαις ἐπιπολεῖ εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἀνωμαλιῶν αἵτινες ὑφίστανται καὶ θέλουσι ὑφίστασθαι ἐν ὅσῳ οἱ ἐπιφικισθέντες Νόμοι μένουσιν ἀκώρητοι, τῶν δὲ κυρωθέντων δὲν εἶναι γνωστὰ τὰ εὐνοϊκὰ ἢ ἐπιζήμια ἀποτελέσματα.

Ἡ δευτέρα καινοτομία τῆς μὴ ἐγγραφῆς τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τὴν ἐγγράφην τῶν τριῶν Δυνάμεων τόκων καὶ χρεωλῦτρων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων, τὴν ὁποίαν εἰσήγαγεν ἐπίσης ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμόν, παρουσιάζοντα διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἔσοδα μὲν δραχμᾶς 20,735,884·56|00 ἔσοδα δὲ δραχμ. 17,663,804· ἔτσι ἔλλεμμα ἐκ δραχμ. 3,072,80, οὐ μόνον ἀντιβαίνει εἰς τοὺς λογιστικούς κανονισμοὺς καὶ τὴν μέχρι τούδε ἐπικρατήσασαν τάξιν, ἀλλὰ μεταβάλλει συγγράμως καὶ τὴν πραγματικότητά αὐτοῦ τούτου τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι τὸ τοιοῦτοτρόπος ἀναδεικνυόμενον ἔλλεμμα μὴ καλυπτόμενον διὰ τινος ἀντιστοιχοῦντος ἐσόδου ἀφίσει τὴν δημοσίαν πίστιν ἐκτεθειμένην εἰς κλονισμούς, ὡς μὴ ἐξασφαλιζομένων ὅλων τῶν δικαιούχων ἀπέναντι τοιοῦτου ἔλλεμματικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Κατὰ τὰς λογιστικὰς διατυπώσεις ἡ καινοτομία αὕτη ἀποδεικνύεται ἐτι ἀποπειρέα. Διὰ τῶν ἀρθρῶν 2, 8, καὶ 9 τοῦ περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ Νόμου κανονίζονται τὰ ἑξῆς. 1) Τὰ ἐσοδα καὶ ἔσοδα αποτελοῦσι τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν 2) ὁ οἰκονομικὸς Νόμος χορηγεῖ τὰς ἀναγκαῖας πιστώσεις διὰ τὰ προϋπολογισθέντα ἔσοδα τὰ ὅποια πληρῶνται ἐκ τῶν χρηματικῶν

πόρων τῶν διαλαμβανόμενων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων, καὶ 3) διὰ πᾶν ἐξόδον πρέπει νὰ καταδεικνύεται καὶ ὁ χρηματικὸς πόρος ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει πληρωθῆ.

Εάν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα ταῦτα συνδυασμένα γίνεται καὶ πληκτόν, ὅτι ἡ ἐγγραφή τῶν προκαταβολῶν τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων εἶναι λίαν ἀπαραίτητος κατὰ τε τὸν Νόμον καὶ τοὺς ἐξῆς λόγους. Τὸ προκείμενον δάνειον τῶν 60 ἑκατομμυρίων φράγκων εἶναι χρέος διμύσιον ἀπέναντι αὐτοῦ ὀφειλόμεν νὰ πληρῶνται ἐτησίως διὰ τόκον καὶ χρεώλυτον δραχμὰς 3,885,849·80, τὰς ὁποίας ἀδυνατούντων ἡμῶν πληρῶναι αἱ τρεῖς εὐεργετικαὶ Δυνάμεις διὰ λογαριασμόν μας· ἀλλ' ὅταν ἄλλοι μὲν πληρῶνουν ἀντ' ἡμῶν, ἡμεῖς δὲ διὰ τῆς πληρωμῆς ταύτης ἀναγνωρίζομεν τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους μας πρὸς τὸν ἀρχικὸν δανιστὴν Ροσσὶλὸ καὶ τὴν μεταβίβασιν αὐτοῦ πρὸς τὰς εὐεργετικὰς Δυνάμεις, τότε ἐπειδὴ πράττομεν τὸ αὐτὸ, ὡς ἐν δανειζόμενοι ἐπληρῶναμεν τὸ χρέος μας, ὀφειλόμεν νὰ ἐγγράψωμεν τὸ νέον τοῦτο δάνειον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων πρὸς πίστωσιν τῶν Δυνάμεων καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς καλῆς περὶ τῆς ὀφειλῆς ἡμῶν πίστεως. Διὰ τῆς ἐγγραφῆς ταύτης οὐ μόνον ἐκπληροῦμεν τὰς ἀνωτέρω λογιστικὰς διατυπώσεις, ἀλλὰ συμμορφούμεθα καὶ μὲ αὐτὰ τὰ πράγματα· 1) διότι νομιμοποιούμεν καὶ ἀναγνωρίζομεν διὰ τοῦ Νόμου τῶν ἐσόδων τὸ δάνειον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὡς ἐσοδὸν πρέπει νὰ περιλαμβάνεται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν· 2) διότι καταδεικνύομεν τὸν ἀντιστοιχοῦντα πόρον δι' αὐτὸν προῆλθεν ἢ πρὸς τὸν ἀρχικὸν ὀφειλῆν ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους μας καὶ ἡ μετατροπὴ αὐτοῦ εἰς νέον δάνειον ὑπὲρ τῶν τριῶν εὐεργετικῶν Δυνάμεων, καὶ 3) διότι χρησιμοποιῶμεν τὰ στοιχεῖα πρὸς ἐνέργειαν τῶν ἀπὸ τὰ ἄρθρα 117 καὶ 118 ὀριζόμενων λογιστικῶν ἐγγραφῶν, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ πάσων μεταβάσεων ἢ μεταβίβασιν χρέους.

Εάν κατὰ τὰς σκέψεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὸ δάνειον τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐσοδὸν διότι δὲν εισέρχεται τι εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆ αὐτὸ καὶ ὡς ἐξόδον ἢ νὰ ἐγγραφῆ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων ὡς τοιαῦτον, διότι ὡσαύτως ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου πληρωμὴ τις δὲν γίνεται.

Διὰ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ποσοῦ τῆς ετησίας δόσεως τῶν προκαταβολῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων, οὐδεμία ἐπιβολὴ ἢ ἐντολὴ γίνεται πρὸς τὰς εὐεργετικὰς Δυνάμεις διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους μας, κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, ἀπ' ἐναντίας

δὲ δι' αὐτὰς τηροῦνται οἱ λογιστικὸί τύποι, ἀναγκαῖοι ὄντες διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν λογαριασμῶν τοῦ Κράτους, ἀναγνωρίζονται νομίμως αἱ μετατροπῆσαι πρὸς ὄφελος καὶ ἐν ὀνόματι τῶν τριῶν Δυνάμεων ἱερὰ ὑποχρεώσεις μας, καὶ ἐπὶ τέλος καταδεικνύεται ὅτι εἴμεθα καλῆς πίστεως ὀφειλέται.

Μεταβαίνομεν ἤδη ἡ ἐπιτροπὴ σας εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος παρατρεῖ τὰ ἐξῆς·

Τὰ ἐσοδὰ τῆς τρεχούσης χρήσεως κατὰ τὸν ὑποβληθέντα προϋπολογισμόν ἀπέναντι τῶν ἐσόδων αὐτῆς παρουσιάζουσιν ἑλλειμμα, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἐκ δραχμ. 3,072,080· Τὰ δὲ ἐσοδὰ, ὡς θέλει ἀποδειχθῆ εἰς τὴν περὶ ταύτων εἰδικὴν ἔκθεσιν, ὑπερτεροῦσι τὰ εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε προϋπολογισμοὺς ἐμπεριεχόμενα ἢ αὐξήσει αὐτὰ προβαίνομεν γιγαντιαίως βήμασιν ἀντίκειται οὐσιωδῶς εἰς τὴν αἰσθεράν οικονομίαν τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὡς βεβαρυμένη ἀπὸ ἐξωτερικῶν δάνειον καὶ ἐσωτερικὰς ἀνάγκας. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν παρόδῳ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Προβαίνομεν δὲ εἰδικώτερον εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ πρώτου μεροῦς τῶν ἐσόδων ἐκθέτει τὰ ἀκόλουθα. Κατὰ τὴν ἐξέλεξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων ἡ ἐπιτροπὴ σας εὐρῆθ' ἐστερημένη τῆς βάσεως ἐκείνης ἣτις εἶναι ὁ τύπος καὶ ὁ ὑπογραμμὸς τῆς τοικύτης ἐξελέξεως. Προϋπολογισμὸς Κύρια! ἐσόδων εἶναι ἡ ἐκτίμησις πιθανῶν πραγματικῶν εἰσοδημάτων στηριζομένη εἰς παρελθόντα γνωστὰ ἀποτελέσματα ὡς προσεγγίζοντα πλέον παντὸς ἄλλου διδομένου εἰς τὴν ἀλήθειαν αὐτὴ ἡ βάση τῶν παρελθόντων γνωστῶν ἀποτελεσμάτων, ἣτις προσφέρει τὰ πιστότερα καὶ ἀσφαλέστερα στοιχεῖα τῆς συντάξεως καὶ ἐξελέξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται πάντοτε οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν δαπανῶν, δὲν ὑπάρχει μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἀπολογισμῶν τῶν ἐτῶν 1850 καὶ 1851, οὐδεὶς ἄλλος ἀπολογισμὸς ὑποβλήθη εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, οὐδ' αὐτὸς ὁ λογαριασμὸς τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ ἀμείωτος παρελθόντος ἔτους, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 89 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ Νόμου. Ἀκολουθήσασα λοιπὸν τὴν βάσιν τῶν βεβαιωθέντων κατὰ τὰς ληξάσας ἤδη τρεῖς τελευταίας χρήσεις, ἐφ' ἧς στηρίζεται καὶ ὁ ὑποβληθεὶς προϋπολογισμὸς κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, προῆλθεν εἰς τὰ ἐξῆς πραγματικὰ ἀποτελέσματα.

Τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κλεισμένων χρήσεων ἐκ δραχμ. 1,053,782· προϋπολογισθῆ διὰ τὸ ε. ε. εἰς δραχμ. 17,663,804· ἤτοι πλέον τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος

προϋπολογισθέντων ως εισπραχθισμένων κατά δρ. 2,041,707 ελαττον δε των προϋπολογισθέντων ως βεβαιωθισμένων κατά δρχ. 47,121.

Και καθ' όσον μιν άρορξ τά έσοδα τά μη άναφερόμενα κατωτέρω, επειδή ή εκ τής μικράς αύξησηώσεως τούτων διαφορά πιθανώς δέν θέλει είσθαι μεγάλη, παραλείπει ή επιτροπή σας νά κάμη λόγον. Καθ' όσον όμως άρορξ τά έσοδα των έπιμενων κεφαλαίων και άρθρων, επειδή ή εκ τής μειώσεως τούτων διαφορά έχει μεγίστην έπιρροήν εις τό σύνολον του προϋπολογισμού, επιφέρει τας ακόλουθους παρατηρήσεις.

Οι λόγοι οτινας άναπτύσσονται εν τή άρχή τής παρούσης έκθέσεως άρκούντως ύποστηρίζουσι τήν πραγματικήν ιδέαν ότι όλα τά προϋπολογιζόμενα ούτε βεβαιώνονται ούτε εισπράττονται τήν ιδέαν ταύτην ύποστηρίζει προσέτι και τό πραγματικόν αποτέλεσμα του άπολογισμού του έτους 1850, κατά τό όποιον αι καθυστερήσεις επί των βεβαιωθέντων διαφόρων έσοδων, άρχονται από του 1 τοίς 0|0 και φθάνουσι μέχρι του 98 τοίς 0|0, ήτοι κατά μέσον όρον μέχρι του 18 τοίς 0|0· εξ αύτου δε του πραγματικού αποτελέσματος αποδεικνύεται έπι έναργέστερον κατά πόσον είναι λίαν ήρθη και άσφαλής ή μέχρι τούδε έπικρατήσασα τάξις τής διακρίσεως των προϋπολογιζομένων εις βεβαιωθησόμενα και εισπραχθόμενα. Εάν έρ' όλων των προϋπολογιζομένων εφαρμοσθή γανκώς ό άνωτέρω μέσος όρος θέλει προκύψει ως καθυστέρημα μεταβιβάσθησόμενον εις τας κεκλεισμένας χροιάς τό ποσόν των δρχ. 3,179,484. Η επιτροπή σας όμως πιστεύουσα ότι αι προσπάθειαι τής Κυβερνήσεως περί τήν εισπραξίν τινων εκ των έσοδων του Δημοσίου θέλουσι φέρει άποτελέσματα εντυχέστερα, άπέχει νά πραγματοποιηθ' περί όλων τούτων, και μεταδίδει εις τήν εξέλεξιιν των έσοδων έλειών επί των όποιων σιγά παρελθόντων έτών άπέδειξεν αδύνατον τήν άλοσχερή αυτών εισπραξίν, δι' ους προεβήκα λόγους, έρ' ών και επιφέρει τά ακόλουθα.

Επί του Κεφ. Α. άρθρ. 1.

Επειδή δυστυχώς ή από τετραετίας ένακήψασα νόσος προσέβαλε κατά τό ε. ε. περισσότερον των άλλων έτών τας άμπέλους και σταφυδαμπέλους, διά ταύτα είναι αδύνατον νά εισπραχθώσι τά εξ αύτων δι' έγγειον και έπιχαρπίας φόσον προϋπολογιζόμενα έσοδα συνιστάμενα τό μιν εις δρχ. 800,000· τό δε εις δρχ. 200,000· παραδεχομένου όμως επί τή βάσει

υπολογισμών πραγματικών και μη άπαχόντων τής αληθείας του ότι θέλουσι εισπραχθ', άν και με μεγάλην άμφιβολίαν, εκ μιν των άμπέλων τά 3|4 των προϋπολογιζομένων, ήτοι δρχ. 600,000, απέναντι τής όποιας έλαβε τό είδος τούτο καταστροφής και τής εκ λεπτ. 50· κατά στρέμμα έπιπερθέσεως έδα έλλαττωσεως του φόσου, εκ δε των σταφυδαμπέλων τό ποσόν των κατά τό π. ε. βεβαιωθέντων συνιστάμενον κατά τήν υπό του ύπουργείου ληφθείσιν σημείωσιν εις δρχ. 120,931· τό όλον άνωτέρω των κονδυλίων δρχ. 720,931· συνάγεται ότι εκ του έσοδου τούτου θέλει προκύψει πραγματικόν έλλειμμα, και ουχι καθυστέρημα, τό ποσόν των δρχ. 279,069·

Επί του Κεφ. Α' άρθρ. 3.

Επειδή τό επί του έγγείου φόσου 3 τοίς 0|0 προϋπολογιζόμενον ποσόν εκ δρχ. 115,184 καθ' όλα τά παρελθόντα έτα δέν εισπράχθη άλοσχερώς ένιαα των εις τό είδος τούτο ύπαρχουσών άνωμαλιών, διά ταύτα ύπαχόντων των πραγμάτων εις τήν αυτήν κατάστασιν είναι φυσικός αδύνατος νά εισπραχθ' και κατά τό ε. ε. ύπόκληρον τό άνωτέρω ποσόν παραδεχομένου δε του ότι εκ του έσοδου τούτου θέλει εισπραχθ' κίττωσιν τό ποσόν των δρχ. 32,665, τό όποιον γάρ ή μέσος όρος των κατά τά παρελθόντα έτα 1851, 1852 και 1853 εισπραχθέντων σημειωμένων εν τή ύπουργική έκθεσει ως εξής·

Εισπραχθήσκη κατά τό έτος 1851	δρχ.	34,986
" " " 1852	"	35,831
" " " 1853	"	27,176
Τό όλον	δρχ.	97,994

μέσος όρος δρχ. 32,665

συνάγεται ότι και εκ του έσοδου τούτου θέλει προκύψει καθυστέρημα τό ποσόν των δρ. 82,519·

Επί του κεφ. Α. άρθρ. 5 και 6.

Η εκ του φόσου των επιτηδεματων και οικοδομικών προϋπολογιζόμενη πρόσοδος αναβαίνει

των μιν πρώτων εις	δρχ.	284,500.
των δε δευτέρων εις	"	182,900.

άλλ' επειδή και εκ τής προόδου ταύτης, άν και βεβαιωθησμένης ήσως άλοσχερώς, δέν δύναται νά εισπραχθώσι περισσότερα των εισπραχθέντων κατά τό έτος 1853, κατά τήν αυτήν ως άνωτέρω σημείωσιν του ύπουργείου, ήτοι

ἐκ μὲν τῶν ἐπιτελεσμάτων δραχ. 169,147.
 ἐκ δὲ τῶν οἰκοδομιῶν » 41,351.
 θέλει προκύψει καὶ ἐκ τοῦ ἐσόδου τούτου πραγματικὸν καθυστέρημα
 ἐκ μὲν τῶν πρώτων δραχ. 115,353.
 ἐκ δὲ τῶν δευτέρων » 141,559.
 Ἐπὶ τοῦ κερ. Δ'. ἀθρ. 4.

Ἡ ἐκ τῶν ἰχθυοτροφείων πρόσοδος ἀναβαίνοσα εἰς δραχμὰς
 195,300, εἶναι μὲν σταθερὰ μέχρι τοῦ ἔτους 1863 ὡς προε-
 γομένη ἐκ συμβολαίων μισθώσεως, δὲν εἶναι ὅμως ὀλοσχερῶς
 εἰσπραξιμὸς ἐὰν παραδειθῆ ὡς εἰσπραχθίσιμον κατὰ τὴν
 γοῶσιν ταύτην τὸ ποσὸν ὅπερ εἰσπραχθῆ κατὰ τὴν γοῶσιν τοῦ
 1853, ἧτοι δραχμὰς 85,457, κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω ση-
 μείωσιν τοῦ ὑπουργείου, θέλει προκύψει καὶ ἐκ τοῦ ἐσόδου τούτου
 πραγματικὸν καθυστέρημα τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 109,843.

Ἐπὶ τοῦ κερ. Δ'. ἀθρ. 6.

Τὸ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ἐλαιῶνων προϋπολογιζόμενον ποσὸν τῆς
 ἐπικαρπίας ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 240,000· τούτο δὲ προϋπι-
 λογιθῆ κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀρχικῶν κε-
 φελαιῶν τῶν παρελθόντων ἐτῶν 1851, 1852, καὶ 1853, ὡς
 δυνάμενον δεῦθεν νὰ εἰσπραχθῆ παρελθόντων τῶν πολυετῶς
 ἐνοικιασμένων ἐλαιῶνων εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου κατὰ
 τὴν ὑπουργικὴν ἐκθεσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ περὶ διαλύσεως τῶν πο-
 λυετῶς ἐνοικιασμένων ἐλαιοθένδρων διενέξεις, κατ' αὐτὴν τὴν
 ὑπουργικὴν ἐκθεσιν, εἰσπίει δὲν ἀπεπερατώθησαν, οἱ δὲ ἐλαιῶνες
 εἰς ἦν ἤδη εὐρίσκονται κακὴν κατάστασιν, ἕνεκα τῆς μὴ προ-
 σκεύσεως καλλιεργεῖσθαι αὐτῶν, δὲν δύνανται νὰ δώσωσιν ἐπὶ
 τῆ βάσει μετρίως εἰσοδικίας μαγχαλιτέρας πρόσοδον τῆς κατὰ
 τὰ παρελθόντα ἔτη σημειωθείσης ὡς εἰσπραξιμοῦ, ἧτοι πλεον
 τῶν δραχμῶν 116,417, διὰ ταῦτα θέλει προκύψει καὶ ἐκ τῶν
 προϊόντων τούτου ἔλλειμμα δραχμῶν 123,583.

Ἐπὶ τοῦ κερ. Δ'. ἀθρ. 7.

Τὸ ἐπὶ τῶν σταφυδιῶνων καὶ ἀμπελιῶνων προϋπολογιζόμενον
 ἐκ δραχμῶν 93,819 ἐσοδον προέρχεται ἐκ τῆς μονοτετοῦς ἐνοικια-
 σσεως τῶν ἐθνικῶν σταφυδοκαπέλων καὶ ἀμπελῶνων, ἐκ τῆς
 πολυετοῦς ἐνοικιασσεως ἑτέρον τουούτων καὶ ἐκ τῆς ἐπικαρπίας
 τῶν ἐθνικοῦδιακτῆτων. Ἐπειδὴ δὲ τὰ κτήματα ταῦτα ἔπαθον ἐκ
 τῆς ἐνακηφάτης νόσου καὶ τὸ προϊόν αὐτῶν κατεστράφη σχεδὸν
 ὀλοτελῶς, διὰ ταῦτα ἢ ἐκ τούτων πιθανὴ πρόσοδος θέλει εἶσθαι
 λίαν ἀσήμενος. Ἐὰν ὅμως τὸ ἔξ αὐτῶν πιθανόν ἐσοδον ἀπέ-
 ναντι τοῦ πέρυσι βεβαιωθέντος ὡς εἰσπραξιῶν ἐκ δραχ. 37,000

ἠπολογισθῆ εἰς δρ. 50,000 ποσόν, ὅπερ ἐλπίζεται ἐκ μόνος τῆς
 ὑπερτιμῆσεως τῶν σταφυδοκαρπῶν, προκύπτει ὅτι καὶ ἐκ τῶν
 ἐσόδων τούτων ἔσεται πραγματικὸν ἔλλειμμα δραχμῶν 43,819,
 ἴσως δὲ καὶ ἀνωτέρον.

Ἐπὶ τοῦ κερ. Ε'. ἀθρ. 1, 2 καὶ 3.

Τὰ ἐκ γραμμοσίων καὶ τόκων καὶ τὰ ἐκ δικαστικῶν πιστώσεων
 προκοκκησιῶν καὶ ρηχατῶν κτημάτων προϋπολογιζόμενα ποσὰ
 ἀναβαίνοσι·

τοῦ μὲν πρώτου εἶδους εἰς δραχμὰς 402,602.
 τοῦ δὲ δευτέρου » 31,078.
 καὶ τοῦ τρίτου » 48,115.

ταῦτα δὲ προϋπολογίσθησαν ὡς εἰσπραχθίσιμα δυνάμει τοῦ
 νέου νόμου περὶ καθυστερούντων ἐκ προκοκκησιῶν, κατὰ τὴν
 ὑπουργικὴν ἐκθεσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε ὁ νόμος οὗτος ἐκυρώθη,
 οὔτε κληρωθίσιμος δύνανται νὰ φέρῃ ἀμέσως τὰ προσδοκώμενα
 ἀποτελέσματα, ἅτινα εἶναι ἀγνωστον ὅποια θέλουσιν εἶσθαι, καὶ
 ἐπειδὴ, κατ' αὐτὴν τὴν ὑπουργικὴν ἐκθεσιν, εἰσπραχθῆσαν κατὰ
 τὰ τελευταῖα τρία ἔτη τὰ ἀκόλουθα ποσὰ·

1) ἀπὸ γραμμοσίων καὶ τόκων τὸ 1851 δρ. 55,066:71.
 1852 » 44,436:87.
 1053 » 30,931:44.

Τὸ ὅλον δραχ. 130,435:02.

2) ἀπὸ δικαστικῶν πιστώσεων προκοκκησιῶν
 τὸ 1851 δρ. 3,149:59.
 τὸ 1852 » 1,981:84.
 τὸ 1853 » 1,641:36.

Τὸ ὅλον δραχ. 6,772:79.

3) ἀπὸ ρηχατῶν κτημάτων
 τὸ 1853 δραχ. 14,460.

ὥστε ὁ μέσος ὅρος φέρει

διὰ μὲν τὸ πρῶτον εἶδος δραχ. 43,478.
 διὰ τὰ δευτέρω » » 5,308.

ποσὰ, ἅτινα πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὡς βᾶσις καὶ ὡς πρὸς τὴν εἰσ-
 πραξιν τῆς τρεχούσης γοῶσεως, διὰ ταῦτα θέλουσιν προκύψει καὶ
 ἐκ τῶν προϊόντων τούτων τὰ ἑξῆς καθυστερήματα·

Ἐκ μὲν τοῦ πρώτου δραχ. 359,124.
 Ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου » 73,885.

Τὸ ὅλον » 433,009.

Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν εἰσπραξιῶν τούτων οὐ μόνον ἐκ τῶν

πραγμάτων αὐτῶν ἐξάγεται, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω σημειώσεων, καθ' ἃς ἡ διαφορά τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπομένου ἔτους πρὸς τὸ παρελθόν, καὶ ἐκείνη τοῦ τρίτου πρὸς ἀμφότερα τὰ παρελθόντα ἐπὶ ἀποβαίνει φυσικῶς εἰς μείωσιν.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. Ζ'. ἀρθρ. 2.

Τὸ ἐκ πολυτετῶν ἐνοικιάσεων ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἔσοδον προϋπολογίζεται εἰς δραχμὰς 55,842· ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τοὺς ἀναφερομένους ἐπὶ τῶν πολυτετῶν ἐνοικιασμένων ἐλαιϊνῶν λόγους τὸ ἔσοδον τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπερῷ τὸ κατὰ παρελθόντα ἔτη ὡς εἰσπράξιμον σημειωθέν ποσὸν συνιστάμενον εἰς δραχμὰς 38,500, διὰ ταῦτα θέλει προκύβει καὶ ἐκ τῆς προσόδου ταύτης ἔλλειμμα δραχμῶν 17,342.

Ἀνακεφαλαιωμένων τῶν ἀνωτέρω ἔλλειμμάτων καὶ καθυστερημάτων συνιστάμενων ὡς ἑξῆς

1. Ἐλλείμματα

Ἐκ τῶν ἀμπέλων	δραχ.	200,000.
Ἐκ τῶν σταριδοφυτειῶν	»	79,069.
Ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἐλαιϊνῶν	»	123,583.
Ἐκ τῶν ἐθν. σταριδοαμπέλων καὶ ἀμπέλων »		43,819.
Ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων	»	17,342.
	»	<u>463,813.</u>

2. Καθυστερήσεις.

Ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου 3 τοῖς 100	δραχ.	82,519.
Ἐκ τῶν ἐπιτελεσμάτων	»	115,353.
Ἐκ τῶν οικοδομῶν	»	141,559.
Ἐκ τῶν ἰγθυοτροφείων	»	109,843.
Ἐκ τῶν γεωλυσιῶν προικοκτησιῶν	»	359,124.
Ἐκ δεκαετῶν πιστώσεων προικοκτησιῶν φθαρτῶν κτηματων	»	73,885.
	»	<u>882,283.</u>

προκύπτει ὅτι τὸ ὅλικόν ποσὸν αὐτῶν θέλει ἀναβῆ τῶν μὲν ἔλλειμμάτων εἰς δραχ. 463,813.

τῶν δὲ καθυστερήσεων εἰς » 882,283.

Ἐάν τὰ ἔλλειμματα ταῦτα συνιστάμενα ἐκ δραχμῶν 463,813 προστεθῶσιν εἰς τὸ κέρειον ἔλλειμμα, ὅπερ παρουσιάζει ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τῆς παραθέσεως τῶν δαπανῶν πρὸς τὰ ἔσοδα, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐκτελέοντα, συνιστάμενον εἰς δραχμὰς 3,072,080, τὸ ὅλικόν ποσὸν τοῦ ἔλλειμματος θέλει ἀναβῆ εἰς δραχμὰς 3,535,893· ἐάν δὲ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο

προτεθῶσιν καὶ τὰ ἀνωτέρω πραγματικὰ καθυστερήματα, αὐτὰ δὲν δύνανται νὰ λογισθῶσιν εἰμὴ ὡς ἔλλειμματα, διότι ταῦτα εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν γενοῦς ὑπάγονται, τὸ ὅλικόν ποσὸν θέλει ἀναβῆ εἰς δραχμὰς 4,418,176.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καθυστερήσεων, κατὰ τὴν ἐνεστώσαν γρῆσιν, δὲν θέλει εἰσπραχθῆ ἴσως καὶ τὸ ἐκ τῆς σιμύριδος τακτικῶν ἐτήσιον ἔσοδον συνιστάμενον εἰς δραχμὰς 440,400, ὑπαργυνῆς μεταξὺ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ δημοσίου μεγάλης διενέξεως.

Ἐάν δὲ περιπλέον ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πραγματικοῦ μέσου ὅρου τῶν 18 τοῖς 100, τὸν ὅποιον φέρει ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1850, τὰ εἰσόμενα ἐκ τῶν λοιπῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους καθυστερήματα, ὅσα δὲν ἐσημειώθησαν ἀνωτέρω, τὸ ὅλικόν ποσὸν τῶν τοιούτων καθυστερημάτων θέλει ἀναβῆ εἰς δραχμὰς 2,686,215, τὸ ὅποιον θέλει ἐκλείψει ἴσως αὐτούσιον ἐκ τῶν ἔσοδων τῆς τρεγούσης γρῆσεως μεταδιευσθησόμενον ὡς ἔσοδον εἰς τὰς γρῆσεις τῶν ἐπομένων ἐτῶν.

Ἀπέναντι θένει τοιούτου προϋπολογισμοῦ φερόντος ἔλλειμμα μὲν δραχ. 4,418,176, καθυστερήσεις δὲ δραχ. 2,686,215, τὸ ὅλον ὅμοῦ δραχμὰς 7,104,391 θέλει προσέλθει τὸ ἀποτέλεσμα, ἕνεκα τῆς μὴ ὀρθῆς βάσεως τῶν προϋπολογισθέντων ἔσοδων, ὥστε μέγα μέρος τῶν ἀποθεματικῶν κεφαλαίων, αὐτὰ ἀφῆσαν τὰ προκρούμενα ἔτη, νὰ ἐξαντληθῆ πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, ἢ νὰ ἀρεθῆ εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν τοῦ ὑπουργείου ἢ προτίμησις τῆς πληρωμῆς τῶν μὴ ἀναγκαιῶν ἐκ τῶν λίαν κατεπειγόντων ἐξόδων.

Τοῦτου ἕνεκεν ἡ ἐπιτροπὴ σας φρονεῖ, ὅτι ἡ τακτοποίησις τῶν πόνων τοῦ δημοσίου πλοῦτος, ἢ αὐστηρὰ καταδιώξις πάσης καταχρήσεως, ἢ ἐκλογή τιμίου προσωπικοῦ, ἢ κατόλληλος διάθεσις τῶν εἰς μὴ καλὴν κατάστασιν εὑρισκομένων κτημάτων τοῦ δημοσίου καὶ ἡ περιστολὴ τῶν δαπανῶν εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον, αὐτὰ εἰσι τὰ μέσα, δι' ἧν δυνάμεθα νὰ ἀξήσωμεν τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους, ὅπως ἐπαρκέσωμεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὰς ἐμεργέτιδας δυνάμεις ὑποχρεώσεών μας, καὶ παρασθῶμεν τὰ μέσα πρὸς ἐναρξίν νέων παραγωγικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν παρομοίων.

Μετά τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἀρήσιν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Σώματος, ἡ ἐπιτροπὴ σας μεταδίδει εἰς τὴν ἐξέλεξιν τῶν ἐξόδων ὡς ἑπτα·

ΕΞΟΔΑ.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας πρὶν ἢ προβῆ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν εἰδικῶν

παρατηρήσειών της επί των δαπανών εκάστου υπουργείου ενήμισαν απαραίτητον αυτής καθήκον να προτάξῃ τὰς ἐξῆς γενικὰς παρατηρήσεις καὶ σχέψεις.

Καὶ πρῶτον παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀπαιτούμενη ἐπὶ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐκθεσις τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ὑπάρχει. Ἡ ἐκθεσις αὕτη, ἥτις, κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε παραδεχθεμένην τάξιν, καταδεικνύει παντοῦ τῶς λόγους καὶ τὰς βύσεις, ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ δαπάναι δὲν δύνανται νὰ περιορισθῶσιν εἰς στενότερα ὅρια ἀναλήγει τῶν δυσκόλων οἰκονομικῶν περιστάσεων τοῦ Κράτους, καὶ ἥτις συνιστᾷ ὅτι ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ οἰκονομικώτερον ἡ Κυβέρνησις κινηθῆ νὰ πράξῃ ὡς καὶ τὰ μέσα δι' ἃν δύνανται νὰ καλυφθῇ πᾶν οἰκονομικὸν ἔλλειμμα, ἡ ἐκθεσις λέγομεν αὕτη ἔλλειπυσα ἀφίνει ἡμιτελὲς τὸ οὐσιωδέστατον κυβερνητικὸν ἔγγραφο, ἐκ τοῦ ὁποίου τὰ Νομαδικὰ Σώματα ἀρῶνται τὰς πληροφορίας ἐκείνας, αἰτινες ἀπαικονίζουσι ἐκάστοτε τὴν κυβερνητικὴν πρόνοιαν ὡς πρὸς τὴν καλὴν ἢ κακὴν οἰκονομικὴν ὄψιν τῶν πραγμάτων, καὶ χορηγοῦσι τὰ στοιχεῖα τῆς ἐξελέγχσεως, ἐφ' ἃν πρέπει νὰ στηρίζωνται αἱ περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Κράτους σχέψεις των.

Ἡ ἔλλειψις ὅμως τῆς ἐκθέσεως ταύτης δὲν ἀποθαρρύνει τὴν ἐπιτροπὴν σας, ἥτις προβαίνει καὶ ἀντι αὐτῆς εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῶν περαιτέρω παρατηρήσειών της ὡς ἑπείτα.

Τὰ προϋπολογιζόμενα διὰ τὸ ἔτος 1855 ἐξόδα, συμπεριλαμβανομένων τῶν χρεολύτρων καὶ τόκων τοῦ δανείου Ροσχίλδ ὡς καὶ τῶν γενομένων ἐν τῇ Βουλῇ προσθηκῶν, ἀναβαίνουν εἰς δραχμὰς 20,735,884:56. Ταῦτα συγκρινόμενα πρὸς τὰ ἐξόδα τῆς χρήσεως 1854 συμποσούμενα εἰς δραχμὰς 21,097,834, μετ' ὅλων τῶν παραπληρωματικῶν καὶ ἐκτάκτων πιστώσεων, ὅσας ὑπεχόρευσαν αἱ ἐξαιρετικαὶ περιστάσεις τοῦ ἔτους ἐκείνου, παρουσιάζουσι φαινόμενὴν ἐλάττωσιν ἐκ δραχμῶν 361,950· πραγματικῶς ὅμως, τῆ ἀφαιρέσει τῶν γενικωτέρων ἐκτάκτων καὶ μὴ ἐτήσιων δαπανῶν τῆς χρήσεως ἐκείνης, φέρουσι αὐξήσειν ἐκ δραχμῶν 862,380, ὡς κατωτέρω ρηθῆσεται· τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς αὐξήσεως θέλει ἀναδειχθῆ μεγαλειότερον διὰ τῆς εἰδικῆς ἐξετάσεως τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων, ὡς θέλει ἀποδειχθῆ ἐν τῷ τῆλε τῆς παρούσης ἐκθέσεως.

Ὅτι δὲ δὲν ὑπάρχει πραγματικὴ ἢ ἀνωτέρω φαινόμενη ἐλάττωσις, ἢ ὅτι ὑπάρχει μᾶλλον ἢ ἀνωτέρω αὐξήσις τῶν δαπανῶν, τοῦτο κινδυνεύεται ἐκ τῶν ἐπιμέμων ἰσχυροτάτων λόγων,

ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπαλλοῦσα ἀνωικλιὰ τῶν πραγμάτων, καὶ παρακολοθησασα αὐτὴν πολιτικαὶ περιπέτεια, καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἐνσκήψασα καταστρεπτικὴ νόσος χολέρα, εἶναι γεγονότα εἶναι περιστάσεις ἐξαιρετικαί, τὰς ὁποίας ὅλοι γνωρίζετε· αἱ περιστάσεις αὗται, καθὼ σοβαραὶ καὶ κρίσιμοι, προσέθηκαν νέας ἀνάγκας· πρὸς θεραπείαν δὲ τῶν ἀναγκῶν ταύτων νέαι σημαντικαὶ καὶ ἀπαραίτητοι δαπάναι κατεβλήθησαν, καὶ παντοῖα μέτρα φέροντα ὑπερβάσιν δαπανῶν ἐνεργήθησαν κατὰ τὸν ἐπιμέμων περιληπτικὸν πίνακα τοῦ ἔτους ἐκείνου.

Πῖναξ περιληπτικὸς τῶν δαπανῶν τῆς χρήσεως 1854.

Αἱ δαπάναι τῆς χρήσεως 1854 διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ προσδιορίσθησαν εἰς δραχμὰς . . .	19,430,353.
ἐξ αὐτῶν ἐκπιπτομένης τῆς δι' ἀπόδοσιν τῶν προκαταβολῶν τῶν τοιῶν δυνάμεων σημειουμένης ποσότητος, τῆς ὁποίας, παραλειφθείσης καὶ εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν, οὐδενίαι γοῆσις ἐγένετο, συγκεκριμένης ἐκ δραχμῶν	400,000.

μένει ὑπόλοιπον καθαρὸν ποσὸν ἀναβαλὸν εἰς δραχμ. 19,030,353. ἐπὶ τῆς χρήσεως ταύτης ἐχορηγήθησαν μεταγενεσιτέρως ἀναπληρωματικαὶ καὶ ἐκτάκτοι πιστώσεις αἱ ἐξῆς·

α) Αἱ ἐπιψηφισθέντων νόμων ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομ. δρ.	189,750
» Ναυτικῶν »	25,400
» Ἐξωτερικ. »	9,600
	τὸ ὅλον δρ. 224,750.

β) Διὰ Β. διαταγμάτων κυρωθέντων διὰ νομοσχεδίου ἐπιψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὸν προσαρτώμενον πίνακα ὑπὸ στοιχ. Α δρ. 448,731. Ἐξήνθησαν προσετι νέαι ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις·

1. διὰ τὰς γενομένας ὑπερβάσεις ἐπὶ διαφόρων κεφαλαιῶν τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου κατὰ τὸν προσαρτώμενον πίνακα ὑπὸ στοιχ. Β . . . δραχμ. 1,344,000.

2. δι' ἀντίτιμον καὶ ἐξόδα μεταφορᾶς 700 καρδιῶν καὶ 700 ξιφολογῶν » 50,000.

Ὅστε τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1854 ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς · 21,097,834.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐκαστὸν ἔτος ἔχει τὰς ἐκτάκτους δαπάνας τοῦ καὶ τὸ ἐκτάκτον αὐτό, καθ' ὅσον περιστρέφεται εἰς μικρὰς

αυτομειώσεις, εφόσον τὸν χαρακτήρα τοῦ κανονικοῦ, ὅταν τὸ αὐτὸ ποσὸν ἴσῃ ἐγγιστὰ χρησιμοποιῆται ἐλάχιστοι διὰ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας ἐλάστου ἔτους· αἱ ἐξαιρετικαὶ ὅμως περιστάσεις καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ μεγάλα ἐκτάκτοι δαπάναι τοῦ π. ε. 1854 δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν. Αἱ δαπάναι αὗται, ὡς ἀναβαίνουσαι εἰς μέγιστα ποσά, ὡς ὑπαγορευθεῖσαι ἀπὸ περιστάσεις ὅπως ἀπροσβότους καὶ μὴ συνήθεις, πρέπει νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν οὐκείαν τάξιν καὶ τὴν φυσικὴν θέσιν των. Ἡ ἰδέα τοῦ ἐκτάκτου δὲν πρέπει νὰ εἶναι χωρὴν εἰς ἀποκλειστικὰς οικονομικὰς, ἴσως αὐτὸ τὸ ἐκτάκτου δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιῆται οὔτε τώρα οὔτε εἰς τὸ μέλλον ὡς πρόσχημα εἰδήσῃ πρὸς τὴν ἀγμωρικὴν νέαν δαπάνην καὶ τὴν ἐν γένει ἐξομωτικὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰμὴ καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τὸ ἀπαιτοῦσιν, διότι ἀλλιῶς ἡ ἑλλὰς οὐδέποτε θέλει δυνάμει νὰ εἰσέλθῃ τῆς δυσκόλης οικονομικῆς θέσεως, εἰς ἣν διητέλει ἢ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αὐτῆς καταστάσιν νὰ ἐπιπλοῦσθαι ἔστω καὶ κατὰ μικρὴν τὰς πρὸς τὰς ἐπιβητικὰς ἀνάγκαις ὑποχρεώσεις της.

Αἱ γενικότεραι ἐκτάκτοι δαπάναι ὑπερβάσεις καὶ μονοστιθεῖς οὕτως εἰπωμέναι προκαταβολαί, αὐτὰς ἐγένοντο συνέπειά των κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κρίσιμων καὶ σοβαρῶν περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν εἰς αἰ ἀκαταπόνητον.

- 1) ἡ διὰ τὴν ἀγμωρικὴν ὑγιαν προσβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐπιδημίας νόσου χολέρας συνιστάμενη εἰς ἄρχ. 100,000.
- 2) ἡ διὰ ἀνάγκην λογισμοῦ ἐπὶ τοῦ γυμνασίου ὁ ἄριστος δόστος πρὸς κάλυψιν των ἀπὸ ἐπιχάλαιρα μέρα προεργασμένων 10,000.
- 3) ἡ διὰ ἐνοικίαν ἰδιωτικῶν οὐκιῶν πρὸς ἀσθένειαν τοῦ στρατοῦ προσβληθέντος ὑπὸ τῆς αὐτῆς νόσου χολέρας 15,000.
- 4) ἡ διὰ νοσηλίαν των προσβληθέντων ὑπὸ τῆς αὐτῆς νόσου καὶ θεραπευθέντων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν 47,000.
- 5) ἡ διὰ προμηθεῖαν περισσότερο ἄλλοιου πολέμου καὶ πολεμοφοδίων ὑπαγορευθεῖσαν ἐκ τῆς ἀνεπιβλητῆς τῶν πραγμάτων πρὸς χρεῖαν τοῦ στρατοῦ καὶ των προουρίων 116,000.
- 6) ἡ διὰ ὀδοποιίας καὶ μετακινήσεις στρατημάτων, των ὁποίων ὑπερβίβηται κινήσεις ἐγένοντο εἰς τὰς τῶν μεθυσίων ἀνωμαλιῶν 34,000.

- 7) ἡ διὰ ὑπερβολὴν μεθοδοσίας τοῦ στρατοῦ αὐξήσαντος προκαίριος διὰ πολλῶν ἀκολούθων ἐνεκα των αὐτῶν ἀνωμαλιῶν 275,000.
- 8) ἡ διὰ ὑπερβατικῶν ἐξόδων ἰατρικῶν καὶ ἀποσκευῆς, ἰππονεϊκῆς, ἰπποσκευῆς καὶ στρατωνισμοῦ προσβληθεῖσαν ἐνεκα τῆς νόσου χολέρας των ὑπερμέτρων κινήσεων, τῆς προσκαίριος αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ καὶ των λοιπῶν ἐκ τῆς ἀνωμαλικῆς ἀφορμῶν . . . 311,100.
- 9) ἡ διὰ τὴν ἀγορὰν ὀπλων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρὸς χρεῖαν των ὀπλοστασίων τοῦ κράτους καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ ἀρρήστου ὀπλισμοῦ 200,000.
- 10) ἡ διὰ τὸ ἀντίτιμον των κομισθειῶν ἐνταῦθα 700 κεραιῶν καὶ 700 ξιφολογγῶν 50,000.
- 11) ἡ πρὸς ἐκτόπισιν χαλκονομισμάτων 5,730.
- 12) ἡ διὰ τὴν χορήγησιν δοκίμου εἰς τὸν δήμον Ἀθηνῶν 20,000.
- 13) ἡ διὰ τὴν μεταφορὰν των τριῶν ἀγορασθέντων πλοίων εἰς Περσέας 50,000.
- 14) ἡ διὰ τὴν ἐπιμαχίαν καὶ ἀποστολὴν των ἐλληνικῶν προϊόντων εἰς τὴν ἐν Περσείαις περὶ τὸν πόλεμον ἐκδοσῶν 20,000.

ὅστε τὸ ὅλον των δαπανῶν τούτων ————— ἀναβαίνει εἰς ἄρχημα 1,224,330.

παρὰλειπομένην τοσούτων ἄλλων, αἰτίας θέλουσιν ἀπαντηθῆ ἀκριβῶς εἰς τὴν λεπτομερῆ ἐξέτασιν των εἰδικῶν προϋπολογισμῶν των ὑπουργείων.

Ἐξ αὐτῶν αἱ μὲν ὑπ' ἀριθ. 1—4 εἰσὶ δαπάναι ὅπως ἐξαιρετικαί, ὅπως ἐκτάκτοι καὶ ἀκανόνιστοι, προσβληθεῖσαι ἐνεκα των κατὰ τῆς ἐπιδημίας ἀπροσδοκῆτως νόσου χολέρας ληφθέντων μέτρων χάριν τοῦ σημαντικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος τῆς ἀγμωρικῆς ὑγιᾶς.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 5—8 εἰσὶν ὑπερβάσεις ὅπως ἀπροσδοκῆται καὶ μὴ φέρουσαι τὸν χαρακτήρα τοῦ κανονικοῦ ἢ τῆς μονιμότητος· αὐταὶ προέβησαν ἐνεκα των διαφόρων ληφθέντων μέτρων, ὡς ἐκ των μεθυσίων σοβαρῶν ἀνωμαλιῶν, πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ ἡσυχίας.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 9—11 εἰσὶν ἐκτάκτοι προκαταβολαὶ δαπάναι μὴ ἀναγόμεναι εἰς τὰς τακτικὰς τοῦ ἐτῆσιου προϋπολογισμοῦ, ἀντικαταστάσαι ἄλλως εἰς τὰ δι' αὐτῶν προεργασμένα εἶδη πρὸς δυνεαὶ χρεῖαν τοῦ δημοσίου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 12 εἶναι προκαταβολὴ ἀντιστοιχούσα εἰς τὴ δι' αὐτῆς καταρτισθῆν δάνειον πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου, καὶ ὡς τοιαῦτα δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῆ δαπάνη τακτικῆ ἐπιδαρύνουσα τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν τῆς παρελθούσης χρήσεως 1854.

Ἐπὶ τέλους αἱ ὑπ' ἀριθ. 13 καὶ 14 εἰσὶν δαπάναι μονηταεῖς καταβληθεῖσαι δι' ἀνάγκης ἐκτάκτου καὶ δαπάναι μὴ ἐναγομένης εἰς τοὺς ἐτήσιους προϋπολογισμούς.

Ἐν γένει δὲ ὅλαι αἱ ἀνωτέρω δαπάναι ὡς ὑπαγορευθεῖσαι ἐξ ἀκαταμαχῆτων κρίσιμων περιστάσεων καὶ ἐκτάκτων ἀναγκῶν δὲν ἀνάγονται εἰς τὴν τακτικὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπηρεσίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῶσιν ὡς δαπάναι κανονικαὶ καὶ ἐτήσιαι τῆς χρήσεως 1854· ἐπομένως ὡς τοιαῦται ἐπιδαρύνουσι μὲν τὸν προϋπολογισμόν τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως ἐκείνης, δὲν δύναται ὅμως ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ἀποτελέσωσι μέρος τῶν λοιπῶν δαπανῶν εἰς τὴν πράξιν τῆς συγκρίσεως τῶν κανονικῶν καὶ ἐτήσιων ἐξόδων αὐτῆς πρὸς τὰ τῆς παρούσης, ἢ νὰ σχηματίσωσιν ὁμοῦ καὶ δι' ἐνός συνόλου τὸν κανόνα ἢ τὴν θέσιν τῶν ἐν τῷ παρόντι προϋπολογισμῷ παρουσιαζομένων μὴ πραγματικῶν ἐλαττώσεων.

Ἐάν λοιπὸν τὸ ποσὸν τῶν ἀνωτέρω ἐκτάκτων καὶ μὴ ἐτήσιων δαπανῶν συνιστάμενον εἰς δραχ. 1,224,330 ἀραιωθῆ ἐκ τοῦ ὅλικου ποσοῦ τῶν δαπανῶν τῆς χρήσεως 1854 ἀναδύνηντος εἰς δρ. 21,097,834, τὰ κύρια ἐξόδα τῆς ἀνωτέρω χρήσεως περιορίζονται εἰς δρ. 19,873,504· ἐνῶ τὸ ὅλικόν ποσὸν τῶν δαπανῶν τῆς χρήσεως 1855 τῶν παρουσιαζομένων διὰ τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ, ἐκτὸς τῶν μελλουσῶν ἀναποφεύκτων νέων πιστώσεων, ἀναδύνηται εἰς δραχ. 20,735,884, ποσὸν τὸ ὅποιον συγκρινόμενον μὲ τὰ ἐξόδα τῆς ῥηθείσης χρήσεως παρουσιάζει αὐξήσιν ἐκ δρ. 862,380.

Ἡ ὑπέρμετρος αὕτη αὐξήσις τῶν ἐξόδων, προσδιοριζομένων ἔστι καὶ δι' ἀξίας λόγου ἀνάγκης, ἀπέναντι προϋπολογισμοῦ ἐσόδων φέροντος πραγματικὸν ἔλλειμμα, κατὰ τὴν περὶ τούτων ἔθεσιν, καὶ ἀπέναντι τῆς ἐπαπειλούσης ἀπὸ τοῦδε τὸν τόπον πτωχείας καὶ τῆς ἀβεβήτου εἰσπραξέως τῶν ἐσόδων προερχομένης ἕνεκα τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῶν εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν προηγουμένων ἐτῶν, ἢ τοιαύτη λέγομεν αὐξήσις τῶν ἐξόδων, εἰς περιστάσεις μάλιστα καθ' ἃς σπουδαῖα ἀνάγκαι καὶ κατεπείγουσαι δύναται νὰ παρουσιασθῶσι, εἶναι ἔργον τὸ ὅποιον ἐνδέχεται νὰ φέρῃ τὸ Κράτος εἰς δύσκολον οἰκονομικὴν θέσιν.

Τὸ δὲ πάντων λυπηρότερον εἶναι ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐξελέγ-

χει προϋπολογισμῶν ἐξόδων κατὰ τὸν ὄρθον μῆνα τοῦ ἔτους εἰς τὸ ὅποιον ἀνάγεται, καὶ εὐχνοῦται νὰ προτείνῃ πᾶσαν οἰκονομικὴν ἀπόφασιν περιττοῦ ἢ πλουτελοῦς ἐξόδου ὡς πραγματοποιηθέντος ἴσως διὰ τῶν πιστώσεων, ἐνῶ κατὰ τὸν θεμελιώδη Νόμον τοῦ Κράτους καὶ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικῆς ἔπρεπε νὰ ἐξελέγχεται ἤδη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπιόντος ἔτους ἢ τοῦ ἐνεστώτος.

Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας συνιστᾷ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Γερουσίας, ἡ ἐπιτροπὴ σας μεταβαίνει εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων.

Ἰπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Κεφ. Α. ἀρθ. 1. χρέος ἐξωτερικόν.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐπέβλεψε ἐπὶ τοῦ οἰκείου μέρους τοῦ προϋπολογισμοῦ τὰς περὶ καταχωρήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν προκαταβολῶν εἰς τὴν στήλην τῶν ἐσόδων ἀπέφικε τῆς περιττῆς κρίνει ἐνταῦθα πᾶσαν ἄλλην ἐπανάληψιν.

Κεφ. Β. ἀρθ. 1—4. χρέος ἐσωτερικόν.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας δρᾷτταται τῆς εὐκαιρίας ταύτης νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 2 περιλαμβανομένων χορηγήσεων, καθόσον μεταξὺ τῶν λαμβανόντων τοιαύτας δύναται νὰ ἴναι καὶ τινες οἱ ὅποιοι ἢ δὲν ἐδικαιοῦντο νὰ λάβωσι τίποτε ἢ ἔλαβον πλεονα τῶν εἰς αὐτοὺς ὀφειλομένων.

Κεφ. Γ. ἀρθ. 1—8. Συντάξεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐπαναλαμβάνει καὶ αὐθις τὴν κατ' ἔτος ἐκφραζομένην εὐχὴν τῆς τακτικωτέρας ἐξελέξεως τῶν δικαιωμάτων καὶ λόγων τῶν ὑπαγορευσάντων τὴν ἀποναιήν τῶν συντάξεων, καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ τούτων γενικοῦ Νόμου, ὅπως ἀποδοθῆ δικαιοσύνη καὶ εἰς ἄλλους ἔχοντας ἀναντιρρήτα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους.

Ἐπὶ τῶν Κεφ. Δ'. Βασιλικὴ χορηγία. Ε'. Ἀποζημιώσεις Βουλευτικῶν Σωματίων· καὶ Σ'. προεδρεῖα ὑπουργικοῦ Συμβουλίου οὐδεμίαν ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ σας παρατήρησιν.

Κεφ. Ζ. ἀρθ. 1—4. Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Ἡ ζητούμενη αὐξήσις τῶν δρ. 1500 διὰ γραφικὴν δαπάνην δὲν θεωρεῖται ἀρκούντως δικαιολογημένη.

Γενικῶς δὲ ἡ ἐπιτροπὴ σας παρατηρεῖ ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου ὅτι οἱ κροτοὶ οἱ προερχόμενοι ἐκ τοῦ Σώματος τοῦ Ἐλεγκ-

κτικού Συνεδρίου δὲν εἶναι ἀντάξιοι τῆς μεγάλης δαπάνης ἧς δι' αὐτὸ ἐτησίως καταβάλλεται· τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν του δὲν ἀνταποκρίνονται ποσῶς εἰς τὸν προοριζόμενον αὐτοῦ, μὴ δυνάμεντος μέχρι τούδε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἐξελερῖν ἀπολογισμὸς τινος τοῦ Κράτους, ἢ νὰ τακτοποιήσῃ δι' ἐτησίας ἐκθέσεώς του ἐπὶ τῷ βελτίον τὰ ἀφορῶντα τὴν λογιστικὴν κλάδον καὶ τὰ παρῆμοια, καὶ εὐχεται νὰ ἴδῃ αὐτὸ διὰ τῆς προνοίας τῆς Κυβερνήσεως προσεγγίζον μᾶλλον ἐπὶ μᾶλλον εἰς τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς του.

Ἐπὶ τῶν κεφ. Η. καὶ Θ. «Ταμίς καὶ οἰκονομικοὶ ἔσοδοι.» οὐδεμίαν παρατήρησιν ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ σας.

Κεφ. I. Ἔσοδα κλιτισμένων γῆσεων.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας θεωρεῖ ἀναγκαίαν νὰ παρατηρήσῃ ἐνταῦθα ὅτι ἡ πρὸς τοὺς δικαιοῦχος καθυστέρησις τῶν ἀνακρισθησῶν δικαιωμάτων τῶν προσβάλλει τὸ πρὸς κεκτημένα δικαιώματα σέβας, ἡ δὲ καταχρηστικὴ αὐτῶν μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου εἰς τοὺς ἐπομένους προϋπολογισμοὺς τοῦ Κράτους ἐπιβαρύνει αὐτοὺς τούτους τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὁποίων τὰ ἔσοδα εἰσὶ προπδιορισμένα διὰ μόνον τῆς ἐτησίας ἀνάγκης, καὶ ἀποβύρα τὸ ἐκ τῆς γῆσεως κῆτων προσοχόμενον τυχὸν περίσσευμα, γῆσιμον ἄλλω, ἢ δι' ἄλλας ἀνάγκης τοῦ δημοσίου.

Ἐπὶ τῶν κεφ. ΙΑ'. Δέματα. ΙΒ'. Φόρος ζώων. Η'. καὶ ΙΑ'.

Φόροι ἐπιτηδεύματων καὶ οἰκοδομῶν οὐδεμίαν ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ σας παρατήρησιν συνιστᾷ δὲ μόνον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν αὐστηροὺν ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν δαπανῶν τῶν προκειμένων κεφαλαίων, διότι πολλαὶ συμβαίνουν καταχρηστικαί.

Κεφ. Η'. Τελιονεῖα.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ προκειμένου κεφαλαίου, μεταβληθέντος εἰς ἀρθρον 3, γενόμενος μείωσις τῶν δραχμῶν 20,000, δὲν δύναται νὰ ονομασθῇ ἐλάττωσις πραγματικῆ ἢ οἰκονομικῆ 1) διότι αὐτὴ προερχεται ἐκ τῆς μὴ ἐπαναλήψεως ἐν τῷ παρόντι προϋπολογισμῷ τῆς μονασταῖς δαπάνης τῆς ἐπαρκῶς προπδιορισθείσης κατὰ τὸ π. ε. 1854 δ' ἀνογερτὴν τελιονεακῶν καταστημάτων εἰς Πάτρας καὶ Καλάμας καὶ 2) διότι ἡ ἀφαίρεσις τοῦ ποσοῦ τῆς δαπάνης ταύτης ὡς μὴ ἀνογομένης, κατὰ τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τῆς πρῶτης λεγθέντα, εἰς τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐγκριεται εἰς αὐτὴν τὴν φραῖν τῶν πραγμάτων.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. ΙΓ'. Χαρτοσήμων. Οὐδεμίαν παρατήρησιν ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ σας.

Κεφ. ΙΖ'. Νομισματοκοπείον.

Ἡ μεθοδοσὶς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ νομισματοκοπείου, καθὼ στρατιωτικῆ, πρέπει νὰ μετενεγθῇ διὰ τὸ ὁμοίωμορον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὅπως μετενεγθῇ καὶ ἡ μεθοδοσὶς τῶν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἑσπεριτικῶν ἐργαζομένων ἀξιωματικῶν τοῦ μηχανικοῦ.

Κεφ. ΠΙ'. Τοπογραφεῖον.

Καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐν ᾧ θεωρεῖ χρήσιμον τὴν προϋπολογιστέον δαπάνην τῶν δραχμῶν 9,000 διὰ τὴν τύπωσιν τοῦ ἀπανθίσματος τῶν δικαιοδικαίων νόμων καὶ ἐκδόσιν τῶν ἱερῶν βιβλίων καὶ ἀρχαίων ἑλληνικῶν ποιημάτων καὶ συγγραμμάτων, τυπογραφῶς ἀνεγκρίζεται νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ καταστήματος φαινόμενη ἐλάττωσις ἐκ δραχμῶν 8,000 δὲν εἶναι πραγματικῆ, διότι αὐτὴ περῆζει ἀπὸ τῶν ἀφαιρέσεων τῆς κατὰ τὸ π. ε. κανονισθείσης ἐκτάκτου καὶ μονασταῖς δαπάνης δι' ἐπισκευὴν τοῦ καταστήματος παρεληθόντος, δαπάνης περιλαμβανομένης εἰς τὸ ποσοῦ τῆς ἐκ δρ. 180,750 ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. ΙΘ'. Δάση.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας παρατηρεῖ ὅτι ἡ συγχώνευσις τῶν ἀπροβλεπτῶν ἐξόδων, ἀπραγματοποιήτων μενόντων πάντοτε, εἰς τὰ τακτικὰ ἔσοδα βλάει ἀποθῆ ἐπιζήμιος, διότι οὕτως ἡ πραγματοποίησις αὐτῶν ἔσται ἀρκετος.

Κεφ. Κ'. Μεταλλεῖα καὶ ὄρυκτά.

Ἡ δι' οἰκοδομῆς φερομένη ἐλάττωσις ἐκ δραχμῶν 4020 δὲν εἶναι πραγματικῆ διὰ τοὺς λόγους τοῦ ὁποίου ἐξέθηκεν ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐν τῆς κεφαλαίου Η'. καὶ ΙΙΙ. ὡς πρὸς δὲ τὴν συγχώνευσιν τῶν ἀπροβλεπτῶν ἐξόδων εἰς τὰ τακτικὰ ἐφαρμόζεται ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις.

Κεφ. ΚΑ'. Ἀλεκαί.

Καὶ ὡς πρὸς τὴν συγχώνευσιν τῶν ἀπροβλεπτῶν ἐξόδων εἰς τὰ τακτικὰ ἔσοδα τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐφαρμόζονται ἐπίσης αἱ ἀνωτέρω παρατηρήσεις.

Κεφ. ΚΒ'. Διοικήσις κτημάτων.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας δραττομένη τῆς οὐκείας ταύτης ἐπαναλαμβάνει καὶ ἐνταῦθα τὰς περὶ τυχῆς καὶ καταλλήλου διαβῆσεως

των δημοσίων κτημάτων παρατηρήσεις τας, διότι ή τοιαύτη διάθεσις θέλει απαλλάξει τὸ δημοσίον ἐκ τῶν ἀνωφελῶν δαπανῶν τῆς συντηρήσεως, τὰς ὁποίας πάλαιπλουτισθησόμενες δὲν θέλει διανεθῆ, αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἀξία τῶν κτημάτων νὰ καλύψῃ.

Ἐπὶ τῶν κεφαλαίων ΚΓ. ἐπιστροφῆς χρημάτων, καὶ ΚΔ. ἀποζημιώσεως καὶ ἀντιμισθία δικαστικῶν ὑπηρεσιῶν ἡ ἐπιτροπή σας περιορίζεται νὰ συστήσῃ τὴν μετὰ μεγίστης αἰσθηρότητας καὶ νομιμότητας πραγματοποιήσῃ καὶ διευξίσει τῶν προϋπολογιζομένων δαπανῶν, πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων καὶ πλεονῶν.

Περαιώσασα ἡ ἐπιτροπή σας τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου παρατηρήσεις τὰς προβαίνει μνησθῆναι τὸν Κ. ὑπουργὸν καὶ εἰς τὴν σύγκρισιν τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως ταύτης ὡς πρὸς ἐκεῖνα τῆς παρελθούσης 1854, ἂν καὶ πικραθῆται ὅτι ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ ἐπὶ τὸ πλεόν ἢ ἔλαττον, ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἢ χειρὸν διαφορὰ θέλει ἀποδειχθῆ πραγματικῆ διὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Αἱ δαπάναι τῆς χρήσεως τοῦ 1854 προϋπολογίσθησαν εἰς δραχμῶν 8,809,901:12.

Ἡ ἐκ δραχμῶν 5730 πρὸς ἐκτύπωσιν γαλονομισμάτων ἑκτακτος προκαταβολῆ δὲν ὑπολογίζεται ὡς συμφερόζομένη εἰς τὰ δι' αὐτῆς προσελθόντα νομίσματα ἑξακισχιλίων δραχμῶν ἀξίας.

Ἐχορηγήθη δὲ ἑτέρα ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων τῆς αὐτῆς χρήσεως ἐκ δραχμῶν 189,750.

Ὅστε τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων ἀναβαίνει εἰς δραχμ. 8,998,751:12.

Ἐκ τοῦ ποσού τούτου ἐπιπτομένων τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπανῶν, κατὰ τοὺς προαναφερθέντας λόγους, ἀναβαινοῦσάν ὡς ἐξῆς
 δι' οἰκοδομῆς τῶν πλωγέων Πατρῶν καὶ Καλαμῶν δραχμ. 20,000
 δι' ἐπισκευὴν τοῦ τυπογραφικοῦ κα-
 ταστήματος δραχμ. 8,000
 διὰ κατασκευὴν καταστήμ. ἐμύριδος » 4,020

τὸ ὅλον εἰς δρα. 32,020.

αἱ τακτικαὶ δαπάναι τῆς χρήσεως 1854 ὀφθαλοσιν εἰς δραχμῶν 8,966,731:12,

Τὰ δὲ ἐξόδα τῶν προέοντος προϋπολογισμοῦ, ἦτοι τῆς χρήσεως 1855 ἀναβαίνει μετὰ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ γενομένων προσθηκῶν εἰς
 δραχμῶν 8,729,414:73

προσθεμένου καὶ τοῦ ἐκπερισμῶ τῆς ἀποδόσεως τῶν προκαταβολῶν τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐκ δρα. 400,000.

Τὸ ὅλον ποσὸν τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1855 ἀναβαίνει εἰς δραχμῶν 9,129,414:73

Τοῦ τοῦτοχρονόμενον πρὸς τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῆς χρήσεως 1854 φέρει αὐξήσειν ἐκ δραχμ. 162,683:61

Ἰπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ἰπουργεῖου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855 ἀναβαίνει εἰς δραχμ. 575,850:32 συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐπιπευθεισῶν προσθηκῶν συγκεινομένων δὲ πρὸς τὸν τῆς χρήσεως 1854 συνιστάμενον εἰς δρα. 505,346 μετὰ τῆς διὰ Νόμου προσθεθείσης ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμ. 9,600 ἐπὶ τοῦ κεφ. 2 ἀρ. 1. προσωπικῶν τῶν Πρεσβειῶν, παρουσιάζει αὐξήσειν ἐκ δρα. 70,504:32. Πικρατηρήτων ὅτι εἰς τὸ ὅλον ποσὸν τῆς χρήσεως 1854 δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ δρα. 50,000 τῆς διὰ Β. διατάγματος ἀπὸ 31 Μαΐου 1854 ἐπὶ τοῦ κεφ. Ζ'. ἐξόδα ἀπρόβλεπτα» ἀνοικθείσης πιστώσεως, καὶ αἱ δρα. 16,946 τῆς διὰ Β. διατάγματος ἐπίσης ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1854 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κεφ. ἀρ. 2 «ἐξόδα ἐπανόδοι» ἀνοικθείσης ἑτέρας πιστώσεως, διότι ἀμρότεροι αἱ δαπάναι αὐταὶ ὡς ἑκτακτοὶ, ἀκανόνιστοι καὶ μονοστεις δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ, κατὰ τὰ ἐπὶ τῶν γενικῶν παρατηρήσεων λεχθέντα. Ἡ ἀνωτέρω αὐξήσει τῶν δρα. 70,504:32 προέρχεται 1) ἀπὸ τὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ φαινόμενας αὐξήσεις ἐκ δραχμ. 18,171:62 ἐπὶ τῶν κεφ. καὶ ἀρ. 1. «Προσωπικῶν ὑπουργείου, Ταχυδ. ἐκτός τοῦ Κράτους, ἐξόδα ἀμαξίας, προσωπικῶν τῶν Πρεσβειῶν, καὶ ἐξόδα ἀπρόβλεπτα» καὶ 2) ἀπὸ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ ἐπιπευθεισῶν προσθηκῶν ἐκ δρα. 52,332:70 ἐπὶ τοῦ κεφ. 2 ἀρ. 1, 3, 4 καὶ 5 «προσωπικῶν τῶν Πρεσβειῶν, ἐξόδα πρώτης διασκευῆς τῶν Πρεσβειῶν, ἐξόδα ταξιδίου τῶν διπλωματικῶν ὑπαλλήλων,» καὶ ἐπὶ τοῦ κεφ. 4 ἀρ. 2 «ἐξόδα ἀπρόβλεπτα.» ἐπὶ τῶν καθέκαστα τῶν αὐξήσεων τούτων οὐδεμίαν παρατήρησιν ἔχει ἡ ἐπιτροπή σας· ἀρκεῖ δὲ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν εἰς τὴν ὀλομελείαν τοῦ Σώματος,

Υπουργείον Δικαιοσύνης.

Ο προϋπολογισμός των εξόδων του υπουργείου τούτου διά την χρήση του 1855 αναβαίνει μετά των εν τῇ Βουλῇ ἐπιτελεθεισῶν προσθίμων, εἰς δρ. 1,385,462:40 συγκρινόμενος δὲ πρὸς τὸν τῆς χρήσεως 1854 αναβαίνοντα εἰς δρ. 1,413,819:40 συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν διὰ Β. διατάγματος τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1854 χορηγηθεισῶν ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων διὰ διατροπὴν ὑποδικῶν καὶ ἀποζημιώσεις μαρτύρων ἐκ δραχ. 70,000, παρουσιάζει ἐλαττώσιν ἐκ δραχ. 28,357. Ἡ ἐλαττώσις αὕτη προέρχεται

1) ἐκ τῆς ἐπὶ ἐλαττωσὶ διαφορᾶς τῶν κλεισμένων χρήσεων ἀναβαίνουσων

Τῆς μὲν χρήσεως τοῦ 1854 εἰς δρ. 41,791:40.

Τῆς δὲ χρήσεως τοῦ 1855 " 24,094:40.

Διαφορὰ δρ. 17,097:—καὶ

2) ἐκ τῆς ὡς ἀνωτέρω ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τῶν δραχ. 70,000 ἧτις καλύπτει τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ φαινόμενὴν αὐξάνει τῶν δραχ. 18,143, καὶ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ἐπιτελεθεισὴν προσθίμων τῶν δρ. 23,500 τὸ ὅλον ὅμωσὶ τῶν δραχμῶν 41,643.

Ὁν ἐκ τῆς ἀνωτέρω φαινόμενης ἐλαττώσεως τῶν δρ. 28,357 ἐπισημαίνει αἱ προσεγγόμενοι ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν κλεισμένων χρήσεων δρ. 17,097 ὡς μὴ ὑπάρχοντες εἰς τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι αὐταὶ ἀπορροῦσι ἀπὸ ἐκκαθαρισμένας ἀπαιτήσεις, τὸ ποσὸν τῆς ἐλαττώσεως ταύτης περιορίζεται εἰς δραχ. 11,260· ἀλλὰ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν θέλει εἶναι πραγματικὸν διότι τὰ ἐν τῷ παρόντι προϋπολογισμῷ καταχωρηθέντα ἐξόδα δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων καὶ τοὶ αὐξάνοντα κατὰ εἴκοσι χιλιάδας δραγμῶν δὲν θύλου ἐπαρκεῖσι ὡς δὲν ἐπαρκεσαν καὶ τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς χρήσεως 1854 καταχωρηθέντα, καὶ θύλου αὐτῆ διὰ μεταγενεστέρως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως, ὡς ἠδῆ θύλου καὶ κατὰ τὸ παλαιὸν διὰ πρὸςθίμων πεντήκοντα εἰσέτι χιλιάδων δραγμῶν. Εἴχεται δὲ ἡ ἐπιτροπὴ σας νὰ γίνῃ χρήση τῆς αὐστηροτέρας οἰκονομίας ὥστε νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ ἐπιψηφισαί τις ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως.

Ἐπὶ τῶν καθέκαστα τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου μὴ ἔχουσα ἢ ἐπιτροπὴ σας καμμίαν παρατήρησιν ἀφίησι τὴν ἐξέτασιν τῶν ζητούμενων αὐξήσεων εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Υπουργείον Ἐσωτερικῶν.

Ὁ προϋπολογισμός των εξόδων του υπουργείου τούτου διά την χρήση του 1855, μετά των εν τῇ Βουλῇ γενομένων προσθίμων αναβαίνει εἰς δραχμὰς 2,113,083:17. συγκρινόμενος πρὸς τὸν τῆς χρήσεως 1854 παρουσιάζει ὡς πρὸς ὅλα μὲν ἐν γένει τὰ ἐξόδα τῆς χρήσεως τακτικὰ καὶ ἐκτακτα μόνον καὶ μόνιμα φαινόμενὴν αὐξάνει ἐκ δραχ. 76,294:58· ὡς πρὸς δὲ τὰ κυρίως κανονικὰ καὶ μόνιμα πραγματικὴν αὐξάνει ἐκ δρ. 226,294:58 διότι αἱ ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει ἀνομαζόμεναι ἐλαττώσεις δὲν εἶναι πραγματικῶς τοιαῦται, ἀλλ' εἶναι διαφοραὶ προσεγγόμεναι ἐκ τῆς ὀλοσχεροῦς παραλείψεως ἐν τῷ παρόντι προϋπολογισμῷ τῶν κατὰ τὸ π. ε. 1854 συνεπειῶν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων χορηγηθεισῶν πιστώσεων δι' ἐκτάκτους δαπάνας καὶ προκαταβολὰς, αἵτινες ἂν καὶ ἐπιβαρύνωσι τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως ἐκείνης δὲν ὑπάρχοντα ὅμως εἰς τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ εἰσὶν ἀφαιρετέαι εἰς τὴν πράξιν τῆς συγκρίσεως, καθόσον αὐταὶ οὐδεμίαν ἀξίαν κανονικότητος ἢ μόνιμότητος ἔχουσι, κατὰ τὰ ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ μέρους τῆς παρούσης λεπτομερέστερον ἐκτεθέντα.

Τοιαῦται δὲ δαπάναι εἰσὶν αἱ πραγματοποιηθεῖσαι

- 1) Δι' ἀποστολῶν προϊόντων τῆς ἑλλ. βιομηχανίας εἰς τὴν ἐν Περσίῳ παγκόσμιον ἐκθεσιν ἐκ δρ. 20,000
- 2) Διὰ τὴν δημόσιον ὑγίαν ὑπὸ εἰδικῶν κεφάλαιον Νόσοι ἐπιδημιακῆ " 100,000
- 3) Δι' ἀνέγερσιν λουλοκομείου εἰς ἅγιον Σώστην " 10,000
- 4) Διὰ χορηγήσιν δανείου εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν " 20,000

καὶ τούτων τὸ ὅλκον ποσὸν ἀναβαίνει εἰς δραχ. 150,000

ὥστε τῇ ἀφαιρέσει τοῦ ποσοῦ τούτου τὰ ἐξόδα τῆς χρήσεως 1854, ὡς αὐτῶν αἱ κανονικὰ καὶ τακτικὰ δαπάναι τοῦ προϋπολογισμοῦ, φθάνουσιν εἰς δραχ. 1,886,788:59· ἐκ δὲ τῆς συγκρίσεως τούτων πρὸς τὰ τοῦ 1855 ἀναβαίνοντα, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθη, εἰς δραχ. 2,113,083:17 προκύπτει ἡ ῥηθείσα πραγματικὴ αὐξήσις τῶν δαπανῶν τῆς χρήσεως 1855 ἐκ δρ. 226,294 καὶ 58.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθειμένα γενικῶς ἢ ἐπιτροπὴ σας μεταβαίνει ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν καθέκαστα περιοριζομένη εἰς τὰ ἀκόλουθα κεφάλαια καὶ ἄρθρα.

Κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1. Δημόσιος ἀσφάλεια.
Ἡ ἐπὶ τοῦ κεφ. τούτου ζητούμενη αὐξήσις τῶν δρ. 40,000 ἐπὶ πλέον τῆς κατὰ τὸ π. ε. 1854 ψφισθείσης ὀλικῆς ποσότητος.
(Πρακτ. Γερουσ. τῆς Β'. Συνόδ. Δ'. Περιόδ.) 37.

τος εκ δρ. 202,000, είναι λίαν υπέρμετρος, διότι εάν κατά τὸ π. ε. ὅτε αἱ ἀνωμαλίαι τῶν πραγμάτων ἦσαν σοβαρότεροι καὶ ἐπακροῦν κατά μείζονα βαθμὴν τὴν δημοσίον ἀσφάλειαν, ὅτε τὰ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ προκαταβαλλόμενα ἀποδοτέα ἐξόδα ὑπῆρχον ἀνωτέρα τῶν ἤδη καταβαλλομένων, καὶ ὅτε τὰ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς χορηγηθέντα κατελογίζοντο ἐπὶ τοῦ ἰδίου τούτου κεφαλαίου, εἰν λέγωμεν κατὰ τὸ π. ε. ἡ κανονικὴ ποσότης τῶν δραχ. 100,000, καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἀναπληρωματικῶς προστεθεῖσα τῶν δρ. 102,000, ὑπῆρξαν ἀρκούσαι, κατὰ τὸ π. ε. ὅτε τὰ ἐξόδα τῶν ἀνωτέρων δύο πρώτων κατηγοριῶν εἴνει ὀλιγώτερα, καὶ τὰ τῆς τρίτης κατηγορίας ἐξέλιπον, ἡ προϋπολογιζομένη δαπάνη ἔπρεπε ἀντὶ νὰ αὐξηθῆ νὰ περιορισθῆ εἰς στενότερα ὄρια, αὐξανομένη δὲ εἶναι ὑπέρμετρος.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὡς καὶ πᾶσαν δυνατὴν ἐλάττωσιν ἡ ἐπιτροπὴ σας ἀφίεται εἰς τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Κεφ. Γ'. ἀρθ. 2 Διοικ. Αστυνομία.

Ἐπὶ τῆς ζητουμένης διὰ τοῦ άρθρου τούτου αὐξήσεως τῶν δρ. 1140 αὐθαιῶν παρατήρησιν ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ σας κρίνει δὲ ἡ νῦν καιρὸν νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι τὰ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Διοικητικῆς Αστυνομίας προερχόμενα ἀποτελέσματα, δὲν εἶναι ἀντάξια τοῦ μεγάλου σκοποῦ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας τῆς πρωτεύουσας πρὸς ἣν αὐτὰ συνστήθη, καὶ δεῖν νὰ συσταθῆ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἡ καταλληλοτέρα ἐνέργεια τῶν ὑφ' ἡμῶν τῆς Διοικητικῆς Αστυνομίας συμφωνίως μὲ τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς της.

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν άρθρων τοῦ κεφαλαίου τούτου ἡ ἐπιτροπὴ σας συνιστᾷ τὴν αἰσθητὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἀκριβῆ χρῆσιν τῶν προϋπολογιζομένων ποσῶν.

Κεφ. Ε'. ἀρθ. 1 καὶ 2 Δενδροκομείον Ἀθηνῶν καὶ Γεωργ. Σχολεῖον Τίρυνθος.

Ἡ κατ' ἔτος καταβαλλομένη δαπάνη διὰ τὸ δενδροκομείον Ἀθηνῶν, τὸ γεωργικὸν σχολεῖον Τίρυνθος καὶ τὸ ἐν αὐτῷ ἱπποδροσεῖον ἀναβαίνει

διὰ μὲν τὸ πρῶτον εἰς	δραχ.	7,150
διὰ τὸ δεύτερον	»	25,900
καὶ διὰ τὸ τρίτον	»	23,171
τὸ ὅλον εἰς	δραχ.	56,221

Ἐκ μεταφορᾶς δρ. 56,221

Ἐάν τις τὴν ποσὴν ταύτη προσεθῆ καὶ ἡ διὰ τὴν ἱπποδροσίων κῆπον καταβαλλομένη δαπάνη ἐκ τοῦ ὑποουρίου τῶν ἐκκλησιαστικῶν συνιστάται εἰς δραχ. 5,220

τὸ ὅλον εἰς δραχ. 61,441

Ἡ δὲ ἐξ αὐτῶν πρόσθετος ἀναβαίνει
τοῦ μὲν σχολεῖου Τίρυνθος καὶ ἱπποδροσεῖου εἰς δραχ. 15,223
τοῦ δὲ ἱπποδροσίου Κηφισοῦ » 900

τὸ ὅλον δρ. 16,163

ἀναριθμηθέν τούτων ἐκ τοῦ ἀνωτέρου ποσῶν τῶν ἐξόδων ὑπελείπεται διαφορὰ πρὸς ἐξίσωσιν τῶν δαπανῶν ἐκ δραχ. μῶν 45,278· ὅθεν ἐνὸς ἡμέρηστο ἐκ τῆς προόδου τοῦ Γεωργικῶ Σχολεῖου καὶ τῶν λοιπῶν καταστημάτων δικῆς συμφουρίας τῶν ἐσθῶν πρὸς τὰ ἐξόδα, πρὸς πᾶσαν προεδουρίαν τὰ ἀνωτέρω ἀποτελεσματικὰ ἀποδεικνύουσι τὸ ἐναντίον, καὶ τὸ δημόσιον δαπανᾷ προεβλεῖν πρὸς συντήρησιν αὐτῶν δραχμῶν 45,278, ὅπως δὲ πρὸς συντήρησιν τοῦ Γεωργικῶ Σχολεῖου καὶ ἱπποδροσεῖου δρ. 43,848. Ἐπειδὴ δὲ ὅτε ἡ ἀνταξίαι καρπῶς ἡλικίας ἐπιβλήσε ἀδύνη μὲχρι τούτου ἐκ τῶν καταστημάτων αὐτῶν, διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ σας προτείνει νὰ συσταθῆ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ τακτοποίησις τῶν ἀνωτέρων καταστημάτων, ὅπως δὲ νὰ ληθῆ ἡ ἀνάγκη πρὸς ἐπὶ τοῦ Γεωργικῶ Σχολεῖου καὶ ἱπποδροσεῖου ὅτι νὰ ἀπικατασταθῶσιν ἀσφόδερα κατὰ παραγωγικὰ καὶ ἀνταποκρίθωσιν ἀκριβῶς εἰς τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς των.

Ἐργον δὲ συνέσεως εἶναι καὶ ἡ συγγνωμῆσις τῶν ἐν τῷ βασιλικῷ κήπῳ ὑπαρχόντων ὑπηρετῶν εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ δενδροκομείου πρὸς ἀποσπῆν διπλοῦ ἐξόδου.

Κεφ. Ε. ἀρθ. 8, 9 καὶ 10 Ταχυδρομείον.

Ἡ διὰ τὴν ταχυδρομικὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν καταβαλλομένη δαπάνη, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐν τῇ Βουλῇ γενομένης προσθήκης, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 232,181 ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς προερχομένη πρόσθετος σίγκεται ἐκ δρ. 205,000

διαφορὰ δρ. 27,581

ὅστε αἱ δαπαναὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὑπερτεροῦσι τὰ ἐσοδα κατὰ δρ. 27,581· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ σας νὰ συσταθῆ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ μέριμνα ὅπως εἰσαχθῶσι εἰς τὸν κλάδον τούτων αἱ δεύουσαι ἐπιφουλαὶ μεταρρυθμίσεις, καὶ ἡ δεύουσα τακτοποίησις τῆς ὑπηρεσίας πρὸς αὐξησιν τῆς προόδου καὶ τῆς εὐκολίας συνέχει τῶν πολιτῶν. 37*

Κεφ. Ε'. άρθρ. 12. Αποξήρανσις ἑλών.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας παραδεχομένη καὶ ἐκτιμῶσα τὰς διὰ τοῦ άρθρου τούτου προϋπολογιζομένας αὐξήσεις διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει αναφερομένων παραγωγικῶν καὶ ὠφελίμων ἔργων, προτείνει εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ συστηθῇ ἐκ μέρους αὐτῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἀνήκουσα μέρημα ὅπως ἐπεκταθῶσιν αἱ ἐπιφελέσταται αὐταὶ ἐργασίαι καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν ἑλών καὶ τελεμάτων εὐρισκομένων εἰς τὰ διάφορα μέρη, καὶ ὅπως γίνηται ἐντελῆς πᾶσα ἐπιχειριζομένη ἀποξήρανσις χάριν τοῦ σκοποῦ τῆς ὠφελείας καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἐξόδων ἀνωφελῶν.

Κεφ. Ζ'. άρθρ. 1—2. Ὀδοποιία.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐκτιμῶσα τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐναργῶς ἐκφράζεται ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει, πρὸς τὴν ἐπισκευὴν καὶ κατασκευὴν τῶν ἐν αὐτῇ αναφερομένων ὁδῶν καὶ γεφυρῶν, καὶ παραδεχομένη τὴν περὶ τούτου αἰτουμένην δαπάνην ἐκ δραχ. 99,500, εὐχεται τήνκατὰ τὸ πλεῖστον μέρος πραγματοποιήσιν τῶν ἔργων τούτων δι' ὅλης τῆς αὐστηρᾶς οικονομίας καὶ ἐπιτηρήσεως ἰδίως δὲ ἐφελέκει τὴν προσηχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀρξαμένων ἔργων, διότι εἶναι λυπηρὸν νὰ εὐρισκῆται πᾶσα ἐργασία εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον καὶ νὰ μὴ διδεται ποτὲ ἐν πέρας εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν, ὡς συμβαίνει εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Ναυπλιον ἀγούσης ὁδοῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας πολλὰ ἔργα ἐρημέως ἢ ἡμιτελῶς κατασκευασθέντα ἐρημνίσθησαν ἢ εἶναι ἐν τῷ κρημνίζεσθαι. Τοιοῦτοτρόπως ἀπομακρύνονται αἱ περὶ τῆς μὴ πραγματοποιήσεως τῶν τούτων ἔργων ἀμφιβολίαι, αἵτινες ὑπάρχουσι ὡς ἐκ τῶν μέχρι τούδε ὑπαρχόντων παραδειγμάτων.

Κεφ. Η'. άρθρ. 1 καὶ 2. Ἀνέγερσις φάρων καὶ καθαρσις λιμένων.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐκτιμῶσα καὶ ἐνταῦθα τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ παραδεχομένη τὴν διὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου ζητουμένην ὀλικὴν δαπάνην ἐκ δρα. 31,000 1) διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν δύο ἀναγκαιότερων φάρων ἐπὶ τῶν νησιδίων ἡ Φυττάλεια καὶ ὁ Ἅγιος Σώστης καὶ 2) διὰ τὴν καθαρσιν τοῦ λιμένος Πειραιῶς, προτείνει νὰ συστηθῇ ἡ ἐπέκτασις τῶν ἔργων τούτων καὶ ἐπὶ ἄλλων τόπων καὶ λιμένων ἀναλόγως τῆς ὑπαρχούσης ἀνάγκης.

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν κεφ. Θ'. καὶ Ι'. τοῦ ὑπουργείου τούτου οὐδεμίαν παρατήρησιν ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ σας συνιστᾷ δὲ μόνον ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν ἰδιαιτέρων βοηθειῶν τὴν χορήγησιν αὐτῶν

εἰς τοὺς πραγματικῶς ἐνδεεῖς πολίτας, καὶ εἰς τὰς πραγματικῶς δυστυχεῖς οἰκογενεῖας ὅσαι ὁμολογουμένως ἔχουσιν ἀνάγκην τοιαύτης βοηθείας.

Ἰπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855 μετὰ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐπενεχθειῶν προσθηκῶν ἀναβαίνει εἰς δρα. 1,011,523:55· συγκρινόμενος δὲ πρὸς τὰ ἐξοδα τῆς χρήσεως 1854 παρουσιάζει αὐξήσιν ἐκ δρα. 73, 935:29.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας μελετήσασα τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου εὗρεν αὐτὰ παραδεκτικὰ ὡς εἰπόντα τὰ μὲν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκκλησίαν τὰ δὲ εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῆς παιδείας· παραδεχομένη ὅθεν τὰς δι' αὐτῶν ὑπολογιζομένας δαπάνας κρίνει ἀναγκαίαν νὰ παρατηρήσῃ ὅτι εὐχῆς ἔργον ἦβελεν εἶσθαι ἐάν ὁ Κ. ὑπουργὸς λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας προτιμῆσῃ τὰς μᾶλλον ἀναγκαιότερας καὶ ἐπιφελεστέρας δαπάνας, ποιῶν χρῆσιν αὐτῶν βαθμηδὸν καὶ ἀναλόγως τῶν ἐνότων μέσων τοῦ Κράτους.

Ἰπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1855, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ γενομένων προσθηκῶν, ἀναβαίνει εἰς δρα. 5,467,694:93· συγκρινόμενος πρὸς τὸν τῆς χρήσεως 1854, παρουσιάζει ἀπέναντι μὲν τῶν ἀρχικῶν αὐτοῦ πιστώσεων συμποσομένων εἰς δραχμὰς 4,786,271:80 αὐξήσιν ἐκ δραχ. 472,030 καὶ 65, ἀπέναντι δὲ ὅλων ὁμοῦ τῶν πιστώσεων ἀρχικῶν τε καὶ παραπληρωματικῶν συγκεφαλαιουμένων εἰς δραχμὰς 6,180,271:80 ἐλάττωσιν ἐκ δραχμῶν 712,577:80.

Καὶ ἡ μὲν αὐξήσις προέρχεται 1) ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ηὐξήθη καὶ τὰ πρὸς χρῆσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ηὐξήθησαν καὶ 2) ἐκ τῆς ὑπερτιμῆσεως τοῦ ἄρτου καὶ τῆς νομῆς· ἡ δὲ ἐλάττωσις προκύπτει ἐκ τῆς προσθήκης τῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854 ζητηθειῶν δύο ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων, ἀναβαινουσῶν τῆς μὲν εἰς δραχμὰς 1,344,000, δι' ὑπερβάσις γενομένης ἐφ' ὅλων σχεδὸν τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ τοῦ ἰδίου προϋπολογισμοῦ, τῆς δὲ εἰς δραχμὰς 50,000 διὰ πληρωμὴν ἀντιτίμου 700 καραβινῶν καὶ 700 ξιφολογῶν κομισθειῶν ἐνταῦθα πρὸς χρῆσιν τοῦ στρατοῦ.

Αλλά αὐτὴ ἡ φαινόμενη ἐλάττωσις δὲν εἶναι πραγματικὴ, διότι προέρχεται ἐκ τῆς διαφορᾶς ἣτις πηγάζει ἐνεκα τῆς συγκρίσεως κοινικῶν ἐξόδων πρὸς ἑκτακτὰ καὶ ἀκανόνιστα ἐξόδα, οἳ εἶναι, ἐκ τῶς μικρῶν τινῶν ἐξαίρέσεων, ὅλα σχεδὸν ὅσα ἐλάβον χώραν ἐλάττωσις καὶ καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἀρχικῶν πιστώσεων ἐνεκα τῶν σοδαρῶν καὶ κρίσιμων περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν, αἰτίνες ὑπῆρξαν κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ δὲν ὑρίστανται κατὰ τὸ ἐνεστώσῃ ἔτος· τοιαύτη δὲ διαφορὰ δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ οἰκονομίᾳ, καθ' ὅσον ἀπασαί κί ρηθῆσαι δαπαναὶ καὶ ἰδίως αἱ πρὸς ἀγορὰν ὀπλῶν ἢ πρὸς περιστολὴν τῆς ἐνοσηφίας νόσου χολέρας καταβληθεῖσαι, ὡς ἑκτακτοὶ καὶ οὐδεμίαν μονιμότητα ἔχουσαι, ἄλλως δὲ καὶ ὡς ὑτέρμετροι, δὲν ἀναγονταὶ εἰς τὴν τακτικὴν ὑπερσῖαν τοῦ προϋπολογισμοῦ, κατὰ τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ τύπῳ τῆς παρούσης ἐκτεθέντα.

Ἄν καὶ ἐκ τοῦ συνήλου τῆς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως συναχθῆται, ὅτι προσηφεία τις ὑρίστανται πρὸς τὴν τακτοποίησιν τῶν δαπανῶν τοῦ κλάδου τούτου, οὐχ ἥττον ὅμως καταφαίνεται, ὅτι ἢ δι' αὐτὸν καταβαλλομένη δαπάνη εἶναι λίαν δυσκατάλογος πρὸς τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα τοῦ Κράτους, καὶ ὅσον νὰ ληρῆ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια περὶ τῆς οἰκονομικώτερης διοργανώσεως τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς τακτοποίησεως τῶν πολυεξόδων ὑπηρεσιῶν τοῦ κλάδου τούτου, ἵσ' ὧν ἡ τακτικὴ καὶ ἀκριβὴς χρῆσις τῶν δαπανῶν παραγωγίζεται.

Ὅτι δὲ συνιστᾶ πρὸ πάντων ἡ ἐπιτροπὴ σας εἶναι 1) ἡ διὰ συναγωνισμοῦ παραχωρῆσις εἰς ἀξιοχρεῖς ἐργολάβους ὅλων τῶν προμηθειῶν, ὡς ἀρτου, κριθῆς καὶ λοιπῶν ἀναγκαῶν τοῦ στρατοῦ, σύμφωνα μὲ τοὺς περὶ τοιούτων ἔργων νόμους καὶ κανονισμοὺς· καὶ 2) ἡ περιστολὴ τῆς ἀνευ ἀνάγκης καὶ δικαιουσῆς ἀπονομῆς βαθμῶν καὶ προβιβασμῶν, αἰτίνες πολλαπλασιάζουσι τὰς δαπάνας καὶ συγχρόνως ἐγείρουσι διάφορα παράπονα.

Ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστα τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου περιετῆν θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ σας πᾶσαν ἄλλην παρατήρησιν, διότι ἐξετάσασα τοὺς λόγους τῶν δαπανῶν ἐκάστου κεφαλαίου καὶ ἀρθρου εὔρεν αὐτοὺς στηριζομένους εἰς τὸν κατὰ πρῶτον ἤδη ἐφαρμοζόμενον ὀργανισμόν, καὶ τούτου ἐνεκα ἀδυνατεῖ νὰ φέρῃ παρατήρησιν τινὰ οὐκ ἀδύνατον ὡς πρὸς τὰς προϋπολογιζόμενας δαπάνας.

Ἵπουργεῖον Ναυτικῶν.

Τὰ ἐξόδα τοῦ ὑπουργείου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1855 ἀναβαίνουσιν εἰς δραχμὰς 1,452,855.46, παραβλάσ-

μικρὰ δὲ πρὸς τὰ τῆς χρήσεως 1854 συγκεφαλαιούμενα εἰς δραχμὰς 1,302,593.56 μετὰ τῆς ἀναπληρωματικῆς αὐτῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 25,400, παρουσιάζουσιν αὐξήσιν ἐκ δραχμῶν 150,261 καὶ 90· ἡ αὐξήσις αὐτὰ παρουσιάζομένη κυρίως ἐπὶ τῶν κεφαλαίων 1, 2 καὶ 10 σκοπὸν εἶχε τὸ πρῶτον, κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἐκθεσιν, τὸν ἐξοπλισμὸν δύο ἐκ τῶν ἀγροασθέντων πλοίων τῆς βωσσικῆς Κυβερνήσεως· κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ὅμως συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξῆντη διὰ δολιμῶσως βρασιζομένης ἐπὶ Β. διατάγματος καὶ ἀπεφασίσθη, ὥστε νὰ μειωθῶσι τὰ ποσὰ τῆς προσθήκης ταύτης ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων καὶ νὰ καταρτισθῇ ἐκ τῆς μειώσεως ταύτης εἰδικὸν κεφάλαιον ἐκ δραχμῶν 198,402 πρὸς κατασκευὴν τριῶν γαλετῶν. Ἐπὶ τοῦ μέτρου τούτου καὶ τῆς προτεινομένης αὐξήσεως ἡ ἐπιτροπὴ σας οὐδεμίαν παρατήρησιν δύναται νὰ φέρῃ ἀφίνουσα τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν εἰς τὴν ἀσφίν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος· κρίνει δὲ ἀναγκαῖον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἐν γένει τὰ προϋπολογιζόμενα ἐξόδα, νὰ πιστήσῃ εἰς τὸν Κ. ὑπουργόν τὴν ἀνατηρητέραν οἰκονομίαν εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ἐξόδων τούτων.

Περαινοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ σας τὴν ἐκθεσιν τῆς, νομίζει ἐπὶ τέλους οὐσιώδεις αὐτῆς καθήκον, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς καὶ τῶν περὶ αὐξήσεως τῶν δαπανῶν τῆς τρεχούσης χρήσεως διαφόρων παρατηρήσεων τῆς, νὰ καταχωρήσῃ ἐν ταύτῃ τὸν ἐπιμένον ἀνακεφαλαιωτικὸν πίνακα τῶν αὐξήσεων αὐτῶν κατὰ τὰ ἐν ἐκαστῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ὑπουργείων καταδειχθέντα ὀριστικὰ ἀποτελέσματα.

Πίναξ ἀνακεφαλαιωτικῆς τῶν πραγματικῶν αὐξήσεων τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1855 ὡς πρὸς τὰς σχετικὰς δαπάνας τῆς χρήσεως 1854.

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν	δραχ.	162,683.61.
» Ἐξωτερικῶν	»	70,504.32.
» Ἐσωτερικῶν	»	226,294.58.
» Ἐκκλησιαστικῶν	»	73,935.29.
» Ναυτικῶν	»	150,261.
	»	<u>683,678.80.</u>

Προστιθεμένης δὲ καὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀναδυνατόσως, κατὰ τὰ ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ αὐτοῦ λεχθέντα, εἰς » 472,030.65.

Τὸ ὅλικόν ποσόν τῶν αὐξήσεων ἀναβάνει εἰς δρ. 1,155,709.65.

Αυται εἰσιν αἱ παρατηρήσεις καὶ σκέψεις τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ σας ὑποβάλλει εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σώματος ἀφίσης δὲ εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ τὴν στάθμισιν αὐτῶν ὡς ἀδυνατοῦσα νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολὴν τινά, διότι, ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐρρήθῃ, ἐξελέγηται τὸν παρόντα προϋπολογισμόν κατὰ τὸν ὀγδοὸν μῆνα τοῦ ἔτους εἰς ὃ ἀνάγεται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 7βρίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Γ. Καρακλιζάνης.
Δο. Λεωδωρικός.
Ιω. Σιάκος.

Χ. Πικραπολίτης.
Β. Χρηστιάδουλας.

Στ. Α.
Πινὰς τῶν ἐπὶ τῶν εἰσίκων προϋπολογισμῶν τῶν κ.β.β.β. σηματοδομένων ὑπολογισμῶν τοῦ ἔτους 1854 διὰ Βασ. Δι-
κτύμων χορηγηθῆσαν ἐστίκων καὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐκ δραχ. 448,731.

Χρονολογία διαταγμάτων	Κεφάλαιον	Ἰσορρογία	Ποσὶ κατὰ		Ἰγνηροσία
			ἔτος	κεφάλαιον	
Μαίου . . . 22 1854	10	Ἐσωτερικῶν	"	4055	Μισθοδοσίαι καὶ ἔξοδα ἐπιχειρήσεως Ἀγροῦ.
Ἰουνίου . . 4 " "	1Α.	"	"	20000	Προστασιαὶ καὶ ἀποστολὴ προϊόντων εἰς τὴν ἐν Παρισίῳ ἐκθεσιν.
Σεπτεμβρ. . 7 " "	Γ.	"	"	102000	Διὰ γενικὰ μίτρα ἀσφαλείας.
Ἰουλίου . . 3 " "	"	"	"		
Αὐγούστου . 20 " "	"	"	"		
Σεπτεμβρ. . 26 " "	"	"	"		
Ὀκτωβρ. . 19 " "	"	"	"		
Νοεμβρίου . 8 " "	"	"	"		
" . . . 30 " "	"	"	"		
Ἰανουαρίου . 8 1855	"	"	"	10000	Κατασκευὴ λογιωματίου εἰς ἀγ. Σούργην.
Αὐγούστου . 14 1854	1Β.	"	"	100000	Ἐκτακτὰ ὑγειονομικὰ, νόσοι ἐπιδημικαὶ.
" . . . 19 " "	1Γ.	"	"		
Νοεμβρίου . 8 " "	"	"	"		
" . . . 21 " "	"	"	"		
Ἰανουαρίου . 8 1855	"	Οἰκονομικῶν	"	5730	Ἐκτόπισσις γαλιονομιμάτων.
Νοεμβρίου . 27 1854	26	"	"	20000	Δάνειον εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν.
Σεπτεμβρ. . 6 " "	25	Δικαστήριον	"	20000	Διὰ τροφὴν βρεθίκων.
Ὀκτωβρίου . 7 " "	Ζ.	"	"	50000	Ἀποζημιώσεις μαρτύρων.
" . . . 8 " "	"	"	"	50000	Ἐξοδα ἀπρόβλεπτα πρῶτος ἐταίου.
Μαίου . . . 31 " "	"	Ἐσωτερικῶν	"	46446	Ἐξοδα ἐπιτελέου.
Αὐγούστου . 2 " "	"	"	"	448731	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ.

Σ. Β.

Πίναξ ἀναπόληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τοῦ ἔτους 1854 διὰ τὰς κατωτέρω καθ' ὑπερβάσιν ἐκθέσεις

Κεφάλαια	Ἄρθρα	Ἑπιγραφὴ	Ποσὶ κατὰ			
			Ἄρθρον		Κεφάλαιον	
			Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
1	10	Μισθὸς ἀνεργείας.				
		Μισθὸς ἀξιωματικῶν	115000			
		Ὁμοίως στρατοῦ	160000		275000	
		Τροφὰι			177500	
		Νομῆ			60000	
		Ἱματισμοί.				
	1	Ἐπὶ τῆς καταθέσεως	250000			
	10	Ἐκτὸς τῆς καταθέσεως	10000			
	4	Σκέυη καθαρῆς τοῦ νεοσυλλέκτου	600		250600	
5		Ὀπλισμός.				
	1	Ἀντικατάστασις ὅπλων	200000			
	3	Πολυμορφία καὶ ὄλικόν πολέμου	116500			
	4	Τόπανα καὶ σάλπιγγες	13500		330000	
6		Ἱππονεΐα			28000	
7		Ἱπποσκευή				
	1	Ἀντικατάστασις Ἱπποσκευῆς	7500			
	10	Συντήρησις	5000		12500	
8		Στρατωνισμός.				
	1	Ἀντικατάστασις ἐκτείνου στρατωνισμοῦ	20000			
	3	Ἐνδίκαια ἰδιωτικῶν οἰκιῶν	45000			
	4	Φυλακίαι	1000		36000	
9		Θεραπεία ἀσθενῶν.				
		Νοσηλεῖα ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν			17000	
10		Στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις.				
		Σχολεῖον εὐελπίδων			20000	
11		Εἶσοδα γραφείου.				
		Τῶν σωματίων καὶ καταστημάτων	9000			
		Γραφῶν ἀντιμισθία	2700			
		Ἱπομνηματάρια	600		12300	
12		Ὀδοιπορίαι καὶ μετακινήσεις			34000	
13		Στρατολογία			7500	
15		Στρατιωτικὴ δικαιοσύνη.				
		Δαπάναι στρατοδικείων	1600			
		Συντήρησις φυλακισμένων	2000		3600	
16		Οἰκοδομαί.				
		Συντήρησις οἰκοδομῶν			5000	
17		Χωροφυλακή			75000	
		Ἀθροισαί			1344000	

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης καὶ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν διανομὴν τῆς ἐπισημάνεως ἐκθέσεως.

Παράλληλόν κατόπιν ὁ Κύριος προϋπουργὸς εἶπεν. Κληθέντες ὑπὸ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν διαίτησιν τῶν πραγμάτων γνωρίζομεν τὰς δυσχερεῖς περιστάσεις θάρρους ἡμῶν ἀπ' ἐνὸς εἰς τὴν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἀφαιρῶσιν τῶν ἑλλήνων, τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, ἀπ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν εὐλακρινὴν συνδρομὴν τοῦ Σ. σωματός τῆς Γερουσίας θέλωμεν καταβάλλει πάντα κόπον εἰς διευκλίωσιν τοῦ δυσχεροῦς ἔργου τῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν χορηγηθεισῶν ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων διὰ Β. Διαταγμάτων ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1854, ὡς καὶ τὴν συνοδούσαν αὐτὸ αἰτιολογητὴν ἐκθεσὶν ἔχοντα ὡς ἑποταί.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω ἡμῖν νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, περὶ ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων, χορηγηθεισῶν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου.

Οἱ ἰσχυροὶ λόγοι οἱ προκαλίσαντες τὰς πιστώσεις ταύτας καταφανόνται ἐν ταῖς αἰτιολογητικαῖς ἐκθέσεσιν ἐκάστου ὑπουργείου εἰς τὸ ἀνήκει ἢ πίστωσις, καὶ πίπτουσι ὅτι ἀποβλέποντες τῇ ἀνάγκῃ τῆς τακτοποιήσεως τῶν πιστώσεων ταύτων, καὶ ὅσον ἐγγίζει τῇ λήξει αὐτῆς ἡ χρήσις τοῦ 1854, θέλετε προθυμοποιηθῆ πρὸς ἐπιψήφισιν τῶν ῥηθεισῶν πιστώσεων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. ΣΙΑΗΒΕΡΓΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, θέλει υποβληθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ τῇ Γερουσίᾳ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν. Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Ν. ΣΙΑΗΒΕΡΓΟΣ.

Ψηφισμένοι ὁμαρῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίταμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Λι ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν χορηγηθεῖσαι διὰ Β. διαταγμάτων, ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἄρθρων 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ἐκτακτοὶ καὶ ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῆς χρήσεως 1854 ἐκ δραχμῶν 448,731:63 ἐπικυροῦνται διακυρούμεναι καθ' ὑπουργεῖα ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν	δραχ.	66,946:63
» τῆς Δικαιοσύνης	»	70,000.—
» τῶν Ἐσωτερικῶν	»	236,055.—

Ἰπουργεῖον	Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Ὀνομασίαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων		
Ἐξωτερικῶν	VII	1	Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα		
		2	Ἔξοδα ἐπανόδου		
Δικαιοσύνης	Z	4	Διατροφή ὑποδίκων		
		II	Ἀποζημιώσεις μαρτύρων		
Ἐσωτερικῶν	Γ	1	Γενικά μέτρα ἀσφαλείας		
		I	Ἐπαρχεῖον Ἄργους		
		IA	Ἔξοδα ἐκθέσεως ἑλλην. προϊόντων.		
		IB	Κατασκευὴ ὑγειονομ. καταστημάτων.		
		IF	Νόσοι ἐπιδημικαὶ		
		Ναυτικῶν	10	Συντήρησις ἀγοραθέντων πλοίων .	
		Οἰκονομικῶν	25	25	Ἐκτόπισις χαλκονομισμάτων . .
				26	Δάνεια

» τῶν Ναυτικῶν	»	50,000.—
» τῶν Οἰκονομικῶν	»	25,730.—
	»	<u>448,731:63</u>

Ἄρθρον 2.

Αἱ ἀνωτέρω πιστώσεις θέλουσι ἐπιβαρῦναι τὰ διάφορα κεφαλαια καὶ ἄρθρα τῶν ἐδικῶν προϋπολογισμῶν ἐκάστου ὑπουργείου, κατὰ τὴν εἰς τὸν ἐσωκλειστον πίνακα κατατάξιν των, καὶ θέλουσι πληρωθῆ ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1854.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Χρονολογία τοῦ Π. Διατάγματος		Τῆς ἐφημερίδος, δι' ἣς ἐδημοσιεύθη, τὸ διάταγμα		Π ο σ ῆ						
		Ἔτος	Ἄρθρ. Βουλῆς	Κατὰ Διάταγμα	Κατ' ἄρθρον	Ὀλικά καθ' ὑπουργεῖον				
1854	Μαίου . .	2	1855	4	50,000	50000				
"	Αὐγούστου	31	"	"	16,946	63	46946	63	66946	63
"	Ὀκτωβρίου	11	1854	44	20,000		20000			
"	"	"	"	"	50,000		50000			70000
"	Ἰουλίου.	3	"	25	10,000					
"	Αὐγούστου	24	"	32	10,000					
"	Σεπτεμβρ.	26	1855	8	7,000					
"	Ὀκτωβρίου	19	1854	46	10,000					
"	Νοεμβρίου	8	"	49	30,000					
"	"	30	"	54	5,000					
1855	Ἰανουαρίου	8	1855	2	30,000		102000			
1854	Μαίου.	22	1854	18	4,055		4055			
"	Ἰουνίου .	4	"	"	10,000					
"	Ὀκτωβρ.	7	"	44	10,000		20000			
"	Αὐγούστου	14	"	34	10,000		40000			
"	"	19	"	"	30,000					
"	Νοεμβρίου	8	"	49	10,000					
"	"	21	"	53	30,000					
1855	Ἰανουαρ.	8	1855	2	30,000		100000			236055
1854	Ὀκτωβρίου	22	1854	46	50,000		50000			50000
"	Σεπτεμβρ.	6	"	34	5,730		5730			
"	Νοεμβρίου	27	"	54	20,000		20000			25730

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Λαβόντες υπ' όψιν τὰ άρθρα 16 και 18 του περι δημοσίου λογιστικού Νόμου, ως και την γνωμοδότησιν του Ημετέρου Υπουργικού συμβουλίου, απεφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθ. 1. Χρησιγείται έκτακτος πίστωσης εκ δραχ. 4,055, ήτις θέλει χρησιμεύσει εις μισθοδοσίαν του προσωπικού και λοιπά κανονισμένα έξοδα του συστηθασμένου επαγγείου Άργους, καταλογιζομένη εις βάρος του δια τὸ ένεστώσ 1854 έτος ειδικου προϋπολογισμού του επί των έσωτερικών ύπουργείου, εις όν θέλει προστεθῆ νέον κεφάλαιον 10 α Επαγγείον Άργους. »

Άρθ. 2. Εις τους Ημετέρους επί των έσωτερικών και επί των Οικονομικών ύπουργούς ανατίθεται ή εκτέλεσις του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις την 22 Μαΐου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ. Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Λαβόντες υπ' όψιν την υπό σημερινήν ημερομηνίαν πράξιν του Ημετέρου ύπουργικού συμβουλίου, επί τῆ προτάσει του Ημετέρου ύπουργου των έξωτερικών, απεφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθ. 1. Χρησιγείται πίστωσης εκ δραχ. 50,000 χιλιάδων επί του ειδικου προϋπολογισμού των έξοδων του ένεστώτος έτους του ύπουργείου των έξωτερικών, καταλογιζομένη υπό ιδιαίτερον κεφάλαιον 7 α Εξοδα απόδλεπτα. »

Άρθ. 2. Η δια Νόμου τακτοποιήσις της πιστώσεως ταύτης θέλει γίνει σύμφωνα με τὸ άρθρ. 18 του περι δημοσίου λογιστικού Νόμου.

Εν Αθήναις την 31 Μαΐου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν. κ. τ. λ.

Λαβόντες υπ' όψιν τὰ άρθρα 16 και 18 του περι δημοσίου λογιστικού Νόμου, ως και την γνωμοδότησιν του Ημετέρου Υπουργικού συμβουλίου απεφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθ. 1. Χρησιγείται έκτακτος πίστωσης εκ δραχ. 10,000

ήτις θέλει χρησιμεύσει, εις την παρασκευήν και αποστολήν προϊόντων της βιομηχανίας του έθνους εις την συγκροτηθασμένην εν Παρισίαις παγκόσμιον έκθεσιν, καταταλογιζομένη εις βάρος του δια του 1854 ειδικου προϋπολογισμού του επί των έσωτερικών ύπουργείου, εις όν θέλει προστεθῆ νέον κεφάλαιον 1Α'.

α Εξοδα έκθέσεως Ελληνικών προϊόντων. »

Άρθ. 2. Εις τους Ημετέρους επί των έσωτερικών και επί των Οικονομικών ύπουργούς ανατίθεται ή εκτέλεσις του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις την 4 Ιουνίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Έχοντες υπ' όψιν τὰ άρθρα 15 και 16 του περι δημοσίου λογιστικού νόμου και τὸ άρθρον 5 του περι κυρώσεως των έξοδων του ένεστώτος έτους νόμου, καθώς και την από 3 τ. μ. πράξιν του ύπουργικού συμβουλίου, επί τῆ προτάσει του Ημετέρου επί των έσωτερικών ύπουργου απεφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθ. 1. Χρησιγείται πίστωσης αναπληρωματική δραχμών 10,000 επί του Καρ. Γ'. Άρθ. 1. » Γενικά μέτρα ασφαλείας του προϋπολογισμού του επί των έσωτερικών ύπουργείου του ένεστώτος 1854 έτους.

Άρθ. 2. Εις τους Ημετέρους επί των έσωτερικών και επί των Οικονομικών ύπουργούς ανατίθεται ή εκτέλεσις του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις την 3 Ιουλίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Έχοντες υπ' όψιν τὸ άρθρον 18 του περι δημοσίου λογιστικού νόμου, ακουσάντες την γνώμην του Ημετέρου ύπουργικού συμβουλίου, επί τῆ προτάσει του επί του Βασιλικου Ημών Οίκου και των έξωτερικών ύπουργου, απεφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθ. 1. Εν άπουσίᾳ των βουλευτικών σωμάτων χρησιγείται δια του παρόντος βασιλικου διατάγματος, έκτακτος πίστωσης εκ δραχμών 16,946:63 επί του ειδικου προϋπολογισμού

σμού των εξόδων της χρέσεως του ένεστώτος έτους του ύπουρ-
γειου επί του βασιλ. Οίκου 'Ημών και των εξωτερικών υπό τὸ
Κεφάλαιον VII.

α' έξοδα απρόβλεπτα, άρθρ. 2. έξοδα επανόδου. »

Άρθρ. 2 'Η τακτοποίησις της ανώτερου πιστώσεως θέλει
ζητηθῆ, συμφώνως με τὸ άρθρ. 17 τοῦ διαληφθέντος νόμου, ἐν
τῇ πρώτῃ Συνόδῳ των Βουλῶν.

Ἐν Αθήναις τὴν 3 Αὐγούστου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ άρθρα 16 και 18 τοῦ περὶ δημοσίου
λογιστικοῦ νόμου, ὡς και τὴν γνωμοδότησιν τοῦ 'Ημετέρου
Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπερασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Χορηγείται ἑκτακτος πίστωση ἐκ δραχ. 10,000
ἧτις θέλει χρησιμεύσει εἰς κατασκευὴν λαμοκόμειου καταστή-
ματος πρὸς κατάλυσιν των ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ τοῦ
νησιδίου ὁ Ἅγιος Σώστης, καταλογιζομένη εἰς θάρος τοῦ διὰ
τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ των ἐσωτερικῶν
Ἰπουργείου, εἰς ὃν θέλει προστεθῆ νέον κεφάλαιον ὑπὸ στοιχ.
IV. « Κατασκευὴ ὑγειονομικῶν καταστημάτων. »

Άρθρ. 2. Εἰς τοὺς 'Ημετέρους ἐπὶ των Ἐσωτερικῶν και ἐπὶ
των Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόν-
τος διατάγματος.

Ἐν Αθήναις τὴν 14 Αὐγούστου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ άρθρα 16 και 18 τοῦ περὶ δημοσίου
λογιστικοῦ νόμου ὡς και τὴν γνωμοδότησιν τοῦ 'Ημετέρου
Ἰπουργικοῦ συμβουλίου ἀπερασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Χορηγείται ἑκτακτος πίστωση ἐκ δραχ. 30,000
ἧτις θέλει χρησιμεύσει εἰς ἑκτακτα ὑγειονομικά μέτρα γάρν
τῆς δημοσίου υγείας, καταλογιζομένη ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1854
εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ των Ἐσωτερικῶν Ἰπουργείου εἰς
ὃν θέλει προστεθῆ νέον κεφάλαιον ὑπὸ σ'. ιγ'. εἰς τὴν ἐπιδημι-
καίῃ ἐπιφυλακτομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Άρθρ. 2. Εἰς τοὺς 'Ημετέρους ἐπὶ των Ἐσωτερικῶν και ἐπὶ
των Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις και δημο-
σίωσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Αθήναις, τὴν 19 Αὐγούστου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Έχοντας ὑπ' ὄψιν τὰ άρθρα 15 και 16 τοῦ περὶ δημοσίου
λογιστικοῦ νόμου και τὸ άρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως των
ἐξόδων τοῦ ἐνεστώτος ἔτους νόμου καθὸς και τὴν ἀπὸ 21
Αὐγούστου τ. ε. πράξιν τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ
προτάσει τοῦ 'Ημετέρου ἐπὶ των Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ, ἀπερα-
σίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Χορηγείται πίστωση ἀναπληρωματικῆ δρασμῶν
10,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. Ρ'. άρθρον 1 « Γενικὰ μέτρα ἀσφάλειας
τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ των Ἐσωτερικῶν Ἰπουργείου τοῦ
ἐνεστώτος 1854 ἔτους.

Άρθρον 2. Εἰς τοὺς 'Ημετέρους ἐπὶ των Ἐσωτερικῶν και ἐπὶ
των Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόν-
τος διατάγματος.

Ἐν Αθήναις τὴν 24 Αὐγούστου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ 'Ημετέρου ἐπὶ των Οἰκονομικῶν Ἰπουρ-
γοῦ ἀπερασίσαμεν και τὴν γνώμην τοῦ 'Ημετέρου Ἰπουργικοῦ Συμ-
βουλίου ἀπερασίσαμεν και διατάττομεν.

Χορηγείται εἰς τὸν 'Ημέτερον ἐπὶ των Οἰκονομικῶν Ἰπουρ-
γῶν ἑκτακτος πίστωση ἐκ δραχ. 3730 δι' ἐκτέλεσιν διόλεπτον
αἰεὶς τριγυλίων δρασμῶν και μονάλεπτον ἰσῆς ἀξίας ἐν τῷ
B. Νομισματοκοπέῳ ὑπὸ τὸ κεφ. 25 τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ
προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ των Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου « Νομι-
σματοκοπέῳ. »

Ὁ 'Ημέτερος ἐπὶ των Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦς θέλει δημο-
σίωσει και ἐκτελέσει τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Αθήναις τὴν 6 Σεπτεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

[Πρῶ κτ. Γερουσίας, Σύνοδος Β'. Περίδος Α'.]

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Έχοντες υπ' όθεν τα άρθρα 15 και 16 του περί δημοσίου λογιστικού νόμου, και το άρθρον 5 του περί κυρώσεως των εξόδων του ένεστώτος έτους νόμου, καθώς και την από 24 τρέχοντος μηνός πράξιν του υπουργικού συμβουλίου, επί τη προτάσει του Ήμετέρου επί των Έσωτερικών υπουργού απεφασίσαν και διατάττομεν.

Άρθ. 1. Χρημαίται πίστωσις αναπληρωματική δραχμῶν 7000 επί του κεφαλ. Γ'. άρθρ. 1 Γενικά μέτρα ασφαλείας του προϋπολογισμού του επί των Έσωτερικών υπουργείου της χρήσεως του ένεστώτος 1854 έτους.

Άρθ. 2. Είς τους Ήμετέρους επί των Έσωτερικών και επί των Οικονομικών υπουργούς ανάθιεται ή εκτέλεσις του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις την 26 Σεπτεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Επί τη προτάσει του Ήμετέρου επί των Έσωτερικών υπουργού, λαβόντες υπ' όθεν τα άρθρα 16 και 18 του περί δημοσίου λογιστικού νόμου ως και την γνωμοδότησιν του υπουργικού συμβουλίου απεφασίσαν και διατάττομεν.

Άρθ. 1. Χρημαίται έκτακτος πίστωσις εκ δραχ. (10,000) ήτις θέλει χρηματίσει εις την παροικουήν και αποστολήν προϊόντων της βιομηχανίας του έθνους εις την εν Παρισίαις συγκροτηθεσομένην κατά το 1855 παγκόσμιον έκθεσιν, καταληφθημένη εις βάρος του διά το 1855 ειδικού προϋπολογισμού του επί των Έσωτερικών υπουργείου επί του προσθέντος ήδη κεφαλαίου ΙΑ. «Εξόδα έκθεσις Ελληνικών προϊόντων.» διά του από 4 Ιουνίου π. ε. βασιλ. διατάγματος.

Άρθ. 2. Είς τους Ήμετέρους επί των Έσωτερικών και Οικονομικών υπουργούς άναθιεται ή εκτέλεσις του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις την 7. Οκτωβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Έχοντες υπ' όθεν το άρθρ. 15 του περί δημοσίου λογιστικού νόμου και το άρθρ. 5 του από 24 Οκτωβρίου 1853 νόμου

περί κυρώσεως του προϋπολογισμού των εξόδων της χρήσεως του 1854, ακολούθητες την γνώμην του Ήμετέρου υπουργικού συμβουλίου, επί τη προτάσει του επί της Δικαιοσύνης υπουργού, απεφασίσαν και διατάττομεν τα εξής.

Άρθ. 1. Εν απουσία των Νομοθετικών Σωματίων χρημαίται διά του παρόντος Β. Διατάγματος αναπληρωματική πίστωσις εκ δραχμῶν 70,000 επί μὲν του κεφ. Ζ'. άρθρ. 4 (ἀποζημιωθῶν ὑπαθίων) δραχ. 20,000 επί δὲ του κεφαλαίου Η'. άρθρ. 4 (ἀποζημιωθῶσι μαρτύρων) δραχ. 50,000 του διά το έτος 1854 ειδικού προϋπολογισμού του υπουργείου της Δικαιοσύνης.

Άρθ. 2. Η τραπεζοαίσις της ἀνωτέρω πιστώσεως θέλει ζατηθῆ συμμόρφως με το άρθρ. 17 του διαληφθέντος περί δημοσίου λογιστικού νόμου ἐν τη πρώτῃ Συνόδῳ των Νομοθετικών Σωματίων.

Εν Αθήναις την 11 Ὀκτωβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Έχοντες υπ' όθεν τα άρθρ. 15 και 16 του περί δημοσίου λογιστικού νόμου και το άρθρ. 5 του περί κυρώσεως των εξόδων του ένεστώτος έτους νόμου, καθώς και την από 10 Ὀκτωβρίου π. ε. πράξιν του υπουργικού συμβουλίου, επί τη προτάσει του Ήμετέρου επί των Έσωτερικών υπουργού απεφασίσαν και διατάττομεν.

Άρθ. 1. Χρημαίται πίστωσις αναπληρωματική δραχμῶν 10,000 επί του κεφαλ. Γ'. άρθρ. 1. Γενικά μέτρα ασφαλείας του προϋπολογισμού του επί των Έσωτερικών υπουργείου του ένεστώτος 1854 έτους.

Άρθ. 2. Είς τους Ήμετέρους επί των Οικονομικών και των Έσωτερικών υπουργούς ανάθιεται ή εκτέλεσις του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις την 19 Ὀκτωβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Β. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν. κ. τ. λ.

Έχοντες υπ' όθεν τας έκτάκτους δαπάνας διά τα την μακαροφάν των τριών Β. πλοίων εκ Τεργέστης εις Πόρον, ήτις τη

Καρίτικας ἢ Εριάνην καὶ τῶν Βοικίων ὁ Περσεὺς καὶ Ὀρρεῖας. ἔτι δὲ τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεως αὐτῶν.

Θεωροῦντες ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν προβλέπεται εἰς τὸν προϋπολογισμόν τῆς Ναυτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ τρέχοντος ἔτους καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ χορηγηθῇ δι' ἐκτάκτου πίστώσεως κατὰ τὰ ἄρθρ. 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ὑπὸ Στοιχ. ΣΙΒ.

ἔχοντες προσέτι ὑπ' ὄψιν τὴν πράξιν τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ ἡμερομηνίαν

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ, ἀποφασίσασμεν καὶ διατάττομεν.

Διὰ τὴν δαπάνην τῆς μεταφοράς τῶν ἀνωτέρω ρηθέντων Β. πλοίων καὶ διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν νὰ χορηγηθῇ πίστῶσις ἐκτάκτος εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργίων ἐκ δραχ. 50,000.

Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.
Ἐν Ἀθήναις 22 Ὀκτωβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ. Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ὡς καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀποφασίσασμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγῆται ἐκτάκτος πίστῶσις ἐκ δραχ. 10,000 ἧτις ἔσται χρησιμεύουσι εἰς ἐκτάκτα ὑγειονομικὰ μέτρα χάριν τῆς δημοσίου υγείας, καταλογιζομένη ἐπὶ τοῦ ἤδη προστεθέντος κεφαλαίου ΙΓ'. « νόσοι ἐπιδημικαὶ » τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὸς 1854 ἔτους προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, ἐπιφυλαττομένης ἐν κειρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Νοεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου

λογιστικοῦ νόμου, καὶ τὰ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ε. ε. νόμου, καθὼς καὶ τὰς ἀπὸ 2 τρέχοντος μηνὸς δύο πράξεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀποφασίσασμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγῆται ἀναπληρωτικὴ πίστῶσις δραχ. 30,000 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1. « γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας » τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τοῦ ἐνεστὸτος 1854 ἔτους, ἐπιφυλαττομένης τῆς διὰ νόμου ἐπιψήφισαις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Νοεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 19 τρέχοντος μηνὸς γνωμοδότησιν τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀποφασίσασμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγῆται ἐκτάκτος πίστῶσις ἐκ δραχ. 30,000 ἐπὶ τοῦ προστεθέντος νέου Κεφ. ΙΓ'. « νόσοι ἐπιδημικαὶ » τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου πρὸς ἀπάντησιν τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν δημοσίου υγείαν ἐξόδων, ἐπιφυλαττομένης τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Νοεμβρ. 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Θεωροῦντες ὅτι ἐνεκα τῆς μεγίστης ἀπορίας εἰς ἣν ἐκρίσκειται τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ὁ δήμος αὗτος δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληρῶσῃ τὰς κυριότερας καὶ πρωτίττας αὐτοῦ ὑποχρεώσεις.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 134 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου καὶ τὴν ἀπὸ 19 Νοεμβρίου τ. ε. πράξιν τοῦ ὑπουργικοῦ

συμβουλίου, εγκρίνομεν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν, νὰ χορηγηθῇ ἐκ τοῦ δημοσίου εἰς τὸν εἰσπρακτέον ὄμιον τὸ αἰτούμενον παρ' αὐτοῦ δάνειον ἐκ δραχμῶν 20,000 ἀποδοτῶν μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ἐκ τῶν πρώτου αὐτοῦ εἰσδημάτων, πρὸς ἀπάντησιν τῶν κυριώτερων αὐτοῦ ἀναγκῶν, καὶ ἰδίως πρὸς πληρωμὴν τῶν γενομένων ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς ὑγιείας τῶν συνδηματῶν του ἐξόδων κατὰ τὴν παρῶσαν περίστασιν τῆς χολῆρας.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸ παρὸν διατάγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Νοεμβρ. 1854.

Ο Θ Ω Ν

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ λ π.

Λαβόντες ὑπ' ἔψιν τὰ ἀρθρὰ 18 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ τὴν ἀπὸ 19 τρέχοντος μηνὸς πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἀπεφασίσαιμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγῆται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἐν κεφαλῇ αἰ-
διῶν ὑπὸ τῶν τῶν τίτλων, «Δάνειον» Κεφ. 26 ἑξακτῶς πέντε εἰς δραχμ. 20,000 ἵνα χρησιμεύσῃ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ πρὸς τὸν ὄμιον τῶν Ἀθηναίων ἐγκριθέντος δανείου, ἐπιφυλαττομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Νοεμβρ. 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ λ π.

Ἐχόντες ὑπ' ἔψιν τὰ ἀρθρὰ 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 26 Νοεμ. ε. ε πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν ἀπεφασίσαιμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγῆται πίστωσις ἀνεπληρωματικὴ δραχμ. 5000 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἀρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ασφαλείας τοῦ διὰ

τὸ ἐνεστῶτος ἔτους προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Νοεμβρ. 1854.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἐχόντες ὑπ' ἔψιν τὰ ἀρθρὰ 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 7 τρέχοντος μηνὸς πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν ἀπεφασίσαιμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγῆται ἑξακτῶς πέντε εἰς δραχμ. 30,000 ἐπὶ τοῦ ἤδη προστεθέντος Κεφαλ. Π'. ε νόμου ἐπιδημικαὶ α τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος 1854 ἔτους τοῦ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς πληρωμὴν τῶν γενομένων ὑπὲρ τῆς δημοσίου ὑγιείας ἐξόδων, ἐπιφυλαττομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰανουαρ. 2855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἐχόντες ὑπ' ἔψιν τὰ ἀρθρὰ 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 7 τρέχοντος μηνὸς πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν ἀπεφασίσαιμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγῆται πίστωσις ἀνεπληρωματικὴ δρ. 30,000 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἀρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ασφαλείας τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος 1854 ἔτους τῆς ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν, ἐπιφυλαττομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Αρθ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰανουαρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΙΤΟΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Γερουσία ἀπερρίσσει τὴν τήρησιν καὶ διακομὴν αὐτῶν εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος, αὐτὰ συνελθόντα εἰς τμήματα θέλουσιν ἐκλεῖψαι ἐπιτροπὴν διὰ τὰ περικείμενα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλασε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Χατζίσκος

Ἄθην. Γρηγοριᾶδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1855. Ἡμέρα Ἡμέτερη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιάδης προσελθὼν εἰς τὴν θύραν γραμματικῶς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην ἀντὶ τοῦ Κ. Α. Δικολαμπῆτος ἀπόντος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Προελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰς δαπάνας τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ὡς καὶ τὴν αιτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθεσὶν ἔχοντα ὡς ἔπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω εἰς τὴν ἐπιφέρειν ὑμῶν τὸ ἐπικείμενον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, περὶ χορηγήσεως τριμήνου πιστώσεως ἀπέναντι τοῦ διὰ τὸ τρίτον ἔτος προϋπολογισμοῦ διὰ τὰς δαπάνας τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Ἰουλίου καὶ Ὀβρίου.

Αἱ ἀνάγκαι τοῦ κράτους σοβαραὶ ὡς πρὸς τὴν φύσιν των δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ἀναβολὴν τῆς τῶν δαπανῶν πληρωμῆς, καθόσον ἄλλως παρέπεται νὰ σταματήσῃ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Κράτους.

Πιστεύω λοιπὸν, Κύριοι, ὅτι τὸ καταπεῖγμα τῶν ἀναγκῶν

τοῦ Κράτους ἐκτελούντες θέλατε ἐπιφέρειν μετὰ σπουδῆς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. ΣΙΑΒΕΡΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, θέλει υποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ υποστηρίχθῃ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήναι τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Ν ΣΙΑΒΕΡΤΟΣ.

Ἐνεκρίθησαν ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερρίσσειν καὶ διατάττειν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσότητος ἴσης τῷ τεταρτημυρίῳ τῆς ὅλικῆς ποσότητος τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ υποβληθέντος εἰς τὴν Γερουσίαν προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855, διὰ τὰ ἐξοδα τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου 1855, καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ ἰδίου προϋπολογισμοῦ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Περὶ τῆς δὲ θεωρηθείσης τῆς ἐκτεπίσεως ἀπερρίσθη κατ' ἐξίσεσιν νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις σήμερον ἐπομένως, μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Ἀθ. Δουδορική καὶ Ἰω. Κολοκοτρώνου, οἱ ᾗς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν πανψηφί διὰ ψήφων 24 κατὰ τὸ ἔδος προσκρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰς δαπάνας τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου τ. ε.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος • Ν Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης • Ν
Ἀναγν. ἀελγιάννης • • • • Σπ.ρίδων Κελογορόπουλος • •
Γεώρ. Κουτουριώτης • • • • Ἀναστάσιος Λόντος • • • Ν

Υάτζης Μαγγίνης	N	Αδάμ Δούκας	
Αναγνώστης Μοναρχίδης	N	Δήμος Κανελλόπουλος	N
Λάμπρης Νάκος		Κωνσταντίνος Κανάρης	N
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος		Τσανετάρης Γρηγοράκης	
Χαρ. Παπαπολίτης	N	Μ. Α. Καίρης	
Ιάκωβος Παξιμάδης	N	Αντών. Γ. Κριεζής	N
Νικόλ. Πραστοκάκης	N	Αντών. Μαυρομιχάλης	N
Σπυρ. Τρικυόπης		Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Φικάρδος Τζιώρατζ		Ιωάννης Σταΐκος	N
Αθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Αναστ. Μαυρομιχάλης	
Βασίλ. Χρηστοκόπουλος	N	Αλέξιος Βλάχοκουλος	
Άνδρ. Χ. Αναργύρου		Δημήτριος Χαταΐκος	N
Νικόλ. Χρυσόγελος	N	Δημήτριος Χρηστίδης	
Γεώργιος Ψύλλης	N	Νικόλ. Μαυρομάτης	N
Ιωάννης Θεοτόκης	N	Αναστ. Σ. Χαριλάμπης	
Ιωάννης Χ. Πέτρου		Παναγ. Λιθωρίκης	N
Αθανάσιος Λιθωρίκης	N	Γεώργ. Αυθοιωνιώτης	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Κωνστ. Προβιλιέγιος	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Ιωάν. Οικονόμου	
Γεώργιος Γλαράκης		Σπύρος Μίλος	
Δημήτριος Βούλγαρης		Γ'γας Παλαμίδης	N
Γαΐκα; Καρακατζάνης	N	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	N
Νικόλαος Ιω. Μιζής			

Αναγνωσθέν έπειτα τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἀρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἐγένετο διὰ χειροτονίας δεκτὸν ὅπως ἔχει.

Ἐκπορορθέν ἐπὶ τέλος καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί διὰ ψήφων 29 κατὰ τὸ ὡς ἀνωτέρω προσαρτώμενον πρωτόεσλλον.

Λαθὼν ἐπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ῥ. Παλαμίδης εἶλεξε τὰδε.

Ὅλος ἐθνικὸν καὶ ὑψηλὸν εἶναι, Κύριοι, τὸ θέμα τῆς παρούσης συντόμου ὁμιλίας μου, καὶ διὰ τοῦτο πειθομαι, ὅτι θέλω εὖρεϊ τὰ αἰσθήματα ὄλων ὑμῶν ταυτιζόμενα εἰς τὴν ἐκφράσιν μου ταύτην.

Ὁ περιώνυμος φιλέλλην, ὁ Γερουσιαστὴς τῆς Γαλλίας, ὁ στρατηγὸς Φαβιέρος, κατὰ τὰς ἐπισήμους πληροφορίες, δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὴν ζωὴν ὁ ἀείμνηστος αὗτος στρατηγὸς ἐπὶ πολλὰ ἔτη μοχθήσας κατὰ τὸν ἀγῶνα μετὰ τοῦ παρ' αὐτοῦ μορφω-

θέντος τακτικοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ πρὸς μόνον τὸν εὐγενῆ καὶ ἱερὸν σκοπὸν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος ἡμῶν, δικαίως εὖρεϊ τὸ ὄνομα τοῦ εὐεργέτου τῆς Ἑλλάδος, καὶ δικαιοῦτερον συνιστάσθαι ἔτι εἰς τὴν τάραν μετὰ τὰ ἀνεξάλειπτα αἰσθήματα τῆς λύπης, τοῦ σπασμοῦ καὶ τῆς ἐργασμένης ἀπάντων ἐν γενεῇ τῶν Ἑλλήνων.

Τὰ ἐθνικὰ ταῦτα αἰσθήματα παραλαβούσα ἐξέφρασεν ἤδη ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, καὶ διεστράνωσεν ἐπὶ περιεσσότερον ἡ ἐθνικὴ δικταγὴ τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως περὶ τερήσεως πένθους τριῶν ἡμερῶν ὑφ' ὄλου τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, καὶ τῆς τελέσεως τῶν ἀρμοδίων ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ αἰσθημοῦ τούτου φιλέλληνος, ἐν εἰς συγκαταριθμεῖται καὶ τὸ ἐνταῦθα γθὲς τελεσθέν μεγαλοσπεπὲς μνημόσυνον εἰς τὴν αὐτικὴν ἐκκλησίαν ἀναρῶρων δὲ τὸ μνημόσυνον τοῦτο δὲν προτιθεμαι νὰ ἀναπληρωθῇ τὴν ἐν ἡμῶν διεστραβῆσεν δικαίαν ἀγανάκτησιν διὰ τὰς ὁποίας ἐξέφρασε τις ἀπὸ τοῦ ἔθματος τῆς ἐκκλησίας ἱστορικὰς παραμορφώσεις καὶ διαστρεμίας, διότι ταύτας ἀπαρρουσόμενας καὶ ἀποδοκιμαζόμενας ὑφ' ὄλου τοῦ ἔθνους θεωρῶ περιττόν νὰ ἀποδοκιμασθῇ ἰδίᾳ καὶ ἡ Γερουσία, ἀλλὰ διὰ νὰ παραστήσω ἐνώπιον ὑμῶν τὸ μέγεθος τῆς ἐργασμένης, ἥτις ὀρεῖται εἰς τὴν μνήμην τοῦ περὶ οὗ πράσσεται φιλέλληνος Φαβιέρου.

Προτείνω λοιπὸν νὰ ἐκφράσῃ καὶ ἡ Γερουσία τὴν λύπην τῆς ἐπὶ τῇ τελευταίῃ τοῦ ἐνδοξοῦ τούτου φιλέλληνος καὶ νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸ Προεδρεῖον ἡ δικηδίδασκίς πρὸς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ τῶν αἰσθημάτων τούτων τῆς λύπης τῆς διὰ τῆς ἀνελεύσεως παραμυθητικῆς ἐπιστολῆς.

Τὴν πρῶτην ταύτην ὑποστηρίζων ἕτερος, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντες, προσέθηκεν ὅτι ἀν ἀπὸ τοῦ ἔθματος τῆς ἐκκλησίας διεκρηγύθησαν αἱ γενόμεναι ἤδη γνωσταὶ ἱστορικαὶ παραμορφώσεις, αὗται εἰσὶν ἀποδοκιμαστέαι οὐκ ἔχοντες ὑφ' ὄλων τῶν ἐπιζόντων Ἑλλήνων οὐχ ἔττον ὁμως πρέπει καὶ τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας νὰ διαφεύσῃ τὰς ἐκφράσεις ταύτας πρὸς ἐπικνώρθωσιν τῶν παραμορφωθέντων γεγονότων τῆς νέας ἱστορίας τοῦ ἔθνους.

Ἄλλοι δὲ τινες ἐπήνεργον ὅτι ἐπειδὴ αἱ ἱστορικαὶ αὗται παραμορφώσεις εἰσὶν αὐταὶ καθ' ἑαυτὰ ἀποδοκιμαστέαι ὡς ψευδεῖς νομίζουσιν ἀρκετὸν τὸ νὰ παραδώσῃ διὰ τῆς σιωπῆς του τὸ Σῶμα ταύτας εἰς τὴν γενικὴν καταφρόνησιν.

Οὕτως ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα παρεδέξατο παμψηφεί τὴν περὶ ἐκφράσεως τῶν αἰσθημάτων τῆς λύπης τῆς εἰς τὴν οἰκογένει-

μειν του αποθανόντος φιλέλληνας Φαβίου ανωτέρω πρότασιν του Γερουσιαστού Κ. Ρ. Παλαμάδου καθ' ολοκληρίαν.

Επομένως ο Κ. Πρόεδρος έλησε την συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οί Γραμματείς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 7 Οκτωβρίου 1855. Ημέρα Παρασκευής.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστών, παρόντων 31 μέλους, ο Πρόεδρος Κύριος Αναγνωστάκης Μοναρχιδης κηρύττει άρχομένην την συνεδρίασιν.

Τά πρακτικά της παρελθούσης συνεδριάσεως επιδιορθωθέντα επικυρώνονται.

Αναγινώσκονται μετά ταύτα

α) Το από 6 Οκτωβρίου ε. ε. έγγραφον του Κ. Προέδρου του υπουργικού Συμβουλίου δι' ου άναγγέλλεται εις την Γερουσίαν ότι η Α. Μ. ο Βασιλεύς δι' Υψηλών Β. Διαταγμάτων υπό ημερομηνίαν 5 Οκτωβρίου ε. ε. εύρεστέθη να δεχθῆ την παραίτησιν του Κ. Ν. Σολιδέργου, ως υπουργού επί των οικονομικών και ως προσωρινώς διευθύνοντος το επί του Β. Οίκου και των εξωτερικών υπουργείων, και διώρισεν επομένως υπουργούς επί των οικονομικών μὲν τον κύριον Αλέξανδρον Κοντίζταυλον, επί των εκκλησιαστικῶν δὲ καί της δημοσίας εκπαιδεύσεως τον κύριον Χ. Χριστόπουλον μέχρι τούδε διευθυντὴν της διοικητικῆς Αστυνομίας Αθηνῶν και Πειραιῶς, και ανέθεσε προσωρινῶς τὴν διεύθυνσιν του επί του Β. Οίκου και των εξωτερικῶν υπουργείου εις τον επί της Δικαιοσύνης υπουργόν Κύριον Μ. Ποτλῆν.

β) Η ὡς εἴης ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1854.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπὴ σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854 ἔτους, ἤτοι, τὴν ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ υπουργείου

των Ἐξωτερικῶν ἐκ Δραχ. 66,946:53

Δικαιοσύνης	»	70,000
Ἐσωτερικῶν	»	236,055
Ναυτικῶν	»	50,000
Οικονομικῶν	»	25,730

Δραχ. 448,731:63

Παρατηρεῖ δὲ οἱ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ ἐπιθέμενοι πρὸς ὑπερτέθειν τῶν πιστώσεων τούτων λόγοι εἰσὶν ἰσχυροί, και κατὰ συνήθειαν πρότειναι τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς και τῶν καθήκοντων τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἔχουσι.

Ἐν ταύταις δ' ἐπιτροπῆ σας ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τοῦ παρελθόντος ὑπουργοῦ χορηγηθεῖσαν βοήθειαν εἰς πολλοὺς των κυρίων Γερουσιαστῶν ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων και δυσχερῶν ἐκείνων περιστάσεων, εἴχεται ἕνα μεθίλωσι τῆς τοιαύτης βοήθειας και οἱ λοιποὶ των κυρίων Γερουσιαστῶν ὡς εὐρανότατοι ἐπίσης ταυτε και ὅσοι εἰς τὰς αὐτὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις και εἰς τὰς αὐτὰς ἀνάγκας.

Ἀθήνησι τὴν 6 Οκτωβρίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Γ. Δαρελιώτης. Δ. Παλαμάς. Ν. Μουραμάτης.
Π. Λαϊδορίκης. Ι. Παζιμάκης.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐκθέσεως ἀπαρασίτου ἢ συζήτησε τοῦ περὶ οὗ πραγματοποιεῖται νομοσχεδίου κατὰ τὴν ἀφῆσιν.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κύριος προϋπουργός, ὁ και ἐπὶ των ἔσωτερικῶν ὑπουργῶν, ανέγνω νομοσχέδιον περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου μεταξὺ Αθηνῶν και Πειραιῶς, ὡς και τὴν συνοδούσαν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑπεται

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως δρόμου σιδηροῦ ἀπ' Αθηνῶν εἰς Πειραιῶς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνο τὴν τιμὴν να υποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν και ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπ' Αθηνῶν εἰς Πειραιῶς Νομοσχέδιον, τὸ ὅποσον ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὰ συννημένα πρακτικά τῆς ΠΣ' συνεδριάσεώς της.

Ἐν τῇ πρὸς τὸ σῶμα τούτο αἰτιολογικῇ μου ἐκθέσει, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτω ἕδε ἀντίτυπον, ἐν ἐκτάσει διελέθησαν οἱ κυριώτεροι λόγοι, ὅφ' ἂν σταζέονται αἱ δικτάσεις τοῦ Νομο-

τηρίαι. Τούς λόγους τούτους ὑφ' ὄριμον σκεψὼν λαμβάνουσα ἡ Γερουσία καὶ θεωροῦσα, ὅτι ἡ σύστασις τοῦ ἐντελεστέρου μίσου συγκατανοίας, περὶ αὐτὴνταῦθα πρόκειται, ἐνῷ δὲν ἐπιβάλλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἐλάχιστον βάρος, ὑπόκειται πρὸς μὲν τοὺς κατοίκους τῶν συνδιηκουμένων πόλεων ἰσότητας παντοίας καὶ ἀμέσου, πρὸς δὲ τὴν Κυβέρνησιν ἐρεστώσας μὲν, ἀλλὰ σημαντικὰς ὅτι ἡ πραγματοποιήσις αὐτοῦ θέλει εἰσκαγαγεῖν εἰς τὸν τόπον κεφάλαια σὺν εὐκαταστάσει, τὸ πλείστον τῶν ὁποίων θέλει περιελθεῖν εἰς χεῖρας τῆς ἐργατικῆς τάξεως ὅτι αὐτῶν τοῖς ἀλλοῖς θέλει συντελέσει εἰς τὴν δικαιοσύνην τῶν περὶ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, πάντα ταῦτα λέγον, ὑπ' ὄρινον λαμβάνουσα ἡ Γερουσία θέλει καὶ αὕτη, δὲν ἀμφιβάλλει, παραδοῦναι τὸ Νομοσχέδιον τούτο.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκτελεστικῶν Υπουργῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον φερουσὴν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκτελεστικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Δ Γ ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ἐπισημασμένοι ἡμερῶν μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασάσμενοι καὶ διακρίτμενοι.

Ἄρθρ. 1. Τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει δύναται νὰ παραχωρηθῆ εἰς ἰδιωτῶν ἢ εταιρίαν δικαίωμα ἀποκλειστικὸν πρὸς σύστασιν σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἐπὶ τῇ ἐκείναι τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ διάρκεια τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιοῦματος δύναται νὰ προσδιορισθῆ μέχρι πενήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως αὐτοῦ Β. Διατάγματος.

Τῆς ἐκδόσεως τοῦ Διατάγματος τούτου προκρίττει ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς τὴν ἔθνην Τράπεζαν παρακατάθεσις τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς μετρητὰ ἢ εἰς Τραπεζικὰς μετοχὰς λόγῳ ἐγγυήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διὰ τοῦ ἐπομένου ἄρθρου ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων.

Ἄρθρ. 3. Ἐντὸς ἐνὸς ἐτοῦς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένου Β. Διατάγματος ὁ ἐργολάβος ἔρει-

κει νὰ καμῆ ἐναρξίν τῶν πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἐργασιῶν, καὶ ν' ἀποπερατώσῃ αὐτὰς ἐντὸς δύο ἐτῶν τὸ πλεον ἂν τῆς αὐτῆς κατέλει. Ἐάν ὁ ἐργολάβος δὲν καμῆ ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν ἢ δὲν ἀποπερατώσῃ αὐτὰς, καὶ θέσῃ εἰς πλῆρη ἐνέργειαν τὸν σιδηροδρόμον ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ταχθεισῶν προθεσμιῶν, θέλει κερῖν ἰσὺν δι' ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ἀποφάσεως τοῦ παραχωρηθέντος εἰς αὐτὸν δικαιοῦματος ἢ ἐν ἑκείνῃ περιπτώσει τὸ ἐν τῇ ἔθνην Τράπεζῃ λόγῳ ἐγγυήσεως παρακατάθεσμένων πασῶν μεταβαλεῖ αὐτῷ τὸ δικαίωμα, καὶ ἀποκλειστικῶς τινος εἰς τὴν πλῆρη κυριότητα καὶ ὀνομασίας εἰς τὴν δευτέραν, τὸ μὲν παρακαταθέν ἀποπερατῆται τὸ πλεον εἰς, τὰ δὲ πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἀποφάσει εἰς τὰ κτήματα ἢ ἐργαζόμενα κτήρια καὶ ἄλλα ἐπὶ τῇ Κυβερνήσει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ θεσπῇ, ὅπως εὐερίσθησιν εἰς τὴν ἀποφασίζον διὰ λογαριασμοῦ τοῦ ἐργολάβου ὑπὸ τῶν ὄρων τῶν ν' ἀναφερόμεναι καὶ φέρουσιν εἰς μέρος τὸν σιδηροδρόμον, ἀποφασίζαί. Πρὸ τούτου ὅμως θέλει δοθῆ εἰς τὸν ἐργολάβον τιστῶν μισθῶν τελευταία προθεσμίας.

καθ' ὅλην τὴν ἐργασίαν τῆν διάρκειαν ὁ ἐργολάβος ἔχουσα καὶ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς ἔθνην Τράπεζῆς τοὺς κανονισμένους τόκους τῆς χρηματικῆς παρακατάθεσης.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμος χαρακτηρίζεται ἔργον δημοσίας ἀνάγκης, ἐπομένως ὁ ἐργολάβος ἔχει δικαίωμα εἰς καταναγκαστικὴν ἐκποίησην ἐπ' ἐκείνων τῶν γηπέδων καὶ οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα ἤθελον κερῖθ ἀναγκαῖα.

1) Εἰς τὸν σιδηροδρόμον καὶ εἰς τὸ πειραιακὸν αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς οἰκίστους τῶν ἐπιστατῶν καὶ ὁδομητῶν.

2) Εἰς τὴν σύστασιν κτιρίων καὶ καταστημάτων κατὰ τοὺς σταθμούς καὶ τὰ ἐπιβατήρια καὶ ἀποβατήρια μέρη.

3) Εἰς τὴν ἐξόρυξιν καὶ μεταφορῶν χωμάτων καθόσον ἢ προσωρινῇ αὐτῶν χρῆσι ἤθελον ἀποδειχθῆ μὴ ἀναγκαῖα.

4) Εἰς τὴν τυχόν κατασκευὴν ἁδῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τεθῶσιν εἰς σφαιρικὴν καὶ ἄλλα μέρη μετὰ τοῦ σιδηροδρόμου.

Τὰ ἔθνην γήπεδα καὶ οἰκοπέδα, τὰ ὁποῖα ὁ σιδηροδρόμος καὶ τὰ παρακρήματα του ἤθελον καταλάβει, θέλουν παραχωρηθῆ δωρεάν εἰς τὸν ἐργολάβον, ὑπόχρεων νὰ πληρῶσῃ μόνον τὴν ἀξίαν τῶν ἐπ' αὐτῶν τυχόν οἰκοδομημάτων καὶ φυτειῶν.

Ἄρθρ. 5. Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐκποιήσεως, εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ἐνδιαλαμβανόμενας εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἀποφασίζει ὁ νομάρχης, ἀκούων τὴν γνώμην

πεντακλάσις ἐπιτροπὴς διοριζομένης παρ' αὐτοῦ, καὶ συγκαι-
μάνης ἐξ ἑνὸς μηχανικοῦ, ἑνὸς δικηγόρου, ἑνὸς ἰδιοκτήτου, ἑνὸς
ἐμπόρου καὶ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ
ὅποιου καίται τὸ κτήμα. Διύονται δὲ ἀνεφύτητα τὰ μέρη να
ἐκκαλέσῃσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν
ἑσωτερικῶν.

Ὁ κύριος τοῦ κτήματος, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἐμποίησις, ἢ
ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν
μόνον ἐντὸς ἑκτῶ ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ'
ἣν αὐτὴ ἵθελι τῷ κοινοποιεῖν.

Ἄρθρ. 6. Τῆς ἐμποίησις προηγεῖται πάντοτε ἀποζημίωσις
ἐπὶ τῇ βῆσει ἐκουσίῳ συμβιβασμοῦ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτοῦ, ἢ ἀπο-
ζημίωσις ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βῆσει ἐκτιμήσεως, γινομένης ὑπὸ
ἐπιτροπῆς, συγκαιμάνης ἐκ τοῦ νομάρχου ὡς προέδρου αὐτῆς,
τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, τοῦ δημάρχου, ἑνὸς πληρεξουσίου
τοῦ ἐργολάβου, καὶ ἑνὸς τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος· ἡ ἐπιτροπὴ
ἀποφασιζέει διὰ πλειονοψηφίας, ἔχουσα μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως
ὄχι τὴν ἀξίαν τὴν ὅποιαν ἔλαβε τὸ κτήμα διὰ τοῦ συσταθε-
σομένου σιδηροδρόμου ἢ παραρτήματος τινος αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν
ὅποιαν εἶχε πρὶν ἢ κατασκευῆ τοῦ σιδηροδρόμου ἢ τοῦ παραρ-
τήματος κοινοποιεῖν. Ἐκδοθεῖσης τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐνεργου-
μένης τῆς ἀποφάσεως, ὁ κύριος τοῦ κτήματος ὑποχρεοῦται νὰ
παρῶσθῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἐργολάβον, καὶ χρῆσις οὕτως κατανα-
κῆται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 7. Πλὴν τοῦ δικαίωματος τῆς καταναγκαστικῆς ἐκ-
ποίησεως παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ δικαίωμα παρο-
δικῆς χρήσεως ἑνῶν γαιῶν πρὸς ἐξόρυξιν γραμάτων, λίθων, χα-
λιῶν καὶ ἄμμου, καὶ πρὸς σύστασιν δικμῶν ἁδῶν, πρὸς με-
τακόμισιν τοῦ ὑλικῶ.

Ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν παραδικὴν χρῆσιν τῶν γαιῶν τού-
των, γίνεσθαι ἀπαραλλήλωτος ὡς καὶ ἡ διὰ τὴν καταναγκαστικὴν
ἐμποίησιν ὡς μέτρον δὲ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώ-
σεως λαμβάνεται ἡ εἰς τῆς χρήσεως ἐλάττωσις τῆς ἀξίας τῶν
γαιῶν.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἔγλαια, ὁ σίδηρος, καὶ ἅπαν ἐν γίνεσι τὸ πρὸς κα-
τασκευῆν τοῦ σιδηροδρόμου ἀναγκαῖον ὑλικόν, πρὸς δὲ καὶ τὰ
ὄχηματτα, αἱ φορηγαὶ ἀμαξῆαι, αἱ ἀκίνητοι καὶ κινηταὶ μηχαν-
αὶ, τὰ πάντοτε εἰδῶς ἐργαλεῖα, τὰ προσδιορισμένα εἰς τὴν σύ-
στασιν καὶ τὴν κατὰ πρότερον πλήρη ἐνέργειαν τοῦ σιδηροδρόμου

ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς παντὸς τέλους κατὰ τὴν εἰς τὸ
Κράτος εἰσπρωγὴν των.

Ἄρθρ. 9. Ἄνευ ἀδείας τοῦ ὑπουργεῖου τῶν ἑσωτερικῶν δὲν
δύναται ὁ ἐργολάβος ἢ ἀπαλλοτριωτὴ κανὲν τῶν εἰς τὸν σιδη-
ροδρόμον ἢ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ ἀναπάντων γκαπέδων, οἰκο-
πέδων ἢ κτιρίων.

Ἄρθρ. 10. Πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων καὶ πραγματοῖων διὰ
τοῦ σιδηροδρόμου θέλει γίνεσθαι χρῆσις τῆς δυνάμεως τοῦ ἀτ-
μοῦ. Χρῆσις ἄλλης φυσικῆς δυνάμεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ
μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 11. Κατὰ τὴν παραχώρησιν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δι-
καιώματος θέλουσιν προσδιορισθῆ δι' ἅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ
αἱ διὰ τὴν μεταφορὰν τιμηαὶ, εἰς τῶν ὁποίων τὴν εἰσπραξίν ὁ
ἐργολάβος ἔχει δικαίωμα. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀν-
θρώπων δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῆ ἀνωτέρα τῶν 75 λεπτῶν
δι' ἕκαστον ἄτομον εἰς τὰ ὄχηματτα τῆς πρώτης τάξεως καὶ
50 εἰς τὰ τῆς δευτέρας· ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πραγ-
ματοῖων θέλει προσδιορισθῆ ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς κατ' εἶδος δικι-
ρεσεως αὐτῶν εἰς τρεῖς τάξεις· καὶ διὰ μὲν τὰς τῆς πρώτης
τάξεως δὲν δύναται νὰ υπερβαίνῃ τὰ 50, διὰ δὲ τὰς τῆς δευ-
τέρας τὰ 40 λεπτά καὶ διὰ τὰς τῆς τρίτης τὰ 30 λεπτά τὰς
ἑκατὸν ὀκάδας.

Αἱ τιμηαὶ αὗται δὲν ἰσχύουσι διὰ τὰς ὀγκώδεις καὶ ἀδικαιε-
τους πραγματείας, αἵτινες ζυγίζουσι πλέον τῶν δικασίων ὀκά-
δων, οὔτε δι' ἐκείνας, αἵτινες ἔχουσαι ὄγκον ἡμισσεως κοβικοῦ
B. πήχειος, ζυγίζουσιν ὀλιγώτερον τῶν ἑκατὸν ὀκάδων· ἡ τιμὴ
διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν τοιούτων πραγματειῶν θέλει προσδιορι-
ζεσθαι δι' ἰδιαίτερας μεταξὺ τῶν φορτωτῶν καὶ τοῦ ἐργολάβου
συμφωνίας.

Ἄρθρ. 12. Πλὴν τῶν διὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου
καὶ ἐξ ἄλλων ἀστυνομικῶν λόγων ἀπαγορευμένων πραγματειῶν,
ὅλων τῶν λοιπῶν τὴν μεταφορὰν ὀφείλει νὰ δυσκολύνῃ ὁ ἐργο-
λάβος ἄνευ διακρίσεως προσώπων, ἐπιφυλαττομένων ὅμως τῶν
εἰς τὴν Κυβέρνησιν παραχωρηθέντων δικαιωμάτων διὰ τὴν στρα-
τιωτικὴν, ναυτικὴν καὶ ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν (ἄρθρ. 20, § 5).

Ἄρθρ. 13. Τῆς μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν ἰδιοτῶν περὶ
ἐφαρμογῆς τοῦ τιμολογίου διαφορὰς λῆει δι' ἀποφάσεως τοῦ ὁ
Νομάρχου, ἐπιφυλαττομένης τῆς προσηγῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον
τῶν ἑσωτερικῶν.

Ἄρθρ. 14. Παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ δικαίωμα νὰ
[Πρῆκτ. Γερουσ. τῆς Β' Συνόδ. Δ' Περιόδ.] 39.

ένεργῆ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀστυνομίαν τῆς ὁδοῦ δι' ἰδίων ὑπαλλήλων, οἵτινες διαρρητίζουσιν αὐτὴν κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Υπουργείου ἐκδοθησόμενον κανονισμόν.

Οἱ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου διοριζόμενοι ἔχουσι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀστυνομικὰ αὐτῶν καθήκοντα, τὰς ιδιότητας τῶν δημοσίων ἀστυνομικῶν ὀργάνων.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἐργολάβος θέλει νὰ διατηρῆ τὸν σιδηροδρόμον καὶ τὰ δικηματοκομιστικὰ μέσα δικητικῶς εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἡ μεταφορὰ νὰ γίνῃται ἀσφαλῶς καὶ συμφωνίως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· δύναται δὲ νὰ ὑποχρεωθῆ εἰς τοῦτο δικητικῶς.

Ἄρθρ. 16. Δι' ἄλλων ἐργολάβων σύστασις δευτέρου σιδηροδρόμου, ὅστις ἔχων τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυνσιν νὰ ἐνάη τὰς δύο πάλεις, δὲν συγχωρεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρ. 17. Ὁ ἐργολάβος δύναται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆ βασιλικῆ ἐγκρίσει νὰ ἐπιτείνῃ τὸν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηροδρόμον καὶ νὰ συστήσῃ καὶ κλάδους αὐτοῦ, ἐκρημαζόμενων εἰς τοὺς νέους τοῦτους σιδηροδρόμους ὅλων τῶν ὄρων τοῦ παρόντος Νόμου, πλὴν τοῦ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, τὸ ὅποιον συντελεσθῆ μὲ τὸ τῆς κυρίας ὁδοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκταθῆ πέραν αὐτοῦ ἀνευ νόμου.

Ἄρθρ. 18. Ἄν ὁ ἐργολάβος τοῦ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηροδρόμου δὲν θελήσῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ, ἔχων τὴν προτίμησιν ἐπὶ ἴσοις ὅροις, τὴν ἐξακολούθησιν αὐτοῦ ἢ τὴν σύστασιν κλάδων, δύναται ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις νὰ παραχωρηθῆ εἰς ἄλλους· ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται τότε, καθ' ὅσον δὲν ἤθελε συμφωνήσῃ ἰδιαιτέρως μὲ τοὺς ἐργολάβους τῶν προσθέτων ὁδῶν, νὰ συγχωρῆ εἰς τούτους νὰ ἐνεργήσῃ τὴν μεταφορὰν οἱ ἴδιοι διὰ τοῦ σιδηροδρόμου του, καὶ προσέτι ν' ἀνεγείρωσιν ἐπ' αὐτοῦ δι' ἰδίων ἐξόδων τ' ἀναγκαῖα καταστήματα.

Διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐνδεχομένην ζημίαν καὶ βλάβην λαμβάνει παρὰ τῶν ἐπιτηθέντων ἐργολάβων πλήρη ἀποζημίωσιν. Τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιορίζεται, ἐν ἑλλείψει ἐκουσίου συμβιβασμοῦ, ὑπὸ τοῦ Νομάρχου καὶ τισσάρων πραγματογνωμόνων, διοριζομένων τῶν μὲν δύο ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ Πειραικικοῦ σιδηροδρόμου, τῶν δὲ ἄλλων ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ νέου σιδηροδρόμου.

Ἄρθρ. 19. Ἀνάγκης τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, ὁ σιδηροδρόμος μὲ ὅλων τῶν ἀκινήτων περιουσιῶν

αὐτοῦ, τίθιμενος ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς καλὴν κατάστασιν, μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τῆς Κυβερνήσεως, ἀνκληρονομήσας τὴν ἐνεργίαν του ἢ ἀπ' εὐθείας, ἢ δι' ἐνοικιάσεως πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ λοιπὰ μετακομιστικὰ μέσα, ἢτοι τὰς μηχανάς, ἀμάξας, καὶ ἄλλα κινητὰ, δύναται νὰ παραποκτήσῃ ἡ Κυβέρνησις δι' ἰδιαιτέρως μετὰ τοῦ ἐργολάβου συμφωνίας.

Ἄρθρ. 20. Ἡ Κυβέρνησις θέλει διαπραγματευθῆ μετὰ τοῦ ἀναδεχθεσομένου τὴν ἐπιχείρησιν ἐργολάβου καὶ ἀπορασίσει ἀπὸ κοινοῦ.

α) Τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς δι' ὅλων τῶν διαμέσεων σιμείων.

β.) Τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ τὰ ἀφορῶντα τὰ μετακομιστικὰ μέσα·

γ.) Τὰ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος·

δ.) Τὸ τιμολόγιον·

ε.) Τὸν ἐλάχιστον ὄρον τῶν καθ' ἑκάστην ἀναχωρήσεων καὶ τὴν ταχύτητα τῆς κινήσεως·

ς.) Τὰς σχέσεις τῆς ἐργολαβίας πρὸς τὴν Γενικ. Διεύθυνσιν τῶν Ταχυδρομείων, καὶ πρὸς τὴν στρατιωτικὴν καὶ ναυτικὴν διοίκησιν·

ζ.) Τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀποζημιώσεις διὰ τὴν τυχόν ἀπώλειαν ἢ ἐλάττωσιν τῶν μεταφορομένων πραγμάτων·

η.) Τὰ ἀφορῶντα τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος ἔθελε παύσει ἐμπληρῶν τοὺς γενικοὺς ἢ μερικοὺς ὄρους τῆς συμφωνίας·

θ.) Τὰ περὶ μετοχῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μετόχων, ἐὰν ἡ ἐργολαβία παραχωρηθῆ εἰς ἑταιρίαν, καὶ περὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς τὸ κοινόν.

ι.) Ἐὰν ἀφορῶντα τὸ ἐροιστικόν τῆς Κυβερνήσεως δικαίωμα. Ὁ παρὸν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν κερθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπορασίσει τὴν τιμωσὴν καὶ δικαιοσύνην αὐτῶν εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος, αἵτινα συνελθόντα εἰς τμήματα θέλουσιν ἐκλέξει ἐπιτροπὴν διὰ τὰ περαιτέρω.

Λαθὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Μικρομαμάτης εἶπε· πεθοῦθις εἰς τὴν ὀρόνησιν καὶ ὀρθὴν κρίσιν τοῦ κυρίου Πρωθυπουργοῦ τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶν εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐλήφθησαν ἤδη ὅλα τὰ πρόσφορα μέτρα πρὸς περιστολὴν καὶ ἐξαλείψιν τῆς λαοφθόρου νόσου γολέρας, τῆς ἀπὸ τινῶν

ήμερον ἐνεκλήσας εἰς Αἰτωλοακαρνανίαν, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ ἐνδοξον μὲν ἄλλοτε νῦν δὲ πολυστέφανον Μεσολόγγιον. Ἄλλ' ἄς μοι συγχωρηθῆ νὰ ὑψώσω καὶ ἐγώ, τέκνον τοῦ μαστιζομένου ἐαυτοῦ τόπου, φωνὴν ὑπὲρ τῶν παθόντων του, διὰ νὰ μὴ ἤθελε θεωρηθῆ ὡς ἀνάληγτος ἀπέναντι τῆς κοινῆς του συμφορᾶς, καὶ νὰ προτείνω δύο τινὰ μέτρα ἐπικουρικοῦς εἰς ὅσα ἐληφθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Σ. Βασιλέως μας. α.) τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν νὰ συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ διὰ τῶν Πραξένων νὰ ζητηθῆ ὑπὲρ τοῦ μαστιζομένου τόπου ἡ συνδρομὴ τῶν ἐξω ὁμογενῶν, οἵτινες ἄειποτε εὐδείχθησαν γενναῖοι καὶ ἐλευθῆριοι πρὸς πᾶσαν ἀγαθοεργὴν πράξιν, πρὸς πᾶν ὄ,τι φυλάνηρωπον καὶ εὐγενές, πρὸς πᾶσαν τέλος ἀνάγκην τῆς πατρίδος. β.) νὰ συσταθῶσι καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς Σύρον ἐπιτροπὴ πρὸς εἰσπραξὶν γραμματικῶν ἢ οἰωνδήποτε ἄλλων συνδρομῶν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων. Τὰ μέτρα ταῦτα θεωρῶν κατάλληλα πρὸς ἀνακουρῆσιν τῶν κοινῶν συμφορῶν καθυποβάλλω εἰς τὸν Κ. Πρωθυπουργόν, ὅστις πέποιθα ὅτι θέλει σπύσει νὰ τὰ θέσῃ εἰς ἐνεργεῖαν, ὡς καὶ πᾶν ὄ,τι ἄλλο ἢ πατρικὴ μέριμνα τῆς Κυβερνήσεως ἤθελε θεωρηθῆ ἀναγκαῖον καὶ λυσιτελές.

Ἀπαντῶν ὁ Κύριος Πρωθυπουργός εἶπεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως, ἀμὰ περιήλθεν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς τοῦ θλιβεροῦ τυφτο ἀκουστικῆς ἐνσκήψεως τῆς γολέρας, δὲν ἔλλειψεν ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ ἐκ τῶν ἐνότων πᾶν ὄ,τι ἐθεώρησε κατάλληλον εἰς τοιαύτην δυσχερῆ περίστασιν· ἀμείως ἀπέστειλεν ἐνταῦθεν καὶ ἰατροὺς ἐκ τῶν ἐμπειροτέρων καὶ φάρμακα· συνέστησεν ἐν λοιμοκαθαρτήριον εἰς Τροιζῶνια, καὶ ἐν κριθῆ ἀναγκαῖον θέλει συστήσῃ καὶ ἕτερον ἀλλαγῶν, καὶ τέλος διέταξε πᾶν ὄ,τι θεωρεῖται ἀναγκαῖον διὰ τε τὴν πρόληψιν τῆς διαδόσεως καὶ διὰ τὴν περιστολὴν τοῦ κακοῦ. Τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου προαγορευόμενος δεύτερα μέτρα περὶ βοηθειῶν καὶ συνδρομῶν ἑσωτερικῶν τε καὶ ἐξωτερικῶν, ἡ Κυβέρνησις εὐχαρίστως ἀποδέχεται, καὶ θέλει σκορῆθῆ διὰ νὰ θέσῃ ταῦτα εἰς ἐνεργεῖαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλασε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1855 ἡμέρα Σάββατον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐκ δραχ. 448731 καὶ 63, εἰς θάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1854, καὶ μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ιω. Σταϊκοῦ καὶ Ν. Πρασσακάκη, δι' ἧς ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία πλεονεξοῦται αὐτὴν πειμψηρεῖ διὰ ὑψῶν 30 κατὰ τὸ ὅδε προσκρῶμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας. Ἀναγνωσθέντα ὑστερον τὰ ἀρθρ. 1 καὶ 2 ἐγέναντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὡς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἔχουσι.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1854.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος · Ν	Ἀδάμ Δούκας · · · · ·
Ἀναγν. Δελιγιάννης · · · · ·	Δῆμος Κανελλόπουλος · · Ν
Γεωργ. Κουτουριώτης · · · · ·	Κωνσταντῖνος Κανάρης · · ·
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης · Ν	Τσανετᾶκης Γρηγοράκης · · ·
Σπυρίδων Καλογερόπουλος · ·	Μ. Α. Καίρης · · · · ·
Ἀναστάσιος Λόντος · · · · Ν	Ἀντών. Γ. Βριαζῆς · · · · ·
Τάκης Μαγγίνης · · · · · Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης · · · Ν
Ἀναγνώτης Μοναρχίδης · · Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας · · · Ν
Ἀλέκτρος Νάκος · · · · ·	Ἰωάννης Σταϊκός · · · · Ν
Διαμ. ντ. Ν. Ὀλύμπιος · · · ·	Νικόλ. Πρασσακάκης · · · Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης · · · · Ν	Σπυρ. Τρικοπίης · · · · ·
Ἰωάννης Παζιμάδης · · · · Ν	Ῥιζοκόδος Τζιώφης · · · · ·
Γ. Παπαηλιόπουλος · · · · Ν	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης · · Ν
Γεώργιος Γλαράκης · · · · ·	Βασίλ. Χρηστακίπουλος · Ν
Δημήτριος Βούλγαρης · · · Ν	Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου · · · Ν
Γρίκιος Καρκατζιάνης · · · ·	Νικόλ. Χρυσόγιλος · · · Ν
Νικόλαος Ἰω. Μήζης · · · · Ν	Γεώργιος Ψύλλας · · · · Ν

Ιωάννης Θεοτόκης	Αναστ. Σ' Χαρχλάμπης . . . N
Ιωάννης Χ. Πέτρου	Παναγ. Λιδωρίκης N
Αθανάσιος Λιδωρίκης	Γεώργ. Δουβουνιώτης N
Γεώργιος Δαρειώτης	Κωνσ. Προβιλέγιος
Αναστ. Μαυρομιχάλης	Ιωάν. Οικονόμου
Αλέξιος Βλαχόπουλος	Σπύρος Μίλιος
Δημήτριος Χατσίτσος	Ρήγας Παλαμίδης N
Δημήτριος Χρηστίδης	Δημήτριος Α. Κουντουριώτην .
Νικόλ. Μαυρομιχάτης	

Υποφορηθήν επί τέλους και τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολογῶν, ἐγένετο δεκτὸν παμφηρεὶ διὰ ψήφων 30 κατὰ τὸ ὡς ἐπίσης προσκατῆμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας ὥστε τὸ Νομισματικὸν αὐτὸ ἔχει ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 26 Σεπτεμβρίου τ. ε.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομισματικοῦ περὶ ἐκτάκτων καὶ ἀνεπληρωσιῶν πινακῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1854.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος . . . N	Ιωάννης Χ. Πέτρου N
Αναγν. Δελιάννης	Αθανάσιος Λιδωρίκης N
Γεώργ. Κουντουριώτης	Γεώργιος Δαρειώτης N
Ιωάννη. Θ. Κολοκοτρώνης . . . N	Γ. Παπαγιωάννου
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . .	Γεώργιος Γιαράκης
Αναστάσιος Λόντος	Δημήτριος Βούλγαρης N
Τάτσης Μαγγίνας	Γρίκος Καρακατζῆνης
Αναγνωστὴς Μοναρχίδης . . . N	Νικόλαος Ιω. Μίξης
Αάμπρος Νάκος	Αδάμ Δούκας
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	Δῆμος Κανελλόπουλος N
Χιράλ. Παπαπολάτης	Κωνσταντῖνος Κανάρης
Ἰάκωβος Παζιμαδῆς	Γεωργίου Γρηγοράκης
Νικόλ. Πρασσακῆς	Μ. Α. Κάζης
Σπυρ. Τρικούπης	Αντών. Γ. Κριαζῆς
Ἐκκάρδος Τζιώρατζ	Αντών. Μαυρομιχάλης N
Αθανάσιος Γρηγοριάδης	Δημήτρ. Πλαπούτας
Βασιλ. Χρηστακόπουλος	Ιωάννης Σταῖκος
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	Αναστάσιος Μαυρομιχάλης . . .
Νικόλ. Χρυσόγελος	Αλέξιος Βλαχόπουλος N
Γεώργιος Ψύλλας	Δημήτριος Χατσίτσος N
Ιωάννης Θεοτόκης	Δημήτριος Χρηστίδης

Νικόλαος Μαυρομιχάτης . . . N	Ιωάν. Οικονόμου
Αναστάσιος Σ. Χαρχλάμπης . . N	Σπύρος Μίλιος
Παναγ. Λιδωρίκης	Ρήγας Παλαμίδης N
Γεώργ. Δουβουνιώτης	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης . .
Κωνσ. Προβιλέγιος	

Ανεγνωσθε ἔπειτα ἡ ἐπὶ τοῦ Νομισματικοῦ αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιτροπῆς ἔγρουσα ὡς ἔπεται ἐν τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ σας ἔγρουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τοῦ παραβάντος ὑπουργείου χορηγηθείσαν βοήθειαν εἰς πολλοὺς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων καὶ δυσχερῶν ἐκείνων περιστάσεων, εὐχεται ἵνα μεθίξωσι τῆς τοιαύτης βοηθείας καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὡς εὐριθύντες ἐπίσης τότε καὶ οὗτοι εἰς τὰς αὐτὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις καὶ εἰς τὰς αὐτὰς ἀνάγκας.

Ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης, εἰπόντος τινος ὅτι ὑποστηρίζει αὐτὴν πληρέστατα, ἕτερος λαθὼν τὴν λόγῳ ἐπέσειεν, ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ εἶναι ἐναντίος εἰς τὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντα τῶν ἄλλων νομίζει ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδεμίαν πράξιν τῆς Γερουσίας πρέπει νὰ λάβῃ χώραν, καὶ ὅρασι ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπινοήσασα τοιαύτην γνωμοδότησιν παρεστράφη τῶν καθηκόντων τῆς ὡς γνωμοδοτήσασα ἐπὶ ἀντικειμένῳ τὰ ὅποια δὲν προσέχληθη νὰ ἐξετάσῃ ἐκτός δὲ τούτου ἡ εὐχὴ ἢ ἡ γνωμοδότησις αὐτὴ εἶναι πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ἀντισυνταγματικὴ, διότι ἐὰν μὲν ἀφορᾷ τὴν χορηγήσιν ἀποζημιώσεως ἀντικαταβήτως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ συντάγματος, καθ' ὅς οἱ Γερουσιασταὶ λαμβάνουσιν ἀποζημιώσιν δι' ὅσον ἐκάστοτε διακρίνωσιν αἱ νομοθετικαὶ ἢ δικαστικαὶ ἐργασίαι αὐτῶν ἐὰν δὲ ἀφορᾷ τὴν χορηγήσιν βοηθείας ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ αὐτοῦ συντάγματος, κατὰ τὸ ὅποιον οὐδεμίαν πρότασιν ἀφορῶσα αὐξάνει ἐξόδον διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπου παραγγίλει ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας. Ἡ Κυβέρνησις ὁμοῦ δύναται νὰ πράξῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πᾶν ὅ,τι νομίζει δίκαιον ἀντι τινος δημοσίας πράξεως τῆς Γερουσίας.

Εἰπόντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ὅτι ἡ Γερουσία βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρει βῆτην ἀπόφασιν περὶ χορηγήσεως βοηθείας, οὐχ ἦττον ὁμοῦ ἐπὶ ὑπαρχούσῃ γνωμοδοτήσεως ἢ εὐχῆς πρέπει νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀνήκουσαν παραπομπὴν αὐτῆς ἀφοῦ δὲν ὑπάρχῃ ἐναντιότης τις εἰς τὴν αὐσίαν, ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἀντιλέγων εἰς τὸν προαγορευόμενον ἐπέσειεν, ὅτι οἱ λόγοι τοῦ προλαλήσαντος, εἰπόντος ὅτι συνταγματικῶς ὡς

πρός τὸν τύπον μόνον, τὸν ὅποιον πολὺ κηδεταί, οὐδεμία ἀπόφασις τῆς Γερουσίας δύναται νὰ ἐπέλθῃ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου τότε ἤθελον εἶσθαι ἰσχυροὶ ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ ἢ καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας συντάτῃ λογαριασμὸν τοιαύτης ἀποζημιώσεως ἢ βοήθειας, καὶ κατεδείκνυσεν ἢ πρότεινεν αὐτὸν εἰς ἐξόφλησιν· ἀλλ' ἐνταῦθα ἔχει ἄλλως τὸ πρᾶγμα. Ἡ ἐπιτροπὴ εὐρούσα ἐν τῇ ἐπαξεργασίᾳ τῶν ἐπιψηφισθεισῶν ἤδη πιστώσεων ἐξῆδον τι ἑκτακτον, καὶ μαθοῦσα ὅτι ἐξῆδεύθη ἢ ἐχορηγήθη ἕνεκα ἐκτάκτων περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν εἰς Γερουσιαστάς, προσέθηκε τὴν προκειμένην γνωμοδότησιν τῆς, διὰ τῆς ὁποίας εὐχεται κατὰ δίκαιον λόγον νὰ ἐπεκταθῇ ἢ χορηγηθεῖσα βοήθεια καὶ εἰς ὅλους τοὺς Γερουσιαστάς ὡς εὐρεθέντας ἀπαντας εἰς τὰς αὐτὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις καὶ εἰς τὰς αὐτὰς ἀνάγκας· ταυτέσιν ἐπράξεν ὅ,τι ἔδει νὰ πράξῃ ὁμοθυμαδὸν ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν τῆς τεθέντων πραγμάτων. Ἐκάστη ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιφέρει οἰκισθῆσθε κρίνει ἀναγκαστικὰ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἔργου ὅπερ ἐπιφορτίζεται νὰ ἐπιξεργασθῇ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἢ προκειμένη ἐπιτροπὴ οὐ μόνον δὲν παρεξέτραπῃ τῶν καθηκόντων τῆς ἀλλ' ἐπράξε καλῶς ἐπιβεβαιώσασα τὴν βεβηθεὶσαν γνωμοδότησιν, καὶ ἐπὶ πλέον ἐπέβλεπεν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο πρὸς τιμωρίαν τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης ἧτις ἠθέλησε διὰ τῆς χορηγήσεως τῆς τοιαύτης βοήθειας νὰ διασειλῇ τὰ μέλη τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας, χορηγήσασα βοήθειαν εἰς τοὺς μὲν, καὶ ἐγκαταλείψασα τοὺς δὲ. Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεγόμενα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Φύλλας εἶπεν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος δὲν εἶχον τὴν πρόθεσιν νὰ λάβω τὸν λόγον ἀλλ' ἠθέληον περιορισθῆναι νὰ ἀκούσω σιωπῶν τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας· ἐπειδὴ ὅμως ἤκουσα διατριβοῦσαν τὸν ἀγορεύσαντα φράσιν τινὰ καθ' ἣν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τὴν προκειμένην γνωμοδότησιν πρὸς τιμωρίαν δέθεν τῆς παρελθούσης Κυβερνήσεως, τούτου ἕνεκα λαμβάνω τὸν λόγον καὶ λέγω τὰ ἑξῆς.

Ἐάν ἀνοίξωμεν τοὺς ἀπολογισμοὺς ὅλων τῶν παρελθόντων ἑνδεκά εἰσῶν τοῦ συνταγματικοῦ βίου μας θέλομεν εὖρει ὅτι αἰετοῦτε ἐψηφίσασμεν ἐν Κεφάλαιον ὑπὸ τὸν τίτλον βοήθηματα χορηγηθέντα πρὸς διαφόρους. Ἐάν ἤδη ἐγερθῶσιν ὅσοι εἶχον μὲν δικαίωμα πρὸς ἀπόλαυσιν τοιούτων βοηθημάτων δὲν ἔλαβον δὲ, διότι τὸ ποσὸν δὲν ἐπάρκει, καὶ εἰπωσιν ὅτι ἔχομεν καὶ ἡμεῖς δικαίωμα νὰ μεθεξώμεν ἤδη τῶν τοιούτων βοηθημάτων, τί θέλομεν πράξαι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην; βεβητικῶς

μηδὲν, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀδυνατεῖ νὰ ἐπαρκῆσθαι εἰς βοήθειαν ὅλων τῶν ἐχόντων ἀνάγκας.

Τὰ βοηθήματα τίθενται πάντοτε εἰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας ἐάν ἢ παρελθούσα Κυβέρνησις κατεγράσθη αὐτὰ δώσασα τὰ τοιαῦτα εἰς φίλους ἢ συγγενεῖς τῆς δύνασθε νὰ εἰπῆτε κατὰ τὴν ἐξέλεξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦδε μάλιστα, ὅτι κακῶς αὐτὴ διεχειρίσθη τὰ εἰρημένα βοηθήματα· οὐδέποτε ὅμως δύνασθε νὰ τιμωρήσθε πρὶν δικασθῆτε προσβέτω δὲ ὅτι οὐδὲ εὐχὴν περὶ τοιούτων βοηθημάτων δύναται νὰ κάμῃ ἡ Γερουσία, διότι ἡ τοιαύτη εὐχὴ εἶναι ἐναντίον τοῦ συντάγματος, καθὼς ὁ προλαλήσας Κ. Μαγγίνας ἀνέπτυξε καὶ ἐγὼ νομίζω ὡς μέλος τῆς διαχειρήσεως τὰ ἀνωτέρω βοηθήματα Κυβερνήσεως ὄφειλον νὰ καλῶσιν προσληθεῖς ἀπὸ τὴν φράσιν τῆς τιμωρίας, ἀλλ' ἡ τιμωρία αὐτὴ πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ὅλους τοὺς προλαβόντας ὑπουργούς, διότι οὐδὲν ὑπουργεῖον ἐπάρκει νὰ βοηθῆσθαι ἀπαντας.

Λαθῶν καὶ ἐκ δευτέρου τὸν λόγον εἰς τῶν προγορευσάντων προσέθηκεν· ἐκάστη ἐπιτροπὴ τότε μόνον δύναται νὰ φέρῃ οἰκισθῆσθε θέλει παρατηρήσεις ὅταν ἀορίστως καὶ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν συσταίνεται· ὅταν δὲ σχηματίζεται εἰδικῶς διὰ τὴν ἐξέτασιν ὁρισμένου τινὸς πράγματος, τότε ἡ τοιαύτη ἐπιτροπὴ, οἷα εἶναι καὶ ἡ παρούσα, δὲν δύναται νὰ φέρῃ παρατηρήσεις ἐκτὸς τῶν ὁρισμένων καθηκόντων τῆς, διότι ἄλλως δύναται εὐλόγως νὰ εἰπῆ τις ὅτι παρεξέτραπῃ· ἂν δὲ ὑποθεθῇ ὅτι τοῦτο ἐπράξε πρὸς τιμωρίαν τοῦ προλαβόντος ὑπουργείου, ὡς εἶπεν ὁ δευτέρου ἀγορεύσας, τότε θέλει εἶσθαι τιμωρητέον καὶ τὸ νῦν ὑπουργεῖον ἐάν βελήσῃ τυχὸν νὰ συμπληρώσῃ δέθεν τὴν τοιαύτην τιμωρητέαν πράξιν.

Ἐν τούτοις ἐπαναλαμβάνω καὶ ἤδη ὅτι δὲν ἐναντιοῦμαι εἰς τὸ πραγματικὸν μέρος, λέγω δὲ μόνον ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς πράξιν τινα περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, διότι ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς, καὶ διότι ἡ τοιαύτη πράξις ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνει, ὅπως ἐπράξε καὶ ἡ προαυτῆς.

Ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερε τὰ ἑξῆς εἶναι ἀληθῆς ὅτι οὐδεμία πρότασις ἀφορῶσα αὐξήσιν ἐξῆδων διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ δι' ὄρελος προσώπου πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ ἢ τῆς Γερουσίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ νομίζω ὅτι εἰς τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου τούτου καθαρώς ἐξεταζόμενον καὶ περιοριζόμενον εἰς τὰ βοηθήματα δὲν ἀπάδει ἀπλῆ τις σύστασις, οἷα εἶναι ἡ παρούσα, στρεβλωμένη μάλιστα εἰς παρελ-

θόντα δίδόμενα ἄτινα οὐ μόνον ἀπαθούσι ἀλλὰ καὶ ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ ῥηθὲν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Πολλάκις ἡ Βουλὴ προσδιώρισε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διάφορα ποσὰ διὰ σύστασιν Γυμνασίων καὶ λοιπὰ ἐξόδα τοῦ Ἀρσακείου Καταστήματος· τὰ τοιαῦτα ἂν καὶ προήρχοντο ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς πρὸς ἀξίωσιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις παρεδίεξατο αὐτὰ ὡς προσεχόμενα συναπιεῖ ἀπλῆς συστάσεως, καὶ μὴ ἀντιβαίνοντα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος.

Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὸ πραγματικὸν μέρος τοῦ θέματος παρακτῆρῶς ὅτι ληξάντες τῆς παρελθούσης βουλευτικῆς Συνόδου κατὰ τὴν 20 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1854 ἡ παρελθούσα Κυβέρνησις, τῆς ὁποίας ἦν ἡ μὲλος, ἀνέλαθε τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων κατὰ τὴν 16 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὥστε ἐν τῷ διαστήματι τῶν 26 ἡμερῶν τὸ προπαραλθὸν ὑπουργεῖον ἐχορήγησε λόγῳ βοηθείας εἰς Βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστὰς δραχ. 6,000, ἀλλὰ δὲν κατακρίνω ποσῶς τὸ τότε ὑπουργεῖον, διότι τοῦτο ὡς καὶ τὸ παρελθὸν θεωρῶσαν ὅτι οἱ ἄνθρωποι εὐρέθησαν εἰς στενοχωρημένην κατάστασιν, πολὺ δὲ περισσότερον ἄνδρες ἀποτελοῦντες μέρος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπένειμε πρὸς αὐτοὺς δικαιοσύνην καὶ ἀντήμειψε τοὺς ἄνδρας τούτους τοῦ ἀγῆνος οἴτινες δὲν ἔλαβον τὴν τύχην νὰ ἔχωσι τὰ πλεονεκτήματα ἐκεῖνα ὅσα ἄλλοι ὅμοιοι τῶν ἐλαθῶν, τούτεστι εἶναι ἀπλοὶ Γερουσιασταὶ ἀπολαμβάνοντες τὴν ἀπόζημίωσιν δι' ὅσον καιρὸν ἐργάζονται· καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ τὴν θέσιν ταύτην ὡς ὑπερσίαν μᾶλλον, διότι ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν Βουλῶν οὗτοι μὴ ἔχοντες βασιμὸν τινα ἀνάλογον τῶν ἐκδουλεύσεων τῶν οὐδεμίαν μισθοδοσίαν λαμβάνουσι. Δὲν ἐχορήγησε δὲ τοιαύτας βοηθείας πρὸς τινεσ, διότι ἐξ αὐτῶν οἱ μὲν ὡς ἀξιωματικοὶ εἶγον μισθὸν τινα ἐπαρκῆ, οἱ δὲ δὲν ἤθελον τὰ χορηγούμενα ποσὰ ὡς βοηθεῖαν ἀλλ' ὡς ἀπόζημίωσιν τελειῶν δὲ τὸν λόγον λέγω ὅτι ἡ χορήγησις τῶν προκειμένων βοηθημάτων ἐγένετο χάριν δικαιοσύνης, καὶ ὅτι δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ τοιαύτας καὶ εἰς ὅσους δὲν ἔλαβον. Ἐνταῦθα παρατήρησέ τις ὅτι ἔλαβον τοιαῦτα βοηθήματα καὶ ἄνθρωποι οἵτινες λαμβάνουσιν ἕτερον μισθόν.

Ἐλθὼν εἰς τὸ θέμα καὶ ἐκ δευτέρου ὁ δεῦτερον λαλήσας προσεδίει· ἐπειδὴ τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικὸν καὶ κατὰ συνέπειαν σκανδαλώδες διὰ τοῦτο δὲν ἔρχομαι νὰ ἐξετάσω τὰ καθήκιστα τῆς παρούσης πιστώσεως, διὰ νὰ καταδείξω πόσον ἡ φιλοτιμία καὶ τὸ δίκαιον ἡμῶν δὲν πρέπει νὰ εἶναι κατώτερα

τῶν ἄλλων ἀνακαλῶ τὴν ἐν τῇ πρώτῃ ἑμίλιᾳ μου φράσιν «διὰ τὴν τιμωρίαν τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης κλπ. καὶ τὴν ἀντικαθιστῶ διὰ τῆς ἐξῆς» ὅπως δώσῃ μᾶθημα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην ἥτις κλπ.» ἐπειδὴ δὲ ὡς προσέειπον τὸ ζήτημα εἶναι σκανδαλώδες πάλιν τὸν λόγον μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπραξεν ἐντὸς τῶν Συνταγματικῶν δικαιωμάτων τῆς.

Καὶ δεῦτερον λαθὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Φύλλας εἶπεν· οὐ μόνον δὲν ὑποστηρίζω τὴν παρούσαν εὐχὴν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὅλαις δυνάμεσι ἀποτρέπω τὴν Γερουσίαν ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι δύναται νὰ δοθῶσιν ἤδη τὰ βοηθήματα ταῦτα. Ἐνθυμηθῆτε εἰς ποίας περιστάσεις εὐρέθημεν τότε, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔδύνατο πρὸς νὰ σπεύσῃ εἰς βοηθεῖαν ὄχι μόνον Γερουσιαστῶν ἀλλὰ καὶ ἰδιωτῶν κατὰ τὰς τρομεράς ἐκείνας μάλιστα ἐπιπτώσεις τῆς ἐπιδημίας· ἤδη δὲν εὐρισκόμεθα εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν καὶ ἕκαστος δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνάγκην του ὅπως ἄλλως δύναται.

Λαθὼν καὶ τρίτον τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χατζήσκακος εὐχαριστοῦμαι, εἶπε, διότι τὰ πράγματα προήλθον εἰς τὴν ἀληθῆ τῶν κατὰστασιν, ὑποστηρίζω καθ' ὅλοκληρίαν τὴν πρότασιν τοῦ προαγορευσαμένου, καθ' ἣν ὅσα ἐξοδεύθησαν εἰς βοηθείας κατὰ τοὺς δύο μῆνας Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους 1854, καθ' ὅσας εἶχε ἐνακλήσει ἡ νόσος χολέρα, νὰ καταλογισθῶσιν εἰς ἔξοδον τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ χορηγηθέντα πρὸ τῆς ἐνακλήσεως τῆς χολέρας καὶ μετὰ τὴν ἐξάλειψιν αὐτῆς νὰ ἐπιστραφῶσι. Ἐνταῦθα ὁ Κ. πρόεδρος παραγοιρήσας τὴν ἔδραν του εἰς τὸν πρῶτον ἀντιπρόεδρον Κ. Γ. Χ. Πέτρον, καὶ λαθὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἐξῆς·

Ἡ Κυβέρνησις λαμβάνει κατ' ἔτος καὶ ἔχει εἰς τὴν διαχείρισίν τῆς ποσὸν τι ἐκτάκτων ἐξόδων, διὰ τὴν ἀπαρῆν τῶν ὁποίων, γενομένην τῇ ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, δὲν ἔχει νὰ δώσῃ λόγον εἰς κανένα· ὅσοι ἔχουσιν ἀνάγκην βοηθείας προσπεύρουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ζητοῦσι τὴν ἀνάγκουσαν συνδρομὴν, ἡ δὲ Κυβέρνησις τὴ συγκρατῆσει καὶ ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως χορηγῆσιν αὐτοπροαιρέτως τὴν τοιαύτην συνδρομὴν ἢ περιθελθῆν· ὥστε αἱ τοιαύται χορηγίαι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ ἢ συντάξεις ἀλλ' εἶναι αὐτοπροαιρέται βοηθεῖαι· ἐὰν τινὲς δὲν ἔλαβον διότι ἤθελον τὴν τοιαύτην συνδρομὴν ὡς ἀπόζημίωσιν καὶ οὐχὶ ὡς βοηθεῖαν αὐτοὶ εἶσιν οἱ αἰτίοι· ἡ Κυβέρνησις εἶναι παρούσα, ἀκούει ὅλα τὰ λεγόμενα, καὶ δύναται νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ εἶναι ἐναντίος εἰς πᾶν ὅ,τι ἡ Κυβέρνησις εὐαρεστηθῆ νὰ πράξῃ.

Άλλος δὲ τις ἐπήνεγκεν ὅτι ἀληθῶς ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὰ δικαιώματα ἅτινα προσέβηκαν οἱ ἀγορεύσαντες, ἀλλὰ τὰ δικαιώματα ταῦτα δὲν εἶναι ἀόριστα, ἀλλ' εἶναι κανονισμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν. Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία ἀπεφάνητο ὅτι ἀπέχει τὸ νὰ φέρῃ ἀπόφασιν ἐπὶ ἀντικειμένου ἀλλοτρίου τῆς δικαιοδοσίας τῆς, ἢ δὲ εὐχὴ τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ἀφορώσα Κυβερνητικὸν ἔργον, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν δυναμένη νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Χ α τ ζ ί σ κ ο ς.
Α. Σ. Χ α ρ α λ ἄ μ π η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1855 ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἑνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται. Ἀναγγελλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1855 θάτερος τῶν Κ.Κ. Γραμματέων ἀνεγνώ το πὲρὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1855 Νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ρήγας Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον ὑπέμνησε τὴν ὁποίαν, συζητουμένου τοῦ περὶ βεβαιώσεως τῶν φόρων Νομοσχεδίου, ἀπαύθυνεν εἰς τὸν τότε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν παρατήρησιν, ὅτι ἐπειδὴ μετὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν φόρων δηλ. τῆς δήλωσιν, πρὸ τῆς συγκομιδῆς ὁμοῦ αὐτῶν, ἐπέρχονται συμβάματα ἢ θεομηνία καταστρέφουσαι τοὺς καρποὺς, καλὸν εἶναι νὰ ληρθῇ πρόνοια ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἀνακουφίσεως τῶν ἐκ τῶν θεομηνιῶν παθόντων φορολογουμένων, πρὸς τοῦτο δὲ νὰ ὀρισθῇ ἐν τῷ Νόμῳ ἐκείνῳ τῆς βεβαίωσεως, ὁ τρόπος καθ' ὃν θέλει βεβαιοῦσθαι ἡ ζημία· ἀνεπόλησε δὲ καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ προσεχοῦς εἰσαγωγῆς Νόμου ἰδίου προνοούντος περὶ τῶν τοιαύτων συμβαμάτων, καθ' ὅσον ἐθεώρει ὁ τότε ὑπουργὸς τὸ ἀντικείμενον σπουδαῖον, καὶ γρη῏ον ὀριμωτέρας σκέψεως καὶ μελέτης. Οὐδὲν λανθάνει ὅτι τὰ 2|3 τῶν ἀμπελίων τοῦ Κράτους

κατεστράφησαν ὑπὸ τῆς νόσου εἰς τρόπον ὥστε οὐδὲ ῥάγα συνέλαξαν οἱ φορολογούμενοι, καὶ ὁμοῦ δυνάμει τοῦ άρθρου 1 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νόμου ἡ Κυβέρνησις θέλει εἰσπράξει τοὺς φόρους τῶν ἀμπελίων κατὰ τὰς δηλώσεις, ἐὰν δὲν ἐπέλη Νόμος ἀνακουφίσεως· δρᾷττεται λοιπὸν τῆς περιστάσεως ταύτης διὰ νὰ ὑπεθυμίσῃ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ γνηθὸν πρόσωπον τῆς ὁποίας θεωρεῖ ἀλληλογενῆς, καὶ πέποιθεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἡ ἐνεστῶσα θέλει σπεύσει νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ ἀνακουφίσεως τῶν παθόντων ἐκ τῆς θεομηνίας.

Παρατηρήσαντος τινὸς μὲν ὅτι ἐπὶ τῶν καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου δύναται ὁ προαγορεύσας νὰ ἐπενέγκῃ τὴν παρατήρησιν του, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου, ἑτέρου δὲ ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τῶν καθέκαστα αὐτῶν θεωρεῖ ἀρμόδιαν τὴν παρατήρησιν ταύτην, ἀλλ' εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νόμου περὶ βεβαίωσεως τῶν φόρων τῶν ἀμπελίων, ἂν θεωρῇ ταύτην πλημμελῆ καὶ γρη῏ουσαν τροπολογίας, οὐχὶ δὲ σήμερον, διότι ὁ σήμερον ψευδόμενος Νόμος ἐπιτρέπει τὴν εἰσπράξιν τῶν φόρων καὶ οὐχὶ τὴν βεβαίωσιν, ὁριζομένην διὰ τοῦ περὶ βεβαίωσεως τῶν φόρων Νόμου, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης ἀντεπατήρησεν ὅτι δὲν προτίθεται νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸν περὶ φορολογίας Νόμον, ἀλλὰ λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, ἐν ᾧ ὀρίζονται ἐν γένει τὰ περὶ ἀμπελίων, ὑπομιμνήσκει εἰς τοὺς νέους ὑπουργοὺς ὅ,τι ἐβρέθη ἄλλοτε ἐν τῷ περιόδῳ τούτῳ, δηλ. ὅτι πρέπει νὰ ληρθῇ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως πρόνοια διὰ Νόμου ἀνακουφίζοντος τοὺς φορολογουμένους οὔτινας ἕνεκα τῆς νόσου τῶν ἀμπελίων ὑπέστρεψαν σημαντικῆς ζημίας.

Άλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ὑποστηρίζων τὸν προαγορεύσαντα ἐθεώρησεν οἰκεῖον τόπον τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸς ὑπεθυμίσιν τῶν λεχθέντων καὶ ὑποσχεθέντων περὶ εἰσαγωγῆς Νόμου ἀνακουφιστικοῦ τῆς φορολογίας τῶν προσβεβλημένων ἀμπελίων, καὶ βεβαίως ἐνταῦθα πρόκειται νὰ ψομισθῇ ἡ πληρωμὴ καὶ εἰσπράξις 800,000 δραχμῶν φόρου ἀμπελίων.

Ἀντεπήνεγκεν ὁ τὸ ἀναρμόδιον ὑποστηρίζων ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν μεταβάλλει τοὺς Νόμους, εἶναι μάλιστα καὶ πρέπει νὰ εἶναι συνέπεια τῶν Νόμων. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἀναφέρειν 800,000 δραχ. φόρον ἀμπελίων, τίποτε ἄλλο δὲν κάμνει εἰμὴ ἀριθμητικὸν ὑπολογισμὸν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τῶν ἀμπελίων· οἰκείος ὅθεν τόπος εἶναι ὁ περὶ

βεβαιώσεως Νόμος, και εκείνος πρέπει να μεταρρυθμισθῆ ἐάν θεωρηται πλημμελής· ἀλλ' ὑποστηρίζω τοῦτο, δὲν ἀντίκειμαι εἰς τὸ ὅτι πρέπει νὰ ληρθῆ πρόνοια ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, διότι προσλογόνται ἀμπελοι αἰτίνες ὡς ἐκ τῆς νόσου οὐδεμίαν ἀπόφῆρσαι πρόσδον.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Γερουσία μετέβη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1855. Ἐπὶ ταύτης δὲ λαθὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης εἶπεν.

Κ. Πρώτῃς καὶ Κύριε Γερουσιασταί!

Μόλον ὅτι βραδέως μὰς ὑπεβλήθη καὶ συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς ἔτους, τὸ ὅποιον μετ' ὀλίγον λήγει, μόλον ταῦτο καθήκον ἔχομεν νὰ τὸν ἀνακρίνομεν, νὰ ἀνεύρωμεν ὅ,τι καλὸν ἢ κακὸν ἔχει, καὶ νὰ ἐκφράσωμεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν γνώμην μας, διὰ νὰ γοκουμείσῃ τοῦλάχιστον διὰ τὸ μέλλον.

Ὁμολογῶ ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐργασία τῆς ἐπιτροπῆς σας εἶναι ἀριστὰ ἐπιτυχῆς, καὶ εἰς τὰς πλείοτάς παρατηρήσεις, τὰς δὲν ἔχω ἐναντίαν γνώμην· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάπτυξις, κατὰ τὴν κρίσιν μου, τὴν ὅποιαν δύναται τις νὰ θεωρήσῃ περιττὴν, ὅταν πρόκειται περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους· ὁ προϋπολογισμὸς, Κύριοι, εἶναι ἡ λαμπροτέρα κατάκτησις, τὴν ὅποιαν καταρθώσαν αἱ κοινωνίαι, ὅπου τοῦτο καταρθώθη, ἐπεμβαίνουσαι εἰς τὴν ἐξουσίαν· αὐτὸς εἶναι τὸ καθαρὸν κάτοπτρον τῆς ἰσχύος, τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς πολιτικῆς συνέσεως τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, εἰς αὐτὸν εὐρίσκειται τὸ μέτρον τῆς παραγωγικῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους, εἰς αὐτὸν καταρθίνονται οἱ διάφοροι κλάδοι τῆς βιομηχανίας, εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ διαφόρους βαθμοὺς καὶ ἐκβάσεις ἐνασφαλτεῖται ἡ ἔθνικὴ δραστηριότης, καθὼς καὶ ἡ ἐπιτυχῆς ἢ ἀτυχῆς διανομὴ τῶν φόρων, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τέλος πάντων ἀποκαλύπτεται ὅλον τὸ πραγματικὸν τοῦ ὑπουργείου πρόγραμμα, ἡ διοικητικὴ καὶ πολιτικὴ πορεία του, αἱ σκέψεις του περὶ τοῦ παρόντος καὶ μέλλοντος τοῦ τόπου καὶ τὸ οικονομικὸν τοῦ συστήμα. Ἐπὶ ἑνὸς λοιποῦ τοιοῦτου σπουδαιστάτου ἀντικειμένου πάσα ἀνάπτυξις εὐρίσκει θέσιν, ἔχει τὰ καλὰ τὰ ἀποτελέσματα· καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ταύτην ἐρχομαι νὰ ἐπιφέρω τὰς σκέψεις μου, μετ' ἡν πεποιθήσιν τοῦ ὅτι ἐκπληρῶ τὸ καθήκον μου, συντρέγων κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών μου εἰς τὸ νὰ γένη ὅσον ἐνδέχεται καταραχῆς ἢ ἐνεστῶσα οικονομικὴ μὰς κατάστασις. Δὲν ἔχομεν ἀληθῶς ἐνώπιόν μας τὸν Κ. ὑπουργόν, ὅστις καὶ συνέταξε καὶ

κατὰ μέγιστον μέρος ἐπραγματοποίησε τὸν προϋπολογισμὸν διὰ νὰ μὰς χειραγωγῆσῃ· δὲν ἔχομεν οὐτε τὴν γενικὴν ἐκθεσιν μετ' ἡν ὅποιαν εἰθισται νὰ συνοδεύεται ὁ προϋπολογισμὸς, ἔχομεν ὁμοίως τὰς εἰδικὰς ἐκθέσεις τῶν ὑπουργείων, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκουμεν τοὺς λόγους τῶν πράξεων καὶ σκέψεών των. ἔχομεν ἔπειτα καὶ τὸν νέον Κ. ὑπουργόν, ὅστις δύναται νὰ μὰς φωτίσῃ, ἐάν ἀπατώμεθα εἰς τὰς ἐκτιμήσεις μας, ἐρ' ὅσον βεβήσῃ νὰ οἰκαιοποιηθῆ τὰς σκέψεις καὶ τὰς πράξεις τοῦ προκατόχου του.

Κύριοι! ὅλαι αἱ κοινωνίαι ἐπιδιώκουσι δύο μεγάλους σκοπούς, ὁ εἰς εἶναι ἡ συντήρησις, καὶ ὁ ἄλλος εἶναι ἡ βελτιώσεις τῆς καταστάσεώς των. Πᾶσα ἐπομένως πράξις τῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ ἀφορᾷ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον ἢ καὶ τοὺς δύο σκοπούς συνάμα· ἀλλ' ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι ἡ μεγαλειτέρα καὶ σπουδατέρα Κυβερνητικὴ πράξις, εἰς τὴν ὅποιαν συγκεραλαιοῦνται ὅλαι αἱ ἐνέργειαι τῆς Κυβερνήσεως ἐνεστῶσαι καὶ μέλλουσαι. Μία ἀκριβὴς μελέτη τοῦ συνόλου καὶ τῶν καθέκαστα τοῦ προϋπολογισμοῦ διδοὶ πλήρη ἰδέαν τῆς Κυβερνητικῆς του πορείας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τὰ ὅποια θέλουσι προέλθει ἐκ ταύτης εἰς τὸν τόπον. Ἐντεῦθεν ὅλα τὰ ἄλλα προγράμματα, ὅλαι αἱ τεταρτουμέναι ἐγκύκλιοι, ὅλαι αἱ ῥητορικαὶ παραστάσεις καὶ προφορικαὶ ὑποσχέσεις μιᾶς Κυβερνήσεως δὲν ἔχουσιν, αὐτὲ δύναται νὰ ἔχωσιν, καμμίαν πρακτικὴν ἀξίαν ἀπέναντι τῶν ἀριθμῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τα δύο, τὰ τέσσαρα, τὰ δεκά εἶναι μαθηματικαὶ ἀλήθειαι, εἶναι ἀξιώματα· ἐν ᾧ αἱ ἀόριστοι ἐκφράσεις δύναται τὸ πολὺ νὰ τέρψωσι τὴν ἀκοὴν καὶ νὰ ἀποκοιμίζωσιν ἢ νὰ ἀποπλανώσιν. διὰ τοῦτο καθήκον ἔχουσι τὰ Νομοθετικὰ σώματα νὰ ἐξελέγγωσι μεθ' ὅλης τῆς προσοχῆς καὶ τῆς παρήσσιας τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ νὰ βάλλωσιν εἰς δημοσίας δοκιμασίας τὰς σκέψεις καὶ τὴν πορείαν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, διὰ νὰ προκύπτωσιν ἐντεῦθεν διπλαὶ ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῆς κοινωνίας, ἡ μία τοῦ Νόμου, καὶ ἡ ἄλλη τῆς κοινῆς γνώμης.

Εἶναι ὁμοίως δυσχερὲς νὰ διαπραγματευθῆ τις μετ' ἡν ἐπιτυχίαν περὶ προϋπολογισμοῦ ἑνὸς ἔτους, ὅταν δὲν ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὰ ἀποτελέσματα ἤτοι τὸς ἀπολογισμοὺς τῶν προηγουμένων ἔτων καὶ ῥητῶς τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως τοῦ ἀμέσεως προηγηθέντος ἔτους, καὶ δυστυχῶς ἐλλείπουσιν ἐναντίον ῥητοῦ Νόμου οἱ ἀπολογισμοὶ τοῦ 1852 καὶ 1853, καὶ ἡ προσωρινὴ κατάστασις τῆς χρήσεως τοῦ 1854. Δι' ἡμᾶς δὲ ἐπιμᾶλλον καθιστάται ἡ συζήτασις δύσκολος, καθόσον ἡ ὑγεία μου

προσθήσεια πρό τινος καιρού δὲν ἀπεικατεστάθην ἐντελῶς εἰσέτι. Διὰ τοῦτο θέλω σᾶς παρακαλέσει νὰ φανῆτε ἐπιεικεῖς, ἐάν δὲν δυνῆθω νὰ δώσω εἰς τὸν λόγον μου τὴν δέουσαν ἀνάπτυξιν, καὶ εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς μου τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν.

Κύριοι! Πρὶν ἔλθω εἰς τὴν οὐσίαν, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐνδιατρήσω ὀλίγον εἰς τοὺς τύπους· ὁ προϋπολογισμὸς καθὼς καὶ πᾶσα δημοσία πράξις περιβάλλεται μὲ τινὰς τύπους, καὶ οἱ τύποι, ὡς γνωρίζετε, δὲν εἶναι ἀδιάφοροι, ἀπεικντίας οἱ τύποι ἔχουσι πολυλακίς τοιαύτην ἐπιρροήν, ὥστε μὴ δικτατρούμενοι καταστρέφουσι τὴν οὐσίαν· καὶ ἐάν εἰς τινὰς ἄλλας πράξεις ἢ διατάξεις τῶν τύπων δὲν εἶναι οὐσιώδης, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὅμως οἱ τύποι ἔχουσι οὐσιώδη ἀξίαν.

Γνωρίζετε, ὅτι οὐσιώδης τύπος ἐθεωρήθη ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐτῆσιου προϋπολογισμοῦ τὸ νὰ ὑπάρχῃ ἰσοζύγιον μεταξὺ ἐσόδων καὶ ἐξόδων· ὁ τύπος οὗτος δὲν εἶναι ἐφευρέσεις ἑλληνικῆ, εἶναι τύπος γενικῶς παραδεξιγμένους εἰς ὅλα τὰ ὁπωσοῦν εὐνομούμενα ἔθνη, εἶναι τύπος ὑπαγορευόμενος καὶ ἀπὸ τὸν ὀρθὸν λόγον· καὶ ὁ τύπος οὗτος ἐπὶ τοσοῦτον εἶναι οὐσιώδης, καθ' ὅσον ἡ παράλειψις του δὲν ἔχη εἰμὴ τὰς ὑλεθριωτέρας συνεπείας οὐ μόνον εἰς κράτη, πόλεις, κομποπόλεις καὶ χωρία, ἀλλὰ εἰς αὐτὰς τὰς οἰκογενείας· καὶ τῷ ὄντι τὸ κράτος, ἡ πόλις καὶ αὐτὴ ἡ οἰκγένεια, ἥτις ἀπορασιζεῖ νὰ θάπῃ νὰ πλειώστειρα ἀπ' ὅσα εἶναι τὰ ἐνδεχόμενα εἰσοδήματά της, κάμνει τὴν πλέον ἀπέλπισμένην ἀπόρασιν, τίθεται ἐπὶ τοῦ χείλους ἑνὸς ἀποτόμου κοινοῦ, τοῦ ὁποίου ἔδαφος εἶναι ἡ φρικωδέστερα ἀβυσσος· καὶ αὐτὴ ἡ ἀπλή δημοσίευσις ὑπὸ τοιοῦτον τύπον ἑνὸς προϋπολογισμοῦ ἀρκεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὸν κόσμον τὴν πλέον ὀλεθρίαν ἰδέαν περὶ τῆς καταστάσεως ἑνὸς τόπου, καθότι εἶναι κήρυγμα ἀνεπαναρτίτου πτωχεύσεως· καὶ ὡς τόσον ὁ πρῶτον ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργῶν πρεῖθι εἰς αὐτὸ τὸ ἄστονον· ἐδημοσίευσε προϋπολογισμὸν, καὶ τὸν ἔχομεν ἤδη ὑπ' ὄψιν μας, εἰς τὸν ὁποῖον τὰ μὲν ἐξόδα προσδιορίζονται εἰς 20,735,884:56 ἐν ὧ τὰ ἐσοδα προϋπολογίζονται εἰς δραχ. 17,663,804:00, ἥτοι τὰ ἐσοδα εἶναι κατώτερα τῶν ἐξόδων κατὰ δραχμάς 3,072,080:56. Εἰσάγει λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον μίαν καινοτομίαν καὶ τὴν εἰσάγει ἐναντίον τῶν νομοθετηθέντων καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρ' ὅλοις τοῖς εὐνομούμενοις ἔθνεσι τάξεων, καὶ ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου· μᾶς ρίπτει εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀποπλανήσεως, καταστρέφει τὴν δημοσίαν πίστιν καὶ μᾶς κατατάττει εἰς τὸν χορὸν τῶν ἔθνων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν προϋπολογισμὸν ἤγουν

δὲν σκέπτονται, οὐδὲ γνωρίζουσι πῶθεν ἔρχοσκν καὶ πού ὀδεύουσιν, διὰ πείων σκοπῶν καὶ διὰ πείων μέσων. Ἀλλ' ἐκτός τουτου ἡ καινοτομία αὕτη εἶναι καὶ ἀντισυνταγματικῆ. Ὅσοι τὰ νομοθετικὰ σῶματα ψηφίζουσιν ἐξόδα ἀνώτερα τῶν προϋπολογισθέντων ἐσόδων, δημιουργεῖται σιωπηλῶς μία κινδύριτος ἐξουσία, δυνάμει τῆς ὁποίας οἱ ὑπουργοὶ δύνανται νὰ διαθέτωσι τὰ ἐσοδα τῶν Κρατῶν κατ' ἀρέσκειαν θεωροῦντες ἐκ τῶν ψηφισθέντων ἐξόδων ὅσα θέλουσι, καὶ ἀρῶσι τὰ ἄλλα ἐξόδα δὲν θέλουσι· καὶ τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ συνταγματικῶ πολιτεύματος, κατὰ τὰς ὁποίας ἕκαστον ἐξόδον καὶ κρᾶτους ποῖπει νὰ γίνηται κατὰ τὴν θεσφῶνον θέλησιν καὶ τῶν τριῶν ἐξουσιῶν καὶ οὐχὶ τῆς μίας μόνης, ὡς τοῦτο ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὸ άρθρον 23 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμεύουσιν εἰς ἄλλα ἄρθρα τὰ προσδιορισμένα διὰ τοῦ νόμου εἰς ἕκαστον άρθρον ποῦα. Ἀλλὰ θέλετε νὰ μάθετε, Κύριοι, εἰς ποίους ἰσχυροὺς λόγους σφριζει τὴν καινοτομίαν ταύτην τὸ ὑπουργεῖον; ἀκούσατε· ἡ καινοτομία αὕτη, ἐπιφέρει ὡς ἄ. λόγον, ἀναδικνύουσα ἔλλειμμα μεταβάλλει μὲν τὴν μέχρι τοῦδε περισταζομένην τεχνιτὴν ἰσοστάθμισιν, συνάδει δὲ μὲ τὴν ἀνιπόκρυπτον ἀλήθειαν, μόνην βάσιν δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς πίστεως· καὶ ὡς ὁ ἰσχυρισμὸν προσβάλλει, ὅτι συμφέροι νὰ ἔχομεν κείποτε ὑπ' ὄψιν τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων, καὶ νὰ χρησιμεύῃ τοῦτο ὡς χαλινὸς κατὰ πάσης θάπκνης μὴ προαγωγικῆς καὶ μὴ ἀπκαριτήτου ἄς ἐξετάσωμεν τοὺς λόγους· ἡ καινοτομία, λέγει τὸ ὑπουργεῖον, ἀναδικνύει μὲν ἔλλειμμα, καταπαεῖ δὲ τὴν μέχρι τοῦδε τεχνιτὴν ἰσοστάθμισιν καὶ κηρύττει τὴν ἀλήθειαν. Παρατρέγων ἐνταῦθα τὴν ἀδιαφιλονείκτων ἐνστασιν τοῦ ὅτι ἡ ἰσοστάθμισις δὲν εἶναι ποσῶς τεχνιτὴ ἀλλὰ πραγματικῆ, περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ ἐξετάσω τὴν ὀρθότητα τοῦ λόγου. Ἐάν εἶναι ἀλήθεια καὶ πρέπῃ νὰ κηρύττεται αὕτη ἡ ἀλήθεια, ὅτι δηλ. ὑπάρχει πραγματικὸν ἔλλειμμα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἔλλειμμα τοσοῦτον καὶ πολὺ μεγαλύτερον, ὡς ἀκολουθῶς θέλει ἀποδειχθῆ, δὲν εἶναι ἐπίσης μία ἄλλη ἀλήθεια, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἥτις γνωρίζει αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν κηρύττει μάλιστα χωρὶς νὰ φροντίσῃ συνάμα περὶ τῆς ἰσοπεδώσεως αὐτῆς τῆς ὀλεθρίας ἀνωμαλίας, πράττει τὸ μεγαλύτερον ἐγκλημα; Ἐάν ἐπειτα, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργεῖου, ἡ ἀλήθεια εἶναι ἡ μόνη βάσις τῆς δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς πίστεως, ἡ κήρυξις τῆς διαρκῶς πτωχεύσεως, ὅπως χαρακτηρίζεται τὸ ἔλ-

λειμμα εις τον προϋπολογισμόν, δεν είναι, ερωτώ, άλλη επισκέ ισχυρά θάσας τῆς καταστροφῆς τῆς δημοσίας πίστεως; ακολουθεῖ ὁ Β. λόγος, ἄς τὸν ἀναλύσωμεν. Συμφέρει, λέγει, νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν αἰετοτε τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τῶν ἐσοδῶν καὶ τῶν ἐξόδων, καὶ νὰ χρησιμεύῃ τοῦτο ὡς χαλινὸς κατὰ πάσης μὴ πραγματικῆς καὶ μὴ ἀπαραιτήτου δαπάνης. Ὁ ἑτεροσκελὴς λοιπὸν, ὁ χωλὸς προϋπολογισμὸς καὶ οὐχὶ ὁ ἰσοζυγῆς εἶναι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ὑπουργείου, χαλινὸς! στηρίζεται ὁ λόγος οὗτος εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον; ποσῶς; ὅταν ὁ ἄνθρωπος μάθῃ ὅτι δεν δύναται νὰ δαπανήσῃ πλείοτερα ἀφ' ὅσα εἶναι τὰ ἐσοδά του, ἔχει τὴν ὄντι, καὶ ἐν ἑλλείψει νόμου, ἕνα χαλινὸν καὶ χαλινὸν ἀπόλυτον; ὅταν ὁμοῦ βλέπῃ ὅτι δύναται νὰ ἐξοδεύῃ πλείοτερα ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά του, ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι πλέον εἰς χαλινὸς; καὶ μία τοιαύτη ἥθικὴ δύναμις δύναται νὰ σταματήσῃ ἐν γένει τὸν ἄνθρωπον, ὅστις συνήθως περιστοιχίζεται ἀπὸ τόσας ἀνάγκας καὶ παραφέρεται ἀπὸ τόσα πάθη, εἰς αὐτὸν τὸν κατωφερῆ δρόμον ἐν ᾧ δύναται νὰ ἐξοδεύῃ, ἀφ' οὗ ἀπαξ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ ἰσοζύγιον; Διὰ νὰ κατανόησθε, Κύριοι, πόσον ἐπισφαλὴς εἶναι αἱ οικονομικαὶ ἰδέαι τοῦ ὑπουργείου, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προσθέσω μίαν ἀκόμη παρατήρησιν· ὁ ἑτεροσκελὴς, λέγει, προϋπολογισμὸς εἶναι χαλινὸς κατὰ πάσης μὴ πραγματικῆς ἢ μὴ ἀπαραιτήτου δαπάνης· ἐξετάσατε ἀκριβῶς τὴν ἀξίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀσθενοῦς χαλινοῦ, αὐτοῦ τοῦ ἀτελοῦς κανόνος τοῦ ὑπουργοῦ· ὁ κανὼν οὗτος καὶ τοι ἀτελής, δεν εἶναι τοῦλάχιστον ἀπόλυτος, ἀλλ' εἶναι σχετικὸς· ἐννοεῖ τὸν χαλινὸν, σημειώσατε καλῶς, κατὰ πάσης δαπάνης, ἧτις δεν εἶναι πραγματικὴ ἢ δεν εἶναι ἀναγκαία· ἀρα ὅσακις κριθῇ εἴτε πραγματικὴ εἴτε ἀναγκαία μία δαπάνη οὔτε αὐτὸς ὁ εὐθραστὸς χαλινὸς ὑφίσταται καὶ τὸ ἑλλειμμα ἀπὸ τρία ἑκατομμύρια ἤμπορεῖ κάλλιστα νὰ ἀυξήθῃ εἰς τὰ πέντε, εἰς τὰ ἕξ καὶ ἐπ' ἄπειρον. Ἀλλ' ἐάν, Κύριοι, ἡ ἀρχὴ αὕτη δεν στηρίζεται, ὡς ἀρκούντως ἀπεδείχθη, εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, στηρίζεται ἀρα γὰρ εἰς τὸν νόμον; οὐδαμῶς. Ὁ νόμος ἀπαιτεῖ προϋπολογισμὸν ἰσοζυγῆ· ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος (ἀρθο. 8, 9) ῥητῶς ὥρισεν ὅχι μόνον νὰ προσδιορίζωνται εἰς τὰ ἐσοδα ὅλοι οἱ πόροι ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλουσι πληρωθῇ τὰ προσδιοριζόμενα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐξοδα, ἀλλὰ καὶ προκειμένου λόγου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἀπαιτεῖ ῥητῶς ὥστε καὶ αὕτη νὰ μὴ προτεινῆται, εἰμὴ ὅταν ὑπάρχει καὶ ὁ πόρος ὅστις θέλει τὴν καλύψῃ· ἰδοὺ τὸ αἶθρον. ε Πᾶσα εἴτησις πι-

τώσεως δι' ἐξοδὸν μὴ προβλεφθὲν ἐν τῷ οικονομικῷ νόμῳ πρέπει νὰ καταδεικνύῃ καὶ τὸν χρηματικὸν πόρον ἐξ οὗ θέλει πληρωθῆ. Ἀπέναντι λοιπὸν ῥητῆς διατάξεως τοῦ νόμου, ἧτις ἀπαιτεῖ ὥστε καμμία δαπάνη νὰ μὴ ἐγκρίνηται, ἐάν δεν ὑπάρχῃ καὶ ὁ πόρος ἀπὸ τὸν ὁποῖον θὰ πληρωθῇ, ὅλον τὸ οἰκοδόμημα τοῦ ὑπουργείου, ὡς σαθρὸν, καταπίπτει, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις, καὶ κατ' ὀρθὸν λόγον καὶ κατὰ τὸν νόμον πρέπει νὰ ἦναι ἰσοζυγῆς. Καὶ τὰ βουλευτικὰ σώματα δεν δύναται νὰ παραδεχθῶσι προϋπολογισμὸν μὴ συνταγμένον ὑπὸ αὐτὸν τὸν τύπον. Ἐάν νομίζωσιν οἱ Κ. Κ. ὑπουργοὶ ὅτι δεν εἶναι ὀρθὸν διὰ νὰ καταστήσωσι τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ συγκατατάξωσιν ὡς ἐσοδὸν τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος δι' ἑλλείψιν τοῦ ἑλλ. ταμείου πληρώνωσιν αἱ ἐγγυήτρια δυνάμεις διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου, ἄς ἐλαττώσωσι τὰς δαπάνας, ἄς προκαλέσωσι δάνειον, ἄς ἐπινοήσωσιν ὅτι ἄλλο προαίρουνται καὶ δύναται, ποτὲ ὁμοῦ δεν τοῖς εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὰς Βουλὰς προϋπολογισμὸν ἀνεῦ ἰσοζυγίου, μολὼν ὅτι καὶ ὁ περὶ ἐξωτερικοῦ δανείου ἰσχυρισμὸς τοῦ ὑπουργείου εἶναι ὅλως διόλου ἀνίσχυρος· καὶ ἐπειδὴ ἀποχρώντως ἀνέπτυξε τὸ ζήτημα ἡ ἐπιτροπὴ σας, περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ παρατηρήσω μόνον ὅτι ἡ κατ' ἔτος παραχώρησις εἰς τὰ ἐσοδα τοῦ καταβαλλομένου ποσῶ ὑπὸ τῶν δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου, δεν εἶναι, κατὰ τὴν ἐκφρασίαν τοῦ ὑπουργείου, ἕξις ἐπικρατήσασα πρὸ τινῶν ἑτῶν, ἀλλ' εἶναι τάξις καθιερωθεῖσα, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔλαβε τὸ Σύνταγμα ἡ Ἑλλάς, εἶναι τάξις ἀναγνωρισθεῖσα σιωπηλῶς καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς προστάτιδας δυνάμεις.

Κύριοι! δεν εἶναι πλέον μυστήριον ὅτι αἱ προστάτιδες δυνάμεις, αἵτινες δεν ἔπαυσαν οὐδὲ στιγμὴν καὶ νὰ προστατεύωσι τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ κηδωνται ὑπὲρ τῶν ἀληθῶς συμφερόντων τῆς, ἀφοῦ ἐπίσησαν ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ πληρῶνῃ κατ' ἔτος ἡ Ἑλλάς, τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅλα τὰ χρεώλυτρα καὶ τοὺς τόκους τοῦ δανείου, ἐξήγησαν διαφοροτρόπως ὅτι εἶναι διατεθειμένοι νὰ δεχθῶσι καὶ ἐν μέρει μόνον τοῦ ποσῶ τοῦτου· καὶ τοῦτο δεν ἀρναίται καὶ τὸ προκατόχον ὑπουργεῖον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐκθέσεώς του· πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μάλιστα τὰ προκατόχα ὑπουργεῖα ἐνέγραψαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀπὸ τοῦ 1847 - 1851 ἐν ποσῶν ἐκ δραχ. 2,784,911:20 ἀπὸ δὲ τοῦ 1852 τὸ ποσὸν τοῦτο περιορίσθη εἰς δρ. 400,000. Ὁμολογῶ ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποσῶ τοῦτου πρέπει νὰ γενῆ,

ἀφ' οὗ δοθῆ καὶ ἡ συγκατάθεσις τῶν εὐεργετιδίων δυνάμεων φρονῶ ἡμῶς ὅτι μέχρις οὗ γενῆ ἡ διαπραγματεύσις αὐτῆ, δὲν εἶναι διόλου πολιτικόν νὰ καταργηθῆ καὶ ἡ ἐγγραφή τοῦ ἡδὴ ἐγγραφέντος ποσοῦ ὡς ἐπράξε τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμόν.

Ἐπιτρέψατέ μοι ἤδη νὰ φέρω τὸν λόγον καὶ κατὰ μίαν ἄλλην καινοτομίαν τοῦ ὑπουργείου, τὴν ὅποιαν ἀρκούντως ἀποκροῦει καὶ ἡ ἐπιτροπὴ σας· θέλω ἠμιλοῦσαι, Κύριοι, περὶ τῆς στήλης τῶν εἰσπραχθησομένων, τὴν ὅποιαν κατήργησε τὸ ὑπουργεῖον· ἡ στήλη αὕτη δὲν εἶναι δημιούργημα τοῦ νόμου, εἶναι προϊόν τῆς φυσικῆς κατάστασις τῶν πραγμάτων. Ὅταν τὰ προκάτοχα ὑπουργεῖα παρετίρησαν ὅτι τινὰ ἐκ τῶν ἐσόδων, καὶ ῥητῶς τὰ ἀπὸ τῶν πολυτῶν ἐνοικιασμένων ἐλαίωνων, τὰ ἐκ προικοδοτήσεως καὶ δεκαετῶν ἠφιστάσεων καθὼς καὶ τὰ ἀπὸ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων δὲν εἰσπράττοντο εἰμὴ κατὰ μικρὸν μέρος, εἰς τὸν προϋπολογισμόν τοῦ 1847 κατὰ πρότον κατοχώρησαν εἰς ἰδιαιτέραν στήλην τὸ ποσὸν τὸ ἐκ τούτων μὴ εἰσπραττόμενον, καὶ ἡ στήλη αὕτη εἶπεν τὴν τίτλον ἀρχικῶς εἰσπρακτέα». Ἀλλὰ κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1852 ἐπειδὴ παρετηρήθη ὅτι τὸ ἐκ τῆς στήλης ταύτης ποσὸν κατὰ παρεδρομὴν δὲν συμπεριλαμβάνετο εἰς τὸ σύνολον τῶν ψηφισμένων ἐσόδων ἐν τῷ ἐτήσιῳ οἰκονομικῷ νόμῳ, καὶ τοῦτο δὲν ἦτον ὀρθόν, ἐπειδὴ παρετηρήθη ἐπίσης ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν ἐσόδων ἄφθονα καθυστερήματα καὶ καθυστερήματα σημαντικά, εἰσθεωρήθη καὶ σκόπιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ ἐγγράφωνται μὲν εἰς μίαν στήλην ὅλα τὰ ὡς ἐγγιστα βεβαιούμενα ἐσοδα, νὰ σημειοῦνται δὲ εἰς ἰδιαιτέραν στήλην τὰ ὡς ἐγγιστα ἐκ τῶν βεβαιουμένων εἰσπραττόμενα, καὶ ἐν ᾧ τὰ ποσὰ τῆς πρώτης στήλης ἐχρησίμευσεν ὡς ἀντικείμενα τοῦ νόμου τῶν ἐσόδων, ἡ δευτέρα στήλη ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις τῶν ψηφισμένων ἐξόδων· τὸ σύστημα τοῦτο ὡς λογικόν, ὡς συμφωνοῦν μὲ αὐτὴν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων παρεδέχθησαν καὶ τὰ νομοθετικά Σώματα καὶ καθιέρωσαν εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τρία κατὰ συνέσειαν ἔτη, ἦτοι τὰ 1852, 1853 καὶ 1854· ἡ στήλη αὕτη ἐντεῦθεν εἶχε χαρακτῆρα νομίμου καὶ σταθερᾶς τάξεως, καὶ ὑπὸ τὸ κράτος ἐνὸς συστήματος, τὸ ὅποιον εἶχεν ὡς ἀπαραίτητον κανόνα τὸ ἰσοζύγιον μεταξὺ ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἐχρησίμευσεν ὡς γαλινὸς τῷ ὄντι τῶν ἐξόδων.

Ἡ στήλη αὕτη προϋπολογίζουσα τὰ πραγματικῶς εἰσπραττόμενα ἐκ τῶν βεβαιουμένων ἐσόδων χειραγωγεῖ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰ Νομοθετικά Σώματα εἰς τὴν μόνην ὀρθὴν οἰκονομικήν

ὁδὸν, καὶ μᾶς ὑποχρεοῖ ὅλους νὰ περιορίζομεθα εἰς ἐκείνας μόνον τὰς δαπάνας, τὰς ὅποιαις δύνανται νὰ καλύψωσι τὰ πραγματικὰ ἐσοδα μας· αὕτη ἡ στήλη ἐμπορεῖ ἐπιτυχέστερον νὰ ὀνομασθῆ ἡ βάσις τῆς δημοσίας πίστεως, καὶ οὐχὶ ὁ ἑτεροσκελής προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου· καὶ ἀναμφίβολος ἡ δημοσία πίστις τότε κρατῶνται καὶ ἐξαπλοῦται, ὅπταν κατασταθῆ πασίγνωστον ὅτι ἡ Κυβέρνησις κανονίζει τὰ ἐξοδα τῆς ἐπὶ τῆς βάσει τῶν ἐσόδων, τὰ ὅποια πραγματικῶς εἰσπράττει. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δὲν εὕρισκε ὀρθὴν τὴν στήλην τῶν εἰσπραχθησομένων, ὅπως δὲν εὕρεν ὀρθὴν καὶ τὸ ἰσοζύγιον, καὶ καταργεῖ τὴν στήλην, ὅπως κατήργησε καὶ τὸ ἰσοζύγιον· καὶ ἤθελε εἰς ποίους λόγους σπριζετο; ἀκούσατέ τους « διακρίσις, ἢ λέγει, μεταξὺ βεβαιωθησομένων καὶ εἰσπραχθησομένων ἡμολογούσα τὸ ἀδύνατον τῆς πραγματοποιήσεως τῶν προϋπολογισμένων ἐσόδων, ἀναγνωρίζει τὰς καθυστερήσεις ὡς ἀνάγκη ἀναπόφευκτον κτλ. » εἶναι παράδοξον, διὰ νὰ μὴ εἶπω τίποτε περισσύτερον, οἱ συλλογισμοὶ τοῦ ὑπουργείου· ὀλίγον ἀνωτέρω ἔθετον ὡς ἀρχὴν, ὅχι μόνον ὅτι ἡμεῖς πρέπει νὰ γνωρίζομεν τὴν ἀλήθειαν τὴν μόνην βάσιν τῆς δημοσίας πίστεως, ἀλλ' ὅτι πρέπει καὶ νὰ τὴν διασαλπίζομεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον· ἀλλ' ἐνταῦθα ἀλλάζει ἀρχὴν καὶ γνώμην, καὶ μᾶς συμβουλεύει νὰ κρύπτωμεν τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ τὴν κρύπτωμεν καὶ ἀπὸ ἡμᾶς αὐτοῦς. εἶναι βεβαίον, ἐρωτῶ, εἶναι ἀληθές, ὅτι ὅλα τὰ βεβαιούμενα ἐσοδα δὲν εἰσπράττονται οὐ μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' οὐδὲ εἰς κανέν ἄλλο ἔθνος, καὶ εἰς ἐκεῖνα ἀκόμη, τὰ ὅποια ἔχουσι διοργανισμὸν οἰκονομικὸν πολὺ τελειότερον; εἶναι βεβαίον, εἶναι ἀληθές, ἐρωτῶ, ὅτι κατ' ἔτος ἔχομεν καθυστερήματα τρία καὶ τρία ἡμιῶν ἑκατημύρια, ἔχουσι τὸ ἕκτον τῶν βεβαιουμένων ἐσόδων; ἀναμφίβως, Κύριοι, νὰ μὴ ἀναγνωρίσωμεν καὶ νὰ μὴ ἡμολογήσωμεν ὅτι ὑπαρχει; δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς πραγματικὰ ἐσοδήματα, τὰ ὅποια δὲν εἶναι θετικὰ, καὶ κατὰ τὸ μέτρον τοῦτο νὰ κανονίζομεν τὰ ἐξοδα μας, τὰ ὅποια εἶναι θετικώτατα, χωρὶς νὰ τρέχωμεν τὸν μέγιστον κίνδυνον τοῦ νὰ εἰσθεῶμεν μετ' ὀλίγον εἰς καταστάσιν πτωχεύσεως, καὶ νὰ κλονίσωμεν ἀπὸ σήμερον τὴν δημοσίαν πίστιν; δὲν εἶναι λοιπὸν καθρὰ εἰρωνία αἱ ἐπιδεικνυόμεναι προσπάθειαι τοῦ ὑπουργείου ὑπὲρ τῆς δημοσίας πίστεως, καὶ ἡ λατρεία τοῦ πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν καλὴν πίστιν; τὸ περιεργὸν δὲ εἶναι, ὅτι ἀφ' οὗ ἀπεσκοράκισε τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἐμυκτήρισε τὸ σύστημα τοῦ προσδιορισμοῦ

τῶν εἰσπραχθῆσάντων, ἀφ' οὗ συγκατετίθη νὰ συγχωρήσῃ τοὺς προκατόχους του διὰ τὰς ἐλλείψεις ταύτας, τὰς ὁποίας χάριν ἀξιοφροσύνης ἀπέδωκεν ἐν μέρει εἰς τὴν μέχρι τῆς ἐποχῆς του ἐπικρατοῦσαν οικονομικὴν ἀνωμαλίαν, ὁ Κύριος Ἰπουργὸς ἐστήριξε τὰ ἐξόδα τοῦ προϋπολογισμοῦ του εἰς τὰ βεβαιωθησόμενα ἔσοδα, καὶ προεῖπεν θαρραλέως εἰς τὸ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς υποσχέσεις του, νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ἀρχὰς του μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀφήσῃ κανέναν καθυστερήμα. Ἄς ἴδωμεν ἤδη εἰς τὰ πράγματα, ἐφ' ὅσον δυνάμεθα, μέχρι τίνος αἱ ἀρχαὶ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ ἦσαν ὀρθαί, μέχρι τίνος ἐπραγματοποίησε τὰς υποσχέσεις του. Ὁ Ἰπουργὸς οὗτος, καθὼς γνωρίζετε, εἰσήλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν περὶ τὰ μέσα τοῦ Μαΐου τοῦ 1854, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἀρχοῦνται αἱ κύριοι πρόσοδοι τοῦ Κράτους δι' ἕκαστον ἔτος ἐδιοίκησε τὰ οικονομικὰ κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τῆς χρήσεως τοῦ 1854, καὶ ἐνοεῖται ὅτι τὰ ἐδιοίκησε μετὰ τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας συζητοῦμεν. Δὲν ἔχομεν δυστυχῶς τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως τοῦ 1854 διὰ νὰ πορισθῶμεν τὰ στοιχεῖα, ἐπὶ τῶν ὁποίων δυνάμεθα νὰ στηρίξωμεν τὰς σκέψεις μας. Ἐπροσπάθησα νὰ συλλέξω πληροφορίας τινάς, ἀλλ' εἰπέτι δὲν κατώρθωσα νὰ τὰς λάβω πλήρεις· ἤξευρω μόνον, ὅτι ἐν ᾧ τὰ βεβαιωθησόμενα ἔσοδα τοῦ 1854 ὑπελογίσθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν εἰς 17,810,925: ἐβεβαιώθησαν δὲ ὑπὲρ τὰ 19,000,000 καὶ ἴσως πλησιάσωσι τὰ 20,000,000: τὰ πραγματικῶς ὅμως εἰσπραχθέντα ὑστερον ἀπὸ τοσαύτην υπερτίμησιν καὶ ζήτησιν τῶν σιτηρῶν μόλις θέλουν φθάσει τὰ 15,700,000:—15,800,000: Πητῶς δὲ ἐπληροφορήθη, ὅτι ἐν ᾧ τὸ ποσὸν τῶν βεβαιωθέντων ἀπὸ μόνον τοὺς δημοτικακοὺς καρπούς ἐφθασεν εἰς τὸ ὑπέρογκον ποσὸν τῶν δραχμ. 7,311,033: 32|00, εἰσπράχθησαν μόνον δραχμ. 6,040,924: 12|00, ὃ ἐστὶν ἔμειναν καθυστερήματα δρ. 1,270,109: 20|00: εἰάν δὲ εἰς ταῦτα προσθέσωμεν τὰ ἐνδεχόμενα καθυστερήματα ὅλων τῶν ἄλλων ἐσόδων, τὸ σύνολον τῶν καθυστερημάτων θέλει ἀναμφιβόλως ὑπερβῆ τὰ 3,000,000. Ποῦ εἶναι λοιπὸν τὸ ὑγιὲς τῶν οικονομικῶν ἀρχῶν τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ, τὰς ὁποίας μετὰ τόσον ἐπίδειξιν ἠθέλησε νὰ καθιερώσῃ; εἰς ἄλλου μέρους κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ τὸ ἔλλειμμα τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ εἶναι 3,000,000:—, ἀλλὰ κατὰ τὰς ὁποίας σὰς ἔφερα ἀποδείξεις τὸ πραγματικὸν ἔλλειμμα θέλει φθάσει καὶ ὑπερβῆ τὰ 4,000,000, καὶ τοῦτο χάρις εἰς τὴν ἀνήκουστον υπερτίμησιν τῶν σιτηρῶν, ἄλλως ἤθελον ὑπερβῆ τὰ 6,000,000. Δι,

Κύριοι, ἐπέπρωτο εἰς τὴν πρό μικροῦ παρελθούσαν πολιτικὴν ζήτησιν τὰ πάντα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νὰ κλονισθῶσιν, ἐπέπρωτο δὲ καὶ αὐτὸς ὁ οικονομικὸς Ρουβίκων τῆς Ἑλλάδος νὰ μὴ μείνῃ ἀδιάβατος.

Καταπαύω ἐνταῦθα τὴν ἐξελεγξίν τῶν τύπων καὶ μεταβαίνω εἰς τὴν οὐσίαν. Θέλω δὲ περιορισθῆ εἰς ὅσον ἐνεστὶν ὀλίγας παρατηρήσεις, καὶ θέλω ἐπικλασθῆ τὴν προσοχὴν σας εἰς μίαν καὶ μόνην, ἀφ' οὗ διέλθω ἐν περιλήψει τοὺς εἰδικούς προϋπολογισμοὺς τῶν ὑπουργείων, καὶ μάθετε ποῖον πνεῦμα οικονομικῆς συνόδουσε τὴν σπουδαίαν ταύτην ἐργασίαν. Ὁ ἀπλοῦστερος καὶ διδακτικώτερος, Κύριοι, ἔλεγχος ἐκάστου προϋπολογισμοῦ εἶναι ἡ ἐκτίμησις τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προβλεπομένων μέτρων ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως ἢ βελτιώσεως τῆς υπηρεσίας ἢ τῆς κοινωνίας· ὑπὸ τὴν διπλὴν ταύτην ἐποψίν θέλω διευθύνει τὰς γενικὰς παρατηρήσεις μου, ἀφίνων εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα τὴν ἐκτίμησιν ἐκάστης ἰδίας δαπάνης. Ἄρχομαι δὲ ἀπὸ τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν, διότι οὗτος φέρεται κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν τάξιν πρῶτος εἰς τὴν συζήτησιν.

Διήλθον, Κύριοι, μετὰ προσοχῆς ὅλα τὰ μέρη αὐτοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθὼς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν ἐκθεσιν, καὶ σὰς ἡμολογῶ ἐν συνειδήσει ὅτι καὶ ἐκ τῶν ἐπιφερομένων λόγων καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀριθμῶν ἐπίστην, καθὼς καὶ ὑμεῖς θέλετε πεισθῆ, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος συνετάχθη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀγνοίας πολλῶν πραγμάτων καὶ ὑπὸ τὸ πρῆμα προλήψεων ἀσυγγνώστων. Εἰς τὸ σύνολον δὲν εὐρίσκει τις καμμίαν ἀξίαν λόγου μεταβολῆν, οὔτε ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς συντηρήσεως, οὔτε πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς βελτιώσεως· εἰάν ὑπάρχῃ μεταβολή, αὕτη ἔχει ἀντίστροφον λόγον. Οὐδὲ ἐν λεπτόν προσδιορίζεται διὰ καταστήματα τελωνιακά, τὰ ὁποῖα εἰς πλείοτερα μέρη εὐρίσκονται εἰς κακὴν κατάστασιν καὶ τὸ ἐμπόριον ὑποφέρει. Οἱ προλαβόντες προϋπολογισμοὶ εἶχον προνοήσει περὶ τούτου, καὶ ὁρτῶς περὶ καταστημάτων εἰς Πάτρας καὶ Καλαμάς, ἀλλ' ἐλήφθη καὶ ἡ φροντίς νὰ πραγματοποιηθῶσι τὰ ψηφισθέντα; εἰς Πάτρας ἤρχισεν ἡ οἰκοδομὴ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1854, ἀλλ' ἐπειτα κατεπαύθη· διὰ τὸ κατὰστημα τῶν Καλαμῶν, τὸ ὁποῖον κατέστη ἀπαραίτητον, οὔτε λόγος ἔγεινεν. Οἱ προλαβόντες προϋπολογισμοὶ εἶχον προβλέψει καὶ περὶ ἀνεγέρσεως ἀποθήκης ἀξίας 30,000 δραχμ. εἰς Ἀνάβυσσον, ὅπου τὰ ἀλατὰ ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ὑπαίθριον φθείρονται ἀπὸ τὰς βροχὰς καὶ τὴν ἐπιφ-

ροπν εν γένει τῆς ἀτμοσφαιρας, και ὑποκινῶνται ἄλλως τε εἰς ὑπεξαίρεσεις, τὰς ὁποίας καμμία ἐπαγρύπνησις δὲν δύναται νὰ ἀπομακρύνῃ. Ἐναρξίς αὐτῆς τῆς οἰκοδομῆς ἐγένετο ἐπίσης κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1854, ἀλλὰ και αὐτὴ μόλις εἶδε τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς και ἐκατεπαύθη ἱκανὴ δαπάνη ἐγένετο διὰ τῶν προλαβόντων προϋπολογισμῶν πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῆς Θερμησίαις λίμνης, ἧτις ἀποφέρει, ὡς γνωρίζετε, τὸ καλλίτερον καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν Μισσηγιον ἄλας. Ἀλλὰ μολοντί προεβλέφθη εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν ποσὸν ἴσον μὲ τὸ ψηφισθὲν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1854 διὰ τὰς χρείας ἐν γένει τῶν ἄλικιων, οὐ μόνον διὰ καμμίαν ἄλλην ἄλικιν, ἀλλ' οὐδὲ διὰ τὴν Θερμησίαν ἐλήφθη ἡ παραμικρὰ φροντίς, και ἐντεῦθεν ἡ παραγωγή τοῦ ἁλατος αὐτῆς και πέρυσσι και ἐφέτος ἠλατῶθη, ἡ ποιότης αὐτοῦ ἐξέπεσε και τὰ προηγουμένα ἔργα κατεστράφησαν. Ἐλήφθη τῷ ὄντι πρόνοια διὰ νὰ καλλιερῆθῃσι στασιδὰμπελοι μὲ τὸν σκοπὸν τῆς διατηρήσεως τῶν κτημάτων και προσδιορίσθη ποσὸν ἐκ δρ. 22,000. Ἐλπίζω και εὐχομαι ὥστε αὐτὸ τὸ ποσὸν νὰ μὴ ἐπραγματοποιηθῇ ἐν ἐναντίᾳ περιστάσει ὡς προλέγω, ὅτι και τὰ χορήματα ἐπὶ ματαίῳ κατηναλώθησαν, και καλλιέργεια καμμία δὲν ἐγένετο, και κατὰ τοῦτο ὑπάρχουν τσαῦτα προηγουμένα, τὰ ὁποία ὑποστηρίζουν τὴν πρόφασιν μου. Ἐλήφθη ὡσαύτως πρόνοια νὰ αὐξήσῃσι τὰ γραφικὰ ἐξοδα τοῦ ὑπουργείου, ἐν ᾧ τὸ ἄλλοτε ὀριζόμενον ποσὸν οὐ μόνον ἐπῆρκει ἀποχρῶντως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἄφινε και περίσσευμα. Ἡ αὐτὴ πρόνοια ἐλήφθη και δι' ἄλλα τινὰ γραφεῖα. Ἰδιαιτέρα δὲ φροντίς κατεβλήθη εἰς τὴν ὑπερβολικὴν αὐξήσιν τῶν δικηγορικῶν ἐξόδων, εἰς ἐποχὴν μάλιστα καθ' ἣν ἀναγγέλλει ὁ Κ. Ἰπουργὸς ὅτι ἐλήφθη και διοικητικῶς φροντίς πρὸς καταστολὴν τοῦ ἐπικρατοῦντος φιλοδίκου πνεύματος, διδομένου τοῦ ἀνέκοντος πέρατος εἰς πᾶσαν ἀμφοιστήτησιν, και περιοριζομένης τῆς προσηγορίας εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν δικαστηρίων, ὡσαύκις μόνον ἀπαντᾶται ἐπιμονὴ πρὸς ἐλάτθην τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου και σημειώσατε, κύριοι, ὅτι ἐνταῦθα οὐ μόνον αὐξάνονται τὰ δικηγορικὰ ἐξοδα ἀνευ πραγματικῆς ἀνάγκης ἀπὸ 30 και 40 εἰς 60,000 δραχ., ἀλλ' ἐν παρόδῳ ζητεῖται και ἡ καθιέρωσις δικαιώματος ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ἄχρις ἐπισηφαλοῦς. Ἐάν πρέπη νὰ ληρῆθῇ μέτρον διοικητικὸν περὶ συμβιβασμῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου και τρίτων, ποτὲ ἡ ἐξουσία αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ δοθῇ εἰς μόνον τὸν ὑπουργόν, και πολὺ ὀλιγώτερον πρέπει νὰ τὴν λάβῃ ὁ ὑπουργὸς

αὐθακρέτως και χωρὶς νὰ προηγηθῇ τούλαχιστον νόμος και ὁμοι και ὑπὸ τὸ κράτος ἀκόμη αὐτὸς τῆς ἰδέας τὰ δικηγορικὰ ἐξοδα αὐξάνουν, ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῶσι, και ἀντὶ νὰ αὐξήσῃ ἡ ἐπαγρύπνησις πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν καταχρήσεων, αὐξάνουσι τὰ ἐξοδα τοῦ Δημοσίου, και τὸ χειρότερον δημιουργεῖται δύναμι αὐτῶν θέσις μὴ νομοθετημένη. Ἀλλ' ἐάν ὁ Κύριος Ἰπουργὸς δὲν εἶδειε πνεῦμα οἰκονομίας εἰς τινὰς δαπάνας, ἐάν ἐφρόντισε νὰ αὐξήσῃ τὰ ἐξοδα τινων γραφείων, ἐάν δὲν προέτεινε καμμίαν δαπάνην πρὸς ἀνέγερσιν δημοσίων καταστημάτων, ἐπέφερον ὁμοι ἀφ' ἐτέρου χάριν οἰκονομίας, ὡς τὸ ὁμολογήσωμεν, τινὰς ἐλαττώσεις, και ἡ σπουδαιότερα εἶναι ἡ ἀφαιρέσις τὴν ἀποζημιώσιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι ἠλάττωσε τὸ ποσὸν αὐτὸ κατὰ τὸ ἡμῖν συγκριτικῶς μὲ τὰ δαπανηθέντα κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη. Ἐνταῦθα καθαρῶς καταδεικνύεται οὐ μόνον ἀπειρία περὶ τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων πραγμάτων, ἀλλὰ και ἐν εἶδος δυσμενείας κατ' αὐτῶν τῶν σωμάτων. Ἀφ' οὗ ὅλας τὰς κανονικὰς ἐτησίαις ἀνάγκαις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐθεράπευσεν ὡς ἐγγιστα ὁ Κύριος Ἰπουργὸς, ὅπως ἐθεραπεύοντο και κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, διὰ τί νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν και ὡς πρὸς τὰς ἀποζημιώσεις ὅτι κατὰ συνέχειαν ἱκανῶν ἐτῶν γίνεται; ἀλλὰ και ἐν ἤθελε νὰ καινοτομήσῃ, διὰ τί δὲν ἐνθυμήθη τούλαχιστον ὅτι ἔχων τὴν πρόθεσιν νὰ μεταρρυθμίσῃ ὅλην τὸ οἰκονομικὸν και διοικητικὸν σύστημα, εἶχεν ἀπαραίτητον ἀνάγκην τῆς συμπράξεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ὅχι πλέον δι' ἕξ μῆνας, ἀλλὰ διὰ πολὺ μεγαλειτέραν διάρκειαν; Πῶς ἐλησιμόνησεν ἔπειτα ὅτι ἠτοίμαζε και εἰσάγαγε μάλιστα εἰς ἕνα ἄλλον περίβολον νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἀποζημιώσις τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων προσδιορίζετο διὰ 10 μῆνας και οὐχὶ δι' 6; Ἄλλως τε ὤφειλεν ὁ Κ. Ἰπουργὸς νὰ συμβουλευθῇ τούλαχιστον τὴν πείραν διὰ νὰ μάθῃ ὅτι ἂν και ἄλλοι προκάτοχοι τοῦ ἐσκήρθησαν σπουδαίως περὶ οἰκονομίας ἐξόδων, και ἐπραγματοποίησαν αὐτὴν εἰς διαφόρους κλάδους, καθὼς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν παρουσιαζομένην διαρκῶς εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς ἐλάττωσιν τῶν ἐτησίων ἐξόδων τοῦ Κράτους και αὐξήσιν τῶν ἐσόδων, κάνεις ὁμοι δὲν ἐσκέρθη ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τὴν οἰκονομίαν ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τῆς εὐτελοῦς ἀποζημιώσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, κάνεις μάλιστα δὲν ἐθεώρησεν ἀληθοῦς οἰκονομίας μέτρον τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ἡ ὁποία ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ μέτρον τοῦ νὰ στερηθῇ τὸ ὑπουργεῖον τῆς συνδρομῆς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἐπὶ τὸ ἡμῖσι

του έτους. Χθές και προχθές η Ελλάς εσυνταγματίσθη, ακόμη δέν εξοικειώθημεν με την κοινοβουλευτικήν τάξιν, ακόμη κακά δέν εγείθη ο λαός τα προϊόντα του αντιπροσωπικού συστήματος, ακόμη προχθές εξήλθον διαταγμοί τινες από κάλαμον διασήμων δημοσιογράφων. Δέν είναι άρα γε μέγα πολιτικόν λάθος να προκαλέσωμεν από τουδε μακράς απουσίας των Νομοθετικῶν Σωμάτων; τά πράγματα μαρτυροῦσιν ότι η παρυσία αὐτῶν εστάθη αείποτε χρήσιμος· αὐτά τὰ σώματα ἐνίσχυσαν πολλάκις τήν Κυβέρνησιν εἰς δυσκόλους περιστάσεις, και προσήνεγκαν ἐνίοτε διακεκλιμένας τῆς ὄντι ὑπηρεσίας εἰς τόν θρόνον και τήν Πατρίδα. Αἱ μακραι ἀπουσίαι τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων θά ελθωσι και εἰς τήν Ελλάδα, ὅπως ἦλθον και εἰς ὅλα τὰ ἄλλα συνταγματικά κράτη, πώποτε ὅμως δέν προεκλήθησαν ἀκείως. Ἄς ζητώσιν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί τὰς οικονομίας ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκεῖ ὅπου πρόκειται νά θεραπευθῶσι προσωπικά ἢ οἰκογενειακά συμφέροντα, ἐκεῖ ὅπου οἱ κανόνες τῆς ὑγιεοῦς οικονομίας τὸ ὑπαγορεύουν, και ἄς μὴ ἐγγράφωσιν ἀκρωτηριασμένην τήν ἀποζημίωσιν τῶν Νομοθ. Σωμάτων ἐπιδεικνύοντες τεχνικάς τῶς ὄντι ἐλαττώσεις ἐξόδων. Ζητῶ συγγνώμην, Κύριοι, διὰ τήν μικράν ταύτην παρέκδοσιν, ἡ σειρά τοῦ λόγου μοῖ τήν ὑπαγορεύσιν ἄλλως τε ἡσθάνομένην τήν ἀνάγκην τοῦ νά ἐκφράσω ἀπαξ τήν γνώμην μου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, και νά τήν παραδώσω εἰς τήν δημοσιότητα. Ἐπανερχομαι ἤδη εἰς τὸ προκείμενον· ὁ Κύριος λοιπόν Ὑπουργός ἐλευθεριος ἀνευ ἀνάγκης εἰς διαφόρους ἄλλας ὑπηρεσίας κατήνεγκε τὸν βαρὺν πέλεκυν τῆς λεγομένης οικονομίας του εἰς τήν ἀποζημίωσιν τῶν Βουλευτ. Σωμάτων, τήν ὁποίαν μετ' ὀλίγον τά πράγματα τὸν ἠνάγκασαν νά συμπληρώσῃ. Αὐτά τὰ πορίσματα, Κύριοι, ἐξήγαγον ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν πρῶτην Ὑπουργοῦ. Ἄς ἴδωμεν τώρα ἂν οἱ λόγοι του συμφωνῶσι τοῦλάχιστον με τοὺς ἀριθμοὺς· ἀκούσατέ τον λαλοῦντα εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεώς του,

« Ὁ δὲ παρὼν προϋπολογισμὸς κτλ. φέρει πραγματικὴν ἐλάττωσιν ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1853 δραχ. 361,264: 01/00, ὡς πρὸς τὸν τοῦ 1854 δρ. 222,899: 78/00, ἐπισφραγίζει δὲ τὸν λόγον του λέγων « ἡ ἐλάττωσις αὕτη κτλ. » με ἄλλας λέξεις μὲς λέγει οἱ προκατόχοι ὑπουργοὶ ἐξώθειον περισσότερα, και ἐν τοσούτῳ ἡ ὑπηρεσία ἐβλάπτετο, διότι ἡ διανομὴ τῶν ἐξόδων δέν ἐγένετο κατακλήτως και ἀκριβῶς, ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας και ὀλιγώτερα δαπανῶ, και ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς

ὑπηρεσίας ἐπακριβῶς προέβλεψα, ὥστε ἡ εἰλαχίστη ἐλάττω δέν θέλει προέλθῃ εἰς αὐτήν. Ἄλλ' ἐν τούτοις τί συμβαίνει; ἔρχεται ὁ ἴδιος ὑπουργός μετ' ὀλίγον και ἐναντίον τῶν προφήσεων και διαβεβαιώσεών του μὲς ζητεῖ νέας πιστώσεις διὰ τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου του ἐκ δραχ. 348,833: 89/00, και διὰ τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα ἕτερον ποσὸν ἐκ δραχ. 483,311: 12/00 τὸ ὅλον δραχ. 832,144: 51/00.

Ποῦ εἶναι ἤδη ἡ διατρανωθεῖσα ἀκριβεία περὶ τήν διανομὴν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ του; ποῦ ἡ ἐπὶ ἐλαττον διαφορὰ αὐτοῦ συγκριτικῶς με τοὺς παρελθόντας;

Τὸ περίεργον δὲ εἶναι ὅτι ἐν ᾧ ἐπεζήτει ἐκ παντὸς τρόπου νά ἀποδείξῃ πόσον εὐθηνότερα ἤξεύρει νά διοικῆ, και διὰ τοῦτο προέβη εἰς τήν σύγκρισιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ του ὡς πρὸς τὰ ἐξοδα τῶν προγενεστέρων προϋπολογισμῶν, ἤτοι τῶν ἐτῶν 1853 και 1854, ἀπέφυγεν ὅμως νά κάμῃ τήν αὐτὴν σύγκρισιν και ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1852, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἦτο κατὰ τὸ φαινόμενον ἀνώτερος τοῦ ἰδικοῦ του κατὰ δραχ. 169,597: 79/00, και ἠδύνατο και δι' αὐτὸν ἀκόμη νά καυχᾶται· ἀλλ' ἤξευρετε διὰ τί δέν τὸ ἔκαμε; διότι ἐφοβῆτο μήπως ἐγγίζων και ἐκείνον ἐξαγάγῃ εἰς εὐὴ τήν ἀληθειαν και ἀπολέσῃ ὅλας τὰς δάφνας του, ὡς τοῦτο συμβαίνει αὐτὴν τήν στιγμὴν. Οἱ προϋπολογισμοί, Κύριοι, τῶν ἐτῶν 1852, 1853 και 1854 συνετάχθησαν ὑπὸ ἐν και τὸ αὐτὸ πνεῦμα, και εἰς τήν πραγματοποίησιν αὐτῶν ἦτο ἐπόμενον νά μένωσι περισσεύματα. Ἄλλ' ὅταν ὁ Κ. Ὑπουργός συνέταττε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1855, τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀπολογισμῶν τοῦ 1853 και 1854 ἦσαν εἰς ὅλους ἡμᾶς ἄγνωστα, ἐν ᾧ αὐτὸς κάτι τι ἐγνώριζε· τὰ ἀποτελέσματα ὅμως τοῦ 1852 ἦσαν γνωστά και εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργὸν και εἰς τινας ἄλλους, διότι εἶχαν ἤδη ὑπογράψῃ τὸν ἀπολογισμὸν αὐτοῦ κατὰ τὸν 7ριον τοῦ 1854, ἀλλὰ δέν εἶχε συμφέρον νά τὸν μνημονοῖσῃ, διότι κατὰ τὸ 1852 ἐγένοντο πραγματικὰ ἐξοδα 7,921,302: 77/00 μόνον, ὁ ἔστιν ὀλιγώτερα ἀπὸ τὰ προϋπολογισθέντα διὰ τὸ 1855 κατὰ δραχ. 1,208,111: 06/00. Ἰδοὺ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον τὸν παρέλειψεν· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἤθελε νά συγκρίνῃ τὰ παρόντα με τὰ παρελθόντα, αὐτὴν τήν σύγκρισιν ἔπρεπε νά κάμῃ ὁ Κ. Ὑπουργός, και ὠφελεῖ νά τὴν κάμῃ, διότι ὅπως αὐτὸς ἐγνώριζε τὰ ἀποτελέσματα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1852, ἔπρεπε νά τὰ γνωρίζωσι και ἄλλοι, και πρὸ πάντων τὰ Νομοθετικά Σώματα. Ἀλλὰ μήπως και τὰ πραγματικὰ ἐξοδα τοῦ

1853 δὲν θέλουσιν εἶσθαι πολὺ ὀλιγωτέρα ἀπὸ τὰ τοῦ 1855; διὰ τὰ τοῦ 1854 δὲν ἔχω τι νὰ εἶπω, διότι ἡ πραγματοποιήσις αὐτοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγένετο κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὸν ἴδιον ὑπουργόν καὶ μόνος αὐτὸς δύναται νὰ μᾶς φωτίσῃ. Ἡ σύγκρισις λοιπὸν μεταξύ τῶν ἐξόδων τῶν παρελθόντων ἐτῶν καὶ τοῦ 1855 στρέφει κατ' αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ ἀποδεικνύει μαθηματικῶς, ὅτι ὄχι μόνον δὲν μᾶς ἐδίδουσαν εὐθηνότερα, ἀλλὰ πολὺ ακριβώτερα. Διὰ νὰ ἴδῃτε δὲ, Κύριοι, πόσῃ ὀλίγην προσοχὴν ἐδείξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐκφράσεων του καὶ μὲ ποίαν ἔλλειψιν ἀρροφροσύνης καὶ δικαιοσύνης προσέβαλε τὴν παρελθούσαν διοίκησιν, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ μὴ ἀρήσω ἀνεξέλεγκτον ἓνα παράγραφον τῆς ἐκθέσεώς του, τὸν ὁποῖον μὲ λύπη σας βεβαίως θὰ ἀκούσητε. α Τὸ ὑπουργεῖον ἀπέβαλε, λέγει, τὸ σύστημα τῆς ἀναβολῆς τῶν δικηγορικῶν ἀντιμισθιῶν, διότι τοῦτο προσβάλλει τὸ πρὸς κεκτημένα δικαιώματα ὀρειλόμενον σέβας κτλ. πρὸ πάντων δὲ τὰ ὑπουργεῖον θεωρεῖ πᾶσαν ἀναβολὴν ἐκτελέσεως ἀποφάσεως, ἢ πᾶσαν ἀπέπειραν πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ, εἰς ἃ καταδίκασθη τυχὸν τὸ δημόσιον, ὡς μέγα ἀτόπημα κτλ. ■

Κύριοι! καὶ ἡ φράσις δὲν εἶναι διόλου κοινοβουλευτικὴ, καὶ τὰ μνημονευόμενα ὡς γεγονότα ἀνύπαρκτα. Διὰ νὰ ἔχη τὴν τὸλμην διὰδοχὸν ὑπουργεῖον νὰ ἀπευθύνῃ πανδημῶς προσβολὰς κατὰ τῶν προκατόχων του, πρέπει τοῦλάχιστον νὰ φέρῃ εἰς φῶς γεγονότα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στρέφεται. Ἀποδείξεις ἐναργῆς τοῦ ὅτι οὔτε δικηγορικαὶ ἀντιμισθίαι ἔμειναν ἀπλήρωτοι, οὔτε δικαστικαὶ ἀποφάσεις, εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος προϋπολογισμὸς του. Φυλλολογήσατε αὐτὸν, ἀναζητήσατε εἰς τὸ Κεφ. 10 κεκλεισμένων χρήσεων, καὶ δὲν θέλετε εὖρει κανέν τοιοῦτον ἐξοδὸν καταστρεφόν; ἐάν ὑπῆρχον ἀπλήρωτα, ὡς διατείνεται ὁ Κ. ὑπουργός, ἤθελε βεβαίως τὰ ἐγγράψῃ διὰ νὰ πληρωθῶν, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχον. Ἄλλη ἐπίσης ἐναργῆς ἀποδείξεις τοῦ ὅτι αἱ δικηγορικαὶ ἀντιμισθίαι δὲν ἔμειναν ἀπλήρωτοι, εἶναι ὅτι οἱ ἐπιστημότεροι δικηγόροι ἐτεδίσκον πάντοτε κατὰ προτίμησιν τὰς δίκας τοῦ δημοσίου; ἐάν ἀλήθειαν ὅτι τὸ δημόσιον ἐκακοπλήρωσε δὲν ἤθελεν ἔχει πίστιν, καὶ ἐπομένως δὲν ἤθελεν ἔχει ἀείποτε προθύμους ὑπερασπιστὰς τῶν δημοσίων συμφερόντων τοὺς διακεκριμένους μεταξύ τῶν δικηγόρων. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰς ὑπαινικτομένας ἀπεπείρας πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ, εἰς ἃ καταδίκασθη τυχὸν τὸ δημόσιον, ὤφειλεν ὁ Κ. ὑπουργός νὰ ᾖναι σαφέστερος, καὶ νὰ μνημονεύσῃ ὀρισμένους πράξεις, διότι αἱ ἀκρι-

στοὶ ἐκφράσεις γεννῶσι σκάνδαλα. Ἀλλὰ καθὼς ὑπέστην εἰς μίαν ἄλλην περίστασιν, κατ' αἴτησιν τοῦ ἐντίμου Γερολοισαστοῦ Κ. Λόντου πρῶτον ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δὲν ἐπέμεινα εἰς μίαν ἐξήγησιν ἀποδείξας ὅτι δὲν ἐπιθυμῶ τὰ σκάνδαλα, τοιοῦτοτρόπως καὶ σήμερον χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ σώματος ἀποφεύγω πᾶσαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν. Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀρκούσι καὶ τελειῶνω μὲ τὴν περιεκτικωτάτην παρατήρησιν, τοῦ ὅτι ἀπαραίτητα στοιχεῖα μᾶς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως εἶναι ἡ μετριοπάθεια, ἡ εὐβριδὴς κρίσις καὶ ἡ ἀλήθεια.

Ἰπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

Ἀπῆλθον μετὰ προσοχῆς καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Β. Οἴκου εὖρον τὸν προϋπολογισμὸν του πύξτεμόν κατὰ περίπου 70—80 χιλ. δραχ. σχετικῶς μὲ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐτῶν 1853 καὶ 1854, ἀλλὰ δὲν εὖρον, σὰς τὸ ὁμολογῶ, καὶ τοὺς ἰσχυροὺς λόγους τῆς ὅλης αὐξήσεως. Δὲν εὖρον θεωρουμένης νέας ἀνάγκης τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας. Ἐξέτασα ἐάν ἐβελτιώθησαν τοῦλάχιστον αἱ σχέσεις μᾶς πολιτικῶς μὲ τὴν αὐξήσιν τῶν ἐξωτερικῶν ἐξόδων, καὶ δὲν εὖρον οὔτε αὐτὸ τὸ πλεονέκτημα. Ὁ Κ. ὑπουργός ὑπόσχεται ὅτι εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ θέλει προσπαθῆσαι νὰ ἀφήσῃ περισσεύματα πλεονεκτήματα τῶν ἤδη ζητούμενων αὐξήσεων. Δὲν ἔχω, Κύριοι, δυσκολίαν νὰ τὸν πιστεύσω κατὰ τοῦτο. Παρατηρῶ ὅμως α) ὅτι ἐάν ὡς ἐκ τῆς ἀπουσίας τινῶν προξένων ἀπὸ τὰς θέσεις των θέλει προκύψῃ περίσσευμα, ἐδῶ τὸ περίσσευμα θέλει συμψηφισθῆ, καὶ ἴσως σταθῇ πολὺ ἐλαττον ὡς πρὸς τὸ ἔλλειμμα, τὸ ὁποῖον θέλει προέλθῃ ἀπὸ τὰς σχετικὰς προξενικῆς ἐκπράξεις καὶ β) ὅτι ἐάν ὡς ἐκ τῆς προσωρινῆς ἀπουσίας ἑνὸς καὶ δύο πρέσβων προέλθῃ περίσσευμα, τὸ περίσσευμα τοῦτο θέλει εἶσθαι μικρᾶς διαρκείας, ἐν ᾧ ἡ ἀπαξ γενομένη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐξήσις θέλει βαρύνει καὶ τὸ παρὸν καὶ τὰ ἐπόμενα ἔτη.

Ἰπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τοῦ ὑπουργεῖου τῆς δικαιοσύνης δὲν ἔχω νὰ ἐπιφέρω καμμίαν παρατήρησιν ἢ ζητούμενη πίστωση διὰ τὸ 1855 δὲν διαφέρει σχεδὸν ἀπὸ τὴν τοῦ 1854. Καμμία νέα δαπάνη δὲν περιέχεται οὔτε ὑπὸ τὴν ἔσπεριν τῆς συντηρήσεως, οὔτε ὑπὸ ἐκείνην τῆς βελτιώσεως.

Ἐρχόμεθα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείων καὶ ἐνταῦθα, Κύριοι, καμμία σπουδαία μεταβολὴ ὡς πρὸς τὴν θεραπείαν νέων

ἀναγκῶν δὲν ἀναφαίνεται ἄλλως τε ὁ ἴδιος Κ. ὑπουργὸς μὰς βεβαίως ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ στηρίζεται ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων ἐφ' ὧν καὶ ὁ τοῦ 1854 μ' ὄλον τοῦτο κατὰ τὰς ὁποίας ἕκαστα παρατηρήσεις, περιέχει τινὰς διαφορὰς, καὶ ῥητῶς ὡς πρὸς τὴν ὁδοποιίαν προσδιορίζεται ἐν ποσῶν ἐκ δραχ. 116,000 τὸ ὅποιον εἶναι ἀνώτερον τοῦ προσδιορισθέντος κατὰ τὸ 1854 δὲν διαφέρει ὁμῶς ἀπὸ τὰ προσδιορισθέντα ποσὰ διὰ τὴν ὁδοποιίαν εἰς ἄλλους προγενεστέρους προϋπολογισμοὺς ὡς π. γ. τὸν τοῦ 1850 εἰς τὸν ὅποιον τὸ ποσὸν τοῦτο ὠρίζετο εἰς 97,000· ἐκτὸς τούτου ὁ παρὼν προϋπολογισμὸς φερεὶ καὶ ἑτέραν δαπάνην διὰ κατασκευὴν φάρου εἰς Ἁγίον Σώστην ἐκ δρ. πέντε χιλιάδων καὶ δι' ἓνα φανὸν εἰς Ψιττάλειαν ἐκ δραχ. 6,000 πρὸς δὲ καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς βορβοράγου πρὸς καθάρσιν τοῦ λιμένος Παιραιῶς ἄλλο ποσὸν ἐκ δραχ. 20,000· ἀπ' ἐναντίας ὁμῶς φέρει ποσὸν ὀλιγώτερον τοῦ περισυνου πρὸς ἀποξήρανσιν ἐσθλωδῶν γαιῶν· δὲν περιέχει δὲ καμμίαν δαπάνην διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ μηχανικοῦ, ἥτις συνήθως ἐπεβαρύνει ὄλους τοὺς προγενεστέρους προϋπολογισμοὺς, καὶ ἡ ὅποια κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἀναβαίνει εἰς 50,000, διότι ἡ δαπάνη αὕτη μετεβιάσθη κατὰ πρῶτον ἐφέτος ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν· καὶ μ' ὄλον τοῦτο, Κύριοι, τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἔλαβε γιγαντιαίαν αὐξήσιν διότι ἀπὸ ποσοῦ 1,600,000 μέχρι 1,700,000 περίπου, τὸ ὅποιον ἐδαπανᾶτο κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη, ἀνέβη σήμερον εἰς 2,113,038, καὶ Κύριος οἶδε ποῦ θέλει φθάσει, εἴν δὲν ληρθῆ ἡ ταχίστη πρόνοια. Ἐπὶ διαφορῶν ἀρθρῶν ἔγω, Κύριοι, πρακτικὰς ἐλαττώσεις νὰ προτείνω· ἐπ' αὐτοῦ ῥητῶς τοῦ ὑγειονομικοῦ κλάδου ὁ ὅποιος μὰς κατατρῶγει δωρεὰν ἑκατὸν χιλ. δραχ. τοῦλάχιστον κατ' ἔτος δύναται τις νὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὰς ἐλαττώσεις, καὶ πολλάκις ὕψωσα τὴν φωνὴν κατ' αὐτῶν· ἀλλὰ νομίζετε ὅτι εἶναι εὐκόλος ἡ ἐλάττωσις; νομίζετε ὅτι ἅμα ὑψωθῆ μία φωνὴ κατ' αὐτῆς τῆς σκατάλης δὲν θέλει πνιγῆ αὕτη ἡ φωνὴ εἰς χελίαν ἄλλας ἀναντίας; καὶ διατί; διότι πῆρξ ἑκάστης δαπάνης σχηματίζονται συμφέροντα ἀλληλέγγυα, τὰ ὅποια εἰς πᾶσαν ἐναντίαν φωνὴν κατεξανίστανται καὶ τὴν πνίγουν, καὶ ἐφ' ὅσον αὐξάνουν αὐτὰ τὰ συμφέροντα ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει καὶ ἡ ἐγγύησις τῆς διαρκείας τῶν, εἰς τρόπον ὅστε ὁσάκις προσλαμβάνονται νέα ὡς ἐκ τῆς ἀπροσεξίας ἢ τῆς καλοκαγαθίας ἐνὸς ὑπουργοῦ παρουσιάζεσθαι τοιοῦτος ἰσχυρὸς

συνασπισμὸς, ὥστε καὶ ὁ πλῆον τολμηρὸς ἀντίπαλος ὑποχωρεῖ ἢ καταβάλλεται.

Ὅτι συμβαίνει, Κύριοι, εἰς αὐτὸν τὸν κλάδον συμβαίνει ὡς ἔφηστα καὶ εἰς ἄλλους· διέλθετε μετὰ προσοχῆς διαφορῶν ἑτῶν προϋπολογισμοὺς καὶ θέλετε θαυμάσει τὴν τακτικὴν μετὰ τὴν ὅποιαν εἰσέφρυσαν ἐσθλωδῶν καὶ διετηρήθησαν αὐτὰ τὰ συμφέροντα χωρὶς νὰ ἐγερθῆ φωνὴ κατ' αὐτῶν ἀποτελεσματικῆ. Διὰ τοῦτο εἶπον πολλάκις καὶ ἐπαναλαμβάνω καὶ θέλω διασαλπίζει πάντοτε ὅτι εὐκόλον εἶναι μίαν δαπάνην μόλις ἀναφανομένην νὰ ἀναβάλωμεν ἢ ἀποκρούσωμεν, δυσκόλως ὁμῶς δύναμεθα νὰ τὴν καταργήσωμεν, ἀφοῦ ἅπαξ ἐγγραφῆ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ συνασπισθῆ μετὰ τὰς ἤδη καθιερωμένας, προσθέτω μάλιστα ὅτι κοινοβουλευτικῶς ἡ καμμία ἢ πολλὰ μικρὰ διόρθωσις δύναται νὰ γίνῃ ὅσον καὶ ἂν τὸ θελήσωμεν. Μόνη ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ διόρθωσιν καὶ χρεωστῆ νὰ τὸ κάμῃ, διότι τὸ κακὸν προβαίνει καὶ μίαν ἡμέραν θέλωμεν εὐρεθῆ εἰς τὸ σημεῖον ἕκαστου εἰς τὸ ὅποιον ἡ διόρθωσις θέλει γίνεσθαι, ἀλλὰ θὰ γίνῃ μετὰ κλονισμὸν.

Ἐπομένως παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

A. Χατζίσκος.

A. Χαραλάμης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1855 ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀκήγγειλεν ἔπειτα ὅτι ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ ε. ε. 1855, ἐφ' οὗ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κρησιτίδης λαβὼν τὸν λόγον ἐξηκολούθησε τὴν κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν διακοπέσαν ἀγῶρασιν τοῦ ὡς ἔπειτα·

Μετὰ τὰ χθὲς λεχθέντα γενικῶς ἐπὶ τῶν Προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργικῶν Οἰκονομικῶν, Ἐξωτερικῶν, Δικαιοσύνης καὶ Ἐσωτερικῶν, μεταβαίνο ἤδη εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο περιορίζει τὰς δαπάνας του κατὰ τὸν προϋπο-

λογισμὸν αὐτοῦ, ὡς ἐγγιστα, εἰς τὰς πρὸ πολλοῦ ἀναγνωρισμένας ἀνάγκας. Διὰ τὰς ὀλίγας τροποποιήσεις του φέρει αὐξήσιν ἐξόδων ὡς πρὸς τὰ τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχ. 26,000. Εἰς τὸν ἄλλον περίβολον ἐγένοντο προσθήκαι τινες ἐξόδων ἀναδεδειχόμεναι τὴν αὐξήσιν εἰς δραχ. 73,000, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὅσακις πρόκειται περὶ διαδόσεως τῆς παιδείας κανεὶς οὔτε ὑψώσεν οὔτε θέλει ὑψώσῃ, εἶμαι βέβαιος, φωνὴν ἐναντίαν ὡς πρὸς τὴν ἀπαιτούμενην πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δαπάνην. Ἡ Ἑλλὰς ἔλαβε τὴν ἀποστολὴν καὶ πέφυκε νὰ παράγῃ πρὸ πάντων τοὺς ὠραίους καρποὺς τῶν φώτων διὰ νὰ τοὺς μεταδίδῃ εἰς τοὺς λαοὺς τῶν ὁποίων ἡ χώρα δὲν εἶναι εἰσέτι ἐπιδεικτικὴ τοιαύτης καλλιέργειας· διὰ τοῦτο καὶ ἀπειθῶς προσήνεγκεν ἀείποτε τὸν ὄβολόν της εἰς τὰς τοιαύτας προκαταβολὰς ἢ παρουσιαζομένη λοιπὸν αὐτίσιν εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν εἶναι ἀπὸ τὰς συνήθειαι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔχομεν ἐνταῦθα νὰ λάβωμεν κάμμιαν σημείωσιν.

Ἰπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Ἄς ριψώμεν ἤδη μίαν ἐποψίν καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἢ ἐξελεγχῆς τοῦ εἰδικοῦ τούτου προϋπολογισμοῦ εἶναι δυσχερῆς· καὶ τωόντι διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἔλεγχος ἀκριβῆς καὶ ἐπιτυχῆς ἐπὶ τοῦ κλάδου τούτου εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνδιατρίψῃ τις μετὰ πολλῆς μελέτης εἰς τὴν ἐκτίμησιν διαφόρων μέτρων καὶ δαπανῶν, καὶ νὰ ἔχῃ εἰδικότητα ἢ νὰ λάβῃ τὴν συνδρομὴν ἄλλων εἰδημόνων.

Πρέπει καλῶς νὰ γνωρίζῃ τις τὴν ἀξίαν ἑνὸς ἐκάστου ὅπλου καὶ τὴν ἀπαιτούμενην μεταξὺ αὐτοῦ ἀναλογίαν διὰ νὰ ἀπειφαίνεται ἐν γνώσει περὶ τῶν εἰσαγομένων μεταρρυθμίσεων εἰς τὰ διάφορα ὅπλα, καθὼς καὶ περὶ τῶν διαφορῶν αὐξομειώσεων αἵτινες εἰσάγονται πότε εἰς τὸ ἓν καὶ ἄλλοτε εἰς τὸ ἄλλο ὅπλον· καὶ τωόντι τί νὰ εἴπῃ τις μετ' ἐπιτυχίαν ὡς πρὸς τὴν ἐνεργηθείσιν πρὸ ὀλίγου μεταρρυθμίσει τῆς Ὁροφυλακῆς. Διαφοραὶ περὶ αὐτῆς κυκλοφοροῦσι γινώμαι, καὶ οἱ μὲν φρονοῦσι ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ καταστραφῇ ἡ ληστεία καὶ νὰ παγιωθῇ ἡ τάξις ἐὰν δὲν κατηγορεῖτο ἡ Ὁροφυλακὴ ὡς ἀτακτὸν στοιχεῖον, ἄλλοι δοξάζουν ὅτι ὁ στρατιώτης τῆς Γραμμῆς δὲν δύναται ἐπιτυχῶς νὰ καταδιώξῃ τὴν ληστείαν καὶ ὅτι ἡ Ὁροφυλακὴ διοργανιζομένη ἐπὶ τὸ τελειότερον ἦτο τὸ μόνον κατέλληλον διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς ληστείας ὅπλον· ἄλλοι τέλος πάντων πιστεύουν ὅτι ὁποσδήποτε καὶ ἂν ἔχῃ τὸ μέτρον ἐλά-

ρη ἐποπτευόμενος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐγένετο παραίτιον ἀνομιλιῶν καὶ ἀτυχημάτων. Τὸ κατ' ἐμὲ, τὸ ὁμολογῶ παρόμοιαι, ἂν ἔχοι ὡς πρὸς τοῦτο καθὼς καὶ εἰς ὅλα τὰ ἑταίρια φύσει ζητήματα νὰ ἐπιφέρῃ κάμμιαν γνώμην, διότι δὲν εἶμαι εἰς θέσιν οὔτε νὰ ἐκτιμήσω κατ' ἀξίαν τὸν λόγον τῆς μεταρρυθμίσεως οὔτε νὰ μαντέψω τὰ ἀποτελέσματα της· μόνον ἢ πᾶσα θέλει μᾶς φαντασῆ· διὰ ταῦτα περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ εἰστάσω τὸ ὁικονομικὸν μόνον μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ τοῦτο ἐν συνόλῳ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδίαις ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ. Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐνὸς ἀναδεδείκει τὴν ὀλίγην δαπάνην τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, ἐκτὸς τῶν μεταγενεστέρων πιστώσεων καὶ τῶν ἐνδεχομένων υπερβάσεων, εἰς δραχ. 5,258,302.45 ἤτοι εἰς ποσὸν τι ὑπέροχον καὶ δυσανάλογον μετὰ τὰς σχετικὰς δυνάμεις τοῦ Κράτους, μετίνως ὁμοῦ ὑπολογισμοὺς καὶ προαθροισήσεις, μᾶς διαβεβαίωσθε ὅτι ἀφοῦ παρελήθῃ ἡ ἀνατίμησις τῆς τροφῆς τῶν στρατιωτῶν καὶ τῆς νομῆς τῶν ζώων, τὸ ἐτήσιον κανονικὸν ἐξὸδον τοῦ ὑπουργείου τούτου θέλει περὶ τρεπτόσθαι εἰς τὸ πᾶσιν τῶν δραχ. 4,799,295.20. Εἴχομαι νὰ ἀληθεύῃ εἰς τὰς προρήσεις του καὶ θέλω νὰ τὸ πιστεύσω, ἀλλ' ἔγω ἀσταχυμῶς καὶ φοβούμαι μήπως δὲν εἶναι ἀκριβῆς εἰς τὰς ὑπολογισμοὺς του· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐπόμενα ἔτη, φοβούμαι μήπως καὶ ὁ ἴδιος καὶ ὁ ἀνομόδιος ὑπάλληλός του δὲν ἠθροίσθησαν εἰσέτι νὰ προάωσιν τὴν ἀνάπτυξιν τὴν ὁποίαν θὰ λάβωσιν ἀκολουθῶσαι δαπάναι τοῦ ὑπουργείου τούτου μετὰ τὰς ἐπιτηθείσας μεταρρυθμίσεις, καὶ στηρίζω τοὺς φόβους μου εἰς τὰ ἀκόλουθα·

α) Διότι παρατηρῶ ὅτι ὁ ἀριθμὸς ἐν γένει τῶν αξιωματικῶν τῆς γραμμῆς ἀπὸ 417 ἀνέβη εἰς 463 ἤτοι κῆξήσθη κατὰ 44 καὶ ἡ αὐξήσις αὕτη δὲν εἶναι προσωρινή.

β) Διότι κῆξήσθη ὁ στρατὸς εἰς στρατιώτας 261 καὶ φοβούμαι ὅτι προσέχως θὰ λάβῃ πλείωσιν αὐξήσιν, διότι ἡ συμμερικὴ δύνανσις τοῦ λόγου δὲν εἶναι ἀνάλογος καὶ ἡ αὐξήσις αὕτη δὲν εἶναι προσωρινή.

γ) Διότι ἐκπίπτουνται ἱκαναὶ χιλιάδες δραχμῶν ἐπ' ἐλπίδι ἐνδεχομένων ἐλαττώσεων τιμῶν κλπ. καὶ αὐτὰς τὰς ἐλπίδας πολὺ δὲν τὰς συμμερίζομαι.

Δὲν εἶμαι ποσῶς φειδωλὸς καθόσον ἀφορᾷ τὰς δαπάνας τοῦ στρατοῦ. Τὸ στρατιωτικὸν κακοῦργει καὶ κινδυνεύει διὰ τὴν ἀσφάλειάν μας, συντρέχει εἰς τὴν παγίωσιν τῆς τάξεως, καὶ ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην μας καὶ τὴν συνδρομὴν

μας, και δια τούτο και η Κυβέρνησις και τα νομοθετικά σώματα μ' όλην την προθυμίαν εφρόντισαν και καθιέρωσαν νομοθετικώς τὰς δυνατάς ἐγγυήσεις τὰς ὁποίας δικαιούται νὰ ἔχη ὁ στρατιωτικὸς ὑπὲρ ἑαυτοῦ και ὑπὲρ τῆς οικογενείας του.

Δὲν εἶμαι ὅμως ποσῶς σύμφωνος, ἂν και εἶναι ἐπιθυμητὸν, νὰ ἐπισπευθῶμεν τὴν ἐν γένει αὐξάνσιν τοῦ στρατοῦ, και δὲν εἶμαι σύμφωνος διότι φοβούμαι μήπως ὅταν αὐξάνομεν ἐδῶ αὐξάνομεν ἐκεῖ και αὐξάνομεν ἀνευ μέτρου και πέραν τῆς ἀναλογίαις τῶν πόρων τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος προσφέρει, μήπως λέγω βάλωμεν οὕτως εἰς κινδύνον και αὐτὰ τὰ κακωχόμενα δικαιώματα, ἰδίως δὲ φρονῶ ὅτι ἡ αὐξάνσις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, μ' ὅλον ὅτι τὴν θεωρῶ τὰ μέγιστα συντελεστικὴν διὰ τὴν παγίωσιν τῆς τάξεως και τὴν ἀπαιτουμένην ἀσφάλειαν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐσωτερικῆς και ἐξωτερικῆς ἐμπορίας και τῆς βιομηχανίας, ἡ αὐξάνσις λέγω αὕτη δὲν πρέπει νὰ γίνεται, εἰμὲν βαθυκλῆδον διὰ τὸν ἐξῆς ἰσχυρὸν λόγον.

Μέχρι τοῦδε ὁ στρατὸς τῆς γραμμῆς εἶχεν ἄνδρας ὅλους 5,000 περίπου, και πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τετάρτου τοῦ ὁποίου κατ' ἔτος λήγει ἡ θητεία ἀπαιτοῦνται ἑτάσιως στρατεύσιμοι 1,200 περίπου· σήμερον ὁ στρατὸς οὗτος φέρει ἄνδρας 8,000 περίπου ἢτοι 3,000 πλεονέτερος τῶν πρώτων και ἀπαιτοῦνται ἑτάσιως στρατεύσιμοι 2,000· και ἂν με μεγάλην δυσκολίαν κατορθούτο πρότερον ἢ στρατολογίαι τῶν 1,200, ἐννοεῖτε πόσον δυσκολώτερον εἶναι σήμερον νὰ στρατολογήσωμεν κατ' ἔτος 2034.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας συγχωροῦσάτε μοι νὰ ἐπιφέρω μίαν και τελευταίαν. Τὸ προφανῶς ἀδικαιολόγητον ἐξοδὸν τὸ ὁποῖον ἀπέντησα εἰς αὐτὸν τὸν προϋπολογισμὸν εἶναι τὸ ἐκ δραχ. 20,000 ὑπὸ τὸν τίτλον «ἑκτακτα ἐξοδα», ἕνεκα τῆς παρουσίας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ· αὐτὸ τὸ ἐξοδὸν ἐκ δραχ. 20,000 διὰ πρώτην φοράν εἰσῆχθη εἰς τὴν στρατιωτικὸν προϋπολογισμὸν κατὰ τὸ 1850 εἰς τὴν περίστασιν τῶν Παρυσηϊκῶν· και ἐπειδὴ, καθὼς γνωρίζετε, κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἐψηφίσθη συγχρόνως και ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1851 ἐπὶ τῆ βῆσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 μετίνιας προσαυραυρέσεις, κατὰ παραδρομὴν ἐψηφίσθη και τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τὸ 1851. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον κοντὰ εἰς τὰς ἄλλας ἐλαττώσεις τὰς ὁποίας ἐπέφερον εἰς τὰ ἤδη ἐψηφισμένα ἐξοδα κατήργησεν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν και αὐτὴν τὴν δαπάνην ἐκτὸς 1660 δραχμῶν εἰτινες δὲν ἤθελουν διὰ ποίαν ἀνάγκην ἐδαπανήθησαν ἢ παρουκία τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ, ἂς τὸ ὁμολογήσωμεν, δὲν μᾶς

ἐπιβάλλει κερμίαν δαπάνην, και εἰν ὑπάρχει κερμίαις τοιαύται, αὕτη γίνεται ἐπὶ ἀποδόσει κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργοῦ, και ἀπορᾷ ἀποκλειστικῶς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν ὅπου και ἐπροσέβη. Τὸ ὑπουργεῖον ὅμως τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἔχει κερμίαν στίσιον μετὰ τὸν συμμαχικὸν στρατὸν ὀφειζόμενον νὰ ποικιλέσῃ δαπάναις ἀναγκαίαις εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον. Δι' ὅλας τὰς κινήσεις τοῦ στρατοῦ ἐπροβλέφθησαν αἱ δέουσαι δαπάναι· πᾶσα ἄλλη στρατιωτικὴ δαπάνη τοιαύται φύσεως εἶναι ἀδικαιολόγητος.

Ἐκ τῆς συντόμου ἐξιλέγησις τοῦ οικονομικοῦ μέρους τοῦ ὑπουργεῖου τούτου παρατηρεῖται ὅτι και ἐνταῦθα δὲν ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν ἄλλαν σπουδαίαν μεταβολὴν εἰμὲν τὴν μεταρρυθμίσιον ἧτις ἐπαρῆθη εἰς τὸ σῶμα τῆς Ὁροφυλακῆς· ἀλλ' ἡ μεταρρυθμίσις αὕτη χρηματικῶς δὲν ἐπέφερε καμμίαν χρηματικὴν αὐξάνσιν, διότι κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ τὸ δαπανώμενον ἐν ἑκατομμύριον διὰ τὴν Ὁροφυλακὴν ἐπέκρασεν εἰς τὸ νὰ ἐνεργηθῇ ὁλόκληρος ἡ μεταρρυθμίσις, ἦσαν εἰς τὸ νὰ αὐξήσῃσι τὰ τμήματα τῆς γραμμῆς ἀπὸ 4 εἰς 6, νὰ προστεθῇ τρία τμήματα τῶν ἀκροβολιστῶν, και πρὸς τούτοις νὰ αὐξήσῃ τὸ παραβολικὸν και τὸ Μηχανικὸν και νὰ ἐπανεχθῶσιν ἄλλαι διακροοὶ βελτιώσεις.

Ἄς σπεύσωμεν ἐπὶ τέλος· τοὺς ὀφθαλμοὺς μας εἰς τὴν θάλασσαν· ἂς ἐξετάσωμεν τί γίνεται εἰς τὸν Νηυσταθμὸν μας· τί γίνεται εἰς τὸν λεγόμενον αὐτὸν στόλον, ὅστις ἄλλοτε συγκείμενος ἀπὸ ἐμπορικῶν μόνον πλοία ἐδόξατε τὴν Πατρίδα και ἔλαθε ταῦτα μέρος εἰς τὰ κρημνὰ τῶν ἐκεῖνα κατηρρώματα. Εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἐνὸς ὅλοι οἱ λοιπαὶ κλάδοι ἀναπτύσσονται καθ' ἡμέραν και ἀναπτύσσονται πέραν τῶν δυνατείων μας, αὐτὸς μόνος ὁ τῶσον γρησμός διὰ τὴν ναυτικὴν Ἑλλάδα, αὐτὸς ὁ κλάδος· μένει ὀπίσσω, και οὐδὲ ρωνὴ ἰσχυρὰ ἐγείρεται ὑπὲρ αὐτοῦ· ὡς και αὐτὸ τὸ πρὸ ὀλίγου παρεθὸν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἦλθε μετὰ ἀναμαρτυρικῶς ἰδέας εἰς τὰ πράγματα, οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου ναυτικοῦ δὲν ἀνέφερε εἰς τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο πρόγραμμα του. Ευελέφτα, κύριοι, μετὰ προσοχῆς εἰς τὸν Ἑλλ. Νηυσταθμὸν μᾶς και θέλετε ἰδεῖ ὅτι ὅλοι οἱ ναῦται μας ἀριθμούνται 731, ὅτι ὁ στόλος μας σύγκεται ἀπὸ 19 πλοία μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνεται μία μόνη Κορβέτα και ἐν Ἀτμόπλοιον, 6 Γολέτται, ἐν Πρίκιον· τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς φορτηγὸν και τὰ λοιπὰ μικρὰ πλοία. Τοιοῦτος στόλος οὔτε αξιωματικὸς μορφῶναι, οὔτε τὴν κατὰ θάλασσαν ἑσπέρειαν ἐγγυᾶται, οὔτε

τοῦ ἐμπορίου τὰ συμπερόντα δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ, οὔτε τὴν ἠθικὴν ἀξιοπρέπειαν ἔχει τὰ μέσα ἀπέναντι τῶν ξένων νὰ διατηρήσῃ. Τὸ κακὸν εἶναι μέγα καὶ ἡ Κυβέρνησις δεύεται νὰ προνοήσῃ περὶ τῆς θεραπείας του. Τὸ ὑπουργεῖον μᾶς ἀναγγέλλει βελτίωσιν τινα εἰς τὸν στόλον· τὸν αὐξάνει, λέγει, μὲ μιαν Κορβέταν καὶ μὲ ἓν Βοϊκίον· ἀλλὰ τὰ πλοία ταῦτα, ἂν δὲν ἀπατώμαί, εὐρίσκονται εἰς Παιραϊκὰ καὶ γρησημαῖους διὰ καθαρσίν. Ἐκτός δὲ τούτου εἰς τὸν ἕτερον περιβάλλον ἐγένετο ἄλλη ἀπόφασις, ὥστε καὶ αὕτη ἡ μικρὰ βελτίωσις ἤμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ διὰ τὸ πρῶτον τοῦλάχιστον ἔτος ὡς μὴ ὑπαρξασα. Καμμίαν λοιπὸν πραγματικὴν βελτίωσιν δὲν ἀπαντήσαμεν οὔτε εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου.

Κύριοι! διήλθον ἐνώπιόν σας ἐν συνόψει ὅλους τοὺς εἰδικούς προϋπολογισμοὺς τοῦ πρῆξαντος ἔτους, καὶ ἴδατε ὅτι καὶ ὁ προκείμενος γενικὸς προϋπολογισμὸς θεραπείαι τὰς συνθέεις ἐπιπέρας ἀνάγκης τοῦ Κράτους· δὲν περιλαμβάνει δαπάνης σπουδαίας διὰ νέους σκοποὺς ἐπιπέρας· δὲν προνοεῖ οὔτε περὶ ἀνεγύρωσας αὐτοῦ τοῦ Καταστήματος τῶν Βουλῶν τὸ ὅποιον κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἀπατηρώθη. Ἐὰν ἀγοράζονται ἢ ἠγοράσθησαν ἀπαιόπλοια, ἢ δαπάνη αὕτη δὲν φέρεται εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὰ χρήματα ἐλήφθησαν δάνεια ἀπὸ τὴν Τράπεζαν καὶ τὰ χορηγοῦμεν. Ἐὰν καθαρίζεται ὁ πορθμὸς τῆς Κύριπυ οὔτε αὕτη ἡ δαπάνη περιέχεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν· ἢ ἐργασίαι τελεῖται ἐκ τῶν δικαιωμάτων τὰ ὅποια δυνάμει προγενεστέρου νόμου εἰσπράττονται ἐπὶ τῶν πλοίων· ἐὰν γίνεται λόγος περὶ ηλεκτρικοῦ τηλεγράφου μεταξὺ Παιραϊῶς καὶ Ἀθηνῶν καὶ αὐτὸ τὸ ἐξοδὸν εἶναι ἀλλότριον τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι εἰς ἁμογενὲς κατέβηκε τὴν δαπάνην· ἐὰν τέλος πάντων πρόκειται περὶ σιδηροῦ δρόμου, ὁ προϋπολογισμὸς οὔτε μνεῖεν κάμνει περὶ αὐτοῦ· καὶ ὅμως ἡ δαπάνη τοῦ Κράτους διὰ τὸ πρῶτον ἔτος μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου ἀναδαίνει κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν εἰς 17 περίπου ἑκατομμύρια· καὶ σημειώσατε ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει δαπανηθῆ ὀλίκληρον, ἐὰν πρέπει νὰ πιστεύσωμεν τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅστις κατὰ κόρον μᾶς διαβεβαίωσι ὅτι δὲν ἀφήει κανὲν περιττὸν ἐξοδὸν διὰ νὰ μὴ ἐξογαῖται ἄνευ λόγου ὁ προϋπολογισμὸς, καὶ ὅτι δίδνευμε καὶ ὑπελόγησε καὶ τὴν παραμικρὴν δαπάνην μ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν.

Ἐμελέτησα, κύριοι, ὅλους τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν παρελθόντων ἔτων ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1854 καὶ εἰς κανὲν ἔτος

δὲν ἀπῆντιχα τασούτην δαπάνην· διακρίνονται μόνον τὰ ἔτη 1834 καὶ 1837 καὶ μ' ὅλον τοῦτο καὶ αὐτὰ δὲν ὑπερέδωσαν τὸ πρῶτον τὰς δραχ. 16,300,000 καὶ τὸ δεύτερον τὰς 16,600,000· καὶ σημειώσατε ὅτι εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰσῆγοντο εἰς τὸ Ταμεῖον μας ἐξωτερικὰ δάνεια, καὶ ἡ δυσανάλογος αὕτη ὡς πρὸς τοὺς πόρους μας δαπάνη, ἂν καὶ δὲν ἦτο ὀρθή, δὲν ἐπατείλει ὅμως κλονισμούς· ἀλλὰ σήμερον ὅταν δὲν ἔχομεν ἄλλον πόρον παρὰ τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα πᾶσα ὑπερβάσις ἐξοδῶν πέραν τοῦ ποσοῦ τῶν κανονικῶν εἰσοδημάτων εἶναι ἐγκλημα, διότι μᾶς ῥίπτει εἰς οἰκονομικὴν κρίσιν, καὶ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ὀλέθρια. Ἐγράψατε, κύριοι, εἰς τὸν πίνακα τὸν ὅποιον συνέταξα ἀπὸ τὰ δημοσία βιβλία καὶ συνεπλήρωσα εἰς ἰδίαν πληροφορίαν μόνον καθῶσον ἀφορᾷ τὰ ἔτη 1852 καὶ 1853, καὶ θέλετε ἰδεῖ ὅτι καθ' ὅλα τὰ ἔτη, καὶ μάλιστα ἀφ' ὅτου ὁ τόπος διοικεῖται συνταγματικῶς, τὰ ἐξοδά μας δὲν ὑπερέδωσαν κατὰ μέγιστον ὅρον τὰ 14,767,828.59, ἐνῶ τὰ λοιπὰ ἔτη περιωρίζοντα εἰς ὀλιγώτερα, καὶ ὅμως διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐθεραπεύοντο αἱ αὐταὶ ἀνάγκαι τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ θεραπεύσῃ καὶ αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸν δαπάναι. Παρατηρήσατε ὡσαύτως εἰς τὸν αὐτὸν πίνακα ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα, ἦτοι ἀπὸ τῆς μεταπολιτευσέως μέχρι τοῦδε, τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους μόλις κατὰ τὸ 1853 ἀνέβησαν εἰς 15 περίπου ἑκατομμύρια ἐνῶ τὰ λοιπὰ ἔτη ἦσαν κατώτερα. Ἴδου διὰ τί μέχρι τοῦδε δὲν ἔκαμα λόγον περὶ τῶν ἐσόδων κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἐντίμου Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα. Ἐχων μόνον σκοπὸν νὰ καταδείξω πᾶσα ὡς ἔγγιστα εἶναι τὰ ἐτήσια πραγματικὰ εἰσοδήματά μας κατὰ συνέθειαν πολλῶν ἡδὲ ἔτων, δὲν εἶχον κανένα σκοπίμιον λόγον νὰ ἐνδιατριψῶ εἰς τὴν μίαν ἢ εἰς τὴν ἄλλην μέθοδον καθ' ἣν προϋπολογίζονται τὰ βεβαιούμενα ἔσοδα· μοι εἶναι πάντη ἀδιάφορον νὰ καταδείξω αὐτὴν τὴν στιγμήν ἂν ἡ μία ἢ ἡ ἄλλη μέθοδος τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐσόδων εἶναι ἡ καταλληλοτέρα· μόνον σκοπὸν εἶχον νὰ καταδείξω ὅτι ὡς ἔγγιστα τὰ πραγματικὰ εἰσοδήματά μας περιστρέφονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 15 ἑκατομμυρίων, καὶ ὅτι ἐπὶ τῆ βάσει αὐτῶν πρέπει ἀναγκαιῶς νὰ κανονίζηται ἡ ἐτήσια δαπάνη. Εἶμαι βέβαιος ὅτι προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ καταβαλλομένης τῆς δεούσης προσπάθειας περὶ τὴν διοίκησιν τῶν οἰκονομικῶν μας πραγμάτων, τὰ εἰσοδήματά μας θέλουσιν αὐξάνει· αὐξήσεις ὅμως ἐραγδαία δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ.

Πόθεν λοιπὸν θέλουσιν πληρωθῆ τὰ 17 ἑκατομμύρια τοῦ 1855;

δὲν εἶναι φανερόν ὅτι θέλει προκίψῃ ἑλλησμικὰ καὶ ὅτι αὐτὸ τὸ ἑλλησμικὰ θέλει ἐπιβαρύνει τὰ ὀλίγα ἐναποταμιεύματα τοῦ δημοσίου τὰ ὅποια μὲ τοσοῦτους μόνον κατορθώσε νὰ οικονομῆσῃ ἡ Κυβέρνησις διὰ τὰ μεταχειρισθῆ εἰς κρίσιμους καὶ ἐπιωφελεῖς ἀνάγκας τοῦ Κράτους; Ἐάν ὡς ἐκ τῆς ὑπερτιμῆσεως τῶν σιτηρῶν καὶ ἄλλων τινῶν προϊόντων εἶναι ἔλπις τὰ ἔσοδα τοῦ 1855 νὰ λάβωσιν ἑτακτον αὐξήσιν, ὡς ἔλαβον καὶ τὰ τοῦ 1854, καὶ ἡ αὐξήσις αὕτη πάλιν φρονῶ δὲν θέλει συμπληρῶσει τὸ ὑπέρογκον ποσὸν τῶν 17 ἑκατομμυρίων ἄλλως τε τὰ ἐκ τῆς ὑπερτιμῆσεως τῶν δημοσίων σιτηρῶν ἔσοδα ὡς προῖον μιᾶς μεγάλης συμφορᾶς τοῦ τόπου ἔπρεπε ἢ νὰ ἐναποταμιευθῶσι διὰ νὰ χρησιμεύσωσι ἐν καιρῷ εἰς ἐπιωφελεῖς τινα δημοσίων ἔργων, ἢ νὰ διατεθῶσι πρὸς ἀνακούρσιον τῶν μελῶν ἐκείνων τῆς κοινωνίας μας ἅτινα δὲν θέλουσιν ἔχει τὰ μέσα κατὰ τὴν ἐπιχειρῶμενον μάλιστα χειμῶνα, ἐάν ἐξυκολοῦσθῃ τὸ κακόν, νὰ προμηθεύσωσι τὸν ἀνατετιμῆμένον ἄρτον εἰς τὰς οἰκογενεῖας τιν, ποτὲ ὁμοῦ δὲν ἔπρεπε νὰ καλύψωσι ἀδικαιολογήτους δαπάναις.

Κύριε Πρόεδρε καὶ Κ.Κ. Γερουσιασταί!

Ἐνῶ καταπαύω τὸν λόγον ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐπικλησθῶ τὴν προσοχὴν σας εἰς μίαν τελευταίαν παρατήρησιν, τὴν ὅποιαν ἐδυσκολεῖσθην νὰ σας ἀπειθῶμαι.

Ἐκ τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, τὸν ὅποιον πρὸ ὀλίγου παρεκατέθεσα, ἐβεβαιώθητε ἤδη ὅτι τὰ κανονικὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους περιστρέφονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 15 ἑκατομμυρίων, καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατον διὰ τίνα τοῦλάχιστον ἔτη νὰ φέρῃ ἡ ἑλλάς ἐπὶ τῶν ὁμῶν τῆς ἀνευ κλονισμοῦ ἐτήσια ἐσωτερικὰ ἔσοδα ποσότητος 17 ἑκατομμυρίων ὁ προϋπολογισμὸς ὁμοῦ τοῦ 1855, τὸν ὅποιον δὲν δυνάμεθα νὰ τροποποιήσωμεν διότι ἐπραγματοποιήθη ἤδη κατὰ τὸ μέγιστον αὐτοῦ μέρος, ἀναθίβαζι, ὡς βλέπετε, τὰ ἔσοδα εἰς 17 ἑκατομμύρια καὶ καθιεροῖ ἐν προηγουμένον ὀλίγηρον. Ἐάν ἕτερος ὁμοῦ προϋπολογισμὸς ψηφισθῇ διὰ τὸ 1856, δὲν θέλομεν πράξει εἴμη νὰ ριψώμεν τὴν λεβερνίδα μας εἰς τὰ ἀπέραντα πελάγη τοῦ ὠκεανοῦ ἀνευ πυξίδος· διὰ τοῦτο θεωρῶ καὶ πατριωτισμοῦ καὶ καθήκοντος ἴδιον νὰ συστήσωμεν στενῶς εἰς τοὺς παρόντας Κ.Κ. ὑπουργοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν καὶ πατριωτισμὸν καὶ φρόνησιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάβωσι ποσᾶς ὑπὲρ αὐτὸ τὸ προηγούμενον εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπιόντος ἔτους, ἀλλὰ νὰ ἔχωσι ὡς ὑπογραμμὸν τῆς

ἐργασίας ταύτης τὸ ἰσοζύγιον μεταξὺ ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ ὡς ἀπαράβατον βάσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τὰ πραγματικῶς εἰσπραττόμενα ἔσοδα.

Πρὸς ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ψάλλας ἀντέταξεν ὅτι οὐδὲ διὰ τούτους τύπους οὐδὲ διὰ τὴν οὐσίαν ἔπρεπε νὰ ἐπικρίνεται καὶ νὰ κατακρίνηται ὅτι τὸ παρελθὸν ὑπουργεῖον, καὶ μάλιστα ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμοῦ ἡ ἀραίρωσις τοῦ κεφαλαίου τῆς προκαταβολῆς τῶν τριῶν συμμάχων Δυναμῶν πρὸς τὸν Ροταγίλδ εἶναι πρᾶγμα λογικόν· διότι ἐτάττετο μέχρι τοῦδε εἰς τὸν πίνακα τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους χωρὶς νὰ εἶναι ἔσοδον ποσὸν χρηματικῶν ὑπέρογκον, καὶ ἐτάττετο, λέγουσι, διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκπληρώσεως λογιστικῶν τύπων καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς δημοσίας πίστεως· ἀλλὰ λογιστικοὶ τύποι δὲν εἶναι ἀναγκαῖοι παντελῶς εἰς τοιαῦτα νεομοθητικὰ ἔργα, ὡς εἶπε ποτὲ καὶ τις τῶν ἐν μακροῖα τῇ λήξει συναδέλφων μας, ὁ Κλονάρης, καὶ ἡ δημοσία πίστις δὲν ἐνισχύεται διὰ μόνον τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὄφελων εἰς τὰ βιβλία χωρὶς τῆς πραγματικῆς κατὰ τὸ δυνατόν ἐκπληρώσεως αὐτῶν. Ψέγουςι μετὰ τοῦτο καὶ τὴν ἀραίρωσιν τῆς στήλης τῶν εἰσπραττομένων ἀπὸ τὸν αὐτὸν πίνακα τῶν ἐσόδων· ἀλλὰ, κύριε, ἡ στήλη αὕτη ἀποτελεσμα καθ' ἡμᾶς ἀσυγγνώστου ἀμελείας, ἡ κατὰ τὸν πρῶτον ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὸν Κ. Γερουσιαστὴν, τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων, ἡ στήλη αὕτη λέγω μάλιστα ἀναστηλουμένη οὕτω κατ' ἔτος ἐνώπιον τῶν φορολογουμένων, καταστὰ μεγάλη αἰτία καθυστερήσεων· διότι ὁ πνευματικῶδες φορολογούμενος μόλις ἀποδίδει εἰς τὸν εἰσπράκτορα τοῦ δημοσίου ὅ,τι σημειοῦται εἰς τὴν στήλην ταύτην· ἔπειτα εἶναι καὶ κίνδυνος νὰ καταχρᾶται ὁ κακὸς ὑπουργὸς τὴν ἀριστότητα τοῦ πράγματος τούτου.

Ἢ παρελθούσα Κυβέρνησις ἐσκέφθη καὶ ἀπόρασιν ἕκαμς νὰ ἀνεγείρῃ δημοσία καταστήματα χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ πιθανόν εἶναι νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ σχέδιον ἐκεῖνο ἀπὸ τὴν διαδεξαμένην αὐτὴν Κυβέρνησιν. Πανταχοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εὖρε σπατάλην ὁ προλαλήσας, καὶ τὴν σπατάλην ταύτην ἀπέδωκεν εἰς λόγους προσωπικοῦς καὶ συγγενικοῦς· ἀλλ' ἔπρεπε νὰ μὴ καταδικάζῃ ἐρήμην ὁ Κ. Γερουσιαστὴς. Ἐκρούσε δὲ καὶ χαρδὴν πολλὰ ἀκροσφάλλῃ, ὅτι ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ ἐνώπιον τοῦ βουλευτικῆς τούτου σώματος τὴν κατ' αὐτοῦ δυσμένειαν, ὡς εἶπε, τοῦ ὑπουργοῦ διὰ τὴν οἰκονομικὴν τὴν ὅποιαν ἐπέφερεν ἕως πρὸς τὰς

βουλευτικὰς ἀποζημιώσεις· εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἐπομένως πρέπει ὁ Κ. Γερουσιαστὴς νὰ καθυποβάλῃ καὶ τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν προδιορίσασαν δύο μόνον μῆνας τὴν ἐπ' ἐλάχιστον δι' ἀρκείαν τῶν βουλευτικῶν συνόδων· ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἴδιος ὑπουργὸς κήρυξι, συνυπέγραψε καὶ συνυπέβαλεν εἰς τὴν κύρωσιν τῶν βουλευτικῶν σωματίων νομοθετικῶν προδεδεπτικῶν τῶν ἀναγκῶν τῶν κατὰ πλείστον μέρος ἀναξιοπαθούντων μελῶν τῶν ἐθνικῶν ταύτων σωματίων, ἀναλαβὴν διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἑαυτάτην εὐθὴν ἀπέναντι τοῦ Συντάγματος. Ἡ κλίσις τῆς δαπάνης τῶν δικηγορικῶν καὶ δικαστικῶν ἐξόδων ἦτο, κύριοι, ἀναγκαία, διότι ἦτο μέγας ὁ γογγυσμὸς καὶ ἔαρεα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀργῆς τὴν ὁποίαν ὑποπτηρίζουσι ὅτι πᾶσι αἱ διενεξίαι μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν πρέπει νὰ βασανίζονται εἰς τὰ καθαρτήρια τῶν δικαστηρίων καὶ τὰς πολυσεμεῖς ἐνστάσεις τῶν δικονομικῶν τύπων· ἐβασανίζοντο διὰ τοῦτο πολυειδῶς οἱ πολῖται καὶ τὸ δημόσιον ἐπὶ τέλους κατεδικάζετο ἀντὶ ἐνὸς νὰ πληρώνη πέντε· καὶ σύστημα τοιαῦτο δὲν ἐσφαλὲν ὁ ὑπουργός, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, νὰ καλέσῃ ἀπόβλητον.

Λαθῶν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνης ἐλάξε τάδε·

Σύζητοῦμεν, κύριοι, τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, ἀλλὰ τὰ συγκροτούμενα τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον προσωπεῖα δὲν εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὅποια συνέταξαν καὶ εἰσήξαν τὸν ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸν· εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶναι πάντοτε ἡ αὐτὴ εἰς τὰ δημόσια πράγματα καὶ ἀδιάφορον ποῖα εἶναι τὰ προσωπεῖα, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ πράξεις πολλάκις ἀντινες περιορίζονται εἰς τοὺς ἐνεργήσαντας αὐτάς, καὶ οἱ διάδοχοί τινων ὑπουργοὶ εὐρίσκονται εἰς δυσχερῆ θέσιν ὅτε πράσσεται νὰ δοθῇ λόγος περὶ τῶν πράξεων ἐκείνων, καθότι δυσκόλως θέλουσι ὑπερασπιεθῆ πράξεις τὰς ὅποιας δὲν ἤθελον πράξει ἂν ἦσαν αὐτοὶ ὑπουργοί, καὶ δυσκόλως θέλουσι τὰς κατακρίνει τοῦλάχιστον ἀπὸ ἀβροσροσύνης· ὅθεν ἀναγκάζονται νὰ κατασύρουν εἰς τὴν σιωπὴν μολονότε καὶ αὐτὴ εἶναι παραπλήσιος τῆς κατακρίσεως.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους διαίρεται εἰς ἐξόδα καὶ ἐσοδα, καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἐξόδων εἶναι ἀρμόδιος καὶ δύναται ἕκαστος ὑπουργός νὰ δώσῃ τὰς ἀνηκούσας εἰς τὸν κλάδον τοῦ πληροφορίας, ἐπὶ δὲ τῶν ἐσόδων μόνος ὁ ὑπουργός τῶν οικονομικῶν εἶναι ὁ ἀρμόδιος, καθότι αὐτὸς ἔχει τὰ δημόσια βιβλία τῶν ἐσόδων ἐνώπιόν του καὶ κάμνει τὴν σύνταξιν αὐτοῦ συνεργώμενος πολλὰς ἡμέρας μὲ τοὺς ἀρμόδιους τμηματάρχας ἐκ-

στοῦ κλάδου, καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης γνωρίζει τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους κλάττωσεν ἢ κέρχισε τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην πρόσοδον ἢ μετέβαλλε τὸ σύστημα ἐπὶ τὸ καταλληλότερον καὶ ἐπιωφελέστερον· ἀλλ' ἤδη δὲν ἔχομεν ἐνταῦθα τὸν ὑπουργὸν ἐκείνον ὅστις συνέταξε τὸν ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων διὰ ν' ἀποληγθῇ εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν, οὔτε τὸν διάδοχόν του ὅστις ἐγκωμιάσε δημοσίως τὰς πράξεις καὶ τὴν ἀριστον πορείαν τοῦ προκατόχου του, καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν θεῖαν ἀντιλήψιν διὰ νὰ φανῇ ἄξιος διάδοχος αὐτοῦ, τὰ ὅποια ἐγκωμια καὶ εὐχὰς περιώρισεν ἀκολούθως μέχρι λόγου, καθότι εἰς τὰ ἔργα συνέβη τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ἔχομεν τὸν διάδοχον τοῦ διαδόχου, ὅστις δὲν εἶχεν ἀναμφιβόλως τὸν ὑλικὸν καιρὸν διὰ νὰ μελετήσῃ.

Ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς φέρει εἰς τὴν κεφαλίδα αὐτῆς δύο παρατηρήσεις, αἰτίνας λείπουν, ὡς λέγει, ἀπὸ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐσόδων, καὶ ἡ ἔλλειψις τούτων εἶναι οὐσιοδραστήγητον, ἐνῶ ὁ προϋπολογισμὸς φέρει τὴν στήλην τῶν βεβαιωθῆντων ἐσόδων, δὲν φέρει καὶ τὴν δευτέραν τὴν μᾶλλον οὐσιοδραστήγητον τῶν πραγματικῶς εἰσπραχθισομένων κατὰ τὸ εἰσαχθὲν σύστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1851· καὶ δευτέραν δὲν περιέχει ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων, κατὰ τὸ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰσαχθὲν σύστημα, τὴν προκαταβολὴν τῶν τριῶν ἐγγυητηρίων δυναμῶν διὰ τὰ ἐτήσια χαμιώλυτρα καὶ τόκους τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου συγκαίμενα ἐκ δραχ. 3,835,473.

Ὁ πρῶτος ἐμιλλήσας κύριος Γερουσιαστὴς ἐξέτεινε πολὺ τὸν λόγον του ἐπὶ τῶν δύο τούτων ἀντικειμένων προσθέτων ὅτι ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι λίαν ἀξιοπαινος· εἰάν οἱ ἔπαινοι οὗτοι εἶναι ἀπλοὶ καὶ γνώσιοι δὲν ἔχω νὰ ἀντιπῶ τίποτε, ἀλλ' ἔχω διδόμενα νὰ πιστεύσω ὅτι εἶναι μόνον καὶ μόνον διότι συνάδει μὲ τὸ εἰδικὸν φρόνημά του καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν του, καθόσον μάλιστα ἔχομεν πρόσφατον παράδειγμα τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸν παρελθόντα προϋπολογισμὸν, ἥτις περιέχει λίαν σοβαρὰς καὶ οὐσιοδραστήγητας παρατηρήσεις, ἥτις ἐνῶ δὲν ἤρρασαν εἰς τὸν κύριον Χρηστίδην ὄντα τότε ὑπουργὸν τῆς οικονομίας, ἐνήργησε τὴν ἀναβολὴν τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας διὰ δεκαπέντε ἡμέρας, καὶ κατέβαλεν ὅλας τὰς ὑπουργικὰς του δυνάμεις νὰ πιθανογνώσῃ τοὺς Γερουσιαστὰς διὰ ν' ἀποδοκιμάσωσι τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς καθ' ὅλα τὰ μέρη αὐτῆς, πράγμα τὸ ὅποσον δὲν ἐγένεν οὔτε θέλει γείνει εἰς κανὲν μέρος τοῦ κόσμου, καὶ οἱ Γερουσιασταὶ κύπτουν χαμιὰ τὸ πρόσωπον ὁσάκις ἀνα-

φέρεται ή αίσιμητική αυτή πράξις· άλλ' άς επανέλθωμεν εις τό προκειμένον.

Εάν τό μέρος τούτο της έκθέσεως επρόκειτο νά μόνη άπλώς έαθεμένον και έκαστος ύπουργός νά πράξη εις τόν άρμόδιον καιρόν πάν ό,τι έγκρίνει όρθότερον και συμφερώτερον δέν ήθελα κάμει ποσός λόγον, άλλ' έπειδή ή τρόπος και ή έπιμονή της κατ' επανάληψιν άναγνώσεως και ή μέγιστος έπαινος του πρώτου όμιλήσαντος άποδεικνύουν ότι τά δύο ταύτα συστήματα πρέπει νά τεθώσιν ως τύπος και ύπογραμμός εις τήν σύνταξιν των προϋπολογισμών, και επειδή φρονώ όλον τό έναντίον, επιχειρώ τήν ανάπτυξιν της ιδέας μου ταύτης.

Είς κανέν μέρος του κόσμου δέν τίθεται εις τόν προϋπολογισμόν ή δεύτερα εκείνη στήλη των πραγματικώς εισπραχθησάμενων, άλλ' εκείνα τά έσοδα τά όποια δικαιούται τό δημόσιον νά εισπράξη, και εάν άπό άνωπέρβλητα περιστατικά μένον καθυστερήματα, ταύτα φαίνονται εις τόν άπολογισμόν, και προσέτι δύναται ό ύπουργός νά σημειώση ταύτα ως έγγιστα εις τήν έκθεσιν του αναφέρων τούς λόγους διά τούς όποιους θέλουν προκύψει αι καθυστερήσεις αύται, και ταύτοχρόνως τά μέρη από τά όποια θέλουσιν αναπληρωθῆ ή έπιμονή όμως του νά τίθεται ιδιαίτερα τοιαύτη στήλη εις τόν προϋπολογισμόν είναι έσφαλμένη, ως άποδεικνύεται εξ αύτων των δημοσίων βιβλίων, καθότι πώποτε δέν εισπραχθησαν τά ποσά εκείνα τά όποια φαίνονται εις τούς προϋπολογισμούς ως πραγματικά εισπραχθησάμενα, και ιδού ή άποδείξις τούτου εξηγημένη από τήν ιδίαν έκθεσιν της έπιτροπής και από τούς προϋπολογισμούς.

	Βεβαιωθέντα ποσά κατά τόν πρώτον λογισμόν.	Πραγματικά εισπραχθέντα ποσά κατά τόν δεύτερον.	Εισπραχθέντα ποσά κατά τόν έπίλοιπον της έπιτροπής.
	Δραχμαί	Δραχ.	Δραχ.
Έγγιστοι φόροι 3 τοίς 0/0 κατά τόν προϋπολογ. του 1852.	109,444	50,000	35,851
Έγγιστοι φόροι 3 τοίς 0/0 κατά τόν προϋπολογ. του 1853.	119,821	59,910	27,176
Φόρος οικοδομιών του 1853.	160,000	112,000	41,351
Ίγθυοτροφεία . του 1853.	188,103	178,698	85,457
Χρεώλυσια και τόκοι προκηκτισίων . . . του 1853.	41,970	40,000	30,931
Δεκαεταίς πιστώσεις προκηκτισίων . . . του 1853.	49,390	10,000	1,611
	668,728	450,600	222,407

Εκ της καθαρής σημειώσεως ταύτης καταφαίνεται ότι τά σημειωθέντα ως πραγματικά εισπραχθησάμενα αναβαίνουν εις δραχ. 450,600, τά δε πραγματικώς εισπραχθέντα περιορίζονται εις δραχ. 222,407· ώστε τό πραγματικώς εισπραχθησάμενον ποσόν, κατά τόν δυσχρισμόν της έκθέσεως και του πρώτου όμιλήσαντος, άποδεικνύεται πάντη έσφαλμένον εις τό αποτέλεσμα, όθεν δέν πρέπει νά απαιτη τις ότι τό σύστημα τούτο πρέπει νά τεθῆ ως τύπος και ύπογραμμός εις τήν σύνταξιν των προϋπολογισμών.

Μεταβαίνω ήδη εις τό δεύτερον ζήτημα, ήτοι εις τήν καταχώρισιν της προκαταβολής των τριών δυνάμεων διά τά έτήσια χρεώλυτρα και τόκους του εξωτερικού δανείου συνιστάμενα εις δραχ. 3,835,473.

Η έπιτροπή αναφέρει και ή πρώτος όμιλήσας ύπεστήριξεν ότι εις τόν προϋπολογισμόν των έσόδων πρέπει νά καταχωρήται ως προκαταβολή των τριών δυνάμεων τά άνωτέρω χρεώλυτρα και τόκοι του εξωτερικού δανείου, έγώ δε παρατηρώ προς τούτο ότι, εις τόν προϋπολογισμόν των έξόδων πρέπει νά καταχωρώνται όσα τό δημόσιον δικαιούται νά εισπράξη διά τών υπαρχόντων νόμων, ουχι δε και εκείνα τά όποια ούτε εισ-

πράττει, ούτε δημόσια έσοδα είναι και ούτε άλλος τις είναι υπόχρεος να πληρώσῃ, εἰμὴ τὸ δημόσιον τὸ ὅποιον εἶναι ὁ μόνος ὀφειλέτης· τὸ δάνειον ἐγένετο εἰς τὸ ἔθνος ἀπὸ τοῦ δανειστάς τραπεζίτας και εἰς αὐτοὺς ὀφείλει τὸ δημόσιον τὴν ἐτήσιαν πληρωμὴν τῶν χρεωλύτρων και τόκων κατὰ τὴν σύμβασιν, αἱ δὲ τρεῖς δυνάμεις ἔδωσαν τὴν ἐγγύησιν των εἰς αὐτοὺς, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀναγκάζονται νὰ πληρῶνουν και ἀνευ τῆς θελήσεως των τὰ χρεωλύτρα και τόκους ὅσαςκι τὸ ἔθνος ἀδυνατεῖ νὰ πληρώσῃ τῆς υποχρεώσεως του· ὅθεν εἰς μόνον τὸν προϋπολογισμὸν των ἐξόδων πρέπει νὰ τίθεται τὸ ὀφειλόμενον ἐτήσιον τῆς πληρωμῆς· ὅσον δὲ περὶ τῆς μὴ καλῆς πίστεως τοῦ ὀφειλέτου τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς εἰς περιστάσιν καθ' ἣν δὲν καταχωρηθῆ εἰς τὰ ἔσοδα ἢ προκαταβολὴ αὐτῆ, προκύπτει ὅλον τὸ ἐναντίον, καθότι τούτου γενομένου, ἐξάγεται σαφῶς ὅτι καταχωρημέθα ἐκ προβίσεως τὴν καλὴν διάθεσιν των δυνάμεων μεταβάλλοντες τὴν ἐγγύησιν αὐτῶν εἰς ὀριστικὴν ὑποχρέωσιν διὰ νὰ πληρῶνωσιν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μόνον ἡμεῖς ὀφειλομέν νὰ πληρῶσωμεν· ὅθεν και ὡς πρὸς τούτο ὁ ῥηθεὶς τύπος και ὑπογραμμὸς διὰ νὰ τίθεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲν εἶναι ὀρθός.

Φέρω ἤδη τὴν λόγον ἐπὶ ὀλίγων παρατηρήσεων, εἰ ὅσον ἀνέσπερον ὁ πρῶτος ὁμιλήσας, και ἀρίνω τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν εἰς τοὺς ἀρμοδίους ὑπουργοὺς και ὅσους ἄλλους θελήσων νὰ λάβωσι τὸν λόγον, ἐπειδὴ δὲν εἶμαι ὁ συνήγορος τοῦ ὑπουργείου οὔτε ὀφείλω εἰς αὐτὸ, ἀπεναντίας μάλιστα ἔχω δυσχερέστους κίτιας, πρὸς δὲ οὔτε τὸν πρῶτον ὁμιλήσαντα προτιθεμαι νὰ ἀντικρούσω συστηματικῶς, ἀλλὰ νὰ ἀναιρέσω ἀδιαφόρως ὅσα ἢ πεποιθησίς μου θεωρεῖ μὴ ὀρθά, και νὰ δικαιώσω ὅσα θεωρῶ ὀρθά και δίκαια.

Ἀνέσπερον ὅτι δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀπολογισμοὺς διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ κρίνωμεν ἐν γνώσει· εἰς τούτο κάμνω τὴν παρατήρησιν ὅτι ἀπὸ τὸ 1843 μέχρι σήμερον οὔτε εἴχομεν οὔτε εἶδομεν ἀπολογισμοὺς, ὥστε οὐδεὶς των προλαβόντων ὑπουργῶν ἀπαλλάττεται τῆς κατηγορίας ταύτης.

Προσέθηκεν ὅτι πρέπει νὰ τίθεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσόν τι διὰ νὰ δίδεται εἰς τὰς ἐργητριὰς δυνάμεις ἀπέναντι των ἐτήσιων χρεωλύτρων και τόκων· ἀπαντῶ ὅτι τὸ ἐπιχειρημα τούτο εἶναι ἀσθενέστατον διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους· μετὰ τὸ ἔτος 1840 ἐσημειώθη εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τὸ ἐν τρίτον των χρεωλύτρων και τόκων διὰ νὰ δίδεται ἀπέναντι τῆς ἄλι-

κῆς πληρωμῆς των ὁποίων κἀμνον αἱ τρεῖς ἐργητριὰς δυνάμεις, ἦτοι δραχ. 1,200,000, ἀλλ' οὐδέποτε ἐπληρώθη τὸ ποσόν τούτο ἢ μέρος αὐτοῦ· μετὰ τὸ ἔτος 1850 ἠλαττώθη τὸ ποσόν τούτο εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς κατὰ τὸ ἐν τρίτον, ἦτοι εἰς δραχμὰς 400,000, και μᾶλλον ταῦτα οὐδέποτε ἐπληρώθη και τούτο· ἀρα ἡ καταχώρησις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνός ἐνάτου τῆς υποχρεώσεως και οὐδέποτε διδομένου ἀποκαθίσταται γαλαῖα· ὅθεν εἶναι λίαν προτιμωτέρα ἡ σωπῆ, ἀφοῦ μάλιστα ὑπάρχει καταχωρημένη ἡ ὀλικὴ ποσότης.

Ἀνέσπερον ἐπομένως ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ φαίνονται περισσώτερα ἀπὸ τὰ ἔσοδα, και ἕνεκα τούτου χωλοῖται ὁ προϋπολογισμός· διότι λείπει τὸ ἰσοζύγιον τὸ ὅποιον εἶναι ὁ κύριος τύπος αὐτοῦ· ἀπαντῶ ὅτι και ἡ παρατήρησις αὐτῆ τοῦ πρῶτου ὁμιλήσαντος εἶναι ἀνίσχυρος, ἐπειδὴ ἡ ἐλάττωσις αὐτῆ πηγάζει ἐκ τῆς μὴ καταχωρήσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν των ἐσόδων τῆς προκαταβολῆς των τριῶν δυνάμεων διὰ τὰ ἐτήσια χρεωλύτρα και τόκους ὡς ἐτίθεντο εἰς τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμοὺς, κῆς ἂν προστεθῆ προκύπτει περισσότερα αὐξήσις ἀπὸ ἐκεῖνην τοῦ παρελθόντος· ἔτους· ἐπίσης τὸ ποσόν τῆς ἐλαττώσεως ἀπὸ ἐλλείψεωτα και καθυστερήσεως, τὰ ὅποια ἀναφέρει ἡ ἐπιτροπῆ, συμποσούμενα εἰς δραχ. 1,346,096, δὲν εἶναι ἀληθῆς, ἐπειδὴ τὸ ποσόν των ἀμπελων, σταφυδοφυτειῶν, ἐθνικῶν ἐλαιῶνων και οἰκοδομῶν εἶναι ἀβάσιμον, και μόνον ἐκ των λοιπῶν θέλει προκύψῃ καθυστέρημα ὀλιγώτερον των ἐξακοσίων χιλιάδων δραχμῶν, των ὁποίων ἡ ἀναπλήρωσις θέλει τριπλασιασθῆ ἀναγκασθῆναι ἀπὸ τὴν ὑπερτιμῆσιν των δημοσίων δημοπρατικῶν καρπῶν· ἐπειδὴ ὅμοις ἡ ἐκτακτος αὐτῆ αὐξήσις των δημοπρατικῶν καρπῶν δὲν θέλει εἶσθαι πάντοτε ἡ αὐτῆ, εἶναι φρονήσεως ἔργον νὰ διατίθενται τὰ περισσεύματα ταῦτα εἰς τρόπον ὥστε νὰ χρησιμεύσουν ὅταν θέλει ἐλαττωθῆ ἡ ὑπερτιμῆσις των δημοπρατικῶν καρπῶν.

Ἐπρόθεσεν ὁ πρῶτος ὁμιλήσας ὅτι δὲν θεωρεῖ σημειωμένα ἔσοδα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δι' ἀναγκαῖα καταστήματα εἰς τινὰς ἀλικῆς και τελωνεῖα ἐκ τῆς ἐλλείψεως των ὁποίων ζημιούται οὐσιωδῶς τὸ δημόσιον, ἐνῶ εἶναι σημειωμένα ἔσοδα δι' ἄλλα μὴ τόσο οὐσιωδῆ ἔργα· ἀπαντῶ ὅτι, ἂν τὸ πρᾶγμα ἔχῃ οὕτως, εἶναι δίκαια ἡ παρατήρησις του, και τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν και νὰ ζητήσῃ πίστωσιν διὰ τὰ ἀναγκαῖα ταῦτα καταστήματα.

Ἀνέσπερον προσέτι ὅτι εἰς ὑπουργεῖα τινὰ εἶναι διωρισμένοι

πλεονάζοντες υπάλληλοι εις μη νομοθετημένας θέσεις· ή παρατήρησις του αὐτου είναι επίσης δικαιοτάτη και τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν διὰ νὰ παύσῃ ἀνευ ἀναβολῆς τοὺς παρανόμους τούτους διορισμούς.

Πρὸς τούτοις ἀνέφερον ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν σκοπεῖ, κατὰ τὴν ἐκθέσιν του, νὰ συμβιβάσῃ διοικητικῶς τὰς μετὰ τῶν πολιτῶν ὑπαρχούσας δίκας τοῦ δημοσίου· οἱ πρὸς τούτο λόγοι τοὺς ὁποίους ἀνέφερον εἶναι πολλά ὀρθοί, καθότι ὅσον ἀθῶα καὶ ἀν' ἡβλιν εἰσθῆι ἡ διοικητικὴ λύσις τούτων, δίδει μυρίας αἰτίας ὑπονοιῶν καὶ συκοφαντιῶν ὅτι γίνονται ἐπὶ σκοπῷ χάριτος ἢ ὀφειλείας.

Ανέφερον ὅτι διὰ νὰ κἀμῃ ἐπίδειξις ὁ ὑπουργὸς περὶ ἐλαττώσεως ἐξόδων, τὰ ὅποια δὲν εἶναι πραγματικὰ, συγκρίνει τὰ ἐξόδα τῶν ἐτῶν 1853 καὶ 1854 μὲ ἐκείνα τοῦ 1855· ἀπαντῶ ὅτι, ἂν καὶ ἔχει κατὰ τὴ δίκαιον εἰς τούτο, ὀφείλει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὸ μέγα μέρος τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς φέρει τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα συγκρίνων τὰ ἔργα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 μὲ ἐκείνα τοῦ 1854.

Ἐπρόσθεσεν ὅτι, διὰ νὰ κενυθῆ ὁ κύριος ὑπουργὸς εἰς τὰς πράξεις του, ἀναφέρει ὅτι ἐπέβαλλε τὴν ὀφείλην εἰς τὸ δημόσιον νὰ πληρώνωνται τοῦ λοιποῦ ἀκωλύτως αἱ δικαστικαὶ ἀποράσεις, τὸ ὅποιον ἀπορᾷ κυριότερας διακηνορικὰς εὐκολίας· ὑπεθυμίζω οἷς πρὸς τούτο τὸν κύριον προλαλήσαντα ὅτι τούτο ἔπραξε καὶ ὁ ἴδιος ὅτε ἦτον ὑπουργὸς ἀναφίρων ὡς κατόρθωμα τὴν διατάξιν του ὅτι δηλ. νὰ μὴ μένωσι τοῦ λοιποῦ ἀπλήρωτα τὰ ἐνοίκια τῶν ιδιωτικῶν ἀποθηκῶν τὰ ὅποια ἐνοικιάζονται διὰ τοὺς δημοσίους δημοπρατικοὺς καρπούς.

Διὰ δὲ τὰς 20,000 δραχμὰς τὰς ὁποίας ἀνέφερον ὅτι ἐξοδούθησαν μὴ ὀρθῶς διὰ τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα, διὰ τὸν λόγον ὅτι πᾶν ἐξόδον πληρώνεται παρ' αὐτῶν, ὅταν φθίσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ δώσῃ τὰς ἀνεγκύσας πληροφορίας.

Ὅσα ἀνέφερε τελευταίον περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ στόλου, πιστεύω ἀδιστακτικῶς ὅτι ὅλοι ἀνευ ἐξαιρέσεως συμφερίζονται τὴν ἰδέαν ταύτην, καθότι τὰ μὲν ἐξόδα ἀυξάνουν κατ' ἔτος, ὁ δὲ στόλος ἐλαττοῦται καὶ ἡ ναυτικὴ δύναμις τῆς περιστοιχισμένης ἀπὸ θάλασσαν Ἑλλάδος συγκείται ἀπὸ πλοιάρια καὶ ὄχι ἀπὸ στόλον· ὅθεν ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ φροντίσῃ κατ' ἐξαιρέσιν διὰ τὴν παρημελημένην ναυτικὴν δύναμιν.

Αὐτῶν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης εἶπε τὰ ἑξῆς·

Κύριοι, ὁ πρὸ ἐμοῦ ἀγορεύσας Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας ὀρθῶς παρατήρησεν ὅτι περιττὴ σχεδὸν ἀποβαίνει ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ ἀκριβὴς ἐξέτασις, διότι οἱ συνταξάντες αὐτὸν ὑπουργοὶ δὲν ὑφίστανται πλέον οἱ δὲ νῦν καὶ παρόντες αὐδὲν λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν συζήτησιν ὡς μὴ εὐδοτεῖς ἢ ὡς μὴ λαβόντες τὸν ὑλικὸν καιρὸν νὰ σπουδάσωσι τὰς διαφόρους λεπτομερείας αὐτοῦ, καὶ διότι μέχρι τέλους τοῦ ἔτους δύνω μόνον περίπου μῆνας ὑπολείπονται· τούτου ἕνεκα, κατὰ τὴν κρίσιν πολλῶν ἐξ ἡμῶν, ἐθεωρήθη ὡς ἀποχρῶσα ὀδηγία πρὸς τοὺς κύριους ΚΚ. ὑπουργοὺς ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐμπεριστατωμένως τὰ πάντα σχεδὸν διελάθε καὶ ἐξέτασε· ἀλλὰ ὅν εἶναι ἀσκοπὸς καὶ ἡ ἐπὶ τῶν γενικωτέρων ἔρευνα, ἅτινα εἰσὶν ἡ ἑκάς παντὸς προϋπολογισμοῦ, διότι ὅλοι οἱ ἀπαιτούμενοι καὶ παραδεδομένοι τύποι οὐδένα λαμβάνουσι. Ἐπὶ τοιούτων ὅθεν γενικωτέραν λαμβάνων τὸν λόγον ἐκθέτω τὰ ἑξῆς·

Ἀδιαφιλονεικτῶς ὑπάρχει ἡ ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος Κ. Χρηστίδου ἐκρηκθεῖσα ἀρχὴ περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ἰσοϋγίου μεταξὺ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων εἰς τὴν σύνταξιν παντὸς προϋπολογισμοῦ, ὅπερ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἀρκούντως ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς κατέδειξε, διότι πᾶσα δυσαναλογία, καὶ τοιαύτη οἷα παρίσταται εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν φέροντα πλείονα τῶν ἐσόδων ἐξόδα κατὰ δύο ἡμισυ περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν, οὐ μόνον κλονίζει τὴν δημοσίαν πίστιν ἀλλὰ συγγράωνος ἀφίνει εἰς τὴν αὐθαίρετον θέλησιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τὴν πραγματοποιήσιν τούτων ἢ ἐκείνων μόνον τῶν ἐξόδων. Εἰς ταῦτα προσθέτω ὅτι ἀναπόφευκτος ἀνάγκη καθίσταται τὸ νὰ ὑπερτερώσῃ πάντοτε κατὰ τι τὰ ἐσοδα διὰ τὴν ἐνδεχομένην καὶ ἐξ ἀπροβλέπτων περιστάσεων προεργασμένην μείωσιν αὐτῶν, ἥτις συνέβη ἄλλοτε καὶ ἐσχάτως κατὰ τὸ ἔτος 1853, ἂν δὲν λανθάνωμαι, ὅτε ἂν καὶ τὰ ἐξόδα ἦσαν καθ' ὑπολογισμὸν ἀνάλογα πρὸς τὰ ἐσοδα, καὶ ὅμως διὰ τοὺς ἀναφανέντας τότε φθῶς ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῶν προϊόντων καὶ τῶν δυσκολιῶν τῆς εἰσπράξεως, ἐγένετο ἀναβολὴ τῆς πραγματοποιήσεως ἐξόδων τινῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ χωρὶς βλάβην τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς· τούτο δὲ ἐγένετο τῇ συνεννοήσει καὶ συμπράξει ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, τοῦ ὁποίου ἤμην μέλος μετὰ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Χρηστίδου.

Ἀκατάλληλον ἐπίσης θεωρῶ καὶ ὅπως πλημμυρῇ τὴν ἐν τῷ

προϋπολογισμῶ τῶν ἐσόδων ἐπινεχθεῖσαν ἀπάλειψιν τῶν προκαταβολῶν τῶν τριῶν εὐεργετιῶν Δυναμειῶν, διότι ἀφοῦ πρὸ τῆς μεταπολιτευσεως καὶ μετὰ τὴν συνταγματικὴν διοίκειν τοῦ τόπου ἢ κατὰ τῆς τοῦ ποσῶ τῶν τόκων καὶ χρεωλῶν τῶν ἐξωτερικοῦ δανείου Ροτσγίλδ εἰς ἀμφοτέρας τὰς στήλας τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὑπῆρξε καὶ ἐξυκολοῦναι νὰ εἶναι καθιερωμένη κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσαντα τάξιν, δὲν ἐπρεπε νὰ ἔλθῃ ἡ προκειμένη καινοτομία καὶ δι' αὐτῆς νὰ δώσωμεν αἰτίαν λόγων περὶ τῆς ἐλλείψεως ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν ἐγκαιρὸν ἀπότισιν τοῦ ἱεροῦ τούτου χρέους μας, καθόσον ἡ κατατάξις αὐτοῦ εἰς ἀμφοτέρας τὰς στήλας, ἀναγνωρισθεῖσα ὑπ' αὐτῶν τῶν εὐεργετιῶν Δυναμειῶν καὶ ὅλου τοῦ ἔθνους κόσμου, δὲν κύνειτο νὰ θεωρηθῇ ὡς ψευδολογία σκόπημα, ἐνῶ καὶ ἄλλως ἢ κατὰ τῆς αὐτῆς εἶναι ἀναγκαιοτάτη ὡς ἀποτελοῦσα μέρος τῆς λογιστικῆς τάξεως· ἀδιάφορον δὲ θεωρῶ τὴν ὑπαρξίν ἢ μὴ τῆς δευτέρας στήλης τῶν εἰσπραχθεσμένων· εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ σύστασις τῆς στήλης ταύτης προῆλθεν ἐνεκα ἰσχυρῶν λόγων καὶ τοῦ ὑπουργείου, ὅπερ καθιέρωσε τὴν διάκρισιν ταύτην, ἐξ εὐλακρινείας ἐπράξε τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ κυριώτεραι καθυστερήσεις προήρχοντο ἐκ τῶν ἐνοικιασίων καὶ προικοδοτήσεων, νόμοι δὲ εὐεργετικοὶ ἐπελθόντες ἀπῆλλαξαν ἐκ τοῦ τοιοῦτου ἕρους ὅλους τοὺς ὑπ' αὐτὸ διατελοῦντας, καὶ ἂν ἄλλη τις πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν τοιοῦτων ἐφειδιστῶν ὑπολείπεται, δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι καὶ τὸ παρὸν ὑπουργεῖον θέλει πράξει τὸ μέρος του, ὥστε δὲν εἶναι ἐνδεγόμενον νὰ ἐπαναληφθῶσι αἱ τοιαῦται καθυστερήσεις εἰς τὸ μέλλον· διὰ ταῦτα θεωρῶ ὅλους ἀδιάφορον τὴν τοιαύτην διάκρισιν, καὶ τὴν διατήρησιν τῆς προκειμένης στήλης τῶν εἰσπραχθεσμένων.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τῶν γενικωτέρων τύπων καὶ ἰσῶσεων ἐπὶ δὲ τῶν καθέκαστα ἐπιφυλαττομαι νὰ φέρω τὰς παρατηρήσεις μου εἰς τὴν ἐδικτὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκάστου ὑπουργείου· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ περὶ δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τῆς διεξαγωγῆς ἐν γένει τῶν δικῶν τοῦ δημοσίου λεγθέντα ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορευσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Χριστίδου, ἐπιφέρω τὰς ἀκολουθοῦσας παρατηρήσεις·

Καὶ πρῶτον παρατηρῶ ὅτι ἡ πρόσκλησις τοῦ πρώτου ὑπουργοῦ Ἀργυροπούλου περὶ ἀποπερατώσεως τῶν μετὰ ἰδιωτῶν δικῶν τοῦ δημοσίου ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ διοικητικοῦ συμβιβασμοῦ οὐ μόνον ὑπῆρξε πράξις ἐπιδείξεως μὴ μεταδιδούσα παντάκασι τὴν ὑπάρχουσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων ἀλλὰ καὶ

ὅλος περιττὴ ἀποκαθίστατο ὡς συνέπειαν μέτρου τοῦ καιροῦ γεννημοδοτημένου τῆς πρὸς θεραπείαν αἰτήσεως, ἐπειδὴ δὲ τὸ μέτρον τοῦτο ἀδύνατον ἐφαρμογῆν ἔλαβεν ὅς ὅλον τὸν καιρὸν κενὸς ὑπενόητον, καὶ μετὰ τὴν ρηθείσαν διάταξιν τοῦ ὑπουργοῦ Κ. Ἀργυροπούλου προῆλθε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ πολλαπλασιασθῶσι αἱ δίκαι τοῦ δημοσίου, νὰ ἀναθῇ εἰς μέγιστον βαθμὸν τὸ ποσὸν τῶν δικηγορικῶν καὶ δικαστικῶν ἐξόδων, καὶ πολλῶν πολιτῶν συμφέροντα νὰ καταστρέψωσι χωρὶς τοῦ ἀπειρομένου ἐφελκόμετος τοῦ δημοσίου· καὶ ἂν σπανιώτατα ἐλάτθῃ ὑπ' ἑθῆν κενὴ αἰτία θεραπείας, τοῦτο ἔλαβε χάριν ἐνεκα στενοτάτης σχέσεως ἢ συμπάθειας, καὶ δι' ὑπόθεσιν ἴσως ἀνύμνητον. Τὴν θεραπείαν ὅλον τὸν ἀνοστήρι νομίζω, ὅτι δυνατόν ἐστὶν εὐρωμεν εἰς μὴν τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογῆν καὶ ἐνεργίαν τοῦ περὶ αἰτήσεως θεραπείας μέτρου, ὅπερ παγγάζει ἀπὸ τῶν περὶ ἀποπέρας συμβιβασμοῦ κειμένων τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας μας· τούτα δὲ ἐπιπληροῦνται ὅταν κενισθῇ ρητῶς ἐπὶ ποιῆ ὁρισμένη καὶ ἀρκούσα ἢ ὑποχρέωσις τῶν κυρίων ὑπουργῶν, εἰς τὸ νὰ ἀπορρίνωται ἐντὸς τῆς προδιωρισμένης προθεσμίας καταρκτικῆς ἢ ἀπορκατικῆς ἐπὶ μιᾶς ἐκάστης αἰτήσεως δι' ἐγγράφου αἰτιολογημένης ἐξέλιπεως τῶν κοινοποιουμένων εἰς τὸν ἀνεκρεθέντα πολίτην· διὰ νὰ παύσων δὲ ἡ ματαιωθῶσιν οἱ ὅδοι τῆς αἰσχρῆς συγκρατητικῆς ἥτις δύναται νὰ σχηματισθῇ κατὰ τῶν ὑπουργῶν νομίζω ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ὁρισθῇ ταυτοχρόνως καὶ ἡ δικαιοδοσία τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ ὁρισμένου τινος ποσῶ, ὡς καὶ ἡ δικαιοδοσία τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπὶ ὑποθέσεων ἀνωτέρας ποσότητος· διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν δὲν θέλουν ρίπτεσθαι εἰς δοκιμασίας σφαιρῶν καὶ ἐπιπικυλίνους, ὁ ὄγκος τῶν λαμβανόντων χώραν ἐξόδων θέλει σμικρινθῆ καὶ μύρια ἀποπήματα θέλουν προληθῆ.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ στρατοῦ δὲν δύναμαι οὔτε μὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ πρώτου ἀγορευσαντος νὰ συμφωνήσω, οὔτε νὰ αἰσιπάζω. Ἡ ρηθείσα μεταρρυθμίσις ἀπεραστήθη καθ' ὅσον χρόνον ἀπετέλουσιν μέρος τοῦ ὑπουργείου καὶ δὲν ἀφορῶμαι, ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς μεταρρυθμίσεως συντρέψοντα ἐν πεποιθήσει, ἀλλὰ σιγάμα ἐπρέσθουσιν καὶ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν καθυμνικῶν ἐνέργειαν αὐτῆς· ἐντούτοις τὸ μέτρον τῆς τοιαύτης μεταρρυθμίσεως ἐβλήθη εἰς ἐνεργίαν, ὁ ἄτακτος στρατὸς ἐσχηματίσθη κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἐπιθυμίαν ὅλος εἰς τακτικὸν στρατὸν, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ μὲν ἀδελφοὶ καὶ τὰ τέκνα

ήλων θέλωσιν έχει τοῦ λοιποῦ μέλλον πάγην καὶ λαμπρόν, ἡ δὲ Πατρις λυτρουται ἀπὸ τῆς ἀδίκου αἰτίας καὶ τῆς παικίλας συμφορῆς ἐπὶ ἀρχῆς ὅθεν ἐθνικοτάτης καὶ σωτηρίου, ἐπὶ γεγονότων ἀμετακλήτων ἤδη σὺδερμία ἐδεῖ νὰ ὑπάγῃ παρατήρησις ἀπαντες πλήρεις εὐχαριστήσεως πρέπει νὰ συνδράμοιμεν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν πλήρη ἀποπεράτωσιν τοῦ τοιαύτου μέτρου, γενναίως δὲ νὰ ἴδωμεν τὰ παρακολουθοῦντα τὴν τοιαύτην μεταρρυθμίαν ἐξοδα· ἀλλ' οὐχ ἦσαν συμφωνοὶ μὲ τὸν πρόλαλήσαντα, ὅτι ἡ περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου ἐν γένει δαπάνη πρέπει νὰ κανονισθῇ ἀνάλογος πρὸς τὰ ἐνόητα μέσα τοῦ Κράτους. Εἰς τὴν φρόνησιν οὕτως καὶ δικαιοσύνη τῆς Κυβερνήσεως ἀνήκει νὰ λάβῃ σπουδαίαν φροντίδα καὶ περὶ τῆς δικαιοσύνης τῶν τοσούτων ἀξιωματικῶν τῆς ἠροφυλακῆς, συμφώνως μὲ τὰ νομοθετημένα, ἐν τοιαύτοις ὑπάρχωσι ἠδικημένοι, καὶ περὶ τῆς κατατάξεως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν στρατιωτῶν ἐκείνων τῆς ἠροφυλακῆς, οἵτινες ἱκανοὶ ὄντες νὰ ὑπερατήσωσι προτιθένται νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰ κανονισμένα.

Εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως ἐναπόκειται καὶ ἕτερον καθήκον ἐπίσης σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν· ἐπειδὴ ὁ τακτικὸς στρατὸς δὲν δύναται μόνος, ἂν καὶ εἰς διπλάσιον ἀριθμὸν κατὰ τὴν ποσότητα ἀνάσῃ, νὰ ἐπαρκῆσθαι εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ ἐπειδὴ τὸ καθήκον καὶ ἐν γένει ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ εἶναι ἄλλη καὶ ὑψηλότερα τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, συνισταμένης εἰς τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας καὶ ἰδίως εἰς τὴν καταδιώξιν τῆς ληστείας καὶ λοιπῶν κακούργων, ἐν μεγάλῃ δὲ μόνον ἀνάγκῃ δύναται ὁ στρατὸς οὗτος νὰ ἐπέλθῃ πρὸς συνδρομὴν, διὰ ταῦτα εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως ἀνήκει τὸ καθήκον τοῦ νὰ ἔλθῃ ἄνευ τινὸς διαταγμοῦ καὶ εἰς τὴν ἐκκαθάρσιν, κίχτην καὶ τελειωτέραν διοργάνωσιν τοῦ μένοντος σώματος τῆς ἠροφυλακῆς, τοῦ πλησιεστέρου παντὸς ἄλλου εἰς τὸν λόγον καὶ καταλλήλοτέρου εἰς τὰ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀσφαλείας. Εἰς τὴν φρόνησιν ἐπίσης τῆς Κυβερνήσεως ὑπολείπεται καὶ ἕτερον, τὸ ὑψηλότερον καὶ σπουδαιότερον καθήκον πρὸς συμπληρωσιν, ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὴν ἐνέργειαν ὅλων τῶν ἀνωτέρω ὁ σκοπὸς δὲν ἐκπληροῦται ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῶν πολιτῶν, διότι οὔτε αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις εἰσὶν ἀρκούσαι, οὔτε τὰ ἐνόητα μέσα τοῦ Κράτους ἀνάλογα, αὕτη δὲ ἡ συνδρομὴ δὲν εἶναι ἀποτελεσματικὴ καὶ χρήσιμος διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἠροφυλακῶν καὶ δημοτοφυλακῶν, διὰ ταῦτα εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως μένει νὰ ἀσπασθῇ καὶ λάβῃ τὸ μέ-

τρον ἐκεῖνο, ὅπερ ἐσπασθήσασιν καὶ εἶναι εἰς ἐνέργειαν καθ' ὅλα τὰ ἐνοηθέντα ἐθνη οἷον εἶναι τὸ τῆς ἠροφυλακῆς ἡ τοιαύτη ἠροφυλακὴ δὲν ἐνόησεν νὰ εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁμοίᾳ τῆς ἠροφυλακῆς τῶν Παρισίων, ὅτε καὶ αὐτοῦ τοῦ Λαυτεῦτος τῆς Γερμανίας, αὐτὰ πρέπει νὰ εἶναι μὲν ἠροφυλακὴ κατὰ τὴν ἠνομιαν καὶ σύστημα, νὰ στηρίζεται δὲ ἐπὶ ὀργανισμῷ ἀπλουστέρου καὶ πλησιεστέρου εἰς τὰ ἔθνη τοῦ λαοῦ καὶ τὰς δυνάμεις καὶ ἀνάγκας τοῦ Κράτους. Διὰ τούτων ὅλων τῶν μέτρων συνάμα δύναται νὰ εἶναι τὸ Κράτος ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ καὶ ἡσυχίᾳ καὶ ἡμποροῦν νὰ ἐκλείψωσι οἱ δεσμητικοὶ συμβαίνοντες ἀπαίτησι κλονισμοὶ τὰ μέτρα ταῦτα εἰς στοιχεῖα ἀναγκαῖα πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν παντὸς τύπου.

Τελειώνων τὸν λόγον μου δὲν νομίζω ἀποσκοπεῖν νὰ προβῆσω, ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὸ περὶ κίχτητος τῶν ἐξόδων ἐν γένει θέμα, ὅτι ὅλαί αἱ κατὰ καιρὸν Κυβερνήσεις δὲν ἐφρόντισαν νὰ ἐνεργήσωσιν ἢ ἐφαρμόσωσι τὴν ἐν τῷ άρθρῳ 105 τοῦ Συνταγματός καθιερωμένην ἀρχὴν τῆς ἀπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας μόνως σωτηρίου καὶ συντελεστικῆς εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων, καὶ τὴν ταχέει ἀποπεράτωσιν τῶν ὑποθέσεων τῶν πολιτῶν, ἀλλ' ἀπ' ἐκνότητος ἐστῆσαν τὴν προσοχὴν τῶν εἰς μόνον τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑπηρεσίας, ἄνευ προβλέψεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς συνάμα, ἀνάπτυξιν ἧτις ἔφερε συγχρόνως καὶ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ κίχτην τῶν ἐγγράφων καὶ ὑπηρεσιῶν καὶ κατὰ συνέπειαν τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἐξόδων.

Καὶ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὁ Κ. Α. Λόντος ἐπέμνηκεν.

Ὡς μέλος τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου Μαυροκορδάτου, τοῦ ὁποῦ τῆς δημοσίως πράξεις ἐν γένει ἐπέμνηκεν ὁ πρῶτος πάντων ἀγορευτῶν ὀφείλω νὰ λάβω τὸν λόγον διὰ νὰ ἐκφράσω τὰς γνώμας μου ἐφ' ὅσων εἶπεν εἰν ἡκολουθησῆν τὴν τῆσιν ἦν μέχρι τοῦδε ἀκολουθήσαμεν δὲν ἠθέλωμεν φράσειν εἰς τὰς σημεινῆς συζητήσεις· ἡ ἐπιτροπὴ ἔφερεν ἐνώπιόν μας μόνον ἀπλῆς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ διευθύνωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ τὰς λάβῃ ὑπ' ὄψιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐναντίον τῆς τάξεως ταύτης ὁ πρῶτος ἀγορευτῶν ἄλλων εἰς ἐπικρίσεις, τούτου ἕνεκεν βιάζομαι νὰ φέρω τὸν λόγον. Δὲν δύναμαι νὰ ἀρνήθω ὅτι ἡ μακρὰ θυλίκα τοῦ πρώτου ἀγορευτῶν ἦτο μάθημα συνταγματικὸν ἢ θεωρητικὸν· ἀλλὰ παρκατῆρῶ ὅτι χρεῖαν τοιαύτων θεωριῶν δὲν ἔχομεν· ἔχομεν ἀνάγκην ἐφαρμογῆς καὶ πράξεως. Ἐπὶ τῶν διαφόρων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας ἔλαβε νὰ ὑποστηρίξῃ ὁ πρῶτος ἀγορευτῶν, ὡς τύπον καὶ

υπογραμμών εις τὴν σύνταξιν τῶν μελλόντων προϋπολογισμῶν, ἀρκετὰ εἶπον οἱ πρὸ ἐμοῦ ἀγορεύσαντες, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπαναλαμβάνω τὰ αὐτὰ διὰ νὰ μὴ καταγραφῶ τῆς ἀνοχῆς σας. Ψέγων τὴν Κυβέρνησιν, εἶπεν, ὅτι πλησιάζομεν ἢ εἰμεθα εἰς χρεωκοπίαν· ἀλλὰ τοιαύτη χρεωκοπία, ὡς εἶπον καὶ οἱ πρὸ ἐμοῦ δὲν ὑπάρχει· ἂν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι ὑπάρχει, ἡ ἀρχὴ τῆς ἐκπηγῆς ἀπὸ μακρύτερας ἐπαγῆς· διὸ καὶ πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὰς τοιαύτας παραστάσεις ἢ τοῦ νὰ κάμνωμεν λόγον περὶ τοιούτων ἀντικειμένων διὰ τὴν εὐρισκόμεθα εἰς κρίσιμους καὶ σοβαροὺς περιστάσεις. Αἰτῆθεν ἐπὶ τέλος τοὺς προϋπολογισμοὺς ὄλων τῶν ὑπουργείων καὶ προσέθηκε πολλὰ καὶ ποικίλα περὶ σπατάλης δόθεν τοῦ δημοσίου πλοῦτου· ἀλλ' ἄς μὲ συγχωρηθῇ νὰ παρατηρήσω γενικῶς, ὅτι ἡ σπατάλη ἐκάστου ὑπουργοῦ θέλει ἀποδειχθῇ παρὰ τὴν ἐξέλεγχιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ πᾶσα πρὸ τῆς ἐξελέγξεως ταύτης ἐπίκρισις εἶναι ἀνίσχυρος μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν, ὅσα εἶπε, δὲν δύναμαι νὰ ἀποσιωπήσω τὴν ἐπίκρισιν ἰδίως, ἣν ἔκαμε ὡς πρὸς τὸ ἔξοδον τῶν δραχμ. 20,000 ὑπὸ τὸν τίτλον ἑκτακτὰ ἔξοδα τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἕνα καὶ τῆς παρουσίας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ. Τὸ ἔξοδον τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ ψῆξῃ ποσῶς, διότι αὐτὸ προδιωρίσθη οὐκ ἄνευ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, θεωρησάσης αὐτὸ δίκαιον καὶ ὀρθῆμον ἔργον διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τυχεύσας δαπάνας φιλοφροσύνης πρὸς τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα, τῶν ὁποίων ἡ παρουσία οὐδεμίαν δαπάνην ἐπέβαλεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καθὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁμολόγησε καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἔθνη ἦτοι ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία καὶ γράμματα ἐβουσίασαν καὶ αἵματα ἔρυσαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος· ἂν δὲ τὸ ἔξοδον τοῦτο θεωρηθῇ μὴ δίκαιον εἰμεθα ἔτοιμοι ἡμεῖς αὐτοὶ οἱ ὑπουργοὶ νὰ ὑποστώμεν τὰς συνεπείας.

Ἐπομένως μηδενὸς ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ἡ Γερουσία ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Κ. Προέδρου ἐκήρυξε περικοιμημένη τὴν γερμὴν ταύτην συζήτησιν· ὁ δὲ Κ. Πρόεδρος εἰσεε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

A. Χατσίσκος.

A. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνηκαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιστικῶν παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιδης ἐκήρυξε ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 10 Ὀκτωβρίου ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγειλαντος τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1855· ἀναγνώσθη πρῶτον τὸ Κεφ. Α'. στὴν ἐσόδων ἀμεσοὶ φόροι ἐπὶ ὃ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπὶ ἑκαττον διαφορά τῶν βεβαιωθέντων κοιλῶν ἐκ τῶν δημοτικῶν καρπῶν ἀπέπικτι τοῦ προϋπολογισθέντος ποσῶ ἀναβαίνει εἰς κοιλὰ 127,489· μετὰ τὴν παρατήρησιν ταύτην ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὅπως ἔχει, ὡς καὶ τὰ ἐπόμενα Β' καὶ Γ'. ἀμεσοὶ φόροι καὶ δημοσια καταστήματα v.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Α'. άρθρου 1, μεταλλεῖα καὶ ὄρυκτα ὃ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐξαιτήσατο πληροφορίας, ἐκ μέρους τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν περὶ τοῦ ὄρυκτοῦ τῆς Σμύρνης· τοῦ δὲ Κ. ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος ὅτι δὲν εἶναι εἰς θέσιν σήμερον νὰ δώσῃ τὰς ζητούμενας πληροφορίας, ἕτερο τῶν ΚΚ. Γερουσιστικῶν ὑποστηρίζων τὴν πρότασιν τοῦ εἰσηγητοῦ, εἶπεν, ὃ ἐργολάβος τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ὄρυκτοῦ τῆς Σμύρνης ὀφείλει μέχρι σήμερον 2 δόσεις τοῦ ληξάντος ἔτους 1854 καὶ 3 τοῦ ἐνεστώτος τὸ ὄλον 5, αἵτινες φέρουσιν ὅλας ἡμέρας τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν.

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι τὸ ἀκόλουθον· ὁ ἐργολάβος ὑποχρεῖται κατὰ τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως συμβόλαιον νὰ πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον τῶν 440,400 εἰς τέσσαρας δόσεις, ἐκάστην ἀνὰ πᾶσαν τριμηνίαν, ἂν δὲ δὲν πληρώσῃ τὸ πρῶτον ἔτος ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦται νὰ ἐκθῆσῃ εἰς ἀναπλαστικασμὸν τὸ προδιωρισμένον ποσὸν τῆς Σμύρνης, ὑπερ δὲν ἔλαβε καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ πληρωθῇ παρ' αὐτοῦ διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς διαφοράς μέχρις ἐξουρήσεως τοῦ χρέους του· ἂν δὲ καθυστερήσῃ καὶ τὸ δεύτερον ἔτος τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου, καταργεῖται ἡ δικαιοσύνη τὸ συμβόλαιον καὶ ἡ ποινικὴ φέτρα τῶν 75,000 αἵτινες εἶναι παρακαταθεθειμένα εἰς τὸ δημοσίον ταμεῖον ὑπολογίζονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου· αἱ τρεῖς τριμηνίαι τοῦ

ένεστώτος έτους παρήλθον και προσγγίζει ή λήξις του έτους καθ' ην διαλύεται και το συνάλλαγμα του θρυκτου τούτου της Σιμύριδος. Εν τούτοις ή παρελθούσα Κυβέρνησις μη λαθούσα κανέν μέτρον ώρμήσει τον ένοικιαστήν και έβλαψε το δημόσιον καθά δε πληροφορούμαι ή έργολάβος ή ο ένοικιαστής δεν έπλήρωσε δικαιολογούμενος εις τας έπελλούσας εν τη Ευρώπη άνωμακίας και εξήγησε προθεσίαν δύο έτων από της παραλεύσεως των όποιων δύναται να άρχισή να πληρώνη τακτικώς το χρέος του, πληρόνιον ένταυτώ κατά δόσεις και τα καθυστερήματα των δύο έτων. εάν ή Κυβέρνησις έλαμβανε μέτρα να αναπτύσσεται εις εϋθύς εις άρχής το ποσόν, όπερ δεν έλαβε, ο έργολάβος ήθελε σπεύσει να εκπληρώσῃ τας υποχρεώσεις του, άρθείς δε άκαταδίωκος ώρμήθη, διότι εις το διάστημα τούτο εις ουδέν λογίζομενος τούς άρους του συμβούλιου έπώλησε την ανά χειράς του Ασιατικήν Σιμύριδα, της όποιας είναι ένοικιαστής, την δε έλληνικήν άφισεν εις έναποταμίευμα ως καλύτεραν και δυναμην να πωληθῃ εις μεγάλην τιμήν. Η Κυβέρνησις όθεν έπειδή πλησιάζει να λήξῃ το έτος και να διαλυθῃ το συνάλλαγμα του σημαντικωτάτου τούτου πόρου του δημοσίου, σφείλει να λάβῃ μέτρα προς επανόρθωσιν της υποθέσεως, ήτις εάν παραμεληθῃ θέλει ζημιώσει έπαισιθητώς το δημόσιον.

Ένταύθα ο Κ. ύπουργός των οικονομικών παρήγγειλε, ὅτι επιφυλάττεται να δώσῃ τας περί του θρυκτου τούτου πληροφορίας εις άλλην ημέραν.

Ότως ή Γερουσία παραδέξατο και το κεφάλαιον Δ' «δικύβινον νομήματα και κτήματα» όπως έχει. Αναγνωσθέντα ύστερον κατά τάξιν και κατά σειράν τα διάφορα άρθρα των Κερ. Ε. Γ. Ζ. και Η. έγινόντο διά χειροτονίας δεκτά όπως έχουσιν.

Αναγνωσθέντα έπειτα τα άρθρα 1 και 2 του νομοσχεδίου περί κυρώσεως των άνωτέρω έσόδων έγινόντο δεκτά όπως έχουσι.

Ψηφοφορήδεν επί τελους και το σύνολον αυτού, υπό την επίτηρήσιν των ψηφολεπτων Κ. Χ. Παπαπολίτου και Αθ. Γρηγοριάδου, έγινένο δεκτόν πανψηφεί διά ψήφων 31 με την προσθήκην, του να παραπεμφθώσι μετά των πρακτικων και αι παρατηρήσεις της έπιτροπής εις το ύπουργείον όπως ληρθώσιν υπό όψιν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των Κυρίων Γερουσιαστών.

Επί του συνόλου του νομοσχεδίου περί κυρώσεως των έσόδων της χρήσεως 1855.

Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος . . .	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης . . .	
Αναγν. Δελιγιάννης . . .		Γεώργιος Καρκατζάνης . . .	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης . . .		Νικόλαος Ιω. Μάξιος . . .	Ν
Ιωάννη: Θ. Καλοκωτρώνας . . .		Αδάμ Δούκας . . .	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . .		Αήμος Κανελλόπουλος . . .	Ν
Αναστάσιος Λόντος . . .	Ν	Κωνσταντίνος Κανάρης . . .	
Τάκης Μαγγίνας . . .	Ν	Γεωργιάκης Γρηγοριάδης . . .	
Αναγνωστός Μοναρχίδης . . .	Ν	Μ. Α. Καίσης . . .	
Λάμπρος Νάκος . . .		Αντών. Γ. Κριεζής . . .	Ν
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος . . .		Αντών. Μαυρομυγάλης . . .	Ν
Χαρίλ. Παπαπολίτης . . .	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας . . .	
Ιάκωβος Παξιμαδής . . .	Ν	Ιωάννης Στάκος . . .	Ν
Νικόλ. Πραϊσκακάκης . . .	Ν	Αναστ. Μαυρομυγάλης . . .	
Σπ. Τρικούπης . . .		Αλέξιος Βλαχόπουλος . . .	Ν
Ρικάρδος Τζιώρατζ . . .		Δημήτριος Χατσίσκος . . .	Ν
Αθανάσιος Γρηγοριάδης . . .	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης . . .	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	Ν	Νικόλ. Μαυρομυγάτης . . .	Ν
Ανδρ. Χ. Αναργύρου . . .		Αναστ. Σ. Καραλάμπης . . .	Ν
Νικόλ. Χροτάγγελος . . .	Ν	Παναγ. Λιδωρικης . . .	Ν
Γεώρ. Ψύλλας . . .	Ν	Γεώργ. Δουβουνιώτης . . .	Ν
Ιωάννης Θιατόκης . . .	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος . . .	
Ιωάννης Χ. Πέτρου . . .	Ν	Ιωάν. Οικονόμου . . .	
Αθανάσιος Λιδωρικης . . .		Σπύρος Μίλιος . . .	
Γεώργιος Δαρειώτης . . .	Ν	Ρήγας Πολυμίδης . . .	Ν
Γ. Παπακλ. όπουλος . . .	Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης . . .	Ν
Γεώργιος Γιαράκης . . .			

Μεταβάτης κατόπιν της Γερουσίας εις την συζήτησιν του προϋπολογισμού των έξόδων του Κράτους διά την χρέσιν του έτους 1855 προτίθεται εις συζήτησιν ο ειδικός προϋπολογισμός των έξόδων του ύπουργείου των οικονομικών διά την χρέσιν του 1855.

Ότως αναγνωσθέντα τα κεφάλαια αυτού 1 και 2 μετά των διαφόρων αυτών άρθρων έγινόντο παραδεκτά δι' ειδικής έφ' εκάστου άρθρου και κεφαλαίου χειροτονίας, όπως εψηφίσθησαν υπό της Βουλής.

Αναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ κεφαλαίου 3 α συντάξεις β και τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἀρθρῶν, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Πέτρος Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον ὑπενώθησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι πολλάκις εἰς τοὺς βουλευτικούς περιβάλους ἐξήλθεν, τὸ νὰ λάβῃ δηλ. πρόνοιαν ἡ Κυβέρνησις περὶ τινῶν ἀναξιοπαθούντων προσώπων τοῦ ἀγῶνός, ἅτινα ἔχοντα προφανῆ δικαιώματα εἰς σύνταξιν παρελείφθησαν καὶ ὡς ἐν τούτῳ διατελοῦσιν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς μεγαλειότητος ἐνδείας· τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι μὲν ἄλλα, ἀλλ' ὡς σημαντικὰ βεβαίως πρέπει νὰ ἐπισφραγίσωμεν ἕδη πλέον τὴν προσοχὴν καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ἀπὸ τοῦ 1852 ἔτους, ἐποχὴν καθ' ἣν διατέλουν ὑπουργὸς ὑπῆρχε συνταγματικὸς κατάλογος τῶν εἰς συντάξεις δικαιωμένων καὶ ἑτοιμῶν σχεδίων νόμου, τὸ ὅποιον ὅμως ἀδύνατον ἦν εἶναι ἐξῆλθαι εἰσέτι τῶν ἀρχειῶν τοῦ ὑπουργείου, ἐν ᾧ οἱ ἀγωνιστὰὶ ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου παρέργοντα καταβλήθιντες ὑπὸ τῆς πείρας, καὶ γογγίζοντες διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν, εἰς ἣν ἔμειναν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Προτείνω λοιπὸν τὴν ἐπισφραγίσωμεν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς χρηρῆσιν συντάξεων εἰς εὐάρθρον μὲν σημαντικὰ δὲ τινὰ πρόσωπα, ἅτινα ἐγκαταλείφθησαν καὶ ὡς ἐν τούτῳ ἀναξιοπαθούσιν, ἐσώσαστε τελευταίον τὴν καὶ ἄλλοτε ἐφρασεύθησαν ἐπιθυμίαν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων περὶ τακτοποιήσεως καὶ ἐκακοχρίσεως ἐν γένει τῶν συντάξεων, πολλὰ καὶ τῶν ὁποίων, ὡς ὑφ' ὄρους τινὰς χαρακτηρίζεται, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἔπρεπε νὰ εἶναι διακεκομμένα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδίξατο τὸ κεφάλαιον 3 μετὰ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἀρθρῶν δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου χειροτονίας, ὅπως ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Αναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα κατὰ σειράν τὰ κεφάλαια 4, 5, 6, 7, 8, καὶ 9 μετὰ τῶν διαφόρων αὐτῶν ἀρθρῶν ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀρθροῦ χειροτονίας, ὅπως ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Αναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου 10 ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρηστίδης λαβὼν τὸν λόγον εἶπε. Πολλὴν μὲν κἀνωσοῦσιν ἐντυπωσίαν διέφερεν ποσὰ τοῦ κεφαλαίου τῶν κλεισμένων χρησίων, ἅτινα εὐρίσκω, ὡς ὀφειλόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐκ διαφόρων ἑτῶν. Δὲν γνωρίζω μέχρι τίνος ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐβεβαίωθη περὶ τῶν ὀφειλομένων τούτων ποσοτήτων· ὀφείλα δὲ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας ἡ ἐπιτροπὴ σας ἐπὶ τοῦ ποσῶ τούτου καὶ νὰ βεβαιωθῇ περὶ ἐνός ἑκάστου, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον δὲν ζητεῖ ἀορίστως

καὶ ἐν γένει ποσὸν τι, ἀλλ' ὀρισμένως διὰ τὸ δεῖνα καὶ δεῖνα πρόσωπον καὶ διὰ τὸν δεῖνα καὶ δεῖνα λόγον. Ἐλαβὼν ἀρραμὴν νὰ κἀνω τὴν παρατήρησιν ταύτην, διότι μεταξὺ τοῦ κεφαλαίου τούτου βλέπω καὶ ποσὰ ὀφειλόμενα ἔδθεν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἀπὸ τοῦ 1838, καὶ 39· ἐνῶ κατὰ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικῶ νόμον, ὅταν ἤθελαν παρέλθῃ τόσα ἔτη, παραγράφεται τὸ δικαίωμα τῶν ἀπαιτητῶν. Κατὸς τούτου βλέπω ποσὰ τινὰ, ἅτινα ἐν τῇ νομίμῳ ἐξουσίᾳ του, ὑπουργὸς προκατόχος ἀπέριψε, τὰ ποσὰ ταῦτα τὰ βλέπω σήμεραν ὑπὸ τοῦ συντάξαντος τὸν ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸν ὑπουργοῦ ζητούμενα. Βλέπω ὡς δέδθεν ὀφειλόμενον εἰς ἕνα τοποτηρητὴν τῆς Σπάρτης ἀπὸ τοῦ 1833 ἐν ἄλλο ποσὸν διὰ τοῦτο ἦτο ἀναγκασίον νὰ ἔρωμεν ὑπ' ὄψιν μας ἕλα τὰ προηγούμενα, διὰ νὰ γνωρίσωμεν διὰ τί προήλθεν αὐτὴ ἡ βραδύτης πρὸς πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων ποσοτήτων, καὶ πῶς οἱ ὑπουργοὶ τῶν παρελθόντων ἑτῶν δὲν ἐπλήρωσαν τὰ ποσὰ ἐκεῖνα, διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἐγένετο πράξις τις ἐπὶ τῶν αἰτήσεων τούτων ἀπὸ τοῦ προκατόχου ὑπουργοῦ. Ἐμνήθην εἰς τούτο ἀπὸ τὸ κεφάλαιον 15 τῶν κλεισμένων χρησίων α τελωνεῖα· ἢ διὰ καθυστέρου ἐξόδου τῆς οἰκοδομῆς τῆς πυριταποθῆκης Πειραιῶς ἀπὸ τοῦ 1844 δραχμῶν 11,407·33· τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ ποσῶ τούτου, ὡς ἐξ ἱκανῶν χιλιάδων δραχμῶν συγκεκριμένου, ἦτο ἀνάγκη ἐκθέσεως ῥητῆς τοῦ ὑπουργοῦ· διότι ὅπως εἶναι ἐγγεγραμμένον μας ἀφίνει διασταγματῶς, ἐπὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἐνημούμαι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὅτι ἐγένοντο πολλαὶ ἐνεργεσίαι. Οἱ ἔμποροι Πειραιῶς ἐζήτησαν νὰ ἀνεγερθῇ δαπάνη τῆς Κυβερνήσεως πυριταποθῆκη ἐν Πειραιεῖ· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδέχθη τοῦτο, φαίνεται ὅμως ὅτι ἐγένετο συμφωνία τις καὶ πυριταποθῆκη ἀνεγερθῆ ἀπὸ τὸν δῆμον ἐκ τῶν χρημάτων τῶν εἰσπραττομένων ἀπὸ τοῦς φόρους τοῦ λιμένος Πειραιῶς, οἵτινες δὲν εἶναι καθαρῶς δημοτικοὶ φόροι, ὡς γνωρίζετε, ἀλλὰ διὰ νόμου παρεγώρηθησαν εἰς τινὰς δήμους. Οἱ κατὰ καιροῦ δήμαρχοι Πειραιῶς δὲν ἔπαυσαν πλησιάζοντες τοὺς ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ζητοῦντες νὰ λάβωσιν ἀπὸ τὸ δημοσίον τὸ δαπανηθὲν τοῦτο ποσόν, ἡ δαπάνη λοιπὸν αὐτὴ δὲν εἶναι καθυστέρημα, ἀλλ' εἶναι ἀποδοσις δανείου καὶ διὰ τοῦτο ὁ Κ. ὑπουργὸς ἔπρεπε νὰ ἐγγράψῃ ταύτην εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὑπὸ τὸν τίτλον α ἀποδοσις δανείου εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς διὰ τὴν οἰκοδομὴν πυριταποθῆκης· ἢ ἄλλως τε, κύριοι! δὲν εἶναι ἀδιάφορον νὰ διαθέτωμεν οὕτως ἀφειδῶς τὰ δημοσίου χρήματα διὰ τοὺς δήμους·

αἱ δῆμοι εἶναι τὰ μέλη τοῦ δημοσίου καὶ ἔχουσι δικαιώματα εἰς τὴν συνδρομὴν τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ἐν ἀνάγκῃ καὶ κατ' ἰσότητά, καὶ οὐχὶ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, καὶ κατ' ἐξάρτησιν εἰς δῆμους μάλιστα, πρὸς ὄφελος τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις ἐπέτρεψε διὰ νόμου τὴν εἰσπραξὴν καὶ φόρων δημοσίων. Τὸ ἔξοδον λοιπὸν τοῦτο ἐπαναλαμβάνει, ὅτι εἶναι κακῶς γεγραμμένον· ἀλλὰ τὸ κακὸν δὲν σταματᾷ ἕως ἐδῶ, διὰ τοῦ προηγουμένου τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ζητοῦνται ἀκόμη 20,000 δραχμῶν πρὸς ἑναξίν τῆς καθάρσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς διὰ τῆς βορβορολόγου, διότι ὁ δῆμος Πειραιῶς, εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ἀνήκει ἡ δαπάνη αὕτη δὲν ἔχει οὐδὲ ὄσολον· ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τοῦ δήμου δὲν ὑφίσταται πλέον, ὅταν χορηγηθῶσιν εἰς αὐτὸν αἱ 11,407:33 δραχμαὶ αἱ εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὀφειλόμεναι διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς πυριταποθήκης, καὶ αἱ δραχμαὶ αὗται ὡς προερχόμεναι ἀπὸ φόρων πρὸς καθάρσιν τοῦ λιμένος προσδιωρισμένους, πρέπει νὰ χρησιμοποιῶσιν εἰς τοῦτο, ἂν δὲ πρὸς καθάρσιν ἐγχεῖσθαι 20,000 δραχμαὶ καὶ δὲν ἐπάρκουν αἱ 11,407:33 ἔπρεπε νὰ ζητηθῆ τὸ ὑπόλοιπον δηλ. 8,500 δραχμαὶ καὶ τὸν συμφηρισμὸν τοῦτον ἔπρεπε ἐκ συνεννοήσεως νὰ κάμωσιν οἱ ἀρμοδίαι ὑπουργοί, ἐναπόκειται δὲ ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἤθελεν ἐγκρίνει.

Ἀπαντῶν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Παλαμιδῆς εἶπεν· ἡ ἐγγραφή τοῦ ποσῶ τῶν 20,000 δραχμῶν πρὸς καθάρσιν τοῦ λιμένος Πειραιῶς ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῆ συστάσει ἐμοῦ, ὑπουργοῦ τότε τῶν Ἐσωτερικῶν, ὁρεῖλοι ὄθεν νὰ ὑποστηρίξω τὴν δαπάνην ταύτην. Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι εἰς τινὰς δῆμους οἷον τῶν Πατρῶν, τῆς Σύρου καὶ τοῦ Πειραιῶς ἡ Κυβέρνησις διὰ νόμου, πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ ὁποίου τινὲς ἠτύγησαν περισσότερον, ἐπέτρεψε δικαιώματά τινα, τὴν εἰσπραξὴν δηλ. δημοσίων τινῶν φόρων πρὸς ὄφελος τοῦ δήμου, ἀλλὰ τὰ δικαιώματα ταῦτα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζητῶμεν σήμερον νὰ τὰ ἀραιρέσωμεν· οἱ δῆμοι ὡς μέλη τοῦ δημοσίου δικαιούνται εἰς δημοσίας συνδρομὰς, προκειμένου μάλιστα περὶ δαπανῶν, αἵτινες δὲν εἶναι καθαρῶς δημοτικαὶ ἀλλὰ ἐθνικαὶ, καὶ δημοσίου, ὡς ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος· καὶ βεβαίως ἡ καθάρσις τοῦ λιμένος Πειραιῶς δὲν ἐνδιαφέρει τὸν δῆμον μόνον, ἐνδιαφέρει τὸ ἔθνος, τὸ δημοσίον, ὁ λιμὴν οὗτος δὲν εἶναι δημοτικὸς, εἶναι μᾶλλον δημοσίος, εἶναι τῆς ὅλης Ἑλλάδος. Τὸ αὐτὸ δύναται τις νὰ εἴπῃ καὶ διὰ τινὰς ἄλλους λιμένας, ὡς τὸν τῆς Σύρου καὶ Πατρῶν, ὑπὲρ τῶν ὁποίων καλῶς καὶ δικαίως ἐνομοθετήθη ἡ πρὸς ὄφελος

τοῦ δήμου εἰσπραξὴς δημοσίων τινῶν φόρων, ὅπως ἀνέφερον ὁ προλαλήσας.

Ἰδοὺ ἤδη τί καὶ ἐγὼ γνωρίζω περὶ τῆς πυριταποθήκης· εἰς τὴν Πειραιᾷ δὲν ὑπῆρχε πυριταποθήκη· συνέφερε καὶ τοῖς ἐμποροῖς καὶ τῇ Κυβερνήσει αὕτη λόγω δημοσίου ἀσφαλείας καὶ λόγω ἐπιβλέψεως, ἡ ἀνάγκη τοιαύτης· ἀλλ' ὅτι ἐγένετο στήσις ἐκ μέρους τῶν ἐμπορῶν πρὸς ἀνοικηθῆναι πυριταποθήκης ἡ Κυβέρνησις δὲν εὐκολύνετο ἵνα χορηγήσῃ τὸ ἀπαιτούμενον ποσόν, συνέφερον ὅμως εἰς τὸ νὰ προκαταβληθῆ τούτο ὑπὸ τοῦ δήμου, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς προνομίας καὶ νὰ ἀποδοθῆ ὑπὸ τοῦ δημοσίου βραδύτερον. Οὕτως ἡ πυριταποθήκη ἀνεγέρθη, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐτότε καρπούται τὸν δικαιωμάτων τοῦ καταστήματος τούτου, χωρὶς νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν δῆμον τὸ προκατάβλημα.

Ὁ δῆμος Πειραιῶς ἐφ' ὅσον δὲν εἶχεν ἀνάγκη δὲν ἐξήτει τὸ προκατάβλημα, ὅταν δὲ ἦλθεν εἰς ἀνάγκην, ἐξήτησε τοῦτο· ἐνδεχόμενον εἰς ὑπουργὸς νὰ ἴκνηθῃ τὴν ἀπόδοσιν, ἀλλ' ἕτερος συγκατετέθη ἀναγνωρίσας τὸ δίκαιον τοῦτο οὐδόλως δύναται νὰ ἐπιτρέσῃ ἵνα ἀπὸ τοῦ νὰ φερῶμεν τὴν δαπάνην· εἰν μάλιστα λάθωμεν ὑπ' ὄψιν, πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι ἐσχάτως ὁ δῆμος Πειραιῶς πραγματεύεται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς προνομίας πολλὰ κατὰ τὸ τελευταῖον μάλιστα ἔτος πρὸς ἐκτάκτους βελτιώσεις τῆς πόλεως καὶ τοῦ λιμένος. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ χορηγηθῆ ἡ ποσότης τῶν 11,407:33 δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς, ἀδιάφορον ὑπὸ τίνῃ τίτλῳ ἐγγράφωνται αὗται, ἀρκεῖ ὅτι ὁ δῆμος δικαιούται εἰς τὴν λήψιν αὐτῶν. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν δοθῶσιν ὑπὸ τοῦ δημοσίου αἱ δραχμαὶ αὗται, νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὸν δῆμον τὸ κατάστημα καὶ νὰ καρπούται οὗτος τὸν εἰσοδημάτων· διότι ἐν ἐκ τῶν δύο πρέπει νὰ γίνῃ ἄλλως διακρίνεται ἀδίκημα μὲν καὶ ἀδικεῖσθαι.

Ὡς πρὸς τὰς γενομένας παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος κατὰ τῆς ζητούμενης δαπάνης τῶν 20,000 δραχμῶν πρὸς καθάρσιν τοῦ λιμένος Πειραιῶς ἀντιπροσώπων, ὅτι ὁ καθαρισμὸς τῶν λιμένων εἶναι μᾶλλον Κυβερνητικὸν ἔργον καὶ οὐχὶ δημοτικόν, ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελε μισθῆ εἰς βάρος καθ' ὁλοκληρικὴν τῶν δῆμων, ἡ δαπάνη αὕτη ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ συντρέξῃ τὸν δῆμον Πειραιῶς διὰ τὴν καθάρσιν τοῦ λιμένος· καὶ διότι ὁ δῆμος μόνος Πειραιῶς δὲν δύναται νὰ ἐπαρκήσῃ εἰς ἐκτελέσειν τῆς κολοσσιαίης ταύτης ἐργασίας τῆς

καθάρισε, και διότι η Κυβέρνησις εκ των εν τη Εθνική Τραπεζή κεφαλαίων των προς κατάρτισιν των λιμένων Πατρών, Σύρου και Πειραιώς εισπραττομένων, εξ ειδικών εσόδων, επέτρεψε να αγοράσθῃ, ως μη εύκαλυπτόμενου του δημοσίου και τότε, τὸ προς ρυμούλκισιν τῶν φορτηγίδων μικρὸν ατμοκίνητον. Διὰ τοὺς λόγους τούτους η Κυβέρνησις πρέπει νὰ συνδράμῃ τὸν δῆμον Πειραιώς διὰ τῶν προϋπολογιζομένων δαπανῶν.

Ἐπένευχεν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Μαγγίνας ὅτι δὲν ἀντιλέγει, ὡς ἀφορᾷ τὴν δαπάνην τῶν 20,000 δραγμῶν πρὸς καθάρισμὸν τοῦ λιμένος, διότι φρονεῖ ὅτι ὁ δῆμος δικαιούται εἰς ταιαύτην συνδρομὴν, και διότι η ἐπιχειρήσις τῆς καθάρσεως, ὡς μεγάλη, δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ δήμου μόνο, και διότι η Κυβέρνησις εκ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ὠρισμένου ποσού ἤγγρασε τὸ ατμοκίνητον τὸ κινεῖν τὴν βορβορολόγῳ. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς 11,407:33 δραγμὰς διὰ καθυστεροῦν ἐξόδον τῆς οἰκοδομῆς τῆς πυριταποθῆκης Πειραιώς, φρονῶ ὅτι ἀναφαιίνεται ἡ ἀνάγκη πλείονιον διασαφήσεως, καθόσον θεωρεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἀδιάφορος ὁ τίτλος ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἤθελε ψηφισθῇ ἡ δαπάνη αὐτῆ ἀνάγκη νὰ διακρινοθῇ ἐὰν ἡ ποσότης αὐτῆ δίδεται ὡς ἀπόδοσις καθυστερομένου ἐξόδου διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς πυριταποθῆκης ἢ ὡς δάνειον ἢ διὰ τὸ προαγεωρημένον δὲ τῆς ὥρας ἀρ' ἑνὸς, ἀρ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ ληρωθῶσι πλείονες διασαφῆσεις και φωτισθῇ τὸ σῶμα περὶ τῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἐξήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως διὰ τὴν μεθαύριον.

Δεκτήσις γινομένης ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῆς προτάσεως ταύτης, ὁ κύριος Πρόεδρος ἔλιπε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Χαταίσκος.

A. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1855 ἡμέρᾳ Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κύριος Ἀναγνωστῆς Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς 11 και 12 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγελλάντος μετὰ ταῦτα τοῦ κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερον τὴν ἐπιχειροῦσθαι τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 10 εἰσῶν κλεισιμῶν χρῆσεων, ἡ ὁ κύριος πρωθυπουργὸς ὁ και ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν εἶσασι τὰς ἐπομέναις πληροφορίας διὰ τὴν ἐν Πειραιῶι πυριταποθῆκην, περὶ τῆς ἐγένετο λόγος κατὰ τὴν παρελθούσῃν συνεδρίασιν, διακοποιήσῃ πρὸς τούτο και τῆς συζητήσεως. Ὅτι ὁ δῆμος Πειραιώς ἀπὸ τοῦ 1813 ἔκαμεν ἑπαινετικὰς αἰτήσεις περὶ ἀνεπέσεως δαπάνης τοῦ δημοσίου πυριταποθῆκης ἐν Πειραιῶι πρὸς ἄσιν τοῦ ἀπειλοῦντος τὴν πόλιν κινδύνου ὡς ἐκ τῆς ἐναποθικεύσεως τῆς πυριτίδος ἐν τοῖς κηραστῆμασι τῆς πόλεως. Ἡ ἀνέγερσις ἐνεργήθη ἐκ τῶν πρὸς ἑσῶν τοῦ δήμου εἰσπρατίσεων τοῦ Μωλοῦ ἡ δαπάνη δὲ τῆς πρώτης κατασκευῆς ἀνέβη εἰς 9,000 δραγμῶν σχεδόν, κωλύθη δὲ εἰς 11,407:33 διὰ τὰς ἐπιγενομένης ἐπισκευῆς, και τοῦ ποσού τούτου τὸ δὲ μόνον θεωρεῖται εἰλόγως ὀφειλῆται πρὸς τὸν δῆμον διότι ἂν και ἀπὸ τοῦ 1850 ἐξήτηθη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡ δαπάνη, δὲν ἐλήφθη θῆκαι φροντίς πρὸς ἀπόδοσιν. Τὸ ποσὸν τούτο ἀναντιρρήτως ὀφείλεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου και πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν δῆμον, ποσούτω μάλλον καθόσον ὁ δῆμος περιοριζέται ἀπὸ παντοίας δαπανῶν, και προϋτίθεται νὰ διαχευέσῃ τὰ ὕδατα εἰς τὴν παραλίαν και κατασκευάσῃ ἑρῶσεις πρὸς ὑδρευσιν τῶν πλοίων διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑπεστήριξε τὴν δαπάνην ταύτην, και ἐθεώρησεν ὅτι ὁ τίτλος ὑπὸ τὸν ὁποῖον σημαίουται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, εἶναι προτιμητέος τοῦ προτεινομένου ὑπὸ τινος τῶν κατὰ τὴν παρελθούσῃν συνεδρίασιν ἀγορευσάντων δηλ. τοῦ τίτλου « δάνειον εἰς τὸν δῆμον Πειραιώς κτλ. » καθόσον τὸ δάνειον ἐκτελεῖται ὑπὸ ὄρους τινός και εἶναι ποσὸν ἐπιστρεπτόν, ἐν ᾧ τὸ σημασιόμενον ποσὸν οὐδένα ἔρον ἔχει, οὐδὲ ἐπιστρεπτόν εἰς τὸ δὲ μόνον θεωρεῖται.

Προτιθεμένου κατόπιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ νὰ ἀπαντήσῃ και εἰς τὰ κατὰ τὴν προλαβούσῃν συνεδρίασιν λεχθέντα ὑπὸ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν περὶ τῆς μὴ ἐκπλήρωσεως τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ τῆς σημερον ἐνοικιαστοῦ πρὸς τὸ δὲ μόνον, ἡ Γερουσία ἐθεώρησεν ἀκαιρον πᾶσαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσιν σημερον, κατέστησε δὲ προσε-

κτικόν τὸν Κ. ὑπουργόν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διὰ νὰ μὴ ἤθελε γίνεαι παραμέλησις τις καὶ ζημιωθῆ τὸ δημοσίον.

Παράλλω μετὰ ταῦτα ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος (ἀρθρ.) ἔχει παραγορῆν διὰ τὰς ἀπαιτήσεις, τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰς συντάξεις καὶ διὰ τοῦ; κληρονομίας τῶν συνταξιοῦχων· πιθανὴν τινὰ τῶν ἐκταῦθα ὀνομαστικῶν συμμενομένων προσώπων, ὡς ἐχόντων νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τῆς δημοσίου νὰ υπάγωνται εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν, ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ διακρινοῦνται τούτο, πρέσβειν τὴν ὑφ' ἑσὶν παραδοχὴν τοῦ κεφαλαίου τῶν κλεισμένων χρήσεων, ὅτι δηλ. ἡ Γερουσία παραδεχομένη τὸ σύνολον τῶν κλεισμένων χρήσεων δὲν ἐννοεῖ νὰ ἀπομακρῆν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ὑπουργὸς δὲν συνεμορρωθεὶ μετὰ ταύτας διὰ τὴν πληρωμὴν παντὸς καθυστέρηματος.

Ἐνταῦθα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ οἱ νόμοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ὑπισθινεργὸν δύνειον, ἀναμφιβόλως αἱ διατάξεις αὐτοῦ περὶ τοιούτων πληρωμῶν δὲν δύνανται νὰ ἐκρίνωσι τὰ διαπραχθέντα ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου.

ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρατήρησεν ὅτι τὰ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ψηφίζόμενα ἐξόδα, ἐξωδαίως δὲν πληροῦνται ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὸν ὑπουργόν, δεχτικὸς ὅπως δικαιούται νὰ πληρῶν δαπάνην ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐγκεκριμένην, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δικαιούται νὰ μὴ πληρῶσθαι δαπάνην καὶ τοῖς προνοουμένην ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅταν ἔχη λόγους νομίμους κατὰ τῆς δαπάνης ταύτης ὡς ἐπὶ παραδείγματι, ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔτους τινὸς κατὰ λάθος συμπεριελήφθη καὶ ἐψηφίσθη ὡς καθυστέρημα κλεισμένων χρήσεων ποσόν τι, τὸ ὁποῖον ἀνακαλύπτει κατόπιν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἦτο πληρωμένον καὶ δὲν καθυστέρητο· ἀναντιρρήτως ὁ ὑπουργὸς τὴν δαπάνην ταύτην δικαιούται νὰ μὴ πληρῶσθαι, καὶ τοῖς ἐγκεκριμένον.

Ἀντεπήνεργεν ἕτερος ὅτι ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος ἐψηφίσθη ἀπὸ τοῦ 1852, ἐν ᾧ ὁ προϋπολογισμὸς ψηφίζεται σήμερον· καὶ διὰ τοῦτο θέα εἶναι ἂν ὄχι ἄλλο τι, πούλαριστον παράδοξον νὰ θέτωμεν εἰς ἀμφιβολίαν τὰ σήμερον νομοθετούμενα· ἐν ἔγωμεν δίδόμενα νὰ πιστεύωμεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς συμπεριελάθει ἀνεξαρτήτως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὰ τῶν κλεισμένων χρήσεων, ἃς ἐξετάσωμεν ταῦτα, καὶ ἃς τὰ ἀπορρίψωμεν. Τὸ νὰ παραδεχθῶμεν ὅμως αὐτὰ ὑπὸ τὸν ὄρον, τοῦ νὰ μὴ πλη-

ρωθῶσιν ὅσα ἐξέρχονται τῶν διατάξεων τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, δὲν εἶναι ἀξιοπρεπέες, διότι ὁ ὅρος αὗτος ὑποτίθεται ὅτι καὶ ὑπουργοὶ καὶ Βουλαὶ ἐψηφισαν, ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἀνεξαρτήτως τὰ ποσὰ ταῦτα.

Μετὰ τὴν γενομένην τέλος παρατήρησιν ὑπὸ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἡ παραδοχὴ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπάνης τινὸς δὲν ἀρκεῖ πρὸς νομιμοποίησιν τῆς πληρωμῆς, ἀλλ' ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ πληρωμὴ νὰ γίνηται ἐπὶ τῆς ἐλάσει τῶν νόμων, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἶναι εἰμὴ πίστωσις πρὸς πληρωμὴν δαπανῶν ἐπιζωμένων εἰς νόμον, ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ κεφάλαιον 10 δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐκάστου ἀρθροῦ χειροτονίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ κεφάλαια 11, 12, 13, 14, καὶ 15 ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐκάστου ἀρθροῦ χειροτονίας ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου 16 ἡ χαρτοσήμου τῆς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ δώσῃ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, ἐν ἄλλῃ ὅμως συνεδριάσει, πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν ἀκουσθεισῶν ἐσφάτως καταχρήσεων ἐπὶ τοῦ χαρτοσήμου, μετὰ τὴν δοθείσαν ἀδειαν περὶ ἐκτυπώσεως χαρτοσήμου ἀνευ ὑδατινοῦ σημείου.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ δώσῃ τὰς ζητούμενας πληροφορίας εἰς οἵανδήποτε συνεδριάσειν ἐπιθυμήσει ὁ προαγορεύσας, ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας εἰδικῆς ἐρ' ἐκάστου ἀρθροῦ καὶ τὸ κεφάλαιον 16, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη.

Ἀναγνωσθέντα τὰ κεφάλαια 17, 18, 19, 20, 21, 22, καὶ 23 ἐγένοντο παραδεκτὰ ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν, δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐκάστου αὐτῶν ἀρθροῦ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου 24, τῆς τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν παρατήρησεν, ὅτι τὰ ποσὰ καὶ τῶν δύο ἀρθρων τοῦ κεφαλ. τούτου, ἀρθρ. 1 ἀποζημιώσεις διὰ γήπεδα καὶ ἄλλας οἰκοδομὰς ὁ ἀρθρ. 2 ἀποζημιώσεις δι' ἀντιμισθίαν διακωρῶν εἶναι ὑπέρογκα, καὶ ἐπέστησε τὴν μετὰ φειδῶς πραγματοποιήσιν αὐτῶν.

Διαβεβαιώσαντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ὅτι θέλει καταβληθῆ πᾶσα μέρμνα εἰς τὸ νὰ ἐνεργηθῆ καὶ ἡ δαπάνη αὕτη μετὰ φειδῶς, ἡ Γερουσία παρεδέξατο δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐκάστου ἀρθροῦ χειροτονίας καὶ τὸ κεφάλαιον ταῦτα, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

ὅστε τὰ διάφορα κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ τὴν χρῆσιν 1853, τὸ ὅλκιον ποσὸν τῶν ὑποῶν ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 8,729,414:73, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Κεφάλ. 1.	Χρῆς ἐξωτερικῶν	Δραχ.	3,885,849:80
» 2.	Χρῆς ἐσωτερικῶν	»	251,500:—
» 3.	Συντάξεις	»	502,800:—
» 4.	Βασιλικὴ χορηγία	»	1,000,000:—
» 5.	Ἀποζημιώσεις	»	530,000:—
» 6.	Κεντρικὴ ὑπηρεσία	»	135,200:—
» 7.	Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον	»	113,270:—
» 8.	Ταμεία	»	396,859:—
» 9.	Οἰκονομικοὶ ἔθροισ	»	207,940:—
» 10.	Ἐξόδα κλεισμένων χρῆσεων	»	82,655:93
» 11.	Δέκατα	»	190,000:—
» 12.	Φόρος ζώων	»	21,400:—
» 13.	Φόρος ἐπιτηδευσμάτων	»	48,365:—
» 14.	Φόρος οἰκοδομῶν	»	27,935:—
» 15.	Τελωνεῖα	»	326,500:—
» 16.	Χαρτόσημον	»	330,400:—
» 17.	Νομισματοκοπιεῖον	»	5,610:—
» 18.	Τυπογραφεῖον καὶ Λιθογραφεῖον	»	46,060:—
» 19.	Δάση	»	98,060:—
» 20.	Μεταλλεῖα καὶ ὄρυκτά	»	100,039:—
» 21.	Ἄλικα	»	161,270:—
» 22.	Κτημάτων διοικήσεις	»	38,600:—
» 23.	Ἐπιστροφὰι χρημάτων	»	20,000:—
» 24.	Ἀποζημιώσεις	»	200,000:—

Ὅλκιον ποσὸν 8,729,414:73

Μεταβάσει κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ κεφάλαιον, ὅπως ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ 2 κεφαλαίου, τῆς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατήρησεν ὅτι εἰς μισθοδοσίαν τῶν πρέσβων δαπανῶνται δραχμαὶ 304,260, χωρὶς νὰ ἀποζημιούται κατ' ἐλάχιστον τὸ δημόσιον, χωρὶς νὰ ἐπιτυγχάνηται διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν μεγαλειτέρα τις ὑποστήριξις ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος καὶ τοῦ θρόνου, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου

ἡ δαπάνη αὕτη ἐπιβαρύνει ἐπιειθεστῶς τὸ Κράτος· ὅτι χωρὶς νὰ προτίθεται τροπολογίαν τινὰ τοῦ εἰρημένου ἀρθρου, δὲν δύναται νὰ σιωπήσῃ, ὅτι τὸ διὰ μισθοδοσίαν καὶ λοιπὰ ἐξόδα τῶν πρεσβειῶν καταναλισκόμενον ποσὸν εἶναι ὑπέρογκον, καὶ ἡ κατάργησις τινῶν ἐξ αὐτῶν μακρὰν τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην τινὰ εἰς τὰς πολιτικὰς τοῦ Κράτους σχέσεις, θελεῖ ἐπιφέρει οἰκονομικὴν ἐπαισθητὴν ἐπιμέραν ὅθεν, ὅτι ἔργον φρονήσεως εἶναι νὰ ληφθῇ, εἰς τὸ μέλλον κἂν, μέτρον κατάλληλον πρὸς οἰκονομίαν τῶν τοιούτων περιττῶν ἐξόδων.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, δι' ἐιδικῆς ἐφ' ἐκάστου ἀρθρου χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον κατ' ἀρθρον τὰ κεφάλαια 3, 4, 5, καὶ 6 ἐγένοντο ἐπίσης παραδεκτὰ δι' ἐιδικῆς ἐφ' ἐκάστου ἀρθρου χειροτονίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

ὅστε τὰ διάφορα κεφάλαια τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἔχουσιν οὕτω:

Κεφάλ. 1.	Κεντρικὴ ὑπηρεσία	Δραχ.	63,580:—
» 2.	Διπλωματικὴ ὑπηρεσία	»	361,160:—
» 3.	Ὀθωμανικαὶ ὑποθέσεις	»	8,120:—
» 4.	Ἐξόδα μεταβλητέα	»	35,832:70
» 5.	Ἐξόδα κλεισμένων χρῆσεων	»	02,005:62
» 6.	Προξενικὴ ὑπηρεσία	»	105,152:—

Τὸ ὅλον Δραχ. 575,850:32

Προβάσει ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀνεγνώσθησαν κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ κεφάλαια αὐτοῦ 1—11 καὶ ἐγένοντο παραδεκτὰ δι' ἐιδικῆς ἐφ' ἑνὸς ἐκάστου ἀρθρου ψηφιστικῆς, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν, ὡς καὶ τὸ ὅλκιον ποσὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου συνιστάμενον εἰς δραχμὰς 1,385,462:40/00· ὅστε τὰ διάφορα κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου ἔχουσιν οὕτω:

Κεφάλ. Α'.	Κεντρικὴ ὑπηρεσία	Δραχ.	35,420:—
» Β.	Ἄρειος Πάγος	»	58,880:—
» Γ.	Ἐρετεία	»	132,900:—
» Δ.	Κακούροδικεῖα	»	47,000:—
» Ε.	Πρωτοδικεῖα	»	393,300:—
» Σ.	Εἰρηνοδικεῖα	»	228,488:—
» Ζ.	Ἰποδίκων φυλακὰι	»	142,000:—

Κεφάλ. Η'. Έξοδα ποινικής δικαιοσύνης	315,880:—
» Θ'. Οικοδομαί και επισκευαί κτηρίων	1,000:—
» Γ'. Διάφορα έξοδα	5,900:—
» ΙΑ'. Έξοδα κλεισμένων χρήσεων	24,694:40

Τό όλον Δραχ. 1,385,462:40

Επομένως ό Κ. Πρόεδρος έλυσε τήν συνεδρίασιν.

Ό Πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ.

Οί γραμματείς

Δ. Χατζίσκος.

Α. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 15 'Οκτωβρίου 1855, ημέρα Σαββάτου.

Αναγνωσθέντος του όνομαστικού καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστών, παρόντων 29 μελών, ό πρόεδρος της Γερουσίας Κύριος Αναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει άρχομένην τήν συνεδρίασιν.

Τά πρακτικά της προτεραίας αναγνωσθέντα επικυρδούνται.

Ανεγνώσθη κατόπιν ή ως εξής έχουσα έκθεσις της επιτροπής επί του νομοσχεδίου περί σιδηροδρόμου απ' Αθηνών εις Πειραιά.

Πρός τήν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Η επιτροπή σας λαβούσα υπ' όψιν τό παρά του Κ. επί των Εσωτερικών Υπουργού υποβληθέν Νομοσέδιον περί συστάσεως σιδηροδρόμου από Αθηνών εις Πειραιά, τας συνοδουούσας αυτό αίτιολογικάς έκθέσεις προς τε τήν Βουλήν και τήν Γερουσίαν, προς δε τά κατά τήν συζήτησιν αυτού πρακτικά της Βουλής και μελετήσασα μετ' έπιστοσίας ταύτα, θεωρούσα ότι ή σύστασις του έντελεστέρου μέσου της κατά ξηράν συγκοινωνίας, δηλαδή του σιδηροδρόμου, χωρίς να επιβάλη εις τό Δημόσιον τό ελάχιστον βάρος, υπόσχηται προς τε τήν Κυβέρνησιν και τους κατοίκους των συγκοινωνησουσών πόλεων ωφελείας και εύκολίας παντοίας, αίτινες μετ' ου πολύ θέλουσιν επέκταθῆ και εις άλλας διά της επέκτάσεως του σιδηροδρόμου, ήτις θεθαίως θέλει επέλλει' ότι ή πραγματοποίησις αυτού θέλει εισαγάγει εις τόν τόπον κεφάλαια ουκ εύκαταφρόνητα, ών μέγιστον μέρος

θέλει περιέλθει εις χείρας της εργατικής τάξεως' ότι προς τήν διακόσμησιν των τε Αθηνών και Πειραιώς εις ήν θέλει συντελέσει, θέλει περιπλέον δείξει, ότι και ή Ελλάς προσπαθεί να συμμετάσχη τών εκ της θαυμασίας έρευνέσεως του ατμού προεργαζόμενων αγαθών, και να καθίστη τήν νέαν οδόν τήν προς τόν πολιτισμόν και τήν εμπορίαν άγούσαν, ειρήσει όρθους τους λόγους τους υπαγορεύσαντας τας κυριώτερας διατάξεις του ειρημένου νομοσχεδίου, και διά τουτο παραδίχεται τήν τε άρχήν, τά καθήκοντα και τό σύνολον αυτού. Τούτων δε τήν παραδοχήν συνίστασι και εις τήν όλουμέλειαν του Σώματος.

Όμοιωμένη ή επιτροπή σας από τήν επιθυμίαν του να ιδῆ πραγματοποιημένον όσον ένεστι τάχιον τόν σιδηροδρόμον, δέν ήθελε δυσκολευθῆ να παραδύθη προσδιοριστήν του άνωτάτου όρου της διαρκείας του αποκλειστικού δικαιώματος πλέον των 55 έτών και μέχρις 90, όπως και πύλλαγού της Εύρώπης γίνεται, διότι ούτως ήθελεν επέλλει συγκοινωνίαις μεταξύ πολλών εργαζώνων, και έντεύθεν ελάττωσις των κομιστρων, ή δε Κυβέρνησις έννοείται, ότι και έν τούτη περιπτώσει ήθελε προτιμήσει τόν δι' όλιγώτερα έτη άνακεχόμενον τήν αποκλειστικήν προνομίαν έν ή περιουζομένου του άνωτάτου όρου του αποκλειστικού δικαιώματος εις 55 έτα, ό συναγωνισμός θέλει εισθαι μικρότερος, και τά κομιστρα θέλουσιν όρισθῆ ακριβέστερα, διά τόν απλούστατον λόγον του, ότι ό εργαζόμος θέλει υπολογίσει τήν τιμήν των κομιστρων εις τρόπον ώστε να προκύψωσιν εις αυτόν κερδή, δυνάμενα να αποσβέσωσι τό δαπανηθέν κεφάλαιον προς κατασκευήν του σιδηροδρόμου και των παραρτημάτων αυτού, τόν τόκον του κεφαλαίου τούτου και τά προς διοίκησιν και συντήρησιν του δρόμου έξοδα, και ταύτα πάντα έν διαστήματι των 55 έτών, διότι μετά τήν λήξιν τούτων ή προνομία αίρεται, και ό σιδηροδρόμος μετά των ακινήτων αυτού παραρτημάτων μεταβαίνει εις τήν κυριότητα της Κυβερνήσεως.

Τήν εκτίμησιν της απλώς μόνον εκτιθεμένης παρατηρήσεως ταύτης άρχει εις τό Σ. της Γερουσίας Συνέδριον.

Έν Αθήναις τήν 15 'Οκτωβρίου 1855.

Η Επιτροπή

Άθανάσιος Λοιδωρίνης,

Γ. Αντωνόπουλος,

Άθ. Γρηγοριάδης,

Ν. Πραστακάκης.

Θεωρηθείσας δε περιττής της έκτυπώσεως αυτής άπερασίσθη ή συζήτησις του περι ου πραγματοποιείται νομοσχεδίου τήν προσηγή δευτέραν.

Ενταύθα ἐγένετο διακοπή τῆς συνεδρίασεως ἐπὶ 15 λεπτά διὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν Κ. ὑπουργῶν, ὧν ἡ παρουσία καθίστατο ἀναγκαία προκειμένου περὶ τῆς συζήτησεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐμφανισθέντων δ' αὐτῶν ἡ συνεδρίασις ἐπανελήθη, καὶ ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855· κατὰ συνέπειαν ἀνεγνώσθησαν κατ' ἄρθρον τὰ κεφάλαια Α. Β. Γ. καὶ Δ· ἐγένοντο δὲ παραδεκτά, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν, δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀρθροῦ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου Ε' « δημόσιος οἰκονομία » ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 4 α χορηγία ὑποτροφίαν τῶν τεχνῶν » παρετήρησεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἔχη ὀλιγωτέραν πρόνοιαν διὰ τὰς τέχνας, παρ' ὅσην διὰ τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας· ἀλλ' ὅτι πρέπει τοὺς ἔχοντας ἱκανότητα ἐκ τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὰς τέχνας καὶ νὰ ἐξαποστέλλῃ αὐτοὺς εἰς Εὐρώπην πρὸς ἐντελεστέραν ἐκμάθησιν τῶν τεχνῶν, τῶν ὁποίων ἀνάγκη ἔχει μεγίστην ὁ τόπος· τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ κἀνῃ μεταξὺ τῶν ἱκανοτέρων νέων, οἵτινες ἐκ προουσιῶν διδουσιν ἐλπίδας τελειοποιήσεως εἰς τὰς διὰ τὸν τόπον χρησίμους τέχνας· ὅτι ἐν ᾧ κατ' ἔτος ἐξαποστέλλονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑπότροφοι πρὸς ἐκμάθησιν τῶν ἐπιστημῶν, λυπηρὸν εἶναι διότι ἐλάχιστος ἀριθμὸς μέχρι σήμερον ἐστάλη διὰ νὰ σπουδάσῃ τὰς τέχνας, τινὲς τῶν ὁποίων ὑπόσονται μεγάλας εἰς τὸν τόπον ὠφελείας, ὡς ἡ οἰνοποιία· καὶ ὅμοιος διὰ ταύτην εἰς μόνον ἐστάλη, καὶ οὗτος δαπάνη τῆς νήσου Σίφου, μόλις δὲ, ὡς ἔμαθεν, ἐφέτος ἡ Κυβέρνησις ἀπέστειλε καὶ δύο ἢ τρεῖς ἄλλους διὰ τὴν σπουδὴν τῆς οἰνοποιίας· προεκάλεσε δὲ διὰ τὸ μέλλον τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν εἰς τὸν τόπον.

Ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι τὸ δημόσιον δαπανᾷ κατ' ἔτος σχεδὸν 50,000 δραχμ. διὰ τὸ Γεωργικὸν σχολεῖον τῆς Τύρινθος καὶ τὸ ἐν αὐτῷ ἰπποφορέϊον, καὶ ἐσθδεύει ἐξ αὐτῶν μόλις τὸ ἥμισυ, ἐν ᾧ αἱ εἰς αὐτὰ παραχωρημέναι γαῖαι, ἐκτάσεως ἀληθῶς ἀπεράντου, εἶναι ἐκ τῶν γονιμωτέρων τῆς Ἑλλάδος· ἠλπίζετο ἐκ τῆς προόδου τοῦ γεωργικοῦ σχολείου ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τοῦλάχιστον ὁ συμφερισμὸς τῶν ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα, καὶ ὅμως παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τὰ ἔσοδα εἶναι στάσιμα, ἐν ᾧ τὰ ἔξοδα αὐτοῦ αὐξάνουσι κατ'

ἔτος, καὶ τὸ δημόσιον ἐν ᾧ δαπανᾷ τόσα ὑπὲρ τοῦ σχολείου τούτου στερεῖται καὶ τῆς προόδου τῶν εἰς αὐτὸ ἀνηκουσῶν γαιῶν, καὶ οὐδεὶς καρπὸς ἡλικῆς καὶ ὠφελείας ἐδέχθη· οὐδὲ εἰς μαθητῆς ἐξῆλθεν, οὐδεμία ἐκ τούτου βελτίωσις τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας ἐγένετο· ἀνάγκη διὰ ταῦτα ἡ Κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ταχτοποιήσεως αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποκατασταθῶσι παραγωγικὰ καὶ ν' ἀνταποκριθῶσιν ἀκριβῶς εἰς τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς των, ἄλλως ἂς καταργήσῃ ταῦτα, ἀφ' οὗ ἡ συντήρησις των μακρὰν τοῦ νὰ ἐπιφέρει πρακτικὴν τινὰ ὠφελίαν εἰς τὸν τόπον, εἶναι δαπανηρὰ εἰς τὸ δημόσιον καὶ πρόξενος τῆς στέρσεως τῶν εἰσοδημάτων ἱκανῆς ἐκτάσεως γαιῶν, αἵτινες ἄλλως διατιθέμεναι, βεβαίως θέλουσι παρέξει ἱκανὴν πρὸσδοον εἰς τὸ δημόσιον.

Ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐθεώρησε περιττὴν πλέον τὴν ἀνάπτυξιν ἐπὶ τοῦ γεωργικοῦ σχολείου Τύρινθος, καὶ διότι τὸ ἀρθρον τὸ ἀφορῶν τὸ σχολεῖον τοῦτο παρεδέχθη ἤδη, καὶ διότι τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἀριετὰ σαφῶς ἐξέθηκεν ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ μας ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς, τὴν ὁποίαν ὁ προλαλήσας θέλει ἀπλῶς καὶ ἀνευ συστάσεως νὰ παραπέμψωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ τοῦτο, ἐὰν ἐγκρίνη, τὰς παρατηρήσεις τῆς ὑπ' ὅψιν διὰ τὸ μέλλον.

Ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι ἂν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ κἀνῃ λόγον περὶ τοῦ σχολείου τῆς Τύρινθος, οὐχ ἦτον ἡ ἐπανάληψις τῶν παρατηρήσεων περὶ τοῦ ὀλίγου καρποῦ ὃν ἔφερε καὶ φέρει ἡ σχολὴ αὕτη ἦτο ἀναγκαία. Τὸ σχολεῖον τῆς Τύρινθος δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὰς προσδοκίας ἂς ἐσχομεν συσπείροντες αὐτὸ εἶχεν ἐκκλίνειν τοῦ προορισμοῦ του, ἀντὶ δὲ σχολείου χρησιμεύοντος ὡς πρῶτον τῆς Γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας εἶχε μεταβληθῆ εἰς μέγα τι ὑποστατικὸν διὰ τῆς προσκολλησεως εἰς αὐτὸ γαιῶν ἀπείρου ἐκτάσεως, ἐν ᾧ ὀλίγα τινὲς γαῖαι ἐπήρουν διὰ τὸν σκοπὸν, καὶ αἱ λοιπαὶ διατιθέμεναι ἄλλως ἤθελον παρέχει πρὸσδοον τινὰ οὐκ εὐκαταφρόνητον, πρὸσδοον ὅμως τῆς ὁποίας ἐστερεῖτο διὰ πολλὰ ἔτη τὸ δημόσιον· τὸ σχολεῖον τοῦτο, ὅπως ἦτο συγκροτημένον, εἶχε καταστήσει σχολεῖον θεωρητικόν, καὶ τὴν δέουσαν πρακτικὴν ὠφελίαν διὰ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν οὔτε προήγαγεν, οὔτε ἦτο ἐλπίς νὰ προαγάγῃ πολλὰ τῶν ἀνευκαλιῶν τοῦ καταστήματος τούτου ἐθεραπεύθησαν καὶ αἱ γαῖαι, αἱ εἰς αὐτὸ παραχωρημέναι περιορίσθησαν εἰς ὅσας εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ τὸν σκοπὸν του· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἐπαναπαύῃ εἰς τὸ πρῶτον

τοῦτο· ἐάν ἐμίσθωνεν ἐξ εὐρώπης πρακτικούς γεωργούς, μὲ ἐκμίσθωμα 800 ἢ 1000 δραχμῶν τὸ πολὺ ἕκαστον, καὶ μεταφερομένους εἰς ἑλλάδα τοὺς διέσπειρεν εἰς τοὺς νομούς, ἤθελεν διαδώσει πρακτικῶς εἰς τὸ Κράτος τὴν γεωργίαν, ὅπως εἶναι ἀνεπτυγμένη σήμερον ἐν Εὐρώπῃ· καὶ ἤθελεν ἐπαισθητῶς ἐν ἔργατάτῳ χρονικῷ διαστήματι ὠφελῆθαι ὁ τόπος· καὶ ἰδεῖ ἐμπράκτως τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰς ὠφελείας τῆς νέας γεωργίας.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητοῦ ὅτι καθ' ἃς πρὸ ὀλίγου ἔλαβε πληροφορίας ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τῆς περι' ἧς ὁ λόγος σχολῆς μόνον 150 στρέμματα γαῖαι εἶναι παραχωρημένα εἰς τὴν σχολὴν, τῶν λοιπῶν δὲ αἱ μὲν εἶναι παραχωρημένα εἰς τὸ ἵπποφορβεῖον διὰ τὴν συλλογὴν χόρτου, αἱ δὲ διατίθενται ὑπὸ τοῦ δημοσίου αὐτοῦ, ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὑποστηρίζων, ὅτι τῷ ὄντι ὀλίγα τινὰ στρέμματα εἶναι παραχωρημένα εἰς τὸ σχολεῖον, αἱ πλεῖστα δὲ τῶν λοιπῶν γαϊῶν ἢ καλλιεργοῦνται ἀπὸ ἰδιώτας καὶ φορολογοῦνται ἀπὸ τὸ δημοσίον, ἢ διατίθενται ἐπὶ δημοπρασίας· ἀλλ' ὅτι καὶ οὕτω περιορισμένης τῆς ἐκτάσεως τῶν γαϊῶν τῆς σχολῆς εἶναι ἀναντιβῆτον, ὅτι δαπανῶνται πολλὰ εἰς συντήρησίν τας, χωρὶς νὰ προκύπτῃ ἐκ ταύτης ἀνταξία τις ὠφελεία. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἔχει αὐστηρὰς παρατηρήσεις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τὰς μεγάλας δαπάνας, αἵτινες ἐνεργοῦνται ὑπὲρ τοῦ σχολείου τούτου, καὶ αἵτινες ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῶσιν ἀπὸ ἑταῦς εἰς ἕτος αὐξάνουσι διὰ τῆς προσθήκης νέων καὶ ἐστὶν ὅτε περιττῶν δαπανῶν· ὡς καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἀκόμη προσετέθη καὶ διδάσκαλος τῆς ἑλληνικῆς. Διὰ ταῦτα ἀνάγκη νὰ συσταθῇ ἡ προσοχὴ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶν εἰς τὴν μετὰ πλειοτέρας φειδῶς προϋπολόγησιν τῆς δαπάνης ταύτης διὰ τὸ μᾶλλον, ὡς καὶ εἰς τὴν τακτοποίησιν τοῦ κακωσθέντος τούτου εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποκατασταθῇ παραγωγικὸν καὶ ἀξίον τοῦ ἀρχικοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεώς του.

Ἐπέμνευεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Φύλλας, ὅταν ἐψήφίζετο ὁ νόμος περὶ συστάσεως γεωργικῆς σχολείου ἐν Τίρυνθι ἐν ὧ μετ' εὐαρίθμων ἄλλων ἐκ τῶν συναδελφῶν μας ἀντέστημεν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο, θεωροῦντες αὐτὸ ὡς ἐνδείξιν μᾶλλον εὐνοίας καὶ χάριτος, ἢ ὡς μέτρον παραγωγικῶν ὠφελείας· καὶ βεβαίως ἡ σύστασις τοιοῦτου σχολείου εἰς μέτρον ἀκαταίτητον καὶ νοσῶδες ἐκ προοιμίων ἀπεθάρρυνεν ἡμᾶς περὶ τῆς ἐπιτυχίας του. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι εἰς Τίρυνθα ἐπιπολάζουσιν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν οἱ διαλείπεται πικρετοί, ὥστε κατὰ τὸ θέρος καὶ

τὸ φθινόπωρον εἶναι κινδυνώδες νὰ κατοικῇ τις ἐκεῖ· καὶ οὐδεὶς ἰδύνατο νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς εὐαρίθμους μαθητὰς τοῦ σχολείου νὰ μένωσιν ἐν Τίρυνθι μετὰ τὸν Ἰούνιον. Ἐκτοτε ἐπροτάθη ἡ σύστασις τοῦ γεωργικῆς σχολείου ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐν ἡ πρότασις αὕτη εἰσηκούετο, ἡ ὠφέλεια ἤθελεν εἶσθαι μεγίστη καὶ ἡ διάδοσις τῆς γεωργικῆς ἤθελε γίνει εὐκολώτατα, διότι καὶ πολλοὶ ἄλλοι χάριν διασκεδάσεως ἤθελον σπουδάζει τὴν γεωργίαν, μάλιστα δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ διδασκαλείου, οἵτινες ὡς ὑποχρεωμένοι εἰς τοῦτο, ἤθελον διοριζόμενοι διδάσκαλοι εἰς τὰς ἐπαρχίας μεταφέρει τὰς πρακτικὰς τῆς γεωργίας γνώσεις, εἰς τρόπον ὥστε σήμερον ἡ ὠφέλεια ἤθελεν εἶσθαι ἐπαισθητῆ. Ἦς πρὸς τὸν διορισμὸν ἑλληνοδιδασκάλου εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο, διορισμὸν τὸν ὅποιον ἐκάκισεν ὁ προαγορεύσας, παρατηρῶ ὅτι οὗτος ἐγένετο συνεπείᾳ γνωμοδοτήσεως καὶ αἰτιολογημένης ἐκθέσεως τῆς ἐρευνητικῆς τοῦ σχολείου ἐπιτροπῆς, καθιστάται δὲ ἀναγκάσιος καὶ διὰ νὰ δυναθῶσιν οἱ μαθηταὶ νὰ λάθωσιν ἀρχὰς τινὰς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης πρὸς κατάληψιν τῶν τεχνικῶν λέξεων τῆς γεωργίας, καὶ εἰς ἐξήγησιν τοῦ μαθήματος αὐτοῦ, ἡ κατάληψις τοῦ ὁποίου καθίστατο ἀδύνατος εἰς τινὰς παῖδας, οἵτινες δὲν ἤξευρον εἰμὴ τὴν Ἀλβανικὴν μόνον.

Ἐάν, ἀντεπήνευεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλιμιδῆς, ὁ προαγορεύσας ἤθελεν νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ σύστασις τοῦ γεωργικῆς σχολείου ἐν Τίρυνθι ἦτο ἐνδείξις εὐνοίας καὶ χάριτος διὰ τὴν Πελοπόννησον, τὸν ἀπαντῶ ὅτι ἡ Πελοπόννησος ἤξιζε τοιαύτης χάριτος· ἐάν ὅμως ἐννοῇ ὅτι ἦτο ἐνδείξις εὐνοίας εἰς πρόσωπα, τὸν παρακαλῶ νὰ ἐξηγηθῇ καθαρότερον. Ἀλλ' ἐπανερχόμενος εἰς τὰς κλιματολογικὰς τῶν παρατηρήσεις δύναμαι νὰ τὸν διαβεβαιώσω, ὅτι τὸ γεωργικὸν σχολεῖον κεῖται εἰς θέσιν ὑγιεινοτάτην, καὶ ὑπὸ οὐδεμιᾶς ἐνδημικῆς νόσου δεσποζομένην· ἀπέγει μάλιστα ἐν τέταρτον ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ναυπλίας καὶ ὡς ἐκ τούτου δύναται καὶ μαθητὰς νὰ παρέχῃ καὶ εὐκολίας οὐ μικρὰς εἰς τοὺς μαθητευομένους καὶ διδάσκοντας· ἄς μὴ συγκρίξῃ τὴν θέσιν τῆς γεωργικῆς σχολῆς μετὰ τὴν Τίρυνθα αὕτην, πολὺνχιον τῷ ὄντι νοσῶδες, ὡς μεταξὺ τελμάτων κτισμένον· ἄλλως τε ἡ σχολὴ αὕτη ἐγένετο διὰ τοὺς μὴ δυναμένους νὰ μεταβῶσιν εἰς Ἀθήνας, ἐγένετο διὰ νὰ ὠφεληθῇ τὰς ἐπαρχίας εἰς τὰς ὁποίας δυσκόλως συγκατατίθενται νὰ μεταβῶσιν οἱ ἐνταῦθα σπουδασαντες καὶ γευθέντες τῶν ποικίλων διασκεδάσεων καὶ ἰδυπαθειῶν τῆς πρωτευούσης. Εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἐάν ἐσυσαινετο ἕκτοτε καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Στερεᾶς γεωργικῶν scho-

λείον, ἀλλ' ἐάν συγγράμως κατεβάλλετο ἡ ἀνήκουσα πρόνοια πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀρχικοῦ τῆς συστάσεως τῶν σκοποῦ.

Σκοπός, εἶπεν ἕτερος, τῆς συστάσεως τῆς ἐν Τίρυνθι γεωργικῆς σχολῆς ἦτο ἡ διάδοσις τῶν πρακτικῶν γνώσεων τῆς νεωτέρας γεωργίας πρὸς ὄφελος τοῦ τόπου· ἀλλ' ἡ ὠφέλεια αὕτη ἐδείχθη ὅτι οὐδέποτε θέλει ἐπιτευθῆ οὕτως, ἀνάγκη διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις νὰ στείλῃ ἀνὰ ἕνα διδάσκαλον πρακτικῆς γεωργίας εἰς ἕκαστον νομόν ἢ καὶ δύο, τοὺς ὁποίους ἤθελε προμηθευθῆ ἐξ Εὐρώπης, αὐτοὶ δὲ διδάσκοντες πρακτικῶς θέλουσιν ἐν δικαστήματι ἐνὸς ἔτους διαδώσει τὰς πρακτικὰς τῆς γεωργίας γνώσεις.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 7 κεφαλαίου Ε'. « γεωμετρικά » ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμιδης, εἶπεν, ὅτι ἔχει τινὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ « γεωμετρικά », ἀλλ' ἐπειδὴ αὐταὶ εἶναι σχετικαὶ πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ἐπιφυλάττεται νὰ ἐπενέγκῃ ταύτας κατὰ τὴν συζήτησιν ἐκείνου τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ κεφάλαιον Ε'. δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀρθροῦ χειροτονίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, συστήσασα τὰς παρατηρήσεις ταύτας διὰ τὸ μέλλον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὰ ἐξόδα αἱ ὠφέλειαι.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ κεφάλαια Σ', Ζ', Η', Θ', Ι', ΙΑ', ΙΒ', καὶ ΙΓ', ἐγένοντο παραδεκτά, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν, δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀρθροῦ χειροτονίας.

Ὡστε ἡ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855, τὸ ὄλικόν ποσὸν τοῦ ὁποίου ἀναβαίνει εἰς 2,113,083: 17 ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κεφαλ.	Α.	Κεντρικὴ διοίκησις	Δρ.	77,220:—
»	Β.	Διοικήσις ἐπαρχιῶν	»	393,780:—
»	Γ.	Δημόσιος ἀσφάλεια	»	494,240:—
»	Δ.	Δημόσιος ὑγεία	»	346,840:—
»	Ε.	Δημόσιος οἰκονομικ	»	409,064:98
»	Σ.	Δημόσιαι οἰκοδομαὶ	»	20,000:—
»	Ζ.	Ὀδοποιία	»	189,500:—
»	Η.	Λιμένες	»	31,000:—
»	Θ.	Πορθαίαι	»	119,500:—
»	Ι.	Ἐξόδα παρελθουσῶν χρόνων	»	31,938:19
»	ΙΑ.	Ἐξόδα ἐκθέσεως ἑλλ. προϊόντων . .	»	
»	ΙΒ.	Κατασκευὴ ὑγειον. καταστήματος »		

» Η'. Νόσοι ἐπιδημικαί »

Ὀλικόν ποσόν . . . Δραχ. 2,113,083:17.

Ἐπισημειώσεις Ἐκκλησιαστικῶν.

Μεταβάσας κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1855, ἀνεγνώσθη κατ' ἀρθρον τὸ Α. κεφάλαιον αὐτοῦ, ὅπερ παρεδέχθη ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀρθροῦ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος κατ' ἀρθρον τοῦ κεφαλαίου Β'. εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 3 « ἐπίδομα ἐπισκόπων » ὅτι μετὰ τὸν τοῦ ἐπιδόματος προσδιορισμὸν καταργήθησαν τὰ δικαιώματα, ἅτινα ὑπὸ διαφόρους τίτλους εἰσπραττόντο ὑπὸ τοῦ κλήρου· καὶ ὁμοίως καθ' ἑξῆς ἔχει πληροφορίας, καὶ τὸ ἐπίδομα λαμβάνεται, καὶ τὰ καταργηθέντα δικαιώματα ἐξακολουθοῦν νὰ εἰσπραττόνται κατὰ μέγα μέρος· ἀνάγκη διὰ τοῦτο νὰ ληρθῆ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου πρόνοια ὅπως τοῦ λοιποῦ παύσῃ ἡ τοιαύτη καταποροτικὴ καὶ σκανδαλώδης κατάχρησις, καὶ νὰ ἐκτελεῖται τοῦλάχιστον κατ' ἔτος εἰς ἑκάστην κοινότητα μία λειτουργία ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου.

Ἐτέρου δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι πρὸς ταῖς εἰρημέναις καὶ ἄλλαις καταχρήσεις περὶ τὴν χειροτονίαν τῶν ἱερέων διαπράττονται καταχρήσεις, τιμωρούμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν κανόνων τῆς ἐκκλησίας μας, προχειρίζομένων εἰς τὸ ὑψηλὸν τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα οὐ μόνον ἀνθρώπων ἀναξίων ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς ἀναλαβήτων, ἐστὶ δ' ὅτε καὶ ἐναντίον τῆς θελήσεως ὁλοκλήρου τῆς κοινότητος, τὴν ὁποίαν στέλλεται νὰ ποιᾶν, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ἀπάντησεν, ὅτι καθὼ γνωστὴ κληθεὶς εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γνωρίζῃ τι ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας· διεδέδαιωσεν ὁμοίως, ὅτι θέλει φροντίσει, ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ παύσῃ πᾶσα τοιαύτη κατάχρησις προστρέψουσα μῶμον εἰς τὸν κλῆρον.

Ἐπὶ τοῦ 10 ἀρθροῦ « ἐκδόσις ἐκκλησιαστικῆς χρηστομαθίας » τοῦ κεφαλαίου Β'. εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ προτείνωνται ὑπὸ τῶν Βουλῶν προσθήκαι δαπανῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, εἶναι ἀντισυνταγματικὴ, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἡ προσθήκη οἰκαιοποιηθῆ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ παραδεχθῆ ὑπ' αὐτῆς· διὰ τοῦτο τοῦ λοιποῦ κἂν πρέπει νὰ παύσῃ ἡ τοιαύτη παράβασις, καθόσον ῤητῶς τὸ 17 ἀρθρον τοῦ συντάγματος κελεύει, ὅτι οὐδεμία πρό-

ταίς ἀφορώσα αύξήσιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι, ὅταν ἡ Κυβέρνησις παροῦσα ἀποδέχεται καὶ υιοθετεῖ τὴν τυχόν ἐκφραθεύσαν ὑπὸ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ πρότασιν ἢ εὐχὴν περὶ προσθήκης δαπάνης, τοῦτο δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικόν, καθόσον ἡ πρότασις αὕτη καὶ τότε γίνεται ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἧτις παρεδέξατο καὶ υιοθέτησεν αὐτήν.

Ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος νὰ θεωρῆ ὡς ἀντισυνταγματικὴν τὴν προσθήκην τῆς δαπάνης ἐπὶ τῇ πρότασει Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αὕτη ἔθελεν υιοθετηθῆ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τρίτος Γερουσιαστὴς, παρετίρησεν, ὅτι τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δὲν λέγει ἐν γένει καὶ ἀνευ διαστολῆς, ὅτι α οὐδεμία πρότασις ἀφορώσα αύξήσιν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας », ἀλλὰ διαστέλλει διὰ τῶν λέξεων α διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπων », καὶ ταύτας τὰς αύξήσεις μόνον θέλει, ὥστε νὰ μὴ πηγάζωσιν ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας. Ὅθεν ἡ περὶ τῆς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον πραγματεύεται, δύναται κάλλιστα νὰ πηγᾶσθῃ ἐκ τῶν Βουλῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ κεφάλαιον Β'. ὅποις ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐκάστου ἄρθρου χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος κατ' ἄρθρον τοῦ κεφαλαίου Γ'. α Ἄνωτέρα Ἐκπαίδευσις » ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαυρομάτης λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 α Προσωπικὸν Γυμνασίον » παρεκάλεσε τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰπουργῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου τούτου λεγόμενα ἐν τῷ ἑτέρῳ Βουλευτικῷ περιβόλῳ, περὶ συστάσεως Γυμνασίου εἰς Αἰτωλοακαρνανίαν καὶ Εὐβοίαν· προσέθηκε δὲ, ὅτι εἶναι λυπηρὸν ἢ πόλις τοῦ Μεσολογγίου, ἧτις πρὸ ἐνός καὶ ἡμιστοῦ περίπου αἰῶνος, κατὰ τῆς χρόνου τῆς δουλείας καὶ τοῦ σκότους, εἶχε σχολεῖον, ἐξ οὗ προῦλθον ἄγλαὶ καὶ πολλοὶ μὲν ἄλλοι καρποὶ κατὰ τὴν Στερεάν, τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν ὅλην Ἑλλάδα, καὶ δύο ἀκόμα ἐκ τῶν λογιοτέρων συναδελφῶν μας, οἱ ΚΚ. Τρικούρης καὶ Φύλλας, μαθηταὶ τῶν διδασκάλων Παλαμαίων· εἶπε, λυπηρὸν μετὰ εἴκοσι δύο ἐτῶν Βασιλείαν νὰ στερῆται Γυμνασίον, καὶ ὡς ἐκ τούτου Νομὸς διέκλιρος νὰ εἶναι καταδεδικασμένος εἰς τὴν ἀμάθειαν, διότι δὲν δύναται

νὰ ἐκπέμψῃ τοὺς νέους ἀλλοχοῦ νὰ σπουδάσωσιν ὡς ἐκ τῆς πενίας του. Ἐπέστησε διὰ τοῦτο τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τοῦ προσφορωτέρου εἰς ἀνάπτυξιν τῶν μεθορίων ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, αἵτινες πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ εὐμερίαν ἔχουσιν ἀνάγκην οὐ μόνον ἠθικῆς ἀναπτύξεως διὰ σχολείων, ἀλλὰ καὶ διοικήσεως καὶ χειραφετήσεως ὑπὸ τῶν ἐγκριτωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους· διότι ἐάν οἱ ὑπάλληλοι τῶν μεθορίων ἐπαρχιῶν ἦσαν ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ ἰκανωτέρων ὑπαλλήλων, ἰδίᾳ δὲ ἐάν ὁ νομοῖατρος Αἰτωλοακαρνανίας εἶχε τὰ φῶτα καὶ τὰς γνώσεις τοῦ ἰδιαιτέρου ἱατροῦ Αἰτωλικοῦ, ἴσως ὁ τόπος ἐκεῖνος δὲν προσεδάλλετο σήμερον ἀπὸ τὴν φθοροποιᾶν νόσον γόλεραν, ἢ καὶ ἂν ἐνόσκηπτεν αὕτη, δὲν ἔθελεν ἐπὶ τοσοῦτον ἐξαπλωθῆ.

Προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Μαγγίνας, ὅτι ἀνεξαρτήτως πάσης συμπαιθείας τμηματικῆς ὀφείλει νὰ κάμῃ γνωστὸν, ὅτι ὄχι πόλεις καὶ κομποπόλεις μόνον τῆς Στερεᾶς, ἀλλ' ὅλοκληροὶ ἐπαρχίαι στεροῦνται σχολείων, ἢ δὲ νεολαία διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ μείνῃ ἀγράμματος ἐντελῶς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ βλέπῃ συγχρότον τις καὶ ἱερῆς ἀγράμματους. Ἐπέστησε διὰ τοῦτο τὴν προσοχὴν τοῦ Ἰπουργοῦ πρὸς σύστασιν σχολείων εἰς πολλὰς πόλεις καὶ κομποπόλεις τῆς Στερεᾶς πρὸς μάρφοσιν τοῦ λαοῦ, καὶ παῦσιν δικαίων παραπόνων ἕνεκα τῆς ἀνίσου διανομῆς τῆς παιδείας.

Ἰποστηρίξαν τὸν προαγορεύσαντα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαυρομάτης προσέθηκεν, ὅτι πρὸ δέκα ἐτῶν ὁ προϋπολογισμὸς ἐπέφερε δαπάνην διὰ τὴν σύστασιν σχολείου Ἑλληνικοῦ εἰς τὸν δῆμον Κατοῦνας, τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα, καὶ ἐν τούτοις εἰσέτι διδάσκαλος δὲν ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰπουργοῦ.

Ἀπαντῶν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰπουργός, ἀναγνωρίζει, εἶπε, πληρέστατα τὴν ἀλήθειαν τῷ, ὅτι ἡ παιδεία κατὰ τινὰς ἐπαρχίας τῆς Στερεᾶς εἶναι παρεμειλημένη· διότι καὶ οὗτος ὡς ἐκ τῆς ἐν τῷ Ἰπουργεῖῳ τῶν Ἐσωτερικῶν, παρ' ᾧ διετέλει ἄλλοτε, ὑπηρεσίας του, ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσῃ καὶ δημοτικὰ συμβούλια ἀγράμματα, καὶ προέδρους δημοτικῶν συμβουλίων ἀγράμματος, καὶ τὸ περιεργώτερον γραμματεῖς ἀγράμματος ὑπογεγραμμένους δι' ἱερῶς ἀπὸ τῆς γῆς ἔσπευσε ν' ἀσχοληθῆ εἰς τὰ περὶ παιδείας κατὰ τὴν ἀθιωτιδορωακίδα καὶ Αἰτωλοακαρνανίαν· ἀς εἶναι δὲ βέβαιον οἱ προλαλήσαντες ΚΚ. Γερουσιασταὶ ὅτι θέλει καταβάλλει πάντα προσπάθειαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παιδείας κατὰ τὴν Στερεάν.

Επί τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 11 ἄρθρον τοῦ κεφαλαίου Γ'. ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη.

Αναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 12 « Ἐξοδα Γυμνασίων » τοῦ κεφαλ. Γ'. ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης, παρετήρησεν, ὅτι ἀφ' οὗ προβλέπεται δαπάνη διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν Γυμνασίων, ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ φροντίσῃ, ὥστε αὐτὴ νὰ γίνηται δεόντως καὶ ὅπου ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτεῖ· διότι καθ' ἃς ἔσχε πληροφορίας 110 μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Ναυπλίας ἡ ζωὴ διεκυνδύνευσε, καταπίεσας τῆς ἄροφῆς τῆς αἰθούσας τοῦ Γυμνασίου κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν δημοσίων ἐξετάσεων· ἀνάγκη λοιπὸν πρὸς ἀποφυγὴν ταιούτων κινδύνων ἡ δαπάνη αὐτὴ νὰ ἐξοδευθῆται δεόντως.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐγένετο παραδεκτὸν καὶ τὸ κεφάλαιον Γ'. ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, δι' ἐιδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου χειροτονίας.

Αναγνωσθὲν κατ' ἄρθρον τὸ κεφαλ. Δ'. ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ἐιδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου χειροτονίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη.

Αναγνωσθέντος κατ' ἄρθρον τοῦ κεφαλ. Ε'. ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3. « Μισθὸι κορασίων » εἶπε· πρὸ χρόνων ἐγένετο ἡ παρατήρησις ἐπαναλαμβάνετο δὲ κατ' ἔτος, καὶ ἐσύστηθη μάλιστα εἰς τοὺς ὑπουργούς, ὅτι πρέπει οἱ ὑπότροφοι ἐν γένει μάλιστα δὲ τῆς φιλεκαπαιδευτικῆς ἐταιρίας νὰ προσλαμβάνωνται κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, καθόσον ἡ ἐκ μονομερείας ἐκλογὴ αὐτῶν εἶναι ἡ αἰτία τοῦ νὰ μὴ εὐρίσκωμεν, μετὰ τόσων ἐτῶν σύστασιν φιλεκαπαιδευτικῆς ἐταιρίας νὰ ἐξαποστείλωμεν διδασκάλους τῶν κορασίων εἰς τὰς ἐπαρχίας· καὶ βεβαίως ὅταν ἐκ μονομερείας λαμβάνωνται καὶ ἐκπαιδεύωνται 4 καὶ 5 τέκνα τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, κατοικούσας μάλιστα εἰς Ἀθήνας, ἡ προμηθεὶα διδασκάλων διὰ τὰς ἐπαρχίας εἶναι δύσκολος, διὰ νὰ μὴ εἶπω ἀδύνατος, ἐπειδὴ δύσκολως συγκατατίθεται ἡ διώσασα καὶ ἀποκαταστημένη εἰς Ἀθήνας νὰ μεταβῇ εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ νὰ ζήσῃ τὸν βίον τῶν ἐπαρχιῶν ἡ τακτικὴ αὐτῆ ἐπολεμήθη, καὶ ἐζητήθη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὥστε νὰ ὠφεληθῆται τὸ ὅλον Κράτος διὰ τῆς δαπάνης ταύτης· ἐσύστησε διὰ τοῦτο τὸν εἰς τὸ μέλλον διορισμὸν ὑποτρόφων ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν προσλαμβανόμενων, διότι οὕτω μόνον θέλει προμηθευθῶμεν διδασκάλους τῶν κορασίων διὰ τὰς ἐπαρχίας.

Ἄλλος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Μαγγίνας, ὑποσηρίζων τὸ, ὅτι ἡ ἐκμόρφωσις τῶν κορασίων ἐγένετο ἐκ μονομερείας, προί-

τεινεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις, καὶ οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων δύναται νὰ προμηθευθῆ διὰ τὰς ἐπαρχίας διδασκάλους τῶν θηλέων ὑποτρούσας τὰς δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως ἐκμορτωθείσας νὰ διδάσκωσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἢ νὰ ἀποδώσωσι τὰ ἐξοδα τὰ εἰς ἐκπαιδεύσιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δαπανηθέντα, καθόσον ὑπὸ τὸν ἄρον τοῦτον διωρίσθησαν ὑπότροφοι.

Καὶ ἕτερος εἰς τὸν ἐκ μονομερείας διορισμὸν τῶν ὑποτρόφων ἀποδίδων τὴν δυσκολίαν τοῦ νὰ πορίζωνται αἱ ἐπαρχίαι διδασκάλους τῶν κορασίων, ἐσύστησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀνάγκην τοῦ διορισμοῦ ὑποτρόφων προσλαμβανομένων ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, διότι ἄλλως ἡ ἐκπαίδευσις τῶν κορασίων μάλιστα οὐδέποτε θέλει γίνεαι.

Ἄπαντων ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Φύλλας, εἶπεν· ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς γενικότητος ἐμπεριέχεται καὶ ἡ ἐμὴ ὀλιγοχρόνιος ὑπουργεῖα· διὰ ταῦτα ἐπιθυμῶ νὰ καταδείξωσιν οἱ προλαλήσαντες τοὺς μονομερεῖς διορισμοὺς ὑποτρόφων, τοὺς ὁποίους ἐγὼ τοῦλάχιστον ὡς ὑπουργὸς ἐνήργησα, χαρίζομενος εἰς οἰκογένειαν ἢ τόπον· τὴν γενικότητα τῶν ἐκ μονομερείας διορισμῶν δὲν δύναμαι τὸ ἐπ' ἐμοὶ νὰ δεγθῶ· καθόσον ὡς ὑπουργὸς ἐφρόντισα ὅσον τὸ δυνατόν, ὥστε τὸ εὐεργέτημα τοῦ ἔθνους νὰ διαχέηται ἐξ ἴσου εἰς ὅλον τὸ ἔθνος· ἀλλ' ἂν δὲν εὐρέθησαν πρόσωπα εἰς τινὰς ἐπαρχίας ἐχόντα τὰ προσόντα διὰ νὰ διορισθῶσιν ὑπότροφοι τὸ σφάλμα δὲν εἶναι ἰδικόν μου· δυνατόν ὡς ἄνθρωπος νὰ ὑπέπεσα εἰς λάθος, ἀλλὰ τὴν γενικότητα ταύτην ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν τὴν δεχομαι, καὶ ἂν ἔχωσι κατ' ἐμοῦ πράξιν ῥητὴν, ἅς τὴν δείξωσι.

Ἐπήνεργεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γρηγοριάδης, ὅτι ἐν ἰδίᾳ συνεδριάσει θέλει παρουσιάσῃ κατάλογον τῶν κατὰ καιροὺς διορισθέντων ὑποτρόφων, διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀποκλειστικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον διεῖπε εἰς τοὺς διορισμοὺς τούτους κατὰ τὸ παρελθὸν πρὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Φύλλα.

Καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, λαλήσας περὶ μονομεροῦς διορισμοῦ τῶν ὑποτρόφων δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν τὸν Κ. Φύλλαν, ἀλλὰ δεκατεσσαρῶν ἐτῶν παρελθόν· οὐδεμίαν πρόθεσιν κατὰ τοῦ Κ. Φύλλα εἶχον.

Επί τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ ἄρθρον 3 ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ κεφαλ. Ε'. δι' ἐιδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου χειροτονίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν, συστήσασα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν εἰς τὸ μέλλον ἐκλογὴν τῶν ὑποτρόφων ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν κατ' ἀναλογίαν.

Αναγνωσθέν τὸ κεφάλ. Γ' « ἐξόδα κλεισμένων χρήσεων » ἐγένετο παραδεκτὸν ὡπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη διὰ χειροτονίας.

Ἵστε τὰ κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, οὗ τινος τὸ ὅλκιον ποσὸν ἀναβαίνει εἰς δραχ. 1,011,523 : 55· ἔχει ὡς ἑξῆς·

Κεφάλ. Α. Κεντρικὴ ὑπηρεσία	Δραχ.	38,220:—
» Β. Κλήρος	»	169,217:88
» Γ. Ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις	»	622,840:20
» Δ. Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις	»	115,720:—
» Ε. Ὑπότροφοι	»	64,120:—
» Ζ. Ἐξόδα κλεισμένων χρήσεων	»	1,405:47

Ὅλκιον ποσὸν . . . Δραχ. 1,011,523:55

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος τῇ συγκαταθέσει τοῦ Σώματος ἔλιυε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χατζίσκος.
Α. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1856 ἡμέρα Δευτέρα.

Αναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιδῆς ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Ἀπαγγελλάντος ἑπειτα τοῦ Κ. προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ε. ε. 1855· ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμιδῆς ἔλεξε ταῦτα.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ὑπάρχει καθιερωμένη ἡ θέσις τοῦ διδασκάλου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ξυλογραφίας καὶ χαλκογραφίας, τὴν ὁποίαν κατέχει ἀγαθάγγελός τις καλούμενος, γνωστός παρ' ἡμῖν διὰ τὰ ἐξαισία αὐτοῦ ἔργα, ἅτινα ἐλάμπρυνον τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν εἰς τὴν ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἐκθεσιν· ὁ ἀγαθάγγελος οὗτος παραδίδει τὰς ἐπιωφελεῖς ταύτας τέχνας ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν ἑκατὸν δέκα, μετὰ τῆς γενομένης ἤδη αὐξήσεως τῶν δραχ. 30

κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἐκθεσιν· οὗτος δὲ εἶναι κάτοχος καὶ τοῦ εἰδικοῦ μαθήματος τῆς ξυλογραφικῆς, διὰ τὸ ὅποιον προσδιορίζεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ μηνιαία μισθοδοσίᾳ ἑτέρων δραχμῶν ἑκατὸν, καὶ τὸ ὅποιον δὲν παραδίδαι· δύναται δὲ νὰ παραδῶται καὶ τὸ μάθημα τοῦτο ἀντικεινόμενος δάντως τοῦτέστι ἀπολαμβάνων μισθὸν δραχ. 200, ὅσας λαμβάνουσι καὶ οἱ λοιποὶ παραδίδοντες διπλὰ μαθήματα διδασκαλοὶ, διὰ νὰ ἐπαρκῆ ὡς γέρον. εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἀπέναντι τῶν μεγάλων κόπων του, ἐπὶ τῷ ὄντι τοῦ νὰ παραδῶται αὐτὸ εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν νέων, οἵτινες θέλουσι τῇ παραχωρηθῆ πρός ἐκμάθησιν καὶ διάδοσιν τῆς τέχνης ταύτης. Συνιστῶ λοιπὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν πρότασιν ταύτην, ὡπως εὐαρεστήθῃ καὶ λάβῃ πρόνοιαν διὰ τὴν παράδοσιν τοῦ μαθήματος τούτου τῆς ξυλογραφικῆς, μαθήματος τὸ ὅποιον ἐπαξίως κατέχει τὴν πρώτην βαθμίδα μεταξὺ τῶν ἠρκίων τεχνῶν, διότι ἂν ἐιρημένως ἀγαθάγγελος ἐκλείψῃ θέλει ἀρῆσαι μὲγα κενὸν ὡς μὴ εὐρεσκόμενον κατόχου τῆς εἰρημένης τέχνης ἄλλου παρ' ἡμῖν καὶ μὴ ὑπερχαντος οὐκίου εἰς αὐτὸ τὸ ἄγιον ὄρος. Ἡ Γερουσία παρεδίδετο νὰ συστήθῃ ἡ ἀνωτέρω πρότασις εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ περαιτέρω.

Τελόντος μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ἀναγνώσθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ κεφάλαιον « μισθοὶ ἐνεργείας » καὶ ἐγένετο παραδεκτὸν δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀρθροῦ ψηφορορίας.

Αναγνωσθέντος τοῦ κεφ. 2 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμιδῆς παρετήρησεν, ὅτι καθ' ἣν τάξιν εἶναι συντεταχμένους ἀπὸ τινος κειροῦ καὶ συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὰς λεπτομερείας τῶν διαφόρων κεφαλαίων αὐτοῦ ἀνευ μερίμνης μεγάλης· ἡ σύνταξις τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου ὑπάρχει πρότερον ἄλλως, τοῦτέστι ἐν τοῖς διαφόροις κεφαλαίοις αὐτοῦ ὑπάρχον ἀνεπτυγμένως καταχωρημέναι ὄλαί αἱ λεπτομερίαι, ἐνῶ ἤδη συγκεντρῶνται εἰς ἓν ποσὸν καὶ κεφάλαιον αἱ διάφοραι ὑπηρεσίαι καὶ προμηθεῖαι, τὰς ὁποίας οὕτω ἐκτεθειμέναις οὐδεὶς δύναται νὰ ἐννοήσῃ μὲ τὴν δέουσαν λεπτομερείαν καὶ εὐκολίαν, ἐὰν δὲν καταφύγῃ εἰς πολυπληθεῖς πίνακας.

Ἐὰν εἰς τὸν πίνακα τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ, ἀπάντησεν ἕτερος, ὑπάρχωσι συγκεντρωμένα ὑπὸ γενικά κεφάλαια καὶ ἄρθρα τὰ ποσὰ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν καὶ προμηθειῶν, εἰς χωριστὰ ὅμως φύλλα καλούμενα φύλλα λεπτομερείας ὑπάρχουσι καταχωρημένα ὄλα τὰ εἶδη τῆς προϋπολογιζομένης ὑπὸ

τὸ ἀντιστοιχοῦν κεφάλαιον ἢ ἄρθρον ὑπερσείας ἢ προμηθείας, καὶ δύναται ἕκαστος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ λάβῃ γνώσιν αὐτῶν ἀνατρέχων εἰς τὸ ἀνήκον τοιοῦτο φύλλον, καθ' ἣν στιγμὴν ἀναγινώσκειται τὸ ἀντιστοιχοῦν κεφάλαιον ἢ ἄρθρον· ἐάν δὲ ὁ προαγορεύσας διὰ τῆς προκατηρήσεώς του ταύτης ἐνοῆ ἰσραηλιμένη τὴν τάξιν τοῦ προεδρείου, ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τῶ γίνεται ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ τάξις αὕτη εἶναι ἡ μέχρι τοῦδε παραδεδομένη τάξις, ἥτις οὐδένα παρεμβάλλει περιορισμὸν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς συζήτησεως. Εἰς ταῦτα ἀπάντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ποσὸς δὲν ἐνόησε νὰ προσδῶλῃ τὴν τάξιν τοῦ προεδρείου, ἀλλὰ τὴν ταυτὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἥτις πρό τιμων ἐτῶν ὑπῆρχεν ἄλλη, ἥτοι εὐλειπτος καθ' ἕκαστον κεφάλαιον μετὰ τῶν λεπτομερειῶν αὐτοῦ ἐν μιᾷ ἐπόψει, καὶ ἀπὸ τινος καιροῦ ἐλάβε χώραν ἡ παρουσιαζομένη, ἥτις εἶναι ἐργώδης καὶ δύσληπτος διὰ τὰς μυρίας παραπομπάς.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παραδέξατο διὰ χειροτονίας καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα ὑπερον κατ' ἄρθρον τὰ κεφάλαια 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτά δι' ἐιδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου ψηφοφορίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν· ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφ. 10 ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Πολλάκις τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐπελήφθησαν τοῦ περὶ τῆς προκειμένης στρατιωτικῆς σχολῆς θέματος, καὶ ἐξέφρασαν τὰς ἀπαιτούμενας συστάσεις περὶ τῆς προόδου καὶ τῶν καλῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς· ἀλλὰ συγχρόνως ἐσύστησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ μέτρον, ὥστε οἱ προσλαμβανόμενοι νέοι, τοὺς ὁποίους τὸ ἔθνος ὑποχρεοῦται κατὰ τὸν νόμον νὰ βαθμολογήσῃ καὶ κατατάξῃ εἰς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν, ἅμα μετὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῶν νὰ κανονισθῶσι κατ' ἀναλογίαν τῶν μέσων τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἀναγκῶν, αἵτινες εἰς τὸν στρατὸν καὶ τὰ διάφορα ὄπλα παρουσιάζονται.

Πρὸς δὲ ὑπάρχουσι μεγάλα παράπονα, περὶ τοῦ ὅτι δὲν καταβάλλεται ἡ ἀναγκαία φροντίς καὶ μέριμνα, ὡς πρὸς τοὺς νέους ἐκείνους, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἔχουσι μεγάλα καὶ ἀναντιρρήτα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους. Πολλάκις μετέβη ἐνταῦθα ἡ χίρα τοῦ πρωταγωνιστοῦ Ζαρειροπούλου γνωστοῦ εἰς ὅλους ὑμᾶς καὶ παρεκάλεσεν ἵνα καταταχθῇ ὁ υἱὸς τῆς εἰς τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ θέσιν ἐντὸς τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, ὡς παῖς ἀνδρὸς στρατιωτικοῦ καὶ ἀγωνισθέντος, ἀλλὰ δὲν εἰση-

κούσθη· συνεχῶς ἐπίσης ἔλθεν ἐνταῦθα ὁ υἱὸς ἑτέρου πρωταγωνιστοῦ τοῦ Σπύρου Σπηλιοπούλου διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ οὗτος δὲν εἰσηκούσθη.

Κάμνοι λοιπὸν ταῦτα γνωστὸν πρὸς τὸν παρόντα ἤδη νέον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἀνδρα προαχθέντα ἐκ τῶν μικρῶν εἰς τὰς μεγάλας θέσεις καὶ γνωρίζοντα τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας, ἵνα ῥίψῃ εὐμενῆ βλέμματα ἐπὶ τῶν τέκνων καὶ υἱῶν τῶν τοιούτων ἀγωνιστῶν, καὶ ἐπιφέρει τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος παράπονα.

Ἄν ἡ προκειμένη σύστασις καὶ πρότασις περιορίζεται, ἐπισημασθῆναι ἕτερος, εἰς μόνην τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν μαθητῶν οὐδαίς ἑσθαίως θέλει ἀντίπει, ὅτι μετὰ τῶν ἐκλεγομένων νέων ὡς ὑποτρόφων πρέπει πάντοτε νὰ προτιμῶνται οἱ υἱοὶ τῶν ἐνδεῶν ἀγωνιστῶν τῶν ἐχόντων ἀναντιρρήτα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν καταταχθησομένων εἰς τὰς τάξεις τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς καὶ μετὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ τῶν διαφόρων ὄπλων, λέγω ὅτι περὶ τούτου ὑπάρχει νόμος καὶ οὐδαίς δύναται νὰ πράξῃ ἐκτὸς τοῦ νόμου αὐτοῦ· ἐν γένει δὲ περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ σχολείου τῶν εὐελπίδιων καλῶν παρατηρῶ, ὅτι τὸ σχολεῖον τοῦτο εἶναι ἐν τῶν καλλιτέρων στρατιωτικῶν σχολείων τῶν εὐρισκομένων εἰς τὰ πρό χρόνων ἀποκαταστημένα Ἑυρωπαϊκὰ ἔθνη, καὶ προσθέτω ὅτι πατέρες ἀπλησιόσμενοι ἕνεκα τῆς κακῆς βροπῆς τῶν τέκνων τῶν εἶδον μορφωμένα ταῦτα μόνον ἐντὸς τῆς σχολῆς ταύτης.

Δὲν ἀρνούμαι, εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ἥτι ὁ ἀριθμὸς τῶν κατατομένων νέων εἰς τὰς τάξεις τῆς σχολῆς καὶ τοῦ στρατοῦ εἶναι προσδιορισμέναι διὰ Νόμου, ἐπαναλαμβάνω ὅμως νὰ εἶπω ὅτι τὸ διὰ τοῦ Νόμου τοῦτου κανονιζόμενον ἕρος τοῦ ἔθνους εἶναι δυσανάλογον πρὸς τὰ ἐνόντα μέσα καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ πρέπει νὰ ληθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια πρὸς διόρθωσιν, ὅπερ κινήθησαν πολλάκις τὰ Νομοθετικὰ Σώματα· ἀλλ' οὐχ ἦσαν παράτηροι, ὅτι εἰσῆχθησαν νέοι καὶ πλείονες τοῦ ἀνήκοντος ἀριθμοῦ καὶ μὴ ἔχοντες τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, διὸ καὶ πρέπει νὰ προληθῇ ἡ τοιαύτη παράβασις.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἡ Γερουσία παραδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς καὶ τὰ ἐπόμενα 2 καὶ 3 τοῦ κεφαλαίου δεκάτου δι' ἐιδικῆς ἐφ' ἑνὸς ἐκάστου ψηφοφορίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειράν τὰ ἐπό-

μένα κεφάλαια από τοῦ ἀριθμοῦ 11 μέχρι τοῦ 23, καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου, ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτά δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐκαστοῦ ἀθροῦ ψήφου, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθησαν.

Ἔχονται δὲ τὰ διάφορα κεφάλαια τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἑξῆς:

Κεφ. 1.	Μισθὸς ἐνεργείας . . .	δρ.	2,007,093:	50
» 2.	Τροσκι . . .	»	500,000:	.
» 3.	Νομὴ . . .	»	210,000:	.
» 4.	Ἰκατισμὸς κλπ. . .	»	348,640:	89
» 5.	Ὀπλισμὸς . . .	»	72,012:	80
» 6.	Ἰππωνεῖα . . .	»	33,250:	.
» 7.	Ἰπποσκευὰ . . .	»	17,774:	.
» 8.	Στρατιωτισμὸς . . .	»	128,016:	.
» 9.	Θεραπεία ἀσθενῶν . . .	»	119,980:	.
» 10.	Στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις . . .	»	109,743:	.
» 11.	Ἐξοδα γραφείου . . .	»	35,280:	.
» 12.	Ὀδοιπορίαι κλπ. . .	»	40,000:	.
» 13.	Στρατολογία . . .	»	12,000:	.
» 14.	Δωρεῖαι καὶ δωρεῖαι . . .	»	2,000:	.
» 15.	Στρατιωτικὴ δικαιοσύνη . . .	»	22,045:	.
» 16.	Οἰκοδομαὶ . . .	»	61,319:	53
» 17.	Μισθὸς ἀργίας καὶ ἀπομάχων . . .	»	223,330:	20
» 18.	Ἐλλείμματα ταμείου . . .	»	.	.
» 19.	Χωροφυλακὴ . . .	»	880,009:	50
» 20.	Ὀροφυλακὴ . . .	»	.	.
» 21.	Φάλαγγις . . .	»	401,510:	2
» 22.	Καταλειμμένα χρήσιμα . . .	»	223,690:	49
» 23.	Ἐκτακτὰ ἐξοδα . . .	»	20,000:	.

Τὸ ὅλον . . . δρ. 5,467,694: 93

Μετὰ ταῦτα λαθῶν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ὁ. Παλαμῆς, ὡς ἐπεφυλάχθη ἐπὶ τῆς συζήτησεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν, εἶπε ἑξῆς:

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν ὑπάρχουσιν ἀνατεθειμένα διάφορα παραγωγικὰ ἔργα καὶ ἰδίως ἡ γενικὴ ἐπιτήρησις τῶν ὁδῶν, τὰ σχέδια τῶν πόλεων καὶ λοιπὰ ἐπειδὴ δὲ δυστυχῶς ἡ γεωμετρικὴ ἐπιστήμη δὲν ὑπάρχει ἐξυπλομένη εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς κοινωνίας, ἀλλ' εἶναι περιορισμένη εἰς μόνον τὸν στρατιωτικὸν κλάδον καὶ τοὺς ἀξιωμα-

τικούς τοῦ μηχανικοῦ, τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν κατὰ τὰς ἀνάγκας ἐλάμβανε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνη ὅλους τοὺς γεωμέτρους ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν· οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι προσκολλημένοι εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν ἐλάμβανον μέχρι τοῦδε τὸν μὲν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, τὸν δὲ τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐνεργείας ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν· ἤδη δὲ μεταβάλλεται τὸ σύστημα τοῦτο καὶ οἱ εἰρημῶν ἀξιωματικοὶ λαμβάνουσι ὁλοκλήρον τὸν μισθὸν των τῆς τε ἐνεργείας καὶ τοῦ βαθμοῦ ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Λέγω λοιπὸν ὅτι τὸ τοιοῦτον θέλει εἶναι προσκόμιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διότι, ἂν ἡ πληρωμὴ ὁλοκλήρου τῆς μισθοδοσίας τῶν τοιοῦτων ἀξιωματικῶν, ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ κεφαλαίου τοῦ μηχανικοῦ θεωρηθῇ ὡς συγκέντρωσις, ἡ συγκέντρωσις αὕτη δὲν συνεπάγεται μετ' ἐκότητος καὶ τὴν εὐθύνην διὰ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας, ἧτις μένει καὶ ἀνήκει πάντοτε εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν, ὥστε ὁ ἀξιωματικὸς λαμβάνων ὁλοκλήρον τὸν μισθὸν του ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὑπαγόμενος καθ' ὁλοκλήρην εἰς αὐτὸ δὲν θέλει συμμαρτυροῦν πρὸς τῆς εὐθύνης, ἧτις ἐν αὐτῷ ἐπίκειται διὰ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας του, καὶ κατὰ συνέπειαν θέλει προέλθει χάσμα μέγα μεταξὺ ὑπηρεσίας καὶ εὐθύνης διὰ τὰ ἔργα τῆς πρώτης· ἐκτὸς τούτου διδομένης τῆς πιστώσεως ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν οὐδεμίαν εὐκολίαν μένει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὴν πρόσληψιν πολιτικῶν Γεωμετρῶν, τῶν ὁποίων ἐπὶ τοῦ παρόντος σπερῶμιθα διότι ἡ προσοχὴ, ὡς πρὸς τὴν παράδοσιν τοῦ μαθήματος τούτου, ἐδόθη κυρίως εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον. Ἐάν ἡ τῶν μαθηματικῶν διδασκαλία εἶχεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τὰς ἀναγκαίας διδασκαλικὰς ἑδρας, ἀντὶ τῆς μιᾶς ἀνεπαρκούς οὐσίας, θέλωμεν εἶναι πολλοὺς Γεωμέτρους πολιτικούς λαμβάνοντας τὴν θεωρίαν ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὴν πρᾶξιν ἐκ τοῦ Πολιτεχνείου, ἑτοιμοὺς νὰ ἀναπληρώσωσι τὴν προκειμένην ἑλλείψιν, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ πρὸς ἐπακόρθωσιν τῶν ῥηθέντων ἀστοχημάτων. Συνιστῶ ὅθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως τὴν πρότασιν ταύτην, ὅπως λάβῃ πρόνοιαν περὶ διορισμοῦ τῶν ἀπαιτούμενων ἑδρῶν ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος μαθήματος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον κατὰ μίμησιν καὶ ἄλλων ἐν τῇ ἑσώτῃ Πανεπιστημίων, διότι ἡ Γεωμετρία εἶναι, οὕτως εἶπεν, τὸ ἅλας ὅλων τῶν ἐπιστημῶν καὶ

τεχνών ἀπαιτούμενος δὲ εἰς τὸ προκειμένον λόγῳ, ὅτι τὸ πρῶτον σύστημα τῆς πληρωμῆς τῶν ΚΚ. Γεωμετρῶν τοῦ μὲν μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ των ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τοῦ δὲ τῆς ἐνεργείας ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶναι τὸ καταλλήλοτερον καὶ ἀρμοδιότερον δι' οὗς προσέβηκα λόγους· λέγει δὲ τοῦτο οὐχὶ διὰ τῆς παρόντος πλέον προϋπολογισμὸν ἀλλὰ διὰ τοῦς μέλλοντας.

Ἐκτιμῶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, ἐπέφερον ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοῖς λαμβανομένοις ἀξιωματικαῖς τοῦ Μηχανικοῦ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ παρατηρῶ ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι, ὡς πρὸς μὲν τὰ στρατιωτικὰ αὐτῶν ἔργα, ὑπάγονται καὶ θέλουν ὑπάγεσθαι πάντοτε εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς πρὸς δὲ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὥστε τὸ ζήτημα τῆς πληρωμῆς τῆς ὅλης μισθοδοσίας των ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν δὲν δύναται νὰ φέρῃ κάμμιαν σύγκρισιν ἢ δυσκολίαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καθὰ εἰς ἰδίαις καὶ πολυετοῦς πείρας γινώσκω.

Καθὸσον ἀφορᾷ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ μαθήματος τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἢ τῆς γεωμετρίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον παρατηρῶ ὅτι τὸ μάθημα τοῦτο δὲν διδάσκεται εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ὅπως διδάσκεται εἰς τὰ σχολεῖα τῶν Ἑλλήνων ἢ τὸ Πολυτεχνεῖον· θέλω ἐξετάσει περὶ τούτου καὶ ἀμα πληροφορηθῶ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὸ τοιοῦτο μάθημα, θέλω ἀπεύσει νὰ ἐνεργήσω ὅ,τι θεῶν.

Νομίζω ὅτι ὁ πρῶτος ἀγορεύσας Γερουσιαστὴς δὲν ἔχει πολὺ δίκαιον εἰς τὰς παρατηρήσεις του, ἐπέφερον ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καθὸσον ἡ διανομὴ τῆς ὑπηρεσίας ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τοῦ Κράτους, καὶ οὐχὶ εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα· οὐδέποτε ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ προμαντεύσωμεν δυσκολίας ὅταν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία μᾶς λέγει, ὅτι εὐκολύνεται νὰ συγκεντρωσῇ τὸ Σῶμα τῶν γεωμετρῶν εἰς τὸν κλάδον τοῦ μηχανικοῦ, ὥστε ἡμεῖς δὲν ἠμποροῦμεν οὐδὲ ἔχομεν ἀρμοδιότητα νὰ ἐπιφέρωμεν ἐπιτυχῶς γνώμην τινὰ περὶ τούτου.

Καθὸσον ἀφορᾷ τὴν διδασκαλίαν τῆς γεωμετρίας προσθέτω, ὅτι τὸ μάθημα τοῦτο παραδίδεται εἰς ὅλα τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα· ἀλλ' ἐν τῷ μάθημα αὐτῷ δὲν διδάσκεται ἀκριβῶς καὶ

κατ' ἑκτασίαν, πρέπει νὰ λαμβῆ ἡ ἀνάκουσα πρόνοια περὶ τῆς ἀκριβοῦς διδασκαλίας αὐτοῦ.

Εἰς ταῦτα ὁ προαγορεύσας Κ. Ρ. Παλαμιδῆς ἀντέλεξε τὰ ἑξῆς· ὅτι καθὸσον ἀφορᾷ τὸν Κύριον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἶχομαι νὰ εἶναι εὐτυχῆς ἡ πείρα τὴν ὅποιαν ἐξέφερα, καὶ νὰ μὴ ἐπαληθεύσων οἱ λόβοι μου· μένω δὲ εὐχαριστιμένος διὰ τὴν ἐξετάζω, ὡς εἶπε, θέλει εἶναι ἀληθῆ τὴν περὶ ἀλλοίωσης τῶν ἀπαιτούμενων ἑδρῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παρατηρήσιν μου· καθὸσον δὲ ἀφορᾷ τὸν προλαλήσαντα Κ. Χρηστίδην παρατηρῶ, ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ καθιερωθεῖσα ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐφαρμόζεται· ὅταν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὑπηρεσίας εἶναι τοιαῦτα, ὥστε ἔχουσι μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας ἢ ἐπιβαρύνουσι κατὰ τὸ μέλλον ἢ ἤττον τὴν λαόν, τότε ἐπαφίεται ἐν δικαίῳ καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐκείνην, ἥτις ἐμφρᾷ ἢ ἐποπτεῖ τὰς πράξεις τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἔχει συμφέρον εἰς τὴν ὑπαρξίν τῆς ἀνακούσεως εὐθύναι, νὰ κάμῃ τὰς παρατηρήσεις τῆς διὰ πάσαν ἀνωμαλίαν ἢ χάρον· ὥστε ἕκαστος Γερουσιαστὴς καὶ πᾶς πολίτης δὲν δύναται μὲν νὰ ἐπιβάλῃ, ἠμπορεῖ δὲ νὰ παρατηρήσῃ πᾶν ὅ,τι νομίζει ἀναγκαῖον, καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ἀκούουσα τὰς διαφόρους παρατηρήσεις νὰ ἐνεργῇ καὶ πράττῃ ὅ,τι δίκαιον καὶ ἐπανορθωτικόν· διότι ἡ διανομὴ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἡ ἀρμοδιότης ἐκάστης ἀρχῆς εἰσι κανονισμένοι καὶ δὲν δύναται νὰ μεταβληθῶσιν ὁποσδήποτε.

Ἐνταῦθα ὁ προλαλήσας προσέθηκε· οὐδέποτε εἶπον, ὅτι δὲν ὑφίσταται τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Γερουσίαν ἢ καὶ εἰς ἕνα ἕκαστον Γερουσιαστὴν νὰ κάμῃ ὁποσδήποτε κρίνει ἀναγκαῖας παρατηρήσεις, ἀλλ' ἐξεθέκα ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν γνώμην τινὰ ἐπιτυχῶς· ἄλλως τε ὅταν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀποσιωπῇ καὶ δὲν λέγει ὅτι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν γεωμετρῶν εὐρίσκει τὰς δυσκολίας, ὅσας ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε ἕνεκα τῆς πληρωμῆς των ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ἡμεῖς οὐδεμίαν ἀρμοδιότητα ἔχομεν νὰ εἰπώμεν ὅσα εἰς αὐτὰ ἀνήκουσι, ἢ νὰ ἐκφράσωμεν γνώμην περὶ τοιούτων δυσκολιών αἵτινες δὲν μᾶς προτείνονται.

Προβάσει μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1855, ἀνεγνωσθησαν κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειράν τὰ διάφορα αὐτοῦ κεφάλαια ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 1—17 καὶ ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτά, δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐνὸς ἑκάστου ἀθροῦς ψηφοφορίας, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφισθησαν ἔχουσι δὲ

τὰ διάφορα ταῦτα κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, τῶν ὑπολοίπων τὸ ὅλκον ποσὸν ἀναβαίνει εἰς δραχ. 1,452,855 46/00 ὡς ἐφεξῆς:

Κεφ. 1. Μισθοὶ ἐνεργείας	Δραχ. 579,850:—
» 2. Τροφαὶ	137,803:72
» 3. Ὀπλισμὸς	4,200:—
» 4. Στρατωνισμὸς	6,614:—
» 5. Θεραπεία ἀσθενῶν	7,570:—
» 6. Ἐκπαίδευσις	12,456:—
» 7. Ἐξόδα γραφείου	13,980:—
» 8. Οἰκοδομαὶ	12,000:—
» 9. Φάρμακα καὶ φάρμακα	11,388:50
» 10. Στόλοι	171,000:—
» 11. Κατασκευὴ πλοίων	198,402:—
» 12. Ὀδοιπορίαι καὶ μεταφορῆς	2,000:—
» 13. Ναυτολογία	500:—
» 14. Ναυτικὴ δικαιοσύνη	800:—
» 15. Μισθοὶ ἀργίας	259,791:—
» 16. Προκαταβολαὶ	1,000:—
» 17. Ἐξόδα κλεισμένων χρήσεων	33,500:24
	1,452,855:46

Μετὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ τελευταίου τούτου εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ, μεταβάσας τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων νόμου, ἀνεγνώσθησαν τὰ άρθρα αὐτοῦ 1, 2, καὶ 3, καὶ ἐγένοντο παραδεικτὰ διὰ χειροτονίας ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορήθη ἐπὶ τέλος καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολογῶν ΚΚ. Ἰωάννου Θεοτόκου καὶ Ν. Μαυρομαμάτου, ἐγένετο δεκτὸν πανψηφῶς διὰ ψήφων 31 κατὰ τὸ εἶδος προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυριῶν Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	· ·
Ἀναγ. Δελιγιάννης	· ·	Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	· ·
Γεώργ. Κουντουριώτης	· ·	Ἀναστάσιος Λόντος	Ν

Τάτζης Μωγγίνας	Ν	Ἀδάμ Δούκας	· ·
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Λαμπρός Νάκος	· ·	Κωνσταντῖνος Κανάρης	· ·
Διαμαν. Ν. Ὀλύμπιος	· ·	Τσαντάκης Γεηγοράκης	· ·
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Μ. Α. Καίρης	· ·
Ἰακώβος Παξιμάδης	Ν	Ἀντών. Γ. Κριζῆς	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἀντών. Μαρκογιάννης	Ν
Σπυρ. Τρικούπης	· ·	Αἰμῆτρ. Πλαπούτας	Ν
Ῥικάρδος Τζιώρας	· ·	Ἰωάννης Σταῖκος	· ·
Ἀθανάσιος Γεηγοριάδης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομυγᾶλης	· ·
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Ἀλέξιος Βλαχούπουλος	· ·
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	Ν	Δημήτριος Χασιόπουλος	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Νικόλαος Μαυρομάτης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπης	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Παναγ. Αἰδωρίκης	Ν
Ἀθανάσιος Αἰδωρίκης	Ν	Γεώργ. Δουδουσιώτης	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Κωνστ. Πριβιλέγιος	· ·
Γ. Παπαγεωργίου	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Γεώργιος Γλαράκης	· ·	Σπύρος Μιλέης	· ·
Δημήτριος Βούλγαρης	· ·	Ῥήγας Παλαμιδῆς	Ν
Γεώργιος Καρακατζίνης	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	· ·		

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χατζίσκος.
Α. Χαρολάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1855. Ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραιᾶς ἀναγνωσθέντα ἀπικυροῦνται. Ἀπαγγελῶντος μετὰ ταῦτα τοῦ κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, ἥτις καὶ γίνεται παραδεικτῶς διὰ

ψήφον 31 (παμφήφει) κατά τὸ ὡςδε προαφρωμένον πρωτόκαλλον ψηφοφορίας συνταχθέν ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψίν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἀθανασίου Λιδωρίκη καὶ Ἀθανασίου Γρηγοριάδου.

Πρωτόκαλλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Πούλγαρης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Καρακκίτζιάνης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μιζῆς	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Ἀδάμ Δούκας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καίρης	
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριζῆς	Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Χαρ. Παπαπολίτης		Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἰακώβος Παξιμαδῆς	Ν	Ἰωάννης Σταῖκος	Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀλέξιος Βλαχοπούλος	
Ῥικάρδος Τζιωρτζῆς		Δημήτριος Χαταίικος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Νικόλ. Μαυρομιχάτης	Ν
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Σ. Χαλαλάμπης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Γεώργ. Διοβουνιώτης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Κωνστ. Προβιλέγιος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαρεσιώτης	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος		Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	Ν
Γεώργιος Γλαράκης			

Προβάσεως κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησιν ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπου ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν λαβῶν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἡ παρατήρησις τῆς

ἐπαρκέσεως τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος εἶναι δαίγμα πλειοτέρας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐμπιστοσύνης, ἥτις ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ ἐαυτὴν διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου ἀπὸ τὰς Βουλὰς· πιθανὸν οἱ προσφερόμενοι ἐργολάβοι νὰ ζητήσωσιν ἀποκλειστικὰ δικαιώματα πλέον τοῦ διὰ τοῦ νόμου ἠριζομένου, πλέον δηλ. τῶν 55 ἐτῶν, κατὰ τὴν διαπραγματεύσασιν, ὅταν ἀρχίσῃ τοιαύτη, ἀλλὰ τότε τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει δυσκολυνθῇ νὰ εἰσαγάγῃ νόμον περὶ παρατάσεως τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος· ἀπὸ τοῦδε δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν ταύτην.

Μετὰ τὰς γενομένας ταύτας ἐξηγήσεις ἡ Γερουσία παρεδέξατο διὰ χειροτονίας τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει. Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 5 ἄρθρου τίς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ὁ νόμος δὲν προνοεῖ τί θέλει γίνεσθαι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἰδιοκτήτης τῶν ἐκπονητέων γυπέδων καὶ οἰκοπέδων δὲν ἤθελε νὰ λάβῃ μέρος πρὸς καταρτισμὸν τῆς πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς ὁποίας ἀποφίνεται ὁ νομάρχης περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκπονήσεως. Ἀντιπαρετήρησαντος δ' ἄλλου, ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ὁ ἰδιοκτήτης αὐτὸς τοῦ ἐκπονημένου γυπέδου, ἀλλ' εἰς οἰοδότητα ἰδιοκτήτης διοριζόμενος παρὰ τοῦ νομάρχου, καὶ τοῦτο εἶναι εὐκολώτατον εἰς τὸν νομάρχην· μόνον δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνει μέρος καὶ εἰς πληρωσίους τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος, καὶ διὰ τὸν διορισμὸν τούτου οὐ μόνον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρνηθῇ ὁ ἰδιοκτήτης, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἔχει συμφέρον νὰ ἐπισπύσῃ, διότι ἤθελεν ἡ ζημία ἐπιπέσει ἐπ' αὐτοῦ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 5 ἄρθρον ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 6 τίς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 καὶ 6 οἱ ὅροι δὲν εἶναι καλῶς τοιμεμένοι, καὶ διὰ τοῦτο εὐρίσκεται ἕκαστος εἰς δικαίους διαταγμάς· διὰ νὰ ἐκλείψουσιν αὗται ἔπρεπεν ἡ φράσις νὰ εἶναι σαφεστέρα νὰ ἔχῃ τοὺς καταλλήλους ὅρους διὰ νὰ καταδεικνύηται ὅτι γίνεται καὶ παρ' ἡμῶν ὅ,τι συμβαίνει καὶ εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν δίκαιον, ὅτι πρῶτον κηρύττεται ἡ ἀπαλλοτριώσις τοῦ κτήματος καὶ ἔπειτα ἡ ἀποζημίωσις.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι οἱ ὅροι οὗτοι ἦσαν ἀναγκαῖοι ἐάν

ἐψηφίζετο ἐνταῦθα Νόμος γενικὸς περὶ ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἀποζημιώσεως τῶν διὰ δημόσιον ἀνάγκην ἀφαιρουμένων κτημάτων, ἢ ἐὰν ἐγίνετο ἡ παρατήρησις αὐτῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 4 ἄρθρου, ὅπερ ἤδη ἐγένετο παραδεκτὸν ἐνταῦθα ὁμοῦ γεγονομένη ἡ παρατήρησις αὐτῆ εἶναι ἀνεπιτυχῆ.

Ἀντίταξεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας ὅτι οἱ νόμοι εἴτε γενικοὶ εἶναι, εἴτε εἰδικοί εἶναι, πρέπει νὰ ἴναι λογικοὶ ὁ προαγορεύσας διὰ νὰ εἴπῃ τὴν παρατήρησίν μου ἀνεπιτυχῆ, ἔπρεπε νὰ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι ὀρθή, καὶ πρὸς τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρῃ λόγους· ὁ προαγορεύσας λέγει ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸν εἰδικὸν τοῦτον νόμον ὅ,τι εὐτυχῶς ὑπάρχει· τὸ ἐπ' ἐμοὶ δὲν εἶπον ὅτι λαίπει ἡ διάταξις ἢ ἀφορῶσα τὴν ἀπαλλοτριώσιν, διότι αὐτῆ ἐμπεριλαμβάνεται εἰς τὸ ἄρθρον 5, εἶπα μόνον καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι οἱ ἄροι οἱ ἐκφράζοντες τὴν ἰδέαν αὐτὴν δὲν εἶναι ἀκριβεῖς· καὶ τῷ ὄντι ὁ ὅρος ἐκποίησις δὲν ἐκφράζει τὴν ἰδέαν τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ὅπως ἐκφράζεται περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ὕλης καὶ τὸ σύνταγμα.

Ἀνταπήνησεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου λαλήσας, ὅτι τὴν παρατήρησίν του ὑπεστήριξεν εἰς λόγους, χωρὶς ν' ἀρνήθῃ ὅτι οἱ προτεινόμενοι ἄροι ἦσαν ἀναγκαῖοι ἂν ἐγίνοντο πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ 4 ἄρθρου, καὶ ἐὰν ἐψηφίζετο νόμος γενικὸς· ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ νόμος εἶναι εἰδικὸς καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀνεπλήρωσε τοὺς ὅρους διὰ τῆς καταναγκαστικῆς ἐκποιήσεως· διὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ πρότασις ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐν δυνάμει πρὸ τῆς ψηφίσεως δηλ. τοῦ 4 ἄρθρου.

Ἐπὶ ταῦτοις ἡ Γερουσία παρεδίδετο καὶ τὸ ἄρθρον 6 ὅπως ἔχει διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, καὶ 20 ἐγένοντο παραδεκτά, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσι, δι' εἰδικῆς ἐρ' ἐκάστου χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφον 32 (παμφηφορεῖ), κατὰ τὸ ἔνδε προταρτῶμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυριῶν Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος · Ν Γεώρ. Κουντουριώτης · · ·
 Ἀναγν. Δελιγιάννης · · · Ἰωάννης Θ. Κολοκωτρώνης ·

Σπυριδ. Καλογερόπουλος · · ·	Νικόλαος Ἰω. Μίξης · · · Ν
Ἀναστάσιος Λόντος · · · Ν	Ἀδάμ Δούκας · · · · ·
Τάτζης Μαγγίνας · · · · Ν	Ἀἴμιος Κανελλόπουλος · · Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης · · Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης · · ·
Λάμπρος Νάκος · · · · ·	Τσανατάκης Γρηγοράκης · ·
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος · · ·	Μ. Α. Καίρης · · · · ·
Χαράλ. Παπαπολίτης · · · Ν	Ἀντών. Γ. Κραϊζῆς · · · · Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης · · · · Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης · · · Ν
Νικόλ. Πρασσακάκης · · · · Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας · · · Ν
Σπυρ. Τρικούπης · · · · ·	Ἰωάννης Σταῖκος · · · · Ν
Ῥικάρδος Τζιῶρτζ · · · · ·	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης · · ·
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης · · · Ν	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος · · ·
Βασίλ. Χρηστακόπουλος · · · Ν	Δημήτριος Χατοσίκος · · · Ν
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου · · · ·	Δημήτριος Χρηστίδης · · · Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος · · · · Ν	Νικόλ. Μαυρομμάτης · · · Ν
Γεώργιος. Φύλλας · · · · · Ν	Ἀναστ. Σ. Χαρολάμπης · · Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης · · · · · Ν	Παναγ. Λιδωρικής · · · · Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου · · · · · Ν	Γεώρ. Δουδουσιώτης · · · ·
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης · · · · Ν	Κωνστ. Προβιλέγης · · · · Ν
Γεώργιος Λαρεσιώτης · · · ·	Ἰωάν. Οἰκονόμου · · · · · Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος · · · · Ν	Σπύρος Μίλιος · · · · ·
Γεώργιος Γλαράκης · · · · ·	Ῥήγας Παλκμίδης · · · · Ν
Δημήτριος Βούλγαρης · · · · Ν	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτη · Ν
Γιλίας Καρακατζάνης · · · ·	

Ἵσπερ τὸ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 7 τοῦ τρέχοντος μηνός.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κύριος προθυπουργὸς ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω, κωλυμένου τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραγ. 50,000· καταλογισθησομένης ὑπὸ τὸ κεφ. Δ' α' δημόσιος ὑγεία ἢ ἄρθρον 7 α' ἐκτακτὰ ὑγειονομικὰ ἢ τοῦ διὰ τὸ ἐνεστῶτος ἔτους προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν. Τὸ νομοσχέδιον ταῦτο ὡς καὶ ἡ αἰτιολογικὴ αὐτοῦ ἔκθεσις ἔχουσι ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!
 Ἡ ἐνσκήψασα δυστυχῶς νόσος τῆς χολέρας εἰς τὸν νομὸν Αἰτωλίας, καὶ μάλιστα εἰς Μεσολόγγιον, ἐνθα πρὸξενεῖ σημαντι-

κὴν φθορὰν, ἐνάγκασε τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ἐκτάκτα ὑγειονομικὰ μέτρα, οἷον τὸν διορισμὸν ἐκτάκτων ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, τὴν σύστασιν ὑγειονομικῶν καταστημάτων, λοιμοκαθαρησίων, ὑγειονομικῶν σταθμῶν κτλ. Τὰ μέτρα ταῦτα ὡς καὶ ἡ ὀφειλομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως βοήθεια πρὸς τοὺς πάσχοντας διὰ τῆς ἀποστολῆς ἰατρῶν, φαρμάκων καὶ ἄλλων ἀναγκαίων εἰς σωτηρίαν τῆς ζωῆς των, ἀπαιτοῦσι δαπάνας οὐ μικράς. Ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωθείσα ὑπὸ τὸ Κεφ. Δ' ἄρθρ. 7 ἐδ. 2 πίστωση δραχ. 13,000 ἐξαντλήθη ἤδη καὶ παρουσιάζεται ἀνάγκη τῆς δαπάνης 50,000 εἰσέτι δραχ. ἂν μάλιστα διαδοθῇ περαιτέρω τὸ κακόν. Λαθὼν ἐπομένως τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψηφισαίαν σας τὸ ἐσωλετιστὸν νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθῃ.

Ἀθήναι τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθῃ, θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπιτῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστραφῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήναι τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐνεκὰ τῆς ἐνασκήψασθς χολέρας εἰς τὸν νομὸν Αἰτωλίας χορηγείται ἀναπληρωματικὴ πίστωση ἐκ δραχμῶν 50,000, καταλογισθησομένη ὑπὸ τὸ Κεφ. Δ'. « Δημόσιος ὑγεία » ἄρθρ. 7. « Ἐκτάκτα ὑγειονομικὰ » τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργεῖου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀποφασισθείσης δ' αὐθημερὸν τῆς συζητήσεως του προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, ἐφ' ἧς λαθὼν τὸν λόγον ὁ Γε-

ρουσιαστῆς κύριος Χρηστίδης εἶπεν ἤκουσα μετὰ προσηγορίας καὶ τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἐκθεσιν πρὸ μικροῦ ἀναγνωσκόμενα· με ἀπορίαν δὲ μεγίστην ἐπέπειθε ὅτι τὸ ὑπουργεῖον μᾶς ζητεῖ πίστωση ἐναντίον ἑαυτοῦ νόμου, καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἑτέρου εἰμὲθα ἐνάγκασμένοι νὰ τὴν ψηφίσωμεν. Ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος ἐν τῷ 9 ἄρθρῳ αὐτοῦ λέγει, ὅτι αὐθεντικὰ ἐκτάκτος πίστωσης ζητεῖται, χωρὶς νὰ ὑποδεικνύηται συγγράμμις καὶ ὁ πόρος ἐξ οὗ θέλει καλυφθῆ αὐτή. Οὕτε τὸ νομοσχέδιον, οὔτε ἡ ἐκθεσις δεικνύει τὸν πόρον ἐξ οὗ θέλουσι ληρῆθαι τὰ ἐξοδα ταῦτα· ἡμεῖς ὁμῶς εἰμὲθα ἐνάγκασμένοι νὰ δώσωμεν τὴν πίστωση ταύτην, καὶ πράττομεν τὴν παρανομίαν ταύτην παραβιάζοντες τὸ ἄρθρον 9, διότι γὰρ παραβιάσμεν τὸ ἄρθρον 8 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ψηφισάντες προϋπολογισμὸν ἀνεῖ ἰσοζυγίου ὅρος ἀπαραίτητος, ἔλεγεν ὁ νημάρχης τῶν Παρισίων εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῆς πρωτεύουσας τῆς Γαλλίας, προκειμένου περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ δήμου ἐκείνου, ὅστις εἶναι πολὺ μεγαλειότερος τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους μᾶς, διότι ἀναβαίνει εἰς 60,000,000 φράγκων, ὅρος ἀπαραίτητος, ἔλεγεν, εἶναι, ὅχι μόνον νὰ εἶναι ἰσοζυγίος, ἀλλὰ νὰ ἔχη καὶ περίσσειμα ἑκάστου προϋπολογισμοῦ· καὶ ἐν τούτῳ ὁ ἡμέτερος ἔχει ἔλλειμμα, καὶ ἐπαναλέγω ὅτι δὲν δύναμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν πίστωση ταύτην, διότι δὲν δύναμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν συνδρομὴν τοῦ ἔθνους ὑπὲρ τῶν πάσχόντων τοῦ νομοῦ Αἰτωλοακαρνανίας. Ἐὰν ὁ προϋπολογισμὸς συντάττετο ἐπὶ τῇ βάσει ἰσοζυγίου, ὅπως ἀνεπτύξαμεν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ μετὰ τὴν ρύθμισιν τῶν δαπανῶν καταλλήλως, ἠθέλαμεν εἶναι περίσσειμα καὶ ἠδυνάμεθα τότε νὰ ἐπέλωμεν εἰς βοήθειαν τῶν ἐκτάκτων καὶ ἀπαραίτητων ἀναγκῶν.

Ἡ πίστωση, ἐπήνεγκεν ἕτερος, εἶναι ἴσως ἀσυμβίβαστος μετὰ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, θέλοντα ὥστε διὰ πᾶσαν ζητουμένην ἐκτάκτων πίστωση, νὰ δεικνύηται καὶ ὁ πόρος ἐξ οὗ θέλει καλυφθῆ αὐτή· ἀλλ' ὡς ἀρροῦσα ἐκτάκτων περιστάσεων τὴν ὅποιαν ὁ νομοθέτης δὲν ἠδύνατο νὰ προῖδῃ, πρέπει νὰ παραδεχθῆ αὐτή, τοσούτω μᾶλλον καθόσον ὅταν ἐνομοθετοῦμεν τὸν νόμον ἐκεῖνον καὶ πλῆρον τοῦ δέοντος ἐσπεύσαμεν, καὶ ἀπειμνήθημεν ὅτι ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ἐγένετο, ὅσον ἀρροῦσάν τὸν νόμον ἐκεῖνον, χωρὶς νὰ συλλογισθῶμεν ἂν εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐνταῦθα τὰ ἐκεῖ γινόμενα.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὅταν ἔχωμεν νόμον, ὀφείλομεν νὰ σεβώμεθα καὶ διατηρῶμεν τοῦτον, εἰς οὐκαθέποτε περιστάσεις

και αν εβρισκόμεθα, και δια τούτο συμφωνει μὲν μετὰ τοῦ πρώτου ἀγορευσαντος ὅτι εἶναι ἔλλειψις νὰ ζητεῖται ἔκτακτος πίστωσης χωρὶς νὰ υποδεικνύηται συγχρόνως και ὁ πόρος ἐξ οὗ αὕτη θέλει καλυφθῆ, δὲν συμφωνεῖ ὅμως μετ' αὐτοῦ ὅτι ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἔλλειψως τοῦ ἰσοζυγίου καθόσον ἂν και ὁ νόμος περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων και ἐξόδων δὲν παριστᾷ περίσσευμα, περίσσευμα ὑπάρχει, ἂν ἀφοκρίσωμεν ἐκ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν προκαταβολὴν τῶν τριῶν Δυνάμεων.

Ὁ προαγορεύσας, ἀπάντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χριστίδης, ἠθέλην ἔχει κατὰ τι δίκαιον, ἂν ἀλλῶσιν ὅτι ἔχουμεν 17 ἑκατομμύρια ἐσοδα θετικά, ὅπως εἶναι και τὰ ἐξοδά μας ἀλλ' εἴκοσι δύο ἐτῶν πέρα εἰδείξεν ὅτι ἐν ᾧ βεβαιώνονται 17 ἑκατομμύρια, εἰσπράττονται μόνον 15, ὥστε τὸ ἔλλειμμα και πάλιν εἶναι δύο ἑκατομμύρια, ἐκτὸς μόνον ἂν ἐπέλθῃ εἰς βοήθειαν ἡ ὑπερτίμησις τῶν σιτηρῶν ἀλλ' ὅπως και πέρυσιν, ἂν και ἡ τιμὴ τῶν σιτηρῶν ἦτον ἀρκετὰ ὑψωμένη, ἐπέλθῃ ἔλλειμμα, οὕτω και ἐφ' ἑτέρας ὅπωςδήποτε θέλωμεν ἔχει ἔλλειμμα.

Ἀντέταξεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου λαλήσας, ὅτι τὸ ἔλλειμμα τὸ ὑπὸ τοῦ προαγορευσαντος ἐπιδεικνύμενον, δὲν εἶναι πραγματικόν· ἂν τὸ πολὺ τὰ βεβαιωθεσόμενα φέρωσιν ἔλλειμμα 600, 000 δραχμῶν, ἡ ὑπερτίμησις ἀφ' ἑτέρου τῶν σιτηρῶν και ἡ αὐξήσις τῶν εἰσοδημάτων τῶν τελωνείων θέλει αὐξῆσαι κατὰ δύο ἑκατομμύρια και ἡμισυ τὰ ἐσοδα, ὥστε οὐδεὶς φόβος ἔλλειμματος ὑπάρχει διὰ τὴν ἐξάλειψιν ἀπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς στήλης τῶν βεβαιωθεσόμενων ἢ ὑπαρξῆς στήλης βεβαιωθέντων, και ἑτέρας εἰσπραχθέντων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἦτο κατ' ἐμὲ ἀτοπος, διότι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν παρεδίδετο ἡ στήλη τῶν εἰσπραχθέντων, ὅπως ἀνέφερον ὁ προαλήσας, ἐγενεῖτο τὸ ζήτημα ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ εἰσπράξῃ περισσότερα τῶν διὰ τῆς στήλης ταύτης ψηφισόμενων.

Εἰς ζήτημα, παρετήρησεν ὁ πρώτος ἀγορευσας, τὸ ὅποιον ἀνελύθη πλατύτατα κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἔρχεται τις σήμερον και νὰ ρίπτῃ ἀλίγας λέξεις· οὐδὲ δέχεται νὰ διελθῶσιν ἀσυζητητὰ αἱ λέξεις αὗται· διό προέτινεν ὅτι πρέπει τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορευσαντος λεχθέντα νὰ μὲνωσιν ἑκκρεμῆ, ἐν ἄλλῃ δὲ συνεδριάσει νὰ ἀναλυθῶσιν.

Ὅτι και ἂν ἐβρέθη, εἶπεν ὁ Κ. Παλαμιδης, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ τῆς καινοτομίας ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξάλειψιν τῆς στήλης τῶν εἰσπραχθέντων, δὲν διωσάλη

ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἥτις ἐβούλησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς γενομένας ἐπὶ τούτῳ παρατηρήσεις, ὡς και πᾶσαν ἄλλην παρατήρησιν ἵνα ἔχῃ ταύτας ὑπ' ἑσῆν δια τὸ μέλλον διὰ σήμερον δὲν πρέπει νὰ ἐπιμένωμεν ἵνα λυθῶσιν ὀριστικῶς τὰ ὑρ' ἐνός ἢ ἄλλου λεχθέντα.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. πρωθυπουργός ὁ και ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶς εἶπεν ὅτι τὸ σημερινόν νομοσχέδιον δὲν ἔχει σχέσηιν μετὰ τὰ γενικῶς λεχθέντα ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει. Ἐάν κατὰ τύπος ἴσως δὲν συμφωνῆ πρὸς τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον ἢ πίστωσης, κατ' οὐσίαν ὅμως δὲν ἀντιτίθεται εἰς τοῦτον, καθόσον ἡ κάλυψις τῆς διὰ τῆς πίστωσης ζητούμενης δαπάνης, θέλει ἐπέλθῃ ἕνεκα τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν σιτηρῶν· ὥστε ἡ Γερουσία δύναται νὰ ψηφίσῃ τὴν πίστωσιν ταύτην.

Μηδεμίαν ἄλλην γενομένης παρατηρήσεως προτίθεται εἰς ψηφοφορικὴν ἢ ἀρχὴ τῆς ἀναπληρωματικῆς πίστωσης, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 30 (παμψηφει), κατὰ τὸ ὅδε προταγόμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, συνταχθέν ὑπὸ τῆν ἐπιτηρεσιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Πρασσακῆκη και Ι. Οἰκονόμου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πίστωσης ἐκ δραχ. 50,000 ἐπὶ τοῦ Κεφ. 4 δρβρ. 7 ἔκτακτα ὑγειονομικὰ εἰς ἔξοδον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1895.

Γεώργ. Μ. Αντωνόπουλος	• Ν	Αθανάσιος Γρηγοριάδης	• • Ν
Αναγν. Δελιγιάννης	• • •	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	• • Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	• • •	Ἀνδρ. Χ. Αναργύρου	• • •
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης	• • •	Νικόλ. Χρυσόγελος	• • • Ν
Σποριάδ. Καλογερόπουλος	• • •	Γεώργιος Φύλλας	• • • •
Ἀναστάσιος Λόντος	• • •	Ἰωάννης Θεοτόκης	• • • Ν
Τάτσης Μαγγίνας	• • • Ν	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	• • • Ν
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	• • Ν	Αθανάσιος Λιδωρίκης	• • • Ν
Λάμπρος Λάκος	• • •	Γεώργιος Δαρειώτης	• • •
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	• • •	Γ. Παπαγιάννης	• • • Ν
Χαρᾶλ. Παπακολλίτης	• • • Ν	Γεώργιος Γλαράκης	• • •
Ἰάκωβος Παζιμάδης	• • • Ν	Δημήτριος Βουλγαρῆς	• • • Ν
Νικόλ. Πρασσακῆκη	• • • Ν	Γεώργιος Καρκατζάνης	• • • Ν
Σπυρ. Τρικούπης	• • •	Νικόλαος Ἰω. Μίσης	• • • Ν
Ριχάρδος Τζιώρας	• • •	Ἀδάμ Δούκας	• • • •

Δήμος Κανελλόπουλος . . . N	Δημήτριος Χρηστίδης . . . N
Κωνσταντίνος Κανάρης . . .	Νικόλ. Μαυρομαμάτης . . . N
Τσανετάκης Γρηγοράκης . . .	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης . . . N
Μ. Α. Καίρης	Παναγ. Αιδωορίκης N
Αντών. Κριεζής N	Γεώργ. Δουδουσιώτης
Αντών. Μαυρομιγάλης . . . N	Κωνσ. Προβιλέγιος N
Δημήτριος Πλαπούτας . . . N	Ιωάν. Οικονόμου N
Ιωάννης Στάϊκος N	Σπύρος Μίλιος
Άναστ. Μαυρομιγάλης	Ρήγας Παλαμιδάς N
Αλέξιος Βλαχόπουλος	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Δημήτριος Χατατσίκος . . . N	

Αναγνωσθήν τὸ μοναδικὸν αὐτῆς ἄθρον γίνεται παραδεκτὸν, ὅπως ἔχει, διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολογῶν γίνεται παραδεκτὸν παμψηφεί' διὰ ψήφων 31, κατὰ τὸ ὄχι προσαρτούμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ ἔραχ. 50,000 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ' ἀρθρ. 7 ἰκτακτα ὑγιονομικὰ εἰς ἔαρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1855.

Γεώργ. Μ. Αντωνόπουλος . . . N	Ἄρθρ. Χ. Αναργύρου
Αναγν. Δελιγιάννης	Νικόλ. Χρυσάγγελος N
Γεώργ. Κουντουριώτης	Γεώργιος Ψύλλας
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Ιωάννης Θεοτόκης N
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ιωάννης Χ. Πέτρου N
Αναστάσιος Λόντος N	Ἀθανάσιος Αιδωορίκης N
Τάτσης Μαγγίνας N	Γεώργιος Δαρειώτης
Αναγνωστῆς Μοναρχίδης . . . N	Γ. Παπακλιόπουλος N
Λάμπρος Νάκος	Γεώργιος Γλαράκης
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	Δημήτριος Βούλγαρης N
Χαράλ. Παπαπολίτης N	Γάϊκος Καρακατζάνης N
Ίάκωβος Παξιμαδῆς N	Νικόλαος Ίω. Μέζης N
Νικόλ. Πρασσακάκης N	Ἄδαμ Δούκας
Σπυρ. Τρικούπης	Δήμος Κανελλόπουλος N
Ρικάρδος Τζιωρτζ	Κωνσταντίνος Κανάρης
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης N	Τσανετάκης Γρηγοράκης
Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . . N	Μ. Α. Καίρης

Αντών. Γ. Κριεζής N	Άναστ. Σ. Χαραλάμπης N
Αντών. Μαυρομιγάλης N	Παναγ. Αιδωορίκης N
Δημήτρ. Πλαπούτας N	Δεσφ. Δουδουσιώτης
Ιωάννης Στάϊκος N	Κωνσ. Προβιλέγιος N
Άναστ. Μαυρομιγάλης	Ιωάν. Οικονόμου N
Αλέξιος Βλαχόπουλος	Σπύρος Μίλιος
Δημήτριος Χατατσίκος N	Ρήγας Παλαμιδάς N
Δημήτριος Χρηστίδης N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Νικόλ. Μαυρομαμάτης N	

Αναγνωσθή κατόπιν ἢ ὡς ἐξῆς ἔχουσα ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἐρετῆς ἀναφοράς:

1) Τὴν ἀπὸ 14 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 51, τῆς Ρουμπίνης χήρας τοῦ Γ. Μαλάμου παλαιῦ ὄπλαρχηγῶ καὶ ταγματάρχου, ἐξαίτουμένης τὴν προίκισιν δύο ὄρφανῶν θυγατέρων τῆς, γὰρ τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου τῆς, ἕνεκα τῶν ὁποίων λαμβάνει ἤδη πεντηκοντάδραχμον μηνσίαν σύνταξιν μὴ δυναμένην νὰ ἐπαρκέσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἐιρημένων θυγατέρων τῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ προϋσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

2) Τὴν ἀπὸ 25 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 84, τοῦ Ἰωάννου Καραγιάννη, ἐκθέτοντος τὰς ὁποίας κατέβαλε προσπάθειαν πρὸς διάσωσιν τῶν ἐγγράφων καὶ βιβλίων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν πυρπόλησιν τοῦ πρῶτον καταστήματος αὐτῆς, ὅτι διετέλει ὡς ἀστυνομικὸς κλητῆρ, καὶ ἐξαίτουμένου περὶ ὁποῦν τινα πρὸς ἀποζημιώσιν του, πληρωθέντος ἐκ μιᾶς δοκαῦ καὶ κατασταθέντος ἀνικάνου ἐπὶ 38 ἡμέρας.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

3) Τὴν ἀπὸ 8 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 101, τοῦ κυρίου Κ. Ἀξελῶ ὑποβάλλοντος ἀγγελίαν περὶ τυπώσεως εἰσαγγελίου τῆς ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, καὶ ἐξαίτουμένου τὴν συνδρομὴν τῆς Γερουσίας πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἐξόδων τῆς ἐκτυπώσεώς του.

Ἐπειδὴ τὸ εἰρητήριον τοῦ ὁποίου τὴν ἐκδοσιν ἀναγγέλλει ὁ ἀναφερόμενος εἶναι ἀναγκαῖον ἢ ἐπιτροπὴ ἀρίστων εἰς τὸ σῶμα

ὅπως ἀποφασίσῃ νὰ τὸν συνδράμῃ μὲ τὴν παραλαβὴν ὧσων ἐγκρίνει σωματίων τοῦ ἐκδοθησομένου συγγράμματος.

4) Τὴν ἀπὸ 11 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 102, τοῦ Κωνσταντίνου Δαδοῦστῃ ἐκ Γαλαξιδίου, ὅστις ἀναφέρειν τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ναυτικὰς ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας τοῦ ὑποστηριζομένου ὑπὸ διαφόρων ἐπισήμων τε καὶ ἰδιωτικῶν πιστοποιητικῶν, ἐξαίτεται νὰ ὑπαχθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀποζημιωθέντων ναυτικῶν τῶν τριῶν νήσων, Ἰῶρας, Σπετζῶν καὶ Ψαρῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ παρούσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ δίκαια τοῦ ἀναφερομένου.

5) Τὴν ἀπὸ 13 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 105, τοῦ Π. Μάτζικα, ὅστις ἀναφέρειν ὅσα ὑπέστη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ προξένου Σμύρνης κυρίου Σένου κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1853, ὅτε διέπρβεν εἰς Σμύρνην, φυλακισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, καθ' ἃς ἔκτοτε ὑπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν ἀναφορὰς, καὶ παραπανούμενος κατὰ τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς μὴ ἐπιτρέψαντος τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τοῦ ρηθέντος προξένου, ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας πρὸς ικανοποίησιν τῆς προσβληθείσης ὑπολήψεώς του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παρούσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

6) Τὴν ἀπὸ 11 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 110, τοῦ ἀρχιμανδρίτου Κωνσταντίνου Λιακατᾶ, ὅστις ἐκθέτειν τὰς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ τὴν ἀνικανότητά του πρὸς τὸ περιζῆσθαι διὰ τοῦ ἱερατικοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἕνεκα γῆρατος καὶ ἀσθενείας, ἐξαίτεται νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀνάλογος μηνιαία σύνταξις.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

7) Τὴν ἀπὸ 16 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 130, τοῦ Δ. Καταπόδη ἐξαίτουμένου νὰ τῷ ἀποδοθῶσι 200 τάλληρα, τὰ ὅποια ἔδαπάνησε κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἱερὸν ἀγῶνα, κατὰ τὴν ἄλλοτε γενομένην ὑπὸ τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Κυβερνησιν σύστασιν τῆς αἰτήσεώς του ταύτης.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παρούσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

8) Τὴν ἀπὸ 25 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 148, τοῦ Χριστοδούλου Γεωργιάδου Καισαρείως ἐπικαλουμένου τὴν συνδρομὴν

τῆς Γερουσίας πρὸς ἔκδοσιν πονήματός του τινὸς περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς πραγματευομένου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παρούσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

9) Τὴν ἀπὸ 10 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 149, τοῦ Γεωργίου Σκόκου ἐξαίτουμένου μηνιαίαν τινα χρηματικὴν χορήγησιν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας διὰ νὰ δυναθῇ ἡ ἀναπτύξῃ ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ τελειότερον τὰς νοεράς του δυνάμεις εἰς τὸ ἔργον τῆς ποιήσεως, εἰς τὸ ὁποῖον πρὸ καιροῦ καταγίνεται.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παρούσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

10) Τὴν ἀπὸ 22 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 157, τοῦ ἱατροῦ Ἀναστ. Ν. Γουδά συντάκτου τῆς ἱατρικῆς Μελέσεως, δι' ἧς ἐξαίτεται αὐτὸς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία, τὰ ὅποια κατέβαλεν ἔξοδα εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ καινοφελούς τούτου συγγράμματος, καὶ τὰς ὅποιας ἕνεκα τούτου ὑπέστη σημαντικὰς ζημίας, καὶ νὰ αὐξήσῃ εἰς δραχμὰς 1.000, ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους τὸ ἐκ δραχμῶν 500 ψφισθέν ὑπὸ τῆς Βουλῆς πρὸς συνδρομὴν καὶ συντήρησιν τοῦ εἰρημένου συγγράμματος.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ παρούσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

11) Τὴν ἀπὸ 11 Αὐγούστου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 163, τοῦ Π. Ζωγράφου, ὅστις ἐκθέτειν τὰς ὅποιας ὑπέστη ζημίας ἐκ τῆς εἰς αὐτὸν ἀνατεθείσης κατὰ τὴν πρώτην βουλευτικὴν περιόδον ἐκτυπώσεως τῶν Προκατικῶν τῆς Γερουσίας, ἐξαίτεται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία τὰ δίκαιά του, καὶ ἐν τῇ εὐθυνοειδίᾳ τῶν ἐντίμων μελῶν αὐτῆς σταθμίσεια ταῦτα νὰ διατάξῃ τὴν πρὸς αὐτὸν χορήγησιν εὐλόγου τινος καὶ δικαίας ἀποζημιώσεως καὶ τὴν παραλαβὴν τῶν παρ' αὐτῷ μενόντων εἰσέτι ἀχρήστων ἀντιτύπων.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις περὶ τῆς ἰσχυματεύσεως ἡ παρούσα ἀναφορὰ εἶναι γνωστὴ εἰς τὸ Σώμα, ἡ ἐπιτροπὴ ἀρίστην εἰς τὴν ἐκέψιν καὶ ἀπόφασιν αὐτοῦ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.

12) Τὴν ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 182, τοῦ Δ. Αἰνιάνου ἐπικαλουμένου τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Γ. Αἰνιάνου Γερουσιαστοῦ, οἵσης ἦδ' εἰς

ἰθακίων γάμου καὶ στερομένης τῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀπαιτουμένην μέσων.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ παρῶσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου, λαμβάνων συγγράμωσιν τὴν ἀπαιτουμένην πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Λίνιανος Γερουσιαστῆ, ὅπως ἐγένετο καὶ περὶ τῶν θυγατέρων τοιοῦτων ἄλλων ἀγωνιστῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Πλαπούτας.
Λ. Μυρομιγάλης.
Δ. Α. Κωνσταντινίδης.

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Γ. Παπαγιώσεως.

Ἡ συζήτησις αὐτῆς ἀπερρασίθη διὰ τὴν αὔριον.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος Πρόεδρος ἐλυσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Χατζίσκος.

Α. Σ. Χαραλάμπης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1855 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρόντων 27 μελῶν ὁ Πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιδῆς ἐκήρυξεν ἀρχημένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐντερίθησαν.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθησαν αἱ γνωμοδοτήσεσις αὐτῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 81 καὶ 81 ἀναφορῶν καὶ ἐγένοντο παραδεκταὶ ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθείσης κατόπιν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101 ἀναφορᾶς, ἡ Γερουσία παρεδέξατο νὰ ἀγορασθῶσιν ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀξελου τυπωθησῆσαν Εὐρετηρίου τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δέκα ἀντίτυπα πρὸς χρῆσιν τοῦ σώματος.

Ἀνεγνώσθησαν ἐπομένως αἱ γνωμοδοτήσεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 102, 105, 110, 130, 148, 149, καὶ 157 ἀναφορῶν ἐγένοντο δὲ ἅπασαι παραδεκταὶ μὲ τὴν ἐξῆς προσ-

θήσαν εἰδιὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν προλαβούσαν σύστασιν τῆς Γερουσίας γινόμενῶν εἰς τὴν γνωμοδοτήσιν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 130 ἀναφορᾶς τοῦ Α. Καταπόδη.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 163 ἀναφορᾶς τοῦ Η. Ζωγγάρου, εἰς τὸν ΚΚ. Γερουσιαστῶν πρότεινε νὰ ἐπιφορτισθῇ ἡ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων ἐπιτροπῇ διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἐγγράφα, καὶ φέρῃ ὀρισμένην γνωμοδοτήσιν. Εἰπόντος ἄλλου ὅτι ἄλλοτε ἡ Γερουσία ἀπερρήκτο νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐγγράφα, ταῦτα τὸ γραφεῖον μόνον τοῦ σώματος καὶ νὰ φέρῃ τὴν ἀνήκουσταν γνωμοδοτήσιν, ἕτερος ἐπήνεγκεν ὅτι ὁ ἀναφερομένος Η. Ζωγγάρος, καθὰ ἐξέφρασεν εἰς τινὰ μετ' αὐτοῦ γινόμενῶν συνδιαλέξεων, σκοπὸν ἔχει διὰ τῆς προκειμένης ἀναφορᾶς τοῦ νὰ προέλθῃ εἰς συμβιβασμὸν, καὶ τότε μόνον νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ δικαστήριον, ὅταν κατασταθῇ ἀνέφικτος ὁ συμβιβασμὸς· πρότεινε δὲ ἡ νὰ ἐκλεχθῇ ἐτέρᾳ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν τμημάτων τοῦ σώματος διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν, ἢ νὰ ἐπιφορτισθῇ τὸ γραφεῖον νὰ κάμῃ τὴν περὶ τῆς προκειμένης ἐξέτασιν ὁμοῦ μὲ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι λεγόντων ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους ἀπερρήκτο οὕτως· «τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ἐγγράφα, νὰ ἐξέτασῃ αὐτὰ ἐκκαμίνως καὶ νὰ φέρῃ ὀριστικὴν γνωμοδοτήσιν.»

Ἀναγνωσθείσα ἔπειτα ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 182 ἀναφορᾶς τελευταία γνωμοδοτήσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένετο παραδεκτὴ ὅπως ἔχει.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶπε τὰ ἔξῃς ὁ ἐνοικιαστὴς τοῦ ὄρκου τῆς σφύρας Ἄμπου καθύστεροι δόσεις τινὰς ἐκ τοῦ ὀφειλουμένου ἐνοικίου τοῦ παρελθόντος ἔτους 1854, καὶ ὅλας τὰς δόσεις τοῦ τρέχοντος ἔτους 1855· συνάμα δὲ ὁ αὐτὸς ἐνοικιαστὴς ἀνήκει νὰ λάβῃ ἰσαριθμοῦς δόσεις σφύρας, κατὰ τὸ συμβόλαιον, τὰς ὁποίας δὲν ἔλαβε. Περὶ τῆς ἀνωμολίας ταύτης ἔκκευεν ἤδη νῆαν τινὰ πρότασιν ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐξετάσῃ τὴν πρότασιν ταύτην ἐσκεμμένως καὶ καθόσον εὖρε αὐτὴν ἀξίαν παραδοχῆς εἴτε καθ' ὀλοκληρικὴν εἴτε τροποποιημένης, θέλει σπεύσει νὰ ὑποβάλῃ αὐτὴν εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα διὰ τοῦ ἀνήκουτος νομοσχεδίου προσέθηκε δὲ ἐπὶ τινος γινόμενης αὐτῶ ἐρωτήσεως περὶ τοῦ ἀν' πάσα γινόμενῃ σημερινῶν συζητήσεως βλέπτει τὴν διαπραγματεύσιν, ὅτι ταύτου ἔνεκα θεωρεῖ ἀνεγκλίαν ἴδω τὴν παῦσιν πάσης περαι-

τέρω συζητήσεως ἄχρι τοῦ πέρας τῆς περὶ ἧς πρόκειται διαπραγματεύσεως.

Ἄλλος δὲ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπήνεγκεν ὑπομνήσκω εἰς τὸν κύριον ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ἐνεργούντα ἀντὶ τοῦ ἀπόντος Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ἡ περὶ τοῦ ὄρυκτου τῆς σμύριδος ἐπερώτησις ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὸ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τὰς ἐπομέναις καθυστερήσεις τοῦ ἐνοικίου ἐκ μέρους τοῦ ἐνοικιαστοῦ Ἄμποτ ἐπραξεν ὅ,τι εἰς αὐτὴν ἐπεβάλλετο πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους, κατὰ τὸ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ῥηθέντος ἐνοικιαστοῦ συμβόλαιον καὶ ὅτι κατόπιν τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης ἐγένετο καὶ ἕτερα ἐπερώτησις περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ χαρτοσήμου κατὰ τὸν ἐπιψηφισθέντα πρὸ πολλοῦ νόμον, καὶ τῆς γενόμενης ἐπ' αὐτοῦ παραχαράξεως. Εἰς ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀπάντησεν, ὅτι δὲν εἶναι ἤδη εἰς θέσιν νὰ δώσῃ πληροφορίαν τινα περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ χαρτοσήμου.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1855 ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κύριος Ἀν. Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργῶς ἀνέγνω, καλωσομένῳ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, μετὰ τῆς συνοδουμένης αὐτῷ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχμῶν 1,394,000: 00 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχμ. 1,394,000: •

ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου. Εἰς τὰς συναπτομένας πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεις τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ καταρτίζονται οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν παραδοχὴν τῆς πιστώσεως ταύτης λόγοι, καὶ κατὰ συνέπειαν κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω περὶ αὐτῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰς λογιστικὰς διατυπώσεις ἡ γρῆσις τοῦ 1854 κλείει ὀριστικῶς τὴν 31 Ὀκτωβρίου λήγοντος, ἐπιίγομαι νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, Κύριοι, ἵνα σπεύσητε εἰ δυνατόν ταχύτερον τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, διὰ νὰ μὴ παρουσιασθῶσιν ἐπομένως εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς γρῆσεως ταύτης ὑπερβάσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΔΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, θέλει υποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηρηθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Ἀθήνησι τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΣΜΟΛΕΝΤΖ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερσάσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγῆται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀναπληρωτικὴ πίστωση ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ ἔτος 1854 δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου τριακοσίων ἑνενήκοντα τεσσαρῶν χιλιάδων, ἀριθ. 1,394,000, ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς κεφαλαιῶν καὶ ἄρθρων.

Κερ.	1.	Ἄρθρ.	1.	Μισθὸς ἀξιωματικῶν	δρ. 115,000
»	1.	»	2.	στρατοῦ	» 160,000
»	2.	»	μόνον τροφῆ	» 177,500	
»	3.	»	ὁμοίως νομῆ	» 60,000	
»	4.	»	1. ἡματισμὸς ἐπὶ τῆς καταθέσεως... »	240,000	
»	4.	»	2. ὁμοίως ἐκτὸς	» 10,000	
»	4.	»	4. Σκευὴ καθαριότητος	» 600	

» 5.	» 1.	Αντικατάστασις όπλισμού . . . »	250,000
» 5.	» 5.	Τύμπανα και σάλπιγγες . . . »	13,500
» 6.	»	μόνον. Ιππωνεία »	28,000
» 7.	» 1.	Αντικατάστασις ίπποσκευής . . »	7,500
» 7.	» 2.	Συντήρησις όμοίως . . . »	5,000
» 8.	» 1.	Αντικατάστασις στρατωνισμού . »	20,000
» 8.	» 3.	Ενοίκια ιδιωτικών οικιών . . . »	15,000
» 8.	» 4.	Φυλακεία »	1,000
» 9.	» 2.	Νοσηλεία στρατού »	17,000
» 10.	» 2.	Συγλείων Ευελπίδων »	20,000
» 11.	» 1.	Εξόδα γραφείου »	9,000
» 11.	» 2.	Επιτάβια γραφείων »	2,700
» 11.	» 3.	Υπομητάρια νεοπροβιβασθέντων »	600
» 12.	»	μόνον. Οδοιπορία και μετακομίσεις »	31,000
» 13.	»	μόνον. Στρατολογία »	7,500
» 15.	» 1.	Δαπάναι Στρατοδικείων »	1,600
» 15.	» 2.	Συντήρησις φυλακισμένων . . »	2,000
» 16.	» 1.	Συντήρησις οικοδομιών »	5,000
» 19.	»	μόνον. Χωροφυλακή »	75,000

Ο παρών Νόμος ψηφισθείς παρά της Βουλής και της Γερουσίας και παρ Ημών σήμερα κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ της εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Επίστρεψε δὲ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργῶς τὴν ὅσον ἐνεστί ταχύτεραν συζήτησιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου, καὶ διότι μετ' ὀλίγας ἡμέρας λήγει ἡ Βουλευτικὴ Σύνοδος καὶ κλείει ἡ χρῆσις τοῦ 1854, καὶ διότι αἱ δαπάναι αὐταὶ σήμερα δὲν ἐπιδέχονται καμμίαν μεταβολήν, δύνανται ὅμως βραδύτερον νὰ ἐξελεγχθῶσιν ὑπὸ τῶν βουλευτικῶν σωμάτων αὐστηρότατα κατὰ τὴν ἐξελεγχθῆν τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1854.

Τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν προέτεινε τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξελεγχθῆν τῆς παρουσιαζομένης ταύτης πιστώσεως καθ' ὑπερβάσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854.

Ἄτερος, ἂν καὶ θεωρῆ ἔλλογον τὴν πρότασιν τοῦ προαγορευ-
σαντος περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς, προέτεινεν ὅμως τὴν συζή-
τησιν τῆς πιστώσεως αὔριον καὶ ἀνευ προεξετάσεως ὑπὸ ἐπιτρο-
πῆς, διότι, καθὰ παρετήρησεν ὁ Κ. ὑπουργός, καὶ ὁ χρόνος ἐπι-
γεῖ καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς δὲν θέλει εἶσθαι ἀποτελεσματικὴ,
ὡς μὴ δυνήθησομένης ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν νὰ ἐπιτελεσθῆ ὅσον
δεῖ τὴν συζητημένην πίστωσιν.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ἂν καὶ θεωρῆ ἔλλογον τὴν
σύστασιν ἐπιτροπῆς, ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν δὲν ἤθελε συ-
σταθῆ ταιαύτη, ἐζήτησε τὴν συζήτησιν τῆς πιστώσεως ταύτης
τοῦλάχιστον κατὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν, διὰ νὰ προμελετή-
σωσιν οἱ Κ. Γερουσιασταὶ καὶ ἐν γνώσει ψηφίσωσιν τὴν πίστω-
σιν ταύτην οὐδεὶς προτίθεται νὰ ἀρνηθῆ τὴν πίστωσιν ταύτην
εἰς τὸν εὐρόντα κενὰ τὰ ταχεῖα ὑπουργῶν, καὶ εἰς ἐκ τούτου εἰ-
ρηθέντα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνεργήσῃ καθ' ὑπερβάσιν δαπάνας,
ἀλλ' εἶναι δίκαιον καὶ ὀρθὸν νὰ ἐξελεγχθῶσιν αἱ πιστώσεις τῶν
κερφαλαίων ἐρ' ὧν ἐγένοντο αἱ ὑπερβάσεις, διὰ νὰ καταδειχθῆ,
ἐὰν αὐταὶ ἐγένοντο νομίμως.

Ἄτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν πᾶσαν βραδύτητα καὶ συ-
ζήτησιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀκαιρον καὶ ἐλαττικὴν μάλιστᾶ
διὰ τὰς περιστάσεις θεωρῶν, προέτεινε τὴν συζήτησιν τῆς πι-
στώσεως κατὰ τὴν αὔριον, καθόσον αὕτη ἀπὸ πολλῶν μηνῶν
καθυποβεβλήμενη εἰς τὴν Βουλὴν ὑπῆρχεν.

Ἐπίνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης, ὅτι ἅπαντες εἶναι
πρόθυμοι νὰ συνδράμωσιν τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν δαπάνην ταύ-
την, ἂν καὶ καθ' ὑπερβάσιν γενομένην, διότι ἡ ὑπερβάσις αὕτη
δὲν ἦτο ἔργον αὐτῆς ταύτης τῆς Κυβερνήσεως ἀλλ' οὐρ' ἦτον
ὅμως πρέπει νὰ λάβωμεν πληροφορίας καὶ ἐξελεγχθῶμεν τὰς
καθ' ὑπερβάσιν δαπάνας καὶ τοὺς ὑπαγορευόμενους αὐτῆς λόγους,
καὶ πρὸς τοῦτο νὰ δοθῆ τοῦλάχιστον δύο ἡμερῶν καιρὸς εἰς
τὴν Γερουσίαν, ἥτις σήμερα μόνον λαμβάνει γνώσιν τῆς πι-
στώσεως ταύτης, διότι σήμερα τῇ ὑποβάλλεται τὸ ὅτι ἦτο
ἀπὸ μηνῶν καθυποβεβλήμενη εἰς τὴν Βουλὴν (καὶ ἐν τούτοις
ἔμεινεν ἀσυζήτητος, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν παρουσιάζετο εἰς
τὰς Βουλὰς διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν συζήτησιν αὐτῆς,) δὲν εἶναι λό-
γος ἰσχυρὸς νὰ ἀναγκάσῃ ἡμᾶς νὰ ψηφίσωμεν ἐσπευσμένως καὶ
ἐν ἀγνοίᾳ τὴν πίστωσιν ταύτην, τὴν ὅποιαν τὸ ὑπουργικὸν
συμβούλιον, οὗτινος ἀπῆρτιζον τότε μέλος, εὗρεθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην
νὰ προκαλέσῃ διὰ Β. Διατάγματος, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ
καθ' ὑπερβάσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ πληρωμαὶ μέχρι τῆς διὰ
νόμου ἐπιψηφίσεως αὐτῶν, ὅτε ὑπάρχει εὐρύ τὸ στάδιον εἰς τὸν
νομοθέτην διὰ νὰ βασανίσῃ δεόντως τὰ περὶ αὐτῶν, δίδων διὰ
τοῦ τρόπου τούτου τοῦλάχιστον ἐν παράδειγμα διὰ ταιαύτην
σημαντικὴν ὑπερβάσιν γενομένην παρά τοὺς νόμους καὶ χωρὶς
διασάφην τῆς πραγματικῆς χρήσεως αὐτῆς.

Ἐπίνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρησίδης. Ἄν δὲν ἀπατάται, ὁ
περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος λέγει ρητῶς ἐν τῷ ἀρθ. 15 ὅτι

ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν διὰ Β. διατάγματος χορηγοῦνται ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις διὰ μόνας τὰς δαπάνας, τὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων προβλεφθεῖσας καὶ βεβαίως ἐν τῷ ἐνιαυσίῳ νόμῳ τῶν ἐξόδων κατονομασθεῖσας, ὡς ἐπιδικτικὰς τοιαύτης αὐξήσεως· καὶ ἐν τῷ 16 ἄρθρῳ, ὅτι χορηγοῦνται ἑκτακταὶ πιστώσεις ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν διὰ Β. διατάγματος διὰ τὰς ἑκτάκτους καὶ κατεπειγούσας ὑπηρεσίας τὰς μὴ προβλεφθεῖσας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ· ἀλλὰ τὰ κεφάλαια ὅλα, ἐφ' ὧν ἐγένοντο αἱ ὑπερβάσεις, προβλέποντο ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπετρέπετο ὑπὸ τοῦ νόμου ὑπερβάσεις δαπάνης· ὅταν γίνωνται τοιαῦται ὑπερβάσεις, φέρονται εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν μὲ τὸν ἀπολογισμὸν, καὶ λέγονται συμπληρωτικαί, ἄρθρ. 20. Αἱ δαπάναι ὅμως, ἐφ' ὧν ζητεῖται ἡ πίστις ἐγένοντο εἰς ἐπαγὰς ἀνωμάλους, διὰ τοῦτο δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἐξαιρετικῶς διὰ τὰς περιστάσεις τὴν πίστιν αὐτῶν, ὡς ἑκτακτον, ἂν καὶ δὲν εἶναι ἑκτακτος, καθόσον ἀφορᾷ δαπάνας προβλεπομένας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ· ἀφ' ἑτέρου ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ἐν καιρῷ καθυπέβαλε τὴν πίστιν ταύτην, ἀλλ' ἕνεκα τῶν περιστάσεων ἐβράδυνε νὰ συζητηθῆ, ἐπειδὴ κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἡ βραχύτης τῆς συζητήσεως καὶ ἡ πλατεία ἀνάπτυξις κατὰ τὴν συζήτησιν διὰ τὰς περιστάσεις δύναται νὰ εἶναι βλαπτικὴ, ἐπειδὴ τέλος ἡ γῆσις τοῦ 1854 μετ' ὀλίγης ἡμέρας, κλείει, καλὸν εἶναι νὰ δεχθῆ τὸ σῶμα τὴν ἀνευ μὲν πρᾶξετασεως ὑπὸ ἐπιτροπῆς συζήτησιν τῆς πιστώσεως, ἀλλὰ μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ τότε νὰ ψηφίσωμεν ταύτην ὡς συμπληρωτικὴν πίστιν, ἐπιφυλαττόμενοι, ὅταν ὑποβληθῆ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1854, νὰ ἐκφράσωμεν μὲ περισσοτέραν περινοίαν τὰς ἐπ' αὐτῶν γνώμας μας· καὶ τότε ἴσως θίλει εἰσθαι ὁ καταλληλότερος τόπος καὶ χρόνος.

Ἀπάντησεν ἕτερος, ὅτι δὲν εἶναι τῆς παρούσης ὥρας ἡ ἐξέτασις τῆς ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἀναβολῆς τῶν ἐργασιῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται νομοσχέδιον, ἂν καὶ σήμερον μόλις ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν Γερουσίαν, διενεμήθη ὅμως εἰς τοὺς Κ. Γερουσιαστὰς ὑπὸ τοῦ γραφείου τῆς Γερουσίας πρὸ πέντε σχεδὸν μηνῶν, καὶ ἕκαστος ἔλαβε τούτου γνώσιν, ἔστω καὶ οἰονεὶ ἐξωδίκως· ὥστε διήμερος ἀναβολὴ δὲν δύναται ἐπὶ πλέον νὰ εἶναι ἀναγκαία· ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς ἦτο ἀναγκαία καὶ ἰδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ τὰ μάλιστα εἰς φωτισμὸν τοῦ σώματος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπίκειται ἡ κλείσις τῆς γῆσις τοῦ 1854, ἀνάγκη νὰ συζητηθῆ αὔριον.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τὸ γραφεῖον βεβαίως διέταξε τὴν διανομὴν τῆς πιστώσεως ταύτης καὶ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἀλλὰ καὶ οὗτος καὶ πολλοὶ ἄλλοι δὲν ἔλαβον ταύτην, ὥστε οἱ περισσότεροι σήμερον δὲν εἶναι ἐν γνώσει τῆς πιστώσεως ταύτης.

Ἐνταῦθα ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα προεδρίσκει τὴν αὔριον ὡς ἡμέραν συζήτησεως τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ προσωρινῶς τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ἀνέγνω τὸ ἐξῆς νομοσχέδιον, μετὰ τῆς συνοδευούσας αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ἐπὶ κλειστον νομοσχέδιον περὶ παραδοχῆς τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη. Κρίνω δὲ περιττὸν νὰ ἔλθω εἰς ἀνάπτυξιν τῶν λόγων, οἵτινες προκάλεσαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ μέτρον τοῦτο, καθόσον ἐν τῇ ἐπισυναπτομένῃ ἐκθέσει τοῦ πρῶην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ Κ. Π. Ἀργυροπούλου καταφαίνονται οὗτοι ἑκτανῶς, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλῶ ἵνα σπεύσητε τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν. κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήναι τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσκαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐντὸς τοῦ Κράτους κυκλοφορία καὶ ἡ παρὰ τῶν δημοσίων ταμείων παραδοχὴ τῶν ἐπομένων Τουρ-

δικών νομισμάτων, ὧν ἡ ἐν τῷ νομισματοκοπιῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκτύπωσις χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους Αἰγύπτου 1255 καὶ ἐντεῦθεν, ἦται

1. Γαλλήρου ἀργυροῦ τῶν 20 γρασίων
2. Φλωρίου χρυσοῦ τῶν 100 »
3. Τοῦ ἡμιστεῦς αὐτοῦ τῶν 50 »

Ἄρθ. 2. Ἡ τιμὴ, καθ' ἣν τὰ ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ κατανομιζόμενα νομίσματα θέλουσιν εἶσθαι παραδεκτὰ εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, προσδιορίζεται πάντοτε διὰ Β. διατάγματος δημοσιευομένου διὰ τῆς Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ο παρῶν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιεῖσθαι διὰ τῆς Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Τῆς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν πρόετινε τὴν τύπωσιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου καὶ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς πρὸς προζέτασιν αὐτοῦ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ βασανισθῆ σπουδαίως τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ νὰ γίνωσι γνωστὰ τὰ αἴτια, τὰ ὑπαγορευόμενα τὴν κυκλοφορίαν τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων, ἐν ᾧ ὁ νόμος ἀπαγορεύει τὴν κυκλοφορίαν αὐτῶν· ἡ κυκλοφορία τῶν νομισμάτων τούτων εἶναι πρόξενος ζημίας εἰς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πολίτας, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συσταθῆ ἐπιτροπὴ πρὸς προζέτασιν σπουδαίαν τοῦ νόμου.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν τύπωσιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κανελλόπουλος, εἶπε· Γνωστὸν ὅτι ἐψηφισθησαν δύο νόμοι, διὰ τοῦ ἐνὸς ἐπετρέπετο εἰς ἕκαστον Ἴόνιον ἐργάτην ἡ ἐξαγωγή 25 κοιλῶν σιτηρῶν ἀνευ τέλους, διὰ τοῦ ἑτέρου ἐπετρέπετο ἡ ἀνευ τέλους ἐξαγωγή τῆς βρώμης· ἐκ τῶν νόμων τούτων ὠφελούμενοι τινες κατάρθωσαν, καθ' ἃς ἔγω θετικῶς πληροφορίας, νὰ ἐξαγάγωσιν ἐκ τῆς Πελοποννήσου πλέον τῶν 100,000 κοιλῶν σίτου, ἐξ ὧν 14,000 κοιλὰ ἀπὸ μόνον τὴν Ὀλυμπίαν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα, τοῦ ὅτι ταῦτα προέρχονται ἀπὸ θεριστικά τῶν Ἰονίων ἐργατῶν ἐν ᾧ θερισταὶ Ἴονιοι ποτὲ δὲν εἶναι πλέον τῶν 300, ἠγόρασαν ἀπὸ τοὺς κατοίκους σιτηρὰ ἅπαντες οἱ Ἴονιοι ἐργάται 3,000 ἕως 4,000, ἐξήγαγον ἀπὸ 25 κοιλὰ ἕκαστος, ὡς δέθεν προερχόμενα ἀπὸ θεριστικά· ἄλλοι ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι ἐξήγουν βρώμην, ἐξήγαγον σίτον ὀλόκληρα πλοῖα, καλύπτοντες τὰ ἄνω τοῦ φορτίου μὲ βρώμην. Τοιαῦται καταδολεῖσσις εἶπετο νὰ αὐξήσωσι τὴν ὑπερτίμησιν τῶν σιτηρῶν εἰς τὸ ἀνοικονόμητον, καὶ ρόβος

εἶναι μήπως καὶ ἤδη ἐξακολουθῶσιν ἐξάγοντες τὸν ἀραθόσιτον ἢ ὑπὸ τὸ πρόσχημα, τοῦ ὅτι προέρχεται ἀπὸ θεριστικά τῶν Ἰονίων, ἢ ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς βρώμης. Εἰρηκόλιεσθαι διὰ ταῦτα τὴν προσηγὴν τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, πρὸς κατάπτωσιν καταχρήσεως ἐχούσης οὐσιώδη ἐπιβρῶσιν εἰς τὴν τιμὴν τῶν σιτηρῶν, εἰς ἐποχὴν μάλιστα, καθ' ἣν ὁ τόπος ἔχει μεγίστην αὐτῶν ἀνάγκην.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν· ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔχει ὑπὸ σέβην νομοσχεδίων περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν ἐν γένει, τὸ ὅποιον αὐρίον εἰσάγει εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ μετὰ τὴν ψήφισιν αὐτοῦ ἀμέσως θέλει εἰσαγάγει εἰς τὴν εὐψήφισιν τῆς Γερουσίας, ὥστε τοῦ λοιποῦ θέλει προλαμβάνεσθαι πᾶσα κατάχρησις κατὰ τὴν ἐξαγωγήν.

Ἡ Γερουσία καὶ μετὰ τὴν δοθείσαν ταύτην πληροφορίαν ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου ἀπεράσισε νὰ σταλῆ ἀπόβημα τῶν λεγθέντων πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον διὰ νὰ ἐπιστάσῃ τὴν προσηγὴν τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, ὥστε νὰ μὴ λαμβάνωσι χώραν τοιαύται καταχρήσεις.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς αὐρίου τὴν σύστασιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραγμῶν 1,394,000:00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὸ ἔτος 1854.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χατζίσκος
Α. Χαράλαμπος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1855. Ἡμέρα Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχιάης ἐκέρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμιδῆς λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Καὶ ὡς πολίτης Ἕλλην καὶ ὡς μέλος τῆς Γερουσίας δικαιοῦμαι νὰ κάμω ἐν παράπονῳ, τὸ ὅποιον ἀφορᾷ τὸ παρελθὼν ὑπουργεῖον ἢ τὴν ἀρμόδιαν ὑπαλληλίαν, καὶ ἐπειδὴ τὸ παράπονόν μοι

τούτο είναι λίαν σπουδαῖον παρακλῶ τὰ μέλη τῆς Γερουσίας νά εὐχαριστηθῶσι νά μέ ἀκούσωσι μέ προσοχῆν. Ἐνθυμείσθε, ὅτι σπονῆ τις διεδόθη περί τὰς ἀρχάς Ἰανουαρίου ε. ε. κατ' ἐμοῦ, ὅτι δῆθεν ἐπεβουλεύθη τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος διὰ τινος γράμματός μου πρὸς ἐπίσημον ὀθωμανὸν φίλον μου ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὸ προμερὸν τοῦτο ἀκουσμα, Κύριοι, ἢ ἡ καταθῶνις αὕτη σκευωρία ἐπὶ τοσούτον μέ κατέπληξεν, ὥστε δι' ὀλοκλήρους ἡμέρας τινὰς μένων κατάκλειστος εἰς τὴν οἰκίαν μου δὲν ἔδυνάμην νά συμβιβάσω μέ τὴν ἀθωότητά μου· τὸ μέγεθος τῆς ἀσυνειδησίας τῶν προσώπων, τῶν τολμησάντων νά πλάσωσι τὴν τοιαύτην σκευωρίαν· ἀλλ' εὐτυχῶς ὀλιγώταται παρήλθον ἡμέραι καὶ τὰ ψεύδη ταῦτα διελύθησαν ὡς ἰσθὸς ἀράχνης, διότι τὸ νόημα κοινόν, εἰς τὴν ὀξυδερκειαν τοῦ ὁποίου οὐδὲν κρυπτὸν νά ὑπάρξῃ δύναται ἐπὶ πολὺ, ἀδόλιγος ἐκτιμῶν τοῦς συμπολίτας του, καὶ μάλιστα τοῦς ἀπ' ἀρχῆς ἀρροισθέντας εἰς τὴν πατρίδα διὰ πάσης θυσίας καὶ παντὸς μέσου πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς, ἐν πεποιθήσει ἀπέκρουσε καὶ κατέπτυσε ταῦτα· μὴ θέλων δὲ ὡς μέλος ἀνήκον εἰς τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα νά ἔλθω εἰς τὸ βῆμα διὰ νά ἀποκρούσω τὰς τοιαύτας πλεκτάνας πρὶν ἢ ἀγνῆ ἢ δικαιοσύνη ἀποφανθῆ ἐπ' αὐτῶν καὶ στηλιτεύσει τοῦς αἰτίους καὶ συναίτιους τῆς τοιαύτης συκοφαντίας, προσέφυγα εἰς αὐτὴν καὶ κατεμήνυσα κατ' ἀνάγκην ἀπόλυτον τὰ παρκαυθέντα ἢ ὅπως ἄλλως ὀργηθέντα εἰς τὴν δημοσίευσιν τούτων ὄργανα τῆς δημοσιότητος· ἡ καταμήνυσίς μου αὕτη ἐγένετο τὴν 12 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ ἀρῶ μέχρι τοῦ Μαρτίου μόλις συνεπληρώθη ἡ ἀνακριτικὴ ἐργασία καὶ ἐστάλη εἰς τὴν ἐνταῦθα εἰσαγγελίαν, μετροῦνται ἔκτοτε ἑπτὰ μῆνες καὶ ἡ εἰσαγγελία αὕτη οὔτε κατὰ τὸ καθῆκόν τῆς, οὔτε κατὰ συνέπειαν ἀλλεπακλήλων παρακλήσεων καὶ ἀναφορῶν μου ἐστάθη δυνατόν νά φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ συμβούλιον, καὶ οὕτω κατὰ μοναδικὸν παράδειγμα μέλος ἀνήκον εἰς τὸ νομοθετικὸν τοῦτο Σῶμα, εἰς τὴν ὅλην λέγω Κυβέρνησιν, ἀρέθῃ ὅχι ἀσκόπως βέβαια ὑπὸ τὸ βῆρος τοιαύτης συκοφαντίας, ἐνῶ τοιαύτη διαγωγή ἢ δέσμευσις τῆς δικαιοσύνης δὲν ἔπρεπε νά δευχθῆ οὐδὲ εἰς τὸν παρκαυρὸν πολίτην· ἐπειδὴ δὲ λήγει ἡ σύνοδος καὶ δὲν γνωρίζω πότε ἄλλοτε ἔδυνάμην νά ζητήσω ἐγκαίρως πῶς τὴν πρόδον τῆς δεσμευμένης ταύτης ὑποθέσεως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νά κάμω γνωστὸν τὸ δίκαιον παράπονόν μου τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, παρακαλῶν ὀλόκλη-

ρον τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον νά λάβῃ τοῦτο ὑπ' ὄψιν καὶ νά διατάξῃ τὰ εἰκότα.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεγόμενα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἢ ὑπόθεσις, εἶπε, περί ἧς ἐμίλησεν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς εἶναι ἄγνωστος εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἔδῃ δὲ λαθὼν γνῶσιν ταύτης, ἄς εἶναι βέβαιον τῇ Σῶμα, ὅτι περὶ αὐτῆς, ὡς καὶ περὶ πάσης ἄλλης τοιαύτης τὸ ὑπουργεῖον θέλει λάβει πάντοτε μέτρα.

Εἰπόντων δὲ ἄλλων, ὅτι πρέπει νά σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν παρόντων πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὰ περικτῆρω ἢ Γερουσία παρεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀπαγγελλάντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ σύγκλησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμ. 1,394,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργεῖου τῶν στρατιωτικῶν τοῦ ἔτους 1854, καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλαμίδης ἐπέφερε τὰ ἀκόλουθα. Κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε παραδεγμένον σύστημα ἐπὶ τῆς ὑποβολῆς τῶν πιστώσεων, ἀναγκαιῶς φέρονται διὰ τῆς αἰτιολογιακῆς ἐκθέσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν οἱ λόγοι ὅλων τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ὑπερβάσεων, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ σύνολον τῆς διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ζητουμένης ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως· οἱ λόγοι οὗτοι παραδεχθῆσόμενοι, ὡς ἔχουσι, θέλουσι σχηματίσει ἐν δέοντι χρόνῳ τὴν βάσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ τινες ἐξ αὐτῶν πραγματεύονται περὶ ζητημάτων μὴ εὐκαταλήπτων, ἕτεροι περὶ ἀντικειμένων ἀβεβαίων, καὶ ἄλλοι περὶ ὑπερβάσεων ἀντιβανουσῶν εἰς ῥητοῦς νόμους (τὰς ὁποίας ἀπέχω ἤδη νά ἀναφέρω ἐν λεπτομερείᾳ ὡς γνωστὰς ἤδη εἰς τοῦς ἀντιγνώσαντας τὴν ἐκθεσιν ΚΚ. Γερουσιαστῆς,) τούτου ἕνεκα δὲν εἶναι δίκαιον καὶ ὀρθόν νά παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ἀπὸ τοῦδε τοῦς λόγους τούτους ὡς ἰσχυροῦς, διότι ἄλλως θέλει προδικάσει τὴν βάσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ ἀποστερήσει οὕτω τὰ μέσα τῆς ἐξελέγξεως.

Εἶναι βέβαιον, ὅτι δὲν δυνάμεθα ἤδη νά ἀρνηθῶμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν συνδρομὴν μας, δι' ἧς θέλει δυναθῆ νά τακτοποιήσῃ καὶ συμπληρώσῃ τὰ μένοντα κενὰ ἐντὸς τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ Κράτους· χορηγοῦντες ὅμως τὴν προκειμένην πίστωσιν πρέπει νά διακρίνωμεν, ὅτι χορηγοῦμεν αὐτὴν ἀπλῶς πρὸς μόνον τὴν τακτοποίησιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων, καὶ ὅτι δὲν ἐννοοῦμεν συνάμα παραδεκτέους τοῦς ἀναφερομένους εἰς τὴν ἐκθεσιν λόγους τῶν ὑπερβάσεων τούτων, διότι κῦται θέλου-

σιν εξελεγχθῆ ἐν καιρῷ, ἥτοι κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἥτις πρέπει νὰ ἐγῆ εἶσιν τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἰς τὸν ἢ πιστώσει αὐτὴ ἀνάκει ὀρισμένα, ὡς καὶ τὰς καθιερωμένας ἐν γένει διατυπώσεις, καὶ διότι ἄλλως τε αὐταὶ θέλουσι καταλογισθῆ εἰς ἕνα οὐκ ἀνάκει.

Εἰπόντος ἄλλου ὅτι ἡ ζητούμενα διάκρισις εἶναι πρότασις εὐλογημένης περὶ ἧς τὸ Σῶμα πρέπει νὰ ἀποφανθῆ πρὶν τῆς παραδοχῆς τῆς προκειμένης πιστώσεως, ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπαντῶν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς παραγροῦσαντας ἐπήνεγκεν, ὅτι τῶντι ἡ προκειμένη πιστώσις γορηγῆται κατὰ τύπον, ἡ δὲ κατ' οὐσίαν συζήτησις αὐτῆς ἀνάκει εἰς τὴν ἐξελεγχθῆ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Εἶναι ὅθεν περιττὸν νὰ διακριθῆ ἤδη ὅτι τὸ Σῶμα ἐπιφυλάττεται νὰ ἐπιξεργασθῆ τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος ὑπερβάσεις κατὰ τὴν ἐξελεγχθῆ τοῦ ἀπολογισμοῦ, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο μένει εἰς τὸ Σῶμα οὐκ ἔστιν καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη ἤδη τῆς τοιαύτης διακρίσεως.

Κατὰ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ Νόμον (ἄρθρον 15), ἀντέλεξεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Καρακατζάνης, αἱ ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις γορηγῶνται διὰ μόνον τὰς δαπάνας τὰς ἐν τῷ ἐνιαυσίῳ Νόμῳ τῶν ἐξόδων ῥητῶς κατονομασθεῖσας ὡς ἐπιδεκτικὰς τοιαύτης αὐξήσεως, τὸ δὲ περὶ τούτων νομοσχέδιον (ἄρθρον 17) ὑποβάλλεται εἰς τὰς Βουλὰς πρὸς ἐπικύρωσιν πρὸ τῆς παρουσίας τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπειδὴ δὲ αἱ περὶ ὧν πρόκειται ὑπερβάσεις δὲν εἶναι τοιαῦται καὶ δὲν ἐγένοντο συμφωνίως μετὰ τὸν Νόμον, διὰ ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ παραδεχθῆ ἤδη τὴν κατὰ τύπον ἐπικύρωσιν τῆς προκειμένης πιστώσεως, μὴ ἔχουσαν ἐπιφρόνη τινα εἰς τὴν οὐσίαν, καὶ ἐν καιρῷ νὰ μᾶς ὑποβάλῃ τὰ ἀρκούντα ἔγγραφα διὰ νὰ ἐνεργήσωμεν τὴν τακτικὴν ἐξελεγχθῆ αὐτῆς διὰ μᾶς ἐπιτροπῆς, ἥτις πρέπει νὰ ἀποφασισθῆ ἀπὸ τοῦδε, καθόσον μάλιστα δὲν δύναται ν' ἀρνηθῆ, ὅτι ἡ ἐξελεγχθῆ πάσης ὑπουργικῆς πράξεως ἀνάκει εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ἐπέφερεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, τοὺς ἐν ἰσχύϊ λογιστικοῦ νόμους εὐρίσκωμεν, ὅτι αἱ προκειμένα ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις οὔτε εἰς τοὺς νομικοὺς τύπους, οὔτε εἰς τὰς νομικὰς διατάξεις στηρίζονται· τούτου δὲ ἕνεκα δύναμεθα νὰ εἰπωμεν, ὅτι καὶ ὁ πρὸ ὀλίγου ἐπιφρονισθεὶς προϋπολογισμὸς τοῦ ε. ε. 1855 εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν ὑπάγεται, διότι δὲν εἰσῆχθη εἰς τὰς Βουλὰς πρὸ τῆς ἀνάστασης τοῦ

ἔτους, τοῦ ὁποῖον φέρει τὸ ὄνομα, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου· ἀλλ' ἡ μὴ ἐγκλίσις αὐτῆς ὑπόθεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ δικαιολογῆται διὰ τῶν ἐκτάκτων καὶ ἀκαταμαχῆτων περιστατικῶν τῆς ἐνακνήσεως νόσου γολέρας καὶ λοιπῶν, αἵτινα συνέβησαν κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους 1854, ὅτι εἶδει νὰ εἰσῆχθῆ οὗτος εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα· καθόσον ὁμοῦ ἀρῶν τὰς προκειμένας ὑπερβάσεις δὲν ἠδύναται αἱ λόγοι οὗτοι, οὔτε ἐξηγήθησαν ποσῶς αἱ νομικαὶ διατάξεις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ῥηθέντος περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις γορηγῶνται διὰ μόνον τὰς ἐν τῷ ἐνιαυσίῳ νόμῳ τῶν ἐξόδων ῥητῶς κατονομασθεῖσας δαπάνας ὡς ἐπιδεκτικὰς τοιαύτης αὐξήσεως· κατὰ δὲ τὸν ἐνιαυσίον νόμον οὐδεμίαν ἀναπληρωματικὴν πιστώσιν γορηγῆται διὰ II. διαταγμάτων ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργεῖου τῶν Στρατιωτικῶν· ὅτι αἱ προκειμένα ὑπερβάσεις ἐγένοντο ἐκτός τῶν νομικῶν διατάξεων ἐν τούτοις αἱ ὑπερβάσεις αὐταὶ ἐγένοντο, ἡ δὲ γορηγῆσις τοῦ ἔτους 1854 κλείει κατὰ τὴν 31 λήγοντις μηνὸς Οκτωβρίου, ἥτοι μετὰ ἑννέα ἡμέρας, τούτου ἕνεκα ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τὰς ὑπερβάσεις ταύτας διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ κράτους, διότι ἄλλως τὰ βιβλία θέλουσι μείνει ἄλλοιπῶ, καὶ ἡ ἄλλοιπις θέλει εἶσθαι ἀνεπανόρθωτος· δὲν ἀρνοῦμαι, ὅτι δικαιοῦμεθα νὰ ἐξελεγχθῶμεν τὰς προκειμένας πιστώσεις, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ συμμερισθῶ τὴν γνώμην τοῦ πρώτου ἀφρονισθέντος, τοῦ νὰ παραδεχθῶμεν μὲν κατὰ τύπον τὰς πιστώσεις ταύτας ἤδη, νὰ ἐλθωμεν δὲ κατόπιν καὶ ἐν καιρῷ εἰς τὴν ἐξελεγχθῆ, διότι τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀσυμβίβαστον. φρονῶ δὲ, ὅτι καταλληλότερον εἶναι νὰ ἐρισθῆ ἢ νὰ σχηματισθῆ ἀπὸ τοῦδε ἡ ἀνάκουσα ἐπιτροπὴ τῆς ἐξελεγχθῆς, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους νὰ γορηγῆται αἱ προκειμένα πιστώσεις διὰ νὰ γίνωσιν αἱ ἀνάκουσαι ἔγγραφα εἰς τὰ λογιστικὰ βιβλία, καθόσον ἐν καιρῷ τῆς ἐξελεγχθῆς δύναται νὰ ἀποδειχθῆ εἰς ποῖον ἐπιβαρύνωσιν αἱ παράνομοι ὑπερβάσεις ἐκ τῶν τοιούτων πιστώσεων.

Νομίζω, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι ἀπλοῦστατον, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης, διότι καὶ ὁ νόμος εἶναι σαφής· ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος ἀπαιτεῖ, ὅτι ἐκάστη δαπάνη νὰ προϋπολογίζεσθαι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ μὴ ἐκτιμηθῆ δαπάνη τις ἀρκούντως κατ' ἀνάγκην ὁ αὐτὸς νόμος ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 προέβλεψε, ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν νὰ δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ λαμβάνῃ ἀναπληρωμα-

τικὰς πιστώσεις ὑπὸ τῶν Βουλῶν, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, διὰ μόνως τὰς δαπάνας τὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων προβλεφθεῖσας, καὶ ῥητῶς ἐν τῷ ἐνιαυσίῳ νόμῳ τῶν ἐξόδων κατανομαθεῖσας, ὡς ἐπιδεικτικὰς τοιαύτης αὐξήσεως.

Ἐάν ὅμως αἱ διάφοροι πιστώσεις δὲν ἦσαν ἐπαρκεῖς καὶ ἐάν τὸ Ὑπουργεῖον ἔκαμεν ὑπερβάσεις ἐπὶ ἐκείνων τῶν κεραλαίων καὶ ἄρθρων, ἅτινα δὲν κατανομαθεύθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ὁ αὐτὸς Νόμος προβλέπει καὶ δι' αὐτὴν τὴν περίπτωσιν. Ἐπὶ τῷ ἄρθρῳ 20 βραβεῖ ταῖς ἐξῆς γαργυρῶνται συμπληρωτικαὶ πιστώσεις ὑπὸ μὲν τοῦ Βασιλέως ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν διὰ τὰς κατανομαθεῖσας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπερσεῖας, ὑπὸ δὲ τῶν Βουλῶν ἀπ' εὐθείας διὰ τὰς μὴ κατανομαθεῖσας ὑπερσεῖας κατὰ τὸ ἄρθρ. 15, καὶ ἡ πληρωμὴ αὐτῶν τῶν ὑπερβάσεων τότε μόνον γίνεται, ὅταν συμπερικληθῶσιν εἰς τὰ προσδιοριζόμενα διὰ τοῦ Νόμου περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ πληρωτέα ὑπόλοιπα.

Ἐάν λοιπὸν Ὑπουργὸς τις θελήσῃ νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τοῦ νὰ κάμῃ δαπάνας πέραν τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν Νόμων, δύναται νὰ κάμῃ αὐτάς, ἀλλ' ὀφείλει νὰ φέρῃ τὰς ὑπερβάσεις ταύτας εἰς τὰς Βουλὰς ὁμοῦ μὲ τὸν προϋπολογισμόν τοῦ ἀρμοδίου ἔτους.

Ἄν ἡ προκειμένη πίστις, ἣτις ζητεῖται ἤδη, ὡς ἀναπληρωτικὴ ἀφορᾷ δαπάνην μὴ γενομένην, ὁ Νόμος προβλέπει κατ' αὐτὸν δυνάμει νὰ συζητήσωμεν αὐτὴν νὰ τὴν παραδεχθῶμεν ἢ νὰ τὴν ἀπρὸριζώμεν ἢ νὰ τὴν τροποποιήσωμεν, ἐπιφυλακτόμενοι νὰ κάμωμεν τὴν θέουσαν ἐξέλεξιν ἐν τῷ ἀπολογισμῷ· ἂν δὲ ἀφορᾷ δαπάνην γενομένην ἤδη, ἡ πίστις αὕτη δὲν εἶναι πλέον ἀναπληρωματικὴ, ἀλλ' εἶναι συμπληρωτικὴ, ἐξελέγγεται δὲ καὶ ἀπορασίεται ὁμοῦ μὲ τὸν ἀπολογισμόν τῆς χρήσεως τοῦ 1854, ὅταν οὗτος ὑποβληθῇ εἰς τὰς Βουλὰς κατὰ τὸν ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1856.

Ἄν βλέπω ἐπομένως τὴν ἀνάγκην, ὅπως τὴν βλέπουν τινὲς τῶν προαγορευσάντων συναδελφῶν μας τοῦ νὰ ψηφισθῇ αὕτη πρότης λέξις τῆς χρήσεως· ἀλλ' ἐντούτοις μολονότι τὸ Νομοσχέδιον παρυσιαζει τὴν προκειμένην πίστιν ὡς ἀναπληρωτικὴν, εἶναι πλέον παραβέβαιον, ὅτι πρόκειται περὶ δαπάνης γενομένης ἤδη ἢτοι περὶ ὑπερβάσεως, τὴν ὅποιαν ἠδύνατο μὲν νὰ κάμῃ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός, ὀφείλε δὲ νὰ μᾶς τὴν παρουσιάσῃ ἐν καιρῷ ὁμοῦ μὲ τὸν ἀπολογισμόν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσῆλθῃ ἤδη τὸ περὶ τῆς πιστώσεως ταύτης Νομοσχέδιον καὶ ἀπεράσισε χθὲς ἡ Γε-

ρυσία νὰ τὴν συζητήσῃ, ἐπειδὴ δυστυχῶς ἡ ὑπερβάσις αὕτη καὶ ἐγένετο καὶ ἐπληρώθη ἐναντίον τοῦ Νόμου, καὶ λέγω ἐναντίον τοῦ Νόμου, διότι ποτὲ δὲν ἐνόησεν ὁ Νομοθέτης ὅτι δύναται οἱ ὕπουργοὶ νὰ κάμωσι τοιαύτας ὑπερβάσεις, αἱ ὅποια καθιστῶσιν ἰδανικὴν τὴν ὑπουργικὴν εὐθύνην, διότι εἶναι ἀνώτεραι τῆς δυνάμεως παντὸς ὑπουργοῦ ἑλληνος τοιαύτησιν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον ἀπορριθῆ ἀπὸ τὰς Βουλὰς, καὶ μολονότι εἶναι ὁμολογούμενον ὅτι ὑπέπεσαν εἰς μεγίστην παρανομίαν καὶ ὁ Ὑπουργός, ὅστις ἐνήργησε τὰς δαπάνας ταύτας καὶ ἐκείνος ὅστις ἐδέχθη καὶ τὰς ἐπλήρωσε, μ' ἄλλον τοῖτο ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ παραβάσεις αὗται τοῦ Νόμου ἐγένοντο ἐντὸς ἐνὸς ἔτους, εἰς τὸ ὅποιον καταριθμῶνται πολλαὶ καὶ μεγάλαι ἀνωμαλίαι, ἀφοῦ μέχρι τοῦδε φρονίμως φερόμενοι ἐρρίψαμεν τὸν πέπλον εἰς τινὰς ἄλλας παρακτροπὰς τῆς αὐτῆς κατηγορίας, θεωρῶ πολιτικῆς συνέσεως ἔργον νὰ κλείσωμεν καὶ αὐτὴν τὴν πληγὴν, εὐχόμενοι καὶ φροντίζοντες συνάμα, ὥστε νὰ μὴ συγχωρηθῶσι τοῦ λοιποῦ τοιαύται τολμηραὶ παρανομίαι· καθόταν δὲ ἀφορᾷ τὸ νὰ ἐξελέγξωμεν τὴν πίστιν αὕτην μετὰ ταῦτα, ἢτοι ἀφοῦ ἤδη τὴν ψηφίσωμεν, μέτρον τὸ ὅποιον τινος τῶν προαγορευσάντων θεωροῦν ἀποτελεσματικόν, λέγω ἀπὸ τοῦδε ὅτι, τὸ κατ' ἐμὲ, τὸ μέτρον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν σπουδαίαν συνέπειαν, καθότι ἀφοῦ ἀπαξ ψηφίσωμεν τὴν πίστιν, καὶ τὴν ψηφίσωμεν ὅπως μᾶς παρουσιάξεται ὀνομασί δι' ἑαυτὸν κλάδον τῆς ὑπηρεσίας, ἢ μετὰ ταῦτα ἐξέλεξις, εἴτε κατὰ τὴν ἐξέλεξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ γενομένη εἴτε ἰδίως, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπιρροήν, ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης, ἀφοῦ αὕτη ἐνεκρίθη ἤδη, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς τύπους.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Παλαμίδης, προσέθηκεν δὲν παραδέχομαι τὴν ἐνοστάσιν, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιβῶμεν εἰς τὴν ἐξέλεξιν ἐξόδων, γενομένην μάλιστα ἐκτὸς τῶν βάσεων τοῦ Νόμου, διότι καὶ ἄλλοτε ἐγένοντο λεπτομερεῖς τοιαύται ἐξελέγξεις εἰς τὸν περίβολον τοῦτον. Εἶμεθα μὲν κατὰ τὸ Σύνταγμα δικασταὶ τῶν ὑπουργικῶν παρανομιῶν, ἀλλ' οὐχ ἤττον, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ προαγορευσάντες εἶπον, δυνάμεθα νὰ ἐξελέγγωμεν πάντοτε κοινοβουλευτικῶς τὰς ὑπουργικὰς πράξεις· δὲν παραδέχομαι τὴν αἰτιολογίαν τῆς ἐκτὸς τοῦ Νόμου αὐξήσεως τῶν προσώπων τοῦ στρατοῦ, διότι αἱ συνέπειαι αὐτῆς εἰς περιστάσεις ἄλλας δύναται νὰ ἀποβῶσιν ὀλέθριοι, ὅταν δὲν γίνονται πάντοτε σύμφωνα μὲ τὰς βάσεις τοῦ Συντάγματος. Ἐάν παραδεχθῶμεν ἀνεὺ τινὸς διακρίσεως καὶ κατ' οὐσίαν τὰς προκει-

μένως αιτιολογίας τῆς πληρωμῆς, τότε καὶ ἡ ἐξέλεξις τῶν τύπων τούτων δὲν εἶναι πλέον τῆς ἰδικῆς μας ἀρμοδιότητος, ἀλλὰ τῆς τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τότε θελωμεν παραδεχθῆ τὰ πάντα καὶ αὐτὴν ἀκρίβη τὴν θάσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἥτις ἐξ αὐτῶν τῶν αιτιολογιῶν σχηματίζεται, προδικάζοντες οὕτω τὴν ἐξέλεξις τὴν ὁποίαν δικαιούμεθα νὰ κάμωμεν, καὶ τὴν ὁποίαν παραλείπωμεν ἤδη διὰ ταύς ὁποίους προσέβηκα λόγους ἐν καιρῷ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας, ἐπένεγκεν ἐξυπαρχῆς ἐδύθησαν πληροφορικὴ λίαν σαφεῖς εἶπομεν, ὅτι αἱ προκείμεναι ὑπερβάσεις δὲν βασίζονται εἰς νομικὰς διατάξεις, διότι αὐξήσις τῆς χωροφυλακῆς πέραν τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ, ὡς καὶ αὐξήσις στρατοῦ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀνευ Νόμου, ὥστε πᾶν ἐξοδὸν γενεθλὴν ἐπὶ αὐξήθεντος στρατοῦ ἀνευ Νόμου δὲν εἶναι νόμιμον.

Ὅταν ὁ ἐναύσιος τῶν ἐξόδων Νόμος ἀναφέρῃ ρητῶς, ὅτι ἐπὶ μόνων ἀρθρῶν τινῶν ἰορισμένων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργικῶν Δικαιοσύνης, Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται νὰ χορηγηθῶσι διὰ Β. Δικταγμάτων ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις, καὶ κατὰ παράθεσιν τούτου ἐλήφθησαν τοιαῦτα καὶ ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, τότε ἐξάγεται ὅτι δὲν διετηρήθησαν αἱ νομικαὶ διατάξεις. Ἐὰν ἡ Γερουσία, ἐπαναλαμβάνω νὰ εἶπω, δὲν παραδεχθῆ τὴν προκείμενην πίστωσιν, θέλει προσέβῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ μείνωσι τὰ λογιστικὰ βιβλία ἑλλειπῶν, ἢ δὲ ἑλλειψὶς θέλει εἶσθαι ἀνεπανόρθωτος.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Κ. Προβιλέγιος, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐξέλεξις τῆς ὑπουργικῆς διαχειρίσεως ὑπὸ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων ἐνδιαφέρει τὰ μέγιστα τὰ Δημόσιον συμφέρον, καὶ εἶναι καθήκον αὐτῶν εἰς τε τὴν κοινωνίαν καθὼς καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ὑπουργούς· δι' αὐτῆς διακρίνεται ὁ τίμιος ἀπὸ τὸν ἀτίμον, ὁ ἀθῶος ἀπὸ τὸν ἐνοχον, καὶ οὕτως, ὁ μὲν ἐνθαρύνεται εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ὁ δὲ διὰ τῆς δικτακίας κατακρίσεως αὐτοῦ παρεμποδίζεται τῆς κακῆς αὐτοῦ πορείας· τὸ ὑπουργεῖον, τοῦ ὁποίου τελευταῖον ἀποτελεῖον μέρος, ἂν καὶ δι' ἄλλο τι δὲν συσταίνεται εἰς τὸν σεβασμὸν τῶν Ἑλλήνων, εἶχεν ὁμως τὸ πλεονέκτημα τῆς αὐστηροτάτης περὶ τὰ ἐξοδα οἰκονομίας κατὰ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων πραγμάτων· ἀπόδειξις δὲ τοῦ λόγου μου εἶναι αὐτὴ ἡ προτεινομένη, ὡς παρ' αὐτοῦ δῆθεν γενομένη, ὑπερβάσις τοῦ 1,394,000· ὁ προϋ-

πολογισμὸς τοῦ 1851 ἐγένετο δι' ὁμαλῆς περιστάσεις· ἀπαντες ἐν τούτοις γνωρίζετε, ὅποια ἑκακτα συμβάντα ἠκολούθησαν κατὰ τὸ ἔτος τούτο, ὅποια ὑπῆρξεν ἡ κίνησις καὶ πόσον ἐνικὰ τῶν περιστατικῶν τούτων ἔπρεπε χάριν τῆς δημοσίας τάξεως νὰ αὐξήσῃσι τὰ ἐξοδα τῆς Κυβερνήσεως· ὥστε καὶ ἂν ἡ προτεινομένη, ὡς δῆθεν ὑπὸ τοῦ ὑπουργεῖου γενομένη ὑπερβάσις ἦτον ἀληθὴς, ἔπρεπε νὰ λογισθῆ ἐλάχιστη ἀπέναντι τῶν ἐκτίκτων τοῦ ἔτους ἐκείνου περιστατικῶν· ἀλλὰ τὰ τῆς ὑπερβάσεως δὲν ἔχουν ὡς ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον Γερουσιαστὴς ἐξέθηκεν· διότι ὑπουργὸς ὢν τῶν Οἰκονομικῶν ἐνθουμούμαι, ἂν δὲν με λανθάνῃ ἡ μνήμη μου, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ μὲν τὸν μῆνα φεβρουαρίου ἐξήτησε διὰ μηνιαίαν πίστωσιν τοῦ 500,000 δραχμῶν, διὰ τὸν ἐπόμενον μῆνα 600,000 δραχμῶν καὶ διὰ τὸν Ἀπρίλιον 700,000 μέχρις 750,000 δραχμῶν· ἂν δὲ δικαιώσωμεν τὴν ψηφισθεῖσαν διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν πίστωσιν εἰς δώδεκα μερίδια, ἐπειδὴ ἡ ἀναλογία ἐκάστου μηνὸς ἀναβαίνει εἰς 400,000, φαίνεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔκχευε μηνιαίας ὑπερβάσεις 600,000 δραχμῶν. Ἀλλ' αἱ μηνιαῖαι ὑπερβάσεις αὗται καὶ εἰς ὁμαλῆς περιστάσεις συμβαίνουσι καθ' ἑκάστον ἔτος, ὡς π. γ. ἐπὶ τῆς δαπάνης τοῦ ἱματισμοῦ, ὅταν ὁ ὑπουργὸς προμηθευθῆ τὸ ὑλικὸν δι' ὅλον τὸ ἔτος· διὰ τῶν τοιούτων ὁμοίως μηνιαίων ὑπερβάσεων ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν οὔτε τὸ σύνολον τῆς πιστώσεώς του, οὔτε τὸ κεφάλαιον ἢ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπερέβη, ὑπερ ἄλλως δὲν ἤθελε τῷ ἐπιτραπῆ, ὄντος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀνθρώπου σχολαστικοῦ περὶ τὴν τήρησιν τῶν τύπων. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις αἱ μηνιαῖαι αὗται ὑπερβάσεις ἐδύθησαν ὑπόνοιαν εἰς τὸν τότε ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἐνδεχομένης ὑπερβάσεώς τινος, εἴτε εἰς τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἴτε εἰς κανὲν κεφάλαιον, προεκάλεσεν οὗτος ὑπουργικὸν συμβούλιον, δι' οὗ ὁ μὲν ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐγένετο προσεκτικώτερος εἰς τὸ νὰ κάμῃ μετὰ φειδῶς τοῦ λοιποῦ προσεκτικώτερος εἰς τὸ νὰ μὴ ἀκολουθήσῃ ἐπὶ τέλους χρῆσιν τῆς πιστώσεώς του, διὰ νὰ μὴ ἀκολουθήσῃ ἐπὶ τέλους ὑπερβάσις τις, εἴτε εἰς τὸ σύνολον, εἴτε εἰς τι ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, οἱ δὲ λοιποὶ ὑπουργοὶ περιορίσθησαν εἰς μόνον τὰ ἀπολύτως τῆς ὑπηρεσίας ἐξοδα, καὶ διωρίσθησαν διάφοροι ἐπιτροπαί, ἵνα διασκεφθῶσι περὶ διαφόρων μέτρων, ἐξ ὧν ἕμεις νὰ πηγᾶσῃσι διαρκεῖς ἐλαττώσεις εἰς τὰ δημόσια ἐξοδα· ἂν λοιπὸν κανὲν ἄλλο ὑπουργεῖον ἐπιθυμῆ κατ' ἐν τὸ ὑπουργεῖον ἐκείνο ἐπιβῆμαὶ κατ' ἑκάστον τὴν ἐξέλεξις τῶν

πράξεών του, και αν από λάθος οιαδήποτε επήγαγε ζημία τις εις το Δημόσιον, είτε ως προς τὰ ἔσοδα, είτε ως προς τὰ ἔξοδα, οἱ συνιστῶντες τότε τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἔτοιμοι καὶ μετὰ τὴν πώλησιν τῶν σωμάτων αὐτῶν, εἰ δυνατόν, νὰ ἀποζημιώσωσι τὸ Δημόσιον. Τοιαύτην πεποιθήσιν ἔχουν καὶ διὰ τὰ καταρῆν, ἃ ὅποια φειδῶν ἐπεκράτησεν εἰς τὰς δημοσίας δαπάνας κατὰ τὴν ἔκτακτον ἐκείνην ἐποχὴν, εἶναι καλὸν ἢ ἐξέλεγχις νὰ διακρίνη τὴν διαχείρισιν τοῦ ἔτους ἐκείνου εἰς δύο περιόδους, ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 16 Μαΐου, καὶ ἀπὸ τῆς 16 Μαΐου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους.

Καὶ αὖθις ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνας προσέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν ἑμιλίαν τοῦ προαγορευθέντος, ἥτις τιμᾶ αὐτὸν τὸν ἴδιον καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ τότε ὑπουργείου, παραδέχομαι καὶ ὑποστηρίζω ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἡ δημοσίας ἐξέλεγχις τῶν προκειμένων υπερβάσεων πρὸς γνώσιν πάντων παρατηρῶν δὲ ὅτι, κατὰ τὸ ἀρθρον 23 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, τὰ προσδιωρισμένα διὰ τοῦ νόμου εἰς ἕκαστον τῶν ἀρθρῶν ποσὰ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἄλλα ἀρθρὰ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐπέφερον. Ἐνθουμείαθε θεθαίως τὸ συμβιβαστικὸν ὕψος, ὅπερ ὡδήγησε τὴν γθεσινὴν ἑμιλίαν μου ἐπεθίμου νὰ ἀκολουθῆσω τὸ αὐτὸ ὕψος καὶ σήμερον εἰς τὴν παρούσαν σύζητησιν, ἀλλ' ὅταν φέρονται καὶ κερύττωνται ἐνώπιον ἡμῶν προτάσεις καὶ ἰδέσθαι ὄλιως ἀσημῶνοι πρὸς τὰ πράγματα, τότε ὡς μέλος τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου, τὸ ὅποιον ἐμέμψατο ὁ προλαλήσας διὰ τῆς ἀγορευσεώς του, ἀναγκάζομαι νὰ εἶπω μετ' ὕψος ἀρμόδιον τὰ ἀκόλουθα.

Οὔτε τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον οὔτε τὸ σημερινὸν ἔφερε τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη κατάστασιν τοῦ τόπου, ὑφ' ὅποιανδήποτε μορφήν καὶ ἂν τὴν παρουσιαζώσι· οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἠδύνατο ἢ δύναται νὰ παραβῆ τὸν θεμελιώδη νόμον τοῦ Κράτους τὸ Σύνταγμα, ὅπερ φρουρεῖ τὰς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους, καὶ νὰ αὐξήσῃ ἄνευ νόμου τὸν στρατὸν, ὅπως ἄλλοτε κέρηθη. Τὸ προκάτοχον καὶ τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον ἤλθε νὰ συμπληρώσῃ τὰ κενὰ, τὰ ὅποια προηγουμένη κακὴ γρησις ἄφικεν, καὶ νὰ νομιμοποιήσῃ τὰ ἀνομιμοποιήτα, διὰ τὴν πρόσδον καὶ τὴν τακτοποιήσιν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ παρακαλῶ τοὺς θέλοντας νὰ ἐπιδειξώσιν εἰς ἡμᾶς οἰκονομίαν καὶ συνταγματισμὸν νὰ μὴ λησμονώσιν, ὅτι ἑμιλῶν πρὸς ἄνδρες γνώσκοντας τὰ πάντα. Ἐγρημάτιστα κ' ἐγώ, κύριοι ὑπουργοί, ἀλλ' οὐδεμίαν κατάχρησιν ἐξόδων ἐπραξάμεθα ἢ ἡμῶν μάλιστα ὑπουργός ἐπὶ τῶν Παρισικῶν εἰς τὴν δύσκολον ἐκεί-

νην περίστασιν, τὴν ὅποιαν ἐγὼ δὲν ἐπλάσα, ὅπως ἡ πρό μισυ ἐπελθούσα περίστασις ἐπλάσθη, καθ' ἣν ἐνὸς ἢ φρονησις ἀπῆται νὰ πύσῃ τὸ κράμα, τοῦτο ἀπ' ἐναντίας ὤθειτο πρὸς ἐξακολουθήσιν καὶ αὐξήσιν, ἐγὼ δὲ καὶ οἱ συναδελφοί μου ἐπιλοιοποι ὑπουργοί, ἐλθόντες εἰς τὰ πράγματα ἀκολούθιας, ἐπροσπαθήσαμεν τότε νὰ ἀναχαιτήσωμεν ὡς καὶ ἀναχαιτήσωμεν ἐν γένει τὴν πρόσδον τοῦ κακοῦ. Ἐάν ὅθεν εἰς τὴν ὑπουργίαν μου ἐκείνην ἢ εἰς ἄλλην τινα ἀναδειχθῇ κατάχρησις τις ἀναγομένη εἰς τὸν κλάδον μου, εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἀποζημιώσω τὸ ἔθνος δι' αὐτοῦ τοῦ αἵματός μου. Ἐπειδὴ ἡμῶν δὲν θέλω νὰ ἔλθω εἰς ἐξηγήσεις πλατυτέρας, τὰς ὅποιαις ἀπέφυγα πάντοτε ὡς ἐχούσα; δυσἀρεστοὺς συνεταίας, παύω μέχρις ἐνταῦθα τὸν λόγον μου.

Ἀκολούθως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης προσέθηκεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μάς λανθάνῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπουργείου ἢ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκείνου ὑπὸ τοῦ ὅποιου ἐγένετο ἡ ὑπερβάσις αὐτῆ, καθὰ εἰς τῶν προαγορευθέντων ἐν ἀμφιβολίᾳ περὶ τούτου ἐλάλησε τὸ πρόσωπον τοῦτο εἶναι τὸ τοῦ Κ. Σκαρλάτου, ἡ δὲ διδομένη πίστωσις πρὸς τὸν διαδόχον αὐτοῦ θεωρεῖται ἐκ τῶν ὡν οὐκ ἄνευ, διότι ἄλλως ἢ ἐπομένη ὑπηρεσία ἤτολεν σταγματῆται ὁ ὑπουργός ἐκείνος, κατ' ἐμέ, δὲν εἶναι ὑπόλογος μόνον ἐπὶ τῆς ποσότητος ταύτης τῶν δραχμῶν 1,394,000 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ τιμήματος τοῦ διαχειρισθέντος ὑπ' αὐτοῦ ὕλικου ἐκ τῶν ἀποθηκῶν ἀναβαίνοντος εἰς ἐν ἡμῶν ἑκατομμύριον δραχμῶν, ἂν δὲν λανθάνομαι, πρὸς δὲ καὶ ἐπὶ 1,200,000 δραχμῶν, τὰς ὅποιαις δι' ἐνὸς ἐτέρου κατωστήματος διαχειρισθῆ, καὶ ταῦτα κατὰ τὰ φαινόμενα καὶ γνωστὰ εἰς ἡμᾶς μόνον πράγματα ὥστε ὁ ὑποφαινόμενος καὶ γνωστὰ εἰς ἡμᾶς μόνον πράγματα ὥστε ὁ ὑποφαινόμενος οὗτος ὑπουργός δὲν ἐπραξε πρὸ τῆς τοιαύτης ἐξελέγχιος καὶ ἀπομακρυνθῆ τοῦ Κράτους, ἐνὸς διὰ σμικροτάτας ποσότητας ἄλλοι κρατῶνται εἰς τὰς φυλακὰς ἐπειδὴ δὲ παραδεχόμενοι τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐκείνου τῶν Στρατιωτικῶν ἀθεταίους παρανόμους καὶ μὴ αἰτιολογημένους λόγους τῶν διαφθῶρων υπερβάσεων, παραδεχόμεθα τὰ πάντα ἄνευ τινος διακρίσεως ἢ ἐξελέγχιος, ὅπερ δὲν πρέπει νὰ πράξομεν, καὶ ἐπειδὴ, ὡς ἐξέφερα καὶ ὁ Κ. Προβελέγγιος μέλος τοῦ προτελευταίου ὑπουργείου, ἀπαντες ἐπιθυμοῦσι τὴν δημοσίαν ἐξέλεγχιν, ὑποστηρίζω τὴν πρότασιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα νὰ συσταθῇ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἐξελέγῃ τὰς προκειμένας υπερβάσεις καὶ φέρῃ ἐν καιρῷ ὑπ' ὄψιν μας τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεών της, καὶ προσθέτω εἰς ἀπάντησιν τῶν λόγων τοῦ Κ. Προβελέγγιου, εἰπόντος, ὅτι μεγάλη ἐγένετο φειδῶ περιορισθεῖσας τῆς τοιαύτης ὑπερ-

έξωσης εις 1,394,000, ότι άπέναντι των λεγομένων τριών και τεσσάρων εκατομμυρίων βοηθημάτων, ούτε αυτή ή ύπερβασις έπρεπε να γίνη άπέναντι του πτωχού ταμείου του Κράτους.

Λαθών έπειτα τον λόγον ο Γερουσιαστής Κ. Χατζίσκος, ειπε τα εξής: ήκουσα όλην την μέχρι τουδε συζήτησιν, ήτις εξέταθη ως δέν ώφειλε, διότι έλαβε και σκανδαλώδη τινα χαρακτηριστήρα, ένεκα των σημερινών περιστάσεων. Εκτιμώ τους λόγους και την ιδέαν της συστάσεως έπιτροπής τινος προς εξέλεξιν των περι όν πρόκειται υπερβάσεων, άν και ή τοιούτη ανήκει μάλλον εις την έπιτροπήν του άπολογισμού: φέρω όμως την παρατήρησιν ότι ή συζήτησις της προτάσεως ταύτης, και ή παραδοχή ή ή απόρριψις αύτης αύθημερόν, αντίκειται εις τον κανονισμόν και την τακτικήν της Γερουσίας, καθ' ήν πάσα πρότασις δέν συζητείται εύθις, ειμή μετά προηγουμένην μελέτην και σκέψιν: λέγω λοιπόν, ότι ή συζήτησις εξέταθη και έγινετο παρακαίρως όπως έπισπευθή, και φρονώ ότι δι' όλους τους αναπτυχθέντας λόγους του κατεπιόντος δυνάμεθα να συζητήσωμεν και έπιψηρίσωμεν σήμεραν το υπό συζήτησιν νομοσχέδιον της πιστώσεως, την δέ περι έπιτροπής πρότασιν εις άλλην συνεδρίασιν.

Ακολουθώς ο Κ. Πρόεδρος του ύπουργικού συμβουλίου, προσέθηκεν ψφίζοντες, κύριοι, αναπληρωματικής πιστώσεως πρέπει να ψηφίζωμεν αυτάς κατά τους κανονισμούς, διότι άλλως, ταυτέστι λέγοντες, ότι έπιψηρίζωμεν χωρίς να πράττωμεν πραγματικώς τοϋτο, συγχέομεν το ζήτημα. Δέν έννοώ τον λόγον της συστάσεως έπιτροπής προς εξέλεξιν δήθεν πραγματικήν των περι όν ο λόγος πιστώσεων ή υπερβάσεων μετά την έπιψηρίσιν των, και φρονώ, ότι επειδή το σώμα προτίθεται, κατά την γνώμην όλων, να έπιψηρίσῃ τάς προκειμένας πιστώσεις δέν πρέπει να έλθῃ εις τοιαύτην ανακόλουθον καινοτομίαν: όλα τα ζητήματα αυτινα έρίσθησαν έν τώ μέσω της συζήτησεως είναι άλλότρια του προκειμένου μόνου θέματος των πιστώσεων, εις τάς όποιάς πρέπει να περιορισθώμεν.

Το παράξενον, ύπερ ειπεν ο Κ. πειθουπουργός, δέν είναι ποσώς παράξενον, προσέθηκεν εύθις ο Γερουσιαστής Κ. Ρ. Παλαμίδης: ή Γερουσία έπιψηρίζουσα κατά τύπους την προκειμένην πίστωσιν σήμεραν δια την τακτοποίησιν της λογιστικής ύπαρξιας, έπιφυλάττεται να κάμῃ την τακτικήν εξέλεξιν αυτης ακολουθώς, και προς τοϋτο σχηματίζει την δέουσαν έπιτροπήν δια τα περαιτέρω.

Ο κανονισμός δέν προβλέπει τι, επάνοιγεν ο Γερουσιαστής Κ.

Χρυσόγελος, περι του διορισμού έπιτροπής επί του προκειμένου θέματος, άλλ' ύπάρχει έτέρα τις όδός διαχαρχθείσα παρ' αυτου του Συντάγματος, την όποιαν όφείλου να ακολουθήσουν τα σώματα εις τοιαύτας περιστάσεις, ειμή δέ ή εξής: όταν τα νομοθετικά σώματα φρονούν ότι ύπουργός τις έκαμῃ κατάχρησιν τινα περι την διαχείρισιν του δημοσίου πλούτου, τότε ζητούν πληροφορίας από τον άρμόδιον ύπουργόν: όταν δέ εξέλεγώσωιν, ότι ούτος έπραξε κατάχρησιν τινα τότε προβαίνουσιν εις τα μέτρα τα διαγραφόμενα από τα άρθρα 83 και 84 του Συντάγματος: ούδέποτε έυσυστήσαμεν, κύριε Πρόεδρε, τοιαύτας έπιτροπής, οια ζητείται να διορισθῇ σήμεραν, καθ' όλον το ένδεκαετές διάστημα του συνταγματικού βίου μας: και δια τοϋτο διατεινόμενος λέγω, ότι το ζήτημα περι ου πρόκειται ου μόνον αντιβαίνει εις τον ύπάρχοντα κανονισμόν, κατά τον προαγορευόμενον Κ. Χατζίσκον, αλλά και εις αυτό το Σύνταγμα, το όποιον δίδει μὲν την εξουσίαν εις τα νομοθετικά σώματα να κανονίζουν τον τρόπον, καθ' έν θέλουσιν εκπληροῦν τα καθήκοντά των, αλλά πριν τροποποιήσωσι τοϋτον, ύπαγορεύονται να ενεργώσι σύμφωνα μὲ τον ύπάρχοντα κανονισμόν: αναλογισθήτε, κύριοι, τάς συνεπειάς τοιούτων καινοτομιών: όταν εις πάσαν περίστασιν, και όσάκις ζητείται πίστωσις αναπληρωματική, ζητώμεν λόγον από τους ύπουργούς της διαχειρίσεως των αντιστοιχούντων κεραλαίων, τα όποια έδόθησαν δια του προϋπολογισμού, και άλλοι ύπουργοί διαχειρίσθησαν, τοιαύτη τακτική ποσα προσκόμματα δέν θέλει φέρῃ καθ' ήμέραν εις την πορίαν της Κυβερνήσεως;

Εις μίαν μόνην περίστασιν δικαιολογούνται τοιαύτα μέτρα, όταν πρόκειται να ασφαλίσωμεν κινδυνεύουσαν την δημοσίον περιουσίαν, περιστάσις εις την όποιαν σήμεραν δέν εύρισκόμεθα: διότι το περι ου λόγος πρὸς εξέλεξιν ήδη, και ο άπολογισμός θέλει φέρῃ εις φῶς εάν έγινετο κατάχρησις επί της διαχειρίσεως αυτου: λέγω λοιπόν, ότι πρέπει να προχωρήσωμεν εις την έπιψηρίσιν του προκειμένου νομοσχεδίου, να σκεψθώμεν δέ άλλοτε ώριμώτερον περι του προτεθέντος ζητήματος, και να αποφανθώμεν έν γνώσει.

Όσα έρίσθησαν περι του προκειμένου ζητήματος της έπιτροπής δέν δύνανται να φέρωσι την ανήκουσαν διεξοδον, προσέθηκεν ο Γερουσιαστής Κ. Χρυσόγελος. φρονώ ότι ή σύστασις τοιαύτης έπιτροπής, ουχι διότι αντιβαίνει εις το Σύνταγμα, αλλά διότι αντιβαίνει εις την γθεσινήν απόφασιν της Γερουσίας, είναι παράκλιτος: ή Γερουσία άπερήνατο γθε, ότι δέν θέλει την σύστα-

σιν επιτροπής διά τήν εξέλεξεν του προκειμένου νομοσχεδίου της πιστώσεως, αλλά τήν απ' ευθείας συζήτησιν αὐτοῦ σήμερα· διό και νομίζω ὅτι ἡ σημερινή συζήτησις περί συστάσεως επιτροπῆς κατά τοῦτο και μόνον εἶναι λίαν ἀκαίρος και οὐχί κατ' ἄλλον λόγον ἢ χαρακτήρα.

Πρέπει, προσέθηκεν ὁ Γερουσιαστής Κ. Μαγγίνας, νά λυθῶσιν ἅπαντα τὰ ζητήματα, ἅτινα προτάθησαν, ὅτι ἄθθεν ἡ σύστασις επιτροπῆς ἐπὶ τῆς προκειμένης πιστώσεως εἶναι ἀντισυνταγματική και ἀντικανονιστική, και συνάμα πρέπει νά υποδειχθῶσιν και τὰ ἄρθρα εἰς τὰ ὅποια ἡ τοιαύτη σύστασις ἀντιβαίνει· ὁ κανονισμός δὲν ἐμποδίζει ποσῶς τὴν Γερουσίαν τῆς ἐξελέγεσθαι τῶν ὑπουργικῶν πράξεων ἢ τῆς συστάσεως πρὸς τοῦτο επιτροπῆς, ὅσαςκις ἀποφασίσαι τὸ τοιοῦτον, ὅπερ και ὡς μὴ ἀντισυνταγματικὸν δὲν ἔπρεπε νά λεχθῆ ἐνταῦθα· ἡ γθεσινὴ ἀπόφασις τῆς Γερουσίας τοῦ νά ζητηθῆ σήμερα τὸ προκειμένον νομοσχεδίον προκαλέσθη ἀπὸ δύο αἰτίας, τὴν κλήσιν τῆς χρήσεως και τὴν κλήσιν τῆς συνόδου· σήμερα ψηφίζοντες τὴν πίστωσιν οὐχί κατὰ μεταίωρον τρόπον δὲν ἐμποδίζομεθα νά ἀποφασίσωμεν τὴν σύστασιν επιτροπῆς διά τὴν εξέλεξεν τῆς ἐποχῆς τῆς πιστώσεως και τοῦ ἐνόμου τῆς πράξεως. Ἐπικαλέσθη εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσιν μου τὸν κανονισμὸν, ἐπέφερον και δεύτερον ὁ Γερουσιαστής Κ. Χατζήσκος, ἀλλ' οὐχ' ἔπρεπε επιτρέψατέ μοι νά σας ὑπεθυμίσω ἤδη τὴν τακτικὴν τῆς Γερουσίας, τὴν ὅποιαν ὑπεστήριζον ὅλοι οἱ προαγορευσαντες ΚΚ. Γερουσιασταί, τοῦ νά μὴ συζητῶνται τὰ προτεινόμενα ζητήματα ἢ αἱ προτεινόμεναι προτάσεις αὐθημερόν· ἐπειδὴ δὲ ἡ Γερουσία προήλλα σήμερα εἰς τινα συζήτησιν περί συστάσεως επιτροπῆς διά τὴν εξέλεξεν τῆς προκειμένης πιστώσεως, διά τοῦτο εἶπον, ὅτι ἡ νέα αὕτη πρότασις, ἣτις εἶναι ἄλλη τῆς γθεσινῆς ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας διά τῆς ὅποιας ῥητῶς ἀπεφασίσθη νά συζητηθῆ τὸ νομοσχεδίον ἀνευ επιτροπῆς, ἡ πρότασις λέγω αὕτη πρέπει νά συζητηθῆ και ἀποφασισθῆ εἰς ἄλλην ἡμέραν μετὰ προηγουμένην μελέτην και σκέψιν, διότι ἡ τοιαύτη καινοτομία ἢ τακτική, ἣτις δὲν ὑπῆρξεν ἄλλοτε, ἐνδέχεται νά ἔχῃ συνεπείας ὄχι καλὰς, και διά ταῦτα ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἀπαιτεῖται πολλὴ σκέψις περί τοῦ ἂν πρέπει νά παραδεχθῶμεν τὴν σύστασιν επιτροπῆς τοιοῦτου εἶδους.

Ἐνταῦθα ὁ Γερουσιαστής Κ. Παλαμιδῆς ἀντέλεξεν, ὅτι ἄλλοτε και οὕτως και οἱ προαγορευσαντες ΚΚ. Γερουσιασταί ὑπεστήριζον τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ κανονισμοῦ, ὁ δὲ προαλλήσας Γερουσιαστής Κ. Χατζήσκος ἐπέσβευσεν και ὑπεστήριξε τὴν αὐθημερόν

προτεινόμενῃν συζήτησιν, ὡς ἐπὶ τοῦ παρόντος, διά λόγους περιβλημένους μετὰ τὴν ἀνάγκην και τὸ καταπέιγον.

Λαθῶν ἔπειτα και ἐκ τρίτου τὸν λόγον ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργικῆ συμβουλίου, θεωρῶ, εἶπεν, ἀναγκαῖον νά ἐπαναλάβω, ὅτι ἡ καινοτομία, ἣτις ζητεῖται νά καθιερωθῆ σήμερα εἶναι ἐναντία τοῦ κανονισμοῦ, και ὅτι ὁ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς προκειμένης πιστώσεως διορισμὸς επιτροπῆς εἶναι ἀσκοπός, διότι ἐάν ἡ επιτροπὴ ἐσχηματίζετο πρὶν τῆς ἐπιψήφισις τῆς πιστώσεως διά νά φέρῃ γνώμην τινα, τὸ τοιοῦτον ἢ το σύμφωνον μετὰ τὸν κανονισμὸν και ἀκόμιον· ἐπειδὴ ὅμως ὁ σχηματισμὸς αὐτῆς ζητεῖται μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς πιστώσεως, ὅτε πᾶσα γνώμη σκοπὸν ἔχουσα νά καταστρέφῃ τὰ ἀποφασισμένα δὲν δύναται νά γενῆ ἢ νά υπάρξῃ, διά τοῦτο λέγω, ὅτι ὁ διορισμὸς τοιαύτης επιτροπῆς εἶναι ὅλως διόλου ἀσκοπός· πάντοτε ἡ σύστασις επιτροπῆς ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου προηγείται και δὲν ἔπεται τῆς συζήτησεως ἢ τῆς ἐπιψήφισις, ἄλλως τε ἡ τοιαύτη σύστασις επιτροπῆς, ἀντιβαίνει, ὡς εἶπον εἰς τὸν κανονισμὸν, και εἶναι καθ' ὅλους τοὺς λόγους ματαία.

Ἀντιλέγω εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Χρηστίδην εἰπόντα, ὅτι ἡ σύστασις επιτροπῆς ἀντιβαίνει εἰς τὴν γθεσινὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, ἐπήνεγκεν ὁ Γερουσιαστής Κ. Α. Λόντος, και παρατηρῶ, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη γθὲς καθ' ὁλοκληρίαν τὴν μὴ σύστασιν επιτροπῆς, ἀλλὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου σήμερα διά τὸν λόγον τοῦ καταπεύγοντος· ἄλλως τε, ἐταν κατὰ τὴν συζήτησιν παρουσιασθῶσι παρεμπιπτόντα ζητήματα, τὰ ὅποια μετὰ φέρωσι εἰς θέσιν νά σχηματισθῶ ἄλλη γνώμη ἢ νά ρωτισθῶ καλύτερον, τότε δὲν δύναμαι νά εἶμαι δεσμευμένος εἰς τὴν γθεσινὴν ἀπόφασιν μου, ἀλλ' ἔχω πλήρη τὴν ἐλευθερίαν νά τροποποιήσω τὰς ἀποφάσεις μου σύμφωνα μετὰ τὴν πεποιθῆσιν μου· τὰ δὲ παρεμπιπτόντα ταῦτα ζητήματα προηγούνται πάντοτε και προαποφασίζονται τοῦ κυρίου θεματος, ἢ τοῦ ἀντικειμένου, περί οὗ πρόκειται, κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ κανονισμοῦ.

Περικυωμένης ἔπειτα κρουθείσης τῆς περαιτέρω συζήτησεως, ἡ Γερουσία ἀνταλαβύσα τὴν περί τοῦ παρεμπιπτόντος ζητήματος ἀπόφασιν τῆς μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τῆς πιστώσεως, προῆλθ' εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ψηφροφρηθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ψηφρολεκτῶν ΚΚ. Ιω. Θεοτόκη και Ν. Μιχαρομάτη ἐγένετο παραδεκτὴ διά ψήφους 29 κατὰ 3, κατὰ τὸ ἑδὲ προαρκτώμενον πρωτόκολλον ψηφροφρησίας.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώ-
σεως ἐκ ἔργ. 4.394,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ
τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν διὰ τὸ ἔτος 1854.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . .	Γκίκας Καρακατζάνης	. . . O
Γεώρ. Κουντουριώτης	. . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N
Ἰωάννη Θ. Κολοκοτρώνης	. . .	Ἄδαμ Δούκας
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	. . .	Δῆμος Κανελλόπουλος
Ἀναστάσιος Λόντος	. . . O	Κωνσταντῖνος Κανάρης
Τάτσης Μαγγίνας	. . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . . N	Μ. Α. Καίρης
Λάμπρος Νάκος	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . . N
Χαρῆλ. Παπαπολίτης	. . . N	Δημήτρ. Πλαπούτας	. . . N
Ἰακώβος Παξιμαδῆς	Ἰωάννης Σταΐκος	. . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης
Σπυρ. Τσιούπης	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος
Ῥικάρδος Τζιώρας	Δημήτριος Χατζίσκος	. . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . . N	Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	. . . N	Νικόλαος Μαυρομάτης	. . . N
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	. . . N	Ἀναστάσιος Σ. Χαρχαλάμπης	. . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . N	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . N
Γεώργιος Ψύλλας	. . . N	Γεώργ. Δουβουνιώτης	. . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . N	Κωνσ. Προβιλέγιος	. . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	. . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	. . . N	Σπύρος Μίλιος
Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N	Ῥήγας Παλαμίδης	. . . O
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	. . . N
Γεώργιος Γλαράκης		

Ἀναγνωσθὲν ὑστερὸν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ
ἐγένετο διὰ χειροτονίας παραδεκτὸν ὅπως ἔχει.

Ψηφοροθῆν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τῆν ἐπι-
τήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδε-
κτὸν διὰ ψήφων 27 κατὰ τριῶν, κατὰ τὸ ἔδιε ἐπίσης προσαρτώ-
μενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας ὥστε τὸ νομοσχέδιον ταῦτο ἔ-
χει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 22 λήγοντος μηνὸς
Σεβρίου.

Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώ-
σεως ἔργ. 4.394,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουρ-
γείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὸ ἔτος 1854.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Δημήτριος Βούλγαρης	. . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	. . .	Γκίκας Καρακατζάνης	. . . O
Γεώρ. Κουντουριώτης	. . .	Νικόλαος Ἰω. Μέξης	. . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	. . .	Ἄδαμ Δούκας
Σπυρίδων Καλογερόπουλος	. . .	Δῆμος Κανελλόπουλος
Ἀναστάσιος Λόντος	. . . O	Κωνσταντῖνος Κανάρης
Τάτσης Μαγγίνας	. . . N	Τσανετάκης Γρηγοράκης
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	. . . N	Μ. Α. Καίρης
Λάμπρος Νάκος	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	. . . N
Χαρῆλ. Παπαλίτης	. . . N	Δημήτριος Πλαπούτας	. . . N
Ἰακώβος Παξιμαδῆς	Ἰωάννης Σταΐκος	. . . N
Νικόλ. Πρασσακάκης	. . . N	Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης
Σπ. Τρικούπης	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος
Ῥικάρδος Τζιώρας	Δημήτριος Χατζίσκος	. . . N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	. . . N	Δημήτριος Χρηστίδης	. . . N
Βασίλειος Χρηστακόπουλος	. . . N	Νικόλ. Μαυρομάτης	. . . N
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	. . . N	Ἀναστ. Σ. Χαρχαλάμπης	. . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος	. . . N	Παναγ. Λιδωρίκης	. . . N
Γεώργιος Ψύλλας	. . . N	Γεώργιος Δουβουνιώτης	. . . N
Ἰωάννης Θεοτόκης	. . . N	Κωνσ. Προβιλέγιος	. . . N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	. . . N	Ἰωάννης Οἰκονόμου	. . . N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	. . . N	Σπύρος Μίλιος
Γεώργιος Δαρειώτης	. . . N	Ῥήγας Παλαμίδης	. . . O
Γ. Παπαηλιόπουλος	. . . N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	. . . N
Γεώργιος Γλαράκης		

Ἐπιμένεις ἀναβληθεῖσης τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σώματος ἐπὶ τοῦ
παραμειπτόντος ζητήματος εἰς ἄλλην ἡμέραν ὁ Κ. Πρόεδρος
ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

A. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Δ. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαρχαλάμπης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Αναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Πρόεδρος κύριος Ἀναγνώστης Μοναρχίδης κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδρίασεως ἀναγνωσθέντα ἐπεκυρώθησαν, πλὴν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. Χρηστίδη, ἧς ἡ διάθεσις καὶ ἐπικύρωσις ἀνεβλήθη διὰ τὴν αἴριον, ἀφ' οὗ καὶ πάλιν ἀναγνωσθῆ ἐν τῇ συνεδρίᾳ.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ κύριος πρωθυπουργός, ἀνέγνω τὰ ἐξῆς νομοσχέδια μετὰ τῶν συνοδευτικῶν αὐτὰ αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων.

α) Νομοσχεδίων μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμῶν 60,000, ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ' ἀρθ. 1. «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ διὰ τὸ τ. ε. προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν, ἔχοντα ὡς ἑπεται:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω τὸ ἐπιβληθέν νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπεψήφισθη, δι' οὗ χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστισις δραχμῶν 60,000, ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ' ἀρθ. 1. «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ διὰ τὸ τ. ε. εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν. Ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ὑπουργείου τούτου περιληφθεῖσα πίστισις ἐκ δραχμῶν 240,000, ἐθεωρήθη ἀνεπαρκὴς διὰ τὰς μέχρι τέλους τ. ε. ἀναπορεύτους δαπάνας, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρακαλῶ ὑμᾶς, κύριοι, ἵνα ἀναγνωρίζοντες τὴν σπουδαιότητα τῶν περιστάσεων σπεύσητε εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπεψήφισθη, θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἑσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ἐπιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερρασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστισις ἐκ δραχμῶν 60,000, δι' ἐξοδα δημοσίου ἀσφαλείας καταλογισθησομένη εἰς τὸ Κεφ. Γ' ἀρθ. 1. «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ διὰ τὸ ε. ε. εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε τὴν αὐθημερὸν συζήτησιν αὐτοῦ.

β) Τὸ ὡς ἀκολουθεῖ ἔχιν νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχμῶν 20,000, ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ε. ε. προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν, δι' ἐξοδα ἐκθέσεως ἑλληνικῶν προϊόντων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰς παρουσιάσω νομοσχέδιον ἐπιψήφισμένον ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δι' οὗ χορηγεῖται ἐκτάκτος πίστισις δραχμῶν 20,000, ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ τ. ε. εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργείου δι' ἐξοδα ἐκθέσεως ἑλληνικῶν προϊόντων. Οἱ ἐπὶ τούτου λόγοι ἐκτίθενται λεπτομερῶς εἰς τὴν συναπτομένην ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίν μου, καὶ παρακαλῶ διὰ ταῦτα ἵνα σπεύσητε τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καθ' ὅσον αἱ δαπάναι εἰσὶν ἀναπόφευκτοι.

Ἀθήνησι τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπεψήφισθη, θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἑσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Υψηλάμενοι ομοφώνως μετά τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χρησιγείται ἑκτακτος πίστισις ἐκ δραχμῶν εἰκασισχιλίων ἀριθ. 20,000, ἧτις θέλει χρησιμεύσει εἰς πληρωμὴν διαφόρων ἐξόδων διὰ τὴν εἰς Παρισίους ἐκθεσίων τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ποσότης αὐτὴ θέλει καταλογισθῆ εἰς τὸν διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπὸ ἰδιαιτέρον Κεφάλαιον ΙΑ'. «Ἐξόδα ἐκθέσεως Ἑλληνικῶν προϊόντων.»

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία καὶ τοῦτου τὴν συζήτησιν προσδιώρισε σήμερον.

γ') Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 60,000, ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ε. ε. προϋπολογισμού τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης δ' ἀποζημιώσεις συνέδρων, ἐνόρκων καὶ μαρτύρων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 60,000, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμού τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, δι' ἀποζημιώσεις συνέδρων, ἐνόρκων καὶ μαρτύρων.

Ἡ χορήγησις τῆς πιστώσεως ταύτης καθίσταται ἀπολύτως ἀναγκαία καθόσον αἱ εἰς αὐτὴν ἀναγόμεναι δαπάναι τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸ δημόσιον τὸ ποσὸν δὲ τῆς διὰ τοῦ προϋπολογισμού προβλεφθεῖσης πιστώσεως ἐξαντλήθη σχεδὸν καὶ μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε. ε. δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπαρκεσθῆ καθ' ὅλους τοὺς ὑπολογισμοὺς.

Διὰ ταῦτα παρακαλῶ ὑμᾶς, κύριοι, ἵνα ἐμβλέποντες εἰς τὸ κατεπείγον τοῦ ἀντικειμένου εὐαρεστηθῆτε καὶ ἐπιψηφίσθητε τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. ΠΟΤΑΝΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Υψηλάμενοι ομοφώνως μετά τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χρησιγείται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀναπληρωτικὴ πίστισις ἐκ δραχμῶν ἐξήκοντα χιλιάδων ἀριθ. 60,000, ἐπὶ μὲν τοῦ Κεφ. Α' ἄρθρ. 2. (Ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ ἐνόρκων) δραχμᾶς 10,000, ἐπὶ δὲ τοῦ Κεφ. Η' ἄρθρ. 4. (Ἀποζημιώσεις μαρτύρων) δραχμᾶς 50,000, τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμού τοῦ ὑπουργείου τοῦτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάτισε νὰ συζητηθῆ σήμερον καὶ τοῦτο.

δ') Τὸ ὡς ἐξῆς ἔχον νομοσχέδιον μετά τῆς συνοδουούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν κτλ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

ὑποβάλλοντες εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν κλπ. κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐκθέσωμεν τοὺς λόγους, οἵτινες τὸ προεκάλεσαν, διότι φαίνονται εἰς τὸ ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως. Παρακαλοῦμεν ἐπομένως τὴν Γερουσίαν νὰ εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐπιψήφισιν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1855.

Οἱ ὑπουργοί

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Α. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

[Πρακ. Γερουσ. τῆς Β'. Συνόδ. Α'. Περίοδ.]

Ο Θ Ω Ν κλπ.

Τὸ ἀκόμεινον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει υποβληθῆ παρὰ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ υποστρηχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ, Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγή δημοτικῶν καρπῶν συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς βρώμικης, ἀλεύρων, παξιμαθῶν, γαλετών, ὀρίζιον, ὀσπρίων, γεωμηλιῶν, ἄρτου καὶ παντὸς εἶδους ζυμαρικῶν μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1856.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δύναται νὰ παραταθῆ διὰ Β. διατάγματος καὶ πέραν τῆς ἀνωτέρου προθεσμίας ἢ καὶ νὰ καταργηθῆ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἐὰν ἤθελον ἐκλείπει οἱ λόγοι τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἰσαύτως διαρκούσης τῆς ἀπαγορεύσεως δύναται, εἰς ἐξαιρετικὰς τινὰς περιστάσεις, νὰ ἐπιτραπῆ ἡ ἐξαγωγή διαταγῆ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἡ ἀπαγόρευσις ὁμοίως αὕτη δὲν ἰσχύει διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας προσομιζομένων πολεμικῶν πλοίων. Εἰς δὲ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐφοδιαζῶνται μὲ τὰς ἀναγκαίας τροφὰς μέχρις ἐνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ἐνθα πρόκειται νὰ πλεύσῃ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παραβάτης τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεως υποβάλλεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας τελωνιακῆς ἀρχῆς εἰς πρόστιμον λεπτῶν μὲν 50, ἐφ' ἐκάστης ὁμῆς δημοτικῶν καρπῶν καὶ ἀλεύρων, δραχμῆς δὲ μιᾶς ἐφ' ἐκάστης ὁμῆς παξιμαθῶν, γαλετών, ὀρίζιον, ὀσπρίων, γεωμηλιῶν, ἄρτου καὶ παντὸς εἶδους ζυμαρικῶν, ὃ δὲ πλοίαρχος ἰδίως τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1836 περί αστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας Β. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Καὶ τούτου ἡ συζήτησις ἀπεφασίσθη σήμερον, κατόπιν τῶν προειρηθέντων.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Προβελέγιος εἶπεν ὅτι τὴν στιγμὴν ταύτην ἀνέγνω ἐν τῇ ἑφημερίδι ἡ Ἀθῆνα, τὸ ἔξῃς ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν ὑπέβαλεν ἐν τῇ Βουλῇ μεταξύ ἄλλων πιστώσεων καὶ πίστωσιν τινὰ ἐκ δραχμῶν 50,000 δι' ἐξόδα ἀσφαλείας ἢ μάλλον δι' ἀποζημιώσεις τῶν Γερουσιαστῶν Χακτιδῶν, Προβελέγιου, Ἀντωνοπούλου καὶ λοιπῶν πατριωτῶν, εἰς οὓς κινεῖτο τὸ πρῶτον ὑπουργεῖον νὰ πληρώσῃ τὴν ἀνωτέρω ποσότητα λόγῳ ἀποζημιώσεως. Ἐπειδὴ διὰ τῶν γραφομένων τούτων προστρέβεται μῶμος ὀνομαστὴ μὲν εἰς τρία μέλη τῆς Γερουσίας, συμπληρῶς δὲ καὶ εἰς πολλὰ μέλη, ἐπειδὴ οὗτος οὕτε ἐξήτησεν οὐδὲ ἔλαβεν, οὐδὲ θέλει δεγθῆ ἀποζημιώσιν ὅποιαν ὁ ἐφημεριδογράφος ἀναφέρει, παρακαλεῖ διὰ ταῦτα τὸν Κ. πρωθυπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὰ σῶμα, ἂν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπεβλήθη παρ' αὐτοῦ ὡς ὑπουργοῦ τῶν ἑσωτερικῶν νομοσχεδίων περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 50,000, πρὸς ἀποζημιώσιν τῶν προμηθευτῶν Γερουσιαστῶν. Καὶ ἡ Κυβέρνησις, καὶ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας, καὶ αὐτὰ τὰ κατονομαζόμενα πρόσωπα ὑπὲρ ὧν ὄθεν προκλήθη ἡ πίστωσις ἐνδιαφέρονται εἰς τὴν πληροφορίαν τὴν ζητούμενην, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ διαφυσθῆ μὲ τὴν ἐπισιμότερον τρόπον ὁ γράψας τοιαῦτα ψεῦδη, πρὸς ἐκανοποίησιν τῆς φιλοτιμίας τῶν προσβαλλομένων.

Ἀπάντησεν ὁ κύριος πρωθυπουργός, ὅτι τὰ γραφόμενα ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος εἶναι ψευδέστατα ὅτι οὐδέμία τοιαύτη πίστωσις εἰσῆχθη εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς ἀντισυνταγματικὴ καὶ ὅτι αἱ εἰσχυθεῖσαι εἰς τὴν Βουλὴν πιστώσεις εἶναι αὐταὶ αὐταὶ αἱ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑποβληθεῖσαι πρὸ μικροῦ.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Ρήγας Παλαμίδης εἶπεν ἠλιπίετο, κύριοι, μὲ τὴν πρόβδον τοῦ καιροῦ νὰ ἐκλειθῆ καὶ ἡ εἰς τὰ ὀπίσω ἐνατένισις τῶν ὀφθαλμῶν μας. ἠλιπίετο, λέγω, ἐν πάσῃ ἀνάσῃ, καὶ ὑπερευχαριστημένοι, ὡς τὸν ἐπαξίως ἀνταμιβόμενον ἐργάτην ὑπὸ τοῦ κυρίου του, νὰ ἔχωμεν περιωρισμένην τὴν προσοχὴν μας εἰς μόνην τὴν πρόβδον τῶν γενικῶν τῆς πατρίδος συμφερόντων.

Ἄλλ' ἐκαταδικασθῆμεν φανταίῃ οἱ ὄλγοι ἐπὶ μείναντες ἐκ τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐργασίας ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος, ἐκ τοῦ κλονισμοῦ καὶ τῆς καταστροφῆς τεσσάρων περιποῦ αἰῶνων δουλείας, νὰ γινώμεθα ἡμέτερα τῇ ἡμέρᾳ μεγαλοφρονότεροι θρηνησοῦμεν. Ἐρχομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκπληρώσω καὶ τὸ δυσάρεστον τοῦτο ἔργον λαυβάνων ἀφορμῆν ἀπὸ τῆν

θλίβην ἦν μοι προύξενησεν ὁ θάνατος τοῦ συναδέλφου μας Κ. Γεωργίου Γλαράκη, ἀνδρὸς ὑπηρετήσαντος πολλαχῶς τὴν πατρίδα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, κατόχου τῆς Ιατρικῆς ἐπιστήμης τῆς τότε μάλιστα πολλὰ ὑποσχομένης κέρδη εἰς τοὺς μετερχομένους αὐτήν, ἀλλὰ καταβάντος εἰς τὸν τάρον πένητος, πενιστάτου, διότι προύτιμησε νὰ ἀφοσιωθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος ἢ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν ἐπιστήμην του μόλα τὰ ὅποια ὑπέσχετο κέρδη, καὶ ἐγκαταλείψαντος γυναῖκα θυγατέρα καὶ τέκνα ἀνήλικα στερούμενα καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσιου ἀρτου, καὶ μὴ ἔχοντα τοῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει, ὡς οὕτως καταχρέου τῆς μικρᾶς οἰκίας τοῦ μόνου κτήματος ὑπερ ἐγκατέλειπεν. Ὁμιλῶν περὶ τοῦ θανάτου τούτου συναδέλφου μας δὲν λαμβάνω ὑπ' ὄψιν τὸν πολιτικὸν αὐτοῦ βίον, οὐδ' ἐρχομαι νὰ ἐπιφέρω κρίσιν οἰανδήποτε ἐπὶ τῶν δοξασίων του· ἡ κρίσις καὶ ἡ ἐπίκρισις τῶν φρονημάτων καὶ τοῦ πολιτικοῦ βίου ἐκάστου ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν, τὸν ἀδέκαστον τούτον κριτὴν τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων ἀνήκει εἰς τὸν παντοδύναμον τὸν ἀφήσαντα αὐτεξούσιον καὶ ἐλεύθερον τὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν χάριν τῶν κατὰ πεποίθησιν ἰδεῶν του· ἔχω μόνον ὑπ' ὄψιν τὸν ἀγωνιστὴν Γλαράκην καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τούτου κρούω τὴν θύραν τῆς δικαιοσύνης τοῦ Βασιλέως, τοῦ ἔθνους, καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὑπὲρ τούτου καὶ τῶν λοιπῶν ἀγωνιστῶν, διὰ νὰ μὴ ἀφήσωμεν κακὸν παράδειγμα εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τῶν οικογενειῶν αὐτῶν ἀνευ τῆς δεούσης περιθάλψεως· διὰ νὰ μὴ ἀποθαφρῶμεν τοὺς σήμερον ὑπηρετοῦντας τὴν πατρίδα· καὶ βεβαίως ὅποσον θάρρος λαμβάνει ὁ σήμερον ὑπηρετῶν τὴν πατρίδα, ἢ ποῖαν διαθέσιν νὰ ὑπηρετήσῃ αὐρίων τὴν πατρίδα ἄλλος, θέλει ἔχει, ὅταν βλέπῃ ὅτι οἱ ἀγωνισταὶ καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες τὴν πατρίδα ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου θνήσκουσιν ὡς μόνον κληρονομίαν εἰς τὰ τέκνα των ἐγκαταλιμπάνοντες τὴν πτωχείαν καὶ τὴν ἀπελπισίαν· Κύριοι! τὸ ἔθνος ὁσάκις διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του συνῆλθε μίαν ἀρχὴν ἔθεσε, τὴν ἀμοιβὴν τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἐν γένει ἀγωνισαμένων· οὐδέποτε διέστειλεν εἰς τάξεις τοὺς ἀγωνισαμένους, διότι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν μία καὶ μόνη τάξις ὑπῆρχε, οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ ἱερεῖς, οἱ πολιτικοὶ καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἀπῆρτιζον μίαν τάξιν· καὶ κλῆρος, καὶ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ τὴν σπάθην ἀνά χειρας εἶχον. Τίς ἀγνοεῖ ὅτι ὁ ἀείμνηστος Ἄνθιμος Ἐλους ἱερούργει φορῶν τὴν σπάθην, καὶ ὁ Βρισθῆνης ἐκρεμάτο μετὰ τῆς πανοπλίας, καὶ ὁ Διάκος

ἐψήθη μετὰ τῶν ὄπλων του, καὶ ὁ Ζαῖμης, καὶ ὁ Λόντος, καὶ ὁ Χαραλάμπης, καὶ ὁ Βλάχος, καὶ οἱ Μαυρομιχάλοι, καὶ οἱ προύχοντες καὶ πολιτικοὶ τῆς Ἑλλάδος μίαν ἀπῆρτιζον τάξιν, καὶ ὅλοι τὴν σπάθην ἔφερον· καὶ διὰ τοῦτο αἱ συνελεύσεις τοῦ ἔθνους ἐψήφισαν ἀμοιβὴν ἐν γένει ὑπὲρ τῶν ὑπηρετησάντων τὴν πατρίδα. Ἦλθε κατόπιν ἡ Βασιλεία, ὁ παρὰ πάντων προσδοκώμενος οὗτος Μεσσίας, εἰς τὸν ἅπαντες ἐνητένιζον· ἐνθυμηθῆτε μὲ ποῖαν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν συμπάθειαν, καὶ μὲ πόσῃ προθυμίαν, ὁ Βασιλεὺς ἀπήγγειλε δικαιοσύνην καὶ ἀμοιβὴν εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας κατὰ τὸν ἀγῶνα· ἀλλ' ἡμεῖς οἱ διαδεχθέντες τὴν Κυβέρνησιν, ἃς ὁμολογήσωμεν, ὅτι δὲν ἐφροντίσαμεν νὰ ἀποδοθῆ δικαιοσύνη καὶ ἀμοιβή, ὡς ἔδει, καὶ οὕτω σήμερον πάσχομεν διὰ τὴν ἀδιαφορίαν μας αὐτὴν· ἐγένετο μὲν φροντίς τότε, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ οὗτοι ἐν μέρει ἐδικαιώθησαν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι μετὰ κόπου καὶ μόχθου· ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων πολλοὶ, καὶ ἐκ τῶν πολιτικῶν οἱ πλείστοι ἂν καὶ ἦσαν ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸ Μητῶν, ἂν καὶ στρατιωτικῶς ὑπηρετήσαν οὐδένα βαθμὸν ἔλαβον περὶ τῶν πολιτικῶν μάλιστα ὑπηρετησάντων τὴν πατρίδα, ἂν καὶ ἰδιαιτέρον ψήφισμα τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἐγένετο περὶ ἀμοιβῶν καὶ τῶν πολιτικῶν αὐτῶν ἐκδουλεύσεων, οὐδεμίαν φροντίς κατόπιν ἐγένετο, καὶ ἡ περὶ αὐτῶν ὑπόσχεσις τῆς Κυβερνήσεως, ὑπόσχεσις ἱερὰ καὶ ὑποχρεωτικὴ, εἰσέτι δὲν ἐξεπληρώθη. Ἐκτός δὲ τούτων, κύριοι, δὲν εἶναι περιττὸν νὰ παρενείρω ἐνταῦθα, τὴν ἀδιαφορίαν μας καὶ ὡς πρὸς τοὺς μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν ὑπηρετοῦντας τὴν πατρίδα εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους· ἡ ἔλλειψις αὐτῆ μαραινοῦσα τὸν ζῆλον ἀποθαφρῶναι τὴν ὑπαλληλίαν, ἥτις παρὰ τὴν ἐπίκαιρον καὶ ἀκροσφαλῆ θέσιν τῆς, τίποτε ἄλλο δὲν παρέχει εἰς τὸν ὑπάλληλον καὶ τὴν οικογένειάν του καὶ ἂν ἤθελε κατατρίψει τὸν βίον του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ἂν ἤθελεν ὑπεργηράσει εἰς αὐτήν. Ἐπανερχόμενος τέλος εἰς τὸ προκείμενον παρακαλῶ νὰ συστήσῃ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας τὴν φωνήν μου ταύτην εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ λάβῃ πλέον μέτρον πρὸς περιθάλψιν καὶ ἀμοιβὴν τῶν λειψάνων τοῦ ἱεροῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας μας ἀγῶνος, ἀλλὰ μέτρα σωστικά καὶ καταλληλὰ, οὐχὶ δὲ ἀτελῆ ἀκατάλληλα καὶ μηδέποτε περαιούμενα, ὅπως ἐπ' ἐσχάτων ἔμαθον ὅτι προσεκλήθη ὁ Μαντινεῖας ἀρχιερεὺς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν διὰ νὰ μακρυρῆσῃ, ὡς γοηματίσας γραμματεὺς τοῦ Κολαντρούτζου, ἂν ὁ Κολαντρούτζος εἶχε πλοῖον διὰ νὰ χορηγηθῆ εἰς τὴν οικογένειάν του πεντηκοντάδραχμος σύνταξις.

Καιρός τέλος να αποδοθή δικαιοσύνη εις τους λιμώττοντας αγωνιστάς και τας οικογενείας των από του έτους 1850 ήτον έτοιμος νόμος περί χορηγήσεως των γραμματίων εις τὰ τέκνα και τους κληρονόμους των αποβιωτώντων πριν ή βαθμολογηθώσιν και όμως ο νόμος ούτος, εκδιουρηγία άλλων και ουχι της Κυβερνήσεως, ως γνωρίζω κάλλιστα, μένει εισέτι εν τοις αρχείοις του ύπουργείου και ταύτα μόν εν γένει ως προς τους άγωνιστάς ως προς δε τον αποθανόντα συναδέλφον ημών προτείνω να συστηθή ή οικογένεια αυτού προς την Κυβέρνησιν ορρητίσουςαν να περιβάλη αυτήν εκ των ενόντων, μέχρις ου ήθελεν ή κυβέρνησις φθάση εις όριστικόν μέτρον ως είνται.

Απαντών ο Κ. πρωθυπουργός ειπεν· αι εύχαι του Γερουσιαστού Κ. Παλαμιδή περί του ότι ή Κυβέρνησις πρέπει να λάβη πρόνοιαν περί των αγωνιστών κτλ. υπήρξε και ύπαρχει καθήκον ιερόν και υποχρέωσις εις τε τας προλαβούσας Κυβερνήσεις και την σημερινήν· άπασαι αι κυβερνήσεις θαυλογοümetν ότι έπραξε να τείνωσιν εις εξασφάλισιν της τύχης των υπέρ πατρίδος αγωνισαμένων και των οικογενειών αυτών· ή σημερινή Κυβέρνησις, το επ'αυτή, δεν θέλει παραμελήσει τίποτε διά να φθάση εις τον σκοπόν τούτον· και ταύτα μόν εν γένει· όσον δ' άφορά την οικογένειαν του προχθες αποβιώσαντος Γερουσιαστού Κ. Γλαράκη, ή Κυβέρνησις γνωρίζουσα την δυστηρίαν και την άκραν πενίαν εις ην έγκατελείβηθη, θέλει σπεύσει εις περιβάλειν αυτής ανάλογον των εκδουλεύσεων του αποβιώσαντος, των ανάγκων της οικογενείας του ως και των πόρων του έθνους.

Η Γερουσία συνιστώσα τὰ ανωτέρω υπό του Κ. Παλαμιδου λέχθέντα αποφάσεις να σταλή απόσπασμα αυτών εις το ύπουργικόν συμβούλιον.

Προβάσας κατόπιν της Γερουσίας εις την συζήτησιν του νομοσχεδίου περί αναπληρωτικής πιστώσεως όραχ. 60,000 επί του κεφ. Γ. άρθρ. 1 γενικά μέτρα ασφαλείας του δια το ε. ε. προϋπολογισμού του ύπουργείου των έσωτερικών, αναμινώθηται το νομοσχεδίου μηδεμίαν δε γενομένην παρατηρήσεως επί της αρχής αυτού προτίθεται αυτή εις ψηφοφορίαν υπό την επίτηρησιν των ψηφολεκτών ΚΚ. Αθ. Γρηγοριάδη και Ι. Σταύκου, γίνεται δε παραδεκτή διά ψήφων 32 (παμφηψηί) κατά το ύπε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των Κυριών Γερουσιαστών.

Επί της αρχής του νομοσχεδίου περί αναπληρωτικής πιστώσεως εκ όραχ. 60,000 δι' έξοδα δημοσίου ασφαλείας επί του ειδικού προϋπολογισμού του ύπουργείου των έσωτερικών δια το 1855.

Γεώργ. Μ. Αντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλαρης	Ν
Αναγ. Δελιγιάννης		Γεώργιος Καρακατζάνης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ιω. Μεξης	Ν
Ιωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Άδάμ Δούκας	
Σπυριδ. Καλογερόπουλος		Άθηνος Κανελλόπουλος	Ν
Αναστασιος Αβάντος	Ν	Κωνσταντίνος Κανάρης	
Τάσος Μαγγίνας	Ν	Γεωργίου Γρηγοράκης	
Αναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καίσης	
Άμπρος Νάκος		Αντών. Γ. Κριεζής	
Διαματ. Ν. Ολύμπιος		Αντώνιος Μαυρομιχάλης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτριος Πλαπούτας	Ν
Ιάκωβος Παξιμαδης	Ν	Ιωάννης Σταύκος	Ν
Νικόλ. Πράσσακνης	Ν	Άναστ. Μαυρομιχάλης	
Σπυρ. Τσικούνης		Άλέξιος Βλαχόπουλος	
Ρικάρδος Τζιζώρτζ		Δημήτριος Χαρισιάς	Ν
Άθανασιος Γρηγοσιάδης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Νικόλ. Μαυρομάτης	Ν
Άνδρ. Χ. Αναγούρου		Άναστ. Σ. Χαλαμάκης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Παναγ. Λιδωρίκης	Ν
Γεώργιος Φύλλας	Ν	Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Ιωάννης Θεοτόκης	Ν	Κωνσ. Προβιλέγιος	Ν
Ιωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ιωάν. Οικονόμου	Ν
Άθανάσιος Λιδωρίκης	Ν	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Ρήγας Παλαμιδης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτην	Ν
Γεώργιος Γλαράκης			

Αναγνωσθέν το μοναδικόν αυτού άρθρον έγινετο παραδεκτόν διά χειροτονίας, όπως έχει·

Ψηφοφορηθέν επί τέλους τὰ σύνολον υπό την επίτηρησιν των αυτών ψηφολεκτών έγινετο παραδεκτόν διά ψήφων 32 (παμφηψηί), κατά το ύπε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 60,000 δι' ἐξοδα ἀσφαλείας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Καρακτιζάνης	Ν
Γεώρ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Ἀδάμ Λούκας	
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Δῆμος Κανελλόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Γεωργίου Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καίρης	
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριζής	
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτρ. Πλαπούτας	Ν
Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν	Ἰωάννης Σταίκος	Ν
Νικόλ. Πρασσκάκης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ρικάρδος Τζιώρτζ		Δημήτριος Χατσίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Νικόλ. Μαυρομάτης	Ν
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Παναγ. Λιδωρικῆς	Ν
Γεώργιος Ψάλλας	Ν	Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Κωνσ. Προβιλέγιος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Λιδωρικῆς	Ν	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Ρήγας Παλαμίδης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Γεώργιος Γλαράκης			

Ὅστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Μεταβάσας κατόπιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 20,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ε. ε. προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δι' ἐξοδα ἐκθέσεως ἑλληνικῶν προϊόντων, ἀναμνηστέται τὸ νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Παλα-

μίδης εἶπε. Δὲν προτίθεται νὰ ἀρνηθῆ πλέον τὰ ἐξοδα ταῦτα ὡς γενόμενα, παρατηρεῖ ὅμως διὰ τὸ μέλλον ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογοι τῶν δυνάμεων καὶ μέσων τοῦ ἔθνους, οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ διαφιλονεικῆ ὅτι δι' ἑκθεσὶν ἑλληνικῶν προϊόντων 40,000 δραχμῶν εἶναι δαπάνη μεγάλη ὁ ἀρχικὸς προϋπολογισμὸς ὁ εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαχθεὶς προσέβλεπε μόνον 10,000 δραχ. διὰ τὴν δαπάνην ταύτην, τὴν ἐπύψακα δὲ ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς 20,000 δραχ. ζητήσας ἄλλας 10,000 δραχ. διὰ πιστώσεως, προστιθεμένων εἰς ταύτας καὶ τῶν διὰ τῆς προκειμένης πιστώσεως ζητουμένων 20,000 δραχ., ἡ δαπάνη αὕτη ἀναβαίνει εἰς δραχ. 40,000 πρὸς ὑπέρμετρον καὶ δυσανάλογον συνιστῶ διὰ τὸ μέλλον κἂν, ὅτι ἡ τοιαύτη δαπάνη δὲν πρέπει νὰ ἐκτείνεται πέραν τῶν δυνάμεων τοῦ ἔθνους.

Καὶ ἄλλων παρατηρησάντων ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι ὑπέρμετρος, καὶ ὅτι ἱκανὸν πρὸς ἡδύνατο νὰ οικονομηθῆ ἐὰν δὲν ἐξαπεστελλετο ἐντεύθεν ἐπιτροπῆ, ἀλλ' ἐπιφορτίζοντο τὰ χρέη αὐτῆς οἱ ἐν Παισιόσις ὑπάλληλοι τῆς ἑλλ. Κυβερνήσεως, ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς διεβεβαίωσεν ὅτι εἰς τὸ μέλλον θέλει καταβληθῆ πᾶσα προσπάθεια ὥστε ἡ τοιαύτη δαπάνη νὰ εἶναι ἀνάλογος τῶν πόρων καὶ εἰσοδημάτων μας.

Μετὰ τὴν διεβεβαίωσιν ταύτην προτίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψὴν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Θεοτόκη, καὶ Ἀθ. Λιδωρικῆν, γίνεται δὲ πραξδεκτὴ διὰ ψήφων 31 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ὅδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 20,000 διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν προϊόντων εἰς τὴν ἐν Παισιόσις παρὰσιον ἑκθεσὶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1855.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Λάμπρος Νάκος	
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης		Ἰάκωβος Παξιμάδης	Ν
Σπυρίδων Καλογερόπουλος		Νικόλ. Πρασσκάκης	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Σπυρ. Τρικούπης	
Τάτσης Μαγγίνας		Ρικάρδος Τζιώρτζ	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	Ν	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν

Βασίλ. Χρηστακόπουλος . . .	N	Άντων. Γ. Κριζής
Άνδρ. Χ. Αναργύρου		Άντων. Μαυρομιχάλης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελοσ	N	Ζημητρ. Πλαπούτας N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Ιωάννης Σταίκοσ
Ιωάννης Θεοτόκης	N	Αναστ. Μαυρομιχάλης
Ιωάννης Χ. Πέτρου	N	Αλεξίος Βλαχόπουλοσ
Αθανάσιος Λιδωρικίης	N	Δημήτριος Χαταίσκοσ N
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Δημήτριος Χρηστίδης N
Γ. Παπαηλιόπουλοσ	N	Νικόλ. Μαυρομιχάτης N
Γεώργιος Γλαράκης		Αναστ. Σ. Χαραλάμπησ . . . N
Δημήτριος Βούλγαρησ	N	Παναγ. Λιδωρικίης
Γαίκασ Καρκατζάνησ	N	Γεώργ. Δουβουνιώτησ
Νικόλαοσ Ιω. Μιξήσ	N	Κωνσ. Προβιλέγιοσ
Αδάμ Δούκασ		Ιω. Οικονόμου
Άημοσ Κανελλόπουλοσ	N	Σπύροσ Μίλιοσ
Κωνσταντίνοσ Κανάρησ		Ρήγασ Παλαμίδησ
Τσανετάκησ Γρηγοριάκησ . . .		Δημ. Α. Κουντουριώτησ . . N
Μ. Α. Καίρησ		

Αναγνωσθέντα τὰ άρθρα αὐτοῦ 1 καὶ 2 ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσιν.

Ψηφοφορήθη ἐπὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 31 (παμφη-
ραι), κατὰ τὸ ἔμπε προσκρῆνόμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

**Πρωτόκολλον Ψηφοφορίας τῶν Κυριῶν
Γερουσιαστῶν.**

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆσ πιστώ-
σειωσ ἐκ δραχ. 20,000 διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν προϊόντων εἰς
τὴν ἐν Παρισίῳσ παγκόσμιαν ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογι-
σμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ 1853.

Γεώργιοσ Μ. Ἀντωνόπουλοσ . .	N	Χαρῶλ. Παπαπολάτησ	N
Αναγν. Δελιγιάννησ		Ιωάννησ Παζ.μάθησ	N
Γεώργ. Κουντουριώτησ		Νικόλ. Πρασσάκκακησ	N
Ιωάννησ Θ. Καλοκατερίνησ . .		Σπυρ. Τρικοπίησ	
Σπυριδῶν Καλεγεράπουλοσ . .		Ρικάρδοσ Τζιῶρτ	
Αναστάσιοσ Δόντοσ	N	Αθανάσιοσ Γρηγοριάδησ . . . N	
Τάτζησ Μαγγίνας	N	Βασίλ. Χρηστακόπουλοσ . . . N	
Αναγνώστησ Μοναρχίδησ . . .	N	Άνδρ. Χ. Αναργύρου	
Αάμπροσ Νάχοσ		Νικόλ. Χρυσόγελοσ	
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιοσ		Γεώργιοσ Ψύλλασ	

Ιωάννησ Θεοτόκησ	N	Δημήτρ. Πλαπούτασ	N
Ιωάννησ Χ. Πέτρου	N	Ιωάννησ Σταίκοσ	N
Αθανάσιοσ Λιδωρικίησ	N	Αναστάσιοσ Μαυρομιχάλοσ . .	
Γεώργιοσ Δαρειώτησ	N	Αλέξιοσ Βλαχόπουλοσ	
Γ. Παπαηλιόπουλοσ	N	Δημήτριος Χαταίσκοσ N	
Γεώργιοσ Γλαράκησ		Δημήτροσ Χρηστίδησ N	
Δημήτριος Βούλγαρησ	N	Νικόλαοσ Μαυρομιχάτησ . . . N	
Γαίκασ Καρκατζάνησ	N	Αναστ. Σ. Χαραλάμπησ	
Νικόλαοσ Ιω. Μιξήσ	N	Παναγιώτησ Λιδωρικίησ	
Αδάμ Δούκασ		Γεώργ. Δουβουνιώτησ N	
Άημοσ Κανελλόπουλοσ	N	Κωσταντίνοσ Προβιλέγιοσ . . N	
Κωνσταντίνοσ Κανάρησ		Ιωάννησ Οικονόμου	
Τσανετάκησ Γρηγοριάκησ . . .		Σπύροσ Μίλιοσ	
Μ. Α. Καίρησ		Ρήγασ Παλαμίδησ	
Άντων. Γ. Κριζήσ		Δημήτριος Α. Κουντουριώτησ N	
Άντων. Μαυρομιχάλησ	N		

Μεταβάσθη κατόπιν τῆσ Γερουσίαισ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νο-
μοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆσ πιστώσειωσ ἐκ δραχ. 60,000
ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ ε. ε. προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆσ Διακισούνησ
ὑπουργείου δι' ἀπόχημῶταισ συνέδριοσ, ἐνόησαν καὶ μαρτύρων,
ἀναγκασθεὶσ τὸ νομοσχεδίον, ἐπὶ τῆσ ἀρχῆσ τοῦ ὁποίου λαβῶν
τὴν λόγον ὁ Γερουσιαστήσ Κ. Χρηστίδησ εἶπε· πολλῆσ ἄλλοτε
ἐγένετο λόγιοσ καὶ ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ καὶ ἐν τοῖσ
περιβόλοισ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ τὰ δι' ἀπόχημῶ-
ταισ μαρτύρων δαπανώμενα ποσὰ ἐθιωρήθησαν πολὺ ὑπέροχα·
τοῦτο προέγχεται ἀφ' ἑνὸσ μῆν, διότι πολλῶν δι' ἐλλείψην ἑνὸσ
μάστορασ ἀπουσιώδουσ γίνεταὶ ἀναβολὴ τῆσ δίκησ, ἀναβολὴ κοπι-
λοῦσα ἐνίοτε πολλὰσ χιλιάδασ δραχμάσ εἰς τὸ Δημόσιον· ἀφ'
ἑτέρου δὲ, διότι δὲν δίδεταὶ ἡ ἀπαιτουμένη προσοχὴ εἰς τὴν
προσκλησιν τῶν μαρτύρων· ἀντὶ 4 ἢ 5 μαρτύρων προσκα-
λοῦνται 20, 30, ἢ καὶ 40. Οὐδεὶσ προτίθηται νὰ ἀρνηθῆ εἰς
τὴν Διακισούνην τὰ μέσα τῆσ ἀποδείξεωσ, ὁ λόγιοσ εἶναι ὅτι ἡ
προσκλησιε τῶν μαρτύρων πρέπει νὰ γίνηται μετὰ τινωσ προ-
σοχῆσ καὶ ἐπιφύλαξεωσ διὰ τοῦτο ὁ ἀρμοδίοσ ὑπουργὸσ πρέπει
νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ τοῦ ἀντικει-
μένου τούτου, διὰ νὰ μὴ γίνωνται ταυῦτα ἐλλείψεισ, ὑποβάλ-
λοῦσαι τὸ Δημόσιον εἰς μάταιασ δαπάνασ.

Διαβεβαιώσαντοσ δὲ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ὅτι θέλει τὸ ὑπουρ-
γείον προκαλέσει πρὸσ τοῦτο τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν,
προτίθηται εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν

ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ν. Μαυρομμάτη, καὶ Ι. Οἰκονόμου, γίνεται δὲ παραδεκτὴ διὰ ψήφων 31 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ἔδω προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πι-
στύσεως ἐκ δραχ. 60,000 δι' ἀποζημιώσεις συνέδριον ἐπὶ τοῦ
προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης
διὰ τὸ 1856.

Γεώργιος Μ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Δημήτριος Βούλγαρης . . . N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Γκέκις Καρακτζάνης . . . N
Γεώρ. Κουντουριώτης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης . . . N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Ἄδამ Δούκας
Σπυρίδων Καλογερόπουλος . . .	Δῆμος Κανελλόπουλος . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Τάτζης Μαγγίνας N	Τσανετᾶκης Γρηγοράκης . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . . N	Μ. Α. Καίρης
Λάμπρος Νάκος	Ἀντών. Γ. Κριεζῆς
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ἀντών. Μαυρομιγάλης . . . N
Χαρᾶλ. Παπαπολίτης N	Δημήτρ. Πλαπούτας N
Ἰάκωβος Παξιμάδης N	Ἰωάννης Σταίκος N
Νικόλ. Πρασσακάκης N	Ἀναστ. Μαυρομιγάλης . . .
Σπ. Τρικούπης	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Δημήτριος Χατσίσκος N
Ἀθανάσιον Γρηγοριάδης N	Δημήτριος Χρηστίδης N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος N	Νικόλ. Μαυρομμάτης N
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος N	Παναγ. Λιδωρίκης N
Γεώρ. Ψύλλας	Γεώργ. Δουβουνιώτης
Ἰωάννης Θεοτόκης N	Κωνστ. Προβιλέγιος N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου N	Ἰωάν. Οἰκονόμου N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Σπύρος Μίλιος
Γεώργιος Δαρειώτης N	Ῥήγας Παλαμίδης N
Γ. Παπαηλόπουλος N	Δημήτ. Α. Κουντουριώτης . N
Γεώργιος Γαράκης	

Ἀναγνωσθὲν τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἀρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχει.

Ψηφοροθῆν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν

αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 32 (παμψηφεί), κατὰ τὸ ἔδω προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πι-
στύσεως ἐκ δραχ. 60,000 δι' ἀποζημιώσεις συνέδριον ἐπὶ
τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης
διὰ τὸ 1855.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Δημήτριος Βούλγαρης N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	Γκέκις Καρακτζάνης N
Γεώργ. Κουντουριώτης	Νικόλαος Ἰω. Μέξης N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης . . .	Ἄδამ Δούκας
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Δῆμος Κανελλόπουλος . . . N
Ἀναστάσιος Λόντος N	Κωνσταντῖνος Κανάρης . . .
Τάτζης Μαγγίνας N	Τσανετᾶκης Γρηγοράκης . . .
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης . . . N	Μ. Α. Καίρης
Λάμπρος Νάκος	Ἀντών. Κριεζῆς
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ἀντών. Μαυρομιγάλης . . . N
Χαρᾶλ. Παπαπολίτης N	Δημήτρ. Πλαπούτας N
Ἰάκωβος Παξιμάδης N	Ἰωάννης Σταίκος N
Νικόλ. Πρασσακάκης N	Ἀναστ. Μαυρομιγάλης . . .
Σπυρ. Τρικούπης	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος . . .
Ῥικάρδος Τζιώρτζ	Δημήτριος Χατσίσκος N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης N	Δημήτριος Χρηστίδης N
Βασίλ. Χρηστακόπουλος N	Νικόλαος Μαυρομμάτης . . . N
Ἄνδρ. Χ. Ἀναργύρου	Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης . . . N
Νικόλ. Χρυσόγελος N	Παναγ. Λιδωρίκης N
Γεώργ. Ψύλλας	Γεώργ. Δουβουνιώτης
Ἰωάννης Θεοτόκης N	Κωνστ. Προβιλέγιος N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου N	Ἰωάν. Οἰκονόμου N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Σπύρος Μίλιος
Γεώργιος Δαρειώτης N	Ῥήγας Παλαμίδης N
Γ. Παπαηλόπουλος N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης N
Γεώργιος Γαράκης	

Ὅστε τὸ Νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Προβάσθης μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν δημοπρατικῶν καρπῶν κλπ., ἀναγινώσκειται τὸ Νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς

ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον τίς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατήρησεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε νὰ σπεύσῃ νὰ εἰσαγάγῃ καὶ ἕτερον Νομοσχέδιον, ἢ ἐν αὐτῷ τούτῳ νὰ συμπεριλάβῃ διατάξιν, περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ξυλανθράκων, καθόσον ἐνῆκα τῆς ὑπερτιμῆσεως αὐτῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μεγάλαι ποσότητες θέλουσι ἐξέλθει τοῦ Κράτους, καὶ ἐνῶ ἀπ' ἐνός ἡ ὑπερτιμῆσις αὐτῶν θέλει εἰσθαι μεγίστη διὰ τὸ ἐσωτερικόν, ἀπ' ἑτέρου ὁλόκληρα ὄσαθι θέλουσι καταστραφῆ διὰ τὴν προαγωγὴν αὐτῶν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Κ. Προϋπουργοῦ ὅτι ὑπάρχει ἔτοιμον Νομοσχέδιον τοιοῦτον καὶ εἰσάγεται ὅσον οὐπω εἰς τὰς Βουλὰς, ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατήρησεν ὅτι καμμία περίστασις δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλῃ τὴν πρόθεσιν τοῦ Ὑπουργείου περὶ εἰσαγωγῆς, ὅσον ἐνεστί τάχιστα, καὶ εἰ δυνατόν αὐριον, Νομοσχεδίου, ἂν ἔχῃ ἀπαγορεύοντος καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ξυλανθράκων, τοῦλάχιστον ἐπιβάλλοντος φέρων ἐξαγωγῆς βαρύτερον τοῦ συνήθους, καθόσον μετ' ὀλίγας ἡμέρας, γνωρίζει κάλλιστα, σκόκειται νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ τῆς Πελοποννήσου φορτία ὁλόκληρα.

Εὐχῆς ἔργον, προσέθηκεν ἕτερος, θέλων εἰσεῖναι, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀπιθόρσε καὶ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν Καστανίων, ὡς δυσχερέμενοι εἰς πολλὰς ἀπαρχίας νὰ ἀντικαταστήσωσι κατὰ τι τῶν σιτηρῶν ἑλλείψιν.

Ἐνταῦθα τίς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν πρότεινε τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου διὰ τὴν αὐριον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μελετήσῃ ἕκαστος κάλλιστον τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει περὶ τῶν διαφόρων αὐτοῦ διατάξεων, εἰς τὰς ὁποίας δυνατόν νὰ προστεθῶσι καὶ ἄλλαι, ἂν κριθῶσιν ἀναγκαῖαι.

Ἄλλοι δὲ, ἂν καὶ ὀρθὴν τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν εἰρήσκοντες, ὑπεσκήριζαν ἡμῶς τὴν αὐθημερὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ διότι προηγουμένως οὕτως ἀποφασίσθη ὑπὸ τοῦ Σώματος, καὶ διότι ληγούσης αὐριον τῆς Συνόδου, ὡς διεδόθη, δὲν ὑπολείπεται χρόνος.

Ἡ Γερουσία προέθετο εἰς ψηφοφορίαν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Αἰθιόφυλλου καὶ Ἰω. Σταϊκοῦ, παραδέξατο δὲ ταύτην διὰ ψήφων 21 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ἔδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Δημήτριος Βούλγαρης	Ν
Αναγν. Δελιγιάννης	Ν	Γιάννης Καρακατζάνης	Ν
Γεώργ. Κουντουριώτης	Ν	Νικόλαος Ἰω. Μιζῆς	Ν
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	Ν	Ἰδὴν Δούκας	Ν
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος	Ν	Ἄγγελος Καναλόπουλος	Ν
Ἀναστάσιος Λόντος	Ν	Κωνσταντῖνος Κανάρας	Ν
Τάτσης Μαγγίνας	Ν	Τσαγκατάκης Γρηγοράκης	Ν
Ἀναγνωστὴς Μοναρχίδης	Ν	Μ. Α. Καίστες	Ν
Λάμπρος Νάκος	Ν	Ἀντών. Γ. Κριζῆς	Ν
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	Ν	Ἀντών. Μαυρομιχάλης	Ν
Χαράλ. Παπαπολίτης	Ν	Δημήτρ. Παπαστάτας	Ν
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	Ν	Ἰωάννης Σταϊκος	Ν
Νικόλ. Πρασσακίτης	Ν	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Ν
Σπυρ. Τρικαύπης	Ν	Ἀλέξιος Βλαχοπούλος	Ν
Ῥικάρδος Τζιώρας	Ν	Δημήτριος Χαταίσκος	Ν
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ν	Δημήτριος Χρηστίδης	Ν
Βασίλ. Χρηστακόπουλος	Ν	Νικόλ. Μαυρομιμάτης	Ν
Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	Ν	Ἀναστ. Σ. Χαλαράμπης	Ν
Νικόλ. Χρυσόγελος	Ν	Παναγ. Αἰθιόφυλλος	Ν
Γεώργιος Ψύλλας	Ν	Γεώργ. Δουδογιάννης	Ν
Ἰωάννης Θεοτόκης	Ν	Κωνσ. Προβιλέγιος	Ν
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	Ν	Ἰωάν. Οἰκονόμου	Ν
Ἀθανάσιος Αἰθιόφυλλος	Ν	Σπύρος Μίλιος	Ν
Γεώργιος Δαρειώτης	Ν	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ν	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	Ν
Γεώργιος Γλαράκης	Ν		

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1 καὶ 2 ἐγέναντο π. κ. δεκτὰ διὰ χειροτονίας, ὅπως ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 21 (παμψηφεί) κατὰ τὸ ἔδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνδίου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	N	Δημήτριος Βούλγαρης	N
Ἀναγν. Δελιγιάννης		Γεώργιος Καρακατζάνης	
Γεώργ. Κουντουριώτης		Νικόλαος Ἰω. Μεξής	N
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης		Ἄδαμ Δούκας	
Σπυρίδ. Καλογερόπουλος		Δῆμος Κανελλόπουλος	N
Ἀναστάσιος Λόντος		Κωνσταντῖνος Κανάρης	
Τάτσης Μαγγίνας	N	Τσανετάκης Γρηγοράκης	
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	N	Μ. Α. Καίρης	
Λάμπρος Νάκος		Ἀντών. Γ. Κριεζής	
Διαμαντ. Ν. Ολύμπιος		Ἀντών. Μαυρομιχάλης	N
Χαράλ. Παπαπολίτης	N	Δημήτρ. Πλαπούτας	N
Ἰακώβος Παζιμάδης	N	Ἰωάννης Στάϊκος	
Νικόλ. Πρασσακάκης	N	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Σπυρ. Τρικούπης		Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	
Ῥιχάρδος Τζιώρατζ		Δημήτριος Χατσίσιος	N
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Βασίλ. Χρησταζόπουλος		Νικόλ. Μαυρομιχάτης	N
Ἀνδρ. Χ. Αναργύρου		Ἀναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Νικόλ. Χρυσόγελοσ	N	Παναγ. Λιδωρίκης	N
Γεώργιος Ψύλλας	N	Γεώργ. Δουβουνιώτης	
Ἰωάννης Θεοτόκης	N	Κωνσ. Προβιλέγιος	N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	N
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	N	Σπύρος Μίλιος	
Γεώργιος Δαρειώτης	N	Ῥήγας Παλαμίδης	N
Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Γεώργιος Γλαράκης			

Ὡστε τὸ νομοσχέδιον ἔχει ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει.

Ἀναγγέλλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. πρόεδρος ὅτι τοῦ λοιποῦ 26 μέλη ἀπαρτίζουσι πλῆρες τὸ Σώμα, καθόσον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κ. Γλαράκη ὁ ἀριθμὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀναβαίνει εἰς 50, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

**Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.**

**Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χατζίσκος.
Α. Σ. Χαραλάμπης.**

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ὀκτωβρίου, 1855, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ πρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐνεκρίθησαν.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι ἀγνωστος ἡ ἐπαπειλώσα τὸν τόπον σιτοδείκ' αὐτοῦ ἐνεκα παρακαλεῖ τὸ Σώμα τῆς Γερουσίας νὰ ἐπιψηφίσῃ σήμερον τὸ ὑποβιλλόμενον νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχμῶν ἐνὸς ἡμισυ ἑκατομμυρίου διὰ τὴν ἀγοράν ξενικοῦ σίτου, τὸ ὅποσον ἀνέγνω μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως ἔχοντα ὡς ἔπαυται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς εἴφηρισθε, περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐνὸς καὶ ἡμισυ ἑκατομμυρίου δραχμῶν δι' ἀγοράν ξενικοῦ σίτου.

Συναπτεται ἐν τῇ περὶ αὐτῆς ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου ἐν ᾗ καταφαίνονται ἐκτενῶς οἱ ὑπαγορεύσαντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ μέτρον τοῦτο λόγῳ, τοὺς ὁποίους θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω ἐνταῦθα, ἀρνούμενος νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, κύριοι, ὅπως λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν σπουδαίωτάτην τοῦ ἀντικειμένου, σπεύσητε εἰς τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1855.

**Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.**

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἀρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν
[Πρακ. Γερουσ. τῆς Β'. Συνόδ. Α'. Περίοδ.]

έκτακτος πίστωσις δραχμῶν ἑνὸς καὶ ἡμίσειος ἑκατομμυρίου δι' ἀγορὰν ἑκατὸν περίπου χιλιάδων κοιλῶν ξενικοῦ σίτου καὶ δι' ἐξόδα συντηρήσεως καὶ πωλήσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 2. Τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς πωλήσεως τοῦ σίτου τούτου θέλει κρατηθῆ ἰδιαίτερος λογαριασμός, τοῦ ὁποίου τὸ ἀποτέλεσμα θέλει συμπεριληρθῆ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀποφασισθεὶς δὲ τῆς αὐθημερὸν συζητήσεως, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ρ. Παλαμίδης πρότεινε τὸν Κ. ὑπουργὸν τὰ ἑξῆς:

α) Πόσον κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν ἔχει ἀνάγκη τὸ Κράτος ἀπέναντι τῶν ὑπαρχόντων ἐγγωρίων σίτου, καὶ ἀναλόγως τῆς εἰς τὸν τόπον καταναλώσεως.

β) Ὅποια ποσότης σιτηρῶν ὑπάρχει σήμερον εἰς τὰς ἀποθήκας.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐρωτήσεις ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπάντησε τὰ ἀκόλουθα:

Εἰς τὰς ἀποθήκας ὑπάρχει σίτος δημόσιος ἐκ κοιλῶν 200,000 περίπου ἠγοράσθησαν μέχρι τῆς χθὲς 40,000 κοιλὰ, καὶ σήμερον ἔτιρα 26,000 εἰσέτι· καθ' ἂν δὲ ἐκάμαμεν ὑπολογισμὸν ἴσως γίνει ἀνάγκη ἑτέρων 100,000 κοιλῶν, τὰ ὅποια μικρὰ καὶ μεγάλα πλοῖα λόγῳ ἐμπορίου θέλουσιν εἰσάξει.

Μετὰ τὰ λεγθέντα ψηφοφορίας γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ν. Μαυρομιάτου ἐξήχθη ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτὴν παμψηφεί διὰ ψήρων 30 κατὰ τὸ ἑδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	· N	Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	· · ·
Ἀναγν. Δελιγιάννης	· · ·	Χαράλ. Παπαπολίτης	· · · N
Γεώργ. Κουντουριώτης	· · ·	Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	· · ·
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	· · ·	Νικόλ. Πρασσικάκης	· · · N
Σπυριδ. Καλογερόπουλος	· · ·	Σπυρ. Τρικούπης	· · ·
Ἀναστάσιος Λόντος	· · · N	Ρικάρδος Τζιώρατζ	· · ·
Τάτζης Μαγγίνας	· · · N	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	· · · N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	· · · N	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	· · · N
Λάμπρος Νάκος	· · ·	Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	· · · N

Νικόλ. Χρυσόγελο	· · ·	Ἀντώνιος Μαυρομιγάλης	· · · N
Γεώργιος Ψύλλας	· · ·	Δημήτρ. Πλαπούτας	· · · N
Ἰωάννης Θεοτόκης	· · · N	Ἰωάννης Σταΐκος	· · · N
Ἰωάννης Χ. Πέτρου	· · · N	Ἀναστ. Μαυρομιγάλης	· · ·
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	· · · N	Ἀλέξιος Βλαχόπουλος	· · ·
Γεώργιος Δαρεσιώτης	· · · N	Δημήτριος Χαταΐσκος	· · · N
Γ. Παπακλιόπουλος	· · · N	Δημήτριος Χρηστιάδης	· · · N
Γεώργιος Γλαράκης	· · ·	Νικόλ. Μαυρομιάτης	· · · N
Δημήτριος Βούλγαρης	· · ·	Ἀναστ. Σ. Χαράλαμπος	· · · N
Γαίλας Καρακατζάνης	· · · N	Παναγ. Λιδωρίκης	· · · N
Νικόλαος Ἰω. Μέξης	· · · N	Γεώργ. Δουβουνιώτης	· · · N
Ἄδαμ Δούκας	· · ·	Κωνσ. Προβιλέγιος	· · ·
Ἄημος Κανελλόπουλος	· · · N	Ἰωάν. Οἰκονόμου	· · · N
Κωνσταντῖνος Κανάρης	· · ·	Σπύρος Μίλιος	· · ·
Τσανετάκης Γρηγοράκης	· · ·	Ῥήγας Παλαμίδης	· · · N
Μ. Α. Καίρης	· · ·	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Ἀντών. Γ. Κριεζῆς	· · ·		

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἀρθρα αὐτοῦ 1 καὶ 2 ἐγένοντο διὰ χειροτονίας δεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ψηφοφορήθη ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήρων 30 παμψηφεί κατὰ τὸ ἑδε ἐπίσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἑκτάκτου πιστώσεως ἑνὸς καὶ ἡμίσειος ἑκατομμυρίου δραχ. δι' ἀγορὰν ξενικοῦ σίτου.

Γεώργ. Μ. Ἀντωνόπουλος	· N	Νικόλ. Πρασσικάκης	· · · N
Ἀναγν. Δελιγιάννης	· · · N	Σπυρ. Τρικούπης	· · ·
Γεώργ. Κουντουριώτης	· · ·	Ρικάρδος Τζιώρατζ	· · ·
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης	· · ·	Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	· · · N
Σπυριδ. Καλογερόπουλος	· · ·	Βασίλ. Χρηστακόπουλος	· · · N
Ἀναστάσιος Λόντος	· · · N	Ἄνδρ. Χ. Αναργύρου	· · · N
Τάτζης Μαγγίνας	· · · N	Νικόλ. Χρυσόγελο	· · · N
Ἀναγνώστης Μοναρχίδης	· · · N	Γεώργιος Ψύλλας	· · ·
Λάμπρος Νάκος	· · ·	Ἰωάννης Θεοτόκης	· · · N
Διαμαντ. Ν. Ὀλύμπιος	· · ·	Ἰωάννης Χ. Πέτρου	· · · N
Χαράλ. Παπαπολίτης	· · · N	Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	· · · N
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	· · ·	Γεώργιος Δαρεσιώτης	· · · N

Γ. Παπαηλιόπουλος	N	Αναστ. Μαυρομιγάλης	
Γεώργιος Γλαράκης		Αλέξιος Βλαχόπουλος	
Δημήτριος Βούλγαρης		Δημήτριος Χατσίτσος	N
Γεώργιος Καρακατζάνης	N	Δημήτριος Χρηστίδης	N
Νικόλαος Ιω. Μέζης	N	Νικόλ. Μαυρομιγάτης	N
Αδάμ Δούκας		Αναστ. Σ. Χαραλάμπης	N
Αἴμιος Κανελλόπουλος	N	Παναγ. Λιδιώρης	N
Κωνσταντίνος Κανάρης		Γεώργ. Δουβουνιώτης	N
Τσικνιτάκης Γρηγοράκης		Κωνσ. Προβιλέγιος	
Μ. Α. Καίρης		Ιωάν. Οικονόμου	N
Αντών. Γ. Κρεζής		Σπύρος Μίλιος	
Αντών. Μαυρομιγάλης	N	Ρήγας Παλαμιδής	N
Δημήτρ. Πλαπούτας	N	Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	N
Ιωάννης Στάικος	N		

Ἐπιμένει κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας τὰ παρόντα πρακτικά ἀναγνωσθέντα ἐπακυρώθησαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατσίτσος.
Α. Χαραλάμπης.

Παρελθὼν ἀκαλόθως ὁ Κ, πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς τῶν ἑσωτερικῶν ἀνέγνω τὸ ἀκόλουθον Β. διάταγμα περὶ τῆς λήξεως τῆς Β' συνόδου τῆς Δ' περιόδου, τοῦ ὁποῦ τοῦ πρωτότυπον, κατὰ διαταγὴν τοῦ Κ. προέδρου, κατετέθη εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Γερουσίας.

Ο Θ Ω Ν. κ. τ. λ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος κηρύττομεν τὴν λήξιν τῆς Β' συνόδου τῆς Δ' βουλευτικῆς περιόδου.

Ὁ ἡμέτερος πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Κ. Δ. Βούλγαρης θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν, ὃ δὲ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς Κ. Μ. Ποτλῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Ἰερίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. Μ. ΜΠΟΤΑΝΣ.

Ἐθεωρήθη
Ὁ Πρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Χατσίτσος.

Τ Ε Λ Ο Σ .

Π Ι Ν Α Ξ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ Β'. ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ Δ'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

	Σελίδες
Συνεδρίασις τῆς 2 Φεβρουαρίου 1855, ἡμέρα Τετάρτη. Ἐκλογή τῶν ἀντιπροέδρων, γραμματέων καὶ τοῦ Τακτοῦ τῆς Γερουσίας	3
Ἀνάγνωσις τοῦ Β. Διατάγματος δι' οὗ διορίζεται Γερουσιαστής ὁ Κύριος Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	3
Ἄδεται ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Δ. Ν. Ὁυμπρίου, Ν. Χρυσογιάνου, Α. Γρηγοριάδου, Α. Κανελλόπουλου, Ἰωάννου Στάικου, Μέζη καὶ Ἀντωνιοπούλου	6
Συνεδρίασις τῆς 4 Φεβρουαρίου 1855, ἡμέρα Πέμπτη. Πρότασις περὶ τῆς πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως τῶν μὴ αἰτηθέντων ὀφείας Γερουσιαστῶν, καὶ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῆς εἰς ἄλλην συνεδρίαν	9
Ἀνάγνωσις τῆς ἐπιθέσεως τοῦ γραφείου ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Α. Κουντουριώτου	10
Ἐισαγωγή καὶ ὀρκωδοσίαι τοῦ αὐτοῦ Γερουσιαστοῦ	11
Συνεδρίασις τῆς 12 Φεβρουαρίου, ἡμέρα Σάββατον. Ἄδεται ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Κουντουριώτου	11
Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς ἀναγγέλλοντος τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀρχαιοπρασιῶν τῆς	11
Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς περὶ τοῦ ἰσολογισμοῦ αὐτῆς καὶ τοῦ μερισμοῦ τῆς Β'. ἰκαμνίας τοῦ 1854	12
Ἀνάγνωσις τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, καὶ συζητήσεως καὶ ψήφισις αὐτοῦ ἐν αὐθιμίᾳ τροπολογίας	12—23
Συνεδρίασις τῆς 14 Φεβρουαρίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα. Ἐπιρωτήσεσις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Προβιλέγιου ἀφορῶσαι τὸν ἐν Μονεμβασίᾳ κρατούμενον Κ. Σ. Μίλιον, καὶ ἀποφασίαι τοῦ σώματος τοῦ κατὰ προκληθέντιν ὁ ΚΚ. ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης ἵνα δώσωσι τὰς δεύσας πληροφορίες μετὰ ὀκτὸς ἡμέρας	24—30
Ἐπιχώρησις τῆς κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον διορισθείσης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ κράτους διὰ τὸ 1850 ἔτος	31

Συνεδρίασις τῆς 17 Φεβρουαρίου 1855, ἡμέρα Πέμπτη.
 Ἀνάγνωσις τῆς προσηνήσεως τῆς Α. Μ. ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας 31

Συνεδρίασις τῆς 21 Φεβρουαρίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.
 Ἀπάντησις τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἀπορροσῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Σ. Μίλιον ἐπεριωτήσεων τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κ. Προβελγίου 32—48

Πρότασις τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ συζητήσεως τοῦ κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον ὑποβληθέντος καὶ μείναντος ἔκτερου νομοσχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεων νόμου τῆς 9 Ἰουνίου 1853. 48

Συνεδρίασις τῆς 25 Φεβρουαρίου 1855, ἡμέρα Παρασκευή.
 Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ προέδρου τοῦ ὕπουργ. Συμβουλίου, ἀναγγέλλοντος τὴν ἐκ τοῦ ὕπουργείου τῶν Ναυτικῶν παραίτησιν τοῦ Κυρίου Κ. Κανάρη 49

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀνστ. Μαυρομυχάλη 49

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεως νόμου 50

Συνεδρίασις τῆς 28 Φεβρουαρίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.
 Εἰσαγωγή τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ μελισσιῶν διὰ τὸ 1855 ἔτος νομοσχεδίου 54

Εἰσαγωγή τοῦ περὶ πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου κ. κ. 52—53

Συζητήσεις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῶν προθεσμιῶν τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐξ ἐνοικιάσεων νόμου. 54—61

Συζητήσεις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ μελισσιῶν διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος 62—66

Ἀφάσεις περὶ τῆς πληρωμῆς τῆς καθυστερουμένης ἀποζημιώσεως τινῶν ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀπὸ 25 Ὀβρίου ἕως τέλους 106βρίου 1854 67

Συνεδρίασις τῆς 4 Μαρτίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.
 Συζητήσεις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους 67—69

Συνεδρίασις τῆς 2 Μαρτίου 1855, ἡμέρα Τετάρτη.
 Ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προτεραίας 70

Συνεδρίασις τῆς 16 Μαρτίου 1855, ἡμέρα Τετάρτη.
 Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Ν. Ὀλυμπίου. 70

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν περὶ πένθος τριῶν ἑβδομάδων διὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Ἀυτοκράτορος Νικολάου 70

Πρότασις τοῦ νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας τὴν βραβεῖαν λύπην τοῦ διὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Ἀυτοκράτορος Νικολάου, παραδοχὴ αὐτῆς, καὶ ἀφάσεις τοῦ νὰ σταλῇ εἰς τὸν ἐνταῦθα Κύριον πρίσβυον τῆς Ῥωσσίας ἀπίσπαστα τῶν πρακτικῶν τῆς σημερινῆς συνεδρίασεως 70

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον 74—75

Συνεδρίασις τῆς 24 Μαρτίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.
 Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 489,750 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὕπουργοῦ τῆς χάριτος 1854 74

Συζητήσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον 77—87

Συνεδρίασις τῆς 2 Ἀπριλίου, ἡμέρα Σάββατον.
 Ἄδεια ἀπουσίας τεσσαρακονθήμερος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τζαννετάκη Γρηγοράκη 87

Ἀνάγνωσις τοῦ ἐπ' ἀριθ. 13,099 ἀπὸ 18 Μαρτίου ἐγγράφου τοῦ Κ. ὕπουργου τῶν οἰκονομικῶν περὶ τῆς μέχρι τέλους 106βρίου 1854 ἀποζημιώσεως τινῶν Γερουσιαστῶν 87

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τούτου 88—94

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιкарτίας 92—122

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων ἐσόδων 123—126

Ψήφισις τοῦ συνέλου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον 127—128

Συνεδρίασις τῆς 4 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.
 Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου. . 129—130

Ἄδεια ἀπουσίας τριμήνης τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Θεοτόκη ἀπερχομένου εἰς τὸ ἑξωτερικόν 131

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρτίας 131—132

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 489,750 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὕπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. 133—135

Συνεδρίασις τῆς 5 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.
 Συζητήσεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρτίας 134—160

Συνεδρίασις τῆς 6 Ἀπριλίου 1855, ἡμέρα Τετάρτη.
 Σύνληξις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ 161—179

Επερίοδος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ν. Μαυρομαμάτου
περὶ τῶν συμβασιῶν λησטיῶν 479

Συνεδρίασις τῆς 7 Ἀπριλίου, ἡμέρα Πέμπτη.
Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιφύσεις τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριά-
σεων τῆς 5 καὶ 6 Ἀπριλίου 480

Συνεδρίασις τῆς 8 Ἀπριλίου, ἡμέρα Παρασκευή.
Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου. 480
Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτενέσεως σφραγιστοῦ
χάρτου 400 000 φύλλων μὴ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον. 481
Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστο-
λῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὄργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρ-
χιῶν νόμου 482

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπλη-
ρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 489,750, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισ-
μοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1854. 483—486

Συνεδρίασις τῆς 9 Ἀπριλίου 1853, ἡμέρα Σάββατον.
Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ προτάμενος τοῦ Πανεπιστημίου
περὶ τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Γερουσίας ποσοῦ τῶν δρ. 4000
πρὸς καλλιέργειαν τοῦ πρὸς μεσημβρίαν παρακλιμένου τῷ
Πανεπιστημίῳ κήπου 487

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ σφραγι-
στοῦ χάρτου μὴ φέροντος τὸ ὑδάτινον σημεῖον 487—497

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἀεροπλοικῆς
συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων τῆς Ἑλ-
λάδος 498—504

Συνεδρίασις τῆς 14 Ἀπριλίου 1853, ἡμέρα Πέμπτη.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομο-
σχεδίου περὶ συστάσεως ἀεροπλοικῆς συγκοινωνίας. 502

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομο-
σχεδίου περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων ἐσόδων 503

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς . 204—205

Συνεδρίασις τῆς 15 Ἀπριλίου 1853, ἡμέρα Παρασκευή.
Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστά-
σεως ἀεροπλοικῆς συγκοινωνίας 506—520

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν οικοδομησάντων ἐπὶ
ἐθνικῆς γῆς μέχρι τοῦ ἔτους 1853 521—524

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς γενομένης παραχω-
ρήσεως εἰς τὸν Πάτριον Γεωργίου Δημάκην τριῶν μοναστη-
ρίων κατὰ τὸν δῆμον Ἀλαγονίας πρὸς οὐστάσιον σχολείου . 525

Συνεδρίασις τῆς 18 Ἀπριλίου 1853, ἡμέρα Δευτέρα.
Ἄδεια ἀπουσίας τεσσαρακονθήμερος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ.
Γ. Δουβουνιώτου 526

Εἰσαγωγή νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας κατὰ τὴν ἐξαγωγήν

25 κοιλῶν ἀμνηστρικῶν καρπῶν τῶν Ἴονίων ἔργατων . . 526—527

Συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστε-
ρούντων ἐσόδων 527—548

Συνεδρίασις τῆς 19 Ἀπριλίου 1853, ἡμέρα Τρίτη.
Συνέχεια τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιφύσεις τοῦ αὐτοῦ νομο-
σχεδίου 529—561

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς εἰς
τὸν Πάτριον Γεωργίου Δημάκην γενομένης παραχωρήσεως
τριῶν μοναστηρίων κατὰ τὸν δῆμον Ἀλαγονίας πρὸς οὐστά-
σιον σχολείου 562—563

Συνεδρίασις τῆς 26 Ἀπριλίου 1853, ἡμέρα Τρίτη.
Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγ-
γείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ
1855 564—572

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομο-
σχεδίου περὶ τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οικοδομησάντων μέχρι
τοῦ 1853 573—574

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ γραμματευσίου . . . 575—578

Ἄδεια ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Β. Χρηστακοπού-
λου, Τ. Μαγγίνα, καὶ Α. Χ. Αναργύρου. 578

Συνεδρίασις τῆς 28 Ἀπριλίου 1853, ἡμέρα Πέμπτη.
Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ τιμωρίας τῶν κερκαλι-
νῶν τὰς ὑποσχέσεις τῶν πλοιάρχων ὡς πρὸς τὴν μεταφο-
ρὰν ἀμνηστρικῶν καρπῶν ἐκ τῶν παραδουναβίων λιμένων . 579—580

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου ἀσθη-
μερὸν ὡς κατεπίγοντος 580—581

Συνεδρίασις τῆς 29 Ἀπριλίου, ἡμέρα Παρασκευή.
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχε-
δίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώ-
ματος τῆς ἐπικαρπίας. 582

Συνεδρίασις τῆς 2 Μαΐου 1853, ἡμέρα Δευτέρα.
Συζήτησις τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου καὶ παραδοχὴ τῆς ἀρ-
χῆς αὐτοῦ 584—593

Συνεδρίασις τῆς 3 Μαΐου 1853, ἡμέρα Τρίτη.
Συνέχεια τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιφύσεις τοῦ συνόλου
τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου 593—595

Συνεδρίασις τῆς 6 Μαΐου 1853, ἡμέρα Παρασκευή.
Ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῶν ἀνωτέρω ὄντων συνεδριά-
σεων τῆς 2 καὶ 3 Μαΐου 596

Συνεδρίασις τῆς 9 Μαΐου 1853, ἡμέρα Δευτέρα.
Ἀνάγνωσις προβουλεύματος τῆς Βουλῆς περὶ καταργή-

	Σελίς
αιας τοῦ πολιτικοῦ θανάτου	337
Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τῆς γῆρας Γ. Γενναίου περὶ μηνιαίας συντάξεως τῆς, καὶ ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας τοῦ νὰ συσταθῆ στανῶς ἡ αἵτησις τῆς πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.	338
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου	340
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀικοδομησάτων ἐπὶ ἔθνικῆς γῆς μέχρι τοῦ 1853	341—344
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀτελείας κατὰ τὴν ἐξτιμωγὴν 25 κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν τῶν Ἰονίων Ἰραγατῶν	345
Συνεδρίασις τῆς 40 Μαΐου 1855, ἡμέρα Τρίτη.	
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους	346
Συνεδρίασις τῆς 43 Μαΐου 1855, ἡμέρα Παρασκευῆ.	
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ γραμματοσήμου	347
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀπὸ προικοδοτήσεως καθυστερούντων	349
Συνεδρίασις τῆς 44 Μαΐου 1855, ἡμέρα Σαββάτου.	
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ γραμματοσήμου	353
Συνεδρίασις τῆς 25 Μαΐου 1855, ἡμέρα Τετάρτη.	
Ἀπόφασις περὶ τῆς κατὰ τὴν 9 ὥραν ἐναρξέως τῶν συνεδριάσεων τοῦ Σώματος	364
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 25,400 80/00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1854	364
Ἐπερώτησις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Δ. Χατζίσκου περὶ ληροτείας	365
Ἄδεια ἀπουσίας τεσσαρακονθήμερος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Προβελεγγίου	367
Συνεδρίασις τῆς 27 Μαΐου 1855, ἡμέρα Παρασκευῆ.	
Ἄδεια ἀπουσίας ὀμίηνος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου διὰ τὸ ἔξωτερικόν	367
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ἀνωτέρου νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 25,400 80/00	368
Συνεδρίασις τῆς 30 Μαΐου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.	
Ἄδεια ἀπουσίας τεσσαρακονθήμερος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Καλογεροπούλου	370
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοδοτήσεων	370
Ἀπάντησις τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἐπὶ τῶν περὶ ληροτείας	

	Σελίς
ἐπερωτήσεων τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Χατοϊάκου	373
Συνεδρίασις τῆς 7 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.	
Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀναγγέλλοντος τὴν γενομένην εἰς τὸ ὑπουργικὸν νέαν μεταρρυθμίσειν	391
Συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀπὸ προικοδοτήσεως καθυστερούντων	392
Συνεδρίασις τῆς 9 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Πέμπτη.	
Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.	425
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας καὶ περὶ τῆς ἀναμίσεως τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ διὰ τὸ 1855	456
Συνεδρίασις τῆς 40 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Παρασκευῆ.	
Σύνταξις τῆς συζήτησεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀπὸ προικοδοτήσεως καθυστερούντων καὶ παραδοχῆ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ	459
Συνεδρίασις τῆς 41 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Σαββάτου.	
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου συνοδεύοντος τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας κλεισθεῖσαν συνθήκην ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας	479
Παράταξις τῆς ἀδείας τοῦ Γερουσιαστοῦ Δ. Ν. Ὀλομπίου.	489
Συνέχεια τῆς συζήτησεως καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀπὸ προικοδοτήσεως καθυστερούντων	489
Συνεδρίασις τῆς 43 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.	
Ἄδεια ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν Ν. Μαυρομμαῦ, Ν. Χρυσογείλου, Ἰω. Οἰκονόμου καὶ Μ. Α. Κατρη	498
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου τοῦ συνοδεύοντος τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθήκην ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας	499
Ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῶν κατὰ τὴν 9, 10 καὶ 11 Ἰουνίου συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας	500
Συνεδρίασις τῆς 45 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Τετάρτη.	
Ἐπιφύλαξις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου ἵνα λάβῃ τὸν λόγον εἰς προσεχῆ τινα συνεδρίασιν καθ' ἣν θέλει εἶσθαι παρὼν καὶ ὁ Κ. πρωθυπουργὸς περὶ τῶν ἐν τῇ ὑπουργικῇ συμβουλίᾳ λεχθέντων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀπὸ προικοδοτήσεως καθυστερούντων	500
Συνεδρίασις τῆς 48 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Σαββάτου.	
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας διὰ τὸ 1855	501
Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Ψάλλα	502
Συνεδρίασις τῆς 20 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.	
Ἐπερώτησις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου ἀφου-	

ῥωσα τὴν ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου διακήρυξιν περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου, ἂν δὴλ. οὗτος διορίσθῃ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κλπ. 502

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας διὰ τὸ 1855 ἔτος 503

Συνεδρίασις τῆς 23 Ἰουνίου 1855, ἡμέρα Πέμπτη.

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΟΕ' νόμου περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Κατάκωλον 512

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Παπαπολίτου 516

Ἀπόφασις τῆς Γερουσίας τοῦ νὰ διαταχθῇ ἡ Διοικητικὴ Ἀστυνομία Ἀθηνῶν ἵνα μὴ παρεμβάλλῃ προσκόμματα εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν διαβατηρίων τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν 517

Συνεδρίασις τῆς 4 Ἰουλίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Σ. Χαρολάμπους 521

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τῆς ἔθνικῆς Τραπέζης περὶ γενικοῦ ἰσολογισμοῦ αὐτῆς μετὰ τοῦ μερίσματος τῆς παρελθούσης ἐξαμηνίας 521

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Κατάκωλον 521

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ προεδρίου τῆς Βουλῆς μετὰ προβουλευμάτων περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν 522

Συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς 524

Συνεδρίασις τῆς 5 Ἰουλίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.

Ἄδειαν ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Χ. Πέτρου 524

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Κατάκωλον 525

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προβουλευματος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου 528

Συνεδρίασις τῆς 8 Ἰουλίου 1855, ἡμέρα Παρασκευή.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Μίση 529

Συζήτησις τοῦ προβουλευματος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου 529

Συνεδρίασις τῆς 11 Ἰουλίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Ἐπιφύσεις τοῦ προβουλευματος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου 533

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐκ Γερουσιαστῶν καὶ Βουλευτῶν πρὸς ἔξετασιν τοῦ σχεδίου τοῦ ἀνεγερθῆσομένου βουλευτηρίου 534

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου ἀναγγέλοντος ὅτι διετάχθη ἡ Διοικητικὴ Ἀστυνομία Ἀθηνῶν νὰ φρονίσῃ ἵνα μὴ παρεμβάλλονται προσκόμματα εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν διαβατηρίων τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν 534

Εἰσαγωγή τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1855 ἔτος 535

Συνεδρίασις τῆς 15 Ἰουλίου 1855, ἡμέρα Παρασκευή.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προβουλευματος περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν 546

Συνεδρίασις τῆς 18 Ἰουλίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Ἄδεια ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Χ. Ἀναργύρου καὶ Π. Λιδωρίκη 547

Πρότασις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδου ἵνα εἰδοποιηθῇ ὁ Κ. πρωθυπουργὸς νὰ παρεμβῆ εἰς τὴν προεσχῆ συνεδρίασιν τοῦ Σώματος καθ' ἣν θέλει τῶ ἀπειθῶναι σπουδαίαν τινα ἐπαιρώτησιν 547

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ προβουλευματος περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν 547

Συνεδρίασις τῆς 23 Ἰουλίου 1855, ἡμέρα Σάββατον.

Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Ν. Ὀλυμπίου.

Εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῆς βρώμης 551

Συνεδρίασις τῆς 25 Ἰουλίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου 553

Παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα περὶ τῶν ὑπὸ τῶν ταμιῶν καὶ τῶν εἰσπρακτῶρων λαμβανομένων ποσοστῶν ἐπὶ τῆς πωλήσεως τῶν δημητριακῶν καρπῶν 554

Συνεδρίασις τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀναγγέλλοντος τὸν σχηματισμὸν τοῦ νέου ὑπουργείου 555

Ἄδεια ἀπουσίας τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Δούκα, Χ. Πέτρου καὶ Ὀλυμπίου 555

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1855 556

Εἰσαγωγή νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων ἐκ ὄραγ. 448,731:63 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854 587

Συνεδρίασις τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1855, ἡμέρα Πέμπτη.

Εἰσαγωγή νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου 600

Συζήτησις καὶ ἐπιφύσεις αὐθημερὸν τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου 601

Ἀπόφασις τοῦ νὰ ἐκφράσῃ ἡ Γερουσία τὴν λύπην τῆς διὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ στρατηγοῦ Φαβίερου 602

Συνεδρίασις τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Παρασκευή.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Κοκκοσταύλου ὡς ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν

	Σελίς
καὶ τοῦ Κ. Χρηστοπούλου ὡς ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιασ. κτλ.	604
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων ἐκ δραχ. 448,734: 63	604
Ἐισαγωγή τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ	605
Ἀγόρευσις τοῦ Κυρίου Μαυρομαμάτου περὶ βαρβαρίας τῶν ἐκ τῆς χαλάρας πασχόντων εἰς Αἰτωλίαν	611
Συνεδρίασις τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Σαββάτου.	
Ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων ἐκ δραχ. 448,734: 63 00	613
Συνεδρίασις τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.	
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1855 ἔτος	620
Συνεδρίασις τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.	
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1855 ἔτος	639
Συνεδρίασις τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Τετάρτη.	
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1855 ἔτος	664
Συνεδρίασις τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Παρασκευή.	
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1855 ἔτος	669
Συνεδρίασις τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Σαββάτου.	
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ σιδηροδρόμου	674
Ἐξαικολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους	676
Συνεδρίασις τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.	
Ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1855	686
Συνεδρίασις τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.	
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ	695
Ἐισαγωγὴ καὶ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις αὐθημερόν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 50,000 ἕνεκα τῆς εἰς Αἰτωλίαν ἐνακνήφασε χαλάρας	699
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς	705
Συνεδρίασις τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Πέμπτη.	
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς	708
Συνεδρίασις τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Παρασκευή.	
Ἐισαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 4,394,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ	

	Σελίς
ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν	710
Ἐισαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυκλοφορίας τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων	715
Συνεδρίασις τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Σαββάτου.	
Πρότασις τοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου περὶ ἀποπαρατίσεως τῆς ἀνακρίσεως ἐπὶ τῆς γινομένης κατ' αὐτοῦ οὐκοφρατίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τ. ε. ὅτι δέθεν ἐπιβουλεύθη τὰ συμπίροντα τῆς πατρίδος διὰ τινος ἐπιστολῆς τοῦ πρὸς ἐπίσημον Ὀθωμανὸν φίλον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει	717
Πρότασις περὶ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέλεξιν τῆς δαπάνης τῶν δραχ. 4,394,000 καὶ ἀναβολῆ πρὸς συζήτησιν αὐτῆς εἰς ἄλλην συνεδρίασιν	719
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 4,394,000 ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν	719
Συνεδρίασις τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Δευτέρα.	
Ἐισαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχ. 60,000 διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας	734
Ἐισαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὁμοίας πιστώσεως δραχ. 20,000 δι' ἔξοδα ἐκθέσεως Ἑλληνικῶν προϊόντων	735
Ἐισαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὁμοίας πιστώσεως δραχ. 60,000 δι' ἀποζημιώσεις συνόδων, ἐνόρκων καὶ Μαρτύρων.	736
Ἐισαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν δημοτριακῶν καρπῶν	737
Ἀγόρευσις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Προβελέγγιου κατὰ τῶν ἐν τῇ Ἀθηνᾷ ἀναφερομένων περὶ ἀποζημιώσεως δέθεν τῶν Γερουσιαστῶν	739
Ἀγόρευσις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παλαμίδου ὑπὲρ τῆς περιθάλψεως τοῦ ἀποθιώσαντος Γερουσιαστοῦ Γ. Γλαράκη καθὼς καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν λοιπῶν ἀγωνιστῶν	739
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς πιστώσεως τῶν 60,000 διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας	742
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς πιστώσεως τῶν 20,000 δι' ἔξοδα ἐκθέσεως ἑλλην. προϊόντων	744
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς πιστώσεως τῶν 60,000 δι' ἀποζημιώσεις συνόδων, ἐνόρκων καὶ μαρτύρων	747
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν δημοτριακῶν καρπῶν	749
Συνεδρίασις τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1855, ἡμέρα Τρίτη.	
Ἐισαγωγὴ καὶ ἐπιψήφισις αὐθημερόν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 4,500,000 δι' ἀγορὰν ζωικού σίτου	753
Ἀνάγνωσις Β διατάγματος δι' οὗ κηρύσσεται ἡ λήξις τῆς β'. Συνόδου τῆς α. Περιόδου	756

